

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია
საქართველოს ისტორიის წყაროების კომისია

მცხეთური ხელნაწერი

(მეშუათა I, II, III, IV, ნეშტთა I, II, უზრას I, II, III წიგნები)

გამოსაცემად მოამზადა
ელ. დონაძე ილიძე

„მეცნიერება“

1982

ნაშრომი იგრძელებს დღემდე გამოუქვეყნებელი „მცხეთური ხელნაწერის“ (A-51) პუბლიკაციას. იგი რედაქტირებულია XVII საუკუნის II ნახევრისა და XVIII საუკუნის დასაწყისის ცნობილი ქართველი მწერლისა და მეცნიერის სულხან-საბა ორბელიანის მიერ. წარმოადგენს უაღრესად მნიშვნელოვან წყაროს ძველი ქართული ენის, მისი ლექსიკის, კერძოდ, უძველესი ქართული სოციალურ-ეკონომიკური ტერმინოლოგიის შესასწავლად. იგი ამასთანავე მნიშვნელოვანი წყაროა მეზობელ ხალხებთან კულტურულ-ისტორიული ურთიერთობის მთელი რიგი საკითხების კვლევა-ძიებისათვის. წინამდებარე წიგნი შეიცავს ხელნაწერის ერთი ნაკვეთის (მეფეთა ოთხივე, ნუმტა I, II და ეზრას I, II, III წიგნების) მეცნიერულად გამართულ ტექსტს.

რედაქტორი პროფ. ზ. ს ა რ ჭ ა ვ ი ლ ა ძ ე.

შ ე ს ა ვ ა ლ ი

„მცხეთის ბიბლია“ რამდენიმე ნაკვეთად გამოიციემა. პირველი ნაკვეთი მოიცავს მოსეს ხუთწიგნულს, ისო ნავეს, მსაჯულთა და რუთის წიგნებს¹. წინამდებარე მეორე ნაკვეთი კი აერთიანებს მეფეთა ოთხივე, ნეშტას ორ და ეზრას სამ წიგნს, რომლებიც ბიბლიის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენენ.

ტექსტი გამართულია იმ ნორმების მიხედვით, რაც ამ ძეგლის ენას ახასიათებს. არასწორი წაკითხვები გასწორებულია და სქოლიოშია ჩატანილი.

ხელნაწერის აშიაზე ნაჩვენებია ბიბლიური ტექსტის პარალელური ადგილები. ჩვენ ისინი ყველა, უცვლელად, იმ სახით, როგორც ეს ხელნაწერშია, ჩავიტანეთ სქოლიოში და ვარსკვლავით აღვნიშნეთ².

I. მ ე ფ ე თ ა წ ი ზ ნ ა ბ ი

ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში ძველი აღთქმის მეფეთა წიგნების ქართულ ვერსიას საგანგებო გამოკვლევები უძღვნა მკვლევარმა უჩა ცინდელიანმა³. ამ ნაშრომებში საყურადღებო დაკვირვებებია მოცემული „მეფეთა წიგნების“ რედაქციული შედგენილობისა და უცხო წყაროებთან მათი მიმართების საკითხთან დაკავშირებით. ნაშრომში, რომელიც მეფეთა პირველი ორი წიგნის ქართული რედაქციებისადმი მიძღვნილი⁴, ხაზგასმულია, რომ ამ წიგნების ტექსტი ორ რედაქციულ ტიპს ქმნის. ერთი მათგანი (B) ბაქარის ნაბეჭდი ტექსტითაა წარმოდგენილი, ხოლო მეორეში (A) შეიძლება გაერთიან-

¹ მცხეთური ხელნაწერი, მოსეს ხუთწიგნული, ისო ნავე, მსაჯულთა და რუთის წიგნები, გომოსცა ელ. დოჩანაშვილმა, თბ., გამოცემოლა „მეცნიერება“, 1981.

² წიგნში ვხმარობთ შემდეგ შემოკლებებს: S მცხეთური ბიბლია — (A 51), O — ოშკური ანუ ათონური 978 წლის ნუსხა. F — ქანაშვილისეული ნუსხა, A — 646, B — ბაქარის მიერ 1743 წელს მოსკოვში გამოცემული ბიბლია, L — ლატალის ლექციონარი.

ბერძნულთან შედარებისას ეხელმძღვანელობდით: *Septuaginta id est Vetus Testamentum graece iusta interpretes*, edidit Alfred Rahlfs. vol. I, Stuttgart, 1952.

სომხურთან შედარებისათვის გამოიყენეთ: *Աստուածաբանը մատենահին և նոր կտակարանաց ըստ ճշգրիտ քարգամուճարսն Մախնիսաց մկրից ի հիլիքնասկան հաստատարագոյն բնագրէ ի հայկականն բառբար ի Վենետիկ*, 1805.

³ უ. ცინდელიანი, მეფეთა პირველი ორი წიგნის ძველი ქართული რედაქციების მიმართებისათვის ბერძნულთან, „მაცნე“, 1967, № 2, გვ. 228—261; მისივე, მეფეთა პირველი ორი წიგნის ქართული რედაქციები, „მრავალთავე“, I, 1971, გვ. 46—65; მისივე, მეფეთა წიგნების შედგენილობა, „მაცნე“, ვნისა და ლიტერატურის სერია, 1975, № 4, გვ. 62-78; მისივე, III—IV მეფეთა წიგნების შედგენილობა, „მრავალთავე“ VII, 1980, გვ. 77—79; მისივე, *Հաճմ. წინდებულის ექვთვალენტები „მეფეთა“ წიგნების ქართულ თარგმანში*, „მრავალთავე“, IV, 1975.

⁴ „მრავალთავე“, I, 1971, გვ. 46, შმდ.

დეს მეფეთა წიგნების ყველა დანარჩენი ნუსხა (ოშკური, იერუსალიმური, ჯანაშვილისეული, საბასეული). ეს უკანასკნელი (ე. ი. ჩვენთვის ამჟამად საინტერესო „მცხეთური ხელნაწერი“) დასახელებულ ნუსხათა შორის ყველაზე მერყევი ხასიათისაა. ყველაზე ახლოს იგი მაინც ჯანაშვილისეულ ნუსხასთან დგას, თუმცა ზოგჯერ იგი იერუსალიმურს ემხრობა⁵.

მკვლევარი აღნიშნავს, რომ იერუსალიმური ვერსიისაგან განსხვავებით, დანარჩენ სამში, მათ შორის საბასეულშიც („მცხეთურში“, A—51 ხელნაწერი), მეფეთა წიგნების ვრცელი რედაქციაა წარმოდგენილი. ორივეს — ვრცელსა და მოკლე რედაქციებს — თავისი პროტოტიპები მოეპოვება ბერძნულში, თუმცა ქართული ვერსიის ტექსტი ამ წყაროს მიმართ საკმაოდ რთულ დამოკიდებულებას ამჟღავნებს⁶. ტექსტის შემოკლებულად წარმოდგენა არაა საკუთრივ ქართულ ნიადაგზე მომხდარი მოვლენა და თავისი წყარო გააჩნია ბიბლიის უცხოენოვან ვერსიებში. ეს გარემოება, როგორც ვთქვით, ძირითადად იერუსალიმურისათვის დამახასიათებელ მოკლე რედაქციისათვისაა ნიშანდობლივი. განსხვავება „ვრცელ“ და „მოკლე“ რედაქციებს შორის თავს იჩენს აგრეთვე ლექსიკის სფეროში⁷.

ამასთანავე, როგორც შენიშნავს უ. ცინდელიანი, თავს იჩენს ქართულში ნუსხათა ურთიერთგავლენისა და ამ ნუსხებზე სხვადასხვა ეპოქისა და რედაქტორის ზემოქმედების ნაკვალევი. არის შემთხვევები, როდესაც ვრცელი რედაქციის რომელიმე ნუსხა მოკლეს ემხრობა, ხოლო მოკლე რედაქციის ესა თუ ის მონაკვეთი — „ვრცელს“. ასეთი მერყეობა განსაკუთრებით დამახასიათებელია „მცხეთური ხელნაწერისათვის“. მართალია, იგი, როგორც აღნიშნავს მკვლევარი, ტექსტობრივად ყველაზე ახლოს ჯანაშვილისეულთან დგას, მაგრამ ზოგჯერ მას შორდება და იერუსალიმურში წარმოდგენილ მოკლე რედაქციას ემხრობა. ასეთი შემთხვევები განსაკუთრებით დამოწმებელია შამინ, როდესაც ჯანაშვილისეული ნუსხა ნაკლულია (I მეფ. 1430-39; II მეფ. 65-70, 10-11¹¹, 12⁹-25, 13¹¹-26). ამ დროს მცხეთური ხელნაწერი ჩვეულებრივ სიტყვასიტყვით მისდევს იერუსალიმურ რედაქციას და ოშკურისაგან სხვაობს. უ. ცინდელიანს ეს მიაჩნია ნ. მარის იმ მოსაზრების დადასტურებად, რომ საბას მცხეთური ბიბლიის რედაქტირების დროს ოშკური ტექსტი ხელთ არ ჰქონდა⁸.

მკვლევარს მოყვანილი აქვს ფაქტები იმის საილუსტრაციოდ, თუ რა ფართოდ იყენებს მცხეთური ხელნაწერი იერუსალიმურ რედაქციას, ამასთანავე, ბევრ შემთხვევაში — როგორც საკონტროლო საშუალებას. აღნიშნულია ისიც, რომ საჭიროებისდა მიხედვით, S ნუსხა (ე. ი. საბასეული, მცხეთური A—51 ხელნაწერი) ითვალისწინებს არა მარტო ერთი, არამედ რამდენიმე ნუსხის ჩვენებას — ზოგჯერ ერთსა და იმავე მუხლში საბასეული ტექსტი სულ ცოტა ორი სხვადასხვა ნუსხის კომპილაციის იერს ატარებს. S ნუსხის რედაქტორის მიზანს შეადგენს რამდენიმე, ერთმანეთისაგან განსხვავებული, ნუსხის საფუძ-

⁵ „მრავალთვი“, I, 1971, გვ. 46.

⁶ იქვე, გვ. 50.

⁷ იქვე, გვ. 56.

⁸ Н. Я. Марр, Эчмиадзинский фрагмент древне-грузинской версии Ветхого Завета, «Христианский Восток», II, гв. 378; იხ. უ. ცინდელიანი, დასაბ. ნაშრ., გვ. 57.

ველზე ჩამოაყალიბოს ისეთი ტექსტი, რომელიც თანხმობაში იქნება ბიზლიის კანონიკურ ტექსტთან — ამ შემთხვევაში სომხურ ვულგატასთან⁹. ოშკურსა, ჯანაშვილისეულსა და მცხეთურში წარმოდგენილ ვრცელ რედაქციასთან შედარებით იერუსალიმურში წარმოდგენილი მოკლე რედაქცია უფრო არქაულ ლექსიკას წარმოგვიდგენს¹⁰ და, ალბათ, უფრო ახლოს დგას ქართული ვერსიის თავდაპირველ ტექსტთან, მაშინ როდესაც ოშკური და მცხეთური აქლავნებებზე არაერთი შესწორების კვალს¹¹.

მეფეთა I და II წიგნების ბერძნულთან მიმართების საკითხს იკვლევს უ. ცინდელიანი 1967 წელს ჟურნალ „მაენეში“ გამოქვეყნებულ ნაშრომში. მასში ავტორი ხაზს უსვამს, რომ ქართული ვერსიის A რედაქციის ოთხივე ნუსხაში (ოშკური, ჯანაშვილისეული, მცხეთური, იერუსალიმური) დასტურდება საერთო ფენის არსებობა, რომელიც გარკვეული წყაროს კუთვნილებად უნდა იქნეს მიჩნეული. მკვლევარს, კერძოდ, მოაქვს მის მიერ გამოვლენილი მასალა მეფეთა დასახელებულ წიგნებში, რაც ქართულში ბერძნული სექტანტიდან, კერძოდ, სექტანტის ლუკიანესეული რედაქციიდან უნდა მომდინარეობდეს. რაც შეეხება სომხურს, უ. ცინდელიანის აზრით, ქართული მისგან რედაქციულად არსებითად სხვაობს (სომხური ტექსტის დღევანდელი ვითარება ამაზე უფრო შორს ვერ გვახედებს)¹². მოყვანილია მასალა, რომელიც მოწმობს ტექსტობრივ სიახლოვეს ლუკიანეს რედაქციასთან, მათ შორის არის შემთხვევები, როდესაც ჩამატებებთან ან კლებასთან, ანდა ტექსტის გარკვეულ გადაადგილებასთან გვაქვს საქმე. სიახლოვე თავს იჩენს აგრეთვე გეოგრაფიული და პირთა სახელების გადმოცემაში ლუკიანეს რეცენზიასა და ქართულში¹³. ავტორი თავს იცავებს პასუხის გაცემისაგან საკითხზე, ლუკიანეს რეცენზიისეული ფენა ქართულ რედაქციებში შემდგომი შეჭვრების ნაყოფია, თუ იგი ქართული ტექსტის არქაულ ვითარებას ასახავს. ამრიგად, მისი აზრით, აშკარაა ქართული რედაქციების მჭიდრო ურთიერთობა ლუკიანესეულ რედაქციასთან, მაშინ როდესაც სომხური ვულგატა ორივესაგან სხვაობს. ერთგვარ გამონაკლისს წარმოადგენს, ავტორის მიხედვით, სწორედ S ნუსხა (მცხეთური ხელნაწერი), რომელშიც, სხვა ნუსხებისაგან (ჯანაშვილისეული, იერუსალიმური, ოშკური) განსხვავებით, აშკარად გამოიყოფა სომხური ვულგატისეული ფენა, თუმცა იგი მასში უფრო გვიანდელი ჩანს, ვიდრე ლუკიანეს რეცენზიის ფენა და მცხეთური ნუსხის რედაქტორის მიერ სომხური ვულგატის გათვალისწინებით შეიძლება აიხსნას¹⁴. უ. ცინდელიანი მოჰყავს იმ მრავალრიცხოვანი ბერძნულშემების მაგალითები, რომლებიც ქართულ ტექსტშია, მათ შორის — მცხეთურ ხელნაწერში¹⁵. ეს მასალა, ამასთანავე, ცხადყოფს.

⁹ Н. Я. Марр, Заметки по текстам Святого Писания в древних переводах армян и грузин, «Христианский Восток», IV, გვ. 232; იხ. უ. ცინდელიანი, დასახ. ნაშრ., გვ. 58.

¹⁰ იქვე, გვ. 62.

¹¹ იქვე, გვ. 64.

¹² უ. ცინდელიანი, მეფეთა პირველი ორი წიგნის ძველი ქართული რედაქციების მიმართებისათვის ბერძნულთან, „მაენე“, 1967, № 2, გვ. 231—232.

¹³ იქვე, გვ. 241, შმდ.

¹⁴ იქვე, გვ. 249.

¹⁵ იქვე, გვ. 250 და შმდ.

რომ ქართულ რედაქციებში წარმოდგენილი ლუკიანეს რეცენზიისეული ფენა და მასში დადასტურებული ბერძნულშემების უმეტესი ნაწილი მკიდრო კავშირშია ერთმანეთთან, რაც მოწმობს ამ ნაწილში ქართული ტექსტის უშუალოდ ბერძნულიდან მომდინარეობას¹⁶.

მეფეთა დანარჩენი ორი წიგნის (III და IV წიგნების) ამავე ასპექტში შესწავლა მიეძღვნა უ. ცინდელიანის ნაშრომი „მეფეთა წიგნების შედგენილობა“. ხაზი ესმევა იმ ცნობილ გარემოებას, რომ მცხეთური ხელნაწერი, სომხური ბიბლიის მსგავსად, ტრადიციულ დაყოფას მისდევს. ხელნაწერის რედაქტორი, სულხან-საბა ორბელიანი, მეფეთა წიგნების ტექსტსაც ხშირად სომხურთან აჯერებს¹⁷. ამით მცხეთური ხელნაწერი ლუკიანეს რედაქციისაგან განზედგას. ავტორი ტექსტის თითოეული მუხლის ანალიზის გზით ადგენს მეტად საინტერესო ფაქტს: ლუკიანეს რეცენზიასთან და სომხურთან მიმართებით ხშირად ერთი და იმავე მუხლის მასალა ნაწილობრივ ერთს ემხრობა, ნაწილობრივ კი — მეორეს. ეს სიჭრელე (მრავალფენიანობა), მკვლევრის აზრით, გამოწვეულია თავდაპირველი ქართული თარგმანის შემდგომი რევიზიით სრულიად განსხვავებული ტრადიციის მქონე წყაროების მიხედვით. არის მასალა. მათ შორის მცხეთური ხელნაწერიდან, რომელიც ლუკიანეს რედაქციას მისდევს, მასალა, რომელიც თანხმობაშია როგორც ლუკიანესეულ რედაქციასთან, ისე სომხურთან და სხვ.

ქართული ტექსტის ნარეგობა, უ. ცინდელიანის აზრით, უფრო უნდა აიხსნას არქაული ქართული თარგმანის შემდგომი რევიზიით, ვიდრე ისეთი წყაროს გავლენით, რომელიც თვით იქნებოდა ნარევი. ქართულში, ფაქრობს იგი, ერთმანეთს ერწყმის ორი ნაკადი, რომელთაგან ერთი სომხურ ჰეგზაპლურ ტრადიციაში იღებს სათავეს, მეორე კი — ლუკიანეს რეცენზიაში¹⁸.

უ. ცინდელიანი მიუთითებს აგრეთვე თავისუფალი თარგმანის შემთხვევებზე მეფეთა წიგნებში, ისევე როგორც ბევრ ისეთ მონაკვეთზე, რომელთაც წყარო ჩერჩვრობით არ ეძებნებათ. მართალია, ძნელია ასეთ შემთხვევებში ქართული თარგმანის ყოველი გადახრა უთუოდ საკუთრივ ქართულ ნიადაგზე გაჩენილად ჩავთვალოთ, მაგრამ ზოგი მათგანი მაინც, მკვლევრის აზრით, ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ იგი ქართველი მთარგმნელისა თუ რედაქტორის კალამს ეკუთვნის¹⁹. სხვადასხვა ნუსხებიდან ამოკრებილი მასალის ოდენობრივი შედარება საშუალებას აძლევს ავტორს დაასკვნას, რომ, ზოგიერთი სხვა ნუსხის მსგავსად, მცხეთური ნუსხაც, მიუხედავად ტექსტის ტრადიციული დაყოფისა, ძირითადად ლუკიანეს რეცენზიის ძლიერ გავლენას განიცდის, თუმცა თავს იჩენს აგრეთვე სომხური და ჰეგზაპლური. (ორიგენეს ჰეგზაპლა) წყაროებიდან მომდინარე მასალა. ამრიგად, ჩვენს წინაშეა ფაქტობრივად ნარევი

¹⁶ დასახ. ნაშრომი, გვ. 255.

¹⁷ „მაცნე“, ენისა და ლიტერატურის სერია, 1975, № 4, გვ. 63—64.

¹⁸ იქვე, გვ. 73. ბერძნული *αααδ* — თანდებულის მეფეთა წიგნების ქართულ თარგმანში განსხვავებულად წარმოდგენის საფუძველზე უ. ცინდელიანი ანალოგიურ დასკვნამდე მიდის: გვხვდება 1. *αααδ* — გადმოღება თანდებულის „მსგავსად“, რაც არქაიზმი უნდა იყოს, ჰეგზაპლას ტრადიციებს ემყარება და უფრო ახლოსაა სომხურ თარგმანთან; 2. გადმოღება კი „ეპობრ“ თანდებულის ლუკიანეს რედაქციის ტრადიციების მატარებლად გვევლინება და ბერძნული ტექსტის გავლენას განიცდის. იხ. უ. ცინდელიანი, *„αααδ“* წინდებულის ეკვივალენტები „მეფეთა“ წიგნების ქართულ თარგმანში, „მრავალთავი“, IV, 1975, გვ. 180 და სხვ.

¹⁹ იხ. უ. ცინდელიანი, „მაცნე“, ენისა და ლიტერატურის სერია, 1975, № 4, გვ. 76.

ტექსტი, რომელშიც ერთმანეთს ერწყმის სომხური, ჰეგზაპლური და ლუკიანეს რედაქციის წყაროების ჩვენებანი²⁰.

მეფეთა III და IV წიგნების შედგენილობისადმი მიძღვნილ სპეციალურ გამოკვლევებში²¹ უ. ცინდელიანი აღნიშნავს, რომ ნუსხათა ერთი ჯგუფი, რომელიც აერთიანებს იერუსალიმურ, ჯანაშვილისეულ და მცხეთურ ვერსიებს, ძირითადად ჰეგზაპლურ ტრადიციას იცავს და უპირისპირდება ოშკურ რედაქციას, რომელშიც ლუკიანური ტრადიციები დომინირებს, თუმცა ამას აბსოლუტური ხასიათი არა აქვს. პირველი ჯგუფის ნუსხებში ვხვდებით ლუკიანეს რეცენზიის გავლენასაც, ხოლო ოშკურში — ლუკიანურის გვერდით ჰეგზაპლურსაც. სხვადასხვა ტრადიციის მორიგების ცდა, რომელსაც ვხვდებით ქართულში, შეიძლება იყოს ჩვენთვის უცნობი წყაროს ანარეკლი, ანდა პირვანდელი ქართული თარგმანის გვიანდელი რევიზიის ნაყოფი. მკვლევარი უფრო იხრება ამ უკანასკნელის სასარგებლოდ. ასეთი რევიზია ზშირად ნატარებული ჩანს ლუკიანეს რეცენზიის ბაზაზე. ამიტომაც, რომ სისტემატურ ხასიათს ატარებს ერთმანეთის მეზობლობაში ბერძნობებისა და არმენობების არსებობა. ანდა სრულიად უცნობი წარმომავლობის მასალის ფიქსაცია. ზოგჯერ, აღნიშნავს უ. ცინდელიანი, „აქ ისე მტკიცედ და საფუძვლიანად არის ერთმანეთში შეჭრილი, გადაწულ-გადახლართული სხვადასხვა ტრადიციის მქონე წყაროებიდან მომდინარე მასალა, რომ ამათა შრომა ამის გასარკვევად, თუ სად თავდება ერთი ტრადიციის ნაკვალევი და სად იწყება მეორისა“²². საერთოდ, უ. ცინდელიანი ვარაუდობს, რომ ჰეგზაპლურ ნაწილში ქართულ ტექსტს დაცული აქვს უფრო ძველი ვითარება და შედარებით ახლოს დგას იმ პირვანდელ ქართულ თარგმანთან, რომლის გადამუშავებამაც შემდგომში მოგვცა ამჟამად არსებული ვერსიები. მკვეთრი რედაქციული სხვაობა ოშკურსა, ერთი მხრივ, და ჯანაშვილისეულ-იერუსალიმურ-მცხეთურ ნუსხებს შორის, მეორე მხრივ, მეორეული უნდა იყოს და გაჩენილია ჰეგზაპლური ტრადიციის ტექსტის გულმოდგინე რევიზიის ნიადაგზე ლუკიანეს რეცენზიის ერთ-ერთი ტიპის ტექსტის მიხედვით, რომელიც თვით წარმოადგენს ჰეგზაპლასთან რამდენადმე ასიმილირებულ წყაროს²³.

ყოველივე ზემოთქმული მოწმობს, თუ რა რთულ რედაქციულ ვითარებასთან გვაქვს საქმე მეფეთა წიგნების ქართული ვერსიების შემთხვევაში. ქართული ვერსიის ტექსტს ხანგრძლივი და რთული ისტორია გააჩნია. ამიტომაც ინტერესს მოკლებული არ არის ქართული ვერსიის ტექსტების შემდგომი შეჯერება როგორც ერთმანეთთან, ისე ბიბლიის შესატყვისი წიგნების ბერძნულ და სომხურ ტექსტებთან. ამ მხრივ ჩვენი ყურადღება მიიქცია, კერძოდ, მცხეთურ ხელნაწერში წარმოდგენილი „მეფეთა წიგნების“ მიმართებამ ოშკურ ხელნაწერში დაცულ ტექსტებთან, მით უმეტეს, რომ გამოთქმულია მოსახრება (ნ. მარი), რომ სულხან-საბა ორბელიანს მცხეთური ბიბლიის რედაქტირების დროს ოშკური ტექსტი ხელთ არ ჰქონდა. ამ ორი ნუსხის გულდასმითი შეჯერება უცილობელს ხდის, რომ ტექსტის ვრცელ მონაკვეთებში

²⁰ იხ. უ. ცინდელიანი — „მაცნე“, ვნისა და ლიტერატურის სერია, 1975, № 4, გვ. 77.

²¹ უჩა ცინდელიანი, III—IV მეფეთა წიგნების შედგენილობა, „პრაველთაი“, VII, 1980.

²² იქვე, გვ. 84.

²³ იქვე, გვ. 96.

ორივეგან რედაქციულად თითქმის იდენტური (უმნიშვნელო ვარიანტული განსხვავებებით, ამ განსხვავებების შემთხვევაში მცხეთური ხელნაწერი უახლოვდება კანონიკურ ტექსტს. როგორც ჩანს, ზღვება ოშკური რედაქციის კანონიკური ტექსტის საფუძველზე სწორება. ზღვება იმ სიტყვების ჩამატება, რომლებიც ნაკლებია ამ თვალსაზრისით) ტექსტია ჩვენს წინაშე. საილუსტრაციოდ შეიძლება მივუთითოთ „მეფეთა წიგნების“ შემდეგი ადგილები: მეფეთა პირველი წიგნის I თავის მე-10—13 მუხლები, IV თავის მე-15 მუხლიდან მე-5 თავის მე-8 მუხლის ჩათვლით, XIV თავის 33, 36, 37, 39, 43—48, 50 მუხლები. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ასეთ შემთხვევაში ძნელდება დადგენა იმისა, თუ რომელი წყაროდან მომდინარეობს ეს რედაქციულად ერთგვაროვანი მცხეთურ-ოშკური ტექსტი. მათ ან რალაც უცნობი საერთო წყარო აქვთ, ან თავისუფალ თარგმანს წარმოადგენენ. ამის გვერდით არის შემთხვევები, როდესაც მცხეთური და ოშკური ხელნაწერები რედაქციულად ერთმანეთისაგან დაშორებულ ტექსტს იძლევიან. ასეთ შემთხვევაში, როგორც წესი, მცხეთურის ტექსტი სომხურ ვულგატასთან სიახლოვეს ამჟღავნებს, ხოლო ოშკური — ბერძნულ სეპტუაგინტასთან დგას ახლოს. ასეთი ვითარება გვაქვს, მაგალითად, მეფეთა I წიგნის X თავის მე-5, XIV თავის 51—52, მეორე მეფეთა II თავის 33-ე, მეფეთა პირველი წიგნის XIX თავის მე-12 და მე-13, მეფეთა მეორე წიგნის XV თავის მე-20 მუხლებში (იხ. აგრეთვე 1 მ. 10²⁷, II მ. 2³³). არის ისეთი შემთხვევებიც, როდესაც „მცხეთური ხელნაწერის“ ტექსტი ერთდროულად მიჰყვება როგორც სომხურ ვულგატას, ისე სეპტუაგინტას — ასეთია ვითარება, კერძოდ, მეფეთა პირველი წიგნის XII თავის მე-9, XX თავის მე-15 და მე-16—17 მუხლებში, XV თავის მე-14 მუხლში.

ამის პარალელურად ისეთი შემთხვევებიც გვაქვს, როდესაც „მცხეთური ხელნაწერი“ ოშკურსა და სეპტუაგინტას ტექსტთან დგას ახლოს (I მ. 2³², 3¹⁰, 6⁴⁻⁵).

დაბოლოს, გვხვდება „მცხეთური ხელნაწერის“ ადგილებში ისეთი ტექსტიც (საკმაოდ დიდი მოცულობით), როდესაც რედაქციულად მისი განსაზღვრა ჭირს და ტექსტი „თავისუფალი“ თარგმანის შთაბეჭდილებას ტოვებს — ასეთი ვითარებაა, მაგალითად, მეფეთა პირველი წიგნის II თავის მე-12, IV თავის მე-13, XVIII თავის პირველ, მეფეთა მეორე წიგნის I თავის მე-6 და XXIII თავის მე-18 მუხლებში.

ზემოთქმული კიდევ ერთხელ მიუთითებს, თუ რა ჭრელ ვითარებასთან გვაქვს საქმე ჩვენი ხელნაწერის ამ მონაკვეთშიც.

ამრიგად, მეფეთა წიგნებში S ნუსხა ნარევი ხასიათისაა. ზემოთ მივუთითეთ ადგილებზე, სადაც, ოშკურისაგან განსხვავებით, მცხეთურის ტექსტი რედაქციულად სომხურ ვულგატასთან იჩენს სიახლოვეს, ამას ერთვის ისიც, რომ მეფეთა წიგნების ტექსტი, დაცული მცხეთურ ხელნაწერში, ბერძნობების გვერდით არმენიზმებს, სომხურის მიმხრობ ადგილებსა და დიდი ოდენობით ქართულ-სომხური საერთო ხმარების ლექსიკას შეიცავს. ქვემოთ ამაზე გვექნება საუბარი.

ასევე არის „ანდერზობა“ გაჩენილი სხვა ადგილასაც:

2. S. და იოაბ მოიქცა აბენერისგან და შეკრიბა ერი იგი დავითისი და აღ-
ლუმი ყო ანდერზობით, და იპოვნეს მოკლულნი იგი ერისგან ვითარ
ათცხრამეტი კაცი და ასაელ მათ თანა.

O. და იოაბ მიაქცია აბენერისგან და შეკრიბა ყოველი იგი ერი და ან-
დერძობით ახილვა-ყო ერისა მის დავითისასაჲ. და იპოვნეს მოკლულნი
იგი ერისა მისისაგანნი ვითარ ათორმეტ ოდენ კაც და ასაელ მათ თანა.

B. ხოლო იოაბ მოიქცა გარე აბენერისაგან, და შეკრიბა ყოველი ერი, და
აღრიცხეს ყრმანი დავითისნი დაცემულნი ათცხრამეტნი კაცნი, და
ასაილ.

Και Ιωαβ ἀνέταρξεν ἐπισθεῖν ἀπὸ τοῦ Αβεννηρ καὶ συναΐρουσεν πάντα τοὺς
λαόν, καὶ ἐπεσκέπησεν τὸν παῖδων Δαυὶδ ἐννεκαίδεκα ἄνδρες καὶ Ἀσάη.

*ბ. შიქარა გარდა. შარხნსრხაჲ, კ. ძიიიქსაჲ ყამხნაჲნი ძიიიქიორენი,
კ. ზანრჯსა ხელს ბაიასენს ოაქსი ირ კითორხვანს' ონს კ. თასს თან' კ.
ასაქლ II, მფ. 230.*

აქ თავისებურ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე. მცხეთური ხელნაწერის „აღ-
ლუმი ყო“ და ოშკურის „ახილვა-ყო“ სომხური *ზანრჯსა ხელ-*ის ადეკვატურ
თარგმანს წარმოადგენენ. მათ გვერდით სომხურთან საერთო სიტყვა — ანდერ-
ზობა (ანდერძობა) — ზედმეტია. იგი სომხურიდან არის გადასული ქართულ
ტექსტებში. ოლონდ ზემოთ მოყვანილი მავალითისგან განსხვავებით, მის გვერ-
დით სწორი თარგმანიც არის წარმოდგენილი.

3. S. და მოვიდა და დადგა განმზადებული წინაშე ისრაიტელთა მათ,
ქმ ა-ყო მათ მიმართ და თქუა:

O. და მოვიდა და დადგა განმზადებული წინაშე ისრაიტელთა მათ და
თქუა:

L. და დადგა, და დატ-ყო განწყობილისა მის მიმართ.

Καὶ ἔταξεν καὶ ἀνεβήθησεν εἰς τὴν παρατάξιν Σαρηλ καὶ εἶπεν αὐτοῖς

ბქნ ხსაჲ ბაქნ ხათ რაკიასანს ხარაქსიქს კ. საჲ ვნითა I მფ. 170

S-ის ქმ ა-ყო და ლატალის ლექციონარის ლალატ-ყო ჩვენ მიგვაჩნია
სომხურის ბაქნ ხათ-ის კალკად. მართალია, მუხლი მთლიანად ზუსტად არ
მისდევს არც ბერძნულს, არც სომხურს, მაგრამ ასეთმა გამოთქმამ შეიძლება
გვეგარაუდებინოს რაღაც სომხური წყარო, რომელიც ხელთ არა გვაქვს, ან ის,
რომ ქართული ტექსტი მრავალგზისი რევიზიის შედეგს წარმოადგენს.

4. S. O. და ვითარცა ესმა საულს და ყოველთა ისრაიტელთა მათ სიტყუაჲ
იგი უტხოთესლისა მის, ზარი განჰკდა, რამეთუ შემინდეს ფრიალ.

B. და ესმა საულს და ყოველსა ისრაელსა სიტყუანი ესე უტხოთესლისანი
და განცუვრდეს, და შეეშინათ ფრიალ.

Ἠκούσεν Σαουλ καὶ πᾶς Σαραηλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου αὐτοῦ καὶ ἐξέταραξεν
καὶ ἐφοβήθησαν σφοδρῶς.

*რრქს ოლას შაილქ კ. ამხნაჲნი ოარაქლს ვრანსა აქსაყიქს, ვარჩი რა-
რანს კ. ხრქსანს ოქს: I მფ. 1711*

აქაც S. O-ს ზარი-განჰკდა ვარჩი რარან-ის კალკად მიგვაჩნია.

5. S. რომელნი უშუნა ივზრიელ, ძისა ივრზელისა, მოვლათელიისა

O. რომელი-იგი ესხნეს ივზრამსგან ძისა ბერზელისა მათელიისა

B. რომელნი უშვა ივზრდიელსა, ძესა ვენზილისა მათელიისასა.

Οὗς ἐτεκεν τῷ Βαρύλ σὺν Βερζελί τῷ Μοσλαθί :

ღირს ბნალ ხაერჩქიჩ ირელი ჩხრეხილაჲ მიქლაშავლი II მფ. 21_ა.

ეს სადაურობის აღმნიშვნელი სახელი მოვლათელი სა ზუსტად შეესატყვისება სომხურ მიქლაშავლი-ს.

6. S. ესე არიან სახელები მათი: ბენიამენ, ძე იოვრასი, მთისგან ეფრემისა.

O. და ესე არს სახელები მათი: ბეორ, ძე იორაფისი, მთასა მას ეფრემისსა.

F. და ესე არს სახელები მათი ბეორ, ძე იორასი მთასა მას ეფრემისსასა.

B და ესე სახელები მათი ბენგეორისი მთასა ზედა ეფრემისასა.

Καὶ ταῦτα τὰ θύματα αὐταῶν. Βεσαρ ἐν ἔρει: Εφραΐμ ὀრიგენის ტექსტი ამ ადგილას იძლევა: βεσ υ:ο:σ: σρ

ხა აკა ხნ ანოლანდ ზიფა ჩქინ ირქი მიქრაჲ ჯ ქერხნ ხქერხი: III მფ. 4_ა.

საინტერესო სურათია: ბაქარში არის ბენგეორი რაც, ალბათ, მიღებულია Βεν—Χυρ-ისაგან. რაც შეეხება S-ის იოვრას, ის მიგვაჩინა მიღებულად *ირქი მიქრაჲ*-სგან, სადაც *ირქი*-სეული ჯ მიერთებულია *მიქრაჲ*-სთან და ასეა მიღებული იოვრა. თვითონ „ივრა“ სომხური ფორმისაგან *მიქრაჲ* ჩანს მიღებული. უმეტესი სურათია „გამოსლვათა“ წიგნში: იქ, სადაც ტექსტი სომხურზე დამოკიდებულებას აძლავნებდა—ეს საკუთარი სახელი ქართულში ივრ-ის სახით იყო წარმოდგენილი (*იქრ*), ხოლო სადაც ბერძნულზე იყო ქართული ტექსტი დამოკიდებული, ეს საკუთარი სახელი ორ-ის სახით იყო გადმოცემული (აჲ)²⁴.

7. S. F. და მიეციტ ამონის ქალაქაჲ ეტსა.

O. მიეციტ ეგე სემიერს, მთავარსა მას ქალაქისა.

B. და მიაქციეთ იგი ამონის მიმართ მთავრისა ქალაქისასა.

Καὶ ἀπαράψατε αὐτοῦ παρὸς Εμμερ τοῦ ἀρχιουα τῆς πόλεως. ლუციანეს ტექსტშია აჲ (ჲ) აჲ.

ხა თოდ ესმინ დაღა დაჲ ხთ III მფ. 22_ბ.

როგორც ვხედავთ, S. F-ი ზუსტად იმეორებს სომხურ *დაღადაჲსთ*-ს სომხურ კომპოზიტიში არსებული მაკავშირებელი *ა* ხმოვნინანდ (ქალაქაჲეტი).

8. S. ძეთა მათ ისრაჴლისათა ახილვა-ყვეს და განგუნდნეს ორგან და მიეგებოდეს წინა მათსა ბრძოლად.

F. ძეთა მათ ისრაელისათა ანდერძ-ყვეს და განიგუნდნეს ორგან და მიეგებოდეს წინა მათსა ბრძოლად.

B და ძეთა ისრაელისათა შერიტხენ და გამოვიდოდეს შეშთხევეად მათდა III მ. 20₂₇.

O. და ძენი ისრაელისანი აღირაცხნეს, აღეგნეს და წარეპართნეს და მივიდეს მიგებებად მათა. III მ. 21₂₇.

²⁴ ელ. დოჩანაშვილი, „მცხეთური ბიბლიის“ „გამოსლვათა“ წიგნის ტექსტობრივი დარედაქციული დახასიათებისათვის, „მაცნე“, ვენისა და ლიტერატურის სერია, 1980, I, გვ. 118.

Καὶ ὁ ἀπὸς Ἰσραὴλ. ἐπιστάτης αὐτῶν καὶ παρὰ τὸ ἔθνος εἰς ἀπαύτην αὐτῶν, καὶ παρὰ τὸ ἔθνος Ἰσραὴλ. ἐξ ἐναντίας αὐτῶν ὡς ὅτι ποίηται αὐτοῦν III მ. 21,27.

ხე ირჩენ ჩორაკსი არარქნ ზანგა' ხრცენგხვანს და ზაპინ კაოაღს ნოგა III მგ. 20,25.

S. F.-ის განგუნდნეს და განიგუნდნეს, ჩვენი აზრით, სომხური *ხრცენგხვან*-ის კალკია. ეს სომხური სიტყვა ქართველმა მთარგმნელმა აღიქვა, როგორც შედგებოდა *ხრცი* და *გონგ*-ისაგან. ამიტომ თარგმნა, როგორც განგუნდნეს ორგან, სხვაგან არსად არ არის ორგან წარმოდგენილი. *ხრცენგხვ* ნიშნავს ორ რაზმად შეკრებას.

9. S. ელვაზარ, ძე მამისძმისა მისისა სოცელისა, სამთა მათ შორის ერისთავთა *ნეტანანს ირჩი ზორბგორ ნორა' ირჩი შიქსაგელიქს ჩ მტე ხრცე გორაორავანს ზაქმი* Καὶ μετ' αὐτὸν *Ἐλεάζαρ* სიტვ. *παρὰ τὸν αὐτὸν* სიტვ. *Σοφία: τοῦ ἐν τοῖς τριῶν θύρασι.*

O. ელვაზარ, ძე დედეაძის სამთა მათ შორის ერისთავთა და შემდგომად ელვაზარ, ძე მამის ძმისა მისისა, სამთა შორის ძლიერთა ძმათა, ესე იყო დავითის თანა სირსანს შინა II მგ. 23g.

საკუთარი სახელი სოცელი სომხური ფორმით არის წარმოდგენილი.

10. S. და სამასი ყორო ქმნა ჰედითი და სამნაკეცელად გარემოწმასნვითი ოქრო თუთეულად ფარებასა მას და მისცა იგი მეფემან სახლსა მას მალნარისასა ლიბანედ.

O. და სამასი ფარი ქმნა ჰედით და სამ ნაკეცად გარემოწმასნვითი ოქროა თითოვეულად ფარებასა მას და მისცა იგი მეფემან სახლსა მას მალნარისასა ლიბანედ.

B. სამასნი ფარნი ჰედილნი ოქროთა, სამი ლიტრა ოქროსა იყო თუთეულსა ფარსა შინა, და მისცნა იგინი მეფემან ტაძარსა შინა, რომელი იყო ქმნილი ხეთავან ლიბანისათა.

Καὶ τριακόσια δπλα χρυσὰ ἑκάτ' ἑκατὶ χρυσοῦ ἐνήσαν εἰς τὸ δῶλον τὸ ἐν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς οἶκον δαυὶδ τὸν Ἀβιάου.

ხე ხრცდარჩიღენ ისქი კილი და ხრცდ მანდ ისქი ჩ მჩ ღენ, და ხე ᦒაქნ არდჶ ჩ თონს ანთოჩის ქრანანოი

(III მგ. 10,17)

მცხეთურ ბიბლაში ყორო, ჩვენი აზრით, მოხვდა სომხური *კილი*-ის საშუალებით, მაგრამ არა როგორც საერთო ხმარების სიტყვა, არამედ გაუგებრობის ნიღაბზე. სომხური *კილი* ნიშნავს: „მაგარს, მტკიცეს, ნაკვეთს“. მცხეთური ბიბლიის მთარგმნელს სწორად არ ესმის მისი მნიშვნელობა და არ ესმის აგრეთვე სიტყვა *ღენ* (ფარი) და მის შესატყვისად წერს „ყორო“. ოშკოტნსა და ბაქარისეულ ტექსტში ეს ორივე სიტყვა სწორად არის გაგებული და თარგმნილი—„სამასი ფარი ქმნა ჰედით“—ეს ზუსტი თარგმანია სომხურისა—*ხრცდარჩიღენ ისქი კილი*.

11. S. და შეიპყრეს მეფე მარტო და მიიყვანეს იგი მეფისა ბაბილონისა დებლათად და ეტყოდა მეფე სასჯელით.

25 S-ის და სომხური ბიბლიის III მ. 20-ე თავს ბერძნულში და ოშკოში შეესატყვისება 21-ე თავი. როგორც ცნობილია, S-ის პავინაცია გაკეთებულია ვოსკანის სომხური ბიბლიის მიხედვით ს. ს. ორბელიანის მიერ.

О. და შეიპყრეს მეფე იგი და მოიყვანეს იგი წინაშე მეფისა მის ბაბილონელთაჲსა დებლათას. ეტყოდა მას მსჯავრ.

В. და შეიპყრეს მეფე, და მოიყვანეს იგი მეფისა მიმართ ბაბილონისა რევლათს შინა: და იტყოდა მის თანა მსაჯული.

ს. ლ. კალან კლმადორნ, ხ აბინ სა არდარს რარსინი ჩ რერაქაჲ: ლ კოსხუაღ რნჲ ზამ რასათთანოჲ

Καὶ συνέλαβον, τὸν βασιλέα καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθ, καὶ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ κριεὶν IV მგ. 25_გ.

ჩვენი აზრით, ეს ადგილიც „მცხეთის ბიბლიისა“ სომხურზე დამოკიდებულებას იმჩნევს. ქართული გამოთქმა „და ეტყოდა სასჯელით“ უნდა იყოს სომხურის კალკი. სომხური *რასათთანოჲ* — მოქმედებით ბრუნვაში დასმული სიტყვაა და ნიშნავს, „სასჯელით“, „სასამართლოს წესით“.

12. S და მოვიდა ელისე თვალსა მას ზედა წყაროსასა.

О. და განვიდა გამოსავალსა მას წყალთასა.

Καὶ ἐξήλθεν Ελισαῖος εἰς τοῦ δεξιῶν τοῦ ὕδατος ὕδατος

ს. ლ. ხეჩახტ კალანს ჯორცხ

(IV მგ. 2_ჲ).

В. და განვიდა ელისე განსავალსა წყალთასა.

S-ში და სომხურში ყველა დანარჩენებისაგან განსხვავებით ერთნაირად არის — თვალსა მას ზედა წყაროსასა — *კალანს*

ჯორცხ.

13. S. საულ და იონათან საყუარელნი, შუენიერნი და საჩინონი. ზუსტად ასეა სომხურშიც: *Սաուղ և Յովնաթան սիրելիք, և գեղեցիկ և վախիւղք* B O. საულ და იონათან საყუარელნი და შუენიერი. Σαουλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἡγαπᾶμένοι καὶ ἀγατοὶ (II მგ. 1_ჲგ). აქაც S-ი და სომხური სრულ თანხმობაშია ერთმანეთთან სხვათაგან განსხვავებით.

14. S. მსგავსად სიკუდილისა მის უგუნურიისა მოკულა აბენერ?

აჩქტ ორყჲ აზიანისჲ ანგყამ ოსილს ოკხნსრ

Εἰς ἑσθὲ τὸν θάνατον Ναβάλ. ἀνομασίῃσιν Ἀβωνορ.

О. მსგავსად სიკუდილისა მის ნაბალისა მოკულა აბინერ.

В. ნუ თუ შემდგომად სიკუდილისა ნეაღისა მოკულა აბენერ.

(II₂ მგ. 3_გ), უგუნური, *ანგყამ* არის მხოლოდ S-ში და სომხურში, როგორც ვხედავთ, სხვაგან ეს სიტყვა არ არის.

15. ასევე — S. და გამოვიდა მეფე და ყოველი ერი მის თანა მკვრცელი და დადგეს ზეთისხეოანსა მას უდაბნოსასა.

ს. ლ. არდარს ლ ამხნაქან ბაილქ ზორა რხოსაკქ, ლ კახინს ოი
აჩქხხნსიქ ოი კანაყათი ანჲ.

О. და გამოვიდა მეფე და ყოველი იგი ერი, რომელ მის თანა იყო მკვრცელ და მოვიდეს დადგეს სახლსა ერთსა განშორებულად.

В. და განვიდა მეფე და ყოველნი ყრმანი მისნი ქუეითნი, და დადგეს სახლსა შინა, რომელი იყუნეს შორს.

Καὶ ἐξήλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντας οἱ παιδες αὐτοῦ πᾶσι καὶ ἐστέρας ἐν δὲ τῷ τῷ μακρῶν (II მგ. 15₇).

ზეთისხეივანისა—*ბიქსინი* ასევე მხოლოდ S-ში და სომხურშია.

16. S. და შეიწირნეს შენ ზედა ქურუმნი ეგე მაღალთა მათგან, რომელნი შესწირვენ შენ ზედა.

O. და დაკლნეს შენ ზედა ქურუმნი მლდელნი და შემწირველნი ეგე შენ ზედა.

B. შემწირველნი.

ს. ღირხაყე ქ ქხრაქ ღი ღღორამ რარბანყე? ირ ღირხნ ქ ქხრაქ ღი
 მანაი ზე! ძე რბე ზეჲს რბი ბჲჲღუ რბე ჲეიბიბეა ზე! ძე (III მგ. 13₂).

17. საინტერესოა, რომ ოშკურში მიმღეობური კონსტრუქციები ზოგჯერ მაინც გვხვდება; მცხეთურში კი მეფეთა წიგნებში არ შეგვხვედრია მიმღეობური კონსტრუქცია. ესეც იმის ნიშანია, რომ ბერძნულზე დამოკიდებული არ ჩანს ამ შემთხვევაში „მცხეთური ხელნაწერი“.

18. S. და თქუა: იგი კაცი ღმრთისა არს.

O. და თქუა: ესე არს კაცი იგი ღმრთისად.

საჲ! აჲს აჲრს სასოიბიქ

Καὶ εἶπεν ὁ ἀμφραπὸς τῶν Θεῶν ἀντὶς ἐστίν. (III მგ. 13₂).

რით უნდა აიხსნას იგი კაცი—*აჲს აჲრს*? არც ერთი ამ ენისათვის მსაზღვრელ-საზღვრულის ასეთი რიგი არ არის დამახასიათებელი. მით უფრო საინტერესოა, რომ ამ მოვლენამ ერთდროულად იჩინა თავი S-ში და სომხურში.

„მეფეთა წიგნებში“ სომხურ-ქართულ საერთო ხმარების ლექსიკის ნიშანდობლივი ხმარების შემთხვევები

1. სპარაზენი—*საყაოაღტნ*

S. და ჰრქუა იუღებეს სპარაზენსა მას თვისსა.

F. და ჰრქუა იუღებეს მესამესა მას თვისსა.

O. და ჰრქუა იუღებეს მესამესა მას თუესა.

B. და ჰრქუა იუღე ვადეკარისა მიმართ წინამდგომისა თვისსა,

Καὶ εἶπεν Ἰου πρὸς Βαδεκαρ τὸν τρῖσετάτην αὐτῶν.

ს. საჲ ღრაღსკარ საყაოაღტნნ ქრ

(IV მგ. 9₃₅)

2. ზელეკუნი—*რსსსს*

S.F. დაჲდა ბელეკუნსა ერთსა ქუეშე.

O. დაჲდა იგი ქუეშე ხესა დანაკისკუდისასა.

B. და დაჲდა ქუეშე საბარკსა.

ნათაღ ღნე რსსსსაღ მჩი

Καὶ ἐλάθεισεν ἰπὸ ραθὶ ἐν (III მგ. 19₄).

3. ამბოხი—*ამრიხ*

S.F. იხილე აწღიდი ესე ამბოხი.

O. იხილე ყოველი ოხრად ესეღიდი.

B. ზელავა ყოველსა ამასღიდსა ერსა.

თხიანჩესა ღაჲს ამრიხ მსბ

(III მგ. 20₉)

4. ავაზანი—*აღაგან*

S.O. ცვალნა მათგან ავაზანი იგი.

*ხე ფიქსსაგ ჩ ნიგანტე გაღაგანას*Καὶ μετῆρεν ἀπ'αυτῶν τὸν λουτῆρα IV მფ. 16₁₇; III მფ. 10₂₁.4. ბუნი—*ბონ*

S.F.O. ბუნი ჰორლისა მისისა

*ბონ ფეგარგან*ὁ κιοιτδς τοῦ ἑβρατος I მფ. 17₇;5. განსასტიკებული—*სასათიკ*

S. და სიყმილი იგი განსასტიკებული იყო სამარისა.

O იყო სიყმილი ძლიერი სამარისა.

*ხე სიყ სასათიკ ღე ღე ჩ სამარისა*Καὶ ἡ λιμδς κραια ἔν Σαμαρεία III მფ. 18₂.6. გერმაკი—*გერმასკ*

S.F. ორმოცი სათუელი ფქვილი გერმაკი

*გაოასონ გოი ალერ გერმასკი III მ. 4₂₂*Καὶ ἐξῆχοντα χόροι ἀλεόρου κεικοπανισμένου III მფ. 5₂.7. გრივი—*გრის*

S. ორი გრივი ქრთილი სასწორისა იზოოს.

ბერილი გრისე გარლი სკხე მჩიი ქინჩიხინ... λέγων Δέμετρον χριძής σίνკლუს και μέτρον σεμιδξλεωδ... IV მფ. 7₁₈-8. გუბი, გობი—*გორ*

S.F. და მოკლა ლომი გუბსა მას შინა.

O. და მოკლა ლომი იგი გობსა მას შინა.

*ხე საყან გარისინ ჩ მქე გრჩინ*ἐπάταξε τὸν λέοντα ἔν μέσῳ τοῦ λαχχου II მფ. 23₂₀.9. ზვარაკი—*გორასკ*

S. გამოირჩიეთ თქუენდა ზვარაკი ერთი.

*ღნორსეგე გორე მხე გორასკ მჩ*ἐκλέξασθε ἅυτους τὸν μόσχοι III მფ. 18₂₅, 28.10. კამარა, კამარელი—*კამარ, კამარასკაყ*

S. და აღუდგინა სუეტნი იგი კამარასა მას ტაძრისასა.

*ხე კანფინსაგ გიჩინსა კამარჩი თანარჩინ III მ. 7₂₁, 8, 16, 18*Καὶ ἔστησεν τοῖς στυλοῦς τοῦ ναοῦ III მფ. 7_{7, 9, 8}.11. შშულდ-კაპარკი, —*კაყარასკიჩ*

S. და იყო დავით მომრთმელი შშულდ-კაპარკთა მისსა.

O. და იყო დავით მომრთმელ სამსახურებელსა მისსა.

*ხე ხელ ნორა კაყარასკიჩ*Καὶ ἐγενήθη αὐτῷ ἀίρωσ τῷ σχερή αὐτοῖ I მფ. 16₂₀, 18₄; 31₄.12. პატნეზი—*ყასთნეჯ*

S. ...მოადგთ პატნეზი! და მოადგეს პატნეზი გარემო ქალაქსა მას.

O. ... აშენეთ ლაშქარი, და მოადგეს გარეშე ქალაქსა.

B. ... ქმენით თხრილი, და ქმენეს თხრილი ქალაქსა ზედა.

ღმისწყდ აყათნ ღ 2, კ სიჩინ აყათნ ღ 2 ჯორღ ვღაღაღან

III მ. 20₁₂.

οὐκομῆταιε χάρακα καὶ ἐμνετο χάρακα ἐπὶ τῆν πόνειν III მფ. 21₁₂.

13. პატრუქაკი—*ყათრიონაკი*

S.F.O. და პატრუქაკი იგი ჩემი, რომელ დაუკალ მრისველთა ჩემთა.

...ვირ ვხნი კორიყავ ჩმივ აყათრიონაკი

Καὶ τὰ Θυμὰτὰ μου, ἀ τὲμνα ταις κειροσειν μου I მფ. 25₁₁.

14. როჭიკი—*იონჩი*

S.O.F. და როჭიკი მისი მარადის როჭიკად მიეცემოდა.

ხე იონჩი სორა იონჩი ხანაყაჟორღ თონა ნამ

Καὶ ἡ ἐστιατοριὰ αὐτῶν ἐστιατοριὰ... III მფ. 11₁₈; 25₃₀.

15. ტაბაკი—*თაყასი*

S. განუყო ... თვთო მანდარი ტაბაკისაგან

რავქსავ... ჟაჟარ მჩი თაყასი

... ἀπὸ πηχίνου II მფ. 6₁₈.

16. ტასტი, ტაშტი—*თაჯო*

S.O. და სიავნი იგი განმატვობელნი სამნი და ტასტები იგი და რათა არა ქმნენ მისგანი ... ტაშტები და ნესტუები.

...ხე ვსანან, კ ვხიოვიჯან ვხიხიხი კ დღთაჯთან III მფ. 7_{40,48}

17. ხარისხი—*სარჩისი*

S.O. დაღვა ზედა ქეგბსა ხარისხსა.

ხე ხე ვნა ჩი ქხრაქ ჟარისღენ სარჩისი

Καὶ ἐწναεν ἐν αὐτῆν ἐπὶ βίαιεν λιθνήν VI მფ. 16₁₇.

18. ხორში—*სორღე*

S.O. და განეღებოდეს შედგმულსა ზედა ჯელთა მისთასა და ხორშთა მისცა ქერობინნი.

ხე რანაქისი ჩი ასიღენ ძიოავ სორა, კ სორღე სორა ვხორღე

III მ. 7₃₀

... Καὶ თუკი.ε.α.α.α.α. აუთჲს ჯეოთხი III მფ. 7₂₂.

19. ჰასაკი, ასაკი—*რასაკი*

S.O.F. ნუ ხედავ შენ ქმნულეზასა მავისსა, ნუცა სიმწვსესა

ჰასაკისა მავისისასა.

B. ნუ ხედავ პირსა ზედა მისსა, ნუცა ასაკსა სიდიდისა მისისასა.

მჩი რაკჩი რნღ თხიჩი ვორა, კ მჩი ჩი მხბიქჩინ რასაკი ვორა

I მფ. 16₇.

20. მარი მარ

S.F. ასი ლეღვის კვერი და მარი ერთი ლვინო

O. ორას ლეღვსკუერ და მარ ერთ ლვინო

B. საწონი ლეღვ და თხიერით ლვინო და ასი ფინიკი

რარჩი რ სრმალ, კ მარ მჩი ვჩინი

ἐκταθῶν φοιναξας καὶ νεβελ οἶνον (II მფ. 16₂)

21. როარტაკი, რუვარტაკი—*როიქართასი*

S. როარტაკი, რუვარტაკი, IV მფ. 10₁ როიქართასი

S. როარტაკი O. წიგნი, III მფ. 21₈ როიქართასი

О. F. პროატაქი, IV მგ. 10₁₂ *ჰრიოქროსაჲ*
S. პროარდაგი, О. წიგნი III მგ. 21_{9,11} *ჰრიოქროსაჲ*

* * *

მცხეთური ხელნაწერის III და IV მეფეთა წიგნებში გვხვდება შემთხვევები ზ ე და და ქ უ ე შ ე თანდებულების წინდებულებად გამოყენებისა.

S. და აღადგინოს უფალმან თვსა მეფედ ზ ე და ისრაჲლსა.

О. და აღადგინოს უფალმან თავისა თვისისა მეფჲ ისრაჲლსა ზ ე და.

ხ. ჯარილსუჯ თქრ ჯღრ ჭაფაღორ ჯ ქხრ აჲ ჰარაქსქ

Και αναστησει καρσιος εδουα βασιλεια επ: Ισραηλ III მგ. 14₁₄

S. მეფობდა ზ ე და იუდასა.

О. მეფობდა იუდასა ზ ე და.

ქაღაღორსაჲ ჯ ქხრ აჲ შოღაჲ

εβαλκεσση επ: Ιουδα III მგ. 14₂₁

S. ჰრქუა: ზ ე და საკურთხეველსა მაგას დიდსა შესწირნე.

О. ზ ე და დიდსა მაგას საკურთხეველსა შესწირნე.

ქ ქხრ აჲ მსძქ სხღანნიქჲ მათიღსანჩესს

λεγειν 'Επι τδ Θνα:αατρη:ον τδ μεγα πρδσφερε IV მ. 16₁₅

S. და იტყოდა უფალი ზ ე და ბასისა და ზ ე და სახლსა მისსა.

խოსხგალ თქრ ჯ ქხრ აჲ ჩაასაჲ ჯ ქ ქხრ აჲ თან ზორა

εβλησεν κηριος επ: Βααα κα: επ: τδ ο: ο:κον αμτδ III მგ. 16₇

S. დგა მეფე, ზ ე და სვეტსა მას.

ხ. ღანსა ჯაჲრ ჯ ქხრ აჲ სხანს

δ βασιλες εισηγε: επ: τδ σδγλσ, IV მ. 11₁₄

О. S. და დადგა იგი ზ ე და ქვებსა ხარისხსა.

ხ. სე ღნა ჯ ქხრ აჲ ჭარხეღნ ჯარაქსქ

Και εδωκεν αμτην επ: β:α:ν λιμ:αην, IV მგ. 16₁₇

S. გოთოლია მეფობდა ზ ე და მას ქუეყანასა.

О. გოთოლია მეფობდა მას ქუეყანასა ზ ე და.

გიღიღიქა ქაფაღორხაჲ ღრ ჯ ქხრ აჲ ჰრჩრქნ

Γοθολια βασιλεσσα επ: τρη: γρη:, IV მგ. 11₃

S. მოველინო ძვრი ზედა სახლსა მავისსა.

მაძიჲ ჯარქა ჯ ქხრ აჲ თან ზორა III მ. 21₂₉

S. და უქმევდა საკუმეველსა ზ ე და მაღალთა მათ.

არქანქრ ჯოსნქა ჯ ქხრ აჲ მარბანჲ

εμπα:αον εν τδ:ς σ:πηλδσ:, III მ. 22₄₄ და ასევეა სხვაგან—III მგ. 8, 15₁, 9₁₇;

16_{9,12,18,23,29}; IV მგ. 15₂₇.

ერთ შემთხვევაში „ქუეშე“-ც წინდებულად არის გამოყენებული:

О. S. უქმევდა მაღალთა მათ ზ ე და ბორცუთა და ქ უ ე შ ე ყოველთა ხეთა მაგრილობელთა.

*ს არკანზერ სონსკა ხ რარბონსა ხ ხ ქსრაქ რლით ხ ზსრჳიქ ან-
თათაქსიათ ბათიო.*

Και ἐμβαίξ ἐν τῷ; ὑψῆσι; καὶ ἔτι τῶν βυσσῶν καὶ ὑποκίτῳ παντοῦ, ἕξλου
ἀλ.σάβουα, IV მთ. 16₄

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ მეფეთა I და II წიგნებში ასეთ ვითარებას არ ვხვდებით. ეს მოვლენა მკაფიოდ თიშავს ერთმანეთისაგან I—II და III—IV წიგნებს. სხვა ენობრივ ნიშნებთან ერთად, ესეც ერთ-ერთი საბუთია იმისა, რომ ისინი რედაქციულად განსხვავებულნი არიან.

2. ნეშტა წიგნები

„ნეშტა“ I წიგნის ქართულ ვერსიას საყურადღებო ნაშრომი მიუძღვნა გულნაზ კიკნაძემ („მრავალთავი“, I 1971). იგი ორ რედაქციას გამოყოფს (სეპტანტის ალექსანდრიულ კოდექსთან ახლო მდგომი ა (A—51, A—570, A—646 და H—885 ხელნაწერების) და ბ (ბაქარისეული) ტექსტი). ტექსტის წარმომავლობის საკითხთან დაკავშირებით გ. კიკნაძე არაერთ ბერძნისმსა და არმენისმს ავლენს, განსაკუთრებით საკუთარ სახელებში (სომხურთან სიახლოვე უმთავრესად მცხეთურში (A—51) ჩანს). ზოგ მათგანს ჩვენც მივაქციეთ ყურადღება იმავე წელს „მაქნეში“ (№ 2) გამოქვეყნებულ სტატიაში. ქვემოთ ჩვენს ამ სტატიაში მოცემულ დაკვირვებებს გადმოვცემთ.

„ნეშტა წიგნებში“²⁷ ჩვენი ყურადღება მიიქცია ზოგიერთმა ფაქტმა, რომელიც, შესაძლებელია, ქართული ვერსიის ბერძნულზე ან სომხურზე ტექსტობრივი დამოკიდებულების მაჩვენებლად მივიჩნიოთ. ამ თვალსაზრისით ინტერესს იწვევს შემდეგი ადგილები: 1. ნეშტ. 1₂₀ Καὶ ἔκταν ἐξέυνησεν τὸν Ἐ.μ.σάβ. καὶ Ζ.α.ლ.φ. καὶ τὸν Α.σ.α.ρ.μ.σ.მ. ჯანაშვილისეულ ხელნაწერებს (A—570, A—646) ეს ადგილი აკლია. ბაქარისეულ ნაბეჭდ ბიბლიაში ასეა: იეკთან შვა ელმოდად და სალოფა, და ასერმოფა. მცხეთურ ხელნაწერში ვკითხულობთ: და იეკთან შვა ელმოდად და სალომ და ზარამათ. იეკთანის შვილთა სახელთაგან მივაქციოთ ყურადღება მესამეს: ეს სახელი ბაქარისეულ ბიბლიაში წარმოდგენილია ასერმოფა-ს სახით, რაც ახლოს არის ბერძნულ Α.σ.α.ρ.μ.σ.მ-თან, ხოლო მცხეთურ ხელნაწერში გვაქვს შესაბამისად ზ. ა. რ. ა. მ. ა. თ. ეს ფორმა კი მნიშვნელოვნად განსხვავდება როგორც მეორე ქართული ვერსიისაგან, ასევე ბერძნულისაგან: აკლია თავკიდური ა, ხოლო ს-ს ადგილას წარმოდგენილია ზ. მცხეთური ბიბლიის ზარამათ ფორმის წარმომავლობა ირკვევა სომხური შესატყვისის ადგილის გათვალისწინების შედეგად. სომხურ ტექსტში ვკითხულობთ: *შსკითან ბნა. ვსქმოქაჲ ლ ვსაჲაჲი ლ ვს.რამოქშ.*

როგორც ვხედავთ, ჩვენთვის საინტერესო სახელის შესატყვისად გვაქვს *ვს.რამოქშ.* თავკიდური ა აქაც, გაუგებარი მიზეზების გამო, არა ჩანს, ს-ს ადგილას გვაქვს ზ. მაგრამ, ქართული ტექსტისგან განსხვავებით, სომხურში ხერხდება თავკიდური ზ-ს გაჩენის მიზეზის მიგნება. ეს *ჲ* აქვს სომხური ტექსტის ს-მ-ვე სახელს (*ვსქმოქაჲ* ზელმოდად, *ვსაჲაჲი* — ზსალათ *ვს.რამოქშ.* — ზ-რ:მ-რ) სრულად ვარკვეული გრამატიკული ფუნქციით. ეს არის წინდებულა, რომელიც ამ შემთხვევაში ერთვის ბრალდებით ბრუნვაში დასმულ სახელს ლ-საჲს უსვამს მის პირდაპირ დამატებად ყოფნას.

²⁷ ქართულიათვის ვსარგებლობდით ჯანაშვილისეული ხელნაწერებით — A 646, A 570. მცხეთურით — A 51 და ბაქარის მიერ 1743 წ. მოსკოვში გამოცემული ტექსტით.

მესამე სახელმა *გლსარაიქს*-ის („ზასარმოთ“) ნაცვლად *გლსარაიქს* („ზარამოთ“) სახე მიიღო ორი მსგავსი მარცვლადან (*გა*—*ზა* და *აა*—*სა* განსხვავდება მხოლოდ სპირანტის მცლებობა-საცურეთ) ერთის დაკარგვით. აქ ჩვენ ცნობილ ფონეტიკურ მოვლენასთან—მარცვლის დისიმილაციურ დაკარგვასთან (პაპლოლოგიასთან) გვაქვს საქმე. ქართულ თარგმანში სწორედ ამ ნიღადაზე მიღებული ფორმა არის წარმოდგენილი; ამასთან სომეხურს *გ*—*ზ* წინდებულნი ფუძის კუთვნილებად არის გაგებული და ამგვარად გადმოყვანილი.

2. ანალოგიურ ვითარებასთან გვაქვს საქმე შემდეგ მაგალითში — 1 ნეშტთა, 121-23. და იეკტან შვა... და კედურამ და ზეზელ და დეკლან და ზირა და კამაან და ზაბიმეფი და საბა და სუფირ ზევი და იორამ (მცხეთური). იეკტან შვა... აღორამა, და უზალა, და დეკლუ, და დამაალა, და აბიმეილა, და სავუ და უფირა, და ევილათა და იოვა (ბაქარ). ბერძნული: *Kai Iεταv εχρυνησεν... kai τον Κεδουραv και τον Αιυηλ και τον Δελια (μ) και τον Γεμιαv και τον Αβιμεηλ και τον Σαβαν και τον Ουφειρ και τον Ευι(ια) και τον Ωραμ.*

როგორც ვხედავთ, აქაც მცხეთურ ბიბლიაში სამ სახელს—*ზეზელ*, *ზევი*, *ზაბიმეფლს* *ზ* ზედმეტდა აქვს სხვა ქართულ ვერსიებთან და ბერძნულ ტექსტთან შედარებით. სომხური ტექსტის მოშველიებას აქაც ეარკვევლობა შევოაქვს: *მსკათან ძნა... დ ყსყორიანს დ ყხტქ დ ყჩხკლანს დ ყსამასანს დ გსრამტქ დ გსარა დ გსიყჩრ დ კნტქ დ გსიყრამ* აქ ჩამოთვლილ სახელებში სომხურში სრულიად კანონზომიერად ყველა სახელს მართავს წინდებულნი *გ*. მცხეთური ბიბლიის ამ ადგილის მთარგმნელს აქაც, ჩანს, წასცდა და ყველა ამ სამ სახელს გადწოაყოლა სომხურის ეს *გ*—*ზ* წინდებული. ეს კი აშკარას უნდა ხდიდეს მცხეთური ბიბლიის ამ ადგილის სომხურ ტექსტზე დამოკიდებულებას.

3. ამავე რიგის შემთხვევასთან უნდა გვქონდეს საქმე I ნეშტთას მერვე თავის მეორე მუხლში:

ბენიამინ შვა ბალე, პირმშო მისი, და იასბელ მეორე და ზარა მესამე (მცხეთური). ბენიამინ შვა ბალე, პირმშო მისი, და იასბელ მეორე და არა მესამე (ჯანაშვილისეული A—646). ბენიამინ შვა ბალე, პირმშო მისი, და იასბელ არა იოელ (ჯანაშვილისეული A—570). ბენიამინ შვა ვალა, პირმშო თესა, და აზვილა მეორე და დიერი მესამე (ბაქარისეული). ბერძნული: *Βενιαμιν εχρυνησεν τον Βαλε πατριστου αυτου και Αβηηλ τον δευτερον, Αρα τον τριτον.* სომხური: *ჩხნჩარამჩნ ძნა ღჩაღტ ღანზყარანჩქ ჩირ, დ გსკტქ, გსრა ხრიოგ.*

როგორც ვხედავთ, ზარა (*გსრა*) მხოლოდ მცხეთურ ხელნაწერშია და სომხურ ბიბლიაში, სხვაგან კი ყველგან არის არა, ბერძნულში — *Αρα*. როგორც ზემოთაც აღვნიშნეთ, სომხურში ეს თავკიდური *გ*—*ზ* სრულიად კანონზომიერია. ის არის წინდებული, მაგრამ სრულიად უადგილოა ქართულში. აქაც აშკარაა, რომ მცხეთური ხელნაწერი დამოკიდებულია სომხურ ტექსტზე.

4. ამავე თვალსაზრისით საინტერესოა შემდეგი მაგალითი: I ნეშტთას III თავის მერვე მუხლში ჩამოთვლილია დავითის ძეგბი: ... და ელიფალეთ და ნადის, და ნაფეთ, და იაფიე და ელისამა, და ელიადაკ, და ელიფალეთ ცხრა (ბაქარ). ... და ელიფალეტ და ნაგე და ნეფეგ და იაფე და ელისამა და ელიადა და ელიფალეტ—ყოველნი ესე ძენი დავითისნი ცხრა (ჯანაშვილისეული A—646). ... და ელიფალეტ და ნაგებ და ნაფეკ და ნაფია და ელისამა და ელითადა და სოქაინ —ყოველნი ესე ძენი დავითისნი ცხრა (მცხეთური). თუ დავაკვირდებით აქ მოტანილ ადგილს, დავინახავთ, რომ მცხეთურ ბიბლიაში, სხვა რედაქციებთან შედარებით, ზედმეტია სოქაინ.

ენახით რა მდგომარეობაა ამ მხრივ ბერძნულ ტექსტში: *Kαὶ Ἐλισαμα καὶ Ἐλῃφάβη καὶ Νύχη καὶ Ναφαγ καὶ Ἰανθαε καὶ Ἐλισαμα καὶ Ἐლიδα καὶ Ἐλῃφάβη, ἔθνια πέντε: οὗτοι Δαυὶδ. სოქაინ, როგორც ვხედავთ, ბერძნულსაც აკლავს. მივმართოთ ახლა სომხურ ტექსტს:... ..*სიქიჩიქაჲს ἄ ἰაფაგ, ἄ ἰაფიხკ, ἄ ἰაფიჩ, ἄ ἰეჩისამა, ἄ ἰეჩიქაჲს სიგა ჩინ ἄ თასან ირიჩ ῥაქიქაჲ* (ვარიანტ. *სიგა ჩინ ამსნსებან აკიეჩიკ ხნ ირიჩქ ῥაღ.*)*

სომხურმა ტექსტმა ცხადი გახადა მცხეთურ ხელნაწერში არსებული ზედმეტი „საკუთარი სახელის“ — სოქაინ-ის წარმომავლობა. იმის გამო, რომ სომხურ ხელნაწერში სიტყვები არ იყო ერთმანეთისაგან გამოყოფილი, მცხეთური ბიბლიის ამ ადგილის ტექსტის მთარგმნელმა ან რედაქტორმა გააერთიანა ორი სომხური სიტყვა — *სიგა* „სოქა“ (ჩვენებითი ნაცვალსახელი — ესენი) და *ჩინ* — ინ(რიცხვითი სახელი — ცხრა) და მიიღო „საკუთარი სახელი“ სოქაინ. S. I ნეშტას 11 თავის 36-ე მუხლში ვკითხულობთ:

ჯანაშვილისეული (A—646, A—570). აქია ფელონელი. ბაქარისეული: ახია ფელონინ. მცხეთური: აქია ოფელონელი. სომხური: *Աքիա Ռիხիդանացի* (1805 წ. გამოც.), *Աքիա Իხիդանացի* (1895 წ. გამოც.) ბერძნული: *Αχια ὁ Φελαυι.*

როგორც ვხედავთ, სომხურ და მცხეთურ ბიბლიებში სადაურობის აღმნიშვნელ სახელთან — ფელონელი — ზედმეტია ო. ჩვენი აზრით, ეს ო სხვა არა არის რა, თუ არა ბერძნულის ართრონი ὁ Αχια ὁ Φελαυι-ში ეს ადგილი მცდარად ამოკითხა ბიბლიის მთარგმნელმა — ართრონი ὁ შეუერთა Φελαუი-ს და მიიღო Ὀφελαუი... აქედან გვაქვს სომხურში *იქიხიდანაცი*; ასევეა მცხეთურ ხელნაწერში (სომხურის ვზით?).

6. საინტერესოა აგრეთვე შემდეგი ადგილი: ჯანაშვილისეული (A—646): ბანაია ფარათონელი ური ნაქალბუასით. ჯანაშვილისეული (A—570): ბანაია ფარათონელი ურინა ქალბ ასით. ბაქარისეული: ვანეიუ ძე ფარათონიევისა ურ ნელასაგან. მცხეთური: ბანიას ფარათონელი ური ინექალესისა. სომხური: *Բանաս Կարաթինացի Ուրի Ի Խեքեղա.* ბერძნული: *Βανιας ὁ Φαραθωνα Ουρι ἐκ Ναχελυαας* (I ნეშტ., 11_გ).

როგორც მოტანილი ადგილიდან ჩანს, მცხეთურ ნუსხაში სადაურობის აღმნიშვნელ სახელს ნექალ... წინ დართული აქვს კიდევ ო. ინექალ. სხვაგან არსად, არც ქართულში და არც სომხურსა და ბერძნულში, ეს ო არა ჩანს.

თუ დავუვიკრივებთ აქ მოყვანილ სომხურ ადგილს *Ուրի Ի Խեքեղա*, აშკარა გახდება, თუ სადანაა მცხეთურში ეს ო. სომხურში *ի* — წინდებულება, ნახმარია ეფენტეოთან და იქლუკა აბლატივის ფორმას. ჩანს, აი ეს *ի* წინდებულება მცხეთური ბიბლიის მთარგმნელს მიერ ამოკითხულია *ხეքეღაჲ*-სთან ერთად (*ჩხეքეღაჲ*), ვაგებულაა ნათესაობითად და ასევე ნათესაობითის ფორმით, *ი*-ს შესაორკებათ მომდევნო სახელთან, ვადმოდებულება „ინექალესისა“-ს სახით მცხეთურ ხელნაწერში.

7. ყურადღებას იქცევს ნეშტთა მეორე წიგნის პირველი თავის მეცამეტე მუხლი. მცხეთური: მოვიდა სოლომონ ბამათ, რომელ არს გაბაონისა იერუსალმში. ჯანაშვილისეული (A—646): მოვიდა სოლომონ ბამათ, რომელ არს გაბაონისა იერუსალმში. ბაქარისეული: მოვიდა სოლომონ მალლითგან გაბაონისა იერუსალმში შინა. ბერძნული: *Καὶ ἦλθεν Σολομων ἐκ Βαμα τῆς ἐν Γαβων ἐν Ἱερουσαλῆμ ἀπὸ προθάπαι σιχουῦ μαρτυρίου καὶ βίβαντες ἔπιν Ἰσραηλ.* სომ-

ხურო: *ხ ს სნ საღიონს ქ რამაქ ჴარაღინს მხროსაღტამ, ქრხსაყ სიორანსხ
ქსაკოცხანს & ქსაღაღორხაყ ქ ქსრაქ ჴარაქსქს.*

მცხეთურ, ჯანაშვილისეულ და სომხურ ტექსტებში ბერძნული βμα, რაც ნიშნავს, „ამაღლებულ ადგილს“, გაგებულია ადგილის საკუთარ სახელად და უთარგმნელად არის გადმოტანილი. ბაქარისეულ ბიბლიაში ეს ადგილი სწორად არის გაგებული: βμα-ს ადგილას ვკითხულობთ: მ ა ლ ლ ი თ გ ა ნ .

აშკარაა ქართული და სომხური ტექსტების დამოკიდებულება ბერძნულზე, მაგრამ რა სახისაა ეს დამოკიდებულება — შუალობითი თუ უშუალო? გემორიცხული არ არის, რომ ქართულ ტექსტში „ბამა“ ბერძნულიდან სომხურის მეშვეობით გადმოსულიყო, თუმცა ორივე ტექსტში ურთიერთდამოუკიდებლად ამგვარი ფაქტის გაჩენა აპრიორულად უარსაყოფი არ არის.

8. ანალოგიურ ჩვენებას იძლევა შემდეგი ადგილი ნეშტთა პირველი წიგნიდან (626): მცხეთური და ჯანაშვილისეული (A—570, A—646): სუფი, ძე მისი და კანათ, ძე მისი. ბაქარისეული: სუფი, ძე მისი და ნათ, ძე მისი. ბერძნული (I ნეშტთა, 611) Σουφ: υιὸς ἀποῦ καὶ Νααθ υιὸς ἀποῦ (ვარიანტ. Καθαθ) I ნეშტ. 611 სომხურში *Սուփի որդի նորա Կանաթ որդի նորա* (ვარიანტ. *Սուփի որդի նորա, նահաթի որդի նորა* იხ. 1895 წ. გამოცემა).

აშკარაა, რომ ბერძნულის... *καὶ Νααθ*, რაც ნიშნავს „... და ნათ“, ქართულში (მცხეთურ და ორივე ჯანაშვილისეულ ხელნაწერებში) ერთ სიტყვად არის წარმოდგენილი და ამ გზით არის მიღებული საკუთარი სახელი კანათ „და ნათ“-ის ადგილას, იმავე ფორმას *Կանաթ* ვხედავთ სომხური ტექსტის შესაბამის ადგილას, ამიტომ აქაც, ისევე როგორც წინა შემთხვევაში, ისმის ძნელად გადასაჭრელი საკითხი: ქართული კანათ უშუალოდ ბერძნული ტექსტიდან მომდინარეობს, თუ სომხური ტექსტი უნდა ვიგულისხმოთ შუამავლად.

9. მცხეთურ და ჯანაშვილისეულ ხელნაწერებში შეინიშნება ისეთი ბერძნულში, რომელთა უშუალოდ ბერძნულიდან მომდინარეობა ეჭვს არ იწვევს. II ნეშტთას 26-ე თავის მე-7 მუხლში იკითხება — მცხეთური:

და განაძლიერა იგი უფალმან უცხოთესლთა ზედა და არაბიელთა, რომელნი მკვდრ იყუნეს 3 ე ტ რ ა ს და მიენეელთა ზედა. ჯანაშვილისეული (A—646): და განაძლიერა იგი უფალმან უცხოთესლთა ზედა და არაბიელთა, რომელნი მკვდრ იყუნეს 3 ე ტ რ ა ს და მიენეელთა ზედა. ბაქარისეული: და განამაგრა იგი უფალმან წინააღმდეგომ უცხო თესლთა და წინააღმდეგომად, არაბიელთა, რომელნი დაივანებდეს კ ლ დ ო ვ ა ნ თ ა შინა და წინააღმდეგომად მინოესა. ბერძნული: *Καὶ ἀνεψύχασεν ἀποῦ Κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοθῆνας, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς ἀπεψύχασεν: καὶ τῷ πῆρεας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναιούς.* სომხური: *ხ ს დორაფიფი ენა თქრ ქ ქსრაქ აქსაღყხანგ, & ქ ქსრაქ არარაფსიფი ირე რნასქსქს ქ ქსჩქს, & ქ ქსრაქ მქსხსელიფი:*

ბერძნულის *πῆρεας*, როგორც ცნობილია, „კლდეს“ ნიშნავს. ძველი აღთქმის ამ წიგნის ქართულ მთარგმნელს იგი მიუჩნევია გეოგრაფიულ სახელად და უთარგმნელად გადმოუტანა: რომელნი მკვდრ იყუნეს 3 ე ტ რ ა ს და მიენეელთა ზედა. ასევე უთარგმნელად არის გადმოტანილი ეს სახელი ჯანაშვილისეულ ხელნაწერში. ბაქარისეულ ბიბლიაში კი შეცდომა გასწორებულია: რომელნი დაივანებდეს კ ლ დ ო ვ ა ნ თ ა შინა. ძველი ქართული რედაქციების საპირისპიროდ, ეს ადგილი სწორად არის გაგებული სომხურში: *ირე რნასქსქს ქ ქსჩქს, & ქ ქსრაქ მქსხსელიფი:*

ამდენად, აქ განხილული ადგილი ამქავენებს ქართული ტექსტის ბერძნულთან უშუალო კავშირს.

განხილული მაგალითები ასე შეიძლება დავაჯგუფოთ: 1. არმენიზმები — ზარამთ, ზეზელ, ზირა, ზაბიმეელ, ზარა, სოქაინ, ინექალესი, 2. ბერძნული ტექსტის გავლენის ფაქტები, რომლებიც შესაძლებელია სომხურის მეშვეობით აღმოჩნდა ქართულ ტექსტში, რადგან სომხური და ქართული იდენტობას იჩენენ — ოფელონელი, კანათ. 3. აშკარა ბერძენიზმი — პეტრა. როგორც ვხედავთ, უცხო ტექსტებთან მიმართების თვალსაზრისით აქ საკმაოდ ჭრელი სურათი გვაქვს.

10. სომხურ ტექსტზე დამოკიდებულება, როგორც არაერთხელ აღვინიშნავს, ზოგჯერ ჩანს საკუთარ სახელთა ფორმებშიც. არის რამდენიმე შემთხვევა, როდესაც მცბეთური ხელნაწერი იმეორებს საკუთარ სახელთა სომხურ ფორმას. ასეთებია მაგალითად:

საულ და მოე. F საულჰოთ B. სალლუმოთ. ბერძნ. Σαυλαμ. სომხ. *Սաւուղ և Մովէ* 1 ნშტ. 23:18.

ღოდი და დაქოთი

Δαθια δ Εχχαχι

Ռուդայի և Դաքիթի || *Ռովդայի և Դաքիթի*

S და ძენი დესონისნი: ო ვ ს და არან

B. და ძენი დაღონისნი: უს და არან

Եւ որդիք Դեսինի՝ ովս և Առան

სს: Δαισαυ: աჯ xxi Αρρηυ 1 ნშტ. 1:42

საკუთარი სახელი „ოს“ მცბეთურ ხელნაწერში — ოვს“-ის სახით არის წარმოდგენილი, ასევეა ის სომხურში, ოღონდ ქართულისაგან განსხვავებით სომხურისათვის ეს კანონზომიერია: ბერძნული „ა“ სომხურში გადმოიცემოდა „ოქ“ კომპლექსით.

იაღონ. *Աղոն*, *Եաւս* 1 ნშტ. 4,17. განსაკუთრებით საინტერესოა ეს უკანასკნელი შემთხვევა — ქართული იაღონ-ის გამოჩენა სომხური *Աղոն*-ის ფარად. ამ ფორმის სომხურზე დამოკიდებულება აშკარაა. მაგრამ აქ ჩვენ სომხური ტექსტის ქართულზე გავლენის მოხდენის დათარიღებაც შეგვიძლია. პროფ. ი. აბულაძე ნაშრომში — „ქართული და სომხური ლიტერატურული ურთიერთობა IX—X სს-ში“ წერს: „სომხური თანხმონებების ცვლილება ქართული თარგმანებით მცირედ დასტურდება. მოსალოდნელი იყო, რომ ღ-ბგერა, რომელიც სომხურს ადრინდელ ხანაში არა ჰქონია, აქ იჩენდა თავს, რადგან მის გამოვლინებას მკვლევარები VIII—IX სს-თვის ვარაუდობენ, მაგრამ ეს ასე არაა: ყველგან სომხ. *ղ* რომელიც შემდეგს ხანებში ღ-ს გადმოსცემდა, აქ ისევ ღ-ს წარმოადგენს. ჩანს, *ղ* ნიშანი გვიან განჰკუთვნებია ღ-ბგერას და IX—X სს-ში ჭერ კიდევ სომხურში *ղ* — ნიშანს ახალი ფუნქცია დაკისრებული არა ჰქონია. ამტოვბა, რომ *Դարսահալքի* დარანალისია, *Ծաղիչ* წალკე, *Ծաղիչ-ի)ითն*—წალკოტნი, *Մուշիղ*—მუშელა, *Շաղիտա*—შალიტა, *Վաղաշխსի* ვალა-შვერტა და *Վաղաշ* ვალაშა. ასეთივე სურათი ი გვაქვს ქართულიდან სომხურად გადაღებულ ტექსტებშიც“²⁸.

²⁸ ი. ა. ბ. უ. ა. ძე, ქართული და სომხური ლიტერატურული ურთიერთობა — IX—X სს-ში, თბილისი, 1944, გვ. 0117.

ამრიგად, ქართულში „იალონ“ სომხურის გავლენით შეიძლება გაჩენილიყო მხოლოდ IX—X საუკუნეების შემდეგ. ეს გარემოება გარკვეულ მითითებას იძლევა იმ საკითხის გადასაწყვეტადაც, თუ რომელ ეპოქაშია სავარაუდებელი „არმენიზმების“ გაჩენა ქართულ ბიბლიაში. როგორც ვხედავთ, ეს შესაძლებელი ყოფილა საქმაოდ გვიან ხანებშიც და ტექსტის გვიანდელ რედაქტირებას შეიძლება უკავშირდებოდეს.

მცხეთურ ხელნაწერში დადასტურებული ზოგიერთი სახელი თავისი ფორმით სომხურთან სიახლოვეს იჩენს სხვა შემთხვევებშიც, მაგალითად: ძენი ესთესისი და ბ ე ნ ზ ჰ ე თ, ზოქათ.

სწიი Jაეი Zააბ.

იოქი სხიქაქ' ღიქღაქ

ვოსკ. *იოქიღ სხიქაქ. ღიქღაქ ლ ჩქნგინქ* 1 ნშტ. 4:20

S. იესაელ FU. იეიელ, B. ეილ, Jიჟ.

ხაქქ 1 ნშტ. 16:5.

ძისა მექიასი FUB, ძისა მელქიასი, სწი მელქია.

იოქიოქ სხეჩაქ 1 ნშტ. 6:40

S. მექრი FU. ზექრი, B. ზეხრი, Zეჩრ.

შქერქ II ღხერქ 1 ნშტ. 8:23

ქოქქენიას *ჭიქქენიას ჯაყვიას* 2 ნშტ. 31:12.

11. S. დაარღვნა ზლღენი გეთისა, იაბისნი

B. დაარღვა ზლღე ლეფსუსა და ზლოღენი იაგინიისა

ღასქსაყ დაყარჩაყნ მარჩაყ

იატეიასენ რბ რეიქე რეზაი რბ რეიქე Jაჭვი 2 ნშტ. 26:6

როგორც ვხედავთ, აქ სომხურის შეცდომაა მცხეთურ ხელნაწერში გამოვრებული „იაბისნი“ იგიორებს სომხურ ფორმას.

3. ეზრას წიგნები

ეზრას ერთ-ერთი წიგნის (ჩვენს გამოცემაში: ეზრა III) შესახებ ცოტა ხნის წინ საყურადღებო გამოკვლევა გამოაქვეყნა ც. ქურციკიძემ²⁹. როგორც მკვლევარი აღნიშნავს, ეზრა ზორაბაბელის ეს წიგნი ორი თარგმანითაა მოღწეული — პირველი დაცულია ოშკის, იერუსალიმისა და მცხეთის ბიბლიურ კრებულებში, მეორე კი — ბაქარის ბიბლიაში. ეს უკანასკნელი გაღმოდებულია XVIII ს. დამდეგს სლავურიდან. საკუთრივ მცხეთურ ხელნაწერში ამ ტექსტს უჭირავს გვერდები 296v—304r და დასათაურებულია ამგვარად: „წიგნი ეზრა ზორაბაბელისა მესამე“. ოშკის, იერუსალიმისა და მცხეთის ხელნაწერებში დაცულ ამ წიგნის რედაქციას ც. ქურციკიძე A რედაქციას უწოდებს, ხოლო ბაქარის ბიბლიაში დაცულს — B რედაქციას.

ძველი აღთქმის ამ წიგნის არსებობა ებრაულ ენაზე არ დასტურდება. იგი შედგენილი ჩანს ბერძნულ ენაზე, შესაძლებელია ძე. წ. II საუკუნეში³⁰. მცხე-

²⁹ ც. ქურციკიძე, ძველი აღთქმის აპოკრიფული არქანონიური წიგნების ქართული ვერსიები, წიგნი, II, თბ., 1973. უფრო ადრე გამოქვეყნდა საკუთრივ აღნიშნული წიგნების ტექსტი — იხ. ძველი აღთქმის აპოკრიფების ქართული ვერსიები (X—XVIII სს. ხელნაწერთა მიხედვით), ტექსტები გამოსაცემად მოამზადა, წინასიტყვაობა და ლექსიკონი დაურთო ც. ქურციკიძემ, წიგნი I, თბ., 1970

³⁰ ც. ქურციკიძე, ძველი აღთქმის აპოკრიფული... გვ. 37.

თურ ხელნაწერში წარმოდგენილი ეს ტექსტი, როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, „მესამე ეზრად“ იწოდება, ისევე როგორც ლათინურ ვერსიაში. როგორც ც. ქურციკიძე მიუთითებს, მცხეთური ხელნაწერი „ეზრას წიგნების განლაგების თვალსაზრისით ლათინურ ვულგატაში მიღებულ რიგს მისდევს. სამეცნიერო ლიტერატურაში გარკვეულია, რომ A—51 ხელნაწერის გადაშწერ-შემდგენელთ ხელთ ჰქონდათ სომხური ამსტერდამული ბიბლია და ზოგი რამ მასში ამ ბიბლიის მიხედვით გაუმართავთ. საყურადღებოა ამ ხელნაწერში კანონიკური „ეზრას“ ზემო კიდეზე სულხან-საბას ხელით გაკეთებული მინაწერი: „ესე სომხურ რიგზე მეორედ სწერია, მეორე ეზრა მესამედ სწერია და მესამე პირველად წერია, თუ შეამოწმო, ისე შეამოწმე“ (გვ. 277r). ეტყობა, ქართველი მკითხველისათვის უჩვეულო იყო ეზრას წიგნების ლათინურისებური განლაგება და სულხან-საბასაც შენიშვნის გაკეთება ამიტომ დასჭირდა“³¹.

როგორც მკვლევარი აღნიშნავს, შედარებამ ცხადყო, რომ A რედაქცია ეზრას დასახელებული წიგნისა (რომელიც მცხეთურ ხელნაწერშიაც არის წარმოდგენილი), ზედმიწევნით გადმოსცემს შესაბამის სომხურ ტექსტს, მაშინ როდესაც B რედაქცია (წარმოდგენილი ბაქარის ბიბლიაში) მეტ საერთოს ამჟღავნებს ბერძნულთან. ც. ქურციკიძე, ეხება რა A რედაქციის ტექსტს, ხაზს უსვამს, რომ ქართულ-სომხური ტექსტები ზედმიწევნით მისდევს ერთმანეთს. ტექსტობრივ სიახლოვესთან ერთად ამ წიგნის ქართულ და სომხურ თარგმანებს ბევრი რამ აქვთ საერთო ლექსიკური, გრამატიკული და სტილისტური თვალსაზრისითაც. კერძოდ, მას აღნიშნული აქვს, რომ მათში შეინიშნება ორმოცდაათზე მეტი ქართულ-სომხური საერთო ხმარების სიტყვა, იმასთანავე, ისინი ყურადღებას იქცევენ იმით, რომ ქართულ-სომხურ ტექსტებში ერთმანეთის შესატყვისად გვხვდებიან³². უკვე ეს გარემოება შემთხვევითი არ უნდა იყოს³³, თუმცა ამ ორი თარგმანის სიახლოვე ბევრი სხვა მომენტიდანაც ჩანს. ავტორი ნიუთითებს, კერძოდ, იმ გარემოებაზე, რომ მრავალრიცხოვანი საკუთარი სახელების გადმოცემაში ქართული და სომხური, როგორც წესი, ერთმანეთს მისდევენ, მაშინ როდესაც ისინი ერთობლივად სხვაობენ ბერძნული წყაროსაგან. ამასთან დაკავშირებით, მითითებულია ბევრი სხვა გარემოებაც: ერთმანეთის შესატყვისად ხმარება ერთნაირად შედგენილი კომპოზიტიებისა, ქართულ ტექსტში -ეან/-იან სუფიქსით ნაწარმოები ადამიანთა საბელების ხმარება (იოსელიკვანი, სალათიელვანი, ელეადეანისანი, ფინეზენი, ისუენი, საბენენი) — სომხურ ტექსტშიც ამ შემთხვევაში სახელები იმავე -ეან/ც/ სუფიქსითაა გაფორმებული³⁴ და სხვ. დამახასიათებელია ისიც, რომ ქართულ თარგმანს ყველა ნუსხაში აკლია VI თავის მე-15 მუხლი და ეს მუხლი არა აქვს აგრეთვე სომხურს, გარდა ვოსკანის ბიბლიისა, სადაც იგი, როგორც ც. ქურციკიძე აღნიშნავს, ალბათ, ლათინურიდან თარგმნეს. რამდენადაც ყველა ეს გარემოება მოწმობს ქართული და სომხური ვერსიების კავშირს, იმას, რომ

³¹ ც. ქურციკიძე, ძველი აღთქმის აპოკრიფული... გვ. 44.

³² იქვე, გვ. 50 შმდ.

³³ იქვე, გვ. 53.

³⁴ ეს არ ნიშნავს, რომ ქართული ეან/-იან სუფიქსი სომხური წარმოშობისა იყოს ამ სუფიქსის შესახებ საყურადღებო მოსაზრებები აქვს გამოთქმული კ. წყრეთელს.—იხ. მისი „არაბის აღნიშვნელი ეთნიკური ტერმინები ქართულში“, კრებ. „აკაკი შანიძეს“, თბ., 1981, გვ. 196—197.

ერთი მეორისათვის დედანს წარმოადგენს, მკვლევარი ავლენს სწორედ ქართულში სომხური სიტყვების კალკებს, ზოგი სახელის აშკარად სომხური ფორმით გადმოცემას (მაგალითად, „არტამეს“ ბერძნული „არტაქსერქსეს“ ნაცვლად), მიუთითებს სომხური თანდებული *ჩ ძსიზ-ის* („მიერ“ „გან“) გადმოღებას ამ თანდებულის პირდაპირი მნიშვნელობით („ქელითა“), აღნიშნავს ქართულ თარგმანში დადასტურებულ ზოგიერთ შეცდომას, რის წყაროც სომხური ტექსტი ჩანს და ა. შ.

ც. ქურციკიძეს მოჰყავს მთელი რიგი არგუმენტებისა იმის დასამტკიცებლად, რომ დასახელებული ბიბლიური წიგნის A რედაქცია (მაშასადამე, სხვათა შორის, მცხეთურ ხელნაწერში წარმოდგენილი ამ წიგნის ტექსტიც) გადმოთარგმნილი უნდა იყოს ძალიან ადრეულ ხანაში, V—VII საუკუნეებში³⁵.

მკვლევარს ჩატარებული აქვს მეტად საპირო სამუშაო დასახელებული წიგნის სხვადასხვა ნუსხების შესადარებლად. კერძოდ, იგი მიუთითებს მთელ რიგ შემთხვევებზე, როდესაც ამ რედაქციის თითქმის ყველა სხვა ნუსხა ხელნაწერში შესაბამისი ტექსტისაგან დაიცილებას გვიჩვენებს, ხოლო მცხეთურ ხელნაწერში წარმოდგენილი ტექსტი სომხურ ტექსტს მიჰყვება და მის წაკითხვებს იმეორებს³⁶. თუმცა არის ორიოდე შემთხვევა იმისაც, რომ მცხეთური სხვაობს სომხურისაგან იმ დროს, როდესაც დანარჩენი ნუსხები სწორედ სომხურისებურ წაკითხვებს გვიჩვენებენ³⁷. სომხურთან მცხეთურ ხელნაწერში წარმოდგენილი განსაკუთრებული სიახლოვის ზემოხსენებული შემთხვევები მკვლევარს მეორეულად მიაჩნია, რამდენადაც ისინი კლასიკური ქართულის თვალსაზრისით შეცდომებს ავლენენ და ეს მცხეთური ხელნაწერის რედაქტორის მიერ სომხურ ტექსტთან შედარებისა და ზოგიერთი ადგილის ჩასწორებისა და გამართვის შედეგი უნდა იყოს³⁸. სომხურის მიხედვით რედაქტირება, როგორც ცნობილია, შეინიშნება მცხეთური ხელნაწერის მრავალ სხვა ადგილასაც. ის, რომ ეზრას ამჟამად ჩვენთვის საინტერესო წიგნის ტექსტი მცხეთურ ბიბლიაში სომხური ვულგატის, ანუ ვოსკანის ბიბლიის, მიხედვით არის ნასწორები, ც. ქურციკიძის აზრით, იქიდანაც ჩანს, რომ IX თავის 55-ე მუხლის დანართი „და შეკრბეს ერთბამად იერუსალემდ დღესასწაულობად სიხარულით მცნებისაებრ უფლისა, ღმრთისა ისრაელისა“, რომელიც A რედაქციის ქართული ნუსხებიდან მხოლოდ მცხეთურშია დაცული, სომხურშიც მხოლოდ და მხოლოდ ვოსკანის ბიბლიაში გვაქვს — არც სხვა ენებზე და არც სომხური ბიბლიის სხვა ნუსხებში ეს ადგილი არ არის დადასტურებული³⁹.

დაბოლოს, არ შეიძლება არ მოვიხსენიოთ ეზრას ამ წიგნის ხანმეტი ტექსტის ფრაგმენტების გამოქვეყნება (ისინი დაცულია ავსტრიის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში)⁴⁰. მისი გამოცემელი ჯ. ბერდზოლი ამ ფრაგმენტებს ხელის მი-

³⁵ ც. ქურციკიძე, დასახ. ნაშრ., გვ. 64—67.

³⁶ იქვე, გვ. 78 შპდ.

³⁷ იქვე, გვ. 80—81.

³⁸ იქვე, გვ. 81—82.

³⁹ იქვე, გვ. 85.

⁴⁰ იხ. I. N. Birdsall, Palimpsest fragments of a Khanmeti Georgian version of I Esdras, „La Muséon. Revue d'Etudes Orientales“, LXXXV, 1—2, Louvain, 1972, გვ. 97—105. იხ. ც. ქურციკიძე, დასახ. ნაშრ., გვ. 109.

ხედვით VII საუკუნით ათარიღებს. ამ ფრაგმენტებში წარმოდგენილი ტექსტი არ განეკუთვნება ზემოთ მოხსენებულ ძველ ქართულ ხელნაწერებში (მათ შორის მცხეთურში) წარმოდგენილ ე. წ. A რედაქციას, რომელიც ამკარად სომხური ორიგინალიდან მომდინარეობს. როგორც ფრაგმენტების გამომქვეყნებელი მკვლევარი დაასკვნის, მათში წარმოდგენილი ტექსტი ბერძნული ტრადიციისა და შედარებით ახლოს დგას ბერძნული სეპტანტის იმ რედაქციასთან, რომელიც ლუკიანეს რეცენზიის სახელითაა ცნობილი. ეს გარემოება მიგვითითებს, რომ უძველეს ხანაშივე, ჩანს, ეზრას ამ წიგნის ოს სხვადასხვა ქართული თარგმანი არსებულა. ამასთანავე ეს ბერძნულიდან მომდინარე, ხანმეტ ფრაგმენტებში წარმოდგენილი თარგმანი A რედაქციის ტექსტთან შედარებით უფრო ძველი უნდა იყოს. ჭერჯერობით ღიად რჩება საკითხი იმის შესახებ, თუ ერთსა და იმავე პერიოდში რატომ უთარგმნიათ ეს ბიბლიური წიგნი ორჯერ, რატომ დაიკარგა სეპტანტის ტრადიციის ტექსტი და შემოგვრჩა სომხურიდან თარგმნილი ვერსია⁴¹.

დასასრულს გვინდა განვიხილოთ ზოგიერთი ადგილი ეზრას წიგნებიდან, რომლებიც მცხეთური ხელნაწერის ტექსტის გარკვეულ დამოკიდებულებას ამკვლავებს ბიბლიის ამა თუ იმ უცხოენოვან ტექსტთან.

1. და მეფემან კვროს მოღებად-სცა ყოველი იგი სამსახურებელი სახლისა მის უფლისაჲ—იკითხება პირველი ეზრას პირველი თავის მეშვიდე მუხლში. რას ნიშნავს მოღებად-სცა? ბერძნულში შესაბამის ადგილას ვკითხულობთ: *καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρινε ἐν ἑαυτῷ τὸ σκεῆμα τοῦ Κυρίου*. აქ შემასქენლად ზმნის ორგანული ფორმა, მისი საწყისი არის *ἐκ-φράσ*, რომელსაც ბევრი სხვადასხვა მნიშვნელობა აქვს. ერთ-ერთი მათგანია „გამოღება“, „წაღება“. ამგვარად, ბერძნული წინადადება ნიშნავს: მეფე კვიროსმა გამოიღო ჭურჭელი უფლის სახლისა. როგორც ვხედავთ, ბერძნულის საშუალებით ვერ აიხსნება S-ის მოღებად-სცა. სომხურში ეს ადგილი ასეა წარმოდგენილი: *Եւ թագաւորն Կիւրոսն եւ բերել զամենայն սպասս և զկար տ առարիւն տեսաւն*. სომხურის შესაბამისი ტექსტი გასაგებს ხდის მცხეთური ხელნაწერის ჩვენებას. *ხო բერել* ზუსტად არის თარგმნილი ქართულში. საწყისი *բერել* ნიშნავს მოტანას — „მოღებდას“ ხოლო *ხო* არის *თაჲ* (მიცემა) ზმნის წყვეტილის მესამე პირის ფორმა მხოლოდით რიცხვში. სომხური საწყისი, როგორც ცნობილია, ქართულში ჩვეულებრივ ითარგმნება ვითარებითი ბრუნვით. ასე. მივიღეთ „მოღებდა“, ხოლო *ხო* ითარგმნა როგორც „სცა“. ამრიგად, საქმე გვაქვს კლკირებასთან, ორივე სომხური სიტყვა ზუსტად არის ქართულში თარგმნილი, სომხურში ამ შესიტყვებას კუზატევის მნიშვნელობა აქვს, *თაჲ* ზმნის პირიანი ფორმა სხვა ზმნის საწყისთან კუზატევის გაგებას იძლევა. ამრიგად, სომხურის *ხო բერել* ნიშნავს მოტანინებას, გამოღებას, ან გამოღებინებას, რაც ქართულში ფრიად არაბუნებრივად არის გადმოღებული. ანალოგიურ შემთხვევასთან გვაქვს საქმე მომღვენო მაგალითში.

2. რომელი იქნა ძლიერებითა შენითა და დიდითა ძალითა შენითა და მალლითა მქლავითა. ბერძნულში შესაბამის შენობას გვაქვს: *Ὅν ἐξ ἑστέρας δὲ θουζαῖς· ὅς τῃ μαχηθεί· ἔξ ἑ τῷ χεῖρῃ σου εἰς ἀπαταῖς*. სომხურში კი: *զոր փրկեցի քորովևսուր քի միծաւ'կ բարձր բաղկաւ II* ეზრ, 116. აქაც მეტ სიახლოვეს ვხედავთ სომხურთან, ვიდრე ბერძნულთან. სომხური *բարձր* ნიშნავს „მაღალს, დიდებულს“ ბერძნული *ἀπαταῖς* კი „ძლიერს“. ბერძნულის მიხედვით „ძლიერი“ იყო მოსალოდნელი ამ ადგილას და არა მაღალი.

⁴¹ ც. ქ უ რ ც ი ე ო ძ ე, დასახ. ნაშრომი, გვ. 115—116.

3. საინტერესოა შემდეგი ადგილიც: კელისაგან მათისა ეპყრა თ ე კ უ ი მ ა დ ლ რ ი მ ე, და არცა მისცნეს ქედნი თვისნი მათა მონებად.

*საქ ბსიანტ ზოგა ილნტჩნ ქხკო მ ა გ ი რ ი მ ა ი ზ არკჩნ ღყარა-
ნიგუ ქ ბაოაკოქჩნ ზოგა:*

Καὶ ἐπὶ χεῖρσ ἀντῶν κατέσχοσαν οἱ Θεῶν, καὶ ἀδωρηεμ ἰνα εἰσῆνευσαν
τρεῶν ἡλ.σ ἀντῶν εἰς βουλαίαν ἀντῶν. II ეზრ. 36.

მოტიანილი მასალიდან ჩანს, რომ ბერძნულის ორი სიტყვა Θεῶν καὶ ἀδωρηεμ ქართულსა და სომხურში შეერთებულია — ერთი გეოგრაფიული თუ ეთნიკური სახელია მიღებული. ჩვენი აზრით, ეს ბერძნობიში ჯერ უნდა გაჩენილიყო სომხურში და შემდეგ სომხურის მეშვეობით მოხვედრილიყო ქართულში.

4. მას ყამსა დარეკ მეფემან უბრძანა ძიებად სახლსა მათიანთასა სამეუფოსათა, რომელი-იგი იღვა ბაბილონს, და ჰოვა ბ ა ტ ა ნ ბ ა რ ი ტ ე ნ ი ს ს ა მართა. სთველსა ადგილსა, სადა იღვა წიგნი საქსენებელთა.

*მანამ ძამანსაქი ქაგალიონ ზარხნ ზრამაქხაგ ჩნეჩრ არხი ქ თო-
ნს მასხნაგრაგ ქაგალიონგნ ორ კაქჩნ ქ ჩარხიჩნ ქ ღთაქ ქ ჩათან-
გარქ თხნქ, ქ მარაგ აქსარჩნ, ქ თხიღიღ იღ კაქჩნ ღჩრღ ქქსათა-
კარანაგ.*

Τότε δ βασιλεὺς Δαρείος προέταξεν ἐπιμαρτυρεῖσθαι ἐν τοῖς βασιλείοις, βιβλιο-
λαξίαι, τοῖς καίμοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὐρέθη ἐν Ἐξβατάνοις τῇ βάρει
τῇ ἐν Μηθῆ ἡ ἄρα τόμος ἐξ ὑπεμνηματιστο τᾶδε... III ეზრ. 62.

აქაც ისრე, როგორც ზემოთ მოტიანილ მასალაში, გარდა იმისა, რომ მცხეთური ხელნაწერის და სომხურის ტექსტი ზუსტად მიყვება ერთმანეთს, სომხურში დაშვებული შეცდომა გამოკრებულია ქართულშიც. საქმე ისაა, რომ ბერძნულში სწერია: ἐν Ἐξβατάνοις τῇ βάρει. სომხურ ტექსტში ეს ორი სატყვე გაერთიანებულია, გამორჩენილია τῇ βάρει-ს მნიშვნელობა და მიღებულია ერთი გეოგრაფიული სახელი, სედაც Ἐξβατάνοι-ის თავიკლური ex ჩავარდნილია—*ჩათანარჩთხნ*. ზუსტად ასეა განმეორებული ეს შეცდომა ქართულში — ბატანბარიტენი.

5. აღაშენეს ზღუდისა მისგან ვიდრე ბჰედმდე ს ა ნ ა ც რ ი ს ა

ღჩხეჩნ ქ თარაყქნ მჩნქ ქ ღიღნ მ ი ჩ რ ი გ ჩ ნ

ღ თჳ თეიქე ოაქ სსღჳ თჳ ოპრიაჳ II ეზრ. 313

აქაც სომხურზე დამოკიდებულება ჩანს, მცხეთურ ხელნაწერში და სომხურში გვაქვს ნაცარი, ხოლო ბერძნულში არის ἡ ἰσπρία—ნაკელის გროვა. ასევე რუსულთარგმანშიც—„навозная куча“.

6. და ბჰე იგი სანაცრისა დაიპყრა მელქი, ძემან არეჰაბისმან.

სა ღიღნ მ ი ჩ რ ი გ ჩ ნ კაქლ მხეღჩა ორღჩ ღიღრაჳ

καὶ τῆς πύλης τῆς ἰσπρίας ἐποίησεν Μελχίᾶ σὺδ; Πηχᾶβ. III ეზრ. 314.

აქაც მცხეთურ ხელნაწერში და სომხურში ერთნაირად „ნაცარია“ წარმოღვენილი, ხოლო ბერძნულში კვლავ ἰσπρία-ს იკითხება.

7. და ბჰე იგი სანაცრისა დაიპყრა მელქი, ძემან არეჰაბისმან, მთავარმან ადგილთა მათ ბეთაქარამისთა. მ ა ნ თ ვ თ და ა დ გ ი ლ თ ა მ ი ს თ ა გ ა რ -
დაართვეს იგი, და აღმართნეს ბჰენი მისნი.

ბ. დელიანი მიხრიცხნ კალა მხედრა ირქი ზინდარ' ქელსან სიღისაგნ ჩსქაღარამა, ჩნდნ კ სიღიქ ქლრ კ ქარქინ ღნა, კ კანღინხინ ვერონა:

και τῆν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησεν Μελέχια σὺν Πηγάβ ἄρχων περιγῶρου Βηθσαχαρμ, ἀπὸ δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, καὶ ἐσκέπασαν ἀπὸ τῆν καὶ ἐστήσθη Ἐσθῆρ ἀπὸ τῆς II ეზრ. 314.

აქაც მცხეთური ხელნაწერი და სომხური ერთგვარობას ავლენს ბერძნულისაგან განსხვავებით. *ჩნდნ კ სიღიქ ქლრ*—მან თვთ და ადგილთა მისთა, ამის შესატყვისად ბერძნულშია *აპტბა კაი ოი სოი აპტო*.

8. და დადგა ეზრა მდღელი და მწერალი ზედა ბემონსა ძელისასა II ეზრ. 84.

ბ. ლაქი ბერი ჭარანაჲ კ ვრქი ქ ქლრაჲ რამი ქიასიღენი

ნეემ. 84

Και ἔστη Ἐσθῆρ ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βίβρατος ἑσθῆρου II ეზრ. 184.

9. რასა ვიქმოდე ზედა უსჯულოებათა მათთჳ

ვირ ჩნჯ არარჩი ქ ქლრაჲ ანორქნიუქხან ზიგა.

III ეზრ. 837

10. და ძოწეული შთააცვას მას და ოქროსა სამსახურებელითა ჰამდეს და სმიდეს, და ზედა ოქროსაგებელთა დაწვეს და დაიძინოს. და აღსვან იგი საჯე-
დარსა ოქროსაღვირედსა და ხორი ბეპეზისა დაადგან შარავანდელი და შეაბან. მანიაკი ოქროსა ყელსა მისსა.

ბქრანჩი ვგხეოსეჲ ზამ, კ ისიქ საყასიღ არეგე კ სქრქეჲ, კ ქ ქლრაჲ ისიღიქნაგ ზათვი კ ზნჯნაგე კ ქარხნაგე ხრქქარა ისიხანანა კ სიორ რხჩეხაჲ მაჲ კაყხნაგე ზამ, კ მანხსაქ ისიქ ქ აყარანივი ზირა:

III ეზრ. 36

ამ სამივე მაგალითში ზედა წინდებულად არის წარმოდგენილი. გვეონია, რომ *ქ ქლრაჲ* წინდებულიანი კონსტრუქციების გავლენის კვალს წარმოადგენს ქართულ ტექსტში. და ეს ისევე, როგორც ყველა ზემოთ მოტანილი შემთხვევა, აშკარას ხლიან ქართული ტექსტის სომხურზე დამოკიდებულებას. გვინდა *Και πορφέρου περιβιάξομαι: και ἐν χρισθμασιν ἴσθειν και ἐπὶ χρισθ ἀμείνων και ἀρα χρισθζήσων και ἰδμερι βανισθη και μασιδαηλ περι τὸν τρῆχλιον*. გარდა იმისა, რომ ბერძნული ტექსტი მცხეთურ ხელნაწერთან და სომხურთან შედარებით მოკლეა, ბერძნული იოფრავ ძოწეულად არის თარგმნილი. „გამოსლვათა“ წიგნზე დაკვირვებამ კი გვიჩვენა, რომ როდესაც ქართული ტექსტი ბერძნულზეა დამოკიდებული, იქ ეს სიტყვა უთარგმნელად რჩება. ქართულში გვაქვს პორფირი⁴².

11. და მონანი იგი მდღელთან: ...ძენი, აბუსინი, ძენი გესანისნი, ძენი მისანისნი, ძენი ასაბისნი, ძენი ვაზერისანი...

ბ. ბათაქე ჭარანაჲ... ირქიქ შაროსაჲ, ირქიქ' ზიხანაჲ,

ირქიქ ზირაჲ ირქიქ ასარაჲ ირქიქ ჴაღხირაჲ

Οὐ ἐρήθησιν... σὺν Ιαῖρου, σὺν Δαϊσα, σὺν Νεββα, σὺν Ἰαυεββα, σὺν Γαζερ... III ეზრ. 531.

⁴² იხ. ელ. დოჩანაშვილი, — „მცხეთური ბიბლიის“ „გამოსლვათა“—წიგნის ტექსტობრივი და რედაქციული დახასიათებისათვის, „მაენა“, ვენისა და ლიტერატურის სერია, 1980, I, გვ. 116—117.

მცხეთურ ხელნაწარში ყურადღებას იპყრობს ერთი საკუთარი სახელი „მისანისნი“. მის შესატყვისად სხვაგან არის *Noëx, ზიორაქ — როგორც* ვხედავთ, ქართული ფორმა ბგერობრივ აქ არც ერთს არ შეესატყვისება. ჩნდება ეჭვე, ხომ არ არის ეს *ზიორაქ* საკუთარი სახელის *ზა*, ნათ. *ზიორა* ნაცვალსახელში აღრევის შიღვით. ამრიგად, მიღებულია „მისი“ (*ზიორა* > მისი) ისევეა გაფორმებული გრამატიკულად, როგორც სხვა საკუთარი სახელები, შდრ.: გესანისნი, მისანისნი.

არის აგრეთვე ორიოდ შემთხვევა, როდესაც ქართულში საკმაოდ ხელოვნურად მიღებული ნასახელარი ზმნა არის ნახმარი. შესაბამის სომხურ ტექსტში იმავე სახელისაგან ნაწარმოები ზმნაა:

12. და ძმანი მათნი... აუერთხედეს და შეასხმიდეს ვალობითა მით დავითისთიან კაცისა მის ღმრთისათა, რომელი იგი გავაგავა.

ნს სეფარე ზიგა სამაქია ღ ნერხელ ორნუქს ვერყა ღ საღიოთ ჴაღქი აანს სათოთბიქ ვორა ზოაგხაგ, II ეზრ. 29.

ეს სომხურთან საართო სახელური ძირი ნოვაგი როგორც სომხურში, ისე ქართულში ნასახელარი ზმნის წარმოებას უღვს საფუძვლად.

Και ἔδοξαυι ἀποτῆ Σαμαρια καὶ Οὐλου. αἰνεῖν ἐν ἁδμαῖς Δαυὶδ ἀνθρᾶπου τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἐδοξας ἔ γρηματας; ἔμρωθμεν ἀντῶ.

13. და შეიბის კაცმან მახვილი თვისი და წარვიდეს იგი შორსა გზასა, თუ შერაიძინის, ანუ მოიავაჯაკის.

ნს აღსაქ აან ვთორ ხორ, ვნაქ ხი დაწაყარ ნიხი ღ ხელქ ჯარხი ხნქ, კამ აღაგაქ,

III ეზრ. 49.

აქაც მოიავაჯაკის ხელოვნურ ფორმად მიგვაჩნია ქართულისათვის. სომხურში არის ამავე სახელიდან ნაწარმოები ზმნა.

14. უბრძანეთ მე და შედთა თანამზრახველთა ჩემთა, რომელ მივედინ მსგავსად შჯულისა და აღასრულონ ყოველივე საცონი, ვითარცა გაქუთს სჯული უფლისა.

რამაქესეაჲ ხს ღ ხიშნ ხორრეაქიხეჲ ხამ: ჳი ხერხაქ დათ ორინანენ კათორხეგნს ეამხნაენ აკანელიქ ირყეს ონხის ვერენს თხან:

III ეზრ. 81.

ყურადღებას იპყრობს აქ სიტყვა საცონი, როგორც ჩანს, იგი *ყანელიქ*-ის შესატყვისად არას დაცვა ძირადან ხელოვნურად შექმნილი.

15. და ბჴე იგი კვეისა დაიპყრეს ანუნ, და რომელნი დამკვლრებულ არიან ზანუსსნ, მათ აღაშენეს იგი და აღმართნეს ბჴენი მისნი, კართსაჯშველნი, მოქლონნი და ათასი წყრთა აღაშენეს ზლულისა მისგანი ვილრე ბჴემდმდ სანატრისა.

ნს ვერონს ბორიქს კაკა ანთ, ღ ირე მნაქხაქ ხის ვანთ. ზიფა ვინხის ვნა, ღ კანგნხის ვერონსა ზიორა. ღ ვერნაქიქა ღ ვნაქა, ღ ღაფარ კანაითნ ვინხის ხი აკარაყან მინქ ხი ვითნ მორიქს:

Τῆν ἀλήν τῆς φῆραγγος ἐπίτητον Ἀγίου καὶ οἰ κατοικοῦντες Ζαω ἀποτῆ ἀποδομέηαν ἀποτῆ καὶ ἔατηον Θῶρας ἀποτῆ, καὶ κλεῖθρα ἀποτῆ καὶ μοχλοῦς ἀποτῆ καὶ χιλοῦς ἀποτῆ ἐν τῷ τελεῖσι ἔωσ ἀλής τῆς κοπρίας. II ეზრ. 31.

16. ...და აღმართნეს ბჴენი მისნი და კლიტენი და მოქლონნი მისნი.

„...*ხე კანფინეჩინ ვეჩონასა და ვიქასა და ვინიქა ნორა*;

Και ἐστραυ Θυραξ ἀντῆς καὶ κληθηρα ἀντῆς; καὶ μισοὺς ἀντῆς.

II ეზრ. 3¹⁴

ქართულში კართსავეწელო სომხური *კანაქიას*-ის კალქს წარმოადგენს ეზრ. 3¹³. ცოტა ქვემოთ, სადაც სომხურ ტექსტში *კანაქიას*-ის სინონიმი *ქასა* არის ნახმარი, ქართულშიც უკვე კლიტენი არის წარმოდგენილი და არა კართსავეწელო.

17. და იონათან აზალენი და ეზეკია თოკუანი, თავს-იდევსა ყოფად ამისა მოსოლამიოს, და ლეგია და საბატეოს, რომელნი-იგი ერთ სიტყუა იყუნეს მათ თანა.

მიქანაშანს აკაკისქანს, და ხეჩქიან რიქისქანს, დნქასანს კანაქინს აონხს ქასა, და შიოთჟამის, და ვიქი და შარათიანი, ირე მქარანხეჩინ დეკ ნიოსა;
Ἰωνάθαν Ἀκαθίου καὶ Ἰεζαίας Θουαίου ἐπέδειξαντο κατὰ τὰντα, καὶ Μισολλამός; καὶ Λεβί; καὶ Σαβαταῖος συσφραβασαὸν ἀντιοῖς. III ეზრ. 9¹⁴.

აქ საკუთარ სახელთა ნაწილი სომხური დაბოლოებებით გვგვდება: აზალენი, თოკუანი, ხოლო ნაწილი ბერძნული დაბოლოებებით: მოსალამიოს, საბატეოს. ბერძნული ფორმებიც სომხურის მეშვეობით უნდა იყოს ქართულში გადმოსული, რადგან ეს სახელები სომხურშიც ბერძნული დაბოლოებებით არის წარმოდგენილი. ამას გარდა, ეს წინადადება სომხურის ზედმიწევნით თარგმანს წარმოადგენს და კალკებს შეიცავს. *დქასანს კანაქინს აონხს ქასა* თავს-იდევსა ყოფად ამისა. *მქარანს* „შეერთება“ კომპოზიტია, შედგება *მქ* „ერთი“ და *რანს* „სიტყვა“-საგან. ქართულში წარმოდგენილია ამ კომპოზიტის კალკი ერთ სიტყუა.

18. ეზრას წიგნებში ხშირად გვხვდება სპარსეთის მეფე დარიოსის ხსენება. მცხეთური ხელნაწერის ეზრას წიგნებში იგი ყოველთვის „დარელ“ ფორმით არის წარმოდგენილი. ჩვენ ვთვლით, რომ აქ სომხური ტექსტის გავლენასთან გვაქვს საქმე. სომხური შესაბამისი ფორმაა *რარინ* („დარეპ“). ნუსხური „ლ“ (ლ) და „პ“ (პ) გრაფიკულად ძალიან მსგავსია. ქართული დარელ სომხური *რარინ*-ის ფარდალ *ლ* და *პ* გრაფემების აღრევის ნიდაგზე უნდა იყოს მიღებული. ბერძნულში შესაბამისი ფორმაა Δαρείος.

1 ეზრ. 1:13; 4:5, 24; 5:5, 7; 6:1, 6, 12, 14, 15;

2. ეზრ. 12:22; 2:31; 3 ეზრ. 3:1. 3, 5, 7, 8; 4:47, 57;

5:2, 6, 73; 6:1, 6, 7, 21, 23, 27, 34; 7:1, 4, 5;

19. I ეზრას 8: 13-ში ვკითხულობთ: და ძეთა მათგან აღონიკამისთა ეს-ქატი. და ესე არს სახელები ამათ ყოველთა...

იორიონს ასინიქამ ხუტარქი, და იას ხს ანოლანტ ნიოსა

καὶ ἰάβ ἰσὺν Ἀσινιακὰν ἑχατοὶ καὶ τὰντα τὰ ὀνόματα ἀντῶν...

ბერძნულში ἑχατοὶ პატარა ასოთი სწერია და ნიშნავს: „ბოლო“, „უკანასკნელი“, ბიბლიის რუსულ თარგმანში⁴³ ეს აღვლილი ასე იკითხება: Из сыновей Адоникама последние, и вот имена их... როგორც ჩანს, სომხურსა და ქართულში ἑχατοὶ საკუთარ სახელად არის გაგებული. ყოველ შემთხვევაში, ის არ არის ნათარგმნი. შესაძლებელია, ეს სომხურში იყოს მომხდარი და შემდეგ ქართულში გადმოსული. ამის მსგავსია:

⁴³ Библия. Книга священного писания Ветхого и Нового Завета, М., 1979, გვ. 447.

20. ძეთა მათგან აღომიკამისთა და ესფატისთა და ესე სახელები არს: ...3 ეზრ. 8,42.

იორდონს შიკინქამაქ' ჭაჩათაქი, კ აქი ანიოანდ ნიგა...

ἐκ τῶν σὺν Ἀθωνίαιμ καὶ οἱ ἔρχεται καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν

21. და მივევლინენ ელიაზარისა და არიელისა და სემისა, მარასა და ზარიბ და ზეილა, ნათან და ზაქარია და მესოლამ და იარიბ და ელმათა

*Առաքելքին առ ხეჩაզար, კ აռ Արիել, კ აռ Սեմիակ և Զառնասամ և Զարիր, և Զիզնաթան և Զնաթան, և ԶԶաքարիա, և ԶՄեսոդասամ, և ԶԻ-
վարիր, և ԶՍեղամաթամ*

Καὶ ἀπέστειλα τῶν Ἐλεάζαρ, τῶν Ἀριέλ, τῶν Ζαμαία καὶ τῶν Ἀλωναίμ καὶ τῶν ҆არίβ καὶ τῶν Ἐλμαθάν καὶ τῶν Ναθαν καὶ τῶν Ζαχαρία καὶ τῶν Μεσοαίμ ἀνδράς καὶ τῶν ҆σάριβ καὶ τῶν Ἐλμαθάν συνίστας 1 ეზრ. 8:16.

„მივევლინენ“ ზმნის შემდეგ ჩამოთვლილი სახელები ჯერ ნანათესაობით-არ ვითარებით ბრუნვაშია, ხოლო შემდეგ სახელობით ბრუნვაში (სახელები—ზარიბ, ზეილა, ნათან, ზაქარია, მესოლამ, იარიბ, ელმათა). სომხურშიც სწორედ ასეა, მხოლოდ სახელობითის ნაცვლად იქ არის ბრალდებითი ბრუნვა, რომელიც ქართულში ჩვეულებრივ სახელობითით ვადმოიცემა. ამ შემთხვევაში სომხურთან სიახლოვეზე უნდა ლაპარაკობდეს ისიც, რომ ქართულში ზოგიერთ სახელს (კერძოდ, ზარიბ-ს) ვადმოჰყოლია სომხურის წინდებული „ჟ“ („ზ“).

22. წარმაყვანნა მე მეფემან წინამძღვარნი ძლიერნი და ცხენები.

և առաքեաց ընդ իս Թագաւորն առաջնորդս զօրսւորս' և ձիս

ἀπέστειλεν μετ' ἐμοῦ ἅ βιαίους ἀρχηγούς θυναμείας καὶ ἵππους 2, ეზრ. 2:9

რუსულ ბიბლიაშია: послал же со мною царь воинских начальников со всадниками.

როგორც მოტანილი მასალოდან ჩანს, აქ ორი ბერძნული სიტყვის მნიშვნელობაა არეული სომხურში და შემდეგ ქართულში. ἅ βιαίους ნიშნავს ცხენს, ხოლო ἵππους ცხენოსანს. ἵππους არის ἵππους-ის მრავლობითი რიცხვი. ამრიგად, სომხურისეული მცდარი ვაგება ბერძნული ტრანსკრისა ქართულშიც არსება.

23. მსგავსი მოვლენაა შემდეგ მაგალითშიც:

სათევზური და ბჰე იგი იქთვიერანი აღაშენეს

և գդուռն նხքთիրքան շինեցին

Καὶ τῆσιν αὐτοῦ ἰχθυήρων ἀσπίδαυαν 2, ეზრ. 3:3.

ქართულში გვაქვს ბერძნობი: ჯერ-ერთი, თარგმნილია ' (ვანმარტბულია) ἰχθυήρων („სათევზური“) და, მეორეც, თვით „იქთვიერანი“ უფრო აქლს არის ἰχθυήρων-თან, ვიდრე *ნხքთირქან-თან*.

24. და ტობის ამანტიელი მსრულ იყო ხილვად მათდა და ეტყოდა: ნუთუ შე-ვითარ-უძლონ აღშენებად

*և Տուբիա Աման ի տես կեხալ առ Նոսա ասէր, մի կարիցէ շինել (ვა-
რიანტ. Տուբիա Ամանացի)*

Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμωνιγνῆν ἐβόλευσ ἀπὸ τῶν ἡσθεῶν καὶ εἶπεν πρὸς ἐαυτοῦς 2 ეზრ. 4:3. Товия Аммонигнѣн ѡбъшій подлѣ него, сказал: пусть их строят.

მოტანილ მასლაში „ხილვა“ „სიტყვა“ არის მხოლოდ მცხ-სურ ხლნ-წ რში და სომხურ ბიბლიაში—არა გვაქვს ის სიტყვა ბერძნულში. როგორც მოტანილი შესიტყვებიდან ჩანს, ის ზოდმორიც არის. ბერძნული ὁ Ἀμμωνιγνῆν სომხურში

გაიყო ორად და მივიღეთ *სამანი სხს. სხს* არსებითი სახელია სომხურში და ნიშნავს „ხილვას“. მისი თანდებულაანი ფორმა *ს სხს* სწორად არის გადმოღებული ქართულში—„ხილვად“. ამრიგად, ქართულ თარგმანში წარმოდგენილია ბერძნული ტექსტის სომხურში დამახინჯების კვალი.

25. დაბოლოს გვინდა ყურადღება მივაქციოთ ეზრას წიგნების ზოგიერთ საკუთარ სახელს

ძისა ისუასთა

იოელი მხოსაქ

სისე 17:25 2 ეზრ. 12:26; 1 ეზრ. 2:40; 8:33; 3:19.

და ძენი ისუანი

იოელი მხოსაქ 3, ეზრ. 5:26.

ძენი ისუასნი

იოელი მხოსაქ 2 ეზრ. 7:43. ამ ორი მაგალითიდან ჩანს, რომ ამ სახელის ფუძე არის ისუ, რომელმაც ქართულ ტექსტში ისუას სახე მიიღო. ეს „ა“ არ არის ფუძისეული და თუ დაფუძვარლებით სომხურ ტექსტს, ნათელი გახდება როგორ არის იგი მიღებული. სომხური ნათესაობითი ბრუნვის ფორმა „*მხოსაქ*“, სადაც „ა“ ფუძისეული კი არ არის, არამედ კლასის ხმოვანია. ამრიგად, აშკარა ხდება ქართულში ისუას მიღების გზა. ასევეა:

სადუკა მწერალისასა

შაგილქა გრქ

შაბნოხ 2 ეზრ. 13:13.

ასეთივე ვითარება (სახელის სომხურ ფორმასთან სიახლოვე) ჩანს შემდეგ მაგალითშიც:

თქუა ნეემი *ენეს ნეემად*.

ასტ ნსხმჩ 2. ეზრ. 8:9; 3 ეზრ. 5:8.

ამას გარდა, დიდი რაოდენობით გვაქვს ამ წიგნებში ქართულ-სომხური საერთო ხმარების სიტყვები, და ერთნაირად აგებული კომპოზიტიები.

1. აღარი *აღარ*, I ეზრ. 6₁₅
2. ბალარჯობა *ბაღარჯაქსერ*, 1 ეზრ. 6₂₂
3. ზატიკი *გათიქ*, 3 ეზრ. 5₁₉
4. ზვარაკი *იოსარაქ*, 1 ეზრ. 8₃₅
5. მუშაკობა *მჯაკოქსჩენ*, II ეზრ. 15₁₀
6. ნახბეტი *ნარაყხით*, III ეზრ. 8₈₉
7. ნოვაგი, ნუვაგი, გენოვაგა—*ნოსოღარან*, *ნოსაღსავ*, II, ეზრ. 12_{31,45,55}
8. როკიკი *იონიქ*, II ეზრ. 10₃₉; 13₁₁
9. ტომარი *თაღარ*, I ეზრ. 6₂
10. ურაკპარაკი *ერაყარაქ*, I ეზრ. 10₉; II ეზრ. 3₉
11. მობარკე *ნარქარან*, I ეზრ. 4₇
12. ხარკი *ნარქ*, ეზრ. 4_{13,20,22}; 7₂₄; II ეზრ. 5_{4,7}; 10₃₂.

ერთნაირად აგებული კომპოზიტიები:

1. კართასავეშელი *იონაქაქ*, II ეზრ. 3₁₃ შლრ. კლემეა
2. ზეღამდგომელი *იხერასავიღ*, II ეზრ. 11₂₂
3. მამამთავარი *ნაქრასახით*, I ეზრ. 1₆; 4_{2,3}; 8₁; II ეზრ. 11₁₃; 12_{22,23}; 8₁₃.
4. ფსალმუნთმუშხმელი *საიქიხერაგი*, I ეზრ. 7₂₄
5. ხარკისმომცდელი *ნარქარან*, I ეზრ. 4_{18,23}; 5₆; 6₈; II ეზრ. 5₁₀ და სხვა.

ამრიგად, ეზრას I და II წიგნებიც, ისევე როგორც III, სომხური ტექსტის ძლიერი გავლენის კვალს ატარებენ.

წიგნი პირველი სამოქალაქო, რომელსა ჩვენ პირველსა გეგმითასა უწოდოთ

1

ა 1. იყო კაცი ერთი არმათემს სიფასისასა, მათაგან ეფრემისთა, სახელი მისი ელკანა, ძე ერემელისა, ძისა ელისი, ძისა თოკესი, ნასეფსა საზღუარათა მათ ეფრემისთა.

2. და ესხნეს მას ორ ცოლ. და სახელი ერქვა ერთსა მას ანნა და მეორეს — ფენნა. და ესხნეს ფენნას ყრმები, ხოლო ანნას არა ესევა.

3. და აღვიდის კაცი იგი დღითი დღე ქალაქით თვისით არმათემით წესისაებრ თაყუანის-ცემად უფლისა ღმრთისა ძალთასა და მსხუერპლის შეწირვად სელომს შინა. და მუნ იყო ელი და ორნი იგი ძენი მისნი: ოფნი და ფინეჲ. მღდელნი იგი უფლისანი.

4. და ვითარცა მოვიდა დღე შეწირვისა მათისა, შეწირა ელკანა და სცა ფენნას, ცოლსა თვისსა, და ძეთა თვისთა და ასულთა თვისთა ნაწილები.

5. ხოლო ანნას მისცა ერთი ნაწილი, რამეთუ არა ესევა შვილი, და უყუარდა ელკანას ანნა უფროს ფენნამს ამისთვის, რამეთუ უფალმან დაჰშა საშო მისი,

6. რამეთუ არა ესევა მას შვილი და გულისსიტყუათა გულისა მისისათა იურვოდა იგი ამისთვის, რამეთუ ბრძანა უფალმან დაჰშვა საშოსა მიისისა და არა მოსცა შვილი.

ბ 7. ესრე ყვის წლითი წლად აღსლვასა მისსა ტაძარსა მას უფლისასა, წუხან და ტირან და არა რას სკამან.

8. და ჰრქუა მას ელკანა, ქმარმან მისმან, ანნას. და ჰრქუა მას: აჰა, აჰა ვარ, უფალო! ჰრქუა მას ელკანა: რა არს, რამეთუ სტირ და არა სკამ და განკაფები? მე არა უმჯობეს ვარა შენთვის ვიდრეღა ათთა შვილთასა?

9. და აღდგა ანნა შემდგომად პურისჭამისა მათისა სელომს შინა, წარდგა წინაშე უფლისა და ელი, მღდელი უფლისა, ჯდა საყდართა ზღურბლთა ზედა ტაძრისა მის უფლისათა.

10. და ანნა ურკვითა გულისათა ილოცვიდა უფლისა მიმართ ტირილითა და იტყოდა:

11. უფალო ღმერთო, უკუეთუ ხილვით მომხედრო მწუხარებასა ამას მკველისა შენისასა და მცე მე მკვდრი მამაკაცი, განგიკუთნო იგი წინაშე შენსა

1. თოკესი-ძისა S. ნასეფისა S. 7. წუხან S. 8. ჰრქუა S. ჰრქუა S. მე არამე S. 9. ზღურბლთა S. 11. მწუხარებასა S.

მსახურ აღთქემისად დღედმდე სიკუდილისა მისისა, ღვინო და მთრვალობისა გემო ვერა იხილოს, მახული ვარსამით არა აღვიდეს თავსა მისსა.

12. და რაჟამს განაგრძო ანნა თაყუანის-ცემა წინაშე უფლისა და ელი მღვდელი არა უტევებდა მას სიტყუად, ხოლო იგი ეტყოდა გულსა თვისსა.

გ 13. და ბაგენი მისნი იძრვოდეს ოდენ, ხოლო კმა მისი არა ისმოდა, შესება მისი უფალსა და ელის მთურალობა ეგონა.

14. ჰრქუა მას ყრმამან ერთმან ელისმან: გთროდის ხოლო? არამედ მირი-დე პირისაგან უფლისა და განაჟარე ღვინო ეგი.

15. მიუგო ანნა და ჰრქუა: არა ეგრე არს, უფალო, არამედ მე დედაკაცი ვარ ურვილი გულითა, რამეთუ ღვინისა და მთურალობისა გემო ვერა მიხილავს, არამედ განვფენ წინაშე უფლისა ლოცვათა ჩემთა.

16. ხოლო შენ ნუ ეგრე გგონიეს მკვეალი ესე შენი, არამედ დედაკაცი ერთი ასულთაგანი სურსუტთა, რამეთუ სიმრავლითა ურვათა ჩემთათა ვიტყოდე აჟამომდე.

17. მიუგო ელი და ჰრქუა მას: გუალე, ვიდოდე შენ მშკდობით! ღმერთმან ისრაჴლისმან მოგეცინ შენ ყოველი თხოვა გულისა შენისა, რადცა ითხოო მისგან.

18. და თქუა ანნა: აწლა ვპოე მადლი წინაშე შენსა მკვეალმან შენმან! და წარვიდა ანნა გზასა თვისსა სიხარულით და შევიდა იგი სახლად თვისსა, კამა და სვა ქმრისა თვისისა თანა, და პირი მისი არღარა მწუხარე იყო.

19. აღიმსთვეს განთიად თაყუანის-ცემად უფლისა და შეუდგეს გზასა თვისსა არმათემად და შევიდა ელკანა ცოლისა თვისისა ანნას თანა, რამეთუ მოიკსენა იგი უფალმან და მიუდგა.

20. და ჟამსა თვისსა შვა ძე და უწოდეს სახელი მისი სამოველ, რამეთუ თქუა: უფლისაგან ღმრთისა ძალთასა ვითხოვე ესე.

დ 21. და აღვიდა კაცი იგი ელკანა და ყოველი სახლი მისი შეწირვად მსხუერპლისა სელომსა შინა წესთა მათ ჩუეულებისა მათისათა აღნათქვემთა თესთა და ყოველთა ათუელთა ქუეყანისა მისისა შეწირვად²², ხოლო ანნა არა აღვიდა მის თანა, რამეთუ ჰრქუა ქმარსა თვისსა, ვითარმედ: მე არა აღვიდე ვიდრე განყენებამდე ყრმისა ამის ძუძუსაგან, და მაშინ წარვადგინო იგი წინაშე უფლისა და ჯდეს მუნ უკუნისამდე ჟამთა.

23. და ჰრქუა მას ელკანა, ქმარმან მისმან: ეგრე ყავ, რადცა სათნო-გიჩნს; ჯედ, ვიდრემდე განაყენო იგი ძუძუსა; ხოლო აღასრულენ უფალმან ყოველი თხოვა შენი! და დაჟდა დედაკაცი იგი და პოხდა ყრმასა მას ვიდრე განყენებამდე ძუძუსა.

24. და შემდგომად მისა აღვიდა იგი სელომად და თანაწარიბა მან ზვარაკი ერთი სმნიერი და პური და გრივი ერთი სამინდო და საწდითა ღვინო და შევიდეს ტაძარსა მას უფლისასა სელომს და ყრმაცა იგი მათ თანა.

25. და წარუდგინეს წინაშე უფლისა და დაკლა მამამან მისმან ზვარაკი იგი და შესწირეს მსხუერპლი უფლისა წესისაებრ პირველისა, რომელ შესწირიან წინაშე უფლისა და წარუდგინეს ყრმა იგი უფალსა, და რამეთუ დაიკლა ზვარაკი იგი ცხოვრებად ყრმისა მისთვის.

12. სიტყუად S. 17. ჰრქუა S. 18. არღარა S. 21. ჩუეულებისა S. 22. განყენებამდე S. 25. ცხოვრებად S.

26. და მიიყვანა დედამან მისმან ყრმა იგი ელი მღდელისა და ჰრქუა: გვედრები, უფალო ჩემო, ცხოველ არს სული შენი; მე ვარ დედაკაცი იგი, რომელი წარმოდგომილ ვიყავ შენ წინაშე

27. შეწირვად ლოცვათა ჩემთა უფლისა მიმართ, რამეთუ ვილოცვედი ყრმისა ამისთვის. და მომცა მე უფალმან თხოვა იგი ჩემი, რომელი ვითხოვე მისგან.

28. აჰა ესერა, დგეს ესე წინაშე უფლისა ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა მსახურებად უფლისა და თაყუანი-სცეს უფალსა! და ილოცა ანნა და თქუა:

2

ა. 1. განძლიერდა გული ჩემი უფლისა მიმართ, და ამაღლდა რქა ჩემი ღმრთისა მიმართ, მაცხოვარისა ჩემისა: განვრცნა პირი ჩემი ზედა მტერთა ჩემთა; განვიხარე მე მაცხოვარებითა შენითა!

2. რამეთუ არა ვინ არს წმიდა, ვითარ შენ, უფალი, და არა ვინ არს მართალ ღმრთისა ჩუენისაებრი! და არა ვინ არს წმიდა შენსა გარეშე.

3. ნუ იქადინ, ნუცა იტყუნ მაღალსა გარდარეულად, ნუცა აღმოვალნ მღიღად სიტყუაჲ პირისაგან თქუენისა! რამეთუ ღმერთი არს მეცნიერებათა უფალი და ღმერთმან განამზადნეს საქმენი თვისნი.

4. მშკლდები ძლიერთა მოუძღურდა, და უძღურნი შეიმოსნეს ძალითა.

5. შეგებულთა პური მოაკლდა და მშიერთა დაიპყრეს ქუეყანა; რამეთუ ბერწსა მას ესხნეს შვდ შვილ და შვილმრავალი იგი მოუძღურდა!

ბ. 6. *უფალმან მოაკუდინის და აცხოვნის; შთააგდის ჯოჯოხეთად და აღმოიყვანის!

7. უფალმან დააგლახაკის და განამდიდრის, დაამდაბლის და აღამაღლის!

8. აღადგინის ქუეყანისაგან გლახაკი და სკორეთაგან აღამაღლის დავრდომილი, რათა დასვას იგი ძლიერთა თანა ერისა მისისათა და საყდარნი დიდებისანი დაუმკვდრნეს მას;

9. მოანიჭის თხოვა მლოცველთა მისთა და აკურთხნის წელიწადნი მართლისანი, რამეთუ არა არს სიმტკიცე ძლიერებაჲ კაცისა. უფალმან უძღურყენის მკდომნი თვისნი. უფალი წმიდა არს! (ნუ იქადინ ბრძენი სიბრძნითა თვისითა, ნუცა იქადინ ძლიერი ძალითა თვისითა, ნუცა იქადინ მდიდარი სიმდიდრითა თვისითა, არამედ ამას ზედა იქადოდენ, რომელი-იგი იქადოდის გულისკმის-ყოფასა და ცნობასა უფლისასა ყოფად სასჯელი სიმართლისა. ქუეყანასა ზედა).

გ. 10. უფალი ამაღლდა ცათა შინა და იქუხა, თავადმან განსაჯნეს კიდენი ქუეყანისანი სიმართლითა თვისითა, მოსცეს ძალი მეუფესა ჩუენსა და აღიმაღლოს უფალმან რქა ცხებულისა თვისისა!

11. და დაუტყვევს ყრმა იგი სამოველ სელომს წინაშე უფლისა და თაყუანი-სცეს უფალსა და წარვიდეს არმათემად სახიდ თესად; და ყრმა იგი სამოველ აღორძნდებოდა და მსახურებდა უფალსა წინაშე ელი მღდელისა.

26. ჰრქუაჲ S. წარმოედგომილ S. შენს S. 28. მსახურებად S. 2. წმიდაჲ S. წმიდაჲ* S. 3. მეცნიერებათა S. 5. შვილმრავალნი S. 9. წმიდაჲ S. რომელნი-იგი S. ცნობასა S. 11. აღორძინდებოდა S.

* 2 სჯლ. 32 ვ. 39. ტობი. 13. ა. 2. სიბრძ. 16. ბ. 13,

12. და ძენი იგი ელისნი, ნაშობნი უძლებნი და უსჯულონი, რომელთა არა გულისკმა-ყვეს შიში უფლისა,

13. და არცა წესი იგი მღღელობისა, ხოლო წესი იგი შესაწირავთა მათ ერისა მღღელისაგან იყო შეწირვად. მაშინ მოვიდა ყრმა ერთი მღღელისა აღ-მოლებად კორცისა მის და კელთა მისთა აქუნდა ფუცხვი სამპირი.

14. და შთაყვის იგი სიავსა შიგან, ქოთანსა, გინა ქვაბსა და, პირველად რააცა მოემთხვევის ფუცხუსა მას, იგიცა წარიღის ნაწილად მღღელისა მის. და ესე სახედ უყოფდეს ძეთა ისრაჴლისათა, რომელნი მოვიდინან შეწირვად მსხუერპლისა უფლისა მიმართ სელომად.

15. და ვიდრე არღა უკმევიდ ცმელი იგი წინაშე უფლისა, მოვიდის მსახური იგი მღღელისა და ჰრქუის კაცსა მას შემწირველსა, ვითარმედ: მომეც მე კორცი შესაწავად მღღელისათუს, და არა მოვილო მგბარი ქვაბთაგან.

16. მაშინ რქუა კაცმან მან, რომელი მოსრულ არნ შეწირვად მსხუერპლისა: პირველად შე-ღა-ესწიროთ საკუმეველი და მსხუერპლი უფლისა, ვითარცა ჯერ-არს და მაშინ მიიღე ყოვლისაგან, რომლისათუს გული უთქმიდეს სულსა შენსა. და ჰრქუას მან: არა, არამედ მომეც აწ, უკუეთუ არა, მოვილო მძღავრ.

17. და იყო ცოდვა იგი ყრმათა მათ დიდ წინაშე უფლისა, რამეთუ შეუ-რაღც-ყოფდეს მსხუერპლსა უფლისასა.

18. და ყრმა იგი სამოველ იყო მსახურებად წინაშე უფლისა და ემოსა მას ეფუფდ ბარი.

19. და ჩუდკეცი მცირე უქმნის მას დედამან მისმან და მიართვის მას ჟამითი ჟამად, რაჟამს იგი აღვალნ ქმარსა თვისსა თანა შეწირვად მსხუერპლისა მათ დღეთასა.

20. და აკურთხა ელი ელკანა და ცოლი მისი და ჰრქუა: მოგეცინ შენ უფალმან თესლი ცოლისა მაგისგან შენისა ამის წილ თანანადებისა, რომელი იგი მსახურეთ წინაშე უფლისა! და წარვიდა კაცი იგი ადგილად თვისად.

21. და მიხედნა უფალმან ანნას, და შვა სამ ძე და სამ ასულ. და განდიდნა ყრმა იგი სამოველ წინაშე უფლისა.

22. და ელი მოხუცებულ იყო ფრიად და ესმოდა, რასა-იგი უყოფდეს ძენი მისნი ძეთა ისრაჴლისათა, და ვითარ-იგი დააძინებდეს დედათა აღთქმულთა ბჭეთა თანა კარვისა საწამებელისათა.

23. და ჰრქუა მათ: რომლისათუს ეგრე იქმთ სიტყუსა ამისებრ, რომელი მესმის პირისაგან ერისა უფლისა?

24. ნუ ეგრე, შეილნო! არა კეთილ არს ამბავი ესე, რომელი მესმის თქვენთუს; ნუ ეგრე ზამთ, ვითარმცა არა მონებთ ერსა უფლისასა.

25. უკუეთუ შეცოდებით შესცოდის კაცმან კაცისა მისთუს უფლისა მიმართ, უკეთუ უფალსა შესცოდოს, ვინ ლოცვიდეს მისთუს? და არა ისმენდეს კმასა მამისა მათისასა, რამეთუ ნეფსით უნდა უფალსა განრყუნა მათი.

26. და ყრმა იგი სამოველ ვიდოდა და განდიდნებოდა. და იყო იგი სათნო ღმრთისა და კაცთა.

12. გულისკმაჲ S. 13. აღმოღებაჲ S. 15. უკმეველ S. ჰრქუეს S. მგბარი S. 16. რქუეს S. არიან S. ჰრქუას S. მძღავრი S. 17. მსხუერპლსა S. 18. მსახურებაჲ S. 19. აღვალან S. 20. ჰრქუა S. 21. განადგინა S. 22. რასა-იგი S. 23. ჰრქუეს S. 25. კაცისა—S. 26. განდიდებოდა S.

27. და მოვიდა კაცი ღმრთისა ელისა და ჰრქუა: ამას იტყვს უფალი: გამოცხადებით გამოვეცხადე სახლსა მამისა შენისასა, ვიდრე იყუნესღა იგინი ეგვიპტესა მონად ფარაოსა.

28. და გამოვირჩიე სახლი მამისა შენისა ყოველთაგან ტომთა ისრაჲლისათა ჩემდა მღდელად და აღსვლად საკურთხეველსა და აღდებად ეფუდისა. და მივეც სახლსა მამისა შენისასა ყოველი იფქელი ძეთა ისრაჲლისათა საქმელად,

29. და რომლისათვის მიხედეთ თქვენ საკურთხეველსა ჩემსა მახუერაპლსა ჩემსა ურცხვნოთა თუალითა და აღიდენ ძენი შენნი უფროს ჩემსა, კურთხევად მათთვის პირველად ყოველი ნაყოფი მსხუერაპლთა სახლისა ისრაჲლისა?

30. ამისთვის ამას იტყვს ღმერთი ისრაჲლისა: *უთუ, ვითარმედ: სახლი შენი და სახლი მამისა შენისა ვიდოდიან წინაშე ჩემსა უკუნისამდე. და აწ იტყვს უფალი: ნუსადა იყოფინ, არამედ მადიდებელნი ჩემნი ვადიდნენ და შეურაცხ-მყოფელნი ჩემნი შეურაცხ იქმნენ.

31. აჰა ესერა, დღენი მოვლენან, — იტყვს უფალი, — და მოვარა ნათესავი შენი და თესლი სახლისა მამისა შენისა, და არა იყოს მოხუცებული შენი ტაძარსა შინა ჩემსა.

32. და იხილოს მეყსა შინა განცფვრებით ყოველივე კეთილი, რომელ ყოს უფალმან ღმერთმან ისრაჲლისამან და არა იყოს მოხუცებული სახლსა შინა შენსა ყოველთა დღეთა.

33. ხოლო არა ავგოცო შენგან კაცი საკურთხეველისაგან ჩემისა, რათა ეკუთხოდის თუალთა მისთა და დასდნებოდეს გული მისი, და ყოველი დაშორილი სახლისა შენისა დაეცეს მახკლითა კაცთათა.

34. და ესე იყავნ სასწაულად შენდა, რომელი მოიწიოს ორთა მათგან ძეთა შენთა: ერთსა შინა დღესა მისწყდენ ოფნი და ფინეზ ერთბაჲად ორნივე.

35. და აღვადგინო ჩემდა მღდელი სარწმუნო, რომელმან ყოველივე გულისა ჩემისა და სულისა ჩემისა ყოს; და უშენო მას სახლი სარწმუნო; და ვიდოდის იგი წინაშე ცხებულისა ჩემისა ყოველთა დღეთა.

36. და იყოს, ყოველი ნეშტი სახლისა შენისა მოვიდოდის თაყუანის-ცემად მისა დანგითა ვეცხლისათა და ერთითა კუეზითა პურითა და რქუას: დამადგინე ერთსა ოდენ სამღდელოსა შენსა ჳამად პურისა.

3

ა 1. და ყრმა იგი სამოველ იყო მსახურებად უფლისა წინაშე ელი მღდელისა და სიტყუჲა უფლისა საძიებელ იყო მათ დღეთა შინა, რამეთუ არა იყო ჩუენებაჲ, არცა განცხადებაჲ წინასწარმეტყუელებათა.

2. და იყო მას დღესა შინა, ეძინა ელის ადგილსა თესსა და იწყეს თუალთა მისთა დამძიმებად და ვერ ხედვიდა

3. სანთელსა მას ღმრთისასა ვიდრე აღგებადმდე. სამოველს ეძინა ტაძარსა მას შინა უფლისასა, საღა-იგი დგა კილობანი იგი ღმრთისა.

27. ჰრქუჲა S. 28. აღდებად S. 33. ვგოცო S. უკუშოდის S. 34. ერთბაჲად S. 35. წინაშე — S, 36. კუეზითა S. 1. წინასწარმეტყუელებათა S.

* 3. მეფე. 2. ე. 27.

4. და უწოდა უფალმან სამოველს და ჰრქუა: სამოველ, სამოველ! მიუგო და რქვა სამოველ: აჲ ვარ, უფალო.

5. და მირბოდა სამოველ ელისა და ჰრქუა: რომლისათვის მიწოდე მე? ჰრქუა მას ელიმ: არას გიწოდე შენ, მივედ და დაიძინე ადგილსავე შენსა, შეილო! და მივიდა სამოველ და დაიძინა ადგილსავე თვისა.

6. და შესძინა უფალმან წოდებად ყრმისა მის მეორედ და ჰრქუა: სამოველ, სამოველ! განჰკრთა სამოველ და მირბოდა ელისავე და ჰრქუა: რომლისათვის მიწოდე მე? და რქუა მას ელიმ. არას გიწოდდი შენ, შეილო, მივედ და დაიძინე ადგილსავე თვისა.

7. და სამოველ არა უწყოდა, ვითარმედ უფლისა რამე განცხადებულებამ არს მისა მიმართ.

8. და შესძინა უფალმან წოდებად სამოველისა მესამედ, და აღდგა სამოველ და მირბოდა ელისავე და ჰრქუა: აჲ ვარ! რამსა მიწოდე მე? და გულისკმაცო ელიმ, ვითარმედ უფალი უწოდდა მას.

9. და რქუა მას: მოვედ და დაიძინე ადგილსავე შენსა, შეილო! და უკუეთუ შესძინოს წოდებად შენდა, რქვა მას, ვითარმედ: ისმენს მონა შენი, იტყოდე, უფალო. და წარვიდა სამოველ და დაიძინა ადგილსავე თვისა.

10. და მოვიდა უფალი და დაადგა მას ზედა და უწოდა მას, ვითარცა-იგი პირველად და რქუა: სამოველ, სამოველ! მიუგო სამოველ და ჰრქუა: იტყოდენ უფალი, რამეთუ ესმის მონასა შენსა.

11. და ჰრქუა უფალმან სამოველს: აჲ ესერა, მე აღვასრულებ ყოველთა სიტყუათა ჩემთა ისრაჴლსა ზედა, რათა ყოველსა, რომელსა ესმეს, ოხრიდენ ორნივე ყურნი მისნი.

12. დღესა მას, რომელსა აღვადგინო, ელის ზედა დავდვა, რასაცა ვიტყოდე და ყოველსა სახლსა მისსა ზედა დავდვა, და აღვასრულო.

13. და უთხრა მას: რამეთუ მოვიგო შური სახლისა ჩემისა სახლსა მისსა ზედა უკუნისამდე ყამთა უსჯულოებათათვის ძეთა მისთასა, რამეთუ ძვრსა იტყოდეს ღმრთისათვის ძენი მისნი და არა განსწავლნა.

14. ხოლო მე არა ესრე აღვთქუა, ვითარმედ უღბინო უსჯულოებათა სახლისა მის ელისთა მსხუერპლითა მით და საკუმეველითა უკუნისამდე ყამთა.

15. დაიძინა სამოველ მუნვე ვიდრე ცისკრამდე და აღიმსთო განთიად და განახუნა კარნი იგი ტაძრისანი. და ვერ იკადრა სამოველ თხრობად ელისა ჩუენებად იგი, რამეთუ ეშინოდა, რომელი იხილა მისთვის.

16. მიუგო ელიმ სამოველს და ჰრქუა: შეილო! ხოლო მან რქუა მას: აჲ ვარ!

17. რქუა მას ელი: მითხარ მე სიტყუად იგი, რომელი იყო შენდა. მიმართ ამას ღამესა, და ნუ დამიმაღავ მე ერთსაცა სიტყუასა! ესე რამე გიყავნ შენ უფალმან და ესე დაგირთენ, უკუეთუ დამიმალო ერთიცა სიტყუად.

18. მაშინ უთხრა მას სამოველ ყოველი იგი სიტყუად, რომელსა ეტყოდა უფალი და არა დაუმალა ერთიცა სიტყუად. და თქუა ელი: აღვასრულებ უფალმან ყოველივე, რაცა სათნო-უჩნს, რამეთუ იგი მხოლო უფალ არს.

4. რქვა sic. 5. ჰრქუა S. 6. ჰრქუა S. 8. წოდებად S. კმა S. 9. რქვეს S. წოდებად S. რქვა sic, 11. ყოველთა S. 13. უსჯულოებათათვის S. ვასწავლნა S. 14. უსჯულოებათა S. 16. ჰრქუა S. 17. სიტყუასა S.

19. და განძლიერდა სამოველ და უფალი იყო მის თანა და არა დაეარდე-ბოლა ქუეყანასა ზედა ყოველთაგან სიტყუათა მისთა არცა ერთი სიტყუაჲ.

20. და სცნა ესე ყოველმან ისრაჲლმან დანიტგან ვიდრე ბერსაბედამდე, ვითარმედ სარწმუნო არს სამოველ წინაწარმეტყუელად უფლისა.

21. აუწყა უფალმან სამოველს სელომს შინა, ოდეს გამოეცხადა უფალი სიტყუანებრ უფლისა. და სარწმუნო იყო სამოველ ყოველსა ზედა ისრაჲლსა კილითგან ვიდრე კიდემდე ქუეყანისა. და ელი მოხუცებულ იყო ფრიად და ძენი მისნი ვილოდეს გზასა უსჯულოებისათა წინაშე უფლისა.

4

ა 1. და იყო მათ ღღეთა შინა და შეკრბეს უცხოთესლნი იგი წყობად ისრაჲლისა. და ისრაიტელნი განემზადნეს ბრძოლად და ისრაიტელნი იგი მოვიდეს და დაიბანაკეს აბეზენერს. და უცხოთესლთა მათ დაიბანაკეს აფეკს.

2. და შეიქმნა ბრძოლა დიდი მათ შორის და ძლევასა მიეცა ისრაჲლი. და დაეცეს ბრძოლასა მას შინა უცხოთესლთა მათ მიერ ვითარ ოთხ ათას ოდენ მამაკაცი.

3. და სხვა ერი იგი ისრაჲლისა მეოტ იქმნა და შემოვიდა ბანაკსა, თუსსა. და ზრახვიდეს ურთიერთას მოხუცებულნი ისრაჲლისანი: რაჲსათუსმე განგუწირნა უფალმან ღღეს უცხოთესლთა თანა? აწ მოდით და გამოვიდით კილობანი იგი სჯულისა უფლისა ღმრთისა ჩუენისა სელომით და წინაწარვიძღვანოთ იგი და ვსძლიოთ მტერთა ჩუენთა!

4. და მაშინ წარმოიღეს კილობანი იგი სჯულისა უფლისა, და რამეთუ ღღეს კილობანსა მას ზედა ქერობინნი; და ორნი იგი ძენი ელისნი ოფან და ფინეზ მოვიდეს კილობანსა მას თანა სჯულისასა.

5. და ვითარცა შეიღეს კილობანი იგი სჯულისა უფლისა ბანაკად, იზახეს ისრაიტელთა მათ კმითა დიდითა, და ოხრიდა ქუეყანა იგი.

ბ 6. ესმა რაჲ ესე უცხოთესლთა, შეძრწუნდეს და იტყოდეს ურთიერთას: რაჲმე არს კმაჲ ესე ლალადებისა ბანაკსა მას ებრაელთასა? და სცნეს ყოველთა, ვითარმედ კილობანი იგი სჯულისა მოსრულ არს ბანაკსა მათსა.

7. და შეეშინა ფრიად და იტყოდეს ურთიერთას: ვაჲ ჩუენდა, ვაჲ ჩუენდა, რამეთუ ღმერთი იგი მათი მოსრულ არს შემწედ მათად! და იტყოდეს: უფალო, განმარინენ ჩუენ კელთაგან მათთა! რამეთუ არა იყო შორის მათსა გუშინ და ძოღან კმაჲ ესე საშინელი.

8. ვაჲ ჩუენდა, ვინ განმარინნეს ჩუენ კელთაგან ღმრთისა ძლიერებისათა? ესე იგი ღმერთი არს, რომელმან დასცა ქუეყანა იგი ეგუპტისა, და გუემა უღაბნოსა შინა იგი!

9. მერმე იწყეს ნუგეშინის-ცემად ურთიერთას და თქუეს: განძლიერდით უცხოთესლნი ეგე. არა დავემორჩილნეთ ებრაელთა, ვითარცა ავინი ჩუენ გუმონებდეს, მკნე იყვენით და ჰბრძოდით! და ნუგეშინის-იცეს უცხოთესლთა მათ.

10. და ბრძოლა-ყვეს, სძლიეს და ძლევასა მიეცა ისრაჲლი უცხოთესლთა

2. დასცეს S. ოთხას S. 3. ურთიერთარს S. სხუაჲ S. ერთი S. 4. ფინეზ და S. 6. ურთიერთარს S. 7. ურთიერთარს S. 8. ღმერთის S. დასცა S. გუემა და უღაბნო S. 9. ურთიერთარს S. ჰბრძოდით S.

მათ, და ივლტოდა ისრაჲლი ბანაკად თჳსა. და იყო დაცემა დიდი, დაეცა ისრაჲლისაგან ოცდაათი ათასი კაცი განწყობილი.

გ 11. და წარიღეს კიდობანი იგი სჯულისა, და ორნი იგი ძენი ელისნი დაეცნეს მახვლითა — ოფნი და ფინეზ.

12. და ივლტოდა კაცი ერთი იემინელი ბენიამენისა წყობისა მისგან ბრძოლისა. და მოვიდა სელომად მას დღესა კვართდაპებული და მიწაგარდასხმული თავსა ზედა.

13. და ელი ჯდა სავარძელსა ზედა მისსა და იხედვიდა გზად მიმართ, რამეთუ იურვოდა კიდობნისათჳს უფლისა. და მოვიდა კაცი იგი ქალაქად და შეიქმნა ლალადებად.

14. და ესმა ელის კმაჲ იგი და იკითხვდა: რაჲ არს ლალადებაჲ იგი? ამას ოდენ სიტყუასა ზედა მოვიდა კაცი იგი ელისსა და უთხრა ყოველივე, რაჲ-იგი იქმნა.

15. და ელი მოხუცებული იყო, რამეთუ იყო იგი ოთხმეოცდათურამეტ წლისა, და თულნი მისნი დადგომილ იყუნეს, და ვერა ხედვიდა.

16. ჰკითხვდა ელი კაცთა მათ და ჰრქუა: რა არს კმაჲ ესე ამბოხისა ამისი? რქუა მას კაცმან მან: მე ვარ, რომელი მოსულ ვარ ბანაკით ისრაიტელთათა ოტებული.

დ 17. მიუგო ელიმ და ჰრქუა მას: რა იქმნა, შვილო? მან უთხრა მას: ძლეჯასა მიეცა ისრაჲლი უცხოთესლთა მათ, და მეოტ იქმნა ყოველი კაცი მებრძოლი და დაეცა სიკუდილითა მახვლისათა, და ორნივე ძენი შენნი მოკლეს; და კიდობანი იგი სჯულისა სიწმიდისა წარიღეს.

18. და ელის რაჲ ესმა კიდობნისა მის ღმრთისა წაღებაჲ, ზეუკუნიჭრა სავარძელისაგან თჳსისა და დაეცა ზღურბლთა მათ ზედა მართლუკუნ და განიტეხა ზურგი და მოკუდა, რამეთუ მოხუცებულ იყო. და იგი სჯიდა ისრაჲლსა ოც წელ.

19. და ძისცილი მისი, ცოლი ფინეზისი, მიდგომილ იყო შობად. და ესმა ჰამბავი ესე, ვითარმედ კიდობანი იგი მიულებიესთ და მამამთილი მისი და ქმარი მისი მომკუდარ იყუნენ, ტიროდა და შვა. და მოიქცეს საშონი და მოკუდებოდა.

20. და ესმა მას სიკუდილისასა ჰრქუეს მას დედათა მათ, რომელნი მახლობელ იყუნეს: ნუ გეშინის, ძე შვევ. ხოლო მან არა მიუგო, არცა ცნა, რამეთუ დასულეებულ იყო.

21. და უქმობდეს ყრმასა მას სახელით ბექაბოდ: კიდობანსა მას ზედა სჯულისასა მამამთილსა და ქმარსა მისსა ზედა, რამეთუ მომკუდარ იყო.

22. სიტყუად იწყეს და თქუეს: მიღებულ არს ჩუენდა დიდებაჲ ისრაჲლისა მიღებითა კიდობნისა ღმრთისათა.

5

ა 1. და უცხოთესლთა წარიღეს კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა, აბენეზერით აზოტად.

13. მისთა S. 14. სიტყუასა S. ელისასა S. 16. რქუა მან S. მას S. მოსულ ვარ S. 21. უკოდეს S. სახელი S. მამთილსა S. 1. უფლისა+ უცხოთესლთა მათ S.

2. და შეიღეს სახლსა მას დაგონისასა, დადგეს იგი მახლობელად დაგონისასა.

3. და აღიმსთვეს აზოტელთა მათ და შევიდეს დაგონისა და იხილეს დაგონი, რამეთუ დაცემულ იყო და პირდაქცევით ქუეყანასა ზედა წინაშე კილოზნისა მის უფლისა. და აღადგინეს დაგონი და დადგეს ადგილსავე თვისსა.

ბ 4. და მერმე ხვალისგან იხილეს დაგონი დაცემული პირდაქცევით წინაშე კილოზნისა მის ღმრთისასა და თავი დაგონისი და ორნივე კელნი და ბრქალნი მისნი მოვარდომილ იყუნეს, გარნა გუამი ზოლო მისი დაშთომილ იყო ზღურბლთა ზედა.

5. და ამისთვის მღდელთა მათ დაგონისათა და ყოველმან შემავალმან სახლსა მას დაგონისასა აზოტს შინა არა დაადგნის ფერკნი ზღურბლთა ზედა, არამედ ბიჭებით გარდაბიჭიან ვიდრე მოაქაჟამამდე.

6. და დამძიმდა კელი უფლისა აზოტელთა ზედა* და გვემნა უგანი სენითა საგურკველისათა. და განამრავლა მათ ზედა თავი და აღივსო სარწყულუბი მათი, ყანობირი და უბანნი მათნი თავითა და განმრავლდა სიკუდილი ქალაქთა ზედა მათთა.

გ 7. და იხილეს რაჲ აზოტელთა მათ, რამეთუ ესე ჯღენი დაუდგეს, იტყოდეს ურთიერთას და თქუეს: არა ჭერ არს ჩუენ შორის ყოფნა კილოზნისა ამის ღმრთისა, რამეთუ განრისხნა ჩუენ ზედა და ღმერთსა ჩუენსა ზედა დაგონსა.

8. და მოუწოდეს მთავართა მათ უცხოთესლთა აზოტელთა მათ და ჰრქუეს: რამე ვყოთ კილოზანი იგი ღმრთისა მის ისრაშლისა? მიუგეს გეთეელთა მათ და რქუეს: მოგუეციოთ ჩუენ! და წარიღეს კილოზანი იგი ღმრთისა გეთეელთა.

9. და მისლვასა მას მათსა იყო კელი უფლისა ქალაქსა მას ზედა და შეძრწუნებაჲ დიდი ფრიად. და ტანჯნა კაცი მის ქალაქისანი მცირითგან ვიდრე დიდადმდე და გვემნა იგინი საგურკველითა მათითა. და იქმნეს გეთეელთა მათ საგურკველები ოქროსა.

დ 10. და წარიღეს კილოზანი იგი ღმრთისა ისრაშლისა ასკალონდ, და ვითარცა მიიღეს კილოზანი იგი, ეტყოდეს ასკალონელნი იგი: რაჲსათჳს მოიღეთ კილოზანი ეგე აქავე მოსასრველად ჩუენდა და ერისა ჩუენისა?

11. და წარავლინეს და გამოჰკრიბეს ყოველი კრმლოსანი უცხოთესლთა მათ, რქუეს: წარიღეთ კილოზანი ეგე ღმრთისა ისრაშლისა და მიიღეთ 'თჳ'სისავე ადგილსა, რათა აღარა მოვისრნეთ ჩუენ და ერი ჩუენი, რამეთუ დაეცა შიში სიკუდილისა ქუეყანასა ჩუენსა, ვინათგან შემოვიდა კილოზანი ესე ღმრთისა ისრაშლისა აქა.

12. რამეთუ ცოცხალნი და მკუდარნიცა ჩუენნი იგუემნესევე სენითა მით საგურკველისათა, და მიიწია სიტყუაჲ იგი ლაღადებისა ცადმდე.

6

ა 1. და დადგა კილოზანი იგი ღმრთისა ქუეყანასა მას უცხოთესლთასა შვიდ თვე და აღმოაცენა ქუეყანამან მათმან თავგი.

3. დაგონის S. 5. დადგის S. 6. საგურკველისათა S. 7. დაედგეს S. ურთიერთარს S.. 8. მოგუქციოთ S. 9. საგურკველითა S. 10. ასკალონდ S. კილოზანი S. 11. კმოსანი S. 12. იგუემნესევე S. საგურკველისათა S.

* ფსნი 77. ზ. 66.

2. მაშინ მოუწოდეს უცხოთესლთა მათ ქურუმთა მათთა და მისანთა და ულუკთა: რაჲ ვყოთ კიდობანი ესე უფლისა? მითხარო ჩუენ, რათა მივილოთ ეგე ადგილსავე თქსსა. ხოლო მათ რქუეს:

3. უკუეთუ წარავლინებოთ კიდობანსა მაგას შჯულისა უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისასა, ნუ წარიღებთ მაგას ეგრე, არამედ წარიღეთ მის თანა გვემისა თქუენისათვის ნიჴად მისად და გელზინოს თქუენ, უკუეთუ არა აღილოს კელი მისი დაძიმებული თქუენ ზედა.

4. მიუგეს და თქუეს: რაჲ მივსცეთ კურნებისა ჩუენისათვის? ხოლო მათ თქუეს: რიცხსაებოთ კლმოსანთა უცხოთესლთა ხუთნი საგურკველნი ოქროსნი ჰქმენით და ხუთი თაგვ ოქროსა, რამეთუ გვემანი არიან თქუენ ზედა და მთავართა თქუენთა ზედა და ერთა ზედა თქუენთა.

5. და ჰქმენით მსგავსი საგურკველთა თქუენთა და მსგავსი თაგუთა მათ და მიეცით უფალსა დიდებაჲ, რათა განგაშოროს თქუენ გვემა იგო და აღილოს კელი მისი ძლიერი თქუენ ზედა და ქუეყანისა თქუენისაგან.

6. რამსათვის განაფიცებოთ გულთა, *ვითარცა-იგი ეგვპტელნი და ფარაო განაფიცხნეს გულნი მათნი? და გვემნა იგინი გუემითა მით სასტიკითა, მაშინვე განუტევეს ერი იგი და წარვიდეს.

7. ხოლო აწ ქმენით თქვენ ურემი ახალი და შეაბენით ორნი დიაკეულნი პირმშონი და უმწყსნი და კბონი მათნი შინა დაიყენენით.

8. და მოიღეთ კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა, დადევით ურემსა მას ზედა, და ჰურჴელი ოქროსა თანაწარეცით გვემულებისათვის და შთადევით იგი ჩაკვსა და დადევით გვერდით კერძო მისა, და წარავლინენით იგი და განიყენენით, რათა წარვიდეს.

9. და იხილეთ, უკუეთუ წარვიდეს საზღვართა მისთა ბეთსამიით კერძო. მაშა სცანით, რამეთუ მას მოუვლინებოთ ვუემამ ესე. უკუეთუ არა წარვიდეს, უწყოდით, რამეთუ კელი მისი არა გვაენებს ჩუენ, არამედ შემთხუევით რაჲმე შეგუემთხვა ჩუენ ესენი ესე.

10. და ყვეს ეგრე უცხოთესლთა მათ. და მოიბნეს დიაკეულნი იგი პირმშონნი და უმწყსნი, და შეაბნეს იგინი ურემსა მას და კბონი მათნი შინა დააყენნეს.

11. და დადგეს კიდობანი იგი ღმრთისა ურემსა მას ზედა და თაგუნი იგი ოქროსანი და საგურკველნი იგი, და ჩაასხნეს იგინი ჩაკვსა, და დასხნეს გვერდით მისა.

12. და წარვიდეს დიაკეულნი იგი გზასა მას ბეთსამისით კერძო, მართლ გზასა მივიდოდეს, არა დაშვრენ და არა გარდაჴცივეს გზასა, არცა მარჯულ და არცა მარცხულ. და მთავარნი უცხოთესლთანი შეუდგეს უკანა საზღვრადმდე ბეთსამისა.

13. და იყუნეს ვინმე მუნ ბეთსამას, ვითარცა იხილეს მომკალთა მათ კიდობანი იგი ღმრთისა მომავალი, განიზარეს ფრიად და წინამოეგებოდეს მას.

14. მოვიდა ურემი იგი და დადგა იგი ლოდსა მას თანა დიდსა. და ურემი იგი დაკოდეს და დიაკეულნი იგი დაკლნეს და შესწირნეს მსხუერპლად უფლისა.

2. უყოთ 5. 4. საგურკველნი 5. ჰქმენი 5. გულმითა 5. 5. საგურკველთა 5. 7. თქვენ—
ესეა. 9 გულმასა 5. შემთხუევით 5. შეგულმთხევა 5. 11. ჩაასხნეს—მოიგო „ა“ ჩამატებულია

* გმოსლ. 12. ე. 31.

15. და ლევიტელთა მათ აღიღეს კიდობანი იგი უფლისა და ჩაქვ იგი და ქურჭელი იგი ოქროსა, და დადგეს იგი ლოდსა მას ზედა დიდსა. და კაცთა მათ ბეთსამითელთა შესწირეს საკურთხი მსხუერპლი უფლისა ღმრთისა მას დღესა შინა.

16. და ხუთნივე იგი მთავარნი უცხოთესლნი ხედვიდეს და წარვიდეს ასკალონად.

17. და საგურკველნი იგი ოქროსანი, რომელ ქმნეს უცხოთესლთა ლხინებისა მათისათეს უფლისა; ერთი აზოტელთა, ერთი გაზელთა, ერთი ასკალონელთა, ერთი აკკარონელთა და ერთი გეთეველთა.

18. ეგრეცა ხუთნი იგი თავუნი ოქროსანი მსგავსად რიცხუსა მის ქალაქთასა ხუთთა თავადთა და მთავართა ქალაქთა განმანქნელბელთა დაბადმდე ფერეზისა და ვიდრე ლოდადმდე დიდად, რომელსა ზედა დადგეს კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა, რომელი დადგა ადგილსა მას ოსესა ბეთსაბილესისასა.

19. და დასცნა მათგანნი ღმერთმან ერგასის ათას სამეოცდაათი კაცი. იწყეს გლოვად ერმან მან, რამეთუ დასცნა იგინი უფალმან გუემითა დიდითა ფრიად.

20. და თქუეს კაცთა მათ ბეთსამისელთა: ვინმე შემძლებელ არს დადგომად წინაშე პირსა უფლისა ღმრთისა წმიდისასა? ანუ ვისსამე მოიქცეს კიდობანი ესე უფლისა?

21. მიავლინნეს მოციქულნი მკვდრთა მიმართ კარიათიმსათა და რქუეს მათ, ვითარმედ: აქავე მოიღეს კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა უცხოთესლთა მათ. აწ მოდიით და წარიღეთ თქუენდა.

7

1. და მოვიდნეს კარიათიმელნი და წარიღეს მათ კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა, შეიღეს იგი სახლსა მას ამინადაბისა, რომელი დაშენებულ იყო ბორცუსა მას ზედა, და გამოირჩიეს ძე მისი, ელიაზარ, და დაადგინეს მკველად კიდობანსა მას უფლისასა.

2. და იყო, ვინათგან შეიღეს კიდობანი იგი ღმრთისა კარიათიმად, და განმრავლდეს ჟამნი, და დაყო ვითარ ოცი წელი და მოიქცა ისრაჴლი უფლისა მას დღესა შინა.

3. და რქუა სამოველ ყოველსა ისრაჴლსა: *უკუეთუ მოიქცეთ უფლისა ყოველითა გულითა თქუენითა, და განიშორთ კერაბთმსახურებად და მონებლეთ უფალსა ღმერთსა, და მან გიქსნნეს თქუენ კელთაგან უცხოთესლთასა.

4. ისმინეს სიტყუად იგი ძეთა ისრაჴლისათა, და განავდეს ბაალი და სერტყები და კერპი იგი ასტაროთისი და მონებდეს უფალსა ღმერთსა.

5. და რქუა მას სამოველ: შეკრბით ყოველი ერი ისრაჴლისა. მასეფათდ, და ვილოცო თქუენთვის უფლისა მიმართ!

6. და შემოკრბა ყოველი ერი მასეფათდ და მოიღეს წყალი და მოაპკურეს ქუეყანას წინაშე უფლისა და იმარხეს მას. დღესა. და თქუეს: ესცოდეთ წინაშე უფლისა! რამეთუ შჯიდა სამოველ მასეფათს ძეთა. ისრაჴლისათა.

15. კიდობანი S. 18 დაბადმდე S. 19. გუქმითა S. 4. ისმინე S. ისრაჴლისათა — და განავდეს S. 5. ყოველნი S. ესრაელისა S.

• 2. ს.წლ. 6. ბ. 13. მ.თე. 4. ბ. 10.

7. და ესმა უცხოთესლთა მათ, რამეთუ შეკრბეს მასეფათდ ძენი ისრაჲლსანი და შეკრბეს უცხოთესლნიცა იგი და მოვიდეს ისრაჲლისა და გამოვიდნენ ისრაჲლნი უცხოთესლთა მათ ზედა. და ესმა რამ ესე ძეთა მათ ისრაჲლსათა, შეეშინათ ფრიად.

8. და რქუეს ძეთა ისრაჲლისათა სამოელს: ნუ დასცხრები ლოცვასა უფლისა ღმრთისა მიმართ ჩუენთვის, რათა გკსნეს ჩუენ კელთაგან უცხოთესლთასა.

9. და თქუა სამოველ: არა დავსცხრები ლოცვასა უფლისა მიმართ თქუენთვის! და მოიქუა სამოველ კრავი ერთი მწოვარი და შესწირა მსხუერპლად უფლისა ყოვლისათვის ერისა ისრაჲლისა. და ისმინა უფალმან ლოცვა იგი სამოველისა.

10. და ვიდრე შესწირვიდა სამოველ მსხუერპლსა მას, უცხოთესლნი იგი მიხოლოვიდეს განმზადებულნი ბრძოლად ისრაჲლისა. *და ქუბდა უფალი უცხოთესლთა მათ ზედა ვმითა კრჩხილებისათა, და შეძრწუნდეს და ძღვევასა მიეცნეს წინაშე ისრაიტელთა მათ. და გამოვიდეს ისრაიტელნი იგი მასეფათით.

11. ** და დენა-უყვეს, და ეწიენეს, მოსრნეს უცხოთესლნი იგი და ნეშტი იგი მეოტად წარიქციეს ბეთსაბემდე.

12. და მოილო სამოველ ლოდი ერთი და აღმართა იგი შორას მასეფათსა და შორის განსაწყობელსა მას, და უწოდა სახელი მისი აბნეზერ, რომელ არს თარგმანებით ლოდი შეწვენისა, რამეთუ თქუეს, ვითარმედ: აქამომდე შეგვეწია ჩუენ უფალი.

13. და დაამდაბლნა უფალმან უცხოთესლნი იგი. და არღარა შესძინეს ზედამისლვად ისრაჲლისა. და იყო კელი უფლისა უცხოთესლთა მათ ზედა ყოველთა დღეთა სამოველისათა.

14. და უკმოიღეს ქალაქები იგი, რომელი დაეპყრა უცხოთესლთა მათ ძეთაგან ისრაჲლისათა, აკარონითგან ვიდრე გეთადმდე დაიპყრეს საზღვარი იგი ისრაჲლისა კელთაგან უცხოთესლთასა. და იყო მშედობაჲ შორის ისრაჲლსა და ამორეველთა მათ.

15. და შვიდა სამოველ ყოველთა ადგილთა წმიდათა მათთა.

16. და მოვიდის იგი არმათემადვე, რამეთუ საყოფელი მისი მუნ იყო: და მუნ განიკითხავნ ისრაჲლსა და აღაშენა მუნ სამოველ საკურთხეველი უფლისა.

8

1. ხოლო რაჲამს დაბერდა სამოველ, დაადგინა ძენი მისნი მსაჯულად ისრაჲლსა ზედა.

2. და ესე სახელები არს ძეთა მისთა: პირმო მისი იოელ, შემდგომი მისი აბა, მსაჯულნი ბერსაბესანი.

3. და არა ვიდოდეს ძენი იგი მისნი გზათა მისთა, არამედ შეუდღეს იგინი ანგაპარებასა, მიიღებდეს ქრთამსა და სამართალი არა უყვიან.

8. უფლისა S. 14. ყო S. 15. შვიდა S. 3. ანგაპარებასა S.

* ზიქ. 46. დ. 20. ** ზიქ. 46. დ. 21.

4. და შეკრბა ყოველი ნათესავი ისრაჲლისა, მოვიდეს სამოველისა არმათემად.

5. და რქუეს მას: შენ, ესერა, დაბერებულ ხარ, და ძენი შენნი არა ვლენან ვზათა შენთა. *აწ მოგუეც ჩუენ მეფე, რათა სჯილდეს სამართალსა, ვითარცა სხუათა ნათესავთა არს!

6. და შეუძნდა სიტყუაჲ ესე სამოელს, რამეთუ რქუეს მას, ვითარმედ მოგუეც მეფე, რომელი წინაგვძოდის ჩუენ! და ილოცვიდა სამოველ უფლისა მიმართ.

7. და უფალმან რქუა მას: ისმინე სიტყუაჲ ერისა მაგის, რამეთუ არა შენ შეურაცხ-გყვეს, არამედ მე, ვინათგან იყავ მათ ზედა მეფედ.

8. ყოველთა ზედა საქმეთა თვსთა, ვინათგან მოვიყვანნეთ იგინი ეგვპტიო ვიდრე დღევანდელად დღედმდე, რამეთუ დამიტევეს მე და მსახურებდეს კერპთა უცხოთა, ეგვრეცა შენ გიყვეს.

9. აწ შენ ისმინე მათი; აღთქმა დავდვა მათ შორის და უთხრა წესი და სამართალი სამეფო, რომელი მეფობდეს მაგათ ზედა.

10. და უთხრა სამოველ ყოველი იგი სიტყუაჲ ღმრთისა ერსა მას, რომელნი ითხოვდეს მისგან მეფესა.

11. და რქუა მათ: ესე წესი არს მეფისა, რომელი მეფობდეს თქუენ ზედა: მიგიხუნეს შვილნი თქუენნი და ყვენს მკედრებად, რომელნიმე შეეტლენ და წინამოცორველად,

12. და რომელნიმე დაადგინნეს ათასისთავად და ასისთავად, მკნველად და მომკალად, და მწველელად და მეზუერედ, და ყუნეს მათგანნი რომელიმე ჯაქვს-მოქმედად და საქურველისა.

13. და ასულნი თქუენნი მიგიხუნეს და ყვენს საცხებელისმგაბოლველ და მექოთნედ და მეპურე.

14. და მიგიღოს ყანები და ვენაკები თქუენი და ზეთისხილები კეთილ-კეთილი და ნაყოფიერი, და მისცეს იგი მონათა თვსთა.

15. და ნაყოფისაგანი ყანათა და ვენაკთა თქუენთა ათეული მიიღოს, დ მისთა საჭურისთათვს და მონათა.

16. მონანი და მკვეალნი თქუენნი, მროწეულნი და კარაულნი და კარნი თქუენნი მოგიხუნეს და დაადგინნეს საქმესა მას სამეფოსა.

17. და საცხოვართა თქუენთა ათეული მიიღოს და იყენეთ თქვენ მონად და მსახურად.

18. და ღალადებდით მეფისა მის, და არა ისმინოს თქუენი უფალმან, რამეთუ თქუენ თვთ გამოირჩიეთ მეფე.

19. და არა უნდა ერსა მას სმენად სიტყუაჲ იგი სამოველისა. მაშინ რქუეს მას: არა ეგრე არს, არამედ დაადგინე ჩუენ ზედა მეფე,

20. და მორჩილ ვიყუნეთ მისა, ვითარცა სხუანი ნათესავნი და განგვიკითხედეს ჩუენ მეფე და ბრძოდეს მტერთა ჩუენთა.

21. მაშინ ისმინა სამოველ სიტყუაჲ იგი მათი და უთხრა ყოველი უფალსა.

22. და რქუა უფალმან სამოველს: ისმინე მათი და დაადგინე მათ ზედა მეფე, რათა მეფობდეს მათ ზედა! და გამოვიდა სამოველ და უბრძანა ერსა მას: წარვედით თქუენთვს ქალაქად!

5. მოგუეც S. სხუათა S. მოგუეც S. 11. რომელი S. მივრებად S. 12. მეზუერე S. 19. არა ეგრე არს S. 20. სხუანი S. 22. რქუა S.

* ოსე 13. გ. 10. სქმე 13. გვ. 21.

9

ა1. და იყო მუნ კაცი ერთი ნათესავისაგან ბენიამენისა, და საბელი მისი კისი, ძე აქელისი, ძისა საბიგასი, ძისა ზაქესი, ძისა აფეკისი, კაცისა იემენელისი. და იყო კაცი იგი ძლიერი.

2. და ესეა მას ძე, სახელი მისი საულ. და იყო იგი ჰასაკითა დიდ და ქმნულკეთილი. და არა ვინ იყო უმაღლეს მისა ასაკითა ისრაჴლსა შორის, რამეთუ მკრითგან უმაღლეს იყო ყოველსა კაცსა.

3. და წარუწყმდეს მამასა მისსა კარაულნი: და რქუა კისი ძესა. თვისსა საულს: წარიყვანე შენ თანა ყრმა ერთი, წარვედით და მოიძიენით კარაულნი იგი! და წარვიდეს და გარდავლეს მთა ეფრემისი.

4. და მოვლეს მთანი საირისნი და ვერა პოვნეს; და მოვლეს ყოველი ქუეყანა სალიმისნი და არა პოვნეს; და მოვიდეს ქვეყანასა იემინელთასა და არცა მუნ პოვეს.

5. მაშინ მოვიდეს სიფასა, რქუა საულ ყრმასა მას: გვალე და მივიტკეთ ჩუენდავე მამისა ჩუენისა, ნუჟუჟე დაეტეოს ზრუნვა, ვითარ მათ, და იურვოდის იგი ჩუენთვის?

6. მიუგო ყრმამან მან და რქუა: მესმა მე; ვითარმედ კაცი არს აქა; ღმრთისა ქალაქსა მას, პატოსანი და დიდებული, და რაჲცა თქვს, ყოველივე აღესრულის. აწ მივიდეთ მისა, რათა ვკითხოთ, თუ რომელსა კერძოსა უმჯობეს არს, და წარვიდეთ.

7. მიუგო საულ ყრმასა მას და რქუა: მისლვით მივიდეთ, გარნა რაჲ მივართვათ კაცსა მას ღმრთისასა, რამეთუ პურიცა მოკლებულ არს საგზლისაგან ჩუენისა და ამისა უფროს არა გვაქუს, რომელსა-ესე ხედავ?

8. მიუგო მეორედ ყრმამან მან და პრქუა საულს: არს აქა ჩემ თანა მეოთხე ნაწილი სასწორი ვეცხლისა, იგი მიიღე და მიეც კაცსა მას ღმრთისასა, რათა გუთხრას ჩუენ გზა იგი ჩუენი, რომელსა ვიდოდი.

9. რამეთუ წინათ ქუეყანასა მას ისრაჴლისასა ესრეთ იტყუედ კაცისა მისთვის ღმრთისასა, რომელნი შევიდიან კითხვად მისა უფლისა მიერ: მილით კაცისა მის, რომელი მხილველი არს, რამეთუ წინასწარმეტყველთა მათ უამთა მხილველი უწოდიან.

10. მაშინ რქუა საულ ყრმასა მას: კეთილ, გვალე, მივიდეთ! და მივიდოდეს ქალაქსა მას, სადა-იგი იყო კაცი ღმრთისა.

11. ვითარცა მიიწინეს იგინი შესავალსა ქალაქისასა, შეემთხვა მათ ქალეზი, რომელი გამოვიდოდა ვსებად წყლისა. და რქუეს მათ: აქამე არს მხილველი იგი?

12. მიუგეს ქალთა მათ და რქუეს: აწლა თქუენსა წინა შემოვიდა ქალაქად, რამეთუ შეწირვად მოსრულ არს მსხუერპლისა ერისა მის ბამას.

13. და ოდეს შეხვდეთ ქალაქად, ჰპოოთ კაცი იგი, ესრეთ ერი კრებულ იყოს, რამეთუ მას ელიან და არა ჰამონ პური, ვიდრე ერმან შესწირნეს მსხუერპლნი იგი უფლისა, მაშინდა ჰამონ პური. და აწ თქუენ აღრე აღვედით და ჰპოოთ იგი ქალაქსა შინა, რამეთუ დღეს ამისთვის მოსრულ არს მსხუერპლისა შეწირვად.

3. რქუაჲ S. 5. სისფს — ამოხზეა. რქუაჲ S. ნუჟუჟს S. 6. თქუეს S. 6. რქუაჲ S. კეთხოთ „თუ“ ჩამატებულია. 7. რქუაჲ S. მივედით S. მივართვათ S. პირველი „თ“ ჩამატებულია. რომლისა S. 8. პრქუაჲ S. 10. რქუაჲ S. 13 არამან S.

გ 14. და ვითარცა შევიდოდეს ივინი საშუალ ქალაქსა მას, შეემთხვა მათ სამოველ, რამეთუ მოვიდოდა ბამად.

15. *რამეთუ გამოუცხადა ღმერთმან სამოველს დღით ერთით წინა, ვიდრე საულ არღარა შემთხუეულ იყო.

16. ხვალე ამას ქამსა მოვავლინო შენდა კაცი ქუეყანისა მისვან ბენიამენისა და სცხე მას მეფედ ერსა მას ჩემსა ზედა ისრაჴლსა. და მან იქსნეს ერი იგი ჩემი ისრაჴლი კელთაგან უცხოთესლთასა, რამეთუ მოვხედო სიმდაბლესა მას ერისა ჩემისასა, რამეთუ მოვიდა ჩემდა ღალადებამ იგი მათი.

17. და სამოველ ვითარცა იხილა საულ და ჰრქუა მას მეუფემან: ესე არს კაცი იგი, რომლისათვის გარქუ შენ. ესე მეფობდეს ერსა მას ჩემსა ზედა.

18. რქვა საულ სამოველს: მითხარდა მე სახელი მხილველისა მის.

19. მიუგო სამოველ და რქუა: მე თავადი ვარ! არამედ აღვედ შენ ჩემსა წინა ბამად; და ჭამე დღეს ჩემ თანა პური და ხვალე წარგავლინო შენ და გითხრა ყოველივე ნება გულისა შენისა!

20. ხოლო ვირთა მათთვის ნურას ზრუნავ, რამეთუ დღე სამ არს, ვინათგან უპოვნიან ვირები იგი. ამიერთგან კეთილსა ზრახვედ, რამეთუ ვისამე არს სიხარული დღეს ისრაჴლსა შორის ვითარ შენდა და სახლისათვის მაჰისა შენისა?

21. მიუგო საულ და რქუა: არამე ძე კაცისა იემენელისა ვარ უმრწემესი ნათესავთა შორის ისრაჴლისასა და ტომი იგი ჩემი უმცირეს ყოველსა შორის ტომსა ბენიამენისასა? აწ რად მარქუ მე, უფალო, სიტყუაი ეგე?

22. და წარიყვანა სამოველ საულ და ყრმა იგი, რომელ მის თანა იყო, და შეიყვანა იგი ვანად თვისა და უბრძანა მას დაჯდომა ოცდაათსა მენიანქესა ზემო კერძო.

23. და ჰრქუა სამოველ მზარეულსა მას: მომართუ მე ნაწილი იგი, რომელ მიგეც დამარხვად!

24. და მზარეულმან მოართვა ბარკალი ერთი კუნთითურთ, დაუგო წინაშე მისა, და რქუა სამოველ საულს: აჰა ეგერა, ეგე საწამებელი არს შენდა წინაშე ყოვლისა ერისა მაგის! და მოიღო იგი საულ და შექამა სამოველოთურთ მას დღესა შინა.

25. და გარდამოვიდეს ბამით ქალაქად და დაუგეს საულს სარეცელი ერდროსა ზედა და დაწვა.

26. და ვითარ ცისკარი განედებოდა, გარდამოუწოდა სამოველ საულს მიერ ერდოთ და რქუა: აღდგე და გარდამოკედ და წარგავლინო შენ. და აღდგა საულ და გამოვიდეს ორნივე გარეშე ქალაქსა მას.

27. და მოვიდეს დასასრულსა ქალაქისასა, რქუა სამოველ საულს: არქუ ჰაბუქსა მაგას, და წაგვძღვეს ჩუენ წინა და შენ ფერკი დაიპყარ და ისმინებრძანებამ უფლისა.

15. შემთხუეულ S. 17. ჰრქუა S. 19. რქუა S. 20. არს S. 21. რქუა S. 23. ჰრქუა S. 24. რქუა S. 25. ზედა და ზედა S. 26. რქუა S. 27. რქუა S. რქუ S.

* სქმე. 13. გ. 21.

10

1. *მოიტო სამოველ რქა იგი საცხებელისა და დაასხა თავსა ზედა და ამბორს-უყო მას და რქუა: გცხო შენ მეფედ უფალმან ერსა მას თვისსა ზედა ისრაჴლსა? და შენ უძლოდი ერსა მას უფლისასა, და იქსნე იგინი კელთაგან მტერთა მათთასა! და ესე სასწაულ იყოს შენდა, რამეთუ გცხო შენ უფალმან შენმან და დაგადგინა შენ სამკვდრებელსა თვისსა ზედა.

2. და ესე სასწაულ იყოს შენდა: ვითარცა წარხვდე დღეს ჩემგან, შეგემთხვვენ შენ ორნი კაცი საფლავსა მას თანა რაქაელისასა, სახლყართა მათ ბენიამენისათა, სამხრით ოდენ, და იწყონ ვლდომად შენს წინაშე და გითხრან შენ, ვითარმედ: ვიპოვნეთ ვირნი იგი, რომელთა შენ ეძიებდი და მამასა დაუვიწყებდეს ზოუნვა კარაულისა მის და თქუენთვის იურვის, ვითარმედ: ვიდრემე კდა შვილი იგი ჩემი?

3. და ვითარ წარხვდე მცირედ მახლობელად მუხასა მას თანა შუენიერსა, და შეგემთხვენ შენ სამნი კაცი აღმავალნი ღმრთისა ბეთელად. ერთსა ჰქონდენ სამნი თიკანნი, და ერთსა ჰქონდეს ტიკით ღვწო და ერთსა ჰქონდეს კიშტე სავესე პურითა.

4. და მოგივითხოვ შენ მშვიდობით და მოგიპყრან და გრქვან შენ, ვითარმედ: ნაწილ-ილე ამისგან და შენ ნაწილ-ილო ყოვლისა მისგან.

5. და მისა შემდგომად ახვდე შენ ბორცუსა მას ღმრთისასა, სადა-იგი არს გუნდი უცხოთესლთა. და რაქამს შეხვდე ქალაქად, შეგემთხვოს შენ დასი ერთი წინაწარმეტყველთა, გარდაამოვალნი ბამით, და წინაშე მათსა პართ მემღერნი და ქნართ, ნესტუ და ბობლანი. და იგინი წინაწარმეტყუელებდენ მათ თანა.

6. და მოვიდეს შენ ზედა სული ღმრთისა, და შენცა წინაწარმეტყუელებდე მათ თანა და გარდაიცვალო შენ ახალ კაცად.

7. და იყოს, რაქამს აღესრულოს ესე ყოველი სასწაული შენ ზედა, ჰქმენ ყოველი, რაქცა გინდეს, რამეთუ უფალი შენ თანა არს.

8. აწ შენ უწინარეს აღვედ გულგალად და მე მოვიდე შენ შეწირვად მსხუერპლთა საყურთხისათა და შესაწირავთა მშვიდობისათა და მელოდე მე შვდ დღე, ვიდრემდე მე მოვიდე შენდა და გაუწყო შენ, რა-იგი ჯერ-იყოს ყოფად შენდა.

9. და ვითარცა გარემოიქცა და ზურგი შეაქცია, ვითარცა წარ-ოდენ-ვიდა სამოველისგან, გარდაცვალა გული მისი ღმერთმან და განახლდა და მოიწია ყოველი ესე სასწაული მის ზედა მას დღესა შინა.

10. და მოვიდა იგი ბორცუსა მას თანა და მოვეგბოდეს მას დასნი იგი წინაწარმეტყუელთანი. და მოეფინა მის ზედა სული იგი ღმრთისა და იწყო მანცა წინაწარმეტყუელებად მათ შორის.

11. და რაქამს იხილეს, რამეთუ გუშინ და ძოდანცა ეხილვა, რამეთუ წინაწარმეტყუელებდა წინაწარმეტყველთა შორის, თქუეს ერთა მათ მოყვასმან მოყუსისა მიმართ: ესედა სამე ელოდა ძესა კისისასა, აწ საულცა წინაწარმეტყუელთა თანავე?

2. ვიდრემეჲრა S. 3. ზრახვდე S. შუენიერსა S. შეგემთხვევენენ Sი 4. ნაწილი ილო S. 5. ქანართ S. 10. წინაწარმეტყუელებად S. 11. წინაწარმეტყუელებობდა S.

* ს. ქმე. 13. გვ. 21.

გ 12. მი-ვინმე-უგო მათგანმან და ჰრქუა: ვინმე იყო მამა იგი მისი, არა უკუე კის? ამის ჭერისათვის იგავად იყო სიტყუაჲ ესე, ვითარცა "აწ საულ წინაწარმეტყუელთა თანავე?

13. და დაასრულა წინაწარმეტყუელება და მოვიდა ბორცუსა მას ოდენ.

14. ჰრქუა მამისძმამან მისმან ყრმასა მას: ვიდრე ოდენ სრულ იყევინთ? ხოლო მან რქუა მას: ვირთა ძებნასა, და არასადა ვპოვნით და მოვედით ჩუენ სამოველისა.

15. და რქუა სახლისწულმან მან საულს: მითხარ მე, რაჲცა გითხრა შენ სამოველ.

16. და ჰრქუა საულ სახლისწულსა თვსსა: მან მომითხრა პოვნა კარაული-სა, ხოლო მეფობისათვის სიტყუაჲ არა აკსენა მის თანა, რომელი არქუა მას სამოელ.

17. და შეკრიბა სამოველ ყოველი იგი ვრი უფლისად მასეფაოდ

18. და ჰრქუა ძეთა მათ ისრაჴლისათა: ესრეთ იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა, მე გამოვიყვანენ ძენი ისრაჴლისანი ქუეყანით ეგვიპტით და გიკსნენ თქუენ ქელისაგან ფარაოსთა, რომელი-იგი გაჰირვებდა თქუენ.

და 19. ხოლო თქუენ დღეს შეურაცხ-ყავთ ღმერთი თქუენი, რომელი-იგი იყო მკსნელი თქუენი ყოველისაგან ჰირისა და ძურთასა, ** და სთქუთ, ვითარმედ, მეფე დაადგინე ჩუენ ზედა! აწ წამოდევით წინაშე უფლისა ნათესავად-ნათესავადი თქუენი ათასეულებითა მით თქუენითა!

20. და შეკრიბა სამოველ ყოველი იგი ნათესავები ისრაჴლისა და განაწი-ლა და აღმოუქდა წილი იგი ბენიაშენს.

21. და შემოკრიბა ტომები იგი ბენიაშენისა, განაწილა და აღმოუქდა წილი მატარაისი და შემოკრიბა ტომები იგი მატარაისი კაცად-კაცადი და განუწი-ლა. აღმოუქდა წილი საულისი, ძისა კისისა, და ეძიებდა მას დავერა ჰპოვეს.

22. და იკითხა კუალად სამოველ უფლისა მიმართ და თქუა: იპოვოსმე სა-და კაცი იგი ჩუენ შორის? და ჰრქუა უფალმან სამოველს: აჰა ევერა, დამა-ლულ არს კუერსა შორის!

23. და მიიბრინა სამოველ და გამოიყვანა საულ მიერ და წარმოადგინა შორის მათსა. და უმალღეს იყო იგი ყოველისა მის ერისა ბეჴითგან აღმართ.

24. მაშინ ჰრქუა სამოველ ყოველსა მას ერსა: იხილეთღა, რამეთუ გამო-ირჩია უფალმან! არა ვინ არს თქუენ შორის მსგავსი ამისა რაბთურითთ! და იხილა ყოველმან ერმან და თქუეს: უკუნისამდინ ცხონდინ მეფე!

25. და ეტყოდა სამოველ ყოველსა მას ერსა მისსა და განავო ყოველივე წესი საშარავანდო: და დაწერა წიგნი და დადვა წინაშე უფლისა; და განუქმნა ყოველსა ერსა და წარვიდეს თვთოეულად ადგილსა თვსსა.

26. და საულცა წარვიდა სახიდ თვსად გაბაას და წარ-მო-ვინმე-ღვეს შვილ-ნი მდიდართანი, რომელთანი განარისხნა გოლნი მათნი უფალმან საულის მი-მართ.

12. ჰრქუაჲ S. უკუე S. 14. ჰრქუაჲ S. რქუაჲ S. 15. რქუაჲ S. 16. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 18. ჰრქუაჲ S. გამოვიყვანენ S. გიკსნენ S. 19 ს-თქით S. 22. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 24. ჰრქუაჲ S. 25. ეტყოდინ S.

* ქვე. 19. დ. 24. ** ზე. 8. დ. 19.

ქვედა აშიაზე სწერა: ეკუთენის დიდს მცხეთის სობოროს, ჩვენს წელსა.

27. შვილნი უშკულოებისანი შეურაცხ-ყოფდეს საულს და თქუეს: არამე უკუშ მაცხოვნეს ჩუენ ამან? და არასადა მიართვეს ამას ძლუნენი. ზოლო იგი დუმნა და არა იტყოდა.

11

ა 1. და იყო თვესა ერთსა მას დღეთასა და მოვიდა ნაას ამმანიტელი და მოიციკა ერთთა თვისითა იაბისი გალადას. და ჰრქუეს კაცთა მათ იაბისელთა ნაას ამმანიტელსა: აღთქმა აღგვთქუ და პაიმანი დადევ ჩუენ შორის და გმონებდეთ შუნ.

2. მოუგო ნაას ამმანიტელმან და ჰრქუა: რა აღთქმა აღვითქუა თქუენ, გარნა თუ ესე აღმოლება თუალისა მარჯუენისა? და იგი იყოს აღთქმად თქუენ ზედა და იყოს იგი საყუედრელად ისრამლსა შორის უკუნისამდე.

3. და ჰრქუეს მას კაცთა მათ იაბისელთა: დრო-გვეც ჩუენ შუდ დღე ოდენ და მივაღწინეთ მოციქულნი ყოველთა საზღვართა ისრამლისათა. და თუ არა ვინ იყოს შემწე ჩემდა, გამოვიდეთ თქუენდა.

ბ 4. და მოვიდეს მოციქულნი იაბისანი ბორცუსა მას, სადა-იგი იყო საულ, და უთხრეს სიტყუაჲ ესე ყოველსა ერსა. და აღიმალეს კმაჲ თვსა და ტიროდა და იურვოდა ყოველი იგი ერი.

5. და ზვალისაგან, ცისკარს ოდენ, მოიწია საულ, და მოესხნეს კარნი აგარაკით და თქუა: რა არს, ანუ რამესა სტირ? მაშინ უთხრეს მას ყოველი იგი სიტყუაჲ იაბისელთა.

6. და მოვიდა სული ღმრთისა საულსა ზედა და განრისხნა ფრიად სიტყუთა მათოჲს.

გ 7. და მოიბნა ორნი იგი კარნი და დაკლა და განყუნა იგინი ასიეულად და მიმოუძღუნა იგი ყოველსა ნათესავსა ისრამლისასა კელითა მოციქულთათა და თქუა: ღვაწლი ბრძოლისა მოწევენულ არს ჩუენ ზედა. აჲ ყოველი კაცი, რომელი არა გამოვიდეს საულსა და სამოველს თანა ბრძოლად, შენდგომად საქმისა მის ამის მსგავსად დაჰრად არს ზროხა და ცხოვარი მისი! და დაეცა შინი დიდი ყოველსა ზედა ერსა ისრამლისასა უფლისა მიერ. და იზრანა ყოველმან ერმან, ვითარცა ერთითა პირითა.

8. და ახილვა-ყო მათდა ბეზეკსა შინა. ანდღეობით იყუნეს ვითარ ექუბ ათას კაცი სახლისა მისგან ისრამლისანი, ზოლო სახლისა მის იუდასანი იყუნეს ვითარ საწეოცდაათი ათასი კაცი.

9. და ჰრქუა საულ მოციქულთა მათ, რომელნი-იგი მოსრულ იყუნეს: ესრეთ უთხართ კაცთა მათ იაბის გალადასათა, ვითარმედ: ზვალე ყოფად არს ცხოვრებაჲ თქუენი მოფენასა ოდენ მზისასა. და მოვიდნენ მოციქულნი იგი იაბის გალადასათა და უთხრეს სიტყუაჲ იგი ყოველსა კაცსა ქალაქისასა, და მათ განიხარეს ფრიად.

10. და ჰრქუეს იაბისელთა მათ ამანიტელსა: ზვალე გამოვიდეთ თქუენდა და ეყოთ, რაც სათნო-გიჩნდეს!

27. არამე S. მარცხენეს S. უკუშ S. ძლუნენი S. 2. ჰრქუა S. აღვითქუა S. საყუედრელად S. 5. თქუა S. რა არა S. 7. ასეულად S. მიმოუძღუნა S. თქუა S. სამოველ S. 9. ჰრქუა S.

დ 11. და ხვალისაგან მოვიდა საულ და განყო ერი იგი სამად ვუნდად, და დაესხა ბანაკს მას ძეთა ამონისათა ჟამსა ოდენ ცისკრისასა და მოსრეს ყოველი ბანაკი ძეთა ამონისათა ვიდრე მოფენადმდე მზისა; და ნეშტნი იგი მეოტად ვანიბნივნეს თვითულად და არა დარჩა არცა ორი ერთად.

12. მაშინ ჰრქვა ერმან მან. სამოველისა: *ვინ იყუნეს კაცი იგი, რომელთა თქუეს, ვითარმედ: ნუ მეფობნ საულ ჩუენ ზედა? მოგუცენ ჩუენ კაცი იგი და აწვე მოვსწყვდნეთ!

13. მიუგო საულ და ჰრქვა: არა ვინ მოკუდეს აქა დღეს არცა ერთი კაცი, რამეთუ დღეს ყო უფალმან მაცხოვარებდა თვისი ისრაჲლსა ზედა.

14. სიტყუად იწყო სამოველ ერისა მიმართ და თქუა: მოგუად, შევიდეთ ჩუენ გალგალად და განვაახლოთ ჩუენ შარავანდობა ევე მაგისი!

15. და მოვიდა ყოველი იგი ერი შეკრებული გალგალად. და მუნ სცხო სამოველ საულს მეფედ წინაშე უფლისა გალგალს და შესწირეს მუნ მსხუერპლი დასამშუდებლად უფლისა. და იხარებდეს მუნ სამოველ და საულ და ყოველი იგი ერი ისრაჲლისა ფრიად.

12

ა 1. მაშინ ჰრქვა სამოველ ერსა მას: აჰა ესერა, მე ვისმინე თქუენი, რომელი მითხართ მე და დავადგინე თქვენ ზედა მეფე, ვითარცა-იგი თქუენ ითხოვეთ.

2. აწ, ეგერა, მეფე თქუენი თქუენ წინაშე არს! და მე დაბერებულ ვარ და ძენი ჩემნი თქუენ შორის არიან სიყრმით მათითგან, და თქუენ თუთ უწყით, რამეთუ თქუენ წინაშე დამაშურალ ვარ სიყრმითგან ვიდრე დღევანდელად დღედმდე.

3. *აწ შემეწიენით მე წინაშე უფლისა და წინაშე ცხებულისა მისისა: და თუ მო-რა-ვის-ელოს კბო, ანუ კარაული, ანუ მო-რადმე-მეხვეკოს თქუენგანისა ვისიმე, ანუ თუ ვაჭირვე ვის რა, ანუ თუ კელთა ვისთა რა გამოვსტაცე, ანუ თუ სამოსელი, ანუ თუ საკამლე, გინა თუ თულნი სადამე განუტევენ თქვენ ზედა, შემწამეთ მე წინაშე უფლისა და ყოველივე მიგაგო თქუენ.

4. მიუგო ყოველმან ერმან სამოველს და ჰრქვა: არასადა არავის ჩუენგანსა აჭირვე, არცა მი-რა-გუხვევე და არცადა მი-რა-ვის-გვლე კელთაგან ჩუენთა არარა!

5. მიუგო სამოველ ერსა მას და ჰრქვა: მოწამე იყავნ უფალი თქუენ შორის და მოწამე იყავნ ცხებული მისი, რამეთუ არა ჰპოეთ ბოროტი ჩემ თანა! მიუგო ყოველმან ერმან და ჰრქვა: ჰე, მოწამე იყავნ!

6. თქუა სამოველ ერისა მიმართ: მოწამე იყავნ უფალი ღმერთი ისრაჲლისა, რომელმან შექმნა მოსე და ჰარონ, რომელმან გამოიყვანნა მამანი ჩუენნი ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა.

ბ 7. აწ წარმომიდევით და სამართალი ვაჩუენო თქუენთვს წინამე უფლისა და გითხრა თქუენ სამართალი უფლისა და ყოველი, რად-იგა მიყო ჩუენ.

12. მეფობენ S. აწ ვიდრე S. 13. ჰრქუა S. 14 სიტყუად S. თქუა S. მოხვალე S. 15. მსხუერპლი S. 1. ჰრქუა S. 2. დაბერებულ ვარ S. 4. ჰრქუა S. 5. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 6. თქუა S. 7. ვაჩუენო S. რიგ S.

* ზე. 10. დ. 27. ** ზიჩ. 46. დ. 22.

8. *ჟამსა მას, რომელსა შევიდა იაკობ და ძენი მისნი ეგვიპტესა და ვითარ-იგი აქირვებდეს მათ ეგვიპტელნი იგი, და მამანი იგი ჩუენნი ღალატადეს უფლისა მიმართ ღმრთისა ჩუენისა. და მოავლინა უფალმან მოსე და ჰარონ და გამოიყვანა მამანი იგი ჩუენნი ეგვიპტით და დაამკვდრნა იგინი ადგილსა ამას.

9. ხოლო მათ დაივიწყეს უფალი ღმერთი მათი, **და მისცა იგინი კელთა სისარასთა, მთავრისა მის ძლიერისა აბინაფსა, მეფისა მის ასურთასა, და კელთა უცხოთელთასა და მეფისა მის მოაბელთასა. და იგინი ავნებდეს მათ.

10. და მათ ღალად-ყვეს უფლისა მიმართ და თქუეს: ვსცოდეთ წინაშე შენსა, უფალო, რამეთუ დაგიტყვეთ შენ, უფალი ჩუენი, და ვმონებდით ჩუენ ბალიშსა და სერტყთა მათ ასტაროთისათა. აწ მიცხნენ ჩუენ კელთაგან მტერთა ჩუენთასა და გმონებდეთ შენ.

11. ***და მოუელინა უფალმან იორობთელი და ბარაკ და იეფთე და სამფსონ. და გიქსნა თქუენ უფალმან კელთაგან მტერთა თქუენთასა, რომელნი გარემოს იყუნეს თქუენსა, და დაგამკვდრნა თქუენ მშველობით და სასოებით.

გ 12. ხოლო აწ, ვითარცა იხილეთ თქუენ, ვითარმედ ნაას ამანიტელი ზედა მოგვივიდოდა, მარქუთ მე, ****ვითარმედ: დაადგინე ჩუენ ზედა მეფე! არამედ უფალი ღმერთი ჩუენი არს მეფე ჩუენი.

13. და აწ, აბა ეგერა, არს შარავანდოსანი იგი თქუენი, რომელ გამოირჩიეთ და მოითხოვეთ, რომელი მოგცა თქუენ უფალმან თქუენმან.

14. უკუეთუ გეშინოდის უფლისა, და მსახურებდეთ მას და დაემორჩილნეთ ბრძანებასა. მისსა და არა მკლომად აღუდგეთ სიტყუათა უფლისათა, და იყვნეთ თქუენ და მეფე თქუენი მორჩილ მცნებათა უფლისა თქუენისათა. და იგი იყოს ნქსნელი თქუენდა!

15. უკეთუ არა ისმინოთ ბრძანება უფლისა თქუენისა და მკლომად აღუდგეთ მცნებათა მისთა, იყოს კელი უფლისა თქუენ ზედა და მეფეთა თქუენთა ზედა.

16. ხოლო აწ უფროსდა დაემტყიცენით და დაეწყნარენით ღიღთა მათ სიტყუათა უფლისათა, რომელ ყოს უფალმან წინაშე თუალთა თქუენთა.

17. არამე იფქლისა მკა არს დღეს? და თუ გნებავს თქვენ, ვითხოვთ უფლისაგან, და მოგცეს თქუენ წუმა მძაფრი სავესე ქუხილითა და გულისხმა-ყოთ, რამეთუ განძლიერდეს უკეთურებანი თქუენნი წინაშე უფლისა, რამეთუ ითხოვეთ თქუენ მეფისა.

დ 18. და ითხოვა სამოველ უფლისაგან. და მოსცა მას უფალმან წუმა მძაფრი სავესე ქუხილითა საშინელითა.

19. და შეეშინა ყოველსა ისრაჴლსა უფლისაგან ფრიად და სამოველისა; და რქუა ყოველმან ერმან სამოველს: ილოცე შენ უფლისა მიმართ ღმრთისა შენისა მონათა ამათ შენთათვის, რათა არა მოვსწყდეთ დღეს, რამეთუ გარდავაშეცეთ ჩუენ ცოდვათა ჩუენთა თხოვად თავისა ჩუენისა მეფე!

20. მიუგო სამოველ ერსა მას და რქუა: ნუ გეშინენ თქუენ! რამეთუ თქუენგან ღალათი იყოს უკეთურება ეგე, ხოლო თქუენ ნუვე გარდააქცევთ გზა-

8. გამოიყვანა S. 11. იორობთალი S. 12. მარქუთა S. 14. დაემორჩილენით S. მეფედ S. ბრძანებასა S. მცენებათა S. 15. უკეთუ ისეა. მცნებათა S. 17. გნებავს S. უკეთურებაანი S. 19. რქუა S. 20. რქუა S.

* დ-ბდ. 46. ა. 5. ** მ-ს. 4. ა. 2. *** მ-ს. 6. გ. 14. **** ზე. 8. დ. 19 და. 10. გ. 19.

თა მათგან უფლისათა, არამედ მონებდით უფალსა ყოვლითა გულითა თქუენითა.

21. და ნუ შეუდგებით უნდოთა, რომელნი არა სარგებელ-გეყუნენ თქუენ და არცა გიქსნენს თქუენ, რამეთუ იგინი უნდო არიან!

22. ხოლო უფალმან არა განიშოროს ერი თვისი სახელისა მისისათეს-დისა, რამეთუ შეგიწყნარან თქვენ უფალმან და გამოვირჩიენა თქუენ ერად საზებუროდ.

23. ხოლო ჩუენდა ნუ იყოფინ შეცოდება უფლისა, ანუ დაკლება თქუენ-და უფლისა მიმართ ლოცვათა ჩემთა და უწყებად თქუენდა გზა იგი სიმართლისა და სიწრფოებისა!

24. ხოლო თქუენ გეშინოდესვე უფლისა და მონებდეთ მას ქეშმარიტებითა ყოვლითა გულითა თქუენითა, რამეთუ გიხილავს, ვითარ განადიდა უფალმან ყოფა მისი ჩუენ თანა.

25. უკუეთუ ბოროტსა იქმოლით თქუენ და შარავანდოსანი თქუენი, წარსწყმდეთ.

13

ა 1. *შვილი იყო საულ წელიწადისა ერთისა, ვინათგან დაჯდა იგი მკვედ და მფორესა წელსა მეფობისა მისისასა ისრაჴლსა ზედა.

2. გამოირჩია საულ თავისა თვისისათეს სამ ათასი მამაკაცი ძეთა ისრაჴლისათა, ორი ათასი იგი საულისა თანა იყო მაქმასს მთასა მას ბეთელისასა, და ზოლო ათასი იგი ყო ნათანისა თანა ბორცუსა მას გაბაონსა ბენიამენისსა. და სხუასა მას ერსა განუქმნა თვითულად სოფლად თესა.

3. და ამისა შემდგომად მოსწყვდა იონათამ ერი იგი განდგომილი ფილისტიმელთა, რომელი იყო ბორცუსა მას. და ესე მიესმა უცხოთესლთა მათ და უბრძანა საულ ნესტვისა დაბერვა ყოვლისა მიმართ სოფლისა და თქუა: უწყოდენ ყოველმან სოფელმან ებრაელთამან, ვითარმედ განდგეს მონანი იგი!

4. და სცნა ესე ყოველმან ისრაჴლმან, ვითარმედ მოსრა, მოსწყვდა ყოველი იგი ერი უცხოთესლთა და დაწუნეს ისრაიტელთა მათ უცხოთესლნი იგი. და მოკრბა ყოველი იგი ერი საულს გალგალად.

5. და უცხოთესლნი იგი შეკრბეს და ბრძოლად მივიდეს ისრაჴლისა სამ ათასითა ეტლითა და ექუს ათასითა მკედრითა. ხოლო სხუად ერი ურიცხვ იყო ვითარცა ქეშა ზღუსა კიდისა. და აღვიდეს იგინი და დაიბანაკეს მაქმასსა ზურგით კერძო ბეთორს.

ბ 6. და კაცთა მათ ისრაჴლისათა ვითარცა იხილეს, რამეთუ შემოაჭირებდეს მათ უცხოთესლნი იგი, მოჭირდეს და დაემალნეს ქვაბებსა და ნაპრალებსა კლდეთასა, ორმოებსა და ჭურღმულებსა წყლისასა.

7. რომელნიმე წიადვიდოდეს იორდანეს ქუეყანად გადისა და გალადისა; საულ მუნვე იყო გალგალს, და ყოველნი ერნი განცვენეს მისგან.

21. იგინი იგი S. 25. შარავანდოსანისად S. 2. მაქმასს S. სხუასა S. 3. თქუად S. 4. დაწუნეს S. 6. იგინი იგი S.

* ქვე. 15. დ. 17.

8. და საულ დაშთა მარტო გალგალს, და დგა და ელოდა შვდ დღე წამებ-
ბასა მას ზედა სამოველისასა. და სამოველ არაა მოსულ იყო გალგალად. სიტყ-
ვად იწყო საულ და თქუა: სამოველ არა მოვიდა გალგალად და ერი ესე განიჰრა
ჩემგან.

9. და თქუა საულ: აღმომგუარენით მე საკურთხებთაგან და შეესწირო
მსხუერპლი დასამშვდებელად და შესწირა მსხუერპლი.

10. და ვითარცა შე-ოდენ-სწირა მსხუერპლი იგი, მოვიდა სამოველ. გა-
მოვიდა საულ შემთხუევად მისა, რათამცა აკურთხა იგი.

11. და ჰრქუა სამოველ: რა ჰყავ ეგე? მიუფო საულ და ჰრქუა: რაჟამს ვი-
ბილე, რამეთუ ერი იგი განიჰრა ჩემგან და შენ დაგეყოვნა, და არა მოხვედ
აღთქმისა მისებრ, რომელ სთქუ ჩემ თანა, და უცხოთესლნი იგი მოსრულ იყუ-
ნენ მაქმასად.

გ 12. და მე ვთქუ: ნუუკუე ჩამო-ნუუკუე-ქდენმეა უცხოთესლნი იგი გალ-
გალად? და უფალი არა ვაშურო მე! არამედ განვიწმიდე თავი ჩემი და შეესწი-
რე მსხუერპლი ესე.

13. მაშინ ჰრქუა სამოველ საულს: ცუდად იყო მსხუერპლი ეგე შენი,
რამეთუ არა დაიცვენ მცნებანი ჩემნი, რომელნი მამცნო უფალმან, რათამცა
განამტკიცა მეფობაჲ შენი ისრაჲლსა ზედა უკუნისამდე ყამთა.

14. ხოლო აწ მეფობა ეგე არა დაადგრეს შენ თანა, არამედ *მოიძიოს
უფალმან კაცი. სათნო გულისა თვისისა და დაადგინოს იგინი მთავრად ერსა
თვისსა ზედა, რამეთუ არა დაიმარხე მცნება იგი, რომელ გამცნო შენ უფალმან.

15. და წარვიდა სამოველ გალგალით გზასა თვისსა (და ნეშტნი იგი ერისა-
ნი აღვიდეს საულის თანა შემთხუევად ერისა მის განწყობილისა). და ვითარცა
მოვიდეს გალგალად ბორცუსა მას ბენიაშენისასა, და ახილვა-ყო საულ ერისა
ნისთვს, რომელნი-იგი მის თანა იყვნეს, და იპოვა მუნ ვითარ ექუსასი კაცი.

დ 16. და საულ და იონათან, ძე მისი, და ერი იგი, რომელ მის თანა იყო
გაბაონს ბენიაშენისსა, და უცხოთესლთა მათ დაიბანაკეს მაქმასს.

17. და მჰკუერველი, რომელი გამოვიდოდა. უცხოთესლთა მათ. სამად
გუნდად განიყოფოდა: ერთი იგი გუნდი მსტუანვად გოფერით კერძო გზასა
მას წყაროსასა სოგალიმით;

18. და ერთი იგი გუნდი წარმართებულ იყო გზასა მას ბეთორისასა, და
მესამე იგი გუნდი მივიდოდა გაბაონად, და რომელი შთაიყვანების გაჲდ საბას-
სა, რომელ არს უდაბნოთ კერძო.

19. და მჰედელი რკინისამებრეე არა იპოებოდა მათ ყამთა ქუეყანასა მას
ისრაჲლისასა, რამეთუ ესრე თქვან უცხოთესლთა მათ: ნუუკუე იქმოდინ ებ-
რაელნი იგი ჰოროლსა, კრმალსა? და ურიდად მოვიდოდინ ქუეყანასა მას
ჩუენსა.

20. არამედ შთავიდიან ისრაიტელნი იგი ქუეყანასა მას უცხოთესლთასა
ჰედად თვთუელად საქმრისა თვისისა საქმართა: საკნისისა, მანგლისა, ცელისა,
ცულისა, სასხლევისა, და ქმნიან იგი რეწვით სასყიდლით.

8. წამებაჲსა S. თქუაჲ S. განიჰრან S. 9. თქუაჲ S. 10. შეოდენწირა S. შემთხუ-
ვად S. 11. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. განიჰრან S. სთქუაჲ S. 12. ნუუკუე S. 13. მცნებაჲ-
ნი S. 15. შემთხუევად S. 17. მჰკუერველი S. მსტუეობად S. 19. ნუუკუე S. ურიდად S.

• საჰმე 13. და. 22.

21. და ოდეს მკა გარდაკდის, მაშინლა სასყიდელი მისციან საპი სასწორი საქნისისათჳს ცულისა, და ცელისა, მანგლისა და სასხლევისა, და დეზილა ზედა მოირთიან.

22. და დღეთა მათ შინა წყობისათა მაქმასს ყოვლადე არა იყო მანკლი, არცა კმალი და არცა ჰოროლი კელთა შინა მის ერისათა, რომელ-იგი იყენეს საულის თანა და იონათანისა, ძისა მისისა, გარნა საულის თანა და იონათანის თანა, ძისა მისისა.

23. და გამოვიდეს ფილისტიმელნი და გუნდნი, რათა მაქმასა განვიდენ.

14

ა 1. და იყო, დღესა ერთსა ჰრქუა იონათან, ძემან საულისმან, ნიჟორ-გალსა მას თჳსსა, რომელსა ჰქონდა მშულდ-კაპარკი მისი: მოგვალე, წიაღვედეთ ბანაკსა მას წინადაუცვეთელთასა, რომელ არს პირისპირ ჩუენსა! და მაშას თჳსსა არა აუწყა.

2. და საულ ჯდა ბორცუსა მას ზედა ხესა ქუეშე ბროწყულსა მაგდოსს, და ექუსას ოდენ კაცი მის თანა.

3. და აქა, ძე აქიტობელისი, *ძმისა იოაქებელისი, ძისა ფინეზისი, ძისა ელი მღდელთმოდურისა მის ღმრთისა სელომისა, რომელსა აქუნდა სამკაული სამღდლო, და არცაღა ერმან მან უწყოდა წიაღსლეად იგი იონათანისი.

4. და აღსავალსა, რომელსა უმზირდა იონათან ფილისტიმელთა, დასხჳად იყო ორ კონცხ კლდისა, ერთი იმიერ და ერთი ამიერ და სახელი ერთისა მის კონცხისა ბაზეთ და მეორისა მის — სენაპარ.

5. ერთი იგი კონცხი იყო ჩრდილოთ მაქმასით და ერთი იგი კონცხი იყო სამკრით გაბონით.

ბ 6. და ჰრქუა იონათან ნიჟორგალსა მას თჳსსა, რომელსა აქუნდა საკურველი მისი: მოგვალე, წინაღვედეთ ბანაკსა მას წინადაუცვეთელთასა შუენენითა ღმრთისა ჩუენისათა, **რამეთუ ადვილ არს წინაშე ღმრთისა კსნა ჩუენი მტერთაგან ჩუენთა მცირითა, გინათუ დიდითა ერთთა.

7. მაშინ ჰრქუა ნიჟორგალმან მან, რომელსა ჰქონდა საკურველი მისი: მაშა, მალე ყავ, რაცა გნებავს! აჰა, ესერა, მე შენ თანა ვარ! ვითარცა შენი გული არს, ეგრეცა ჩემი! გვალე შენ!

8. და ჰრქუა იონათან: აჰა, ესერა, ჩუენ წიაღვედეთ და შევეპარებოდით მათ!

9. გურქუას თუ ვინმე ჩუენ მათგანმან: დადევით წუთ მანდა, და გიხილნეთ, რაძი ვინ ხართ თქუენ! მაშა, ფერკი დავიპყრათ.

10. უკუეთუ ესრე თქუან, ვითარმედ: წარმოგვალეთ! კსნილად მივიდეთ მათ ზედა, უწყოდეთ, რათა უფალსა განუწირვან იგინი კელთა მომართ ჩუენთა. და ესე სასწაული იყავნ ჩუენდა.

11. და შევიდეს ორნივე იგი ბანაკსა მას უცხოთესლთასა, სიტყუად იწყეს უცხოთესლთა მათ და თქუეს ებრაელთა იმათ: ვითარ გამოვლენან კურელებით მათით, სადა-იგი დამალულ იყუნეს?

22. ერისათა] ერთისათა S. 23. გამოვიდა S. 1. ჰრქუა S. 2. ქუღმე S. იოაქებელისი „ებ“ ჩამატებულია. 6. ჰრქუა S. მცირეთა გინათუ დიდითა ერთთა S. 7. ჰრქუა S. 8. ჰრქუა S. 11. სიტყუად S.

* ზე. 4. 21. ** 2. ნშტ. 14. გ. 11.

12. და პრქუეს მიერ მომართ უცხოთესლთა მათ იონათანს: მოგვალეთ, წარმოიმართეთ და გიჩვენო თქუენ, რა-იგი ჯერ-იყოთ თქუენდა უწყებად ჩუენ-გან. მაშინ პრქუა იონათან კაცსა მას, რომელსა ჰქონდა საჭურველი მისი: შე-მომიდევ მე! აწ უწყი, *რამეთუ უფალსა განუწირვან ივინი კელთა მომართ ჩუენთა.

ბ 13. და აღემართა იონათან კელთაგან და ფერკთა მისთა და ნიჟორგალი იგი მის თანა. და შეეტევენეს მათ ზედა.

14. ვითარცა იხილეს უცხოთესლთა მათ იონათან ზედა მიმავალი მათდა, მოეგებოდეს მას. ხოლო პირველსა მას შერევასა ადგილობანს მოსწყუნდა იონათან ოცი სპარაზენი, რომელსა-იგი ჰქონდა საჭურველი მისი, უმარკვებდა მახვლსა მისსა.

15. და შეიმუსრნეს, რომელნი წინაეტევებოდეს მას და ბანაკი იგი, და, რომელნი აღუდგებოდეს გარემოს, ყოველნი ერთბამად შეიმუსროდეს. და კაცსა გული ბრძოლად ვერ შეუვიდოდა. და შეშინდა ყოველი ქუეყანა, რამეთუ მოვიდა მათ ზედა შეძრწუნება უფლისა მიერ.

16. და იხილეს გუშაგთა მათ საულისათა, რომელნი იყვნეს გაბას ბენიამენისასა, აღტება იგი ბანაკისა მის უცხოთესლთასა, და აცნობეს ესე საულისა მეფესა, რამეთუ იგიცა მაღალსავე ზედა ჯდა და ზედვიდა აღტებასა მას მათსა.

17. სიტყუად იწყო საულ და პრქუა ერსა მას, რომელი იგი მის თანა იყო: ძიებდა ყავთ და იხილეთ, ნუთუ ჩუენგანი ვინმე წიაღსულ არს მუნ? და ვითარცა მოიხილეს, არა ჰპოეს იონათან და მემშულდკაპარქე იგი მისი.

18. და პრქუა საულ აქიას, მღღელთმოძღუარსა მას: განიჟყარ ევფუდი ეგე და იკითხე უფლისა მიერ! რამეთუ კიდობანი ღმრთისა იყო წინაშე ისრაჴლთა მას დღესა შინა.

19. და იყო, ვიდრე ეტყოდადა საულ მღღელთმოძღუარსა მას, ამბოხნი იგი უცხოთესლთა მათ უფროს და უფროს განძლიერდებოდა. და პრქუა საულ აქიას მღღელთმოძღუარსა: შემოკრიბენ კელნი შენნი და დაადადე კითხვა ევფუდისა მაგის.

20. და ამკედრდა საულ და ყოველი ერი მის თანა და მივიდეს ადგილსა მას განსაწყობელსა. და უცხოთესლნი იგი შერეულ იყვნეს ერთიერთსა და კაცად-კაცადისა კმალი თავსა ზედა მოყუასისასა იყო. და შეიკმნა შემუსრვა დიდი დოიად.

21. და მონანი იგი საულისანი, რომელ განქცეულ იყვნეს უცხოთესლთაგან, მოვიდეს და შეერთნეს მუნვე ერსა მას ისრაიტელთასა საულის თანა და იონათანის თანა.

დ 22. და ყოველნი ისრაჴლთაგანი, რომელნი დამალულ იყუნეს მთასა მას ეფრემისსა, მოვიდეს და კელი შეყვეს საქმესა ბრძოლისასა მეოტთა მათ ზედა.

23. და იკსნა უფალმან ისრაჴლი მას დღესა შინა კელთაგან უცხოთესლთასა.

12. უწყებად S. პრქუა S. 13. მის თანა S. 14. მათადა S. ადგილობანს S. 17. პრქუა S. 18. პრქუა S. 19. პრქუა S.

* 1. მკბ. 4. დ. 30.

24. და ისრაჲლი იყო საულის თანა ვითარ ათი ათასი კაცი. ხოლო ლუაწლი იგი ბრძოლისა მიმოდამდენილ იყო ყოველსა მათ ქალაქთა მათათა მათ ეფრემისათა. მას ყამსა უგუნურად იყო საულ უმეცრებითა დიდითა, რამეთუ ფერკი დაიპყრა და შესწყევა ერი იგი და ჰრქუა: წყეულ იყავნ ყოველი კაცი, რომელმან ჭამოს პური დღეს ვიდრე მწუხრამდმდე, ვიდრემდის არა სრულიად ვიძიო შური მტერთა ჩემთა! და არავინ ჭამა პური მას დღესა.

25. და ყოველი ქუეყანა სადილსა შინა იშვებდა, და იყო მუნ მალნარი ერთი და ფუტკარი ფრიად იყო.

26. და განვიდოდა მისა ყოველი ერი და ვერავინ იკადრა ჭამად თავლისა მის, და დრტკნვიდეს და არავინ მიაქცია კელი თვისი პირით კერძო, რამეთუ ეშინოდა წყევისა მისგან.

27. და იონათან არა იცოდა წყევა იგი მამისა თვისისა. ვითარცა მოვიდა იონათან ადგილსა მას თავლოვანსა, მიყო ბუნი ოროლისა მისისა, დააწო გოლსა მას თავლისასა და შესევა პირსა მისსა. და აღეხუნეს თულანი მისნი და განძლიერდა.

28. მი-ვინმე-უგო ერთმან ერისაგანმან და ჰრქუა მას: ფიცით აფუცა მამამან შენმან ერი იგი და ჰრქუა, ვითარმედ: წყეულ იყავნ კაცი იგი, რომელმან ჭამოს პური დღეს მწუხრამდისი და აწ დაქსნილ არს ყოველი კაცი.

ე 29. და ვითარცა ესმა იონათანს სიტყუაჲ ესე, შეუძნდა და თქუა: წარწყმიდა მამამან ჩემმან ყოველი ქუეყანა, რამეთუ მცირედ ვიხილე გემო თავლისა ამის და აღმეხუნეს თულანი ჩემნი, განძლიერდა.

30. აწ უკუე ვერსა ამას თუმცა ეჭამა ნატყუენავისა მისგან მტერთასა, უმეტესიმცა ვნება შეამთხვეს მტერთა მათ და უფროსიმცა ვნება შეიჭმნა დღეს უცხოთესლთა მათ შორის,

31. ვიდრე მაქმასისა. და აწ, ესერა, ყოველნი დაქსნილ, დამშეულ არნ შიმშილითა ერი ესე ფრიად.

32. მაშინ ვითარცა დააცადეს ბრძოლისგან, შეეურვა შიმშილითა, შეეტევა ყოველი იგი ერი ნატყუენავისა მას და აღჰრიდეს ცხოვარსა და ზროხასა, და დასწყვედდეს და ჭამდეს აღრეულად კორცსა სისხლითურთ.

33. მაშინ აუწყეს საულს, ვითარმედ შესცოდა ერმან მან უფალსა, *რამეთუ ჭამეს კორცი სისხლითურთ. ვითარცა ესმა საულს ესე, შერისჩნა ერსა მას და ჰრქუა: უსჯულო ვიქმენით და ვსცოდეთ, აღმოავორვეთ ჩემ ზედა ლოდი ერთი დიდი.

34. და თქუა საულ: განუცხადეთ ყოველსა ერსა და უთხარო მათ, რათა მოიყვანონ კაცად-კაცადმან ჩემ თანა ზროხა. თვისი და ცხოვარი, და დაჰკალთ ამას ზედა და სჰამდით! არა შესცოდოთ უფალსა სისხლიანიითა მით ჭამითა. და ყოველმან ერმან თვთეულმან ზროხანი მოიბნეს კელითა თვისითა მიმწუხრი და დაკლნეს მუნ.

35. და აღაშენა მუნ საულ საკურთხეველი უფლისა. ესე პირველად აღაშენა საულ საკურთხეველი უფლისა.

24. მიმოდამდენილ S. ჰრქუაჲ S. იყავნ I იყუნენ S. 28 ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. 29. თქუაჲ S. უკუჲ S. 31. ესერა| ესერ S. არიან S. 33 ჰრქუაჲ S. 34. თქუაჲ S. დაკლის S.

* 2 ს¹ლ. 12. გ. 17. და. 23.

36. მიუგო საულ ერსა მას და ჰრქუა: მოგვალე, გარდაუტედეთ უცხო-თესლთა მათ ამას ღამესა და აღვჭრნეთ იგინი ვიდრე განთიადმდე, და არა დაუ-ტრეთ მათგანნი კაცნი მიუგო ერმან მან და ჰრქუა: ყავ, რააცა, სათნო-გიჩნს წინაშე შენსა! მიუგო მღღელმომოდლუარმან მან და ჰრქუა: პირველად ვიკითხო-ლა უფლისაგან, ესრეთ გარდაუტედეთ!

37. და წარდგა საულ კითხვად უფლისაგან და თქუა: მო-თუ-მცნე იგინი კელთა ჩემთა? და არა მიუგო მას უფალმან მაშინ.

38. და უბრძანა საულ ყოველსა ერსა შემოკრებად თესლად-თესლად წი-ნაშე მისა და ჰრქვა მათ: იკითხეთ და მოიკითხეთ, ვისგანძი იყოს შეცოდება ესე დღეს?

39. რამეთუ ცხოველ არს უფალი, რომელმან იქსნა ისრაჲლი. იონათანის განლა თუ იყოს, ძისა ჩემისა, შეცოდება ესე, სიკუდილითვე მოვაკუდინო იგი! და ვერავინ იკადრა სიტყუს-მიგებად მისა.

40. მაშინ ჰრქუა საულ ერსა მას: აწ თქუენ ყოველნი იქმენით ერთკერძო, დადგეთ, და მე და იონათან, ძე ჩემი, ერთკერძო, და წილ-ვიგდროთ. ესიცა იყოს, ესცნათ! მიუგო ყოველმან ერმან და ჰრქუა: რააცა სათნო არს შენს წი-ნაშე, იგი ყავ!

41. და სიტყუად იწყო საულ უფლისა და თქუა: უფალა, ღმერთო ის-რაჲლისაო! რამსაგან არს, რამეთუ არა მოუგე მონასა შენსა დღეს სიტყუად? თუ ჩემგან არს, ანუ იონათანისგან, ძისა ჩემისა, უსჯულოებად ესე? მაუწყე მე. უფალო, შენ მიერ, უკუეთუ ერისაგან არს? ლხინება-ყავ მათთვისცა და დაადღეს წილი ერსა ზედა და უბრალო იბოვა ყოველი ერი.

42. და თქუა საულ: განავდეთ ჩემ ზედა და იონათანს ზედა, და ვისგანცა იყოს. მოვკუდინო! და მიუგო ყოველმან ერმან: ნუ იყოფინ სიტყუად ეგე! და არა ერად საულ. არამედ განავდეს მის ზედა და იონათანისა, ძისა მისისა, და აღმოჰქდა წილი იონათანსა ზედა.

43. მიუგო საულ იონათანს და ჰრქუა: მსწრაფლ მითხარ მე: რა საქმე ჰქენ? მიუგო იონათან საულს და ჰრქუა: გემო ვიხილე ბუნითა ჰოროლისათა, რომელ არს კელთა ჩემთა, თაფლისა მისგან გოლისა, რამეთუ არა უწყოდელ წყევად იგი შენი. და აწ, ესერა, მოვკუდინებ.

44. მიუგო საულ და ჰრქუა: ესე და ესე მიყავნ მე უფალმან, არა თუ მოგა-კუდინო შენ!

45. მაშინ ჰრქუა ერმან მან საულს: ნუ იყოფინ ეგე, უფალო! რათამცა მო-კუდა დღესა იონათან, რამეთუ მისგან იქმნა ცხოვრება შორის ისრაჲლისა. შენ-დობა იყავნი ცხოველ არს უფალი, არა დავარდეს თმა ერთი იონათანისა ქუე-ყანასა ზედა! და ილოცა ერმან იონათანისთვის მას დღესა შინა. და განერა იონა-თან სიკუდილისაგან.

46. მაშინ აღმკედრნეს და შეიჭურნეს და დევნა-უყვეს უცხოთესლთა მათ და შეაწყუდივნეს იგინი თვითულად ადგილად თუსა.

47. დაემტკიცა მეფობა იგი საულისა ისრაჲლსა ზედა. და ჰბრძოდა ყო-ველთა მტერთა მისთა მოაბისა და ძეთა მათ ამონისთა და ელომელთა მათ და

36. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. ჰრქუა³ S. 37. თქუა S. 38. შემოკრებად S. 39. იყო S. 40. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 41. თქუა S. 42. თქუა S. 43. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 44. ჰრქუა S. 45. ჰრქუა S. ერმან ერმან S. 46. აღმკედრნეს S.

ბეთორელთა და მეფეთა მათ სუბასათა და ყოველთა უცხოთესლთა. ვიდრეცა მივიდოდეს და ყვეს ცხორება და ძალი დიდი.

48. და მოსრა მსვე ეჟმსა ამალიკი და იქსნა ისრაშლი კელთაგან მტერთა მათთასა.

49. *და იყუნენ ძენი საულისნი: იონათან, და იესიუ, და მელქისავე და იეზაბალ. და სახელი ორთა ასულთა მისთა ესე არს: უხუტესისა მის ნერობ და უმრწემესისა მის — მელქოლ.

50. და ცოლისა მისისა — აქია, ასული აქიმასისი, და სახელი სპასპეტისა მისისა — აბენერ, ძე ნერისი, მონისა საულისი,

51. და კის — მამა საულისა და ნერ — მამა აბენერისა, და ძენი ამინანნი, ძისა აბიელისნი, — ოცდაათრვაშეცნი.

52. და განძლიერებულ იყო ლუაწლი ბრძოლისა დიდად ფრად უცხოთესლთა მიმართ ყოველთა დღეთა საულისათა. და იხილნა საულ ყოველნი ძლიერნი და ყოველნი კაცნი ძლიერებისანი ქველნი შეკრიბნა წინაშე მისსა ყოფად.

15

1. მას ეჟმსა მოვიდა სამოველ საულისა და ჰრქუა მას: მომავლინა უფალმან ცხებად შენდა მეფედ ისრაშლსა ზედა, ერსა მისსა! აწ ისმინე ბრძანება უფლისა!

2. რამეთუ ამას იტყვის უფალი ყოვლისამპყრობელი: აჰა, ესერა, მე ვიძიო შური **ამალეკისა ზედა ამისთვის, რამეთუ ბოროტი უყვეს ერსა მას ხემსა, რაჟამს გამოვიდოდა იგი ქუეყანით ეგვიპტით.

3. და აწ აღდგე, და წარვედ, მივედ მათ ზედა და მოსარ ამალეკი და ყოველივე მათი, რაჟცა იყოს კაცითგან მიპირუტყუამდე, მამაკაცი და დედაკაცი, ყრმა და ძუძუსმწოვარი, ზროხა და ცხოვარი, აქლემი და კარაული, ყოველი მოსრა და მოსწყეტო და ნურარას დაუტევებ.

4. და უბრძანა სამოველ ყოვლისა ერისა მოწოდებაჲ ანდუზობით და ყოვალგალას ახილვასა მას მათსა. იპოვნეს მუნ ისრაშლისაგანნი ერი, ვითარ ოთხასი ათასი კაცი და იუდასი ოცდაათი ათასი კაცი.

5. და წარვიდა საულ ერითურთ და მივიდა ქალაქთა მათამდე ამალეკისთა, და დაემალა მათ ნაღვარეთასა.

6. და ჰრქუა საულ კინეველსა: წარვედ შენ ამალეკისაგან და ნულარა მიეახლები მას, რათა არა მოსწყდე მათ თანა ამისთვის, რამეთუ კეთილ უყავი შენ ძეთა ისრაშლისათა, რაჟამს განვიდოდეს იგინი ქუეყანით ეგვიპტით. და განეშორა კინეველი იგი ამალეკისაგან.

7. დაეხნა საულ ამალეკსა და მოსრა ამალეკი ევილათითგან მისუდამდე. რომელ არს წინაშე პირსა ეგვიპტისასა.

8. და შეიპყრა აგაგ, მეფე ამალეკთა, ცოცხალი და ყოველი ნათესაენი არისისნი მოსწყვედა.

9. და განარინეს საულ და ყოველმან ერმან აგაგ ცოცხლად, ნოლო კაცი ჰაბუკოვანი და კეთილ-კეთილი ტყუედ წარმოიტყუენა და საცხოვარი რჩეულ-რჩეული წარმოასხა და ყოველი კეთილი მის ქუეყანისა, ხოლო შეურაცხი ოდენ მოსწყვედეს.

1. ჰრქუა S. 4. ერი ერთი S. 9. ტყუედ S. წარმოიტყუენა S.

* 1. ნეშტ. 8. ე. 33. ** გ-შსლ. 17. გ.*8.

10. და იყო ბრძანება უფლისა სამოველსა ზედა და თქუა:

გ 11. შემიანებებიეს მე, რამეთუ დაეადგიინე საულ მეფედ. რამეთუ გარდაკდა იგი ბრძანებასა ჩემსა და არა კმნა, რომელ-იგი ვამცენ. და შეუძნდა სამოველს სიტყუაჲ იგი და გოდებდა ღმრთისა მიმართ ღამე ყოელ.

12. და აღიმსთო სამოველ განთიად და მიეგებებოდა ისრაჴლსა ეჲმსა ცისკრისასა. და უთხრეს სამოველს; ვითარმედ: მოვიდა საულ კარმელად. და მიჰყო სამოველ კელი თვისი, გარემოაქცივნა ეტლნი მისნი და შთავიდა იგი მუნვე გალგალად. და მოვიდა სამოველ საულსა თანა და იხილა საულ, რამეთუ შესაწირვიდა მსხუერპლთა ნატყუენავისა მისგანსა, რომელი მოელო ამაღლეთაგან.

13. და ვითარცა მოვიდა სამოველ საულსა თანა, და ჰრქუა მას საულ: კურთხეულიო უფლისათ, აჰა, ესერა, აღვასრულიე ყოველი ბრძანება უფლისა.

და 14. მიუგო სამოელ და ჰრქუა: რომელი არს კჲმა ესე საცხოვარისა, რომელი მესმის ყურთა ჩემთა, ღრიალი ზროხათა ამათ?

15. მიუგო საულ და ჰრქუა: ეგე რჩეულ-რჩეული შესაწირავად უფლისა, რომელი განაჩინა ყრმამან მან, ზროხა და ცხოვარი ამაღიკისი, ზოლო სხუაჲ იგი მოსრეს.

16. მიუგო სამოველ საულს და ჰრქუა: აჲ ისმენდი და გითხრა შენ ბრძანება უფლისა, რომელსა მეტყოდა მე უფალი ღამესა ამას! და ჰრქუა მას საულ: იტყოდი!

17. მაშინ ჰრქუა სამოველ: არა შენ უმრწემეს იყავ ნათესავსა შორის ისრაჴლთასა და გცხო შენ უფალმან მეფედ ყოველსა ზედა ისრაჴლსა?

18. და წარგავლინა შენ უფალმან გზასა ერთსა და გრქვა, ვითარმედ: მივედ, მოსარ ამაღეკი შეცოდებული იგი ჩემდა მომართ, მოსწყვდო მისრულიადმდე!

19. ზოლო შენ არა ჰყავ ბრძანება უფლისა, არამედ განუტევენ თუალნი შენნი ნატყუენავსა მას ზედა და ჰყავ შენ ბოროტი წინაშე უფლისა.

ე 20. და ჰრქუა საულ სამოველს: ამისთვის, რამეთუ ვისმინე კჲმა ერისა ამის და მივედ გზასა მას, რომელსა მიმავლინა მე უფალმან, და მიგაყვანე მე აგაგ, მეფე ამაღეკთა, ცოცხალი ჰყობილად და ერი იგი ამაღეკთა მოვსარ!

21. და კეთილ-კეთილი იგი ცხოვარი და ზროხა მოასხეს ერმან ამან შესაწირავად უფლისა ღმრთისა ვალგალად.

22. მიუგო სამოველ საულს და ჰრქუა: *არა უკმან უფალსა საკუერთხნი მსხუერპლად, არამედ აღსრულებად ბრძანება უფლისა? რამეთუ ყრვიად უმჯობეს არს მსხუერპლთა დამორჩილება და სმენად ბრძანება უფლისა უფროს ცმელისა ვერძთას!

23. რამეთუ ზმნა ზმნათა ცოდვა არს და განრისხებამ ცუდადი უსჯულოება არს, და ფუფუნებამან სენი და საღმობა შეიძინიან. აჲ, რამეთუ შეურაცხ-ყავ შენ ბრძანება იგი უფლისა, შეურაცხ-გყოს შენცა უფალმან, რათა არღარა მეფობდე ისრაჴლსა ზედა!

10. თქუაჲ S. 11. ბრძანებაჲსა S. 12. ნატყუენავისა S. ამაღლეთაგან S. 13. ჰრქუაჲ S. 14. ჰრქუაჲ S. 15. ჰრქუაჲ S. 16. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. 17. ჰრქუაჲ S. 18. გრქვა sic. 19. ნატყუენავისა S. 20. ჰრქუაჲ S. მოვსარა S. 22. ჰრქუაჲ S. საკუერთხნი S. აღსრულებად S. მსხუერპლთა S. კერძოთა S. 23. განრისხებამა S.

* ეკლესიასტე დ. 18. ოსე. 6. გ. 6. მთე. 9. ბ. 13. და. 12. ა. 7

24. მაშინ ჰრქუა საულ სამოველს: ეცოდე წინაშე უფლისა, რამეთუ გარდავკედ ბრძანებასა მას უფლისასა და სიტყუასა მას შენსა; და შემეშინა ერისა მისგან და მივერჩიდე მათ.

25. და აწ მომიტევე მე შეცოდება ესე ჩემი და მოვედ ჩემ თანა და მოვიდეთ და თაყუანის-ვისცეთ უფალსა ღმერთსა შენსა!

26. მიუგო სამოველ საულს და ჰრქუა: არა მივიდე მე შენ თანა, რამეთუ შეურაცხ-ყავ შენ ბრძანებად უფლისა, და აწ შეურაცხ-გყო შენ უფალმან, რათა არღარა მეფობდე შენ ქუეყანასა ზედა!

27. და გარემოიქცა სამოველ წარსლვად პირისაგან. და მიჰყო საულ ჯელი თვისი და შეუტყრა კიდე ჩუღკეცისა მისისა, რათამცა დაიყენა იგი მის თანა და მოხეტია კიდე ერთი სამოსლისა მისისა.

28. *მაშინ ჰრქუა მას სამოველ: განხეთქოს უფალმან მეფობა შენი ქუეყანასა ზედა და სახლსა მას ზედა ისრაჴლისასა დღესდღე და მისცეს იგი მოყვასსავე შენსა, რომელი უმჯობეს იყოს შენსა!

29. და განხეთქოს ისრაჴლი ორგან, და არღარა მოიქცეს და არცა შეინანოს უფალმან ისრაჴლისამან, რამეთუ არა ვითარცა კაცი არს იგი, ვითარცა შეინანა რისზეა იგი!

30. და ჰრქუა საულ სამოველს: ეცოდე, არამედ ნულარა მაგინებ მე წინაშე მოხუცებულთა ერისა ჩემისათა და წინაშე ისრაჴლისა, არამედ მოიქეც შენ ჩემდა და თაყუანის-ვისცეთ უფალსა ღმერთსა შენსა.

31. და მოვიდა სამოველ საულის თანა და თაყუანის-სცეს უფალსა.

32. და ჰრქუა სამოველ: მომგვარეთ მე აგაგ, მეფე იგი ამალუქისა! და მოჰგუარეს მას აგაგ და ძრწოლა შეედვა მას და თქუა: უკუეთუ ესრე მწარე არს სიკუდილი?

33. მიუგო მას სამოველ და ჰრქუა: ვითარ-იგი უშვილო ქმნა დედანი იგი მახლმან შენმან, ეგრე უშვილო იქმნეს დედათა შორის შენთა დედად შენი. და სცა და მოკლა აგაგ წინაშე უფლისა გალგალას.

34. და წარვიდა სამოველ არმათემად. და საულ წარვიდა სააღით თვისა გაბაას. და არღარა შევიდა სამოველ ხილვად საულისა ვიდრე დღემდე სიკუდილისა თვისისა, რამეთუ ეგლოვდა სამოველ საულს. და უფალმანცა შეინანა, რამეთუ დაადგინა იგი მეფედ ისრაჴლსა ზედა.

16

1. და ჰრქუა უფალმან სამოველს: ვიდრემდე ეგლოვდე შენ საულს? რამეთუ განმიგდებდეს იგი, რათა არღარა მეფობდეს იგი ისრაჴლსა ზედა, არამედ ალავსე რქა ეგე შენი ზეთითა და წარგავლინო შენ ბეთლემად იესესა, რამეთუ გამოვირჩიე ჩემდად ძეთაგანი იესესთა მეფედ!

2. მიუგო სამოველ უფალსა და ჰრქუა: ვითარ მივიდე მე, ნუჟკემ სცნას საულ და მომკლას მე? ჰრქუა უფალმან სამოველს: წარიბ შენ თანა დიაკულო ერთი მროწლისაგან. და ესრე სთქუა, ვითარმედ: შეწირვად მოვსრულეარ მსხუერპლთა უფლისათა.

24. ჰრქუა S. ბრძანებასა S. 26. ჰრქუა S. არღარა S. 30 ჰრქუა S. 32. ჰრქუა S. თქუა S. 33. ჰრქუა S. დედად შენი — S. 1. ჰრქუა S. არღარა S. ისესა S. ისესთა S. 2. ჰრქუა S. ნუჟკემ S. ჰრქუა S. სთქუა S.

* ქვე. 28. გ. 17.

3. და მოუწოდე იესეს და ძეთა მისთა შესაწირავსა მას თანა და გაუწყო შენ. რაჲ-იგი ჯერ-არს შენდა ყოფად. და სცხე მას ჩემდად, რომლისაცა გიბრძანო შენ!

4. და ყო სამოველ ყოველივე, რაჲცა უბრძანა მას უფალმან, და მოვიდა. იგი ბეთლემად. და განიკრკვეს მოხუცებულთა მათ ქალაქისათა შესლვა იგი მისი და ჰრქუეს მას: მშედობით არს შემოსლვა ეგე შენი ჩუენდა, მხილველო?

ბ. 5. ხოლო მან ჰრქუა: მშედობით არს, რამეთუ მსხუერპლისა შეწირვად. მოვსრულვარ უფლისა! აწ განწმიდენით თავნი თქუენნი და ჩემ თანა ინაჯ-იღ-ვით დღეს, მსხუერპლისა ამის ქამსა და განწმიდნა მან იესე და ძენი მისნი მიუწოდა მათ მსხუერპლთა მათ ზედა.

6. და მოვიდეს იგინი მის წინაშე. და ვითარცა იხილა მან ელიაბ, თქუა წინაშე უფლისა: ესემე იყოს ცხებული მისი?

7. და ჰრქუა უფალმან სამოველს: ნუ ხედავ შენ ქმნულებასა მაგისსა, ნუცა სიმწკესსა ჰასაკისა მაგისისასა, რამეთუ არა მთნავს ეგე. რამეთუ არა ვითარცა კაცი ხედავ, და იხილის ეგრე ღმერთმან, რამეთუ კაცი ჰირსა ოდენ ხედავ, *ხოლო ღმერთი გულთმეცნიერი არს.

8. და მოუწოდა იესე ამინადაბს და წარმოდგა იგი სამოველის წინაშე და თქუა: არცაღა ესე გამოირჩია ღმერთმან.

9. მერმე წარმოუდგინა მას იესე სამა და თქუა სამოველ: არცაღა ეგე გამოირჩია უფალმან!

10. და წარმოუდგინა იესე შვდნივე იგი ძენი მისნი წინაშე სამოველისა და ჰრქუა სამოველ იესეს: არა ვინ გამოირჩია უფალმან ამათგანი.

გ 11. მერმე ჰრქუა სამოველ იესეს: ეგოდენ არიან ძენი შენნი? ხოლო მან ჰრქუა: არსლა ერთი სხვა უმცირესი ამათსა სამწყსოსა ვარე ცხოვართასა. და ჰრქუა სამოველ იესეს: წარავლინე მსწრაფლ და მოიყვანე იგი აქა, რამეთუ ვერ გეგენის ჩუენდა ინაჯით დასხდომა, ვიდრე არა მოვიდეს იგი აქა.

12. და წარავლინა იესე და მოიყვანეს იგი წინაშე სამოველისა. და იყო იგი მწითურ, ჰირითა მხიარულ, გრემან, ქმნილკეთილ ხილვითა. მაშინლა ჰრქუა უფალმან სამოველს: აღდევ ადრე და სცხე დავითს, რამეთუ ეგე გამოვირჩიე!

13. და მოილო სამოველ რქა იგი საცხებელისა მის და სცხო მას წინაშე ძნათა მისთა, ** და მოვიდა სული უფლისა დავითის ზედა მიერ დღითგან მყოვარ ქამ და წარვიდა სამოველ არმათემადვე.

14. და სული უფლისა განეშორა საულისგან და შეუტდა მას სული უკეთუარი ბრძანებითა უფლისათა და აჭირვებდა მას.

15. მიუგეს მონათა საულისათა და ჰრქუეს: ესერა, სული უკეთური შეგაშფოთებს შენ უფლისა მიერ;

16. აწ ისმინე სიტყუათა მონათა შენთა. და უძიოთ უფალსა ჩუენსა კაცი ერთი, რომელმან იცოდის სახიობა გალობათა უფლისათა ქნართთა. და რაჲმს ნოიწეოდის შენ ზედა სული უკეთური უფლისა მიერ, იტყოდის იგი გალობასა უფლისასა ქნართთა. და კეთილ იყოს იგი შენდა და განისუენებდი.

4. ჰრქა S. 5. მსხუერპლთა S. 6. თქუა S. 7. ჰრქუა S. ქმნულებასა S. 8. თქუა S. 9. თქუა S. 10. ჰრქუა S. 11. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. ჰრქუა³ S. 12. ჰრქუა S. 16. გალობასა S.

* ფსნი. 7. ზე. 10. ** 2. მფტ. 7. ბ. 8. ფსნი. 77. ზ. 70. და 88. გ. 21. სქეჲ. 7. გ. 46. და 13. დ. 22.

17. და თქუა საულ მონათა მისთა მიმართ: მიძიეთ მე კაცი ერთი, რომელი კეთილად ვალობდეს უფლისასა, და მოიყვანეთ იგი ჩემდა.

დ 18. მი-ვინმე-უგო ერთმან მონათაგანმან და ჰრქუა: ვიხილე მე ძე იესესი ბეთლემს, რომელი კეთილად ვალობდა სახიობასა უფლისასა მეცნიერებით, და კაცი ბრძენი და ძალით ძლიერი და მკნე, მკვერი სიტყუთა და შუენიერი ხილვითა, და უფალი არს მის თანა.

19. და წარავლინა საულ მოციქული იესესა თანა და ჰრქუა: მომივლინე მე დავით, ძე შენი, რომელი არს სამწყსოსა ცხოვართა შენთასა!

20. და აჰკიდა იესე კარაულსა ცხოვარი ერთი, პური, თხიერი ერთი ღვინო და ერთი თიკანი და მიუძღვანა იგი იესე დავითის მიერ, მისა თვისისა, საულს. და შემოვიდა დავით და დადგა მის წინაშე და შეიყვარა იგი საულ ფრიად. და იყო დავით მომრთმელი მშულდ-კაპარკუთა მისსა.

21. და მიავლინა საულ კაცი ერთი იესესა და ჰრქუა: რათა დგეს დავით ჩემ წინაშე მარადის, რამეთუ პოვა მადლი წინაშე თულათა ჩემთა!

22. და იყო, რაჟამს მოიწიის სული უკეთური უფლისა მიერ საულისა, მიიღის დავით ქნარი იგი და ვალობნ მის წინაშე და განუსუენის სულსა, და სათნო-უჩნ მას, და განეყენის მისგან სული იგი უკეთური.

17

ა 1. მას ჟამსა შეკრბეს უცხოთესლნი იგი, და მოვიდეს და დაიბანაკეს წყოზად შორის სოქოთსა და შორის აზაკესა აფერმნისასა.

2. საულ და ერი იგი ისრაჴლისა შეკრბა, და მოვიდა და დაიბანაკეს ღელესა მას მალნარისასა პირისპირ მათსა, და განეწყენენ ურთიერთსა ამიერ და იმიერ.

3. ხოლო უცხოთესლნი იგი იდგენ მიერ კერძო მთისა და ისრაჴლნი ამიერ კერძო მთისა, და ღელე იყო საშულ მათსა.

4. და გამოვიდა კაცი ერთი ერისა მისგან უცხოთესლთასა, კაცი მკნე და ძლიერი და ქველი, გუნდისა მისგან გეთელთასა, და სახელი მისი ვოლიად, სი-მალღე მისი ექუს წყრთა და მტკაველი,

5. სპარაზენად ჰურვილი ჯაჴვთ ჩაბალახითურთ, და იყო სასწორი საჴურ-ველისა მისისა ხუთ ათას სიკილა რკინით და რვალითურთ;

6. და ფარი ბარკალთა მისთა რვალისა პოლოტიკნი და ფარი რვალისა ბჴეთა მისთა,

7. ხოლო ბუნი ჰოროლისა მისისა, ვითარცა ავლი ქსელთა, პირი ჰოროლისა მისისა — ექუსასის სასწორისა, და მეაბჯრე ერთი წინაშე მისა.

ბ 8. მოვიდა და დადგა განმზადებული წინაშე ისრაიეტელთა მათ, კმა-ყო მათ მიმართ და თქუა: რად ერთბამად ყოველნი განწყობილ ხართ ბრძოლად ჩუენდა? აჰა, ესერა, მე ერთი უცხოთესლთაგანი ვარ და თქუენ ებრაელნი მონანი საულისანი ხართ. აწ გამოირჩიეთ ერთი კაცი, რომელი მოვიდეს და ბრძოლა-ყოს ჩემ თანა!

9. და უკუეთუ მაჭობოს, მომკლას მე, და ვიყუნეთ ჩუენ მორჩილ თქუენ-და. უკუეთუ მე ვერეოდი და მოვკლა იგი, თქუენ დაგვემორჩილენით.

10. და კუალად თქუა უცხოთესლმან: აჰა, ესერა, მე გაყუედრებ განწყობილსა მემას ისრაჲლისასა, დღესდღე გამოვედინ კაცი ერთი თქუენგანი და განვიდეთ ახოვნად ურთიერთსა მარტოდ!

11. და ვითარცა ესმა საულს და ყოველთა ისრაიტელთა მათ სიტყუაჲ იგი უცხოთესლისა მის, ზარი განჰჰდა, რამეთუ შეშინდეს ფრიად.

12. და დავით იყო ძე კაცისა ერთისა ეფრათელისა *ქალაქით ბეთლემით, ნათესავესა მისგან იუდასისა, და სახელი მისი იესე, და ესწნეს მას რვა ძენი, და იყო კაცი იგი მოხუცებული.

13. **და წარვიდეს ძენი იგი მისნი სამნივე უმრწემესნი საულის თანა ლუაწლსა ბრძოლისასა. და ესე სახელები არს სამთა მათ ძეთა იესესთა: ელიაბ პირმშო, ამინადაბ, სამაა.

14. დავით — უმრწემესი მათსა, და ესე სამნი მივიდეს საულისსა.

15. ხოლო დავით წარვიდა ბეთლემადვე მწყსად ცხოვართა მამისა მისისათა.

16. და უცხოთესლმან მან აღიმსთვის და წარმოუდგის დილითგან ვიდრე ნწუხრადმდე, აყუედრის ორმოც დღე.

17. ჰრქუა იესემ დავითს, ძესა თვისსა: მიიღე შენ თანა გრივი ერთი ჯალი, ათი კუეზა პური, და მიისწრაფე ბანაკად და მიართუ ძმათა შენთა.

გ 18. და ათი ესე ხაჰო მიიბყარ ერისთავსა მას, და სცან სიცოცხლე ძმათა შენთა და მითხარ მე სიცოცხლე მათი.

19. და საულ და ყოველი ერი განწყობილად დგა მუხასა მას ქუეშე, რომელი იყო უბესა მას ბრძოლისასა წინაშე უცხოთესლთა მათ.

20. და აღიმსთო დავით განთიად და შევედრნა საცხოვარნი იგი ნწყემსთა მათ, და ყო, რაჲცა-იგი უბრძანა მას იესემ, და მოვიდა ადვილსა მას ბრძოლისასა. და იყივლეს

21. და აღიზახნეს ერმან მან ისრაიტელთამან, შევიდეს და დადგეს თვთუელად ადგილთა თვისთა განმზადებულნი ბრძოლად, ეგრეცა უცხოთესლნი იგი მოვიდეს და დადგეს წინაშე ისრაიტელთა მათ.

22. და დავით მოიღო ჰურჰელი იგი, და დავედრა ვანისმცველსა მას, და წარვიდა ერისა მის თანა ბრძოლად და ჰკითხვიდა ძმათა თვისთა მშკდობასა.

23. და ვიდრე იგი ამას იტყოდა ოდენ, აჰა, ესერა; გამოუქდა კაცი იგი ამინელი, ფილისტიმელი გეთელი, რომელსა ერქუა გოლიად, უცხოთესლი, და ესმა დავითს და ყოველსა ერსა ისრაჲლისასა, რომელი იტყოდა სიტყუასა ამპარტავანებისასა სილალით.

24. და რაჲამს იხილეს მათ კაცი იგი, შეშინდეს ფრიად და სივლტოლად მიიქცეს პირისგან მისისა.

დ 25. და ჰრქუა კაცმან ვინმე ერთმან ისრაიტელთამან მოყუასსა თვისსა: მე უწყი, ვითარლა ყუედრებად გამოსრულ არს კაცი ესე უცხოთესლი ისრაჲლისა, ხოლო რომელმან მოკლას ეგე, მე ვიცი, რამეთუ მეფემან განამდიდროს,

10. თქუაჲ S. გაყუედრებ S. 13. უმრწემესნი S. 16. აღიმსოვეს S. აყუედრის S. 17. ჰრქუაჲ S. მიართუ S. ქუეზა S. 22. მშკდობაჲსა S, 23. ერქუაჲ S. სიტყუაჲსა S. 25. ჰრქუაჲ S. ყუედრებად S.

* ზე. 16. ა. 1. ** ზე. 16. ა. 8.

ასული თვისი მისცეს მას ცოლად და სახლი მამისა განათავისუფლოს ისრაჲლსა შორის.

26. და ვითარცა ესმა სიტყუა ესე დავითს, და ჰრქუა კაცთა მათ, რომელნი გარემოს იყვნეს მისა: რამემცა კეთილი უყვეს კაცსა მას, რომელმანცა მოკლა უცხოთესლი ესე, რომელი აყუედრებს ერსა ისრაჲლისასა? ანუ ვინ არს წინადაუცვეთელი ისი, რომელი გამოსრულ არს მაყუედრებელად ერსა უფლისა ცხოველისასა?

27. მოვინმე-უგო მიერ განწყობილისა მისგანმან სიტყუასა მას ოდენ და ჰრქუა: მსგავსად აღთქმისა მის მისცეს მას, რომელმანცა მოკლას იგი.

28. და ვითარცა ესმა სიტყუა ესე დავითისი ელიაბს, ძმასა მისსა უხუცესსა, რომელსა ეტყოდა კაცთა მათ, განრისხნა ფრიად დავითისათვის და ჰრქუა: შენ მოვე-რა-ხვედ აქა, ანუ ვის დავედრენ უბადრუკნი იგი საცხოვარნი უდაბნოსა? მე უწყვი ამპარტავანება ეგე შენი და სიბოროტე, რასა იქ სილალითა, რამეთუ მოსრულ ხარ აქა ხილვად ლუაწლსა ბრძოლისასა.

29. მიუგო დავით და ჰრქუა: რაჲ მიყოფიეს, ანუ რაჲ გაენე, ანუ სიტყუანი არიანა სამე?

30. და წარვიდა დავით სხუასა ადგილსა და მასვე იტყოდა, და შიერ ერი-საგან მიუგეს პირველისაებრვე სიტყუსა.

31. და სიტყუა იგი დავითისი უთხრეს საულს, და მიიყვანეს დავით და წარ-ხოლო-უდგინეს საულს.

32. სიტყუად იწყო დავით წინაშე საულისა და თქუა: ნუ შეკაწუნდები, უფალო ჩემო მეფევე, რამეთუ მონა შენი განვიდეს და ბრძოლა-უყოს უცხოთესლისა მის თანა.

33. მიუგო საულ დავითს და ჰრქუა: შენ ყრმალა ხარ და იგი განსრულებული კაცი არს და მბრძოლი სიკაბუეთიგან მისით. ვერ შემძლებელ ხარ წინადადგომად მისა.

34. სიტყუად იწყო დავით საულისა და ჰრქვა: *ოდეს ვმწყსიდი საცხოვართა მამისა ჩუენისათა უდაბნოსა ზედა, მოვიდის ლომი, ანუ თუ დათვ და წარიდის კრავი, ანუ თუ ვაცი,

35. ვეწვიე და პირისა მისისაგან გამოული, და თუ ზედამივიდის, მე მკლავნი მოვსენი, და შევმუსრი და მოვკლი იგი.

36. და აწ შერაცხილ იყავნ უცხოთესლი იგი წინადაუცვეთელი, ვითარცა ერთი ბოროტთა მკეცთავანი. ვითარ არა მოვიდუ და მოვკლა იგი და აღვკოცო ყუედრება ისრაჲლსა შორის დღეს? რამეთუ ვინ არის წინადაუცვეთელი ესე, რომელი აყუედრებს ბანაკსა ღმრთისა ცხოველისასა?

37. მაშინ თქუა დავით: თავადმან უფალმან ღმერთმან, რომელმან მიქსნა მე პირისაგან ლომისასა და მკლავთაგან დათვსათაგან, მან მიქსნეს მე კელთაგან მის წინადაუცვეთელისა უცხოთესლისათა მიუგო საულ დავითს და ჰრქუა: გვალე, განვედ მისა და უფალი იყავნ შენ თანა.

26. სიტყუა S. ჰრქუა S. აყუედრებს S. ანუ-არა S. მაყუედრებულად S. 27. სიტყუასა S. ჰრქუა S. 28. ჰრქუა S. რაჲსა S. 29. ჰრქუა S. სიტყუანი S. 30. სხვისა S. 32. თქუა S. 33. ჰრქუა S. 34. სიტყუად S. კაცი. S. 36. წინადაუცვეთელი S. ყუედრება S. აყუედრებს S. 37. თქუა S. ჰრქუა S.

* ზირქ. 47. ა. 3.

38. და შთაცვა დავითს ჭაჭვი ჭაჭუსა მას ზედა იალმაგი და ჩაფუტი სპი-
ლენძისა დაადგა თავსა მისსა.

39. და კმალი მისი შეარტყა წელთა მისთა და განსლვასა მისსა კელობად
იყო დავით და ბრკობად, რამეთუ უმეცარ იყო იგი. მიუგო საულს დავით და
ჰრქუა: ვერ განუქვდ ამით, რამეთუ უმეცარ და უხეშ ვარ ამისა! ფერკი და-
იპყრა დავით და განიძარცვა საჭურველი იგი მისგან.

40. და მოილო არგანი იგი მისი სამწყემსო და გამოირჩივნა მან ზუთნი ქვანი
რიყისანი მრგვალნი, და შთასხნა ივინი ვაშქარანსა მას სამწყემსოსა და შურ-
დულნი მისნი მოიხუნა კელთა თვისთა, და განვიდა უცხოთესლისა მის გმირისა.

§ 41. და მიერ წარმოემართა უცხოთესლი იგი და მოუვიდოდა დავითს და
ვითარცა მოეახლა მას, ფერკი დაიპყრა, და მეფარე ერთი წინაუფარებდა მას.

42. და ვითარცა იხილა უცხოთესლმან მან დავით, რამეთუ კაბუცი იყო
შუენიერ და მწითურ, შეურაცხ-ყო იგი.

43. ჰრქუა უცხოთესლმან დავითს: ძალლი ნუ ვარ მე, რამეთუ არგნითა და
ქვითა გამოხვედ ჩემ ზედა? და ჰრქუა: უალრეს ძალლთასა ხარ შენ! და დაწყე-
ვა უცხოთესლი იგი დავით კერპითურთ მისით.

44. და ჰრქუა უცხოთესლმან: მოგვალე და დავსხნე კორცნი შენნი საჭ-
მელად მფრინველთა ცისათა და მკეცთა ქუეყანისათა!

45. მიუგო დავით და ჰრქუა: მოგვალე შენ, ეგერა, ჩემ ზედა მოხვალ ჭაჭვთა,
ჰოროლითა და ფარი^{თა}, ხოლო მე მოგივალ შენდა სახელითა უფლისა
ღმრთისა ძალითა და, ესერა, ამისგან ისრაჴლისა, რომელსა-იგი შენ აყუედრებ-
დი დღეს!

46. რამეთუ შემოგაწყვდა უფალმან დღეს კელთა ჩემთა და მოგვლა შენ
ადგილობანსა, მახვლითავე შენითა მოგკვეთო თავი შენი და დავსხნე ფერკნი
შენნი და კორცნი შენნი და კორცნი ერისა მაგის უცხოთესლთანი საჭმელად
მფრინველთა ცისათა და მკეცთა ქუეყანისათა! და სცნან ყოველთა ნათესავ-
თა ქუეყანისათა, ვითარმედ არს ღმერთი ისრაჴლსა შორის!

47. და სცნას ყოველმან ამან ერმან, რამეთუ არა მახვლითა, არცა ჰორო-
ლითა და ჭაჭვითა იქნის უფალმან, არამედ უფლისა მიერ არის ძლევა ბრძო-
ლასა შინა! და განგწირნეს თქუენ უფალმან კელთა მომართ ჩუენთა!

48. და მოეახლებოდა უცხოთესლი იგი დავითს და დავით ისწრაფა და
განვიდა შემთხუევად უცხოთესლისა მის.

§ 49. და შთაყო კელი თვის დავით ვაშქარანსა მას და აღმოიტაცა ქვა ერ-
თი, და შთადგა იგი შურდულთა მას მისთა და განსტყორცა და მიათხვა შუბლ-
სა უცხოთესლსა მას, და შევიდა ჩაფხუერთ, შუბლი ჩასტეხა და ტვინად ჩაუგ-
დო და პირდაქვე ზედა ქუეყანასა დასცა.

50. და *განძლიერდა დავით უფროს უცხოთესლთა მათ ზედა მას დღესა
შინა, რამეთუ შურდულთა და ქვითა მოკლა უცხოთესლი იგი, და მახვლი სა-
ჭურველი და ჰოროლი არა აქუნდა მას.

39. კელობად S. 40. შთაქნა S. 42. შუენიერ S. შეურაცხი S. 43. ჰრქუა S. ჰრქუა* S.
უცხოთესლი იგი—უნდა იყოს: უცხოთესლმან მან. შდრ. ებრაული, ბერძნული, სომხური ტექს-
ტები და სხვა ქართული ხელნაწერები. 44. ჰრქუა S. 45. ჰრქუა S. აყუედრებდი S. 46. შე-
მოგაწყვდა + დღეს S. 48. შემთხუევად S.

* ზირქ. 47. ა. 4. 1. შკბ. 4. დ. 30.

51. ფერკნი განუტევენა დავით და მოვიდა უცხოთესლისა მის, მუკლი ყელსა დაადგა და აღმოჰყადა კმალი მისი და თავი ჩაფხუტიუთურთ მოჰკუთნა. ვითარცა იხილეს უცხოთესლთა მათ, ვითარმედ მოკლა ძლიერი იგი მათი, მეორე იქმნეს.

52. და აღიზახნეს ისრაჲლისამან და იუდასამან, დალად-ყვეს და მიეტევენეს მათ ზედა და აღკოცდეს ვიდრე გეთადმდე და ვიდრე ბჰედმდე ასკალონისა. და დაეცნეს წყლულნი მრავალნი უცხოთესლთანი გზასა ზედა, ვიდრე ბჰედ გეთისა და ასკალონისა.

53. და მოიქცა ერი ისრაჲლთა, დაესხა ნატყუნენავსა და ნაყარსა ბანაყისა მათისასა და სცარცვიდეს მძორებსა მათსა.

54. და წარიღო დავით თავი იგი უცხოთესლისა მის, და შეიღო იგი იერუსალმად და ჯაჰუ და საჭურველი მისი მოიღო საყოფელად თსა.

55. რაჟამს იხილა საულ ზედამისლვა დავითისა უცხოთესლისა მის, ჰრქუა აბენერს, სპასპეტსა თსსა: ვისიზე რა შვილი არს ჰაბუყი ისი? მიუგო აბენერ და ჰრქუა: ცხოველ არს სული შენი, უფალო ჩემო მეფე, არა უწყი.

56. და ჰრქუა მეფემან: ჰკითხე მას, უკუეთუ ვისი ძე არს ჰაბუყი გვე?

57. და ვითარცა მოვიდა დავით ახოვანებისა მისგან, რამეთუ მოეკლა უცხოთესლი იგი, უპყრა კელი აბენერ და შეიყვანა იგი წინაშე საულისა, და თავი იგი ახოვანისა მის კელთა შინა დავითისათა.

58. მიუგო დავითს საულ და ჰრქუა მას: ვისი შვილი ხარ, ჰაბუკო? მიუგო დავით და ჰრქუა: ძე ვარი მე მონისა შენისა იესესი ბეთლემელისა.

18

ა 1. და ვითარცა უთხრა დავით სიტყუაჲ ესე მეფესა მას, შეიყვარა იგი იონათან, ძემან მეფისამან, სიყუარულითა დიდითა, ვითარცა თავი თსსი.

2. და დაიყენა საულ დავით მიერ დლითგან და არლარა განუტევის სახედ მამისა თსსისა.

3. და აღთქმა-ყო იონათან დავითის თანა ესე, რამეთუ შეიყუარა იგი სწორად თავისა თსსისა.

4. და განიძარცვა იონათან ვარში მისი, ჯაჰვი და კმალი და მშვლდ-კაპარჭი და ყოველი საჭურველი მისი მისარტყელამდე და მისცა დავითს.

ბ 5. და დაიდგინა დავით საულ კაცთა თანა ზედამოღუაწუნთა მის ერისათა, და შემომავალ და გამომავალ იყო დავით მეცნიერებით წინაშე უფლისა და მბრძანებელ მის წინაშე, და სათნო იყო იგი საულისა წინაშე ყოვლითა საქმითა მისითა, წინაშე ყოვლისა ერისა საულისა.

6. და იყო, რაჟამს მოვიდოდეს მოწყუედისა მისგან უცხოთესლთასა და გამოეგებოდა მათ მძნობარი შემთხუევად დავითისა ყოველთაგან ქალაქთა ისრაჲლისა მემღერად მათ წინაშე პარით, წინაშე მეფისა საულისა ნესტვთა და ქნართა, ბობღნითა და წინწილითა.

7. პირი აღეღო და მიეგებოდეს მათ, სახიობდეს, აქებდეს და იტყოდეს: *საულ მოსწყვდა ათასები, ზოლო დავით დასცა ბევრები!

51. მოჰკუთნა S. 52. იუდისმ-ნ S. 53. ნატყუნენავსა S. სცარცვიდეს — მეორე *C^o ჩაბატებული. 54. მისი S. 55. ჰრქუა S. 58. ჰრქუა S. შული S. ჰრქუა S. 4. განიძარცვა S. 5. ბრძანებელ S. 6. მოწყუედისა S. შემთხუევად S. ქანართა S.

გ 8. განრისხნა საულ, რამეთუ შეძრწუნდა, შეუძნდა სიტყუაჲ იგი და თქუა: ვითარ მისცეს დავითს მოწყუება ბევრეულთა და მე ათასეულთა? აწ სხუაჲ რაღა აკლს მას, გარნა შარავანდობაჲ?

9. ხოლო მიერ ჟამითგან ქუეგამხედველ იყო საულ დავითს მიაღსასრულამდე.

10. და იყო ხელისგან, ვითარცა მოვიდა სული უკეთური უფლისა მიერ საულის ზედა და იგვემებოდა სახლსა შინა თვისსა. და დავით ახოზბდა სახიობასა მას, ვითარცა მარადის ჩუეულ იყო, და საულს აქუნდა კელთა მისთა ჰოროლი.

11. და ეგულეზობდა განგურება დავითისი და შემსჭვალვა კედელსა ლახურითა მით. და დავით მიპრიდა პირისაგან მახვლისა ორჯერ.

12. შეეშინა საულს დავითისგან, რამეთუ დაეტევა იგი უფალსა და დავითის თანა იყო.

13. და განიშორა საულმან დავითი თვისაგან და დაადგინა იგი ერისთავად ერსა მას თვისსა ზედა; და შევიდოდა და გამოვიდოდა წინაშე ერისა.

14. და იყო დავით მცნობელ ყოველთა გზათა მისთა, რამეთუ უფალი იყო მის თანა.

15. და ხედვიდა საულ სიბრძენსა მას დავითისსა და ეშინოდა ფრიად.

16. და ყოველი ისრაჴლი და იუდა ჰყუარობდა დავითს, რამეთუ შინაგანმავალ იყო იგი წინაშე ერისა.

17. სიტყუად იწყო საულ დავითისა და ჰრქუა: აჰა, ესერა, ასული ჩემი მერობ მიმიციემიეს ცოლად შენდა! და იყავ შენ ჩემად შვილ და ძალ და მბრძოლ მტერთა მიმართ უფლისათა. რამეთუ ესრე გულსა-ედვა საულს, ვითარმედ მეზრეე რამსა შევახებ კელსა ჩემსა, არამედ ქელი უცხოთესლთა იყავნ მის ზედა.

18. მიუგო საულს დავით და ჰრქუა: ვინ ვარ მე, ანუ რა ვარი მე, ან რა არს ნათესავი მამისა ჩემისა შორის ისრაჴლსა, ვითარმეცა ღირს ვიქმნე მე სიძე მუფისა?

19. და იყო შემდგომად რაოდენისამე ჟამისა, რაჟამს მითხოვილ იყო მერობ, ასული იგი საულისა, ცოლად დავითისა, არა ინება ქალმან მან ცოლებად დავითისა, რამეთუ თხოვილ იყო იგი ედრიელ მოლოთელისა ცოლად.

20. და შეიყუარა დავით მელოლ, ასულმან საულისამან. და ვითარ სცნა საულ სიტყუაჲ იგი, სათნო-უჩნდა ფრიად წინაშე თუალთა მისთა.

21. და თქუა საულ: მივსცე იგი ცოლად. და იყოს იგი მისა საკთურ და ქელი უცხოთესლთა იყოს მის ზედა. და ჰრქუა საულ დავითს შორის ერსა მას: სიძე გერქუნ შენ ჩემდა დღესდღითგან!

22. და ამცნო საულ მონათა თვისთა და ჰრქუა: მივედი და არქუთ დავითს იღუმალ: აჰა, ესერა, მეფესა ჰნებავს სიძედ-ყოფად შენი მისა და ყოველნი მონანი მისნი გყუარობენ შენ, აწ ჯერ-იჩინე შენ სიძობა მეფისა

8. თქუა S. მოწყუება S. 9. ქუეგამხედველ-იყო S. 10. სახიობაჲსა S. ჩუეულ S. 17. ჰრქუა S. 18. ჰრქუა S. 21. თქუა S. ჰრქუა S. გერქვენ S. 22. ჰრქუა S. შივით S. არქვედ S. ჰნებაჲს S.

* ქვე. 21. დ. 11. ზირქ. 47. 1. 7.

ვ 23. მოვიდეს და პრქუეს დავითს მონათა მათ, ვითარცა უბრძანა მათ მეფემან ყოვლისავე სიტყვსა მისებრ. მიუგო დავით და პრქუა: პცირე ნურა გიჩნდეს წინაშე თულთა თქუენთა სიძე-ყოფად მეფისა? რამეთუ მე კაცი მკოდოვი ვარ და არა დიდებულ.

24. და უთხრეს მათ საულს ყოველი იგი სიტყუამ დავითისი.

25. და პრქუა საულ მონათა მათ თვსთა: ესრე არქუთ დავითს: არა თუ სათხოველისა რა სიტყუამ არს აქა, ძნელდა თუ რამე გიჩნს? უკმდეს ლათუ რამე მას, გარნა თუ ესე მორთმად მისა ასი სხეული მამაყაცისა ერთბამად მტერთა მათგან მეფისათა. რამეთუ ესრე განეზრახა საულს, ვითარცა შე- ვითარ-რათა-აგდო დავით კელთა უცხოთესლთასა.

26. და მივიდეს და უთხრეს დავითს ყოველი იგი სიტყუამ საულისა. და სათნო-უნნდა დავითს სიძე-ყოფად მეფისა და მორთმა, რამსაცა-იგი სთხოვდა მას. და ვიდრე არღარა მცირედნი ჟამნი წარსრულ იყუნეს,

ვ 27. წარვიდა დავით რაოდენითამე კაცითა და დასცნა უცხოთესლნი იგი, ვითარ ორასი ოდენ კაცი და მიუთვალა მათ კაცთა, რასა სთხოვდა მას მეფე; და მიერთვან ესიძა იგი მეფესა. *და მისცა საულ ასული თვისი მეღქოლ ცოლად.

28. რაჟამს სცნა საულ, რამეთუ უფალი დავითის თანა იყო და მეღქოლ, ასული მისი, და ყოველი ისრამლი ჰყვარობს მას,

29. უფროს ეკუდა საულ დავითს და უფროს ემტერებოდა საულ დავითს ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა.

30. გამოვიდეს მთავარი იგი უცხოთესლთანი უქამოდ და დავით უფროს შერაცხილ იყო ყოველთა მონათა საულისათა. და დიდებულ იქმნა სატელი მისი ფრიად.

19

ა 1. ამისა შემდგომად ზრახვა-ყო საულ იონათანის თანა, ძისა თვისისა, და ყოველთა თანა მონათა მისთა, რათამცა მოკლეს დავით.

2. იონათანს, ძესა საულისასა, უყუარდა დავით ფრიად და მუნთქუესევი: უმხილა დავითს და პრქუა, ვითარმედ: მამაჩემი გიმზირს შენ მოკლვად. აწ ეკრძალე თავსა შენსა და ხეალე განთიად მივედ და დაიძალე ადგილსა ერთსა.

3. და მე შევიდე თავით ჩემით მამისა ჩემისა და გამოვიკითხო, რამ გულსა ედვას და გაუწყო შენ!

4. და შევიდა იონათან საულ მამისა თვისისა კეთილის-თხოვად დავითისათვის, პრქუა მას: ნუ უყოფ ბოროტსა, მეფე, დავითს, რამეთუ არა შეუტოდებ იეს შენდა, არამედ ყოველნი საქმენი მისნი კეთილ არიან შენდა!

5. და თავი თვისი მისცა კელთა მტერთასა, და მოკლა უცხოთესლო იგი შენსა წინაშე და ქმნა უფალმა ცხოვრებამ დიდი კელითა მისითა ისრამლსა ზედა; და იხილა ყოველმან ისრამლმან და განიხარა. აწ რამსა სცოდავ შენ და დასთხვე სისხლსა მართლისასა და მოაკლდინებ დავითს უბრალოდ?

ბ 6. ვითარცა ესმა სიტყუამ ესე იონათანისი საულს, ფიცა და თქუა: ცხოველ არს უფალი ჩემი, ვითარმედ არა მოკუდეს დავით!

23. პრქუამ S. 25. პრქუამ S. პრქუთ S. უკმდეს S. ერთბამად S. 26. არღარა S. 28. „მისი“ — ჩამატებულია. 2. პრქუამ S. 4. პრქუამ S. 6. თქუამ S.

* 2: მეფ. 3. გ. 14.

7. მაშინ მოუწოდა იონათან დავითს და ჰრქუა, რასა-იგი იტყოდა საულ მისთვის და შეიყვანა იონათან დავით წინაშე საულისა. და იყო იგი მის წინაშე, ვითარცა გუშინ და ძოღან.

8. მერმე შე-ღავე-სძინეს ღვაწლი ბრძოლისა უცხოთესლთა მათ მიმართ და დავით უფროს განძლიერდებოდა და მოწყუედდა უცხოთესლთა მათ წყლულებითა დიდ-დიდითა, ნეშტთა მათ მეოტად წარბეცვდა.

9. და მოიწია სული იგი უკეთური უფლისამიერი საულისა ზედა და ჯდა იგი სახლსა შინა თვისსა, და ლახვარი კელთა აქუნდა და დავით წინაშე მისსა გნართა განაცხრობდა ნელიად.

10. და საულ ემარჯვებოდა განგმირად დავითისა და შესტყორცა ლახვარი იგი დავითს და ვერ მიამთხვა, რამეთუ დავით მიპრიდა და ლახვარი იგი შეამს-წვალა კედელსა. და დავით გამოვიდა და წარვიდა მისგან.

11. და მასვე ღამესა წარავლინა საულ ერი რჩეული სახიდ დავითისა, რათა მოიცივან იგი სახლსა შინა მისსა, და განთიად მოკლან იგი. და უთხრა სიტყუაჲ იგი მელქოლ, ცოლმან თვისმან, დავითს და ჰრქუა: არა თუ წარხვდე შენ ამას ღამესა და არა აცხოვნო თავი შენი, ხვალე სიკუდიდ ხარ.

12. და გარდამოსვა მელქოლ დავით სარკმლით და წარვიდა სიგლტოლით და განერა.

გ 13. და შექმნა მელქოლ ცხედარსა მისსა ზედა კაცისსახედ ღეძლი თხისა და ბირთვ ერთი თმა სასთუნალით დაუდვა, დაბურა იგი სამოსლითა.

14. მერმე მიავლინა კუალად შეპყრობად დავითისა და ჰრქვა მელქოლ მოციქულთა მათ: იგი ჰირვეული ძეს ცხედარსა ზედა და სულთა ბრძავს. და უთხრეს ესე საულს.

15. და კუალად მიავლინა საულ მოციქულნი დავითისა და ჰრქუა: მითვე ცხედრითურთ მომართუთ მე იგი აქა, რათა მოგვლა იგი!

16. და მოვიდეს მოციქულნი იგი და იხილეს ცხედარი იგი სამარისმსგავსად შემკული და ღვიძლი თხისა და თმანი. მივიდეს და უთხრეს საულს.

17. და ჰრქუა საულ მელქოლს: რამათვის განმარინე მე და წარავლინე მტერი ჩემი და განმერა? მიუგო მელქოლამ საულს და ჰრქუა: მან ესრე მრქუა: უკუეთუ არა წარმგზავნო, მოგვლა შენო.

18. იელტოდა და განერა დავით და მოვიდა სამოველისა არმათემად და უთხრა ყოველი, რაჲცა უყო მას საულ. და წარვიდეს დავით და სამოველ ნავათად ჰარამასასა და მუნ იყოფებოდეს.

19. და უთხრეს საულს და ჰრქუეს, ვითარმედ: აჰა, ესერა, არს დავით ნათს ჰარამასასა!

დ 20. და წარავლინნა საულ შეპყრობად დავითისსა. და ვითარცა მივიდეს, იხილეს მათ კრებული წინაწარმეტყუელთა, რამეთუ წინაწარმეტყუელებდეს და სამოველ მათ თანა. და მოიწია ერსა მისსა ზედა საულისასა სული ღმრთისა და იგნიცა წინაწარმეტყუელებდეს.

21. ვითარცა ესმა ესე საულს, მიავლინნა სხუანი მოციქულნი და იგნიცა წინაწარმეტყუელებდესკე, და შესძინა საულ სხუანი მოციქულნი და იგნიცა წინაწარმეტყუელებდესკე.

22. და განრისხნა საულ გულისწყრომითა დიდითა, აღდგა და მივიდოდა იგი თვთ არმათემად. და მოვიდა იგი ვიდრე დიდ ჭურღმულამდე, რომელი იყო სოქოთს. და იკითხვდა საულ და თქვა: სადა არიან სამოველ და დავით? მიუგეს და პრქვეს: ნავათს ჰრამასასა!

23. და მოვიდოდა საულ ნავათად ჰრამასასა და მოიწია მის ზედა სული ღმრთისა, და სლვით ვიდოდა, და იგიცა წინასწარმეტყველებდავე, ვიდრემდო მოვიდა ნავათად ჰრამასასა.

24. და განიძარცვა სამოსელი თვისი წინაშე სამოველისა და წინასწარმეტყველებდა. და მივარდა შიშველი ღამე ყოელ და დღე ყოელ, *ამისთვის სიტყვს ჭერად თქვან: აჲ საულცა წინასწარმეტყველთა თანავე!

20

ა 1. და წარმოვიდა დავით ნავათით არამასისით და შეემთხვა იონათანს და პრქუა: რა შევსცოდე, ანუ რა ბოროტი ვყავ მამისა შენისა მიმართ, რამეთუ შეძიებს მე მოკლვად?

2. მიუგო იონათან დავითს და პრქუა: ნუ იყოფინ! რამეთუ არა მოჰკლდე! რამეთუ არა იყოს სიტყუაჲ მამისა, რომელიმცა არა ვსცან კეთილი, გინა ბოროტი. და ყოველივე გაცნობო შენ.

3. მიუგო დავით იონათანს და პრქუა: რამეთუ უწყის მამამან შენმან, ვითარდა მიპოვინეს მადლი წინაშე შენსა და ესრე ჰნებავს, ვითარმედ, ნუმცა უწყის იონათან სიტყუაჲ ესე, რათა არა უმზილოს დავითს. ხოლო ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი, რამეთუ ჭეშმარიტად განმზადებულ არს სიკუდილი წინაშე მამისა შენისა.

4. და პრქუა იონათან დავითს: და რა გნებავს, თქუ, და იგიცა ვყო.

5. პრქუა დავით იონათანს: აჲ, ესერა, ხვალე დღესასწაული არს თთვის-თავისა. და ჩემდა ჭერ-არს პურის რთვა მეფისა, და შენ განმავლინე მე, და მე მივიდე და დავემალო ველსა გარე სამ დღე!

ბ 6. და უკუეთუ მიკითხვედეს მამა შენი, პრქუა მამასა შენსა, ვითარმედ: იჴმნა დავით ჩემგან და მივიდა ბეთლემად, ქალაქად თვსა, რამეთუ დღესასწაული არს მსხუერპლთა შესაწირავისა ნათესავ-ტომითურთ მისით.

7. უკუეთუ თქვას მამამან შენმან, რამეთუ: კეთილ არს! მაშინ უწყოდე, რამეთუ მშუდობა არს მონისა შენისა. უკუეთუ ფიცხლად რამე მოგიგოს შენ, უწყოდე, რამეთუ ყოვლად ბოროტი ჰნებავს ჩემთვის.

8. ხოლო შენ წყალობა-ყავ ჩემთვის, მონისა შენისა, რამეთუ აღთქმით წინაშე ღმრთისა მომიყვანე მე დღესა, და უკუეთუ შეტოდება რამეჲ ჰპოო ჩემ თანა, მონისა შენისა, შენ მომკალ მე და ნუ შემიყვანებ მე წინაშე მამისა შენისა.

9. მიუგო იონათან დავითს და პრქუა: ნუ იყოფინ ეგე! უკეთუ ვსცნა, ვითარმედ ჭეშმარიტად განრისხებულ არს მამა ჩემი შენთვის, მოვიდე და გაუწყო შენ და მეოტ იქმნა.

23. წინასწარმეტყველებდესკი S. 24. განიარცა S. 1. ნავადი S. პრქუაჲ S. რაჲ S. 2. პრქუაჲ S. 3. პრქუაჲ S. ჰნებავს S. 4. პრქუაჲ S. 5. პრქუაჲ S. 6. პრქუაჲ S. 8. წყალობაჲ S. 9. პრქუაჲ S. ვსცან S. მივიდე S.

* ზე. 10. გ. 12.

10. და ჰრქუა დავით იონათანს: და აწ ვინმე მოვიდეს და მითხრას მე ფიცხლად, თუ რამე მოგაგოს შენ მამამან შენმან ჩემთვის?

გ 11. მიუტო იონათან დავითს და ჰრქუა: მოგვალე და განვიდეთ ველად! და განვიდეს.

12. რქვა იონათან დავითს: უფალმან ღმერთმან ისრაჲლისამან უწყის, განოკეთხო მამასა ჩემსა შენთვის, რაჟამს მარჯვე იყოს ორგზის და სამგზისცა. და თუ კეთილი რამე თქუას შენთვის, გინა ბოროტი, გამოგივლინო კაცი და გაუწყო შენ.

13. ესე და ესე უყავნ, უფალო, იონათანს, უკუეთუ ყოველივე ადრე არა გაუწყო შენ და წარგავლინო შენ ჩემგან მშველობით. და იყავნ უფალი ღმერთი შენ თანა, ვითარცა იყო მამისა ჩემისა თანა.

14. და ცოცხალია თუ ვიყო მე, ყავ ჩემდა მომართ წყალობაჲ! უკუეთუ მოვეუდე,

15. ნუვე დააყენებ წყალობასა სახლისა ჩემისათვის უკუნისამდე ჟამთა და რომელსა ჟამსა მოჰკოცნეს უფალმან ყოველნი მტერნი დავითისანი თითოეუელად პირისაგან ქუეყანისა!

დ 16. რათა იპოვებოდეს სახელი იონათანისი სახლსა დავითისასა, იძიენ უფალმან კელთაგან მტერთა დავითისათა!

17. და შე-ღავე-სძინა იონათან ფიცად დავითის მიმართ, რამეთუ უყუარდა იგი ფრიად.

18. და ჰრქუა მას იონათან: ხვალე დღესასწაული არს თთვისთავისა და

19. ხილვით იხილოს საჯდომელი შენი და შენ სამგზის იხილო, და მოხვდე ადგილსა მას, სადაცა დამალულ იყო დღესა მას საქმისასა მაგას ქვეშე.

20. და მე მოვიდე და განვსტყორცნე სამნი ისარნი უტევენად.

21. და მივავლინო ყრმა ჩემი, და ვრქვა ყრმასა მას, ვითარმედ: ნომართვენი ისი ისარნი ჩემნი, რომელ შევსტყორცენ! უკუეთუ ვრქვა, ვითარმედ: გგერა, ისარნი იგი შენ კერძო! მაშინ უწყოდე, რამეთუ მშველობა არს და არა არს სიტყუაჲ ბოროტი. ცხოველ არს უფალი!

22. უკუეთუ ესრე ვრქვა ყრმასა მას, ვითარმედ შენითგან მიმართ მი-რე-იძიე, აღდეგ და ივლტოდე, რამეთუ წარგგზავნა შენ უფალმან.

23. ხოლო სიტყუსა მისთვის, რომელსა ვიტყოდეთ შენ და მე, მოწამე არს შორის ჩემდა და შორის შენსა ღმერთი, ნათესავისა ჩემისა შორის და ნათესავისა შენისა უკუნისადმე ჟამთა!

გ 24. და დაემალა დავით ველსა მას შინა, და იყო დღესასწაული იგი თთვისთავისა. და მოვიდა მეფე ტაძრად პურის-ჭამად.

25. და დაჯდა მეფე საინაქესსა თვისსა და შემდგომად მისა დაჯდა იონათან, და მოვიდა აბენერ და დაჯდა გუერდით კერძო საულისსა, ხოლო ადგილი იგი დავითისი ცუდად დაშთომილ იქმნა.

26. და საულ არა თქუა მას დღესა შინა, რამეთუ ესრე ჰგონებდა, ვითარმედ ნუთუ ზრუნვასა რასმე შეპყრობილ იყოს გული მისი და არა განწმენდილ იყოს.

27. და იყო ხვალისაგან, მეორესა დღესა მის თვისასა მიხედა საულ და იხილა ადგილი იგი დავითისი ცალიერადვე და ჰრქუა იონათანს, ძესა მისსა: რადმე არა შემოვიდა ძე იესესი გუშინ, ანუ დღეს პურის-ჰამად?

28. მიუგო იონათან და ჰრქუა: იჴმნა ჩემგან მისლვად ბეთლემად, ქალაქად თჳსა.

29. რამეთუ ესრე მრქუა, ვითარმედ: განმიტევე მე, რამეთუ შესაწირავუ უყოფიეს ნათესავთა ჩემთაო და კაცი მომივლინესო ძმათა ჩემთა, რათა მივიდეო. აჴ მიპოვნეის თუ მადლი წინაშე შენსა, მივიდეო და ვიხილნე ძმანი ჩემნი და მის გამო არა შემოვიდა პურის-ჰამად შენს წინაშე.

ვ 30. და განრისხნა საულ ფრიად იონათანის ზედა და ჰრქუა: შობილო ქალო, გულ-დღეალო, მდებარე გაზრდილო! მე არა ვიცი, რამეთუ შენ ერთგულ ხარ ძისა იესესისა სირცხვლად შენდა და საგინებელად გამოჩინებისა სარცხუნელისა დედისა შენისა?

31. რამეთუ ყოველთა დღეთა, ვიდრე ცოცხალ იყოს ძე იესესი ქუეყანასა ზედა, არა განგემაჩოს მეფობაჲ შენი. აჴ წარავლინე ადრე და შეპყრობად-ეც იგი და მოყვანებად, რამეთუ შვილი სიკუდილისა არს იგი!

32. მიუგო იონათან მამასა თჳსსა და ჰრქუა: რასათჳს მოკუდების იგი, რა შეუტოდებიეს?

33. და აღიტაცა საულ ლახვარი იგი, რათამცა მოკლა იონათან, და სცნა იონათან, განლაობით ნებაჲს მამასა მისსა მოკლუა დავითისი.

34. აღდგა იონათან ტაბლისა მისგან გულისწყრომით, გამოვიდა და არა ჰჳმა პური, რამეთუ განტყდა გული მისი დავითისათჳს, რამეთუ განიზრახა მამამან მისმან მოკულა დავითისი.

35. და იყო ხვალისაგან, გამოვიდა იონათან ველად პაიმიანისა მისებრ, რომელ დაედგა დავითის თანა და ყრმა ერთი მცირე მის თანა.

ზ 36. და ჰრქუა იონათან ყრმასა მას: გვალე, მომართვენ ისარნი ჩემნი, რომელ გავსტყორცნო! და წარვიდა ყრმა იგი და განსტყორცნა ისარნი მოლებად.

37. და მირბოდა ყრმა იგი ადგილსა მას ისართასა, რომელ-იგი სტყორცნა იონათან და უკმო უკანა ყრმისა მის იონათან და ჰრქუა: შენსა მიმართრე არს ისარნი.

38. და უკმო იონათან ყრმასა მას და ჰრქუა: მიისწრაფე ადრერე და ნუ დაიყოვნე! და აკრიბნა ყრმამან ისარნი იგი და მოართუნა უფალსა თჳსსა.

39. ხოლო ყრმამან მან არა იცოდა ზრახვა იგი მათი, გარნა იონათან და დავით.

40. და აღსნა იონათან მშჳლდი იგი და ისარნი და მისცა ყრმასა და ჰრქუა: გვალე, ადრე მიისწრაფე ქალაქად!

41. და წარვიდა ყრმა, და აღდგა დავით სამალველით და თაყუანი-სცა იონათანს სამგზის; და პირსა აკოცნეს ურთიერთას და ტიროდეს განყენებისა მათისათჳს მყოვარ ჟამ.

42. და ჰრქუა იონათან დავითს: აჴ გვალე, ვიდოდე შენ მშჳდობით! და ვითარცა ვფუცეთ ურთიერთარს სახელსა მას უფლისასა და ვთქუ, ვითარმედ

მოწამე არს უფალი შორის შენსა და ჩემსა და შორის ნათესავისა ჩუენისა, ეგრეთა იყავნ ვიდრე საუკუნომდე!

43. და აღდგა დავით და წარვიდა, და იონათან შევიდა ქალაქად თვისსა.

21

ა 1. და მოვიდა დავით ნობად აბიმელიქსა მლდელისა, და განუკრდა აბიმელიქს მლდელსა მისლვა იგი დავითისი და ჰრქუა: რად ეგრე? რამათვის მართო მოხვალ და არა ვინ არს შენ თანა?

2. მიუგო დავით და ჰრქუა აბიმელიქს, მლდელსა ღმრთისასა: სიტყუად ერთი მიბრძანა მე მეფემან საიდუმლო და მომავლინა, და მონანი ჩემნი განვიშვენ, და მელიან მე აღვილსა, რომელსა ჰრქუან სარწმუნო ღმრთისა.

3. და აწ თუ ვიც ხუთი კეეზა პურისა და სხუაცა თუ რამე არს კელთა შენთა, მომეც.

4. მიუგო მლდელმან მან და ჰრქუა: არა არს პური შერეული კელთა შინა ჩემთა, გარნა პური იგი შესაწირავისანი. აწ წმიდა თუ არიან ყრმანი შენნი დედათაგან, მიიღეთ და ჰამეთ.

ბ 5. მიუგო დავით მლდელსა და ჰრქუა: დედათაგან წმიდა ვართ, გუშინდლითგან და ძოღანდლითგან, ვინათგან გამოვედით გზასა ამას, წმიდა ვართ, და გზათა, თუ ესე საეჭველ არს, ხოლო დღეს წმიდა ვართ, და ყრმანიცა ჩემნი განწმედილ არიან.

6. *ამოიღო პური იგი აბიმელიქ და მისცა მას პური იგი, რომელ დაგებულ იყო წინაშე უფლისა, რამეთუ სხუად პური შერეული არა იღვა, გარნა პური იგი, რომელ დაგებულ იყო წინაშე უფლისა.

7. და იყო ვინმე მუნ მონათა მათგანი საულისთა კაცი ერთი, სულით სნეული, შეკრული წინაშე უფლისა, და სახელი მისი დოიკ იღუმელი, მეჯორე საულისი.

გ 8. და ჰრქუა დავით აბიმელიქს: იხილე შენ, არს თუ სადა შენ თანა პოროლი, ანუ კმალი, ანუ ლახვარი, რამეთუ კმალი ჩემი და საჭურველი ჩემი არა მოვილე ჩემ თანა, რამეთუ ბრძანებდა იგი მეფისა მსწრაფლ იყო.

9. მიუგო მლდელმან მან და ჰრქუა: აჰა, ეგერა, კმალი იგი გოლიადისა, უცხოთესლისა მის, რომელ შენ მოჰკალ ლელესა მას ელისსა, წარგრაგნილი სამოსლითა ძეს, იგი თუ მიგაქუს, მიიდე; ხოლო მახვლი არა არს ჩემ თანა, თუნიერ მისა. მიუგო დავით და ჰრქუა: მომართუ მე იგი, რამეთუ არა არს მისა უმჯობესი! მოიღო აქიმელიქ კმალი იგი და მისცა მას.

10. და აღდა დავით სწრაფით და ივლტოდა საულისგან, და მოვიდა იგი ანქუშისა, მეფისა მის გეთელთასა.

დ 11. **მამინ ჰრქუეს ანქუშს მონათა მათ მისთა: არა ესე არს დავით მეფე ჩი ქუეყანისა? არა ამას გამოეგებოდეს მაქებელნი იგი, რომელ იტყოდეს: საულ დასცა ათასები, ხოლო დავით დასცნა ბევრეულნი?

43. და იონათან „და“ ჩამატებული. 1. ნობად S. ჰრქუა S. 2. ჰრქუა S. 3. სხუაცა S. 4. ჰრქუა S. 5. ჰრქუა S. წმიდა S. წმიდა S. წმიდა S. 8. ჰრქუა S. 9. ჰრქუა S. 10. ანქუშის S.

* შთე. 12. ა. 3. ** ზემო. 18. ბ. 7. ზირქ. 47. ა. 7.

12. და ვითარცა ესმა დავითს სიტყუად ესე, შეეშინა ფრიად ანქუშისა, მეფისა გეტელისა.

13. და განიმრუდა პირი მისი წინაშე მათსა და მოიცოფა თავი თვისი, როკავნ და იქცევინ იგი კარით კარად მიბჭედმდე ქალაქისა, მერმე იწყო ოთხითა სლვად, გორვად და პეროად და აღავსებდა პერითა მით წვევრთა მისთა.

14. და ჰრქუა ანქუშ მონათა თვსთა: სადა ჰპოვეთ კაცი ეგე სულითა სნეული, რამეთუ მოიყვანეთ ეგე ჩემ წინაშე?

15. ნაკლულ ნურა ვიყვებით ჩუენ ესევეითარითა სნეულითა, რად გამოიყვანედ ესევეითარი სნეული წინაშე ჩემსა? აწ ნურლარა შემოვალნ ეგე სახლსა ჩემსა.

22

ა 1. და წარვიდა დავით მშვდობით, განერა და მივიდა იგი ქვაბთა მათ ოდოლონისათა. ესმა რა უკუე ძმათა მისთა და უოველსა სახლსა მამისა მისისასა, და მოვიდეს მუნ.

2. და შემოუერბებოდა მას უოველი ჭირვეული და იყო მათა ერისთავ და იყუნეს იგინი ვითარ ოთხას ოდენ კაცი.

3. და წარვიდა იგი მასეფთად მოაბელთა და ჰრქუა დავით მეფესა მას მოაბელთასა: იყუნედ მამა ჩუენი და დედა ჩუენი შენ თანა, ვიდრემდის ვსცნა, თუ რა ყოს ღმერთმან ჩუენთვის.

4. და შეეაჯა მეფესა მას მოაბელთასა. და იყუნეს მის თანა, ვიდრე იყო დავით ჭირსა მას შინა.

5. და ჰრქუა მას გაად წინაწარმეტყუელმან: ნუ ჰზი შენ ქალაქსა ამას, არამედ წარვედ შენ ქუეყანად იუდაისა! და წარვიდა დავით მიერ და მივიდა და დაემკვდრა ქალაქსა მას სართისა.

6. და ესმა საულს, ვითარმედ დავით გამოჩნდა და კაცებიცა იგი, რომელ იყო მის თანა. და საულ ჯდა ბორცუსა მას ზედა საქნველთასა, და ჰოროლი კელთა ჰქონდა მას, და მონანი იგი მისნი დგეს წინაშე მისსა.

ბ 7. მაშინ ჰრქუა საულ ერსა მას: ისმინეთ ესე, ნაშობნო ბენიაემნისანო! უკუეთუ ნანდვილვე ძემან იესესმან მოგცეს თქუენ დაბნები და აგარაკები, გინა ზერები ვენაკთა, ანუ თუ დაგადგინეს თქუენ ასისთავად და ათასისთავად?

8. რამეთუ უოველნი სდგათ და არა ვინ იპოვა კაცი ერთი თქუენგანი, რომელმანცა მიმხილა მე, რაჟამს-იგი შეიყოფვოდეს, აღთქუმასა ჰყოფდეს ძე იგი ჩემი იონათან ძისა თანა იესესისა; და არა ვინ იყო თქუენგანი, რომელსამცა გული ელმორდა ჩემთვის, და მიმხილა მე, რაჟამს აღადგინებდა ძე იგი ჩემი მონასა ჩემსა მტრად ჩემდა, ვითარცა-ესე დღესდღე.

9. მიუგო დოიკ იღუმელმან, მეჯორემან საულისამან, და ჰრქუა: ვიხილე მე ძე იესესი, რაჟამს მოსრულ იყო ნობად აქიმელექისსა, ძისა აქიტობისა, მდღელისა მის.

10. და იკითხვდა იგი მის მიერ უფლისაგან, და საგზალი მისცა მას და კმალი იგი გოლიადისა მისცა მას.

11. და წარავლინა საულ მოწოდებად აქიმელეჲ მლდელისა, ძისა აქიტობისა, და უოველთა მამისა მისისათა მლდელთა მათ, რომელნი იყუნეს ნობას. და მოკრბეს ყოველნი საულისა.

გ 2. და ჰრქუა მას საულ: შენ გეტყუ, აქიმელეჲ, ძეო აქიტობისაო! და ჰრქუა მან: აჰა, აჰა ვარ! იტყოდეს უფალი!

13. ჰრქუა მას საულ: რაჲსათვის შეეზრაზე შენ ძესა იესესსა ჩემთვის და ნიეც მას საგზალო და კმალი იგი გოლიადისა? და იკითხვიდილა მისთვის უფლისაგან აღდგომად მისა მტერად ჩემ ზედა, ვითარცა ესე ღლესდღე.

14. მიუგო აქიმელეჲ და ჰრქუა: ვინ სარწმუნო იყო მონათა შენთაგანი, ვითარ დავით, არამედ სიძეცა გეყო იგი მეფესა და კელმწიფე და განმგებელ ყოველსა განსაგებელსა სამეფოსა.

15. და ღლეს არარომელ მიც კითხვად მისთვის უფლისაგან, ნუ იყოფინ, მეფე, და ნუ დაჰკრებ მონასა შენსა ზედა ბრალსა, ნუცა სახლსა ზედა მამისა ჩემისასა, რამეთუ არა ვიცი მე ზაკეა მაგას შინა, დიდი სიტყუაჲ ანუ მცირე.

16. ჰრქუა მას საულ მეფემან: სიკუდილით მოჰკუდე შენ, აქიმელეჲ, და ყოველი სახლი მამისა შენისა!

17. ჰრქუა საულ მსახურთა მათ მისთა, რომელნი დგეს წინაშე მისსა: წარიყვანენით მლდელნი ეგე უფლისანი და მოსწყვდენით ყოველნი! რამეთუ კელი მაგათი დავითის თანა არს და უწყოდეს მაგათ სივლტოლა იგი მისი და არა მათუწყეს მე. ხოლო მათ არა ჯერ-იჩინეს მოკლვა მლდელთა მათ უფლისათა.

დ 18. და ჰრქუა საულ დოიკ იღუმელსა: მივედ და მოსწყვდენ მლდელნი ეგე უფლისანი მახვლითა! მივიდა დოიკ იღუმელი და მოსწყვდენა მლდელნი იგი უფლისანი მახვლითა, და მოსრნა მან მას ღლესა შინა სამასოთხმოდახუთი კაცი, რომელნი-იგი წარდგებოდეს მსახურებასა მას უფლისასა.

19. ნობა, ქალაქი იგი მლდელთა, მოსრა მახვლითა მამაკაციოთგან მიდგდა-კაცამდე, ყრმა და ძუძუსმწოვარი, ზროხა და ცხოვარი ყოველი მოსრა პირითა მანკლისათა.

20. და განერა მუნ ძე ერთი აქიმელიქისა, ძისა აქიტობისა, რომლისა სახელი აბიათარ, ივლტოდა და მივიდა დავითისა და იყო მის თანა.

21. და უთხრა მას ამოწყუედა იგი მლდელთა მათ.

22. და ჰრქუა დავით აბიათარს: ესცან მასვე ღლესა, რაჲამს ვიხილე მე დოიკ იღუმელი იგი, მეჯორე, და ვთქუ-მეთქი: მიუთხრას ესე ყოველი საულს. აჲ მე თანამდებ არა ვარ სისხლთა მათთა და ყოველისა მის სახლისა მამისა შენისასა.

23. აჲ იყავ შენ ჩემ თანა და ნუ გეშინინ! რამეთუ ვიძიო უფრი შენი, ვითარ თავისა ჩემისა, ხოლო აჲ შენ განრინებულ ხარ და იყავ ჩემ თანა!

11. მოწოდებად S. 12. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 13. ჰრქუაჲ S. იკითხვიდადა S. 14. ჰრქუაჲ S. 15. მაგას S. 16. ჰრქუაჲ S. 17. ჰრქუაჲ S. 18. ჰრქუაჲ S. მსახურებასა S. 21. ამოწყუელდა S. 22. ჰრქუაჲ S.

23

ა 1. მოვიდეს და უთხრეს დავითს, ვითარმედ: აჰა, ესერა, უცხოთესლნი მოდგომილ არიან და ჰბრძენან კვილასა, და გარემოს არბევენ საცხოვარსა, და შესჰამენ კუვილსა და დასტკებნიან ყანობირსა!

2. და იკითხა დავით უფლისაგან და თქუა: მიბრძანო თუ, მივიდე და მოვსრნე უცხოთესლნი იგი! და ჰრქუა უფალმან დავითს: მივედ და მოსრნე უცხოთესლნი იგი და განარინე კვილა!

3. მიუფო ერმან მან, რომელი იყო დავითის თანა და ჰრქუეს: ჩვენ ჰუ-რიასტანს ვართ შიშსა შინა, აწ ვერ მივიდეთ კვილად ღელესა მას უცხოთესლ-თასა.

4. მერმე შე-ღავე-სძინა დავით კითხვად უფლისაგან და ჰრქუა უფალმან დავითს: გვალე, მივედ შენ ადრე, რამეთუ მიმიცემიან იგინი კელთა შენთა!

5. და წარვიდა დავით კაცითურთ, რომელნი იყუნეს მის თანა კვილად, და ბრძოლა-ყო უცხოთესლთა მათ თანა. და ერეოდა დავით, და მეოტ იქმნნეს იგინი პირისაგან მათისა, და მოსრნა იგინი წყლულეებითა დიდითა და დაყარა ნატყუენავი იგი ერსა მას და განარინა მკვდრნი კვილოს.

6. და იყო, რაჟამს ივლტოდა აბიათარ, ძე აქიმელექისა, და მივიდა დავითისა და შთავიდა კვილად და აქუნდა ეფუდი იგი.

ბ 7. გაშინ უთხრეს საულს, ვითარმედ: ესერა, მივიდა დავით კვილად! და თქუა: აწ უწყი, რამეთუ განწირა უფალმან კელთა მიმართ ჩემთა, რამეთუ შევიდა იგი ქალაქსა მას მოზღლუდვილსა და განკრძალულსა ბჭითა და მოქლონე-ბითა.

8. და ჰრქუა საულ ყოველსა ერსა მოსლვად მის თანა, რათა შთავიდე და ჰბრძოდიან კვილასა შეცვად დავითისა და ერისა მის, რომელ მის თანა იყო.

9. და აგრძნა დავით ზედამისლვა იგი საულისი, რამეთუ არღა დაევიწყა საულს უკეთურებამ იგი, რომელ ეზრახა დავითისთვის, და ჰრქუა დავით აბიათარს მღდელსა: განიყარ ეფუდი ეგე წინაშე უფლისა.

10. და თქუა დავით: უფალო ღმერთო ისრაჴლისაო, სმენით მექმა მონასა შენსა, რამეთუ ზედამომივალს მე საულ კვილად მოსრვად ქალაქისა ამის ჩემ გამო!

11. აწ ჩამო-თუ-ვიდეს აქა საულ, ვითარცა მესმა მონასა შენსა, უფალო ღმერთო ისრაჴლისაო, ესე მაუწყე მე, უფალო, მონასა შენსა, და ჰრქუა უფალმან: ღმერთმან შეიცვას.

12. და თქუა დავით: და მი-მე-მცნეა კვილელთა და ერი ესე ჩემი კელთა საულისათა? და ჰრქუა უფალმან: მიგცნე.

13. და აღდგა დავით სწრაფით, და წავიდა და ერი იგი, რომელ მის თანა იყო, ვითარ ოთხას ოდენ კაცი, ვიდრეცა ვიდოდეს და უთხრეს საულს, ვითარმედ: განერა დავით, და განერა და გავიდა კვილაჲთ. და ადგილობანს ფერკი დაიპყრა საულ.

14. და მოვიდა დავით და დაადგრა უდაბნოსა ძნელოვანსა მას ზაფელთასა, მთასა მას არმუროვანსა, და ეძიებდა საულ დავითს ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა. და არა მოსცა იგი უფალმან კელთა მისთა.

გ 15. რაჟამს სცნა დავით, ვითარმედ ეძიებს მას საულ, და დავით ჯდა მთასა მას არმუროვანსა ზიფელთასა.

16. და აღდგა იონათან, ჭე საულისი, და მივიდა დავითისა და აღიპყრნა კელნი თესნი უფლისა მიმართ.

17. და თქუა: ნუ გეშინინ შენ, დავით, რამეთუ არა გპოოს შენ მამამან ჩემმან, და შენ მეფობდეს ისრაელსა ზედა, და მე ვიყო შემდგომად შენსა, და საულცა, მამამან ჩემმან, უწყის ესე, რამეთუ ესრე არს.

18. და აღთქმა აღთქვეს და წამება დადვეს წინაშე უფლისა. და დავით დაადგრა მუნვე ახალთა მათ და იონათან წარვიდა სახიდ თვსა.

19. და მოვიდეს ზიფელნი იგი საულისა ბორცვად და ჰრქუეს: აჰა, ესერა, დავით დამალულ არს ჩვენ შორის მესერამს, ძნელოვანსა მას, ახალთა მათ ოდენ ბორცუსა მას ქელას, რომელ არს მარჯულ კერძო ესემონსა.

20. და აწ აღესრულა ყოველი ნება გულისა შენისა, მეფე, რამეთუ შემოყენებულ არს იგი კელთა შენთა.

21. სიტყუად იწყო საულ ერისა მის მიმართ და ჰრქუა: კურთხეულ ხართ თქვენ უფლისა მიერ, რამეთუ გელმოდა თქვენ ჩემთვის!

და 22. და აწ მოვედით და მზა იყვენით, და მოიხილეთ ადგილი იგი და ჰეშმარიტად მაუწყეთ მე, ნუჟკუე მო-რამე-გერგოს თქვენ ზაკულებითა მისითა.

23. არამედ ჰეშმარიტად დაისწავეთ ადგილი იგი, სადა დამალულ იყოს. და მოდით და მითხართ ჩუენ, და ჩუენ მოვიდეთ განმზადებულნი და მოვიძიოთ იგი, სადაცა დამალულ იყოს ათასითა ამით ერთთა იუდასითა.

24. და წარვიდეს ზიფელნი იგი საულისგან, და დავით და ერი მისი ჯდა მარჯულ კერძო ესემონისა.

25. და წარვიდა საულ ერთიურთ ძიებად დავითისა და უთხრეს დავითს გუშაგთა მათ მისთა, ვითარმედ: აჰა, ეგერა, საულ ერთიურთ მისით გეძიებს შენ! ვითარცა ესმა დავითს. შთავიდა მას, რომელ-იგი იყო უდაბნოსა მას მაონათ კერძო. და საულ დევნა-უყო დავითს უდაბნოსა მას მაონისასა.

26. და საულ ვიდოდა ერთიურთ მისით მიერ კერძო მთასა მას. და დავით ერთიურთ გარდაფარულ იყო სივლტოლასა მას პირისაგან საულისა. და საულ და ერმან მისმან შეიცივეს დავით და ერი მისი, რომელ მის თანა იყო. და ვითარ შე-ოდენმცა-იპყრეს იგინი,

27. მეყსეულად მოციქული ხოლო ვიდა სოფლით საულისა და ჰრქუა: მოიქეც ადრე, რამეთუ, აჰა, ესერა, უცხოთესლნი მოეტევენეს სოფლად ჩუენდა!

28. და მუნთქუესვე ხოლო იქცა საულ და დაუტევა დევნა იგი დავითისი, და მოვიდა შემთხუევად უცხოთესლთა მათ. ამის გამო ერქუმის ადგილსა მას „ქლდე განსაყენებელი“.

24

ა 1. და წარვიდა დავით და დაადგრა ძნელოვანსა მას გადღესა.

2. და იყო, ვითარცა მოიქცა საულ უცხოთესლთა მათგან, უთხრეს მას, ვითარმედ: აჰა, ესერა, დავით მოსრულ არს უდაბნოსა მას გადღესა!

17. თქუა S. შემდგომად შენდა S. 18. აღთქვეს S. სახით S. 20. არს—S. 21. ჰრქუა S. 22. უკუ S. 23. მითხრათ S. 27. ჰრქუა S. ჩემდა S. 28. შემთხუევად S.

* ქვე. 26. o. 1.

3. და წარიყვანა საულ მის თანა სამი ათასი კაცი რჩეული კოველთაგან ისრაჴლთასა და მივიდა ძიებად დავითისა და ესეკ სადამისისა ადგილთა კაპანთა ფრიალოთა.

4. და მოვიდა იგი ადგილსა მას მწყემსთასა. და იყო მუნ ქვაბი ერთი. და შევიდა მუნ საულ განსვენებად მას შინა. და დავით ერთიურთ მისით დამალულ იყო შინაგან ქვაბთა.

5. და ჰრქუეს კაცთა მათ დავითს, რომელნი მის თანა იყუნეს: ესე დღე მათ დღეთაგანი არს, რომელსა დღესა აღვითქვა ღმერთმან მოცემად მტერთა შენთა კელთა შინა შენთა. აწ ყავ, რომელი კეთილ არს შენ წინაშე! და მოვიდა დავით მსწრაფლ საულისა და მოჰკუეუთა ფრთე ერთი ქლამინდისა პისისისა.

6. და შეინანა ფრიად დავით გულსა შინა თვისსა, რამეთუ მოჰკუეუთა ქლამინდსა მისსა.

7. და ჰრქუა დავით ერსა მას: ნუ იყოფინ ჩემდა ეგე უფლისა მიერ, რათამცა ენებამ რამე შევამთხვე უფალსა ჩემსა, რამეთუ ცხებულისა უფლისა არს იგი!

8. და შეაჯერა დავით სიტყუთა ამით ერსა მას მისსა და არა ვის უტევა მოკლვად საულისა. და გამოვიდა საულ ქვაბისა მისგან და წარვიდა გზასა თვისსა.

9. შემდგომად მისა გამოვიდა დავითცა და უკმობდა მიმართ და თქუა: უფალო ჩემო მეფე! და გარეუქმოიხედნა საულ და დადრკა დავით და დამხედ თაყუანი-სცა მას.

10. ჰრქვა დავით მეფესა: რადმე ისმენ სიტყუასა მონათა შენთასა, რომელი გითხრობენ, ვითარმედ დავით გიშირს შენ მოკლვად?

11. აჰა, ესერა, იხილეს თულთა შენთა, რამეთუ განგწირა შენ უფალმან დღეს კელთა ჩემთა ქვაბსა ამას შინა და მე არა მოგკალ, რამეთუ ვთქუ, ვითარმედ: არა მივყო კელი ცხებულსა ზედა უფლისასა, რამეთუ უფალი არს ჩემი.

2. და აწ იხილე, რამეთუ კიდე ქლამინდისა შენისა არს კელთა შინა ჩემთა, რომელი მოვკუეთე, და შენ არა მოგკალ. და აწ გულისხმა-ყავ, რამეთუ არა არს უკეთურება ჩემ თანა და არცა შეურაცხება და უთნობა, და არცა გავენე შენ, და შენ მდევნი მე.

13. და აწ საჯენ უფალმან ჩემ შორის და შენ შორის! და სამართალი გამომეცინ მე უფალმან შენგან, რამეთუ კელმან ჩემმან არა გავნო შენ.

14. ვითარცა-იგი თქვან პირველთა მათ სიტყუსჯერად, ვითარმედ: კელთაგან უსჯულოსათა გამოკდეს ცოდვა. აწ, ესერა, კელნი ჩემნი შენდა მიმართ არა შეიგინნეს!

15. და ვის შეუდგნ და სდევნ მეფე ეგე ისრაჴლისა, ძალსა ერთსა მკუდარსა უკანაშეუდგ და სდევნი, ანუ თუ გრწვილისა ერთსა დასდევ უდაბნოსა ამას ზედა?

16. საშველი ყავნ უფალმან შენდა და ჩემ შორის და სამართალი გამომეცინ კელთაგან შენთა!

17. და იყო, ვითარცა დაასრულნა სიტყუანი ესე დავით, ჰრქუა საულ: ესე შენი კმა არს, შეილო ჩემო დავით? და ტიროდა საულ კმითა მალღითა.

3. ესე sic. 4. განუსტყნებად S. 5. მოკლეთა S. 6. მოკლეთა S. 7. ჰრქუა S. 9. თქუა S. 10. სიტყუასა S. 12. მოკლეთ S. 15. შეუდგ S. 17. ჰრქუა S. შენი-თი S. კმა S.

18. და თქუა: ყოველი სამართალი შენი უფროს არს, ვიდრე სემი, შენ-ლო! რამეთუ შენ მომაგე მე კეთილი და მე მივაგე შენ ბოროტა კეთილისა წილ.

19. და დღესცა შენვე მომაგე კეთილი, ვითარ-იგი შენ მითხარ, რამეთუ შეპომამწყუდია უფალმან დღეს კელთა შენთა, და შენ არა მომაკალ მე.

20. და ვინმე არს, რომელმანცა პოვა მტერი იწროებასა შინა და არა მოკლა იგი, არამედ განუტევა იგი გზასა თვისა კეთილობითა? უფალმან მცაგოს მას კეთილი, ვითარცა ესე შენ ყავ დღეს ჩემთვის!

21. და აწ კეშმარტად უწყი, რამეთუ მეფობით მეფობდეს შენ და მიიწიოს უფლება შენი ყოველსა ზედა ისრაჴლსა!

22. და აწ მოვედ და მეფუტე მე უფალსა, რათა არა აღკოცო შემდგომად ჩემსა ნათესავი ჩემი და არა წარსწყმდილო სახელი ჩემი სახლისაგან მამისა ჩემისა!

23. და ეფუტა დავით საულს. და წარვიდა საულ საჭიდ თვისა და დავით და მისთანანი იგი აღვიდეს მასეფთად იწროსა მას.

25

ა 1. და *მას ყამსა მოკულდა სამოველ და შეკრბა ყოველი ისრაჴლი. და დაიტყებეს იგი და დაფლეს საფლავსა თვისსა არმათემს და დავით შთავიდა უდაბნოსა მას მონისასა.

2. და იყო მუნ კაცი ერთი მონანს და არვე მისი კარმელს; და კაცი იგი მდიდარი იყო ფრიად და ედგა მას სამ ათასი ცხოვარი და ათასი თხა და რისვიდა იგი ცხოვარსა მას მისსა კარმელს.

3. სახელი კაცისა — მის ნაბალ და ცოლისა მისისა აბეგა. და ცოლი იგი მისი იყო სახიერ გონებითა და კეთილ კმნულუებითა, ხოლო ქმარა იგი მისი ფიცხელ და ბოროტ და ბილწ გზათა მისთა და უღირს გონებითა თვისითა.

4. და ესმა დავითს, ვითარმედ რისავს ნაბალ კარმელს საცხოვარსა თვისსა. 5. და წარავლინა დავით მონანი თვისნი ათნი და ჰრქუა: მივედიოთ თქუენ კარმელად ნაბალისსა და არქუთ მას კითხვად მშვდობისა ჩუენ მიერ.

6. და არქუთ მას, ვითარმედ, ესრე თქუა დავით: მშვდობა და სიცოცხლე შენ თანა იყავნ და სახლისა შენისა და ყოველი, რადცა იყოს შენი.

7. აწ გვესმა ჩუენ, ვითარმედ რისეა არს მწყემსთა მათ შენთა საცხოვარი-სა მის შენისა, რომელნი იყოსვე ჩუენ თანა მთასა მას კარმელსა.

8. და შენცა ჰკითხე მწყემსთა მაგათ და გითხრან შენ. და აწ ჰოვედ მონათა მათგან ჩემთა მაღლი წინაშე შენსა, რამეთუ ყამსა დღესა კეთილსა მიმ-თხუეულ ვართ, აწ მო-რა-მეც უვილსა ამას შენსა, რადცა გეპოოს კელთა შენთა.

9. და მოვიდეს მონანი იგი დავითისნი ნაბალისა და უთხრეს მას ყოველი იგი სიტყუამ დავითისნი.

10. და განჰკრთა ნაბალ და ჰრქუა მონათა მათ დავითისთა რისხვით: ვინ არს დავით, ანუ ვინ არს ძე იგი იესესი? აწ დღეს გან-რამე-მრავლებულ არიან, დაუტეობიან თვთუელად თვისნი უფალნი და განძლიერებულ არიან თვისთა უფალთაგან!

18. თქუამ S. 3 ცოლსა S. მისსა S. 5. ჰრქუამ S. ჰრქვთ S. 6. თქუამ S. 8. მიმთხუელ S. 10. ჰრქუამ S.

* ქვე. 28. ა. 3. ზირქ. 46. დ. 23.

11. და აწ მოვიდო პური ჩემი და ღვინო ჩემი და პატრუქაკი იგი ჩემი, რომელ დაუკალ მრისველთა ჩემთა და მივსცე კაცთა მათ, რომელ არა ვიცი, ვინა არიან?

12. და წარმოვიდეს მონანი იგი ცალიერნი და უთხრეს დავითს ყოველი იგი სიტყუა ნაბალისი.

გ 13. და ჰრქუა დავით კაცთა მათ, რომელნი მის თანა იყუნეს: აღიღეთ კაცად-კაცადმან თქუენმან მახვლი თვისი თვეულად! და დავითცა შეერტყა მახვლი თვისი და წარვიდეს დავითის თანა, ვითარ ოთხასი კაცი, და ორასნი შინა დადგეს ვანისმცველად.

14. და მუნთქუესვე მიზბიოდა ყრმა ერთი აბგეასა, ცოლისა მის ნაბალისა, და უთხრა ყოველი იგი, რააცა ჰრქუა ნაბალ მონათა მათ დავითისთა, და ჰრქუა: მე ვსცან, ვითარმედ მოუვლინა დავით უდაბნოთ მოციქულნი ქმარსა შენსა და მან არად შერაცხნა ივინი.

15. და კაცი იგი კეთილ იყუნეს ჩუენთვის და ფრად, არას გვავენბდეს ჩუენ, ვიდრე-იგი ვიყვენით ჩუენ არეობად.

16. და ვითარცა ზღუდე იყუნეს ჩუენთვის დღე და ღამე ყოველთა დღეთა, ვიდრე-იგი მათ თანა ვიყვენით მთასა მას, შეგვეწოდეს დღით და ღამით, ვიდრე-იგი ვმწყსილით საცხოვარსა ამას.

17. აწ განიზრახე გონებასა შენსა, რაჲ ყო, რამეთუ მოწვევად არს ბოროტი უფალსა ჩუენსა ზედა და სახლსა ზედა ნაბალისასა, რამეთუ იგი კაცი ჯერკვალი არს და არა ჯერ-არს სიტყუს-გებად მისა!

დ 18. განკრთა აბგეა და აღდგა მსწრაფლ და მოილო მან ორასი ქუეზა პური, ორი საწყული ღვინო და ხუთი ცხოვარი მომზადებული და ხუთი ქვირი ქალი და ქვირი ერთი სეიქი, ორასი ლელვისკვერი, და აჰკიდა იგი კარაულთა.

19. და წარსცა იგი წინა მონათა მისთა და ჰრქუა: ვიდრდით თქვენ და მე გეწიო უქანა! და ქმარსა მას მისსა არა უთხრა.

20. და ვითარცა-იგი აღჯდა კარაულსა თვისსა, შთავიდოდა იგი შთამართ მთისასა. და, აჰა, დავით ერთურთ აღმოვიდოდა და შეემთხვენეს გზასა ზედა.

21. სიტყუად იწყო დავით მიერვე და თქუა: ცუდად ვიდრემე ვსცევდ ყოველსა მას საცხოვარსა ნაბალისასა უდაბნოსა მას ზედა და არა ვის უტევე დაჰირვება მისა და აწ მან მომაგო მე ბოროტი კეთილისა წილ?

22. ესე რამე უყავნ ღმერთმან დავითს და ესე შესძინენ, უკეთეს დაუტეო მე სახლისა მის ნაბალისი ვიდრე განთენებადმდე ყრმათა ერთი, რომელიმცა მიექცა კედელსა!

23. ვითარ იხილა აბგეა დავით, გარდაჯდა სწრაფით კარაულსა თვისსა, დავარდა პირსა ზედა თვისსა წინაშე დავითისა და თაყუანი-სცა მას.

24. უპყრა ფერკთა და ჰრქუა: ჩემდა მომართ არს, უფალო, შეცოდება ესე! აწ იტყოდის მკვეალი ესე შენდა მიმართ და ისმინე მკვეალისა შენისა.

25. და ნუ ჰყოფს ბოროტსა უფალი ჩემი კაცისა მისთვის ბილწისა, რამეთუ შემსგავსებულად საქმისა მისისა არს სახელიცა მისი, რამეთუ ნააალ ითქმის უწესობა და უგუხურება, ხოლო მე, მკვეალმან შენმან, არა ვიხილენ მონანი იგი შენნი, რომელ აღმოგველინნეს მუნ.

26. და აწ, უფალო ჩემო, ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი! რამეთუ დაგაყენა შენ უფალმან, რათამცა არა მოვიდა შენ ზედა სისხლი უბრალო და დაიცვა კელი შენი შენ თანა. აწ ნაბალისებრ შეიქმნედ ყოველნი მტერნი უფლისა მაგის ჩუენისანი, რომელთა უნდა ბოროტი უფლისა მაგის ზუენისა.

27. და აწ მოილე კურთხევა ეგე, რომელ მიგიპყარ მკვეალმან შენმან უფალსა ჩემსა და მიეც მონათა მაგათ შენთა, რომელნი დგანან წინაშე უფლისა ჩემისა.

28. და მიუტევე შეცოდება მკვეალსა შენსა და ყოს უფალმან უფლისა ჩემისა სახლი სარწმუნო და ღუაწლი იგი უფლისა ჩემისა, და უფალმან ღმერთმან მოილუაწოს და ბოროტი შენ თანა არა იპოს.

29. და აღ-თუ-დგეს ვინმე მბრძოლად უფლისა ჩემისა და ვინმე დგეს, ეძიებდეს სულსა შენსა და იყოს სული იგი უფლისა ჩემისა შეკრულ კრულებითა მით ცხოვრებისათა უფლისა ღმრთისათა და თავი მტერთა შენთა შემუსრო შურდულთა შინა შენთა.

30. და ყოს უფალმან უფლისა ჩემისათეს კეთილი, რომელიცა-იგი აღგი-თქუა შენ და დაგამტკიცოს შენ უფალმან მთავრად და წინამძღურად ისრაჴლსა ზედა!

31. და ნუ შეგემთხუევიან შენ ესე ბილწება და საცთური, უფალსა ჩემსა, დათხევად სისხლისა მართლისა უბრალო! დაიცვეს უფალმან კელი უფლისა ჩემისა ბოროტისაგან და ახაროს უფალმან უფალსა ჩემსა და მოიხსენო შენ ზქვეალი შენი და კეთილი უყო მას.

32. და ჰრქუა დავაჲ აბგეასა: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა, რომელმან მოგავლინა შენ დღეს აჲა შემთხუევად ჩემდა!

33. და კურთხეულ ხარ შენ და სახეცა შენი და კურთხეულ იყავ შენ, რამეთუ დამაყენე მე დღესდღე, რათა არა მივიდე მე დათხევად სისხლისა უბრალოსა კელითა ჩემითა!

34. ხოლო ცხოველ არს ღმერთი ისრაჴლისა, რომელმან დააყენა კელი ჩემი ბოროტისა ყოფად თქუენდა მიმართ, თუმცა არა მოსრულ იყავ შემთხუევად ჩემდა, არამცა დამეტევა განთენებადმდე ნაბალისი, რომელმანცა შეაფსა ედელსა.

35. და მიიღო დავით ყოველი, რამცა მოერთვა აბგეასა, და ჰრქუა მას დავით: წარვედ შენ მშუდობით სახიდ შენდა და გულისხმა-ყავ, რამეთუ ვისმინე შენი და თუალ-გახვენ შენ.

36. და წარვიდა აბგეა მუნვე ნაბალისა, რამეთუ სმა ეყო მას და იშვებდა იგი ტაძრობასა მას სამეფოსა და გული ნაბალისი მხიარულ იყო ფრად, სთროდა. და მას ღოესა არა უთხრა აბგეა სიტყუაჲ დიდი, არცა მცირე ვიღრე განთიადნდე.

37. და ვითარცა განთენა და ღვნო იგი გამოჰქარდა ნაბალს, უთხრა ცოლმან მისმან ყოველი იგი სიტყვა. და მუნთქუესვე მოკუდა გული ნაბალისი და შეიქმნა ვითარცა ქვა.

38. და მისა შემდგომად ვითარცა ათი ოდენ დღე წარტდა, მოაკუდინა უფალმან ნაბალ.

39. და ესმა დავითს სიკუდილი ნაბალისი და თქუა: კურთხეულ იყავნ უფალი, რომელმან საჯა სასჯელი იგი ნებისა ჩემისა კელთაგან ნაბალისათა და მონა მისა: ბოროტის-ყოფისგან დაიცვა და უკეთურება იგი ნაბალისი დაჰკრობა თავსა მისსა! და მიავლინა დავით აბგეასა მოყვანებად იგი მისა ცოლად.

40. და ვითარცა მოვიდეს მოციქულნი დავითისა აბგეასსა კარჲელად და ჰრქუეს მას: დავით მოგვავლინნა ჩუენ შენდა მიყვანებად ცოლად მისა!

41. ვითარცა ესმა აბგეას, დამხედ თაყუანი-სცა და ჰრქუა მათ: მკველვებად ღირს ვარ მე და დაბანად ფერტთა მონათა მათ უფლისა ჩემისათა.

42. აღდგა აბგეა სწრაფით და აღჰდა კარაულსა თვისსა და თანაწარიყვანნა ხუთნი მკველნი, აღეგო და წარვიდა მოციქულთა მათ თანა დავითისთა, და ცოლ-ეყო დავითს.

43. და მერმე აქინამ იზრავიტი მოიყვანა დავით. და იყუნეს ორნივე იგი ცოლად დავითისა.

44. და საულ მისცა ასული თვისი მეღქოლ, ცოლი დავითისი, ფალტიას, ძესა ამოსიასა.

26

ა 1. მას ჴამსა მოვიდეს ზიფვანი არმურისა მისგან ბორცვად საულისსა და ჰრქუეს მას: ესერა, დავით დამალულ არს ჩუენ შორის ბორცუსა მას ექელაკისსა, რომელ არს წინაშე პირსა ესემონისასა.

2. და მოვიდა საულ უდაბნოსა მას არმუროვანსა და მის თანა სამი ათასი კაცი რჩეული ისრაჲლისა მოძიებად დავითისა უდაბნოსა მას ზიფისასა.

3. მოვიდა და დაიბანაჯა ბორცუსა მის თანა ექელაკიას, რომელ არს წინაშე პირსა ესემონისასა, მახლობელად გზასა მას. და დავით ჯდა უდაბნოსა მას. და ვითარცა ესმა დავითს, ვითარმედ საულ მოსულ არს ერთიერთ ძიებად დავითისა,

4. გუშაგნი წარავლინნა დავით ხილვად, თუ ნანდვილ მოსულ არს საულ კელიად.

5. და აღდგა დავით ფარულად და მოვიდა საულისა. და მას ეძინა და აბენერს, ძესა ნერისსა, ერისთავსა მას მისსა, და სანთელი ერთი ენთებოდა წინაშე მისსა. და ერი იგი ყოველი წვა გარემოს მისა.

6. მიუგო დავით და ჰრქვა აბიმელექს ქეტელსა და აბესეს, ძესა შარუელი-სასა, ძმასა მას იოაბისსა: ვინ შემოვიდეს ჩემ თანა ბანაკსა მას საულისასა? და ჰრქუა აბესა დავითს: მე შემოვიდე შენ თანა.

ბ 7. და შევიდეს დავით და აბესა შორის ბანაკსა მას საულისასა ღამე, და საულს ეძინა და სანთელი და ჰოროლი დგა წინაშე მისსა, და აბენერს და ყოველსა ერსა მისსა ეძინა გარემოს მისსა.

8. მიუგო აბესა დავითს და ჰრქუა: დღეს შემოაწყუდინა უფალმან მტერნი შენნი კელთა შენთა, ესცე და მოვკლა იგი ჰოროლითავე მისითა, და დავმსჭვალო იგი ქუეყანასა ზედა.

39. თქუაჲ S. მოყვანებად S. მის S. 40. მოყვანებად S. 41. ჰრქუაჲ S. 6. ჰრქუაჲ S. აბეს S. 8. ჰრქუაჲ S.

• ზე. 23. გ. 19.

9. ჰრქუა დავით აბესის: ნუ იყოფინ, ვითარმცა მოკალ ცხებული უფლისა და განმართლდეს!

10. და თქუა დავით: ცხოველ არს უფალი ჩემი! არა თუ უფალმან მოაკუდინოს იგი, გინა თუ დაეცეს ბრძოლასა შინა.

11. მე არა მივეყო კელი ცხებულსა ზედა უფლისასა, ხოლო აწ მიილე ჰოროლი ეგე და გოვზაჲი სასთუნალით მაგისა და წარვიდეთ!

12. და აღილო მან ჰოროლი იგი და გოვზაჲი და წარვიდეს და არა ვინ სცნა საქმე იგი, არცა ვინ განილეჲა, რამეთუ ყოველნი დასულუბულ იყუნეს ძილისა მისგან, რამეთუ თლემულება ძილისა დადებულ იყო მათ ზედა უფლისა მიერ.

13. და წიალკდა დავით მიერ კევსა მას განშორებულადრე, პირისპირ წინაშე მათსა, დადგა იგი თხემსა ზედა მის მთისასა.

14. და უქმობდა დავით მიმართ ერსა მას საულისასა და თქუა: აბენერ, შენ გეტყვ, არას მომიგებ? მიუფო აბენერ და ჰრქუა: ვინ ხარ შენ, რომელი-ეგე მიკმობ მე?

გ 15. მიუფო დავით და ჰრქუა: არა შენ აბენერ ხარა, რომელი-ეგე კაცი შერჩეული ხარ ისრაჲლსა შორის? და რასათვს არა იკმილვე უფალი ეგე შენი მეფე, რამეთუ შევიდა კაცი ერთი ბანაკსა მაგას მოკლვად უფლისა მაგის შენისა მეფისა?

16. არა კეთილ არს საქმე ეგე თქუენი, რომელ ჰყავით, ხოლო ცხოველ არს უფალი ჩემი, რამეთუ სიყუდილისა თანა-მდებ ხართ მცველნი ეგე უფლისა თქუენისა მეფისანი, ცხებულისა უფლისა! აწ აღდეგით და იხილეთ: თქუენ ჰოროლი იგი და გოვზაჲი მეფისა, რომელი იყო სასთუნალით კერძო მისა!

17. და იცნა საულ კმაჲ იგი დავითისი და თქუა: ეგე კმაჲ შენი არს, შვილო ჩემო დავით! და თქუა დავით: აჲ ვარ მონა შენი, მეფე!

18. და კუალად თქუა: რასათვს მდევნი მე, მონასა ამას შენსა, მეფე? რა შეეცოდე, ანუ რაჲ იპოვა ჩემ თანა ბრალი?

დ 19. და აწ ისმინე, უფალო ჩემო მეფე, სიტყუაჲ მონისა შენისა! უკუეთუ ღმერთსა აღუდგინებე შენ მდევრად ჩემ ზედა, იყავნ ნება ღმერთისა. უკუეთუ კაცთა მიერ არს, წყუელ იყუნედ იგინი წინაშე უფლისა! რამეთუ დღეს გამომკადეს მე მაგათ, რათა არა დავემტკიცო მე სამკადრებელსა უფლისასა, და თქუეს: უტევით და მივიდეს და ჰმონოს კერპთა მათ უცხოთა!

20. და ნუ დავარდებინ სისხლი ჩემი წინაშე უფლისა, რამეთუ გამოსრულ არს მეფე ისრაჲლისა ძიებად სულისა ჩემისა, ვითარცა ვინ ეძიებნ გრწყილსა ერთსა, ანუ თუ მლაპობსა ერთსა უდაბნოსა ზედა!

21. და ჰრქუა საულ დავითს: ვცოდე, შვილო დავით. აწ მოიქეც ჩემდა, რამეთუ არარა გავნო ამისთვის, ვინათგან საყვარელ არს სული ჩემი შენ წინაშე. ხოლო მე ვიღრე დღეინდელამდე ცილისმეძიებელ ვიყავ და დაუდგრომელ ფრიად.

22. მიუფო დავით და ჰრქუა: აჲ, ესერა, დამიც ჰოროლი იგი მეფისა ველსა ამასა ზედა. აწ მო-ვინ-ვედინ მონათა შენთაგანი და წარიღენ!

9. ჰრქუაჲ S. 10. თქუაჲ S. სართუნალით S. 14. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 15. ჰრქუაჲ S. 16. სართუნალით S. 17. თქუაჲ S. თქუაჲ² S. 18. თქუაჲ S. 20. ეძიებენ S. 21. ჰრქუაჲ S. 22. ჰრქუაჲ S. შოვენვედინ S.

23. და უფალმან მიაგენ თუთულად სამართალი სიმართლისა თვისისაებრ, ვითარცა განგწირა შენ უფალმან კელთა მომართ ჩემთა, და მე არა მოკვალ, რამეთუ ცხებული უფლისა ხარ.

24. და აწ ვითარცა დიდებულ და ჰაეროვან ხარ წინაშე თუალთა ჩუენთა, ეგრე მხიარულ იპოვენ სული ჩემი წინაშე უფლისა და მფარველ მეყავნ, და მიქსენინ მე და განმარინენ ყოვლისაგან კირისა!

25. და ჰრქუა საულ დავითს: კურთხეულ ხარ შენ, შეილო დავით! და ყავნ უფალმან წყალობამ მისი შენ ზედა და განგაძლიერენ შენ! და წარვიდა დავით გზასა თვისსა და საულ მიიქცია აღგილად თვისა.

27

ა 1. განიზრახა დავით გულსა თვისსა და თქუა: მე უწყვი, რამეთუ შე-სამე-ვარდე დღესა ერთსა კელთა საულისთა, და არა კეთილ იყოს იგი ჩემდა, არა-მედ წარვიდე მე ქუეყანასა მას უცხოთესლთასა. და თუ მეძიებდეს მე საულ ყოველთა მათ საზღვართა ისრაჲლისათა, ხოლო მე განვერე კელთაგან მისთა.

2. და წარვიდა დავით ექუს ათასითა მით კაცითა და მივიდა იგა ანქუშისა, ოსისა მის მოაქისა, მეფისა მის გეთელთასა.

ბ 3. და დადგა დავით ანქუშის თანა გეთსა შინა, იგი თავადი და ერი იგი და ყოველი სახლი მათი და ორნივე იგი ცოლნი მისნი: აქინამ იზრადიერი და აბგეა, ცოლი იგი ნაბალისი კარმელელისა.

4. და უთხრეს საულს, ვითარმედ: წარვიდა დავით სივლტოლით გეთად, ქუეყანასა მას უცხოთესლთასა, და არღარა შესძინა საულ ძიებად დავითისა.

5. და ჰრქვა დავით ანქუშს: უკუეთუ მიპოვნიეს მადლი მონასა შენსა წინაშე შენსა, მიბოძე მე ადგილი ქალაქსა ერთსა და მუნ დაეჯდე და რასა ვზი მონა შენი ქალაქსა სამკვდრებელსა სამეფოსა შენსა?

6. და მისცა მას ანქუშ მას დღესა შინა სიკელა, რამეთუ იყო სიკელა მო-აქა-ჟამამდე მეფისა მის ჰურიასტანელთასა.

7. დაყო მუნ დავით აგარაკსა მას უცხოთესლთასა ოთხ თთვე.

გ 8. და გამოვიდეს დავით და კაცი იგი, რომელნი მის თანა იყუნეს, და დაესხნეს მახლობელსა მას სოფლებსა გესირს და ამალეკსა და ყოველსა ქუეყანასა, რომელ-იგი მკვდრ იყუნეს მშვდობით გესურითგან ვიდრე ქუეყანამდე ეგვიპტისა.

9. მოსრვიდეს ქუეყანასა მათსა და არა აცხოვნებდეს მამაკაცსა, არცა დედაკაცსა; და წარმოსტყუენვიდეს ცხოვარსა და მროწეულსა მათსა, რემაკებსა აქლუმთა, ვირთა, სამოსელთა და მოვიდეს ანქუშისავე.

დ 10. და ჰრქუა ანქუშ დავითს: ვიდრე კერძო მივეტევენთ დღეს? მაშინ ჰრქუა დავით: სამხრით კერძო ჰურიასტანით და იერამელის კერძო და კენზის კერძო.

11. და მოსრვიდა დავით მამაკაცსა და დედაკაცსა ერთბამად და არა შეუტევებდა მთხრობელსა გეთად, რამეთუ ესრეთ თქუეს: ნუუკუე უთხრან გეთელთა, ვითარმედ დავით ამას იქსო. და ესე საქმე იყო დავითისი ყოველთა დღეთა, ვიდრე იგი დამკვდრებულ იყო ადგილსა მას უცხოთესლთასა.

12. სარწმუნო ეყო დავით ანჭუშს ფრიად და თქუა ანჭუშ: სირცხულ-უნდეს დავითს მისლვად აწ ერისა მის ისრაჲლისა, არამედ იყო აწ ჩემდა მონა უკუნისამდე ჟამთა.

28

ა 1. და იყო, მათ დღეთა შინა შეკრბეს უცხოთესლნი იგი წყობად ისრაიტელთა მათ. და ჰრქუა ანჭუშ დავითს: უწყოდე, რამეთუ დღეს ჩემ თანა ყოფად ხარ ერთურთ შენით წყობად ისრაჲლისა!

2. და თქუა დავით: აჲ ვარ, აწ სცან, რასა იქმოდის მონა შენი წინაშე შენსა! და ჰრქუა ანჭუშ დავითს: მაგასა ზედა დაემტციე და კელმწიფედ უფალ-გყო შენ სახლსა ზედა ჩემსა ყოველთა დღეთა.

3. *და მოკულდა სამოველ და დაიტყება ყოველმან ისრაჲლმან. და დაფ-ლეს იგი არმათემს ქალაქსავე თვსსა. და საულ მოსრა ყოველი მისანი გრძნე-ული და ულუკი სოფლისაგან თვისისა ქვეყანასა ზედა.

4. და უცხოთესლნი იგი შეკრბეს და მოვიდეს და დაიბანაკეს სომანს, და შეკრბა ყოველი ერი ისრაჲლისა და დაიბანაკეს გელბუეს.

5. რაჲამს იხილა საულ ბანაკი იგი უცხოთესლთა, შეეშინა ფრიად და განვარდა გული მისი.

ბ 6. და იწყო კითხვად უფლისაგან და არა მიუგო მას უფალმან. და იკითხვდა ჩუენებათაგან და წინასწარმეტყუელთა და არა ვინ ყო მისა სიტყვს-ებდა.

7. მაშინლა ჰრქუა საულ მონათა მათ თვსთა: *მიძიეთ მე დედაკაცი ერთი ულუკი, მივიდე და ვიკითხო მისგან სიტყუამ. და ჰრქუეს მონათა მისთა: აჲ, ესერა. არს დედაკაცი ერთი ულუკი აენდორსა შინა.

8. და შეიმოსა საულ სხუამ სამოსელი და ვერარა საცნაურ იყო იგი მეფედ; და დაიბურა თავი თვისი და თანასწარიყვანა ორნი მონანი. და მივიდა იგი დედაკაცისა მის ლამე და ჰრქუა დედაკაცსა მას: მიმისნე მე ულუკებითა შენი-თა და აღმოვიყვანე ჩემს წინაშე, რომელსა ვეძიებ მე.

9. და ჰრქუა დედაკაცმან მან: შენ თვთ უწყი, რამ ყო საულ, რამეთუ მოსრნა მან ყოველნი მეციერნი და მისანნი და ულუკნი და ქუეყანით მეტყუ-ელნი. აწ შენ რად მოინადირებ სულსა ჩემსა, რათამცა მომაკუდინა მე?

10. ეფუცა მას საულ ღმრთისა მიმართ და ჰრქუა: ცხოველ არს უფალი ჩემი! არა შეგემთხვოს შენ ბოროტი სიტყუასა ამას ზედა.

11. და ჰრქუა დედაკაცმან მან: ვინ აღმოვიყვანო შენდა? და ჰრქუა მას საულ: სამოველ აღმომგვარე მე!

12. და იხილა დედაკაცმან სიკრულასა მას შინა თვსსა პირველად საულ, კმაყო კმითა დიდითა დედაკაცმან და ჰრქუა საულს: რასათვს შემიტყუე მე, რამეთუ შენ თავადი თვით საულ ხარ?

13. მიუგო მეფემან დედაკაცსა მას და ჰრქუა: გარკვეი შენ პირველვე, ვითარამედ. ნუ გეშინინ შენ, არამედ რა იხილო, მითხარ მე! რქუა დედაკაცმან საულს: ვხედავ მე კერპთა მრავალთა აღმომავალთა ქუეყანით.

12. თქუა S. 1. ჰრქუეს S. 2. თქუა S. ჰრქუა S. 6 ჩუქნებათაგან S. 7. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 8. ჰრქუა S. მამისინ S. 9. ჰრქუა S. მომაკუდინოს S. 10. ჰრქუა S. 11. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 12. კმა S. ჰრქუა S. 13. ჰრქუა S. გარკვე S. * ზე. 25. ა. 1. ზირაქ. 46. და. 23. * ლევ. 20. დ. 27. 2 სყუ. 18. ბ 11. სქმე. 16. გ. 16.

გ 14. და ჰრქვა საულ: რა გულისხმა-ყავ? რქვა დედაკაცმან: ვხედავ მე კაცსა ერთსა მალალსა აღმომავალსა ქუეყანიით და ჩუღყცი სამოსელი მოუბლარდნიეს მას! და გულისხმა-ყო საულ, ვითარმედ სამოველ იყო იგი, დადრკა ქუეყანასა ზედა და თაყუანი-სცა მას.

15. მიუგო სამოველ და ჰრქუა საულს: *რასათჳს შემაურვე მე? აღმომიყვანე მე შენდა? მიუგო საულ და ჰრქუა: ურვილ ვარ მე ფრიად და უცხოთესლნი იგი მბრძანან მე. და ღმერთმან განმავდო მე კელთავან მისთა და არა ისმინა ჩემი, ვკითხე ღათუ ჩუენებათა მიერ და წინაწარმეტყუელთა და უწყებათა მიერ, და არავე ისმინა ჩემი. ამისთჳს აღმოვიწოდე შენ, რათა მათუწყო მე, რა ვყო.

16. ჰრქუა სამოველ: რა გიკმს შენ კითხვად ჩემდა, რამეთუ დაგიტევა შენ უფალმან კელთავან თჳსთა და მოყუსისა შენისა თანა არს იგი?

17. და *ვიყო შენ უფალმან, ვითარცა-იგი გეტყოდა ჩემ მიერ. და განხეთქოს უფალმან ღმერთმან მეფობა შენი და მისცეს მოყუასსა შენსა დაეითს!

18. რამეთუ არა ისმინე შენ ბრძანება იგი უფლისა და არცა დააცბრევი რისხვა გულისწყრომისა მისისა ამაღუესა ზედა. ამისთჳს ყო ეგე შენ ზედა უფალმან.

19. და მისცეს უფალმან შენითურთ ისრაჴლი უცხოთესლთასა და ხვალე ამას ჟამსა შენ და ძენი შენნი დაეცეთ პირითა მახვლისათა, და ერი იგი ისრაჴლისა მიეცეს კელთა უცხოთესლთასა.

20. დაეცა საულ ქუეყანასა ზედა პირდაქცევით, რამეთუ ზარი გაჰკდა მას სიტყუათა მათგან სამოველისათა, და ძილი არღარა იყო მის თანა, რამეთუ არცა ეკამა რა მას ღღესა და ღამესა, არცა ესევა რა.

21. და დედაკაცმან მან იხილა საულ, რამეთუ შეურევებულ იყო ფრიად და ჰრქუა მას: აჰა, ესერა, ისმინა მკვევალმან შენმან კმისა შენისა და შევიპყრენ სულნი იგი კელთა შინა ჩემთა და ვისმინენ სიტყუანი შენნი!

22. აწ შენცა ისმინე მკვევლისა შენისა, და დაგიგო პური და ჰამე, რამეთუ მოგზაურ ხარ შენ.

23. ხოლო მან არა ინება. და აწვეედეს მას მონანიცა იგი თჳსნი და დედაკაციცა იგი, და იგი არა ისმენდა კმასა მათსა. მაშინღა ადგა იგი და დაჯდა სავარძელთა ზედა.

24. და დაკლა დედაკაცმან კბო ერთი მწოვარი და შექმნა პური უფუჳელად ტაფილად.

25. და დაუგო იგი წინაშე მათსა, და ჰამეს იგი და წარვიდეს გზასა თჳსსა ღამე ყოელ.

29

ა 1. და შეკრბეს უცხოთესლნი იგი, მოვიდეს და დაიბანაკეს აფეკს და ისრაჴლმან აენღომს, რომელ-იგი არს იეზრავლით კერძო.

15. ჰრქუაჲ S. ჩუენებათა S. 16. ჰრქუაჲ S. 19. ამის S. 20. არა ესევა S. 21. ჰრქუაჲ S. სიტყუანის S. 24. უფოველად S.

* ზირქ. 46. დ. 23. ** ზე. 15. გ. 28.

2. და მთავარნი იგი უცხოთესლთანი წარმოვიდოდეს ათასნი ათასებითა და ბევრნი ბევრეულითა და დავით გუნდითურთ მოვიდოდა ანქუშის თანა.

3. მაშინ თქუეს მთავართა მათ უცხოთესლთა: ვინ არიან ესენი, რომელნი მკრით ვლენან გუნდსა ამას ჩუენსა? მიუგო ანქუშ და პრქუა: არა ესე თვით დავით არს, მონა იგი საულისი, მეფისა მის ისრაჴლისა, და ესე ორი წელი არს, ვინათგან ჩუენ თანა არს, და არა ვპოვე მაგის თანა ბიწი არცა ერთი.

ბ 4. * და ვითარცა ესმა უცხოთესლთა მათ, შეძრწუნდეს ფრიალ და პრქუეს მას: უკუნაქციე კაცი ეგე და მივიდეს ადგილსა თვისსა, სადაცა დაგიდგინებდეს და ნუ მოვალნ ჩუენ თანა ლუაწლსა ამასა, რათა არა შინაგამცემელ ეყოს ერსა ამას ჩუენსა და ბოროტი დიდი შეგვამთხვოს ჩუენ! და აწ დაეგოს უფალსა მას თვისსა თავებითა ამით კაცთათა, რომელ-ესე ჩუენ თანა არიან?

5. ანუ არა ესე იგი დავით არს, რომელსა-იგი გამოეგებოდეს მაქებელნი იგი და იტყოდეს, ვითარმედ: საულ დასცნა ათასეულნი და დავით დასცნა ბევრეულნი?

ბ 6. და მოუწოდა ანქუშ დავითს და პრქუა: ცხოველ არს უფალი რამეთუ წრფელ და კეთილ-მიჩნ წინაშე ჩემსა მშვიდობასაცა და ლუაწლსაცა, და არა ვპოვე შენ თანა საქმე უკეთური ჩემდა მომართ და ამით მთავართაცა კეთილვე უჩნ შენ.

7. ხოლო აწ უკუნიქცე შენ მშვიდობით, რათა არა გეპუდენ შენ უცხოთესლნი ესე!

ბ 8. მიუგო დავით ანქუშს და პრქუა: რა შეგცოდენ შენ, ანუ რა ჰპოვე ბოროტი მონისა შენისა თანა, ვინათგან მოვედ მე შენ წინაშე, რამეთუ არა მტრევებ მე მისლვად შენ თანა მოსრეად მტერთა მათ უფლისა ჩემისა მეფისათა?

9. მიუგო ანქუშ დავითს და პრქუა: მე თვთ უწყვი, რამეთუ სათნო ხარ ჩემდა მომართ, ხოლო მთავარნი ესე უცხოთესლთანი ესრე იტყვან, ვითარ-ნედ: ნუ მოვალს დავით ჩუენ თანა ლვაწლსა ამას ბრძოლისასა!

10. აწ აღიმსთუე განთიად და შევედ ერთურთ შენით ადგილსა მას, რო-ნელსაცა დაგადგინენ თქუენ და სიტყუასა ბოროტსა გულსა შენსა ნუ დაიდებ. რამეთუ სათნო-მიჩნ წინაშე თუალთა ჩუენთა ყოველით კერძოვე, ვითარცა მოციქული ღმრთისა გზასა. აწ აღიმსთვე და წარვედ და გზასამცა განგიოთენ-დეპას.

11. და წარვიდა დავით ერთურთ განთიად დაცვად ქუეყანისა მის უცხოთესლთასა და უცხოთესლნი ბრძოდეს ისრაჴლთა.

30

ა 1. და რაჟამს **შევიდა დავით და ერი მისი სეკელად დღით მესამით, ამაღეი დაესხა სეკელას სამხრით კერძო და დასცა სეკელა და ნოწვა იგი ცეცხლითა.

3. პრქუაჲ S. 4. შეძრწუნდა S. 6. პრქუაჲ S. მშვიდობისაცა S. ლუაწლისაცა S. 8. პრქუაჲ S. 9. ანქუშ S. პრქუაჲ S. 10. აღიმსთუჲ S. მიჩნ S. სიტყუაჲსა S.

* 1 ნეშტ. 12. გ. 19. ** ა. ნშტ. 12. გ. 20.

2. და წარეტყუნათ დედა-წული და ყოველი, რაცა იყო მას შინა, მცირითგან ვიდრე დიდამდე; ხოლო არა მოესრათ მამაცი და დიაცნი, არამედ წარეტყუნათ. და წარსრულ იყუნეს გზათა თვისთა.

3. და ვითარცა მოიწინეს დავით და ერი მისი ქალაქად და იხილა, რამეთუ ქალაქი მომწვარ იყო, და ცოლნი და შვილნი მათნი წარტყუენილ იყუნეს.

4. და აღიმაღლეს დავით და ერმან მისმან ქმა მათი და ტიროდეს ფრიად, ვიდრემდე მოაკლდა ძალი მათი და ვერღარა შემძლებელ იყუნეს ტირილად.

5. და ორნივე ცოლნი მისნი წარტყუენულ იყვნეს: აქინამ იეზრაიტელი და აბგეა, ცოლი ნაბალისი, კარმელელისა.

6. და მწუხარე იყო დავით ფრიად, რამეთუ შეიზარახა ერი იგი, რათამცა ქვა დაკრიბეს დავითს, რამეთუ განრისხებულ იყო ერი იგი ცოლთა და შვილთა მათთათვის. და განძლიერდა დავით უფლისა მიერ ღმრთისა თვისისა.

7. და ჰრქუა დავით აბიათარს მღდელსა, ძესა აქიმელექისასა: წარმოიპყარ ევფული! და მოიღო აბიათარ ევფული დავითისა თანა.

8. და იკითხა დავით უფლისა მიერ: უკუეთუ ვლევნო და ვეწიო ერსა მას? და ჰრქუა უფალმან: დევნა-უყავ, რამეთუ ეწიო და მოუღო ნატყუნავი იგი!

9. და დევნა-უყო დავით ექუსასითა მით ერთთა და, ვითარცა მოვიდა იგი ნალვარევსა მას ბოსორისასა, დაუტევა მუნ ორასი კაცი მცველი ვანისა.

10. და ოთხასითა მით სდედა დავით და ორასი კაცითა დაშთა წიად კერძო ნალვარევსა მას ბოსორისასა.

11. და პოვეს მუნ კაცი ერთი ეგვპტელი ველსა მას და შეიპყრეს იგი, მოიყვანეს დავითისა და სცეს მას პური და წყალი, ჭამა და სვა.

12. და მოსცეს მას ლელვისკვერი და სკივი. და მოექცეს მას სულნი, რამეთუ სამ დღე და სამ ღამე პური არა ეჭამა და არცა ესვა წყალი.

13. მაშინ ჰკითხა დავით და ჰრქუა: ვისი ხარ, ანუ ვიდრე ხვალ? ხოლო მან ჰრქუა: მონა ვარ მე კაცისა ერთისა ამაღლეელისა და დამაგდო მე უფალმან ჩემმან, რამეთუ შემყმა მე შიმშილმან, რამეთუ ესე სამი დღე არს.

14. და მივედით სამხრით კერძო ჰურიასტანად და ქელოზად და სეკელად, და მოვწუთ სეკელა ცეცხლითა.

15. და ჰრქუა მას დავით: და აწ შენ შემძლებელ ხარა, რათა შემიყვანო ბანაკსა მათსა? ხოლო მან ჰრქუა დავითს: მეფუცო თუ მე ღმერთსა შენსა, და არა მომკლა მე და არცა მიმცე ქელთა უფლისა ჩემისათა, შეგიყვანო შენ ბანაკსა მათსა. და ეფუცა დავით მას.

16. და შეიყვანა იგი ბანაკსა მათსა და იხილა დავით, რამეთუ განბნეულ იყუნეს ჟამსა მას ქუეყანასა, ჭამდეს, სუმიდეს და იხარებდეს დიდძალსა მას ზედა ნატყუნავსა, რომელ მოელო ქუეყანისა მისგან უცხოთესლთასა და ჰურიასტანისა.

17. და მივიდა დავით და დაესხა მათ ზედა და მოსრნა იგინი ცისკრითგან მწუხრამდმდე. და ხვალისგანცა მოსწყვდნა იგინი და არა განერა მათგანი, გარნა ოთხას ოდენ ყრმა, რომელნი ასხდეს აქლემთა და ივლტოდეს.

18. და დაპყარა დავით ყოველი იგი ნატყუენავი და ორნივე იგი ცოლნი მისნი.

19. და არა დაუტევა მათგან მცირითგან ვიღრე დიდამდე ვაენი და ქალნი და ნატყუენავი ყოველნი, რომელიცა წარელთ მათგან, ყოველივე მოულო დაყო.

20. და მოულო დავით ყოველი საცხოვარი, მროწეულნი და არვენი და წარიქცინა წინაშე იავარისა მის. და წარვიდა დავით და ერქვა მას მიერიტან „ნატყუენავი დავითისა“.

21. და ვითარცა მივიდა დავით ორასთა მათ თანა კაცთა, რომელნი ვანისმცველად დაედგინნეს და იგინი მოეგებოდეს დავითს და ერსა მას და ჰკითხვიდა ზათ დავით მშვედობით სიტყვებსა.

22. მაშინ ჰრქუეს კაცთა მათ უღირსთა და უცებთა, რომელნი იყუნეს ღვაწლსა მას დავითისათა, ვითარმედ არა მიიღონ ნაწილი კაცთა მათ, რომელნი აქა დადგეს, გარნა ცოლნი და შვილნი მათნი მიიყვანნედ და სხუასა ნატყუენავსა განვეყუნნეთ ჩუენგან.

23. მოუგო დავით და ჰრქუა: არა ეგრე არს, ძმანო ჩემნო, არამედ ესრე ვყოთ. ოდესღა უფალმან ღმერთმან ჩუენმან მოგუცნა მტერნი ჩუენნი კელთა. ჩუენთა.

* 24. ვერ ეგებოს ეგე სიტყუაჲ ყოფად, არამედ სწორად მიიღონ ყოველთა: ვანისმცველმან და მტყუენველმან.

25. და ყო ეგრე, და დაიდვა სჯულად მიერიტან ბრძანებისაებრ და სანართლისა შორის ისრამცლა ვიღრე დღევანდელად დღემდე.

26. და მივიდა დავით სეკელად და წარავლინა მოციქულნი და მოუძღუნანა ნაწილი ყოვლისა მისგან ნატყუენავისა მოხუცებულთა იუდასთა და ყოველსა გარემოს მისსა და თქუა: ესე ნაწილი იყავნ თქუენდა ნატყუენავისა ამისგან მტერთა უფლისათასა,

27. რომელნი-იგი ბეთორს იყუნეს და რომელნი არემათს იყუნეს სამხრით კერძო და რომელნი-იგი იეთერს იყუნეს,

28. და რომელნი არუერს იყუნეს, და რომელნი-იგი სეფთომორს იყუნეს, და რომელნი ესთამოს იყუნეს,

29. და რომელნი-იგი რაქათს იყუნეს, და რომელნი ქალაქთა ერამელთასა იყუნეს, და რომელნი-იგი ქალაქთა მათ კინეველთასა იყუნეს,

30. და რომელნი-იგი ჰრამას იყუნეს, და რომელნი-იგი ლაქაისასანს იყუნეს, და რომელნი — ანათაგს,

31. და ქებრონს და ყოველთა მათ ქალაქთა, რომელთა მისმენილ იყო დავით და კაცი იგი, რომელ მის თანა იყუნეს.

31

ა 1. და *უცხოთესლნი იგი ებრძოდეს ისრაიტელთა მათ. და ძლევისა მიეცა ისრაელი და მეოტ იქმნა ყოველი კაცი მბრძოლი ისრაელისა პირისაგან უცხოთესლთასა და დაეცნეს წყლულნი მათსა მას ზედა გელბუესა.

18. ნატყუენავი S. 19. ნატყუენავი S. 20. ნატყუენავი S. 21. ჰკითხვდა S. 22. უცხოთესლთა S. სხუასა S. ნატყუენავსა S. 23. ჰრქუა S. 24. მტყუენველმან S. 26. მოუძღუნა S. ნატყუენავისა S. ნატყუენავისა S. თქუა S. 31. იყუნეს S.

* 1. ნუმტ. 10. ა. 2. 3.

2. და მიიწინეს უცხოთესლნი იგი საულის ზედა და ძეთა მისთა და მოკლეს იონათან და ამინადაბ და მელქისაჲკე, ძენი საულისანი.

3. დამძიმდა ლუაწლი იგი საულს ზედა და ჰპოვეს იგი კაცთა ჰოისართა, და წყლეს იგი ძნიად, რამეთუ სცეს მას გულისეზოთა და ნესტუსა მიუწიეს.

ბ 4. და *ჰრქუა საულ მენიფეაგორესა თვისსა: იჯადე მახვლი შენი და მოჰკალ მე, ნუუჟუე მოვიდენ წინადაუცუეთელნი იგი და მომკლან მე, და სულთა აღმოსლვასა კიცხვეით დამწერტდენ მე. და არა უნდა შემშუღდკაპარქესა მას მიყოფად კელი მისი საულისა, რამეთუ ეშინოდა ფრიად და აღმოიჭადა საულ კმალი თვისი და დაეცვა მას ზედა.

5. ვითარცა იხილა შემშუღდკაპარქემან მან მისმან, რამეთუ მოკუდა საულ, იკადა მანცა კმალი თვისი და დაეცვა და მოკუდა იგიცა მის თანა.

6. და მოკუდა საულ და სამნი ძენი მისნი და შემშუღდკაპარქე იგი მისი მის თანა და ყოველნი კაცნი მისნი ერთბამად.

7. და ვითარცა იხილეს კაცთა მათ ისრაჴლისათა, რომელნი-იგი მიერ იყუნეს დელესა მას, და რომელნი-იგი წიაღ იყვნეს იორდანესა, რამეთუ ივლტოდა ისრაჴლი, და მოკუდა საულ და ძენი მისნი, დაუტევეს ქალაქები იგი მათი და ივლტოდეს. და მოვიდეს უცხოთესლნი იგი: დაემკვდრნეს მათ შინა.

8. და ხვალისაგან მოიქცეს უცხოთესლნი იგი დაძარცვად იმორებოისა მის. და ჰპოვეს საულ და სამნივე ძენი მისნი მათსა მას ზედა გელბუესა.

9. განსძარცვეს სამოსელი მას, მოჰკუეთეს თავი მისი და წარიღეს საჭურველი მისი და წარავლინეს მახარობელი კერპთა მომართ მათთა და ერისა მიმართ მათისა და ყოველსა ქუეყანასა მათსა.

10. და მოიღეს საჭურველი მათი და დადვეს ბაგინსა მათსა კერპთა მათთასა, და გუამი მისი დამოჰკიდეს ზღუდესა მას ზედა ბელსანისასა.

11. *ვითარცა ესმა იგი მკვდრთა მათ იაბის გალადისთა, რა-იგი უყვეს საულს,

12. აღდგეს ყოველნი კაცნი ძლიერნი, წარვიდეს და წარმოიღეს გვამი საულისი და იონათანისი, ძისა მისისა, ბეთსანიით და აღიხუნეს იგინი იაბის და დაწუნეს კორცნი მათნი ცეცხლითა.

13. ხოლო ძვალნი იგი მათნი დაფლეს ყანასა მას იაბისა და იმარხვიდეს შვდ დღე.

4. ჰრქუა S. მენიფეაგორესა S. ნუუჟუ S. წინადაუცუეთელნი S. 9. მოკუცითეს S. 13. იმარხვიდეს S.

* 1. ნემტ. 10. ბ. 4. ** 2. მეფ. 21. ა. 4. 11.

წიგნი მეორე საბოლოოსა, რომელი ჩუენ ვიარ მეორე ვაჟითად იწოდების

1

ა 1. იყო, რაჟამს მოკელა საულ, მოიქცა დავით მოსრვისა მისგან ამაღეკ-
თასა და დადგა იგი სეკელას ორ ღლე ოდენ.

2. და მესამესა ღლესა მოვიდა კაცი ერთი წყობისა მისგან საულისისა, რო-
მელსა კუართი დაეპო და მიწა გარდაესხა თავსა მისსა. და ვითარცა შევიდა
იგი წინაშე დავითისა, დავარდა ქუეყანასა ზედა და თაყუანი-სცა მას.

3. და ჰრქვა მას დავით: ვინაჲ მოხვალ შენ? და მან ჰრქუა: ერისა მისგან
ისრაელისა, განრინებული მოწყუედისა მისგან.

4. და ჰრქვა მას დავით: რა იქმნა, მითხარა მე? და მან უთხრა მას: მეოტ
იქმნა ერი იგი ბრძოლისა მისგან და დასცენს ერნი მრავალნი და მოსწყუდნეს
საულ და იონათან.

5. მიუგო. დავით და ჰრქუა კაცსა მას: წარმო-რელა-დგე და მითხარ მე,
ვითარ იცი სიკუდილი საულისი და იონათანისი, ძისა მისისა?

6. და უთხრობდა კაცი იგი და თქუა: გუნდი ერი მრავალი მიეტევა გუნდ-
სა მას საულისასა გელბუესა, და მიჰხადეს საულ და ვიხილე მე, რამეთუ
დავრდომილი იყო იგი ჰოროლსა მისსა, ვითარცა მიაქციეს ახოვანთა და მთა-
ვართა ეტლოსანთა მისგან.

ბ 7. მომხედა მე და მიწოდა საულ და ვარქუ: აჲ ვარ.

8. და მრქუა: ვინ ხარ შენ? და ვარქუ მას, ვითარმედ ამაღეკ ვარ მე!

9. და მრქუა: მოვედ აღრე და მომკალ მე, რამეთუ ჰარამური ბნელისა დახ-
ვეულ არს თუალთა ჩემთა და სული ჩემი იარების გვამსა ჩემსა!

10. და მივედ და მოვკალ იგი, რამეთუ უწყოდე, ვითარმედ არა განრინე-
ბად იყო იგი. და შემდგომად დაცემისა მისისა აღვკადე თავსა მისსა შარავანდი
და საულტე მკლავსა მისსა, და მოგართუ უფალსა ჩემსა!

11. და ვითარცა ესმა ესე დავითს, კელი მიყო საყელოსა და მოიღო სა-
მოსელი თვისი, ეგრეთვე ყოველმან ერმან. რომელნი დგეს წინაშე მისსა, ტი-
როდეს

12. და იტყებდეს და იმარხვიდეს მწუხრამდის საულისთვს და იონათა-
ნისთვს, ძისა მისისა, და ერისა მისთვს იუდასასა და სახლისა მისთვს ისრაელ-
ლისა, რამეთუ დაეცნეს მახვლითა.

13. და ჰრქუა დავით კაცსა მას, რომელი-იგი უთხრობდა სიტყუასა მას, ვინ
ხარო შენ? და მან ჰრქუა: შვილი ვარ მე კაცისა ერთისა ამაღეკელისა, მწირად
შემოსრულისა.

ა ვინ S. ჰრქუა S. მოწყუედისა S. 5. ჰრქუა S. 6. თქუა S. მიახადეს S. 7. ვარქუ S.
8. მრქუა S. ვარქუ S. 9. მრქუა S. 13. ჰრქუა S. სიტყუასა S. ჰრქუა S.

გ 14. მაშინ ჰრქუა მას დავით: *და შენ ვითარ იკადრე მიყოფად კელი შენი და მოკლვად ცხებული უფლისა?

15. და მოუწოდა დავით კაცსა ერთსა და ჰრქუა: აწვე მოაკედინე ეგე! და მივიდა სწრაფით, სცა და მოკლა იგი.

16. და ჰრქუა მას დავით: სისხლი შენი თავსა შენსა ზედა იყავნ! რამეთუ პირი შენი თვთ იტყოდა, ვითარმედ მე მოვკალ ცხებული უფლისა!

17. და გოდებდა და შეასხმიდა დავით საულს და იონათანს, ძეა მისსა.

18. და უბრძანა სწავლად ძეთა ისრაჴლისათა და იუდასათა მშვლდოსნობად. და დაიწერა ესე წიგნთა წმიდათა:

19. მოხუცებულნი ისრაჴლისანო! მომწყდარან მათათა შენთა წყლულებითა, ვითარ-იგი დაეცნეს ძლიერნი!

და 20. ნუ მიუთხრობთ მაგას გეთად, ნუცა ახარებთ შესავალთა ასკალონისათა, რათა არა სცნან და უხაროდის ასულთა მათ უცხოთესლთასა, ნუცა იხარებენ ასულნი წინადაუტუეთელთანი მათნი ეგე!

21. მათნი გელბუენსი! ნუ მოვალნ თქუენ ზედა ცვარი ცისკრისა, ნუცა გარდამოვალნ წუმა მშვდობისა ღრუბელთაგან მაღალთა, მათნი ეგე სიკუდილისანი, რამეთუ მათ ზედა დაეცნეს შესავედრებელნი იგი ძლიერთანი შესავედრებელსა მას საულისსა, რამეთუ არა ეცხო საცხებელითა!

22. არამედ ეცხო მას სისხლი ბრძოლისა და ცმელი ახოვანთა, ისარნი იგი იონათანისნი არა უკმოქცეულ იყუნეს ცუდად და მახვლი იგი საულისი არა მოქცეულ იყო ცუდად ცალიერი ქარქაშადეე თვსა!

23. საულ და იონათან საყუარელნი, შეუენიერნი და საჩინონი, რომელნი აქა არა განშორებულ იყუნეს ურთიერთას ცხორებასა და არცა სიკუდილსა განიშორნეს, უმადლესნი ორბთანი და უძლიერესნი ღომთანი.

24. ასულნი ეგე ისრაჴლისანი! სტიროდეთ საულს, რომელი შეგამკობდა თქუენ მეწამულითა და სამკაული ოქროსა შესამოსელად თქუენდა.

25. ვითარ დაეცნეს ძლიერნი იგი ბრძოლასა! იონათან, სასიკუდილენდ ჩემდა იწყალ!

26. მტკივის შენთვის, იონათან, ძმაო, ქმუნლკეთილობა იგი შენი, რამეთუ საყუარელ იყავ ჩემდა. და რომელი უმჯობეს იყავ სიყუარულისა და ქმუნლკეთილ უფროს დედათა!

27. ვითარმე დაეცნეს ძლიერნი ბრძოლასა, ანუ ვითარ წარწყმდა საქურველი იგი გულისსათქმელი?

2

ა 1. და იყო, ამის ყოვლისა შემდგომად იკითხა დავით უფლისა მიერ და თქუა: ჯერმე-არს ჩემდა აღსლვად ერთსა მას ქალაქთაგანსა ჰურიასტანისასა? და ჰრქუა მას უფალმან: აღვედ! და თქუა დავით: ვიდრე მივიდე? და ჰრქუა მას უფალმან: ქებრონად!

14. ჰრქუა S. 15. ჰრქუა S. 16. ჰრქუა S. 18. უბრძანა † და S. 20. არა-არად S. წინადაუტუეთელთანი S. 21. მათნი S. 23. შეუენიერნი S. ცხორებასა S. 1. თქუა S. მიერ S. ჰრქუა S. თქუა S. ჰრქუა S.

* ფსლ. 104. ბ. 15.

2. და აღვიდა დავით ქებრონად და ორნივე იგი ცოლნი მისნი: აქინამ იზრაიტელი და აბგეა, ცოლი ნაბალისი, კარმელელისა.

3. და კაცნი იგი, რომელ მის თანა იყუნეს, თვთეულად სახლეულითურთ მოვიდეს და დაემკვდრნეს ქებრონსა შინა.

4. *მოვიდეს და მოკრბეს ყოველნი ტომნი დავითისა და სცბეს მას მეფედ იუდასა ზედა. და უთხრეს დავითს, ვითარმედ: მოვიდეს კაცნი იგი იაბის გალადელისანი. და წარიღეს საულ და დაფლეს იგი.

5. და წარაელინა დავით მოციქულნი მთავართა მიმართ იაბის გალადისთა და ჰრქუა: კურთხეულ ხართ თქუენ უფლისა მიერ! რამეთუ ჭმენით საქმე კეთილი და მოიკცენეთ სიყუარული უფლისა თქუენისა საულისი, ცნებულისა ღმრთისა, და წყალობა-ყავთ მისთვის და დაჰვალით იგი.

ბ 6. და ყაენ უფალმან წყალობა მისი თქუენ ზედა და ჭეშმარიტებაჲ მისი! და მეცა ვყო კეთილი თქუენდა მიმართ, რამეთუ აღასრულეთ სიტყუაჲ თქმული.

7. და აწ განიღიერდენ კელნი თქუენნი და იქმნნეთ ნაშობ ძლიერებისა, რამეთუ მო-ლათუ-კუდა საულ, უფალი იგი თქუენი, აწ, ესერა, მცხო მე სახლნან იუდასმან მეფედ მათ ზედა.

8. და აბენერ. ძემან ნერისმან, სპასპეტმან საულისამან, მოიყვანა მემფიბოშთუ, ძე იგი საულისი, და განიყვანა იგი შორის ბანაკსა მას.

9. და დაადგინა იგი მეფედ გალადსა ზედა თარსისა ზედა და იეზრეილსა ზედა და ეფრემს და ბენიამენს და ყოველსა ზედა ისრაჲლსა.

გ 10. და იყო მემფიბოშთუ, ძე საულისი, ორმოც წლისა, რაჲმს დაჰდა მცფედ, და ორ წელ მეფობდა. ხოლო მისგან იუდასნი შეუდგეს დავითს.

11. და იყო რიცხვ დღეთა, რაოდენ მეფობდა დავით ქებრონს სახლსა ზედა იუდასა, შვდ წელ და ექუს თუე.

12. და გამოვიდა აბენერ, ძე ნერისი, და მონანი მემფიბოშთესნი, ძისა საულისანი, მის თანა ბანაკისა მისგან გაბაონადმი.

13. და იოაბ, ძე შარუელისა, გამოვიდა ქებრონით და მონანი იგი დავითისნი მის თანა, და შეიმთხვევნეს იგინი ავაზანთა თანა გაბაონელთასა და დასხდეს ესენი ამიერ და იგინი მიერ.

14. მაშინ ჰრქუა აბინერ იოაბს: აღდგედ ყრმანი სიმღერად სუენ შორის! და ჰრქუა იოაბ: აღდგედ. და აღდგეს და წარმოდგეს რიცხვთ ათორმეტნი და ეგრეთვე მონათა ძეთა მათგან ბენიამენისთა, მონანი მემფიბოშთესნი, და ეგრეთვე მონათა მათგან დავითისთა.

დ 16. და შებმა-უყოფდეს ურთიერთას მოყუასსა თუსსა, მარცხენითა ჭელითა შეუპურობდეს თმათა მათთა და მარჯუენითა კელითა შთააგებდეს მახელსა გუერდსა მოყუასისასა და მოსწყდებოდეს. და სახელი დაედვა აღელსა. მას „ნაწილი არდაბაგების“, რომელ არს გაბაონს.

17. და განძლიერდა ლუაწლი ბრძოლისა სიფიცხით მას დღესა შინა, და ძღვევასა მიეცა აბინერ და მეოტ იქმნა ერი იგი მისი წინაშე მონათა მათ დავითისთა.

2. იეზრაიტელი S. 3. ქებრონისა S. 5. ჰრქუა S. 10. მისგან-იუმისგან S. 14. ჰრქუა S. 16. მარცხენით S. გუერდსა S.

18. და იყუნეს მუნ სამნი ძენი შარუელისნი: იოაბ და აბესა და ასაელ. ხოლო ასაელ მალე იყო მუტლითა, ვითარცა ჭურციკი ველისა.

19. და წარექცია ასაელს აბინერ და სდევედა ერდგულად და არა უტეგებდა მას მიქცევად მარჯულ და მარცხლ.

20. და კმა-უყო უკომმართ აბენერ ასაელს და ჰრქუა მას: შენ ხარ ასაელ? და ჰრქუა მან: მე ვარ!

21. და ჰრქუა მას აბენერ: განმეყენე ჩემგან და მიაქციე შარჯულ, ანუ მარცხენით, და მოვალს ერთი მონათა ჩემთაგანი და წარიღე ნაძარცვევი მისი! და არა უკმოიქცა ასაელ მისგან.

22. და კულად ჰრქუა მეორედ აბენერ ასაელს: გარეუკუნრქეე ჩემგან, კაცი, ნუუკუე გცე და მოგკლა შენ! და ვითარმე შევადგნე თუალნი იოაბს, ძმასა მას შენსა?

23. და არა უკუნრქეა ასაელ და გარემოიქცა აბენერ და სცა ჰოროლი თვისი, და განსწონა ზურგსა მისსა, დაეცა და მოკულა. და რაჟამს მოვიდინა უოველნი იგი მდევარნი აღგილსა მას, სადა-იგი იღვა ასაელ მომკულდარი, არღარა სდევედ, არამედ აღგილობანსა ფერკნი დაიპყრიან.

24. მაშინ დევნა-უყვეს იოაბ და აბესა აბენერს, და მოვიდეს ჰორცუსა მას ამომანისასა, რომელ არს პირისპირ გაისსა, გჯასა მას უდაბნოსა გაბაონისასა.

25. და შეკრბეს ძენი ბენიაშენისნი, და შეუდგეს კვალსა მას აბენერისასა და დადგეს ჰორცუსა ზედა ერთსა.

26. სიტყვა იყო აბენერ მიერ ბორცუთ იოაბისა და ჰრქვა: ჰე, დაუპრობელად მახვლისა მაგის განტეგებდა, ანუ არა უწყი, რამეთუ აღსასრულსა მაგის საქმისასა სიმწარე შეიქმნეს, ვიდრე არა უბრძანებ ერსა მაგას შენსა უკუნრქევედ მოსრვისაგან ძმათა თვისთასა?

27. მიუგო იოაბ: ცხოველ არს უფალი! თუმცა არა გეთქვა სიტყუად ეგე, ამას ლაშვსა გეზილვამცა ამის ყოვლისა ერისა ჩემისა კელი თითოეულად ძმასა თვისსა ზედა.

28. აწ უბრძანა იოაბ სწრაფით დაბერვა ნესტუსა ერსა მას, აღარა სდევედეს ისრაიტელთა მათ, არცა ყვესლა ბრძოლა.

29. და აბენერ და ერი იგი მისი წავიდეს ლამე ყოელ დასაჭალით კერძო ვიდრე კიდემდე იორდანისა. და წიაღედეს მიერ სწრაფით და მოუფინეს მღინარისკიდესა მას ვიდრე მისლვადმდე ბანაკთა მათ.

30. და იოაბ მოიქცა აბენერისგან და შეკრიბა ერი იგი დავითისი და აღლუმი ყო ანდერზობით, და იპოვნეს მოკლულნი ერისაგან ვითარ ათცხრაშეტი კაცი, და ასაელ მათ თანა.

31. ხოლო დავითის ერთა, რომელ მოსწყდეს ძეთაგან ბენიაშენისთა და კაცთა ებენერისთა, სამასსამეოცი კაცი.

32. და წარიღეს ასაელ და დაფლეს საფლავსა მამისა თვისისასა ბეთლემს. და წარვიდეს იოაბ და ერი იგი ლამე ყოელ და განუთენა მათ ქებრონს.

20 კმაჲ S. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. 21. ჰრქუაჲ S. 22. ჰრქუაჲ S. ნუუკუე²S. 23. განსწუნა S. 25. „და შეკრბეს“ ჩამატებულია. 29. წიაღესლა S. კიდემამდე S. 30. ერისაგან ერთსაგან

3

ა 1. და განძლიერდა ღუაწლი ბრძოლისა შორის სახლსა მას საულისასა და შორის სახლსა დავითისასა. და სახლი იგი დავითისი უამითი უამად აღემატებოდა, განძლიერდებოდა, სახლი იგი საულისი მოაკლდებოდა და შემცირდებოდა.

2. * და ესხნეს დავითს ქებრონს ძენი და იყო პირშო მისი ამონ აქინამისგან იზრაიტელისა.

3. და მეორე იგი მისი დავია აბგესგან კარმელელისა, მესამე იგი მისი აბესალომ, ძე მაქასი, ასულისა თოლმესი, მეფისა მის გესურისა.

4. მეოთხე იგი მისი აღონია, ძე აგვითასი, და მეხუთე იგი მისი საფატია, ძე ამიტალისგან.

5. და მეექვსე იგი იეთერამ ივალასგან, ცოლისა მის დავითისი. ესენი ესხნეს დავითსა ქებრონს.

6. და იყო ბრძოლა შორის სახლსა საულისა და სახლსა დავითისასა. და აბენერ იყო კელმწიფე სახლსა საულისასა.

ბ 7. და საულისი იყო ხარკი ერთი ქალი და შეირთო იგი ცოლად აბენერ, ძემან ნერისმან, და სახელი ქალისა მის რესფა, ასული ულასი. მაშინ ჰრქუა იებოსთე, ძემან საულისამან, აბენერს:

8. რასათვს შეირთე შენ ხარკი იგი მამისა ჩემისა ცოლად? და განრისხნა აბენერ ფრიად და ჰრქვა იებოსთეს, ვითარმედ: ძაღლისთავ ვარი მეა? აცადე აწ, რამეთუ წყალობა ვყავ სახლსა მას ზედა საულ, მამისა შენისასა, ძმათა და ნათესავთა მისთათვს და არა მივედ სახიდ დავითისა! და აწ აღდგომილ ხარ შურისმძებელად ქალისა ერთისათვს ჭერკუალისა?

9. ესე მიყავ მე უფალმან და ესე შემძინენ, არა თუ ეგრე ვყო დავითისთვს, ვითარცა ეფუცა მას უფალი!

10. რამეთუ ღღეს მიეღო მეფობა სახლსა მას საულისასა და აღემართა საყდარი დავითისი ისრაჴლსა ზედან და სახლსა მას ზედან იუდასსა დანიტვან ბერსაბედამდე!

11. ვანკროა იებოსთე სიტყვსა ამისთვს და ვერარა მიუგო სიტყუაჲ აბენერს შიშისა მისგან.

12. და წარავლინა აბენერ მოციქული დავითისა თესაღმუხსას ქუეყანასა და ჰრქვა მას: აღმოქუე მე აღტქმა, და კელნი მიგცნე შენ და მოვაქციო ყოველი ისრაჴლი შენდა!

გ 13. და ჰრქუა დავით: კეთილ არს! ეგრე ვყო, გარნა სიტყუასა ერთსა ეტყუე შენ: არა იხილო პირი ჩემი, ვიდრემდის არა მოიყვანო ცოლი ჩემი მეღკოლ, ასული საულისი, რაჲამს მოხვდოდი შემთხუევეად ჩემდა.

14. და წარავლინა დავით მოციქული იებოსთეს, ძისა მის საულისა, ** და ჰრქუა: მომეც მე ცოლი ჩემი მეღკოლ, რომელი მოვიგე მე ასეულითა მით წინადაუცუეთელებით უცხოთესლთასა!

15. და წარავლინა იებოსთე და მოუღო ქმარსა თვსსა ფალტიას, ძესა სელლასა.

2. იზრაიტელისა S. 7 ჰრქუა S. 8. ხარაკი S. მამის S. წყალობა S. ჭერკუალისა S. 9. შემძინე S. 11. იებოსთეს S. ვერარა S. 12. კელი S. 13. ჰრქუა S. სიტყუასა S. შემთხუევეად S. 14. იებოსთელ S. ჰრქუა S. წინადაუცუეთელებით S.

* 1. ნუმტ. 3. ა. 1. ** 1. მეფეთ. 18. გ. 14.

16. და მოსდევდა ქმარი იგი ცოლსა თვსსა და ტიროდა იგი, ვიდრე მოჰყვანდა მელქოლ ბარაკადამდე: მაშინ ჰრქუა აბენეზერ ფალტიას, ვიდრე თანაუვიდოდა მაგას: წარვედ სახიდ შენდა! და მუნთქუესვე უკუნისკა ფალტია და წარვიდა.

17. და ჰრქუა აბენერ მოხუცებულთა მათ ისრაჴლისათა: გუშინ და ძულან ეძიებდით დავითსა, გინდა მეფობაჲ მისი თქუენ ზედა.

და 18. აწ, აღასრულეთ ნება თქუენი და მიდით მის წინაშე! რამეთუ იტყოდა უფალი დავითისთვის, თქუა: კელითა დავითის მონისა ჩემისათა ვიცნა ერი ჩემი ისრაჴლი უცხოთესლთაგან და ყოველთაგან მტერთა მათთასა!

19. და ეტყოდა აბენერ ყურთა ბენიაშენისთა. და წარვიდა აბენერ თხრობად დავითისა ქებრონს სიტყუსა მისთვის, რომელ თქუეს ძეთა ისრაჴლისათა და ყოველმან სახლმან ბენიაშენისამან.

20. და მივიდა აბენერ დავითის თანა ქებრონად და მის თანა იყო ოც ოდენ კაცი. და ყო დავით აბენერისთვის და კაცთა მათ, რომელ მის თანა იყუნეს, სიხარული და შვება დიდი.

21. და ჰრქუა აბენერ დავითს: აწ განმიტევე მე და წარვიდე და შემოგიკრიბო უფალსა ჩემსა ყოველივე ისრაჴლი და დავდვა აღთქმა ჩემი შენდა მიმართ! და მეფობდე ყოველსა ზედა, რომელთა ჰნებაეს სულსა შენსა! უკჳნა დავით აბენერს და წარვიდა მშუღობით მუნთქუესვე.

22. და, აჰა, იოაბ და მონანი დავითისნი მოვიდეს ბანაკისა მისგან დიდითა ნატყუენავითა, ხოლო იოაბ არა იყო დავითისა თანა ქებრონად, რაჲმს მიივლინა და წარვიდა მშუღობით, .

ე 23. იოაბ და ყოველი ერი მისი, ვითარცა მოვიდნენ და მიუთრეს იოაბს და ჰრქუეს, ვითარმედ: მოვიდა აბენერ, ძე ნერისი, დავითისა და განუტევა იგი მშუღობით და წარვიდა მუნთქუესვე.

24. შევიდა იოაბ წინაშე მეფისა და ჰრქუა მას: რა ჰქმენ ესე, რამეთუ მოვიდა შენდა აბენერ, ძე ნერისი, და შენ განუტევე იგი, წარვიდა მშუღობით?

25. ანუ შენ არა იცოდეა უკეთურება იგი აბენერისი, რამეთუ შეტყუვილად შენდა მოვიდა იგი და განცლად შესავეალ-გასავეალთა შენდა ცნობად, რასა შენ იქმ?

26. და გამოვიდა იოაბ მეფისაგან, დასწინა მოციქულნი აბენერს და მიაქციეს იგი გარე ჭურღმულითგან სეირისა და დავით არა იცოდა.

27. *უკუმოქცევასა აბენერისასა მიეგებოდა იოაბ და მიაქცია გუერდით კერძო ბჳეთა მათ და ჰზრახვიდა მას ზაკეთ, და უგმირა გუერდსა მისსა მახული და მოკლა იგი. და მოკულა აბენერ ნაცვლად ასაელისა სისხლის-აოკს ძმისა იოაბისასა.

28. ამისა შემდგომად ვითარცა ესმა დავითს, თქუა: უბრალო ვარი მე და მეფობა ესე ჩემი უფლისა მიერ სისხლისა მისგან უკუნისამდე, სისხლისაგან აბენერისა, ძისა ნერისა.

16. ჰრქუაჲ S. 17. ჰრქუაჲ S. 18. თქუაჲ S. 19. ყოველსა S. სახლსა S. ბენიაშენისათა S. 21. ჰრქუაჲ S. ჰნებაეს S. 22. ნატყუენავითა S. 23. მისნი S. 24. ჰრქუაჲ S. 25. იქმნ S. 27. გუმრდით S. ჰზრახვა S. გუმრდსა S. 28. თქუაჲ S.

• 3. მ-ფთ. 2. ა. 5.

გ 29. ხოლო სისხლი იგი აბენერისი თავსა ზედან იოაბისასა იყავნ და ყოველთა ზედან სახლსა მამისა მისისასა! და ნუ მოაკლოს სახლსა იოაბისასა უბრთა ხაშში, კეთროვანი. და პურის-მთხოველი, და მახვლითა მოკჳუდარი და სიყმილითა.

30. იოაბ და აბესა, ძმა მისი, უმზირდეს მარადის აბენერს მოკლვად ნაცვლად სისხლისა მის ასაელისა, ძმისა მათისა, რომელი-იგი მოკლა ბრძოლასა შინა გაბაონს.

31. და ჰრქუა დავით იოაბს და ყოველსა ერსა, რომელნი მის თანა იყუნეს: კელი მიჰყავთ საყელესა, მოიბეთ სამოსელი თქუენი და შთაიკეთ ძაძა და სტიროდეთ აბენერს! და თავადი მეფე წინაუძლოდა საქუმელთა მათ აბენერისთა.

32. და მოილეს და დაფლეს იგი ქებრონს. აღილო კმა მეფემან, სამარესა მას ზედა ტიროდა და ატირებდა ერსა მას აბენერსა ზედა.

33. შეასხმიდა. კმითა გოდებდა და იტყოდა: მსგავსად სიკუდილისა მის უგუნურისა მოკუდა აბენერ!

ზ 34. კელნი შენნი არა შეიკრნეს და არცა ფერკნი შენნი ბორკილითა. პირველად, ვითარცა ნაბალ, წინაშე ნაშობთა მათ უსჯულოებისათა დაეცა და შეკრბა ყოველი ერი ტირილად მისსა.

35. და მოვიდა ყოველი ერი წინაშე დავითისა და ეტყოდეს მას, რათა ჰამოს პური, ხოლო მან არა ინება. და ფუცა დავით და თქუა: ესე მიყავნ ღმერთმან და ესე შემძინენ, უკუეთუ ვჰამო პური, გინა სხუა რამე ვიდრე მწუხრამდე.

36. ვითარცა ესმა ერსა მას, სათნო-უჩნდა მათ ყოველივე, რამცა ყო დავით.

37. და გულსხმა-ყვეს მას დღესა შინა ყოველმან ერმან ისრაჴლისამან, რამეთუ ბრძანებითა მეფისათა არა იყო სიკუდილი აბენერისი, ძისა ნერისი.

38. სიტყუად იწყო მეფემან ერისა მისა და ჰრქუა: არა იცითა, რამეთუ დღეს მთავარი დიდი დაეცა ისრაჴლსა შორის?

39. ანუ არა უწყით, რამეთუ ნათესავი და მეგობარი და კელმწიფე დიდი ნოკუდა? ხოლო კაცი ესე, ძენი შარუელისნი, გულფიცხელ არიან სასტიკებითა ჩემსა უფროს. მიაგენ მათ უფალმან საქმეთა მათთაებრ უკეთურთა!

4

ა 1. ვითარცა ესმა ესე იებოსთეს, ვითარმედ მოკუდა აბენერ ქებრონს, და დაქსნდეს ძარღუნი მისნი და ყოველივე ერი იგი ისრაჴლისა შეძრწუნდა.

2. და ორნი კაცი მთავარნი, ერისთავნი იებოსთესნი, ძისა მის საულისანი: ბანეა და რექაბ, ძენი რემონისნი, ბეროთ ელიოხანი და ძეთა მთავანივე ბენიამენისნი; რამეთუ ბეროთცა შერაცხილ იყო ძეთა მათ ბენიამენისთა.

3. რამეთუ განძებულ იყუნეს ბეროთელნი იგი გეთსა, და მუნ მწირობდენ ვიდრე დღეინდელად დღემდე.

ბ 4. და იონათანისი, ძისა მის საულისი, დაშთომილ იყო ძე ერთი შეხაშმებული ფერკითა და იყო იგი ხუთისა წლისა, რამეთუ ეამსა მას, რომელსა მოვიდა მეამბვე იგი საულისა და იონათანისა, ძისა მისისა, ეზრაელით, აღიქუა იგი მაწოვნებლმან, წარიტაცა. და იყო, სივლტოლასა მას მისსა და სწრაფასა

დაეცა იგი ფერკბთა ზედან მის ყრმისათა და აღაკელობა იგი. და სახელი ერქვა ნემფიბოსთე.

5. და მოვიდეს ძენი იგი რემონისნი, ბეროთენისანი: რეჰაბ და ბანეა, ძმა მისი, და შევიდეს სახიდ იებოსთესა, და მას ეძინა სასვენებელსა შინა თვსსა.

6. და მეკარეცა მირულებულ იყო, რომელი სცვიდა მას, და რეჰაბ და ბანეა დაიმაღნეს.

გ 7. შევიდეს იდუმალ და მოკლეს იებოსთე მძინარე სასვენებელსა ზედა, საწოლსა შინა, და მოკუეთეს თავი მისი და წარიღეს დასავლის კერძო ღამე ყოელ.

8. და მობრთუეს დავითს ქებრონად და ჰრქუეს მეფესა: აჰა, ესერა, თავი იებოსთესი, ძისა საულისი, მტერისა შენისა, რომელი გეძიებდა შენ მოკლვად! მოგცა შენ უფალმა, უფალსა ჩუენსა, შურის-გებაჲ მტერთა მისთა საულისი და ყოვლისა სახლისა მისისა.

9. მიუგო დავით რეჰაბსა და ბანეას, ძმასა მისსა, ძეთა რემონისთა ბეროთელისა და ჰრქუა: ცხოველ არს უფალი ჩემი, რომელმან იცნა სული ჩემი ყოველთაგან ჰირთა!

ღ 10. *ვითარცა, რომელმან მითხრა მე სიკუდილი საულისი და მას ეგონა, ვითარმედ კეთილსა რასმი ვახარებო და მუნთქუესევე მო-ხოლო-გკალ იგი სეკელას, რომლისა ვინ უწყის, თუ ჯერ-იყო ჩემდა მიცემად ხარებისა მისისათს.

11. და აწ კაცთა მაგათ უკეთურთა შეხუედით და მოჰკალთ კაცი მართალი სასვენებელსა შინა. ეგრეთვე ვიძიო შური კელთაგან თქუენტა და მოგსპო თქუენ ქუეყანით!

12. და უბრძანა დავით მონათა თვსთა და მოსწყუდნეს იგინი, და ჩამოჰკიდნეს იგინი გოდოლსა ქებრონს, მოჰკუეთეს კელნი და ფერკნი მათნი, და დამოჰკიდეს იგინი გოდოლსა ქებრონისასა, და თავი იგი მიიღეს და დაფლეს საფლავსა მას აბენერისა, ძისა ნერისა, ქებრონს შინა.

5

ა 1. და მოვიდეს და მოკრბეს ყოველნივე ნათესავნი ისრაჴლისანი დავითისა ქებრონად და ჰრქუეს მას: **აჰა, ესერა, ჩვენ ძვალნი ძვალთა შენთაგანნი და ჯორცნი ჯორცთა შენთაგანნი!

2. რამეთუ ჰირველცა, ვიდრე საულ მეფე იყო ჩუენ ზედა, შენვე იყავ წინამძღუარ და მბრძანებელ ისრაჴლისა, რამეთუ შენ გრქვა უფალმან, ვითარმედ: შენ ***დამწყსო ერი ჩემი ისრაჴლი!

3. და მოვიდეს და მოკრბეს ყოველნი მოხუცებულნი ისრაჴლისანი ქებრონად მეფისა თანა. დაღვა აღთქმა მათ თანა დავით ქებრონს წინაშე უფლისა, და სცხეს დავითს მეფედ ყოველსა ზედა ისრაჴლსა.

4. ****რამეთუ ოცდაათ წლისა იყო დავით, რაჟამს სცხეს მას მეფედ, და ორმოც წელ მეფობდა იგი.

5. სახით S. 7. მოკუეთეს S. 8. მობრთუეს S. მისთა S. 9. ჰრქუა S. 10. ჯერ-იყოს S. 11. შეხუედით S. 12. მოკუეთეს S. იგინი იგი S. 3. ქებრონად S.

* ზე. 1. გ. 14 ** 1. ნემტ. 11. ა. 1. *** ფსლ. 77. ზ. 71. **** 3. მფე. 2. ბ. 11.

5. შვდ წელ და ექუს თუე მეფობდა ქებრონს იუდასა ზედა; ოცდაათსამეტ-სა წელსა მეფობდა ყოველსა ისრაჲლსა ზედა და იუდასა ზედა იერუსალჲმს.

ბ 6. და წარვიდა დავით მეფე და ყოველი ერი მის თანა იერუსალჲმად იებუსელისა მის, რომელ-იგი დამკვდრებულ იყო ყოველსა მას ქუეყანასა. ეუწყა დავითს, რამეთუ იტყოდეს იებუსელნი იგი, ვითა: არა შემოვიდეს დავით აქა, რამეთუ მკდომად აღუდგეს ბრმანი და მკელობელნი! და იტყოდეს, ვითარმედ: ყოვლადვე ნუ შემოვალნ აქა დავით!

7. და მოვიდა დავით და დაიპყრა ციხისციხე იგი სიონისი, ესე არს ქალაქი დავითისი.

8. და უბრძანა დავით მას დღესა შინა: ყოველმან, რომელმან დასცეს იებუსელი, მახული აღიღენ ბრმათა ზედან და მკელობელთა და მოსრენ იგინი, რომელთა სძულდა სული დავითისი! რამეთუ ამის გამო თქვან სიტყვსა ჯერად, ვითარმედ: ბრმანი და მკელობელნი ნუ შევლენ ტაზარად უფლისა.

9. და დაემკვდრა დავით ციხისციხესა მას და ერქვა მას ქალაქი დავითისი. და აღაშენა ქალაქი გარემოს ბორცუსა მას, და მასვე შინა აღქმნა ტაზარი თვისი.

10. და გამდიდრდებოდა დავით და უფალი ყოვლისა მპყრობელი იყო მის თანა.

11. *მაშინ მიუვლინა მოციქულნი ქიარამ, მეფემან ტეროსისამან, და მიუძღვნა მას ძელი ნაძვსა და ფიჭვსა, და მოუვლინა მას ხურონი ძელი-სანი, მოქმედნი ქვისანი და აუშენეს მუნ ტაზარი დავითისა.

გ 12. და გულისხმა-ყო დავით, რამეთუ წარუმართა უფალმან მეფობა მისი ყოველსა ზედა ისრაჲლსა და აღიმალდა მეფობა მისი ერისათჳს მისისა ისრაჲლსა.

13. **და ისხნა დავით სსუანი ცოლნი და ხარჭანი იერუსალჲმს შემდგომად მოსლვისა მისისა ქებრონით, და ესხნეს მას სსუანიცა ძეებ და ასულეებ.

14. და ესე სახელები არს შეილთა მისთა, რომელნი იშუენეს იერუსალჲმსა: სამაათ, ესებამ, ნათან, გალამან,

15. იებარ, თუმუსუს, ელფალატ, ნაგეთ, ნაფეკ.

16. ენათ, ელსამის, ბალიდად, ელიფალეთ.

17. ***და აგრძენს უცხოთესლთა მათ, ვითარმედ სცხეს დავითს მეფედ ისრაჲლსა ზედან. და გამოვიდეს ყოველნი უცხოთესლნი მოძიებად დავითისა. და ვითარცა ესმა დავითს, ვითარმედ ეძიებენ მას უცხოთესლნი იგი, მოვიდა დავით ადგილსა მას ძნელოვანსა.

18. და მივიდეს უცხოთესლნი იგი და განეზავეს უბესა მას ტიტანელთასა.

19. და იკითხა დავით უფლისა მიერ და თქუა: უკუეთუ ჯერ-არს ჩემდა ზედამისლვად უცხოთესლთა მათ და მომცნე იგინი ჳელთა ჩემთა? და ჳრქვა უფალმან დავითს: მივედ, რამეთუ მიმიცემიან იგინი ჳელთა შენთა!

დ 20. ****და მოვიდა დავით და დაესხა უცხოთესლთა და მოსრნა იგინი და თქუა დავით: მოსრნა უფალმან მტერნი ჩემნი და უცხოთესლნი წინაშე ჩემსა, ვითარცა განიყვიან და განიჭრიან წყალნი მრავალნი, რამეთუ ამის გამო ერქუმის ადგილსა მას ადგილი მოსასრველი.

5. თუშ S. 8. აღიღე S. 13. სსუა S. 19. თქუა S. 20. თქუა S.

* 1. ნეშტ. 14. ა. 1. ** 1. ნეშტ. 3. ა. 1.2. *** 1. ნეშტ. 14.. ბ. 8. **** ესაია 28. დ. 21.

21. და დაყარნეს უცხოთესლთა მათ სივლტოლასა მათსა კერპნი იგი მათნი. და აღიხუნა იგინი დავით და ერმან მისმან.

22. მერმე შე-ლავე-სძინეს უცხოთესლთა მათ გამოსლვად კრებულად ჯშირად უბესა მას ტიტანელთასა.

23. და იკითხა დავით უფლისაგან: უკუეთუ მივიდე უცხოთესლთა ზედა, მომცნე იგინი კელთა ჩემთა? და პრქუა უფალმან დავითს: ნუ განხვალ მათდა, არამედ გარემოიქვეც და მახლობელად მათსა დაემალე ლელესა მას გლოისასა!

24. და რაჟამს გესმეს შენ ჯამა ძრვისა მალნარისა ადგილსა მას გლოისასა, მაშინ მივედ მათ ზედა, რამეთუ მაშინდა გამოვიდეს უფალი წინაშე შენსა ბრძოლად და დაცემად უცხოთესლთა მათ.

25. და ყო დავით, ვითარცა უბრძანა მას უფალმან. დასცნა უცხოთესლნი იგი გაბაონითგან ვაზერადამდე.

6

ა 1. კუალად შეკრიბნა დავით ყოველი კაბუკი რჩეული სახლისაგან ისრაჲლისა, ვითარ სამასი ათასი კაცი.

2. * და წარვიდა დავით და ყოველი ერი მის თანა, მდიდარნი და მთავარნი სახლისა იუდასნი, აღსლვად ბორცუსა მას ზედა წარმოღებად კიდობნისა მის სჯულისასა, რომელსა ზედან წოდებულ არს სახელი უფლისა ღმრთისა ძალთასა, რომელსა ზედან დადგინებულ იყო ქერობინი. მას ზედა.

3. და აღიღის და დადგის კიდობანი იგი სჯულისა ურემსა ზედან ახალსა.

4. და **წამოიღეს იგი სახლისა მისგან ამინადაბისა, რომელი იყო ბორცუსა მას ზედა, და ოზიას, ძმათა მისთა და ძეთა ამინადაბისათა მოაქუნდა ურემი იგი კიდობნითურთ ღმრთისათ, და ძმანი მისნი ვიდოდეს გარემოსა კიდობანსა.

5. და დავით და ყოველი ერი ისრაჲლისა იმღერდეს წინაშე კიდობანსა ღმრთისა ნესტეთა და ქნართა, ბობლნითა და ლინითა და პირად-პირადითა სახიობითა.

6. და მოიწინეს ვიდრე კალომდე ორნია იებოსელისა. მას ჯამსა მიჰყო კელი თჳსი ოზია კიდობანსა ღმრთისასა, რათამცა დაამტკიცა, რამეთუ შეხარა იგი ზვარაკმან.

ბ 7. და განრისხნა გულისწყრომით უფალი ოზიასა ზედა, მუნთქუესვე ურიღებისა მისთჳს განგალა იგი და მოკუდა კიდობანსა მას თანა უფლისასა წინაშე ღმრთისა.

8. *** და შეუძნდა დავითს შემუსრვაჲ იგი ოზიასი. და ეწოდა ადგილსა მას „შესამუსრველი ოზიასი“ მოღლენდელად ღმრთისა.

9. და შეეშინა დავითს უფლისაგან და თქუა: ვითარ შევილო სახიდ ჩემდა კიდობანი სჯულისა ღმრთისა?

10. და არა უნდა დავითს მიქცევად კიდობანი იგი უფლისა მისისა ქალაქსა დავითისასა, არამედ მიაქცია სახიდ აბედადისა გეთელისა.

21. იგინი იგი S. 23. პრქუა S. 25. იყო S. 1. კაცი+და წარვიდა დავით S. 2. წარმოღებად S. 3. დადგის+და S. 9. თქუა S.

* 1. ნშტ. 13. ბ. 5. ** 1. მფთ. ა. 1. *** 1. ნშტ. 13. დ. 11.

11. და დადგა კიღობანი უფლისა მუნ სამ თუე ოდენ და აკურთხა უფალ-
მან სახელი იგი აბედადისი გეთელისა.

12. *მიუთხრეს დავითს: აკურთხა უფალმან სახლი აბედარისი და ყოვე-
ლივე. რამცა არს მისი, კიღობნის გამო ღმრთისა! წარვიდა დავით და აღმოიღო
კიღობანი სჯულისა ღმრთისა სახლისაგან აბედადისა ქალაქად დავითისა სიხა-
რულით.

გ 13. **და იყუნეს მის თანა, რომელთა მოაქუნდათ კიღობანი იგი, მემღერ-
ნი შუდ დასად და საკლავები ზუარაკთა და კრავთა.

14. დავით როკვიდა წინაშე კიღობნისა მის პარითა შორის მისცუნვართა
მათ და მბობლნართა წინაშე უფლისა მკული სამაქულითა ძოწეულითა.

15. და დავით და ყოველთა ერთა ისრაჴლისათა მოიღეს კიღობანი ღალა-
დებითა კმითა ნესტესათა.

16. და შევიდოდა რა კიღობანი იგი უფლისა ქალაქად დავითისა და მელ-
ქოლ, ასული საულისი, იჭკრებოდა სარკმლით გამო და იხილა მეფე დავით,
რამეთუ როკვიდა ქნარითა მომღერალი წინაშე კიღობნისა უფლისა, და განგმო
ვულსა შინა თვისა.

17. და მოიღეს და დადგეს კიღობანი იგი ღმრთისა კარავსა მას შინა, რო-
მელი აღმართა დავით. და შეწირა დავით წინაშე უფლისა საკურთხენი მშკლო-
ბისანი.

18. ***და რაჲამს აღასრულა შეწირვამ მსხუერპლთა და მშკდობისათა,
აკურთხა ყოველი იგი ერი სახელითა უფლისა ყოველისა მპყრობელისათა.

დ 19. და განუყო ყოველსა მას ერსა და ყოველსა ძალსა ისრაჴლისათა
დანითგან ვიდრე ბერსაბემდე: მამაცსა და დიაცსა, თუთო კუერი პური და თითო
დარანი კორცი და თუთო მანდარი ტაბაკისაგან. და წარვიდა ერი იგი სახიდ
თვსად.

20. და შეიქცა დავით კურთხევად სახლისა. თვისისა. და გამოეგებოდა მას
მელქოლ, ასული საულისა, აკურთხა იგი და ჰრქუა: რაბამადლა რამე ჰაეროვან
და დიდებულ იყავ შენ დღეს, მეფე ეგე ისრაელისა, რაჲამს განკვართულ იყავ
შენ და მოხვდოდე წინაშე მონათა შენთა და მკევალთა, ვითარცა ვინ განიკვარ-
თის როკვასა თვისსა, ეგრე რამე განკვართულ იყავ დღეს.

21. მიუგო დავით მელქოლს და ჰრქუა: წინაშე უფლისა ჩემისა ვიხარებ-
დე და ვროკვიდე. ხოლო კურთხეულ არს უფალი ჩემი, რომელმან გამომირ-
ჩია მე უფროს მამისა შენისა და ყოველისა სახლისა მისისა, რამეთუ დამამტკი-
ცა მე მთავრად ყოველსა ზედა ერსა თვისსა ისრაჴლსა.

22. მის წინაშე ვიხარებდე, და ვიმღერდე და ვროკვიდე წინაშე უფლისა
და განვიკუართო სიხარულით უფრო და უფროს და შეურაცხად გამოვჩნდე
წინაშე თუალთა შენთა და თუალთა მკევალთა შენთასა, რომელთა წინაშე მარ-
ქუ მე, ვითარმედ: დიდებულ რამე შინდი!

23. და მელქოლს, ასულსა საულისასა, აღარა ესვა შეილი ვიდრე სიკუ-
დიდმდე მისა.

11. თუშ S. 12. სიხარული S. 13. კრავთა S. 17. საკურთხენი S. 20. ჰრქუა S.
21. ჰრქუა S. დამამტკიცა S.

* 1. ნუმტ. 15. დ. 25. ** 1. ნუმტ. 15. დ. 26. *** 1. ნუმტ. 16. ა. 2.

7

ა 1. და იყო, ვითარცა დაემკვდრა დავით სახლსა შინა თუსსა. და დააცხრენა უფალმან გარემოს მისსა ყოველნი მტერნი მისნი.

2. მიუფო მეფემან ნათანს წინაწარმეტყუელსა: *მე, ესერა, დამკვდრებულ ვარ ტაზართა შინა ჩემთა და კილობანი იგი სჯულისა სდგას კარავსა შინა უფლისსა!

3. მიპუფო ნათან წინაწარმეტყუელმან მეფესა და ჰრქუა: სად ღმერთმან განგიმარჯვა! მივედ შენ და ყავ, რაცა გნებაეს, რამეთუ უფალი ღმერთი შენ თანა არს.

4. და იყო მას ღამესა ბრძანებაჲ უფლისა ნათან წინაწარმეტყუელისა მიმართ და ჰრქუა:

5. მივედ და არქუ მონასა ჩემსა დავითსა, ვითარმედ: ესრე იტყვს უფალი: არა შენ მიშენო სახლი, რათა დავიმკვდრო მას შინა?

6. რამეთუ არა დამკვდრებულ ვარ მე საყოფელთა შინა მიერ დღითგან, ოდეს გამოვიყვანე ძენი ისრაჴლისანი ქუეყანით ეგვიპტით ვიდრე აქა ჟამამდე, არამედ ვილოდე მათ თანა საბანაკესა მათსა კარვითა ყოველსა ადგილსა.

7. რომელსაცა მივილოდე ძეთა მათ თანა ისრაჴლისათა და არა თუ სიტყვით სადა ვის ვეტყოდე ერთსა ნათესავთაგანსა ძეთა ისრაჴლისათა, რომელთა-იგი ვამცენ მწყესა ერისა ჩემისა ისრაჴლისა, ვითარმედ: რად არა მიშენეთ მე სახლი ძელთაგან ნაძუთასა?

ბ 8. და აწ შენ ესრე ჰრქვა მონასა ჩემსა დავითს: ესრე იტყვს უფალი ყოვლისა მპყრობელი: **გამოვიყვანე შენ ფარეხთაგან სამწყსოთასა და გყავ შენ წინამძღუარ ერისა ჩემისა ისრაჴლისა.

9. და ვიყავ შენ თანა ყოველთა გზათა შენთა, ვიდრეცა ხვლოდე და მოვსრენ ყოველნი მტერნი შენნი წინაშე შენსა და მიგეც შენ სახელი ღიღი მგზავსად სახელთა მათ დიდთა, რომელნი უწინარეს შენსა იყუნეს ქუეყანასა ზედა.

10. და აწ მივსცე ადგილი ერსა ჩემსა ისრაჴლსა, დაენერგნე იგინი და დაემკვდრნე იგინი თავისთავ და არღარა ზრუნვიდნენ, არცა შესძინოს ძემან უსჯულოებისამან ვნებად მათა, ვითარცა-იგი წინათვე,

11. და დღეთა, რომელთა დავამტკიცენ მსაჯულნი ერსა ჩემსა ზედა ისრაჴლსა. აწ მე განგისუენო შენ ყოველთაგან მტერთა შენთა და გაუწყოს შენ უფალმან, ვითარ-იგი ჯერ იყოს მისა შენებად ტაზარი.

12. ***და იყო, რაჟამს აღგესრულნენ დღენი შენნი, დაიძინო მამათა შენთა თანა, და აღვადგინო ნათესავისა შენისაგან, რომელი იყოს მუცლისაგან შენისა და განუმზადო მას დამტკიცებად მეფობა შენი.

13. ****და მან აღაშენოს ტაზარი სახელისა ჩემისათს და აღმართო საყდარი მისი მიუკუენისამდე.

14. *****და ვიყო მე მისა მამა და იგი იყოს ჩემდა ძე. უკუეთუ შემცოდოს მე, ვგუემო იგი კუერთხითა კაცთათა და განვსწავლო იგი ძეთა მიერ კაცთასა;

3. ჰრქუაჲ S. 4. ჰრქუაჲ S. 5. ჰრქუაჲ S. 10. დავნერგე S. ვნებად S. 11. განვისუენო S. 12. აღგესრულენ S. დაიძინოს S. 14. ვგუემო S. კუერთხითა S.

* 1. ნეშტ. 17. ა. 1. ** 1. მ'ფე. 16. გ. 11. ფს'ლმ. 77. ზ. 70. *** ვ. მ'ფე. 8. ბ. 19. **** 3. მეფ. 5. ა. 5. ***** 1. ნეშტ. 22. ბ. 10. ებრ. 1. ბ. 5.

15. *ხოლო წყალობა ჩემი არავე დავაყენო მისგან, ვითარცა დავაყენე მათგან, რომელნი მდრკეს პირისაგან ჩემისა.

გ 16. და დავამტკიცო მეფობა იგი მისი და სახელი მისი უკუნისამდე წინაშე ჩემსა **და საყდარი მისი აღმართებულ იყოს წინაშე ჩემსა უკუნისამდე.

17. და მგზავსად სიტყუათა ამით და ჩუენებათა მათ ეტყოდა ნათან დავითს.

18. და შევიდა დავით მეფე და დაჯდა წინაშე უფლისა და თქუა: ვინ ვარი მე, უფალო ჩემო, უფალო? ანუ რა არს სახლი ჩემი, რამეთუ ესეოდენ შემწყურე მე?

19. რამეთუ უნდო და არარა ვარ მე შენს წინაშე, უფალო, უფალო ჩემო! და ვითარ იტყოდე ოდენ მყოვარ სახლისათჳს მონისა შენისა და ესე რჯულ არს მონისა შენისა შენდა მიმართ, უფალო, უფალო ჩემო!

20. რალამე შევსძინო, დავით, სიტყუად შენს წინაშე? და აწ შენ იცი მონისა შენისა, უფალო, უფალო ჩემო!

21. მონისა შენისათჳს ყავ ნიჰისაებრ შენისა ყოველი დიდება, რათა გულისხმა-უყო მონასა შენსა.

22. სიმდიდრისათჳს ჩემისა, უფალო ჩემო, უფალო, რამეთუ არა ვინ არს მგზავსი შენდა ღმერთად შენსა გარეშე, ყოველი რაოდენი გუესმა ყურთა სუენათა!

დ 23. არა ვინ არს ნათესავი, ვითარ ერი შენი ისრაჴლი, რომელსა-იგი უძლოდე ქუეყანასა ზედან, ღმერთო, მაცხოვრად მათდა, რათამცა მოაპოვე იგი ერად შენდა და აღიდე სახელი დიდებითა დიდითა, რაჟამს გამოგყვანდა ერი შენი, რომელი იქსენ ქუეყანისაგან ეგვპტელთაგან, ერი იგი და სამკვდრებელი.

24. და განამზადე თავისა შენისა ერი შენი ისრაჴლი ერად საუკუნოდ და შენ, უფალო, იყავ მათა ღმერთად.

25. და აწცა, უფალო, უფალო ჩემო, სიტყუასა მას რომელსა იტყოდე მონისა შენისათჳს და სახლისა მისისათჳს, დამტკიცენ უკუნისამდე! და ვითარცა ეტყოდე, ეგრეცა ყავ.

26. და აწ ამალდინ სახელი შენი უკუნითი უკუნისამდე, უფალო ყოვლისა მპყრობელო, ღმერთო ყოვლისა ისრაჴლისაო, და სახლი მონისა შენისა დავითისი აღმართებულ იყავნ წინაშე შენსა!

27. რამეთუ შენ, უფალო ყოვლისა მპყრობელო, ღმერთო ისრაჴლისაო, განადე ყური მონისა შენისა და სთქუ, ვითარმედ: აღგაშენო შენ! სთქუ, ვითარმედ: აღგიშენო შენ სახლი! ამისთჳს პოვა მონამან შენმან გულჯანილობად ღმრთისა მიერ ლოცვად შენდა თხოვა ესე.

28. და აწ, უფალო, უფალო ჩემო, შენ ხარ ღმერთი და სიტყუანი შენნი ეგნედ ჰენმართებითა, ვითარცა იტყოდე მონისა შენისათჳს კეთილთა ამათ!

29. და აწ აკურთხე სახლი მონისა შენისა, რათა ეგოს უკუნისამდე წინაშე შენსა, რამეთუ შენ, უფალი, იტყოდე, და კურთხევითა შენითა იკურთხენ სახლი მონისა შენისა უკუნისამდე!

17. ჩუენებათა S. 18. თქუა S. 20. შევსძინეს S. სიტყუად S. 22. ღმერთათ S. რამოდენი S. გუესმა S. 23. გამოყვანდა S. 24. ღმერთათ S. 28. სიტყუანი S.

* ფსალმ. 88. ს. 4. და ე. 37. ** ებრა. 1. გ. 8.

8

ა 1. *და იყო, ამისა შემდგომად მოსრვიდა დავით უცხოთესლთა მათ და დაიმორჩილებდა მათ, მოუღებდა დავით განყენებულსა მას კელთაგან უცხოთესლთასა.

2. და მოსრვიდა დავით მოაბსა და ბაღისპირითა განზომდა ქუეყანასა, რამეთუ დასძინა მათ ქუეყანასა ზედა, და წარკდეს ორნი წილნი სიკუდილისანი, ხოლო მესამე იგი ნაწილი ცოცხალი დაიპყრა. და იყუნეს ნეშტნი იგე მოაბისნი მონად დავითისა და მოართუმიდეს მას ძღუენსა.

3. და მერმე დავით მოსრა აღრაზარ, ძე როამისი, მეფისა მის სუბელისა, რამეთუ ერი შეიკრიბა და მოვიდოდა დასხმად კელთა მისთა მდინარისკიდესა მას ეფრატისასა.

ბ 4. და წარმოიღო მისი ათასი ეტლი ტყუედ და შვიდ ათასი მკედარი და ოცი ათასი მკუირცხლი ფაროსანი. და დაქსნა დავით ყოველივე იგა ეტლები და გამოარჩია ასი ეტლი ოქროცხებული და დაიყენა იგი სამსახურებელად სამეფოდ.

5. მას ქამსა მოვიდა ასურასტანელი დამასკით შემწედ აღრაზარ, მეფისა მის სუბელისა. მერმე მოსწყუდა დავით ასურასტანელისა მის ოცდარათასი კაცი სპარაზენი.

6. და დადვა დავით ადგილ-ადგილ მცველნი სოფლებსა მას ასურასტანით კერძოსა და დამასკით კერძოსა და ყოველი ასურასტანელნი მონად დაიმორჩილნა და მოართუმიდეს მას მარადის ძღუენსა და ხარკსა და შეეწეოდა უფალი დავითს ყოველთა გზათა მისთა, ვიდრეცა ვიდოდა.

7. და მოუხუნა დავით სალტენი იგი ოქროსანი, რომელი ესხნეს მონათა აღრაზარისთა, მეფისა მის სუბასასა, მოიღო იერუსალიმად,

8. მასბაკით და სხუათა მათგან ქალაქთა რჩეულთა აღრაზარისთა წარმოიღო დავით მეფემან სპილენძი დიდძალი, რომელი-იგი იქმარა სოლომონ, მემან დავითისამან, რამეთუ ამისგან შექმნა ტაბლა იგი და სუეტნი და ემბაზნი და ყოველნი ჭურჭელნი.

9. და ვითარცა ესმა ესე თოჲ მეფესა მას ემათელთასა, რამეთუ მოსრნა დავით ყოველნი ძლიერნი აღრაზარისნი,

გ 10. მიუვლნა მათ თოჲ იედორა, ძე თვისი, დავითს მეფესა კიხვად მშვიდობისა და აკურთხა იგი, რამეთუ აღრაზარ მარადის მკდომ იყო თოჲვისა. მოვიდა იედორა დავითისა დიდითა ძღუენითა: ოქროთა და ვერცხლითა და მრავლითა ჭურჭლითა სპილენძისათა.

11. და წაიღო იგი დავით მეფემან და მიუპყრა ღმერთსა ოქრო-ვერცხლით და ყოველით ჭურჭლითურთ, რომელი მოიღო ქალაქთა მათგან მძლავრობით.

12. ედოელთასა და მოაბელთა და ძეთაგან ამონისთა და უცხოთესლთა ერისა მისგან ამაღეკათასა და ნატყუნავისა მისგან აღრაზარისი, ძისა რუბისა, მეფისა მის სუბელისა.

2. წელნი S. ძღუენსა S. 4. ტ.უტდ S. 6. ძღუენსა S. 7. ი"შლიმ"დ S. 8. მასბაკი S. სხუათა S. სუტენი S. 12. ნატყუნავისა S.

• 1. ნეშტ. 18. ა. 1.

დ 13. და კუალად განითქვა სახელი დავეითისი, ოდეს დაიპყრა სირია და ნემორიქვა მუნით კევსა მას მარილოვანსა, სადა მოსწყვდნა ცხრაშეტნი ათასნი.

14. და დაღვა დავით მცველნი ყოველთა ზედა იღუმელთა. და იყუნეს ყოველნი მკვდრნი იღუმეიასანი მონად დავეითისა. და შეეწეოდა უფალი დავითსა ყოველთა გზათა მისთა, ვიდრეცა ვიდოდა.

15. და მეფობდა დავით ყოველსა ზედა ისრაშლსა და ჰყოფდა სამართალსა და მსჯავრსა ყოველსა ზედა ერსა მისსა.

16. და იოაბ, ძე შარველისი, ერისთავი იყო ყრველსა ზედა ერსა ისრაშლსასა. და იყო, იოსაფატ, ძე აქიასი, მწიგნობარ იყო.

17. და სადუქ, ძე აქიტობისი, და აქიმელქ; ძე აბიათარისი, იყუნეს წლდელად მისა, და ასა მწიგნობართმოდლუარი.

18. და ბანია, ძე იედაესი, თანამზრახველ და ოფელტი და ქერეთი და ძენი დავითისნი ეზოსმოდლუარ იყუნეს.

9

ა 1. დღესა შინა ერთსა ბრძანა დავით, ვითარმედ: და-თუ-ვინ-შთომილ არს სახლისა მისგან საულისასა, რათამცა ვყო მისთვის წყალობა იონათანის გამო?

2. სახლისაგან საულისა დაშთომილ იყო მსახური ერთი და სახელი მისი სიბა. და მოიყვანეს იგი წინაშე დავითისა და ჰრქუა მას მეფემან: შენ ხარ ყრმა იგი სიბა? ხოლო მან თქუა: მე ვარ მონა შენი.

3. და ჰრქუა მას მეფემან, ვითარმედ: და-თუ-ვინ-შთომილ არს სახლისა მისგან საულისა, რათამცა ვყავ მის თანა წყალობა ღმრთისა? მიუჯო სიბა მეფესა და ჰრქუა: არს ძე იონათანისა ერთი მკვლობელი ფერკითა.

ბ 4. და ჰრქუა დავით: სადა არს იგი? და ჰრქუა მას სიბა: სახლსა მაჭირისსა. ძისა ამიელისა, გაბარეველისა.

5. და წარაუღინა დავით მეფემან და წარმოიყვანეს იგი სახლით მაჭირისა, ძისა ამიელისა, გაბარეველისა.

6. და მოვიდა მემფიბოხსთე, ძე იონათანისი, ძისა საულისა, მეფისა თანა დავითისა, დავარდა იგი პირსა ზედა თვისსა და თაყუანი-სცა მეფესა. და ჰრქუა მას დავით: შენ ხარ მემფიბოხსთე? ჰრქუა მას მემფიბოხსთე: აქა ვარ მონა შენი.

გ 7. და ჰრქუა მას დავით: ნუ გეშინინ, რამეთუ შენ თანა ვყო წყალობა იონათანისა მამისა შენისათვის და მოგცე შენ ყოველი სამკვდრებელი საულისი, მამისმამისა შენისა, და პურისმტე იყო ტაბლასა ჩემსა მარადის!

8. მაშინ თაყუანი-სცა მას მემფიბოხსთე და ჰრქუა: რა ვარი მე, მონა ესე შენი, რამეთუ მომხედ მე, ძალსა ერთსა მკუდარსა, მიმსგავსებულსა ჩემსა?

9. და მოუწოდა დავით მეფემან სიბას, მონასა მას საულისა, და ჰრქუა: ყოველი, რაიცა იყოს მონაგები საულისი, და ყოველი სახლი მისი მიმიცემივს მე ძისა უფლისა შენისასა!

დ 10. და აწ მუნ იქმოდე ქუეყანასა ძით და მონით შენითურთ და დაუკრიბე უფალსა შენსა ნაყოფი, უქმოდე მას უნჯსა და დაუკრებდ, და მემფიბოხსთე,

14. დღემიასანი+და S. 2. ჰრქუა S. თქუა S. 3. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 4. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 6. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 7. ჰრქუა S. 8. ჰრქუა S. „ესე“—ჩამატებულია. 9. ჰრქუა S.

ძე უფლისა შენისა, ჳამდეს მარადის ტაბლასა ჩემსა! და სიბას ესნეს ათხუთ-
მეტ ძე და ოც მონა.

11. მიუგო სიბა მეფესა და ჳრქუა: ყოველი, რაცა მიბრძანოს უფალმან
ჩემმან მონასა ამას თვისსა, იგიცა ვყო! შემფიბოსთე მარადის ჳამდა ტაბლასა
ზედა მეფისასა, ვითარცა ერთი შვილთა მისთაგანი.

12. და შემფიბოსთეს ესვა ძე ერთი მცირე სახელი მისი მიქა, და ყოვე-
ლი სამკვდრებელი სიბასი ჳმონებდა შემფიბოსთეს.

13. და შემფიბოსთე დამკვდრებულ იყო იერუსალჳმს, რამეთუ მარადის
ჳამდა ტაბლისაგან მეფისა. და იგი იყო მკვლობელი ორითავე ფერქითა.

10

ა 1. ამისა შემდგომად მოკუდა მეფე ძეთა ამონისთა, და მეფობდა ანონ,
ძე მისი, მის წილ.

2. და ჳრქუა დავით: *ვეყო წყალობა ანონის თანა. ძისა ნაასისა. ვითარცა-
იგი ყო მამამან მისმან ჩემთვის. და მოუელანნა დავით ნუგეშინის-მცემელად
მონანი თვისნი მამისათვის მისისა. და მივიდეს მონანი დავითისნი ქუეყანასა ძეთა
ამონისთასა..

3. მიუგეს მთავართა ამონისთა ანონს, უფალსა თვისსა, და ჳრქუეს. არა თუ
სადიდებელად შენდა მოავლინნა დავით მამისა შენისათვის ნუგეშინის-მცემელ-
ნი, არამედ მსტოვრად მოავლინა ქალაქისა ამის და ქუეყანისა შენისა, რათა
განიხილონ და უთხრან დავითს.

ა 4. ვითარცა ესმა ანონს, შეიპყრნა მონანი დავითისნი და დაჳყუნა ნახე-
ვარი თმა წვერისანი და მოჳკუეთნა კალთანი სამოსელთა მათთანი და განუ-
ტევნა იგინი.

5. ვითარცა ესმა ესე დავითს, მიაგებნა კაცნი და იხილნეს მონანი იგი
განკიცხულნი ფრიად. და მიუძმცნო დავით, ვითარმედ: დადევით მანდავე, იერი-
ქოდ, ვიდრემდის აღორძნდეს თმანი წვერისა თქუენისანი და მაშინლა მოდით!

6. ხოლო რაჳამს ეხილეს ძეთა ამონისთა, რამეთუ განკიცხნეს მონანი
დავითისანი, მოიყიდეს ერი ასური, რომუა და ასური სობასნი ოცი ათასი ერი
მკვრცხლე და მეფე ბაქია ათასითა ერთთა და სოტობა ათორმეტი ათასითა
ერთთა.

7. და ვითარცა ესმა დავითს, წარავლინა სპასუხეტი თვისი იოაბ და ყოველი
ერი მის თანა.

8. და გამოვიდეს ძენი ამონისნი და განწყევნეს წინაშე ბჳეთა მის ქალა-
ქისათა ასურასტანელთა სუბას, რომას და ისტობის და მელქათავან. იყუნენ
ველსა განწყობით.

ა 9. ვითარცა იხილა იოაბ, რამეთუ განწყობილ იყუნეს პირისპირ მათსა,
გამოარჩინა ყოველნი ჳაბუენი ძლიერნი ძეთაგან ისრაჳლისათა და განაწყო
პირისპირ ასურთა მათ.

10. ხოლო სხვა იგი ერი მისცა აბესას, ძმასა თვისსა, და განაწყენა პირისპირ
ძეთა ამონისთა.

11. ჳრქუა S. 2. ჳრქუა S. 4. მოკუცთნა S. კალთა S. 6. მოიყიდეს S. ერნი S. 10. აბე-
სარ S.

* 1. ნეშტ. 19. ა. 2.

11. და ჰრქუა იოაბ აბესას: უკუეთუ განძლიერდენ ასურნი, შენ მოვედ შეწენად ჩუენდა, და უკუეთუ ძენი ამონისნი განძლიერდენ, ჩუენ მოვიდეთ-ძალად თქუენდა!

12. მკნე იყავ და განძლიერდი ერსა ჩუენსა ზედა და ბრძოდე ქალაქთათჳს. ღმრთისა ჩუენისათა და უფალმან ყავნ კეთილი ჩუენ ზედა!

13. და ვითარცა ესე სიტყუანი თქუნა, შეამტკეებარა იოაბ ყოველი იგი ერი და დიდითა ძლიერებითა ზედამიუტდეს ერსა მას ასურთასა და მუნთქუეს-ვე მეოტად წარქცეულნი ქალაქად შესთხინეს.

14. და ვითარცა იხილეს ძეთა ამონისთა მეოტად ასურნი იგი, მეოტ იქმნეს იგინიცა პირისაგან აბესამისსა და შეცუვეს ქალაქად, ხოლო იოაბ გარემოიქცა და წარვიდა იერუსალმად.

და 15. და იხილნეს რაჲ ასურნი უძლურად წინაშე ძეთა ისრაჴლისათა, შეკრბეს ყოველი ერთბაჲად.

16. და მიაველინა ადრაზარ და შეკრიბნა ასურასტანელნი იგი, რომელ იყო წიად მდინარესა ქალამას, და მოვიდეს და მოიწინეს ელამს და სუბად ერისთავი იგი ადრაზარისი წინამძღურად მათდა.

17. და ვითარცა ესმა დავითს, უბრძანა შეკრებაჲ ყოვლისა ერისა ისრაჴლისა. და წიაღტდეს იორდანეს მდინარესა და მოვიდეს ქალამად და განეწყო ასური იგი წინაშე პირსა დავითისასა და ბრძოლა-უყუცეს.

18. და მეოტ იქმნა ასურასტანელი იგი პირისაგან ისრაჴლისა. და მოსწყუდა დავით ერისა მისგან ასურთამასა შუდასი მკედარი ერი სპარაზენი და ორმოცი ათასი მკურცხლი ფაროსანი და მოკლა ერისთავი სობაკი.

19. და იხილეს რა ყოველთა მათ მეფეთა, რომელნი-იგი ძალად მოსრულ იყუნეს ადრაზარისსა, რამეთუ ძლევასა მიეცნეს წინაშე ძეთა ისრაჴლისათა, აღთქმა აღუთქუეს და მონად დაემორჩილნეს ძეთა ისრაჴლისათა, და შეიშინეს ასურთა მათ და არღარა მოვიდეს ძალად ძეთა მათ ამონისთა.

11

ა 1. და *იყო, მერმესა მას წელსა გამოსლვასა მეფეთასა წარავლინა დავით იოაბ და ყოველი ერი ისრაჴლისაჲ; და მოსრნა ყოველნი ძენი ამონისნი და გარემოადგა და მოიკცა ქალაქი იგი ჰრაბათისაჲ. და დავით დამკვდრებულ იყო იერუსალმად.

2. და დღესა ერთსა მიმწუხრი გამოვიდა დავით სასუენებლით თჳსით და იქცეოდა ერდოსა ზედა ტაძრისა სამეფოსასა. და იხილა, მიერ ერდომთ დედაკაცი ერთი იზანებოდა რა სამოთხესა შინა თჳსსა, და იყო დედაკაცი იგი ქმულ-კეთილ ფრიად.

3. და მოყვანებად-სცა დედაკაცი იგი და სახელი ერქვა ბერსაბეე, ასული იყო ელეაჲსი, ცოლი ურია ქეტელისა.

4. და მიაველინა დავით და ზოიყვანა დედაკაცი, და შევიდა მის თანა და დაისუენა. **და იგი ოდენ დაბანილ იყო წესისაგან თჳსისა.

11. ჰრქუაჲ S. 13. სიტყუანი S. წარქცეულნი S. 16. ასურასტანელი S. 18 „და“ მეოტ—ჩამატებულა. ფაროსნი S. 19. რაჲ S. 2. სასუენებლით S. იზანეოდა S. რაჲ S. 3. მოყვანებაჲ S. 4. დაისუენა S.

* 1. ნეშტ. 20. ა. 1. ** ლევი. 15. ბ. 18.

5. და წარვიდა მისგან მიდგომილი სახიდ თვსად და მოუმცნო დავითს, ვითარმედ: უწყოდე, რამეთუ მიდგომილ ვარ შენგან!

6. და მიავლინა დავით იოაბისსა და მიუმცნო, ვითარმედ: ადრე მომივლინე ურია ქეტელი! და იოაბ წარმოავლინა მსწრაფლ ურია დავითისსა. მოვიდა ურია და შევიდა დავითისსა.

ბ 7. და იწყო კითხვად დავით ურიასსა და ჰრქუა: ცოცხლებით არსა იოაბ და ცოცხლებით არსა ერი იგი? მიუგო მან: ცოცხლებით!

8. და ჰრქუა დავით: წარვედ სახედ შენდა, დაიბანენ ფერკნი შენნი და განისუენე! და განვიდა ურია პირისაგან მეფისა, გარნა გამოსცა ნიჭი მეფემან,

9. სახიდ თვსად არა წარვიდა, არამედ ბჭეთა სამეფოსა ტაძრისათა ღონათა თანა უფლისა თვისსა განისუენა.

10. მიუთხრეს დავითს, რამეთუ არა წარვიდა ურია სახიდ თვსა. და მიუგო დავით ურიასა: არა გზით მოსრულ ხარა შენ, რად არა შეხვედ სახიდ შენდა?

11. მიუგო ურიამ და ჰრქუა: კიღობანი იგი სჯულისა უფლისა და ყოველი ერი ისრაჴლი და იუდასი დგანან გარე კარავთა. და იოაბ, უფალი იგი ჩემი, დგას წინაშე განწყობილსა და მე ვითარ შევიდე სახიდ ჩემდა ჴამად და სმად და განცხრომად ცოლისა ჩემისა თანა? მზესა შენსა ვფუცავ და სიყუარულსა თავისა შენისასა, რამეთუ არა ვყო საქმე ეგე!

12. და ჰრქუა დავით ურიას: დადეგ დღესა აქა და ხვალე წარგავლინო შენ. და დადგა ურია დღესა მას იერუსალჴმსა.

გ 13. და ხვალისაგან შეუწოდა დავით ურიასა და პურის ირთო. ჴამა და სვა წინაშე მეფისა, იხარებდა და დაითრო. ვითარცა დამწუხრდა, მივიდა ბჭეთა მის ტაძრისათა მსახურთა თანა უფლისა თვისსათა, სახედ მისა არა მივიდა.

14. და განთენა, დაწერა წიგნი მეფემან და მიუძღუანა იგი იოაბს კელითა ურიასათა.

15. და წიგნი იგი მიწერა ესრეთ, ვითარმედ: მიჴმარჯვე ურია მას ძნელსა და თქუენ მეყსეულად ფერკი დაიპყართ, რათა მოკლან იგი.

16. და იყო, რაჟამს გარემოადგა იოაბ ქალაქსა მას, მიავლინა ურია იოაბ ადგილსა ძნელსა, სადა-იგი ახოვანნი მის ქალაქისანი დგეს.

17. და მოუტდეს კაცი იგი მის ქალაქისანი და ბრძოლა-უყვეს იოაბს. და დაეცა ერი მრავალი შერევასა მას სიტყუთა დავითისითა და მოკლეს ურია ქეტელი.

18. მას ჟამსა წარავლინა იოაბ მოციქულნი, რათა უთხრან დავითს ყოველივე საქმე ბრძოლისა.

19. და ჰრქუა იოაბ მოციქულთა მათ: რაჟამს უთხრათ საქმე ესე ბრძოლისა მეფესა, პირველად ესე თქუთ — სიფიცხლე ბრძოლისა ამისა.

20. და უკუეთუ განრისხდეს მეფე მოსრვისა ერისათვს და ვრქვას შენ: რასათვს ეგოდენ შეეკლენით ზღუდესა მის ქალაქისასა? თქუენ არა იცოდეთა, ვითარმედ ზეგარდამო უსაზომო მოსრვა შეემთხუევის ერსა მას?

7. ჰრქუაჲ S. 8. ჰრქუაჲ S. ვაისუჴნე S. გარნა+და. 9. ვანისუჴნა S. 11. ჰრქუაჲ S. კარეთა S. სახით S. 12. ჰრქუაჲ S. 13. დაირთოა. სახით მისით S. 15. დაიყართ S. 19. ჰრქუაჲ S. 20. მოსურა S. შეემთხუჴვის S.

დ 21. ვინ მოკლა აბიმელექი, ძე იერობოელისი, ძისა ნერისი? *არა დედა-კაცმან ერთმან გარდამოსტყორცნა ფქვილისა საფქველისა ნატეხი და მიამთხვა და მოკლა იგი თამიშს? და აწ თქუენ რად ეგოდენ შეუწყვლით ზღუდესა მას? ოდეს ამასა იტყოდის, თქუენ ესრეთ თქუთ, ვითარმედ: მონა შენი, ურია ქეტელი, მოიკლა!

22. და მოვიდა მოციქული იგი იოაბისა იერუსალმად მეფესა თანა და უთხრა ესე ყოველი დავითს — იობისმიერი ბრძანებული და ყოველი საქმე ბრძოლისა.

23. მიუგო მოციქულმან მან, ჰრქუა დავითს: განძლიერდა ლუაწლი ბრძოლისა ჩუენ ზედა, რამეთუ გუნდი ერთი ძლიერი გამოგვკდა ჩვენ ველად და ჩუენ მუნით მეოტად წარვიქციენით და შევყარენით იგინი ბრკეთა მის ქალაქისათა.

24. და განამრავლეს ისარნი მათნი ზღუდით გარდამო მონათა ზედა მეფისათა და მოსწყვეტეს მუნ მონანი შენნი და მონაცა შენი, ურია ქეტელი, ნოიკლა.

25. მიუგო დავით მოციქულსა მას და ჰრქუა: ესრეთ უთხარ იოაბს, ვითარმედ: ნუ უმძიმეს-გიჩნს საქმე ეგე, რომელი იქმნა, რამეთუ ლუაწლი ბრძოლისა სადმე ესრეთ არიან და სადმე-ეგრეთ. აწ შენ განძლიერე ლუაწლი ბრძოლისა ქალაქსა მაგას ზედა და დაარღვე ეგე!

26. ვითარცა ესმა ესე ცოლსა ურიასსა, ვითარმედ მოკუდა ქმარი მისი, ტყებდა იწყო და იგლოვდა ქმარსა თვსსა.

27. და ვითარცა წარკდეს ღლენი გლოვისა მისისანი, მიავლინა დავით და ნოიყვანეს სახად დავითისა. და იყო იგი მისა ცოლად და უშვა მას ძე. და არა სათნო-უჩნდა უფალსა საქმე იგი დავითისი.

12

ა 1. და მოავლინა უფალმან ნათან წინაწარმეტყუელი დავითისა და ჰრქვა მას: საშჩელსა ერთსა გკითხავ შენ. მითხარ მე: ორნი კაცი იყუნეს ქალაქსა წინა. ერთი იგი მდიდარი იყო და ერთი გლახაკი.

2. და მდიდრისა მის იყო არვე მროწეული ფრიად.

3. ხოლო გლახაკისა მის არა, გარნა ერთი ტარიგი მცირე, გაეზარდა იგი შეილთა თვსთა თანა, რომელი ტაბლისა მისისაგან ჰამდა და სასმელისა მისისაგან სუმიდა და უბესა და მკერდსა მისსა ზედა განისუენებდა. და იყო იგი მისა, ვითარცა ასული.

4. დღესა ერთსა მდიდარსა მას მოუვიდა სტუმარი და არვისა მისისაგან დიდისა არა მოუშადა სერი, არამედ მოულო ტარიგი გლახაკსა მას და დაუკლა სტუმარსა მას თვსსა და ზვარაკისა უფალი იგი მოკლა.

ბ 5. ვითარცა ესმა ესე დავითს, განრისხნა ფრიად და ჰრქუა ნათანს: ცხოველ არს უფალი! სიკუდილისა თანამდებ არს კაცი იგი, რომელმან ესე საქმე ჰყო.

6. **ტარიგი იგი შუდ წილად ზღვად, რამეთუ ეგე საქმე ქმნა და არა შეიწყალა იგი!

21. თქუთ S. 23. ჰრქუა S. 25. ჰრქუა S. 1. კითხავ S. 3. განისუენებდა S.5. ჰრქუა S. * მსჯ. 9. წ. 53. ** გმო. 22. ა. 1.

7. მიუგო ნათან დავითსა და ჰრქუა: შენ, თავადი ხარ, რომელმან ჰყავ ეგე! აწ ამას იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჲლისა: მე გცხე შენ მეფედ ყოვლისა ისრაჲლისა ზედა, გიყსენ შენ კელისა საულისათა,

8. და მიგეც შენ მონაგები უფლისა შენისა და მოგცენ ცოლნი მისნი უბეთა შენთა, და ყოველნივე სახლნი ისრაჲლისა და იუდასი. და თუ ველარა კმაგეყოფოდა, შე-მცა-გძინე სხუაცა!

9. აწ რად შეურაცხყავ შენ ბრძანებამ იგი უფლისა შენისა და ჰქმენ საქმე ესე ბოროტი წინაშე მისსა? ურია ქეტელი მოჰკალ მახვლითა ძეთა ამონისთაჲთა და ცოლი მისი მოიყვანე ცოლად შენდა?

10. აწ ნუ განუშორებინ მახვლი სახლსა შენსა უკუნისამდე ჟამთა ამისთვს, რამეთუ შენ შეურაცხყავ მე და მოიყვანე შენ ცოლი ურია ქეტელისა ცოლ-ყოფად შენდა!

11. ამას იტყვს უფალი: აჰა, ესერა, სახლით შენით აღვადგინო ძერი შენ ზედა და ცოლნი შენნი წინაშე შენსა სხუასა მივსცნე მოყუასსა შენსა, და-სუენოს მათ თანა ცხადად!

12. შენ ეგრე ჰგონე, რამეთუ ფარულად ჰყავ. მე განცხადებულად ვყო წინაშე ყოველთა ძეთა ისრაჲლისათა და წინაშე მზისა ამის!

13. მიუგო დავით ნათან წინაწარმეტყუელსა და ჰრქუა: ვცოდე წინაშე უფლისა! მიუგო ნათან. **და უფალმანცა მიგიტევნა ცოდვანი შენნი, რათა არა მოჰკუდე.

14. ხოლო აწ, რამეთუ განარისხე უფალი, ღმერთი შენი, და განაღებენ ბტერნი შენნი შენ ზედა საქმითა ამით, შვილი იგი, რომელ შობად არს მისგან, სიკუდილით მოკუედინ!

15. და ვითარცა წართქუნა ნათან სიტყუანი ესე, წარვიდა საბად თვსად და დასცა უფალმან ყრმა იგი, რომელ უშვა ცოლმან ურისამან ღვაფითს, და დასნეულდა.

16. და ილოცვიდა დავით ღმრთისა მიმართ ყრმისა მისთვს და იმარხვდა ნარხვასა და იღვა ქუეყანასა ზედა.

17. და შევიდეს მისსა მოხუცებულნი ერისანი და აიძულებდეს აღდგომად და ჰამად რასმე, და არა აღდგა მიწისაგან, არცა ჰამა და არცა სვა.

18. ხოლო მეშუდისა დღისა შემდგომად მოკულა ყრმა იგი. და ეშინოდა მონათა დავითისთა თხრობად სიკუდილი მისი და ზრახვიდეს, ვითარმედ: ვიდრე ცოცხალ იყო, არა გუერჩდა აღდგომად ქუეყანით, და აწ ვითარ ვიკადროთ თქუ-მად სიკუდილი ყრმისა მის? ნუუკუე შეჰრჩეს გულსა ბოროტი ჩუენთვს!

19. და იზილა დავით, რამეთუ ჩუერჩნდეს ურთიერთას და გულისხნა-ყო, ვითარმედ მოკულა ყრმა იგი, და ჰრქუა მათ დავით: მოკულა ყრმამ იგი? და მათ ჰრქუეს: მოკულა!

20. და აღდგა დავით ქუეყანისაგან და იცხო და შეიმკო, და შევიდა ტაძარსა მას ღმრთისასა და თაყუანი-სცა უფალსა და შევიდა სახლად თვსსა და დაჯდა, კამა და სუა და იხარებდა.

21. და ჰრქუეს დავითს: რამ არს ესე, რომელ შენ ჰყავ? რამეთუ ვიდრე იყო

7. ჰრქუა S. გცხე S. 8. მიგეც S. მიგენე S. სხუაცა S. 9. შენისა S. 11. სხუასა S. დასუენოს S. 12. ჰგონე S. 13. ჰრქუა S. 14. მოჰკუედინ S. 15. სიტყუანი S. 18. ზრახ-
დეს S. გუერჩდა S. ნუუკუე S. 19 ჰრქუა S.

* ქვე. 16. დ. 22. ** ზიჯ. 4. ბ. 13.

ჯრამი იგი, იმარხვედ, ილკებდ და სტიროდ და ვითარცა მოკუდა, აღსდგე და განმხიარული და სქამე და ჰსუ?

გ 22. მღუგო დავით: ვიდრე ცოცხალ იყო, ვწუხდი, რათამცა წყალობა ეყო ღმერთსა და ეცხოვნა ჯრამი იგი.

23. ხოლო აწ რამ მოკუდა, აქა არღარა მოიწიოს, არამედ მე მისა მისლვად ვარ, და რამსაღა ვწუხ?

24. და მიუწოდა დავით ბერსაბეს, ცოლსა თვსსა, და ნუგეშინა-სცა მას, და შევიდა მისსა. და მიუდგა და უშვა ძე. და უწოდა სახელი მისა სოლომონ.

24. და შეიყუარა იგი უფალმან.

25. და მიავლინა მისსა ნათან წინაწარმეტყუელი და უწოდა მას სახელი იედელი, რომელ არს „საყუარელ უფლისა“.

26. *ამისად შემდგომად ბრძოდა იოაბადს, რაბათს, ძეთა მათ ამონისთა, სძლო და დაიპყრა ქალაქი იგი მეფისა მათისა.

* 27. და წარავლინა მოციქულნი იოაბ დავითისა და ჰრქუა, ვითარმედ: დავიბყარ წყლით კერძო ქალაქისა ამის!

28. აწ თუთ მოვედ აქა, დაიპყარ ქალაქი ესე, რათა არა სახელი ჩემი იყოს დაპყრობად ამისა, არამედ შენი!

29. და შეკრიბა დავით ყოველი ერი და მივიდა რობათს, ბრძოლა-ყო და დაიპყრა ქალაქი იგი.

30. და თუთ მოჰკადა მეფისა მათსა მეღქონს გვრგვნი თავსა მისსა. და იყო იგი სასწორითა ერთი ქანქარი ოქრო და ანთრაკი, დაიდგა იგი დავით თავსა თვსსა და ნატყუენავი გამოიღო ფრიად.

31. და ნეშტი ერისა მის გამოიყვანა და განხვრჩნა იგინი ზერხითა და ზოსწყუნდა იგინი ტაბრაკითა და ვაზირითა. და მოიყვანა იგინი მადიბადდ, რომელ არს ალიზისმოქმედთა, და ესრეთ უზმიდა ყოველთა ქალაქთა ქეთა ამონისთა. და მოვიდა დავით ერთთურთ იერუსალმმად.

13

ა 1. და იყო, ამისა შემდგომად ესუა აბესალომს, ძესა დავითისსა, დაჲ ერთი ჭმუნლყვეთილი ფრიად და სახელი მისი თამარ. და შეიყუარა იგი ამონ, ძემან დავითისამან.

2. და იერვოდა ამონ იგი მისთვის და იღვა სნეული მკირნედ თამარისთვის, დისა თვსისა, და ღონე ვერარა ყო, ვითარმცა უყო რა მას.

3. და იყო ამონისი მოყუასი ერთი, და სახელი მისი იონადაბ, ძე სამიასი, ძმისწული დავითისი. და იონადაბ ბრძენი იყო ფრიად.

4. და რწვა ამონანს: რად ეგრე განიკაფებდი ღლითი დდე, ძეო მეფისაო? მიუგო ამონ და ჰრქუა: თამარ, დაჲ აბესალომისი, ძმისა ჩემისა, მიყუარს მე!

5. ნამონ ჰრქუა მას იონადაბ: მიწვეე ცხედარსა ზედა და მიზეზ-იდგ სნეულეებისა და რაჲმს მოვიდეს მამა შენი ზილვად შენდა, მოითხოვე იგი მისგან, და ესრე ატყუ, ვითარმედ: მოავლინე დაჲ ჩემი თამარ, და ზედამადგეს და მსახურებდეს მე და მიქმოდის წვესნა და ვსჯამო.

27. ჰრქუა S. 30. ნატყუენავი S. 31. ტაბრაკითა — „რ“ ჩამატებულია S. 4. ჰრქუა S. ამონს S. 5. ჰრქუა S. მიზეზი იდგ S. ჰრქუ S.

* 1. ნეშტ. 20. ა. 1.

ბ 6. და მიწვა ამონ ცხედარსა თვისა ზედა და მიზეზ-იდგა სნეულებისა. და ვითარცა შევიდა მამა მისი ხილვად მისა, და ჰრქუა ამონ მეფესა: უბრძანე თამარს, დასა ჩემსა, რათა მოვიდეს ჩემდა და მიქმოდის საქმელსა და ეკამდე კელთავან მისთა!

7. და მიაჯლიან მსწრაფლ დავით მეფემან თამარისა და ჰრქუა მას: მივედ შენ სახიდ ამონისა, ძმისა შენისა, და უქმოდე კამადლა!

8. და მივიდა თამარ სახიდ ამონისა, ძმისა თვისისა, და იგი მიყრდომილ იყო ცხედარსა თვისსა ზედა, მოილო თამარ სამინდო და შექმნა იგი ლელანგოდ, და აღმოაგო იგი გუარდაკთა.

9. და მოუპყრა მას, ხოლო მან არა მიიღო. მაშინ თქუა ამნონ: განავლინეთ კაცები იგი! და ვითარცა განვიდა კაცები იგი.

გ 10. ჰრქუა ამონ თამარს: შემომართუ მე კამადი ეგე სასუენებელად, ეკამო!

11. და მან შეართვა იგი, და შეიპყრა იგი ამნონ და აიძულებდა დაწოლად მის თანა.

12. ჰრქუა მას თამარ, დამან მისმან: ნუ ჯერ-გიჩნს ეგე, ძმაო ჩემო, ნუ იყოფინ გინებამ ეგე! რამეთუ არასადა ყოფილ არს ისრაჴლისა შორის, ნუ იქმ ბილწენასა მაგას საქიეულსა.

13. რამეთუ არა იყოს აღგილი, სადა არა მიიწიოს სირცხელი და ყუედრე-ბამ ჩემი, და შენ იქმნე შორის ისრაჴლისა, ვითარცა უგუნურო! და უკუეთუ ეგე გნებაეს, მომითხოვე უფალსა ჩემსა მეფესა და უწყი, რამეთუ არა იყოს უნებელი შენი!

14. და არა ისმინა ამონ, არანედ შეიპყრა და დაამდაბლა იგი.

15. და მყის მოიძულა იგი სიძულელითა დიდითა, რამეთუ უფროს იყო სიძულელი სიყუარულსა მისსა და ჰრქუა ამონ თამარს: აღდეგ განვედ ამირს!

16. ჰრქუა მას თამარ: ნუ ეგრე ზამ, ძმაო! უდიდესი არს უკუანამსენელი ესე უსჯულოება ვიდრე პირველსა მას, რა-იგი მიყავ, და აწ განმამო მე! არა-ნედ არა უსმინა მას.

17. ხოლო ამონ მოუწოდა ეზოსმოძღუარსა თვისსა და ჰრქუა: განავლინე ეგე ჩემგან და დაჯამ კარნი!

18. ემოსა თამარს სამოსელი ვარსკულავედი, რომელი ეგრე შეიმოსიან ჯალწულებათა შინა ასულთა მეფისთა. და მსახურთა გამოაძეს იგი გარე და დაუტმეს კარნი.

19. აღლო თამარ ნაცარი და გარდაისხა თავსა და ვარსკულავედი იგი სა-ნოსელი დაიპო და კელნი თავსა შეისხნა და ტიროდა კმითა დიდითა.

20. მოეგებოდა მას აბესალომ, ძმა მისი, და ჰრქუა: რასა სტირ, რა არს? ნუუკვე ამონ, ძმამან შენმან, უნებელი რამე გიყო? აწ დადუმენ, დაო ჩემო, რამეთუ ძმა შენი არს და ნურარასა მიიღებ გულად შენდა! და დაჯდა თამარ კურიგობით: სახლსა შინა ძმისა თვისისა აბესალომისასა.

21. ესმა რამ ესე დავითს, შეწუხნა ფრიად, გარნა არა შეაუტრია ამონ, რა-ნეთუ პირმშო ძე იყო მისი და უყუარდა ფრიად.

6. მიზეზი იდგა. ჰრქუა S. 7. ჰრქუა S. 9. თქუა ნ S. 10. ჰრქუა S. სასუენებულად S. 11. შერთვა S. 12. ჰრქუა S. ბილწებასა S. 13. ყუედრება S. მეფისა S. 15. ჰრქუა S. 16. ჰრქუა S. 17. ჰრქუა S. 20. ჰრქუა S. ნუუკვე S.

22. მიერ ჟამთგან მოიძულა აბესალომ ძმა თვის უკეთურებისათვის და გინებისა დისა მისისა და არა მიუგო სიტყუად კეთილი, არცა ბოროტა.

23. და შემდგომად ორისა წლისა რისვა იყო აბესალომისი ბეთმარონს მახლობელად ეფრემისა და მიხანდა ყოველნი ძენი მეფისანი.

24. და მოვიდა წინაშე მეფისა და ჰრქუა: მრისავენი არიან მონისა შენისანი, და მოვიდნენ მეფე და იშუებდინ ვანსა მონისა თვისისას!

25. ჰრქუა დავით: აცადე, შვილო, ნუ ყოველნი მოვიდეთ, რათა არა დავიმძიმოთ! ზოლო აბესალომ ევედრებოდა. გარნა მეფემან არა ინება, არამედ აკურთხა და განუტევა.

26. მერმე ჰრქუა აბესალომ მეფესა: მომივლინე მე ამონ, ძმა ჩემი! ჰრქუა მას მეფემან: რაჲსა გიქმს, რად მოვიდეს შენდა ამონ? გვალე, იქმოდე საქმესა შენსა!

27. და კუალად ჰრქუა აბესალომ, ვითარმედ: გამოავლინე იგი! და მიავლინა დავით ამონ და ყოველნი ძმანი მისნი მის თანა. და ყო აბესალომ შევება დიდი მსგავსად ტაძრისა მის სამეფოსა.

§ 28. და ამცნო აბესალომ მონათა თვისთა და ჰრქუა, რაჲმს კეთილად დაითროს ამონ და მე გრქვა თქუენ, ვითარმედ: მალე ყავთ, მსწრაფლ ნოკალო იგი! ნუ გეშინინ, რამეთუ მე გიბრძანებ და მკნედ იყვენით ძენი ძლიერებისანი!

29. და მათ ყვეს ეგრე, ვითარცა უბრძანა აბესალომ და მოკლეს იგი, განცვეს ყოველნი ძენი მეფისანი, დასხდეს ჰუნეთა მათთა და ივლტოდეს.

30. და ვიდრე მეოტად მოვიდოდეს, ქადაგი მოვიდა მეფისა და ჰრქუა, ვითარმედ: მოსწყდნა აბესალომ ყოველნი ძენი მეფისანი და არა დაშთა მათგანი არცა ერთი.

31. აღდა დავით მსწრაფლ და დაიბო-სამოსელი თვისი და დაჯდა ქუეყანასა. და ყოველთა მონათა მისთა დაიბეს სამოსელი მათი.

32. მაშინ ჰრქუა იონადაბ, ძემან სამაჲსამან, ძმისწულმან დავითისამან, ვითარმედ: ნუ ესრე ჰგონებნ მეფე, ვითარმცა ყოველნი ძენი მეფისანი მოსწყდეს, არამედ ამონ ზოლო მოუკლავს, რამეთუ ბოროტი ედვა გულსა აბესალომისასა ამონისთვის მიერთგან, რაჲმს აგინა დასა თვისსა თამარს.

33. აწ ნუ საგონებელ-გიჩნს, მეფევე, რათამცა ყოველნი ძენი მეფისანი მომწყდარ იყუნეს, არამედ მხოლოდ ამონ მოიკლა.

ზ 34. და ივლტოდა აბესალომ მეფისაგან და იხილა გუშაგმან, გუნდი ერთი დიდძალი მოვიდოდა გზასა მას კერძოსა მთისასა. და უთხრა გუშაგმან მან მეფესა და ჰრქუა, ვითარმედ: ვიხილე მე გუნდი ერთი დიდძალი, რომელი ჩამოვიდა სორემით მთით კერძო.

35. და ჰრქუა იონადაბ მეფესა: აჰა, ესერა, ძენი მეფისანი მოვლენან სიტყუსაებრ მონისა შენისა!

36. და ვითარცა ამას იტყოდა ოდენ, მო-ზოლო-ვიდეს ძენი მეფისანი და კმითა დიდითა ტიროდეს და შევიდეს წინაშე მეფისა. და თავადი მეფეცა ტიროდა და ატირებდა ყოველსა ერსა ფრიად.

37. და აბესალომ მოვიდა თოლმისა, ძისა ამიუდისა, მეფისა ვესურელთასა, ქუეყანად მაქელთასა და ეგლოვდა მეფე ძესა თვისსა დღე ყოელ.

38. და აბესალომ ივლტოდა და წარვიდა გესურს და მუნ იყო ორ წელ ოდენ.

39. და დაცხრა მეფე აბესალომის ზედა, რომელმან ნუგეშინას-იცა ამონისთვის, რომელი მოკულდა.

14

ა -1. ოდეს სცნა იოაბ, ძემან შარუელისმან, რამეთუ გული მეფისა მოლბა აბესალომისთვის,

2. მიავლინა იოაბ თეკუედ და მოიყვანა მუნით დედაკაცი ერთი ბრძენი და ჰრქუა მას, ვითარმედ: მგლოვარედ იყარ თავი შენი და შეიშოსე სამოსელი საგლოველი და ნუცა იცებ საცებელსა და იყავ ვითარცა ღიაცი ვინმე მრავლის ჟამითგან მწუხარე მკულარისათს.

3. და შეხვდე შენ წინაშე მეფისა და იტყოდე, რომელი მე გასწაო შენ! და გულისხმა-უყვნა სიტყუანი იგი, რომელ თქუემად ესხნეს პირით მისით.

4. და მოვიდა დედაკაცი იგი თეკველი წინაშე მეფისა და დაეკრდა პირსა ზედა თვსსა და თაყუანი-სცა მას, ევეღრებოდა მას და ეტყოდა: განმარინე მე, მეფე, განმარინე!

5. და ჰრქუა მას მეფემან: რა არს? რა შეგემთხვა? მაშინ თქუა დედაკაცი-მან მან: ნანდვილეე ქურივი იგი მე ვარ, რამეთუ ქმარი ჩემი მოკულდა.

ბ 6. და დამშთეს მკვეალსა ამას შენსა ორ ძე და იბრძოდეს ურთიერთას უღაბნოსა, და არა ვინ იყო, რომელმანცა განაშველნა იგინი. და სცა ერთმან მან და მოკლა ძმა თვისი.

7. და მეტყუან მე ნათესავნი მისნი, ვითარმედ მოგუეც ჩუენ ძმა იგი მისი და მოვკლათ იგი მოკლულისა მისთვის ძმისა მისისა, რათამცა არა დაშთა მკვდრი ქმრისა ჩემისა ქუეყანასა ზედა.

8. მიუგო მეფემან და ჰრქუა დედაკაცსა მას; წარვედ შენ სახიდ შენდა მშვდობით და მე ვბრძანო შენთვის!

9. და ჰრქუა დედაკაციმან მეფესა: უფალო ჩემო მეფე, ჩემ ზედა იყავნ შეტოდება იგი და სახლსა ზედა მამისა ჩემისასა! მეფე და საყდარი მისი უბრალო იყავნ!

10. მიუგო მეფემან და ჰრქუა: რომელი გეტყოდა სიტყუასა მაგას, მოიყვანე იგი აქა ჩემს წინაშე და არღარა შეგეახლოს შენ!

გ 11. მიუგო დედაკაციმან და ჰრქუა: მოიკსნე, მეფე, უფალი ღმერთი შენი, ნუუკუე განმრავლდენ შურისმემძიებელნი სისხლისა მისისანი და შენ მოკლა ძე იგი ჩემი? მიუგო მეფემან და ჰრქუა: ცხოველ არს უფალი ღმერთი ჩემი, ვითარმედ არა დავარდეს თმა ერთი თავისა მისისა ქუეყანასა ზედა!

12. მიუგო დედაკაციმან და ჰრქუა: მიბრძანე, რათა თქუას მკვეალმან შენ-მან სიტყუადა ერთი შენს წინაშე! და ჰრქუა მეფემან: იტყოდე!

13. მიუგო დედაკაციმან და ჰრქუა: რადმე იზრახა ესევითარი ზრახვა ერსა ამას ზედა უფლისასა? და თანაწარკდა სიტყუადა ესე მეფესა დამტკიცებად, რათა არღარა მოიქცეს განშორებული შენგან.

2. თეკუედ S. ჰრქუა S. 3. უყვნ S. სიტყუანი S. 5. ჰრქუა S. თქუა S. 7. მოგუეც S. 8. ჰრქუა S. სახით S. 9. ჰრქუა S. 10. ჰრქუა S. სიტყუანი S. 11. ჰრქუა S. ნუუკუედ S. ჰრქუა S. 12. ჰრქუა S. თქუა S. ჰრქუა S. 13. ჰრქუა S.

14. რამეთუ მოკულდა ძე იგი შენი და, ვითარცა წყალი რა დაითხიის ქუეყანასა ზედა, ვერლარა შეკრბის, *და არცაღა მიაქციოს თავადმან სული მისი. და აწ იზრახა მეფემან განშორებად განშორებულისა მისთვის.

დ 15. და აწ რომლისათვის მოკსულ ვარ სიტყუად მეფისა უფლისა ჩემისა, ნიხლონ მე ერმან ამან და მტკეპან მკეველსა შენსა, ვითარმედ: იტყოდეს მკეველი შენი წინაშე უფლისა ჩემისა მეფისა. რათა ყოს მეფემან სიტყუად მკეველისა თვისისა.

16. რათა ისმინოს მეფემან და იქსნეს მკეველი თვისი კაცთა მათგან, რომელნი ეძიებდეს ძესა ჩემსა მოკლვად ერთბამად სამკვდრებელისა მისგან უფლისა.

17. და თქუას მკეველმან შენმან, ვითარმედ: იყავნ სიტყუად უფლისა ჩემისა მეფისა, ვითარცა შესაწირავი მსხუერპლთა და ვითარცა ანგელოზი უფლისა, ეგრეცა უფალი ჩემი მეფე მსმენდ კეთილისა და ბოროტისა! და იყავნ უფალი ღმერთი შენ თანა!

18. მიუგო მეფემან დედაკაცსა მას და ჰრქუა: ნუ დამიძალავ მე ერთსაცა სიტყუასა, რომელსა გკითხავ შენ! და ჰრქუა დედაკაცმან: იტყოდენ უფალი ჩემი მეფე!

გ 19. თქუა მეფემან: ნუთუ იოაბისნი არიანა ეგე სიტყუანი, ანუ კელცემული რაჲ არს შენდა? თქუა დედაკაცმან მან: ცხოველ არს სული შენი, უფალო ჩემო მეფე! არასადათ მივაქციე გარნა, რომელნი-იგი მეამრგველხა პირსა შინა ჩემსა მონამან შენმან იოაბ.

20. და თვთ შენ მეცნიერ ხარ და ბრძენ მსგავსად ანგელოზისა ღმრთისათა და უწყი ყოველივე, რაჲ არს ქუეყანასა ზედა!

21. მაშინ ჰრქუა მეფემან იოაბს: იგება-გეყავნ სიტყუსაებრ შენისა, მივედ და მოიყვანე ყრმა იგი: აბესალომ!

22. და დავარდა იოაბ პირსა ზედა თვისსა და თაყუანი-სცა მას და აკურთხა მეფე იგი და თქუა იოაბ: აწ უწყი, რამეთუ ვპოვე მადლი წინაშე მეფისა, რამეთუ ყო მეფემან სიტყუად მონისა თვისისა.

ვ 23. და წარვიდა იოაბ გედსურად და მოიყვანა აბესალომ იერუსალმედ.

24. და ჰრქუა მეფემან: მივედინ აბესალომ და იყავნ სახლსა შინა თვისსა და პირსა ჩემსა ნუ იხილავნ! და მივიდა სახიდ თვისა და პირი მეფისა არა იხილა.

25. არა იყო სხუა კაცი ქმნულკეთილ, ვითარ აბესალომ, ისრაჴლსა შორის ფერკითგან ვიდრე თავადმდე. და არა იყო ბიწი მის თანა.

26. არა იკვეცის თმა თვისი ვიდრე წელიწადამდე და მაშინდა იკვეცის თმა თვისი, რამეთუ დაუძმძმდის და, რაჲამს იკუეცის, არნ იგი სასწორითა სამეფოთა ორასი სიკილა.

27. და ესნნეს აბესალომს სამ ძე, ერთ ასულ, და სახელი მისი თამარ, და იყო იგი ქმნულკეთილ ფრიად.

28. და ჯდა აბესალომ იერუსალმმს ორ წელ ოდენ და პირი მეფისა არა იხილა.

14. განშორებად S. 15. სიტყუად S. 16. ერთბამად S. 17. თქუას S. 18. ჰრქუა S. სიტყუას S. 19. თქუა S. სიტყუანი S. თქუა S. არა S. 22. თქუა S. 24. ჰრქუა S. 25. სხუა S. 26. იკუეცის S. არიან S.

* ეზეკ. 13.

29. და მოუწოდა აბესალომ იოაბს თვსთა თანა, რათამცა შეავლინა იგი მეფისა. ხოლო იოაბ არა მივიდა. და მერმე მიავლინა მისა მეორედ და მან არავე ინება მისლვად მისა.

30. მაშინ ჰრქუა აბესალომ მონათა თვსთა: გვალე, მივედით და მოწუთ ყანა იგი იოაბისი ქრთილად თესილი, რომელ არს მახლობელად აგარაკსა ჩუენსა! და ყვეს ეგრე მონათა მათ აბესალომისთა, ვითარცა უბრძანა მათ. და უთხრეს იოაბს მონათა მისთა, ვითარმელ: მოწვეს ცეცხლითა ყანა იგი ჩუენი მონათა აბესალომისთა.

31. მსწრაფლ მივიდა იოაბ აბესალომისა და ჰრქუა: რასთვის მომიწვეს მონათა შენთა ყანა იგი ჩემი ცეცხლითა!

32. და ჰრქუა აბესალომ იოაბს: მივავლინე შენდა ერთგვის და ორგვის და ვთქუე, ვითარმელ: მოვედ და მივავლინო შენ მეფისა, რათამცა ჰრქუა მას, ვითარმელ: რასათვის წარმოვედ მე გესურით და ვზი აქა? უმკობესი იყო ჩემდა მუნ ჯდომა ვიდრე აქა მოსლვასა და მეფისა არახილვასა! და თუ არს რამე შეცოდება ჩემ თანა, სიკუდილით მომაკუდინენ მე!

33. და მივიდა იოაბ მეფისა და უთხრა ესე ყოველი სიტყუაჲ. და უბრძანა მეფემან მოწოდება აბესალომისი და შევიდა იგი წინაშე მეფისა, დაყუანი-სცა პირსა ზედა თვსსა, და მიუწოდა მეფემან აბესალომს და შეიტკბო იგი და ამბორს-უყო მას.

15

ა 1. და იყო, ამისა შემდგომად იყო აბესალომ მოგებად საქდრებისა და ეტლებისა და ერგასის კაცნი წინამცოროვალად ეტლთა მისთა და ჰუნეთა.

2. და აღმოსტვს განთიად აბესალომ და დადგის გზასა ზედა ბჳეთა მათ წინაშე, რომელი მივალს სასჯელად წინაშე მეფისა, მოუწოდის მათ აბესალომ და ეტყოდის: რომლისა ქალაქისა ხარ შენ? და ჰრქეს კაცმან მან: ერთისა მისგან ტომისა ისრაჳლისა ვარ მონა შენი.

3. და ჰრქეს აბესალომ: სიტყუანი ეგე შენნი კეთილ და მარჯვე ჩანან, არამელ, ვაჲ, რამეთუ არავინ გივის წინაშე მეფისა მოუარავი.

4. და მერმე კულად თქვს: და-მცა-ვინ-მადგინა ისრაჳლსა ზედა მთავრად და ყოველსა კაცსა მართლისა სასჯელითამცა განვიკითხვიდი!

ბ 5. და იყო, ვითარცა მიეახლის ყოველი კაცი თაყუანის-ცემად მისა, მიიყვანის იგი და მიყვის ქელი, შეიტკბის და ამბორს-უყვის.

6. და ესრეთ ჰყოფდა აბესალომ ყოველთა მიმართ კაცთა ისრაჳლისათა, რომელნი მოვლენედ სასჯელად წინაშე მეფისა და ესრეთ შეიყოფდა გულსა ყოვლისა კაცისა ისრაჳლისასა აბესალომ.

7. და იყო შემდგომად მეოთხისა წლისა ჰრქუა აბესალომ მეფესა: მიბრძანე მე, რათა მივიდე და შეესწირო აღნათქუამი, რომელი აღმეთქუა უფალსა ღმერთსა.

8. რამეთუ აღთქმა აღუთქუ მონამან შენმან, ოდეს ვიყავ გეთსურს, ვითარმელ: უკუეთუ მივიწიო იერუსალჳმდ, ვმსახურო უფალსა ღმერთსა ქებრონს.

30. ჰრქუაჲ S. 31. ჰრქუაჲ S. 32. ჰრქუაჲ S. ვთქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 3. სიტყუანი S. 4. განვიკითხვი S. 5. მიახლის S. 7. ჰრქუაჲ S. აღმეთქუაჲ S.

9. ჰრქუა მას მეფემან, ვითარმედ: ვილოდე შენ ცოცხლებით! და წარვი-
და აბესალომ ქებრონად.

10. და წარავლინა მათუწყებელნი ყოველთა მიმართ ნათესავთა ისრაჴლი-
სათა და ამცნო მათ და ჰრქუა, ვითარმედ: რაჲამს გესმეს თქუენ კჲამა ნესტუსა,
სთქუთ ყოველთა, ვითარმედ: მეფე არს აბესალომ ქებრონს!

11. და წარვიდეს იერუსალჴმით ვითარ ორას ოდენ კაცნი რჩეულნი
სიწორეობით, და არა იცოდეს მათ განზრახვა იგი არცა ერთი სიტყუამ.

გ 12. და წარავლინა აბესალომ და მოიყვანეს აქიტობელი თეკველი, თანა-
მზრახველი დავითისი, ქალაქით თვისით ღოვლით. და იყო, რაჲამს შესწირვიდა
მსხუერპლსა და სიტყუამ დამტკიცებოდა, და მიკრებოდა აბესალომისა,

13. მაშინ მოვიდა კაცი ერთი დავითისა და ჰრქუა მას: გული ყოველისა კა-
ცისა ისრაჴლისა აბესალომის თანა არს!

14. სიტყუად იწყო დავით მონათა მათ მისთა და ჰრქუა: აღდგით, წარ-
ვიდეთ ამიერ, რამეთუ არა არს ჩუენდა ცხორებაჲ აბესალომისგან, ისწრაფეთ,
მოარიდეთ, ნუჲუკუე მოვიდეს და მოსრას ქალაქი ესე ჩუენ გამო მახვლითა.

15. მიუგეს მონათა მათ დავითს და ჰრქუეს: აჲა ვართ, მეფე! ყოველი,
რაცა გნებავს, იგიცა ვყოთ!

16. და გამოვიდა მეფე და ყოველი სახლი მისი მკვრცხლი. და დაუტევა
მუნ მეფემან ათი ღედაკაცი ხარკთა მისთაგან მცველად სახლისა მისისა.

17. და გამოვიდა მეფე და ყოველი ერი მის თანა მკვრცხლი და დადგეს
ზეთისხეოანსა მას უდაბნოსასა

დ 18. ყოველნი მონანი მისნი, და წარვიდეს მის თანა და მოვიდეს ყოველ-
ნი ქებრელი და ყოველნი ფერეზელნი, და მის თანა ექუსასი კაცი, რომელნი
მოსრულ იყვნეს გეთით. და მივიდოდეს მკვრცხლნი წინაშე მეფისა.

19. მაშინ ჰრქუა მეფემან ეთთის გეთელსა, ვითარმედ: რასათჲს მოხველ
ჩუენ თანა? შეიქეც მუნეე და იყავ მეფისა თანა, რამეთუ კაცი უცხო ხარ!
შენა, რომელი აღდგე ქუეყანით შენით გეთით და მოხველ ჩუენ თანა.

20. ხოლო დღეს არა გიტყეებ მოსლვად ჩუენ თანა და მე წარვალ, სა-
დაცა მიმავალ ვარ, და შენ მიიქეც და შეაქციენ ძმანიცა შენნი შენ თანა. და
გიყოსთ უფალმან ღმერთმან წყალობა და ქეშმარიტება მისი შენ თანა!

21. მიუგო ეთთი მეფესა და ჰრქუა: ცხოველ არს უფალი! და ცხოველ არს
სლლი შენი. უფალო ჩემო მეფე! რამეთუ ვიდრეცა უფალი ჩემი მეფე მიხვდე,
გინა თუ სიკუდილით, გინა თუ ცხორებად მივიდე მეცა, მონა შენი!

ე 22. მაშინ ჰრქუა დავით მეფემან ეთთის: წარმოვედ ჩემ თანა! და წავი-
და ეთთი გეთელი.

23. და ყოველნი მონანი მისნი და ყოველი ერი მისი მის თანა კმითა მალ-
ლითა ტიროდეს და აღვიდოდეს ნაღვარევესა მას კედრონისასა. და მეფე და
ყოველი ძალი მისი ვილოდეს გზასა მას ზედა.

24. სადუქსა და ყოველთა ლევიტელთა მოაქუნდა კილობანი იგი შუჴლისა
უჴლისა ბეთარადდ. და დადგეს მუნ კილობანი იგი, ვიდრე არა გამოკრბა ერი
იგი ყოველით ქალაქით.

9. ჰრქუა მ. 10. ჰრქუა მ. 13. ჰრქუა მ. 14. სიტყუად მ. ჰრქუა მ. ნუჲუკუე მ.
18. ყოველი მ. იყვნეს მ. 19. ჰრქუა მ. შეიქეცო მ. 21. ჰრქუა მ. ცხოვრებად მ. 22. ჰრქუა მ.
23. ვილოდა მ. და მ.

25. მაშინ ჰრქუა დავით მეფემან სადუქს: მიიღე კიღობანი იგი სჯულისა უფლისა ადგილსავე თვისსა; უკუეთუ ვპოო მადლი წინაშე უფლისა, და მომაქციოს ადგილად თვისა და ვიხილო დიდება მავისი.

ვ 26. უკუეთუ მრქვას მე, ვითარმედ: არა სათნო ხარ ჩემდა, ყავნ, რაცა სათნო არს წინაშე მისისა!

27. და ჰრქუა დავით მეფემან სადუქს: წარვედ შენ მშვედობით ქალაქად და აქიმას, ძე შენი, და იონადაბ, ძე აბიათარისი, შენ თანა!

28. და მე გელოდი ზეთისხილოვანსა მას უდაბნოსასა, ვიდრე არა მიიხრან სიტყუა თქვენ მიერ.

29. და წარიღეს კიღობანი იგი სადუქ და აბიათარ მუნვე, იერუსალმმდ, და დადგეს მუნ.

30. და დავით აღვიდოდა აღმართსა მას ზეთისხილოვანისასა და ტაროდა და დაებურა თავი მისი, და მივიდოდა იგი უკამური და ერი იგი თავდაკიდებულად და ფიჩუდაბურვილად და ტიროდეს.

31. და უთხრეს დავითს, ვითარმედ: აქიტობელცა თანაშემწე არს აბესალომისა! და თქუა დავით: უფალმან ლმერთმან ჩემმან განაქარვენ ზრახვა იგი აქიტობელისი!

ზ 32. და ვითარცა მოვიდა დავით როსკედმდე თაყუანის-ცემად უფლისა, და მოეგებოდა მას ქუში შემთხუვეად დავითისა თანამზრახველი ივც მისი და დაეპო საშოსელი მისი და მიწა თავსა გარდაეხსა,

33. სიტყუად იწყო დავით და თქუა: მო-თუ-ხვდე ჩემ თანა, ტვრთ-მეყო მე.

34. არამედ მიიქეც ქალაქად, ესრე არქუ აბესალომს, ვითარმედ: წარვიდეს ძმანი შენი და მამა შენი, მეფე. მინდა მისლვად მუნ, ხოლო აწ მონა შენი ვარ, მიტევე და ვცხონდებოდი შენს წინაშე. მაშინ მამისა შენისა, ხოლო აწ შენი ვარ მონა და განაქარვე ზრახვა აქიტობელისი.

35. სადუქ და აბიათარ მღდელთმოდლუარნი და ყოველი ზრახვა, რამცა გესმეს მეფისაგან, უთხარ შენ სადუქს და აბიათარს,

36. და ორთა ძეთა მათთა: აქიმას და იონადაბს, რამეთუ მათ თანა არიან, და მიუწყეთ მე ყოველი სიტყუა მათ მიერ, რასაცა იტყოდის მეფე იგი.

37. და ვითარცა შევიდა ქუში ქალაქად, და აბესალომცა შემოსრულ იყო იერუსალმმდ.

16

ა 1. და დავით მცირედ წარ-ოდენ-სრულ იყო ჰრესსა, და აპა, ოდენ სიბა, მონა იგი მეფობისთვისი, მოეგებოდა შემთხუვეად დავითს და ორი კარაული აგებული მის თანა. და ეკიდა მათ ორასი ქუეზა პური, კვმირი ერთი სკიკი და ასი ლელვისკვერი და მარი ერთი ღვნი.

2. მიუგო მეფემან სიბას და ჰრქუა: და რა არს ესე კარაულნი აღსაგებელითურთ? მაშინ თქუა სიბა: სამსახურებელად სამეფოდ პური ეგე და ლელვისკვერი და სკიკი საქმელად და მონათა შენთათვის, ღვნი ესე სასმელად მაშურალთა წყურვილთა!

25. ჰრქუა S. 26. მრქვის S. 27. ჰრქუა S. 30. ერთი S. 32. შემთხუვეად S. 33. სიტყუად S. თქუა S. ტვრთ S. 34. შენისა S. აქიტობელისნი 36. რამცა S. 1. შემთხუვეად S. კუმზა S. 2. ჰრქუა S. თქუა S.

3. და ჰრქუა მეფემან: სადა არს ძე იგი უფლისა შენისა? *და ჰრქვა სიბამ მეფესა: მუნვე ზის იერუსალმსა და თქუა: დღეს, ანუ ზვალე მოაქციოს სახლ-მან ისრაელისამან ჩემდავე მეფობა იგი მამისა ჩემისა!

4. და ჰრქუა მეფემან სიბას: გვალე, შენ გეყავნ ყოველი, რაცა არს მემფი-ბოსთესი. და თაყუანი-სცა სიბამ მეფესა და ჰრქუა: რამეთუ ვპოვე მადლი წი-ნაშე უფლისა ჩემისა მეფისა!

5. და მოვიდა დავით მეფე ბავრიმად. და გამოვიდა კაცი ერთი ნათესავი-საგან საულისი, და სახელი მისი სემეი, ძე გერასი, მოვიდოდა და *ძვრსა იტყოდა, სწყევდა.

ბ 6. და ქეთა ესროდა დავითს და ყოველთა მონათა მისთა, და ყოველივე გუნდი მოვიდოდა მარჯუენით და მარცხენით მეფისა.

7. სემეი ესრეთ იტყოდა წყევასა მას მისსა: განგვალე, განგვალე, კაცი ეგე მოსისხლე და სავე უსჯულოებითა!

8. და აწ მოაწია უფალმან შენ ზედა სისხლი იგი საულისი, რამეთუ მე-ფობდ შენ მის წილ და მისცა უფალმან მეფობა შენი აბესალომს, ძესა შენსა. და აღასრულა შენ ზედა უკეთურება შენი, რამეთუ კაცი მოსისხლე ხარ და ურჯულო!

9. მამინ თქუა აბესა, ძემან შარუელისამან, მეფესა: რა ვინა არს ძალი ისი შეურაცხი, რომელი აგინებს უფალსა ჩემსა მეფესა? მიბრძანელა და მივი-დე და წარვეუეთო თავი მისი.

10. მიუგო მეფემან აბესას: რა ძეს ჩემი და შენი, ძეო შარუელისაო? ნუ აყენებ მაგას, აცადე და მწყევდეს: ვინ უწყის, თუ უფალსა უთქუამს, ვითარ-მედ ძვრისა მეტყუელად აღუდგა დავითსაო და ვინა არს, რომელმან ჰრქუას მას, ვითარმედ: რად ეგრე ჰყავ?

გ 11. და ჰრქუა დავით აბესას, ერისთავსა მისსა: აჰა, ესერა, ძე ჩემი, რომელი გამოვდა მუცელსა ჩემსა, ეძიებს სულსა ჩემსა, აწ ძეცა ესე აეშენელისა მოსრულ არს და მეიციებეს. აცადეთ და მწყევდეს მე. ვინ უწყის, თუ უფალ-მან რქვა მაგას.

12. რამეთუ იხილოს უფალმან დამდაბლებამ ესე ჩემი და მოვაგოს მე კე-თილი წყევისა მის წილ ამას დღესა შინა.

13. და მივიდოდა დავით ერთთურთ მთასა. და კაცი იგი სწყევდა და ქეთა ესროდა და მტურესა გარდაასხმიდა.

14. და მოვიდა მეფე და ყოველი ძალი მისი დამაშურალი კიდედ იორდა-ნისად და განისუენეს მუნ.

15. და აბესალომ ერთთურთ შევიდა იერუსალემად და აქიტობელცა მათ თანა.

16. და ვითარცა მოვიდა ქუში, თანამზრახველი და მეგობარი დავითისი, აბესალომისა თანა, თაყუანი-სცა მას და ჰრქუა: უკუნისამდე ცბონდი, მეფე აბესალომ.

დ 17. მიუგო აბესალომ ქუშის და ჰრქუა: ეგრევე სიყუარული იყო მეგობ-რისა შენისა? რასათვის არა მიხველ მის თანა?

3. ჰრქუა S. თქუა S. 4. ჰრქუა S. გეყავნ S. ჰრქუა S. 6. გუნდნი S. 7. მისას S. 9. თქუა S. წარვეუთო S. 10. მოაყენე S. ურქვამს S. ძვრსა S. ჰრქუამს S. 11. ჰრქუა S. მეიციებეს S. მაცადეთ S. 13. მტურსა S. 14. განისუენეს S. 16. ჰრქუა S. 17. ჰრქუა S.

* ქვე. 19. ე. 27. ** 3. მეფ. 2. ბ. 8.

18. მიუგო ქუში აბესალომს: არა ეგრე. არამედ შეუდგე მას, რომელი უფალმან გამოირჩია და ყოველმან ერმან ისრაჴლისამან, მისივ ვიყო და მის თანაცა დაედგე!

19. და მერმე ვისი მონა ვარ? არა ვიცი მე, ვითარ არა თაყუნანს-ვსცე ძესა. მისსა? ვითარცა ვმსახურე მამასა შენსა, ეგრეცა შენს წინაშე ვიყო.

20. მერმე ჰრქუა აბესალომ აქიტობელს: განიზრახეთ, რა ვყო, რათა დაღიპყრათ სოფელი ესე.

21. და ჰრქუა აქიტობელ აბესალომს: პირველად შევედ შენ ხარკთა თანა მამისა შენისათა, რომელნი დაუტევებთან მცველად სახლსა მისსა, და სცნას ყოველმან ისრაჴლმან, რამეთუ არცხვენ მამასა შენსა, რათა ერთვულ იყოს ერი ესე შენდა.

22. *ალუდგეს კარავი აბესალომს ერდოსა ზედა და შევიდა იგი ხარკთა თანა მამისა მისისათა განცხადებულად ყოვლისა ერისა ისრაჴლისა.

23. და ზრახვა იგი აქიტობელისა მტკიცე იყო პირველთა მათ დღეთა, ვითარცა ღმრთისა მიერ დამტკიცებულ წინაშე დავითისა და აბესალომისა.

17

ა 1. მაშინ ჰრქუა აქიტობელ აბესალომს: გამოვირჩიო მე ათორმეტი ათასი კაცი და შთავიდე დავითისა.

2. და დავესხა მას ღამე და მე ვიცი, თუ იგი დამაშურალ იყოს, შეეშინოს. და ივლტოდის ყოველი ერი მისი. და ვეწიო და მოვკლა მეფე ოდენ.

3. და მოიქცეს ყოველნი ერნი შენდავე, ვითარცა მიექცის სძალი სიძესა, გარნა მას თავდასა შეუდგეთ, ზოლო ყოვლისა ერისა მშვედობა იყოს.

4 და სათნო-უჩნდა სიტყვა იგი აბესალომსა და ყოველთა მოხუცებულთა ისრაჴლისათა.

5. და ჰრქუა მათ აბესალომ: ქუშისცადა რაქანელი მოუწოდეთ და მისგანცა ვისმინოთ, რადი თქვას!

ბ 6. და შემოვიდა ქუში წინაშე აბესალომისა. უთხრა აბესალომ ქუშის ყოველივე იგი სიტყუად აქიტობელისა და ჰრქუა: აწ აღვასრულოთ სიტყუად იგი აქიტობელისი, ანუ არა, შენ რას იტყვ?

7. მაშინ ჰრქუა ქუშიმ აბესალომს: არა კეთილ არს ჯერეთ ზრახვა იგი აქიტობელისი.

8. რამეთუ შენ თვთ იცი, მეფე, სიმკნე მამისა შენისა. ერი, რომელი მის თანა არს, განძენებულ არიან იგინი, ვითარცა მამა შენი მკნე და რჩიული კაცი არს, და არა დაუტეოს ერი იგი.

9. და-აწ-სადამე-მალულ და დავანებულ იყოს ჯევსა ერთსა, ანუ რომელსა-ვე ადგილსა, და რაჯამს დავესხნეთ, აღდგეს სამალველისა მისგან, და მოსრას ერი ეგე შენი. და რომელთა ესმას, თქუან, ვითარმედ: შეიქმნა მოსრა დიდი ერსა მას შორის აბესალომისასა.

გ 10. და იყოს დათუ ვინმე მკნე, ვითარცა ლომი ბრძოლასა შინა ერისა შენისა, განტყდეს გული მისი, და განასხნნეს, და რაჯამს სცნას ყოველმან ის-

20. ჰრქუა S. 21. ჰრქუა S. ხარკსა S. 1. ჰრქუა S. 3. ძალი S. 5. ჰრქუა S. რაქანელი S. 6. ჰრქუა S. 7. ჰრქუა S. 9. თქუად S. მოსურა S. ერთა S. შორ S. 10. განასხნნეს — მეორე „ნ“ ჩამატებულია.

* ზე. 12. გ. 11.

რამლმან, ვითარმედ განძლიერდა მამა შენი შენ ზედა, და სირცხული იყოს შენდა.

11. ხოლო მე ესრეთ განვიზრახე, არამედ, რაჟამს შემოგიკრბეს ყოველი ისრაელი და დანითგან ბერსაბედამდე, და შენ მათ შორის იყო, მაშინ.

12. მივიღეთ მათ ზედა, სადაცა ვპოვნეთ და დავესხათ მათ ზედა მეყსეულად ვითარცა ცვარი ცისკრისა მიეფინის ქუეყანასა ზედა. და არა განერეს არცა ერთი კაცი.

13. და უკუეთუ შევარდეს იგი ერთსა ქალაქთაგანსა, გარემოდგენ და მოსრან ქალაქი იგი, და იგინი ნაღვარევისა შთაცვდეს. და არა იყოს ადგილი შესაკრებელი მათი.

14. და თქუა აბესალომ. და ყოველმან ერმან ისრაელისამან: კეთილ არს ზრახვა ესე ქუშისა რაქანელისა ვიდრე ზრახვა აქიტობელისი! რამეთუ უფალმან თვთ ბრძანა განქარებდად ზრახვა იგი აქიტობელისი, რათა მოავლინოს უფალმან ყოველი ძკრი აბესალომის ზედა.

15. და პრქუა ქუში სადუეს და აბიათარ მღდელთა: ამას განიზრახავს აქიტობელ, აბესალომ და ყოველსა ერსა ისრაელისასა, ხოლო მე ესრე განვიზრახე.

16. აწ თქუნენ ადრე აუწყეთ ესე დავითს, რათა არა დადგეს ღამესა ამას რაბოთისა უდაბნოსა, არამედ ისწრაფოს წარსლუად, რათა არა მოისრას მეფე და ყოველი ერი მისი მის თანა.

17. ხოლო იონათან და აქიმას დგეს წყაროსა მას ზედა როვაელისასა და მივიდა მათ თანა მკევალი ერთი და უთხრა მათ ყოველი ესე, რათამცა მივიდეს იგინი და უთხრანეს მეფესა დავითს სიტყუად ესე, რამეთუ ვერ ეგებოდა მათ ცხადად შესლვა ქალაქად.

18. და იხილნა იგი ყრმამან ვინმე და უთხრეს აბესალომს. ხოლო იგინი წარვიდეს სწრაფით და შეცვდეს სახიდ კაცისა ვისმე ბაურიმს. და იყო კაცისა მის ორმო ერთი ეზოსა შინა და შთაქდეს იგინი ორმოსა მას.

19. და მოილო დედაკაცმან ერთმან საჩქველი და დაარქვა მას ორმოსა და ზედასაფენელი გარდაფინა, და დააკმობდა ლეღვის კვერთა მასვე ჟამსა.

20. ხოლო მონანი მივიდეს აბესალომისნი დედაკაცისა მის და პრქუეს მას: სადა არიან აქიმას და იონათან? ხოლო მან პრქუა მათ: შემოვიდეს მსწრაფლ და გავიდეს. და მე არა ვიცი, ვიდრე ვიდეს. ეძიებდეს მათ და არა პოვნეს იგინი და წარვიდეს მუნვე იერუსალმად.

21. და ვითარცა წარვიდეს კაცი იგი მათგან, აღმოკდენ იგინი ორმოსა მისგან და მივიდეს მეფისა დავითისა და უთხრეს ყოველი იგი სიტყუად და პრქუეს მას: აღდგეთ ადრე და წიალუქედით მას, რამეთუ ამას ზრახავს აქიტობელ თქუენთვის!

22. და აღდგა დავით მსწრაფლ და წარვიდა ერთიურთ იორდანეს ღამე ყოელ, რათა არა განცხადნეს სიტყუანი იგი მათნი და განვლო იორდანე, რამეთუ არა ვინ დაშთა ერთიცა მათგანი.

23. და ვითარცა სცნა აქიტობელ, რამეთუ განუქარდა ზრახვა იგი მისი, დაისხნა კარაულსა და წარვიდა სახიდ თვსა, და ბრძანებდა მისცა სახლეულთა მისთა და მივიდა იგი და შიშთვილ-იბა, მოკულდა და დაფლეს საფლავსა მამისა თვისისასა.

№ 24. და დავით მივიდა საბანაკესა თვისა და აბესალომ წიაღცდა იორდანესა მდინარესა და ყოველი ისრაჲლი მის თანა.

25. და აბესა დაადგინა ერისთავად აბესალომ ნაცვლად იოაბისა ერსა თვისა ზედა, ზოლო ამესა, ძე იეთერისი, იყო ეზრაიტელისა, რომელი მოვიდა აბიგესთვის, ასულისა იესესისა, დისა შარუელისა, დედისა იოაბისა.

26. და მივიდა აბესალომ და ყოველნი ისრაჲლნი და დაიბანაკეს ქუეყანასა მას გალაადისასა.

27. და ვითარცა მოვიდა დავით საბანაკოსა ვესებისასა, ძისა ნაასისსა, რომოთი ძეთაგან ამონისთა და მაჰირ, ძე ამელისი, რომელი იყო ლაღბრით და ბერზელი გალაადელი, რომელი რაკაბანით იყო.

28. და მოართვეს მათ ათი ტაბასტო, ათი ტერი, ათი ქვაბი სიავი და ათი კეცისჭურჭელი, იფქლი და ქრთილის ფქვილი, და კალი, და ოსპი, და კნღური.

29. თაფლი და ერბო და ცხოვარი და კბო მწოვარი. და შეართვეს ყოველი დავითს, რამეთუ ესრეთ თქუეს, ვითარმედ: შიოდის და სწყუროდის ერსა მისსა. რამეთუ მაშურალ იყუნეს უდაბნოსა ზედა და დაქსნილი.

18

ა 1. მას უამსა ახილვა-ყო დავით ერისა მის თვისისა და დაადგინა მათ ზედა ასისთავები და ათასისთავები და ყოველივე იგი სამად გუნდად განყო.

2. ერთი იგი გუნდი მისცა იოაბს, მეორე იგი გუნდი მისცა აბესას, ძმასა იოაბისასა, ძესა შარუელისასა, და მესამე იგი გუნდი მისცა ეთის ვეთელსა. და ჰრქუა დავით მეფემან ერსა მას: განვიღე მეცა თქუენ თანა!

3. მიუგო ერმან მან და ჰრქუა: არა გამოხვდე ჩუენ თანა! ნუუკუე მეოტ ვიქმნეთ და არა ვინ იყუნეს, რომელმან გული გვაპყრას ჩუენ. და თუ ზოგი ჩუენი მოისრას, არა ვინ იყოს, რომელმან ნუგეშინის-გუცეს ჩუენ და მიგუელოს ზოგი ქუეყანისა ჩუენისა. ზოლო უმჯობეს არს: შენ აქა დადგე ქალაქსა შინა ძალად ჩუენდა და გვიზახებდე!

4. მიუგო მეფემან და ჰრქუა: კეთილ არს, რააცა გნებავს, იგიცა ვყო! და დადგა მეფე ერთკერძო ბჭეთა მათ და გამოვიდოდა ერი იგი ასეულობით და ათასეულობით.

ბ 5. და შეუთულიდა მეფე იოაბს და აბესას და ეთი გესელსა ერისთავთა მათ, და ყოველსა ერსა ესმოდა ბრძანება იგი მეფისა, და ჰრქუა მათ: ეკრძალენით და ერიდენით ყრმასა მას ჩემსა აბესალომს!

6. და გამოვიდა ყოველი იგი ერი და განეწყვენეს ველსა წინაშე ერისა მის ისრაჲლისა. იყო ბრძოლა მალნარსა მის თანა ეფრემისასა.

7. ძღვევასა მიეცა ისრაჲლი წინაშე დავითისათა და იქმნა მოსრვა დიდი მას ღღესა შინა, და მოსწყდეს ერისა მისისაგან ისრაჲლისა ოცი ათასი კაცი.

8. განიბნია ერი იგი ისრაჲლისა მალნარსა მას. იქმნა ერისა მის ისრაჲლისა მოწყვედა მალნარისა მისგან უფროს, ვიდრედა პირითა მახვლისათა.

9. და უმაღლეს ჩნდა აბესალომ ერსა მას შორის დავითისა. და ზეჯდა იგი საყვარსა. და განვიდოდა იგი ხესა ქუეშე სიელტოლასა მისა. და მო-

ეხვნეს შტონი რკოსანი თმათა მისთა, დამოეკიდა ზესა მას შორის ცისა და ქუეყანისა. და საკედარი იგი მისი განვიდა ქუეშე წყვილთაგან მისთა.

10. და იხილა იგი კაცმან ვინმე ერთმან, მივიდა და უთხრა იოაბს, ვითარმედ: ვიხილე მე აბესალომ მოკიდებული რკოსა ერთსა.

გ 11. ჰრქუა იოაბ კაცსა მას: ნანდვილ იხილე იგი? და რად არა მოჰკალ? და მი-მცა-გეც შენ დღისა ვერცხლი ათი სიკილა და ზოსტერი ერთი!

12. მიუგო კაცმან მას და ჰრქუა: მო-ლა-თუმცა-მეც ათასი სასწორი ვერცხლი, არავემცა მიჟყავ კელი ჩემი იქსა ზედა მეფისასა, რამეთუ გვესმა ჩუენ, რაჟამს გამცნებდა მეფე შენ და აბესას და ეთთის, ვითარმედ: ეკრძაღენით და ერიღენით ყმასა აბესალომსა!

13. და ვითარმედ ეკმენ მე საქმე იგი უსჯულოებისა და მოვიკრიბე ბრალი თავსა ჩემსა? და მე ვიცი, თუ არამცა დაიფარა სიტყუაჲ იგი წინაშე მეფისა და ვერცალა შენ დასტურად წარმომიდგე წინაშე მეფისა.

14. და მაშინ ჰრქუა იოაბ: მაგა სიტყუსათჳს აწვე გიჩუენო თუალთა შენთა! და მოიღო იოაბ სამი ლიბანდაკი კელთა მისთა და განწონა გულსა აბესალომისასა, ვიდრე ცოცხალი ეკიდა ზესა მას რკოსასა.

დ 15. და მოადგენ ყრმანი ათნი მესაჰტურველები იოაბისანი და მო-ხოლო-კლეს აბესალომ და დამსკვალეს ქუეყანასა.

16. ხოლო დაბერეს ნესტუთა, უკუმოიკრიბეს ერი იგი, რათამცა აღარა სდედდეს ისრაიელთა მათ, რამეთუ შეეწყალა იოაბს ერი იგი ისრაელისა.

17. შთადგებად-სცა აბესალომ ნაპრაღსა ქუეყანისასა მადნარსა მას შინა მთხრებლსა დიდსა და აღაშენა მას ზედა ლევრთი ქვისა. ერი იგი ისრაელისა წარვიდა ადგილსა თჳსსა.

18. აბესალომ ვიდრეღა ცოცხალდა იყო, აღმართა ძეგლი ერთი საკენებელად თავისა თჳსისა უბესა ერთსა სამეუფოსა და თქუა: არა მივის შვილი, რათა მავსენებდეს! და ეწოდა ადგილსა მას კელ აბესალომისა აქა ეჲამდე.

19. ხოლო აქიმას, ძემან საღუქისმან, ჰრქუა იოაბს: ვრბიოდეთ და ვახართ მეფესა, რამეთუ ჰყო უფალმან შურის-გება მტერთა მისთა ზედა.

ე 20. ჰრქუა მას იოაბ: არა ხარ შენ კაცი მახარობელი, რამეთუ ძე მისი მოკლულ არს, და ახარებდელა თუ მას, სხუასავე დღესა ახარე.

21. და ჰრქუა ქუშის: მივედ და უთხარ მეფესა, რა-ესე იქმნა! და თაყუანი-სცა ქუში იოაბს და წარვიდა.

22. მერმე ჰრქუა აქიმას, ძემან საღუქისამან, იოაბს: და რა იყოს მი-თუ-ვრბიოდე შემდგომად ქუშისა? და ჰრქუა იოაბ: რად გიკმს სრბა, შვილო? არა სიხარულ ყოფად არს შენდა!

23. ჰრქუა მას აქიმას: და რა იყოს მი-თუ-ვრბიოდი? მაშინ ჰრქუა მას იოაბ: გვაღე, ვილოდე! და წარვიდა აქიმას შინაგნით გზით კენჭარისა და უსწრო ქუშის.

24. და დავით ჯდა ბჳეთა ზედა. და აჰკდა გუშაგი გოდოლსა და იხილა კაცი ერთი მორბიოდა.

11. ჰრქუა S. 12. ჰრქუა S. 14. ჰრქუა S. ვიჩუენო S. 18. თქუა S. 19. ჰრქუა S. 20. ჰრქუა S. სხუასავე S. 21. ჰრქუა S. 22. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 23. ჰრქუა S. ჰრქუა² S.

25. და უთხრა მეფესა, ვითარმედ: კაცი ერთი მორბის ბანაკით კერძო! ჰრქუა მას მეფემან: უკუეთუ მარტო არს მახარებელი, იყოს! და ვითარცა მოეახლა იგი,

ვ 26. მერმე იხილა გუშაგმან მან და თქუა: ესერა, სხუადა კაცი მორბის! და თქუა მეფემან: ესეცა მახარობელი იყოს!

27. და თქუა გუშაგმან: ვხედავ პირველსა მას, რამეთუ ჰგავს იგი აქიმას, ძესა საღუკისასა! მაშინ თქუა მეფემან: კაცი კეთილი არს იგი და სიტყუაცა კეთილი მოაქუს!

28. და მო-ხოლო-ვიდა აქიმას წინაშე მეფისა და თქუა: სიცოცხლე და მშველობა! და თაყუანის-სცა მეფესა და ჰრქუა: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი შენი, რომელმან დასხნა კაცნი იგი, რომელთა აეხუნეს თავნი მათნი მტერობით უფლისა ჩემისა მეფისა ზედა!

ზ 29. და ჰკითხვიდა მეფე აქიმასს და ჰრქუა: ცოცხლებით არსა ძე იგი ჩემი აბესალომ? მიუფო აქიმას და ჰრქუა: მესმა მე კმაჲ, რაჟამს წარმომავლინა მე იოაბ, მონამან მეფისამან, და არა ვიცი, რა იქმნა, რამეთუ დაღადებაჲ დიდო იყო შემდგომად წარმოსლვისა ჩემისა.

30. ჰრქუა მას მეფემან: წარმოდევ ესრე! და დადგა იგი ზურგით მისა.

31. და მო-ხოლო-ვიდა ქუში და ჰრქუა მეფესა: გიხაროდენ, უფალო ჩემო მეფე, რამეთუ საჯა უფალმან შურის-გებით სასჯელი მტერთა შენთა!

32. და ჰრქუა მეფემან ქუშის: ცოცხლებით არს ყრმა იგი ჩენი აბესალომ? და ჰრქუა ქუშიმ მეფესა: შეიქმნედ ყოველნი მტერნი მეფისანი, ვითარცა ყრმა იგი უფლისა ჩემისა მეფისა და რომელნი აღდგომილ იყუნეს შენ ზედა ბოროტებით!

33. და ცრემლოოდა მეფე და აღკდა ქორსა მას ზედა მის ბქისასა, და ტიროდა ფრიად და იტყოდა: *შვილო ჩემო აბესალომ, აბესალომ, შვილო ჩემო! ვინამცა მომაკუდინა მე სიკუდილისა შენისა წილ, შვილო ჩემო აბესალომ, შვილო ჩემო აბესალომ!

19

ა 1. და უთხრეს იოაბს, ვითარმედ: ტირს მეფე და იგლოვს აბესალომისთვის.

2. და შეეკმნა სიხარული იგი მის ღლედ გლოვისად და ყოვლისა მის ერისა, რაჟამს ესმა ერსა მას, ვითარმედ ტირს და იგლოვს მეფე ძისა თვისისათვის.

3. და შეიკდიმა ერმან მან ღლესა შესლვა ქალაქად, ვითარცა ერი, რომელი იძლიის და მეორე იქმნის ბრძოლისაგან.

4. და მოედრიკა თავი მეფესა და კმითა დიდითა ტიროდა და იტყოდა: შვილო ჩემო აბესალომ, აბესალომ, ძეო ჩემო.

5. **და შევიდა იოაბ წინაშე მეფისა და ჰრქუა: რასათვის სირცხველულ-ჰყავ ერი შენი და მონანი შენნი, რომელთა გიკსნეს შენ და ძენი და ასულნი შენნი, ცოლნი და ხარკნი შენნი?

25. ჰრქუაჲ S. 26. თქუაჲ S. სხუადა S. თქუა S. 27. თქუაჲ S. თქუაჲ^ა S. სიტყუადა S. 28. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 29. ჰკითხვა S. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ^ა S. 30. ჰრქუაჲ S. 31. ჰრქუაჲ S. 32. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ^ა S. 5 ჰრქუაჲ S.

* ქვე. 19. ა. 4. ** ზემო. 18. ზ. 33.

6. და ეგრე გამოაჩინებ ერსა ამას, ვითარცა ჰყვარობდეს მტერთა შენთა და სძულობდეს მოყუარეთა შენთა? და ეგრე გამოაჩინებ დღეს, ვითარცა არა გესხნეს შენ მთავარნი, არცა მონანი? ხოლო ესე უწყოდე დღეს, თუმცა აბესალომ ცოცხალ იყო, ჩუენ ყოველნიმცა მომკუდარ ვიყვენით შენს წინაშე, რამეთუ იგი სათნო-გიჩნდა.

ბ 7. არამედ აწ გამოვედ და ეტყოდე ერსა მას, რამეთუ უფიცავს ღმერთისა მიმართ, თუ შენ არა გამოხვდე შემთხუვეად მათა, არა ვინ დადგეს შენ თანა ამასვე ღამესა! ხოლო ეს უწყოდე უბოროტეს-ყოფად არს შენდა ესე, ვიდრე-ლა ყოველთა მათ ჰიორთა, რომელნი წარგვდეს სიყრმითგან ვიდრე მოაქამდე.

8. და გამოვიდა მეფე და დაჯდა ბჰეთა ზედა მის ქალაქისათა. და მიესმა ყოველსა ერსა, ვითარმედ გამოსულ არს მეფე და მჯღომარე არს ბჰეთა ზედა. და მოვიდა ყოველი იგი ერი შემთხუვეად მეფისა, ხოლო ისრაიტელნი იგი ივლტოდეს კაცად-კაცადნი ადგილად თჳსა.

9. და დრტუნვდეს ყოველნი ნათესაენი ისრაჴლისანი და იტყოდეს: დავით მეფემან გჳკსნა ჩუენ კელთაგან მტერთა ჩუენთასა და განგვარინნა უცხო-თესლთაგან და აწ მეოტ ვართ მეფისაგან აბესალომისთჳს, ძისა მისისა.

10. და აბესალომს, რომელსა ვსცხებთ მეფედ ჩუენ ზედა, ესერა, მოიკლა ღუაწლსა შინა! აწ თჳქუენ რად დაიყოვნებუ და არა მოიქცევით მეფისა? და სიტყუად იგი ისრაიტელთა მიიწია მეფისა.

გ 11. და დავით მიავლინა სადუჳისა და აბიათარისა მღღელთმოდუართა და ჰრქუა: არქუთ მოხუცებულთა ისრაჴლთასა, ვითარმედ: რად დაიყოვნებთ მოქცეჳად სახიდ მეფისა? ხოლო სიტყუანი ყოველისა ისრაჴლისა მოიწია მეფისა თანა.

12. ჰრქუა დავით ტომთა იუდასთა: არა ძვალნი ჩემნი და კორცნი ჩემნი თჳქუენ ხართ? რასათჳს უკუნსდევით მეფისა მის?

13. და ამესას ესრე არქვით: არა ძვალნი და კორცნი ჩემნი ხართ? ესე რამე მიყავნ მე ღმერთმან და ესე დამირთენ, არა თუ ერისთავ-გყო შენ ერსა ჩემსა ზედა იობის წილ ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა!

14. და მოაქცია ამესა ყოველი კაცი იუდასი მორჩილებად, ვითარცა ერთ-გული. და მოავლინეს მეფისა და ჰრქუეს: მოიქცა შენდა ყოველნი მონანი შენნი!

15. და მოიქცა მეფე და მოვიდა კიდემდე იორდანისა მდინარისა. და ყოველი ერი იუდასი მოგებოდა გაღგალადმდე შემთხუვეად მეფისა, რათამცა წიაღმოიყვანეს იგი მდინარესა მას.

16. *და მოვიდა სემეი, ძე გერასი, ძისა იამანისი ბაურომით კაცთა თანა იუდასთა შემთხუვეად მეფისა დავითისა.

დ 17. და ათასი კაცი სხუად მის თანა სახლისა მის ბენიამენისი და სიბა, ყრმა იგი სახლისა მის საულისი, ათხუთმეტით ძითურთ და ოცით მონით. და შთავიდეს იგინი მეფისა

18. მსახურებად და წიაღმოყვანებად მდინარესა მეფისა წიაღკდენ, აღდგინებად სახლისა მეფისა და სათნო-ყოფად წინაშე თუალთა მისთა და სემეი,

7. შემთხუვეად S. 8. გამოვიდა — „და“ ჩამატებულია. შემთხუვეად S. 11. ჰრქუად S. სიტყუანი S. 12. ჰრქუად S. 14. მორჩილებად S. 16. სემეი S. შემთხუვეად S. 18. მსახურებად S.

* 3. შეფ. 2. ბ. 8.

ძე გერასი, დავარდა პირსა ზედა თჳსსა წინაშე მეფისა, ვიდრე წიაღმოვიდოდა იორდანესა.

19. და ჰრქუა მეფესა: *ნუ მოიკნენებენ შეცოდებასა ჩემსა უფალი ჩემი და ნუცა მოიგონებნ წყევასა დღისასა, რომელ გამოვიდოდა იერუსალჳმით უფალი ჩემი მეფე და ნუცა დაიღებნ გულთა შინა მეფისთა.

21. მაშინ ჰრქუა აბესა, ძემან შარუელისამან: სხუალამცა რა ეყო სემის? სიკუდილისა თანამდებ არს იგი, რამეთუ იკადრა წყევად ცხებულსა ღმრთისასა!

22. მიუგო დავით და ჰრქუა: რა ძეს ჩემი და შენი, ძეო შარუელისაო? რამეთუ დღეს ბოროტსა ზრახავ ჩემთჳს მტერობით. ნუ იყოფინ ეგე, ვითარმცა მო-ვინმე-კულა ისრაჳლსა შორის! ანუ თქუენ არა უწყითა, რამეთუ მეფე ვარ ისრაჳლსა ზედა?

23. და ჰრქუა მეფემან სემის: ნუ გეშინინ! რამეთუ არა მოჰკუდე შენ! და ეფუცა მეფე სემის.

ე 24. და მემფიბოსთე, ძე იონათანისი, ძისა საულისი, შთამოვიდა შემთხუევად მეფისა. და მას არა განეწმიდნეს ფერკნი მისნი, არცა მოეჭრნეს ფრჩხილნი მისნი, არცა ეკუეცნეს თმანი, არცა განერცხნა სამოსელნი მისნი მიერ დღითგან, რაჟამს გამოვიდა მეფე საჭლით თჳსით, ვიდრე შემოსლვად მისა მშვლობით.

25. და ვითარცა შევიდა იერუსალჳმად, მოეგება მეფესა. მაშინ ჰრქუა მას მეფემან: რა არს, რამეთუ არა წარმოხუედ ჩუენ თანა?

26. ჰრქუა მას მემფიბოსთე: უფალო ჩემო მეფე, მონამან ჩემმან დამაგდო მე. რაჟამს ვარქუე მას, ვითარმედ: დამისხვენ კარაულსა და წარვიდე მეფისა თანა! არა ისმინა ჩემი, რამეთუ ვერ ეგებოდა უკარაულოდ მისლვა ჩემი შენ თანა, რამეთუ მკელობელ ვარ მონა შენი.

27. **არამედ იგი მასმენდაცა მე უფლისა ჩემისა მეფისა წინაშე, ხოლო უფალმან ჩემმან მეფემან, ვითარცა ანგელოზმან ღმრთისამან, კეთილად ყავნ ღმრთისათჳს.

28: რამეთუ არა სხუა რამე ღირს ვიყო სახლისა მამისა ჩემისა, არამედ ყოველნი სიკუდილისა თანამდებ ვიყუენით, არამედ შემრთე მონა შენი მათ თანა, რომელნი ჰამენ ტაბლასა შენსა. და აწ ვის მიერ იყოს ესე ჩემდა სამართალი, არა თუ შენ მიერ? და ღალადებთა ამას იტყოდა წინაშე მეფისა.

29. და ჰრქუა მას მეფემან: რას განამრავლებ სიტყუასა შენსა? ***შენ და სიბა განიყავთ, განანაწილეთ აგარაკი.

30. და ჰრქუა მემფიბოსთე მეფესა: ოდეს გიხილე, მეფე, მშვლობით მოქცეული სახიდ თჳსა, ყოველი მეფისსა იყავნ!

გ.31. ****და ბერზელი გალადელი შთავიდა რაბინით და წიაღმოყდა მეფისა თანაწარმოყვანებად მისა იორდანით.

32. *****და ბერზელი კაცი მოხუცებული იყო და იყო იგი ოთხმეოც წლი-

19. ჰრქუაჲ S. შეცოდებაჲსა S. მოიგონებ S. ტექსტი, რომელსაც ბერძნულში 21-ე მუხლი შეიცავს, სომხურში მე-20-ვა. [S-ს აკლია იგი. 21. ჰრქუაჲ S. სხუალამცა S. 22. ჰრქუაჲ S. 23. ჰრქუაჲ S. 24. შემთხუეყად S. ეკუეცნეს S. სამოსელი S. 25. ჰრქუაჲ S. წარმოხუედ S. 26. ჰრქუაჲ S. 27. ყავ. S. 28. სხუაჲ S. 29. ჰრქუაჲ S. სიტყუასა S. 30. ჰრქუაჲ S.

* ზე. 16. ა. S. ** ზე. 16. ა. ე. *** ზე. 16. ა. ე. **** 3. მეფ. 2. ბ. 7. ***** ზე. 17. ზ. 27.

სა და უდაბნოსა ყოფასა მსახურებულ იყო იგი მეფისა, და მდიდარი იყო იგი ფრიად.

33. მიუფო მეფემან ბერზელის და ჰრქუა: გნებავს თუ, მოგვალე ჩემ თანა და პატიოსან-ყო სიბერე შენი იერუსალმს.

34. და ბერზელიმ ჰრქუა მეფესა: რაოდენდამე იყუნენ დღენი ჩემნი და ალვიდე მე მეფისა თანა იერუსალმმ?

35. რამეთუ მე ოთხმეოცისა წლისა ვარ და აწცა არა ვიცი გამორჩევა კეთილისა და ბოროტისა და გემოს-ხილვა საჭმელთა, ანუ სასმელთა, ანუ სმენად კმაი მემღერეთა და აწ რად ტურთ-გეყო მონა ესე უფალსა ჩემსა მეფესა?

36. მცირედ ოდენ წიაღგყვე იორდანესა მეფისა თანა, რამეთუ რასათეს მომაგებ მე საგებელსა ამას?

37. მიბრძანე მონასა შენსა, რათა დავსჯდე და მოვკუდე ქალაქსა ჩემსა, და დავეფლა საფლავსა მამა-დედათასა ჩემისასა. და აქინამ, ძე ჩემი, მივიდეს უფლისა ჩემისა მეფისა თანა და კეთილი უყავ მას, რაცა სათნო-გიჩნდეს!

38. და ჰრქუა მას მეფემან: მოვედინ იგი ჩემ თანა და ვყო მისთვის, რაცა სათნო-მიჩნდეს! და ყოველი, რაცა მრქვას მე, იგიცა ვყო მისთვის!

39. და ერი იგი ყოველი წიაღმოკრფა იორდანესა და მეფე ღვა კიდესა მდინარისასა და ამბორს-უყო მეფემან ბერზელის. და აკურთხა იგი მეფემან და წარვიდა ბერზელი სახიდ თვსად.

40. და მოვიდა მეფე გაღვალად და აქინამცა მის თანა, და ერი ოგი იუდასნი და ზოგი ერისა მის ისრაჴლისა.

41. და მოკრბა ყოველი ერი ისრაჴლისა მეფისა და ჰრქუეს მას: რა არს ესე, რამეთუ პარვით რეცა მოგიბარეს შენ ძმთა ჩუენთა, კაცთა მაგათ იუდასნთა, და წიაღმოგიყვანეს ერთიურთ იორდანესა?

42. მაშინ ჰრქუა ერმან იუდასმან კაცთა მათ ისრაჴლისათა: ამისთვის, რამეთუ მახლობელ არს ჩემდა მეფე. რასა ეგოდენ შეგიძნდა და შესწუჭენით ამის სიტყუსათუს; ანუ შე-რა-ვსჭამეთ და შევსვით მეფისა, ანუ ნიჭი რამე მოვიღეთ მისგან, ანუ მან მიიღო ჩუენგან?

43. და ჰრქუეს კაცთა მათ ისრაჴლისათა: ათწილ ჩუენ უფროს მახლობელ ვართ მეფისა და ჩუენ უპირმშოეს ვართ მისა, ვიდრეღა თქუენ. და აწ რასათეს შეურაცხ-მყვენით ჩუენ? არა ჩუენთვის იყო მოქცევა იგი მეფისა, არამედ თქუენთვის. და განბოროტნეს კაცნი იგი იუდასნი, ვიდრეღა ისრაჴელნი იგი.

20

1. და მოსრულ იყო მუნ კაცი ერთი ნაშობი უსჯულოებისა, და სახელი მისი საბეე, ძე ბაქორისი, იემინელი. და მან შეყსუელად ნესტუსა დაბერა და თქუა: არა არს ნაწილი ჩუენი დავითის თანა! არცა სამკვდრებელი ჩუენი ძისა თანა იესესისა! მიმოდაეგენ ყოველი კაცი ისრაჴლისა ადგილად თვსა!

2. და წარვიდა ყოველი კაცი ისრაჴლისა, რომელნი იყუნეს მეფისა თანა, და შეუდგეს საბეესა, ძესა ბაქორისასა, ზოლო კაცნი იგი იუდასნი მოვიდეს მეფისა თანა იორდანით იერუსალმად.

3. და შევიდა დავით სახიდ თუსა იერუსალმად. და მოიყვანა მეფემან ათნივე იგი ხარკნი თვისნი, რომელნი დაეტევნეს მცველად სახლსა მისსა და დასხნა ივინი სახლსა შინა ერთსა და როჭიკსა სცემდა მათ, ხოლო იგი არღარა შევიდის მათ თანა. და იყუნეს ივინი დაცულ და შესკამდეს როჭიკსა ქურობისასა ვიღრე სიკუდილადმდე მათა.

ბ 4. და პრქუა მეფემან ამესას: ღრო-ეც ერსა მაგას იუდასსა სამ ღლე და შენ აქავე დადგე!

5. და წარვიდა ამესა და ყო ეგრე, ვითარცა უბრძანა მას მეფემან.

6. მაშინ პრქუა დავით ამესას: ბოროტი ნურა გყვოს ჩუენ საბეე, ძემან ბაქორისამან, უფროს აბესალომისა. აწ შენ წარიყვანე ერი უფლისა შენისა და ეწიე მას, ნუ უკუნშევიდეს იგი ქალაქსა სადამე ერთსა ძნელსა, შეევედროს მათ ჩუენგან.

გ. 7. და უბრძანა დავით ყოველსა ერსა, რათა წარვიდეს. და დევნა-უყვეს აბესა და კაცთა იოაბისთა და ქერეთუნ ოფელტი და ყოველი იგი ერი წარვიდეს ამესას თანა და სდევდეს საბეეს, ძესა ბაქორისასა.

8. და იგი დაბანაკებულ იყო ლოდსა მას თანა დიდსა, რომელი იყო გაბაონს. და ამესა მოვიდა და დადგა პირისპირ მათსა. და იოაბს შთაეცვა ჭაჭვი და ერტყა მას კმალი პოლოტიკი ორპირი. და აღმოშორებულ იყო კმალი იგი ქარქაშსა მისსა.

9. პრქუა იოაბ აბესიას: მშვდობით ხარა, ძმაო? და *მოსდვა კელი იოაბ ამესას ქედსა, მოზიდა, რეცა თუ ამბორისა-ყოფისა.

დ 10. და ამესა არა ეკრძალა, რათამცა დაიცვა თავი თუსი კმლისა მისგან და სცა იოაბ უბესა ამესასა ზეჩამომართ და გარდმოყარა ნაწლევნი მისნი: და მუნთქუესევე წიაღედეს სულნი მისნი. იოაბ და აბესამ დევნა-უყვეს საბიას, ძესა ბაქორისსა.

11. და მოვიდა კაცი ერთი და დადგა ამასიას ზედა სპათავან იოაბისთა და თქვა: რომელსა უყვარან დავით და იოაბ, შეუდგეს იოაბს, და აბესიას!

12. რამეთუ ამესა მომკუდარ არს და შესეარულ სისხლითა და ძეს გზასა ზედა. და ყოველი კაცი, რომელი მოვალნ, დაადგრის მას ზედა, და ზედავენ მას! ვითარცა ესმა სიტყვა ესე იოაბს, აღიღეს ამესა და გარდარევედეს გზასა და დაბურეს მას სამოსელი.

13. და მიერთგან შეუდგა ერი იგი იოაბს და სდევდეს საბეეს, ძესა ბაქორისსა.

14. და მოვიდეს ნათესავთა მათ თანა ისრაჴლისათა საბეე და ბეთბაგოს და ყოველნი მოქალაქენი შეკრბეს ქალაქსა ერთსა.

ე 15. და უქმნეს მას ზღუდისზღუდე. და ყოველი იგი ერი იოაბისი გარე-მოაღდა ქალაქსა მას და მიაწიეს იგი გამოსაღებულად.

16. და კმა-ყო დედაკაცმან ერთმან ბრძენმან ზღუდით გარდამო და თქუა: ისმინეთ, ისმინეთ ჩემი, რომელნი-ეგე გარემოდგომილ ხართ ქალაქსა ამას, და არქუთ იოაბს, რათა მო-რე-დგეს და ვეტყოლი მას!

4. პრქუა S. 6. პრქუა S. 9. პრქუა S. 16. კმა ყო S. თქუა S.

* 3. მეფ. 2. ა. 5.

17. ვითარცა მივიდა იოაბ მახლობელად ზღუდესა მას, და ჰრქუა დედა-კაცმან მან იოაბს: ისმინენ სიტყუანი მკველისა შენისანი! და ჰრქუა: იტყოდე, მესმის!

18. და დედაკაცმან ჰრქვა იოაბს: სიტყუსჯერად უთქვამს პირველთა მათ, ვითარმედ: იკითხონ აბელსა და დანს მოაკლდენ, რომელი სარწმუნოთა ისრა-მლისათა დადვეს და თქუეს, ვითარმედ: იკითხონ იაბელს და ეგრე მოაკლდენ.

19. აწ მე ვარ მშუდობა და სიმტკიცე ისრაჴლისა და აწ შენ მოსრულ ხარ ნოკრებად ქალაქისა ამის, რომელი დედა არს ყოველთა ქალაქთა ისრაჴლისათა? აწ რასა შთანსთქამ სამკვდრებელსა უფლისასა?

20. მიუგო იოაბ და ჰრქუა: ნუ იყოფინ ეგე ჩემდა, ვითარმცა მოვაოკრე ეგი!

21. არა ეგრე, არამედ კაცი ერთი მანდა შევიდა მთისა ეფრემისი, საბეე, ძე ბოქორისა, რომელი მკდომად აღუდგა დავითს. იგი ხოლო მარტო გამომეცით და წარვიდე ქალაქისა ამისგან! და ჰრქუა დედაკაცმან: აწვე, ვიდრე მანდალა სდგა, გარდმოვიგდონ თავი მისი!

22. და შევიდა დედაკაცი იგი მუნვე ქალაქად და ეტყოდა მოქალაქეთა სიტყუათა მათ გონიერებისათა. და მოჰკუეთეს თავი საბეეს, ძესა ბოქორისასა, და გარდმოუგდეს იოაბს. და უბრძანა იოაბ დაბერვა ნესტუსა და ლაცადებად ზრძოლა ქალაქსა მას. და განიბნია ერი იგი თვთეულად ადგილად თვისსა და იოაბ წარვიდა მეფისა იერუსალჴმად.

23. *და იოაბ იყო უხუცესი ყოველსა ზედა ერსა ისრაჴლისასა და ბანია, ებე იოდესი, იყო კელმწიფე ჩერეთეოსა და ფილეეთეოსა ზედა.

24. და აღორამ ხარკისმომკვდელი იყო და საფან, ძე აქითალისი, საკსენებელთმწიგნობარ.

25. და სოსაკ მწიგნობართმოძღუარე იყო, სალუკ და აბითარ მღდელთ-მოძღუარნი იყუნეს.

26. და ირას—ეეთეს მღდელად წინაშე მდგომელ დავითისა.

21

ა 1. და იყო სიყმილი დიდი დღეთა მათ დავითისთა სამთა წელთა ზედა-საზედა. და იკითხა დავით უფლისა მიერ და ჰრქუა უფალმან დავითს: სა-ულისათუს და სახლისა მისისათუს არს უსჯულოებთა ეგი, რამეთუ მოსწყუედდა იგი გაბაონელთა.

2. და მოუწოდა დავით მეფემან გაბაონელთა მათ და ჰრქვა ესე, ზოლო გაბაონელნი არა ძეთაგან ისრაჴლთა იყვნეს, არამედ ნეშტთა მათგან ამო-რეველთასა ** და ძენი ისრაჴლისანი ფიცებულ იყუნეს არა მოწყუედად მათ-და. ზოლო საულ მოსრვიდა მათ, რამეთუ ეშურებოდა იგი ისრაჴლთასა მას და იუდასასა მათ ფიცსა.

3. და ჰრქუა დავით გაბაონელთა: რა გიყო თქუენ, რათა ლხინება-ვყო წყევლისა ამისთუს და თქუენ მაკურთხეთ მე და სამკვდრებელი ღმრთისა?

17. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 19. მოოკრებად S. 20. ჰრქუა S. 21. ჰრქუა S. 22. მო-ჰკუეთეს S. თესა S. 24. ხარაკისმომკვდელი S. სახსენებელთმწიგნობარი S. 1. ჰრქუა S. მო-სწყუედდა S. 2. მოწყუედად S. 3. ჰრქუა S.

* ზე. 8. დ. 16. ** ისო. 9. გ. 15.

4. და ჰრქუეს დავითს გაბაონელთა: არა გვქმს ჩუენ ოქრო და ვერცხლი, არცარა ძვირი სახლისა ისრაჴლისა, არამედ საქმე ჩუენი სახლისა მიმართ საულისა არს!. და ჰრქუა მათ დავით: რა გინებსთ, რათა გიყონ თქუენ?

5. და მათ ჰრქუეს: არამედ კაცმან, რომელმან მოგუსრნა ჩუენ და შეურაცხ-გუყვნა, მოვსრათ იგიცა, რათა არა ვხედვიდეთ საზღუართა შინა ისრაჴლისათა!.

ბ 6. აჲ მოგუცენ ჩუენ შვდნი კაცი ძეთა მისთანი და ლზინება იყოს ჩვენ-და მათ მიერ უფლისა მიმართ ბორცუსა მას ზედა საულისასა შესაწირავად უფლისა! და ჰრქუა მათ დავით მეფემან: მე მოგცნე იგინი

7. * და იკირვოდა მეუფე მემფიბოსთესთვს, ძისა იონათანისა, ძისა საულისა, რათამცა არა მოსცა მათ სიკუდილად ფიცისა მისთვს; რომელ-იგი ფიცმა იყო შორის დავითისა და შორის იონათანისა, ძისა საულისა.

8. და მოუხუნა მეფემან ორნი ძენი რეფას, ასულსა აიასსა, რომელნი უშუნა საულს: ერმონი და მემფიბოსთე და ხუთნი ძენი მელქოლისნი, ასულსა საულისსა, რომელნი უშუნა იეზრიელ, ძისა იერზელისა, მოვლათელისა.

9. და მისცნა იგინი გაბაონელთა მათ და დაზორნეს იგინი წინაჲ უფლისა და მოსწყვდნეს შვდნივე იგი ძენი მათნი ასლობისა და ქრთილისა მკის დღეთა.

10. და რეფა, ასულმან აიასმან, ხარკმან საულისამან, მოიღო ძაძა და ნაცარი დაიფინა კლდესა მას ზედა, ვიდრე არა ეწვიმა ღმრთისა მიერ და სცივიდა ძვალთა მათ დაზორვილთა, ვიდრე არა დაირღუეს იგინი მუნვე. და არა შეეხზო მათ მფრინველი, არცა მკეცი.

გ 11. და უთხრეს დავითსა საქმე ესე, რა-იგი ყო რესფა, ასულმან აიასმან, ხარკმან საულისმან.

12. და წარვიდა დავით და წარმოიხუნა ძვალნი იგი საულისნი და იონათანისნი, ძისა მისისანი, **კაცთა მათგან იაბის ვალადისთა, რომელ წარიპარნეს ურაკპარაკთაგან ბეთსამისა და ძეგლად ქმნეს უცხოთესლთა მათ დღესა მას, ოდეს დასცნეს უცხოთესლნი გელბეთს.

13. მოიღო მუნით ძვალნი საულისნი და ძვალნი იონათანისნი, ძისა მისისა, და შეკრიბნა დაზორვილნიცა იგიცა.

14. და დაფლნა ქუეყანასა ბენიამენისასა მახლობელად საფლავსა მას კისისასა, მამისა მისისასა. და ყოველივე ყვეს, რომელიცა უბრძანა მათ მეფემან. მაშინდა ულზინა უფალმან ქუეყანასა მას წყევისა მისგან მათისა.

15. ამისა შემდგომად იწყო წყობა უცხოთესლთა მათ ისრაიეტელთა მიმართ. და მოვიდა დავით ერითურთ უცხოთესლთა მათ და დაქსნდა დავით ღუაფლსა მას ბრძოლისასა.

16. და აბესა იესბესი იყო ნათესავი გმირთა ***და სასწორი ჰოროლისპირისა მისისა იყო სამასი სიკილა სპილენძი და კმალი ერტყა წელთა მისთა და ეგულეზოდა განგურემა დავითისი.

დ 17. და მუნთქუეს შემოვარდა შუა აბესა, ძე შარუელისი, სცა და მოკლა უცხოთესლი იგი და იქსნა დავით მისგან. და აღთქმა-ყვეს ერმან მან და

4. ჰრქუაჲ S. 6. ჰრქუაჲ S. მოგუე S. 7. საულს S. 10. დაირღუეს S. 12. იაბი S.

* 1. მეფ. 18. ა. 3. ** 1. მეფ. 31. დ. 12. *** 1. მეფე. 17. ა. 7.

დაწყევეს, რათამცა არლარა განვიდა დავით ბრძოლად მათ თანა, რამეთუ არა დაშრტეს სანთელი იგი ისრაჱლისა.

18. *და იყო, ამისა შემდგომად წყობა იყო უცხოთესლთა მიმართ გეთს, მაშინ მოსწყუნდა სობოქა ოსათისა საფ არაფისა, ნათესაემან გმირთამან უცხოთესლნი იგი.

19. მერმე კუალად წყობა იყო უცხოთესლთა მათ როთს და მოკლა ადგილად სალთის ძემან, პოლიმარის ბეთლემელმან, გოლიათ გეთელი. და ბუნი ჰოროლისა მისისა იყო, ვითარცა ლვილი ქსელთა.

20. და კუალად იყოლავე ლუაწლი ბრძოლისა უცხოთესლთა მიმართ გეთს. და იყო მუნ კაცი ერთი რაზეთ და თითნი კელთა და ფერქთა მისთანა ესხნეს ექუს-ექუს, რიცხვთ ოცდაოთხ და ნათესავი იყო გმირთა.

21. დადგა იგი შორის განწყობილთა მათ და ჰყუედრებდა ერსა მას ისრაჱლისასა, და განუტდა მას იონადაბ, ძე სამაჱსი, და მოკლა იგი ძმისწულმან დავითისმან.

22. ესე ოთხნივე იყვნენ ნათესავნი გმირთანი, რომელნი იყუნეს გეთს სახლისაგან რაფასისა. და მოსწყუნდა იგინი დავით ერთთა თვისითა.

22

ა 1. მაშინ წართქვა დავით სიტყუაჲ გალობისა წინაშე უფლისა დღესა მას, რომელსა იქსნა იგი უფალმან ყოველთაგან მტერთა მისთა და კელთაგან საულისთა,

2. **და თქუა: შეგიყუარო შენ უფალო, ძალო ჩემო! უფალი განმადრიალებელი ჩემი! ჰირსა ჩემსა მიცხნეს მე.

3. ღმერთი ჩემი, მფარველი ჩემი! რანეთუ იგი არს ჯაჰკ ჩემი და რქა ცხორებისა ჩემისა. და იგი არს შესავედრებელი ჩემი და მქსნელი ჩემი! და უსჯულოებთა ჩემთაგან მიცხნა მე უფალმან.

4. ***ქებით ეხადე უფალსა და მტერთა ჩემთაგან განმარინა მე!

5. მომადგეს მე საღმობანი წყალთანი და ლუართა უსჯულოებისათა შემადრწუნეს მე!

6. გარემომადგეს მე საღმობანი ჯოჯოხეთისანი და მახენი სიკუდილისანი მეწიენეს მე!

7. ჰირსა ჩემსა ეხადე უფალსა და ღმრთისა ჩემისა მიმართ დაღად-გყავ და ისმინა ჩემი ტადრით წმიდით მისით კმისა ჩემისა! და დაღადება ჩემი მიიწია კელთა მისთა. მან მოისმინა, ყურთა მისთა მოიქსენა.

8. იძრა და შეძრწუნდა ქუეყანა! და საფუძველნი მათთანა შეირყუნეს, შეძრწუნდეს, რამეთუ შერისხდა მათ ღმერთი!

9. აჰკდა კუამლი რისხვასა მისსა, და ცეცხლი ჰირისა მისისგან ალატყდა, და ნაბერწყალნი გამოეთხოვდეს მისგან!

10. მოდრიკნა ცანი და გარდამოკდა, ნისლი ქუეშე ფერქთა მისთა!

ბ 11. აღკდა ქერობინთა, აფრინდა, აღმადღდა ფრთეთა ზედა ქართასა!

18. არაფისმან S. 19. ძე S. პოლიმარისა S. ბეთლემელი S. ლვილი — გატანილია აშიაზე. 21. ჰყუედრებდა S. 1. უფლისა+და S. 2. თქუა S. 3. უსჯულოებათა S. 8. შეირყუნეს S.

* 1. ნეშტ. 20. ა. 4. ** ფსლმ. 17. ა. 2. *** ფსლმ. 17. ა. 4.

12. დადვა ბნელი საფარველად მისა და გარემოს მისა, საყოფელნი მისნი ბნელისა წყალნი ღრუბელთა შინა ჰაერისათა!
13. ბრწყინვალეებითა მისითა მის წინაშე სეტყვა და ნაბერწყალი ცეცხლისა!
14. ქუხდა ცით გამო უფალი, და მალაღმან მოსცა ვამა თვისი.
15. მიავლინა მათა შურდელის ქვანი და განაბნიენა იგინი, ელვანი განამრავლა და შეადრწუნნა იგინი!
16. შეძრწუნდეს იგინი განფენასა მას ზღვსასა, გამოჩნდეს საფუძველნი სოფლისანი სასტიკებითა უფლისათა და სულითა რისხვისა მისისათა!
17. გამოავლინა მალღით და შემიწყალა მე და შემიწყნარა მე წყალთაგან მრავალთა!
18. მიცნა მე მტერთა ჩემთაგან ძლიერთა და მოძულეთა ჩემთა, რამეთუ უძლიერეს ჩემსა იყუნეს!
19. მომეწყინეს მე დღესა ჰირისა ჩემისასა, და უფალი იყო შემწე ჩემდა!
20. და გამომიყვანა მე ფართოდ ეს მიცნა მე უფალმან!
21. მომიგოს მე უფალმან სიმართლითა ჩემითა და სიწმიდისაებრ კელთა ჩემთა მომიგოს მე!
22. რამეთუ დავიციუნ მე გზანი უფლისანი და არა უღმრთო ვიქმენ ღმრთისა ჩემისაგან!
23. რამეთუ ყოველნი სამართალნი მისნი წინაშე ჩემსა არიან ძარადის და სიმართლენი მისნი არა განვიშორენ ჩემგან!
- გ 24. და ვიყო მე წმიდაა წინაშე მისა და ვეკრძალო მე უსჯულოებისა ჩემისაგან!
25. მომაგოს მე უფალმან სიმართლითა ჩემითა და უბიწოებითა კელთა ჩემთათა წინაშე თუალთა მისთა!
26. წმიდისა თანა წმიდა იყო და სრულისა კაცისა სრული იყო!
27. და რჩეულისა თანა რჩეული იყო და დრკუსა მისგან განეშორო!
28. რამეთუ შენ ერი მდაბალი აცხოვენე და თუალნი ამპარტავანთანი შენ დაამდაბლენ!
29. რამეთუ შენ აღმინთო სანთელი ჩემი, უფალო, ღმერთო ჩემო, და განმინათლო ბნელი ჩემი!
30. რამეთუ შენ მიერ ვრბიოდი მე ჰურვილი და ღმრთისა ჩემისა მიერ გარდავქედ ზღუდეთა!
31. ღმერთი წმიდა არს და უბიწო არს გზა მისი! ბრძანება უფლისა მტკიცე არს და გამოკურვებულ და შესავედრებელ არს თვთ მოშიშთა მისთა!
32. რამეთუ ვინ არს ღმერთი უფლისა გარეშე? ანუ ვინ არს შემოქმედი გარნა ღმრთისა ჩუენისა?
33. რომელმან შემკურა მე ძალითა და აღივსნეს სიმართლითა გზანი ჩემნი!
34. დაამტკიცა ფერკნი, ვითარცა ირემთანი და მალალთა ზედა დამადგინა მე!
35. *განსწავლენ კელნი ჩემნი ღუაწლსა და არა მოუძღურდა, ვითარცა მშვლდი რვალისა მკლავთაგან ჩემთა!

16. რისხვა S. 22 დავიციუნე S. 26. წმიდაა S. 28. მდაბალ S. 37. აკლულებენებათა S. * ფსნი. 143. ა. 1.

36. შეშქურვე მე საჭურველითა მაცხოვარებისათა და განამრავლე ჩემ თანა სიმდაბლუ, და მარჯუენემან შენმან შემიწყინარა მე, და სწავლამან შენმან აღმმართა მე!

დ 37. ფართო-ყვენ სლვანი ჩემნი, ნაკლულევენებათა დამაკურვეს მე ქუეშე ჩემსა, რათა არა მოუძღურდენ ალაგნი ჩემნი, და ვერ წინადამიდგეს მე მკლომნი იგი ჩემნი!

38. მივეტევე მე მტერთა ჩემთა ზედა და მოვსრენ იგინი და არა მოვაქცივე მათგან ვიდრე მოაკლდეს და მოვასრულენ იგინი!

39. დავგალენ იგინი და არლარა აღემართენ და დავცნენ იგინი ქუეშე ფერკთა ჩემთა!

40. შთამაცვა მე ძალი ბრძოლასა მათდა, შევმუსრენ, რომელნი-იგი აღდგომილ იყვნეს ჩემ ზედა! და მტერნი ჩემნი მომცენ მეოტად კელთა ჩემთა და ქედნი მტერთა ჩემთანი დავსთარგუნენ!

41. მტერთა ჩემთა ზურგთა ვდევნიდი და მოძულეთა ჩემთა განვაბნევიდი!

42. ლალად-ყვეს და არა ვინ იყო, რომელმანცა იქსნა იგინი უფლისა ღმრთისა მიერ, და არა ისმინა მათი.

43. განვაბნიენ იგინი, ვითარცა მტურენი წინაშე ქარისა და, ვითარცა თიჯა უბნისა, დავზილენ იგინი.

44. მიქსენ მე მძლავრობისგან ერისასა და ნათლად წარმართთა დამიდგინე მე. ერი, რომელ არა ვიცოდე, მემონა მე, სმენითა ყურისათა დამემორჩილენს მე.

45. მეცრუენეს მე შვილნი და უცხოთა დასმენითა ყურისათა მემორჩილენს მე.

46. და შვილნი სხუათანი წარვლიდენ და ზრუნვათა თქსთა შეეკრნეს.

47. ცხოველ არს უფალი და კურთხეულ არს დამბადებელი ჩემი! და ამალდინ ღმერთი ჩემი, მცველი მაცხოვარებისა ჩემისა!

48. ძლიერ არს უფალი, რომელმან იძია შური ჩემი და დაამდაბლნა ერნი ჩემ ქუეშე!

49. განმარინა გულისწყრომისაგან მტერთასა და მკლომთაგან ჩემისა აღმამალლა მე * და კაცთა უსჯულოთაგან მიქსნა მე!

50. **ამისთვის აღვიარო შენ წარმართთა შორის, უფალო, და სახელი უფლისა მოვიქსენო!

51. განადიდე ცხოვრება მისი და ჰყავ წყალობად ცხებულისა მისისა თანა დავითისა და ნათესავისა მისისა თანა უკუნიითი უკუნიამდე!

23

ა 1. და ესე სიტყუანი არიან დავითის აღსასრულისანი და სარწმუნო არს დავით, ძე იესესი, და სარწმუნო არს კაცი იგი, რომელ დაადგინა უფალმან ცხებული ღმრთისა იაკობის ზედა. და შუქნიერ არს გალობად ესე ისრაჴლისა.

2. რამეთუ სული უფლისა იტყოდა ამას და სიტყუანი პირისა მისისანი ენასა ჩემსა.

40. მ-თად S. 41. ზურგნთა S. დავზილენ S. 46. სხუათანი S. 51. მისისა S. 1. სიტყუანი S. 2. სიტყუანი S.

* ფ-სნი. 17. დ. 49. ** ჰმ. 15. ბ. 9.

3. და თქუა ღმერთმან იაკობისმან: ჩემდამო იტყოდა მცველი იგი ისრა-
 ჭლისა, მთავრად დამადგინა მე კაცთა მათ სიმაართლითა და შიშითა ღმრთისა-
 თა ფლობად მათ ზედა.

4. ვითარცა ცისკარი განთიადისა და ვითარცა მზე რა აღმობრწყინდის
 მალლით განთიად, და არა დაბნელდის ნათელი იგი მისი, ვითარცა წვმანან რა
 აღმოაცენის მწვანე ქუეყანით.

5. რამეთუ ვითარცა არა ესრე იყო სახლი ჩემი ძლიერსა თანა ღმრთისა-
 თა, რამეთუ აღთქმა საუკუნო ედგა ჩემ თანა, ყოველთა ზედა დამტკიცებული
 და დამყარებული. ყოველივე ცხორებამ ჩემი და ნება ჩემი არა არს, რომელი-
 ცა მის მიერ არა მოიღებოდის.

6. რომელნი აღმოსცენდეს, ვითარცა ეკალნი და სხუანი, ვითარცა გამო-
 ნაფრეწნი ყოველნი, რამეთუ არა კელი ვინ შეახის და გამოფრეწის.

7. უკუეთუ ვისმე ენებოს მოფხურად, რკინა შემზადონ ძელითურთ და
 ყოველივე ცეცხლით შეიწუნენ არაადმდე.

8. *ესე საზეღები არს მთავართა მათ და ერისთავთა დავითისათა: იებოს-
 თე ქანანელი, მთავარი ერისა ნაწილთა, აქინომ ანელისთა, რვაასთა მათ ზედა
 წყლულთა ერთბამად.

9. ამისა შემდგომად ელიაზარ, ძე მამისძმისა მისისა სოველისა, სამთა
 მათ შორის ერისთავთა. ესე იყო დავითის თანა მესერანს, ყუედრებად ამისა,
 და უცხოთესლნი იგი მოკრებილ იყუნეს მუნ ბრძოლად.

10. და მო-ხოლო-ვიდეს ისრაიტელნი მათ ზედა და ელიაზარ მათ თანა
 და მოსწყვდნა უცხოთესლნი იგი ვიღრე დაშრომამდე და დაეკრა ვადა კლმი-
 სა მისისა კელსა მისსა. და შექმნა უფალმან ცხორებამ დიდი მას ღღესა შინა-
 ერსა მას ზედა. და ყოველი იგი ერი მიექცა ნატყუენავესა მას ზედა მტერთასა.

11. და ამისა შემდგომად სამაა, ძე ეილასი რაქიანი და კუალად შეკრბეს
 უცხოთესლნი იგი და იყო მუნ ოსპნი თესული ახალქნული; და ერი იგი მეოტ
 იქმნა უცხოთესლთა მათგან.

12. და შევიდეს უცხოთესლნი იგი კნულსა მას ოსპისასა; და ერი იგი
 დავითისი გარემოექცა და მოსწყვდნეს უცხოთესლნი იგი. და შექმნა უფალმან
 ცხორებამ დიდი ერსა მას შორის მას ღღესა.

13. და ჩამოვიდეს სამნი კაცნი სამთა მათგან გუნდთა დავითისთა ქვაბსა
 მას ოდოლამისასა და უცხოთესლნი იგი მძევარედ განწყობილ იყუნეს უბესა
 მას ტიტანელთასა.

14. და დავით დგა კლდისპირსა მას თანა, და უცხოთესლნი იგი იყუნეს
 მას ოდენ ჟამსა ბეთლემს.

15. გულმან უთქუა დავითს და თქუა: ვინმცა მასვა მე წყალი წყაროსა
 მისგან ბეთლემისასა, რომელ არს ბჭეთა თანა?

16. და გუნდსა მას უცხოთესლთასა შეეცვა ბეთლემი და კაცნი იგი, რო-
 მელ მოვიდეს სამნი გუნდთა მათგან დავითისა, განაპეს ბანაკი იგი უცხოთესლ-
 თა, და მივიდეს და მოართუეს წყალი იგი ბეთლემისა, რომელ იყო ბჭეთა მათ
 თანა, ხოლო დავით არა სვა წყალი იგი, არამედ მოილო იგი, აპკურა წინაშე
 უფლისა.

3. თქუაჲ S. 6. სხუანი S. 9. ყუედრებამად S. 10. ნატყუენავესა S. 15. უთქუაჲ S.
 თქუაჲ S. 16. მოართუმს S.

* 1 ნემტ. 11. გ. 10.

17. და თქუა: ნუ იყოფინ ჩემდა უფლისა მიერ ეგე, ვითარმცა შეევსენ სისხლნი და სულნი კაცთანი წყალსა ამას თანა! ესე ყვეს სამთა მათ ახოვანთა.

18. და აბესა, იოაბის ძმა, ძე შაროელისი, მთავარი სამთა მათგანი, იახოვნა, განმარტა ჰოროლი თვისი და მოწყუნა სამასი ახოვანი ერთსა მას შერევასა მისსა.

19. და ესე ოდენ უმჯობეს იყო ერთისა მათგანისა ორთა მათ უდიდებულეს. და იყო მათა მთავარ, ხოლო სამთა მათ ვერავე ესწორებოდა.

20. და ბანეა, ძემან იოადისამან, ძისა ახოვანისა კაცისამან, მრავალი საქმე ჰქმნა უფროს გაბასაელისა. რამეთუ მან მოსწყვდნა ორნი იგი ძენი ადრიელის მოაბელისნი. და ესე გარდაჲდა და მოკლა ლომი გუბსა მას შინა ღღეთა მათ ზამორისათა.

21. და მან მოკლა ეგვპტელი იგი კაცი საშინელი და მკნე და ვერ შესაძლებელი, რამეთუ კელთა აქუნდა ეგვპტელსა მას ოროლი და ბუნი ოროლისა მისისა იყო, ვითარცა დირე ჯიდისა. და მით ოროლითა გამოუქდა ეგვპტელი იგი და ესე მიეგებოდა. და მოულო ოროლი იგი ეგვპტელსა მას და მისითავე ოროლითა განგურიმა ეგვპტელი იგი.

22. და ესე ყო ბანეა, ძემან იოადისამან.

და 23. და მისი სახელი უმჯობეს იყო შორის სამთა მათ ახოვანთა და უდიდებულეს, ხოლო სამთა მათ ვერავე ესწორებოდა. და დაადგინა იგი დავითი ყოველთა ზედა, რომელნი სცვიდეს მას და ესე სახელები არს კაცთა მათ მკნეთთა დავითისათა:

24. ასაელ, ძმა იოაბისი, ოცდაათთა მათ შორის, ელნალ, ძე ელიუდისი, მამისძმისა მის ბეთლემელისა,

25. სამეე რუდელი, სელომ კელოთელი,

26. ქალეს ფალემელი, ირას ძე, ესკათისა თეკელი,

27. აბეზერ ანათოთელი, მოაბან ოსითელი,

28. სელიმონ აოთელი, მაარა ნეთაფათელი,

29. ელედ, ძე ბანიასი, ესე იგი არს ნეტოფიტელი, ითი, ძე რაბასი, გაბათელის ძენი ძეთაგან ბენიამენისთა,

30. ბანია ფარათონელი, ედაი მდინარისა გაასას,

31. აბაბონ არბატიტელი, ძმათაგან ბერომეველთა,

32. ელიაბ სალაბონელი, ძენი იესესნი იონათანისანი,

33. სემ ორორეველი, აიამ, ძე სარარისი, არორიტელი,

34. იელფელეთ, ძე აზბაისი, ძეთა მავეთეველთა, ძე ელიასი, აქიტობელ გელანიტელი,

35. ესრი კარმითეველი, ფარია არაბელი,

36. აგალ ათიასი, საობიტელისა ბონი გაადელი.

37. სელექ ამონელი, ნარა ბეოტელი, მკედარი იოაბისი, ძენი სარვეინისნი,

38. ირაითიტრეს გარებელი, ესე იგი არს იეთიტრე,

39. ჰურია ქეტელი, ესე ყოველი კაცნი ოცდაჩვიდმეტ იყო.

24

ა 1. * და შესძინა გულისწყრომამან ღმრთისამან განრისხება ისრაშლსა ზედა და ალაზრზინა მათ ზედა დავით და თქუა: წარვედით და აღმირაცხეთ ყოველი კაცი ისრაშლი და იუდასი!

2. და ჰრქვა მეფემან იოაბს და მთავართა მათ ერისათა: მოვლეთ თქუენ ყოველი სახლი ისრაშლისა და იუდასი დანითგან ბერსაბედმდე, აღრაცხეთ და აღითვალეთ და აღწერილი მომართეთ მე, რათა უწყოდნი რიცხუ ერისა მის.

3. მიუგო იოაბ მეფესა და ჰრქუა: შესძინენ უფალმან ღმერთმან ერსა ამას ასი წილი! თუთ უფალმან ჩუენმან მეფემან იხილენ! მეფე, მო-ვე-რასა-ილე ზრახვა გულისა შენისა, უფალო ჩემო მეფე?

4. განძლიერდა ბრძანება იგი მეფისა უფროს იოაბის მიმართ და მთავართა ზედა. და გამოვიდეს იოაბ და მთავარნი იგი პირისაგან მეფისა აღრიცხვად ერისათჳს ისრაშლისა.

5. და წილადეს იორდანესა და დაიწყეს გარემოცვად არობელით მარჯულ ქალაქისა, რომელ არს შორის ღელეთა გაადისთა და ელიაზარისა.

6. და მოვიდეს გალადად და ქუეყანასა მას ქეტელთასა და კადესსა, და მოვიდის დანადმდე და მიიწივნეს სიღონიად.

7. და მოვიდეს ბოსორად და ტურედ და ყოველთა ქალაქთა ეველთასა და ქანანელთასა და მიიქცეს სამხრით კერძო იუდასა ბერსაბედმდე.

8. და მოვლეს ყოველი ქუეყანა და მოვიდეს მეცხრესა თთვესა და ოცსა დღესა იერუსალჳმად.

9. და მოიღო იოაბ წიგნი იგი აღწერილი სოფლისა და დადვა წინაშე მეფისა. და იყო რიცხუ ერისა მის ისრაშლისა რვაას ათასი კაცი აზნაური ოდენ და იუდასი რჩეული კაცი სპარაზენი ზუთასი ათასეული.

10. და შეეპუდა გული დავითისი აღწერისა მისთვის ერისასა, სიტყუად იწყო დავით უფლისა და თქუა: ვცოდე ფრიად წინაშე უფლისა, რამეთუ ვყავ ესე სიტყუად და აწ, უფალო, მომიტევე შეცოდება ესე მონასა შენსა, რამეთუ ცუდად და უგუნურებით ვიზრახე ზრახვა ესე.

11. და აღდგა დავით განთიად, იყო ბრძანება უფლისა გად წინასწარმეტყუელისა ხილვად დავითისა, და ჰრქვა:

12. წარვედ და ეტყოდე დავითს: ესრეთ იტყვს უფალი, სამსა ამას მოვაკლინებ შენ ზედა, ხოლო შენ გამოირჩიე თავისა შენისა ერთი რაიმე მათგანი, რომელი ვყო შენთვის!

13. და მოვიდა გად დავითისა და ჰრქუა მას: გამოირჩიე თავისა შენისა ერთი ამათგანი: ანუ სამ წელ სიყმილი პურისა ქუეყანასა ზედა შენსა, ანუ სამთავე მეოტად წარქცევა მტერთაგან სულშუეუქცეველად, ანუ სამსა დღესა სიკუდილი კაცთა ქუეყანასა შენსა. და აწ შენ განიზრახე და მითხარ მე, რა მივართვა მომავლინებელსა ჩემსა?

14. მიუგო დავით გადსა და ჰრქუა: სამივე სიმძიმე არს ჩემ ზედა, **ხოლო უმჯობეს არს ჩემდა შევრდომა კელთა უფლისათა, რამეთუ მრავალ არს

1. თქუა S. 3. ჰრქუა S. მომართო S. რიცხუ S. 4. იოაბისი S. 10. შექუდა S. სიტყუად S. თქუა S. ცუდათ S. 13. ჰრქუა S. 14. ჰრქუა S.

* 1. ნაშტ. 21. ა. 1. ** 1. ნაშტ. 21. ბ. 13. ლანიე. 13. გ. 23.

წყალობა მისი, ნუმცა შევარდები მე კელთა კაცთასა (და გამოირჩია დავით სამ დღე სიკუდილი კაცისა. და იყუნეს დღენი იფქლის მკისანი).

15. და ბრძანა უფალმან სიკუდილი ისრაჴლსა ზედა ცისკრითგან ვიდრე ექუს ეამადმდე. და მოიწია მოსრვა ერსა მას ზედა ისრაჴლისასა. და მოკუდა მას დღესა შინა ვითარ სამეოცხუდმეტი ათასი კაცი დანითგან ბერსაბედამდე.

16. და მივიდა ანგელოზი იგი სიკუდილისა მოსრვად იერუსალჴმად. და დააცხო უფალმან რისხვა იგი მისი მათ ზედა და ღზინება-ყო უფალმან გუამსა მათსა ზედა და ჰრქუა ანგელოზსა მას, რომელი მუსრავედა ერსა მას: კმა არს! აწ დააყენე კელი შენი და ნულარა მუსრავე! და ანგელოზი იგი დგა კიდესა კალოსა მის ორნია იებუსელისასა.

17. სიტყუად იწყო დავით უფლისა, რაჟამს იხილა ანგელოზი იგი, რამეთუ მოსრვიდა ერსა მას ისრაჴლისასა და თქუა დავით: აჲ ვარ, უფალო, მწყემსი ესე, რომელმან შეგცოდე და ბოროტი შენს წინაშე ექმენ, ზოლო ამათ საცხოვართა არაა ცოდეს. იყავნ კელი შენი ჩემ ზედა და სახელსა ზედა მამისა ჩემისასა!

დ 18. და მოვიდა გად წინაწარმეტყუელი დავითისა და ჰრქუა: მივედ შენ ადრე და აღაშენე საკურთხეველი კალოსა მას ზედა ორნია იებოსელისასა!

19. და წარვიდა დავით სიტყვსაებრ გადისა, ვითარცა უბრძანა მას უფალმან.

20. და ვითარცა იხილა ორნია მეფე დავით, წინამიეგებოდა მას და თაყუანი-სცა მეფესა.

21. და ჰრქუა ორნია: რა არს, უფალო ჩემო, მეფე, რასა მოხვალ მონისა შენისსა? მიუგო დავით და ჰრქუა: მოსყიდად კალოსა ამის შენისა და აღაშენებად მას ზედა საკურთხეველი უფლისა ღმრთისა, რათა დასცხრეს მოსრვა ესე ერსა ამასა ზედა!

22. მიუგო ორნია დავითს და ჰრქუა: მიიღენ უფალმან ჩემმან მეფემან და ყავნ ბრძანებისაებრ უფლისა ღმრთისა, და ვითარცა სათნო-უჩინს! და, აჲ, ეგერა, არიან კარნი ეგე მსხუერპლად და უღელი და საცნველი და ყოველივე ჰურტელი კალოსი მრგულიადდასაწველთათვს შეშად!

23. ყოველივე მისცა ორნია მეფესა და ჰრქუა: შეიწირენ უფალმან კელთაგან შენთა!

24. მიუგო მეფემან და ჰრქუა: არა ეგრე, თუმცა ცუდად მოვიღე, არამედ ნაცალი მიგცე შენ, არა შეგსწირნე საკურთხნნი მედად უფლისა და ღმრთისა დასამშუდებულად! და მოიყიდა დავით კალო იგი ცვალებით და კართა მათთვს მისცა ორმოცდაათი სასწორი ვერცხლი, რომელ არს სატირი.

25. და აღაშენა მუნ დავით საკურთხეველი უფლისა ღმრთისა და შესწირნა კარნი იგი მსხუერპლად უფლისა დასამშუდებულად (მერმე შე-ღავე-სძინა სოლომონ და განადიდა საკურთხეველი იგი, რამეთუ ჰირველ მცირე იყო). და დააცხო უფალმან რისხვა მისი ქუეყანასა ზედა. და დასცხრეს გუემანი იგი ისრაჴლისაგან.

16. ორნისასა S. 17. სიტყუად S. თქუა S. აჲ ვარა S. 18. ჰრქუა S. 21. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 22. ჰრქუა S. ყვენ S. 24. ჰრქუა S. ცუდად მოველ S. საკურთხნნი S. 25. გუემანი S.

წიგნი მესამე მეშუთა აბრაელთა შორის კერეული მალაქი

1

1. და დავით მეფე დაბერდა და მიიწია წესსა ეამთა თვსთასა და შემოსიან იგი სამოსლითა და ვერ განტვის.

2. მაშინ პრქუეს მას მონათა მისთა: მოვეგაროთ უფალსა ჩუენსა ქალწული ერთი მცირე და დადგეს იგი წინაშე მეფისა, და იყოს იგი მისა მოლუაწედ, და განატვობდეს მეფესა მარადის.

3. და მოიძიეს ქალი ერთი ყოველთა საზღვართა ისრაელისათა და პოვეს აბისაკ სომანიტელი ქმნულკეთილი ფრიად და მოიყვანეს მეფისა თანამწოლ და მსახურად.

4. და იყო ქალი იგი შუენიერ ფრიად და ატვობდის მეფესა და მსახურებდა მას, და მეფემან არა რა იცოდა მის თანა.

5. აღონია აგითასმან აღილო თავი თვისი მეფედ დავითის წილ და მოიგო ეტლები და მკედრები და წინამკორვალები ერგასის ოდენ.

6. და მამამან არასადა შერისხნა, ვითარმედ: რად ეგრე ჰყავ, ანუ რად იქმ მაგასა? და იყო იგი ქმნულკეთილ პირითა, რამეთუ აბესალომის შემდგომად შობილ იყო.

7. და ზრახვა მისი იყო იოაბის თანა ძისა შარუსასა, და აბიათარცა მღდელი შემწე იყო მისა.

8. და სადუკ მღდელი და ბანეა, ძე იოადისი, და ნათან წინაწარმეტყუელი და სემეი და რეი და ძენი ძლიერებისა დავითისანი არა იყუნეს აღონიასა თანა.

9. ხოლო იყუნეს აღონიასნი ცქოვარნი, ზროხანი და კრავნი ფრიად ლოდსა მას თანა სელათისასა, რომელი-იგი არს მახლობელად ჰრობელსა, და უწოდა ყოველთა ძმათა მისთა, ძეთა მეფისათა, ყოველსა კაცსა იუდასასა, მსახურთა მეფისათა.

10. და ნათან წინაწარმეტყუელსა და ბანასე და ძლიერთა დავითისთა და სოლომონს, ძმასა თვსსა, არა მიჰხადა.

11. და მოვიდა ნათან ბერსაბებსა, დედისა სოლომონისა, და პრქუა: არა გასმიესა ესე შენ, რამეთუ მეფედ დადგა აღონია, ძე აგითისი, და უფალმან ჩემმან, დავით მეფემან, არა იცოდა.

12. აწ ისმინე სიტყუაჲ ესე ჩემი, რომლითა სცხონდე შენ და ძე შენი სოლომონ.

13. და შევედ შენ წინაშე მეფისა და არქუ მას, ვითარმედ: შენ, უფალი ჩემი მეფე, ეფუცე მკევალსა შენსა ღმრთისა მიმართ და სთქუ, ვითარმედ: ძე

შენი, სოლომონ. მეფობდეს ჩემსა შემდგომად, და იგი დაჯდეს საყდართა ჩემთათა, და აწ, ესერა, მეფე არს აღონია.

14. და ვიდრე შენ მაგასა იტყოდი ოდენ, მე შემოვიდე შენ თანა და დავამტკიცო სიტყუაჲ შენი.

გ 15. და შევიდა ბერსაზე წინაშე მეფისა. და მეფე მოხუცებულ იყო ფრიად და აბისაქ სომანიტელი დგა წინაშე მეფისა მსახურად.

16. დაეარდა ბერსაზე და დამხედ თაყუანი-სცა მეფესა. და ჰრქუა მეფემან: რა გიქმს შენ?

17. მიუგო ბერსაზე მეფესა და ჰრქუა: უფალო ჩემო მეფე, შენ ჰტუცე უფლისა მიმართ ღმრთისა და სთქუ, ვითარმედ: ძე შენი, სოლომონ, მეფობდესო შემდგომად ჩემსა, და იგი დაჯდესო საყდართა ჩემთა.

18. და აწ, ეგერა, აღონია მეფედ დადგა და შენ, უფალმან ჩემმან, მეფემან, არა უწყი.

19. და დაუკლავს მას ზროხა და ცხოვარი და ტარიგნი ღიღძალი და მოუხადიან ყოველნი ძენი მეფისანი და აბიათარ მღვდელი და იოაბ სპასპეტი, და სოლომონ, მონა შენი, არა მიხადეს.

20. და შენ მიერ თუ არს სიტყუაჲ ესე, უფალო ჩემო, მეფე, განცხადებულ იყავნ, ვინ დაჯდეს საყდართა უფლისა ჩემისა მეფისათა შემდგომად მისა.

21. და იყოს, რაჟამს შეისუენოს უფალმან ჩემმან, მეფემან, ვიპოვნეთ მე და სოლომონ შეცოდებულ.

22. და ვიდრე იგი ამას იტყოდა ოდენ, მი-ხოლო-ვიდა ნათან წინაწარმეტყუელი კართა ზედა.

23. და უზბრუნა დავითს, ვითარმედ: ნათან წინაწარმეტყუელი კართა დგას. და ვითარცა შევიდა ნათან წინაშე დავითისა და დამხედ თაყუანი-სცა მეფესა.

დ 24. და ჰრქუა ნათან: უფალო ჩემო, მეფე, შენ ესრეთ ბრძანეა, ვითარმედ ჩემსა შემდგომად მეფობდეს აღონია და დაჯდეს საყდარსა ჩემსა?

25. რამეთუ შთამოვიდა ღღეს და დასწყყუნა ზროხა და ცხოვარი და კრავები ფრიად, და უზბიან ყოველნი ძენი მეფისანი და იოაბ სპასპეტი შენი და აბიათარ მღვდელთმოდლუარი და მთავარნი შენნი, იშუებენ და იხარებენ წინაშე მისა და იტყვან, ვითარმედ: ცხოვნიდინ მეფე აღონია.

26. და მე, მონა შენი, და საღუკ მღვდელთმოდლვარი და ბანეა, ძე იოადისი, და სოლომონ, ძე შენი, არა მიუყვანებიან.

27. და შენ მიერ თუ იყო ესე, რასა არა მაუწყე ჩუენ, მონათა შენთა, ვინ დაჯდეს საყდართა მათ უფლისა ჩუენისათა შენსა შემდგომად?

28. მიუგო დავით და ჰრქუა: შემოუწოდეთ ბერსაბეს! და შემოვიდა ბერსაზე წინაშე მეფისა.

29. ფიტად იწყო მეფემან და თქუა: ცხოველ არს უფალი ჩემი, რომელმან მიქსნა მე ყოველთაგან ჳირთა ჩემთა.

30. რამეთუ, ვითარცა-იგი პირველად ვეფუცე უფალსა ღმერთსა ისრაელისასა, ვითარმედ სოლომონ, ძე ჩემი, მეფობდეს ჩემსა შედეგად და იგი დაჯდეს საყდართა ჩუენთა, ეგრეცა ვყო ღღეს ღღე.

გ 31. და ბერსაზე დამხედ თაყუანი-სცა მეფესა და თქუა: უკუნიითი [უკუნისამდე] ცხოვნი, მეფე დავით.

32. და მოუწოდა მეფემან სადღუკს მღდელსა და ნათანს წინაწარმეტყუელსა და ბანეას, ძესა იოადისასა, და შემოვიდეს იგინი წინაშე მეფისა.

33. და ჰრქუა მათ: წარიყვანენით თქუენ თანა მონანი უფლისა თქუენისანი და აღსვით სოლომონ, ძე ჩემი, საყდარსა ჩემსა და შთავედით გეონად.

34. და სცხედ მას მეფედ კურთხევეად სადღუკ მღდელმან და ნათან წინაწარმეტყუელმან ყოველსა ზედა ისრაჴლსა, და ნესტუსა დაბერეთ და თქუთ: უკუნისამდე ცხოვნდინ მეფე სოლომონ!

35. და აღმოვედინ აჟავე და თქუენ მის თანა, და შემოვიდეს იგი და დაჯდეს იგი საყდართა ჩემთა. და იგი მეფობდეს ჩემ წილ და მას მივსცე ბრძანება, რათა მეფობდეს იგი ყოველსა ზედა იუდასა და ისრაჴლსა.

36. სიტყუად იწყო ბანეა, ძემან იოადისამან, მეფისა და ჰრქუა: იყავნ ეგრე! და დაამტკიცა უფალმან ღმერთმან უფლისა ჩუენისა, მეფისა.

37. და ვითარცა იყო უფალი ღმერთი უფლისა ჩემისა, მეფისა თანა, ეგრეცა სოლომონის თანა. და დაამტკიცენ საყდარი მისი, ვითარცა დაამტკიცა უფალმან საყდარი შენი უფლისა ჩემისა, მეფის დავითისი.

38. და შთავიდა სადღუკ მღდელი და ნათან წინაწარმეტყუელი და ქერეთი და ოფელეთი. და აღსვეს სოლომონ ზედა საკედარსა მეფისა დავითისასა და შთავიდეს გეონად.

39. და მოიღო სადღუკ ამჰოლი ზეთისა კარვით და სცხო სოლომონს და, დაბერეს ნესტუსა რქისასა და თქუა ყოველმან ერმან: უკუნისამდის ცხოვნდინ სოლომონ მეფე!

გ 40. და მსახურნი იგი მეფისანი სცემდეს ნესტუსა და როკვიდეს და ძნობდეს წინაშე მეფისა და იხარებდეს სიხარულითა დიდითა. და ოხრიდა ქუეყანა კმითა მით ლაღადებისათა.

41. და ესმა აღონიას და ყოველსა ერსა, რომელ-იგი მის თანა იყო და დასცეს შვება იგი მათი და ესმა იოაბს და თქუა: რა არს კმაა ესე ოხრისა ქალაქსა ამას შინა?

42. და ვიდრე იგი ამას იტყოდალა ოდენ, მი-ხოლო-ვიდა იონათან, ძე აბათაქ მღდელთმომღურისა, და ჰრქუა მას: აღონია, შემოვედ შინა, რამეთუ კაცი კეთილი ზარ და სიტყუაა კეთილი მოგაქუს.

43. მიუგო იონათან და ჰრქუა აღონიას: უფალმან ჩემმან, დავით მეფემან, მეფედ დაადგინა სოლომონ.

44. და მიავლინა მის თანა სადღუკ მღდელი და ნათან წინაწარმეტყუელი და ბანეა, ძე იოადისი, და ქერეთი და ოფელტი. და აღსვეს იგი საკედარსა მეფისასა.

45. და სცხეს მას მეფედ სადღუკ მღრდელმან და ნათან წინაწარმეტყუელმან გეონსა შინა, და აღმოვიდენ მუნით სიხარულითა და ოხრიდა ქუეყანა განცხრომით. ესე იგი კმა არს, რომელი ვესმოდა თქუენ.

46. და დაჯდა სოლომონ საყდართა მათ მეფისათა.

ზ 47. და შევიდა ერი იგი და აკურთხედეს უფალსა ჩუენსა დავითს და ჰრქვეს მას: დიდებულ-ყავნ უფალმან სახელი ძისა შენისა სოლომონისი უფ-

33. ჰრქუაჲ S. 34. სცხეთ S. ცხოვნდი S. 36. სიტყუად S. ჰრქუაჲ S. 38. „საკედარსა“—ჩამატებულია. 39. თქუაჲ S. 41. თქუაჲ S. 42. მხოლო ვიდა S. 42. ჰრქუაჲ S. 43. ჰრქუაჲ S. 45. კმაჲ S.

როს სახელისა შენისა და აღიმალღენ საყდარი მისი უფროს საყდრისა მაგის შენისა. თაყუანი-სცა მეფემან ცხედართა თვსთა ზედა.

48. და ესე თქუა მეფემან: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა, რომელმან მომცა მე დღეს ნაშობისაგან მუცლისა ჩემისა დაჯდომად საყდართა ჩუენთა და მიჩუნენა თულათა ჩემთა მხილვარეთა.

49. და ვითარცა ესმა ესე მათ ყოველთა, განკრთეს და აღდგეს ყოველნი, რომელნი პურად სხდეს აღონიასა თანა, და წარვიდეს თათოეულად გზასა თვსსა.

50. და აღონიას შეეშინა სოლომონ მეფისაგან, აღდგა და შევიდა კარავსა მას უფლისასა და მოეხვია საკურთხეველსა მას უფლისასა.

51. და უთხრეს სოლომონს, ვითარმედ შეეშინდა აღონიას მეფისაგან სოლომონისა და მოხვეულ არს საკურთხეველსა უფლისასა და იტყვს: მეფუცენ მე დღეს მეფე სოლომონ, რათა არა მომკლას მახვლითა მონა ესე თვსი.

52. მიუგო სოლომონ და პრქუა: უკუეთუ ბრძენი იყოს იგი სიტყვთა და მართალი დგეს ჩემ თანა, არა მოკუდეს იგი, უკუეთუ ბოროტი რაჲე ყოს ჩემ თანა, მოკუდეს.

53. და მიავლინა მეფემან სოლომონ მოციქულნი და მოიყვანეს საკურთხეველისა მისგან და შევიდა აღონია წინაშე მეფისა და თაყუანი-სცა მას და პრქუა სოლომონ: გვალე, მივედ სახილ შენდა!

2

ა 1. და მოვიდეს დღენი სიკუდილისა დავითისნი, და ამცნო ძესა თვსსა სოლომონს და პრქუა:

2. მე მივალ გზასა ყოველთა კაცთასა, ხოლო შენ განძლიერდი და იყავ მამაკაც ძლიერ.

3. და დაიცივენ გზანი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისანი, რათა ხჯდოდი ყოველთა ბრძანებათა მისთა და ყოველთა მცნებათა მისთა და სამართალთა მისთა და წამებათა მისთა, რომელ-იგი *წერილ არიან სჯულსა მას მოსესასა, რათა წარგებართოს ყოველი, რასაცა იქმოდო და რასაცა მიჰხედო.

4. რათა დაამტკიცოს უფალმან ყოველივე სიტყუაჲ იგი, რომელსაცა შეტყოდა მე და თქუა: უკუეთუ დაიმარხნენ შეილთა შენთა გზანი ჩემნი და ვიდოდინ წინაშე ჩემსა ქეშმარიტებითა, არა მოვაკლო ნაშობი შენი საყდართა შენთა და ძეთა შორის ისრაჴლისათა.

ბ 5. და აწ შენ თვთ უწყი, რა მიყო მე იოაბ, ძემან შარუელისამან, რა-იგი უყო ორთა მათ ერისთავთა ისრაჴლისათა: *აბენეზერს, ძესა მას ნერისასა, და ***ამესას, ძესა მას იეთერისასა, ერისთავსა მას იუდასასა, რამეთუ მოსწყუდნა იგინი, იძია სისხლი ლუაწლისა ეამსა მშვდობისასა და დასთხია სისხლი უბიწო ცხორებასა შინა თვსსა და კამლთა მისთა, რომელ ესხნეს ფერკთა მისთა.

6. აწ ყავ შენ მისთვის სიბრძნითა შენითა და ნუ შთავლინებ სიბერესა მისსა მშვდობით ჯოჯობეთად.

48. თქუა S. მიჩუნენა S. 52. პრქუა S. 53. პრქუა S. 1. პრქუა S. 3. პბრძანებათა S. მცნებათა S. წამებათა S. 4. თქუა S. 5. ცხორებასა S.

* 2. სჯუ. 17. დ. 16. ** 2. მეფე. 3. ე. 27. *** 2. მეფ. 20. გ. 9.

7. და ძეთა ბერზელის გალაღელისათვის ყავ წყალობა და პურისბტე-ყვენ იგინი ტაბლასა შენსა, *რამეთუ ესე ფრიად მსახურებდა წინაშე ჩემსა, რაჲმს ვივლტოდე მე პირისაგან აბესალომისა, ძმისა შენისა.

8. **და სემეი, ძე გერასი იემენელისა, რომელი ბავრიმეველი იყო, იგიცა მწყევვდა მე წყევვასა სიმწარისასა დღესა მას, რომელსა წარმოვიდოდე მე მეოტებით ბანაითურთ და მომეგებოდა მე კიდემდე იორდანისა და ვეფუცე მას უფალსა და ვთქუ, ვითარმედ: არა მოგკლა შენ მახვლითა.

9. ხოლო შენ ნუ განამართლებ მას, რამეთუ კაცი ბრძენი ხარ შენ და გულისხმა-ყო, რა უყო მას და შთავადო სიბერე მისი სისხლით ჯოჯოხეთად.

10. და ***დაიძინა დავით მამათა თვისთა თანა და დაეფლა ქალაქსათვისსა

11. და ****რიცხვ დღეთა დავითისათა, რაოდენ მეფობდა ისრაჴლსა ზედა, ორმოც წელ, რამეთუ ქებრონს მეფობდა შუდ წელ და იერუსალმს მეფობდა ყოველსა ზედა ისრაჴლსა ოცდაცამეტ წელ.

12. *****სოლომონ დაჯდა საყდარსა დავითის, მამისა თვისისასა, და იყო იგი ათორმეტისა წლისა. და განეშადა მეფობა მისი ფრიად.

გ 13. და შევიდა აღონია, ძე აგითასი, ბერსაბესა, დედისა სოლომონისა და თაყუნაი სცა მას. ხოლო მან ჰრქუა მას: მშუდობითა შემოსულა შენი? და მან თქუა: მშუდობით.

14. და ჰრქუა: სიტყუად არს ჩემი შენდა. ჰრქუა მას ბერსაბე: იტყოდე!

15. და ჰრქუა მას: შენ იცი, რამეთუ ჩემი იყო მეფობა და ჩემ ზედა იყო პირი ყოვლისა ისრაჴლისა მეფობად. და იქცა მეფობა და იქმნა ძმისა ჩემისა, რამეთუ ლმრთისა მიერ იყო.

16. და აწ თხოვასა ერთსა მცირესა ვითხოვ შენგან, ნუ გარემიიქცევ პირსა შენსა. და ჰრქუა მას ბერსაბე: იტყოდე!

17. და ჰრქუა მას: არქუ სოლომონს მეფესა, რამეთუ არა გარემიიქციოს პირი მისი შენგან და მომეცინ მე აბესკა სომანიტელი ცოლად.

18. და ჰრქუა მას ბერსაბე: კეთილ, და მე ვეტყოდი მეფესა შენთვის.

დ 19. და შევიდა ბერსაბე მეფისა სოლომონისა სიტყუად მისა აღონიასთვის. და ზეადღა მეფე სოლომონ და მიეგებოდა დედასა თვისსა და ამბორს-უყო მას და დაჯდა საყდარსავე თვისსა და დაუდგეს საყდარი დედასა მეფისასა. და დაჯდა მარჯუენით მისა.

20. და ჰრქუა ბერსაბე: თხოვასა ერთსა მცირესა ვითხოვ შენგან და ნუ გარემიიქცევ. პირსა შენსა. ჰრქუა მას მეფემან: ითხოვე, დედაო ჩემო, რამეთუ არა გარემიიქციო პირი ჩემი შენგან.

21. და ჰრქუა მას ბერსაბე: მიეც აბესაკ სომანიტელი აღონიას, ქმასა შენსა, ცოლად.

22. მიუვო მას მეფემან სოლომონ და ჰრქუა დედასა თვისსა: რად ითხოვ აბისაკს სომანიტელსა აღონიასათვის? არამედ მოუთხოვე მას მეფობა ესე, რამეთუ იგი არს ძმა უხუცესი, რამეთუ მის თანა არს აბიათარ მლდელი და იოაბ, ძე შარუელისი, სპასპეტი და მეგობარი მისი.

7. გალაღელისათვის + და S. 13. ჰრქუა S. თქუა S. 14. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 15. ჰრქუა S. 16. ჰრქუა S. იტყოდეს S. 17. ჰრქუა S. 18. ჰრქუა S. 19. სიტყუად S. 20. ჰრქუა S. 21. ჰრქუა S. *მასმა შენსა ცოლად — მხედრულად არის საბას მიერ ჩამატებული. 22. ჰრქუა S. რად+რამეთუ S.

* 2. მეფე. 19. ე. 31. ** 2. მეფე. 16. ა. 5. და. 19. და 19. *** სქმე 2. ე. 29. და 13. ე. 36. **** 2. მეფე. 5. ა. 4. ***** 1. ნეშტ. 29. ზ. 23.

23. და ფუცა მეფემან სოლომონ უფლისა სახელი და თქუა: ესე მიყავნ მე ღმერთმან და ესე შემძინენ, რამეთუ საენებელად თავისა თვისისა თქუა აღონია სიტყუაჲ ეგე.

24. აწ ცხოველ არს უფალი, რომელმან განმამზადა მე და დამსვა მე საყდარსა ზედა დავითის, მამისა ჩემისასა, და ყო სახელი ჩემი, ვითარცა მეტყუადა მე უფალი, რამეთუ დღეს სიკუდილით მოკუდეს აღონია.

25. და წარავლინა სოლომონ მეფემან ბანეას, ძე იოადასი, და მოკლა აღონია მას დღესა შინა.

26. და აბიათარ მღღელსა ჰრქუა მეფემან სოლომონ: წარვედ ანათოთად, აგარაკსა მას შენსა, სახიდ შენდა, რამეთუ კაცი მოსაკლავი ჰარ შენ დღეს და არა მოგაკუდინო შენ, რამეთუ იტკრთე კილობანი იგი სჯულისა მის უფლისა წინაშე მამისა ჩემისა და რამეთუ იჭირვე ყოველსავე ადგილსა, სადაცა შურებოლა მამა ჩემი.

27. და განაძო სოლომონ მეფემან აბიათარ, რათა არღარა იყოს მღღელი უფლისა *აღსრულებად სიტყუსა მის უფლისა, რომელ თქუა სახლსა მას იპელისასა სელომს შინა.

28. და მიესმა იოაბს, ძესა შარუელისასა, რამეთუ იოაბ მიდრეკილ იყო კვალსა აღონიასასა და არა კვალსა სოლომონისასა და შეივტოდა იოაბ კარავსა მას უფლისასა და მობმა-უყო რქათა მათ საკურთხეველისათა.

29. და უთხრეს სოლომონს და ჰრქუეს: შეივტოდა იოაბ კარავსა მას უფლისასა და, აჰა, მობმა-უყოფიან რქათა მათ საკურთხეველისათა. და წარავლინა სოლომონ იოაბისა და ჰრქუა: რა გექმნა შენ, რამეთუ შეივტოდე საკურთხეველსა მაგას? და ჰრქუა იოაბ: რამეთუ შემეშინა პირისაგან შენისა და მოვივტოდე უფლისა. და წარავლინა სოლომონ მეფემან ბანეა, ძე იოადასი, და ჰრქუა: მივედ და მოკალ იგი და დაფალ იგი!

30. მივიდა ბანეა, ძე იოადასი, იოაბისათვის კარავსა მას უფლისასა და ჰრქუა მას: ესრე იტყვს მეფე: გამოვედ! და ჰრქუა იოაბ: არა გამოვიდე ამიერ, არამედ აჲვე მოვკუდე. და მიიქცა ბანეა, ძე იოადასი, უთხრა მეფესა და ჰრქუა: ესრე თქუა იოაბ და ესრე მომიგო.

31. ჰრქუა მას მეფემან: მივედ და უყავ მას, ვითარცა-იგი თქუა, და მოკალ და დაფალ იგი, და აღვკოცო დღეს სისხლი იგი, რომელსა დასთხედა იოაბ მედად ჩემგან და სახლისაგან მამისა ჩემისა.

32. მიაქცია უფალმან სისხლი იგი მისი უსამართლო თავსავე ზედა მისსა, ვითარცა შეემთხვა ორთა მათ კაცთა მართალთა და უსანხიერესთა მისთა, და მოსწყვდნა იგინი მახვლითა და მამამან ჩემმან არა უწყოდა სისხლი იგი. *აბენერ, ძე ნერისი, ერისთავი ისრაჴლისა, და ***ამესა, ძე იეთერისი, ერისთავი იუდასი.

33. დააკრბედ სისხლნი მათნი თავსა მაგისსა და თავსა ნათესავისა მაგისისა უკუნისამდე, და დავითისა და ნათესავისა მისისა და სახლისა, მისისა და საყდრისა მისისა იყავნ მშვდობად უკუნისამდე უფლისა შიერ.

23. თქუაჲ S. თქუაჲ S. 25. ძისა S. 26. ჰრქუაჲ S. დღესა S. 27. თქუაჲ S. 29. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 29. ჰრქუაჲ S. 30. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. თქუაჲ S. 31. ჰრქუაჲ S. თქუაჲ S. მეტად S.

* 1 მეფე. 2. ზ. 11. ** 2. მეფე. 3. ე. 27. *** 2. მეფე 20. გ. 9.

34. და აღკლა ბანეა, ძე იოადისი, და შეემთხვა. მას და მოკლა იგი და დაფლა იგი საფლავსა მას უდაბნოსასა.

35. და მისცა მეფემან სოლომონ ბანია, ძე იუდასი, იოაბის წილ ერსა მას ზედა და მეფობა წარემართებოდა.

36. და წარავლინა მეფემან და მოუწოდა სემეის, ძესა გერასისა, და ჰრქუა მას: იქმენ შენდა სახლი იერუსალმს, და დაეშენე მუნ და ნუ ვიდრე განხვალ მუნით.

37. და იყოს დღესა მას მოსულისა შენისასა, და ნუ წიაღქდენ ნაღვარევისა მას კედრონისასა. უწყებით უწყოდე, რამეთუ მოჰკუდე და სისხლი შენი იყავნ თავსა შენსა ზედა. და აფუცა იგი მეფემან მას დღესა შინა.

38. და ჰრქუა სემეი: კეთილ არს სიტყუა ეგე, რომელ სთქუ, უფალო ჩემო მეფე, ეგრე ყოს მონამან შენმან. და დაჯდა სემეი იერუსალმსა შინა სამ წელ.

39. და იყო, შემდგომად სამისა წლისა ივლტოდენ ორნი მონანი სემეისნი და მივიდეს ანქუშის, ძისა მაქიასა, მეფისა გეთელთასა, და უთხრეს სემეის და ჰრქუეს: აჰა, ორნი იგი მონანი შენნი გეთს არიან.

40. და აღდგა სემეი და დაასხნა კარაულსა თვსსა და მივიდა გეთად ანქუშისა, მეფისა გეთელთასა, თხოვად მონათა მათ თვსთა და მივიდა სემეი და მოიყვანა მონანი იგი თვსნი გეთით.

41. და უთხრეს სოლომონს და ჰრქუეს: მივიდა სემეი იერუსალმით გეთად და მოიყვანა მონანი იგი თვსნი.

42. და მიავლინა მეფემან და მოუწოდა სემეის და ჰრქუა: არა გაფუცე შენ უფლისა და დავდე შენ ზედა აღთქმა და ვთქუ: დღესა, რომელსა განხვდე იერუსალმით და მიხვდე მარჯულ ანუ მარცხლ, უწყებით უწყოდე, რამეთუ სიკუდილით მოჰკუდე, და მარქუ მე: კეთილ არს სიტყუა ეგე, რომელ მესმა.

43. და აწ რად არა იმარხე ფიცი იგი უფლისა და მცნება იგი, რომელ გამცენ?

44. და ჰრქუა მეფემან სემეის: შენ თვთ იცი ყოველი სიბოროტე შენი, რომელ უწყის გულმან შენმან, რაოდენი-რა უყავ დავითს, მამასა ჩემსა, და მიგაგო უფალმან უფალმან უკეთურება იგი შენი თავსა შენსა.

45. და მეფე სოლომონ კურთხეულ არს და საყდარი დავითისი ჰკიეს წინაშე უფლისა უკუნისამდე.

46. და უბრძანა მეფემან სოლომონ ბანეას, ძესა იოადისასა, და განვიდა და მოკლა იგი და მოკუდა სემეი.

3

ა 1. *დამტკიცებასა მეფობისა მის სოლომონისა, მზახობა-ყო სოლომონ ფარაოს მიმართ მეფისა მის მიმართ ეგვიპტელთასა. და მოითხოვა ასული იგი მისი და მოიყვანა ქალაქად დავითისა ვიდრე აღშენებამდე სახლისა მის თვისისა და ტაძრისა მის უფლისა და ზღუდისა მის გარემო იერუსალმისა.

36. ჰრქუა S. 37. დღესა მას+და S. 38. ჰრქუა S. 42. ჰრქუა S. მარქუ S. 44. ჰრქუა S. 1. დამტკიცებასა S. აღშენებამდე S.

* 2. ნეშტ. 10. 1.

2. უკმევდა ერი იგი საკმეველსა ზედა მალალთა მათ, რამეთუ არღა შენე-ბულ იყო ტაძარი იგი სახლისა უფლისა მიმუნდღედმდე.

3. და შეიყუარა სოლომონ უფალი სლვად მცნებთა მათ დავითის, მამისა თვისისათა, ხოლო მალალთა მათ ზედა იგიცა შესწირვიდა მსხუერპლსა და უკმევ-და საკუმეველსა.

4. და აღდგა, წარვიდა მეფე გაბაონად შეწირვად მუნ, რამეთუ იგი უმალ-ლეს და უდიდებულეს არს, და ათასი მსხუერპლი შესწირა ზედა საკურთხე-ველსა მას გაბაონსა.

5. და ეჩუენა უფალი სოლომონს ძილსა შინა ღამე. და ჰრქუა უფალმან სოლომონს: ითხოვე რა შენ თხოვა თავისა შენისა.

6. და ჰრქუა სოლომონ: შენ ჰყავ მონისა შენისა თანა, დავითის, მამისა ჩემისა, წყალობაჲ დიდი, ვითარცა ვილოდა შენ წინაშე კეშმარტებით და სი-მართლით და სიწმრფოებითა გულისათა შენდამი, და დაუმარხე მას წყალობა-ესე დიდი — დაჯდომად ძე მისი საყდარსა მისსა, ვითარცა-ესე ღღეს-ღღე.

7. და აწ, უფალო ღმერთო ჩემო, შენ მიეც ერსა ამას შენსა დავითის წილ, მამისა ჩემისა, და მე ვარ ყრმა მცირე და არა ვიცი გასულა ჩემი და გა-ზოსულა ჩემი.

8. და მონა შენი შორის ერსა შენსა არს, რომელ გამოირჩიე ერი შენი სი-მართლითა ურიცხუ, ვითარცა ქვეშა ზღვსა.

9. და *მისცე მონასა შენსა გული გულისხმის-ყოფისა სმენად და სჯად ერისა შენისა სიმართლით, გულისხმის-ყოფად კეთილისა და ბოროტისა, რა-მეთუ ვინ არს შემძლებელ შჯად ერისა მის შენისა მძიმისა?

10. და სათნო-უჩნდეს სიტყუანი ესე წინაშე უფლისა, რამეთუ ითხოვა სოლომონ სიტყუაჲ ესე.

11. და ჰრქვა მას უფალმან: ამისთვის, რამეთუ ითხოვე შენ სიტყუაჲ ესე ჩემგან, და არა ითხოვე თავისა შენისა ღღენი მრავალნი, და არა ითხოვე სიმ-დიდრე და არცა ითხოვე თავნი მტერთა შენთანნი, არამედ ითხოვე თავისა შე-ნისა გულისხმის-ყოფაჲ სმენად სიმართლისა,

12. აჰა, ვყავ მსგავსად სიტყუსა შენისა და მიგცე შენ გული გონიერი და ზრძენი და შენებრ არა ვინ იყო უწინარეს შენსა, და შენსა შემდგომად არა აღდგეს მსგავსი შენსა.

13. და **რომელდა არა ითხოვე, მი-ვე-გცე შენ და სიმდიდრე და დიდე-ბაჲ შენ ვითარ კაცი არა ვინ იყო მეფეთა შორის შენებრიც.

14. და უკუეთუ ხვდოდი გზათა ჩემთა დამარხვად მცნებთა ჩემთა, ვი-თარცა ვილოდა დავით, მამა შენი, განეაგრძენ ღღენი შენნი.

15. და განიღძა სოლომონ და იყო ჩუენება, და აღდგა და შევიდა იერუ-სალმად. და წადგა წინაშე პირსა კილობნისა შჯულისა უფლისა სიონს შინა და შესწირა მსხუერპლი დასამშვდებელი და ყო სიხარული დიდი თავისა თვისისა და ყოველთა მონათა მისთა.

16. მას უამსა წარმოდგეს სოლომონ მეფისა ორნი ღედანი მეძაენი და დადგეს წინაშე მისა.

3. მცნებათა S. 5. ეჩუენა S. ჰრქუა S. 6. ჰრქუა S. 10. სიტყუანნი S. 15. ჩუღ-ნება S.

* 2. 2. ნეშტ. 1. დ. 10. ** სიბრძნ. 7. ბ. 11. მთე. 6. დ. 29.

17. და თქუა ერთმან დედაკაცმან: ჩემდა მოიხილე, უფალო, მე და დედაკაცი ესე ვიყოფოდეთ სახლსა ერთსა და ვშევ სახლსა მას შინა.

18. და იყო, მესამესა დღესა შობითგან ჩემით შეა დედაკაცმანცა ამან ძე, და ვიყვენით სახლსა მას შინა ორნივე ჩუენ ხოლო და სხვა არა ვინ იყო ჩუენთანა სახლსა მას.

19. და მოკულდა ძე იგი ამის დედაკაცისა ღამე, რამეთუ დააწვა მას ზედა.

20. და აღდგა შუალამესა ოდენ და მიმპარა ყრმა იგი ჩემი მკართაგან ჩემთა და მკვევალსა შენსა მეძინა და დააძინა უბესა თუსსა და ყრმა იგი მისი მომკულდარი შემოაწვინა უბესა ჩემსა.

21. და აღვდგე, რათამცა ვაწოე ყრმასა მას ჩემსა და იგი იყო მომკულდარი, და ვიხილე განთიად და არა იყო ყრმა იგი ჩემი, რომელ მეშვა მე.

22. და სხუად იგი დედაკაცი ეტყოდა: არა, ესე ჩემი არს და ცოცხალ არს, მომკულდარი იგი არს შვილი შენი. და ერთმან თქუა: არა, არამედ მომკულდარი იგი შენი არს და ცოცხალი ეგე ჩემი არს.

23. და ესე წართქუეს წინაშე მეფისა და ჰრქუა მეფემან: შენ იტყვ, ვითარმედ: შვილი ჩემი ცოცხალი ესე არს და შვილი მაგისი მომკულდარი იგი არს? და შენ იტყვ: არა, არამედ შვილი შენი მომკულდარი იგი არს და ჩემი შვილი ცოცხალი ესე არს?

24. და თქუა მეფემან: მომართუთ მე მახული! და მოიღეს მახული წინაშე მეფისა.

25. და თქუა მეფემან: განკუეთეთ ყრმა იგი მწოვარი ცოცხალი ორგან და მიეცით ზოგი მისი მას და ზოგი მისი მას.

26. მიუგო დედაკაცმან, რომლისა იყო ყრმა იგი ცოცხალი, და ჰრქუა მეფესა (რამეთუ შეელმა მუცელი მისი ზედა შვილსა მას თუსსა) და თქუა: ჩემდა მოიხილე, მეფე, მიეცით მაგას ყრმა იგა ცოცხალი და სიკუდილით ნუ მოაკუდინებთ და ერთი იგი იტყოდა: ნუცამცა ჩემდა არს, ნუცა მაგისა, განკვეთეთ ორგან!

27. და მიუგო მეფემან და თქუა: მიეცით მაგას დედაკაცსა ყრმა ეგე ცოცხალი, რომელმან თქუა, ვითარმედ: ეგე მიეცით მაგას და სიკუდილით ნუ მოაკუდინებთ, რამეთუ ეგე არს დედა მაგისი.

28. და ესმა ყოველსა ისრაჴლსა სასჯელი ესე, რომელ საჯა მეფემან, და შეეშინა ერსა მას პირისაგან მეფისა, რამეთუ იხილეს, ვითარმედ სიბრძნე ღმრთისა არს მის თანა ყოფად სიმართლისა.

4

ა 1. და იყო მეფე სოლომონ მეფედ ისრაჴლსა ზედა.

2. და ესე არიან მთავარნი მისნი: აზარა, ძე სალუკისი, მღღელისა,

3. ელიაბ და აქია, ძენი სისასნი, მწიგნობარნი, და იოსაფატ, ძე აქილილისი, ზედამდგომელი მოსაკვენებელთა.

4. და ბანეა, ძე იოადისი, სპასპეტი, და სალუკ და აბიათარ—მღღელნი.

17. თქუაჲ S. 22. თქუაჲ S. არადმე S. 23. ჰრქუაჲ S. 24. თქუაჲ S. მომართუთ S. 25. თქუაჲ S. განკუთუთ S. 26. ჰრქუაჲ S. თქუაჲ S. თქუაჲ S. 27. თქუაჲ S. ეგე „მიეცით“ — S.2. მღრღელი S.

ბ 5. და აზარია, ძე ნათანისი, ზედა საქმისა მაწვეველად და ზაბოთ, ძე ნათანისი, მღდელი—საყუარელი მეფისა.

6. და აქიელ, მოლუაწე და ელიაბ, ძე იოასი, ერსა ზედა და აღონირამ, ძე ელრამისი, — ხარკთა ზედა.

7. და დაედგინეს სოლომონს ათორმეტნი მბრძანებელნი ისრაჲლსა ზედა მოლუაწედ და წინამძღუარად და. როკიკინა მიმცემელად სახლსა მას სამეფოსა, რომელთა ხულის წელიწადსა შინა როკიკისა მიცემა თუთო თუთოს თვესა მას.

8. ესე არიან სახელები მათი: ბენიაშენ, ძე იოვრასი, მთისაგან ეფრემისა,

9. ძე რეჰაბისი მამასს და ზალამინს და ბეთსამუს და ედომს ვადრე ბეთნამდე.

10. იაქირ, ძე ექორებისი, ბეთნამს, ლუზას და ამექსას და ფარაქიმს, ანადაბს და მათსასას და ფატის კაცი ერთი, რომლისა ტაბათ, ასული სოლომონისი, იყო ცოლად მისა.

12. ბაქსას, ძე აქაბისი, ეთამას და მაგედონს და ყოველთა მათ მკვდრთა სასართანისათა ქვე აღეზრაცესა ბეთსანითგან ვიდრე აბელაულამდე და მაგბერდამდე.

13. ოკამ, ძე გამერისი, გალადიტელისა, მისი იგი ნაწილი რაგაბანს ბასანს, სამოცი ქალაქი დიდ-დიდი და შეზღუდვილი და მოქლონები რვაღისა.

14. აქინადაბ, ძე აქაბისი, მაქილამს.

15. აქიმასს — ნეფთალიმს, და მან მიიყვანა ბასემად, ასული სოლომონისი, ცოლად.

16. ბანეა, ძე ქუსისი, ქუეყანასა გალადისასა.

17. სამაა, ძე ჰელასი, ქუეყანასა მას ბენიაშენისასა.

18. გამერ, ძე სადადესი, ქუეყანასა მას გალადისასა, ქუეყანასა მას სეონისასა, მეფესა მას ზედა ესებონისასა, და ოგს, მეფესა მას ზედა ბასანისასა. და ნასიბ ქუეყანასა მას იუდასასა.

19. და იოსაფატ, ძე ფარასუქისი, ისაქარს და მსახურებდეს სოლომონ მეფესა, რომელნი დაედგინეს კელმწიფენი, ყოველთავე რა განწესებულად იყო ტაბლად სამეფოდ, კაცად-კაცადი თთუესა თვისსა, და არა გარდააქვედეს სიტყუასა. და ქრთილი და ბზე საკედართათვს და საეტლეთათვს მოაქუნ ადგილ, სადაცა არიან მეფე კაცად-კაცადი საბრძანებლით თვისით.

20. და ისრაჲლი ურიცხუ იყო, ვითარცა ქვშა ზღვსა კიდისა სიმრავლითა, ჭამდეს და სუმედეს და იხარებდეს.

გ 21. და *სოლომონ უფლებდა შარავანდელთა მათ ზედა მდინარიოგან ქუეყანისა მისგან უცხოთესლთასა ვიდრე საზღვრამდე ეგვიპტისა. და მოართმედეს ძღუენსა და ჰმონებდეს სოლომონს ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა.

22. და ესე როკიკი იყო სოლომონისი, — დღესა შინა ოცდაათი სათუელი სამინდო და ორმოცი სათუელი ფქვილი გერმაკი,

23. და ათი ზვარაკი და ოცი ფური და ასი ცხოვარი და ნადირი, ირემი და ქურციკი და რჩეულ-რჩეული მფრინველთა.

8. მთისაგან მისაგან S. 14. მაქილამს S. 20. თთუესა S. სიტყუაჲსა S. 21. ძღუენსა S.

22. სათუელი S. სათუელი* S.

12-დან 21-ე მუხლამდე ხელნაწერი დაუთხზავია.

* ზიარა 47. ბ. 15.

24. რამეთუ კელმწიფე იყო ყოველსა ზედა წილ მდინარით თათსაით ვიდრე გაზადმდე ყოველსა მას მეფობასა ვიდრე წილ მდინარედმდე, და იყო მისა მშვიდობა ყოველთაგან გარემოთა.

25. დამკვდრებულ იყო იუდა და ისრაელი სასობებით კაცად-კაცადი ვენაკსა თვისსა და ლელოვანსა ჰამდეს და სუმიდეს დანიოთგან ვიდრე ბერსაბემდე ყოველთა დღეთა სოლომონისათა.

26. და *იყო სოლომონისი ორმოც ათასი კრძალი საეტლეთა და ათორმეტ ათასი საყედართა.

29. და მისცა უფალმან სოლომონს სიბრძნე და მეცნიერება დიდად ფრიად და გულისხმის-ყოფა, ვითარცა ქუშა ზღუსა.

30. და განმრავლდა სიბრძნე სოლომონისი უფროს წინანდელთა კაცთასა და უმეტეს მეცნიერთა ეგვიპტისათა.

31. და **განბრძნდა უფროს ყოველთა კაცთა და უბრძნე ეთამ იზრაიელისა და ზამბრისა და ეთამისა და ქალქაკისა და დარდაესა, ძეთა მალაისათა, და იყო სახელოვან ყოველთა თესლთა გარემოთა.

32. და თქუა სოლომონ სამ ათასი იგავი და იყუნეს ქებანი მისნი ხუთ ათას.

33. და თქუა ძელთათვის ფიქუთაგან ლიბანისათა მი-გეჭილამდე, რომელ ზღუდესა ზეცა აღმოსცენდის და თქუა პირუტყუთათვის და ფრინველთათვის და ქვეწარმავალთათვის და თევზთათვის.

34. და მოვიდეს ყოველნივე ნათესავნი სმენად სიბრძნისა მის სოლომონისა, ყოველნი მეფენი ქუეყანისანი, რომელთა ესმოდა სიბრძნე მისი.

5

ა 1. და მოუვლინა ქირიმ, მეფემან ტვროსისამან, მონანი თვისნი სოლომონს, რამეთუ ესმა, ვითარმედ სცხეს სოლომონს მეფედ დავითის წალ, მამისა თვისისა, რამეთუ ჰყვარობდა ქირამ დავითს ყოველთა დღეთა.

2. და ***მოუვლინა სოლომონ ქირამისა და ჰრქუა:

3. შენ თვთ უწყოდე დავითის, მამისა ჩემისა, რამეთუ ვერ აშენა ტაძარი სახელად უფლისა ღმრთისა თვისისა პირისაგან მებრძოლთასა, რომელ იყუნენ გარემოს მისა, ვიდრემდე მისცნა იგინი უფალმან ქუეშე ფერკთა მისთა.

4 და აწ დაამშვიდა უფალმან ღმერთმან ჩემმან გარემო ჩემსა და არავინ არს მავნებელ და არცა შემთხუევა ბოროტისა.

ბ 5. და, აჰა, მე ვიტყვ შენებად ტაძრისა სახელად უფლისა ღმრთისა ჩემისა, ვითარცა ეტყოდა უფალი ღმერთი დავითს, მამასა ჩემსა, და ჰრქუა ****ენი-შეგი შენი, რომელ მისცე შენ წილ საყდარსა შენსა, მან აღაშენოს ტაძარი სახელისა ჩემისა.

6. და აწ ბრძანე, და, კაფონ ძელი მონათა შენთა ლიბანეს და, აჰა, მონანიცა ჩემნი მოვიდენ მონათა შენთა თანა და ნაშრომი მონათა შენთა მიგვე შენ ყოველივე, რაცა სთქვა შენ. თვთ უწყი, რამეთუ არა არს აქა კაცი, რომელმანცა ციოდა კაფა ძელისა, ვითარ-ევე ნიღონელთა.

24. გაზადმდე S. შ ფნბჰს S. მის S. 27, 28 მუხლები აკლია. 30. განმავლდა S. 32. თქუა S. 33. თქუა S. თქუა S. 3. რომელსა S. 4. შემთხუევა S. 5. ჰრქუა S.

* 2. ნეშტ. 9. ვ. 25. ** ზირა. 47. ბ. 16. *** 2. ნეშტ. 2. ა. 3. **** 2. მეფე. 7. ბ. 13. 1. ნეშტ. 22. გ. 10.

7. და იყო, ვითარცა ესმა სიტყვა ესე სოლომონისი ქირამს, განიხარა ფრიად და თქვა: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი, რომელმან მოსცა დავითს შვილი ბრძენი ერსა ამას ზედა დიდსა.

8. და მიაველინა ქირამ სოლომონისა და პრქუა: მესმა ყოველივე, რა გებრძანა ჩემდა; მე ვყო ნება შენი. ფიქვი და ნაძვი

9. მონათა ჩემთა მოიღონ ღიბანით ზღუსკიდედ, და შევედგა ხვეულად და მოვიღო ზღვთ და მოვაწიო ადგილად, სადაცა ბრძანო შენ და შენ მიიღო და ჰყო ნიში ჩემი და სცე პური სახლსა ჩემსა.

10. და უძღუნებდა ქირამ სოლომონს ფიქუსა და ნაძუსა და ყოველსა ნებასა მისსა.

11. და სოლომონ სცის ქირამს ოც ათას სათუელი იფქლი და ოცათი საწყაული ზეთი. ამას მისცემდა სოლომონ ქირამს წლითი წლად.

12. და უფალმან მოსცა სიბრძნე სოლომონს, ვითარცა აღუთქვა მას და იყო მშვედობა შორის ქირამისა და სოლომონისა და აღუთქმა-ყვეს ურთიერთას.

13. და გამოიყვანა მეფემან სოლომონ მოქმედი ყოვლისაგან ისრაჴლისა. და იყო მოქმედი იგი ოცდაათი ათას მამაკაც.

14. და განაწესა მიმავალი ღიბანედ, ათი ათასმან თთუე ერთი დაყვეს ღიბანეს, ორი თთუე სახლსა თუსსა. და აღონირამ იყო მოქმედსა მას ზედა.

15. და იყო სოლომონისი მოტურთე სამეოცდაათ ათას და ოთხმოც ათას ქვისმკდელნი მთასა შინა.

16. და უხუცესნი მბრძანებელნი, რომელ დაედგინნეს სოლომონს, ზედა საქმესა მას მოძღურად სამ ათას და ხუთას ზედა ერსა მას მოქმედსა.

17. და უბრძანა მეფემან და მოიხუნეს ლოდნი დიდნი ქვათა მათგან პატრიანათა საძირკველად ტაძრისა მის ქვანი გამოკვერვილნი.

18. და გამოკვერნეს ძეთა მათ სოლომონისათა და ძეთა მათ ქირამისათა და ბიბლელთა და დაამზადეს ძელი და ქვა საშენებელად ტაძრისა მის სამ წელ.

6

1. და იყო, წელსა მას ოთხას და მეორმოცესა შემდგომად გამოსლვისა მის ძეთა ისრაჴლისათა ქუეყანით ეგვიპტით, წელსა მეოთხესა თთვესა მეორესა, სუფევესა სოლომონ მეფისასა ისრაჴლსა ზედა, იწყო საქმედ ტაძრისა მის უფლისა.

2. და ტაძარი იგი, რომელ აღუშენა სოლომონ მეფემან უფალსა, სამეოც წურთა—სიგრძე მისი და ოც წურთა—სიერცე მისი და ოც წურთა—სიმაღლე მის ტაძრისა.

3. და კამარა ერთ პირისპირ მის ტაძრისასა — ოც წურთა; სიმაღლე მის სწორად სიმაღლისა მის ტაძრისა, და ათ წურთა—სიერცე მისი პირისპირ ტაძრისა მის და აღქმნა და აღასრულა ტაძარი იგი.

4. და უქმნნა ტაძარსა მას სარკმელნი კანკლედნი და ფრიადნი.

5. და მოადგა არდაბაგი გარემო ზღუდესა მას მის ტაძრისასა და დაბირსა და მოაქმნა კედლისკედელ გარემო კედელთა მათ.

8. პრქუა S. 9. მონათა ჩემთა — მოიღონ S. 11. სათუელი S. 14. თთუ S. თთუ² S.

* ზემო. 3. ბ. 12. ** 2. ნემტ. ვ. ა. 1.

6. კედელი იგი შინაგანი—ხუთ წყრთა სივრცე მისი, და კედელი იგი მეორე — ექუს წყრთა — სივრცე მისი და მესამისა მის — შუღ წყრთა — სივრცე მისი და განამარტა მოტიხურით გარემო ზღუდეთა მათ ტაძრისათა, რათა არა ეგნებოდის კედელთა მის ტაძრისათა.

7. და აღიშენა ტაძარი იგი ქვითა უთლელითა და კმაჲ ქურჭლისა და რკინისა ყოვლადვე არა ისმა შენებასა მის ტაძრისასა.

8. და ბჳე გუერდით შინაგან მარჯუენით მკარსა მას მის ტაძრისასა და აღსავალი მისი გარემოთ საშუალადმდე საშუალითგან ვიდრე მესამედ საოთუ-ლადმდე.

9. და აღქმნა ტაძარი იგი და აღასრულა და განარჩუნა ტაძარი იგი ფიც-რითა შედგმულითა და ძელითა ფიქვისათა.

10. და აღაშენა კედელთა მათ თანა მის ტაძრისათა სვეტებს ქვეშე კამარათა მათ ხუთ წყრთა სიმაღლით და აღრჩუნნა სუეტნი იგი ძელითა ფიქვი-სათა.

11. და იყო სიტყუაჲ უფლისა სოლომონის მიმართ და თქუა:

12. სახლსა მავას, რომელსა მიშენებ მე, უკუეთუ ბრძანებათა ჩემთა ხუდო-დი და სამართალნი ჩემნი ჰყვენ და დაიცუნე ყოველნი მცნებანი ჩემნი სლუად მათ შინა, და *დავაბტკიცნე სიტყუანი ჩემნი შენ თანა, რომელსა ვეტყოდე დავითს, მამასა შენსა.

13. და **დავემკვდრო შორის ძეთა ისრაჴლისათა და არა უგულუბელს-ევო ერი ჩემი ისრაჴლი.

14. და ქმნა სოლომონ ტაძარი იგი და აღასრულა.

15. და აღრჩუნნა კედელნი იგი მის ტაძრისანი ძელითა ფიქვსათა იატაკითგან ვიდრე თავამდე და ვიდრე მოსლებამდე და მორჩუნა ძელითა შინათგან და განარჩუნა შინაგანი გუერდი ერთი ტაძრისა მის ძელითა ნაძვსათა.

16. და შემოაქნა ტაძარსა მას გუერდი ერთი, ოც წყრთა სიმაღლე მისი იატაკითგან ვიდრე მოსლამდე, და შემოაქნა კედელი იგი დაბირსა წმიდასა მას წმიდათასა.

17. ორმეოც წყრთა იყო ტაძარი იგი შინაგანი.

გ 18. და განარჩუნა ტაძარი იგი შინაგანი ძელითა ფიქვსათა, კამარები მისნი და სვეტნი მისნი გამოქანდაკებულნი ყოველი ძელითა ფიქუთა და არა ჩნდა ქვა

19. პირისპირ დაბირისა შორის ტაძარსა მას შინაგან და განმზადა მუნ აღ-გილი დასადგმელი კიდობნისა მის აღთქმისა უფლისა.

20. და პირსპირ დაბირსა — ოც წყრთა სივრცო მისი და ოც წყრთა — სი-ვრცე მისი და ოც წყრთა—სიმაღლე მისი, და განარჩუნა იგი ოქროთა მყარითა და ქმნა საკურთხეველი ძელისაგან ფიქვსა.

21. და განარჩუნა სოლომონ ტაძარი იგი შინაგან ოქროთა რჩეულითა და დამსჭვალა ოქროსა სამშუქულებითა პირისპირ დაბირისა და შემოსა იგი ოქ-როთა.

22. და ყოველსა მას ტაძარსა შესცხო ოქრო და შინაგან დაბირსა მას ქმნა პეპელნი ოქროსანი.

ჲ. 7. შენებასა S. 8. გუერდით S. 10. სუეტნი S. 11. თქუაჲ S. 12. ბრძანებათა S. მცნებანი S. სიტყუანი S. 15. გუერდი S. 16. გუერდი S.

* ქვე. 9. ა. 5. 2. მეფ. 7. გ. 16. ** 2. ნემტ. 22. ბ.

23. და ქმნა შინაგან დაბირსა მას ორნი ქერობინნი ძელისა ურთხელისაგან, ათ წყრთით სწორად სიდიდე მისი.

24. ხუთ წყრთა ერთი ფრთე მისი, ხუთ წყრთა მეორე ფრთე მისი და ათ წყრთა ფრთით ფრთედ ფრთეთა მისთა.

25. ეგრეცა მეორისა მის ქერობინისა ერთითა სწორითა ერთ სწორება ქერობინთა მათ.

26. და სიმაღლე ერთისა მის ქერობინისა ათ წყრთა; ეგრეცა მეორისა მის ქერობინისა.

27. და დადგნა ორნივე იგი ქერობინნი საშუალ ტაძარსა მას შინაგანსა და განუფინნა ფრთენი მათნი და მისწუდებოდა ფრთე ერთისა მის ქერობინისა ერთკერძო კედელსა მის ტაძრისასა და მისწუდებოდა ფრთე ქერობინისა მის მეორისა კედელსა მას მეორესა და ფრთენი მათნი საშუალ ტაძარსა მას შესწორდებოდეს ერთიერთსა ფრთე ფრთესა.

28. და შემოსნა ქერობინნი იგი ოქროთა.

29. და ყოველნი კედელნი ტაძრისანი მის გარემოს ქანდაკებით მოწერნა ქერობინისსახედ და დანაკისკუდისსახედ და გამოხატულნი სახილველნი შინაგან და გარეშე ქერობინთა მათ.

30. და იატაკი ტაძრისა მის შინაგანისა და გარეშისა მორჩუნა ოქროთა.

31. და კარები დაბირისა მისი ქმნა ძელისაგან ღვივის და ზღურბლნი მისნი ზუთნაკეცითა.

32. და ორნი კარნი ძელთაგან ნაძვსათა და ქანდაკნი და ჰედილნი ქერობინისსახედ და დანაკისკუდისსახედ და პეპელნი აღფრინებულნი და შემოსნა იგინი ოქროთა და მოძერწა გარემოს ქერობინთა მათ და დანაკისკუდთა ოქრო.

33. ეგრევე სახედ აქმნა ბჭეთა მათ ტაძრისათა ზღურბლნი ოთხნაკეცად ძელთაგან ღვივისათა,

34. და ორნივე იგი ბჭენი ძელთაგან ნაძვთასა ორკერძო განღებით და ქსულნი მათნი იმერ-ამიერ.

35. და ბჭე იგი მეორე გარემოქცევით და ქანდაკნი ბჭეთანი მათ ქერობინისსახედ და დანიკისკუდისსახედ და პეპელნი აღფრინებულნი და შემოსნა ოქროთა მოძერწვით გარემოს ქმნულება იგი.

36. და აღაშენა ეზო იგი შინაგანი სამნაკეცად და მოფეტნა ძელითა ფიჭვსათა.

37. წელსა მას მეოთხესა და დადგა საძირკველი ტაძრისა მის უფლისა თოვესა მას იუსსა წელსა მას მეთერთმეტესა სუფევისა თვისისასა თვესა მას იბულს (რამეთუ იგი არს თვე მერვე). აღესრულა ტაძარი იგი მსგავსად ყოვლისა სიტყვსა მისისა და მსგავსად ყოვლისა განგებისა მისისა და აღასრულა ტაძარი იგი შვიდსა წელსა.

7

ა 1. და *თვისი იგი ტაძარი აღასრულა სოლომონ ათცამეტსა წელსა და აღასრულა ყოველივე საქმე ტაძრისა მის თვისისა.

29. ჰ-დაკებით S. 30. გარეშესა S. 32. იგი S. 35. ქადაკნი S.

* ქვე. 9. ბ. 10.

2. და აღაშენა ტაძარი იგი მალნარისა მისგან ლიბანისა ას წყრთა—სიგრძო მისი და ერგასის წყრთა—სიგრცე მისი და ოცდაათ წყრთა—სიმაღლე მისი და სამნაკეცად გარემო სვეტთა მათ ძელითა ფიჭვისათა და სამქარნი სვეტთა მათ ფიჭვისანი.

3. და დართვა ტაძარი იგი ზედა კედელთა მათ და სვეტთა მათ რიცხვ სვეტებისა მის ორმეოცდახუთ და ათხუთმეტგან განქარულ შინაგან.

4. გარემო და ზედა მოტიხრულ სამნაკეცლად განწვალვით.

5. და ყოველი იგი ბჭეები და ყოველი ფოლოცები ტაძრისა მის ოთხნაკეცლად განწვალა და ბჭითი ბჭელ სამნაკეცლად.

6. და კამარები სვეტებისა მის იქმნა, ერგასის წყრთა,—სიგრცე მისი, შედგმულ კამარანი იგი პირისპირ ურთიერთას და სუეტნი იგი ხარისხნა პირისპირ კამარათა მათ.

7. და კამარა იგი საყდრისა მის, სადა დაჯდის შჯად შინა კამარისა მის აქმნა სართული ძელთაგან ფიჭვისათა კიდით კიდედ.

8. და სახლსა მას საყოფელსა თვისსა ქმნა ეზო ერთი კამარედა მსგავსად მისივე ქმნულებისა და ტაძარი იგი ასულისა ფარაოსისა, *რომელ მოიყვანა სოლომონ ცოლად თვისა, მსგავსად მათვე კამარათა.

9. ქვათაგან პატიოსანთა უთლეულთა შებრძინვით ურთიერთას სიგრძით შინაგან და გარეშე საძირკველთაგან ვიდრე სართულადმდე.

10. და გარეშე ეზოსა მის დიდისა მომტკიცებულ ქვითა დიდითა აუ წყრითით და რვა წყრითით.

11. და ზეშთა ქვითა პატიოსნითა უთლეულითა მსგავსად მისვე საზომთა და ძელითა ფიჭვისათა.

12. ეზო, რომელი-იგი დიდი გარემო სამნაკეცლად უთლეულითა და ჭერი ერთი ფიცრითა შედგმულითა მოადგა ძელითა ფიჭუთა და აღაშენა ეზო იგი ტაძრისა მის უფლისა შინაგან კამარათა მათ პირისპირ ტაძრისა მის.

13. და მიავლინა მეფემან სოლომონ და მოიყვანა ქირამ ტუროსით,

14. ძე დედაკაცისა ერთისა ქურივისა, რამეთუ იყო იგი ნათესავისაგან ნეფთალიმისა, და მამა მისი კაცი ტურელ კელოვანთმოდღუარ სპილენძისა და სავსე სიბრძნითა და მეცნიერებითა, გულისხმისმყოფელ ყოველსა საქმესა სპილენძისასა, და მოვიდა სოლომონ მეფისა და უქმნა ყოველივე იგი საქმე.

15. და შექმნა დასხმით ორნივე იგი სუეტნი კამარას მის ათრავამეტ წყრთა—სიმაღლე სუეტისა მის, საზომითა ათოთხმეტ წყრთა **სიმსხო სუეტისა და ოთხ-ოთხითი შუა კარები მისი, ეგრეცა მეორე იგი სუეტნი.

16. და ორნი სუეტისთავნი ზედა სუეტთა მათ დასხმითნი სპილენძისანი, ხუთ წყრთა—სიმაღლე ერთისა მის სუეტისა თავისა და მეორისა მის სუეტისა—ხუთ წყრთა.

17. და ქმნა ორნი სატიხარნი დასაფარველად ერთისა მის სუეტისთავისა და ორნი სატიხარნი დასაფარველად მეორისა მის სუეტისთავისა, ქმნილი დამოკიდებით

18. და ორთავე მათ სუეტთა ბროწეულისსახედ სპილენძისა გარემო სატიხარსა მას მოაქმნა დამოკიდებით შემდგომით შემდგომად, ეგრევე სახედ იქმნა მეორესა მას სუეტისთავსა.

6. სუეტნი S. 15. სუეტნი S. სუეტისა S. სუეტნი S. სიმსხო „ო“ ჩამატებულია 16. სუეტის თავნი S. სუეტთა S. სუეტისა S. სუეტისა²S. 17. სუეტის თავისა S. სუეტის თავისა² S. 18. სუეტთა S. ბროწეულის — „გუ“ ჩამატებულია. სუეტისთავსა S.

* ზემო. 3. ა. 1. ** იფრე. 52. დ. 21.

19. და ორთავე მათ სუეტისთავთა მოაქმნა შროშნისსახედ კამარასა მას თანა საზომითა ოთხ წყრთა.

20. სატიხართა მათ ზედა ორთავე სუეტთასა ბროწლის სახედ ორასი გარემო მოდგომილი ორთავე მათ სუეტისთავთა.

21. და აღუდგინა სუეტნი იგი კამარასა მას ტაძრისასა და აღმართა სუეტი იგი ერთი მარჯულ და უწოდა სახელი მისი იაქუმ, და აღმართა სუეტი იგი მეორე მარცხულ, და უწოდა სახელი მისი ბოოზ.

და 22. და ზედ სუეტისთავთა მათ მოაქმნა შროშნისსახედ და აღასრულა საქმე იგი სუეტთა მათ.

23. და *ქმნა ზღუაჲ იგი რვალისა ათ წყრთა ყურით, ყურ მრგვალ გარემო და სიფართე მისი იყო ოცდაათსამმეტ წყრთა და ხუთ წყრთა სიმაღლე მისი.

24. და სამყაროთა ზედა, რომელთა დგა საზომით გარემო ათ წყრთა და მოადგა სამყაროთა მათ ზედა და დასხმით დასამტკიცებელად.

25. და ათორმეტი კურო ქვეშე ზღუასა მას, სამნი იგი ხედვიდეს სამხრად კერძო და სამნი იგი ხედვიდეს ჩრდილოდ კერძო და სამნი იგი ხედვიდეს ზღუად მიმართ და სამნი იგი ხედვიდეს აღმოსავალად, და ზღუაჲ იგი მათ ზედა და ბეჭნი ყოველთანი შემართ.

26. და სიზრქო მისი მტკაველითა და ბაგენი მისნი, ვითარცა წედისანი, და სახე შროშანისა გარემო და შთაისხის ვითარ ორ-ათას ოდენ მარი.

27. და ქმნა მექონოთნი ათნი სპილენძისანი, ხუთ წყრთა სივრძო ერთისა მის მექონოთისა და ოთხ წყრთა სივრცე მისი და ექუს წყრთა სიმაღლე მისი.

28. და ესე ქმნილებად იყო მექონოთთა მათ ხორშად ქმნულ ზედა და ხორშად ქმნულ გარემო წარსავალთა მათ და ზედ

29. ხორშთა მათ წარსავალთასა ლომისსახენი და კურონი და ქერობინნი და ზედა გარემოსავალთა მათ ეგრევე სახედ და ზედ ლომთა მათ და კუროთა მათ ქმნულებად დამოსლვითა.

30. ოთხნი ურმისთვალნი სპილენძისანი ერთისა მის მექონოთისა და განსაცემლნი სპილენძისანი ოთხკერძოვე, ბეჭნი მათნი ქუეშე ავაზანთა მათ და ბეჭნი კაცისსახენი ჩასხმულნი ატყირბულნი მათ თანა.

31. და პირი მისი სუეტისთავითგან აღმართ წყრთა ერთ; და იყო პირი მისი მრგვალ, ეგრესახედვე წყრთა და კერძო სიზრქო მისი და გარემო ბეჭნი მისნი წახნაგისსახედ მოქმულ ოთხ კედლად და არა მრგვლად.

32. და ოთხნი ურმისთვალნი ქუეშე სამყაროთა მათ და კელნი მისნი ურმისთვალთა მათ მიმართ და მექონოთთა და სიმაღლე ურმისთვალთა მათ წყრთა და კერძო.

33. და ქმნილებად ურმისთვალთა საეტლეთა და კელნი მათნი და ქედნი მათნი და ბეჭნი მათნი და ყოველი ქმნილებად მათი დასხმითი რვალისა.

34. და ოთხნი მკარნი ზედა ოთხთა მათვე კიდეთა მექონოთისათა, მუნვე შემართ მექონოთად ბეჭნი მათნი.

35. ზედა თავსა მას მექონოთისასა წყრთისა ერთისა კერძო სიდიდით მრგვლად გარემო ზედა თავსა მის მექონოთისასა და კელნი მისნი გამოდგმითნი მისგანვე.

19. სუეტის თავთა S. 20. სუეტთასა S. სუეტის თავთა S. 21. სუეტნი S. სუეტნი S. სუეტო S. 22. სუეტის თავთა S. სუეტთა S. 25. ზღუასა S. ზღუად S. 31. სუეტის S.

* 2. ნეშტ. 4. ა. 2.

36. და განელებოდეს შედგმულსა ზედა კელთა მისთასა და ბორშთა მისთა ჯერობინი და ლომნი და დანაკისკუდნი გამოქმნულნი მისგან პირისპირ ურთიერთსა შინაგან და გარეშე.

37. და მისსახედვე ქმნა ყოველი იგი ქმნილებად ათთა მათ მექონოთთა. ერთი საზომი და ერთი სწორება და ერთი სახე იყო ყოველთა მათ.

38. და ქმნა ათნი ჭოთნისსახენი ქვაბნი სპილენძისანი და შთაისხის ერთმან ქვაბმან ორმეოცი მარი და იყო ოთხ წყართა საზომი ქვაბთა მათ და ქვაბი ერთი თითოეულად ზედა ათთა მათ მექონოთთა.

39. და დადგნა მექონოთნი იგი ხუთნი მკარით კერძო ტაძრისა მის მარჯვენით და ხუთნი მკარით ტაძრისა მის მარცხენით და ზღუად იგი დადგა მკრით მარჯვენით კერძო მზისა აღმოსავალით და ბლუარით.

40. და ქმნა ქირამ სიაე-ქვაბნი, სიაე-ქვაბნი იგი გამატფობელად და ტასტები იგი და აღასრულა ქირამ ყოველი იგი საქმე, რომელ უქმნა მეფესა სოლომონს ტაძარსა მას უფლისასა.

41. და სუეტნი ორნი გარე-მოდგმით ქანდაკებული ზედა ორთა მათ სუეტისთავთა და ორ-ორი მოტიხრული დასაფარველად გარემოქანდაკებულთა მათ ქმნილთა ზედა სუეტისთავთა.

42. და ოთხასნი ბროწეულისსახენი ორთა მათ სატიხართა და ოთხსაეცად მკადგმული ბროწეულისსახედ მათვე საქციელთა მექონოთისათა ზედა ორთა მათვე სუეტთა.

43. და ჭოთნისსახენი იგინი ქვაბნი ათნივე ზედა მექონოთთა მათ.

44. ზღუად იგი ერთი და ათორმეტნი იგი კურონი ქუეშე ზღუასა მას.

45. და სიაენი იგი განმატფობელნი სამნი და ტასტები იგი და ყოველივე იგი ჭურჭელი, რომელნი უქმნა ქირამ მეფეს სოლომონს ტაძარსა მას უფლისასა და სუეტები ორმეოცდარვა ტაძარსა მას უფლისასა და ტაძარსა მას მეფისასა და ყოველი იგი საქმე, რომელ ქმნა მეფემან ქირამ, სპილენძისაგან ხოლო, და არა იყო სწორი სპილენძისა მის, რომლისაგან ქმნა ყოველი იგი საქმე მრავალი და დიდი, და არა იყო სწორ ბრწყინვალებისა მის სპილენძისა.

46. კიდესა იორდანისასა ოდენ უქმნა მეფესა დასხმითი და სპილენძისა სიზრქესა მის მიწისასა, შთასხა ყოველი საშუალ სოკაქოთსა და სირთანსა.

47. და მისცა მეფემან სოლომონ ყოველი იგი საქმარი, რამეთუ დიდად ფრიად იყო სიმრავლითა და არა იყო რიცხვ სპილენძისა მის.

48. და ქმნა სოლომონ ყოველი იგი სამსახურებელი ტაძრისა მის უფლისასა და საზორველი იგი ოქროსანი და ტაბლა იგი, რომელსა ზედა პური იგი შესაწირავისა დაიდებოდა, ოქროსა.

49. და სასანთლენი იგი ოქროსანი ხუთნი მარჯვენით და ხუთნი მარცხენით პირისპირ დაბირისა, რჩეულისა ოქროსა, და ლამპარნი იგი და სასანთლენი და მოსაწმენდელნი იგი ოქროსანი.

50. და წირთხლები იგი და სამსკვალეები და ტაბლები იგი და პინაკები იგი და საგლეღნი ოქროსაგან რჩეულისა და კარები სახლისა მის შინაგანისა წმიდასა მას წმიდათასა და კარები ტაძრისა მის ოქრო რჩეულ.

51. და *ალასრულა ყოველი იგი საქმე, რომელი ქმნა მეფემან სოლომონ ტაძარსა მას უფლისასა, და შეიღო სოლომონ სიწმიდე იგი დავეითის მამისა თვისისა და ყოველი იგი სიწმიდე სოლომონისი: ვეცხლი და ოქრო და ყოველი კურქელი იგი მისცა საფასედ ტაძარსა მას უფლისასა.

8

1. მას ჟამსა შინა **შეკრიბნა მეფემან სოლომონ ყოველნი იგი მოხუცებულნი ისრაჲლისანი ყოველით მთავრითურთ მსგავსად განნაწილებისა მის მამათასა ძეთა ისრაჲლისათა მიღებად სიონად კილოზნისა მის უფლისა ქალაქით დავეითისათა.

2. და მოკრბეს სოლომონ მეფისა ყოველნი იგი ძენი ისრაჲლისანი თთვესა მას ანთანიმსა, რამეთუ იგი არს თთვე მეშუდე.

3. და გამოვიდეს ყოველნი იგი მოხუცებულნი ისრაჲლისანი და აღიღეს მღდელთა მათ კილოზანი იგი უფლისა.

4. და კარავი იგი წამებისა და ყოველი იგი სამსახურებელი სიწმიდისა, რომელ-იგი იყო კარავსა მას შინა საწამებელისასა, და აღიღეს მღდელთა მათ ლევიტელთა.

5. და მეფე სოლომონ და ყოველი იგი ერი ძეთა მათ ისრაჲლისათა მოკრებულ იყუნეს წინაშე კილოზნისა მის და სწყუედდეს ზროხასა და ცხოვარსა ურიცხუსა სიმრავლითა.

6. და შეიღეს შინა მღდელთა მათ კილოზანი იგი აღთქმისა ადგილად თვისა დაბირსა, სახლსა მას წმიდასა წმიდათასა ფრთეთა ქუეშე ქერობინთა მათ.

7. რამეთუ ქერობინთა მათ განეფინნეს ფრთენი ზედა ადგილსა მას კილოზნისასა და დაფარეს ქერობინთა მათ კილოზანი იგი და სიწმიდენი მისნი ზეშთა.

8. და დადგეს ზედა სიწმიდეთა მათ და ზედვიდეს თავნი განწმედილთა მათ სიწმიდესა მას პირისპირ დაბირისა და გამომართ და არა გამოჩნდეს. და იყო მუნ ესრეთ ვიღრე დღეინდელად დღემდე.

9. და არა იღვა კილოზანსა მას შინა, ***გარნა ორნი იგი ფიცარნი ქვისანი, ფიცარნი აღთქმისანი, რომელნი დასხნა მას შინა მოსე ქორებს, რომელ აღუთქუა უფალმან ძეთა ისრაჲლისათა შემდგომად გამოსლვისა მის შათისა ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა.

10. ****და იყო, ვითარცა გამოვიდეს მღდელნი იგი სიწმიდეთა მათგან და ღრუბლითა აღივსო ტაძარი იგი უფლისა.

11. და ვერ დგეს მღდელნი იგი მსახურებასა მას ღრუბლისა მისგან, რამეთუ დიდებითა უფლისათა აღივსო ტაძარი იგი.

12. მას ჟამსა სიტყუად იწყო სოლომონ და თქუა: *****უფალმან თქუა მფარველ-ყოფად ნისლითა.

13. და აღვაშენე მისი ტაძარი სამკურდრებელად და დასამტკიცებლად საყდრისა მისისა უკუნისამდე.

5 სწყუედდეს S. 6. ადგილთ S. 9. აღუთქუა S. 11. მსახურებასა S. 12. თქუა S. თქუა S. 13. აღაშენე S. მის S.

* 2. ნეშტ. 5. ა. ** 2. ნეშტ. 5. ა. 2. *** გმოს. 2. სკლ. 10. ა. 5. 2. ნეშტ. 7. ბ. 10. **** ებრ. 9. ა. 4. გ-მსოლ. 40. დ. 34. ***** 2. ნეშტ. 6. ა. 2.

14. და მიექცა მეფე და აკურთხა ყოველი ისრაშლი და ყოველი იგი ერი ისრაშლისა დგა.

15. და თქუა სოლომონ: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაშლისა დღეს, რომელი იტყოდა პირითა თვისითა დავითისთვის, მამისა ჩემისა, და კელითა თვისითა აღასრულა და თქუა:

16. რომლით დღითგან გამოვიყვანე ერი ჩემი ისრაშლი ქუეყანით ეგვიპტით, არასადა გამოვირჩიე ქალაქისაგან ისრაშლისა ერისა შენებად ტაძარი სახელისა ჩემისა, გამოვირჩიე დავით წინამძღურად ერისა ჩემისა ისრაშლისა.

17. *და იყო გულსა დავითისა, მამისა ჩემისა, ვითარმცა უშენა ტაძარი სახელსა უფლისა ღმრთისა ისრაშლისასა.

18. და ჰრქუა უფალმან დავითს, მამასა ჩემსა, ამისთვის; რამეთუ მოგიკდა გულსა შენსა შენებად ტაძარი სახელისა ჩემისა, კეთილ არს, რამეთუ მოგიკდა გულსა შენსა.

19. ხოლო არა შენ ჰქმნე ტაძარი იგი, არამედ შვილმან შენმან, რომელი გამოსლვად არს წყვილთაგან შენთა, მან მიქმნეს სახლი სახელისა ჩემისა.

20. და წარმართა უფალმან სიტყუად იგი, რომელსა იტყოდა და აღმმართა მე დავითის წილ, მამისა ჩემისა, და დამსვა მე საყდარსა ისრაშლისასა, ვითარცა თქუა უფალმან, და აღვაშენე სახლი სახელისა უფლისა ღმრთისა ისრაშლისა.

21. და განუშხადე მუნ ადგილი დასადგმელად კილობნისა მის სჯულისა უფლისა, რომელ აღუთქვა უფალმან მამათა ჩუენთა გამოყვანებასა ნათსა ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა.

22. და დადგა სოლომონ პირისპირ წინაშე საკურთხეველისა უფლისა და წინაშე ყოვლისა მის ერისა ისრაშლისა და აღიპყრნა კელნი თვისნი ზეცად.

23. და თქუა: უფალო, ღმერთო ისრაშლისაო, არავინ არს შენებრ ღმერთი ცათა შინა და არცა ქუეყანათა ზედა, რომელმან დაუშარხე აღთქმა და წყალობად მონასა შენსა, რომელი ვიღოდა წინაშე შენსა ყოველითა გულითა თვისითა.

24. რომელ დაუშარხენ მონასა შენსა დავითს, მამასა ჩემსა, რომელსა ეტყოდე მას და სთქუ პირითა შენითა და კელითა შენითა აღასრულნე, ვითარცა-ესე დღეს დღე.

25. და აწ, უფალო, ღმერთო ისრაშლისაო, დაუშარხე მონასა შენსა დავითს, მამასა ჩემსა, რომელსა ეტყოდე მას და სთქუ: **არა მოაკლდეს შენგან კაცი წინაშე პირსა ჩემსა, რომელი ჯდეს საყდარსა ისრაშლისასა, გარნა ეკრძალებდ შვილნი შენნი გზათა თვისთა სლვად წინაშე ჩემსა, ვითარცა შენ ხვლოდი წინაშე ჩემსა.

26. და აწ, უფალო, ღმერთო ისრაშლისაო, სარწმუნო იყავნ სიტყუად შენნი, რომელსა ეტყოდე მონასა შენსა დავითს, მამასა ჩემსა.

27. და თუ ჰეშმარითად დაიმკვდროს ღმერთმან კაცთა შორის ქუეყანასა ზედა, უკუეთუ ცანი ცათანი ვერ შემძლებელ არიან შენდა, აწ ვითარმე სახლი ესე, რომელ აღვაშენე სახელისა შენისა, იყოს საყოფელად შენდა?

28. აწ მოხედე ლოცვასა მონისა შენისასა, ვედრებასა ჩემსა, უფალო, ღმერთო ისრაშლისაო, სმენად ლოცვისა მონისა შენისასა, რომელი დგეს წინაშე შენსა შენ თანა დღეს.

15. თქუა S. თქუა² S. 16. შენებად S. 18. ჰრქუა S. შენებად S. 19. არა „შენ“ — ჩამატებული. ჰქმნე S. 20. თქუა S. 21. გამოყვანებასა S. 23. თქუა S. 28. ვედრებასა S. შენთასა S.

* 2. მფთ. 7. ა. 2. ** 2. მფთ. 7. ბ. 12. და. გ. 16.

29. იყუნედ თუალნი შენნი მოხედვად დღე და ღამე ადგილსა ამას, რო-
ნელსა სოქუ, ვითარმედ: *იყავნ სახელი ჩემი მას შინა სმენად ლოცვისა, რო-
მელსა გვედრებოდის მონა შენი ადგილსა ამას დღე და ღამე და ისმინო კმა
ჰონისა შენისა და ერისა შენისა ისრაჴლისა, რომელნი თაყუანან-გცემდენ
ადგილსა ამას.

30. და შენ ისმინო ადგილსა მკვდრობისა შენისასა ცათა შინა და შენ ჰყო
მრტევება,

31. რათაცა ვინ შეცოდებულ იყოს კაცი მოყუსისა მიმართ, და თუ ვინმე
აღილოს წყევა წყევად ვისამე და აღიაროს წინაშე საკურთხეველსა ტაძრისა
ამის,

32. და შენ ისმინო ზეცით და ჰყო. და სჯიდე ერსა შენსა ისრაჴლსა უსჯუ-
ლოებისა უსჯულოსასა მიგებად მსგავსად გზათა მისთა მისაგებელი თავსა მის-
სა და განმართლებასა მართლისასა მიგებად მას მსგავსად სიმართლისა მისისა.

33. და მოუძღურებასა ერისა შენისა ისრაჴლისასა წინაშე მტერთა, რა-
ჯამს ცოდონ შენდა მიმართ და მოიქცენ შენდა და აღუარონ სახელსა შენსა
და ილოცვიდენ და გვედრებოდენ შენ ტაძარსა ამას.

34. და შენ ისმინო ზეცით და მიუტევენ ცოდვანი ერსა შენსა ისრაჴლსა
და მოიქცენ იგინი ქუეყანასა ამასვე, რომელ მიეც მამათა მათთა.

35. დაყენებასა წვმისასა არა ყოფად წვმისა, რაჯამს ცოდონ შენდა მიმართ
და ილოცვიდენ ადგილსა ამას და აღუარონ სახელსა შენსა და მოიქცენ ცოდ-
ვათაგან თვსთა, რაჯამს მოუძღურდენ იგინი.

36. ისმინო ზეცით და მიუტევენ ცოდვანი მონათა შენთა და ერსა შენსა
ისრაჴლსა და გამოუცხადენ მათ გზანი კეთილნი სლვად მათ შინა და მოსცე
წვმა ქუეყანასა შენსა, რომელ მიეც ერსა შენსა სამკვდრებელად.

37. და თუ სიყმილი იყოს ქუეყანასა ზედა, გინა თუ სიკუდილი, ანუ თუ
ცეცხლითა მოწყაჲ, ანუ თუ მგრანელი, გინა თუ მკალი, ანუ თუ გესლი, ანუ
თუ აჭირვებდეს მტერი ერთსა ქალაქათაგანსა და ყოველი განსაცდელი და ყო-
ველი საღმობაჲ და ყოველი შესამთხუეველი და ყოველი თხოვა

38. და ყოველი ლოცვა, რომელ იყოს ყოვლისა კაცისა, ყოვლისა ერისა
შენისა ისრაჴლისა. ვითარ-რა ცნან კაცად-კაცადმან საღმობაჲ იგი გულისა
თვისისა და აღიპყრნენ კელნი ტაძარსა ამას,

39. და შენ ისმინო ზეცით განმზადებულით სამკვდრებელით შენით და
მიუტეო და განამართლო მსგავსად გზათა მისთა, ვითარ სცნა გული მისი, რამე-
თუ შენ მხოლომან იცნი გულნი ყოველთა ძეთა კაცთანი.

40. და ეშინოდის შენგან ყოველთა დღეთა, რაოდენ ცხონდენ ზედა პირსა
ქუეყანისასა, რომელ მიეც მამათა მათ ჩუენთა.

41. და უცხო იგი, რომელ არა იყოს ერისა შენისაგან ისრაჴლისა და იგი
მოსრულ იყოს ქუეყანით შორიელით,

42. სადაცა მისმენილ იყოს სახელი შენი დიდი და ქელისა შენისა ძლიე-
რისა და მკლავისა შენისა განრთხმულისა, და მოვიდეს და თაყუანი-სცეს ად-
გილსა ამას,

32. განმართლებასა S. 33. მოუძღურებასა S. აღუაროთ S. 35. დაყენებასა S.
37. შესამთხუეველი S. 40. რაოდენ S. 43. რომელსაჲცა S.

43. და შენ ისმინო ზეცით, განმზადებულით სამკვდრებელათ შენით და ჰყო მსგავსად ყოვლისავე; რომელსაცა ილოცვიდეს შენდაში უცხოურსი იგი, რათა სცნან ყოველთავე ნათესავთა ქვეყანისათა სახელი შენი და ეშინოდის შენგან ერსა შენსა ისრაჲლსა და სცნან, რამეთუ სახელი შენი წოდებულ არს ზედა ტაძარსა მას, რომელ აღვაშენე.

44. და თუ განვიდეს ერი შენი ბრძოლად მტერთა თვსთა გზასა, რომელსა მივავლინე იგინი და ლოცვიდენ სახელისა მიმართ უფლისა გზასა იმას ქალაქისასა, რომელი გამოირჩიე და ტაძარსა, რომელ აღვაშენე სახელისა შენისა.

45. და ისმინო ზეცით ლოცვისა და თხოვისა მათისა და ჰყო მათდა სამართალი და შენდობაჲ,

46. რამეთუ შეგცოდონ შენ, *რამეთუ არა არს კაცი, რომელმან არა ცოდოს, და თუ მოავლინო მათ ზედა, და მოსცენ იგინი წინაშე მტერთა, წარტყუენენ იგინი წარმტყუენველთა თვსთა ქუეყანად მტერთასა შორიელთა, გინა თუ მახლობელთა;

47. და მოაქცინენ გულნი თვისნი ქუეყანასა ამას, რომელსა მიიტყუენენ და მოიქცენ და გვედრებოდინან შენ ქუეყანასა მას ტყუეობისასა და თქუან: ეცოდეთ, უსჯულო-ყვათ, უწესო-ყვათ;

48. და მოიქცენ ყოვლითა გულითა და ყოვლითა ძალითა თვისითა ქუეყანასა მას მტერთასა, რომელსა მიიტყუენენ იგინი და ილოცვიდენ შენდა მიმართ კულად-გებისათჳს ქუეყანადვე თვისა, რომელ მიეც მამათა მათთა, და ქალაქისა მისთვის, რომელი გამოირჩიე, და ტაძრისა ამისთვის, რომელი აღვაშენე სახელისა შენისათჳს,

49. და ისმინო ზეცით განმზადებულით სამკვდრებელით შენით ლოცვისა და თხოვისა მათისა და ჰყო მათდა სამართალი.

50. და მოუტევენ უკეთურებანი მათნი, რომელ ცოდეს შენდა მიმართ, და ყოველი იგი შეურაცხებაჲ, რომელ შეურაცხ-გვეს შენ, და შეიწყალნე იგინი წინაშე წარმტყუენველთა მათთა და ჰყო მათთვის წყალობაჲ,

51. რამეთუ ერი შენი და სამკვდრებელი შენი არს, რომელნი გამოიყვანენს ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა შუა ბრძმელისა მისგან რკინისა განმადნობელისა.

52. და იყუნედ თულნი შენნი მორჩილ ლოცვასა მონისა შენისასა და ლოცვასა ერისა შენისა ისრაჲლისასა სმენად მსგავსად ყოვლისა ვედრებისა მათისა.

53. რამეთუ შენ გამოირჩიე შენდა სამკვდრებელად ყოვლისაგან ერისა ქუეყანისასა, ვითარცა ეტყოდე მოსეს, მონასა შენსა, გამოყვანებასა მას მამათა ჩუენთასა ეგვიპტით, უფალო ღმერთო.

54. და იყო, ვითარცა აღასრულა სოლომონ უფლისა მიმართ ყოველი იგი ლოცვა და აღდგა წინაშე სამკვდრებელსა მას უფლისასა, სადა-იგი ნუქლ-დადგმით დგა ზედა მუქლთა თვისთა და ჳელნი თვისნი ზეცად აღყარნეს,

55. და აღდგა, მიექცა და აკურთხა ყოველი იგი ერი ისრაჲლისა ჳმითა მადლითა და თქუა:

46. წარტყუენენ S. წარმტყუენველთა S. 47. მიიტყუენენ S. ტყუეობისასა S. თქუან S. 48. მიიტყუენენ S. 50. უკეთურებაინი S. წარმტყუენველთა S. 53. გამოყვანებასა S. 55. თქუა S.

* 2. ნუმტ. 6. ვ. 36. ეკლესია. 7. გ. 21. 1. იფ. 1. დ. 8.

56. კურთხეულ არს უფალი ღმერთი დღეს, რომელმან მოსცა განსვენებაჲ ერსა ამას თვისსა ისრაჴლსა მსგავსად ყოველისა მის სიტყუსა თვისსა, რომელსა ეტყოდა და არა გარეწარკდა სიტყუჲ ერთი ყოველისაგან სიტყუათა მისთა კეთილთა, რომელთა ეტყოდა მოსეს, მონასა თვისსა.

57. იყავნ უფალი ღმერთი ჩუენ თანა, ვითარცა მამათა ჩუენტა თანა, ნუ დაჰაღლებ ჩუენ.

58. არამედ მოგვაქციე ჩუენ არა განდრეკასა გულთა ჩუენტასა მისგან, სლვად ყოველთა გზათა მისთა და დაცვად ყოველთა მცნებათა მისთა და ბრძანებათა მისთა და სამართალთა მისთა, რომელ ამცნო მამათა მათ ჩუენთა.

59. და იყუნედ სიტყუანი ესე ჩუენნი, რომელთა ვლოცევდ წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა დღე და ღამე ყოფად სამართალი ჩემი მონისა ამის შენისა და ყოფად სამართალი ერისა შენისა ისრაჴლისა დღითი დღედ.

60. რათა სცნას ყოველმან ერმან ქუეყანისამან, რამეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი და არავინ არს სხუა შენსა გარეშე.

61. იყუნედ გონებანი ჩუენნი განსრულებულ უფლისა მიმართ ღმრთისა ჩუენისა უბიწოებით სლვად მსგავსად ბრძანებათა მისთა და დაცვად სამართალთა, ვითარცა-ესე დღეს დღე.

62. და მეფე და ყოველი ისრაჴლი მის თანა შესწირვიდეს შესაწირავსა წინაშე უფლისა.

63. *და შესწირა მეფემან სოლომონ შესაწირავი სამშუდებელთა, რომელ შესწირა უფლისა, ზროხა ოცდაორ ათას და ცხვარი ას და ოც ათასი, და ყო სატფური სახლისა მის უფლისა მეფემან და ყოველთა მათ ძეთა ისრაჴლისათა.

64. მას დღესა შინა განწმიდა მეფემან ეზო იგი, რომელ იყო პირისპირ ტაძარსა მას უფლისასა, რამეთუ მუნ ყუნა მრგულიადდასაწველნი იგი და შესაწირავნი იგი და ცმელი იგი სამშუდებელთა, რამეთუ ტაბლა სპილენძისა, რომელ დგა წინაშე უფლისა, მცირე იყო, რამეთუ ვერ დაიტია მრგულიადდასაწველნი იგი და შესაწირავნი სამშუდებელთანი.

65. და ყო სოლომონ მას დღესა შინა დღესასწაული და ყოველმან ისრაჴლმან მისმან მის თანა კრება დიდი და გამოსავლითგან ემათისათ ვიღრე მდინარემდე ეგვიპტისა წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა ტაძარსა მას, რომელ აღაშენა, ჰამდეს და სმიდეს და იხარებდეს წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა შუდ დღე და შუდ დღეთა, ათოთხმეტთა.

66. და დღესა მას მერვესა განუტევა ერი იგი და აკურთხეს მეფე, და წარვიდეს თვთვეულად სამკდრებელსა თვისსა სინარულითა გულისათა განმხიარულებულნი ყოველთა მათ ზედა კეთილთა, რომელ ყო უფალმან დავითისთვის, მონისა თვისსა, და ერისა თვისსა ისრაჴლისა.

9

1. **და იყო, ვითარცა აღასრულა სოლომონ შენება ტაძრისა მის უფლისა და ტაძრისა მის მეფისა და ყოველისა მის ქმნილებისა, რომელ ინება სოლომონ მიღებად,

58 ბრძანებათა S. 60. სხუა S. 61. გონებაანი S.

* 2. ნეშტ. ა. 7. 5. ** 2. ნეშტ. 7. გ. 11. 3. ა. 5. 2. ნეშტ. 7. გ. 12.

2. და ვითარცა-იგი გამოეცხადა უფალი სოლომონს მეორედ, ვითარცა-იგი გამოეცხადა მას გაბაონს,

3. და ჰრქუა მას უფალმან: ვისმინე კმისა შენისა ლოცვათა შენთა და თხოვათა შენთა, რომელ თხოვე წინაშე ჩემსა, ვჟავ შენთვის მსგავსად ყოვლისა ლოცვისა შენისა, განვსწმინდე ტაძარი ეგე, რომელ აღაშენე *დადებად სახელი ჩემი მას ზედა უკუნისამდე და იყუნედ თუაღნი ჩემნი და გული ჩემი მას შინა ყოველთა დღეთა.

4. და შენ ზვლოდი თუ წინაშე ჩემსა, ვითარცა ვილოდა დავით, მამა შენი, სიწმიდითა გულისათა და სიწრფილებითა ცოფად ყოველივე, რაჲცა ვამცენ მას ბრძანებანი ჩემნი და მცნებანი ჩემნი დაიმარხენ.

5. **და აღუმართო საყდარი სუფევისა შენისა ზედა იერუსალმისა უკუნისამდე, ვითარცა ვეტყოდე დავითს, მამასა შენსა, და ვთქუა: არ მოაკლდეს შენი კაცი წინამძღურად ისრაჲლსა.

6. უკუეთუ უკუნქცევით უკუნიქცე, თქუენ და შეილნი თქუენნი ჩემგან და არა დაიმარხნეთ მცნებანი ჩემნი და ბრძანებანი ჩემნი, რომელ მოგცნა მოსემ წინაშე თქუენსა, მიხვდეთ და მონოთ ღმერთთა უცხოთა და თაყუანისსცეთ მათ,

7. აღვილო ისრაჲლი ქუეყანისაგან, რომელ მივეც მათ, და სახლი ეგე, რომელ განვწმიდე სახელისა ჩემისათვის, განვაგდო პირისაგან ჩემისა და იყოს ისრაჲლი განსარყუნელ და სასიტყუშლ ყოველთა ერთა.

8. და ტაძარსა მაგას მალად ქმულსა ყოველნი, რომელნი გარყწარვიდოდიან, დაუკრდეს და ისტვნონ და თქუან: ***რასმე ეგრე უყო უფალმან ამას ქუეყანასა და ტაძარსა ამას?

9. და თქუან: ამისთვის, რამეთუ დაუტევეს უფალი ღმერთი მათი, რომელმან გამოიყვანა მამანი მათნი ეგვიპტით სახლისა მისგან კირთებისასა, და შეუღგეს ღმერთთა უცხოთა და თაყუანისსცეს მათ და მონეს მათ. ამისთვის მოავლინა უფალმან მათ ზედა ყოველი ძკრი (მას ჟამსა გამოიყვანა სოლომონ ასული იგი ფარაონი ქალაქით დავითისით სახიდ თუსა, რომელი-იგი აშენა თავისა თვისსა).

10. ***და იყო, მათ დღეთა შინა ოცსა წელსა აღაშენა სოლომონ ორნი იგი ტაძარნი: ტაძარი იგი უფლისა და ტაძარი იგი მეფისა.

11. და ქირამ, მეფე ტკროსისი, შეეწოდა სოლომონს ძელითა ფიქუთა და ძელითა ნაძუთა და ოქროთა და ყოვლითავე, რაც ნება იყო მისა. მას ჟამსა სცა მეფემან სოლომონ ქირამს ოცი ქალაქი გალილეისა.

12. და განვიდა ქირამ ტკროსით და მივიდა გალილეად ხილვად ქალაქთა მათ, რომელნი მისცნა მას სოლომონ და არა სთნდეს მას.

13. და თქუა: რა არიან ქალაქნი ესე, რომელ მომცენ მე, ძმაო? და უწოდა მათ საზღვარი მოდღენდელად დღემდე.

14. მოართვა ქირამ სოლომონს ას და ოცი სასწორი ოქროსა.

3. ჰრქუაჲ S. 4. ბრძანებანი S. მცნებანი S. 6. უკუნიქცე S. მცნებანი S. ბრძანებანი S. 7. მიუც S. 8. თქუან S. 9. თქუან S. 12. მას მათ S. 13. თქუან S. ძიანო S.

* ზემო 8. გ. 29. ** 2. მ'ფთ. 7, ბ. 12. და. გ. 16. 1. ნეშტ. 22. გ. 10. *** 2. სქლ. 29. დ. 14. იერემ. 22. გ. 8. *** 2. ნეშტ. 8. ა. 1.

15. ესე არს ხარკი, რომელსა მოჰყდიდა მეფე საშენებელად ტაძრისა მის უფლისა და ტაძრისა მის მეფისასა და მელონისა და მაღალთა მათ და აღადგინა ზღუდენი იგი დარღუეულნი ქალაქისა მის დავითისანი, ასური და მაიდანი და ზღუდე იგი იერუსალმისა და ესერი და მაგედონი და გაზერი.

16. ფარაო, მეფე ეგვიპტელთა, გამოვიდა, წარტყუნა გაზერი და მოწვა იგი ცეცხლითა და ქანანელი იგი, რომელ დამკვდრებულ იყო ქალაქსა მას, მოსრა და მისცა იგი ზითვად ასულსა თვსსა, ცოლსა მას სოლომონისასა.

17. და აღაშენა სოლომონ გაზერი და ბეთრონი ქვენა.

18. და ბალათი და დერმოთი, უდაბნო იგიცა და შენიცა,

19. ყოველნი ქალაქნი სამკვდრებელად, რომელ იყუნეს სოლომონისა, და ქალაქნი მეეტლეთანი და მეცხენეთანი და ყოველი იგი საქმე, რომელი ქმნა იერუსალმს, და ლიბანეს და ყოველსა მას ქუეყანასა.

20. ჰრიდა ყოველსა მას ნათესავსა დაშთომილსა ამორეველისასა და ქეტელისასა და ფერეზელისასა და ეველისასა და ქანანელსა და იებოსელისასა და გერგესეველისასა. რომელნი არა იყუნეს ძეთა მათგან ისრაჴლისათა.

21. ძენი მათნი, რომელნი დაშთომილ იყუნეს შემდგომად მათსა ქვეყანასა მას, რომელთა ვერ შეუძლეს ძეთა მათ ისრაჴლისათა მოსრვად მათა და შეადგინნა იგინი სოლომონ ხარკსა მონებისასა მოდღენდელად დღემდე.

22. და ძენი იგი ისრაჴლისანი არა შეადგინნა სოლომონ ხარკსა მიძიმესა, რამეთუ კაცნი მოლუაწენი იყუნეს და მონა მისა და წინამღუარნი მისნი ძენი მათგან აღჭურვილნი და მკედარნი.

23. და ესე იყუნეს მთავარნი, რომელნი დაედგინნეს ზედა, რომელნი იქმოდეს საქმესა მას სოლომონისასა ხუთასერგასისი, რომელთა აქუნდათ საქმარნი.

24. *ხოლო ასული იგი ფარაოსი განვიდა ქალაქით დავითისით სახიდ თვსა, რომელი-იგი უშენა მას ეამსა, რომელ აღაშენა მელონი.

25. და შეწიროს სოლომონ სამგზის წელიწადსა მგურგულიადდასაწველნი და სამშუდებელნი ზედა საკურთხეველსა მას, რომელ უშენა უფალსა, და უკმევედა საკუმეველთა წინაშე უფლისა და აღასრულა საქმე ტაძრისა მის.

26. და ქმნა ნავი მეფემან სოლომონ გასიონგაბერს, რომელი-იგი იყო მახლობელად ევლათს, კიდესა შემდგომისა მის ზღუსასა, და ქვეყანასა მას იღუმისასა.

27. წარავლინა ქირამ ნავსა მას თანა მონათა თვსთავანნი მენავენი კელოვანი ნავისმსახურნი ზღუასა შინა მონათა მათ თანა სოლომონისათა.

28. და მივიდეს სოფერად და წარმოიდეს მიერ ოქრო ოთხას და ოცი ტალანტი და მოართვეს მეფესა სოლომონს.

10

1. ** დედოფალსა მას საბიასსა ესმა სახელი სოლომონისი და სახელი უფლისა და წარმოვიდა გამოცდად მისა იგავითა.

2. და მოვიდა იერუსალმმდ ძალითა დიდითა და აქლემებითა, რომელთა ეკიდა საკუმეველი და ოქრო დიდად ფრიად და თვლები პიტოხნები და შევიდა სოლომონისა და ეტყოდა მას ყოველსავე, რაცა იყო გულსა მისსა.

15. ხარკი S. მეფ S. დარღუეულნი S. 16. წარტყუნა S. 25. შეწიროს S. 27. ზღუასა S-
* 2. ნეშტ. 8. ბ. 11. ** 2. ნეშტ. 9. ა. 1. შთე. 12. დ. 42. ლკა. 11. დ. 31.

3. და განუმარტნა მას სოლომონ ყოველნი სიტყუანი მისნი და არა იყო სიტყუად დამალულ მეფისაგან, რომელი არა განუმარტა მას.

4. და იხილა დედოფალმან მან საბასამან ყოველი იგი სიბრძნე სოლომონისი და ტაძარი იგი, რომელ აღაშენა.

5. და სანოაგე იგი სოლომონისი და სასხდომელი მონათა მისთა და წესი მსახურთა და სამკაული მისი და მწდენი მისნი და საჭურისნი მისნი და შესაწირავნი მისნი, რომელსა შესწირვიდა სახლსა მას უფლისასა, და უკვრდა.

6. და პრქუა მეფესა სოლომონს: ჰეშმარიტ იყო სიტყუად იგი, რომელ მესმა ქუეყანასა მას ჩემსა სიტყუათა შენთათჳს და სიბრძნისა შენისათჳს.

7. და არა მრწმენა მთხრობელთა მათ, ვიდრემდე მე თვთ მოვედ და იხილეს თუალთა ჩემთა და, აჰა, ზოგიცა არა იყო, რომელსა მითხრობდეს მე სიბრძნისა შენისასა, რამეთუ შესძინე კეთილი ყოველსა მას სმენილსა, რომელ მესმა ქუეყანასა მას ჩუენსა.

8. სანატრელ არიან ცოლნი შენნი და სანატრელ არიან მონანი შენნი, რომელნი დგანან შენს წინაშე და მარადის ესმის ყოველი ეგე სიბრძნე შენი.

9. და იყავნ უფალი ღმერთი შენი კურთხეულ, რომელსა სათნო-უჩნდი შენ მიცემად საყდრისა ისრაჴლისასა, რამეთუ შეიყუარა უფალმან ისრაჴლი სამკვდრებელად უკუნისამდე და დაგადგინა შენ მეფედ მათ ზედა და ყოფად სასჯელისა და სამართლისა მათ ზედა.

10. და მიუბყრა სოლომონს ას და ოცი ტალანტი ოქროსა და საკმეველი ღიდად ფრიად და თვლები პათიოსანი, რამეთუ არა მოღებულ იყო მუნ საკუმეველი სურნელი უფროს მისა, რომელი-იგი მოართვა დედოფალმან მან მეფესა სოლომონს.

11. *და ნავი იგი ქირამისი, რომელსა მოაქუნდა ოქრო სოფერით, მოიღო ძელიცა უთლელი ფრიად და თვლები პათიოსანი.

12. და შექმნა მეფემან სოლომონ ძელი იგი უთლელი სამყაროდ ტაძრისა მის უფლისა და ტაძრისა მის მეფისა და ნესტუად და ქნარად შემასხმელთა მათთჳს და არავინა მოღებულ იყო ეგევითარი ძელი უთლელი ქუეყანასა მას მოღუნდელად დღემდე.

13. და მეფემან სოლომონ სცა დედოფალსა მას საბასასა ყოვლისაგან, რაცა უნდა და სთხოვა, გარნა მისგანი არარომელი მოართვა მას მეფესა სოლომონს, და მიიქცა და წარვიდა ქუეყანადვე თჳსა იგი და ყოველნი მონანი მისნი.

14. და იყო სასწორი ოქროსა მის ძლუნთა, რომელ მოართვეს სოლომონს წელიწადსა მას ერთსა შინა ექუსასამოცდაექუს სასწორი ოქროსა,

15. გარეშე ხარკთა მათ, რომელ განაწესნეს და ვაჭართა მათ, რომელნი აქცევდეს და მეფეთა მათ წიად მდინარეთა და მთავართა მათ მის ქვეყანისათა.

16. და ქმნა მეფემან სოლომონ სამასი ჰოროლი ოქროსი ჰედლია და სამას-სამასი დრაჴკანი ზედა თვთეულად ოროლებსა მას.

17. და სამასი ყორი ქმნა ჰედლითი და სამნაყეცლად გარემოწმასვითი ოქრო თვთეულად ფარებსა მას და მისცა იგი მეფემან სახლსა მას მდინარისასა ლიბანედ.

3. სიტყუანი S. 6. პრქუა S. 14. ძლუნთა S. 16. ჰედლითი S.

* 2. ნეშ. 9. გ. 10.

18. და ქმნა მეფემან საყდარი პილოსძვალისა დიდი და შემოსა იგი ოქროთა რჩეულითა.

19. და ექუს მენაკ აღსავალი საყდრისა და თაენი კუროთანი ზედა საყდარსა მას ზურგით კერძო და კელნი იმიერ და ამიერ ზედა საყდარსა მას და ორნი ლომნი იმიერ და ამიერ კელთა მათ თანა.

20. და ათორმეტი ლომი დგა ზედა აღსავალთა მათ მენაკთა იმიერ და ამიერ და არა იპოვა ესევეთარი სახე ყოველთა შარავანდთა თანა.

21. და ყოველი ჭურჭელი და სამსახურებელი სოლომონისი იყო ოქროსაგანი და ავაზანი ოქროსი და ყოველი ჭურჭელი სახლისა მის ღიბანისა ოქროთა შემოსილი და არა იყო ვეცხლი, რამეთუ არად შერაცხილ იყო ვეცხლი დღეთა სოლომონისათა, ვითარმედ არს რამე.

22. რამეთუ ნავი თარშისა იყო მეფისა სოლომონისა ზღუასა შინა ნავთა თანა ქირამისათა და მესამესა წელსა მოიწიის მეფისა ნავი თარშით და მოართვეს ოქრო და ვერცხლი, ანთრაკი წახნაგებული და უთლელი და შუა პილოთა და ქია და ფარშამანგები.

23. და განდიდნა სოლომონ უფროს ყოველთა მეფეთა ქუეყანისათა სიმდიდრითა და სიბრძნითა.

24. და ყოველნი მეფენი ქუეყანისანი ეძიებდეს ხილვად პირსა სოლომონისასა და სმენად მისგან სიბრძნისა მისისა, რომელ მოსცა უფალმან გულსა მისსა.

25. და იგინი მოართუმიდეს მას თვთვეულად ძღუენსა ჭურჭელსა ოქროსასა და ვეცხლისასა, სამოსელსა და შტახსებსა, საკმეველსა, ცხენთა და ჯორთა წლითი წლად.

26. *და ქმნა სოლომონ ეტლები და განაწესა მკედრები და იყო სოლომონისი ორმოც ათას კდალი მეზვეები საეტლედ და თორმეტ ათას საკედართა. და განაწესნა იგინი ქალაქთა საეტლეთა და მეფისა თანაცა იერუსალმს.

27. და დადვა მეფემან სოლომონ ოქრო და ვეცხლი იერუსალმს, ვითარ ქუშა, და ფიქუ, ვითარცა თუთმავალი ლედოვანი ველთა სიმრავლითა,

28. და გამოსავალნი საკედართა სოლომონისთანი ეგვიპტით და თევკავთ დამასკეთ, რომელთა მოგურიდეს ვაჭარნი მეფისანი სასყიდლითა.

29. და მოვიდოდა ეტლები ეგვიპტით ეტლი ერთი ასის სასწორისა ვერცხლისა და ცხენი ერთი ერგასის სასწორის ვერცხლისა, ეგერცა ყოველთა მათ მეფეთა ქეტელისა და მეფეთა მათ ასურასტანისათ ზღვთ კერძო აღმოსავალისათ.

11

1. და მეფე სოლომონ იყო დედათმოყუარე *და მოიყვანნა ცოლნი უცხოეთესთაგან მრავალნი და ასული იგი ფარაოსი და მოაბელთა და ამანიტელთა და ილუმელთა და ასურასტანით და ქეტელთა და ამორეველთა.

22. ზღუასა S. წახნაგებული S. 25. ძღუენსა S. 26. მეზვეები S.

* 2. ნაშტ. 1. და. 14. ** 2. სჯლი. 17. დ. 17. ზარქ. 87. გ. 21.

2. ნათესავთა მათ, რომელთა ამცნო უფალმან ძეთა მათ ისრაჲლისათა *არა შესლვად მათა და არცა მოყვანებად მათგან ცოლი, ნუუკუე განდრიკენ გულნი თქუენნი შედგომად კვალსა კერპთა თვისთასა, მათა მიდრკა სოლომონ და შეიყუარანა.

3. და იყუნეს მისნი ცოლნი შეიდას და ხარჭნი სამას. და განდრიკენს ცოლთა მისთა გული მისი.

4. და იყო, უამსა სიბერისა სოლომონისა და ცოლთა მისთა განდრიკენს გული მისი კვალსა ღმერთთა უცხოთასა და არა იყო გული მისი სრულ უფლისა მიმართ ღმრთისა თვისისა, ვითარცა გული დავითისი, მამისა მისისა.

5. და შეუდგა სოლომონ კვალსა ასტარეთისასა საძაგელისა სიდონელთასა, კვალსა მოლოქისა საძაგელისა ძეთა ამონისთასა.

6. და ქმნა სოლომონ ბოროტი წინაშე უფლისა და არა შეუდგა უფალსა, ვითარცა დავით, მამა მისი.

7. მას უამსა აღაშენა სოლომონ მალალი იგი ქამოსის, კერპისა მის მოაბელთასა, მათსა მას, პირისპირ იერუსალჲმისა და მოლოქ კერპსა მას ძეთა ამონისთასა.

8. და ესრესახედ უქმნა ყოველთა მათ ცოლთა თვსთა უცხოთესლთაგანსა და უკმევდეს საკმეველსა და უზორვიდეს კერპთა მათ თვსთა.

9. და განრისხნა უფალი სოლომონისთვის, რამეთუ განდრკა გული მისი უფლისაგან ღმრთისა ისრაჲლისა, **რომელი ეჩუენა მას ორგზის.

10. და ამცნო მას სიტყუსა მისთვის ყოვლადვე არა შედგომად კვალსა ღმერთთა უცხოთესლთასა და დამარხვად და ყოფად, რომელ ამცნო მას უფალმან ღმერთმან.

11. და პრქვა უფალმან სოლომონს: მაგისტუს, რომელ იქმნა ეგე შენ თანა და არა იმარხენ ბრძანებანი ჩემნი და მცნებანი ჩემნი, რომელ გამკენ შენ, ***განხეთქით განხეთქო მეფობა შენი კელთაგან შენისა და მივსცე ეგე მონასა შენსა.

12. ხოლო დღეთა შენთა არა ვყო ესე დავითისათვის, მამისა შენისა, არამედ კელისაგან ძისა შენისა მოვიღო ეგე.

13. ხოლო არა თუ ყოველი ეგე მეფობა აღვიღო, არამედ ნაწილი ერთი მივსცე ძესა შენსა დავითისთვის, მონისა ჩემისა, და იერუსალჲმისათვის ქალაქისა, რომელ გამოვირჩიე.

14. და აღუდგინა უფალმან მკდომი სოლომონს ადერი იღუმელი, რომელი-იგი იყო ნათესავისა მისგან მეფეთა იღუმელთასა.

15. და იყო, რაჟამს მოსრვიდა დავით იღუმელსა მისლვასა მას ობაბისასა, ერისთავისა მისისა, მოსრეს ყოველი მამაკაცი იღუმეისი.

16. რამეთუ ექუს თუე გარემოადგა იოაბ და ყოველი ისრაჲლი იღუმეისი, ვიდრე მოსრეს ყოველი მამაკაცი იღუმეასა შინა.

17. და ივლტოდა ადერ და ყოველნი კაცნი იღუმელნი და მონანი მამისა მისისანი მის თანა და შევიდეს ეგვპტედ. და ადერ ყრმა მცირე იყო.

2. მოყვანებად S. ნუუკუშ S. 9. უჩუშნა S. ბრძანებანი S. მცნებანი S. განხეთქო S. 12. დავითის S. 13. მონასა ჩემისა S. 16. თუშ S.

* ეშოს. 34. ბ. 16. ** ზე. 9. და. 6. ბ. 12. *** ქვე. 12. გ. 15.

18. და აღდგეს კაცნი ქალაქით მადიამით და მივიდეს ფარანად და თანა-წარიყვანეს კაცნი ფარანით და შთავიდეს ეგვიპტელ ფარაოსა, მეფისა მის ეგვიპტელთასა, და შეემთხვა ადერ ფარაოს, და სცა მას ფარაო სახლი და განუ-წესა როჳიკი და სცა მას ქუეყანა.

19. და პოვა ადერ მადლი წინაშე ფარაოს და მოსცა მას ცოლად ცოლის-და მისი, და მთეკემენისი, უხუცესი.

20. და უშვა დამან თეკემენისამან ადერს ძე, სახელით განებათ, და გან-ზარდა იგი თეკემენა ძეთა მათ თანა ფარაოსთა. და იყო განებათ სახლსა მას ფარაოსასა შორის ძეთა მათ ფარაოსთა.

21. და ესმა ადერს ეგვიპტეს, ვითარმედ დაიძინა დავით მამათა თვისთა თანა და მოკუდა იოაბ, ერისთავი ერისა მისისა. ჰრქუა ფარაოს: განმიტევე ჩე და მივიქცე ქუეყანასა მასვე ჩემსა.

22. და ჰრქვა ფარაო ადერს: რა ნაკლულეყანება არს შენდა ჩემ თანა, რა-მეთუ ეძიებ მისლვად ქუეყანასა მას შენსა? და ჰრქუა მას ადერ: განტევიებით განმიტევე მე. და მოიქცა ადერ ქუეყანასა მას თვისსა.

23. და აღუდგინა უფალმან სოლომონს მკდომად ადერ იდუმელი *და რა-ზონ, ძე ელიადათისი, რომელი-იგი ელტოდა და აღრაზარ მეფისა მისგან სუ-ბელთასა, უფლისა თვისისა.

24. და შეკრბეს მას ზედა კაცნი მთავარნი ერად ნეშტთა მათგანნი, რომელ მოსწყუნდა დავით, და მივიდეს დამასკედ და დადგა ადერ მეფედ დამასკესა.

25. და იყო მკდომ ისრაჳლისა ყოველთა დღეთა სოლომონისათა. ესე არს ძერი, რომელ ქმნა ადერ, და განადიდა გულისწყრომად ისრაჳლსა შორის და მეფობდა ქუეყანასა მას ედომელთასა.

26. და **იერობუამ, ძე ნაბატისი, ევათელი სარირაით, სახელი დედისა მისისა სარუა, დედაკაცი ქურივი. და იგი იყო ძე დედაკაცისა მის ქურივისა, მონა სოლომონისი, და აღილო კელი მისი სოლომონის ზედა.

27. და ესე სახე იყო, რომლითა-იგი აღილო კელი თვისი სოლომონ მეფისა ზედა, აღაშენა მალაღნი იგი და აღაგნა ზღუდენი იგი დავითის, მაჳისა მისისა.

28. და კაცი იერობუამ ძლიერ იყო ძალითა. ვითარცა იხილა იგი სოლო-მონ, რამეთუ კაცი საქმისა არს, დაადგინა იგი მოტურთეთა ზედა სახლსა მის იოსეფისასა.

29. და ***იყო, მას უამსა შინა განვიდა იერობუამ იერუსალჳმით და იხი-ლა იგი აქია წინაწარმეტყუელმან სელონიტელმან, გან-რე-იყვანა იგი გზისა მისგან ველად. და აქია მოსილ იყო სამოსლითა ახლითა და ორნი იგი ხოლო იყუნეს ველსა მას.

30. და მიჰყო კელი აქია სამოსელსა მას თვისსა ახალსა და დააპო იგი ათორ-მეტად ნახევად.

31. და ჰრქუა იერობუამს: მიიღე შენდალ ათი ეგე ნახევი, რამეთუ ესრეთ იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჳლისა: აჰა, მე განეხეთქო მეფობა იგი კელისაგან სოლომონისა და მიგცე შენ ათი იგი ნაწილი.

32. და ორი იგი ნაწილი იყავნ მისა დავითისთვის, მონისა ჩემისა, და იერუ-სალჳმისათვის ქალაქისა, რომელ გამოვირჩიე ყოველთაგან ნათესავთა ისრაჳ-ლისათა.

18. ფართო S. 20. ადერის S. განებათ S. 21. დავით მათთა S. ჰრქუამ S. 22. ჰრქუამ S. 26. სარრა S. სოლომონ S. 29. იტრუსალჳდ S. 30. დიპო S. 31. ჰრქუამ S.

* 2. მფთ. 8. ა. 3. ** 2. ნეშტ. 13. ა. 6. *** 2. ნეშტ. 10. ყდ. 15.

33. და მისთვის, რამეთუ დაპიტევა მე და თაყუანი-სცა ასტაროთს, საძაგელსა მას სიდონელთასა, და ქამოსსა, კერასა მოაბისასა, და მოლოქს, სარუეანელსა ძეთა მათ ამონისთასა, და არა შე-ვე-უღდა გზათა ჩემთა ყოფად სამართლისა წინაშე ჩემსა და ჰეშმარიტებისა და სიწრფოებისა, ვითარცა დავით,* მამა მისი.

34. და არა აღვილო ყოველადვე მეუფება იგი კელისაგან მისისა დავითის-თვის, მონისა ჩემისა, რომელი გამოვიჩრიე, რომელმან დაიცუნა მცნებანი ჩემნი და ჰეშმარიტება ჩემი, და კლომით კლომ ვემქმე სოლომონს ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა.

35. და აღვილო მეუფება კელისაგან მისისა და მიგცე შენ ათი იგი ნაწილი.

36. და ძესა მისსა მივსცე ორი ნაწილი, რამეთუ ეგოს სანთელი მონისა ჩემისა დავითისი ყოველთა დღეთა წინაშე ჩემისა იერუსალმს ქალაქსა, რომელი გამოვიჩრიე სახელად ჩემდა.

37. და შენ აღვილო და მეფობდე, რომელთა ზედაცა უნდეს გულსა შენსა და იყო შენ მეფე ისრაელსა ზედა.

38. და იყოს, და-თუ-იმარხნე შენ ყოველნი მცნებანი ჩემნი, რომელთა გამცნებ შენ, და ხვდოდი გზათა ჩემთა და ჰყო სამართალი წინაშე ჩემსა, ვითარცა ყო დავით, მონამან ჩემმან, და ეკრძალო მცნებათა ჩემთა და ბრძანებათა ჩემთა, ვიყო შენ თანა და გიშენო შენ სახლი სარწმუნო, ვითარცა უშენე დავითს, და მიგცე შენ ისრაელი.

39. და ვაჭირო ნათესავსა მას დავითისსა ამისთვის, ხოლო არა ყოველთა დღეთა.

40. და ეძიებდა სოლომონ მოკლვად იერობუამს, და აღდგა იერობუამ და იელტოდა ეგვპტელ სუსაქიმო მეფისა მის ეგვპტელთასა და იყო ეგვპტეს ვიდრე სიკუდიმდე სოლომონისა.

41. და ნეშტნი სიტყუათა სოლომონისთან და ყოველივე, რა ქენა და ყოველი სიბრძნე მისი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა სოლომონისთასა.

42. და რიცხვ დღეთა მეფობისა სოლომონისთა იერუსალმსა ზედა ყოველსა ისრაელსა ორმოცოც წელ.

43. და დაიძინა სოლომონ მამათა თვისთა თანა და დაფლეს იგი ქალაქსა მას დავითის, მამისა თვისისასა, და მეფობდა რობუამ, ძე მისი, მის წილ.

12

1. *და მივიდა მეფე რობუამ სიკიმაღ, რამეთუ სიკიმაღ მიკრბა ყოველი ისრაელი დადგინებდა მისა მეფედ მათ ზედა.

2. და იყო, ვითარცა ესმა იერობუამს, ძესა ნაბატისასა, ვიდრე იყო იგი ეგვპტეს, ვინათგან იგი ლტოლვილ იყო პირისაგან სოლომონისა, და მოიქცა იერობუამ ეგვპტით.

3. და წარავლინეს და მოხადეს იერობუამს ყოველმან ნათესავმან ისრაელისამან, სიტყუად იწყო ყოველმან ერმან ისრაელისამან და ჰრქუეს მეფეს: რობუამს:

34. მცნებანი S. 38. მცნებანი S. მცნებათა S. ბრძანებათა S. 1. სიკიმაღ† და S. 3. სიტყუად S.

* 2. ნეშტ. 10. ა. 1.

4. მამამან შენმან დაამძიმა ჩუენ ზედა უღელი და შენ აღამცირე ფიცებულად იგი მონება მამისა შენისა და მძიმე იგი უღელი, რომელ იყო ჩუენ ზედა, და გმონო შენ.

5. და ჰრქუა მათ მეფემან: წარვედით ჩემგან და მესამესა დღესა მოიქეცით ჩემდა! და წარვიდეს.

6. და ზრახვა-ყო მეფემან რობუამ მოხუცებულთა მათ თანა, რომელნი დგეს წინაშე სოლომონისა, მამისა მისისა, კიდრე ცოცხალა იყო, და ჰრქუა: მაზრახეთ, რა სიტყუა-უგო ერსა მას?

7. სიტყუად იწყეს მისა და ჰრქუეს: ამას დღესა თუ დაემორჩილო ერსა ამას და ეტყოდე მათ სიტყუათა კეთილთა, იყუნენ მონად შენდა ყოველთა დღეთა.

8. და მოუტევა ზრახვა იგი მოხუცებულთა მათ, რომელ აზრახეს მას და აზრახა ყრმებსა ზრდილთა მისთა, რომელნი დგეს წინაშე მისსა.

9. და ჰრქუა მათ: თქუენ რათა მაზრახით? და მიუგო ერსა მას, რომელსა მეტყოდეს მე და თქუეს, ვითარმედ: აღამცირე უღელი მძიმე, რომელი დადვა მამამან შენმან ჩუენ ზედა?

10. და სიტყუად იწყეს ყრმებმან და თანაზრდილთა მისთა, რომელნი დგეს წინაშე მისსა, და ჰრქუეს: ესრე არქვა ერსა მას, რომელნი გეტყოდეს შენ, ვითარმედ: მამამან შენმან დაამძიმე უღელი ჩუენ ზედა და შენ აღამცირე ურჩთაგან. ესრე ჰრქუა მათ: ნეკი ჩემი უმახვლეს არს წელთა მამისა ჩემისათა.

11. ხოლო მამამან ჩემმან დადვა თქუენ ზედა უღელი იგი მძიმე და მე დავესძინო მას ზედა, მაზა ჩემი გასწავლიდა თქუენ კვირთხითა და მე ვასწავლნე თქუენ გველითა და ღრიაწყალითა.

12. და მოვიდა ყოველი ისრაჴლი რობუამ მეფისა დღესა მას მესამესა, ვითარცა ჰრქვა მათ მეფემან, ვითარმედ: მოდიო ჩემდა დღესა მესამესა.

13. და მიუგო მეფემან ერსა მას ფიცხლად და დაუტევა ზრახვა იგი მოხუცებულთა მათ, რომელი აზრახეს მას.

14. და ეტყოდა მათ მსგავსად ზრახვისა მის ყრმებისასა და ჰრქვა: მამამან ჩემმან დაამძიმა უღელი თქუენ ზედა და მე დაუერთო მას ზედა, მამამან ჩემმან გასწავლნა თქვენ კვირთხითა და მე გასწავლნე თქუენ გველითა და ღრიაწყალითა.

15. და არა ისმინა მეფემან ერისა მის, რამეთუ უფლისა მიერ იყო განდრეკა იგი, რათა დაამტკიცოს უფალმან *სიტყუად იგი, რომელსა ეტყოდა კელითა აქია წინაწარმეტყუელისათა სილონიტელისათა იერობუამს, ძესა ნაბატისასა.

16. ვითარცა იხილა ყოველმან ისრაჴლმან, რამეთუ არა ისმინა მათი მეფემან, მიუგეს ყოველმან ერმან და ჰრქვეს მეფესა: რა ნაწილი ძეს ჩუენი დავითის თანა და არცა სამკვდრებელ ძისა თანა იესესისა? ისწრაფე სამკვდრებელად შენდა, ისრაჴლ! და აწ შენ მწყისიდი სახლსა დავითისასა და წარვიდო ყოველი ისრაჴლი სამკვდრებელად თვსა.

17. და ძეთა მათგანთა ისრაჴლისათა, რომელნი სხდეს ქალაქთა მათ იუდასთა, მეფობდა მათ ზედა რობუამ.

5. ჰრქუაჲ S. 6. ჰრქუაჲ S. რაჲ S. სიტყუაჲ S. 7. სიტყუაჲდ S. ეტყოდი S. 9. ჰრქუაჲ S. 10. სიტყუაჲდ S. ჰრქუაჲ S. 14. კუჭრთხითა S. ღრიაწყელითა S. 17. მათგანნი S.

* ზე. 11. ვ. 31.

18. და წარავლინა მეფემან რობუამ აღონირამ ხარკის-მოკლად და დაქოლეს იგი ყოველმან ისრაშლმან ქეთთა და მოკლა... და მეფემან რობუამ ისწრაფა და აღვდა ეტლთა და მიიელტოდა იერუსალიმდ.

19. და შეურაცხ-ყო ისრაშლმან სახლი დავეითისი მოდღენდელად დღემდე.

20. და იყო, ვითარცა ესმა ყოველსა ისრაშლსა, ვითარმედ ჰოიქცა იერობუამ, მიავლინეს და მოიყვანეს იგი ერმან და დაადგინეს იგი მეფედ ისრაშლსა ზედა, და არა ვინ შეუდგა სახლსა მას დავეითისსა, გარნა ნაწილი იგი ხოლო იუდასი და ბენიამენისი.

21. და რობუამ მივიდა იერუსალიმდ. და შეიკრიბა ერი იგი იუდასი და ნაწილი იგი ბენიამენისი ას და ოთხმეოც ათას მამაკაცი ჰაბუკი მბრძოლი წყობად სახლსა მას ისრაშლისასა, რათა მოაქციოს რობუამ მეფობაა თვისი, ქემან სოლომონისმან.

22. და იყო სიტყვა უფლისა სამესა მიმართ, კაცისა მის ღმრთისა, და ჰრქუა:

23. ეტყოდე რობუამს, ძესა სოლომონისსა, მეფესა იუდასსა, და ყოველსა მას სახლსა იუდასსა და ბენიამენისსა და ნეშტთა მათ ერისათა და ჰრქუა.

24. ესრე იტყვის უფალი: ნუ განხვალთ და ნუ სცემთ წყობასა ძმათა მათ თქუენთა, ძეთა ისრაშლისათა, და მოიქეცით თუთუღლად სახილ თუსა, რამეთუ ჩემგან იყო საქმე იგი. და ისმინეს სიტყუა იგი უფლისა და დააცადეს ზედამისლვა იგი მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა.

25. და აღაშენა იერობუამ სიკიმი მთათა მათ ეფრემისათა და დამკვდრებულ იყო მას შინა და გამოვიდა მიერ და აღაშენა ფანუველი.

26. და თქუა იერობუამ გულსა თვისსა: აჰა, აწ მიიქცეს მეფობაა ჩემი სახლსა მას დავეითისასა.

27. უქუეთუ აღვიდეს ერი ესე შეწირვად შესაწირავისა სახლსა მას უფლისასა იერუსალიმდ და მოიქცეს გული ერისა ამის ღმრთისა და უფლისა მიმართ თვისისა, რობუამ მეფისა იუდასა, და მომკლან მე და მიიქცენ რობუამ მეფისა იუდასისა.

28. *და იზრაბა მეფემან და მივიდა და ქმნა ორნი დიაკეულნი ოქროსანი და ჰრქუა ერსა მას: კმა იყავნ თქუენდა აღსლვა იერუსალემად. *აჰა, ღმერთნი შენნი, ისრაშლ, რომელთა გამოვიყვანეს შენ ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა!

29. და დადგა ერთი იგი ბეთელს და ერთი იგი დადგა დანსა.

30. და ექმნა სიტყუა ესე ცოდვად და მივიდოდა ერი იგი წინაშე ერთისა მის ვიდრე დანად.

31. და ქმნა იერობუამ სახლნი ზედა მაღალთა მათ და *დაადგინა ქურუენნი, ნაწილი ერთი ერთისა მისგან, რომელნი არა იყუნეს სახლისა მისგან ლევისა.

32. და ყო იერობუამ დღესასწაული თთვესა მას მერვესა, დღესა მებათხუთმეტესა მისვე თთვსასა, და აღვდა საკურთხეველსა მას, რომელ ქმნა ბეთელს,

18. „და წარავლინა მეფემან რობუამ“ — ჩამატებულია. 21. ომრსლმდ „ი“ ჩამატებულია. 22. ჰრქუა S. 23. ეტყოდეს S. ჰრქუა S. 24. წყობაჲსა S. 26. თქუა S. 28. ჰრქუა S.

• 2. ნეშ. 11. ა. 2. * ტობი. 1. ა. 5. *** გმოს. 32. ბ. 8. **** 2. ნეშტ. 11გ. 15.

შეწირვად დიაკულთა მათ მიმართ, რომელ ქმნა და დაადგინა ბეთელს ქურუმნი მალალთა მათ, რომელ ქმნა.

33. და აღკდა საკურთხეველსა მას, რომელ ქმნა ბეთელს, დღესა მეთხუთ-მეტესა, თვესა მერვესა, მის დღესასწაულისასა, რომელ იზრახა გულით თსით და უყო დღესასწაული ძეთა მათ ისრაჲლისათა და აღკდა საკურთხეველსა მას ზედა შეწირვად.

13

1. და, აჰა, კაცი ღმრთისა მიიწია იუდათ სიტყუთა უფლისათა ბეთელად, და იერობუამ დგა ზედა საკურთხეველსა მას შეწირვად.

2. და კმა-უყო საკურთხეველსა მას სიტყუთა უფლისათა და თქუა: საკურთხეველო, საკურთხეველო, ესრე იტეს უფალი: *აჰა, ძე იშვეს სახლსა მას დავითისასა, იოსია სახელი მისი. და შეიწირნეს შენ ზედა ქურუმნი ეგე მალალთა მათგან, რომელნი შესწირვენ შენ ზედა და ძვალნი კაცთანი დაწუნენ შენ ზედა.

3. და მისცა მას დღესა სასწაული და თქუა: ესე სასწაული იყო, რომელსა იტყოდა უფალი და თქუა: აჰა, საკურთხეველი ეგე განიბოს და დაინთხიოს სიბოხე ეგე, რომელ არს მაგისა ზედა.

4. და იყო, ვითარცა ესმა მეფესა იერობუამს სიტყუა იგი და კმაჲ კაცი-სა მის ღმრთისა ზედა საკურთხეველსა მას ბეთელს, მიჰყო მეფემან კელი თსი საკურთხეველისა მისგან და თქუა: შეიპყროთ ეგე! და განკმა კელი იგი, რომელ მიიყო მისა და ვერ უკუნიდრიკა თსვე.

5. და საკურთხეველი იგი განიბო და დაინთხა სიბოხე იგი, რომელ იყო ზედა საკურთხეველსა მას მსგავსად სასწაულისა მის, რომელ მოასწავა კაცმან ღმრთისამან სიტყუთა უფლისათა.

6. და ჰრქუა მეფემან იერობუამ კაცსა მას ღმრთისასა: ევედრე პირსა უფლისა ღმრთისა შენისასა და ილოცე ჩემთვის, და მოაქციოს კელი ჩემი ჩემდავე. და ილოცა კაცმან მან ღმრთისამან წინაშე უფლისა და მოიქცა კელი მეფისა მისავე და იქმნა, ვითარცა-იგი პირველ.

7. და ეტყოდა მეფე კაცსა მას ღმრთისასა და ჰრქვა: შემოვედ ჩემ თანა სახილ და ჭამე და მიგცე შენ ნიჭი.

8. და ჰრქუა კაცმან მან ღმრთისამან მეფესა: დაღათუ მომცე ზოგრ სახლისა შენისა, არა შევიდე შენ თანა და არა ვჰამო პური და არცა ვსუა წყალი ადგილსა ამას.

9. რამეთუ ესრე მამცნო მე უფალმან სიტყუთა და მრქვა: არა სჰამო პური და არცა სუა წყალი და არცა მიიქცე მასვე გზასა, რომელსაცა მიხვედ.

10. და წარვიდა სხვთ გზით და არა მიიქცა მასვე გზასა, რომელსაცა მივიდა ბეთელად.

11. და წინაწარმეტყუელი ერთი მოხუცებული დამკვდრებულ იყო ბეთელს. და შევიდეს და უთხრეს მას ძეთა მისთა ყოველი იგი საქმე, რომელ ყო კაცმან მან ღმრთისამან მას დღესა შინა ბეთელს და სიტყუანი იგი, რომელთა ეტყოდა მეფესა, და მოაქციეს პირი მამისა მის თსისა.

2. კმაჲ S. თქუა—S. 3. დღესასწაული S. თქუა S. თქუა²S. 4. თქუა S. 6. ჰრქუა S. მისავე — აგე² ჩამატებულია. 8. ჰრქუა S. 11. უთხრეს მათ S. სიტყუანი S.

* 4. მეფ. 23. დ. 16.

12. და ეტყოდა მათ მამა იგი მათი და ჰრქვა: რომელსა გზასა წარვიდა? და უჩუენეს მას ძეთა მათ მისთა გზა იგი, რომელსა წარვიდა კაცი იგი ღმრთისა, რომელ მოსრულ იყო იუდალ.

13. და ჰრქუა ძეთა მათ: დასხენით ვირსა. და დასხნეს ვირსა და დაჯდა მას ზედა.

14. და წარვიდა კვალსა კაცისა მის ღმრთისა და პოვა იგი მკდომარე მუხასა ქუეშე და ჰრქუა მას: შენ ხარ კაცი იგი ღმრთისა მოსული იუდაისით? და თქუა: მე ვარ.

15. და ჰრქუა მას: მოვედ ჩემ თანა სახიდ და ჰამე პური.

16. და ჰრქუა მას: ვერ მივიქცე და ვერცა მივიღე შენ თანა და არა ვჰამო პური და არცა ვსევა წყალი ადგილსა ამას.

17. რამეთუ ეგრეთ ბრძანებულ არს ჩემდა სიტყვთა უფლისათა და მრქუა: არა სჰამო მუნ პური და არცა სუა წყალი და არცა მიაქციო მასე გზასა, რომელსაცა მიხვდე.

18. და ჰრქუა მას: მეცა წინაწარმეტყუელივე ვარ, ვითარცა-ეგე შენ და ანგელოზი უფლისა მეტყოდა მე სიტყვთა უფლისათა და მრქუა: მოაქციე ეგე შენ თანა სახიდ შენდა, ჰამოს პური და სევა წყალი. და უტყუა მას.

19. და მიაქცია იგი და ჰამა პური მისსა სახლსა და სუა წყალი.

20. და იყო, ვიდრე სხდეს იგინი ტაბლასა მას ზედა, იყო სიტყუა უფლისა წინაწარმეტყუელისა მის, რომელმან მიაქცია იგი.

21. და ეტყოდა კაცსა მას ღმრთისასა, მოსრულსა იუდით, და ჰრქუა: ესრე იტყოს უფალი: ამისთვის, რამეთუ განამწარე შენ სიტყუა იგი უფლისა და არა დაიმარხე შენ მცნება იგი, რომელ გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან შენმან,

22. და მიიქცე და სჰამე პური და სვი წყალი ადგილსა მაგას, რომლისა გრქვა შენ: არა სჰამო პური და არა სევა წყალი, არა დაისხნენ კორცნი შენნი საფლავსა მამათა შენთა თანა.

23. და იყო, შემდგომად ჰამისა მის პურისა და წყლისა სმისა დასხნა ვირსა წინასწარმეტყუელისასა მის და მიიქცა და წარვიდა.

24. და პოვა იგი ლომმან გზასა მას და მოკლა იგი და იყუნეს კორცნი მისნი დაგდებულ გზასა მას, და ვირი იგი დგა მის თანა და ლომი იგი დგა კორცთა მათ მისთა თანა.

25. და, აჰა, კაცთა წარმავალთა იხილეს მკუდარი იგი დაგდებული გზასა მას, და ლომი იგი დგა მკუდარსა მას თანა, და შევიდეს და უთბრეს ქალაქსა მას, რომელსა შინა დამკუდრებულ იყო წინაწარმეტყუელი იგი მოხუცებული.

26. ვითარცა ესმა, რომელმან მიაქცია იგი გზისა მისგან, თქუა: იგი კაცი ღმრთისა არს, რომელმან განამწარა სიტყუა იგი უფლისა და მისცა უფალმან ლომსა მას და ვანტეხა იგი და მოაკუდინა მსგავსად სიტყვსა მის უფლისა, რომელსა ეტყოდა მას.

27. და ჰრქუა ძეთა მათ თვსთა: დასხენით ვირსა მას! და დასხნეს.

28. და წარვიდა და პოვნა კორცნი მისნი დაგდებულ გზასა მას, და ვირი იგი, და ლომი დგა კორცთა მისთა თანა, და არა შეახო ლომმან მან კორცთა მათ კაცისა მის ღმრთისათა და არცა განხეთქა ვირი იგი.

29. და აღიხუნა წინაწარმეტყუელმან ქორცი იგი კაცისა მის ღმრთისანი და დადვა იგი ზედა ვირსა მას, და წარიღო იგი ქალაქად თუსა მოხუცებულმან მან წინაწარმეტყუელმან ტყეზად და დაფლვად იგი.

30. და დადვა საფლავსა თუსსა და დააყუდა მძორი მისი. და ეტყებდეს მას და იტყოდეს: ვაჰ, ძმაო.

31. და იყო, შემდგომად ტყეზისა მის ეტყოდა ძეთა მათ თუსთა და ჰრქვა: ოდეს მოვკუდე, დამმარხეთ მე საფლავსა ამას, სადა დაეფლა კაცი ესე ღმრთისა, ძველთა მაგისტთა თანა დამდევით მე, რამეთუ ყოფით იყოს, რათა განერნენ ძველნი ჩემნი ძველთა მაგისტთა თანა.

32. რამეთუ აღესრულოს ყოველი იგი, რომელსა იტყოდა სიტყვთა უფლისათა ზედა საკურთხეველსა მას ბეთელსა და ზედა სახლთა მათ მაღალთასა, რომელ არიან სამარხისა.

33. და შემდგომად ამათ სიტყუათა არა მოაქცია იერობუამ უკეთურებათაგან თუსთა და მერმეცა განნაწილნა ერისა მისგან ქურუმნი მაღალთა მათ და რომელსა უნებნ, აღივსნის კელნი მისნი და იქმნის ქურუმ მაღალთა მათ.

34. და ექმნა სიტყუად იგი ცოდვა სახლსა მას იერობუამისსა მოსასრველად და განსარყუნელად პირისაგან ქუეყანისა.

14

1. მას ჟამსა დასნეულდა აბია, ძე იერობუამისა.

2. და ჰრქვა იერობუამ ცოლსა მას თუსსა: უცნაურ იყავნ თავი შენი და ნუმცა ვინ გიცნობს შენ, ვითარმედ ცოლი იერობუამისი ხარ, და მიხვდე სელომად და, აჰა, მუნ არს აქია წინაწარმეტყუელი, *იგი იტყოდა ჩემთვის მეფედ ზედა ერსა ამასა.

3. და მართთუ კაცსა მას ღმრთისასა პურნი და კვერნი ყრმათა მისთა და სკივი და სტამნითა თაფლი, და მიხვდე მისა და გითხრას შენ, რა ყოფად არს ყრმისა მაგისტუსა.

4. და ყო ვერე ცოლმან მან იერობუამისმან და აღდვა და წარვდა სელომად და შევიდა სახლსა მას აქიასასა. და კაცი იგი მაშურალ იყო სიბერითა და თულნი მისნი დამძიმებულ.

5. და ჰრქვა უფალმან აქიას: აჰა, ცოლი იერობუამისი მოვალს კითხვად შენდა ძისა თუსისათუს, რამეთუ სნეულ არს ესე და ესე ჰრქვა მას.

6. და იყო, შესლვასა მას მისსა და თავი უცნაურ-ყო, და იყო, ვითარცა ესმა აქიასა განხმა კართა და ბგერა ფერკთა მისთა შესლვასა მას მისთა და თქუა: შემოვიდა ცოლი იერობუამისა. რა არს ეგე, რამეთუ უცნაურქმნილ ხარ და მე მოვლინებულ ვარ შენდა სიფიცხლით?

7. მივედ და არქუ იერობუამს: ესრე იტყუს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა: ამისთვის, რამეთუ აღვამალე შენ შორის ერსა მაგას და მიგეც შენ წინამძღუარად ერსა მაგას ჩემსა ისრაჴლსა.

8. და განვებთქე მეფობად ეგე სახლისაგან დავითისა, მიგეც შენ და არა იქმენ, ვითარცა მონა ჩემი დავით, რომელმან დაიტუნა მცნებანი ჩემნი და შემიდგა ყოვლითა გულითა თუსითა ყოფად სამართალი წინაშე ჩემსა.

31. ჰრქვაჲ S. 33. სიტყუათა S. უკეთურებაათან S. 6. თქუაჲ S. 7. მიგეც S. 8. სხისგნ S. მიგეც S. მცნებანი S.

* ზე. 11. ვ. 31.

9. და განსძინდი უფროს ყოველთასა, რომელ იყუნეს წინა შენსა და იქმნენ შენსა ღმერთნი უცხონი დასხმითნი განსარისხებულად ჩემდა და მე განმისრორენ პირისაგან შენისა..

10. ამისთვის მოვავლინო მე ძკრი ზედა სახლსა მას იერობუამისსა *და მოვსპო იერობუამისი, რომელი აფსმიდეს კედელსა, შეღრევილ და დაქსნილ შორის ისრაჲლისა და შეეკრიბო შემდგომად სახლისა მის იერობუამისი, ვითარცა ვინ შეკრების ნაგვეი ვიდრე მოსრულებადმდე მისა.

11. მძორები იერობუამისი ქალაქსა შინა შექამნენ ძალთა და მკუდარნი ველთა შექამნენ ფრინველთა ცისათა, რამეთუ უფალი იტყოდა.

12. და შენ აღდგე და წარვედ სახიდ შენდა და შესლვასა ოდენ შენსა ქალაქად მოკუედინ ყრმა იგი.

13. და იტყუებდ იგი ყოველმან ისრაჲლმან. და დაფლედ იგი, რამეთუ იგი ხოლო იერობუამისი დაიდვის სამარესა, რამეთუ იპოვა მის თანა სიტყუაჲ კეთილი უფლისათვის ღმრთისა ისრაჲლისა სახლსა იერობუამისსა.

14. და აღადგინოს უფალმან თვსა მეფედ ზედა ისრაჲლსა, რომელმან დასცეს სახლი იერობუამისი მას დღესა შინა.

15. და აწ რადღამე დასცეს უფალმან ისრაჲლი? რამეთუ ირყევის ვითარცა ლერწამი წყალსა და აღკვარდოს უფალმან ისრაჲლი ქუეყანისა ამისგან შევებისა, რომელ მისცა მამათა მათთა და განაქარვენეს იგინი წიად მღინარესა მას ამისთვის, რამეთუ იქმნეს თვსა მაღალნი განსარისხებულად უფლისა.

16. და მისცეს უფალმან ისრაჲლი ცოდვათათვის იერობუამისთა, რომელ ცოდა, და აცოდვა ისრაჲლი.

17. და აღდგა ცოლი იერობუამისი და წარვიდა სარირად. და იყო, ვითარცა შევიდოდა ბჭეთა მათ ტაძრისათა, მოკუდა ყრმა იგი.

18. და იტყუებდეს იგი და დაფლეს იგი ყოველმან ისრაჲლმან მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, რომელსა იტყოდა კელითა მონისა თვისისა აქია წინაწარმეტყუელისათა.

19. და ნეშტნი სიტყუათა იერობუამისნი, რაოდენ ვის ბრძოდა, რაოდენ მეფობდა, აჰა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა. დღეთა მეფეთა მათ ისრაჲლისათა.

20. და დღენი, რაოდენ მეფობდა იერობუამ, ოცდაორ წელ. და დაიძინა მამათა თვსთა თანა. და მეფობდა ნაბატ, ძე მისი, მის წილ.

21. **და რობუამ, ძე სოლომონისი, მეფობდა ზედა იუდასა. ძე ორმოცდაერთისა წლისა იყო რობუამ დადგომასა მას მისა მეფედ, და ათჩდმეტ წელ მეფობდა იერუსალმსმ ქალაქსა, რომელი გამოირჩია უფალმან დადებად სახელი მისი მას ზედა ყოველთაგან ნათესავთა ისრაჲლისათა, და სახელი დედისა მისისა ნაამა ამანიტელი.

22. და ქმნა რობუამ ბოროტი წინაშე უფლისა და აღიშურა ყოფად ყოველივე, რაცა ქმნეს მამათა მისთა და მსგავსად ცოდვათა მათთა, რომელ ცოდეს.

23. და აღაშენნეს მათცა თვსა მაღალნი და მაღნარნი ზედა ყოველსა ბორცუსა მაღალსა ქუეშე ყოველს ზესა მაგრილობელსა.

10. მოსრულებადმდე S. 12. მოკუედინ S. 19. რაოდენ S.

* ქვე. 15. ვ. 29. * 2. ნშტ. 12. ა. 1. და. დ. 13.

24. და ზმნა იყო ქუეყანასა მათსა და ქმნეს საძაგელები ყოველთა მათ ხათესავთა, რომელნი მოსპნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჴლისათა.

25. და იყო, წელსა მას მეხუთესა სუფევასა რობუამისასა აღმოვიდა სუსაკომ, მეფე ეგვიპტისა, იერუსალმად.

26. *და წარილო ყოველი ფასი სახლისა მის უფლისა და ფასი სახლისა მის მეფისა და ოროლნი იგი ოქროსანი, რომელ ქმნა სოლომონ.

27. და ქმნა მეფემან რობუამ მის წილ ჯაჭუ-ჭური სპილენძისა და აღილიან მთავართა მათ წინამცურვალთა, რომელნი სცვედ ბჭეთა სახლისა მეფისათა.

28. და რაჟამს შევალნ მეფე სახლსა მას უფლისასა, აღილიან იგი წინამცურვალთა მათ და დააყრდიან იგი თავეთ წინამცურვალთასა.

29. და ნეშტნი სიტყუათა რობუამისთანი და ყოველი, რაჲცა ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთასა.

30. და ბრძოლა იყო შორის რობუამისა და შორის იერობუამისა ყოველთა დღეთა.

31. დაიძინა რობუამ მამათა თვსთა თანა ქალაქსა დავითისასა და სახელი დედისა მისისა ნამა ამანიტელი და მეფობდა აბიუ, ძე მისი, მის წილ.

15

1. და წელსა მას მეათურამეტესა სუფევასა იერობუამისსა, ძისა ნაბატი-სასა, მეფობდა აბია, ძე რობუამისი, ზედა იუდასა.

2. **და ექუს წელ მეფობდა იერუსალმსს და სახელი დედისა მისისა მააქა, ასული აბესალომისი.

3. და ვიდოდა ცოდვასა მამისა თვისისასა, რომელ ქმნა წინაშე უფლისა ღმრთისა თვისისა და არა იყო გული მისი სრულ უფლისა ღმრთისა თვისისა, ვითარცა გული დავითისი, მამისა მისისა.

4. რამეთუ კელითა დავითისითა მისცა უფალმან ღმერთმან ნეშტი იერუსალმსსა, რათა დაადგინნეს ძენი მისნი შემდგომად მისა და დაამტკიცოს იერუსალმში.

5. ვითარცა ქმნა დავით სამართალი წინაშე უფლისა და არა გარდააქცია ყოვლისაგანვე, რომელ ამცნო მას ყოველთა დღეთა ცხორებისა მისისათა, ***გარნა სიტყუა მით ჰურია ქეტელისათუს.

6. და ბრძოლა იყო შორის აბიასა და შორის იერობუამისა ყოველთა დღეთა ცხორებისა მათისათა.

7. და ნეშტნი სიტყუათა აბიასთანი და ყოველი, რაცა ქმნა, აჰა ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა. ****და ბრძოლა იყო შორის აბიასა და შორის იერობუამისა.

8. და დაიძინა აბია მამათა თვსთა თანა და დაეფლა ქალაქსა მას დავითისსა. *****და მეფობდა ასა, ძე მისი, მის წილ.

9. და წელსა მას მეოცესა იერობუამ მეფისა ისრაჴლისა მეფობდა ასა ზედა იუდასა.

27. წინამცურვალთა S. 28. წინამცურვალთა S. თავეთ sic წინამცურვალთასა S. 6. ბრძოლა S.

* ზე. 10. ვ. 10. ** 2. ნეშტ. 14. ა. 2. *** 2. მეფთ. 1. ა. 4. **** 2. ნეშ. 13. ა. 3. ***** 2. ნეშ 14 ა. 1.

10. და ორმოცდაერთ წელ მეფობდა იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა მააქა, ასული აბესალომისი.
11. და ქმნა ასამ სიმართლე წინაშე უფლისა, ვითარცა დავით, მამამან მისმან.
12. და დაამკუა ძეგლები მის ქუეყანისა და აღკოცა ყოველი იგი შერეულელები, რომელ ქმნეს მამათა მისთა.
13. და მააქა, დედა თვისი, განიშორა დედოფლობისაგან თვისისა, რამეთუ კრება-ყო მალნარსა მას თვისსა; და მოკაფა ასამ ძნელოვანნი მისნი და დაწვა ცეცხლითა ნაღვარევისა მას კედროვნისასა.
14. და მალალნი იგი არა მოსპნა; ხოლო გული მისი სრულ იყო უფალსა თანა ყოველთა დღეთა თვისთა.
15. და მოიხუნა სუეტნი იგი მამისა თვისისანი და სუეტნი იგი თვისნი ოქროსა და ვერცხლისანი და შეიხუნა სახლსა მას უფლისასა.
16. და წყობა იყო შორის ასასა და შორის ბაასა და მეფესა ისრაელისასა ყოველთა დღეთა მათთა.
17. *და გამოვიდა ბაას, მეფე ისრაელისა ზედა იუდასა და აღაშენა რამა, რათა არა იყოს გამოსლვა და შესულა ასა, მეფისა იუდასი.
18. და მოილო ასამ ყოველი იგი ოქრო და ვერცხლი, რომელ იპოვა საფასესა სახლსა უფლისასა და საფასესა სახლისა მის სამეფუფოსისასა და მისცა იგი კელთა მონათა თვისთასა და წარავლინნა იგინი ასა მეფემან ძისა მის ადერისი, ძისა აბენერისა, რამასა, ძისა იაბელისა, მეფისა ასურთასა, რომელ-იგი დამკვდრებულ იყო დამასკეს, და პრქუა:
19. აღთქუა აღთქმა ჩემდა და შენ შორის და შორის მამისა ჩემისა და მამისა შენისა. აჰა, ეგერა, მიგიძღვანე შენ ძღვენი ოქრო და ვერცხლი. განაქარვე აღთქმა შენი, რომელ არს ბაას მეფისა თანა ისრაელისასა, რათა წარვიდეს დღეს ჩემგანცა.
20. და ისმინა ძემან აღერ მეფისამან ასაისი და წარავლინნა მთავარი იგი ერისა თვისისანი ქალაქთა მათ ისრაელისათა, და დასცეს ნინინ და დანი და აბელმო სახლისა მის მააქასი და ყოველთავე ქენერეთი და ყოველი ქუეყანა ნეფთალიმისი.
21. და იყო, ვითარცა ესმა ბაასას, დააცადა შენება იგი რამასი და მიიქცა თერსად.
22. და მეფემან ასამ ამცნო ყოველსა იუდასა, რომელ იყუნეს ენაქიმს, რათა წარმოიხუნენ ქვანი იგი რამაასნი და ძელი მისი, რომელ აშენა ბაას. და აშენა მით მეფემან ასამ ყოველნი იგი ბორცუნი ბეინამენისნი და საებგურონი იგი.
23. და ნეშტნი სიტყუათა ასაისთანი და ყოველი ძალი მისი და ყოველი, რაცა ქმნა, და ქალაქნი იგი ყოველნი, რომელ აღაშენნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთასა, ხოლო ეჟამა მას სიბერისა მისისასა ელმოდეს ფერკნი მისნი.
24. და დიძინა ასამ მამათა თვისთა თანა და დაეუფლა მამათა თვისთა თანა ქალაქსა მას დავითისასა **და მეფობდა იოსაფატ, ძე მისი, მის წილ.

15. სუტტნი S. სუტტნი² S. 17. ისრაელისა S. 18. სამეფუფოსისასა S. პრქუა S. 23. ყოველი S.

*. 2. ნეშ. 16. ა. 1. ** 2. ნეშ. 17. ა. 1.

25. და ნაბატ, ძე იერობუამისი, მეფობდა ისრამლსა ზედა წელსა მას მეორესა ასის, მეფისა იუდასსა, და მეფობდა ისრამლსა ზედა ორ წელ.

26. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და ვიდოდა გზათა მამისა თვისისასა და ცოდვასა თვისსა, რომლითა აცთუნა ისრამლი.

27. და გარემოადგა ბაასა, ძე აქიასი, სახლსა მას ისაქარისასა და დასცა იგი ბაასა ვაბათონს უცხოთესლთასა. და ნაბატ და ყოველი ისრამლი სხდეს ვაბათონს.

28. და მოკლა იგი ბაასა წელსა მას მეორესა ასა მეფისა იუდასსა და მეფობდა მის წილ.

29. *და იყო, მეფობასა მას მისსა მათ ზედა დასცა ყოველი იგი სახლი იერობუამისი ვიდრე მოსრეადმდე მისა მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, *რომელსა იტყოდა კელითა მონისა თვისისა აქია სელონიტელისათა.

30. ყოველთა მათთვის ცოდვათა იერობუამისათა, რომელმან ცოდა და აცთუნა ისრამლი და განარისხა უფალი ღმერთი ისრამლისა,

31. და ნეშტნი სიტყუანი ნაბატისთანი და ყოველი, რაჲცა ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა მეფეთა ისრამლისათა.

32. და იყო ბრძოლა შორის ასას და შორის ნაბატისსა, მეფისა ისრამლისა, ყოველთა დღეთა მათთა.

33. და წელსა მას მესამესა ასა მეფისა იუდასსა მეფობდა ბაასა, ძე აქიასა, ზედა ყოველსა ისრამლსა, თერსას, ოცდაოთხ წელ.

34. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და ვიდოდა გზათა იერობუამისთა, ძისა ნაბატისასა, და ცოდვასა თვისსა, რომლითა აცთუნა ისრამლი.

16

1. და იყო სიტყუაჲ უფლისა იუას, ძისა ანანიასა, და ჰრქვა: ესრე ვიტყოდე შენ ბაასას, მეფესა ისრამლისასა, და არქვა:

2. ამისთვის, რამეთუ აღვამალღე შენ ქუეყანასა ზედა და მიგეც შენ წინამძღურად ზედა ერსა ჩემსა ისრამლსა, ხვდოდე შენ გზათა მათ იერობუამისთა და აცთუნე ერი ჩემი ისრამლი განარისხებად ჩემდა ამაოებითა მით თვისითა.

3. და აჰა, მე აღვადგინო შემდგომად ბაასისსა ზედა სახლისა მისისა და მივსცე სახლი მისი ვითარცა იერობუამისი, ძისა ნაბატისნი.

4. ***მომკუდარნი ბაასნი ქალაქსა შინა შეჰვამნენ ძაღლთა, რომელი მოკუდეს მისი ველსა, შეჰვამნენ ფრინველთა ცისათა.

5. და ***ნეშტნი სიტყუათა ბაასისთანი და ყოველი, რაჲცა ქმნა, და ძლიერებანი მისნი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეუფეთა ისრამლისათა.

6. და დაიძინა ბაას მამათა თვისთა თანა, დაეფლა თარსას და მეფობდა ელა, იგი მისი, მის წილ.

7. კელითა იუს, ძისა ანანიას, წინაწარმეტყუელისათა იტყოდა უფალი ზედა ბაასისა და ზედა სახლსა მისსა ყოველისა მის უკეთურებისა, რომელ ქმნა

31. სიტყუანი S. სიტყუათა S. 4. შეჰვამნენ S. რომელთა S.

* ქვე. 21. ვ. 22. ** ზე. 14. გ. 10. 30. *** ზე. 14. გ. 11. **** 2. ნუშ. 16. ა. 1.

წინაშე უფლისა განსარისხებელად მისა საქმითა კელთა თვსთათა ყოფად და მსგავსად, ვითარცა სახლი იგი იერობუამისი დასაცემელად მისა.

8. წელსა ოცდამეექუსესა[ასა] მეფისა იუდასასა ელა, ძე ბაასისი, მეფობდა ისრაშლსა ზედა თერსას ორ წელ.

9. და აღდგა ზამბრი მის ზედა, მონა თვისი, რომელ-იგი იყო მთავარ ზოგთა ზედა კურკელთა მისთა და იგი სუმეულ იყო სახლსა მას ასარისსა ეზოს-მოდღურისა თესარისას.

10. *და შევიდა ზამბრი, სცა და მოკლა წელსა მას ოცდამეშუდესა ასა მეფისა იუდასასა, მეფობდა ზამბრი ელას წილ.

11. და იყო მეფობასა მას მისსა და დაჯდომად საყდარსა თვსსა დასცა ყოველი იგი სახლი ბაასისი და არა დაუტევა მისი, რომელი აფსმიდისმცა კედელსა და მახლობელნიცა მისნი და მეგობარნი მისნი.

12. და აქოცა ზამბრი ყოველი იგი სახლი ბაასისი მსგავსად სიტყვსა მის უფლისა, რომელსა იტყოდა ზედა სახლსა ბაასისასა კელითა იუ წინაწარ-მეტყუელისათა

13. ყოველთა მათთვის ცოდვილთა ბაასისთა და ელას, ძისა მისისა, რომელ სცოდა და ვითარ-იგი აცთუნა ისრაშლი განსარისხებელად უფლისა ღმრთისა ისრაშლისა ამაოებითა თვისითა.

14. და ნეშტნი სიტყუათა ელასთან და ყოველივე, რაცა ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მათ მეუფეთა ისრაშლისათა.

15. წელსა ოცდამეშუდესა ასა, მეფისა იუდასასა მეფობდა ზამბრი შუდ დღე თერსას, და ბანაკი იგი ისრაშლისა იყო გაბაონს უცხოთესლთასა.

16. და ესმა ერსა მის ბანაკისასა და თქუეს: მიეტევა ზამბრი ელას ზედა და მოკლა იგი, დაიდგინა მეფედ ისრაშლმან ზამბრი ერისთავი იგი ისრაშლისა მას დღესა შინა ბანაკსა მას.

17. და განვიდა ზამბრი და ყოველი ისრაშლი მის თანა გაბათონით და გარემოადგა თერსას.

18. და იყო, ვითარცა იხილა ზამბრი, ვითარმედ გამოაქუს ქალაქი იგი, შევიდა სენაკსა ერთსა სახლისა მის მეფისასა და დაიწვა ზედა თავსა თვსსა სახლი იგი მეფისა და მოკულა

19. ცოდვათა თვსთათვს, რომელ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა სლვად გზათა იერობუამისთა, ძისა ნაბატისთასა, და ცოდვასა მისსა, რომელ ქმნა, და ვითარ-იგი აცთუნა ისრაშლი.

20. და ნეშტნი სიტყუათა ზამბრისათანი და კრება, რომელ შეკრბა მისა. აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაშლისათა.

21. მას ჟამსა განიყო ერი იგი ისრაშლისა და ზოგი ერისა შეუდგა თამენის, ძესა გინოთისასა, დადგინებად მისა მეფედ და ზოგი ერისა მის შეუდგა ამრის.

22. და სძლო ერმან მან, რომელ შეუდგა ამრის, და მოუძღურდა ერი იგი, რომელი შეუდგა თამენის, ძესა გინოთისასა, და მოკულა თამნი (და იორამ, ძმა მისი, მას ჟამსა), და მეფობდა ამბრი შემდგომად თამენისა.

8. იუდასასა+და S. 11. მეფობასა S. 14. სიტყუათა S. 21. დადგინებად S.

* 4. მ-ფთ. 9. ვ. 31.

23. წელსა მას მეოცდათერთმეტესა ასა მეფისა იუდასსა მეფობდა ამბრი ზედა ისრაჲლსა ათორმეტ წელ და თერსას მეფობდა ექუს წელ.

24. და მოიგო ამბრი მთა იგი სომოროისი სემერესგან, მეფისა მის მთისასა, ორითა სასწორითა ვერცხლითა და აღაშენა მთა იგი და უწოდა მთასა მას სახელი, რომელ აღაშენა, სახელსა მას სემერასსა, უფლისა მის მთისასა, სომორონ.

25. და ქმნა ამრი ბოროტი წინაშე უფლისა და განბოროტნა უფროს ყოველთასა, რომელნი წინაიყუნეს მისა.

26. და ვიდოდა ყოველთა გზათა მათ იერობუამისათა, ძისა ნაბატისათასა, და ცოდვასა თვისსა, რომლითა აცოუნა ისრაჲლი განსარისხებელად უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა ამაოებითა თვისითა.

27. და ნეშტნი სიტყუათა ამრისთანნი და ყოველი, რაცა ქმნა, ყოველი ძლიერებანი მისნი, რომელ ქმნა, აპა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მათ მეფეთა ისრაჲლისათა.

28. დაიძინა ამრი მამათა თვისთა თანა და დაეფლა სამარისს. და მეფობდა ძე მისი მის წილ — აქაბ.

29. და აქაბ, ძე ამრისი, მეფობდა ისრაჲლსა ზედა წელსა მას ოცდამეათურამეტესა ასა მეფისა იუდასსა. მეფობდა აქაბ, ძე ამრისი, ზედა ისრაჲლსა და სამარისს ოცდაორ წელ.

30. და ქმნა აქაბ, ძემან ამრისმან, ბოროტი წინაშე უფლისა უმეტეს ყოველთა წინანდელთასა.

31. და არა მოაკლო სლვად ცოდვასა მას იერობუამისასა, ძისა ნაბატისასა, და მოიყვანა ცოლად იეზაბელ, ასული იობათასი, მეფისა სიდონელთასა, და წარვიდა აქაბ და ჰმონა ბალას და თაყუანი-სცა მას.

32. და აღუშენა საკურთხეველი ბაალასა სახლსა საძაგელთასა მისთა, რომელ აშენა სამარისს.

33. და აშენნა მღწიარნი და შესძინა აქაბ განრისხებად უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა უმეტეს ყოველთა მათ მეფეთა ისრაჲლისათა, რომელ იყუნეს წინა მისა.

34. დღეთა მისთა აღაშენა აქელ ბეთელელმან იერიჲო აბირონით, პირმშოთ მით მისით, დააბა საძირკველი მისი სეგობაჲთ, მრწემით მით, და აღმართნა ბჭენი მისნი მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, რომელსა იტყოდა კელითა ისუს, ძისა ნავესითა.

17

1. და **ჰრქუა ელია წინაწარმეტყუელმან, რომელი-იგი იყო თეზიბით გალდისაჲთ, აქაბს: ცხოველ არს უფალი ღმერთი ძალთა, ღმერთი ისრაჲლისა, რომლისა წინაშე ვდგა მე, უკუეთუ იყოს ცვარი გინა წვიმა ამათ წელთა თვნიერ სიტყუათა პირისა ჩემისათა.

2. და იყო სიტყუაჲ უფლისა ელიასსა და ჰრქუა:

3. წარვედ ამიერ მზისა აღმოსავლად კერძო და დაიძალე ნაღვარევესა მას ქორათისასა, რომელ არს პირისპირ იორდანესა.

27. ძლიერებანი S. 31. ჰმონა S. ბალას S. 1. ჰრქუა S. თეზიბით „ბ“ ჩამატებულით სიტყუათა S.

* ისო. 6. დ. 26. ** ზირქ. 48. ა. 1. იკბ. 5. დ. 17.

4. და იყოს შენდა სუმა წყლისა ნაღვარებისა მისგან და ყორანთა უბრძანო და გზრდიდენ შენ მუნ.

5. და წარვიდა ელია ბრძანებითა უფლისათა, მივიდა და დაჭდა ნაღვარებსა მას ქორათისასა, პირისპირ იორდანესა.

6. და ყორანნი მოართუმიდეს მას პურსა და კორცსა. განთიად — პურსა და კორცსა — მწუხრად, და ნაღვარებისა მისგან სუმიდა წყალსა.

7. და იყო შემდგომად დღეთა მათ და განკმა ნაღვარები იგი.

8. და იყო სიტყუაჲ უფლისა ელიას მიმართ და ჰრქუა:

9. აღდევ და წარვედ სარეფთად სიდონისსა და დასჯდე მუნ და, აჰა, მიმცნებეს მე დედაკაცისა ერთისა ქურთვისა გამოზრდად შენი.

10. *და აღდგა და წარვიდა სარეფთად ბჭეთა მათ მის ქალაქისათა და, აჰა, მუნ დედაკაცი ერთი ჰკრეფდა შეშასა და კმა-უყო ელია და ჰრქუა მას: მომართუ მცირედ ქურჭლითა წყალი და ესუა.

11. და წარვიდა მოღებად და კმა-უყო მას უკანა ელია და ჰრქვა: მომართუ მე კოტორი ერთ პურიცა კელითა შენითა.

12. ჰრქუა მას დედაკაცმან: ცხოველ არს უფალი ღმერთი შენი, დალათუ მიც კუეზა ერთ და მჭელ ერთ ფქვილი საფქვილესა შინა და მცირედ ზეთი რქასა შინა და აჰა, შევეკრებ შეშასა ამას, შევიდე და შევექმნე იგი ჩემდა და ყრმათა ჩემთა, შევევამოთ და ხვალე მოვსწყდეთ.

13. და ჰრქუა მას ელია: ისწრაფე და შევედ და შექმენ სიტყუსაებრ შენისა და ჰქმნე მისგან პირველად ჩემდა კუეზა ერთი მცირე და მომართუ მე, და მერმე ჰქმნე შენდა და ყრმათა შენთათჳს.

14. რამეთუ ესრეთ იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა: საფქვილესა შენსა არა მოაკლდეს ფქვილი და საზეთესა შენსა არა მოაკლდეს ზეთი ვიდრე ყოფად წვმისა უფლისა მიერ პირსა ზედა ქუეყანისასა.

15. და წარვიდა დედაკაცი იგი სიტყუსა მისებრ ელიამისსა, მოართვა და კამა მან და შევილთა მისთა.

16. და მიერ დღითგან არა მოაკლდა საფქვილესა ფქვილი და საზეთესა მას არა მოაკლდა ზეთი მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, ვითარცა იტყოდა უფალი კელითა ელიასითა.

17. და იყო, შემდგომად სიტყუათა ამათ დასნეულდა ძე დედოჯლისა მის სახლისა. და იყო სენი იგი ძნელ ფრიად, ვიდრე არა დაშთა სამშენველიცა მის თანა.

18. და ჰრქუა ელიას: რა ძეს შენი და ჩემი, კაცო ღმრთისაო? შემოხუედ ჩემდა აღსნებად უწყესობათა ამათ ჩემთა და მოკუდინებად ძისა ამის ჩემისა.

19. და ჰრქუა ელია დედაკაცსა მას: მომეც აქა შეილი ეგე შენი! და მოიქვა იგი მკართავან მისთა და აღიყვანა ქორსა მას, რომელსა იყოფოდა იგი, და დადვა ცხედარსა მას თჳსსა.

20. და ღალად-ყო ელია და თქუა: ჰ უფალო, მოწამეო ამის ქურთვისაო, რომლისა თანა მე დამკვდრებულ ვარ, შენ ჰგუემე ძე მაგისი სიკუდილითა?

21. და დაპბერა სამგზის ყრმისა მას და ხადოდა უფალსა და თქუა: უფალო, ღმერთო ჩემო, მოიქეცინ სამშენველი ყრმისა ამის ამისავე! და იყო ეგრე.

8. ჰრქუაჲ S. 10. კმაჲ S. 3რქუაჲ S. 11. კმაჲ S. 12. ჰრქუაჲ S. კუეზა S. 13. ჰრქუაჲ S. კუეზა S. 18. ჰრქუაჲ S. შემოხუედ S. მოკუდინებად S. 19. ჰრქუაჲ S. 20. თქუაჲ S. ჰკუემე S. 21. თქუაჲ S.

* ლკ. 4. დ. 26.

22. და ისმინა უფალმან ლაღადებამ ელიასი და მოიქცა სამშენველი ყრმისა მის გვამადვე მისა და განცოცხლდა.

23. და გარდმოიყვანა ელია ყრმა იგი ქორისა მისგან სახიდ და მისცა დედასა თვსსა და ჰრქუა ელია: იხილე, რამეთუ ცოცხალ არს ძე ეგე შენი.

24. და ჰრქუა ელიას დედაკაცმან: აწ უწყვი, რამეთუ კაცი ღმრთისა ზარი შენ და სიტყუად ღმრთისა კეშმარტ არს პირსა შენსა.

18

1. და იყო, შემდგომად დღეთა მრავალთა და სიტყუად უფლისა იყო ელიასსა წელსა მას მესამესა და ჰრქუა: მივედ და ეჩუენე აქაბს და მივსცე წვმა პირსა ზედა ქუეყანისასა.

2. და წარვიდა ელია ჩუენებად აქაბისა. და სიყმილი იგი განსასტიკებულ იყო საპარასა.

3. და მოუწოდა აქაბ აბდიას, ეზოსმოდღუარსა თვსსა, და აბდია იყო მოშიშ უფლისა ფრიად.

4. და იყო, მოსრვასა მას იეზაბელისასა წინაწარმეტყუელთა მათ უფლისათა დამალა აბდიასი კაცი წინაწარმეტყუელთაგანი ერგასის -- ერგასისი თითოსა ქვაბსა და ზრდიდა მათ პურითა და წყლითა.

5. და ჰრქუა მეფემან აქაბ აბდიას: მოვედ და ვიქცეოდით ყოველსა მას ქუეყანასა წყაროსათვთა წყალთასა და ნაღვარევეთა და, ჰე, თუმცა ვპოოთ საძოვარი და გამოვზარდნეთ ცხენნი და ჯორნი, რათა არა აღიჯონენ ჩუენგან ყოვლადვე საცხოვარნი.

6. და განიყვენენ სღვად გზათა და აქაბ წარვიდა გზასა ერთსა მარტო და აბდია სხუასა გზასა მარტო.

7. და აბდიას გზასა ზედა შეემთხვა ელია წინა მისა მარტო და ისწრაფა აბდია და დავარდა პირსა ზედა თვსსა და თქუა: შენ ხარა, უფალო ჩემო ელია?

8. და ჰრქუა ელია: მე ვარ, მივედ და არქუ უფალსა შენსა, ვითარმედ: აჰა, ესერა, არს ელია.

9. და ჰრქუა აბდია: რა შეგცოდე, რამეთუ შემავდებ მე, მონასა შენსა; კელთა აქაბისთა მოკულად?

10. ცხოველ არს უფალი ღმერთი შენი, რამეთუ არა არს ნათესავი და არცა მეუფებამ, რომელსა არა მიავლინა უფალმან ჩემმან ძიებად შენდა.

11. და ჰრქუეს, ვითარმედ: არასადა არს, და მოწვა მეუფებამ იგი და სოფელი მათი, რამეთუ არა გპოვეს შენ.

12. და აწ შენ იტყვ, ვითარმედ: მივედ და უთხარ უფალსა შენსა, ვითარმედ: აჰა, ესერა, არს ელია.

13. და თუ წარვიდე მე შენგან და სულმან უფლისამან აღვიღოს შენ ქუეყანით, რომელ არა ვიციოდე, მოვიდე და უთხრა აქაბს და არა გპოო შენ, მომკლას მე, და მონა შენი მოშიშ უფლისა არს სიყრმიითგან თვსით.

14. და არა მიეთხრა უფალსა ჩემსა, რა-იგი ვყავ მე მოწყუედასა მას იეზაბელისასა წინაწარმეტყუელთა მათ უფლისათა? მე დავმალე წინაწარმეტყუელ-

თავან მათ უფლისათა ასი კაცი ერგასის-ერგასისი თვთოსა ქვაბსა და გამოვე-
ზარდენ იგინი პურითა და წყლითა.

15. და აწ შენ მეტყვ მე, ვითარმედ: მივედ და უთხარ უფალსა შენსა,
ვითარმედ: აჰა, ელია არს და მომკლას მე.

16. და ჰრქუა ელია: ცხოველ არს უფალი ძალთა, რომლისა ვედეგ წინაშე
მისა, რამეთუ დღეს ვეჩუენო მას.

17. და წარვიდა აბლია და მიეგებოდა აქაბს და უთხრა მას. აღირბინა აქაბ
და მიეგებოდა ელიას და იყო, ვითარცა იხილა აქაბ ელია, ჰრქუა აქაბ ელიას:
შენ ხარა ამრლუე ისრაჴლისა?

18. ჰრქუა ელია: არა მე, არამედ შენ და სახლი მამისა შენისა, რამეთუ
დაუტყვეთ უფალი ღმერთი თქუენი და შეუდევით კვალსა ბაალისასა.

19. და აწ წარავლინე და მოკრიბე ჩემდა ყოველი ისრაჴლი მთასა მას
კარმელსა და წინაწარმეტყუელნი იგი ბაალისნი ოთხასდაერგასისნი, წინაწარ-
მეტყუელნი იგი მალნარისანი ოთხასნი, რომელნი ჰამენ ტაბლისა მისგან იეზა-
ბელისა.

20. და წარავლინა აქაბ ყოველსა ისრაჴლსა და შეკრიბნა წინაწარმეტყუ-
ელნი იგი მთასა მას კარმელსა.

21. და მიიკრიბნა ელია ყოველი იგი ერი და ჰრქუა მათ: ვიდრემდის კე-
ლობთ ორითავე გოჯითა? უკუეთუ არს უფალი ღმერთი, მისდევდით მას და
თუ არს ბაალი იგი, შეუდევით კვალსა მისსა. და არა მიუგო მას ერმან მან
სიტყუჲა.

22. და ჰრქუა ელია ერსა მას: მე მარტო დაშთომილ ვარ წინაწარმეტყუე-
ლი უფლისა და წინაწარმეტყუელნი ეგე ბაალისნი კაცნი ოთხასდაერგასისნი
და წინაწარმეტყუელნი მალნარათანი ოთხასნი.

23. და აწ მოგუცენით ჩუენ ორნი ზუარაკნი და გამოირჩიონ ერთი იგი
მათ და განავონ ასოეულად და დადვან ზედა შეშასა და ცეცხლსა ნუ შეახებედ.
და მე ვყო ერთი იგი ზუარაკი და დადვა ზედა შეშასა და ცეცხლი არა მივახო.

24. და ხადოდეთ სახელსა ღმერთთა თქუენთასა და მე ვხადო სახელსა უფ-
ლისა ღმერთისა ისრაჴლისასა და იყოს ღმერთი, რომელმან ისმინოს ცეცხლითა,
იგი არს ღმერთი. მიუგო ყოველმან ერმან და ჰრქუა: კეთილ არს სიტყუჲა ეგე,
რომელ სიტყუ.

25. და ჰრქუა ელია წინაწარმეტყუელთა მათ სირცხვისათა: გამოირ-
ჩიეთ თქუენდად ზვარაკი ერთი და ჰყავთ პირველ, რამეთუ თქუენ უმრავლეს
ხართ და ხადოდეთ სახელსა მას ღმერთთა თქუენთასა და ცეცხლსა ნუ შეახებთ.

26. და მიიბეს ზვარაკი იგი, რომელ მისცა მათ, და ყვეს ეგრე და ხადო-
დეს სახელსა ბაალისასა ცისკრითგან ვიდრე სამხრადმდე და იტყოდეს: ისმი-
ნე ჩუენი, ბაალ, ისმინე ჩუენი! და არა იყო მათ თანა კმაჲ და არცა სმენა,
და რბიოდეს გარემო საკურთხეველსა მას, რომელ კმნეს.

27. და იყო სამხრისა ოდენ, და განბასრნა იგინი ელია თეზბიტელმან და
ჰრქუა: მაღლადრე უქმეთ, რამეთუ ღმერთი არს; ანუ თუ განსცხრებოდეს რა-
სამე, ანუ არა რამე სცალდეს, ანუ ეძინოს და ადგეს.

16. ჰრქუა S. ვენუშონ S. 17. ჰრქუა S. ამრლუშ S. 18. „ჰრქუა ელია არა მე“ — ჩამატე-
ბულია. 19. რომელნი ჰამენ ტაბლასა მისგან იეზებელისა S. შდრ. ირ ილახნ დახდამნ ქხვა-
ქსაქ. მშოსიუად რძინჯავ სჯაფხლ. 21. ჰრქუა S. ყოველი-ყოველი S. ერთმან S.
22. ჰრქუა S. 23. ვყო ერთი იგ S. ცეცხლსა—ნუ S. 24. ჰრქუა S. 25. ჰრქუა S. 27. ჰრქუა S.

28. და უკმობდეს კმითა დიდითა და იზანდეს მსგავსად სჯულისა მათისა მახვლითა და დანაკითა ვიდრე დათხევადმდე სისხლისა მათ ზედა.

29. და იყო, ვითარ გარდაკდა სამხარი და წინაწარმეტყულებდეს ვიდრე უამდმდე მსხუერპლის შეწირვისა და არა იყო მუნ კმაჲ, და ეტყოდა ელია წინაწარმეტყუელთა მათ საძაგელებისათა და ჰრქუა: გა-რე-მიდეგით და აწ მე ცყო შესაწირავი იგი ჩემი. და გან-რე-დღეს და წარვიდეს.

30. და ჰრქუა ელია ერსა მას: მომეახლენით მე! და მიეახლნეს ყოველი ერი მისა და აღმართა საკურთხეველი იგი უფლისა დამკობილი.

31. და მოიხუნა ელია ათორმეტნი ქვანი მსგავსად რიცხუსა მის ძეთა მათ ისრაჴლისათა, ვითარცა ეტყოდა მას უფალი და ჰრქუა: ისრაჴლ იყავნ სახე-ლი შენი.

32. და აღაშენნა ქვანი იგი სახელად უფლისა და ქმნა ტაბლავი, რომელმან-ცა შთაიღია ორი გრივი თესლი გარემოს საკურთხეველსა მას.

33. და დააზვინა შეშა იგი ზედა საკურთხეველსა მას, რომელ ქმნა და გა-ნაგო ასოეულად ზვარაკი იგი და დაღვა ზედა შეშასა მას და აღზვინა ზედა სა-კურთხეველსა მას.

34. და ჰრქუა: მომართუთ მე ოთხითა ლავკნითა წყალი და დაასხით ზედა შესაწირავსა მავას და შეშასა. და ჰრქუა: დაასხით! და დაასხეს და თქუა მე-ორედ: დაასხით! და დაასხეს; თქუა მესამედ: დაასხით! და დაასხეს.

35. და მოვიდოდა წყალი იგი გარემო საკურთხეველსა მას და აღავსეს ტბა იგი წყლითა.

36. და იყო, ეამსა ოდენ შეწირვისასა მსხუერპლისა მის ლაღად-ყო ელია ზეცად და თქუა: უფალო, ღმერთო აბრაჴამისო, ისაკისო და ისრაჴლისაო, დღეს ცნედ, რამეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი ისრაჴლისა და მე მონა შენი. მე ვქმენ საქმე ესე.

37. ისმინე ჩემი, უფალო; ისმინე ჩემი ცეცხლითა და სცნას ერმან ამან, რამეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი და შენ გარემოაქციე გული ერისა ამის მართლუკუნ.

38. და გარდამოვარდა ცეცხლი უფლისა მიერ ზეცით და შექაჲ მსხუერპლი იგი და შეშა იგი და მიწა იგი. და წყალი იგი, რომელ დვა ტბასა მას, აღწბა ცეცხლმან მან.

39. ვითარცა იხილა ყოველმან ერმან, დაეარდეს პირსა ზედა თვისსა და თქუეს: ნანდვილვე უფალი იგი არს, უფალი იგი არს ღმერთი.

40. და ჰრქუა ელია ერსა მას: შეიპყრენით წინაწარმეტყუელნი იგი ბაა-ლისნი და ნუმცა ვინ განმერების მათგანი, ნუცა ერთი. და შეიპყრეს იგინი და შთაიყვანნა იგინი ელია ნაღვარევისა მას კიშონისასა და მოსრნა იგინი მუნ.

41. და ჰრქუა ელია აქაბს: აღდეგ, ჭამე და სუ, რამეთუ კმაჲ ბეგრისა წვი-ნისა არს.

42. და აღვიდა აქაბ ჰამად და სუმად და ელია აღცდა თავსა მათისა მის კარ-მელისასა და დადრკა ქუეყანად და დაღვა პირი თვისი ზედა მუკლთა თვისთა.

43. და ჰრქუა ყრმასა მას თვისსა: აღდეგ და მიხედენ გზასა მას ზღვთ კერ-ო! აღქდა და მიხედნა ყრმამან და ჰრქუა: არარა არს. და ჰრქუა ელია ყრმასა მას: მოიქეც და მიხედენ შვდგზის! და მიიქეცა ყრმა იგი შვდგზის.

29. ჰრქუაჲ S. 30. ჰრქუაჲ S. 31. ჰრქუაჲ S. 34. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. თქუაჲ S. თქუაჲ² S. 36. თქუაჲ S. 40. ჰრქუაჲ S. 41. ჰრქუაჲ S. 43. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ³ S. მიხედნა S. * დბზბ. 32. ვ. 28. 4. მფთ. 17. ვ. 34.

44. და იყო მეშვედნა მას ჯერსა, და აპა, ღრუბელი ერთი მცირე, ვითარცა ნები კაცისა, და აღმოაქუნდა წყალი ზღვთ და ჰრქუა: მივედ და არქუ აქაბს: აღიზადენ ეტლნი შენნი და შთავედ, ნუუკუე გეწიოს შენ წჳმაჲ.

45. და იყო, ვითარცა იგი მიმოიქცეოდა, ცა დაბნელდა ღრუბლითა და ქართა. და იყო წვიმა ძლიერი და ტიროდა აქაბ. და მივიდოდა იეზრაელად.

46. და ქელი უფლისა იყო ელიასა ზედა და მოიმტკიცნა წელნი თჳსნი და რბიოდა წინა აქაბისასა ვიდრე შესლვადმდე მისა იეზრაელად.

19

1. და უთხრა აქაბ იეზაბელს, ცოლსა თჳსსა, ყოველი იგი, რაცა ყო ელია და ვითარ მოსწყვდნა ყოველნი იგი წინაწარმეტყუელნი მახვლითა.

2. და წარავლინა იეზაბელ ელიასა მოციქულნი და ჰრქუა: უკუეთუ შენ ელია ხარ და მე იეზაბელ, ესე და ესე მიყავნ მე ღმერთთა და ესე ნემძინენ, უკუეთუ არა, ხვალე ამასეე ჟამსა დავდვა თავი შენი, ვითარცა თავი ერთისა მათგანისა.

3. და შეეშინა ელიას, აღდგა და წარვიდა გულისსიტყვთა და მივიდა ბერსაბელ ქუეყანასა მას იუდასსა და დაუტევა მუნ ყრმა იგი თჳსი.

4. და იგი წარვიდა ღლისა ერთისა საგალსა უდაბნოდ, მივიდა და დაჯდა ბელეკუნსა ერთსა ქუეშე და ითხოვა სიკუდილი თავისა თჳსისა და თქუა: კმა არს აწ, უფალო, მიიღე სული ჩემი ჩემგან, რამეთუ არა უმჯობეს ვარ მამათა ჩემთა.

5. დაწვა და დაიძინა ნერგსა ერთსა ქუეშე და, აპა, შე-ვინმე-ახო მას და ჰრქუა: აღდეგ და ჰამე.

6. და აღიზილნა ელია და, აპა, სათუელით მისით ქუეზა ერთი ასლისა და წყალი სტამნითა და აღდგა, ჰამა და სვა და მიიძინა მუნვე.

7. და მიეახლა კულად ანგელოზი უფლისა და ჰრქუა: აღდეგ და ჰამე, რამეთუ გრძელ არს შენდა გზა იგი.

8. და აღდგა, ჰამა და სვა და წარვიდა ძალითა მით ჰამადისათა ორმეოც ღლე და ორმეოც ღამე ვიდრე მიწვენადმდე მთასა მას ღმრთისასა ქორებად.

9. და შევიდა მუნ ქეაბსა მას და დაადგრა და, აპა, სიტყუაჲ უფლისა იყო მისა და ჰრქუა: რამსა ხარ შენ აქა, ელია?

10. და ჰრქუა ელია: შემშურდა შური უფლისა ღმრთისა ყოვლისა მჳყრობელისა, რამეთუ დაგიტევეს შენ ძეთა მათ ისრაჴლისათა, საკურთხეველნი შენნი დაამტუნეს და წინაწარმეტყუელნი შენნი მოსწყვდნეს მახვლითა და მე მარტო დაშთომილ ვარ და ეძიებენ სულსაცა ჩემსა მიღებად.

11. და ჰრქუა: გამოხვდე შენ ხვალე და დასდგე მთასა მაგას წინაშე უფლისა და, აპა, უფალი წარვიდოდის და ქარი დიდი ძლიერი, რომელი დაარლუევდეს მათათა და შემუსრვიდეს კლდეთა წინაშე უფლისა, და არა ქარსა მას უფალი, და შემდგომად ქარისა მის ძრეა, და არა ძრეასა მას უფალი.

44. ჰრქუაჲ S. ნუუკუშ S. 2. და ჰრქუა S. 4. თქუა S. 5. ჰრქუაჲ S. 6. საფუძლით S. 7. ჰრქუაჲ S. 9. ჰრქუაჲ S. 10. ჰრქუაჲ S. დაეშთომილ ვარ S. 11. ჰრქუაჲ S. დაარლუშვედეს S.

12. და შემდგომად ძრვისა მის ცეცხლი, და არა ცეცხლსა მას უფალი, და შემდგომად ცეცხლისა მის კმაჲ წულილისა ნიავისა.

13. და მას შინა უფალი, და იყო, ვითარცა ესმა ელიას, დაიფარა პირი თვისი ხალენითა მით და გამოვიდა და დადგა ქვაბსა მას თანა და, აჰა, იყო კმაჲ მისა და ჰრქუა: რასა ხარ შენ აჰა, ელია?

14. და თქუა ელია: შემშურდა შური უფლისა ყოვლისა მპყრობელისა, რამეთუ დაუტევეს აღთქმა შენი ძეთა ისრაჲლისათა, საყურთხეველნი შენნი დაარღვნეს და წინაწარმეტყუელნი შენნი მოსწყვდნეს მახვლითა და მე მარტო დამთომილ ვარ და ეძიებენ სულსაცა ჩემსა მიღებად.

15. და ჰრქუა მას უფალმან: წარვედ და მიიქეც გზასა შენსა და მივედ გზასა უღაბნოსასა დამასკეთ კერძო და სცხო აზაელს მეფედ ასურასტანსა ზედა.

16. და ეუს, ძესა ამესისასა, მეფედ ისრაჲლსა ზედა და ელისიეს, ძესა საფატისსა, აბელმაულელსა უცხო წინაწარმეტყუელად შენ წილ.

17. *და იყოს, რომელი განერეს მახვლსა აზაელისასა, მოკლას იგი ეუ. რომელი განერეს მახვლსა ეუსასა, მოკლას იგი ელისე.

18. **და დაუტეო ჩემდა ისრაჲლისაგან შუდ ათასი მამაკაცი ყოველთავე მათ, რომელთა არა შეუდრკიან მუტლნი მათნი ბაალისა და ყოველი პირი, რომელმან არა თაყუანი-სცეს მას.

19. და წარვიდა მიერ ელია და პოვა ელისე, ძე საფატისი, და იგი კნვიდა ათორმეტითა დაუღლვილითა და შეუდგა იგი ათორმეტთა მათ კართა და მიიწია ელია მისა და დაავდო ხალენი იგი მისი მის ზედა.

20. და დაუტეუნა ელისე კარნი იგი და მისწრაფა ელიასა და ჰრქუა: ამბოროს-უყო მამასა ჩემსა და დედასა ჩემსა და შეგიდგე შენ. და ჰრქუა მას: მიიქეც მუნვე, რა გიყავნ შენ?

21. და უქუნიქცა მისგან და მოიბა სწორ-სწორი ზოგი კართა მათ და დაწყვდნა საქრმითა მით კართათა და მოამზადა, და მისცა ერსა მას და ჰამეს და აღდგა ელისე და შეუდგა და მსახურებდა მას.

20

1. და ძემან ადერისმან, მეფემან ასურასტანისამან, შეიკრიბა ყოველი ერი თვისი და მოვიდა და გარემოადგა სამარიასა და ოცდაათორმეტნი მეფენი მის თანა და ყოველნი საჯედარნი მის თანა და ეტლნი. და წარვიდ ეს სამარიად და ბრძოდეს მას.

2. და წარავლინნა მის თანა მოციქულნი აჰაბ მეფისა ისრაჲლისა ქალაქსა ამას.

3. და ჰრქუა მას: ესრეთ იტყვის ძე ადერისი: ვეცხლი შენი და ოქრო შენი თვთ ჩემი არს და ცოლნი შენნი და შვილნი ქმნულკეთილნი თვთ ჩემნი არიან.

4. მიუგო მეფემან ისრაჲლთამან და ჰრქუა: ვითარცა სთქუ, უფალო ჩემო, მეფე, შენი ვარ მე და ყოველივე ჩემი შენი არს.

13. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. 14. თქუაჲ S. დავითომილ ვარ S. მიღებად S. 15. ჰრქუაჲ S. 17. აზაელისასა S. 18. პირი რომელსა S. 19. დაუღლვილთა S. 20. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 3. ჰრქუაჲ S. 1. S-ის და ფოსკანის ბიბლიის მეოცე თავს შეესატყვისება ოჲჲის და სებატუაინტის 21-ე თავი. 4. ჰრქუაჲ S.

* 4. მფთ. ** ჰრმ. 11. ა. 4.

5. და მიიქცეს მოციქულნი იგი, მიუთხრეს და მოიქცეს აქაბისავე და პრქუეს: ესრე იტყვს ძე ადერისი: მე მივავლინე, რათამცა ვეცხლი შენი და ოქრო შენი და ცოლნი შენნი, შვილნი შენნი მომიძღვანე.

6. ხოლო ზვალე ამასვე ჟამსა მივავლინე მონანი ჩემნი და აღიხილონ სახლი შენი და სახლნი მონათა შენთანი, და იყოს, რა სათნო-უჩინდეს წინაშე თულათა მათთა, მიჰყონ კელნი თვისნი და მოიღონ.

7. და მოუწოდა მეფემან ისრაჲლისამან ყოველთა მათ მოხუცებულთა მის ქუეყანისათა და პრქუა: უწყოდეთ, რამეთუ ძვრსა რასმე ეძიებს იგი და მოავლინა ჩემდა ძეთა ჩემთათვის და ასულთა ჩემთათვის, რამეთუ ვეცხლი ჩემი და ოქრო ჩემი არა დავაყენე მისგან.

8. პრქუეს მას მოხუცებულთა და ყოველმან ერმან: ნუ ისმენ და ნუცა თავსა იღებ.

9. და პრქუა მოციქულთა მათ ძისა ადერისათა: არქუთ უფალსა მას თქუნესა მეფესა: ყოველივე, რა მარქუ მონასა შენსა, ვყო პირველსა მას ჭერსა, ხოლო ეგე სიტყუაჲ ვერა ვყო. და შიიქცეს კაცნი იგი და მიუთხრეს სიტყუაჲ იგი.

10. და მიავლინა მისა ძემან ადერისამან და პრქუა: ესე და ესე მიყავნ მე ღმერთთა მათ ჩემთა, და ესე და ესე შემძინონ, უკუეთუ ეყოს მიწა ქუეყანისა შენისა კელთა ერისა ჩემისა მკურცხლისათა.

11. მიუგო მეფემან ისრაჲლისამან და პრქუა: კმა არს, აწ ნულარა იქადინ მღუნავი იგი, ვითარცა მართალი.

12. და იყო, ვითარცა მიუგო მას სიტყუაჲ ესე და იგი შე-ოდენ-ღვინებულ იყო და ყოველნი იგი მეფენი მის თანა კარავსა შინა, პრქუა მონათა თვისთა: მოადგეთ პატნეზი! და მოადგეს პატნეზი გარემო ქალაქსა მას.

13. და, აჰა, წინაწარმეტყუელი ერთი მივიდა აქაბ მეფისა ისრაჲლისა და პრქუა: ესრეთ იტყვს უფალი: იხილე აწ დიდი ესე ამბოხი და, აჰა, მე მივსცნე იგინი კელთა შენთა ღღეს და უწყოდე, რამეთუ მე ვარ უფალი.

14. და თქუა აქაბ: რათამე? და პრქუა: ესრე იტყვს უფალი: ყრმებითა სოფლისა მის მთავართათა. და პრქუა აქაბ: ვინ მიეტეოს პირველ ღუაწლსა ამას?

15. და პრქუა: შენ აღრაცხენ მონანი იგი მთავართანი! და იპოვნეს ორას-ოცდაათ. და მერმე აღრაცხნა ყოველი იგი ერი და ყოველნი ძენი ძლიერებისანი და იყუნეს შვდ ათას.

16. და განვიდეს შუა სამხრის ოდენ და ძე იგი ადერისი შე-ოდენ-ღვინებულ იყო და დამთურალ სოკქოთს, იგი თავადი და ათორმეტნი მეცენი, შემწენი მისნი.

17. და განვიდეს პირველ ყრმანი იგი მთავართა მათ სოფლებისათანი და უთხრეს ძესა ადერისისა და პრქუეს, ვითარმედ: კაცნი გამოვიდეს საპარიათ.

18. და პრქუა მათ: მშედობით თუ გამოვლენ, შეიპყრენით იგინი ცოცხალნი, და თუ ბრძოლად გამოვლენ, შეიპყრენით იგინი ცოცხალნი.

19. და განვიდეს ქალაქისა მისგან ყრმები მთავართა მათ სოფლებისათა, და ერი იგი შეუღდა მათ.

7. პრქუა S. 9. პრქუა S. 10. პრქუა S. 11. პრქუა S. 12. პრქუა S. 13. პრქუა S. 14. თქუა S. პრქუა S. პრქუა S. 15. პრქუა S. აღრაცხნა S. აღრიცხვა S. 18. პრქუა S.

20. და სცეს თვთეულად, ვისცა შეემთხუროდეს. და სივლტოლად იქცეს ასურასტანელნი იგი ისრაიტელთა მათგან და განერა ძე ადერისი, მეფე ასურასტანისა, აღმკედრებული სამითა მკედრითა.

21. და გამოვიდა მეფე იგი ისრაჲლისა და დააყარა ეტლები მათი და საკედარნი მათნი და დასცა ასურასტანელნი იგი დაცემითა დიდითა.

22. (და მივიდა წინაწარმეტყუელი მეფისა მის ისრაჲლისა და პრქუა მას: განძლიერდი და უწყოდე და იხილე, რა ყო. რამეთუ შემდგომად ამის წელიწდისა ძე ადერისი, მეფე ასურასტანისა, გამოსლვად არს შენ ზედა).

23. და მონანი მეფისა მის ასურასტანელისანი ეტყვიან მას: ღმერთი მათა არს ღმერთი იგი ისრაჲლისა და არა ღმერთი ველთა, და მისთვის გუძლეს ჩუენ; უკუეთუ ვეწყუნეთ მათ, ადვილცა ვსძლოთ მათ.

24. და აწ ყო მსგავსად სიტყვისა ამის: გარდაადგინენ მეფენი ეგე ადგილით თვისით და დაადგინენ მათ წილ მთავარნი.

25. და აღედგინოს შენ ერი ერისა ამის წილ, რომელ განგვეკა შენ და საკედარნი საკედართა მათ წილ და ეტლნი ეტლთა მათ წილ და სცე მათ ბრძოლად ველსა, სძლო მას. და მიერჩდა კმასა მისსა. და ყო ეგრე.

26. და იყო შემდგომად მის წლისა ახილვა-ყო ძემან ადერისამან ასურასტანისა და გამოვიდა აფეკად წყობად ისრაჲლისა.

27. და ძეთა მათ ისრაჲლისათა ახილვა-ყვეს და განგუნდნეს ორგან და მიეგებოდეს წინა მათსა ბრძოლად და ძენი იგი ისრაჲლისანი იყუნეს წინა მათსა, ვითარცა ორნი სამწყსონი თხათანი, ხოლო ასურთა მათ აღავსეს ქუეყანა იგი.

28. და მივიდა კაცი იგი ღმრთისა და პრქუა მეფესა ისრაჲლისასა: ესრე იტყვის უფალი ამისთვის, რამეთუ თქუეს ასურთა მათ, ვითარმელ: ღმერთი მათა არს უფალი ღმერთი ისრაჲლისა და არა ღმერთი ველთა. მე მიგცე დღე იგი დიდი ქელთა შენთა და უწყოდე; რამეთუ მე ვარ უფალი.

29. და დაიბანაკეს მათ პირისპირ მათსა შუდ დღე. და იყო, შემდგომად შუდისა მის დღისა განეწყუნეს ბრძოლად და დასცა ისრაჲლმან ასურასტანელთა მათ ასი ათასი მკვრცხლთა ერთსა შინა დღესა.

30. და ნეშტნი იგი მიივლტოდეს აფეკად, ქალაქსა თვისსა, და დაეცა ზღუდე იგი ოცდაშუდი ათასთა მათ ზედა კაცთა ნეშტთა და ძე იგი ადერისი ივლტოდა და შეივლტოდა სახიდ თვისა სენაკით სენაკად.

31. და პრქუეს მონათა მათ თვისთა. აჰა, ესერა, უწყით, რამეთუ მეფენი სახლისა მის ისრაჲლისანი მოწყალენი არიან. აწ შთავიცვათ ძაძა და მოვიდვათ საბელი თავსა და განვიდეთ. მეფისა მის ისრაჲლისა, გან-ხოლო-თუ-არინნეს თაენი ჩუენნი.

32. და შთაიცვეს ძაძა და მოიდვეს საბელი თავსა თვისსა და პრქუეს მეფესა მას ისრაჲლისასა: მონა შენი, ძე ადერისი, ესრეთ იტყვის: ცხოვნიდნი თავი ჩემი. და პრქუა აჰაბ: ცოცხალდა თუ არს? ძმა ჩემი არს.

33. და კაცთა მათ დაიზმნეს და გულისხმა-ყვეს და მოისმინეს სიტყუაჲ პირისაგან მისისა და პრქუეს: ძმა შენი, ძე ადერისი, აჰა არს. და პრქუა აჰაბ: შევედით, გამოიყვანეთ იგი. და გამოვიდა მისა ძე ადერისი და აღსვა იგი ეტლთა მათ მისთა თანა.

34. და ჰრქუა: ქალაქნი იგი დაიპყრნა მამამან ჩემმან მამისაგან შენისა, კუალად გააგო შენდავე და დასდვა ხარკი დამასკესა, ვითარცა დასდვა მამამან ჩემმან ხარკი სამარიას და მე აღთქმა-ვეო შენ თანა და დავდვა აღთქმა მის თანა. და განუტევე იგი და წარივიდა.

35. და კაცმან ერთმან ძეთა მათ წინაწარმეტყუელთაგანმან ჰრქვა მოყუასსა თვისსა სიტყუთა უფლისათა: მომკალ მე და არა ინება მან მოკლვად ჩინსა.

36. ხოლო ჰრქუა მას: ამისთვის, რამეთუ არა ისმინე კმა უფლისა, აჰა, ვითარცა წარხვდე ჩემგან, განგბძაროს შენ ლომმან. და ვითარცა წარივიდა იგი მისგან, პოვა იგი ლომმან და მოკლა იგი.

37. და მიემთხვა მას სხუად კაცი და ჰრქუა მას: მომკალ მე და დასცა მას კაცმან მან და დაღეწა.

38. და მოვიდა წინაწარმეტყუელი და დადგა წინაშე მეფისა მის გზასა ზედა და დაიხურნა თულნი თვისნი.

39. და იყო, ვითარცა წარმოვიდოდა მეფე და მან ლალად-ყო მეფისა მიმართ და თქუა: მონა შენი განვიდა ერსა თანა ლუაწლსა და, აჰა, კაცმან ერთმან მოიყუანა ჩემდა კაცი და მრქვა: დამიმარბე კაცი ეგე, უკუეთუ ვანრინებოი. განგერეს, იყოს თავი შენი თავისა მისისა წილ, ანუ ტალანტი ერთი ვეცხლისა მომიწონო მე.

40. და იყო ვიდრე მონა შენი იქი და აქა, ვხედვედ და იგი არა უწყვი, ვიდრე კლა. და ჰრქუა მეფემან ისრაჴლისამან მას: აჰა, შენცა სტყუი ჩემდა მომართ, მო-სამე-ჰკალ.

41. და ისწრაფა და უკანაიკადა საბურველი იგი თულთაგან მისთა. და იცნა იგი მეფემან ისრაჴლისამან, ვითარმედ წინაწარმეტყუელთაგანი არს იგი.

42. და ჰრქუა მას: ესრეთ იტყუს უფალი: *ამისთვის, რამეთუ განუტევე შენ კაცი წინაწარმეტყუელი კელთაგან შენთა, იყავნ თავი შენი თავისა მისისა წილ და ვერი შენი ერისა მისისა წილ.

43. და წარივიდა მეფე ისრაჴლისა სახილ თვისა მწუხარე და დაქსნილი და მივიდა სამარიად.

21

1. და იყო, შემდგომად ამით სიტყუათა იყო ვენაჯი ერთი ნაბუთესი იეზრაიტელისა მახლობელად კალოსა მას აჰაბისსა, მეფისა მის სამარიტელთასა.

2. და ეტყოდა მეფე ნაბუთეს და ჰრქუა: მომეც მე ვენაჯი შენი, რათა იყოს მტილად ჩემდა სამხლედ, რამეთუ მახლობელიცა არს ჩემდა სახლსა და მიგცე შენ სხუად ვენაჯი უმჯობესი მაგისსა, უკუეთუ კულა გნებავს, შენ მიგცე ვეცხლი სასყიდელად მაგისსა (და იყოს მტილად ჩემდა სამხლედ).

3. და ჰრქუა ნაბუთე მეფესა: ნუ იყოფინ ჩემდა უფლისაგან ჩემისა, ვითარცა მიგცე შენ სამკურდებელი მამათა ჩემთა?

4. და შევიდა აჰაბ მწუხარე და გულმწყრალ სიტყუათა მათთვის ნაბოთესთა იზრაიტელისა, რამეთუ ჰრქუა მას: არა მიგცე შენ სამკურდებელი მამათა ჩემთა. და მიწვა იგი ცხედარსა თვისსა და დაიხურა პირი თვისი და არა კამა პური.

34. ჰრქუა S. 36. ჰრქუა S. 37. ჰრქუა S. 39. თქუა S. 40. ჰრქუა S. 42. ჰრქუა S. 2. ჰრქუა S. 3. ჰრქუა S. 4. ჰრქუა S.

* ქვე. 22. ვ. 38.

5. და შევიდა მისა იეზაბელ, ცოლი თვისი, ეტყოდა მას და ჰრქუა: რამსა მწუხარე არს სული შენი და არა სკამ პურსა?

6. და თქუა: ამისთვის, რამეთუ ვეტყოდე ნაბოთეს იზრაიტელსა, ვითარმედ, ნოემც ვენაჲი შენი ვეცხლად სასყიდლად და, უკეთეთ გნებაეს, მოგცე შენ სხუად ვენაჲი მაგისა წილ. და თქვა: არა მიგცე შენ სამკვდრებელი მამათა ჩემთა.

7. და ჰრქუა მას იეზაბელ, ცოლმან მისმან: აწ ეგრეთ ჰყო შენ მეფობა ეგე შენი ისრაჲლსა ზედა? აწ აღდეგ და ჭამე პური და განიფრთხე და მე მიგცე შენ ვენაჲი იგი ნაბოთესი იეზრაიტელისა.

8. და მიწერა როარდაგი სახელად აქაბისა და დაბეჭდა ბეჭდითა მისითა და მიუძღვნა მოხუცებულთა მათ და აზნაურთა მის ქალაქისათა, რომელნი დამკვდრებულ იყუნეს ნაბუთეს თანა.

9. და დაწერილ იყო ჰროარდაგსა მას ესრეთ: იმარხეთ მარხვა და დასუთ ნაბუთე მთავრად ერსა მაგას.

10. და დასხენით ორნი კაცნი, ძენი უსჯულოებისანი, პირისპირ მისა და შესწამონ მას და ჰრქუან, ვითარმედ: აყურთხე, ნაბოთე, ღმერთი და მეფე და განიყვანეთ იგი, დაკრიბეთ ქვა და მოკუედინ.

11. და ყვეს მოხუცებულთა მის ქალაქისათა და აზნაურთა, რომელნი სხდეს ქალაქსა მას შინა, ვითარცა მიველინა მათა იეზაბელს, და ვითარცა წერილ იყო ჰროარდაგსა მას.

12. და განუწყესეს მარხვა და დასვეს ნაბუთე მთავრად ერსა მას.

13. და მივიდეს ორნი კაცნი, ძენი უსჯულოებისანი, და დასხდეს პირისპირ მისა და შესწამეს კაცთა მათ განდგომილთა ნაბუთეს წინაშე ყოვლისა ამის ერისა და ჰრქუეს: აყურთხე, ნაბუთე, ღმერთი და მეფე. და განიყვანეს იგი გარეშე ქალაქსა მას და დაკრიბეს მას ქვა და მოკულდა.

14. და წარავლინეს იეზაბელისა და ჰრქუეს: დაიქოლა ნაბუთე ქვითა და მოკულდა.

15. და იყო, ვითარცა ესმა იეზაბელს, რამეთუ ქვადაკრებულ იქმნა ნაბოთე და მოკულდა, ჰრქუა იეზაბელ აქაბს: აღდეგ და დაიმკვდრე ვენაჲი იგი ნაბუთესი იეზრაიტელისა, რომელი არა მოგცა შენ ვეცხლად, რამეთუ არა არს ნაბუთე ცოცხალ, არამედ მოკულდა.

16. და იყო, ვითარცა ესმა აქაბს, ვითარმედ მოკულდა ნაბოთე იეზრაიტელი დაიბო სამოსელი თვისი და შთაიცვა ძაძა, და იყო შემდგომად ამისა და აღდეგა აქაბ და შთავდა ვენაგსა მას ნაბუთეს იეზრაიტელისასა დაპყრობად მას.

17. და ეტყოდა უფალი ელიას თეზაბიტელსა და ჰრქუა:

18. აღვედ, შთავედ და მიეგებოდე აქაბს, მეფესა ისრაჲლისასა, რომელ არს სამარისა, რამეთუ შთასრულ არს იგი ვენაგსა მას ნაბოთესასა დაპყრობად მისა.

19. და ეტყოდე მას და არქუ: ესრეთ იტყვს უფალი, ვითარმედ: მოჰკალ და დაიმკვდრე, ამისთვის ესრე იტყვს უფალი: *ადგილსა, რომელსა აღწებეს ძაღლთა და ღორთა სისხლი ნაბოთესი, მუნ აღწებან სისხლი შენი ძაღლთა და როსპიკნი იბანენ სისხლითა შენითა.

5. ჰრქუაჲ S. 6. თქუაჲ S. გნებაეს S. 7. ჰრქუაჲ S. განიფრთხეჲ S. 10. ჰრქუაჲ S. აყურ-
რთხა S. მოკუედინ S. 15. ჰრქუაჲ S. 17. ჰრქუაჲ S.

* ქვე. 22. ვ. 38.

20. და მოვიდა ელია აქაბისა და ეტყოდა მსგავსად სიტყვსა მის და ჰრქუა აქაბ ელიას: მპოე მეა, მტერო ჩემო? და ჰრქუა ელია: გპოვე, რამეთუ ცუდად აღილაღე და ქმენ ბოროტი წინაშე უფლისა განრისხებად მისა.

21. *აჰა, მე მოვავლინო შენ ზედა ძერი და აღატყდეს შემდგომად შენსა, და მოვსპო აქაბისი და არა დაუტეო, რომელი აფსმიდეს კედელსა და ჰირვეული იგი და დაცემული ისრაჴლისა.

22. და მივსეცე სახლი შენი, ვითარცა *სახლი იერობუამისი, ძისა ტაბატისა, და ვითარცა სახლი ***ბაასისი, ძისა აქიასი, განრისხებათა მაგათუს, რომელ განმარისხე მე და აცთუნე ისრაჴლი.

23. ****და იეზაბელისთვის იტყვეს უფალი: ნაცულად ნაბოთესა ძაღლთა შექამონ იგი ზღუდესა მას თანა იეზრაიტელისასა.

24. მომკუდარნი აქაბისნი ქალაქსა შინა შექამენ ძაღლთა და მომკუდარნი მისნი ველსა შექამენ ფრინველთა ცისათა.

25. რამეთუ ცუდად აჰყვა აქაბ ყოფად ბოროტისა წინაშე უფლისა, რამეთუ შესულია იგი იეზაბელ, ცოლმან თესმან.

26. და მოიძაგა ფრიად შედგომად კვალსა მას საძაგელთასა მსგავსად ყოვლისა მის, რადცა ქმნა ამორეველმან, რომელნი მოსპნა უფალმან პირისაგან ძეთა მათ ისრაჴლისათა.

27. და სიტყვსა მისთვის, რომელ შეიკდიმა მეფემან პირისაგან უფლისა, და მივიდოდა ტირილით და დაიპო სამოსელი თვისი და შთაეცვა ძაძა კორცთა მისთა და დაიმარხა დღესა მას, რომელსა მოკუდა ნაბუთე იეზრაიტელა და ძე მისი მივიდოდა მღუნარედ.

28. და იყო სიტყუა უფლისა ელიასა აქაბისთვის და ჰრქუა უფალმან:

29. იხილე, ვითარ შეიკდიმა აქაბ პირისაგან ჩემისა და შეინანა და თქუა უფალმან: არა მოვავლინო ძერი დღეთა მაგისთა, არამედ *****დღეთა ძისა მაგისისათა მოვავლინო ძერი ზედა სახლსა მაგისსა.

22

1. და დასხდეს სამ წელ, და არა იყო ბრძოლა შორის ასურასტანელთა და შორის ისრაიტელთა.

2. *****და იყო, წელსა მას მესამესა შთავიდა იოსაფატ, მეფე იუდასი, მეფისა მის ისრაჴლისა.

3. და ჰრქუა მეფემან ისრაჴლისამან მონათა თვსთა: არა უწყით, რამეთუ ჩუენი არს რამათ გალადი? და ჩუენ დაღუძმებულ ვართ მოღებად ქელთაგან მეფისა ასურათასა?

4. და ჰრქვა მეფემან ისრაჴლისამან იოსაფატს: გამოვედ ჩემ თანა ბრძოლად რამათდ გალადიისა. და ჰრქვა იოსაფატ მეფესა ისრაჴლისასა: ვითარცა შენ, ეგრეთცა მე, ვითარცა ერი შენი — ერი ჩემი და ვითარცა საკედარნი შენნი — ეგრეთცა და საკედარნი ჩემნი.

5. და ჰრქუა იოსაფატ, მეფემან იუდისმან მეფესა ისრაჴლისასა: მო და ვკითხოთ დღეს უფალსა.

20. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 22. განრისხებათა S. 28. ჰრქუა S. 29. თქუა S. 3. ჰრქუა S. დაღუძმებულ ვართ S. 5. ჰრქუა S. მოე S.

* 4. მფთ. 9. ბ. 8. ** ზემ. 15. ვ. 29. *** ზემ. 16. ა. 3. **** 4. მფთ. 9. ზ. 36. ***** 4. მფთ. 9. ვ. 26. ***** 2. ნეშტ. 18. ა. 2.

6. და შეკრიბნა მეფემან ისრაშლისამან ყოველნი წინაწარმეტყუელნი თჳსნი. ვითარ ოთხას ოდენ კაცი და ჰრქუა მათ მეფემან: მივიდე რამათ გალადისა ზედა ბრძოლად, ანუ ადგილ-ვიპყრა? და ჰრქუეს: აღდეგ და მოცემით ზოსცეს უფალმან კელთა მეფისათა.

7. და ჰრქუა იოსაფატ მეფესა მას ისრაშლისასა: არს ვინ აქა წინაწარმეტყუელი უფლისა, ანუ არა? და ვკითხოთ მის მიერ უფალსა.

8. და ჰრქუა მეფემან ისრაშლისამან იოსაფატს: არს აქა კაცი ერთი ღმრთისა, რომლისა მიერ ვკითხებოდა უფალსა და მე მოვიძულე იგი, რამეთუ არა რტყეს ჩემთვის კეთილსა, არამედ ძვრსა, მიქეა, ძე იემლაისი. და ჰრქუა იოსაფატ, მეფემან იუდასმან: ნუ ეგრე იტყვ, მეფე.

9. და მოუწოდა მეფემან ისრაშლისამან საჭურისსა ერთსა და ჰრქუა: აღრე მოიყვანე მიქეა, ძე იემლაისი.

10. და მეფე ისრაშლისი და იოსაფატ, მეფე იუდასი, სხდეს თუთვეულად საეპრძელთა ზედა ჭურვილნი ბჭეთა მათ თანა სამარიასათა და ყოველნი იგი ჭურუმნი მისნობდეს წინაშე მათსა.

11. და ქმნა სედეკია, ძემან ქანანისამან, რქანი რკინისანი და თქვა: ესრეთ იტყვს უფალი: ამით ერქენდე და მოსპო ასურასტანელი სრულიად.

12. და ყოველნი იგი წინაწარმეტყუელნი წინაწარმეტყულებდეს ეგრეთვე და იტყოდეს: აღვედ რამათად გალადისად, და წარგემართოს და მოგცეს უფალმან კელთა შენთა მეფე იგი ასურასტანელთა.

13. და მოციქული იგი, რომელ მივიდა წოდებად მიქეასა, უთარა მას და ჰრქუა: აბა, ეგერა, ყოველნი იგი წინაწარმეტყუელნი იტყვან, ვითარცა ერთითა პირითა კეთილსა მეფისათს. აწ იყავნ სიტყუაჲ შენი, ვითარცა ერთისა მათგანისა და იტყოდე კეთილსა.

14. და თქუა მიქეა: ცხოველ არს უფალი, რამეთუ, რამცა მრქვის მე უფალმან, მასცა ვიტყოდნი.

15. და მოვიდა მეფისა და ჰრქუა მას მეფემან: მიქეა, აღვიდე რამათ გალადისა ბრძოლად, ანუ ვდგე აქა? მიუგო და ჰრქუა: აღვედ და წარგემართოს და მოგცეს უფალმან კელთა შენთა.

16. ჰრქუა მას მეფემან მერმე: გაფუცებ შენ, რათა სთქუა ჭეშმარიტი სახელთა უფლისათა.

17. და ჰრქვა მიქეა: არა ეგრე, ვიხილე ყოველი ისრაშლი განბნეული მათა, ვითარცა სამწყსო, რომლისა არა არიან მწყემს. და თქუა უფალმან: არა ვინ არს მაგათა უფალ, მიიქედ თუთვეულად სახიდ თჳსა მშუდობით.

18. და ჰრქუა მეფემან ისრაშლისამან იოსაფატს, მეფესა იუდაისასა: არა გარქვა შენ, ვითარმედ არა წინაწარმეტყუელებენ ჩემთვის კეთილსა, არამედ ძვრსა?

19. და ჰრქუა მიქეა: არა ეგრე, არა თუ მე რამმე, არამედ ისმინე სიტყუაჲ უფლისა, რამეთუ ვიხილე უფალი ღმერთი ისრაშლისა მჯდომარე ზედა საყდართა თჳსთა და ყოველნი ერნი ზეცისანი დგეს გარემო მისა მარჯულ და მარცხლ.

6. ჰრქუაჲ S. 7. მივიდა S. ჰრქუაჲ S. მის — „ი“ ჩამატებული. 8. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 9. ჰრქუაჲ S. 12. „იგი“ — ჩამატებული. 13. ჰრქუაჲ S. 14. თქუაჲ S. 15. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 16. ჰრქუაჲ S. სთქუაჲ S. 17. თქუაჲ S. 18. ჰრქუაჲ S. 19. ჰრქუაჲ S. მარცხლ S.

20. და თქუა უფალმან: ვინ შეიტყუოს აქაბ, მეფე ისრაჲლისა, და აღვიდეს და დაეცეს რამათ გალადსა? და თქვეს ვინმე ესრე და ვინმე ეგრე.

21. და წარვიდა სული წინაშე უფლისა და თქუა: მე შევიტყუო იგი. და ჰრქუა მას უფალმან: რათა?

22. და ჰრქუა მას: მივიდე და ვექმნე-სული ცრუ პირსა ყოველთა მათ წინა-წარმეტყუელთა მისთასა. და ჰრქუა: შეიტყუე, და შეუძლო, განვედ და ყავ ეგრე.

23. და აწ, აჰა, მოსცა უფალმან სული სიცრუსა პირსა ყოველთა მათ წინაწარმეტყუელთასა და უფალი იტყოდა შენ ზედა ძვრსა.

24. და მიუდგა თანა სედეკია, ძე ქანანისი, და სცა ღაწუსა მიქეასსა და ჰრქუა: რომელი სული უფლისა არს იგი, რომელ განმეშორა ჩემგან და გეტყოდა შენ?

25. და ჰრქუა მიქეა: აჰა, შენ თვთ იხილო მას ღღესა შინა, რაჟამს შეივლტოდი სენაკით სენაკად დამალვად.

26. და თქუა მეფემან ისრაჲლისამან: შეიპყართ მიქეა და მიეციოთ ამონს, ქალაქაბეტსა, და იოასს, ძესა მეფისასა.

27. და არქუთ: ესრე იტყვს მეფე, შესვით ეგე საპყრობილესა და ჳამოს პური ჳირისა და წყალი იწროებისა, ვიდრემდე მოვიქცე მშვდლობით.

28. და ჰრქუა მიქეა: და უკუეთუ მოქცევით მოიქცე მშვდლობით უკუე. ვიდრე არა მეტყოდა მე უფალი. და თქუა მეფემან: აწ ისმინეთ ყოველმან მავან ერმან.

29. და განვიდა მეფე იგი ისრაჲლისა და იოსაფატ, მეფე იუდასი, მის თანა რამად გალადისა.

30. და ჰრქუა მეფემან ისრაჲლისამან იოსაფატს, მეფესა იუდასასა: შევი-მოსო სხვად და შევიდე ბრძოლად და შენ შეიმოსო ჩემი სამოსელი. და უცნაურ იქმნა თავი მეფემან ისრაჲლისამან და შევიდა ღუაწლსა მას.

31. და მეფემან ასურასტანისამან ამცნო მეეტლეთა მათ თვსთა და ჰრქუა: ნუ შეახებთ ნუცა დიდსა, ნუცა მცირესა, არამედ მეფესა ზოლო ისრაჲლისასა.

32. და იყო, ვითარცა იხილეს მეეტლეთა მათ იოსაფატ, მეფე იუდასი, და თქუეს ურთიერთას: ვგონებთ, თუ ესე არს მეფე იგი ისრაჲლისა. და ვარე-შეიცივეს იგი და ღაღად-ყო იოსაფატ.

33. და იყო, ვითარცა იხილეს მეეტლეთა მათ, რამეთუ არა იგი იყო მეფე ისრაჲლისა, მიაქციეს მისგან.

34. და მოირობა ერთმან ვინმე მოისართავანმან და სცა მეფესა ისრაჲლისასა ჳაჳუსა ზედა და განაწონა ფილტუსა. და ჰრქუა მეეტლესა მას თვსსა: მოაქციე ეტლი ეგე და უკუნმაქციე ღვაწლისა ამისგან, რამეთუ წყლულ ვარ.

35. და განძლიერდა ღუაწლი იგი მას ღღესა შინა და მეფე დგა ზედა ეტლთა მათ პირისპირ ასურასტანელთა მათ დლითგან მიმწუხრამდე. და გარდა-მოექანებოდა სისხლი იგი წყლულისა მისგან და აღაქვებდა უბესა მის ეტლისასა. და ვითარცა დამწუხრდა, აღმოვდეს სულნი.

36. და შთასულასა ოდენ მზისასა ვმოზდა ქადაგი ერისა მის და თქუა: მოი-ქციეთ თვთეულად ქალაქსა თვსსა, ქუეყანად თვსა.

20. თქუაჲ S. 21. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 22. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ² S. შეიტყუი S. 24. ჰრქუაჲ S. 25. ჰრქუაჲ S. 26. თქუაჲ S. შეიპყართ S. 28. ჰრქუაჲ S. უკუშ S. თქუაჲ S. 30. ჰრქუაჲ S. 31. ჰრქუაჲ S. 34. ჰრქუაჲ S. 35. დამწუხრდეს S. 36. თქუაჲ S.

37. რამეთუ მოკუდა მეფე. და მოვიდეს სამარიად და დაფლეს იგი სამარიას.

38. და განრცხნეს ეტლნი იგი სისხლისა მისგან წყალთა მათ სამარიასათა. და ლოკდეს ღორნი და ძაღლნი სისხლსა მისსა და როსპიკნი იბანნეს სისხლსა მას მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, რომელსა იტყოდა პირითა ელიასითა.

39. და ნეშტნი სიტყუათა აქაბისთანი და ყოველი, რაცა ქმნა და სახლი იგი ბილოსძვალისა, რომელი ქმნა, და ყოველნი იგი ქალაქნი, რომელ აღაშენნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა დღეთა მეუფეთა ისრაჴლისათა.

40. და დაიძინა აქაბ მამათა თჳსთა თანა და მეფობდა ოქოზია, ძე მისი, მის წილ.

41. და იოსაფატ, ძე ასასი, მეფობდა ზედა იუდასა წელსა მეოთხესა აქაბ მეფისა ისრაჴლისა.

42. და ოცდა ათხუთმეტისა წლისა იყო იოსაფატ დღეგომასა მას მისსა მეფედ და ოცდახუთ წელ მეფობდა იერუსალჴმს და სახელი დედისა მისისა ასუზა, ასული სალსალასი.

43. და ვიდოდა ყოველთა გზათა ასას, მამისა თჳსისათა და არა გარდააქცია მათგან და ქმნა სამართალი წინაშე უფლისა.

44. გარნა მალალნი იგი, რამეთუ მოსპნა; ერი იგი უზორვიდავე და უკმევედა საკუმეველსა ზედა მალალთა მათ.

45. და მშვილობაჲ იყო შორის იოსაფატისა და მეფისა მიმართ ისრაჴლისა.

46. და ნეშტნი სიტყუათა იოსაფატისთანი და ძღოერებანი მისნი, რომელ ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასათა.

47. და შეწირულნი, რომელ დაშთომილ იყუნეს დღეთა მათ მამისა მისისათა, მოსპნა ქუეყანით.

48. და მეფე არა დგა ედომს დამტკიცებულად.

49. და მეფემან იოსაფატ ქმნა ნავნი მიმავალნი თარსით და სოფირად, რომელთა მოაქუნდა ოქრო და არღარა ვიდოდეს, რამეთუ დაიმუსრნეს ნავნი იგი გასიონ გაბერს.

50. მიერ ჟამსა ჰრქუა ოქოზია, ძემან აქაბისამან, იოსაფატს: მოვიდენ მონანი შენნი მონათა ჩუენთა თანა და ნავნი შენნი ნავთა ჩემთა თანა და არა ინება იოსაფატ.

51. და დაიძინა იოსაფატ მამათა თჳსთა თანა და დაეფლა ქალაქსა მას დავითისასა და მეფობდა იორამ, ძე მისი, მის წილ.

52. და ოქოზია, ძე აქაბისი, მეფობდა ისრაჴლსა ზედა სამარიას წელსა მას მეჩუდმეტესა იოსაფატისასა, მეფისა იუდასასა, მეფობდა ისრაჴლსა ზედა ორ წელ.

53. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და ვიდოდა გზათა აქაბის, მამისა თჳსისათა, და გზათა იეზაბელის, დედისა თჳსისათა, სახლისა მის იორობომისა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან აცთუნა ისრაჴლი,

54. და ამონა კერპთა მათ, თაყუანი-სცა მათ და განარისხა უფალი ღმერთი ისრაჴლისა უმეტეს ყოველთა მათ წინანდელთა მისთა.

**წიგნი მეოთხე მეშუთა, ებრაელები ვალაქიმ, რომელ არს
მეორე**

1

1. ეცრუვა მოაბ ისრაჲლსა შემდგომად სიკუდილისა მის აქაბიანა.

2. და გარდმოვარდა ოქოზია ქორსა მას არდაბავით, რომელ-იგი იყო სა-
მარიას, და დასნეულდა და წარავლინა მოციქულნი და ჰრქუა მათ: მივედით
და ჰკითხეთ ბაალს მწერსა, ღმერთსა მას აკყარონისასა, უკუეთუ განვერე მუ
ამას სენსა. და წარვიდეს კითხვად.

3. და ანგელოზი უფლისა უწოდდა ელიას თეზბიტელსა და ჰრქუა: აღდეგ
და მივეგებოდე მოციქულთა მათ ოქოზია მეფისა სამარიასათა და არქუ მათ:
არამე არსა ღმერთი ისრაჲლისა შორის და მიხვალთ თქუენ კითხვად ბაალისა-
სა, მწერსა მას და ღმერთსა აკყარონისასა?

4. და არა ეგრე, არამედ ესრე იტყვს უფალი: ცხედარსა მაგას ზედა, რო-
მელსა აღქედ, არა გარდამოკდე მაგიერ, არამედ მაგას ზედა სიკუდილითა მოჰკუ-
დე. და წარვიდა ელია და ჰრქუა მათ.

5. და მიიქცეს მოციქულნი იგი მისავე და ჰრქუა მათ: რა არს, რამეთუ
მოიქეცი?

6. და ჰრქუეს მას: კაცი ერთი მოგვეგებოდა ჩუენ და გურქვა ჩუენ: მივე-
დით და მოიქეცი მეფისა მის, რომელ წარმოგავლინა თქუენ და არქუთ მას:
ესრე იტყვს უფალი ამისთვის, ვითარმედ: არა არს ღმერთი შორის ისრაჲლისა
და მიხვალთ კითხვად ბაალისსა, მწერსა მას, ღმერთსა აკყარონისასა? არა ეგრე,
არამედ ცხედარსა მაგას, რომელსა აღქედ, მაგიერ არა გარდამოკდე, არამედ
მანდავე ზედა სიკუდილითა მოჰკუდე.

7. და ჰრქუა მათ მეფემან: რა ხატი იყო კაცი იგი, რომელი მოგვეგებოდა
და გრქუა სიტყუად ეგე?

8. და ჰრქუეს: კაცი მატყიერ და სარტყელი ტყავისა ერტყა წელთა მის-
თა. და თქუა: ელია თეზბიტელი არს იგი.

9. და წარავლინა ერგასისთავი ერგასისითურთ მისით, და მივიდეს მისა და
ელია ჯდა ზედა თავსა მის მთისასა. სიტყუად იწყო ერგასისთავმან და ჰრქუა
მას: კაცო ღმრთისაო, გიწოდს შენ მეფე, გარდამოკდე მაგიერ!

10. მიუგო ელია და ჰრქუა ერგასისთავსა მას: უკუეთუ კაცი ღმრთისა ვარ
მე, გარდამოკედინ ცეცხლი უფლისა მიერ ზეცით, შეგჰამენ შენ და ერგასისნი
ეგე შენნი. და გარდამოკდა ცეცხლი ზეცით და შეჰამა იგი და ერგასისნი იგი
მისნი მის თანა.

2. ჰრქუა S. 3. ჰრქუა S. 4. ჰრქუა S. 5. ჰრქუა S. 6. აკყარონისასა S. 7. ჰრქუა
S. გრქუა S. 8. თქუა S. 9. სიტყუად S. ჰრქუა S. 10. ჰრქუა S.

13. მცხეთური ხელნაწერი

11. და შესძინა მეფემან და მიავლინა სხუამ ერგასისთავი და ერგასისნი მის თანა და აღკდა ერგასისთავი იგი და ეტყოდა კაცსა მას ღმრთისასა: კაცო ღმრთისაო, ესრე იტყვს მეფე: გარდამოკვდ მაგიერ აღრე.

12. მიუგო ელია და ჰრქუა მას: უკუეთუ კაცი ღმრთისა ვარი მე, გარდამოკვდინ ცეცხლი ზეცით და შეგკამენ შენ და ერგასისნი ეგე შენნი. და გარდაპოვდა ცეცხლი უფლისა მიერ და შეკამა იგი და ერგასისნი მისნი მის თანა.

13. და შესძინა მერმეცა მეფემან მესამედ და მიავლინა ერგასისთავი და ერგასისნი მის თანა. და მივიდა მისა ერგასისთავი იგი მესამე და დაიდგნა ბუტკლი წინაშე ელიასა, ევედრებოდა მას და ეტყოდა: კაცო ღმრთისაო, დიდებულ-ყავ თავი მონისა შენისა და თავნი ერგასის ამათ მონათა შენათანი წინაშე თულათა შენთა.

14. რამეთუ, აჰა, ესერა, გარდამოვარდა ცეცხლი ზეცით და შეკამნა ორნივე იგი ერგასისთავნი პირველნი და ერგასისნი მისნი და შეარაცხენ აწ თავნი მონათა ამათ შენათანი წინაშე თულათა შენთა.

15. და ჰრქუა ანგელოზმან უფლისამან ელიას: გარდამოვედ და მივედ მაგის თანა და ნუ გეშინინ პირისაგან მათისა. და აღდგა და გარდამოვიდა მიერ მათ თანა მეფისა.

16. და ეტყოდა ელია მას და ჰრქუა: ამისთვის, რამეთუ მიავლინენ მოციქულნი კითხვად ბაალისა, მწერისა მის, ღმრთისა აკყარონისა, რეცა არა არს ღმერთი შორის ისრაელისა კითხვად მის მიერ, არა ეგრე, არამედ ცხედარსა მაგასა ზედა, რომელსა აღკვდ, არა გარდამოკვდ მაგიერ, არამედ სიკუდილითა მოკვდდე.

17. და მოკულა ოქოზია მსგავსად სიტყვსა მის უფლისა, ვითარცა ეტყოდა ელია (და იორამ, ძე აქაბისი, მეფობდა ისრაელსა ზედა სამარიასა ათორმეტ წელ წელსა მას მეთურამეტესა იოსაფატისასა, მეფისა იუდასსა, და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ხოლო არა ვითარცა ძმათა თვსთა და დედამან თვსმან, დაამკუნა ძეგლნი იგი ბაალისნი, რომელ აღმართნა მამამან მისმან და დამუსრნა იგინი, ხოლო ცოდვასა მას სახლისა იერობოამისასა, ძისა ნაბატისა, რომელმან აცთუნა ისრაელი, შეუდგა და არა განეშორა. და განრისხნა გულისწყრომითა უფალი სახლსა ზედა აქაბისასა) და მეფობდა იორამ, ძმა მისი, მის წილ წელსა მესამესა იორამ მეფისა იუდასსა, ძისა იოსაფატისსა, რამეთუ არა ესვა მას ძე.

18. და ნეშტნი სიტყუათა ოქროზისთანი და, რომელ ქმნა, აჰა, ესერა, ყოველი წერილ არს წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა.

2

1. და იყო, აღყვანებასა მას ელიასსა უფლისა მიერ ძრვით ზეცად და წარვიდეს ელია და ელისე გალგალით.

2. და ჰრქუა ელია ელისეს: ჭედ შენ აქა, რამეთუ უფალსა მიუვლინებთ მე ბეთელამდე. და ჰრქუა ელისე: ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი! არა დაგიტეო შენ. და მივიდოდეს ბეთელად.

3. და გამოეგებოდეს ძენი იგი წინაწარმეტყუელთანი, რომელ იყუნეს ბეთელს, შემთხუევად მათა და ჰრქუეს ელისეს: შენ უწყიმეა, რამეთუ ღღეს აღამაღლებს უფალი უფალსა მაგას შენსა თავისაგან შენისა? და ჰრქუა მათ: უწყი მეცა, ღუმენით.

4. და ჰრქუა ელია ელისეს: ჯედ აქა, რამეთუ უფალსა მიუვლინებზე მე იერიქოდ. და ჰრქუა: ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი! არა დაგიტეო შენ. და მივიდეს იერიქოდ.

5. და მოეგებოდეს ძენი იგი წინაწარმეტყუელთანი, რომელნი იყუნეს იერიქოს და ჰრქვეს ელისეს: უწყიმეა, რამეთუ ღღეს უფალი აღამაღლებს უფალსა მაგას შენსა თავისაგან შენისა? და თქუა: უწყი მეცა, თქუენ ღუმენით.

6. და ჰრქუა ელია ელისეს: ჯედ შენ აქა, რამეთუ უფალსა მიუვლინებზე იორდანედ და ჰრქუა ელისე: ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი! არა დაგიტეო შენ. და წარვიდეს ორნივე.

7. და ერგასის კაცი ძეთა მათ წინაწარმეტყუელთა დადგეს პარისპირ განზორებულად მათსა და დადგეს ორნივე იგი კიდესა იორდანისასა.

8. და მოილო ელია ხალენი იგი თქსი, შეეკეცა და სცა წყალსა მას. და განიპო წყალი იგი იმიერ და ამიერ, წიაღედეს ორნივე კმელსა.

9. და იყო, ვითარცა წიაღედეს და ჰრქუა ელია ელისეს: ითხოვე რამ ჩემგან, ვიდრე არღა ამაღლებულ ვარ მე შენგან. და ჰრქუა ელისე ელიას: იყავნ მრჩობლი სული შენი ჩემ ზედა!

10. და ჰრქუა ელია: ფიცხლად ითხოვე, უკუეთუ მიხილო ამაღლებული შენგან, იყავნ ეგრე, უკუეთუ არა, ნუ იყოფინ!

11. და იყო სლვასა ოდენ მათსა და სიტყუასა, აჰა, ეტლნი ცეცხლისანი და ცხენნი ცეცხლისანი. და განეშორნენ იგინი ურთიერთსა *და აღიტაცა ელია ძრვით ზეცად.

12. და ელისე ხედვიდა, ღღადებდა და იტყოდა: მამაო, მამაო, ეტლო ისრაჲლისაო და მკედარო მისო! და არღარა ხედვიდა მას და შებმა-უყო სამოსელსა და განაპო.

13. და აღილო ელისე ხალენი იგი ელიასი, რომელ დაეცა მის ზედა, და მოიქცა ელისე და დადგა კიდესა იორდანისასა.

14. და მოილო ხალენი იგი ელიასი, რომელ დაეცა მის ზედა და სცა წყალსა მას და არა განიპო და თქუა ელისე: სადა არს უფალი ღმერთი ელიასი აფფო? და სცა წყალსა მას შეორედ და განიპო ორად და წიაღჯდა ელისე კმელსა.

15. და ვითარცა იხილეს ძეთა მათ წინაწარმეტყუელთასა, რომელნი იერიქოს იყუნეს, და თქუეს: დაადგრა სული ელიასი ელისესა ზედა! და მიეგებოდეს მას და თაყუანი-სცეს პირსა ზედა ქუეყანისასა.

16. ჰრქუეს: აჰა, ესერა, არიან მონათა შენთა თანა კაცნი ერგასისნი, ძენი ძლიერებისანი, წარვიდენ და მოიძიონ უფალი შენი, ნუთუკუე აღიტაცა სულმან უფლისამან და დაავდო იგი იორდანესა ოდენ, ანუ ერთსა მათთავანსა სადამე, ანუ ბორცუთავანსა. და ჰრქუა ელისე: ნუ წარავლინებთ.

17. და აიძულეს მას, ვიდრემდის ჰრცხუნეცა და ჰრქუა: წარავლინეთ! და წარავლინეს ერგასისნი კაცნი და ეძიებდეს სამ ღღე და არა პოეს.

3. შემთხუევად S. ჰრქუა S. 4. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. 5. წინაწარმეტყუელნი S. თქუა S. 6. ჰრქუა S. ჯედ S. ჰრქუა² S. 9. ჰრქუა S. ჰრქუა² S. იყავ S. 11. სიტყუასა S. 14. თქუა S. 16. ნუთუკუ S. ჰრქუა S. 17. ჰრცხუნეცა S. ჰრქუა S.
* ზირაქ. 48. ბ. 13. 1. შ. კბ. 2. ზ. 58.

18. და მოიქცეს მისა და იგი ჯდა იერიქოს და ჰრქვა მათ ელისე: არა გარ-
წუ თქვენ, ვითარმედ ნუ მიხვალთ?

19. და ჰრქუეს კაცთა მის ქალაქისათა ელისეს: აჰა, ესერა, საყოფელი ამის
ქალაქისა კეთილ არს, ვითარცა შენ, უფალი ჰხედავ და წყალნი ესე ბოროტ
და შვილთმომსრველ.

20. და ჰრქუა ელისე: მომართუთ მე სარწყული ერთი ახალი. და მოართვეს
მას.

21. და მივიდა ელისე თვალსა მას ზედა წყაროსასა და შთაასხა მას მარი-
ლი და თქუა: ესრეთ იტყუს უფალი: განგკურნებ წყალთა ამათ და ნულარამცა
არს მაგისგან სიკუდილი და ნუცალა შვილთა სრვა.

22. და განიკურნეს წყალნი იგი მოდღენდელად დღემდე მსგავსად სიტყუსა
მის ელისესისა. ვითარცა თქუა.

23. და გამოვიდა მიერ ელისე და მოვიდოდა ბეთელად და, ვითარცა აღვი-
დოდა გზასა მას, გამოკდა ყრმები მცირეები ქალაქით, ესროდეს ქვითა და
ეკიცხევდეს და ეტყოდეს: აღვიდოდე, მტერ, აღვიდოდე, მტერ.

24. უკმოქცა მათ და დასწყევნა იგინი სახელითა უფლისათა და თქუა:
შვილნო ცოდვისანო და ცალიერებისანო! და გამოკდეს ორნი დათუნი მალნა-
რით და განბძარნეს მათგანნი ორმოცდაორი ყრმა.

25. და წარვიდა მიერ მთასა მას კარმელსა და მუნით მიიქცია სამარიად.

3

1. და იორამ, ძე აქაზისი, მეფობდა ისრაშლსა ზედა სამარიას წელსა მას
მეთორამეტესა იოსაფატის, მეფის იუდასასა, და მეფობდა ათორმეტ წელ.

2. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ხოლო არა ვითარ მამამან და დედა-
მან მისმან, და დაამკუნა ძეგლნი იგი, რომელ აღმართნა მამამან მისმან.

3. ხოლო ცოდვასა მას იორობოამისასა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან აცთუ-
ნა ისრაშლი, შეუდგა და არა განეშორა მათგან.

4. და ამოს, მეფე მოაბისა, იყო ნოკედს და მოსცემდა ხარკსა მეფესა მას
ისრაშლისასა და ასი ათასსა კრავსა და ასი ათასსა ვერძსა ურისველსა.

5. და იყო, შემდგომად სიკუდილისა მის აქაზისსა და განუდგა მეფე იგი
მოაბისა მეფესა მას ისრაშლისასა.

6. და გამოვიდა მეფე იორამ სამარიად მას დღესა შინა, აღიხილა ისრაშლი
და წარვიდა.

7. და წარავლინნა მეფემან იოსაფატისა, მეფისა იუდასა და ჰრქუა: მეფე
მოაბისა მეცრუვა მე. აჲ გამო-თუ-ხვდე ჩემ თანა ბრძოლად მოაბისა? და თქუა:
განვიდე, რამეთუ ვითარცა შენ, ეგრეცა მე და ვითარცა ერი შენი, ეგრეცა
ერი ჩემი და ვითარცა საკედარნი შენნი, ეგრეცა საკედარნი ჩემნი.

8. და ჰრქუა: რომელსა გზასა მივმართოთ? და ჰრქუა იორამ: გზასა მას
უდაბნოსასა, ედომით კერძო.

9. და წარვიდეს მეფე ისრაშლისა და მეფე იუდასი და მეფე ედომისა და
დაიდარნეს შვდ დღე გზასა მას. და არა ეპოვა წყალი ბანაკსა მას და არცა
საცხოვარსა მათსა, რომელი იყო მათ თანა.

10. და თქუა მეფემან ისრაჴლისამან: ჰ, რამეთუ განგუწირნა ჩუენ უფალმან, სამნი ესე მოსრულნი მეფენი, მიცემად კელთა მოაბისთა.

11. და თქუა იოსაფატ მეფემან: არამე არს აქა წინაწარმეტყუელი უფლისა და ვაკითხემცა უფლისა მიერ ჩუენთვს? და თქუა ერთმან ვინმე ყრმამან მეფისა ისრაჴლისამან: არს აქა ელისე, ძე საფატისი, რომელი სცემდა კელთსაბანელსა ელიას.

12. და თქუა იოსაფატ: არს სიტყუაჲ უფლისა მის თანა. და მივიდეს მისა მეფე იგი ისრაჴლისა და იოსაფატ, მეფე იუდასი, და მეფე ედომისი.

13. და ჰრქუა ელისე მეფესა მას ისრაჴლისასა: რა ძეს შენი და ჩემი? მივედ შენ წინაწარმეტყუელთა მამისა შენისათა და წინაწარმეტყუელთა დედისა შენისათა! და ჰრქუა მას მეფემან ისრაჴლისამან: მო-მე-გვიყვანა უფალმან სამნი ესე მეფენი მიცემად კელთა მოაბელთასა?

14. და თქუა ელისე: ცხოველ არს უფალი, რომელმან განმძლიერა მე წინაშე მისა, უკუეთუმცა არა თულ-ვასხენ იოსაფატს, მეფესა იუდასსა, არცაღამცა მიგხედე და გიხილე შენ.

15. და აწ მომგუარეთ მე მაქებელი! და მოგვარეს ერთი მაქებელი, და იყო, ვითარცა იტყოდა ქებასა მას, იყო მის ზედა კელი უფლისა.

16. და ჰრქვა: ესრე იტყვს უფალი, არა იხილოთ ქარი და არცა იხალოთ წჳმა. და ნაღვარევი ეგე აღივსოს წყლითა და სუათ თქუენ და საცხოვარმან თქუენმან და კარაულმან თქუენმან.

17. და მცირე არს ესე ყოფად წინაშე თუალთა უფლისათა. და მოგცეს უფალმან მოაბი კელთა თქუენთა.

18. და დასცნეთ ყოველნი იგი ქალაქნი რჩეულნი და ძლიერნი და ყოველი ხე შეუენიერი დასცნეთ და ყოველი წყაროები აღმოავსოთ და ყოველი ადგილი შეუენიერი განრყუნეთ თქუენ.

19. და იყო, განთიადსა მას ოდენ შეწირვასა ოდენ მსხუერპლისასა და, აჰა, წინაწარმეტყუელნი მოვიდოდეს გამოსლვითა ედომით. და აღივსო ქუეყანა წყლითა.

20. და ყოველსა მოაბსა ესმა, ვითარმედ მივლენან ესე მეფენი წყობად მათა. და აღწყყეს ყოველთავე სარტყლისშემრტყემელსა მახლოსანსა მათა მიმართ და აღიმსთვეს განთიადსა მას და დადგეს საზღვარსა მათსა.

21. და მოეფინა მზე წყალთა მათ ზედა და იხილა მოაბ პირისპირ წყალი იგი მეწამული, ვითარცა სისხლი.

22. და თქუეს: სისხლი იგი მახვლისა არს კდომით, ვიდრემდე კდებოდეს ურთიერთას მეფენი იგი, დაეცნეს ურთიერთას და, აჰა, აწ მალე იყავნ ტუჳენვად მოაბ.

23. და მიმართეს ბანაკსა მას ისრაჴლისასა და აღდგეს ისრაიტელნი და დასცეს მოაბი და ივლტოდეს პირისგან მათისა და შეუდგეს და მოსრვიდეს მოაბსა.

24. და ქალაქნი მათნი დაამკუნეს და ყოველივე ნაწილი კეთილი კაცად-კაცადმან ქებითა აღმოავსო და ყოველივე თავი წყაროთა აღმოავსეს ქვითა და ყოველი ხე შეუენიერი დასცეს და არა დაუტევეს ქვა ქვასა ზედა ზღუდეთა მათთა. და გარემოადგეს მას შურდულოსანნი და დასცეს იგი.

10. თქუაჲ S. 11. თქუაჲ S. თქუაჲ² S. 12. თქუაჲ S. 13. ჰრქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 14. თქუაჲ S. 18. შეუენიერი S. 19. მოდიოდეს S. გამოსლვითა S. 22. ტუჳენვად S. 24. შე-
მნიერი S.

25. და იხილა იგი მეფემან მოაბისამან, რამეთუ განძლიერდა მის ზედა ლუაწლი იგი, მიმართა შვდასითა კაცითა მახვლოსანითა მიწვევად ჭეფისა მის ზედა ედომისასა და ვერ შეუძლო.

26. და მოიყვანა ძე იგი თესი პირშუო მეფემან, რომელ დაედგინა მეფედ თავისი თვისისა წილ, და შეწირა იგი მსხუერპლად ზღუდესა მას ზედა. და იყო სინანულ დიდ შორის ისრაჴლსა და წარმოვიდეს მიერ და მივიდეს ქუეყანად თვისად.

4

1. და დედაკაცი ერთი ძეთა მათგანი წინაწარმეტყუელთა ლაღადებდა ელისეს მიმართ და თქუა: მონა შენი, ქმარი ჩემი, მოკლუდა და შენ თვთ იცოდე. რამეთუ მონა შენი მოშიში უფლისა იყო, და მასესხებელი იგი მოვიდა და მიიყვანნა ორნივე იგი შვილნი ჩემნი მონად თვისად.

2. და ჰრქვა მას ელისე: რა გიყო შენ, მითხარ მე, რა გიც სახლსა შენსა? და მან თქუა: არა არს სახლსა მევეელისა შენისასა გარნა ჭურჭელი ერთი, რომელსა დგას ზეთი საცხებელად ჩემდა.

3. და ჰრქვა მას ელისე: მივედ და ითხოვე შენდად ჭურჭელი მოცალე ყოვლისაგან გარემოთა შენთა და ნუ მცირედ.

4. და შეხვდე შენ და შვილნი შენნი და დაქაშ კარი შენი და ისხმიდე ყოველსა მას ჭურჭელსა ვიღრე აღვსებადმდე.

5. და წარვიდა მისგან დედაკაცი იგი და ყო ეგრე. და დაქშეს კარი მან და შვილთა მისთა. შვილნი იგი მიუპყრობდეს და იგი ასხმიდა ზეთსა მას ვიღრე აღვსებადმდე ჭურჭელისა მის.

6. და ჰრქვა შვილთა მათ თვისთა: მომიპყართ სხუაცა ჭურჭელა! და ჰრქუეს: არა არს სხუაჲ. და დადგა ზეთი იგი.

7. და მივიდა, უთხრა კაცსა მას ღმერთისასა. და ჰრქვა ელისე დედაკაცსა მას: მივედ და მიევ ზეთი იგი და გარდაივადე სესხი იგი, შენ და შვილნი შენნი გამოიზარდენით ნეშტითა მაგით ზეთისათა.

8. და იყო დღე ერთი და მივიდა ელისე სომანად: და მუნ იყო დედაკაცი ერთი მდიდარი და აიძულა რა ჰამად პურისა და არნ მრავალ ჟამ მისლვასა მისსა, მუნ შევიდის ჰამად და სუმაღ.

9. და ჰრქვა დედაკაცმან ქმარსა თვისსა: აჰა, უწყი, რამეთუ კაცი ესე ღმრთისა წმიდა არს და მარადის ამიერ მავალ არს.

10. უქმნეთ მას ქორი მცირე და დაუდგათ მუნ ცხედარი და ტაბლა და სავარძელი და სანთელი. და იყოს, მოსლვასა მისსა ჩუენ თანა მუნ შევიდოდეს.

11. და იყო დღე ერთი და მოვიდა მუნ ელისე და შევიდა ქორსა მას და დაიძინა მუნ.

12. და ჰრქვა გეეზის, მსახურსა თვისსა: მოუწოდე სომანტიელსა მას დედაკაცსა! და მოუწოდა მას გეეზი და მოვიდა და დადგა წინაშე მისა.

1. თქუაჲ S. ელა ვადანწორებულა — ელისეს. 2. თქუაჲ S. 3. ჰრქუაჲ S. 4. დაქშ S. 6. ჰრქუაჲ S. სხუ აჲცა S. 7. ჰრქუაჲ S. 8. არიან S. შევიდეს S. 9. ჰრქუაჲ S. წმიდაჲ S. 10. უქმნეთ S. ქორნი S. 12. ჰრქუაჲ S.

13. და ჰრქუა ელისე გეეზის, მსახურსა თუსსა: არქუ მაგას დედაკაცსა: აჰა, ესერა, დაგვზადე ჩუენ ყოველი საშუებელი. აწ რა ვყოთ შენთუს? არსა სიტყუაჲ შენი მეფისა მიმართ, ანუ მთაერისა მიმართ ერისასა? და მან თქუა: არა მიკმს, არამედ შორის ერსა ჩემსა დამკვდრებულ ვარ მე.

14. და ჰრქუა ელისე გეეზის: არ წეს არს მაგისა ყოფად. და ჰრქუა გეეზი, მსახურმან მისმან: ესე უწყი, რამეთუ შეილი არა უვის მაგას და ქმარი მაგისი მოხუცებულ არს.

15. და თქუა ელისე: მოუწოდე მას დედაკაცსა და გამოვიდა და დადგა კართა მათ მის სახლისათა.

16. და ჰრქუა ელისე დედაკაცსა მას: ეამთა მათ ამას დღესა გაქუნდეს შენ ყრმა მკართა შენთა. და ჰრქუა მას დედაკაცმან ელისეს: ნუ, უფალო, კაცო ღმრთისაო, ნუ მზასრობ მე მკეველსა შენსა.

17. და მიუდგა დედაკაცი იგი და შვა ძე ეამსა მას ოდენ, ვიდრე ცოცხალ-ლა იყო, ვითარცა ეტყოდა მას ელისე.

18. და განმტკიცნა ყრმა იგი. და იყო, დღეთა მათ ოდენ მკისათა მოვიდა ყრმა იგი მამისა თუსისა თანა მომკალთა მათ.

19. და ჰრქუა მამსა თუსსა: თავი ჩემი მელმის. და უბრძანა მონათაგანსა ერთსა და მიიყვანა ყრმა იგი დედისა თუსისა.

20. და აღიქვა იგი დედამან თუსმან და დაისვა იგი მუკლთა ზედა თუსთა სამხრადმდე. და მოკუდა ყრმა იგი.

21. და აღილო იგი და დადგა ცხედარსა მას ზედა ელისესსა, და გამოიკჷსა კარი და გამოვიდა გარე ველად.

22. და უკმო ქმარსა თუსსა და ჰრქუა: მო-ნუ-ვინ-ავლინე ერთი მონათა მათგანი და ერთი ვირი და მივისწრაფო კაცისა მის ღმრთისა და მოვიქცე.

23. და ჰრქუა მას ქმარმან მისმან: რა არს, რომელსა მიხვალ შენ დღეს. რამეთუ არცა თვისთავი არს, არცა შაბათი. და ჰრქუა მან დედაკაცმან ქმარსა: შენ ღუმენ.

24. და დაასხნეს ვირსა მას და ჰრქუა მონასა მას თუსსა: წარბქციე და ვი-ლოდე და ნუ მელი მე აღსუმად მაგასა ზედა, ვიდრე გრქვა შენ.

25. და მიისწრაფე კაცისა მის ღმრთისა მთასა მას კარმელსა. და იყო, ვი-თარცა იხილა იგი ელისე მიმავალი მისსა, ჰრქვა გეეზს, მსახურსა თუსსა: აჰა ეგერა, სომანიტელი იგი მოვალს.

26. მიეგებე მას და არქუ: მშვდობა არს შენდა და მშვდობა არს ქმრისა შენისა, გინა მშვდობით არსა ყრმა იგი? და მან ჰრქუა: მშვდობაჲ არს.

27. და მიმართა ელისესა მთასა მას და შეება-უყო ფერკთა მისთა და მი-ვიდა გეეზი, რათამცა უკმოაყენა, და ჰრქუა ელისე: აცადე და ნუ ეტყვ, რამე-თუ ტყივნულ არს, და უფალმან დამალა ჩემგან და არა მითხრა მე.

28. და თქუა დედაკაცმან: ვითხოვე ნუ შეილი უფლისაგან ჩემისა? არა გარ-ქუ, ვითარმედ: ნუ მეტყუვი მე?

29. და ჰრქუა ელისე გეზს: შეირტყ სარტყელი წელთა შენთა და მიიღე კუერთხი ეგე ჩემი კელთა შენთა და წარვედ, *და თუ ვინმე შეგემთხვოს კაცი, ნუ აკურთხევ მას და, თუ ვინმე გაკურთხევდეს, ნუ მიუგებ მას სიტყუასა, და დასდევ კუერთხი ეგე ჩემი პირსა ზედა მის ყრმისასა.

30. და ჰრქუა დედაკაცი მან: ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სუ-ლი შენი! არა დაგიტეო შენ. და აღდგა ელისე და შეუდგა მას.

31. და გეზი წარვიდა წინა მათსა და დასდგა კუერთხი იგი პირსა მის ყრმისასა და არა იყო კმაჲ, არცა სმენა. და მიეგებოდა გეზი და უთსრა ელი-სეს და ჰრქუა: არა აღდგა ყრმა იგი.

32. და შევიდა ელისე სახლსა მას და, აჰა, მომკუდარი მდებარე იყო სა-რეცელსა ზედა მისსა.

33. და შევიდა ელისე სახლსა მას და დაკშნა კარნი, თაყუანი-სცა უფალსა და ილოცა უფლისა მიმართ.

34. და აღტდა და დააწვა ზედა ყრმასა და დასდგა პირი თვისი ზედა პირსა მისსა და თულნი მისნი ზედა თულთა მისთა, კელნი მისნი კელთა მისთა და შეიკუნძა მას ზედა და განტფეს კორცნი ყრმისანი მის.

35. და აღდგა ელისე და მივლო სახლსა მას შინა იმიერ ამიერ და აქდა მეორედ, დააწვა ყრმასა მას ზედა შვდგზის. და აღიხილნა ყრმამან მან თულნი თვისნი.

36. და კმა-უყო ელისე გეზის და ჰრქუა: მოუწოდე აჰა სომანიტელსა რას. და მოუწოდა მას გეზი და შევიდა მისა და ჰრქვა მას ელისე: მიიყვანე ყრმა ეგე შენი!

37. და შევიდა დედაკაცი იგი და დაეარდა ფერკთა მისთა თანა და თა-ყუანის-სცა მას ქუეყანასა ზედა და მიიქუა შვილი იგი თვისი და გამოვიდა.

38. და ელისე მიიქცა გაღვალად. და იყო სიყმილი ქუეყანასა ზედა და ძენი იგი წინაწარმეტყუელთანი სხდეს წინაშე მისსა. და ჰრქუა ელისე მსახურ-სა მას თვისსა: შეადგ შენ ქვაბი იგი დიდი და შეუგბოლე რა ძეთა მაგათ წინა-წარმეტყუელთასა.

39. და განვიდა ველად კრებად არიოთისა და პოვა ვენაჲი დატევებული, და კრიბა მას შინა ნოიკი სავეს წინამოთა და მოილო და შთაყარა ქვაბსა მას საგბოლველსა და არა იცოდა, რა იყო.

40. და დაუგო კაცთა მათ წინაშე ჰამად, და ვითარცა იწყეს ჰამად, დალად-ყვეს და თქუეს: სიყუდილი არს, კაცო ღმრთისაო, ქვაბსა მაგას. და ვერ ჰამდეს.

41. და თქუა ელისე: მოილეთ ფქვილი და შთაასხით ქვაბსა მაგას და შთაას-ხეს და ჰრქუა ელისე გეზის, მსახურსა მას თვისსა: დაუგე ერსა მაგას და ჰა-მონ. და არა იქმნა ენება ქვაბისა მისგან.

42. და გამოვიდა კაცი ერთი ბეთსაისით და მოართვა კაცსა მას ღმრთისასა პური პირველ ნაყოფთა კუეზა ქრთილისა და ეტერი ფიჩხთა. და თქუა ელისე: დაუგე ერსა მაგას და ჰამონ.

43. და თქუა მსახურმან მან მისმან: რა ვისმე ეყოს ესე წინაშე ასსა მაგას კაცსა? და ჰრქუა ელისე: დაუგე ერსა მაგას და ჰამონ, რამეთუ ესრე იტყუს უფალი: ჰამონ და დაუშთეს ნეშტი.

29. ჰრქუაჲ S. კუჭრთხი S. 30. ჰრქუაჲ S. 31. კუჭრთხი S. ჰრქუაჲ S. 36. კმაჲ S. ჰრქუაჲ S. 37. მიიქცა S. 38. ჰრქუაჲ S. შეუგბოლე S. 39. კრებად S. 41. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S. 42. ხუშსა S. თქუაჲ S. 43. თქუაჲ S. ჰრქუაჲ S.

44. და დაუგო წინაშე მათსა, ჰამეს და დაუშთა ნეშტი მსგავსად სიტყვსა მის უფლისა.

5

1. და ნემან, ერისთავი მეფისა ასურასტანისა, იყო კაცი დიდი წინაშე უფლისა თვისისა და საკვრველ პირითა, რამეთუ მის გამო მოსცა უფალმან კსნა ასურასტანელთა. და კაცი იგი იყო ძლიერ ძალითა და კეთროვან.

2. და გამოვიდეს ასურასტანით კაცი უჭურველნი და წარტყუენეს ქუეყანისა მისგან ისრაშლისა ქალი ერთი მცირე. და იყო ცოლისა მის თანა ნემანისა.

3. და ჰრქუა დედოფალსა მას თვისსა: რამეთუმცა ვიდა უფალი ჩემი წინაწარმეტყუელისა მის ღმრთისა სამართიად და ევედრამცა მას და მუნთქუესვემცა განწმიდნა ეგე კეთროვანებისაგან.

4. და შევიდა და უთხრა უფალსა მას თვისსა და ჰრქუა: ესრე და ესრე იტყოდა ქალი იგი, რომელ-იგი არს ქუეყანისა მისგან ისრაშლისა.

5. და უთხრეს მეფესა და ჰრქუა მეფემან ასურასტანისამან: მივედ და მიეწერო მეფისა მის ისრაშლისა. და წარიღო ათი სასწორი ვერცხლი და ექუსი სასწორი ოქრო, ათი ქმული სამოსელი.

6. და წარიღო წინაშე მეფისა ისრაშლისა, რომელსა წერილ იყო ესრე: აწ ვითარცა მიიწიოს წიგნი ესე შენდა, მომივლენია შენდა ნემან, მონა ჩემი, და განწმიდო კეთროვანებისაგან თვისისა.

7. და იყო, ვითარცა აღმოიკითხა წიგნი იგი მეფემან ისრაშლისამან, დაიპო სამოსელი თვისი და თქუა: ღმერთი ნუ ვარა მეა, ვითარმცა მოვაკუდინე და ვაცხოენე? და მოავლინა ჩემდა კაცი ეგე განწმიდად კეთროვანებისაგან თვისისა, ხოლო უწყოდეთ და გულისხმა-ყავთ, რამეთუ მიზეზობს რასმე.

8. და იყო, ვითარცა ესმა ელისეს, კაცსა ღმრთისასა, ვითარმედ დაიპო მეფემან ისრაშლისამან სამოსელი თვისი, მიავლინა მეფისა მის ისრაშლისა და ჰრქუა: რასა დაიპე სამოსელი შენი? მოვედინ ჩემდა ნემან და უწყოდენ, რამეთუ არს წინაწარმეტყუელი ისრაშლსა შორის.

9. და მოვიდა ნემან ეტლებითა და ჰუნებითა თვისითა და დადგა კართა სახლისა მის ელისესთა.

10. და გამოავლინა მისა ელისე მოციქული და ჰრქუა: მივედ, იბანე იორდანესა შვდგზის და მოიქცეს ფერი შენი შენდა და განწმიდნე.

11. და განრიხნა ნემან და წარვიდა და თქუა: მე ვპგონებდ, ვითარმედ გამოვიდეს ჩემდა და ხადოს სახელსა უფლისა ღმრთისა თვისისასა და დამდვას კელი თვისი კეთროვანებასა ამას და განმწმიდოს მე კეთროვანებისაგან ამის ჩემისა.

12. არამე უმჯობეს არიან არბანა და ფარფათა მდინარენი იგინი დამასკონისანი ვიდრე იორდანესა და ყოველთა წყალთა ისრაშლისათა? და რად არა მივიდე და ვიბანო მათ შინა და განწმიდნე? და მოიქცა და წარვიდა გულისწყრომით.

13. და წარდგეს მონათა მისთაგანნი და ეტყოდეს მას: ძმაო, დიდი თუმცა

სიტყუად რა გარქვა შენ წინაწარმეტყუელმან? არამემცა ჯერ-იყო ყოფად? აცადე, რამეთუ გარქვა: დაიბანე, განწმიდნე.

14. *და შთაქდა ნემან და იბანა იორდანესა შვღღზის მსგავსად სიტყუსა მი-სებრ ელისესა. და მოიქცეს და იქმნეს კორცნი მისნი, ვითარცა ყრმისა ჩჩკლი-სანი, და განწმიდნა.

15. და მოიქცა ნემან ელისესა, იგი თავადი და ყოველი ბანაკი მისი. მო-ვიდა და დადგა წინაშე მისა და თქუა: აჰა, უწყი, რამეთუ არა არს ღმერთი ყოველსა ქუეყანასა, გარნა ისრამელსა შორის და აწ მიიღე კურთხეული მონი-სა შენისაგან.

16. და თქუა ელისე: ცხოველ არს უფალი, რომლისა წინაშე დავდეგ. არა რა მოვილო. და აწვევდა მას მიღებად და მან არა თავს-იღვა.

17. და თქუა ნემან: ვინათგან არა ინებე, მიბრძანე და აღვიდო ჯორთა მიწა ამის ქვეყანისა, რამეთუ არღარა ყოს მონამან შენმან შესაწირავი და სა-ზორველნი ღმერთთა მათ უცხოთა, გარნა მხოლოსა უფალსა.

18. სიტყუსა ამისთვის ღმერთთა-ყვანა უფალმან მონისა ამის შენისა: შესლვა-სა მას უფლისა ჩემისასა სახლსა მას რემანისასა თაყუანის-ცემად მისა, რამე-თუ დამდვის კელი თვისი ჩემ ზედა შესლვასა მას მისსა სახლსა მას რემანისასა და დადრეკასა მისსა თაყუანის-ვისცე უფალსა ღმერთსა ჩემსა და მოტეგება-ყავნ უფალმან მონისა შენისა სიტყუსა მისთვის.

19. და ჰრქუა ელისე ნემანს: ვილოდე მშუდობით! და წარვიდა ქუეყანისა მისგან ისრამელისა.

20. და თქუა გეეზი, მსახურმან მან ელისესმან: აჰა, შეეწყალა უფალსა მას ჩემსა ნემან ასური და არა რა მიილო მისგან, რომელ მოართვა მას. ცხოველ არს უფალი. აღვირბინო და ვეწიო მას და მუნ რამე ვილო მისგან.

21. და ეწია გეეზი ნემანს და იხილა ნემან გეეზი, რამეთუ სდევდა მას და გარდამოვიდა ეტლით თვისით და მიეგებოდა მას და ჰრქუა: მშუდობა არსა მოსლვა შენი?

22. და ჰრქვა გეეზიმ: მშუდობით არს. უფალმან ჩემმან მომავლინა შენ-და, აჰა, ესერა, მოვიდეს ჩემდა ორნი ყრმანი მთით ეფრემით ძეთა მათგან წინა-წარმეტყუელთასანი. აწ მოეც ამათ სასწორი ერთი ვერცხლისა და ორნი სამო-სელნი ქმნულნი.

23. და ჰრქუა ნემან: უკუეთუ ეგრე არს, მიიღე სამი სასწორი ვერცხლისა. და აიძულა და მისცა სამი სასწორი ვერცხლისა, და შეკრა და შთადვა ორთა გუნდთა და ორი სამოსელი ქმნული და მისცა ორთა მონათა თვსთა და აღვი-დეს წინაშე მისსა.

24. და მოვიდეს ბნელისასა მას და მოილო კელთაგან მათთა და დადგა სახლსა მას და განუტეგნა იგინი. და წარვიდეს კაცნი იგი.

25. და იგი შევიდა და დადგა წინაშე უფლისა თვისისა და ჰრქუა მას ელი-სე: ვინა მოხვალ, გეეზი? და ჰრქუა გეეზი: არა ვიღრე სრულ ვარ მონა შენი იმიერ, გინა თუ ამიერ.

15. თქუაჲ S. 16. თქუაჲ S. 17. თქუაჲ S. 18. დამდვი S. 19. ჰრქუაჲ S. 20. თქუაჲ S.
21. ჰრქუაჲ S. 23. ჰრქუაჲ S. გუნდთა S. 25. ჰრქუაჲ S. ვინ S. ჰრქუაჲ S.

* ლ. 4. ზ. 27.

26. და პრქუა მას ელისე: არა გული ჩემი შენ თანა იყოა, რაჟამს მოიქცა კაცი იგი ეტლთა მათგან და მოგეგებოდა შენ? და, აჰა, მოიღე ვეცხლი იგი და სამოსელი და მოიგო მით მტილი და ზეთისხილნი და ვენაჯი და ზროხა და ცხოვარნი და მონები და მკეელები?

27. და კეთროვნებაჲცა იგი ნემანისი დაგედვეინ შენ ზედა და ნათესავსა შენსა უკუნისამდე. და გამოვიდა პირისაგან მისისა განკეთრებული, ვითარცა თოვლი.

6

1. და პრქუეს ძეთა მათ წინაწარმეტყუელთა ელისეს: აჰა, ესერა, ადგილი ესე, რომელსა დავმკვდრებულვართ ჩუენ, იწრო არს ჩუენდა.

2. მივიდეთ და ვიკვეთოთ იორდანესა კაცად-კაცადმან თვთო მოსელი და ვიშენოთ მუნ საყოფელი. და პრქუა ელისე: მივედით!

3. და თქუა ერთმან ვინმე მათგანმან: მოვედ შენცა ნელიად მონათა შენთა თანა. და მან თქუა: მივიდე.

4. და წარვიდა მათ თანა და მივიდა იორდანედ და კაფდეს ძელთა.

5. და, აჰა, ერთი ვინმე მათგანი ვიდრე მოაკვეთდა მოსელსა, წარვიარდა რკინა ტარსა და შთავარდა წყალსა მას და ღალად-ყო კაცმან და თქუა: შემიწყალე, უფალო, რამეთუ იგიცა ნათხოვ იყო.

6. და პრქუა კაცმან ღმრთისამან, სადა ოდენ შთავარდა? და უჩუენა მას ადგილი იგი, მოსტეხა რტო ერთი ელისე და შთააგდო მუნთქვეს ოდენ და აღმოჩნდა რკინა იგი.

7. და პრქუა ელისე: მიჰყავ და მოიღე თავით შენით და მიჰყო კელი თვისი და მოიღო იგი.

8. და მეფე ასურასტანისა გამოვიდა წყობად ისრაჴლისა და ზრახვა-ყო მონათა თვსთა თანა და თქუა: ადგილსა ერთსა ფელმონს დავიდარანოთ.

9. და მიავლინა ელისე მეფისა მის ისრაჴლისა და პრქუა: ეკრძალე, ნუუქუე მიხვდოდით მათ ადგილთა, რამეთუ მუნ ასურნი იგი დადარანებულ არიან.

10. და წარავლინა მეფემან ისრაჴლისამან ადგილსა მას მსტოვარნი, რომელსა პრქუა მას ელისე მოხილვად მათდა და ერიდებოდა მას ადგილსა არა ერთგზის და არცა ორგზის.

11. და განრისხნა გული მეფისა ასურთასა სიტყვსა მისთვს და მოუწოდა მონათა თვსთა და პრქუა მათ: მითხარითლა მე, ვინმე მამხილა მეფისა მის თანა ისრაჴლისა?

12. და თქუა ვინმე ერთმან მონათა მისთაგანმან: არა ვინ, უფალო ჩემო მეფე, არამედ ელისე წინაწარმეტყუელი ისრაჴლისა უთხრობს მეფესა მას ისრაჴლისასა ყოველთა სიტყუათა შენთა, რომელთა იტყვ სენაკთა, ანუ სასვენებელთა ზედა შენთა.

13. და თქვა მეფემან: მივედით და იხილეთ, სადა იყოს იგი და მივავლინო და შევიპყრა იგი. და უთხრეს მას და პრქვეს: აჰა, ეგერა, დოთაიმს არს.

26. პრქუაჲ S. მოვიღე S. 2. პრქუაჲ S. 3. თქუაჲ S. თქუაჲ? S. 5. თქუაჲ S. 6. პრქუაჲ S. უჩუენა S. 7. პქუაჲ S. 8. თქუაჲ S. 9. პრქუაჲ S. ნუუქუე S. 10. პრქუაჲ S. 11. პრქუაჲ S. 12. თქუაჲ S.

14. და წარავლინა მუნ მეფემან ასურასტანისამან ჰუნეები და ეტლები და ერი ღლიერი და მივიდეს ღამე და მოიცივეს ქალაქი იგი.

15. და აღმოსო მსახურმან ელისესმან და, აჰა, ერი ძლიერი მოახლებულ იყო გარემო ქალაქსა მას, ჰუნეები და ეტლები. და ჰრქუა მას ყრამამან: უფალო, რამე ვყოთ?

16. და ჰრქუა ელისე: ნუ გეშინინ, რამეთუ ჩუენ თანა უმრავლესნი არიან ვიდრე მათ თანა.

17. და თაყუანის-სცა უფალსა ელისე, ილოცვიდა და თქუა: უფალო, განუხვეენ თუალნი ამის ყრმისანი, რათა იხილოს. და განუხუნა უფალმან თუალნი მისნი და იხილა და, აჰა, მთა იგი სავსე იყო ჰუნეებითა და ეტლებითა ცეცხლისათა გარემოს ელისესა.

18. და გარდაჰოცდეს მისსა და ილოცვიდა ელისე უფლისა მიმართ და თქუა: გუემე ნათესავი ეგე სიბრმითა და გუემნა იგინი უფალმან სიბრმითა მსგავსად სიტყვსა მის ელისესისა.

19. და ჰრქუა მათ ელისე: არა ესე გზა არს და არცა ესე ქალაქი, მომდევდით მე და მიგიყვანენ თქუენ კაცისა მის, რომელსა ეძიებთ. და მიიყვანნა იგინი სამარიად.

20. და იყო, ვითარცა შევიდეს სამარიად. თქუა ელისე: აღახუნენ, უფალო, თუალნი ამათნი და ზედვიდენ. და აღუხილნა უფალმან თუალნი მათნი და იხილეს. და, აჰა, იყუნეს შორის სამარიასა.

21. ვითარცა იხილნა იგინი მეფემან ისრაჴლისამან, ჰრქუა ელასეს: მოსრვით მოსრნე იგინი, მამაო.

22. და ჰრქუა ელისე: ნუ მოსრავ, რამეთუ რომელნი არა სტყუენვენ მახვლთა შენთა და არცა მშუღლითა შენითა. აწ დაუგე პური და წყალი, ჰამონ და სევან და წარვიდენ უფლისა თვისისა.

23. და დაუგო მათ დიდად და ჰამეს და სვეს და წარვიდეს უფლისა თვისისა და არლარა შესძინეს ასურთა მათ მოსლვად ქუეყანასა მას ისრაჴლისასა.

24. და იყო ამისა შემდგომად და კრება-ყო ძემან ადერისამან, მეფემან ასურასტანისამან, ყოვლისა მის ბანაკისა თვისისა, მოვიდა და მოიციკა სამარია.

25. და იყო სიყმილი დიდი სამარიას და დასხდეს მის გარემო, ვიდრემდე ეპოებოდა თავი ვირისა ერგასის სასწორის ვეცხლისა და ოთხი კაბიწი და ნაედომი ტრედისა ხუთის სასწორისა ვეცხლისა.

26. და მეფე ისრაჴლისა იქცეოდა ზედა ზღუდესა მას და დედაკაცი ერთი ღალადებდა მისა მიმართ და თქუა: მივსენ მე, უფალო მეფე.

27. და ჰრქუა მას მეფემან: ნუ გივსენს შენ უფალმან, ვინა გივსენს შენ კალოსაგან ანუ საწნეხელისა?

28. და ჰრქუა მას მეფემან: რა არს შენდა, დედაკაცი? მიუგო დედაკაციმან და ჰრქუა: ამან დედაკაციმან მრქუა: მოვედ და შევილი ეგე შენი შეეჭამოთ ღლეს და შევილი ესე ჩემი შეეჭამოთ ზვალე.

29. და შეეგბოლეთ შევილი იგი ჩემი და შეეჭამეთ და ვარქუ მეორესა ღლესა: აწ შენი შევილი მოიყვანე და შეეჭამოთ და დამალა შევილი იგი თვისი.

15. ჰრქუა S. 16. ჰრქუა S. 17. თქუა S. მისი S. 18. თქუა S. გუქმე S. გუქმნა S. 19. ჰრქუა S. რომლისა S. 20. თქუა S. აღახუნენ S. 21. ჰრქუა S. 22. ჰრქუა S. სტყუენვენ S. 26. თქუა S. 27. ჰრქუა S. 28. ჰრქუა S. მრქუა S.

30. და იყო, ვითარცა ესმა მეფესა სიტყუა იგი მის დედაკაცისა, დაიპო სამოსელი თუხი და იგი იქცეოდა ზედა ზღუდესა მას. და იხილა ყოველმან ერმან, რამეთუ ძაძა ემოსა შიშველთა ჯორცთა მისთა.

31. და თქუა: ესე და ესე მიყავნ მე ღმერთმან და ესე და ესე შემძინენ, უკუეთუ დგესლა თავი ელისესი, ძისა საფატისი, მის ზედა დღეს.

32. და ელისე ჯდა სახლსა თუსსა და მოხუცებულნი იგი სხდეს მის თანა და წარავლინა კაცი მეფემან მისა და, ვიდრე არლა მიწევნილ იყო მოციქული იგი მისა, ჰრქუა ელისე მოხუცებულთა მათ: იცითმეა, რამეთუ წარმოავლინა შვილმან მოსისხლისამან მოკუეთად თავისა ჩემისა და ვითარცა შემოვიდოდის მოციქული იგი, დაიპყართ კართა, რამეთუ, აჰა, ეგერა, ბგერა ფერკთა უფლისა მისისათა შემდგომად მისა.

33. და ვიდრე იგი ეტყოდა მათ და მოციქული იგი მეფისა მო-ხოლო-იწია მათა და ჰრქუა: აჰა, ესერა, ძერი უფლისა მიერ არს, რასალა ვევედრებოდო უფალსა?

7

1. და თქუა ელისე: ისმინე სიტყუა უფლისა! ესრე იტყვს უფალი: ხეაღუ ამას ეამსა ოდენ გრივი ერთი სამინდოსა სასწორისა ერთისა და ორი გრივი ქრთილისა სასწორისა ერთის ბჭეთა თანა სამარიასათა იპოვოს.

2. მიუგო მოციქულმან: რომლისა კელთა მიევედრის მეფე? და ჰრქვა ელისე: დაღათუ ყოს უფალმან გარდამოსაქანელნი ცათაგან, იყოსმეა სიტყუა ეგე? ჰრქუა მას ელისე: აჰა, იხილო თუალითა შენითა და მისგან შენ არა სქამო.

3. და იყუნეს კაცნი ოთხნი კეთროვანნი გარეშე ბჭეთა მათ ქალაქისათა და ჰრქუა ერთმან მოყუასსა თუსსა: რასა ვსხედით აქა და მოვკუდებით?

4. და უკუეთუ შევიდეთ ქალაქსა, სიყმილი არს ქალაქსა ამას და მოვკუდეთ მუნ, და უკუეთუ აქა ვსხედეთ, კულადვე მოვკუდეთ და აწ მოვედ და მოვიმართოთ ბანაკსა მას ასურთასა და თუ გვაცხოვნენ ჩუენ, ეცხოვნდეთ და თუ მოვკაუდინენ, მოვკუდეთ.

5. და აღდგეს რიყრაყუს ოდენ განთიად შესლვად ბანაკსა მას ასურთასა, და, აჰა, არა იყო მუნ კაცი.

6. რამეთუ ღმერთმან ასმინა ბანაკსა მას ასურთასა ეღერა ეტლთა და ბგერა ჰუნეთა და ჯმაღ ერისა ძლიერისა. და ჰრქუა კაცმან ძმასა თუსსა: აჰა, ესერა, მო-სამე-იმიზუნდა ჩუენ ზედა მეფემან ისრაჴლისამან მეფე იგი ქეტელთა და მეფე იგი ევკატელთა.

7. და აღდგენენ, ივლტოდეს ღამე და დაუტევეს კარავები მათი და საეკედარნი მათნი და ვირები მათი ბანაკსა მას, ვითარცა იგი დგეს და ივლტოდეს განრიგებად თავთა თუსთა.

8. და შევიდეს კეთროვანნი იგი კარავსა ერთსა, ჰამეს და სვეს და აღიღეს ვეცხლი და ოქრო და სამოსელი, წარვიდეს და დამალეს და მოიქცეს და შევიდეს სხუასა კარავსა და გამოიღეს მიერცა და დამალეს.

30. სიტყუა S. შიშველი S. 31. თქუა S. 32. ჰრქუა S. მოკუთად S. 33. ჰრქუა S. 1. თქუა S. 2. ჰრქუა S. 3. ჰრქუა S. ასხედით — „ა“ წაშლილია. 6. ეღერა — „ღ“ ჩამატებულია. 6. ისმინა S. ჰრქუა S. 7. განრიგებად S. 8. სხუასა S.

9. და თქუეს კეთროვანთა მათ ურთიერთას: არა ეგრე არს, რასა-ესე ჩუენ ექიმთ, არამედ ესე დღე დღე არს ხარებისა და ჩუენ ვლუმთ და ველით ნათელსა განთიადისასა და ვიპოვნეთ ჩუენ უსჯულოებასა, ხოლო აწ მოდით და მიუთხრათ ესე სახლსა მეფისასა.

10. და შევიდეს და ლალად-ყვეს ბჰეთა თანა ქალაქისათა და უთხრეს და თქუეს: შევედით ქალაქსა მას ასურთასა, არა იყო მუნ კაცი, არცა კმაჲ კაცი-სა, ვარნა ცხენნი ხოლო დაბმულნი და კარაენი მათნი აღმართებულნი დგანან.

11. და ლალად-ყვეს მეკარეთა მათ და აუწყეს მეფესა.

12. და აღდგა მეფე და ჰრქვა მონათა თუსთა: გითხრა თქუენ, რა გვყვეს ჩუენ ასურთა მათ, უწყოდეს, რამეთუ მოვყვებით და განვიდეს ბანაკით და დაი-მალნეს გარე და თქუეს: ვინ უწყის, გამოვიდნენ ქალაქით და კელთა ვისხნეთ იგინი ცოცხალნი და შევიდეთ ქალაქსა მას და გამოვილოთ.

13. და მიუგო ვინმე ერთმან მონათაგანმან მისმან და ჰრქვა: მოიბენ ხუთ-ნი ცხენნი ნეშტთა მათგანნი ყოვლისა მისგან სიმრავლისა ისრაჴლისა, რომელ დაშთეს, და მივაგვლინოთ მუნ და ვიხილოთ.

14. და მოიბნეს ორნი ცხენნი საკედრად და წარავლინნა მეფემან ისრაჴ-ლისამან კუალსა მეფისა მის ასურასტანელთასა და ჰრქვა: წარვედით და იხილეთ.

15. და წარვიდეს კვალსა მათსა ვიდრე იორდანედმდე და, აჰა, ყოველნი იგი გზანი საესე იყუნეს სამოსლითა და ჭურჭლითა, რომელ დაებნა ასურთა მათ აღტაცებასა მას მათსა და მოიქცეს მოციქულნი და უთხრეს მეფესა.

16. და განვიდა ერი იგი ქალაქით და იავარ-ყო ბანაკი იგი ასურთა და იყო გრივი ერთი სამინდოსა და სასწორის ერთისა და ორნიე ქრთილისა სასწორისა ერთის, მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა.

17. და მეფემან დაადგინა მოციქულნი იგი ჭურჭელთაგან, რომლისა ქე-ლითა მიევედრის მეფე, და დატკებნეს იგი ბჰეთა თანა ტენებასა მას ერისასა და მოკულდა, ვითარცა ეტყრდა მას კაცი იგი ღმრთისა მოსულასა მას მოციქულად მისა.

18. და იყო, ვითარცა ეტყოდა ელისე მეფესა და თქუა, ვითარმედ: ორი გრივი ქრთილი სასწორისა იპოოს და გრივი ერთი სამინდო სასწორისა ერთ-სა და იყოს ზვალე ამასვე ჟამსა ბჰეთა თანა სამარიასათა.

19. და მიუგო მოციქულმან კაცსა მას ღმრთისასა და ჰრქვა: დაღათუ გარ-დამოსაქანელნი ცისანი განახუნეს უფალმან, იყოსმეა სიტყუაჲ ეგე? და ჰრქუა ელისე: აჰა, იხილო თუალითა შენითა და მისგანი არა სჰამო.

20. და ეყო მას ეგრე და დატკებნა იგი ერმან ტენებასა მას ბჰეთა მათ თანა და მოკულდა.

8

1. და ეტყოდა *ელისე დედაკაცსა მას, რომლისა განაცოცხლა ძე მისი, და ჰრქვა: აღვედ და წარვედ, შენ და სახლი შენი, და მწირობდი, სადაცა განგე-მარჯოს, რამეთუ მოუწოდა უფალმან სიყმილსა ქუეყანასა ამას და ყოფად არს სიყმილი ქუეყანასა ამას ზედა შვედ წელ.

9. უსჯულოებასა S. 11. მეფისა S. 13. ჰრქუა S. მოიბნენ S. 15. წარვიდეთ S. 17. მიევედრის S. 18. თქუა S. ჰრქუა S. 20. დატკებნა S. *ტ ჩამატებული. ტენებასა S. 1. ჰრქუა S.

* ზე. 4. გ. 35.

2. და აღდგა დედაკაცი იგი და ყო მსგავსად სიტყვსა მის ელისესსა. და წარვიდა იგი თავადი და სახლი მისი და მწირობდა ქუეყანასა მას უცხოთესლთასა შუდ წელ.

3. და იყო, შემდგომად შუდთა მათ წელთა სიყმილისათა მოიქცა დედაკაცი იგი ქუეყანით უცხოთესლთათ, მოვიდა და ღალადებდა წინაშე მეფისა სახლისა თვისისა და აგარაყისა თვისისათვის.

4. და მეფე ეტყოდა გეზის, მსახურსა მას ელისესსა, კაცისა მის ღმრთისასა, და ჰრქუა: მითხარ შენ მე ყოველი იგი დიდ-დიდი, რომელ ქმნა ელისე.

5. და იყო, ვიდრე უთხრობდა იგი მეფესა, ვითარ განაცოცხლა ძე იგი დედაკაცისა მის მომკუდარი და, აჰა, დედაკაცი იგი, რომლისა განაცოცხლა ძე იგი ზისი ელისე, ღალადებდა მეფისა მიმართ სახლისა თვისისათვის და ქუეყანისა თვისისათვის, და ჰრქუა გეზი: უფალო მეფე, ესე დედაკაცი არს და ესე ძე მაგისი, რომელ განაცოცხლა ელისე.

6. და ჰკითხა მეფემან დედაკაცსა მას და მან უთხრა მას და მისცა მას. მეფემან საკურისი ერთი და ჰრქუა: უკუმოაგე მაგას ყოველივე მაგისი და ყოველივე ნაყოფი ქუეყანისა მაგისისა, ვინაჲთგან დაუტევა ქუეყანა ესე ვიდრე აჰა ეჲმამდე.

7. და მივიდა ელისე დამსაკედ და ძე ადერისი, მეფე ასურასტანისა, სნეულ იყო და უთხრეს მას და ჰრქუეს: მოვიდა აჰა კაცი ღმრთისა.

8. და ჰრქუა მეფემან აზაელს: მიიღე კელთა შენთა მანანა და მიეგებოდე კაცსა მას ღმრთისასა და ჰკითხე მის მიერ უფალსა და არქუ: აღ-მე-ვდგეა სნეულებისა ამისგან ჩემისა?

9. და წარვიდა აზაელ წინამიგებებად ელისესა და წარმოიღო ძღუენი კელითა თვისითა და ყოველი კეთილი დამსაკისა აქლემითა ორმეოცითა, მივიდა და დადგა წინაშე ელისესა და ჰრქუა: მამო ელისე, შვილმან ადერისმან, მეფემან ასურასტანისმან მომავლინა მე შენდა და თქუა: აღ-მე-ვდგეა სნეულებისა ამისგან ჩემისა?

10. და ჰრქუა მას ელისე: მივედ და არქუ მას: ცხორებით სცხონდე. და მიჩუნა მე უფალმან, რამეთუ სიკუდილით მოკუდეს.

11. და დადგა აზაელ წინაშე პირსა ელისესა კრძალვით და ტიროდა კაცი იგი ღმრთისა.

12. და ჰრქუა აზაელ: რაჲსა სტირ, უფალო ჩემო? და ჰრქუა მას ელისე: უწყი, რავდენ-რა უყო შენ ძეთა ისრაჲლისათა, ძნელოვანნი მათნი ცეცხლითა მოსწუნენ და რჩეულნი მათნი მახვლითა მოსწყვდენ და ჩვლნი მათნი მოსრნენ მახვლითა და მაკენი მათნი განაპნეთ.

13. და ჰრქუა აზაელ: ვინ არს მონა ესე შენი ძალლი ერთი, ვითარმცა ქმნა მსგავსად სიტყვსა მაგის დიდისა? და ჰრქუა ელისე: მიჩუნა მე უფალმან, რამეთუ მეფობდე შენ ასურასტანსა ზედა.

14. და წარვიდა აზაელ და მივიდა უფლისა თვისისა და ჰრქუა მას, რა თქუა ელისე, და თქვა აზაელ: მრქუა მე, ვითარმედ ცხორებით ცხონდეს.

15. და იყო, ზგალისგან მოიღო მაქმანი და შეასოვლა წყლითა და მიიბურა პირსა თვისსა და მოკუდა, და დადგა მეფედ მის წილ აზაელ.

16. *წელსა მეხუთესა იორამისასა, ძისა აქაბისა; მეფისა ისრაჲლისა, მეფობდა იორამ, ძე იოსაფატისი, იუდეასა ზედა.

17. და იყო იგი ოცდაათორმეტის წლისა დაჯდომასა მას მისსა და მეფობდა ორმოც წელ იერუსალიმს ზედა.

18. და ვიდოდა გზათა მეფეთა მათ ისრაჲლისათა, ვითარცა ქმნა სახლმან აქაბისმან, რამეთუ ასული აქაბისი ესეა ცოლად მისა, და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა.

19. **და არა უნდა უფალსა. განრყუნად იუდა დავითისთვის, მონისა თვისისა, ვითარცა ეტყოდა მას მიცემად მისა სანთელი და ძესა მისსა ყოველთა დღეთა.

20. ***და დღეთა მისთა ეცრუეა ედომი ქუეშე კელსა იუდასსა და დაიდგინეს მათ ზედა მეფე.

21. და განვიდა იორამ სეირით და ყოველი ეტლები მისი მის თანა. და იყო, მსთუად განთიადსა მას, ვიდრე ბნელა იყო, დასცა ედომი და გარემო ზღუდენი მისნი და მთავარნი ეტლთა მისთანი და შეივლტოდა ერი იგი თვთეული კარავად თესა.

22. და განადგა ედომი კელსა იუდასსა და დღენდელად დღემდე, მას ეამსა განადგა ლობნაცა.

23. და ნეშტნი სიტყუათა იორამისთანი და ყოველნი, რაცა ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა.

24. და დაიძინა იორამ მამათა თესთა თანა და დაეფლა ქალაქსა მას დავითისასა და მეფობდა ოქოზია, ძე მისი, მის წილ.

25. ***წელსა მას მეათორმეტესა იორამისასა, ძისა აქაბისასა, მეფისა ისრაჲლისასა, მეფობდა ოქოზია, ძე იორამისი, მეფე იუდასი.

26. ოცდარისა წლისა იყო ოქოზია დადგომასა მისსა მეფედ და წელიწად ერთ მეფობდა იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა გოთოლია, ასული ზამბრესი, მეფისა ისრაჲლისა.

27. და ვიდოდა გზათა აქაბისთა და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა სახლმან აქაბისმან, რამეთუ სიძე ეყო სახლსა მას აქაბისასა.

28. და წარვიდა ოქოზია იორამის თანა, ძისა აქაბისა, წყობად ეზაელისა, მეფისა მის ასურასტანელთასა, ჰრამით გალადისათ. და სცეს ასურთა მათ იორამი.

29. და მოიქცა მეფე იორამ კურნებად იეზრაელს შინა წყლულებათა მათგან, რომელ წყლეს იგი ასურთა მათ ჰრამათს წყობასა მას მისსა ეზაელის მიმართ, მეფისა მის ასურთასა და ოქოზია, ძე იორამისი, მეფე იუდასი, გარდავიდა ხილვად იორამისა, ძისა აქაბისა, იეზრაელს შინა, რამეთუ სნეულ იყო.

9

1. და ელისე წინაწარმეტყუელმან მოუწოდა ერთსა ძეთა მათგან წინაწარმეტყუელთასა და ჰრქუა მას: მოიმტკიცენ წელნი შენნი და წარიღე რქა ეგვ საცხებელისა კელითა შენითა და მივედ ჰრამათ გალადად.

17. იშ'ლიმს S. 18. აქაბისმან S. 25. მეფესა S. 29. კურნებად S. წყლულებათა S. წყობასა S. 1. ჰრქუა S.

* 2. ნეშტ. 21. ბ. 5. ** 2. მფთ. გ. 13. *** 2. ნეშტ. 21. ბ. 6. **** 2. ნეშტ. 22. ა. 1.

2. *და შეხვდეს მუნ და იხილო მუნ იუ, ძე იოსაფატისი, ძისა ამესასი, და აღადგინო იგი შორის ძმთა თვსთა და შეიყვანო იგი სენაკით სენაკად.

3. და მიიღო რქა იგი ზეთისა და დაასხა თავსა მისსა ზედა და ჰრქუა: ესრე იტყუს უფალი: გცხებ შენ მეფედ ისრაჴლსა ზედა და განაღო კარი და ივლტოლი და ნუღარა დასდგები.

4. და წარვიდა ყრმა იგი წინაწარმეტყუელისა ჰრამით გალაად.

5. და შევიდა მუნ და, აჰა, მთავარნი ერისანი სხდეს და ჰრქუა: სიტყუაჲ არს ჩემი შენდა, მთავარო. და ჰრქუა იუ: ვისდა მიმართ ჩუენგანისა? და ჰრქუა: შენდა, მთავრისა მაგის.

6. და აღდგა და შევიდეს სენაკად და დაასხა საცხებელი იგი ზედა თავსა მისსა და ჰრქუა მას: ესრე იტყუს უფალი, გცხებ შენ მეფედ ერსა მაგას უფლისა-სა ისრაჴლსა ზედა.

7. და დასცე სახლი იგი აქაბისი უფლისა შენისა, პირისაგან შენისა და იძიო შური სისხლისა მონათა მათ ჩემთა წინაწარმეტყუელთა, სისხლი ყოველთა მონათა უფლისათა კელთაგან იეზაბელისათა და ყოველისაგან სახლისა მისისა.

8. **და მოსრა სახლისა მის აქაბისი და არა დაუტეო ერთიცა, რომელი მიეჭკეს და აღსმიდეს კედელსა, და დათრგუნვილი იგი და ნეშტნი ისრაჴლისა,

9. ***მიცემად სახლი აქაბისი, ვითარცა სახლი იორაბუამისი, ძისა ნაბატისი, და ვითარცა სახლი ბასისი, ძისა აქიასი.

10. და იეზაბელ შეჰამონ ძალთა ნაწილსა მას იეზრაელისასა და არავინ იყოს, რომელმან დაფლას. და განაღო კარი და ივლტოდა.

11. და იუ გამოვიდა მონათა მათ უფლისა თვისისა თანა და ჰრქუეს მას: მშვდობა არსა? რასა მოვიდა შენდა მოკრალული იგი? და ჰრქუა მათ: თქუენ თვთ უწყით კაცი იგი და მოკრალულები მასი.

12. და ჰრქუეს მას: უწყისობა არს ეგე, გვთხარ ჩუენ. ჰრქუა მათ იუ: ესრე და ესრე მეტყოდა მე და მრქვა: ესრე იტყუს უფალი, გცხებ შენ მეფედ ისრაჴლსა ზედა.

13. ვითარცა ესმა ესე, ისწრაფეს და მოიღეს თვთოეულმან ფიჩვ თვისი და დაუდგეს ქუეშე მისსა ერთსა მას აღსავალთაგანსა, სადა სხდეს, და დაბერეს ნესტუსა რქისასა და თქუეს: დადგა მეფედ იუ.

14. და ერისკრება-ყო იუ ძემან იოსაფატისამან, ძისა ამესასამან, ზედა იორამისა. ****და იორამ განკრძალულ იყო ჰრამით გალაადს შინა, იგი თავილი და ყოველი ისრაჴლი პირისაგან აზაელისა, მეფისა მისგან ასურასტანელთასა.

15. და მოიქცა იორამ მეფე კურნებად იეზრაელს შინა წყლულებათა მათგან, რომელ წყლეს იგი ასურთა მათ წყობასა მას აზაელის მიმართ, მეფისა მის ასურთასა, და თქუა: იგი უკუეთუ არს სული თქუენი ჩემ თანა, ნუ განვალნ მეოტი ქალაქისა ამისგან მისლვად და თხრობად იეზრაელსა შინა.

16. და წარემართა იუდა და შთავიდა იეზრაელად და იორამ, მეფე ისრაჴლისა, იკურნებოდა იეზრაელსა შინა წყლულებათა მათგან, რომელ წყლეს იგი

[3. ჰრქუა S. 5. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 3. ჰრქუა S. 6. ჰრქუა S. 11. მშვდობა S. ჰრქუა S. 12. ჰრქუა S. 13. ქუეშე S. 15. კურნებად S. წყლულებათა S. წყობასა S. თქუა S. 16. წყლულებათა S.

* 3. მეფ. 19. დ. 16. ** 3. მეფ. 21, ე. 21. *** 3. მეფ. 19. ე. 29. 3. მეფ. 16. ა. 3. **** ზე. 8. ლ. 28.

პრამოსთს ღუაწლსა მას აზაელის მიმართ, მეფისა მის ასურთასა, რამეთუ იგი ჰქნე იყო და კაცი ძლიერებისა. და დაიბინა მუნ და ოქოზია, მეფე იუდასი, შთავიდოდა ზილვად იორამისა.

17. და ებგური იგი აღკდა ზედა გოდოლსა მას ეზრაელისასა და იხილა მტუერი მოსლვასა მას იუსასა და თქუა: მტუერსა რასმე ვხედავ. და თქუა იორამ: მოიყვანეთ მკედარი ერთი და წარავლინეთ წინა მათსა და ჰკითხოს, თუ მშუდობა არსა?

18. და წარვიდა მკედარი იგი წინა მათსა და ჰრქვა: ესრე იტყვს მეფე: მშუდობა არსა? და თქუა იუ: რა ძეს შენი და მშუდობისა? უკუმოდევ აქა. და თქუა ებგურმან: მოიწია მოციქული იგი მათდა და არა უკმოიქცა.

19. და წარავლინა მეორედ მკედარი და მოიწია მათა და ჰრქუა: ესრე იტყვს მეფე: მშუდობა არსა? და თქუა იუ: რა ძეს შენი და მშუდობისა? უკუმოდევ აქა.

20. და თქუა ებგურმან: მიიწია მოციქული იგი მათა და არავე უკმოიქცა, რომელსა-იგი მიჰყვანდა იუ, ძე ამესასი, მიაწია, რამეთუ მრისხანედ მიაწია.

21. და თქუა იორამ: აუბენით ეტლნი ეგე! და აუბნეს ეტლნი და აღსხდეს კაცად-კაცი ეტლებსა თუსსა — იორამ, მეფე ისრაელისა, და ოქოზია, მეფე იუდასი, და მიეგებნეს იუსს და პოვეს იგი ნაწილსა მას ნაბუთესსა იეზრაიტელისასა.

22. და ვითარცა იხილა იორამ იუ, ჰრქუა: მშუდობა არსა იუ? და ჰრქუა იუ: რაჲ მშუდობა? განმრავლდეს სიძვანი ღედისა შენისა იეზრაელისნი და გრძნებანი მისნი.

23. და გარეშე-ხოლო-იქცა იორამ და ივლტოდა და ჰრქუა იორამ ოქოზიას: ზაკვა არს რამე, ოქოზია.

24. და მოირთხა იუ და სცა იორამს საშუალ ბეჭთა და განწონნა გულსა მისსა და დაიღულარჰნა ზედა მუკლთა თუსთა.

25. და ჰრქუა იუ დებეკს, სპარაზენსა მას თუსსა: აღიღე იგი და შთააგდე ნაწილსა მას ავარაკისა მის ნაბუთესასა იეზრაიტელისასა, რამეთუ მოვიცსენე ნე, ოდეს-იგი ამკედრებულ ვიყვენით ჯუენ ორნი და ვხედდევით აქაბს; მამასა მაგისსა, და უფალმან დადვა მაგასა ზედა შესამთხუეველი ესე,

26. *ვითარმედ ვიძიო სისხლი იგი ნაბუთესი და სისხლი ძეთა მისთა, რომელ ვინიღე გუშინ, თქუა უფალმან: მივაგო ეგე ნაწილსა ამას. და თქუა უფალმან: აწ აღიღე და შთააგდე ნაწილსა მას ნაბუთესასა მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა.

27. და ოქოზია, მეფემან იუდაისმან, ვითარცა იხილა, ივლტოდა გზასა მას ბეთრონისასა და შეუდგა კვალსა მისსა იუ და თქუა: იგულეთ ეგევცა და სცა მას ეტლთა მათ შინა, ვიდრე აღვიდოდა იგი აღმართსა მას ბერაჲსსა, რომელ არს იევლაჲს, და მიივლტოდა მაგედოდ და მუნ მოკუდა.

28. და წარიღეს იგი მონათა თუსთა იერუსალჲმდ და დაფლეს იგი საფლავსა თუსსა მამათა თუსთა თანა ქალაქსა მას დავითისასა.

17. მტუერი S. თქუა S. მტუერსა S. თქუა S. 18. თქუა S. თქუა²S. 19. ჰრქუა S. მშუდობა S. თქუა S. 20. თქუა S. 21. თქუა S. 22. ჰრქუა S. ჰრქუა²S. 23. ჰრქუა S. 25. ჰრქუა S. შესამთხუეველი 26. თქუა S. თქუა² S. 27. თქუა S.

* 3. მეთ. 21. ვ. 22.

29. და წელსა მას მეთერთმეტესა იორამისასა, მეფისა მის ისრაჴლისასა, მეფობდა ოქოზია ზედა იუდასა.

30. და მივიდა იუ იეზრაიტელად და იეზაბელს ესმა და მოგრემანნა თულანი თვსნი და შეიმყო თავი თვსი და გარდამოხედვიდა სარკმელით.

31. და იუ შევიდოდა ქალაქსა მას და თქუა იუ: *ცოცხლებით არსა ზამბრი, მკულელი იგი უფლისა თვისისა?

32. და აღიხილნა თულანი თვსნი იუ და მიხედნა სარკმელთა მათ და ჰრქუა: ვინ ხარ შენ? გარდამოკედ ჩემდა. და გარდამოეჩუენნეს მის თანა ორნი საჭურისნი.

33. და ჰრქვა მათ იუ: გარდამოაგდეთ ეგე და გარდამოაგდეს იგი და მიასხურა სისხლი მისი კედელთა მათ და საკედართა მათთა დათარგუნეს იგი.

34. და შევიდა, ჭამა და სვა და თქუა იუ: იხილეთ წყეული იგი და დაფალით, რამეთუ ასულს შარავანდედთა იყო.

35. და მივიდეს დაფლვად მისა და არა რაჲ პოვეს მისგანი, გარნა თხემი ხოლო, ფერკნი და ნებნი კელთა მისთანი.

36. და მივიდეს და უთხრეს მას **და თქუა იუ: სიტყუა უფლისა არს ეგე, რომელსა იტყოდა პირითა მონისა თვისისა ელია თეზაბიტელისათა და თქუა: ნაწილსა იეზრაელისასა შეკამნენ ძალთა კორკნი იეზაბელისნი.

37. და იყოს მძორი იეზაბელისი, ვითარცა სკორე ნაწილსა მას აგარაკისა ნაბუთესსა, რათა არა ვინ თქუას მაგათგანმან, ვითარმედ: იეზაბელ არს.

10

1. და იყუნეს აქაბისნი სამეოცდაათ ძე სამარიას. და მიწერა იუ რუეარტაკი სამარიად მთავართა მათ სამარიასათა და მოხუცებულთა მათ და მამამძემეთა აქაბისთა და ჰრქუა:

2. ვითარცა მოიწიოს თქუენდა წიგნი ესე, და თქუენ თანა არიან ძენი უფლისა თქუენისანი და თქუენ თანა არიან ეტლნი მისნი და საკედარნი და ქალაქნი ძნელნი და საჭურველნი.

3. იხილეთ და გამოირჩიეთ ძეთა მათგან უფლისა თქუენისათა და დაამტკიცეთ ზედა საყდარსა მას მამისა თვისისასა და სცეთ ბრძოლა სახლსა ზედა უფლისა თქუენისასა.

4. და შეეშინა ფრიალ-ფრიალ და თქუეს: აჰა, ორნი იგი მეფენი ვერ დამდგომ იქმნეს წინაშე მისა, და ჩუენ ვითარმე დაუდგეთ წინაშე მისა?

5. და წარავლენეს სახლისა მისგან და ქალაქისა მოხუცებულთა მათ და მამამძემეთა და ჰრქუეს იუს: მონანი შენნი ვართ ჩუენ და, რაჲცა გუბრძანოთ ჩუენ, ვყოთ და არა ვინ დავიღვინოთ ჩუენ ზედა მეფე, არამედ, რა-იგი სათნო იყოს შენ წინაშე, ვყოთ.

6. და მიწერა მათ წიგნი მეორედ და თქუა: უკუეთუ ჩემნი ხართ თქუენ და ბრძანებასა ჩემსა ისმენდეთ, მოკუეთენით თავნი ძეთა უფლისა მაგის თქუე-

31. შევიდოდა — „ლო“ ჩამატებულია თქუაჲ S. 32. ჰრქუაჲ S. გარდამოეჩუენნეს S. 34. თქუაჲ S. 36. თქუაჲ S. სიტყუაჲ S. თქუაჲ S. 37. თქუაჲ S. 1. ჰრქუაჲ S. 2. უფლისათა S. 3. უფლისათა S. 6. თქუაჲ S. ბრძანებაჲსა S. მოკუეთენით S.

* 3. მფ. 16. გ. 10. ** 3. მწთ. 21. ვ. 23.

ნისათანი, და მომართუთ ხვალე ამასვე ქამსა იეზრაელად, და ძენი მეფისანი იყუნეს სამეოცდაათნი. და კელშწიფენი ქალაქისანი ზრდიდეს მათ.

7. და იყო, ვითარცა მიიწია წიგნი იგი მათა, შეიპყრნეს ძენი იგი მეფისანი, და მოსრნეს სამეოცდაათნივე, და შთაყარნეს თავები მათი გოდრებსა და მიუძღვანეს მას იეზრაელად.

8. და შევიდა მოციქული იგი და უთხრა მას: მოიხუნეს თავნი ძეთა მეფეთანი და ჰრქუა: დასცენით სამად ბორცუად გარეშე ბრჭეთა ქალაქისათა ვიღრე ცისკრადმდე.

9. და იყო, განთიადსა მას გამოვიდა და დადგა ბჭეთა მათ ქალაქისათა და ჰრქუა ყოველსა მას ერსა: მართალ ხართ თქუნენ. აჰა, ესერა, მე აღვდგე უფლისა ჩემისა ზედა, მოვკალ იგი. იხილენით ესენი, აჰფო ვინ მოსრნა?

10. და უწყოდეთ აწ, *რამეთუ არა დაეარდების სიტყუა უფლისა ქუეყანასა, რომელსა იტყოდა უფალი სახლსა მას ზედა აქაბისასა. და აღასრულა უფალმან, რასა-იგი იტყოდა პირითა მონისა თვისისა ელიასთა.

11. და მოსრნა იუ ყოველი ნეშტი სახლისა მის აქაბისი იეზრაელს და ყოველნი მთავარნი მისნი და მეგობარნი მისნი და ქურუმნი მისნი, და არა დაუტევა მას ნეშტი.

12. აღდგა და წარვიდა იუ სამარიად და ვიღრე-იგი მივიღოდა ბეთაკადს ოდენ გზასა მას სამწყსოთასა,

13. პოენა იუ ძმანი ოქოზიას, მეფისა იუდასნი, და ჰრქუა: ვისნი ხართ თქუნენ? და თქუეს: ძმანი ოქოზიასნი ვართ ჩუენ და გარდამოგვედით ნემთხუევად ძეთა მეფისათა და ძეთა მის განძლიენებულისათა.

14. და თქუა იუ: შეიპყრენით ეგენი ცოცხალნი! და შეიპყრნეს მათ და მოსრნეს იგინი ბეთაკადს — ორმეოცდამორნი კაცი. და არა დაშთა მათგანი არცა ერთი.

15. და წარვიდა მიერ იუ და პოვა იონადაბ, ძე რექაბისი, წინაშე თვისსა და აკურთხა იგი და ჰრქუა მას იუ: უკუეთუ არს გული შენი წრფელ, ვითარცა არს გული ჩემი შენდა მიმართ? და თქუა იონადაბ: არს. და ჰრქუა იუ: უკეთუ არს, მომეც მე კელი შენი. და მისცა კელი თვისი, და აღისვა იგი თანა ეტლთა ზედა თვისთა.

16. და ჰრქუა მას: მოვედ ჩემ თანა და იხილე შურისძიება ჩემი უფლისათვის. და აღსვა იგი ეტლთა ზედა თვისთა.

17. და შევიდა სამარიად და მოსრნა ყოველი ნეშტი აქაბისი სამარიას მსგავსად სიტყვასა მის უფლისა, ვითარცა ეტყოდა ელია.

18. **და შეკრიბა იუ ყოველი იგი ერი და ჰრქუა მათ: აქაბ ჰმონა ბაალსა მცირედ და მე ვმონო დიდად.

19. და აწ მომგუარენით მე ყოველნი იგი წინაწარმეტყუელნი ბაალისნა, და ყოველნი მონანი მისნი და ქურუმნი მისნი, და ერთიმეც კაცი ნუ მოაკლდებინ, რამეთუ შესაწირავი დიდი არს ბაალისი. და რომელ-იგი დამაკლდეს, მოკლდეს. და იუ ყო შეტყუილით, რათა მოსრნეს მონანი იგი ბაალისნი.

8. ჰრქუა S. 9. ჰრქუა S. 10. სიტყუა S. 13. ჰრქუა S. 13. შემთხუვად S. 14. თქუა S. ეგ S. 15. ჰრქუა S. თქუა S. ჰრქუა S. უკეთუ sic. 16. ჰრქუა S. 18. ჰრქუა S. 19. მოაკლდებინ S.

* 3. მფთ. 21. ზ. 29. ** 3. მფთ. 16. ზ. 31.

20. და თქუა იუ: განმზადდეთ შესაწირავი ბაალისა. და ქადაგი კმობდა.

21. და წარავლინა იუ ყოვლისა ისრაჲლისა მიმართ და მოკრებეს ყოველნი მონანი ბაალისნი, და არავინ დაშთა, რომელნი არა მოიწიენეს მუნ და შევიდეს სახლსა ბაალისასა, და აღივსო სახლი იგი ბაალისი კიღით კიდედ.

22. და ჰრქუა იუ მტარვალთა მათ: განსძარცვეთ სამოსელნი მონათა მათ ბაალისთა! და განსძარცვეს სამოსელნი მათნი.

23. და შევიდა იუ და იონადაბ, ძე რეჰაბისი, სახლსა მას ბაალისასა და ჰრქვა მონათა მათ ბაალისათა: გამოიძიეთ და იხილეთ, ნუჟუჟუ იყოს ვინმე თქუენ თანა მონათა მათგანი უფლისათა, გარნა თქუენ ხოლომცა მონანი ეგე ბაალისნი.

24. და შევიდა იუ, რეცა თუ შეწირვად და კმევად საკუმეველთა. და იუ დაადგინნა რეცასი კაცი გარეშე და ჰრქუა მათ: კაცი რომელი განერეს კაცთა ამთგანი, რომელთა მე მიგცეთ კელთა თქუენტა, თაჲი მისი თავისა მისისა წილ იყოს.

25. და ვითარცა აღასრულეს შესაწირავი იგი, ჰრქუა იუ წინამცორვალთა მათ და ჰურვილთა მათ: შევედით და მოსრენით იგინი და ერთიკაცცა ნუ განერების მათგანი. და მოსრნეს იგინი მახვლთა და არა ვინ დაშთა მათგანნი არცა ერთი და შევიდეს სახლსა მას ბაალისასა.

26. და გამოიღეს ძეგლები იგი სახლისაგან ბაალისი და დაწვეს იგი.

27. და დაამკუნეს ყოველნი იგი ძეგლნი ბაალისნი და დაარღვეს სახლი იგი ბაალისი და ყვეს იგი ადგილ სასკორედ სარცხენელად მოდღენდელად დღემდე.

28. და განრყუნა იუ ბაალი და სახლი მისი ისრაჲლისგან.

29. ხოლო ცოდვასა მას იორობოამისსა, ძისა ნაბატისა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი, არა განეშორა იუ დიაკეულთა მათგან ოქროსათა, რომელ იყუნეს ბეთელს და დაანს.

30. და ჰრქუა უფალმან იუს: ამისთვის, რამეთუ მკენ ექმენ წინაშე ჩემსა ყოფად სიწრფოებისა და ნება გულისა ჩემისა უყავ სახლსა მას აქაბისსა, *ნაშობნი შენნი მეოთხედ დასხდენ საყდარსა მას ისრაჲლისასა.

31. და იუ არა ეკრძალა სლვად სჯულისა უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისასა ყოვლითა გულითა თვისითა და არა განეშორა ცოდვასა მას იორობოამისასა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი.

32. მათ დღეთა შინა იწყო უფალმან მოსრევა ყოველთა მათ საზღვართა ისრაჲლისათა და მოსრევიდა აზაელ ყოველთა მათ საზღვართა ისრაჲლისათა.

33. იორდანითგან და მზისა აღმოსავალით კერძო ყოველი იგი ქუეყანა გალაღისი და გაადისი და რუბენისი და მანასესი არუელითგან, რომელ არს კიდესა მის თანა ნაღვარევისასა არნონისსა, და გალაადი და ბასანი.

34. და ნეშტნი სიტყუათა იუსთანი და ყოველი, რაოდენი-რა ქმნა, ყოველი ძლიერება მისი და მოწყუება მისი, რომელ მოსწყუდა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაჲლისათა.

35. და დაიძინა იუ მამათა თვისთა თანა, და დაფლეს იგი სამარიას. და მეფობდა იოაქაზ, ძე მისი, მის წილ.

20. თქუაჲ S. 22. ჰრქუაჲ S. 23. ნუჟუჟმ S. 24. ჰრქუაჲ S. 25. ჰრქუაჲ S. განგერების S. 30. ჰრქუაჲ S. 34. მოწყუტდა S.

* ქვე. 15. გ. 12.

36. და დღენი. რაოდენ მეფობდა იუ ზედა ისრაჲლსა, ორმეოცდარვა წელსაწარისა.

11

1. და *გოთოლია, დედამან ოქოზისამან, ვითარცა იხილა, რამეთუ მოსწყედეს შვილნი მისნი, წარწყმიდა ყოველი ნათესავი შარავენდღელთა მათ.

2. და აღიქვა იოსაბე, ასულმან მეფისა იორამისამან, დამან ოქოზისამან, იოსა. ძე ოქოზისა, ძმისა თვისისა, რამეთუ მოიპარა იგი შორის ძეთა მათ მეფისათა, რომელ მოსრნეს, და დამალა იგი და დიდამძუძე მისი სენაკსა სასვენებელისასა პირისაგან გოთოლიასა, და არა მოკულა.

3. და იყო მის თანა სახლსა მას უფლისასა მალულად ექუს წელ და გოთოლია მეფობდა ზედა მას ქუეყანასა.

4. **და წელსა მას შემუდესა წარავლინა იუდაე და მოიყვანნა ასისთავნი იგი: ქორრი და რასიმ, და შეიყვანნა იგინი სახლსა მას უფლისასა და აღთქმყო მათ თანა, და აფუცნა იგინი სახელითა უფლისათა და უჩუენა მათ იუდაე, ძე იგი მეფისა.

5. და ამცნო მათ და პრქუა: ესე სიტყუაჲ არს, რომელი ჰყოთ. სამგან განიწილენით და ერთმან მან ნაწილმან დაიცვას ცვა სახლისა მის სამეფოსა კართათა თანა.

6. და მეორემან ნაწილმან დაიცუნეს ბჰეთა მათ განსაველთა და მესამე ნაწილი ბჰეთა თანა შემდგომად წინამცორავალთა მათ, და დაიცევით ცვა სახლისა მის.

7. კელნი თქუენნი განმზადებულად იპყრენით და ყოველი, რომელი შევიდოდის განაწილებულთა მათ ცვად სახლსა მას უფლისასა, ეკრძალებით ცვასა მას სახლისა მის უფლისა და მეფისა.

8. გარემოადეგინ მეფესა კაცი და ჰურჭელი კელთა თვისთა, და რომელი შევიდოდის სადაროთ, მოკუედინ. და იგი თავადი იყო მეფისა თანა შესლვასა მისსა და გამოსლვასა.

9. და ქმნეს ყოველივე ასისთავთა მათ, რომელი ამცნო იუდე მლდელმან ბრძენმან, და შევალნ კაცები იგი განაწილებულნი მცველად შემდგომითი შემდგომად და შევიდეს იუდაე მლდელისა.

10. და მისცა მლდელმან ასისთავთა მათ ოროლები იგი და ჭაჭუ-ჭური და ვითის მეფისა, რომელ იყო სახლსა მას უფლისასა.

11. და მიიღეს ასისთავთა მათ ჭაჭუ-ჭური კელთა თვისთა და გარემოადგეს მარჯუენით მკრით ტაძრისა მის ვიდრე მარცხენად მკარადმდე ტაძრისა წის და საკურთხეველისა და სახლსა მას სამეფოსა გარემო.

12. და წარმოავლინა მათ ძე იგი მეფისა და მიეცა მას ზედა იეზერი იგი და წამება და სცხო მას და დაადგინა მეფედ, და აღიტყუელნა ერმან და თქუა: ცხონდინ მეფე!

13. და ესმა გოთოლიას კვამ ბგერისა ერისა მრავლისა და შევიდა შორის ერსა მას სახლსა უფლისასა.

36. ზედა+და S. 4. უჩუენა S. 5. პრქუა S. დაიცვას S. 8. მოკუედინ S. 10. მისცა+
ყო S. 12. წარმოვლინა S. აღტყუელნა S. თქუაჲ S.

* 2. ნეშტ. 22. დ. 10. ** 2. ნეშტ. 23. ა. 1.

14. და იხილა და, აჰა, დგა მეფე ზედა სვეტსა მას მსგავსად სახისა მის და მთავარნი იგი და შემასხმელნი და მსტკნეარნი, და ყოველსა მას ერსა ქუეყანისასა უხაროდა და სტეინვიდეს სტკროთა, დაიპო სამოსელი თვისი გოთოლია, ლალად-ყო და თქუა: განდგა, განდგა.

15. და ამცნო იუდაე მლდელმან ასისტავთა მათ და, რომელნი-იგი დაედგინნეს ზედა ერსა მას, და ჰრქუა მათ: განიყვანეთ ეგე სადერონით და მიიყვანეთ ეგე უკანაწარ სახლსა მას და მოკალით ეგე მახვლითა, და ნუ მოჰკლავთ მაგას სახლსა მას ღმრთისასა. და იყოს, ყოველი, რომელი მისდევდეს მას, მოკუედინ მახვლითა.

16. და მიჰყვეს კელი მისა და შეიყვანეს იგი გზასა მას საცედაროთასა სახლისა მის სამეფოთასათა, და მუნ მოკლეს იგი.

17. და აღთქმა-ყო იუდაე მლდელმან შორის უფლისა და შორის მეფისა და შორის ერისა მის ყოფად ვრად უფლისა.

18. და შევიდა ყოველი იგი ერი ქუეყანისა სახლსა მას ბაალისსა და დაამკვეს იგი და საკურთხეველი მისი და ხატნი მისნი დამუხრნეს წულილად და მატთან, ქურუმი ბაალისი, მოსრნეს წინაშე შესაწირავისა მის, და დაადგინნა მლდელმან მკველნი სახლსა მას უფლისასა.

19. და გამოიყვანნა იუდაე მლდელმან ასისტავნი იგი: ქორრი და რასიპ, და ყოველი ერი მის ქუეყანისა და გარდამოიყვანეს მეფე სახლისა მისგან უფლისა, და შეიყვანეს იგი გზასა მის ბჭისასა სახლისა მის სამეფოთასა, და დასვეს იგი საყდარსა მას სამეფოთასა.

20. და უხაროდა ყოველსა მას ერსა მის ქუეყანასასა, და ქალაქი იგი დამშვდნა და გოთოლია მოკლეს მახვლითა სახლსა მას მეფისასა.

21. და ძე შვდ წლისა იყო იოას დადგომასა მას მეფედ.

12

1. შემდგომად მეშვდისა მის წლისა იუისა მეფობდა იოვას, ძე ოქოზიასი, ორმოდ წელ იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა — საბა ბერსაბეთ.

2. და ქმნა იოას სამართალი წინაშე უფლისა ყოველთა დღეთა, რომელ განანათლა იგი იუდაე მლდელმან.

3. ხოლო მაღალთა მათგან არა განეშორა და მუნ უზორვიდა ერი იგი და უკმევდეს საკუმეველსა მაღალთა მათ.

4. და ჰრქუა იოას მლდელთა მათ: ყოველი ვეცხლი, რომელი შეწირულ არს ტაძარსა მაგას უფლისასა. სიწმიდეთა მაგათ, ვეცხლი თვთოფულად კაცად-კაცადისა აღსრულებულისა, შერაცხილ სულთათუს, ყოველი, ვეცხლი რაოდენი მოუტდეს გულსა კაცისასა შეღებად სახლსა მაგას უფლისასა.

5. მოიღონ მლდელთა მათ კაცად-კაცადმან მოფარდულთაგან თუსთა და მათ აღაგონ ბედეკი სახლისა მის უფლისა ყოველსა შინა, სადაცა პოონ ბედეკი.

6. და იყო, ოცდამესამესა წელსა იოას მეფისასა არა აღაგეს მლდელთა მათ ბედეკი სახლსა მას უფლისასა.

7. და მოუწოდა მეფე იოას იუდაე მღდელსა და ყოველთავე მათ მღდელთა და პრეტუა მათ: რასა არა აღაგეთ ბედეკი სახლისა მის უფლისა? და აწ ნუ ნიღებთ ვეცხლსა ყოველთაგან მოფარდულთა თქუენთა, არამედ ბედეკისა მისთვის სახლისა უფლისა მიეცით იგი.

8. და აღუთქუეს მღდელთა მათ არა მოღებად ვეცხლი ერისა მისგან და არცა აღგებად ბედეკი ტაძრისა მის.

9. და მოიღო იოდაე კიდობანი ერთი და უქმნა კურელი პირსა ზედა მისსა და დაღვა იგი საკურთხეველსა მას თანა უფლისასა. და მისცეს მღდელთა მათ, რომელნი-იგი სცვიდეს კართა მათ, ყოველი ვეცხლი, რომელ იპოვა სახლსა მას უფლისასა.

10. და იხილეს, ვითარმედ ფრიად არს კიდობანსა მას შინა. აღვიდა მწიგნობართა მოძღუარი იგი სამეუფოსი და მღდელი იგი დიდი და აღრაცხეს ვეცხლი იგი, რომელი იპოვა სახლსა მას უფლისასა.

11. და მისცეს ვეცხლი იგი კელთა მოქმედთა საქმისა კურკლისათა სახლსა მას უფლისასა და მისცეს ზუროთა მათ ძელთასა და მაშენებელთა მათ სახლისა მის უფლისათა.

12. და გამოქმანდაკებელთა მათ და გამოკვეთელთა ქვისათა სასყიდლად ძელისა და ქვათა გამოკუთილთა აღსაშენებლად ბედეკისათვის სახლისა მის უფლისა და მისცეს ყოველი იგი საკმრად ტაძრისა მის.

13. და რათა არა ქმნეს მისგან სახლსა მას უფლისასა კარები ვეცხლისა და სამსჭულები და ტაბლები და ნესტებები და ყოველი კურკელი ოქროსი და ყოველი კურკელი ვეცხლისა და ვეცხლისა მის შეწირულისა სახლსა მას უფლისასა.

14. არამედ მოქმედთა მათ საქმისათა მისცეს იგი აღსაგებლად სახლისა მის უფლისა.

15. და არა იყო რიცხვ ვეცხლისა მას, რომელთა კელთა შინა იყო მიცემად მოქმედთა მათ, რამეთუ ერთგულ იყუნეს მოქმედნი იგი.

16. და ვეცხლი იგი შეწირული ცოდვითათვის არა შევიდოდა ტაძარსა მას უფლისასა, არამედ მღდელთა მათ იყო.

17. მას ჟამსა გამოვიდა აზაელ, მეფე ასურასტანისა, და ეწყო გეთსა, გამოიღო იგი და მიმართა აზაელ მისლვად იერუსალჴმსა ზედა.

18. და აღიღო იოას, მეფემან იუდაისამან, ყოველნი იგი სიწმიდენი, რომელნი განწმიდნა იოსაფატ და იორამ და ოქოზია, მამათა მისთა მეფეთა იუდასთა და თჴსნი იგიცა სიწმიდენი, ყოველი იგი ვეცხლი, რომელ იპოვა საფასესა სახლსა მას უფლისასა და სახლსა მეფისასა და მიუძღვანა აზაელს, მეფესა მას ასურთასა, და წარვიდა იერუსალჴმით.

19. და ნეშტნი სიტყუათა იუასისათა და ყოველი, რაჲ ქმნა, აჴა, წერილ არიან წიგნთა დღეთა მეფეთა იუდასთა.

20. და აღდგეს მონანი მისნი მის ზედა ზაკთ და დასცეს იოას სახლსა მას ნაალონისთა, საყოფელთა მათ გალაადისთა.

21. და იოზაჴარ, ძემან იემუთესმან, და იეზებეთ, ძემან მისმან, შერაცხილთა მონათა მისთა, სცეს და მოკლეს იგი. და დაფლეს იგი მამათა თჴსთა თანა ქალაქსა დავითისასა და მეფობდა ამესა, ძე მისი, მის წილ.

13

1. წელსა ოცდამესამესა იოასისასა, ძისა ოქოზიასსა, მეფისა იუდაისასა, მეფობდა იოაქაზ, ძე იუასი, ზედა ისრაჲლსა სამარიას ათჩუდმეტ წელ.

2. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და შეუდგა ცოდვასა მას იორობოამისასა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი, და არა განეშორა მათგან.

3. და განრისხნა გულისწყრომით უფალი ისრაჲლსა ზედა და მისცნა იგინი კელთა აზაელ, მეფისა ასურთასა, და კელთა ძისა ადერისთა, ძისა აზაელი-სასა, ყოველთა დღეთა.

4. და ევედრა იოაქაზ პირსა უფლისასა და ისმინა მისი უფალმან და იხილა ურვა იგი ისრაჲლისა, რასა აპირებდა მათ მეფე იგი ასურთა.

5. და მისცა უფალმან მცხნელი ისრაჲლსა და განერნეს კელთაგან ასურთასა და დაემკვდრნეს ძენი იგი ისრაჲლისანი საყოფელთა თვსთა, ვითარცა გუშინ და ძოდან.

6. ხოლო არავე განეშორნეს ცოდვათა მათ იორობოამისთა, ძისა ნაბატისთა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი, არამედ მათ შინავე ვიდოდეს და მიღწართა და მათათა მიმართ სამარიასთა.

7. და არა დაშთა იოაქაზისა ერი, არამედ მკედარი ვითარ ერგასის ოდენ და ეტლნი ათნი და ათი ათასი მკურცხლი, რამეთუ წარწყმიდნა იგინი მეფემან ასურასტანისამან, დასხნა იგინი, ვითარცა მიწა დასატკეპნელად.

8. და ნეშტნი სიტყუათა იოაქაზისთანი ყოველი, რა ქმნა და ძალი მისი არა, აპა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეუფეთა ისრაჲლისათა?

9. და დაიძინა იოაქაზ შამათა თვსთა თანა და დაფლეს იგი შამათა თვსთა თანა სამარიას. და მეფობდა ძე მისი მის წილ.

10. წელსა ოცდამეათჩუდმეტესა სუფევასა იოასისა, მეფისა იუდაისისა, მეფობდა იოას, ძე იოაქაზისი, ზედა ისრაჲლსა სამარიას ათორმეტ წელ.

11. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა განეშორა ყოველსა მას ცოდვასა იორობოამისასა, ძისა ნაბატისა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი, არამედ მასვე შინა ვიდოდა.

12. და ნეშტნი სიტყუათა იოასისთანი და ყოველი, რაჲ ქმნა, და ყოველნი ძლიერებანი მისნი და, რა-იგი უყო მეფესა იუდაისასა, არა, აპა, ესერა წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა მეუფეთა ისრაჲლისათა?

13. და დაიძინა იოას შამათა თვსთა თანა და იორობოამ დაჯდა საყდარსა მისსა. და დაველა იოას სამარიას მეფეთა მათ თანა ისრაჲლისათა.

14. და ელისე დასნეულდა სნეულებითა, რომლითა მო-ცა-კულდა და მივიდა იოას, მეფე ისრაჲლისა, და ტიროდა პირსა მისსა ზედა და თქუა: მამო, მამო, ეტლო ისრაჲლისაო და მკედარო მისო.

15. და ჰრქუა მას ელისე: მოიღე მშვლდი შენი და ისარნი შენნი. და მოიღო მშვლდი და ისარნი.

16. და ჰრქუა ელისე მეფესა მას ისრაჲლისასა: მოირთხ მშვლდი შენი კელთა შენთა! მოირთხა მშვლდი იგი კელითა თვსითა და დასდვა ელისე კელი თვსი ზედა კელთა მეფისათა.

17. და თქუა: განუხვევით სარკმელნი ეგე, რომელ არიან მზისა აღმოსავალთ კერძო. განახუნეს და ჰრქუა ელისე: სტყორცე. და სტყორცა და თქუა ელისე: ისარი ქსნისა უფლისა მიერ და ისარი ქსნისა წინაშე პირსა ასურთასა, დასცნე ასურნი აფეკს და მოასრულნე.

18. და ჰრქუა მას ელისე: მოიხვენ ისარნი! და მოიხუნა და ჰრქუა მეფესა მას ისრაჲლისასა: სტყორცე ქუეყანასა! და სტყორცა მეფემან სამგზის და დაცადა.

19. და დაწუნა მას ზედა კაცი იგი ღმრთისა და თქუა: უკუეთუმცა ეცხუთგზის, ანუ თუ ექუსგზის, მაშინმცა დასცნე ასურნი და მოასრულნე, ხოლო აწ სამგზის დასცნე ასურნი.

20. და მოკულა ელისე და დაფლეს. მტევებარნი მოაბისანი გამოვიდეს ქუეყანასა მას დასარულებასა ოდენ მის წელიწდისასა.

21. და იყო, ოდენ და-ვინმე-ჰვლვიდეს კაცსა ერთსა მკუდარსა, და, აჰა, იხილნეს მტევებარნი *იგი და დააგდეს მკუდარი იგი სამარესა მას ელისესასა, ძეალთა მათ თანა ელისესთა მიწევით, განცოცხლდა და აღემართა ზედა ფერჯთა თვისთა.

22. და აზაელ, მეფე ასურთა, აჭირვებდა ისრაჲლსა ყოველთა ღღეთა იოაქაზისთა.

23. და შეეწყალნეს იგინი უფალსა და წყალობა-ყო მათთვის, და მოიხილა მათ ზედა აღთქმისა მისთვის, რომელ აღუთქვა აბრამს, ისაკს და იაკობს, და არა უნდა უფალსა განრყუნა მათი და არა განსთხივნა იგინი პირისაგან თვისისა.

24. და მოკულა აზაელ, მეფე იგი ასურთა, და მეფობდა ადერ, ძე მისი, მის წილ.

25. და მივიდა იოას, ძე იოაქაზისი, და უკუმოიპყრნა ქალაქნი იგი კელთაგან ადერისთა, ძისა აზაელისთა, რომელ მიუღო კელთაგან იოაქაზისთა, მამისა მისისათა. ბრძოლასა მას შინა სამგზის დასცა იოას ადერი მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა და მიაქცივნა ქალაქნი იგი ისრაჲლისანი და ყოველი, რაცა მიეღო.

14

1. წელსა შეორესა სუფევასა იოასისათა, ძისა იოაქაზისასა, მეფისა ისრაჲლისა, **მეფობდა ამასია, ძე იოასისი, მეფე იუდასი.

2. ძე ოცდახუთისა წლისა იყო დადგომასა მას მისსა მეფედ, ოცდაცხრა წელ მეფობდა იერუსალმს და სახელი ღედისა მისისა — იოაღიმ იერუსალმით.

3. და ქმნა სიმართლე წინაშე უფლისა, ხოლო არა ვითარ დაეით, მამამან მისმან, არამედ, რა ქმნა მამამან მისმან იოას, ქმნა მანცა.

4. ხოლო მაჲალნი იგი არა მოსპნა და ერი იგი შესწირვიდა და უკმევდეს მაღალთა მათ.

5. და იყო, ვითარცა დაამტკიცა მეფობამ მისი კელსა მისსა და მოსრნა მონანი იგი თვისნი, რომელთა მოკლეს მეფე, მამა მისი.

17. თქუა S. ჰრქუა S. თქუა S. 18. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 19. თქუა S. 23. წყალობა S. 5. დაამტკიცა S. მეშბა S.

* ზირქ. 48. ბ. 14. ** 2. ნემტ. 25. ა. 1.

6. და შეიღწი მკუღელთან მათ არა მოსრნა, ვითარცა წერილ არს წიგნსა სჯულსისასა, ვითარცა ამცნო უფალმან მოსეს და თქუა: "ნუ მოკუღდებინ მამა შეიღწისათვს და ნუცა მამისათვს შეიღწი, არამედ თვთოეულად ცოდუათათვს მოკუღდებინ.

7. ამან დასცა ედომი გემელექს წყობასა ათი ათასი და გამოიპყრა კლდე იგი ბრძოლით და უწოდა სახელი მისი კათოელ მოღლენდელად დღედმდე.

8. მას ეამსა წარავლინა ამასია მოციქულნი იოასისა, ძისა იოაქაზისა, ძისათვს იოას მეფისა ისრაჴლისასა და პრქუა: მოვედ, შეგიმთხვენეთ. ურთიერთარს პირისპირ.

9. და მიუგო იოას, მეფემან ისრაჴლისამან, ამისიას, მეფესა იუდისასა, და პრქუა: ძემუჴმან ლიბანისამან მიუვლინა ფიჭუსა ლიბანისასა და პრქუა: მოვეც ასული შენი ძესა ჩემსა ცოლად. და წარკდეს მას ზედა მკეცნი მალნარისანი, რომელ იყუნეს ლიბანეს და დატკენეს ძემი იგი.

10. და მოსრვით მოსარ ედომი და აღილაღე გულითა შენითა. თე-იყავ თავსა, დაჯედ სახლსა შენსა, რაჲსა გაზრზენს შენ უკეთურება შენი? და დაეცე შენ და იუდა შენ თანა.

11. და არა მიერჩოდა ამასია. განვიდა იოას, მეფე ისრაჴლისა, და შეიმთხვენეს პირისპირ იგი თავადი და ამასია, მეფე იუდასი, ბეთსამუსა ჰურიასტანისასა.

12. და იძლია იუდა წინაშე ისრაჴლისა და იელტოდეს თვთოეულად სამკვდრებელად თვსად.

13. და ამასია, მეფე იუდასი, ძე იოასისი, ძისა აქაზასი, შეიპყრა იოას, მეფემან ისრაჴლისამან, ბეთსამუსსა და მოვიდა იერუსალმდ და დაარღვა ზღუდე ბქემდე კიდისათა ოთხას წყრთა.

14. და წარიღო ოქრო და ვეცხლი და ყოველი კურქელი, რომელ იპოვა სახლსა მას უფლისასა და სახლსა მას საფასესა მეფისასა და შეიღწი იგი უცხოთესლთან, და მიიქცა სამარიად.

15. და ნეშტნი სიტყუათა იოასისთან და რომელ-რა ქმნა ძლიერებითა თუსითა და წყობა იგი, რომელ ეწყო ამესიას, მეფესა იუდასსა, არა, აპა, ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაჴლისათა?

16. და დაიძინა მამათა თვსთა თანა და დაეფლა სამარიას მეფეთა მათ თანა ისრაჴლისათა და მეფობდა იორობობამ, ძე მისი, მის წილ.

17. და ცხონდა ამესია, ძე იოასისი, მეფე იუდასი, შემდგომად სიკუდილისა მის იოასისა, ძისა იოაქაზისა, მეფისა ისრაჴლისა, ათხუთმეტ წელ.

18. და ნეშტნი სიტყუათა ამესიასთან და ყოველი, რაცა ქმნა, არა, აპა, ესერა წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა?

19. და შეკრბეს მას ზედა გუნდნი იერუსალმდ და მიივლტოდა ლაქისად. და შეუდგეს კვალსა მისსა ლაქისდმდე და მოკლეს იგი მუნ.

20. და დასდგეს იგი საკედარსა თვსსა ზედა და წარმოიღეს და დაფლეს იგი იერუსალმსა მამათა თვსთა თანა, ქალაქსა დავითისასა.

6. თქუაჲ S. მოკუღდებინ S. 7. წყობასა+ათორთმეტი S. 8. პრქუაჲ S. 9. პრქუაჲ S. პრქუაჲ S. 12. იუდაჲ S. 14. რომელი პოვა S. 15. რომელ არა S. 17. იოაქაზას S.

* 2. სჯუ. 24. გ. 16. ეზეკ. 18. ე. 20.

21. *და მოიყვანეს ყოველმან ერმან იუდასამან აზარია, ძე მისი, და იგი იყო ათექუსმეტისა წლისა ოდენ, და დაიდგინეს იგი მეფედ მათ ზედა მამისა მისისა წილ ამასიას.

22. ამან აღაშენა აელათი და კუალად-აგო იუდა შემდგომად სიკუდილისა მისისა მამათა თუსთა თანა.

23. წელსა მას მეათერთმეტესა ამასიასისა, მეფისა იუდასისა, მეფობდა იორობოამ, ძე იოასისი, მეფე ისრაჲლისა, ზედა ისრაჲლსა სამარიასა ორმოც-დაერთ წელ.

24. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა განეშორა ყოველსა მას ცოდვასა იორობოამისასა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი.

25. მოიპყრა საზღვარი ისრაჲლისა შთასავალთა მათგან ემათისთა ვიდრე ზღუადმდე არაბიასა **მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა, რომელსა იტყოდა კელითა მონისა თუსისა იონა წინაწარმეტყუელისათა, ძისა ამასია ვეტელისათა.

26. რამეთუ იხილა უფალმან ურვა იგი ისრაჲლისა დიდი სიმწარისა და შემცირებულნი და ქირვეულნი და ნაკლულევიანნი და კუებულნი, და არა ვინ იყო შემწე ისრაჲლისა.

27. და არა უნდა უფალსა აჟოცად ნათესავი ისრაჲლისა ქუეშე ცასა და იქსნა ივინი უფალმან კელთავან იორობოამისითა, ძისა იოსიასთა.

28. და ნეშტნი სიტყუათა იორობოამისათა და ყოველი, რაცა ქმნა, და ყოველნი ძალნი მისნი, რომლითა კბრძოდა და ვითარ-იგი დაიპყრა დამასკე და ემათი ისრაჲლისაგან, არა აპა, ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეუფეთა ისრაჲლისათა?

29. და დაიძინა იორობოამ მამათა თუსთა თანა მეფეთა მათ თანა ისრაჲლისათა. და მეფობდა აზარია, ძე ამესიასი, მამისა თუსისა წილ.

15

1. წელსა ოცდამეშვიდესა იორობოამისასა, მეფისა ისრაჲლისასა, მეფობდა აზარია, ძე ამესიასი, მეფისა იუდასი.

2. ძე ათექუსმეტისა წლისა იყო დადგომასა მისსა მეფედ და ერგასისდაორ წელ მეფობდა იერუსალმსა ზედა და სახელი დედისა მისისა იეჰელთა იერუსალმით.

3. და ქმნა კეთილი წინაშე უფლისა მსგავსად ყოვლისა მის, რაცა ქმნა ამასია, მამამან მისმან.

4. ხოლო მაღალნი იგი არავე მოსპნა და ერი იგი უზორვიდეს და უკმევედეს საკუმეველსა მაღალთა მათ.

5. ***და მიყო უფალმან კელი მეფესა მას, და გარდაასხა მას ზედა კეთროვანება ვიდრე დღედმდე სიკუდილისა მისისა. და დაჭდა სახლსა შინა დაფარულად აფფოთ. და იოათამ, ძე მეფისა, იყო ზედა სახლსა მას და შჭიდა ერსა მას მის ქუეყანისასა.

25. ემართისთა S. ზღუადმდე S. 28. სიტყუათა S. 4. უზორვიდავეს S.

* 2. ნეშტ. 26. ა. 1. ** ონა. 1. ა. 1. *** 2. ნეშტ. 20. დ. 21.

6. და ნეშტნი სიტყუათა აზარიასთან და ყოველი, რა ქმნა, არა, აჰა, ესე-
რა წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა?

7. და დაიძინა აზარია მამათა თუსთა თანა და დაფლეს იგი ქუეყანასა მას
დავითისასა და მეფობდა იოათამ, ძე მისი, მის წილ

8. წელსა მას ოცდამეთურამეტესა აზარია მეფისა იუდასსა და მეფობდა
ზაქარია, ძე იორობოამისი, ისრაჲლსა ზედა სამარიას ექუს თუშ.

9. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა ქმნეს მამათა მისთა, და
არა განეშორა ცოდვასა მას იორობოამისსა, ძისა ნაბატისსა, რომელმან აცთუნა
ისრაჲლი.

10. და მიეტევნეს მას ზედა სელემ და კედბადიმ, ძენი იაბისნი, და დას-
ცეს იგი წინაშე ერისა მის და მოკლეს იგი. და მეფობდა სელემ მის წილ.

11. და ნეშტნი სიტყუათა ზაქარიასთან, აჰა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუ-
ათა დღეთა მეფეთა მათ ისრაჲლისათა.

12. *ესე არს სიტყვა იგი უფლისა, რომელსა ეტყოდა იუს და ჰრქუა: ნა-
შობნი შენნი მეოთხედ დასხდენ საყდარსა ისრაჲლისასა. და იყო ეგრე.

13. და სელემ, ძე იოაბისი, მეფობდა სამარიას თვე ერთ წელსა მას ოცდა-
მეათცხრამეტესა აზარია მეფისა იუდასსა.

14. და გამოვიდა მანაელ, ძე გადდისი, თერსით და შევიდა სანარიალ და
სცა სელიმს, ძესა იაბისასა, და მოკლა იგი და მეფობდა მის წილ.

15. და ნეშტნი სიტყუათა სელემისათანი და კრებანი მისნი, რომელთა
კრება-ყო, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაჲ-
ლისათა.

16. მას ჟამსა დასცა მანაელ თერსა და ყოველი, რა იყო მას შინა და ყო-
ველი საზღვარი თერსისი, რამეთუ არა განუღეს მას, და მოსრა იგი და მაკენი
მისნი განაპნა.

17. წელსა ოცდამეათცხრამეტესა აზარია მეფისა იუდასისა მეფობდა მა-
ნაელ, ძე გადდისი, ისრაჲლსა ზედა სამარიას ათ წელ.

18. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა განეშორა ჟამსა მას ცოდვა-
სა იერობოამისსა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაჲლი ცოდვითა
თუსითა.

19. და გამოვიდა ფუა მეფე ასურასტანით ქუეყანასა მას ზედა და მა-
ნაელ მისცა მას ათასი სასწორი ვეცხლისა, რათა იყოს კელ-ცემულ მისა და
ამტკიცნეს მეფობა მისი კელითა მისითა.

20. და გამოიღო მანაელ ვეცხლი ყოვლისაგან ისრაჲლისა და ყოველთა მათ
კელმწიფეთაგან, რომელთა ძალ-ედვა მიეცემად მეფესა მას ასურასტანისასა
ერგასის-ერგასისი სასწორი ვეცხლისა თვითოულად კაცად-კაცადსა. და კუა-
ლადიქცა მეფე იგი ასურასტანისა და არა დადგა ქუეყანასა მას.

21. და ნეშტნი სიტყუათა მანაელისთან და ყოველი, რაცა ქმნა, არა, აჰა,
ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაჲლისათა?

22. და დაიძინა მანაელ მამათა თუსთა თანა და მეფობდა ფაკეა, ძე მისი,
მის წილ.

23. წელსა მას ოცდამეათესა აზარია მეფისა იუდასა მეფობდა ფაკეა ზედა
ისრაჲლსა სამარიას ათ წელ.

11. სიტყუათა S. 12. ჰრქუა S. დაჯღეს S. 19. დაამტკიცნეს S. მეფობა მის S.

* ზე. 10. ვ. 30.

24. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა განეშორა ცოდვასა მას იორობოპისასა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან-იგი აცთუნა ისრაელი.

25. და მოუკლა მას ზედა ფაკეა, ძე. რრომელისა, სპარაზენი იგი თვისი, და დასცა იგი სამარიას წინაშე უფლისა სახლსა მას სამიუფოსა და მის თანა იყუნეს არგობა და არა და მის თანა ერგასის კაცი ოთხასთა მათგანი, და მოკლა იგი და მეფობდა მის წილ.

26. და ნეშტნი სიტყუათა ფაკეასთანი და ყოველი, რადცა ქმნა, აჰა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ ისრაელისათა.

27. წელსა მას ერგასისდამორესა აზარია მეფისა იუდასასა მეფობდა ფაკეა, ძე რრომელისი, ზედა ისრაელსა სამარიას ოც წელ.

28. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა განეშორა ჟამსა მას ცოდვასა იორობოპისასა, ძისა ნაბატისასა, რომელმან აცთუნა ისრაელი.

29. და დღეთა ფაკეა მეფისა ისრაელისათა მოვიდა თეგლათფალასარ, მეფე ასურასტანისა, და წარიღო აინი და კაბელი და ბეთმაქა და ანუქი და კენეეზი და სური და გალაადი და გალილეა და ყოველი იგი ქუეყანა ნეფთალიმისი და წარტყუნა იგი ასურასტანად.

30. და წარიქცია გუნდი ოსევე, ძემან ელიასმან, ზედა ფაკეს, ძესა რრომელისასა, სცა და მოკლა იგი და მის წილ მეფობდა წელსა მეოცესა იოათამისისა, ძისა ოზიასსა.

31. და ნეშტნი სიტყუათა ფაკეასთანი და ყოველი, რაცა ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა.

32. *წელსა მეორესა ფაკეე, ძისა რრომელისასა, მეფისა ისრაელისასა, მეფობდა იოათამ, ძე ოზია მეფისა იუდასი.

33. ძე ოცდახუთის წლისა იყო დადგომასა მისსა მეფედ და ათექუსმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა — იერუსა, ასული სალუკისი.

34. და ქმნა სამართალი წინაშე უფლისა მსგავსად ყოვლისავე, რომელ ქმნა ოზია, მამამან მისმან.

35. გარნა მაღალნი იგი არა მოსპნა და ერი იგი უზოროვიდეს და უკმევედეს საკუმეველთა მაღალთა მათ. მან აღაშენა ბჭენი იგი სახლისა მის უფლისანი მაღალნი.

36. და ნეშტნი სიტყუათა იოთამისათანი და ყოველი, რაცა ქმნა, არა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფისა იუდასთა?

37. მათ დღეთა შინა მიავლინა უფალმან იუდასა ზედა რასონ, მეფე ასურასტანისა, და ფაკეე, ძე რრომელისი.

38. და დაიძინა იოათამ მამათა თვისთა თანა და დაეფლა მამათა თვისთა თანა ქალაქსა დავითისსა. და მეფობდა აქაზ, ძე მისი, მის წილ.

16

1. წელსა მას მეთაჯდმეტესა სუფევასა ფაკეს, ძისა რრომელისასა, მეფობდა აქაზ, ძე იოათამისი.

29. წარტყუნა S. 35. უზოროვიდავეს S. 36. სიტყუათა S.

* 2. ნეშტ. 27. ა. 1.

2. *ძე ოცდახუთის წლისა იყო აქაზ დადგომასა მისსა მეფედ. ათექუსმეტ წელ მეფობდა იერუსალჴმს და არა ქმნა სამართალი წინაშე უფლისა ღმრთისა, ვითარცა-იგი დავით, მამამან მისმან.

3. და ვილოდა გზათა იორობომისთა, ძისა ნაბატისსა, მეფისა ისრაჴლისასა, ამან შეიღნიცა თჳსნი შესთხივნა ცეცხლსა მსგავსად საძაგულებისა მის ნათესაეთა მათ, რომელნი მოსპნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჴლისათა.

4. და უზორვიდა და უკმეველა მაღალთა მათ ზედა ბორცუთა და ქუეშე ყოველთა ხეთა მაგარილოზელთა.

5. **მას ჟამსა გამოვიდა რაასონ, მეფე ასურასტანისა, და ფაკეე, ძე რრომელისი, მეფე იგი ისრაჴლისა, იერუსალჴმსა ზედა ბრძოლად და მოიცივეს იგი აქაზის ზე და ვერ შეიძლეს დაპყრობად მისა.

6. მას ჟამსა დაიპყრა რაასონ, მეფემან ასურასტანისამან, აილათი და გამოიყვანნა ურიანი აილათით. და მოვიდეს ეღომელნი და დაემკვდრნეს აილათს მოდღენდელად დღედმდე.

7. და წარავლინნა აქაზ მოციქულნი თეგლათფალსარ მეფისა მის ასურასტანისა და ჰრქუა: მონა შენი, შვილი შენი ვარ მე. გამოვედ და მიკსენ მე კელთაგან მეფისა ასურთასა და კელთაგან მეფისა ისრაჴლისათა, რამეთუ აღდგომილ არიან ჩემ ზედა.

8. და მოილო ოქრო და ვეცხლი, რომელ იბოვა საფასესა სახლსა უფლისასა და სახლსა მას სამეფოსა და მიუძღვანა მეფესა მას ასურთასა ძღუნად.

9. და ისმინა მისი მეფემან ასურასტანისამან და გამოვიდა მეფე იგი ასურთა ზედა დამასკესა და დაიპყრა იგი და წარტყუენა იგი, და კვირენ და რაასონ მოსრნა.

10. და წარვიდა მეფე აქაზ და მიეგებოდა თეგლათფალსარს, მეფესა მას ასურთასა, დამასკედ. და იხილა აქაზ საკურთხეველი იგი, რომელი იყო დამასკეს. და წარავლინა მეფემან აქაზ ურია მღდელისა და მიუძღუნა ზომი და მოასწავა მსგავსება ქმნულებისა მისისა.

11. და ქმნა ურია მღდელმან საკურთხეველი იგი მსგავსად ქმნულებისა მის, ვითარცა უბრძანა მეფემან აქაზ დამასკეთ, ეგრევე სახედ ქმნა ურია მღდელმან ვიდრე მოსლვადმდე აქაზ მეფისა დამასკედ.

12. იხილა საკურთხეველი იგი და აღკდა მეფე საკურთხეველსა მას ზედა და შეწირნა შესაწირავნი იგი თჳსნი და მსხუერპლნი, და სათნონი.

13. და დასთხია სისხლი დასამშუვდებელთა თჳსთა.

14. და საკურთხეველი იგი რვალისა, რომელ დგა წინაშე უფლისა, ცვალა პირისაგან სახლისა უფლისა ადგილით თჳსით და დადგა იგი ბღუარით კერძო საკურთხეველსა მას.

15. და ამცნო მეფემან აქაზ ურიას მღდელსა და ჰრქუა: ზედა საკურთხეველსა მავას დიდსა შესაწირნე შესაწირავნი იგი ცისკრისანი და შესაწირავნი მწუხრისანი და შესაწირავნი მეფისანი და მსხუერპლნი მისნი და შესაწირავნი ერისა მავის ქუეყანისა და ზორვილნი მათნი და მსხუერპლნი მათნი და ყოველი სისხლი მსხუერპლთა მათთა და ყოველი ზორვილთა მათ დადასხა მას ზედა. და საკურთხეველი იგი სპილენძისა იყოს ჩემდა აღსამსთობელად.

6. და* — S. 7. ჰრქუა S. ვარ+და S. მე+და S. 9. წარტყუენა S. 10. წარავლინა S. 15. ჰრქუა S.

* 2. ნეშტ. 28. ა. 1. ** ესაია. 1. ა. 1.

16. და ყო ურია მდღელმან მსგავსად ყოველისა მის მცნებისა, ვითარცა ამცნო მას მეფემან აქაზ.

17. დაქრა მეფემან აქაზ კარშიკები მექონოთთა მათ და ცვაღნა მათგან ავაზანნი იგი, და ზღუაჲ იგი გარდამოილო კურთთა მათგან ათორმეტთა სპილენძისათა, რომელ იყუნეს ქუეშე მისსა, და დაღვა იგი ზედა ქვებსა ხარისხსა.

18. და საძირკველი საყდრისა მის აღაშენა სახლსა მას უფლისასა, დამშუღებით იყო შესვლა და გასლა მეფისა სახლსა მას უფლისასა პირისაგან მეფისა მის ასურასტანელისათა.

19. და ნეშტნი სიტყუათა აქაზისთანი, რომელ ქმნა, აჰა, არა წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთასა?

20. და დაიძინა აქაზ მამათა თვისთა თანა ქალაქსა დავითისსა. და მეფობდა ეზეკია, ძე მისი, მის წილ.

17

1. წელსა მეათორმეტესა აქაზის, მეფისა იუდასა, მეფობდა იოსე, ძე ელიასი, ზედა ისრაჲლსა სამარისა ცხრა წელ.

2. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ხოლო არა ვითარ მეფეთა მათ ისრაჲლისათა, რომელნი იყუნეს წინა მისსა.

3. *მას ზედა მოუკდა საღმანასარ, მეფე ასურასტანისა, და ემონა მას ოსეე და უძულნობდენ მას მანანასა.

4. და პოვა მეფემან ასურასტანისამან ოსეეს თანა ზაკვა და წარავლინნა მოციქულნი სოვა მეფისა მიმართ მეგვბტელთასა. და არა მისცა მან მანანა მეფესა მას ასურათასა მას წელსა. და მოიცვა იგი მეფემან ასურასტანისამან და შეაყენა სახლსა მას საპყრობელისასა.

5. და გამოვიდა მეფე იგი ასურასტანისა ყოველსა მას ქუეყანასა და მივიდა სამარიადცა და გარემოაღვა მას სამ წელ.

6. **წელსა მეცხრესა ოსესსა გამოიპყრა მეფემან ასურასტანისამან სამარია და წარტყუნა ისრაჲლი ასურასტანად. და დააშენნა იგინი იალათას და იაბორს, მდინარეთა მათ გოვიზანისათა და მათათა მათ მედონელთა.

7. და იყო რისხვა უფლისა ისრაჲლსა ზედა, რამეთუ შესცოდეს ძეთა მათ ისრაჲლისათა უფალსა ღმერთსა თვისსა, რომელმან გამოიყენნა იგინი ქუეყანისა მისგან ეგვბტელთასა კელთაგან ფარაოს მეფისა ეგვბტელთასა და ეშინოდა მათ ღმერთთა მათთაგან უცხოთა.

8. და ვიდოდეს მსგავსად სახისა მის მათ ნათესავთასა, რომელნი მოსპნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჲლისათა და მეფეთა ისრაჲლისათა, რაოდენ-რა ქმნეს.

9. და რაოდენ-რა შეამკუნეს ძეთა ისრაჲლისათა სიტყუანი არა უფლისა ღმრთისა თვისსათვის და იშენნეს თავისა თვისისა მაღალნი ყოველთა მათ ქალაქთა თვისთა გოდლითგან საეგბტუროთ ვიდრე ქალაქთა მათ ძნელთამდე.

10. და აღმართნეს ძეგლნი და სერტყნი ყოველთა ბორცუთა მაღალთა და ყოველსა ზესა ქუეშე ბორობანსა.

19. არა — S. 3. უძღნობდენ S. 4. მან მას S. 6. წარტყუნა S. 7. რომელმან რომელნი S. 9. სიტყუანი S.

* ქვე. 18. ბ. 5. ტობი. 1. ა. 2. ** ქვე. 38. ბ. 10.

11. და უკმევდეს საკუმეველსა ყოველთა მათ მაღალთა, ვითარცა ყოველნი იგი ნათესავნი, რომელნი მოსრნა უფალმან პირისაგან მათისა. და ეზიარნეს და შეითქუნეს განსარისხებულად უფლისა.

12. და მსახურეს კერბთა, რომელთა პრქუა მათ უფალმან, ვითარმელ: ნუ უყოფთ სიტყუასა მაგას უფლისათს.

13. და დადვა უფალმან წამება ძეთა თანა ისრაჴლისათა და ზედა იუდასა კელითა ყოველთა წინაწარმეტყუელთათა და ყოველთა მხილველთათა და პრქუა: *მოიქეციოთ გზათაგან თქუენთა უკეთურთა და დაიძარხეოთ მცნებანი ჩემნი და სამართალნი ჩემნი და ყოველი იგი შჭული, რომელ ვამცენ მამათა მათ თქუენთა, რომელნი მივაგვლინენ თქუენდა კელითა მონათა ჩუენთა წინაწარმეტყუელთა.

14. და არა ისმინეს მათ მათი და განიფიცხეს ზურგი მათი უფროს მამათა მათთა და არა პრწმენა უფლისა ღმრთისა თვისისა.

15. და განიშორეს აღთქმა თვისი და სამართალი, რომელ დადვა მამათა მათთა თანა და წამება მისი, რომელ ამცნო მათ, არა დაიცვეს, ვიდოდეს კვალსა უნდოთასა და უკმარ იქმნეს კვალსა ნათესავთასა, რომელნი იყუნეს გარემო მათსა, რომელთა ამცნო მათ უფალმან არა ყოფად მსგავსად სახისა მის მათისა.

16. და დაუტევნეს ყოველნი მცნებანი უფლისა ღმრთისა თვისისანი და იქმნეს თავისა თვისისა დასაზიზიანი ორნი დიაკეულნი და თაყუანი-სცეს ძალთა ცისათა და ამსახურებდეს ბაალსა.

17. და გარეშეჰკადნეს ძენი და ასულნი მათნი ცეცხლსა და მისნობდეს მისნობასა და იზმნიდეს ზმნასა, და შესძინეს ძვრის-ყოფად წინაშე უფლისა და განსარისხებულად მისა.

18. და განრისხნა უფალი ისრაჴლსა ზედა დიდად და განიშორნა იგინი პირისაგან თვისისა, და არა დაშთეს, გარნა ნათესავი იგი ზოლო იუდასი.

19. და იუდაცა არავე დაიცუნა მცნებანი უფლისა ღმრთისა თვისისანი და ვიდოდეს მსგავსად სახისა მის ისრაჴლთასა, რომელ ქმნეს.

20. და განიშორეს უფალი ყოველმან ნათესავმან ისრაჴლისამან, და აღძრნა იგინი და მისცნა იგინი კელთა წარმეტყუენველთა თვისთასა, ვიდრე განიშორნა იგინი პირისაგან თვისისა.

21. **და განეშორა ისრაჴლი სახლსა მას დავითისასა და დაიდგინეს მეფედ იორობოამ, ძე ნაბატისი, და განდრიკა იორობოამ ისრაჴლი უფლისაგან და აცოდვა იგი ცოდვითა დიდიითა.

22. და ქმნეს ძეთა ისრაჴლისათა მსგავსად ყოვლისა მის ცოდვისა იორობოამისა, რომელ ქმნა, და არა განეშორნეს მათგან.

23. ***და ცვალა უფალმან ისრაჴლი პირისაგან თვისისა, ვითარცა ეტყოდა უფალი კელითა ყოველთა მონათა თვსთა წინაწარმეტყუელთა, და წარიტყუენა ისრაჴლი ქუეყანისაგან თვისისა ასურასტანად ვიდრე მოდღენდელად დღემდღე.

24. და მოიყვანნა მეფემან ასურასტანისამან ბაბილონით და ქუთოთ და

11. ყოველთა მათ ნათესავთა S. 12. პრქუა S. სიტყუასა S. 13. პრქუა S. მცნებანი S. 15. რომელ bis S. 16. მცნებანი S. 17. ზმანას S. 19. მცნებანი S. 20. წარმეტყუენველთა S. 23. წარიტყუენ S.

* იერე. 25. ა. 5. ** 3. მფთ. 12. დ. 19. *** იერე. 25 ბ. 9.

იათ და სერფარუმით და ემათით, და დაიმკვდრნა იგინი ქალაქსა სამარიას ძეთა მათ წილ ისრაჲლისათა და დასხდეს სამარიას და დაიმკვდრნეს ქალაქნი მისნი.

25. და იყო, დასაბამსა მას მკვდრობისა მათისასა მუნ არა შეეშინდეს უფლისაგან და მიავლინა უფალმან ორნი ლომნი და მოსრვიდეს მათ.

26. და ეტყოდეს მეფესა მას ასურასტანისასა და ჰრქუეს: ნათესავნი იგი, რომელ მისცვალენ და სცენ ქალაქთა მათ სამარიასათა, არა იციან წესი ღმრთისა მის ქუეყანისა. მიუვლინებინა მათ უფალსა ლომნი და, აჰა, მოსრვენ მათ, რამეთუ არა იციან წესი მის ქუეყანისა ღმრთისა.

27. და უბრძანა მეფემან ასურასტანისაჲმან და ჰრქუა: მიიყვანეთ ერთი მღვდელთაგანი წარტყუენილთა მიგათ, რათა მოვიდეს და დაემკვდროს მუნ და უჩუენოს მათ წესი უფლისა და განანათლნეს იგინი სამართლითა ღმრთისა მის ქუეყანისათა.

28. და წარიყვანეს ერთი მღვდელთა მათგანი, რომელნი წარტყუენილ იყუნეს სამარიად, და დაჯდა ბეთელს და განანათლებდა მათ, რათა ეშინოდის უფლისაგან.

29. და ქმნეს ნათესავით ნათესავად ღმერთნი თავთა თვსთათვს და დასხნეს სახლებსა მას მაღალთასა, რომელ ქმნეს სამარიტელთა მათ თვთოეულად ნათესავთა მათ ქალაქთა თვსა, რომელ დამკვდრებულ იყუნეს.

30. და კაცთა ბაბილოვნისათა ქმნეს სოკოთი და ბანოთი და არქოთი, და კაცთა ქუთისთა ქმნეს ნერგელი, და კაცთა ემათისათა ქმნეს ასენათი.

31. და იაელთა ქმნეს აბელაზერი და ნებასი და თართაკი და სიფარუმი, სადა-იგი დასწვიდეს ძეთა თვსთა ცეცხლითა, აღრამელექსა და ამელექსა, ღმერთთა სეფრუიმისათა.

32. და ეშინოდა უფლისაგან და დაიმკვდრნეს საძაგელნი იგი თვსნი სახლებსა მას მაღალთასა, რომელ ქმნეს სამარიას თვთოეულად ნათესავთა და ნათესავთა მათ, რომელ დამკვდრებულ იყუნეს (და ეშინოდა უფლისაგან და დაიდგნეს ქურუმნი თვსად მაღალთა მათ).

33. და ეშინოდა უფლისაგან და მსახურებდეს ღმერთთა მათ თვსთა მსგავსად წესისა მის ნათესავთა მათ, რომელნი ღმერთმან მოსპნა მიერ.

34. და ვიდრე დღენდელად დღემდე ჰყოფენ იგინი მსგავსად წესისა მის მათისა და ეშინის უფლისაგან და ჰყოფენ მსგავსად სახისა მათისა და სამართლისა და შჯულისა * და მცნებისა მის, რომელ ამცნო უფალმან ძეთა მათ იაკობისათა, რომელსა დასდვა სახელი ისრაჲლი.

35. და აღუთქვა უფალმან აღთქმა და ამცნო მათ და ჰრქუა: ნუ შეიშინებთ ღმერთთაგან უცხოთა და ნუ თაყუანის-სცემთ და ნუცა მსახურებთ მათ და ნუცა შესწირავთ მათ.

36. არამედ უფალსა ღმერთსა, რომელმან გამოგიყვანა თქვენ ქუეყანით ეგვიპტით დილითა ძალითა და მკლავითა მაღლითა, მისგან გეშინოდენ და მას თაყუანის-ეცით და მისა შესწირვიდეთ.

37. და სამართალთა და მსჯავრთა და სჯულთა და მცნებათა მათ, რომელნი მოგცნა თქვენ, ეკრძაღენით ყოფად და ნუ შეშინდებით ღმერთთაგან უცხოთა.

27. ჰრქუაჲ S. წარტყუენილთა S. უჩუენოს S. 28. წარტყუენილ S. 33. ეშინოდენ S. 35. ჰრქუაჲ S.

* დბდბ. 32. ვ. 28.

38. და აღთქმა იგი, რომელ დადვა თქვენ თანა, ნუ განაქარებთ და ნუ გეშინინ ღმერთთაგან უცხოთა.

39. არამედ უფლისა ღმრთისა თქუენისა გეშინოდენ და მან გიქსნენ თქუენ ყოველთაგან მტერთა თქუენთა.

40. და ნუ შორჩილ ექმნებით სახესა მათსა, რომელსა ჰყოფენ. და ეშინოდანათესავთა მათ უფლისაგან.

41. და განხატულთა თვსთა მსაჭურებდეს და შვილნი მათნი და შვილნი შვილთანი, ვითარცა ყვეს მამათა მათთა, უყოფდენ ვიდრე ღლეანდელად ღლემდე.

18

1. *და იყო, წელსა მას მესამესა ოსესა, ძისა ელას, მეფისა ისრაჴლისა, მეფობდა ეზეკია, ძე აქაზისი, მეფისა იუდასი.

2. ძე ოცდახუთისა წლისა იყო დადგომასა მეფედ და ოცდაცხრა წელ მეფობდა იერუსალჴმს, და სახელი ღედისა მისისა — აბუთ, ასული ზაქარიასი.

3. და ქმნა სამართალი წინაშე უფლისა მსგავსად ყოველისავე, ვითარ ქმნა დავით, მამამან მისმან.

4. მან მოსპნა მალაღნი იგი და დამუსრნა იგინი და ყოველნი ძეგლნი და მოჰკაფნა მალაღნი იგი **და გველი იგი სპილენძისა, რომელ ქმნა მოსე, და მუნ ღლედ ოდენ უზორვიდეს მას ძენი იგი ისრაჴლისანი. და უწოდეს მას სახელი ეესთან.

5. უფალსა ღმერთსა ისრაჴლისასა ესვიდა, და შემდგომად მისა არავინ იყო მსგავს მისდა ყოველთა მათგან მეფეთა იუდასთა, რომელ იყუნეს წინა მისა.

6. შეუდგა უფალსა და არა განეშორა გზათა მისთა და დაიძარბნა მცნებანი მისნი, რომელ ამცნო მოსეს.

7. და იყო უფალი მის თანა ყოველსა შინა, რასაცა იქმნოდა, წარემართებოდა და შეურაცხ-ყო მეფე იგი ასურასტანისა და არა ჰმონა მას.

8. და მან დასცნა უცხოთესლნი იგი ვიდრე გაზადმდე და ვიდრე საზღურადმდე მათა გოდლითგან საებგუროდ ვიდრე ქალაქთა მათ ძნელთამდე.

9. და იყო წელსა მას მეოთხესა ეზეკია მეფისასა, იგი არს წელი მეშუდე ოსესი, ძისა ელასი, მეფისა ისრაჴლისა, და მოვიდა სალმანასარ, მეფე ასურასტანისა ზედა სამარიასა და მოიცივა იგი.

10. და დაიპყრა იგი მესამესა წელსა, წელსა მეექუსესა ეზეკიასასა. იგი ***წელი მეცხრე იყო ოსე მეფისა ისრაჴლისა, და გამოიდეს სამარია.

11. და წარტყუნა მეფემან ასურასტანისამან სამარიათ ასურასტანად და დააშენნა იგინი იალათს და აბოთს და მდინარეთა მათ გოვზანისათა და მათათა მართასა.

12. რამეთუ არა ისმინეს კმაჲ უფლისა ღმრთისა მათისა და გარდაქდეს აღთქმასა მისსა მსგავსად ყოველისა მის, რომელ ამცნო მათ მოსე, მონამან უფლისამან, არა ისმინეს და არცა ყვეს.

6. მცნებანი S. 9. და⁺და S. 11. წარტყუნა S.:

* ნეშტ. 28. დ. 27. და. 29. ა. 1. ** რიხ. 21. გ.. *** ზე. 17. ა. 6. ტომე.

13. *და წელსა მას მეთათობმეტესა სუფევასა ეზეკია მეფისასა გამოვიდა სენექერომ, მეფე ასურასტანისა, ძნელ-ძნელთა ზედა მათ ქალაქთა იუდასათა და გამოიღო ივინი.

14. და წარავლინა ეზეკია, მეფემან იუდასმან, მოციქულნი მეფისა მის ასურასტანელთასა ლაქისდ და ჰრქუა: ვსცოდე, მიიქეც ჩემგან და, რამ დამდგა ჩემ ზედა, აღვიკიდო. და დაადგა მეფემან ასურასტანისამან ზედა ეზეკიას, მეფესა იუდასასა, სამასი სასწორი ვეცხლისა და ოცდაათი სასწორი ოქროსა.

15. და მისცა ეზეკია ყოველი ვეცხლი, რომელი იპოვა სახლსა მას უფლისასა, საფასესა სახლსა მას სამეფუფოსასა.

16. მას უამსა დაჭრნა ეზეკია მეფემან ბჳენი ტაძრისა მის უფლისანი და ზღრუბლნი, რომელ განჩუნნა ოქროთა ეზეკია, მეფემან იუდასამან, და მისცა იგი მეფესა მას ასურასტანისასა.

17. და წარავლინა მეფემან ასურასტანისამან თარათა და რაფსისა და რაფსაკ ლაქისით და ეზეკია მეფისა ერთა ძლიერთა ზედა იერუსალმსა. და გამოვიდეს და მივიდეს იერუსალმდ და დადგეს ზედა ჳურღმულსა მას ზემთა ავაზანისასა, რომელ არს გზასა აგარაქისა მის მმურკნელთასა.

18. და კმა-ყვეს ეზეკიას მიმართ და მივიდეს მისა ელიაქიმ, ძე ქელკიასი, ეზოსმოდღვარი და სომნა მწიგნობართმოდღუარი და იოაქაზ, ძე ასაფისი, სახსენებელთმწიგნობარი.

19. და ჰრქუა მათ რაფსაკ: არჳუთ ეზეკიას: ესრეთ იტყვის მეფე დიდი, იგი, მეფე ასურასტანისა! რამე არს სასოებამ ეგე შენი, რომელსა შენ ესავ?

20. გინა თუ თჳუა: სიტყუანი ბაგეთანი და ზრახვა და ძალი საკმარ არს ღვაწლსა. აწ ვის ესავ და შეურაცხ-მყავ მე?

21. აჳა, შენ ესავ არგანსა მას ლერწმისასა და დაჩხერილსა ეგვპტესა. რომელსა მი-თუ-ეყრდნას კაცი, აღესვას კელსა და წყლას იგი, ეგრეცა ფარო, მეფე იგი ეგვპტელთა, ყოველთა მოსავთა მისთა.

22. და რამეთუ მარტუ მე, ვითარმედ: უფლისა ღმრთისა ჩუენისა მოსავ ვართ ჩუენ. არა ეგრე იგი არსა ეზეკია, რომელმან მოსნდა მაღალნი იგი მისნი და საყურთხეველნი მისნი და ჰრქუა იუდასა და იერუსალმსა: წინაშე საყურთხეველისა ამის თაყუანის-ეცით იერუსალმს?

23. და აწ მო-ლა-შემოვრთენ უფლისა ჩემისა მეფისა, ასურასტანისასა და მიგცე თჳუენ ორათასი საკედარი, უპოთ თუმე კაცი ამკედრებად მათ ზედა?

24. და ვითარმე შეუძლოთ წინა დადგომად ერთისა ერთისათეს უკანთაგანისა მონათა მათ უფლისა ჩემისათა? და რასა ესავ ეგვპტესა და ეტლთა მათ და საკედართა?

25. და აწ თვნიერ უფლისა მოსრულ ვართ აღგილსა ამას განრყუნად ამისა? უფალმან მრქვა მე: აღვედ ჳუეყანასა მას და განრყუნით იგი.

26. და ჰრქუა ელიაქიმ, ძემან ქელიკიასმან, და სომნა და იოაქა, რაფსაკს: მეტყოდე მონათა შენთა ასურებრ და ნუ ეტყვ ურიაებრ ყურთა ერისა მაგის, რომელნი დგანან ზღუდესა მაგას ზედა.

14. ჰრქუაჲ S. 15. შეუფოსასა S. 17. მმრკუნელთასა S. 18. კმაჲ S. 19. ჰრქუაჲ S. 20. თჳუაჲ S. სიტყუანი S. 21. ასლერწმისასა S. 21. აღესავს S. 22. და — ჩამატებულია. ჰრქუაჲ S. 23. ჩემი S. 25. განრყუნით S. 26. ჰრქუაჲ S. იოაქა-სიფ S.

* 2. ნეშტ. 32. ა. 1. ზიჩქ. 48. გ. 20. ესა. 38. ა. 1.

27. და ჰრქუა მათ რაფსაკ: უფლისა მაგის თქუენისა, ანუ თქუენდა ნუუკუე მომავლინა მე სიტყუად სიტყუათა ამთ? არამედ კაცთა მაგათ, რომელნი სხენან ზედა ზღუდესა, შეკმად მათდა სკორე თვისი და შესუმად ფსელი თვისი. თქუენითურთ.

28. დადგა რაფსაკ და დაღად-ყო კმითა დიდითა ურიებერ, ეტკოდა და ჰრქუა: ისმინეთ სიტყუა მფისა მის დიდისა, მფისა მის ასურასტანისა.

29. ესრეს იტყვს მფე: ნუ განლაღნებით თქუენ ეზეკიას მიერ, რამეთუ ვერ შეუძლოს განრინებად თქუენდა კელთაგან ჩემთა.

30. ნუგეშინის-გცემნ თქუენ ეზეკია უფლისა მიერ და გეტყვნ, ვითარმედ გკსნეს ჩუენ უფალმან და არა მისცეს ქალაქი კელთა მფისა მის ასურასტანელთასა.

31. ნუ ისმინთ ეზეკიასსა, რამეთუ ესრე იტყვს მფე იგი ასურასტანისა: ყავთ ჩემდა მომართ სათნობა და გამოვედით ჩუენდა და ჰამეთ კაცთა თვთოეულად ვენაკი თვისი და ლელოვანი თვისი და სუას წყალი თვთოეულად ჭურღმულისაგან თვისისა,

32. ვიდრე მოვიდე და წარგიყვანნე თქუენ ქვეყანასა მას, რომელ არს ვითარცა ესე თქუენი, ქუეყანა იფქლისა და ღვისა და ვენაჯისა და ჰურისა, ქუეყანა ზეთისა და ერბოსა, თაფლისა, და სცხონდეთ და არა მოკუდეთ და ნუ ისმინთ ეზეკიასსა, რამეთუ ცბის და გეტყვნ თქუენ, ვითარმედ: უფალმან გკსნეს ჩუენ.

33. იკსნეს ღმერთთა მათ ნათესავთა თვთოეულად სოფლები თვისი კელთაგან მფისა მის ასურასტანელთასა?

34. სადა არიან ღმერთნი იგი ემათასანი და არფათასნი? და სადა არიან ღმერთნი იგი ებუარუმა ქალაქისანი, ანნა და ევა? იკსნეს ნუ სამარია კელთა ჩემთაგან?

35. ვინ არს ღმერთთა მათგანი ამის სოფლისათა, რომელთა იკსნეს ქუეყანა თვისი კელთაგან ჩემთა? ნუა უფალმან იკსნას იმრუსალემი კელთაგან ჩემთა?

36. და დაღუმნეს და არა რა მიუგეს მას სიტყუად, რამეთუ ემცნო მფესა, ვითარმედ: ნუ მიუგებთ მას სიტყუასა.

37. და შევიდა ელიაკიმ, ძე ქელკიასი, ეზოსმოდლუარი, სომნა მწიგნობართმოდლუარი და იოაქაზ, ძე ასაფისი, საკსენებელთმწიგნობარი ეზეკიასა სამოსელდაპებულნი და უთხრეს მას სიტყუად იგი რაფსაკისი.

19

1. *და იყო, ვითარცა ესმა ეზეკიას მფესა, დაიპო სამოსელი თვისი და შთაიკცა ძაძად და შევიდა სახლსა მას უფლისასა.

2. და წარავლინნა ელიაკიმ ეზოსმოდლუარი და სომნა მწიგნობართმოდლუარი და მოხუცებულნი მღდელთანი ძაძაჩაცმულნი ესაია წინაწარმეტყუელისა მიმართ ძისა ამოსისა.

3. და ჰრქუა მას: ესრეთ იტყვს ეზეკია: დღე ჰირისა და ურვისა არს დღე ესე, რამეთუ მოწეენილ არიან საღმობანი მუცელქმნილთანი და ვერ შობენ.

27. ჰრქუა S. ნუუქუქ S. სიტყუად S. 28. ჰრქუა S. 29. განლაღნებინ S. 35. იკსნას — S. 36. სიტყუასა S. 3. ჰრქუა S.

* ესა. 37. ა. 1.

4. ისმინოს ხოლო თუ ღმერთმან შენმან სიტყუაჲ იგი რაფსაკისი, რომელ მოავლინა იგი მეფემან ასურასტანისამან, უფალმან მისმან, შეურაცხებად ღმრთისა ცხოველისა და ყუედრებად სიტყუათა, რომელ ესმა უფალსა ღმერთსა შენსა, და ლოცვა-ყაჲ ნეშტთა ამათთვის, რომელ დაშთომილ არიან.

5. და მივიდეს მონანი იგი ეზეკია მეფისანი ესაიასა.

6. და ჰრქვა მათ ესაია: ესრე არქუთ უფალსა მას თქუენსა: ესრე იტყვს უფალი: ნუ გეშინინ პირისაგან სიტყუათა მათ, რომელ გესმეს, რომლითა მყუედრებდეს მე მონანი მეფისა მის ასურასტანისანი.

7. აჰა, მივაგლინო მისა სული უკეთური და ესმეს ბავთი და შიიქცეს ქვეყანად თვისა, და დაესცე იგი მახვლითა ქუეყანასა თვისსა.

8. და შიიქცა რაფსაკ და პოვა მეფე იგი ასურასტანისა, რამეთუ ჰბრძოდა ლობნასა და ესმა, ვითარმედ იტრა ლაქისით.

9. და მას ესმა თართაკ მეფისა მის ეთიოპელთასა და თქუეს, ვითარმედ: აჰა, ესერა, გამოსრულ არს ბრძოლად შენდა. და წარვიდა სოფლად თვისა და მიავლინნა მოციქულნი ეზეკიასა და თქუა:

10. ესრეთ ეტყოდით ეზეკიას, მეფესა იუდასა: ნუ გაცთუნებნ შენ ღმერთი იგი შენი, რომელსა შენ ესავ, ვითარმედ არა მისცეს იერუსალმში კელთა მეფისა ასურასტანელთასა.

11. აჰა, შენ თუთ გასმიეს ყოველი, რა ჰყვეს მეფეთა მათ ასურასტანისათა ყოველსა მას სოფლებსა, ვითარ წარტყუენნეს იგინი და აწ შენ განრინებასა ჰგონებ?

12. იკსნნეს ნუ იგინი ღმერთთა მათ ნათესავთა, რომელნი-იგრ განრყუნეს მამათა ჩუენთა გოიზანი და ქარანი და რაფათი და ძენი იგი ედომისნი კიდელმდე ზღვსა.

13. სადა არს მეფე იგი ემათისი და მეფე არფათისი? და მეფე ქალაქისა მის სეფერუმისი ანადავა?

14. და მიილო ეზეკია როარტაკი იგი კელთაგან მათ მოციქულთასა და წარიკითხა და შევიდა სახლსა მას უფლისასა და განმარტა იგი ეზეკია წინაშე უფლისა.

15. და ილოცვიდა ეზეკია წინაშე უფლისა და თქუა: უფალო ღმერთო ისრაელისაო, რომელი ზი ქერობინთა, შენ მხოლო ხარ ღმერთი ყოველთა ზედა მეფეთა ქუეყანისათა, შენ შექმენ ცა და ქუეყანა.

16. მოყავ, უფალო, ყური შენი და ისმინე; აღიხუენ, უფალო, თუალნი შენნი და იხილენ და ისმინენ სიტყუანი იგი სენაქერიმისნი, რომელ მოავლინა ყუედრებად ღმრთისა ცხოველისა.

17. რამეთუ ნანდვილვე, უფალო, წარწყმიდნეს მეფეთა მათ ასურასტანისათა ნათესავნი იგი და ქუეყანა მათი.

18. და მისცნეს ღმერთნი მათნი ცეცხლსა, რამეთუ იყუნესვე არა ღმერთ, არამედ ქმნილნი კელთა კაცთანი, ძელისანი და ქვისანი, და წარწყმიდნეს იგინი.

19. და აწ, უფალო ღმერთო ჩუენო, გკსნენ ჩუენ კელთაგან მისთა, რათა ცნან ყოველთა მეფეთა ქუეყანისათა, რამეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი მხოლო.

4. ყუედრებად S. სიტყუათა S. მყუედრებდეს S. 9. თქუა S. 10. ეტყო-
ლი S. გაცთუნებენ S. 11. წარტყუენნეს S. განრინებასა S. 15. თქუა S. 16. აღიხუენ S.
სიტყუანი S. ყუედრებად S.

20. და მიავლინა ესაი, ძე ამოსისი, და ჰრქუა: ესრე იტყვს უფალი ღმერთი ძალთა, ღმერთი ისრაშლისა: რომელ-ეგე ილოცე ჩემდა მომართ სენაქირიმის თანა, მეფისა ასურასტანელისა, ვისმინე.

21. ესე სიტყუაჲ არს, რომელსა იტყოდა მისთვის უფალი: შეურაცხ-გყო და განგბასრა შენ, ქალწულო, ასულო სიონისაო. თავი შეხარა შენ ზედა ასულმან იერუსალმისამან.

22. ვინ ავინე და შეურაცხ-ყავ, ანუ ვის ზედა აღიმაღლე კმაჲ შენი ყუედრებად და აღიხილენ თუალნი შენნი წმიდისა მიმართ ისრაშლისა.

23. მოციქულთა შენთა მიერ აყუედრე უფალსა და სთქუ: სიმრავლითა ეტლთა ჩემთათა აღვკედ სიმაღლესა მათაჲ მათ ლიბანისათა, და მოვკაფე სიმაღლე ნაძუთა, რჩეულ-რჩეული იგი ფიქუთა, და მივიწიე დასასრულსა მალნარისა მის კარმელისასა.

24. მე დავიცევ და ვსუ წყალი უცხოსი და განვაკმენე და დავტკებნე ბრჭალითა ჩემითა ყოველნი შესაკრებელნი წყალთანი.

25. არამედ გასმიეს შორით ეგე, რომელ ვყავ ღღეთა პირველთა, დავბადე ეგე და განვასრულე ეგე და იქმნეს წარსტყუენველად მბრძოლთა ქალაქთა ძნელოვანთა.

26. და რომელნი დამკვდრებულ იყუნეს მას შინა, მოუძღურდეს კელითა და შეძრწუნდეს და ჰრცხუნენა. და იქმნეს ვითარცა თივა ველისა და ვითარცა მწუანე თივისა ერდოსა და დასატკებნელად წინაშე მიწვენულთა მაგის ზედა.

27. აწ ჯდომა შენი და გამოსლვა და შესულა შენი უწყი და ვულისწყრომა შენი,

28. რომელ განრისხენ ჩემ ზედა და აღმღერება ეგე შენი მოიწია ყურთა ჩემთა და აწ განვაცვა ხრატუკი ცხვრთა შენთა და დანდალი ყბასა შენსა და უკუნგაქციო შენ გზასა მას, რომელსაცა მოხუედ.

29. და შენდა ესე სასწაული იყავნ: ამას წელსა შეკამო დაკრებილი შენი, და მეორესა წელსა შეკამო გერი მისი, და მესამესა წელსა სთესოთ და მოიძკოთ და დანერგოთ ვენაკები, და სკამოთ ნაყოფისა მათისა.

30. და იყოს სახლსა მაგას იუდასსა და რომელ-იგი დაშთომილ იყოს, დაიბნეს ძირნი დამართ და გამოსცეს ნაყოფი.

31. რამეთუ ერუსალმით გამოჯდეს დაშთომილი და სიონით მითთ განრინებულო, შურმან უფლისა ძალთასამან ყოს ესე.

32. ამისთვის ესრე იტყვს უფალი მეფისა მისთვის ასურასტანელთასა: არა შევიდეს იგი ქალაქსა მაგას, არა შესტყორცნეს მაგას ისარნი და არა გარემოადგეს მაგას ფარებითა და არა მიაქციოს მაგასა ზედა მიწა.

33. გზასა, რომელსა მოვიდა, მასვე მიიქცეს და ქალაქსა მაგას არა შევიდეს, — თქუა უფალმან, —

34. და ზედამდგომელ ვექმენე ქალაქსა მაგას კსნად მაგისა ჩემთვის და დავითისთვის, მონისა ჩემისა.

35. *და იყო, მოწევენასა მას ლამისასა გამოვიდა ანგლოზი უფლისა მიერ და მოსრა ბანაჯისა მისგან ასურთასა ასოთხმეოცდახუთი ათასი და აღიმსთვეს განთილდა მას და, აჰა, იხილეს ეგეოდენი იგი გუამი მომკუდარი.

36. და ალიტრა და წარვიდა სენაქერემ, მეფე იგი ასურასტანისა, და დაემკურა ნინევის.

37. **და იყო, ვიდრე თაყუანის-სცემდა სახლსა მას ნერსაქისსა ღმერთთა თვსთა, ***და აღრიმელექ და სარასარ, ძეთა მისთა, დასცეს იგი მანკლითა. და იგინი მეოტად წარვიდეს ქუეყანად არარატისა და მეფობდა ასურადან, ძე მისი, მის წილ.

20

1. ****მათ ღღეთა შინა დასნეულდა ეზეკია სიკუდილისა სენითა და შევიდა მისა ესაია წინაწარმეტყუელი, ძე ამოსისი, და ჰრქუა მას: ესრე იტყუს უფალი: ბრძანე სახლისა შენისა, რამეთუ მოჰკუდუ შენ და არა განერე.

2. და მიიქცია პირი თვისი კედლად და ილოცვიდა უფლისა მიმართ და თქუა:

3. ჰ, უფალო, მოიქსენე, რამეთუ ვილოდი წინაშე შენსა ჰეშმარტებით და გულითა სრულითა, სათნოებათა ვყოფდი წინაშე შენსა. და ტირიოდა ეზეკია ტირილითა დიდითა.

4. და იყო ესაია ეზოსა მას დიდსა და იყო სიტყუაჲ უფლისა მისა და ჰრქუა:

5. მიიქეც მუნვე და არქუ ეზეკიას, წინამძღუარსა მას ერისა ჩემისასა: ესრე იტყუს უფალი ღმერთი დავითისთვის, მამისა შენისა: ვისმინე ლოცვისა შენისა და ვიხილენ ცრემლი შენი. აჰა, მე განგუარნო შენ და დღესა მას მესამესა აღხვდე სახლსა მას უფლისასა.

6. და შევიძინო ღღეთა შენთა ათხუთმეტ წელ და კელთაგან მეფისა მის ასურასტანელთასა გიკსნე შენ და ქალაქი ეგე. და ზედამდგომელ ვეყო ქალაქსა მაგას ჩემთვის და დავითისთვის, მონისა ჩემისა.

7. და ჰრქუა ესაია: მოიღეთ ზეთი და ლეღვი და შესაქმედ ეც კვერად და დაიდევ წყლულუბასა მაგას და განიკურნო.

8. და ჰრქუა ეზეკია ესაიას: რამე სასწაული იყოს, ვითარმედ განმკურნოს მე უფალმან, და თუ აღვიდე მე სახლსა უფლისასა დღესა მესამესა?

9. და ჰრქუა ესაია: ესე სასწაული იყოს უფლისა მიერ, რამეთუ ყოს უფალმან სიტყუაჲ იგი, რომელცა თქუა: შთავლოს აჩრდილმან ათსა მენაკსა.

10. და ჰრქუა ეზეკია: აღვიდა არს აჩრდილისა მის ათსა მენაკსა შთასლვა. არა ეგრე, არამედ უკუნიქეცინ მუნვე ათსა მენაკსა.

11. და ღღად-ყო ესაია წინაწარმეტყუელმან უფლისა მიმართ და უკუნიქეცა აჩრდილი იგი ათს მასვე მენაკსა ვინცა და მოსრულ იყო ათითა მენაკითა.

1. ჰრქუაჲ S. 2. თქუაჲ S. 3. ეცოდე ვილოდი S. 4. ჰრქუაჲ S. 5. ჰრქუაჲ S. ეზეკია S. 7. ჰრქუაჲ S. მიიღედ S. 8. ჰრქუაჲ S. 9. ჰრქუაჲ S. 9. თქუაჲ S. 10. ჰრქუაჲ S.

* ტობ. 1. და 21. ზირქ. 48. დ. 24. ესაია 37. ზ. 36. 1. შკბ. 7. ე. 41. ** 2. შკბ. 8. ე. 19. *** ტობ. 1. დ. 24. **** 2. ნეშტ. 32. ე. 24. ესაია. 38. ა. 1.

12. *მას ყამსა მოავლინა მოროდაქბალადან, ძემან ბალადანისამან, მეფემან ბაბილონისამან, როატაკები და ძლუნენი ეზეკიასა, რამეთუ ესმა, ვითარმედ დასნეულდა ეზეკია.

13. და განიხარა ეზეკია მოსლვა იგი მათი და უჩუენა მათ ყოველი იგი სახლი ნაქოთისა, ვეცხლი და ოქრო და საქმეველნი და ნელსაცხებელნი და სახლნი საჭურჭლენი, და რაცა იბოვა საფასესა მისსა, და არა იყო სახლსა მისსა, რომელი არა უჩუენა მათ ეზეკია ყოვლისა მის კელმწიფებისა თვისსა.

14. და შევიდა მისა ესაია წინაწარმეტყუელი მეფისა მიმართ და ჰრქუა მას: რასა გეტყოდეს შენ კაცნი ეგე, ანუ ვინ მოვიდეს შენდა? და ჰრქუა ეზეკია: ქუეყანით შორით მოვიდეს ჩემდა ბაბილონით.

15. და ჰრქუა: რა იხილეს სახლსა შენსა? და თქუა ეზეკია: ყოველი, რაცა იყო სახლსა ჩემსა, იხილეს და არა იყო, რომელი არა უჩუენე მათ, და საფასენიცა ჩემნი.

16. და ჰრქუა ესაია ეზეკიას: ისმინე სიტყუაჲ უფლისა.

17. აჰა, დღენი მოვლენან და წარიღონ ყოველი, რაცა იყოს სახლსა შენსა, და რომელი დაკრიბეს მამათა შენთა მოდღენდელად დღედმდე, წარიღონ ბაბილონად და არა დაუტეონ, რამეთუ ესე სიტყუაჲ არს, რომელსა იტყოდა უფალი.

18. და ნაშობთა შენთაგანნიცა წარიყვანენ და ჰყუნენ საჭურის სახლსა მას მეფისა მის ბაბილონელთასა.

19. და ჰრქუა ეზეკია ესაიას: კეთილ არს სიტყუაჲ ეგე, რომელ თქუა უფალმან. იყავნ მშველობა და ჰეშმარიტება დღეთა ჩუენთა.

20. და ნეშტნი სიტყუათა ეზეკიასთანნი და ყოველნი ძლიერებანი მისნი და წყლისგარდამოსადინელნი იგი და ჭურღმულეები იგი, რომელ ქმნა, და წყალნი იგი, რომელ შეადინნა ქალაქსა მას, არა, აჰა ესერა, წერალ არიანა წიგნთა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა?

21. და დაიძინა ეზეკია მამათა თვისთა თანა და მეფობდა მანასე, ძე მისა, მის წილ.

21

1. ძე **ათორმეტისა წლისა იყო მანასე დადგომასა მისსა. მეფედ, ერგასისდაცხრა წელ მეფობდა იერუსალმსა. სახელი დედისა მისისა — ეფსიბა.

2. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა მსგავსად საძაგელებისა მის ნათესაგთა მათ, რომელნი მოსწანა უფალმან პირისაგან ძეთა მათ ისრაელისათა.

3. ***და აღაშენნა მალალმან იგი, რომელ დაამქუნა ეზეკია, მამამან მისმან, და აღაშენნა ბაგინნი იგი ბაალისნი და ქმნნა მალნარნი იგი, ვითარსახედ ქმნა აქაბ, მეფემან ისრაელისამან, და თაყუანი-სცა ყოველთა ძალთა ცისათა, და მონებდა მათ.

4. და აღაშენა საკურთხეველი სახლსა მას უფლისასა, ვითარცა თქუა უფალმან: ****იერუსალმს დავიდგნე საყდარნი ჩემნი.

12. მეფემან ძემან S. ძლუნენი S. 13. უჩუენა S. უჩუენა S. 14. ჰრქუა S. ჰრქუა S. 15. ჰრქუა S. თქუა S. უჩუენე S. 16. ჰრქუა S. 19. ჰრქუა S. თქუა S. 1. მანასე+და S. 4. თქუა S.

* ესაია. 39. ა. 1. ** 2. ნეშტ. 33. ა. 1. *** 2. ნეშტ. 33. ა. 3. **** 2. მ'ფთ. 7. ბ. 10. იერემ. 32. დ. 34.

5. და უქმნა სამსახურებელნი ყოველთა ძალთა ცისათა ყოველთა მათ ეზოთა სახლისა მის უფლისათა.

6. და გარეშეგადნა შვილნი თესნი ცეცხლსა და იზმნიდა და ჰკითხვიდა, და ყუნა ულუქნი, და განამრავლნა მცნობელნი, და შესძინა ძურის-ყოფად წინაშე უფლისა და განსარისხებულად მისა.

7. და ქანდაკებულნი იგი მადნართა მათ დადგნა სახლსა მას უფლისასა, *რომლისა ჰრქუა უფალმან დავითს და სოლომონს, ძესა მისსა, ვითარმედ: სახლსა ამას და იერუსალმს, რომელი გამოვიჩრიე ყოველთაგან ნათესავთა ისრაელისათა, დავდგა სახელი ჩემი უკუნისამდე.

8. და არა შეესძინო შერყევად ფერკთა ისრაელისათა ქუეყანისა მისგან, რომელ მივეც მამათა მათთა, რათამცა ეკრძალნეს ყოფად ყოველისავე, რაცა ვამცენ მათ მსგავსად ყოვლისა მის მცნებისა, რომელი ამცნო მოსე, მონამან ჩემმან.

9. და არა ისმინეს და საძაგელ იქმნა მანასე დიდად და აცთუნნა იგინი საქმედ ბოროტისა წინაშე უფლისა უფროს ყოველთა მათ ნათესავთა, რომელნი განრყუნნა უფალმან წინაშე პირსა ძეთა მათ ისრაელისათა.

10. და ეტყოდა უფალი კელითა მონათა თვსთა წინაწარმეტყუელთადათა და თქუა:

11. ამისთვის, რამეთუ ქმნა მანასე, მეფემან იუდასმან, საძაგელნი იგი და უკეთურებანი უმეტეს ამორეველისა მის წინაშე ჩემსა და შესცთა იუდა კერპებითა თვსითა.

12. ამისთვის, ესრე იტყვს უფალი ღმერთი ისრაელისა: აჰა, მე მოვაგლინო ძური ზედა იერუსალმსა და ზედა იუდასა, რათა ყოველთა რომელთა ესმეს, იხრიდენ ორნივე ყურნი.

13. და მივაწიო ზედა იერუსალმსა მსგავსად საზომისა მის სამარიასა და მსგავსად სასწორისა სახლისა მის აქაბისა და მოვსპო იერუსალმში, ვითარცა ნიუარი ერთი დათხეული ზედა პირსა თვსსა.

14. და აღვკოცო ნეშტი სამკვდრებელისა ჩემისა და მივსცენ იგინი კელთა მტერთა თვსთასა და იყუნენ წარსატაცებელ და იავარ ყოველთა მტერთა თვსთა

15. ამისთვის, რამეთუ ქმნეს ბოროტი წინაშე ჩემსა და განმარისხეს ნე, რომლით დლითგან გამოვიყვანენ იგინი ქუეყანისა მისგან ეგვიპტელთასა მოღლენდელად დღემდე.

16. და სისხლიცა უბრალო დასთხია მანასე დიდად ფრიად, ვიდრე აღივსო იერუსალმში კილით კიდემდე. და ცოდვა იგი თვისი, რომლითა აცთუნა იუდა საქმედ ბოროტისა წინაშე უფლისა

17. და ნეშტნი სიტყუათა მანასესთანნი და ყოველი, რამცა ქმნა, და ცოდვა მისი, რომელ ცოდა, არა, აჰა, ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთასა?

18. დაიძინა მანასე მამათა თვსთა თანა და დაეფლა მტილსა სახლისა თვისისასა მტილსა ოზიასასა. და მეფობდა ამმონ, ძე მისი, მის წილ.

19. ძე ოცდარორის წლისა იყო ამმონ დადგომასა მისსა მეფედ და მე-

7. სახლსა „მას“ — ჩამატებულია. ჰრქუაჲ S. 10. თქუაჲ S. 11. უკეთურებანი S. * 2. მ-ფ. 7. დ. 26. 3. მ-ფ. 8. ბ. 16. და. 9. ა. 5.

ფობდა ათურამეტ წელ იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა — მესელომით, ასული არუასი, ტაბათით.

20. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა ქმნა მამამან მისმან მანასე.

21. და ვილოდა ყოველთა მათ გზათა, რომელთა ვილოდა მამა მისი, და მსახურა კერბთა მათ, რომელთა მსახურებდა მამა მისი, და თაყუანი-სცა მათ.

22. დაუტრევა უფალი ღმერთი მამათა თვსთა და არა ვილოდა გზასა უფლისასა.

23. და აღდგეს მონანი ამონის ზედა და მოკლეს მეფე იგი სახლია თვსა.

24. და მოსწყვდეს მკულელნი იგი ამონისნი ერმან მან და დაიდგინეს ერმან მის ქუეყანისამან მეფედ იოსია, ძე მისი, მის წილ.

25. და ნეშტნი სიტყუათა ამონისთანი, რომელ ქმნა, არა, აჰა ესერაჲ. წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა მათ იუდასთა?

26. და დაიძინა ამონ მამათა თვსთა თანა და დაეფლა იგი საფლავსა თვსსა მტილსა მას ოზიასასა. და მეფობდა იოსია, ძე მისი, მის წილ.

22

1. ძე ზრეა წლსა იყო იოსია დადგომასა მას მისსა მეფედ და ოცდაათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს. და სახელი დედისა მისისა — იეღია, ასული იეღიასი, ბასუროთით.

2. და ქმნა იოსია სამართალი წინაშე უფლისა და ვილოდა ყოველთა გზათა დავითის მამისა თვისისათა, და არა მიაქცია მარჯულ, არცა მარცხლ.

3. და იყო, წელსა მეთურამეტესა მეფობასა იოსიასასა, მეფისა იუდასასა, თვესა მეშუდესა შიავლინა მეფემან საფან, ძე ესელისი, ძისა მესოლამისი, მწიგნობარი სახლისა მის უფლისა და ჰრქვა:

4. აღვედ შენ ქელკიასა, მღღელისა მის დიდისა, და გამოადნვეთ ვეცხლი იგი, რომელი შეწირა სახლსა უფლისასა, რომელი დაკრიბეს მცველთა მათ კარისათა ერისაგან.

5. და მიეცით კელთა მოქმედთა მათ საქმისა ზედამდგომელთა სახლისა უფლისათა. და მათ მისცეს, რომელნი-იგი იქმოდეს საქმესა მას სახლისა უფლისასა განსაძლიერებლად ბედეკისა სახლისა უფლისასა,

6. ხუროთა და მშენებელთა და კელოვანთა მოღებად ძელი და ქვა კეთილი გასამტკიცებლად სართულისა მის სახლისა უფლისა.

7. და არა ურაცხდეს ვეცხლსა მას, რომელსა-იგი მისცემდეს მათ, რამეთუ სარწმუნოებით იქმოდეს მას.

8. და ჰრქუა ქელკია, მღღელმან დიდმან, საფანს მწიგნობარსა: წიგნი სჯულისა ვპოე სახლსა შინა უფლისასა. და მოსცა ქელკია საფანს წიგნი იგი და აღმოიკითხა.

9. და შეართვა მეფესა იოსიას და მიუთხრა სიტყუაცა იგი და თქუა: გამოადგენს მონათა შენთა ვეცხლი იგი, რაოდენ იპოვა სახლსა შინა უფლისასა და მისცეს იგი კელთა მოქმედთა მათ ზედამდგომელთა სახლსა უფლისათა.

10. და უთხრა სათან. მწიგნობარმან მეფესა წიგნისა მისთვის და თქუა: წიგნი მომცა მე ქელკია მღღელმან და აღმოიკითხა იგი წინაშე მეფისა.

1. მარცხულ 6.5. ბედეკსა S. 8. ჰრქუა S. 9. სიტყუაცა S. თქუა S. 10. თქუა S.

* 2. 6. 34. ა. 1.

11. და იყო, ვითარცა ესმა მეფესა სიტყუაჲ იგი მის წიგნისა შკულისა, დაიპო სამოსელი თვისი.

12. და უბრძანა მეფემან ქელკიას მღდელსა და აქიკამს, ძესა საფანისასა, და აქაბორს, ძესა მიქეასასა, და საფანს მწიგნობარსა და ასაიას, მონასა მეფისასა, და ჰრქუა:

13. მოვედით და გამოიძიეთ უფლისა ჩემთვის და ერისა ჩემისათვის და ყოველისათვის იუდასა სიტყუას ამისთვის წიგნისა, რომელი იპოვა, რამეთუ დიდ არს რისხვა უფლისა აღგზებულ ჩუენ ზედა, რამეთუ არა ისმინნეს მამათა ჩუენთა სიტყუანი ამის წიგნისანი ყოფად ყოველთავე და წერილთა მათ შინა.

14. და წარვიდა ქელკია მღდელი და აქიკამ და საფან და აქაბორ და ასაია ოღან წინაწარმეტყუელისა, ცოლისა სელომისა, ძისა თეკუშისისა, ძისა ესარასა, სამოსლისმმარხველისა და იგი მკვდრ იყო იერუსალმის და მასენას შინა და უთხრეს მას ესე.

15. და მან ჰრქუა მათ: ამას იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა: არქუთ კაცსა მას, რომელმან მოგავლინა თქუენ ჩემდა:

16. ამას იტყვს უფალი: აჰა, ესერა, მე მივავლინო ბოროტი ქალაქსა ამას ზედა და მკვდრთა მას შინა ყოველნი სიტყუანი მის წიგნისანი, რომელ აღმოიკითხა მეფემან იუდასმან.

17. ამისთვის, რამეთუ დამიტევეს მე და მსახურებდეს ღმერთთა უცხოთა, რათა განმარისხონ მე საქმითა კელთა მათათა და აღტყდეს გულისწყრომა ჩემი ადგილსა ამას და არა დაშრტეს.

18. ხოლო მეფესა იუდასასა, რომელმან მოგავლინა თქუენ გამოიძიებად უფლისა, ესრეთ არქუთ მას: ამას იტყვს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა: სიტყუანი ეგე, რომელნი გესმეს, ეგენი არიან

19. ამისთვის, რამეთუ მოლბა გული შენი და შეიკდომე პირისაგან უფლისა, ვითარცა გესმეს სიტყუანი ესე, რაოდენსა ვიტყოდე ადგილისა ამისთვის და მკვდრთა მისთა, რათა იყოს განსარყუნელ და საწყევარ. და დაიპე სამოსელი შენი და სტიროდე წინაშე ჩემსა, და მეცა მესმა,—თქუა უფალმან,—

20. ამისთვის, არა ეგრე, აჰა, ესერა, მე შეგძინო შენ მამათა შენთა და შეხვდე საფლავად შენდა მშუდობით და არა იხილონ თულათა შენთა ყოველი ესე ბოროტი, რომელი მივავლინო ქალაქსა მას ზედა და მკვდრთა მისთა.

23

1. და მიუთხრნეს სიტყუანი ესე მეფესა და წარავლინა მეფემან * და შეკრიბნა ყოველნი მოხუცებულნი იუდასნი და იერუსალმისისანი.

2. და აღვიდა მეფე ტაძრად უფლისა და ყოველნი კაცნი იუდასნი და ყოველნი მკვდრნი იერუსალმისისანი მის თანა და მღდელნი და წინაწარმეტყუელნი და ყოველი ერი მის თანა მცირითგან ვიდრე დიდამდე, და აღმოიკითხა წიგნი იგი სკულისა ყურთა მიმართ ერისათა, ყოველნი სიტყუანი სახლსა შინა უფლისასა.

12. ჰრქუა S. 13. უფალი S. სიტყუანი S. 15. ჰრქუა S. 19. ადგილსა S. თქუა S. 2. სიტყუანი S.

* 4. მეფე. 11. ა. 4.

3. და აღდგა მეფე სუეტსა ზედა და დაუდგა მათ სჯული წიგნისა მისებრ სჯულისა, რომელ პოვა სახლსა უფლისასა წინაშე უფლისა, რათა ვიდოდინ იგინი გზასა უფლისასა და რათა იმარხვიდენ მცნებათა მისთა და სამართალთა მისთა და ბრძანებათა მისთა ყოველითა გულითა და ყოველითა სულითა მათითა ყოფად სიტყუათა მათ სჯულისათა, დაწერილსა წიგნსა შინა სჯულისასა, და დადგა ყოველი იგი ერი შჯულსა მას ზედა.

4. და ამცნო მეფემან ქელკიას, მღვდელსა მას დიდსა, და მღვდელთა მათ შემდგომთა და მცველთა მათ კრებისათა *გამოღებად ტაძრისაგან უფლისა ყოველი ქურჭერი, რომელი ექმნა ბაალისთვის და მალნართათვის და ყოველისა ერისა ცათასა, და მოიღეს იგი და დაწვეს გარეშე იერუსალმს, სადემოთს კედრონისასა, და წარიღეს მიწა მისი ბეთელად.

5. და დაწუნეს მღვდელნი იგი, რომელ დაედგინეს მეფეთა იუდასთა მკუმეველად მაღალთა მათ და ქალაქებსა იუდასთა და გარემო იერუსალმსა და უკმევდეს იგინი ბაალსა და მზესა და მთოვარესა და ვარსკულავთა, კომთა და ყოველთა ერთა ცისათა.

6. და გამოიღეს სერტყები იგი ასეროთისა სახლისაგან უფლისა გარეშე იერუსალმს, კევსა მას კედრონისასა, და დაწვეს იგი მუნ და დააწულიონეს ვითარცა მიწა, და მიჰფინა საფლავსა ძეთა ერისათასა.

7. და დაარღვა სახლი იგი კადესიმელთა, რომელი იყო სახლსა შინა უფლისასა, სადა-იგი დედანი უქსოვდეს სამოსელსა სერტყებსა.

8. და მოიყვანა ყოველი იგი ქურუმნი ქალაქთაგან იუდასთა და შვიგინეს ყოველნი მაღალნი, სადა-იგი უკმევდეს ქურუმნი გაბაათგან ვიდრე ბერსაბედმდე და დაარღვა სახლი იგი მაღალთა წინაშე კართა ბჰისათა იოსეს მთავრისა მის ქალაქისასა, რომელი-იგი იყო მარცხენით შესლვასა ბჰეთა ქალაქისათა.

9. ხოლო არა აღვიდეს მღვდელნი იგი მაღალთანი საკურთხეველსა უფლისასა იერუსალმს, ვიდრემდის არა ჭამეს მათ უცომო შორის ძმათა თვისთა.

10. **და შეაგინა თაფეთი კევსა მას ძეთა ენონისთა, რათა არა ვანჰყვანდეს კაცსა ძე თვისი, გინა ასული თვისი ცეცხლსა მეღქომისთვის.

11. და დაარღვა ცხენები იგი, რომელი მისცეს მეფეთა იუდასთა მზისა შესავალსა მას სახლისა უფლისასა საფასისსაცავსა მას საჭურისისა მეფისასა, რომელი იყოს ფარურიმს და ეტლი იგი მზისა დაწვა ცეცხლითა.

12. და საკურთხეველები იგი, რაოდენი იყო ერდოებსა ზედა ქორებისასა, რაჲ ქმნეს მეფეთა იუდასთა და საკურთხეველები, რომელ ქმნა მანასე ორთა მათ ეზოთა სახლისა უფლისაათა, დაარღვა იგი მეფემან და აღიღო იგი მიერ, და გარდმოიღო და შემუსრა იგი და დასთხია მიწა იგი მათი კევსა მას კედრონისასა.

13. და სახლი იგი წინაშე პირსა იერუსალმისასა მარჯუენით მთასა მას მოსოთისასა, ***რომელი აღაშენა სოლომონ მეფემან იერუსალმემისამან ასტრატესათვის საძაგელისა მის სიდონელთასა, და ქამოს მოსაწყინელსა მას მობელთასა და მეღქომს მოსაწყინელისა ძეთა ამონისათა, და შეაგინა იგი მეფემან.

3. იმარხვიდენ S. სუეტსა S. 5. მკუმეველად S. ჰაერთა S. 6. ერისათასა S. 12. რაოდენი S. 13. მარჯუენით S.

* ზიტკ. 49. ა. 3. ** ლევ. 18. გ. 21. *** მფ. 11. ბ. 7.

14. და მოჰკაფა სერტყეები და ალავსო ადგილები მათი ძვლებითა კაცთათა.

15. *და საკურთხეველიცა იგი მაღალი, რომელი იყო ბეთელს, რომელი იგი ქმნა იორობოამ, ძემან ნაბატისამან, რომელმან აცოდვა ისრაჴლი და იგიცა საკურთხეველი მაღალი დაარღვა და დამუსრა ქვანი მისნი და დააწულიონა, ვითარცა მტუერი და მოწუა სერტყეები იგი.

16. და მიხედა და იხილა საფლავები იგი, რომელი იყო მთასა მას და მრავლინა და გამოიღო ძუალები იგი საფლავებისა მისგან, დაწუა იგი საკურთხეველსა მას ზედა და შეაბილწა იგი სიტყუსაებრ უფლისა, რომელსა იტყოდა კაცი იგი ღმრთისა, რაჟამს-იგი დგა იორობოამ საკურთხეველსა ზედა დღესასწაულსა მას და მოიქცა იოსია და აღიხიონა თუალნი თჳსნი და იხილა საფლავი იგი კაცისა მის ღმრთისა, რომელ იტყოდა სიტყუათა ამათ,

17. **და თქუა: რა არს საჰამანი ისი, რომელსა მე ვხედავ? და ჰრქუეს მას კაცთა მის ქალაქისათა: ეგე არს საფლავი კაცისა მის ღმრთისა, რომელი მოივლინა ქუეყანით იუდასით და იტყოდა ყოველთა ამათ სიტყუათა, რომელსა ჰყოფ აწ საკურთხეველსა მას ბეთელისასა.

18. და ჰრქუა: აცადეთ ეგე, ნუ ვინ შეარყევთ ძვალთა მისთა, და პოვეს ძვალნი მისნი ძვალთა თანა წინაწარმეტყუელისა მოსულისა სამარიით.

19. და ყოველი იგი სახლები მაღალთა, რომელი იყო ქალაქებსა მას სამარიის, რომელი ქმნეს მეფეთა ისრაჴლისათა განსარისხებელად უფლისა, დაარღვა იოსია, მეფემან ისრაჴლისამან, და უყო მათ ყოვლისა მისებრ საქმისა, ვითარცა-იგი ყო ბეთელს.

20. და დაკლნა ყოველნი იგი მღღელნი მაღალთანი, რომელნი იყუნეს მუნ საკურთხეველსა მათსა ზედა, და დაწუა ძუალები კაცებისა მათ ზედა და მიიქცა იერუსალმად.

21. და უბრძანა მეფემან ყოველსა ერსა და ჰრქუა: ***ყავთ ზატიკი პასექისა უფლისა ღმრთისა ჩუენისა: წერილ არს წიგნსა ამას სჯულისასა.

22. და არა ყოფილ იყო ეგევითარი ზატიკი დღითგან მსაჯულთაჲთ, რომელნი სჯიდეს ისრაჴლსა და ყოველთა დღეთა მეფეთა ისრაჴლისათა და მეფეთა იუდასთა,

23. არამედ, ვითარ-ესე მეთურამეტესა წელსა მეფობასა იოსიასასა იყო ზატიკი იგი უფლისა იერუსალმად.

24. და მუცლითმეზღაპრენი და მცნობელნი და თერაფინნი და ყოველი კერპები და ყოველი საძაგელები, რომელი იყო ქუეყანასა იუდასასა და იერუსალმად, და აღიღო მეფემან იოსია, რათა დაამტკიცენ სიტყუანი სჯულისა წერილისა წიგნისანი, რომელი-იგი პოვა ქელკია მღღელმან სახლსა შინა უფლისასა.

25. მსგავსი ამისი არაჲინ იყო მეფე უწინარეს მისა, ვითარ-ესე მოიქცა უფლისა ყოვლითა გულითა მისითა და ყოვლითა სულითა და ყოვლითა სიმტკიცითა ყოვლისაებრ სჯულითა მოსესითა და მისა შემდგომად არა აღდგა მსგავსი მისი.

26. ხოლო არაჲე გარემოიქცა უფალი რისხვისაგან გულისწყრომისა მისისა დიდისა, რომელ განრისხებულ იყო იუდასა ზედა ყოველთა მათ ზედა განრისხებათა, რომელ განარისხა იგი მანასე.

15. მტუერი S. 16. სიტყუათა S. 17. თქუა S. 18. ჰრქუა S. 21. ჰრქუა S. 26. რისხვისაგან S.

* 3. მფთ. 13. ზ. 32. ** 3. მფთ. 13. ა. 2. *** 2. ნფტ. 35. ა. 1.

27. *და თქუა უფალმან: იუდაცა გან-ვე-ვიშორო პირისაგან ჩემისა, ვითარცა განვიშორე ისრაელი, და განვიშორო ქალაქი ესე, რომელი გამოვიჩიე, იერუსალმში, და სახლი ესე, რომლისა ვთქუ, ვითარმედ იყოს სახელი ჩემი მუნ.

28. და ნეშტნი სიტყუათა იოსიასთანი და ყოველი, რაოდენ ქმნა, არა, აპა, ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთასა?

29. **და დღეთა მათ აღმოვიდა ფარაო ნექაო, მეფე ეგვიპტისა, მეფისა მის ზედა ასურეთისასა მდინარესა ზედა ევფრატსა. და განვიდა იოსია მეფე შემთხვევად მისა. და მოკლა იგი ფარაო მაგედონს შინა შემთხვევასა მას მისსა.

30. და აღმოიღეს იგი მონათა თუსთა მაგედონით იერუსალმად და დაფლეს იგი საფლავსა თუსსა. ***და მოიყვანა ერმან მის ქვეყანისამან იოაქაზ. ძე მისი, და სცხეს მას და მეფე-ყვეს იგი იოსიას, მამისა მისისა წილ.

31. ძე ოცდასამისა წლისა იყო იოაქაზ მეფობასა მისსა და სამ თუე მეფობდა იერუსალმს. და სახელი დედისა მისისა — ამიტალ, ასული იერემიასი, ლობნათ.

32. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ყოვლისა მისებრ, ვითარცა ყვეს მამათა მისთა.

33. და გარდაადგინა იგი ფარაო ნექაო, მეფემან ეგვიპტისამან, და წარიყვანა იგი დებლათად ქუეყანად ემათისა, რათა არა მეფობდეს იგი იერუსალმს და დასდვა ხარკი ქუეყანასა მას ასი ტალანტი ვეცხლისა და ათი ტალანტი ოქროსა.

34. და მეფედ დაადგინა ფარაო ნექაო მათ ზედა ელიაკიმ, ძე იოსიასი, მეფისა იუდასი, იოსიას წილ, მამისა მისისა, და დასდვა მას სახელი იოაკიმ, ხოლო იოაქაზ წარიყვანა და შეიყვანა ეგვიპტედ. და მოკუდა იგი მუნ.

35. და ვეცხლი იგი და ოქრო მისცა იოაკიმ ფარაოს. და მიერითგან მოხარკე იქმნა ქუეყანა იგი მიცემად ვეცხლისა პირსა ფარაოსა. კაცი ძალისაებრ თვისისა მისცემდა ვეცხლსა და ოქროსა ერისათა მის ქუეყანისა მაიციმად იგი ფარაო ნექაოს.

36. ძე ოცდახუთისა წლისა იყო იოაკიმ მეფობასა მისსა და თერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს. და სახელი დედისა მისისა ელდათ, ასული ეგდელისი, რუმათ.

35. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ყოვლისა მისებრ, ვითარცა ყვეს მამათა მისთა.

24

1. და დღეთა მისთა ოდენ აღმოვიდა ნაბუქოდონოსორ, მეფე ბაბილოვნისა, მას ქუეყანასა. და იყო მისა იოაკიმ მონა სამ წელ და მოიქცა და შეურაცხ-ყო იგი.

2. და მოუვლინა უფალმან მას მტევებარნი ქალდეველთანი და მტევებარნი ასურთანი და მოაბელნი და ძენი ამონისნი და გამოავლინნა ივანი თუდასა ზედა წარწყმედად მისა ****მსგავსად სიტყუსა მის უფლისა, რომელსა იტყოდა ჭელითა მონათა მისთა წინაწარმეტყუელთამათა.

27. თქუა S. 29. შემთხვევად S. შემთხვევასა S. 31. თუმ S. 33. იშლმს S. 36. მეფობასა S.

* ქვე. 24. ა. 2. ** 2. ნეშტ. 35. გ. 20. *** 2. ნეშტ. 36. ა. 1. **** ზე. 23. ვ. 2.

3. რამეთუ გულისწყრომა უფლისა იყო იუდასა ზედა განშორებად იგი ჰარისაგან მისისა ყოველთათეს ცოდვათა მანასესთა, რაოდენი ქმნა.

4. სისხლთა მათთვის უბრალოთა, რამ დასთხია და აღავსო იერუსალიმში სისხლითა უბრალოთა, და არა ინება უფალმან ლხინებად მათა.

5. და ნეშტნი სიტყუათა იოაკიმისთანი და ყოველი, რაოდენი ქმნა, ანუ არა, ესერა, წერილ არიანა წიგნთა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთასა? და დაიძინა იოაკიმ მამათა თვისთა თანა და დაეფლა მტილსა მას ოზიასასა მამათა მისთა თანა.

6. და მეფობდა იოაკიმ, ძე მისი, მის წილ.

7. და არლარა შესძინა მერმე მეფემან ეგვიპტისამან გამოსლვად ქუეყანით მისით, რანეთუ დაიპყრა მეფემან ბაბილოვნისამან კვეთიგან ეგვიპტისათა ვიდრე მდინარემდე ეფრატად ყოველი ქუეყანა, რაოდენი იყო მეფისა ეგვიპტისა.

8. ძე ათურამეტისა წლისა იყო იოაკიმ მეფობასა მისსა და სამ თუე მეფობდა იერუსალიმს და სახელი დედისა მისისა — ანეესთან, ასული ელემათესი. იერუსალიმით.

9. და ქმნა იოაკიმ ბოროტი წინაშე უფლისა ყოვლასა მისებრ, რაოდენი ქმნეს მამათა მისთა.

10. *მას ეამსა შინა აღმოვიდა ნაბოქოდონოსორ, მეფე ბაბილოვნისა, იერუსალიმად და ილუაწა ქალაქი იგი გარემოცვად.

11. და მოვიდა მეფე ბაბილოვნისა ქალაქად; მონანი იგი ნაბოქოდონოსორისნი გარემოადგეს მას.

12. და განვიდა იოაკიმ, მეფე იუდასი, მეფისა ბაბილოვნისა, იგი და დედა მისი და მთავარნი მისნი და მონანი მისნი და საჭურისნი მისნი. და განიყვანა იგი მეფემან ბაბილოვნისამან მერვესა წელსა მეფობისა მისისასა.

13. და გამოიღო მიერ ყოველი საფასე სახლისა უფლისა და საფასე სახლისა სამეფოსა და შემუსრა ყოველი ჭურჭელი ოქროსა, რომელი ექმნა სოლომონ მეფესა ისრაელისასა ტაძარსა უფლისა, ვითარცა იტყოდა უფალი.

14. და წარიყვანა ყოველი იერუსალიმი და ყოველნი მთავარნი და ყოველნი ძლიერნი ძალითა ტყუეობად ათი ათასი და ყოველი ხურო და ოქროსმკედელი. და არა ვინ დაშთა, გარნა გლახაკნი ხოლო ერისა ქუეყანისანი.

15. **და წარიყვანა მეფემან ბაბილოვნისამან იოაკიმ ბაბილონად და დედა მეფისა და ცოლნი მისნი და საჭურისნი მისნი და ძლიერნი ქუეყანისანი წარიყვანნა ტყუედ იერუსალიმით ბაბილონად.

16. და ყოველი კაცი შემძლებელი, კაცი ძლიერი, რომელნი ჰყოფდეს ბრძოლასა შვიდი ათასი, ხურო და მკედელი ოქროსა და ანთრაკისა შთამსმელი — ათასი კაცი და ყოველი ძალი ძლიერთა და მოქმედი ბრძოლისა, წარიყვანნა იგინი მეფემან ბაბილოვნისამან ბაბილონად.

17. ***მეფედ დაადგინნა მეფემან ბაბილოვნისამან მეთთანი, მამისძმა მისი მის წილ. დასდვა მას სახელი სედეკია.

18. ძე ოცდაერთისა წლისა იყო სედეკია მეფობასა მისსა და თერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალიმს. და სახელი დედისა მისისა ამიტალ, ასული იერემიასი, ლობნათ.

7. რაოდენი S. 8. მეფობასა S. თუშ S. იშლიმს S. იშლიმით S. 10. იშლიმდ S. 14. იშლიმით S. ტყუეობად S. 15. ტყუედ S. იშლიმით S. 16. შვიდი ათასი — S. 18. მეფობასა S. იშლიმს S.

* დანიე. 1. ა. 1. ** ნეშტ. 36. ხ. 10. ესთერ. 2. ა. 6. და. ა. 4. *** იერე. 37. ა. 1. და. 52. ა. 1.

19. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა მსგავსად ყოვლისა მის, ვითარცა ქმნა იოაკიმ.

20. რამეთუ გულისწყრომა უფლისა იყო იერუსალიმსა ზედა და იუდასა ზედა, ვიდრე განსთხოვნა იგინი პირისაგან მისისა და შეურაცხება ქმნა სედეკია მეფისა მიმართ ბაბილონისა.

25

1. და *იყო, მეცხრესა წელსა მეფობასა მისსა თუესა მეოთხესა, ათსა მის თსასა, მოვიდა ნაბუქოდონოსორ, მეფე ბაბილოვანისა, და ყოველი ერი მისი იერუსალმად და გარემოადგა მას და აშენა მას ზედა ზღუდე გარემო.

2. და გარემოიკცა ქალაქი იგი შეყენებად ვიდრე ათერთმეტად წლადმდე სედეკ მეფისა.

3. მეცხრესა თუესა განძლიერდა სიყმილი ქალაქსა შინა და არა იყო პური ერისათვის ქუეყანასა.

4. და განიელთა ქალაქი და განვიდა მეფე და ყოველნი კაცი მბრძოლნი ღამე გზასა ბჰისა აღსავლესასა შორის ორთა მათ ზღუდეთა, რომელ არს მტრისა მის სამუეფოსა და. ქალდეველნი გარემოადგეს ქალაქსა და წარვიდეს გზასა მას არაბიათ აღმოსავლით.

5. და დევნა-უყო ერმან ქალდეველისამან უკანა მეფესა და ეწიენეს მას დასავლით იერიქოსა და ყოველი ერი მისი განიბნია მისგან.

6. და შეიპყრეს მეფე მარტო და მიიყვანეს იგი მეფისა ბაბილოვანისა დებლათად და ეტყოდა მეფე სასჯელით.

7. და ძენი სედეკიასნი მოსრნა წინაშე მისა და თუალნი სედეკიასნი აღმოჰკანდა და შეკრა იგი ბოროკილითა და წარიყვანა ბაბილონად.

8. და თუესა მას მეხუთესა, შუდასა მის თსასა, ესე წელი იყო მეათცხრამეტე მეფობასა ნაბუქოდონოსორისა, მეფისა ბაბილოვანისა, მოვიდა ნაბუზარდან მზარაულთმთავარი წინაშემდგომელი მეფისა ბაბილონისა იერუსალმად.

9. **და მოწვა ტაძარი უფლისა და სახლი მეფისა და ყოველი სახლები იერუსალმისა მოწვა ცეცხლითა.

10. და ზღუდე იგი იერუსალმისა გარემო დაარღვა ყოველმან ერმან, რომელი იყო მზარაულთმთავრისა თანა.

11. და დაშთომილი იგი ერი ქალაქსა შინა და რომელნი მოადგეს მეფესა ბაბილოვანისასა და ნიშტი იგი ერი ტყუედ წარიყვანა ნაბუზარდან.

12. და გლახაკთაგანი ერისათა დაუტევა ნაბუზარდან მზარაულთმთავარმან ვენაციისმოქმედად და ყანისმოქმედად.

13. *და სუეტნი იგი რვალისანი, რომელ იყუნეს სახლისა უფლისანი და ხარისხნი მათნი და ემბაზი იგი რვალისა, რომელი დგა სახლსა უფლისასა, შემუსრეს ქალდეველთა და წარიდეს რვალი იგი ბაბილონად.

14. და სიავები იგი და ფუცხუები და ფიალები და ყოველი ჭურჭელი რვალისა, რომლითა-იგი მსახურებედ, წარიდეს.

20. ი•შლიმს S. 1. მეფობასა S. თუშსა S. 1. გარემო S. 8. თუშსა S. 11. ტყუედ S. 13. სუეტნი S. შემუსრეს შემუსრე S. 14. ფუცხუები S.

* იერე. 39. ა. 1. და. და. 52. ა. 4. ** ფსნი 73. ა. 7. *** იერე. 27. დ. 19.

15. და საცეცხურები და ფიალები ოქროსა წარიღო მზარეულთმთავარმან.

16. და სუეტთა მათ ორთა და ხარისხთა და ემბაზისა მის, რომელი ექმნა სოლომონს სახლსა შინა უფლისასა, რომელი წარიღო ნაბუზარდან, არა იყო რიცხვ სასწორისა რვალისა მის და ყოვლისა ჭურჭელისა.

17. *ათურამეტ წყრთა იყო სიმაღლე სუეტისა მის ერთისა და სუეტისთავნი ორთა მათ სუეტთანი რვალისანი სამ-სამ წყრთა იყუნეს სიმაღლით თვთო იგი სუეტისთავი და კანკელი და მროწეულები სუეტისთავთა მათ გარემო ყოველი რვალისა და მეორესა მას სუეტსა სუეტისთავი და კანკელი და მროწეულისსახედ ქმნილი ისი.

18. და წარიყვანა მზარეულთმთავარმან არეა, მღდელი იგი მთავარი, და სოფონია, მღდელი იგი შემდგომი, და სამნი მცველნი ბჭეთანი.

19. და ქალაქისაგან წარიყვანა საჭურისი ერთი ზედამდგომელი კაცთა მათ მბრძოლთა და ზუთი კაცი წინაშემდგომელთაგანი მეფისათა, რომელნი იპოვნეს ქალაქსა შინა, და ერისთავი, მწიგნობარი იგი მთავრისა მის ერისა, რომელი განუყოფდა ერსა მის ქუეყანისასა და შვიდი კაცი ერისაგან ქუეყანისა, რომელნი იპოვნეს ქალაქსა შინა.

20. და წარიყვანა იგინი ნაბუზარდან და მიიყვანა მეფისა ბაბილონისა დებლათად.

21. და მოსწყვლნა იგინი მეფემან ბაბილონისამან დებლათს ქუეყანასა ემათისასა და წარიტყუნა იუდა ქუეყანით თესით.

22. **და ერსა მას ნეშტსა ზედა ქუეყანასა, რომელი დაუტევა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბილონისამან, დაადგინა მას ზედა გოდოლია, ძე აქიკამისი, ძისა საფანისი.

23. და ესმა ყოველთა მათ მთავართა ძლიერებისათა, რამეთუ დაადგინა მეფემან ბაბილონისამან გოდოლია მასეფათს და მოვიდა გოდოლია მასეფათად და ისმაელ, ძე ნათანისი და იონან, ძე საკარესი და სარეა, ძე თანეასი მიკროფატელი და იეზონია, ძე მაქათიელისა, იგინი და კაცნი მათნი.

24. და ეფუენეს გოდოლიას თვთ იგინი და კაცნი მათნი. და პრქუა მათ: ნუ გეშინი ქალდეველთაგან, დასხედით ქუეყანასა მას და ჰმონებდით მეფესა ბაბილონელთასა და უკეთეს იყოს თქუენდა.

25. და იყო, თუესა მას მეშუდესა მოვიდა ისმაელ, ძე ნათანისი, ძისა ელისამასი, ნათესავისაგან სამეუფოსა და ათი კაცი მის თანა. და სცეს გოდოლიას და მოკლეს იგი და ჰურიანი იგი და ქალდეველნი, რომელნი იყუნეს მის თანა მასეფათსა, მკლანა.

26. და აღდგა ყოველი ერი მცირითგან ვიღრე დიდამდე და მთავარნი იგი ერისანი და შვიდდეს ეგვპტედ, რამეთუ ეშინოდა პირისაგან ქალდეველთასა.

27. და იყო მეოცდაჩუდმეტესა წელსა წარტყუნვასა იოაკიმისასა, მეფისა იუდასასა, მეთორმეტესა თვესა, ოცდაშუდსა მის თვისასა, აღამალა ევლათმაროდაქ მეფემან ბაბილონისამან, წელიწადსა მას მეფობისა მისისასა, თავი იოაკიმისი, მეფისა ოუდასი, და გამოიყვანა იგი სახლისა მისგან საპყრობილისა თვისისა.

16. სუეტთა S. 17. სუეტისა S. სუეტისთავნი S. სუეტთანი S. სუეტთავანი S. სუეტისთავთა S. სუეტსა S. სუეტისთავი S. 21. წარიტყუნა S. 24. პრქუა S. 25. იყო] ყო S. თუესა S. 27. წარტყუნვასა S. თუესა sic.

* 3. მფთ. 7. ბ. 15. 2. ნეშ. 3. დ. 15. იერემ. 52. დ. 21. ** იერემ. 4. ბ. 5. და. გ. 9.

28. და იტყოდა კეთილსა მის თანა, დადგა საყდარი მისი ზემო კერძო საყდართა მეფისათა, რომელნი იყუნეს მის თანა ბაბილონს.

29. და შეუცვალა სამოსელი პყრობილებისა მისისა და ჭამდა პურსა მარადის წინაშე მისა ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა.

30. და როკიკი მისი მარადის როკიკად მიეცემოდა სახლისაგან სამეფოსა ნაწილი დღისა დღესა ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა.

**წიგნი პირველი ნეშტად, რომელსა ებრაელთ
ჯვოღების ბიბრა კაიბ**

1

1. *ადამ, სეთ, ენოს.
2. კაინან, მალალელ, იარედ.
34. ენუქ, მათუსალა, ლამექ.
4. ნოე, ძენი ნოესნი: სემ, ქამ და იაფეთ.
**ძენი იაფეთისნი: გამერ, მიაგოგ, მადაი, ოვიგან, ელისან, თობელ, მო-
სოქ და თირას.
6. ძენი გომერისნი: ასქანას და რიფატ და თერგამ.
7. ძენი იოვიგანისანი: ელისა და თარსის, კიტელნი(!) და როდინელნი(!)
8. ძენი ქამისნი: ქუშ და მესტრემ, ფულ და ქანან.
9. ძენი ქუშისანი: საბა და ევილა, და საბათა, რეგამა და საბათაქა. ძენი
რეგამისნი: საბა და დიედან.
10. და ქუშ შვა ნებროთ, ამან იწყო გმირ-ყოფა და მონადირებად ქუე-
ყანასა ზედა.
11. და მესტრომ შვა ლუდიმელნი და ლობიმელნი და ზანაიმელნი და ნეფ-
თალიმელნი.
12. და პატროსიმელნი. და ქალონიმელნი, რომლისაგან გამოვიდნენ ფი-
ლისტიმელნი და ქაბდორიმელნი.
13. და ქანან შვა სიდონ, პირშუო თუსი, და ქანანელნი.
14. და იებოსელნი და ამორეველნი და გერგესეველნი.
15. ეველნი და არეველნი და არსანელელნი.
16. და ასადელნი და სამარელნი და ამათელნი.
17. ***ძენი სემისნი: ელამ და ასსურ და არფაქსად და ლუდ და არამ. და
ძენი არამისნი: ოგესოლ და გათერ და მოსოქ.
18. და არფაქსატ შვა კაინან, და კაინან შვა სალა, და სალა შვა ებერ.
19. ****და ებერ შვნა ორნი ძენი: სახელი ერთისა მის ფოლემგ, რამეთუ
დღეთა მისთა განიყო ქუეყანა, და სახელი ძმისა მისისა იეკტან.
20. და იეკტან შვა ელმოდად და სალობ და ზარამათ.
21. და კედურამ, და ზეზელ, და დეკლან, და ზირა.
22. და კამბან, და ზაბიმეელ, და საბა.
23. და სუფირ, ზევი დ იორამ. და ყოველნი ესე ძენი იეკტანისნი.
24. და ძენი...

* ლ^ბდბ. 2. 1. ა. 7. და. 4 დ. 25. და 5. ა. 6. ** ლ^ბდბა. 5. ა. 2. *** ლ^ბდბა. 10. დ. 22.
და. 11. ბ. 10. **** ლ^ბდბა. 11. გ. 15.

25. ებერ, ფალეგ, რაგავ.
 26. *სერუქ, ნაქორ, თარა.
 27. აბრამ, ესე იგი არს, აბრაჰამ.
 28. **და ძენი აბრაჰამისნი: ისაკ და ისმაელ.
 29. ***და ესე ნაშობნი არიან ისმაელისანი: ნაბეთ და კედარ, ნაბდეელ და მახალ.
 30. და მასმა, იღუმა და მასე, ქოდალ და თემან.
 31. ეგტურ და ნაფეს, და კედმა. ესენი არიან ძენი ისმაელისნი.
 32. და ესე ****ძენი ქეტურისნი, ხარჯისა აბრაჰამისნი, რომელ უშენა მას ზემბრამ, და იესან, და მადან, და მადიან, და იესბოკ, და სოვიე და ძენი იესანისნი: დედან და საბე და ძენი დედანისნი: ასურიმ და ლატუსიმ და ლოვმინ.
 33. *****ძენი მადიამისნი: გეფარ და ენოქ და ოფერ და აბიდან და ელად. ესენი ყოველნი — ძენი ქეტურისნი.
 34. *****და შვა აბრაჰამ ისაკი. და ძენი ისაკისნი: იაკობ და ესავ.
 35. *****ძენი ესავისნი: ელიფაზ, და რაგუელ, და ეულ, და იეგლომ და კორე.
 36. ძენი ელიფაზისნი: თემან და ომარ და სოფარ და გოთამ და კენეზე; თამნა, ხარჯმან ელიფაზისმან, უშვა მას აშლეკი.
 37. ძენი რაგუელისნი: ნაქელ, ზარე, სომე, და მოზე.
 38. ძენი სეირისნი: ლოტან, სობალ, სებეგონ, ანა, დესონ და აკარ და რისონ.
 39. ძენი ლოტანისნი: ბოროი და ემან, და დამ ლოტანისი — თამნა.
 40. ძენი სუბალისნი: გოლამ, მანაქათ, და გებელ და სოფარ, და ონან და ძენი სებეგონისნი აია და ანა. ესე ძენი ანანისი: დესონ...
 41. ხოლო ძენი დესონისნი: ამრან, ესებან, იორან და ქერან.
 42. და ძენი ესერისნი: ბილან და ავალ და აკან. და ძენი დესონისნი: ოვს და არან.
 43. და ესე მეფენი მათნი, რომელნი მთავრობდენ ქუეყანასა ედომისასა, რომელნი პირველად ზედა ძეთა ისრაელთასა მეფობდენ, ბალაკ, ძე ბეორისი და სახელი ქალაქისა მათისა დენება.
 44. და მოკულა ბალაკა, მეფობდა მის წილ იობაბ, ძე ზარასი, ბოსორელი.
 45. და მოკულ იობაბ, და მეფობდა მის წილ ასომ ქუეყანისაგან თემანელთასა.
 46. და მოკულა ასომ, და მეფობდა მის წილ ადად, ძე ბარადისი, რომელმან მოსრა მადიამი ველსა მას მოაბისასა, და სახელი ქალაქისა მისისა გეთემ.
 47. და მოკულა ადად, და მეფობდა მის წილ სამაა მასეკეთით.
 48. და მოკულა სამაა, და მეფობდა მის წილ საულ რომეთელი, რომელ არს მდინარესა თანა.
 49. და მოკულა საულ, და მეფობდა მისა შემდგომად ბალაენონ, ძე აქობორისი.

32. ქეტურისნი S. უშუნა S. 39. დამ ლოტანისნი S. 40. ანანისი და S. დესონ — ამის შემდეგ S-ს რამდენიმე სიტყვა აკლდა. 42-ე მუხლის ბოლოს ორი სტრიქონი წაშლილია — ტექსტს არ აკლდა. 47. მასეკეთს S.

ლ'ზღ. 11. ვ. 26. ** ლ'ზღ. 17. ა. 5. *** ლ'ზღ. 16. ვ. 11. და 25. ბ. 13. **** ლ'ზღ. 25. ა. 2. ***** ლ'ზღ. 25. ა. 5. ***** ლ'ზღ. 25. ვ. 19. ***** ლ'ზღ. 36. ბ. 10.

50. და მოკუდა ბალაენონ, ძე აქობორისი, და მეფობდა მისა შემდგომად ადად, და სახელი ქალაქისა მისისა ფოგორ, და სახელი ცოლისა მისისა ამეტაბელ, ასული მატრადისი.

51. და მოკუდა ატად. და იყუნეს მთავარი ედომს:

52. მთავარი თამნა, მთავარი გოლა, მთავარი იეთერ.

53. მთავარი ელსაკამას, მთავარი ელას, მთავარი ფინონ.

54. მთავარი კენოზ, მთავარი თემან, მთავარი იარასარ.

55. მთავარი მეგედიელ, მთავარი ზაფონი. ესე მთავარი მედომისნი.

2

ა. 1. და *ესე არს სახელები ძეთა ისრაჲლისათა: რუბენ, სუჲმონ, ლევი, იუდა, იზაქარ, ზაბულონ,

2. დან, იოსებ, ბენიამენ, ნეფთალიმ, გად, ასერ.

3. **ძენი იუდასნი: ერ და ავნან, სელომ და სამნი ესე ესხნეს მას საეასგან, ასულისა ქანანელისა კაცისა. და იყო ერ, პირმშო იგი იუდასი, უკეთური წინაშე უფლისა, და მოაკუდინა იგი უფალმან.

4. ***და თამარ, სძალმან მისმან, უშვა ფარეზ და ზარა. ყოველნი ესე ძენი იუდასნი ხუთ.

5. ****ძენი ფარეზისნი: ესრომ და ამულ.

6. და ძენი ზარასნი: ზაშბრი, და ეთამ, და ემან, და ქალქოლ და დარა, ესე ყოველნი ხუთ.

7. და ძენი ქარმისნი: აქარ, შემადრწუნებელი ისრაჲლისა, და რომელმან თულ-ახუნა შენარჩუნებდა.

8. ძე ეთამისი: აზარია.

9. *****და ძენი ესრომისნი, რომელნი ესხნეს მას: ერმეელ და რამ, ქალებ და ჰარამ.

10. და არამ შვა ამინადაბ, ამინადაბ შვა ნაასონ, მთავარი სახლისა იუდასი.

11. და ნაასონ შვა სალმან, და სალმან შვა ბოოს.

12. და ბოოს შვა იობედ, იობედ შვა იესე.

13. და *****იესემ შვა ელიაბედ, პირმშო მისი, ამინადაბ მეორე, საამა შესამე,

14. ნათანაელ მეოთხე, რადი მეხუთე,

15. ასომ მეექვსე, დავით მეშვიდე

16. და დავითი, სარუია, და აბიგია. და ძენი სარუისნი: იოაბ, და აბესა, და ასაელ, სამნი ესე.

17. და აბიგია შვა ამესია, და მამა ამესიასი იეთერ, ისმაიტელი.

18. და ქალებ, ძემან ესრომისმან, შეირთო გაზუბა დედაკაცი და შვა იერიოთ, და ესე ძენი სამნი: იოასარ, სობაბ და ორნა.

19. და მოკუდა გაზუბა, და შეირთო ქალებ ეფრათ, და უშვა მას ორ.

1. იუდაა S. 3. უფლისა S. 4. უშვა — S. 7. შენარჩუნებდა S. 8. ძენი ეთამისნი S.

* ლ'ბდ. 29. გ. 32. და 30. ა. 5. ლათ. 35. დ. 22. ** ლ'ბდ. 38. ა. 3. და. 46. ბ. 17.

ქმე 4. ა. 1. *** ლ'ბდ. 38. ხ. 29. მთ. 1. ა. 3. **** ისო. ი. ა. 1. ***** რუთ. 4. დ. 19. ***** 1. მფთ. 16. ბ. 6. 8. 9. და. 17. ბ. 12. *

20. და ორ შვა ური. და ური შვა ბესელეღ.
21. და ამისა შემდგომად შევიდა ესრომ ასულისა მის მაქირისა, მამისა გალაამისა. და ამან შეირთო იგი. და იყო სამეოცისა წლისა და უშვა მას სერგუბ.
22. და სერგუბ შვა იაირ, და იყუნეს ქალაქნი მისნი ოცდასამ გალაადსა.
23. და დაიპყრეს გესურ და არამ დაბნები იარისი, და კანათი და დაბნები მისი, სამეოცი ქალაქი, ყოველი ძეთა მაქირისთა მამისა გალაადისა.
24. და შემდგომად სიკუდილისა ესრომისა მოვიდა ქალებ ეფრათად და უშვა მას ასდოდ, მამა თეკვისი.
25. და იყუნეს ძენი იერამელისნი, პირშოსა ესრომისი: პირშო რამ და ბაან. და ძენი გესონისნი: ადამა და ესაბამ, და ეთრან, და ქარან. და ძენი ასარისნი: ბალაამ, და აზუკამ, და ოვიკამ. და ოკამ, და არან, და ასომ, ძმა მისი.
26. და იყო ცოლი ირამელისი, და სახელი მისი ატარა; ესე არს დედა უონომისი.
27. და იყუნეს ძენი რამისნი, პირშოსა იერემელისი: მას, და იაბინ და აკორ.
28. და იყუნეს ძენი ენომისნი: სამა და იადაე. და ძენი სამაასნი: ნადაბ და აბისურ.
29. და სახელი ცოლისა მის აბისურისი აბიქეა, და უშვა მას ზაბარ და მოლიდა.
30. და ძენი ნაბადისნი: სალად და აფაიმ. და მოკუდა სალა, და არა ესუა მას შვილი.
31. და ძენი აფაიმისნი: იესსი. და ძენი იესსისნი: სოსან და ძე სოსანისი—აალი.
32. და ძენი ელიასნი, ძმისა აქისამისნი: იეთერ და იონათან. და მოკუდა იეთერ, და არა ესუა მას შვილი.
33. და ძენი იონათანისნი: ფელეთ და ოზამ. ესენი იყუნეს ძენი რამელისნი.
34. და არა ესხნეს სოსანს ძენი, არამედ ასულნი. და სოსანისი იყო მონა მეგვტელი, და სახელი მისი იოქელ.
35. და მისცა სოსან ასული თუსი იექეელს, მონასა თუსსა, ცოლად და უშვა ეთთი.
36. და ეთთი შვა ნათან და ნათან შვა ზაბედ.
37. და ზაბედ შვა ოფლალ, და ოფლალ შვა ობედ.
38. და ობედ შვა იევუდ, და იევუდ შვა აზარია.
39. და აზარია შვა ქელეს, და ქელეს შვა ელესა.
40. და ელესა შვა სოსომე, და სოსომე შვა სალუმ.
41. და სალუმ შვა იექონია, და იექონია შვა ელისამან.
42. და ძენი ქალუბისნი, ძმისა იერიმელისნი: მარსა, პირშო მისი, ესე არს მამა ზიფისა, და ძენი მარსასნი, მამისა ქებრონისნი.
43. და ძენი ქებრონისნი: კორეე და თაფ და როკომ და სემაა.
44. და სემაა შვა რემ, მამა იერკანისი, და იერკან შვა სალაამა.
45. და ძე მისი მეონ, მამა ბეთსურისი.
46. და გეფა, ხარკმან ქალუბისმან, შვა არრან და იოსან და გესუვი.

47. და ძენი იადანისნი: რეგემ და იოათამ და გერსომ და ფალეგ და გეფა და საგაფ.

48. და ხარკმან ქალებისმან, მოქა, შვა სიბერ და თექნა.

49. და შვა საგაფ, მამა მავენისი, სულ, მამა მაქეებენასი და მამა ბალი-სი. და ასული ქალებისი-აქსაბ.

50. ესენი იყუნეს ძენი ქალებისნი: ძენი ორისნი, პირმშოსა ეფრათასნი, სობალ, მამა კარიათიარიმისი,

51. სალმონ, მამა ბეთელომისი, მამა ბეთლემონისი, ჰარი, მამა ბეთეგოვ-რისი.

52. და ესხნეს ძენი სობალს, მამასა კარიათიმისსა, რომელი ხედვიდა ნა-წილს განსუენებისასა.

53. და ნათესავისაგან კარიათიმისა: ეთაილიმ, მეფითინ, სამათით, ემასა-რიმ, ამათგან გამოვიდეს სარათეველნი და ესთაულელნი.

54. ძენი სალომონსნი: ბეთლოჲი და ნეტუფატი, ატაროთი, სახლისა იოაბი-სი და ზოგი მანათისა-ესარა.

55. მამათა მწიგნობართა, რომელნი დამკვდრებულ იყუნეს იაბესსა: ავა-თიმელნი და სუქმითელნი და სამათიმელნი. ესე არიან სახლნი, რომელნი მო-ვიდეს ემათით, მამისა სახლისა რეკაბისნი.

3

ა 1. და ესენი იყუნეს ძენი დავითისნი, რომელნი ესხნეს მას ქებრონს: პირშო ამონ აქინამასაგან იეზრაიტელისა; მეორე — დალუა, აბიგეასგან კარ-მელისა.

2. მესამე — აბესალომ, ძე მოქასი, ასულისა თოლმისი, მეფისა გესურისა: მეოთხე — აღონია, ძე ანვითისი.

3. მეხუთე — საფატია აბიტალისგან; მეექუსე იეთრამ, აგალისგან, ცოლი-სა მისისა.

4. ესენი ესხნეს ქებრონს; და იმეფა მუნ შუდ წელ და ექუს თთუე. და ოცდაათცამეტ წელ მეფობდა იერუსალმსა.

5. და ესენი ესხნეს მას იერუსალმს: სამაა, სობაბ, ნათან და სოლომონ ბერსაბესგან, ასულისა ამელისა,

6. იებაარ, და ელისაუ.

7. და ელიფალეტ, და ნაგებ, და ნაფეკ, და ნაფია,

8. და ელისამა, და ელიათადა და სოქაინ,

9. ყოველნი ესე ძენი დავითისნი ცხრა გარეშე ძეთა ზარკთა მისთასა, — და თამარ, და მათი.

10. და ძენი სოლომონისნი: რობოამ, აბია, ძე მისი, ასა, ძე მისი, იოსაფატ, ძე მისი,

11. იორამ, ძე მისი, ოზია, ძე მისი,

12. ამასია, ძე მისი, აზარია, ძე მისი, იოვას, ძე მისი, იოთამ, ძე მისი,

52. ზედდა S. განსუენებისსა S. 1. აბიგეასგანი S. 3. საფატია—S. 4. თთუე S. იშლმა-სა S. 5. იშლმა S.

13. აქაზ, ძე მისი, ეზეკია, ძე მისი, მანასე, ძე მისი,
14. ამონ, ძე მისი, იოსია, ძე მისი,
15. და ძენი იოსიასი: პირმშო იოაქაზ, მეორე — იოაკიმ, მესამე — სედეკია, მეოთხე — სალუმ.
16. და ძენი იოვაკინისანი: იეჰონია, ძე მისი, და სედეკია, ძე მისი.
17. და ძენი იოჰონისანი: ასირ, სალათიელ, ძე მისი.
18. შელქირამ, და ფადია, და სენესარ, და იეკენია, და იოსამოთ და ნადაბია.
19. და ძენი სალათიელისანი: ზორობაბელ და სემეა. და ძენი ზორობაბელისანი: მოსალამოს და ანანი და სალომითი, და მათი.
20. და ასება, და ოლ, და ბარაქია, და ასადია, და სობედ, — ხუთნი ესე.
21. და ძენი ანანიასანი: ფალატია და იესეი, ძე მისი, და რაფაია, ძე მისი, ორნა, ძე მისი, აბდია, ძე მისი, სეჰენია, ძე მისი.
22. და ძე სეჰენიასი: სამეა. და ძენი სამეასანი: ქატუს, და იოელ, და ბარია, და ნოადია და საფატ, ექუსნი ესე.
23. და ძენი ნოადიასანი: ელიონე, და ეზეკია და ეზრიკამ, სამნი.
24. და ძენი ელიეოასანი: ოდუია, და ელიასიბ, და ფალაგია, აკუბ, და იონან, და დალეა, და ანანია, — შუდნი.

4

12. * და ძენი იუდასანი: ფარეზ, ესრომ, ქარიმ, და ორ და უბარ.
2. დარა, ძე მისი. და სუბე შვა იეთე. და იეთე შვა აქიმე და ლაად. ესე შობანი არიან სალათისანი.
3. და ესენი ძენი არიან ეტამისანი: და იეზრაელ, და იესმა და იაბეს, და სახელი დისა მათისა ესეღელფონ.
4. და ფანელ, მამა გედირისა, და ეზელ, მამა სოსანისა. ესე ძენი ორისანი, პირმშოსა ეფრათაისანი, მამისა ბეთლემისა.
5. და საურ, მამისა თეკუესა, იყუნეს ორნი ცოლნი: აალა და ნოორა.
6. უშვა მას ნოორა: ოქსამ, და ეფად, და თემან და ასთერა. ყოველნი ესე ძენი ნორასანი.
7. და ძენი აალასანი: ასარეთი, და ასარა და ეთნან.
8. და კორე შვა ენონ და სობება. და ესე შობანი არიან ძმისა რეჰაბისანი, ძისა იარიმისანი:
9. და იყო იაგაბეს უდიდებულეს ძმათა თუსთა, და დედამან მისმან უწოდა მას სახელი იაგაბეს, და თქუა: ვშვეგ, ვითარცა იაგაბეს.
10. და ხადა იაგაბეს ღმერთსა ისრაჴლისასა და თქუა: უკუეთუ კურთხევით მაკურთხო მე და განამრავლენე საზღუარნი ჩემნი, და იყოს ჳელი შენი ჩემ თანა, და ჳყო საცნაური ჩემ თანა არა დამდაბლებად ჩემდა! და მოსცა მას ღმერთმან ყოველი, რაოდენიცა ითხოა.
11. და ქალებ, მამამან ასქანასისმან, შვა მაქირ, ესე-მამა ასათონისი.

14. ძეჲ ძენი S. 16. იეჰონიაჲ და S. 20. შოლ S. 22. ძენი სეჰენიასანი S. 24. ელიეოასანი S. 3 ოდუია S. 2. ესენი S. 10. რაც ოდენიცა S.

* ზემ. 2. ა. 4. დ'ბღბ. 38.

12. და ასათონ შვა ფათრეფი, და ფესეე, და თანა და მამა ქალაქისა ნაას, ძმისა ასალონისი, კენეზიანი. ესე არიან კაცნი რეფესანი.

13. და ძენი კენეზისნი: გოთონიელ და სარაია. და ძე გოთოლიისი: — ათათ.

14. და მანათი შვა გეფორა, და სარაია შვა იობაბ, მამა გერასიმისა, რამეთუ ხურთონი იყუნეს.

15. და ძენი ქალებისა იეფონესნი: ერალა, და ნაამ. და ძე არამისი:—კენეეზ.

16. და ძენი იალელისნი: ზიფი, ზეფაა, და თირა და ეზერაელი.

17. და ძენი ეზარელისნი: ეთერი, მოლარი, და ფერ. და იალონ შვა იეთერ, და მარო, და სემი, და იესაბ, მამა სესთემონისა.

18. და ცოლმან მისმან ადა უშვა მას იარედი, მამა გედორისა, და აბერი, მამა სოქოსა, და იეთიელ, მამა ზანოისი. და ესე არიან ძენი ბეთთასი, ასულისა ფარაოსი, რომელი მოიყვანა მორედ.

19. და ძენი ცოლისა ოვდიასი, დისა ნაქემისნი, და დალია, მამა კეილაისა. და საბეგონ, მამა იომანისა, და ძენი ნაემისნი მამისა კელაისანი ტარმიკეანისანი: ესთეო და მაქათი.

20. *და ძენი სემიონისნი: ამრონ და რანო და ძე ანანისი—თილონ. და ძენი ესთესნი: ბენუჰეთ და ზოქათ. და ძენი ზოქათისნი

21. და ძენი სელონისნი, ძისა იოდანსნი: ვრ, მამა ლექადისა, და ლაადა, მამა მადესი, და შობანი მათნი ესთად და აბუს, სახლსა ესობასა, და იოაკიმისა

22. და კაცი ქოზიბასანი და იოასისნი სალაფინელი, რომელნი დაეშენეს შობას და კულად მოაქცინა ივინი, აბედდერი და ათუკიმი.

23. ესე მეკეცი, რომელნი დაემკვდრნეს ატალიმს და გადერს მეფისა თანა. და მეფობასა თანა მისსა განაძლიერეს იგი და დაემკვდრნეს მუნ.

24. და **ძენი სუმეონისნი: ნამუელ და იამინ, იარიმ, ზარა საულ,

25. და სალიმ, ძე მისი, მებესან, ძე მისი, ასემან, ძე მისი, მაზბან, ძე მისი,

26. ამუელ, ძე მისი, საბულ, ძე მისი, საქურ, ძე მისი, სემევი, ძე მისი.

27. და სემევისნი ძენი — ათექუსმეტ და ასულნი ექუს; და ძმათა მათთა არა ესხნეს ძენი მრავალ, და ყოველნი ნათესავნი მათნი არა განმრავლდეს, ვითარ-იგი ძენი იუდასნი.

28. და დაემკვდრნეს ბერსაბეეს და სამაას, და მოლაადს, და სერასულას,

29. და ბალაას, და ასომს, და სთოლად,

30. ბათულს, და ერმას და სიკელაკს.

31. ბეთმაქაბოროს და კერძოსა სესომისისასა. და სახლი ბარუმისი—სეორიმი. ესე იყუნეს ქალაქნი მათნი ვიდრე დავითის მეფისამდე.

32. და საყოფელნი მათნი: ერამინი, და ერემონი, და თოკანი, და ესანი და თეკანი — ქალაქები ზუთი.

33. და ყოველი საყოფელები მათი გარემო ქალაქებსა ამას ვიდრე ბაალადმდე; ესე არს სამკვდრებელი მათი და ნაწილად ზუედრებული მათი:

34. მოსობაბი, და ამალეკ და იოსია, ძე ამასიასი.

35. და იოელ და იესუ, ძე იოსაბიასი, და; ძე სარაიასი, ძე ასიელისი.

12. ქალაქისა და S. 14. იყუნის S. 13. ძენი გოთოლიისნი S. 15. ქალებისანი S იეფონე ძე ძენი S. არამისნი S. 20. ანანისნი S და S. ესთესი S და S. ბენუეთ-და S. 30. ბათულ S. 33. ხუცდრებული S.

* დზდ. 38. ა. 5. ** დზდ. 46. ბ. 10. გზსლ. 6. გ. 10.

36. და ელიონეი, და იეკებ, და იასოილ, და ასაიაი, და ედიელ, და ისმაელ და ბანეა.

37. და ზოზა, ძე სეფეისი, ძისა ალონისი, ძისა იედიასი, ძისა სამარიასი, ძისა სამეასი.

38. ესე არიან, რომელნი განვიდეს სახელებითა მთავართათა ნათესავთა შორის მათთა, და სახლთა შორის მამათა მათთა განმრავლდეს ფრიად სიმრავლედ.

39. და მიიწივნეს ვიდრე გერარად, ვიდრე აღმოსავალადმდე გაისა, ძიებდად საძოვარისა საცხოვართა მათუს.

40. და პოეს საძოვარი კეთილი და პოხილი, და ქუეყანა ვრცელი წინაშე მათსა, მშუდობა და მყუდროება, რამეთუ ძეთაგან ქამისთანი იყუნეს მუნ პირველ დაემკვდრებულ.

41. და მოვიდეს ესენი დაწერილნი სახელით დღეთა ეზეკია მეფისა პურიასტანისათა, და მოსრნეს მკვდრნი მათნი და მინელნი იგი, რომელნი პოვნეს მუნ, და შეჩუენებულყუნეს იგინი ვიდრე აქა დღედმდე და დაემკვდრნეს მათ წილ, რამეთუ საძოვარი საცხოვართა მათთათუს იყო მუნ.

42. და მათთაგანვე, ძეთა სუმეონისთანი, წარვიდეს მათსა სეირსა კაცნი ხუთასნი: ფალეტია და ნოადია და რაფადია და ოზიელ, ძენი ესთისნი და მთავარნი მათნი.

43. და მოსრნეს დაშთომილნი იგი ნეშტნი ამაღეკისანი და დაემკვდრნეს მუნ ვიდრე აქა დღედმდე.

5

1. და ძენი რუბენისნი, პირმშოსა ისრაჴლისა, რამეთუ ესე იყო პირმშო, *აღსვლისა მისთვის საწოლსა მამისა თვისისა მისცა კურთხევა მისი ძესა მისსა იოსებს, ძესა ისრაჴლისასა, და არა შეერაცხა ნათესავად პირმშოდ.

2. რამეთუ იუდა იყო ძლიერ ძალითა ძმათა შორის მისთა, და იყუნეს მთავრად მისგანნი. ხოლო კურთხევა იგი იყო იოსებისა.

3. და **ძენი რუბენისნი, პირმშოსა ისრაჴლისანი: ენოქ და ფალუს, ასრომ და ქარმი.

4. და ძენი იოელისნი: სემეი და ბანეა, ძე მისი, და ძენი გეგისნი.

5. ძისა სემეისნი, ძე მისი ბაალ.

6. ძე მისი ბაელ, რომელი წარტყუნენა თავლადფალნასარ, მეფემან ასურეთისამან. ესე მთავარი რუბენისი.

7. და ძმანი მისნი იყუნეს მამულსა მათსა და ნაწილსა მათსა ნათესავთაებრ მათთა: მთავარი იოელ და ზაქარია.

8. და ბალე, და ოზუზისი, ძე სამასა, ძე იოელისი. ესე დაემკვდრა არიორის ნაბავით კერძო და ბელმასონით.

9. და მზისა აღმოსავლით დაეშენა, ვიდრე ამოსლვადმდე უდაბნოდ მდინარითგან ეფფრატიით, რამეთუ საცხოვარი მათი ფრიად იყო ქუეყანასა გალადისსა.

41. შეჩუენებულ S. 42. ძეთა] ძეთაგან S. 1. აღელისა S. მისთვის] თვისისა S. 6. წარტყუნენა S. 8. მოზუზისი S. დაუმკვდრა S.

* ლ'ბდბ. 35. დ. 22. და. 49. ა. 4. ** ლ'ბდბ. 49. ბ. 9. გ'მსლე. 6. გ. 14.

10. და დღეთა საულისთა ყვეს ბრძოლა მეკდრთა მათ მიმართ მის ქუეყანისათა. და დასცნეს კელითა მათითა დამეკდრებულნი იგი კარვებსა ყოველნივე აღმოსავლად კერძო ვალადისსა.

11. და ძენი ვადისნი წინაშე მათსა დაემეკდრნეს ბასანს შინა ვიდრე ზელა-ქადმდე:

12. იოელ, პირშო, და საფან, მეორე, და ანა მწიგნობარი, ბასანს.

13. და ძმანი მათნი და სახლად მამული მათი: მიქეელ, და მოსოლამ, და სობეე, და იორეე და იოაქამ და აზოვე და ობედ — შვიდნი.

14. ესე ძენი აბიქესნი, ძისა ურისნი, ძისა იედელისნი, ძისა მიქეელისნი, ძისა იესესენი, ძისა ვალადისნი, ძისა იედადისნი, ძისა ქიბულისნი.

15. ძისა აბდიელისნი, ძისა გუნდისნი — მთავარი სახლისა მამულისანი.

16. და დაემეკდრნეს ვალადს და ბასანსა შინა და დაბნებეს მათსა და ყოველსა გარემო სოფლებისა სარონისასა, ვიდრე განსლვადმდე

17. ყოველთა ნაწილად ხუდრებულისა დღეთა იოათამისთა, მეფისა იუდასათა, და დღეთა იორობოამისათა, მეფისა ისრაჴლისთა.

18. ძენი რუბენისნი და ვადისნი და კერძოსა ტომისა მანასესი ძეთაგან ძლიერებისათა კაცნი, რომელნი აღიღებდეს საკურეველსა და მახვლსა და მომართხმელნი შშვლდისანი და წურთილნი ბრძოლასა ორმეოცდაოთხნი ათასნი და შუდას და სამეოცნი, რომელნი განვიდეს წყობად.

19. და ჰყოფდეს ბოროტსა აგარელთა თანა, და იტურელთა, და ნაფისელთა, და ნადაბელთა.

20. და განაღვირდეს მათ ზედა, და მოეცნეს კელთა მათთა აგარელნი იგი და ყოველი საყოფლები მათი, რამეთუ ღმრთისა მიმართ ღალად-ყვეს ბრძოლასა შინა და ისმინა მათი ღმერთმან, რამეთუ ესვიდეს მას.

21. და წარმოტყუენეს ქურკელი მათი, აქლემი ხუთი ათასი, და ცხოვარი ორას და ევრასისი ათასი, ვირი ორი ათასი, და სულეები მამათა ასი ათასი.

22. რამეთუ მრავალი წყლულებად ყვეს და მოსრეს. რამეთუ უფლისა მიერ იყო ბრძოლა და დაემეკდრნეს მათ წილ ვიდრე წარტყუენვადმდე მათისა.

23. და ზოგი ნათესავი მანასესი დაემეკდრა ქუეყანასა ბასანითგან ვიდრე ბაალერმონადმდე, და სანირდ, და მთად აერმონისა და ლიბანესა, ესენი განმრავლდეს.

24. და ესენი იყუნეს მთავარი და წინამძღუარნი სახლთა მამულთა მათთანი: ოფერ და იესისი, და ელიელ, და ეზრიელ, და იერამია, და ოდუი, და იე-ლიელ, კაცნი ძლიერნი ძალითა და კაცნი სახელოვანნი, მთავარი სახლთა მამათა მათთანი.

25. და შეურაცხება ქმნეს ღმრთისა მიმართ მამათა მათთასა და ისიძვიდეს შემდგომად ღმერთთა ერისა მის ქუეყანისათა, რომელნი-იგი აღვოცნა ღმერთმან პირისაგან მათისა.

26. და აღუდგინა ღმერთმან ისრაჴლისამან სული ფალუქისი, მეფისა ასურეთისა, და სული თალგათფალსარისი, მეფისა ასუბისა, და წარტყუენეს რუბენ და ვადი და ზოგი ნათესავი მანასესი, და წარიყუანნა ქალად და ქაბორად და მდინარესა მას ქუზასტანისასა ვიდრე აქა დღემდემდე.

6

1. და * ძენი ლევინნი: გესრომ, და კაათ, და მერარი.
2. და ძენი კათისნი: ამრამ და ისარ, და ქებრონ და ოზიელ.
3. და ძენი ამრამისნი: აარონ, და მოსე და მარაამ. და ძენი აარონისნი: ნაბად, და აბიუდ, და ელიაზარ და ითამარ.
4. ხოლო ელიაზარ შვა ფინეზ, და ფინეზ შვა აბისუე.
5. აბისუე შვა ბოკე, ბოკე შვა ოზი.
6. ოზი შვა ზარაია, ზარაია შვა მარეთ.
7. მარეთ შვა ამარეა, ამარია შვა აქიტობ.
8. აქიტობ შვა სადუკ, სადუკ შვა აქიმას.
9. აქიმას შვა აზარია, აზარია შვა იოანა.
10. და იოანა შვა აზარია-ესე მღვდელობდა სახლსა ღმრთისასა მას, რომე-ლი აღაშენა სოლომან იერუსალმს.
11. და აზარია შვა ამარო და ამარია შვა აქიტობ.
12. და აქიტობ შვა სადუკ, და სადუკ შვა სელუმ.
13. და სალუმ შვა ქელკია, და ქელკია შვა აზარია.
14. და აზარია შვა სარეა, და სარეა შვა იოსედეკ.
15. და იოსედეკ წარვიდა ტყუედ იუდას თანა იერუსალმს კელითა ნა-ბუქოდონოსორისათა.
16. და ძენი ლევინნი: გაერსომ, და კაათ და მერარი.
17. და ესე არს სახელები ძეთა გერსონისთა: ლობენი და სემი.
18. და ძენი კათისნი: ამრამ და ისაარ, ქებრონ და ოზიელ.
19. ძენი მერარისნი: მოოლი და ომუსი. და ესე არს ტომი ლევისი მამად ნათესავისაებრ მათისა,
20. გერსონისი და ლობენისი, ძისა მისისა; იეთ, ძე მისი,
21. იოაქ, ძე მისი; ადლი, ძე მისი; ზიმა, ძე მისი; ასტი, ძე მისი; იეთრი, ძე მისი.
22. ძენი კათისნი: სარა, ძე მისი, კორე, ძე მისი, ასირი, ძე მისი,
23. ელკანა, ძე მისი; იაბი ასაფ, ძე მისი; ისირი, ძე მისი; ოზია, ძე მისი.
24. ტათი, ძე მისი; ურიელ, ძე მისი; და საულ, ძე მისი;
25. ძენი ელკანასი: ამასი და აქამოთ,
26. და ელკანა, ძე მისი, სუფი, ძე მისი, კანათ, ძე მისი;
27. ელიაბ, ძე მისი; იერომ, ძე მისი; ელკანა, ძე მისი;
28. და ძენი სამოელისნი: პირმშო მისი იოველ და მეორე აბია.
29. და ძენი მერარისნი: მოსოლი, ნაბარი და ლუბენი, ძე მისი, * სემეი, ძე მისი, ოზია, ძე მისი.
30. საამა, ძე მისი, ანგა, ძე მისი, ასაია, ძე მისი.
31. ესე არიან, რომელნი დაადგინნა დავით კელსა მგალობელთასა, სახლსა უფლისა ღმრთისასა, დაცხრომასა მას კიდობნისასა.

5. აბისუე S. 10. იმ'ლულსალმს S. 15. ტყუედ S. 22. სარა S. 23. მისნი S. 29. მისი S. მოზია S. 31. უფლისასა S.

* ქვემ. 23. ბ. 6. დ'ზდ. 46. ბ. 11. გ'მსლ. 6. დ. 17.

32. და იყუნეს ესენი მსახურ წინაშე კარავსა მას სახლისა საწამებელისა-სა სტერითა და ეზნითა ვიდრე შენებადმდე სოლომონისსა ტაძრისა მის უფ-ლისა იერუსალიმს, და დადგეს სამართლისაებრ მათისა მსახურებასა მათსა.

33. და ესენი, რომელნი დგეს, და ძენი მათნი ძეთაგანნი კაათისთანი, ძი-სა? ემარ მეფსალმუნე, ძისა იოელისნი, ძისა სამუელისნი,

34. ძისა ელკანისი, ძისა იერემელისი, ძისა ელიელისი, ძისა თოვესი, ძისა სუფისი, ძისა ელკანასი, ძისა მაათისი, ძისა ამასიასი,

36. ძისა ელკანასი, ძისა იოვდისი, ძისა აზარიასი, ძისა საფანისი.

37. ძისა თათისი, ძისა ასირისი, ძისა აზიასაფისი, ძისა კორესი,

38. ძისა ისაარისი, ძისა კაათისი, ძისა ლევისი, ძისა ისრაჴლისი.

39. და ძმა მისი ასაფ, რომელი დგა მარჯვენით მისა, ასაფ, ძე ბარაქიასი, ძე სამაასი,

40. ძისა მიქეელისი, ძისა მაასიასი, ძისა მექიასი,

41. ძისა ათანისი, ძისა აზარესი, ძისა ადაასი,

42. ძისა ურისი, ძისა ზამმასი, ძისა სემიისი,

43. ძისა იეთისი, ძისა გეთსონისი, ძისა ლევისი.

44. და ძენი მერარისნი, ძმანი მისნი, მარცხენით-ეთან, ძე კინანისი, ძი-სა აბდისი, ძისა მალუქისი,

45. ძისა ასაბისი, ძისა ამესიასი, ძისა ქელკიასი,

46. ძისა ამასიასი, ძისა ბასანისი, ძისა სემერისი,

47. ძისა მოოლისი, ძისა ომოსისი, ძისა მერაარისი, ძისა ლევისნი,

48. და ძმანი მათნი სახლად და სახლად მამათა მათთა ლევიტელნი მიცე-მულ არიან ყოველსა საქმესა მსახურებისასა კარავისა სახლისა უფლისასა.

49. და აპრონ და ძენი მისნი აკუმევედეს საკუმეველსა საკურთხეველსა მას ყოვლად დასაწველთასა და საკურთხეველსა მას საკუმეველთასა. და ყოველ-სა მას საქმარსა წმიდასა წმიდათასა და ღზინებად ისრაჴლისა ყოვლისა მი-სებრ, რაოდენი ამცნო მოსე, მონამან ღმრთისამან.

50. და ესე არიან ძენი აპრონისნი: ელიეზერ, ძე მისი; ფინეზ, ძე მისი; აბისუ, ძე მისი;

51. ბოკე, ძე მისი; ოზი, ძე მისი; ზარა, ძე მისი;

52. მერაოთ, ძე მისი; ამარიათ, ძე მისი; აქიტომ, ძე მისი;

53. სადუქ, ძე მისი; აქიშან, ძე მისი.

54. და ესე არს დამკვდრება მათი დაბნეზსა მათსა და საზღვართა მათთა ძეთა აპრონისთა და ტომთა მისთა კათიანთა, რამეთუ იგი იქმნა მთავარი მძლავ-რი.

55. და მისცეს მათ ქებრონი ქუეყანასა იუდასსა და გარემო ნათესავი მისი.

56. და ველნი ქალაქისანი და დაბნეზი მისი მისცეს ქალეზს, ძესა იეფონე-სასა.

57. და ძეთა აპრონისთა მისცეს ქალაქები იგი შესავედრებელი მეოტთა: ქებრონი და ლოზნა. და გარემო სათესავი მისი და ესთამონი და გარემო სათე-სავი მისი და დელონი და გარემო სათესავი მისი.

32. უფლისა S. იშ-ლმს S. მეფსალმუნე მეფანე S. 34. სამუშლისნი S. 43. ლევისნი S. 49. ღმრთისამან S. 57. ქალაქები ქალეზი S.

* ისო. 21. ბ. 12.

58. და იეთერი და გარემო სათესავი მისი, დაბირი და გარემო სათესავი მისი.
59. და ასან და გარემო სათესავი მისი და ბეთსამუხი და გარემო სათესავი მისი, და ბეთერ და სათესავი მისი.
60. და ტომისაგან ბენიაშენისა — გაბე და გარემო სათესავი მისი, და გალემოთი და გარემო სათესავი მისი, და ლაბეე და გარემო სათესავი მისი; და ანათოთი და გარემო სათესავი მისი და ანჭოსი, და გარემო სათესავი მისი, ყოველი ქალაქები მათი ათცამეტ ქალაქ ტომთაებრ მათთა,
61. და ძეთა კაათისთა, ნეშტთა ტომთაგან და ნათესავისაგანთა კერძოსა ნათესავისაგან მანასესისა ქალაქი ათ ნაწილად,
62. და ძეთა გეთსონისთა ტომთაებრ მათთა ტომისაგან ისაქარისა და ტომისაგან ასერისი და ტომისაგან ნეფთალიმისა და ტომისაგან მანასესა — ბასაანს შინა ქალაქები ათცამეტ,
63. და ძეთა მერარისათა ტომად-ტომადსა მათსა ნათესავისაგან რუბენისი, ხათესავისაგან გადისა, ნათესავისაგან ზაბულონისა — ნაწილად ქალაქები ათორმეტ.
64. და მისცეს ძეთა ისრაჴლისთა ლევიტელთა მათ ქალაქები ესე და გარემო სათესავი მათი.
65. და მისცეს ტომისაგან ძეთა იუდასა, ტომისაგან ძეთა სემიონისთა და ტომისაგან ძეთა ბენიაშენისთა ქალაქები ესე, რომელთა ეწოდა სახელებითა.
66. ნათესავისაგან ძეთაგან კაათისთა და იყუნეს ქალაქნი საზღვართა მათთანი ტომისაგან ეფრემისა.
67. და *მისცეს შას ქალაქნი შესავედრებელნი მეოტთანი: სუქემი და გარემო სათესავი მისი საზღვართა ეფრემისთა, და გაზირი და გარემო სათესავი მისი.
68. და იენამი და გარემო სათესავი მისი, და ბეთორონი და გარემო სათესავი მისი.
69. და ეგლომი და გარემო სათესავი მისი.
70. და გეთრემონი და გარემო სათესავი მისი, და ზოგისაგან ნათესავისა მანასესა — ენარი და გარემო სათესავი მისი, და იბლანმი და გარემო სათესავი მისი, ტომად-ტომად ძეთა კაათისთა ნეშტთა.
71. და ძეთა გეთსონისთა: ტომად და ტომად კერძოსაგან ნათესავისა მანასესა-გავლონი ბასანით კერძო და გარემო სათესავი მისი, და რამუთი და გარემო სათესავი მისი,
72. და ტომისაგან ისაქარისა-კედესი და გარემო სათესავი მისი, და გადირი და გარემო სათესავი მისი,
73. და რამოთი და გარემო სათესავი მისი, და ანამ და გარემო სათესავი მისი,
74. და ნათესავისაგან ასერისა მასალი და გარემო სათესავი მისი და ოლონი და გარემო სათესავი მისი,
75. და იკაკი და გარემო სათესავი მისი, და როობი და გარემო სათესავი მისი,

59. ბეთერ — და S. 61. ნათესავისაშინ S. 66. საზღვართა S.

* ისე. 22. ბ. 22.

76. და ტომისაგან ნეფთალიმისა — კედღეხენი გალილევას და გარემო სათესავი მისი და ქარმონი და გარემო სათესავი მისი და კარიათემი და გარემო სათესავი მისი,

77. და ძეთა მერარისთა, ნეშტთა ნათესავისაგან ზაბულონისა — იეკომ და გარემო სათესავი მისი, და კადესი და გარემო სათესავი მისი, და რემონი და გარემო სათესავი მისი, და თობორა და გარემო სათესავი მისი,

78. და წიაღ იორდანესა და იერიქო, დასავლით იორდანესა, ნათესავისაგან რუბენისა-ბოსორი უდაბნოს და გარემო სათესავი მისი, და იასაა და გარემო სათესავი მისი,

79. და კადემოთი და გარემო სათესავი მისი, და მოფათი და გარემო სათესავი მისი,

80. და ნათესავისაგან გადისა — რამოთი გაალადისა და გარემო სათესავი მისი, და მანაიმი და გარემო სათესავი მისი,

81. და ესებონი და გარემო სათესავი მისი, და იაზერი და გარემო სათესავი მისი.

7

1. და *ესენი არიან ძენი ისაქარისნი: თოლა, და ფუა, და იასუფ და სამ-ბრაჰ, ოთხნი ესე,

2. და ძენი თოლასნი: ოზი და რაფე და იერიელ და იემუ და იეზასან და სამუელ, თავადნი სახლად ტომთა მათთა თოლასნი, ძლიერნი ძალითა ნათესავებისაებრ მათისა. და რიცხუ მათი დღეთა დავითისათა ოცდარ ათას და ექუსას,

3. და ძენი ოზისნი: იეზრაია; და ძენი იეზრაასანი: მიქაელ და ოზდია და იოელ და იესია, ხუთნი, მთავარნი ყოველნი,

4. და მათ თანა ნათესავთაებრ მათთა სახლად ტომთა მათთა ძლიერნი წყობასა ბრძოლისასა ოცდაათექუსმეტ ათას, რამეთუ განიმრავლეს ცოლები და ძეგბი.

5. და ძენი მათნი ყოველთა მიმართ ტომთა ისაქარისათა ძლიერნი ძალითა, ოთხმოცდამუდ ათას იყო რიცხუ მათ ყოველთა.

6. **და ძენი ბენიამენისნი: ბალე და ქობორ და იადიელ, სამნი.

7. ძენი ბალესნი: ეასებონ, და ოზი, და ოზიელ და იარიმუთ და ური, ხუთნი ესე მთავარნი სახლთა მამულთანი ძლიერნი ძალითა და რიცხუ მათი ოცდარ ათას და ოცდაათორმეტ.

8. და ძენი ბოქოქარისნი: ზამრია, და იოას, და ელიეზერ, და ელიოენი, და ნადავ და ამარია, და იერიმოთ, და აბიუდ, და ანათოთ და ელმეთემ, ესე ყოველნი ძენი ბოქოქარისნი.

9. მთავარნი სახლისა მამულისა მათისანი ძლიერნი ძალითა ოც ათას და ორას.

10. და ძენი აღიელისნი: ბაალან. და ძენი ბაალანისნი: იაიოს, და ბენიამენ, და იაოთ, და ქანან, და იეთან, და თარსის და აქისაარ.

2. სამუელ—და S. მათა S. 8. ნადავ—და S.

* დ^ლბდ. 46. ბ. 13. ** ბდბ. 4. 6. გ. 21.

11. ესე ყოველნი ძენი აღიეღოსნი, მთავარნი ტომთანი, ძლიერნი ძალითა; ათჩუდმეტ ათას და ორას, რომელნი გამოვიდოდეს ძლიერებით ბრძოლად:

12. და საფი და აფიბ და ძე ოვრასი. ასობ, ძე მისი — ათერ.

13. და ძენი ლეფთალიმისნი: ასელ, და გუვინი, და ისაარ, და სელუმ, ძე ბალასი.

14. და ძენი მანასესნი: ასიელ, რომელი უშვა ხარკმან მისმან ასურმან; შვა მაქირ, მამა გაალადისი.

15. და მაქირ მოიყვანა ცოლი აფინ და სეფიმ. და სახელი დისა მისისა მოოქა, და სახელი მეორისა სალფაად, და ესხნეს სალფაადს ასულნი.

16. და შვა მოოქა, ცოლმან მაქირისმან, ძე და უწოდა სახელი მისი ფარეს; და სახელი ძმისა მისისა სოროს და ძენი ამისი — ულამ და რეკემ.

17. და ძე ულამისა: ბადან. ესენი არიან ძენი გაალადისნი, ძისა მაქირისნი, ძისა მანასესნი.

18. დამან მისმან მალექეთ უშვა ისუდ და აბიეზერ და მაოლა.

19. და იყუნეს ძენი სემირასნი: აინ, და სუქემ, და ლაკეი და ანანიამ.

20. და ძენი ეფრემისნი: სოთოლა და ბარად, ძე მისი, ათათ, ძე მისი, ელეა, და ძე მისი, ნომეე, ძე მისი, ნაბედ, ძე მისი,

21. სოთოლე, ძე მისი, იეზერ, ძე მისი, ელად, ძე მისი. და მოსრნეს იგინი კაცთა გესელთა, ნაშობთა მის ქუეყანისათა, რამეთუ გარდასულ იყუნეს იგინი ტაცებად საცხოვარისა მათისა.

22. და ეგლოვდა მათ ეფრემ, მამა მათი, დღეთა მრავალთა და მოვიდეს ძმანი მისნი ნუგეშინის-ცემად მისა.

23. და შევიდა ცოლისა თუსისა. და მუცლად-ილო, და შვა ძე, და უწოდა სახელი მისი ბარია, რამეთუ თქუა, ვითარმედ: ბოროტსა უამსა მეშვა, იქმნა ბოროტი სახლსა ჩემსა.

24. და ასული მისი სარრა, და სხუათა მათ ნეშტთათეს აღაშენა ბეთორონი ქვემო კერძო და ზემო. და ძენი ოზანისნი: სეგრა,

25. და რაფე, ძე მისი, და რასეფ, და თალე, ძე მისი, და ლადან, ძე მისი, ნათაან, ძე მისი,

26. ამელ, ძე მისი, ელისამა, ძე მისი,

27. ნუნე, ძე მისი, იესუე, ძე მისი,

28. და სამყდრებელი მათი და საყოფლები მათი: ბეთელი და დაბნები მისი, მზისა აღმოსავალით, და აზერი და დაბნები მისი, და სუქემი და დაბნები მისი ვიდრე გაზადმდე და სოფლები მისი.

29. და ვიდრე ზღუარადმდე ძეთა მანასესა და დაბნები მათი, ბეთსანი და დაბნები მისი, თანაჟი და დაბნები მისი, გეგალადი და დაბნები მისი, მეგედონი და დაბნები მისი, ღორი და დაბნები მისი. ამათ შინა დემეყდრნეს ძენი იოსებისნი, ძისა ისრაჴლისნი.

30. და ძენი ასერისნი: იორმინა და ესულ და იესუი და ბარია, და სარია— და მათი.

31. და ძენი ბარიასნი: ქაბელ, მელქიელ, ესე არს მამა ბერზეთისი.

17. ძენი ულამისანი S. 23. ბოროტი S. იქმნა-ბოროტი S. 25. შისნი S. 26. ელისამა S. 28. სუქემი S. 29. თანაჟი დაბნები S.

32. და ქაბერ შვა იაფალეტი, და სომერ, და ქოთამი და სოლა, და მათი.

33. და ძენი იაფალეტისნი: ფესეჭი, და ნაბელი და ასითი: ესე ძენი იაფალეტისნი.

34. და ძენი სომერისნი: აქურ და თბა, და ოგა და არამ.

35. და ძენი სელამისნი, ძმისა სოფორისა: იმანა და სელეს, და ამალ.

36. და ძენი სოფანსნი: სუე, არნაფარ, და სუალ, და ბარი, და იემრა,

37. და ბასარ, და ოდ, და სამა, და სალისა, და იეთერა და აბერა.

38. და ძენი იეთერისნი: იეფინა და ფასტე და არიან.

39. ძენი ოლისნი: ორეკ, ანიელ და რასია.

40. ესე ყოველნი ძენი ასერისნი: ყოველნივე მთავარნი ტომთანი რჩეულნი, ძლიერნი ძალითა, მთავარნი და წინამძღუარნი: წყობასა ბრძოლისასა კაცნი რიცხუთ ოცდაექუს ათასნი.

8

1. *ლა ბენიამინ შვა ბალე, პირმშო მისი, და იასბელ, მეორე, და ზარა, მესამე,

2. და იოვა, მეოთხე, და რაფე, მეხუთე.

3. და იყუნეს ძენი ბალესნი: იარედ, და გერა, და აბიუდ,

4. და აბისუე და ნამან, და გერა,

5. და სოფან, და აქირამ და ოიმ.

6. ესე ძენი აღოდისნი, ესე არიან მთავარნი ტომთანი მკვდრთა გაბესანი. და მიიყვანნა ივინი მანაქადით:

7. ნოომა, და აქია, და გერა, ესე არს ეგლაამ, და შვა მან აზა და იაბიქად.

8. და სარაიმ შვა მოაბ შემდგომად განვლინებისა მისისა ოზიმისსა და ბარასი.

9. და ადა, ცოლისაგან მისისა, შვა იოაბ, და სეზი, და მოსა, და მელქან,

10. და იეუს, და სეზია, და მარმა. ესენი იყუნეს მთავარნი ტომთანი იოსი-მისა.

11. და შვა მოსიმ აქიტობი და ალფადი.

12. და ძენი ალფადისნი: ოედ და მისაალ და სეამერ. ამან აღაშენა ონაა და ლოოდი და დაბნები მისი.

13. და ბარივა და საამა — ესე მთავარნი ტომთანი მკვდრთა აილამისათა, და ამით განასხნეს დამკვდრებულნი გედისანი.

14. და ძმანი მისნი: მოსეკ, და არიმუთ,

15. და აზაბადია, და მარედიმ და ადერ,

16. და მიქაელ და იესუფაგ, და იოაქა, და იეზია — ძენი ბარიადისა.

17. და ზაბადია, და მოქოლამ, და აზაკი, და აბარ,

18. და იესამარი, და იეზრია და იოაბ. ესე იყუნეს ძენი ელფაასნი.

19. და იაკიმ, და ზეკრი, და ზაბდი.

39. ოლისნი ორეკ] ოლორექისნი S. 7. ნოომა] და ნოომა S. 8 ასევეა ვოსკ. ჰიბლ-ში: ბნას. ყმიაყ; სუბტუ-გინტაშია ღყსუჟიეს ჰუ რქ პანბდ M დაბ 9. ცოლისა S. შვა] შვა მან S. 16. იეზა+და S.

* ღზდ. 46. გ. 21. ზემ. ე. ბ. 6.

20. და იელიოენე და სალთი და ელიელი,
 21. და ალაია, და ბერიგია, და ბარეა და სამარათ — ძენი სამაითისნი.
 22. და იესფან, და ობედ, და ელეულ,
 23. აბლონ, და მექერი, და ანან,
 24. და ანანაია, და ამბრი, და ელამ, და ანათოთია,
 25. და ათინ, და იეფადია და ფანუელ — ძენი სოსეკისნი,
 26. და სამარია, და სარაია, და გოთოლია,
 27. და იარასია, და ელია და ზექერი — ძენი ქერომისნი.
 28. ესე მთავარნი ტომთანი მსგავსად ნათესავისა მათისა, მთავარნი და წინამძღუარნი დაემკვდრნეს იერუსალმს.
 29. *და გაბონს შინა დაემკვდრა მამა გაბოანისი, და სახელი ცოლისა მისისა — შააქა
 30. და ძე მისი — პირმშო აბლონ, და ისურ, და კის, და ბაალ, და ნერ, და ნადაბ,
 31. და გედურ და ძმანი მისნი: ზაქურ და მალალოთ,
 32. რომელ შვა სემაა. და ამათ წინაშე ძმათა მათთა დაიმკვდრეს იერუსალმს ძმათა თუსთა შორის.
 33. **და ნერ შვა კისი, და კისი შვა საულ, და საულ შვა იონათან, და მელქისუე; და ამინადაბ და ისბალ.
 34. და იოათან შვა მემფიბაალ და მემფიბაალ შვა მიქა.
 35. და ძენი მიქასნი: ფითონ, და მალქოთ, და თარე და აქაზ.
 36. და აქაზ შვა ოვიდა, და ოვიდა შვა ვალემათ, და აზმოთ და აზამბრი, და აზამბრი შვა მესა.
 37. და მესა შვა ბაანა. რაფაეა, ძე მისი, ელეასა, ძე მისი, ესეელ, ძე მისი.
 38. ესეელს ესხნეს ძენი ექუს, და ესე არს სახელები მათი: ასრიკამ, პირმშო მისი, და ისმაელ, და სარია, და აბდია, და ანან: ესე ყოველნი ძენი ესეელისნი.
 39. და ძენი ესეელისნი ძმისაგან მისისა: ულამ, პირმშო მისი, და აეას, მეორე, და ელიფალეტ, მესამე.
 40. და იყუნეს ძენი ელიკამისნი ძლიერნი კაცნი ძალითა და მომრთხმელ მშუღლისა და მრავალ ძეგბ ესხა და შულისშულ, ძისწულებ, ასერგასის იყუნეს ყოველნი ესე, ყოველნი ძეთაგან ბენიაშენისთანი.

9

1. და ყოველი ისრაჲლი და განყოფანი მათნი, და ესენი არიან დაწერილი წიგნსა მეფეთა ისრაჲლისათა იუდასთა წარტყუენილთა მათ თანა ბაბილონად უსჯულობითა მათითა,
 2. რომელნი მკვდრ იყუნეს პირველ სამკვდრებელთა მათთა და ქალაქთა მათ ისრაჲლისთა მღდელნი და ლევიტელნი, რომელნი-იგი განჩემებულ იყუნეს.

32. იმრუსლშს. 33. მელქისუე S. 40. ძლიერ S. I. წარტყუენილთა S.

* ქვემო. 9. ვ. 35. ** მფთა. 14. ზ. 51. ქვემ. 9. 8. 39.

3. და იერუსალმს შინა მკვდრ იყუნეს იუდას ძეთაგანნი და ბენიამენის ძეთაგანნი, და ეფრემის ძეთაგანნი და ძენი მანასენი:

4. ვოთი, ძე ამიუდისი, ძისა ამისისი, ძისა ამეკისა, ძისა ბანესი, ძეთა მათ ფარესისთანი, ძისა იუდასნი.

5. და სელონისგან: ასაია, პირშო მისი, და ძენი მისნი.

6. და ძეთაგან ზარასთა: იეიელ და ძმანი მათნი ექუსასათხმეოცდაათ.

7. და ძეთაგან ბენიამენისთანი: სალონ, ძე მოსოლამისი, ძისა ოდუიასი, ძისა ასანუსი.

8. და იემნან, ძე იერემუასი, და ელ, ძე ოზიასი, ძისა მოქორესი, და მასალამ, ძე საფატისი, ძისა რაგუელისი, ძისა იბანიისი.

9. და ძმანი მათნი ნათესავად-ნათესავადი მათი—ცხრაასერგასისექუსი, და ყოველნი კაცნი მთავარნი ტომთანი სახლად და სახლად მამათა მათთა

10. და მღვლელოვანი: თუდაე, და იოიარებ, და იაქიმ,

11. და აზარია, ძე ქელკაისი, ძისა მოსოლამისი, ძისა სადუკისი, ძისა მარიოთისი, ძისა აქიტობისი, წინამძღვარი სახლისა მისი ღმრთისაჲ

12. და ადაია, ძე იერაამისი, ძისა პასქორისი, ძისა მალაქიასი, და ამასია, ძე ადიელისი, ძისა მოსოლამისი, ძისა მოთოლამოთისი, ძისა ეზარაიასი, ძისა ემერისი,

13. და ძმანი მათნი სახლისა მამულთანი ათასშუდას და ოთხმეოცდაათი, ძლიერნი ძალითა საქმესა მსახურებისასა სახლსა შინა ღმრთისასა

14. და ლევიტელთაგანნი: სამაია, ძე ასობისა, ძისა ეზრიკამისი, ძისა ასაბისი, ძისა ძეთა მარარისთა,

15. და ბაკუბაქარ, და არეს, და გოელ, და მათთანაიას, ძე მიქასი, ძისა ზექორისი, ძისა ასაფისი,

16. და ოზდია, ძე ოსსასი, ძისა ელკანასი, რომელი მკვდრ იყო დაბნებსა მას ნეტოფატისასა,

17. და ბუეთმცველნი: სალიომ, და აკობ, და გელმან, და ემან, და ძმანი მათნი, და სალომ იყო მთავარი მათ ზედა.

18. და არს ვიდრე აქამომდე ბუე მეფისა მის აღმოსავლით. ესე არიან ბუენი ბანაკთა მათ ლევიტელთანი:

19. და საპალომ, ძე ქორებისი, ძისა აბისაფისი, ძისა კორესი, და ძმანი მისნი სახლსა მამისა მისისასა, და ძენი კორესნი ზედა საქმესა მას მსახურებისასა, რომელნი სციიდეს საცავსა მას კარვისასა, და მამანი მათნი ბანაკთა ზედა უფლისასა სციიდეს შესავალსა ბუეთასა.

20. და ფინეზ იყო მთავარ მათ ზედა, ძე ელეაზარისი, პირველად და ესენი იყუნეს მის თანა,

21. ზაქარია, ძე მოსოლამისი, მეკარე ბუეთა ზედა კარვისა საწამებელი-სათა,

22. და ყოველნი რჩეულნი ბუეებისანი, ბუეთა ზედა კაცნი ორას და თორმეტ: ესენი იყუნეს ეზოთა მათ ზედა ნაწილად ზუედრებულთა მათთა: ესენი დაადგინენს დავით და სამუელ მხილველმან სარწმუნოებისათა მათთა.

23. ესენი და ძენი ამათნი ბჳეთა ზედა სახლისა უფლისათა, და სახლსა მას კარავისა უფლისასა ცვაღ.

24. ოთხთა მათ კერძოთა ცისათა იყუნეს ბჳენი იგი მზისა აღმოსავლითა, ზღოთ, და ჩრდილოთ და სამხრით,

25. და ძმანი მათნი ეზოთა მათთა, რათა შევიდოდინან შუღ-შუღ დღით ქამითი ქამად ამათ თანა,

26. რამეთუ სარწმუნოებით იყუნეს ძლიერნი იგი ბჳეთანი. და ლევიტელნი იგი იყუნეს ტაძრებსა ზედა და საუნჯეთა ზედა სახლისა უფლისა ღმრთისათა.

27. და გარემო დაიბანაკიან, რამეთუ მათ ზედა რწმუნებულ იყო ცვა იგი. და ესენივე იყუნეს კლიტეებსა ზედა განთიად და განთიად გაღებად კარებსა მას ტაძრისასა.

28. და მათგანნივე დგეს ჳურჳელსა ზედა სამსახურებელსა, რამეთუ რიცხვთ მოიღებდიან და რიცხვთ მიიღებდიან.

29. და მათგანნივე დგეს ჳურჳელსა ზედა სიწმიდისასა, სამინდოსა, და ღუნოსა, და ზეთსა, და გუნდრუკოვანსა და სულნელთა საცხებელთა.

30. და ძეთაგანნი მღღელთანი იყუნეს ნელსაცხებელის-მგებელნი, ნელსაცხებელის სულნელისა.

31. და მატრათია ლევიტელთაგანი, ესე იყო პირმშო სელომისი, კორეანი, სარწმუნოებით საქმესა ზედა მსხუერპლთა ტაბაკისასა დიდისა მღღელისათა.

32. და ბანუა კათეანი ძმათაგან მათთა იყო პურთა ზედა შესაწირაეთა, რათა მზა-ყოს შაბათი შაბათად.

33. ესენი იყუნეს მგალობელნი მთავარნი ტომთა ლევიტელთანი დაწესებულნი მსახურებასა დღეთასა, რამეთუ დღე და დამე იყუნეს მსახურებასა შინა.

34. ესე მთავარნი ტომთა ლევიტელთა ნათესაეთა მათთა. მთავარნი ესე დამეკვდრენეს იერუსალჳმს და გაბონს.

35. დამეკვდრა მამა გაბონისი იეიელ, და სახელი ცოლისა მისისა მოჳა.

36. და ძე მისი პირმშო აბდონ, და ისირ, და კის, და ბაალ, და ნერ, და ნაბად.

37. და გულურ, და ძმანი ზაჳურისნი: აიონ, და ზეჳრი, და მაკელოთი.

38. და მაკელოთ შვა საამა. და ამათ ძმათა შორის მათთა დამეკვდრეს იერუსალჳმს ძმათა თანა თუსთა.

39. და ნერ შვა კის, და კის შვა საულ, და საულ შვა იონათან, პირმშო, და მეღჳისუე, და ამინადაბ, და ბაალ,

40. და ძე იონათანისი — მეფგიბალ, და მეფგიბალ შვა მიჳა.

41. და ძენი მიჳასნი: ფიონ, და მალოჳ, და თარა.

42. და ჳააზ შვა იოდა, და იოდა შვა გაღემათ, და აზმოთ, და აზმბრი. და აზმბრი შვა მესა.

43. და მესა შვა ბანა და რაფია, ძე მისი; ელეასა, ძე მისი; ესაელ, ძე მისი.

44. ესაელს ესხნეს ეჳუს ძე და ესე არს სახელები მათი: ეზრიკამ, პირმშო მისი, ისმაელ და სარაია, და აბდია, და ამარია და ანან. ესე ძენი ესაილისნი.

10

1. და *უცხოთესლნი ებრძოდეს ისრაელსა, და ივლტოდეს პირისაგან უცხოთესლთასა, და დაეცნეს წყლულნი მთასა მას ზედა გელბუესა.

2. და სდევდეს უცხოთესლნი იგი შემდგომად საულისა და შემდგომად ძეთა მისთა, და მოსრნეს უცხოთესლთა იონათან, და ამინადაბ და მელქისუე, ძენი საულისნი.

3. დამძიდა ბრძოლა იგი საულის ზედა, და პოვეს იგი მეისართა კაცთა და მშულდოსანთა და წყლეს; და შეეღმა ისართა მათგან.

4. და არქუა საულ ნიჯოგარსა მას თუსსა, რომელსა-იგი აქუნდა საჭურველი მისი: იჯადე მახული შენი და განმგუმირე მე! ნუუკუე მოვიდენ წინადაუცვეთელნი იგი და მეკიცხედენ მე- და არა ინება ნიჯოგარმან, რამეთუ შეეშინა მოკვად მისა. და მოიღო საულ კვალი თუსი და დაეცვა მას ზედა.

5. და ვითარცა იხილა ნიჯოგარმან მისმან, რამეთუ მოკუდა საულ, და დაეცვა მახულსა თუსსა იგიცა და მოკუდა.

6. და მოკუდა საულ და სამნივე ძენი მისნი მას დღესა შინა, და ყოველი სახლი მისი ერთბაშად მოსწყყდეს.

7. და ვითარცა იხილა ყოველმან კაცმან ისრაელისმან, რომელი იყუნეს დღევასა მას, რამეთუ ივლტოდა ისრაელი და მოკუდა საულ და ძენი მისნი, დაუტრევს ქალაქები მათი და ივლტოდეს. და მოვიდეს უცხოთესლნი იგი და დაემკვდრნეს მათ შინა.

8. და იყო ზვალისაგან, და მოვიდეს უცხოთესლნი იგი ტყუენვად და განცრცვად წყლულთა მათ და პოეს საულ და ძენი მისნი დაცემულნი მთასა ზედა გელბუესა.

9. და განძარცვეს იგი და წარიღეს თავი მისი და საჭურველი მისი და მიუძღუნეს იგი გარემო ყოველსა ქუეყანასა უცხოთესლთასა და კერპებთა მათთა და ერთა.

10. და დასდევს საჭურველი მისი სახლსა შინა ღმრთისა მათისასა და თავი მისი დადევს სახლსა დაგონის.

11. და ესმა ყოველთა მკვდრთა გალაადისთა ყოველი, რამ-იგი უყვეს უცხოთესლთა საულს და ისრაელსა.

12. და აღდგეს გალაადით ყოველნი კაცნი ძლიერებისანი და წარიღეს გუამი საულისი და გუამნი ძეთა მისთანი, და მიიხუნეს იგინი იაბინად და დაფლეს ძულანი მათნი ქუეშე მუხასა მას იაბინისასა და იმარხვიდეს შუდ დღე.

13. და მოკუდა საულ უსჯულოებითა თუსითა, რომლითა შესცოდა ღმერთსა *სიტყუსა მისებრ უფლისა, რამეთუ არა დაიმარხა, არამედ ***იკითხა მულითმზღაპრელთა გამოძიებად, და უთხრა მას სამუელ წინაწარმეტყუელმან.

14. და არა გამოიძია უფალი, და მოკლა იგი, და მოაქცია მეფობა იგი დავითისა, ძისა იესესი.

1. გელბუესა S. 2. მელქისუმ S. 4. განგუმირე S. ნუუკუმ S. მეკიცხედენ S. 8. ტყუენვად S. 9. მიუძღუნეს S. 11. უყ-მს S. 12. ქუეშე S. იმარხვიდეს S. 13. უფლისა S.

* 1 მ-ფთ. 31. ა. 1. ** გ-შსლ. 17. დ. 14. 1 მეფ. 15. ა. 3. *** 1 მ-ფთ. 28. ბ. 8.

11

1. და *მოვიდა ყოველი კაცი ისრაჲლისა დავითისა ქებრონად და არქუეს: აჰა, ესერა, ჩუენ ძუალნი შენნი და ვორცნი შენნი ვართ.

2. და გუშინ და ძოლან ვიღრე იგი იყოლა საულ მეფე, და შენვე იყავ შე-
მოწყვანებელ და გამოწყვანებელ ისრაჲლისა. და გრქუა შენ უფალმან ღმერ-
თმან შენმან: შენ დამწყსო ერი ჩემი ისრაჲლი, და შენ იყო წინამძღუარი ის-
რაჲლსა ზედა.

3. და მოვიდეს ყოველნი მოხუცებულნი ისრაჲლისანი დავითის მეფისა
ქებრონად, და აღუთქუა აღთქმა დავით მეფემან წინაშე უფლისა, და სცხეს
დავითს მეფედ ისრაჲლსა ზედა სიტყუსა მისებრ უფლისა კელითა სამუელ წი-
ნაწარმეტყუელისათა.

4. და წარვიდა დავით მეფე და კაცნი ისრაჲლისანი იერუსალმად, ესე
იგი არს იებუსი, და მუნ იებუსელნი მკვდრობდეს ქუეყანასა.

5. და არქუეს მკვდრთა მათ იებუსელისათა დავითს: არა შემოხვდე აჰა!
და დაიპყრა დავით გარემოზღუდვილ იგი სიონისა, ესე არს ქალაქი დავითი-
ნი.

6. და თქუა დავით: ყოველმან, რომელმან სცეს პირველად იებუსელსა,
იყოს იგი მთავრად და ერისთავად. და აღვდა პირველად იოაბ, ძე სარუიასი, და
იქმნა იგი მთავარ.

7. და დაიპყრა დავით გარემოზღუდვილი იგი. ამისთვის უწოდა მას ქალაქი
დავითისი.

8. და აღაშენა ქალაქი იგი გარემოს, და ბრძოდა და დაიპყრა ქალაქი იგი.

9. და ვიდოდა დავით და განდიდნებოდა. და უფალი ყოვლისა მპყრობე-
ლი იყო მის თანა.

10. **ესენი იყუნეს მთავარნი და ძლიერნი დავითისნი, რომელნი განძლი-
ერდებოდეს მის თანა მეფობასა მისსა ყოვლისა თანა ისრაელისა, რომელნი
ამეფებდეს მას სიტყუსა მისებრ უფლისა ისრაჲლსა ზედა.

11. და ესე არს რიცხვ ძალთა მათ დავითისთა: ისბაამ, ძე აქიმანისი, უმ-
თავრესი მათ სამთა. ამან იკადა მახული თუსი ერთგზის სამასთა ზედა წყლვად
ერთსა შინა ჟამსა და მოსწყყუნა იგინი.

12. და მის თანა ელეაზარ, ძე გოდასი, აქოქელი, ესე იყო სამთა მათ შო-
რის ძლიერთა დავითისათა.

13. და ესევე იყო დავითის თანა ფასოდომინს, და უცხოთესლნი შეკარბეს
მუნ ბრძოლად, და იყო მუნ ნაწილი აკრაიისა საესე ქრთილითა, და ერი იგი
ივლტოდა პირისაგან უცხოთესლთასა.

14. და დადგა შორის ნაწილსა მას და განარინნა იგინი და მოსრნა უცხო-
თესლნი იგი. და ყო უფალმან მის მიერ მაცხოვარებდა დიდი.

15. და შთავიდეს სამნი მათ ოცდაათთა მთავართაგანნი კლდესა მას და-
ვითისსა ქუაბსა ოდოლაამისასა და ბანაკი იგი უცხოთესლთა დაბანაკებულ იყო
ღელესა მას გმირთასა.

1. არქუეს S. 2. შენმან შენ შენმან შენ შენ S. 3. უფლისა S. უფლისაჲS. 4. მეფე S.
მელმად S. 7. გარემოზღუდვილი S. 10. ისრაელისა უქარაგმოდა. უფლისა S.

* 1 მეფ. 5. ა. 1. ** 2 მეფ. 23. ა. 8.

16. *და დავით იყო მაშინ გარემოცულსა მას, და ძალი იგი უცხოთესლთა დგა მაშინ ბეთლემს.

17. და შეეწყურვა დავითს და თქუა: ვინმცა მასუა მე წყალი ჭურღმულისა მისგან ბეთლემისა, რომელ არს ბჭეთა ბჭეთასა?

18. და განაპეს სამთა მათ ბანაკი იგი უცხოთესლთა და ივსეს წყალი ჭურღმულისა მისგან, რომელი იყო ბეთლემს ბჭეთა ზედა, წარიღეს და მოვიდეს დავითისა, და არა ინება დავით სუმად იგი, არამედ შეწირა იგი უფალსა.

19. და თქუა: ლხინება იყავნ ჩემდა ღმერთო, ყოფად სიტყუაჲ ესე! უკუეთუ სისხლი კაცთა ამათ ვსუა სულთა მათთა? რამეთუ სულითა მათითა მოიღეს იგი. და არა ინება სუმად წყალი იგი. ესე ყვეს სამთა მათ ძლიერთა.

20. და აბესა, ძმა იოაბისი, ესე იყო მთავარ სამთა მათ. ამან იკადა მახული თვისი ზედა ექუსასთა მათ წყლვად, და მოსწყვდნა იგინი ერთსა ჟამსა შინა. და ესე იყო სახელოვან სამთა მათ შორის

21. და სამთა მათგან უფროს, ორთა მათ დიდებულ, და იყო მათ ზედა მთავარ, და სამთამდე არა მოვიდა.

22. და ბანეა, ძე იოდავისი, ძე კაცისა ძლიერისა, და მრავალ იყუნეს საქმენი მისნი უფროს კაბესაბელისა: მან მოსწყვდნა ორნი ძენი არიელბანისა და ესე შთაუკდა ჭურღმულსა და მოკლა ლომი დღეთა ზამთრისათა.

23. და ამან მოკლა კაცი იგი მეგვპტელი, კაცი სახილველი ზუთ წყრთა სიგრძითა, და კელსა მის ეგვპტელისასა აქუნდა ლახვარი, ვითარცა ლვილი ქსელთა. და მიუკდა მას ბანეა კუერთხითა და მოუღო კელისგან მის ეგვპტელისა ლახვარი. და მოკლა იგი ლახურითავე მისითა.

24. ესე ქმნა ბანეა ძემან იოდაესმან, და იყო მისი სახელი სამთა მათ შორის ძლიერთა

25. უფროს მათ სამთა, და უდიდებულეს იყო ესე და სამთა მათ არა მოვიდა. და დაადგინა იგი დავით მამულსა მისსა ზედა.

26. და ძლიერნი ძლიერთანი: ასაელ, ძმა იოაბისი; ელენანი, ძე გოვდიასი, ბეთლემელი;

27. სამთთ არევდელი; აგქელეს ფალონისი;

28. ორია, ძე თეკუშლისა; აბიეზერ ანათოთელი;

29. სობოქე ასოთელი; ელევ აქონელი;

30. ნოორე ნეტოფატელი; ელტა, ძე ბანასი, ნეთოფათინელი;

31. ეთაი, ძე რიფასი, ბორცუსა ბენიამენისი; ბანიას ფარათონელი;

32. ური ინექალესისა; აბიელ სარაბეთელი;

33. აზამოთ ბარსომელი; ელიაბ ასანოლაბელი.

34. ძენი ასამისნი გოვინიმი: იონათან, ძე მაგესი, არორიმელი;

35. აქამ, ძე აქარისი, არარეველისა; ელიფაალი, ძე ორაისი.

36. ფერომე ქორათელი; აქია ოფელონელი;

37. ასრაი კარმენელი; ნოორანი, ძე აზაბისი;

38. იოელ, ძმა ნათანისი; მბარ, ძე აგარაისი;

39. სელეკ ამმონელი; ნაარაი ბერეთელი, რომელსა აქუნ საჭურველი იოაბისი, მისა სარუიასი;

19. თქუა S. 20. ექუსას S. 23. კუჭრთითა S.

* 2 მფთ. 23. ა. 14.

40. ირას ურეფელი, გაბეთ იერეთელი;
41. ურია ქეტელი; ზაბად, ძე საულისა;
42. ადინა, ძე სელქასი, რუბენისი, მთავარი ოცდაათა ზე;
43. და ანან, ძე მაქასი; იოსაფატ მათთანელი;
44. ოზია ასტაროთელი; სამაა და იეელ — ძენი კოთაბელისნი, არარელნი;
45. ედიელ, ძე ასამარიასი; და იოეზაე, ძმა მისი, ოთოსაელნი;
46. იელიელ მაოინელი, აირაბ და ოსოია, ძენი მისნი, ელნამელები; და იეთემა მოაბელი; ალიელ, და ობედ და იესიელ მოასათელნი.

12

1. და ესენი მოვიდეს დავითისა სეკელაკად, ვიდრე შე-ლა-წყუდელულ იყო საულის მიერ, ძისა კისისა, და ესენი ძლიერთა მათ თანა შეეწოდეს ბრძოლასა,

2. მშულდითა მარჯვენითა და მარცხენითა, და მეშურდულენი ქეთა და მშულდითა — ძმათაგან საულისთანნი და ბენიაშენისგანნი:

3. მთავარნი აქიეზერ და იოას — ძენი სამეასნი, გაბათელნი; იაზელ და ფალეტ, ძენი ამოთისნი: ბარაქია და იეულ, ანათოთელნი,

4. და საბეა, გაბანელი, ძლიერი ოცდაათა შორის და ოცდაათა თანა; იერემია, და იეზეკიელ და იონან, და იოზაბად, გათეროთელნი,

5. ელიოზი, და არიმუთ, და ბაალია, და სამარია, და საფატია, არიფელნი,

6. ელკანა, ესია, ელიელ, ოზორა, იესაბამ აკორელნი,

7. იოველ და ზაბათია, ძენი ჰეროამისნი, გელურელისნი.

8. და გადისაგანნი შეუდგეს დავითს უდაბნოს, ძლიერნი ძალითა კაცნი. წყობასა ბრძოლისასა, რომელნი აღიღებდეს ფარსა და ლახვარსა; ვითარცა პირი ლომისა — პირები მათი და მალენი ფერკთა მათთა ზედა, ვითარცა ქურციკნი სიმალითა.

9. იეზერ მთავარი, აბღია შემდგომი, ელიაბ მესამე,

10. მასამან მეოთხე, იერემიელ მეხუთე,

11. უთთი მეექვსე, ელიელ მეშუდე,

12. იონან მერვე, ელაზაბ მეცხრე,

13. იერემია მეათე, მიქაბან მეათერთმეტე.

14. ესე ძეთაგანნი გადისთანნი მთავარნი ერისანი: ერთი ასთა მიმართ მცირე და დიდ ათასთა.

15. ესენი, რომელნი წილმოკდეს იორდანესა თვესა მას პირველსა, და ესენი დაემკვდრნეს ყოველსა ნადინებსა მისსა, და ამათგან დევნეს ყოველნი დამკვდრებულნი ღელესა მას, მზისა აღმოსავლითგან ვიდრე მზისა დასავლადმდე.

16. და მოვიდეს ძეთაგან იუდასთა და ბენიაშენისნი შემწედ დავითისა.

42. რუბენა S. 45. ძე მე S. 46. ძენი მისნი ძე მისი S. 2. ქეთა S. 7. იოველ—და S. 15. ესე S. ესე² S. ყოველნი ყოველი S.

17. და დავით განვიდა მიგებებად მათა, და არქუა მათ: უკუეთუ მშუდობით მოსულ ხართ ჩემდა, იყავნ გული ჩემი მარტოდ თქუენ ზედა; უკუეთუ მიცემად მოხუედით მტერთა ჩუენთა არა ჰეშმარიტითა ჳელითა, იხილოს ლმერთმან მამათა თქუენთამან და გამხილენ თქუენ.

18. და სულმან უფლისამან განაძლიერა ამასია, მთავარი იგი ოცდაათთა, და თქუა: ვილოდე, დავით, ძეო იესესო, მშუდობა შენდა და მშუდობაჲ შემწეთა შენთა! რამეთუ შეგეწუა შენ ლმერთი შენი. და შეიერთნა იგინი დავით მის თანა და დაადგინნა იგინი მთავრად ძლიერებისა.

19. და მანასესგანნი მოადგეს დავითს, მოსლვასა მას უცხოთესლთასა საულის ზედა ბრძოლად და არა შეეწივნეს მათ, რამეთუ ზრახვა ესრეთ იყო ერისთავთა მათგან უცხოთესლთასა, რამეთუ თქუეს: *თავებითა მათ კაცთათა, მივიცეთ უფლისა ჩუენისა საულისა.

20. მისულასა მას მისსა სეკელაკად მოადგეს მას მანასესგანი: იდანა, და იოზაბად, და იედიელ, და მიქაელ და იოზაბედ, და ელიუ, და სელათი, მთავარნი ათასეულთანი მანასესნი.

21. და ესენი ბრძოდეს დავითის თანა გედღურს, ისწრაფეს, რამეთუ ძლიერი იყუნეს ყოველნი ძალითა და იყუნეს წინამძღუარ ერსა მას ზედა ძალითა.

22. რამეთუ დლითი დღედ მოვიდოდეს დავითისა ძალად დიდად, ვითარცა ძალი ღმრთისაჲ.

23. და ესე არს სახელები მთავართა მათ ერისათა, რომელნი მოვიდეს დავითისა ქებრონად, მოქცევად მეფობაჲ საულისა მისა, სიტყუსა მისებრ უფლისა:

24. ძენი იუდასნი, ფაროსანნი და ლახუროსანნი ექუს ათას და რვაასნი, ძლიერნი ძალითა წყობასა;

25. ძენი სუმიონისნი, ძლიერნი ძალითა წყობასა შუდ ათას და ას;

26. ძენი ლევისნი — ოთხ ათას და ექუსას;

27. და იუდა, მთავარი აპრონისი, ძეთა მისთა თანა სამ ათას და შუდასნი:

28. და სადუქ, კაბუქი ძლიერი ძალითა, და მამულისაგან მისისა მთავარნი ოცდარო;

29. და ძეთაგან ბენიამენისთა, ძმათა საულისთა, რიცხუ სამ ათას; — და მერმე სხუანი უმრავლესნი მათგანნი ხედვიდესლა საცოსა სახლისა საულისასა.

30. და სახლისაგან ფერემისი ოცი ათასი და რვაასი, ძლიერნი ძალითა კაცნი სახელოვანნი სახლად მამათა მათთა;

31. და კერძოსაგან ნათესავისა მანასესისა ათურამეტი ათასი, რომელთა სახელ-ედვა მათ სახელით მეფე-ყოფა დავითისა;

32. და ძეთაგან ისაქარისთა, რომელთა იცოდეს გულისხმის-ყოფა ყამთა და უწყოდეს, რაჲ-იგი ყოფად ღირს არს ისრაჳლთა სამთავროსა თუსსა ორასნი, და ყოველნი ძმანი მათნი მათ თანა;

33. და ზაბულონისგანნი, რომელნი გამოვიდოდეს წყობასა ბრძოლისასა ყოვლითა საჭურველითა და საბრძოლითა ერგასის ათას, შეწვენად დავითისა არა ჳელითა ცალიერითა.

17. მოხუედით S. 18. უფლისამან S. თქუა S. 19. თქუეს S. უფლისა S. 20. სეკელაკად + და S. 22. დავითის S. 23. უფლისა S. 27. იუდასნი S. მისთა მის S. 29. ხედვიდესლა S. 32. ისრაჳლნი S.

* 1. მეფთ. 29. ა. 4.

34. და ნეფთალემისგანნი მთავარნი — ათას და მათ თანა ფაროსანნი და ლახუროსანნი ოცდაათჩუდმეტ ათას;

35. დანის ნათესავისაგანნი განწყობილნი ბრძოლასა ოცდარვა ათას და ექუსას;

36. ასერის ტომისაგანნი, გამოძაველნი შემწედ ბრძოლასა ორმოცი ათასი;

37. და წიალ იორდანისა, რუბენის ტომისა და გადისი და კერძოსა ნათესავისა მანასესი, ყოველითა ჭურითა და საბრძოლითა ას და ოც ათას.

38. ყოველნი ესე კაცნი მბრძოლნი, რომელნი ეწყვებოდეს წყობასა სულითა მშუდობისათა და მოვიდეს ქებრონად მეფობად დავითისა ყოველსა ისრაშლსა ზედა. და ნეშტი იგი ისრაშლისა გულითა ერთითა იყუნეს მეფობად დავითისა.

39. და იყუნეს მუნ სამ დღე. ჰამდეს და სუმიდეს, რამეთუ მოუძაღდეს მათ ძმათა მათთა

40. და მომძლურეთა მათთა, ვიდრე ისაქარითგან და ზაბულონით და ნეფთალემით მოართმიდეს მათ აქლემებითა და ჯორებითა და ვირებითა და აზვარებითა საზრდელსა: ფქლსა და ლელესკუერსა, სკიქსა და ღუნოსა, ზეთსა, კბოსა და ცხოვარსა მრავლად, რამეთუ სიხარული იყო ისრაშლსა.

13

1. და ზრახვა-ყო დავით ათასისთავთა თანა და ასისთავთა თანა და ყოველისა თანა, რომელსა სათნო-უჩნდა.

2. და არქუა დავით ყოველსა მას კრებულსა ისრაშლისასა: უკუეთუ ესე აქუენდა სათნო არს, და უფლისა ღმრთისა ჩუენისა მიერ წარემართოს, მივაგლინოთ ძმათაცა ჩუენთა ნეშტთა ყოველთა ქუეყანასა ისრაშლისასა და მათ თანა მღდელნი იგი და ლევიტელნი ქალაქთაგან სამკვდრებელთა მათთა შემოკრბედ ჩუენდა.

3. და მოვიდოთ კიდობანი იგი ღმრთისა ჩუენისა ჩუენდა, რამეთუ არა ეძია იგი დღითგან საულისით.

4. და თქუა ყოველმან მან კრებულმან ყოფად ეგრეთ, რამეთუ სათნო-უჩნდა სიტყუაჲ ესე წინაშე თუალთა ყოველისა ამის ერისათა.

5. *და შეკრიბა დავით ყოველი ისრაშლი საზღუარითგან ეგვიპტისთა ვიდრე შეტლვადმდე ემათისა, შემოღებად კიდობნისა მის ღმრთისა ქალაქით იარით.

6. და აღმოიღო იგი დავით. და ყოველი ისრაშლი აღმოვიდოდა ქალაქად დავითისა, რომელი იყო იუდასი, აღმოღებად მიერ კიდობანი იგი ღმრთისაჲ, მჯდომარე ქერობინსა ზედა, სადა-იგი წოდებულ იყო სახელი მისი.

7. და დადგეს კიდობანი იგი ღმრთისაჲ ურემსა ზედა ახალსა, სახლისაგან ამინდადბისა. და ოზიას და ძმათა მისთა მოჰყვანდა ურემი იგი.

8. და დავით და ყოველი ისრაშლი იძღერდა წინაშე ღმრთისა ყოველითა

40. ლელესკუერსა S. ისრაშლისა S. 2. უფლისა S. ღმრთისა S. 3. ღმრთისა S. 5. ღმრთისა S. ოზიას „ი“ ჩამატებულია. მოყვანად S. 8. ღმრთისა S.

* 2. მფე. 6. ა. 2.

ძალითა, გალობითა, და ქნარითა, ებნითა, ბობლნითა, და წინწილითა და ნეს-ტუთა.

9. და მოვიდეს ვიდრე კალოდმდე ქელონისა და განყო ოზია ჯელი თუსი დაპკობად კილობნისა, რამეთუ გარეშეაქცია იგი ზუარაკმან.

10. და გულისწყრომით განრისხნა უფალი ოზიას ზედა და მოკლა იგი მუნ განყოფისა მისთვის კელისა მისისა კილობანსა ზედა. და მოკულა იგი მუნ წინაშე ღმრთისა.

11. და შეწუხნა დავით, რამეთუ განკუეთა უფალმან, განკუეთა იგი ოზი-ას ზედა და ჰრქუან ადგილსა მას „განკუეთა ოზიასი“ ვიდრე აქა დღედმდე.

12. და შეიშინა დავით მას დღესა შინა ღმრთისა და თქუა: ვითარ შევი-ლო კილობანი ესე ღმრთისაჲ ჩემდა.

13. და არა შეილო დავით კილობანი იგი ღმრთისაჲ ქალაქად დავითისა. და მისცა იგი სახილ აბედასა ქეტელისა.

14. და იყო კილობანი იგი ღმრთისაჲ სახლსა აბედადარისასა სამ თვე. და აკურთხა ღმერთმან აბედადარისი და ყოველივე მისი.

14

1. * და მოავლინნა მოციქულნი ქირამ, მეფემან ტუროსისამან დავითისა და მოსცა ძელი ნაძუსა და მაშენებელნი ზღუდეთანი და ხურონი ძელისანი, რათა უშენონ მას სახლი.

2. და გულისხმა-ყო დავით, რამეთუ განუშზადა მას უფალმან ისრაჴლსა ზედა. და აღორძინდა სიმაღლედ მეფობაჲ მისი ერისა მისთვის ისრაჴლისა.

3. ** მო-ველა-იყუნა დავით ცოლნი იერუსალჴმს, და უშენესვე მერმე და-ვითს ძეები და ასულები.

4. და ესე არს სახელები მათი, რომელნი ესხნეს იერუსალჴმს: სამმა, სო-ბაბ, ნათან, სოლომონ,

5. და იეზაბარ, ელისაუ, ელიფალეტ,

6. ნაგებ, ნაფეგ, იაფიე,

7. ელისაბ, ბაელია და ელიბალეტ.

8. *** და ესმა უცხოთესლთა, რამეთუ ცხებულ არს დავით მეფედ ყოველსა ისრაჴლსა ზედა. და აღმოვიდეს ყოველნი უცხოთესლნი მოძიებად დავითისა და განვიდა მიგებებად მათა.

9. და უცხოთესლნი იგი მოვიდეს და შესცუვეს დღესა მას გმირთასა.

10. და იკითხა დავით ღმრთისა მიერ და თქუა: უკუეთუ აღვიდეთ უცხო-თესლთა მათ და მომცენ ივინი ჯელთა ჩემთა? და ჰრქუა მას უფალმან: აღვედ და მოვცენ ივინი ჯელთა შენთა.

11. და აღვიდა დავით ბაალფარასინად და მოსრნა ივინი დავით მუნ. თქუა დავით: განკუეთნა ღმერთმან მტერნი ჩემნი ჯელითა ჩემთა, ვითარცა განკუ-ეთს წყალი. ამისთვის უწოდა ადგილსა მას განკუეთა — ფარასინს.

10. ღმრთისაჲ S. 11. განკუეთა S. განკუეთა² S. ოზიას „ი“ ჩამატებულია. განკუეთა³ S. ოზიასი პირველი „ი“ ჩამატებულია. 12. ღმრთისაჲ S. 14. აბედადარასილ²-და S. 9. შესცუვეს S. 10. ღმრთისაჲ S. მამცენ S. 11. და მოსრნა² მოსრნა S. განკუეთნა S. განკუეთოს S. განკუეთა S.

* 2. მ²ფთ. 5. ბ. 11. ** 2. მ²ფთ. 5. გ. 13. *** 2. მფთ. 5. გ. 15. და. დ. 20.

12. და დაუტევნეს მათ კერპნი მათნი, და ივლტოდეს და უბრძანა დავით დაწვა მათი ცეცხლითა.

13. და მერმე შეველა-სძინეს უცხოთესლთა მათ და მუნვე შესცუვეს ლელესა მას გმირთასა.

14. და იკითხა მერმეცა დავით ღმრთისაგან და ჰრქუა მას ღმერთმან: არა აღზუდე შედგომად მათსა, გარემოიქვე აწ მათგან და აცადენ იგინი მახლობელად სხალოვანსა მას.

15. და იყოს, რაჟამს გესმეს ჳმა ძრვისა მწვერვალთა მას სხალისათა, მაშინ გამოხუდე და ღმერთი წინაშე შენსა ბრძოლად მათად, რამეთუ მაშინ გამოვიდა ღმრთის წინაშე მოსრვად ბანაკისა მის უცხოთელსათსა.

16. და ყო ეგრე დავით, ვითარცა უბრძანა მას ღმერთმან. და მოსრა ბანაკი იგი უცხოთესლთა გაბაონითგან ვიდრე გაზერადმდე.

17. და იყო სახელი დავითისი ყოველსა ქუეყანასა. და უფალმან მოსცა შიში მისი ყოველთა ნათესავთა.

15

1. და იქმნა თავისა თვისისა სახლები ქალაქსა დავითისსა და განშზადა ადგილი კიდობნისა მისთვის უფლისა და უქმნა მას კარავი.

2. *მაშინ თქუა დავით: არა ვისი არს აღება კიდობნისა მის ღმრთისა, არამედ ლევიტელთა, რამეთუ იგინი გამოირჩივნა უფალმან აღებად კიდობნისა მის უფლისა და მსახურებად ღმრთისა მისა საუკუნოდ.

3. და შეკრიბა დავით ყოველი ისრაჴლი იერუსალმმად აღმოღებად კიდობნისა მის უფლისა ადგილსა მას, რომელი განშზადა მისთვის.

4. და შეკრიბნა დავით ყოველნი ძენი აჰრონისნი და ლევიტელნი,

5. ძენი კაათისნი: ურიელ მთავარი და ძმანი მისნი ასოცნი,

6. და ძეთაგან მერარისთანი — საიას მთავარი და ძმანი მისნი ორასერგასისნი,

7. და ძეთაგან გერსონისნი — იოელ მთავარი და ძმანი მისნი ასოცდაათნი,

8. და ძეთაგან ელისაფასნი — სემეა მთავარი და ძმანი მისნი ორასნი,

9. ძეთაგანნი ქებრონისნი — ელიელ მთავარი და ძმანი მისნი ოთხმეოცნი,

10. ძეთაგან ოზიელისთა — ამინადაბ მთავარი და ძმანი მისნი ასდათორმეტნი,

11. და მოუწოდა დავით სადუქს და აბიათარს მღვდელთა და ლევიტელთა: ურიელს, და საიას, და იოელს, და სემეიას, და ელიელს და ამინადაბს,

12. და ჰრქუა მათ: თქუენ ხართ მთავარნი ტომთა ლევიტელთანი, განიწმიდებით თქუენ და ძმანი თქუენნი და აღიღეთ კიდობანი ღმრთისა ისრაჴლისა, სადა-იგი განუშზადე მას.

13. *ანუ არა უწინარეს ყოფისა თქუენისა განკუეთა ჩუენ შორის ღმერთმან ჩუენმან, რამეთუ არა ვეძიებთ მას სამართლითა?

13. შესცევს S. 14. სხალოვანსა] სახლოვანსა S. 15. სხალისათა] სახლისათა S. 1. უფლისათა S. 2. ღმრთისათა S. უფლისათა S. ღმრთისათა S. 3. ი'შლმდ S. 3. უფლისათა S. 12. ტომთა+და S. გნწმდენით S. ღმრთისათა S. 13. განკუეთა S.

* რიცხ. 4. 1. 2. 10. ** ზემ. 13. დ. 10.

14. და განწმიდნეს მღვდელნი იგი და ლევიტელნი, რათა აღიღონ კიდობანი იგი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისაჲ.

15. და აღიღეს ძეთა ლევიტელთა კიდობანი იგი ღმრთისაჲ, *ვითარცა-იგი ამცნო მოსე სიტყუთა ღმრთისაჲთა წერილისა მისებრ აღსაღებელითა მით შჯრითა მათითა.

16. და ჰრქუა დავით მთავართა მათ და ლევიტელთა: დაადგინენით ძმანი, თქუენნი მგალობელნი ფსალმუნითა, სტურითა და საგალობელითა, ნესტუთა, და ფანდურიითა, და წინწილითა, კმითა მალლითა და კმითა სიხარულისაჲთა.

17. და დაადგინნეს ლევიტელთა ემან, ძე იოელისი, ძმათაგან მისთა — ეთან, ძე კისესი,

18. და მის თანა ძმანი მათნი მეორენი: ზაქარია, და იოელ, და სემირანოთ, და იელიელ, და ანანია, და ელიაბ, და ბანეა, და მასასია, და მატათია, და ელიფალა, და მაზელია, და აბდელომ, და იელიელ და ოოზია, მეკარენი.

19. და მგალობელნი: ემან, და ასაფ, და ეთან წინწილითა რველისათა სასმენელ-ყოფად,

20. და ზაქარია, და ოზიელ, და სემირამოთ, და იელიელ, და ანანია, და ელიაბ, და მასეა, და ნათია ნესტუთა, და ალემოთად,

21. და მატათია, და ელიფანეა, და მაკელია, და აბდელომ, და იეიელ, და ოზია ამასენით ებნითა განძლიერებად,

22. და ქონენია, მთავარი ლევიტელთა, მთავარი გალობათა, რამეთუ გულისხმის-მყოფელ იყო,

23. და ბარაქია და ელკანა, მეკარე კიდობნისა,

24. და სობია, და იოსაფატ, და ნათანაელ და ამან, და ზაქარია, და ბანანია; და ელიეზერ და მღვდელნი იგი ჰბერვიდეს ნესტუსა წინაშე კიდობნისა მის ღმრთისა: და აბდელომ და იეა მეკარე კიდობნისა მის ღმრთისა.

25. **და წინავიდოდა დავით და მოხუცებულნი ისრაჴლისანი და ათასის-თავნი აღმოყვანებად კიდობნისა მის შჯულისა უფლისა სახლისაგან აბედადარისა სიხარულით.

26. და იყო განძლიერებასა მას ღმრთისა მიერ მთავართა, რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი შჯულისა უფლისაჲ და შესწირვიდეს შუდსა ზვარაკსა და შუდსა ვერძსა.

27. და დავითს შეემოსა სამოსელი ბისონისა, და ყოველთა ლევიტელთა აღიღეს კიდობანი იგი შჯულისა უფლისაჲ და ვიდოდეს თანა მგალობელნი და ქონენია მთავარი გალობათა მგალობელთა. და დავითს ემოსა სამოსელი ბისონი.

28. და ყოველსა ისრაჴლსა აღმოაქუნდა კიდობანი იგი სჯულისა უფლისაჲ სასწაულითა და კმითა, სოფერითა, და საყურითა და წინწილითა, კმა-სცემდეს ნესტუთა, ებნითა და სტურითა.

29. და იყო კიდობნისა მის სჯულისა უფლისა მისლვასა მის ვიდრე ქალაქადმდე დავითისა და მეღქოლ, ასულმან საულისმან, გარდამოიხილა სარკუმელით და იხილა მეფე დავით, როკვიდა რა და იმღერდა და შეურაცხ-ყო იგი გულსა თუსსა.

14. უფლისა S. ღმრთისა S. 16. ფსტურითა S. 18. ოოზია-და S. 24. ზაქარია] და-ქარია S. ღმრთისა S. ღმრთისა²S. 25. უფლისა S. 26. ღმრთისა S. 27. შემოსა S. 29. უფლისა S. როკკდა S.

* რიცხ. 4. ბ. 10. ** 2. მფთ. 6. ბ. 12.

16

1. და *შეილეს კიდობანი იგი ღმრთისად და დადგეს იგი შორს კარავსა მას, რომელი-იგი აღმართა დავით. და შეწირეს ყოვლად დასაწველები ცხორებისა წინაშე ღმრთისა.

2. და დაასრულა დავით შეწირვად ყოვლად დასაწველები იგი ცხორებისა და აკურთხა ერი იგი სახელითა უფლისაჲთა.

3. და განუყო ყოველსა კაცსა ისრაჲლისასა მამაკაცითგან ვიდრე დედაკა-ცადმდე კაცსა პური ერთი პურისმოქმედთაგან ლელანგო.

4. და დაუწესნა წინაშე კიდობნისა შჯულისა უფლისა ლევიტელთაგანნი მსახურად გალობად, და აღსარებად და ქებად უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა.

5. ასაფ წინამძღუარი, შემდგომი მისა ზაქარია, და იეიელ, და სემარიმთ, და აიელ, მატათია, და ელიაბ, და ბანეა, და აზბედლომ და იესიელ ქნართა, ებნითა და სტურითა, და ასაფ წინწილითა კმითა,

6. და ბანეა და ოზიელ, მღდელნი ნესტუთა დავითის წინაშე კიდობნისა მის სჯულისა ღმრთისა მის.

7. დღესა შინა მაშინ პირველად განაწესა დავით ქებად უფლისა კელითა ასაფისთა ძმითა მისთა თანა.

8. *გალობად ესე: აუარებდით უფალსა და ხალოდეთ მას, სახელითა მისითა აუწყეთ ერთა შორის სღვანი მისნი.

9. აქებდით მას და უგალობდით მას, მიუთხრობდით ყოველთა ერთა შორის საკურველებათა მისთა, რომელი ქმნა უფალმან.

10. აქებდით სახელითა მისითა წმიდითა, იხარებდეს გული, რომელი ეძიებს სათნოებასა მისსა.

11. ეძიებდით უფალსა და განძლიერდით. და ეძიებდით პირსა მისსა მარადის,

12. მოიკსენენით საკრველებანი მისნი, რომელ ქმნა, ნიშები და მსჯავრნი პირისა მისისანი,

13. და ნათესავნი ისრაჲლისანი, მონანი მისნი, ძენი იაკობისნი, რჩეულნი მისნი.

14. ესე არს უფალი ღმერთი ჩუენი და ყოველსა ქუეყანასა ზედა არიან სამართალნი მისნი.

15. მოიკსენებს საუკუნოდ აღთქმათა მისთა სიტყუად მისი, რომელი ამცნო ათასამდე ნათესავად,

16. რომელი აღუთქუა აბრაჰამს, და ფიცი მისი ისაკს.

17. და აღუდგინა იგი იაკობს ბრძანებად ისრაჲლისა აღთქმად საუკუნოდ

18. და ჰრქუა: თქუენ მიგცე ქუეყანა ქანანისა ნაწილად მკუდრებისა თქუენისა,

19. რამეთუ იყუნნეს იგინი რიცხუთ მცირე, ვიდრე შემცირდეს და მწირი იქმნნეს მას ზედა.

20. და წარვიდეს ნათესავითი ნათესავად და სამეუფოთ სხუად ერად.

21. არა უტრევა კაცსა მძლავრობად მათა. და ამხილა მათთვის მეფეთა.

4. უფლისაჲ S. უფლისაჲ* S. ღმრთისაჲ S. 6. ღმრთისაჲ S. 7. უფლისაჲ S. 14. ქუეყანასა S. 18. ჰრქუა S.

* 2. მფ. 6. გ. 17. ** ფ. 104. 1. 1. ესაი. 12. ბ. 4.

22. *და ამცნო: ნუ შეეხებით ცხებულთა ჩემთა და წინაწარმეტყუელთა ჩემთა ნუ ბოროტსა უყოფთ.

23. **უგალობდით უფალსა ყოველი ქუეყანა; მიუთხრობდით დღითი დღე მაცხოვარებასა მისსა.

24. მიუთხრენით წარმართთა დიდებამ მისი და ყოველსა ერსა საკრველებამ მისი.

25 რამეთუ დიდ არს უფალი ქებულ ფრიად. და საშინელ არს ყოველთა ზელა ღმერთთა.

26. რამეთუ ყოველნი ღმერთნი წარმართთანი კერპნი არიან. და ღმერთმან ჩუენმან ცანი შექმნა.

27. დიდებამ და ქებამ წინაშე პირსა მისსა, ძალი და სიქადული ადგილსა მისსა

28. მიეცით უფალსა ტომთა წარმართთა, მიეცით უფალსა დიდებამ და ძალი,

29. მიეცით უფალსა დიდებამ სახელსა მისსა. მოიღეთ ძლუენი და შეიღეთ წინაშე პირსა მისსა და თაყუანის-ეცით უფალსა ეზოსა წმიდასა მისსა.

30. ეშინოდენ პირისა მისისაგან ყოველსა ქუეყანასა, განემართენ ქუეყანა და ნუ შეიძრვიან.

31. იხარებდინ ცაჲ და მხიარულ იყავნ ქუეყანა. და თქუედ წარმართთა შორის, რამეთუ: უფალი მეუფებს.

32. ოხრიდეს ზღუჲჲმ საესებითურთ და ხე ველისა და ყოველი, რომელი არს მას შინა.

33. მაშინ იხარებდეს ხე მღნარისა პირისაგან უფლისა, რამეთუ მოვიდა განკითხვად ქუეყანისა.

34. აღუარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ საუკუნესა არს წყალობამ მისი

35. და თქუთ: გუაცხოვნენ ჩუენ, ღმერთო ცხორებისა ჩუენისაო, და განმარინენ ჩუენ წარმართთაგან ქებად სახელსა წმიდასა შენსა და სიქადულად ქებათა შენთა.

36. კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაჴლისა საუკუნეთა მიმართ ვიდრე საუკუნოდმდე. და თქუას ყოველმან ერმან. ამინ და აქებდეს უფალსა.

37. დაუტევეს მუნ წინაშე კილოზნისა უფლისასა ასაჲ და ძმანი მისნი მსახურებად წინაშე კილოზნისა მის ყოველსა ჟამსა დღითი დღე.

38. და აბდედომ და ძმანი მისნი სამეოცდარეანი, და აბდედომ, ძე ილითუმისი, და ოსე მეკარედ.

39. და სადუკ მდღელი და ძმანი მისნი მდღელნი წინაშე კარვისა უფლისა ბამას, რომელ არს გაბაონს.

40. შეწირვად მრგულიად დასაწველთა უფლისათა საკურთხეველსა ზელა ყოველად დასაწველთასა მარადის განთიად და მწუხრი ყოველისა მისებრ წერილისა სჯულსა უფლისასა, რაოდენი ამცნო უფალმან ძეთა ისრაჴლისათა კელითა მოსესითა, მსახურისა უფლისათა.

27. ადგილისა მისისა S. 29. ძლუენი S. 30. შეიძრვიან S. 31. თქუედ S. 33. უფლისაჲ S. 39. უფლისაჲ S. 40. უფლისაჲთა S. რაოდენი S.

* ფსნ. 104. ბ. 15. ** ფსნ. 95. ა. 1.

41. და მის თანა ემან და იდითუმ და სხუანი, რომელნი გამორჩეულ იყუნეს სახელით ქებად უფლისა, რამეთუ საუკუნესა არს წყალობად მისი.

42. და მათ თანა საყურები და წინწილები ვმობდა გლობასა და სტურები გლობათა ღმრთისათა და ძენი იდითუმისნი ბჭეთა ზედა.

43. და წარვიდა კაცად-კაცადი ყოველი ერი სახლად თჳსა. და მოიქცა დავით კურთხევად სახლისა თჳსსა.

17

1. და იყო, ვითარცა დაემკვდრა დავით სახლსა შინა თჳსსა. და ჰრქუა დავით ნათანს, წინაწარმეტყუელსა: აჰა, ესერა, მე დამკვდრებულ ვარ სახლსა შინა ნაძესასა და კიდობანი შჭულისა ღმრთისაჲ ქუეშე კარავთა.

2. და რქუა ნათან დავითს: ყოველი, რაჲცა არს გულსა შენსა, იქმოდ, რამეთუ ღმერთი შენ თანა არს.

3. და იყო, მას ღამესა სიტყუად უფლისა ნათანისა

4. და თქუა: მივედ და არქუ დავით მონასა ჩემსა: ესრე იტყუს უჴალი: არა შენ მიშენო სახლი სამკვდრებელად ჩემდა მას შინა,

5. რამეთუ არა დავიმკვდრე სახლსა შინა, ვინათ ღლითგან გამოვიყვანე ისრაჲლი ეგვპტით ვიდრე აჲა დღედმდე, და ვიყოფოდე კარავსა და სადგურთა

6. ყოველთასა შინა, რომელთა ვიქცეოდე. ყოველსა შინა, სადა იქცეოდენ ძენი ისრაჲლისა, უკუეთუ სიტყუათაღა ვეტყოდე ერთსა ოდენ ტომსა ისრაჲლისასა და მსაჭულთა მისთა, რომელთა ვამცენ მწყსა ერისა ჩემისა და ვარქუ, ვითარმედ: რად არა მიშენთ მე სახლი ნაძესა?

7. და აწ ესრეთ არქუ მონასა ჩემსა დავითს: ამას იტყუს უჴალი ყოველისა მპყრობელი: გამოვიყვანე შენ ბაკისაგან უკუანაჲსაგან სამწყსოთა, რათა იყო შენ წინამძღუარი ერისა ჩემისა ისრაჲლისა.

8. და ვიყავ მე შენ თანა ყოველსა შინა, ვიდრეცა ხვლოდე, და მოვსრენე ყოველი მტერნი შენნი პირისაგან შენისა. და გყავ შენ სახელოვან სახელისაებრ დიდისასა, რომელნი იყუნეს ქუეყანასა ზედა.

9. და მივსკე აღვილი ერსა ჩემსა ისრაჲლსა და დავნერგო იგი დასაბამსა, დამკვდროს თჳსაგან და არლარა ზრუნვიდეს მერმე, და არლარა შესძინოს სიკრუემან დამდაბლებად მისა, ვითარცა-იგი დასაბამსა.

10. და ვინათ ღლითგან განვაწესენ მსაჭულნი ერსა ჩემსა ზედა ისრაჲლსა, და დავამდაბლენ ყოველნი მტერნი შენნი და აღგაორძინე შენ და აღგაშენე შენ მე უჴალმან.

11. და იყოს, რაჲამს აღივსნეს დღენი შენნი და დაიძინო მამათა შენთა თანა, და აღვადგინო თესლი შენი შემდგომად შენსა, რომელი იყოს მუტლისა შენისა, და განუმზადო მეფობად მისი.

12. მან მიშენოს მე სახლი და აღუმართო საყდარი მისი ვიდრე საუკუნოდ.

41. უფლისაჲ S. 32. ღმრთისათა S. 1. ქუეშე S. 3. უფლისაჲ S. 6. რად რათ S. 7. უკუნაგან S. 9. სიკრუემან S.

! 13. და მე ვიყო მისად მამად და იგი იყოს ჩემდა ძედ. და მე შევიწყნარო იგი და წკალობად ჩემი არა განვაყენო. მისგან, ვითარცა-იგი განვაყენე მათგან, რომელნი-იგი იყუნეს უწინარეს შენსა.

14. და სარწმუნო-ვეო ჩგი სახლსა ჩემსა და მეფობასა მისსა ზედა ვიდრე საუკუნოდ. და საყდარი მისი იყოს აღმართულ ვიდრე საუკუნოდ.

15. მსგავსად ყოველთა მათ სიტყუათა და ხილვისა ამისებრ ყოვლისა. ეს-რეთ ეტყვიდა ნათან დავითს.

16. მოვიდა დავით მეფე და დაჯდა წინაშე უფლისა და თქუა: ვინ ვარ მე, უფალო, ღმერთო? და რა არს სახლი ჩემი, რამეთუ შემიყვარე მე ვიდრე საუკუნედ,

17. დამცირებული ესე შენ წინაშე, ღმერთო, რამეთუ იტყოდე სახლისათვის მონისა შენისა პირველითგან და მომხედე მე, ვითარცა ხილვა კაცისა და აღმამალდე მე, უფალო ღმერთო!

18. რალა შესძინოს მერმე დავით დიდებად შენდა? და შენ მონა შენი იცი!

19. და გულისებრ შენისა ჰყავ ყოველივე დიდებულებად, უფალო!

20. არავინ არს მსგავს შენდა. და არავინ არს შენსა გარეშე ყოვლისა მისებრ, რომელი იმინეს ყურთა ჩუენთა.

21. და არავინ არს, ვითარ ერი შენი ისრაჴლი, სხუად ნათესავი ქუეყანასა ზედა, ვითარ-იგი უძლოდე მას ღმერთი ვსნად თავისა თვისისა ერად და დადებად თავისა თვისისა სახელი დიდი და გამოჩინებული განსხმად პირისაგან ერისა შენისა, რომელ იქსნენ და გამოიყვანენ ეგვიპტით-ნათესავნი.

22. და მოეც ერსა შენსა ისრაჴლსა. ყოფად თავისა შენისა ერად საუკუნედ. და შენ ხარ უფალი მათი ღმერთად..

23. და აწ, უფალო, სიტყუასა, რომელსა იტყოდე მონისა შენისათვის და ხათესავისა სახლისა მისისა, სარწმუნო იყავნ ვიდრე საუკუნედმდე.

24. რომელ იტყოდი, უფალო, უფალო, ყოვლისა მპყრობელო ღმერთო ისრაჴლისო, და სახლი დავითისი, მონისა შენისა, იყავნ აღმართებულ წინაშე შენსა.

25. რამეთუ შენ, უფალო, განახუენ სასმენელნი მონისა შენისანი შენდა წინაშე პირსა შენსა შენებად სახლისა. ამისთვის პოვა მონამან შენმან ლოცვად პირსა შენსა.

26. და აწ, უფალო, შენ ხარ თავადი უფალი ღმერთი და იტყოდე მონისა შენისათვის კეთილსა ამას.

27. და აწ გიწყვიეს კურთხევად სახლისა მონისა შენისა, რათა იყოს შენ წინაშე უკუნისამდე, რამეთუ შენ, უფალო, აკურთხე და აკურთხე ვიდრე საუკუნედმდე.

18.

1. და იყო ამისა შემდგომად და მოსრნა დავით უცხოთესლნი და იოტნა იგინი და დაიპყრა გეთი და დაბნები მისი ველისაგან უცხოთესლთასა.

2. და მოსრა მოაბი, და იყუნეს მოაბელნი მონა დავითისი და მოართმიდეს ძღუენსა.

3. და მოსრა დავით აღრაზარისი, ერი მეფისა სუბასი, რომელი არს ემათისა, მი-რა-ვიდოდა იგი დადგმად ჳელისა ვეფრატსა ზედა მდინარესა.

4. და პირველად დაიპყრა დავით ათასი ეტლები მათი და შუდ ათასი ცხენები და შუდ ათასი კაცი მკვრცხლი. და დაჯსნა დავით ყოველი იგი ეტლები და დაუტევა მათგანი ასი ეტლი.

5. და მოვიდა ასური იგი დამასკელი შემწედ აღრაზარისა, მეფისა მის სუბასა, და მოსრა დავით ასურისა მის ოცდაორი ათასი კაცი.

6. და მოადგა დავით ზღუდე ასურეთს დამასკეთ კერსო და დაიპყრა იგი. და იყუნეს დავითის მონა და მოართმიდეს ძღუენსა და ხარკსა. და აცხოვნებდა უფალი დავითს ყოველსა შინა, ვიდრეცა ვიდოდა.

7. და მოილო დავით მანიაკები იგი ოქროსა, რომელნი იყუნეს მონათა აღრაზარისთა, და მოილო იგი იერუსალიმად.

8. და მატეფაით და რჩეულთაგან ქალაქთა აღრაზარისათა მოილო დავით რვალი ფრიად მრავალი. და მისგან ქმნა სოლომონ ზღუად იგი რვალისა, და სვეტნი და ჳურკელები იგი რვალისა.

9. და ესმა თოლას, მეფესა ემათისასა, რამეთუ მოსრა დავით ყოველი ქალი აღრაზარისა, მეფისა მის სუბასი.

10. და მოავლინა თოა აღურამ, ძე მისი, მეფისა დავითისა მოკითხვად მისა მშუდობით და კითხვად მისა ამისთვის, რამეთუ ებრძოდა აღრაზარს და მოსრა იგი, რამეთუ კაცი მტერ იყო თოეს აღრაზარს, და ყოველი ჳურკელი ვეცხლისა და ოქროსა მოუძღუანა მას.

11. და ესე განწმიდა დავით უფლისად ვეცხლისა მას თანა და ოქროსა, რომელი მოილო ყოველთა მათგან ნათესაეთა იღუმით და მოაბით, და ძეთაგან ამონისთა და უცხოთესლთაგან და ამაღეკით.

12. და აბესა, ძემან სარუიასმან, შემუსრა იღუმია ლელესა ალონისასა ათურამეტის ათასი.

13. და დადვა ლელესა მას სიმაგრე და იყუნეს ყოველნი ედომელნი მონად დავითისა. და აცხოვნებდა უფალი დავითს ყოველსა შინა, ვიდრეცა ვიდოდა.

14. და მეფობდა დავით ყოველსა ზედა ისრაჳლსა და იქმოდა მსჯავრსა და სიმართლესა ყოველისა მიმართ ერისა მისისა.

15. და იოაბ, ძე სარუასი, იყო ერსა ზედა და იოსაფატ, ძე აქილუდისი, მოსახსენებელთმწერალ.

16. და სადუქ, ძე აქიტობისი, და აბიმელიქ, ძე აბიათარისი, მღდელნი და სუსა მწიგნობარი.

17. და ბანეა, ძე ჟუდაესი, ქერეთსა ზედა და ფელეთსა. და ძენი დავითისნი პირველნი მსახურნი მეფისა.

19

1. * და იყო, ამისა შემდგომად მოკულა ნაას, მეფე ძეთა ამონისათა. და მეფობდა ანან, ძე მისი, მის წილ.

6. ძღუენსა S. ხარკსა S. 7. ოქროსად S.

* 2. მწთ. 10. ა. 1.

2. და თქუა დავით: ვყო წყალობად ანანის თანა, ძისა ნაასისა, ვითარცა ყო მაჰამან მისმან ჩუენ თანა წყალობად. და მიაველინა მოციქულნი დავით, რათა ნუგეშინის-სკეს მას მამისა მისისათუს. და მივიდეს მონანი იგი დავითისნი ქუეყანად ძეთა ამონისთა. ნუგეშინის-ცემად მისა.

3. და ჰრქუეს მთავართა ამონისთა ანანს: ნუჟუკუე დიდებულ მამისა შენისა დავით წინაშე შენსა მონანი მისნი მოაველინა ნუგეშინის-ცემად შენდა? არამედ რათა გამოიკულიონ ქალაქი და განიმსტრონ ესე ქუეყანა, ამისთუს მოაველინა შენდა?

4. და მოიყვანა ანან მონანი იგი დავითისნი და დაჰყუნა მათ წუერი, და მოკუეთა სამოსლისა მათისა ზოგი ვიდრე სარტყლამდე და განუტევნა იგინი.

5. და მოვიდეს და უთხრეს დავითს კაცთა მათთუს. და წარაველინა მიგებებულ მათდა, რამეთუ იყუნეს გინებულ ფრიალ და ჰრქუა მათ მეფემან: დასრულით იერიქოდ ვიდრე აღმოგესხას თმა და წუერი თქუენი, და მაშინდა აღმოველით.

6. და იხილეს ძეთა ამონისთა, რამეთუ ჰრცხვენა მონათა დავითისთა. და წარაველინა ანან და ძეთა ამონისთა და მიუძღუნეს ათასი ტალანტი ვეცხლისა, რათა მოინადონ ასურეთით შუამდინარისით ერი. და მოინადეს ასურეთით, და მაჰათ და რასუბათ ეტლები და მვედრები.

7. და დაიდგინეს ვეცხლთა თავისა მათისა ოცდაათორმეტი ათასი ეტლები; და მეფე იგი მობ და ერი მისი მოვიდეს და დაიბანაკეს წინაშე მედაბასი და ძენი ამონისნი შეკრბეს ქალაქებისაგან მათისა და მოვიდეს ბრძოლად.

8. და ესმა დავითს და მიაველინა იოაბ და ყოველი ერი ძლიერთა.

9. და გამოვიდა ძენი ამონისნი და განეწყუნეს ბრძოლად ბჭეთა თანა ქალაქისთა. და მეფენი იგი, რომელნი მოსულ იყუნეს, განეწყუნეს თუსაგან ველსა გარე.

10. და იხილა იოაბ, რამეთუ იყუნეს იგინი წინაშე პირისპირ ბრძოლად მისა წინა და უკანა კერძო. და გამოირჩია ყოველთაგან ჰაბუკთა ისრაჴლისათა და ეწყო წინაშე ასურისა მისი.

11. და ნეშტი იგი ერი მისცა კელსა აბესასა, ძმისა მისისასა. და განეწყო ძეთა ამონისთა.

12. და ჰრქუა: უკუეთუ განძლიერდეს ასური იგი უფროს ჩემსა, მეყავ მე შემწე, და უკეთუ განძლიერდენ ძენი ამონისნი უფროს შენსა, მე მოვიდე შემწედ შენდა.

13. და მკენე განძლიერდი ერისათუს ჩუენისა და ქალაქისათუს ღმრთისა ჩუენისა, და უფალმან ყავნ კეთილი წინაშე თუალთა მისთა.

14. და განეწყო იოაბ და ერი იგი მის თანა წინაშე ასურთა მათ ბრძოლად და ივლტოდეს მისგან ასურნი იგი.

15. და იხილეს ძეთა ამონისთა, რამეთუ ივლტიან ასურნი იგი და ივლტოდეს იგინიცა პირისაგან იოაბისა და პირისაგან აბესასა, ძმისა მისისა, და შევიდეს ქალაქად. და მოვიდა იოაბ იერიუსალჴმად.

16. და იხილა ასურმან, რამეთუ იოტა იგი ისრაჴლმან. და მიაველინეს მოციქულნი და მოიყვანეს ასურნი იგი წიაღ მდინარით და სობოქა ერისშთავარი იგი ძლიერებისა ადრააზარისა წინაშე მათსა.

17. და უთხრეს დავითს. და შეიკრიბა ყოველი ისრაჲლი წიალ იორდანესა და მოვიდა მათ ზედა და ეწყო მათ. და განეწყო დავით წინაშე ასურთა მათ და ჰბრძოლა მათ.

18. და ივლტოდეს ასურნი იგი პირისაგან დავითისა და მოსრა დავით ასურთა მათგანი შუდ ათასი ეტლი და ორმეოცი ათასი კაცი და სოფაქ, ერისმთავარი იგი ძლიერებისა აღრააზარისი, მოკლა.

19. და იხილეს მონათა მათ აღრააზარისათა, რამეთუ იძლინეს წინაშე პირისაგან ისრაჲლისა. და აღუთქუეს აღთქმა დავითის თანა და ჰმონებდეს მას. და აღარა ინებეს ასურთა მათ მერმე შეწევნად ძეთა ამონისთა.

20

1. * და იყო მოწევნასა მას მეორისა წელიწადისასა განსლვასა ოდეს მეფეთასა, და მოიყვანა იოაბ ყოველი ძლიერისა. და განრყუნეს ყოველი სოფელი ძეთა ამონისთა, და მოვიდეს და გარემოადგეს არაბათსა. და დავით იყოფოდა იერუსალმს. და მოსრა იოაბ არაბათი და დაარღვა იგი.

2. და მოილო დავით გვრჯენი მოლქომისა, მეფისა მათისა, თავისაგან მისისა. და იყო სასწორი მისი ტალანტი ოქროსა. და მას შინა იყო ანთრაკი ჰატიოსანი და დაიდგა იგი თავსა დავით და ნატყუენავი იგი ქალაქისა გამოილო მრავალი ფრიად.

3. და ერი იგი მას შინა გამოიყვანა და განხერხნა ივინი ხერხითა რკინისათა. ესრეთ უყო დავით ყოველთა ძეთა ამონისთა. და მოიქცა დავით და ყოველი ერი მისი იერუსალმდ.

4. ** და იყო ამისა შემდგომად ბრძოლა გაზერს შინა უცხოთესლთა თანა. მაშინ მოკლა სობოქე უსთელმან სეფი ძეთაგან გმირთა და დასცა იგი.

5. და მერმე კუალად იყო ბრძოლა უცხოთესლთა თანა და მოკლა ელენან, ძემან იათისმან, ლეიმი, ძმა გოლიადი გეთელისა და ტარი ლახურისა მისისა, ვითარცა ლვილი ქსელთა.

6. და იყო მერმე ბრძოლა გეთსა, და იყო კაცი უფროსად მწვისე და ესხა თითები ჯელთა და ფერჯთა მისთა ექუს-ექუს — ოცდროთხი. იგი იყო ძე გმირთა.

7. და აყუედრა ისრაჲლსა და მოკლა იგი იონათან, ძემან სამასმან, მისწულმან დავითისამან. ესენი ესხნეს რაფას გეთსა შინა. ყოველნი ესე იყუნეს კაცნი გმირნი. დაეცნეს ესენი ჯელითა დავითისათა და ჯელითა მონათა მისთათა.

21

1: *** და აღდგა შემასმენელი ეშმაკი ისრაჲლსა ზედა და აღძრა დავით აღრაცხად ისრაჲლისა.

2. და ჰრქუა მეფემან დავით იოაბს და მთავართა მათ ძლიერებისათა:

19. აღუთქუეს S. 2. ნატყუენავი S. 3. იმლდ S. 4. მოკლა მოსრა S. უსთელი S+ და S. ძეთაგანნი S. დასცა S. ივინი S. 5. ტარიახურისა S. 7. აყუედრა S.

* 2. მეფ. 10. ბ. 7 და 16. ა. 1. ** 2. მეფ. 21. დ. 18. *** 2. მეფ. 24. ა. 1 კვ. 27. გ. 24.

წარვედით და აღრაცხეთ ისრამლი ბერსაბეთგან ვიდრე დანადმდე, და მომარ-
თეთ მე, რათა უწყოდი რიცხვ მათი.

3. და ჰრქუა იოაბ მეფესა: შესძინენ უფალმან ერსა თუსსა, რაოდენ არიან
აწ ასილა წილი, თუალნიმცა უფლისა ჩემისა, მონანი. და რასათჳს უფალი ჩემი
ემიებან ამას, რათა არა იყოს ესე ცოდვა ერისა ისრამლისა.

4. ხოლო სიტყუაჲ იგი მეფისა განძლიერდა უფროს იოაბის მიმართ. და
განვიდა იოაბ და განავლინა ყოველნი საზღუარნი ისრამლისანი და მოვიდა
იერუსალმმად.

5. და მისცა იოაბ მეფესა რიცხვ ახილვისა მის ერისა. და იყო ისრამლი
ათას ათასეულ და ას ათას კაცთა მახულოსანთა, და იჲდა ოთხასორმეოცდა
ათას მახულოსანი კაცი.

6. და ლევი და ბენიამინ არა აღრაცხნა მათ შორის, რამეთუ განძლიერდა
სიტყუა მეფისა იოაბის მიმართ.

7. და ბოროტი უჩნდა წინაშე ღმრთისა საქმისა ამისთვის, და მოსრა ისრა-
ელი.

8. და ჰრქუა დავით ღმერთსა: ვცოდე ფრიად, რამეთუ ვყავ საქმე ესე.
და აწ აღილე ჩემგან ბოროტი ესე მონისა შენისა, რამეთუ ამაო ვქმენ ფრიად.

9. და ეტყოდა უფალი გადსა მხილველსა: მივედ დავითისა და ეტყოდე
მას.

10. წარვედ და არქუ დავითს: ესრე იტყვს უფალი: საძი ესე მოვკადო
შენ ზედა. და გამოირჩიე თავისა შენისა ერთი მათგანი და გეყო შენ.

11. და მოვიდა გად დავითისა და ჰრქუა მას: ესრე იტყვს უფალი: გამო-
ირჩიე თავისა შენისა:

12. გინა სამ წელ სიყმილი, ანუ სამ თვე სივლტოლა შენი წინაშე მტერ-
თა შენთა, მახული მტერთა მოსრვად შენდა, ანუ სამ დღე მახული უფლისაჲ
და სიკუდილი ქუეყანასა ზედა, და ანგელოზი უფლისაჲ მოსრვად ყოველსა
შორის სამკედრებელსა ისრამლისასა. და აწ იხილე და ცან, რაჲ სიტყუაჲ მი-
უგო მომავლინებელსა ჩემსა.

13. და ჰრქუა დავით გადსა: იწრო არს ჩემდა ყოველგნით კერძოვე სამი-
ვე ესე ყოფად: შევევარდე კელთა უფლისათა, რამეთუ მრავალ არიან მოწყა-
ლებანი მისნი ფრიად, და კელთა კაცთასა არა შევევარდე.

14. და მოსცა უფალმან სიკუდილი ისრამლსა ზედა და დაეცნეს ისრა-
ელისგანნი სამეოცდაათი ათასნი კაცი.

15. და მოავლინა უფალმან ანგელოზი იგი იერუსალმდ მოსრვად მათა
და ვითარ-იგი მოსრვიდა, იხილა უფალმან და შეინანა ბოროტისა მისთვის, და
ჰრქუა ანგელოზსა მას მომსრველსა: კმა იყავნ შენდა, დააყადე კელი შენი და
ანგელოზი უფლისაჲ დგა კალოსა ზედა ურნიასა იებუსელისასა.

16. და აღიხილნა დავით თუალნი თჳსნი და იხილა ანგელოზი უფლისაჲ
მდგომარე შორის ცასა და შორის ქუეყანასა, და მახული მისი კდილ კელსა
მისსა, განმრთნელი ისრამლსა ზედა. და დავარდა ქუეყანასა ზედა დავით და
მოხუცებულნი ისრამლისანი შემოსილნი ძაძითა პირსა ზედა მათსა.

3. უფლისაჲ S. 6. სიტყუაჲ S. 7. ღმრთისაჲ S. 10. ერთი—„თ“ ჩამატებულია. 12. სცან S.
13. ჰრქუაჲ S. უფლისაჲთა S. 15. იქლმდ S. მოსრვდა S. 16. ცაჲსა S.

17. და ჰრქუა დავით ღმერთსა: მე ვთქუ აღრაცხვა ერისა და მე ვარ, რომელმან ვცოდუ და ბოროტის-ყოფით ბოროტი ვქმენ მწყემსმან. და ამათ ცხოვართა რამ ყვეს? უფალო ღმერთო, იყვენ კელი შენი ჩემ ზედა, და სახლსა ზედა მამისა ჩემისასა და ნუ ერსა შენსა ზედა წარწყმედად, უფალო.

18. და ანგელოზმან უფლისამან ჰრქუა ვაადს, რათა უთხრას დავითს, რათა აღვიდეს და დადგას საკურთხეველი უფლისაჲ კალოსა მას ურნიას იებუსელისასა.

19. და აღვიდა დავით სიტყუსა მისებრ ვადისა, რომელსა იტყოდა საბელითა უფლისაჲთა.

20. და მოიქცა ურნია და იხილა მეფე და ოთხნი ძენი მისნი მის თანა დაბურელი და ურნია ლეწვიდა კალოსა ზედა იფქლსა.

21. და მოვიდა დავით ურნიასა და ურნია გამოვიდა კალოსა მისგან, და თაყუანის-სცა პირსა ზედა თუსსა ქუეყანასა.

22. და ჰრქუა დავით ურნიას: მომეც მე ადგილი ესე კალოსა სყიდვით ვეცხლითა, რასა ღირდეს, და ვაშენო მას ზედა საკურთხეველი უფლისაჲ რათა დასცხრეს ტანჯვა ესე ერისა ამისგან.

23. და ჰრქუა ორნა დავითს: მიიღე ეგე შენდად. და ყვენ უფალმან ჩემმან მეფემან კეთილი, ვითარცა სათნო-უჩნდეს წინაშე მისსა. აჰა, ესერა, მიმიცემიან ზროხანი მსხუერპლად და საკნეელი, და ურემნი შეშად და იფქლი შესაწირავად. ყოველივე ეგრეთ მიგეცე და ყავ, ვითარცა გნებავს.

24. და ჰრქუა მეფემან დავით ურნიას: არა, არამედ სყიდვით მოვიყიდო ეგე ვეცხლითა, რაცა ღირდეს, რამეთუ არა მოვილო ეგრეთ, რაჲ არს შენი უფლისად შეწირვად მსხუერპლი უსასყიდლოდ.

25. და მისცა დავით ურნიას ადგილისა მისთვის ოქრო სიკლისა სასწორი ექუსასი.

26. და უშენა მუნ დავით საკურთხეველი უფალსა, და შეიწირა მუნ ყოვლად დასაწველები იგი ცხორებისა, და ღაღად-ყო დავით უფლისა მიმართ, და შეისმინა მისი ზედა ზეცით ცეცხლითა საკურთხეველსა მას ზედა ყოვლად დასაწველთასა. და აღლია ყოვლად დასაწველი იგი.

27. და ჰრქუა უფალმან ანგელოზსა მას, და მიაქცია მახული იგი ქარქაშსავე თუსსა.

28. მას ეამსა, ვითარცა იხილა დავით, რამეთუ შეისმინა მისი უფალმან, კალოსა მას ურნიასა იებუსელისასა ზედა, შეწირა მუნ.

29. *და კარავი იგი უფლისაჲ, რომელი ქმნა მოსე უდაბნოსა ზედა, და საკურთხეველი ყოვლად დასაწველთა მას ეამსა შინა ბამასა შინა, რომელი არს გაბაონსი.

30. და ვერ კელ-ეწიფა დავითს წარსლვად წინაშე მისსა და გამოძიებად ღმრთისაგან, რამეთუ ისწრაფოდა პირსა წინაშე მახულისა მის ანგელოზისა უფლისა.

20. ლეწვდა S. 22. სყიდვთ S. 23 ევე| ეგრე S. მსხუერპლად S. 24. უფლისაჲდ S. მსხუერპლი S. 26. უფალსა S. უფლისაჲ S. 27. მას და| მას S. 29. ბამასა შინა+იყო S. 30. ღმრთისაგან S. უფლისაჲ S.

* გმსლ. 36. ა. 2.

22

1. და ჰრქუა დავითს: ესე არს სახლი უფლისა ღმრთისა და ესე საკურთხეველი ყოველად დასაწველთა ისრაჲლისა.
2. და უბრძანა დავით შუკრებამ ყოველთა მწირთა, რომელნი იყუნეს ქუეყანასა ისრაჲლისასა და დაადგინა ქვისმკუთებელნი და ქვის თლილისა შენებად სახლსა უფლისასა.
3. და რკინა ფრიად სამკუთლად კარებისა და ბჳეთა და კურტიმლები მონებად დავით, და რვალი ფრიად, რომელსა არა იყო სასწორი.
4. და ძელი ნაძუსა, რომლისა არა იყო რიცხუ, რომელსა მოიღებდეს სიღონელნი და ტუროსელნი ძელსა ნაძუსასა მრავალსა დავითისსა.
5. და თქუა დავით: სოლომონ, ძე ჩემი, ყრმა არს ჩჩულ. და სახლისა შენებად უფლისა სიდიდედ და სიმაღლედ სახელად და დიდებად ყოველისა ქუეყანისა მოუშადრო მას და მოამზადა დავით სიმრავლედ უწინარეს აღსრულებისა მისისა.
6. და მოუწოდა სოლომონს, ძესა თუსსა, და ამცნო მას შენებად სახლი სახელისათუს უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა.
7. და ჰრქუა დავით სოლომონს: შვილო, გულსა ჩემსა იყო შენებად სახლისა სახელისათუს უფლისა ღმრთისა.
8. და იყო ჩემდა მომართ სიტყუად უფლისაჲ, და მრქუა: სისხლი ფრიად დასთხიე და ბრძოლანი დიდნი ჰყვენ, არა მიშენო მე სახლი სახელისათუს ჩემისა, რამეთუ სისხლი მრავალი დასთხიე წინაშე ჩემსა ქუეყანასა ზედა.
9. და, აჰა, ეგერა, ძე გეშეების შენ, ესე იყოს კაცი განსვენებისა. და განუსუენო მას მტერთაგან გარემო, რამეთუ სოლომონ იყოს სახელი მისი, მშუდობად, და დაყუდებამ მოსცეს ისრაჲლსა დღეთა მისთა.
10. *შაშინ მიშენოს სახლი სახელისათუს ჩემისა. და იგი იყოს ჩემდა ძე და მე მისად მამა. და აღუმართო საყდარი სუფევისა მისისა ისრაჲლსა ზედა ვიდრე საუკუნომდე.
11. და აწ, შვილო, იყოს უფალი შენ თანა. და წარგიმართოს შენ და უშენო სახლი უფალსა ღმერთსა შენსა, ვითარცა-იგი იტყუოდა შენთუს.
12. არამედ მოგეცინ შენ უფალმან სიბრძნე და გულისხმის-ყოფა, და განძლიერდი ისრაჲლსა ზედა დამარხვად და ყოფად სჭულსა უფლისა ღმრთისა შენისასა.
13. და მაშინ წარგიმართოს, უკუეთუ დაიმარხნე ყოფად ბრძანებანი და სამართალნი, რომელი ამცნო მოსეს უფალმან ისრაჲლისა მიმართ: მცნე იყავ და განძლიერდი, ნუ გეშინინ და ნუცა შეძრწუნდები.
14. აჰა, ესერა, მე სიმკოდონობისაებრ ჩემსა განუშადრე სახლისათუს უფლისა ტალანტი ასი ათასი და ვეცხლი ტალანტი ათასი ათასეული და რვალი და რკინა, რომლისა არა არს სასწორი, რამეთუ მრავალ არს, ძელი და ქვა მოუშადრე. და ამას ზედა შენ შესძინე.

1. სახლისა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 2. ქს მკუთებელნი S. ქს S. 5. უფლისა S. 6. უფლისა S. ღმრთისა S. 7. შკლო S. უფლისა S. ღმრთისა S. 9. განუსუენო S. 11. შკლო S. 12. უფლისა S. ღმრთისა S. 13. იყავ S. 14. უფლისა S.

* 2 მთ. 7. ბ. 13. 3. მთ. 5. ა. 5.

15. და შენ თანაშერთე სიმრავლედ მოქმედდათუ საქმისათა, ხურონი და მაშენებელნი ქვისანი. და მოქმედნი ძელისანი და ყოველი ბრძენი ყოველსა საქმესა.

16. ოქროთა, ვეცხლითა, რვალითა და რკინითა, რომლისა არა არს რიცხვ. აღდგე და იმოქმედე და უფალი შენ თანა.

17. და ამცნო დავით ყოველთა მთავართა ისრაჴლისთა, რათა შეეწეოდინ სოლომონს, ძესა მისსა.

18. და ჰრქუა მათ: ანუ არა უფალი თქუენ თანა არს? და განგისუენა თქუენ გარემოთგან, რამეთუ მოგცნა ჳელთა თქუენთა მკუდრნი ქვეყანისანი და დამორჩილებულ არს ქუეყანა წინაშე უფლისა, წინაშე ერისა მისისა.

19. და აწ მოსცენით გულნი თქუენნი და სულნი თქუენნი გამოძიებად უფლისა ღმრთისა თქუენისა. აღდგით და აშენებდით სიწმიდესა უფლისა ღმრთისა ჩუენისასა შელებად მუნ კიდობანი შჯულისა უფლისაჲ და ჳურჳელი იგი წმიდაჲ ღმრთისაჲ სახლსა მას, რომელი იშენოს სახელისათუ ს უფლისა.

23

1. დავით მოხუცებულ იყო დღეთა და სავსე სიბერიითა. და მეფე ყო სოლომონ, ძე მისი, მის წილ ისრაჴლსა ჴედა.

2. და შეკრიბნა ყოველნი მთავარნი ისრაჴლისანი, მღღელნი და ლევიტელნი.

3. და აღრიცხეს ლევიტელნი ოცდაათით წლითგანნი და უქეშთავესი. და იყო რიცხვ მათი თავად-თავადისა მათისა კაცისა ოცდაათურამეტ ათას.

4. ამათგანნი იყუნეს საქმესა ჴედა მღგომელნი საქმესა მას სახლისა უფლისასა ოცდაოთხი ათასი, და მწიგნობარნი და მსაჯულნი ექუს ათასნი,

5. და ოთხ ათასნი მეკარენი და ოთხ ათასნი მაქებელად უფლისა ქნართა: რომელნი იყუნეს მაქებელად უფლისა.

6. * და განუყუნა იგინი დავით უფალსა მღღევერად მსახურებად ძეთა ლევისთა: გეთსონს, კათს და მერარის,

7. და გერსონს და ელიადა და სემის,

8. ძესა ლეადასსა, მთავარსა ისრაჴლისსა, და ჴეთომს და იოელს;

9. ძენი სემესნი: სალომილ და ჴიელ და არან. სამნი ესე იყუნეს მთავარნი ტომთანი ელიადანისა.

10. და ძეთა სემეისთა: იეთ და ჴიზა და იოას, და ბერია. ესენი სემეისნი ოთხნი.

11. და იყო იეთ მთავარ და ჴიზა შემდგომ, და იოას და ბერია. არა მრავალ იყუნეს შვილითა და იყუნეს სახლად მამულთა აღსახილავად ერთად.

12. და ძენი კათისნი: ამბრაჲმ, და ისარ, და ქებრონ, და ოზიელ—ოთხნი.

15. ქვანი S. 18. განგისუენა S. უფლისა S. 19. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისა S. 5. უფლისა S. უფლისა S. 6. მსახურებად S. 8. ჴეთომ S. იოელ S. 10. და ბერია| დებერია S. 11. შკლითა S. აღსახილავად S. 12. ისარ — და S.

* ჴემ. 6. ა. 1. გ. შსლ. 5. ბ. 17.

13. და ძენი ამბრამისნი: ჰარონ და მოსე. *და განიჩინა აარონ სიწმიდედ წაბლად წმიდათასა იგი და ძენი მისნი ვიდრე საუკუნოდ კმევად საკუნეველსა წინაშე უფლისა და მსახურებად და ლოცვად სახელითა მისითა ვიდრე საუკუნოდ საუკუნედმდე;

14. და მოსე, კაცი ღმრთისაჲ, და ძენი მისნი იწოდნეს ტომად ლევისა.

15. **ძენი მოსესნი: გერსამ დე ელიეზარ;

16. ძენი გერსამისნი: სუბელ.

17. და იუენეს ძენი ელიეზარისნი: რაბია მთავარი და არა იუენეს ელიეზარისნი ძენი სხუანი. ძენი რაბიასნი აღორძინდეს სიმაღლედ;

18. და ძენი საარონისნი: საულ და მოე მთავარნი.

19. და ძენი ქებრონისნი: იერია მთავარი, ამარია შემდგომი, იაზიელ მესამე, იუკემეს წვთხე;

20. ძენი ოზურუნისნი: მიქა მთავარი და ესეა შემდგომი;

21. ძენი ნეფთალისნი: მოოლი და მუსი. და ძენი მოოლისნი: ელეზარ და კოს.

22. და მოეტდა ელეზარ. და არა ესხნეს მას ძენი, არამედ ასულნი. და მიუღწაწეს იგინი ძეთა კისისთა, ძმათა მათთა;

23. ძენი მუსისნი: მოლი, და ედერ, და არიმოთ — სამნი.

24. ესე ძენი ლევისნი სახლად და მამათა მათთა. მთავარნი ტომთანი იუენეს ებენი ახლევსაებრ მათისა, მსგავსად რიცხუსა სახელებისა მათისა თავად-თავადისა მათისა ჰყოფდეს საქმესა მსახურებისა სახლისა უფლისასა, ოციოთ წლითგან და უზემთაესი.

25. და ჰრქუა დავით: განუსუენა უფალმან ღმერთმან ერსა თვისსა ისრაჴლსა და დაემყდრა ისრაჴლი ვიდრე საუკუნედ.

26. და ლევიტელთა მათ არა მოვლო კარავი იგი, არცა ყოველი ჰურჰელი სამაახტრებელად მისა;

27. რამეთუ სიტყუთა დავითისითა უკუანასკნელითა არს რიცხვ ძეთა ლევისთა ოციოთ წლითგანნი და უზემთაესი.

28. რამეთუ დაადგინა იგინი ჯელსა ქუეშე არონისსა მსახურებად სახლსა შინა უფლისასა, ბქეებსა და ტაძრებსა, განარჩევად ყოველსა წელსა და მსახურებასა სახლისა ღმრთისასა,

29. პურთა წინაშე დასაგებელთა და სამინდოსა შესაწირავისა და ლელანვოსა, უცომოსა ტაბაკსა და შესეარულსა ზეთითა სამინდოსა, და ყოველსა საწყაულსა,

30. და წარდგომად განთიად და ქებად და აღსარებად უფლისა, და ეგრეცა მწუხრი

31. ყოველთა ზედა შესაწირავთა ყოვლად დასაწველთა უფლისათა, შანათთა შინა, და ახალთათჳს თავთა და ღღესასწაულთა რიცხვსაებრ და სამარჯლისაებრ მათ ზედა მარადის უფლისა.

32. და სცვიდეთ საცავსა მას კარვისა საწამებელისასა და ძეთა არონის, ძმისა მათისათა, ზოლო მსახურებდეს სახლსა შინა უფლისასა.

13. უფლისა S. სახელისა S. 17. სხუანი S. 19. ძეთა ქებრონისთა S. 23. ძეთა მუსისთა S. 25. განუსუენა S. 27. წლითგანნი — და S. 28. ქუეშე S. 30. უფლისა S. მწუხრი S. 31. უფლისა S. 32. სცვიდეთ S. საწამებელისა და სცავს მას S.

* გშ.ლ. 6. ე. 20. ებრ.ლთ. 5. ბ. 4. ** გშ.ლ. 18. ა. 3.

24

1. და ძეთა აპრონისთა განყოფად: ნადაბ და აბიუდ და ელეაზარ და ითამარ.

2. * და მოსწყდეს ნადაბ და აბიუდ წინაშე მამისა მათისა და შვილნი არა ესხნეს მათ და მღლდლობდეს ელეაზარ და ითამარ, ძენი აპრონისნი.

3. და განყუნა ივინი დაეით — სადუქ. ძეთაგან ელიეზარისათა, და აქიმელექ, ძეთა ითამარისთა, ახილვისაებრ მათისა და მსახურებად სახლად და სახლად მამულთა მათთა.

4. და იპოვნეს ძენი ელიეზარისნი უმრავლეს მთავრად ძლიერთა და უფროს ძეთა ითამარისათა და განყუნა ივინი, და ძენი ელიეზარისნი დაადგინა მთავრად სახლთა მამულთა მათთა ათექუსმეტ და ძეთა ითამარისთა სახლად მამათა რვა.

5. და განყუნა ივინი წილითი ესენი ამათ მიმართ, რამეთუ იყუნეს ესენი მთავარნი წმიდათანი და მთავარნი უფლისანი ძეთა შორის ელიეზარისათა და ძეთა შორის ითამარისათა.

6. და აღწერნა ივინი სემაია, ძემან ნათანელისამან, მწიგნობარმან ლევისგანმან, წინაშე მეფისა და მთავართა, და სადუქის მღლელსა და აქიმელიქისასა. ძისა აბიათარისასა, მთავართა მამადმამათა მღლელთასა და ლევიტელთა, სახლისა მამულისათა, ერთ-ერთი ძეთაგან ელიეზარისა და ერთ-ერთი ძეთაგან ითამარისა.

7. და გამოუქდა წილი პირველი არიმას, მეორე ანინას, მესამე ქალებს, მეოთხე სეორიმს,

9. მეხუთე მელქიას, მეექვსე მერარს,

10. მეშუდე აკოსსა, მერვე აბიათს,

11. მეცხრე ისუს, მეათე ისქანისს,

12. მეათერთმეტე ელისიბას, მეათორმეტე სალაკიმს,

13. მეათცამეტე ოფას,

14. მეათოთხმეტე იზბაალს, მეათხუთმეტე ქელგას, მეათექუსმეტე ემერს,

15. მეათჩუდმეტე იელირას, მეათრვამეტე აფესეს,

16. მეათცხრამეტე ოფეთიას, მეოცე იეზეკიელს,

17. მეოცდაერთე იექენს, ოცდამეორე გამუელს,

18. ოცდამესამე გალიას, მეოცდაოთხე მოზიას,

19. ესე არს ახილვა მათი მსახურებისაებრ მათისა შესლევად სახლსა უფლისასა, სამართლისაებრ მათისა, კელითა აპრონის, მამისა მათისათა, ვითარცა ამცნო უფალმან ღმერთმან ისრაჴლსა.

20. და ძეთა ლევისთა, ნეშტთა ძეთა აბრაჴისთა: სუბაელ, იადაია, არადია.

21. ძე რააბიასი: მთავარი იესია.

22. და ძეთაგან იესარაისთა: აღმოთ და ძეთაგან სალომონისათა: ანოთ.

23. და ძეთაგან ქებრონისთა: იედუთისა პირშუო, ამასია მეორე, იაზიელ მესამე, იეკემია მეოთხე.

24. და ძეთაგან ოზიელისთა: მიქა პირშუო და უსა მეორე. ძე მიქასი: სამერ.

2. შულნი S. 3. განყუნეს S. დაეით—და S. ძეთაგან] ძენი S. 5. ამათა S. 18. გალია S. მოზია S. 21. ძენი S. 22. ძეთაგან იესარაისთა] ძენი იესარაისნი S. ძეთაგან] ძეთა S. 23. ძეთაგან] ძენი S. 24. ძენი ოზიელისნი S. უსა მეორე] უსამეორე S. ძე მიქასი] ძენი მიქასნი S.

* ლტე. 10. ა. 2. რტხეთ. 3. ა. 4. და. 17. ზ. 61.

25. ძმა მიქასი ესია, ძე ესიასი — ზაქარია.
26. ძეთაგან მერარისტა: მოოლი და მუსი, ოზიანის ძეთაგან ბონი.
27. ძენი მისნი: ზაქუ და ოზდა.
28. მოოლის. ელუზარ და კის, ძე მისი.
29. ძე კისისი: ისმაელ.
30. და ძეთაგან მუსისთა: მოოლი, და ედერ, და იერმოთაეს. ესენი ძენი ლევიტელთანი სახლად და სახლად მამულთა მათთა.
31. და განიგდეს მათცა წილი ვითარცა ძმათა მათთა და ძეთა არონისთა წინაშე მეფისა, და სალუკისა და აქიმელიქისასა და მთავართა ტომასა მღდელთასა და ლევიტელთასა, ტომნი პირველნი, ვითარცა ძმანი მისნი უმრ-ვემესნი.

25

1. და დაადგინნა მეფემან დავით მთავართა ძლიერებისათა საქმესა ზედა ძეთა თანა ასაფისთა ემან და ილითუმ, შემასხმელნი ქნართა და ებნითა და წინწილითა. და იყო რიცხვ მათი თავად-თავადისა მათისა, მოქმედთა საქ-მისა მათისთა.

2. ძენი ასაფისნი: ზაქურ და იოსეფ და ნათანა და იესიელ, ძენი ასაფის-ნი, მახლობელად მეფისა.

3. და ილითუნს და ძენი ილითუნისნი: გოდოლია და სური, და ეიმ და სემეი, და ასაბია და მატათია ექუსნი მამისა მათისა თანა ილითუმისა ქნართთა ცემად, აღსარებად და ქებად უფლისა.

4. და ძენი ემანისნი: ბოკია, და მათანია, და ოზიელ, და სუბაელ და ერი-მუთ ანანი, და ანან და ელია და გედოლათა და რომეთი, ეზერ და სებეკათან, და მელამოთ, და იოთირი და მაზიოთ,

5. ესე ყოველნი ძენი ემანისნი ქნართთა ცემასა წინაშე მეფისა და სიტყ-ვთა ღმრთისაჲთა აღმადლებად რქა. და მისცნა ღმერთმან ემანს ძენი ათხუთ-მეტნი და სამნი ასულნი,

6. ესე ყოველნი მამისა მათისა თანა გალობად სახლსა შინა უფლისასა წინ-წილითა, ნესტვთა და ებნითა მახლობელად მეფისა, ასაფ და ილითუნ და ემან.

7. და იყო რიცხვ მათი ძმათა მათ სწავლულნი გალობად უფლისა. ყო-ველნი გულისხმისყოფელნი ორას ოთხმეოცდარვა.

8. და განიგდეს ამათცა წილი დღითიდღედ მსახურებისა მცირისაებრ და დიდისა სრულთა და მოსწავლეთა.

9. და გამოუცდა წილი პირველი ასაფსა და ძეთა მისთა და ძმათა მისთა. იოსეფ პირველი, გოდოლია მეორე და ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორ-მეტ,

10. მესამე ზაქურ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.

11. მეოთხე იეზრი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.

12. და მეხუთე ნათანია და ძენი მისნი და ძმანი მისნი, — ათორმეტ.

25. ძმა მიქასი S. ძე ესიასი S. ძენი მისნი S. 26. ძენი მერარისტნი S. ოზიანის ძეთაგან ბონი S. ოზიანის ძენი მისნი ბონის S. 28. მოოლი S. 30. ძენი მუსისნი S. 31. უმრწამესნი S. 1. ასაფისთა და S. ქნართთა S. 3. უფლისა S. 5. ქნართთა S. ცემისასა S. 7. უფლისა S.

13. მეექუსე ბოკიას და ძენი მისნი და ძმანი მისნი, — ათორმეტ.
14. მეშუდე ესოელ, ძენი მისნი და ძმანი მისნი, — ათორმეტ.
15. მერვედ იოსია, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
16. მეცხრედ მათანი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.
17. მეათედ სემეი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.
18. მეათერთმეტედ ეზდრიელ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.
19. მეათორმეტედ ასაბია, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
20. მეათცამეტედ სუბაელ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
21. მეათოთხმეტედ მატთა, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
22. მეათხუთმეტედ იერიმუთ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
23. მეათექუსმეტედ ანანია, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.
24. მეათჩუდმეტედ იეზბაკათან, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
25. მეათურამეტედ ანანია, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
26. მეათცხრამეტედ მალეთი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
27. მეოცედ ელიათ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი — ათორმეტ.
28. ოცდამეერთედ იეთირი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
29. ოცდამეორედ გელოი, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.
30. ოცდამესამედ მაზოთ, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, ათორმეტ.
31. ოცდამეოთხედ რომიეთეზე, ძმანი მისნი და ძენი მისნი, — ათორმეტ.

26

1. განყოფა ბჭეებისა: ძეთა კორეთა: მოსოლამ, ძე კორესი, ძეთაგან ასაფისთა.
2. და მასელემიასნი ძენი: ზაქარია, პირმშო, იასიელ მეორე, აზაბად მესამე, ნათან მეოთხე, იოველ
3. მეხუთე, იოვან მეექუსე, იონათან მეშუდე, ელიოვე.
4. და ილუთუმასნი ძენი: სემია, პირმშო, იოზაბათ მეორე, იოალ მესამე, ზაქარ მეოთხე, ნათანელ მეხუთე,
5. ამიელ მეექუსე, ისაქარ მეშუდე, ფოლოთოეთე მერვე, რამეთუ აკურთხა იგი უფალმან.
6. და სამეას, ძესა მისსა, ესხნეს ძეები, პირმშონი ძენი ძლიერნი სახლსა მამულსა მისსა, რამეთუ ძლიერ იყუნეს.
7. ძენი სამეასნი: აგონი, და რაფაელ, და ობედ, და ელზაბად და აქიულ, ძმანი მისნი, და ძენი ძლიერნი ძალითა: ელიუ, და სამაბაქია და ისბაკობ.
8. ყოველნი ესე ძენი აბდელონისი, ესენი და ძმანი მათნი, და ძენი მათნი ძლიერნი ძალითა იყოფოდეს ძლიერად საქმესა, ყოველნი სამეოცდაროი აბდელომს.
9. და სელემიას ესხნეს ძენი და ძმანი ათხუთმეტ.
10. და ეოსამ, ძეთაგან მერარისთა, ძე ერთი შამორისა. და სცვიდეს დასაბამსა, რამეთუ არა ესუა მას პირმშო და ყო იგი მამამან მისმან მთავარ.
11. ქელკი მეორე, ტაბელია მესამე, ზაქარია მეოთხე; ესე ყოველნი ძენი და ძმანი უსაისნი ათოთხმეტ.

12. ამათა იყო განყოფა ბჭეებისა მთავართა მათ ძლიერთა მდევარ შემდგომითი შემდგომად ძმანი მათნი და მსახურებად სახლსა შინა უფლისასა.

13. განიგდეს წილი მკირითგან ვიდრე მწვისამდე, სახლად და სახლად მამათა მათთა ბჭეთა.

14. და გამოუქდა წილი მზისა აღმოსავლისა ბჭისა სემიას და ზაქარიას, ძესა მისსა. იოვანს, გულთი მზრახველსა გულთა თვსთა, განუგდეს წილი და გამოუქდა წილი ჩრდილოთ,

15. აბდეღონს სამხრით კერძო და ძეთა მისთა პირისპირ წინაშე სახლსა ასაფისასა.

16. მესამესა ბჭისა იოვანისა დასავლით კერძო ბჭითურთ მსხორით სლსავალსა მას საპყრობილედ და წინაშე საპყრობილესა მას მზისა აღმოსავლით.

17. ხოლო ლევიტელნი ექუნენი დღესა და ჩრდილოთ დღესა ოთხნი და სამხრით დღესა ოთხნი და ასაფინს ორ-ორი მსხორით,

18. დასავლით ოთხნი და აღაგსა ორ-ორი მსხორით,

19. ესე არს განყოფა მექარეთა ძეთა კორესთა და ძეთა მერარისთა.

20. და ლევიტელნი, ძმანი მათნი, საუნჯეთა ზედა წმიდასა განწმედითლთა,

21. ძენი ლედანნი, ძისა გერსონიანი: ლედან, მთავარნი ტომთა ლედანისთანი გერსონისნი, იეიელ,

22. და ძენი იეიელისანი: ზეთამ და იოელ, ძმა მისი, საუნჯეთა ზედა სახლისა უფლისათა,

23. ამრაშიმი და ისაარ, ქებრონ და ოზიელ,

24. და სებიელ, ძე გერსამისი, ძისა მოსესის, მთავარი საუნჯეთა ზედა,

25. და ძმასა მისსა ელიეზერს რაბია, ძე მისი, და ოსია, ძე მისი, და ზექარი, ძე მისი, და ზეჰალმოთ, ძე მისი,

26. ესე სალომთ და ძმანი მისნი ყოველთა ზედა საუნჯეთა წმიდათასა მათ ტომთასა, რომელნი განწმიდნა დავით მთავართა მათ ტომთა, და ათასისთავთა, და ასისთავთა და ერისთავთა ერისათა,

27. რომელ-იგი მოიღო ქალაქთაგან და ნატყუენავთაგან და განწმიდა მათგანი, რათა არა რა აკლდეს შენებასა მას სახლისა ღმრთისასა,

28. და რომელი შესწირავს ყამთა სამოელ წინაწარმეტყუელისათა. და საულის, ძის კისისათა, და აბინერ, ძისა ნერისათა. და იოაბ, ძისა სარუასთასა, ყოველი, რაოდენი წმიდა-ყო კელითა სოლომონისათა და ძმათა მისთათა,

29. ისაარისი: ქონენი და ძენი მისნი საქმესა ზედა გარეშესა და ისრაელსა ზედა მწიგნობრებად და მსაჯულად,

30. ქებრონისი: ასდიას და ძმანი მისნი, ძენი ძლიერებისნი, ათას შუდას აღზილვასა ზედა ისრაელისასა წიად კერძო იორდანესა მზისა დასავლით ყოველსა მას მსახურებასა უფლისასა და საქმესა მეფისასა,

31. ქებრონისი: ურიასი, მთავარი ქებრონელთა ნათესავისა მათისაებრ ტომად-ტომადისა, მეორმეოცესა წელსა მეფობისა დავითისსა ესე აღრაცხვისა წიგნი მუნ პოენეს და კაცნი ძლიერნი მათ შორის აზერას შინა გალაადისასა.

32. და ძმანი მისნი, ძენი ძლიერებისნი, ორ ათას და შუდას მთავარნი ტომებისანი. და დაადგინნა იგინი დავით მეფემან რუბენსა ზედა და გადსა დაკერძოსა ნათესაესა მანასესასა ყოველსა ზედა სიტყუასა ღმრთისასა და სიტყუასა მეფისასა.

27

1. ძენი ისრაჴლისნი რიცხსაებრ მათისა, მთავარნი ტომებისანი, ათასისთავები და ასისთავები, მწიგნობარნი, რომელნი მსახურებდეს ერსა და ყოველისა მიმართ სიტყუსა მეფისასა განყოფისა მისებრ ყოველისა სიტყუსა. შემავალისა და გამომავალისა თუთ თუთუედ, ყოველთა თუეთა წელიწდისათა განყოფა,

2. განყოფასა მას პირველსა პირველისა მის თუთსასა აესბალა და ბაზელ და განყოფასა მას მისსა ოცდაოთხი ათასი,

3. ძეთაგან ფარესისთა მთავარი ყოველთა მთავართა ძლიერებისათა თუთსა მის პირველისა,

4. და განყოფასა მას თუთსა მეორისასა დოდი და დაქოთი და მაგალოთ, წინამძღუარნი მათნი, განყოფასა მას მისსა ზედა ოცდაოთხი ათასთა,

5. მთავარნი ძლიერებისნი: მესამე, თუთუესა მესამესა ბანეა, იოვა მღღელი მთავარი, ნაწილსა მას მისსა ოცდაოთხი ათასი.

6. ესე ბანეა უძლიერეს იყო ოცდაათთა მათ ზედა და ოცდაათთა ნაწილთა რჩეულთა მას მისსა,

7. მეოთხედ, თუთუესა მეოთხესა ასაელ, ძმა იოაბისი, და აბდია, ძე მისი, და ძმანი მისნი და განყოფასა მისსა ოცდაოთხი ათასი,

8. მეხუთედ, თუთუესა მეხუთესა მთავარი სათიოდ, იზა, განყოფილსა მისსა ზედა ოცდაოთხი ათასი,

9. შეექუსედ, თუთუესა შეექუსესა იებას, ძე ეკესი, თეკონელი, და ნაწილად განყოფილი მისი ოცდაოთხი ათასი,

10. მეშუდედ, თუთუესა მეშუდესა ქელელეს ფალლუსით, ძეთაგანი ეფრემისთა, და განყოფილსა მას მისსა ზედა ნაწილსა ოცდაოთხი ათასი,

11. მერვედ, თუთუესა მას მერვესა უსაქ იეკესთელთა ზარიასი, და განყოფასა მას ზედა ნაწილსა ოცდაოთხი ათასი,

12. მეცხრედ, თუთუესა მას მეცხრესა აბიეზერ ანათოთელი, ქუეყანისაგან ბენიაშენისა, და განყოფილი ნაწილი მისი ოცდაოთხი ათასი,

13. მეათედ, თუთუესა მეათესა მარინოს ტოფატელი ზარიასი, და განყოფილი ნაწილი მისი ოცდაოთხი ათასი,

14. მეთერთმეტედ, თუთუესა მას მეთერთმეტესა ბანეა ფარათონელი, ძეთაგან ეფრემისთა, და განყოფილი ნაწილი მისი ოცდაოთხი ათასი,

15. მეთორმეტედ, თუთუესა მეთორმეტესა ქოლადი ნეტოფადით, ძე გოთონიელისი, და განყოფილი ნაწილი მისი ოცდაოთხი ათასი:

1. თუთუედ S. თუთუთა S. 5. თუთუქსა S. 7. თუთუქსა S. ოცდაოთხი S. 8. თუთუქსა S. 9. თუთუქსა S. 10. თუთუქსა S. 11. თუთუქსა S. 12. თუთუქსა S. 13. თუთუქსა S. 14. თუთუქსა S. ფარათონელი S. 15. თუთუქსა S. ოთხი ათასი S.

16. და ტომთა ზედა ისრაჲლისათა: რუბენის მთავარი — ელიეზერ, ძე ზეჲრისი: სუმეონისი — საფატია, ძე მეჲასი,

17. ლევისი — ასაბია; ძე კამოელისი, არონისი — სალუკ,

18. იუდასი — ელიაბ, ძმთაგან დავითისთა, ისაჲარისი — ამბრი, ძე მი-საელისი;

19. ზაბულონისი — სამიას, ძე აბდიმიასი, და ნეფთალიმისი — არიმოთ, ძე ოზიელისი,

20. ეფრაემისი — ოსე, ძე ოზიასი, და კერძოსა ნათესავისა მანასესი იოელ, ძე ფადალისი;

21. და ერთისა კერძოსა ნათესავისა მანასესი გალადს — ილადაი, ძე ზაბდისი, და ძეთა ბენიამენისთა — ასერ, ძე აბენერისი,

22. და დანის — აეზრიელ, ძე იორამისი. ესე ტომთა მთავარნი ისრაჲლის-ნი.

23. და არა მოილო დავით რიცხვ მათი ოცით წლითგან და ქვემო კერძო-თა, რამეთუ უფალმან თქუა განმრავლებად ისრაჲლისა, ვითარცა ვარსკულავნი ცისანი.

24. *და იოაბ, ძემან სარუსმან, იწყო აღრაცხვად ერისა, ვერა სრულად აღ-რაცხა. და იყო ამისთვის რისხვა ისრაჲლსა ზედა და არა დაიწერა რიცხვ წიგ-ნსა მას სიტყუათასა დღეთა დავითის მეფისათა.

25. და იყო საუნჯეთა ზედა მეფისათა ასმოთ, ძე მოდიელისი, და საუნ-ჯეთა ზედა მერცხლისათა და დაბნეებისათა და აგარაკებისათა და გოდლებსა ზედა იონათან, ძე ოზიასი;

26. ხოლო ქუეყანისა საქმისა მოქმედთა ზედა ეზრაი, ძე ქელაბისი.

27. და ყანებსა ზედა — სემეი, რომელი იყო რამათით საუნჯეთა ზედა დაბ-ნებისა. ღუნისასა და ზაბდი, ძე საფინისი;

28. და ზეთისხილოვანსა ზედა, და ლელოვანთა ზედა ველისა — ბალა-ნას; ძე გედურისი; ხოლო საუნჯეთა ზედა ზეთისათა — იოას;

29. და ზროხათა ზედა, რომელნი იყუნეს ლეღეთა, — სოფატ, ძე ადაისი;

30. და აქლემებსა ზედა — იუბია ისმაელატელი; ხოლო ვირებსა ზედა — აიღია მარათონელი

31. და ცხოვარსა ზედა — იაზისა აგარელი. ესე ყოველნი ზედამდგო-მელნი ნაყოფთა დავითის მეფისანი;

32. და იონათან, მამისძმა დავითისი. — თანამზრახვალ, რამეთუ იყო კაცი იგი გულისხმის-მყოფელ და მწიგნობარ. ეიფელი, ძე აჲამინისი, — ძეთა თანა მეფისათა;

33. და აჲიტობელ — თანამზრახვალ მეფისა და ქუსი — პირველი მეგო-ბარი მეფისა;

34. და ამისა შემდგომად აჲიტობელ, მახლობელი იოდაესა, ძისა ბანეასა და აბითარ და იოაბ — ერის წინამძღუარი მეფისა;

17. ლევი ასაბიისი S. 18. ძეთ იუდასი S. მათა S. 19. ნეფთალიმა S.

* ზემ. 21. ა. 2.

28

1. და შეკრიბნა დავით ყოველნი მთავარნი ისრაჲლისანი, და მთავარნი მსაჯულთანი და ყოველნი მთავარნი მღლევათმსახურთანი, და გარემოსმცველნი მეფისანი, და მთავარნი ათასეულთანი, ასეულთანი, და საფასეთმცველნი, და რაოდენნი იყუნეს მონაგებთა მისთა ზედა, და ყოველნი ძლიერნი მისნი, და მოლუაწენი ერისანი, რომელნი იყუნეს იერუსალმს.

2. და აღდგა დავით მეფე შორის კრებულისა მის და თქუა: ისმინეთ ჩემი, ძმანო, და ერო ჩემო! გულსა ჩემსა იყო ზრახვა — შენებად სახლი განსასუენებელი კიდობნისა შჯულისა უფლისა, დასადგმელი ფერკთა უფლისა ღმრთისა ჩუენისათა. და მოუშადა მე საქმისა მისთვის, სავმარი: ოქრო, ვეცხლი, პილენძი, რვალი, რკინა და ძელნი მრავალნი.

3. და თქუა ღმერთმან: არა მიშენო მე შენ სახლი, სახელის-დებად ჩემდა, რამეთუ კაცი მბრძოლი ხარ შენ და სისხლი მრავალი დასთნიე!

4. და გამოიძრა მე უფალმან ღმერთმან ისრაჲლისამან ყოველისაგან სახლისა მამისა ჩემისა ყოფად მეფედ ისრაჲლსა ზედა უკუე და სათნო იყო სახლი იუდასი და სახლისაგან იუდასისა სახლი მამისა ჩემისა და ძეთაგან მამისა ჩემისათა ჩემდა ინება, რათა ვიყო მე მეფედ ყოველსა ზედა ისრაჲლსა.

5. და ყოველთაგან ძეთა ჩემთა, რამეთუ მრავალნი ძენი მომცნა მე ღმერთმან, გამოიძრა ძე ჩემი სოლომონ დაჯდომად იგი საყდართა ზედა სუფევისა უფლისასა ისრაჲლსა ზედა.

6. და მრქუა მე ღმერთმან: სოლომონ, ძემან შენმან, აღაშენოს სახლი ჩემი და ეზო ჩემი, რამეთუ სათნო-ვიყავ იგი, რათა იყოს იგი ძედ ჩემდა და მე ვიყო მისა მამა.

7. და წარმოუმართო მეფობა მისი ვიდრე საუკუნოდ, უკუეთუ უძლოს დაცვად მცნებათა ჩემთა და სამართალოთა ჩემთა, ვითარცა-ესე დღეს.

8. და აწ წინაშე ყოველისა კრებულისა უფლისა და სასმენელთა მიმართ ღმრთისა ჩუენისათა დაიმარხნოთ ყოველნი მცნებანი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა, რათა დაიმკდროთ თქუენ ქუეყანა ესე კეთილი და დაუმკდრეთ ძეთა თქუენთა შემდგომად თქუენსა უკუნისამდე.

9. და აწ, სოლომონ, ძეო ჩემო, იცან ღმერთი მამათა შენთა და ჰმონებდ მას სრულითა გულითა და სულისა ნებითა შენითა, რამეთუ ყოველთა გულთა განმკითხველი არს ღმერთი და ყოველნი გულისზრახვანი იცნის. უკეთუ ეძიებდე მას, გეპოოს შენ იგი და უკუეთუ დაუტეო იგი, დაგიტეოს შენცა მან სრულიად.

10. და, აჰა, ესერა, სათნო-გიყო შენ უფალმან შენებად მისა სახლი სიწმიდისა, განძლიერდი და იქმოდე.

11. და მისცა დავით სოლომონს, ძესა თუსსა, სახე ტაძრისა და სახლისა მისისა, და ქორებისა მის ზაკქოსა მისისა და ქორთა მათ, და საუნჯეთა მათ შინაგანთა და სახლისა საღვინებელისა.

2. განსასუენებელი S. უფლისა S. ღმრთისა S. 8. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 9. უკეთუ — უქარამოდაა. 10. ესერა — შენ S.

* შფე. 7. ბ. 3. ** სიბრძ. 9. ბ. 7. *** 1 შფთ. 16. ბ. 7. ფსნი. 7. ბ. 10. იერემ.

11. და. 20. დ. 17. ბ. 10. და. 20. გ. 12.

19. მცხეთური ბელნაწერი

12. და სახე, რომელი აქუნდა გონებასა შინა თუსსა ეზოთა მათ სახლისა უფლისათა და ყოვლისა მის სენაკებისა გარემო საუნჯეთა მათ წმიდათა.

13. და საყოფელთა მათ მღდელთა და სამსახურებელთა მათ მღდელთა და ლევიტელთა და ყოველსა მას საქმესა მსახურებისასა სახლისა უფლისასა,

14. და სასწორითა მით ოქროსათა და ვეცხლისათა,

15. და სასანთლეთა აღწონილი მისცა მას ეგრევე მსგავსად,

16. სასწორი ტაბლებისა შესაწირავთასა, თუთოეულისა ტაბლისა ოქროსა-სა და ეგრეთვე ვეცხლისათა,

17. და ფუცხუებისა, და შესაწირავად ღვინისათა, და ფიალებისა მის ოქროსათა და ვეცხლისათა, პარაფსიტებისა თუთოეულისა სასწორისა,

18. და საკურთხეველისა მის საკუმეველთასა ოქროსაგან გამოცდილისა სასწორი უჩუენა მას, და ხატი იგი ეტლისა მის ქერობინთასა, განმარტებულ ფრთენი მათნი, რათა აგრილობდენ კიდობანსა მას სჯულისა უფლისასა.

19. ყოველივე წიგნითა კელითა უფლისათა მისცა დაევით სოლომონს, მსგავსად მოცემულისა მის მისა გულისხმის-ყოფისა საქმარისა მის სახისაებრ.

20. და ჰრქუა დაევით სოლომონს, ძესა თუსსა; განძლიერდი და მენე იყავ, ნუ გეშინინ და ნუცა შესძრწუნდები, რამეთუ უფალი ღმერთი ჩემი შენ თანა არს. არა დაგაგდოს შენ და არცა დაგიტეოს შენ, ვიდრემდე აღასარულო შენ ყოველივე საქმარისა სამსახურებისა მის სახლისა მისისა უფლისა. და, აჰა, ესერა, საზე ტაძრისა და სახლისა მისისა და ზაკქო და ქორებისა და საუნჯეთა მათ შინაგანთა, და სახლისა მის სალხინებელისა და სახე სახლისა უფლისაჲ.

21. და, აჰა, ესერა, მღდევრითმსახურნი მღდელნი და ლევიტელნი, ყოველსა მას მსახურებასა სახლისა უფლისა ღმრთისასა, და შენ თანა არიან ყოველსა საქმესა, ყოველნი გულსმოდგინენი სიბრძნითა ყოველსა მას ხუროებასა, და მთავარნი და ყოველი ერი ყოველთა სიტყუათა შენთა არიან მორჩილ.

29

1. და ჰრქუა მეფემან დაევით ყოველსა მას კრებულსა: სოლომონ, ძე ჩემი, რომელი სათნო-იყო უფალმან, ყრმა არს და ჩჩულ და საქმე დიდ არს, რამეთუ არა კაცთა შენება არს, არამედ უფლისა ღმრთისა.

2. და აჰა, ესერა, ყოვლისაებრ ძალისა ჩემისა მოუშზადე სახლისათს უფლისა ღმრთისა ჩემისა ოქრო და ვეცხლი, პილენძი და რკინა, ძელი და ქვა, და სოომი და აღსრულებისა ქვები მრავალი და პატიოსანი და თუთოფერი. და ყოველი ქვა პატიოსანი და მარმარილო მოღებულ არს ფრიად.

3. და შერამეცა სათნო-ყოფისათს ჩემდა სახლსა უფლისა ღმრთისა ჩემისასა არს ჩემი, რომელი მომივიგს მე, ოქრო და ვეცხლი. და, აჰა, ეგერა, მივეც სახლისათს ღმრთისა ჩემისა სიმაღლედ თენიერ მისა, რომელი მოუშზადე სახლისათს წმიდათასა,

4. სამ ათასი ტალანტი ვეცხლისა გამოცდილისა დამორჩუნვად მით კედელნი ტაძრისანი კელითა ხუროთაჲთა,

12. უფლისათა S. 17. ფუცხუებისა S. 18. უჩუენა S. 20. უფლისა S. 21. უფლისა S. ყოველსა ყოველნი S. 1. უფლისა S. ღმრთისა S. 2. უფლისა S. ღმრთისა S. 3. უფლისა S. ღმრთისა S. ღმრთისაჲ S. მამოიგს S.

5. და ვინ არს გულსმოდგინე აღვსებად` კელი მისი ღღესა უფლისა?

6. და გულსმოდგინე იქმნნეს მთავარნი ტომთანი და მთავარნი ძეთა ისრაჴლისათა ათასისთავნი და ასისთავნი, და ზედმდგომელნი საქმისანი და მნენი მეფისანი.

7. და მოსცეს საქმესა მას სახლისა უფლისასა ოქრო ტალანტი ზუთი ათასი და ბევრი დრაკანი და ვეცხლის ტალანტი ათი ათასი და პილენძი ტალანტი ბევრი და რვა ათასი, და რკინის ტალანტი ასი ათასი.

8. და რომელთა თანა იპოვა მათ შორის ანთრაკი, მოსცეს საუნჯესა უფლისასა კელითა ერიელისითა, ძისა ესრომისითა.

9. განიხარა ერმან გულსმოდგინეებისათუს, რამეთუ გულითა სავსითა გულსმოდგინე იქმნნეს უფლისა მიმართ, და დავითცა მეფემან განიხარა ფრიად.

10. და აკურთხევდა დავით მეფე ღმერთს წინაშე კრებულისა მის და თქუა: კურთხეულ ხარ შენ, უფალო ღმერთო ისრაჴლისაო, მამათა ჩუენთაო, საუკუნითგან და ვიდრე საუკუნეთამდე.

11. შენდა, უფალო, დიდებამ, ძალი და სიქადული, ძლიერებამ და სიმტკიცე, რამეთუ შენ უფლებ ყოველთა ზეცისათა და ქუეყანისათა, და პირისა შენისაგან ძრწიან ყოველნი მეფენი ქუეყანისანი და თესლები.

12. შენ მიერ დიდებამ და სიმდიდრე! შენ ყოველთა კმოს, მთავრობათა უფალო და მთავარო ყოვლისა მთავრობისაო; და კელსა შენსა არს ყოვლისა შეწევნა და სიდიდე განდიდებად და განძლიერებად ყოველთა.

13. და აწ, უფალო, აღგაარებთ შენ და ვაქებთ სახელსა სიქადულისა შენისასა.

14. ვინ ვარ მე, ანუ ვინ არს ერი შენი, რამეთუ განვძლიერდით ესოდენ გულსმოდგინედ შენდა მომართ? რამეთუ შენი არს ყოველი და შენგანივე მიგვცით შენ.

15. რამეთუ მწირ ვართ ჩუენ შენს წინაშე და წარბავალ, ვითარცა ყოველნი მამანი ჩუენნი, ვითარცა აჩრდილნი არიან ღღენი ჩუენნი შენს წინაშე და არა არს დადგომა,

16. უფალო, ღმერთო ჩუენო, და ყოვლისა ამისთუს სიმრავლისა მოუშზადე შენებად სახლი სახლისათუს წმიდისა შენისა, და კელისაგან შენისა არს, და შენგან არს ყოველი.

17. და ვიცე, უფალო, რამეთუ შენ ხარ განმკითხველი გულისა და სიმართლე გიყუარს. და განმარტებულთა გულითა გულს-ვიდგინე მე ესე ყოველი. და აწ, უფალო, ერი ესე შენი, რომელი იპოვა აქა, ვიხილე, რამეთუ სიხარულით გულსმოდგინე არს შენდა მიმართ.

18. და აწ, უფალო, ღმერთო აბრაჴამისო, ისაკ და ისრაჴლისო, ღმერთო მამათა ჩუენთაო, დაუმარბე ესე გონებასა გულისა ერისა შენისასა უკუნისამდე და წარმართე გულსა მათსა შენდამი.

19. და სოლომონ ძესა ჩემსა, მოეც გული კეთილი ყოვლად მცნებათა შენთა, და წამებათა შენთა და ბრძანებათა შენთა, და სრულიად აღსრულებად საქმე სახლისა შენისა.

20. და ჰრქუა დავით ყოველსა მას კრებულსა: აკურთხეთ უფალი, ღმერთი ჩუენი! და აკურთხა ყოველმან მან ერმან უფალი, ღმერთი მამათა მათთა, და მოიდრიკნეს მუჯლნი და თაყუანი-სცეს უფალსა მეუფესა მათსა.

21. და შეწირა დავით მსხუერპლები და მოართვა ყოველად დასაწველები ღმერთსა ხვალისაგან პირველსა დღესა ზვარაკი: ათასი ვერძი, ათასი კრავი, ათასი, ღვინო, შესაწირავი სიმრავლედ მოართვა ყოველსა მას ერსა.

22. ჰამეს და სუეს წინაშე უფლისა სიხარულით მას დღესა შინა და მეფედ ყვეს მეორედ სოლომონ, ძე დავითისი, * და სცხეს მას წინაშე მეფედ და საღუეს მღღლად.

23. დაჰდა სოლომონ საყდარსა დავითის, მამისა თვისისა, და წარემართა მეფობა მისი და ერჩდა მას ყოველი ისრაჴლი.

24. და მთავარნი ძლიერნი და ყოველნი ძენი დავითის მეფისანი, მამისა მისისანი, დაემორჩილნეს მას.

25. და განადიდა უფალმან სოლომონ ზემო კერძო წინაშე ყოვლისა ისრაჴლისა და მოსცა მას დიდებობა მეფობისა, რომლისა თანა არა იყო ყოვლისა მეფობისა უწინარესისა მისისა.

26. და დავით, ძე იესესი, მეფობდა ისრაჴლსა ზედა ორმეოც წელ;

27. და **ჰებრონს — შუდ წელ, იერუსალჴმს — ოცდაცამეტ წელ.

28. და აღესრულა დავით მეფე სიბერითა კეთილითა საესე დლითა სიმდიდრითა და დიდებითა. და მეფობდა სოლომონ, ძე მისი, მის წილ.

29. ზოლო სხუანი დავითის მეფისანი, პირველნი და უკუანასკნელნი წერილ არიან სიტყუათა შინა სამოელ წინაწარმეტყუელისათა, სიტყუათა შინა ნათანის წინაწარმეტყუელისათა და სიტყუათა შინა გადისთა მხილველისათა.

30. ყოვლისათჳს მეფობისა მისისა და ყოვლისა ძლიერებისა მისისა და ჟამნი, რომელნი იყუნეს მას შინა და ისრაჴლსა ზედა. და ყოველთა ზედა მეფეთა ქუეყანისათა.

დაესრულა ნეშტთა თავი.

20. მეუფესა S. 21. მსხუერპლები S. 22. სუეს S. უფლისა S. ყუეს S. 27. იმსლმს S. 29. სხუანი S. 1. ღმერთისაგან S.

* 3. მფთ. 1. ე. 34. ** 3. მფთ. 2. ბ. 11.

მეორის ნეშტთა თავები:

1. მისთვის, რომელი-იგი ითხოვა სოლომონ ღმრთისაგან.
2. მისთვის, რომელი-იგი სთხოვა სოლომონ ქირამს.
3. მისთვის, რომელი მოწერა ქირამ სოლომონისა.
4. მოქმედთათვის სოლომონისთა.
5. შენებისათვის ტაძრისა.
6. აღსრულებისათვის ტაძრისა.
7. შემოღებისათვის კიდობნისა.
8. რომელთათვის იტყოდა სოლომონ.
9. ლოცვისთვის სოლომონისა.
10. შესაწირავისათვის სატფურებასა ტაძრისასა.
11. დედოფლისა მისთვის საბასა.
12. მორთმისა მისთვის ოქროსა სოლომონს.
13. მეფობისათვის სოლომონისა ორმოც წელ.
14. რობოამის მეფობისათვის ათჯდმეტ წელ.
15. განყოფისთვის ტომთა ისრაელისთა.
16. რაასთვის რქუა სამეა რობოამ მეფესა.
17. შეკრებისა ლევიტელთასა.
18. მისთვის, რომელი თქუა სამეა სასკიმისთვის.
19. აბიასათვის, ძისა რობოამისა, მეფობისა მას წელ.
20. რაასთვის თქუა აბია იორობოამ მეფესა.
21. ასას მეფობისთვის ორმოცდაერთ წელ.
22. ზარესთვის მეფისა ელოპელთასა.
23. წინაწარმეტყუელებისთვის აზარია მეფისა მიმართ ასასა.
24. ბაასათვის, მეფისა ისრაელისა.
25. ადერისთვის, მეფისა ასურეთისა.
26. რომლისათვის უწინაწარმეტყუელებდა ანანიასას.
27. იოსაფატის მეფობისთვის ოცდახუთ წელ.
28. მისთვის, რომელი-იგი მიაგლინა იოსაფატ სჯულისმოდღვარი.
29. სიძობისთვის იოსაფატ აქაბისა.
30. მიქიას წინასწარმეტყუელისათვის.
31. სედეკისათვის ცრუწინაწარმეტყუელისა.
32. იუსთვის წინასწარმეტყუელისა.
33. მსაჯულთა მათთვის, რომელნი დაადგინნა იოსაფატ.
34. მათთვის, რომელნი აღდგეს იოსაფატის ზედა.
35. რაასათვის უწინაწარმეტყუელა იზიელ მღვდელმან იოსაფატს.

36. ღელესა მას კურთხევისათს.
37. წინაწარმეტყუელებისთს ელიადას იოსაფატის მიმართ.
38. იორამისთს, ძისა იოსაფატისა, რვა წელ მეფობისა.
39. განელთისათს იუდასა.
40. წინაწარმეტყუელებისათს ელიასა იორამის მიმართ.
41. ოქოზიასათს, ძისა იორამისა, ერთ წელ მეფობისა.
42. ცხორებისათს ძისა ოქოზიასა.
43. იოდაესთს მლდლისა.
44. დამჯობისა მისთს კერპთასა იოდაეს მიერ.
45. იოასის მეფობისთს ორმეოც წელ.
46. ტაძრისა მის მოზხადებისათს.
47. გარდაქცევისთს ერისა შემდგომად იორდანესა აღსრულებისა.
48. წინაწარმეტყუელებისათს აზარიასა, რომელი მოკლეს.
49. ამასია, ძე იოასისი, მეფობდა ოცდაცხრა წელ.
50. რომლისათს უწინაწარმეტყუელებდა კაცი იგი ღმრთისაჲ ამასიას.
51. კერპთსახურებისათს ამასიასა.
52. ოზია, ძე ამასიასი, მეფობდა ორ წელ.
53. კეთროვანებისა მისთს ოზიასა.
54. იოათამ, ძე ოზიასი, მეფობდა ათექუსმეტ წელ.
55. აქაზ, ძე იოათამისი, მეფობდა ათექუსმეტ წელ.
56. რომელთათს იტყოდა ოდენ წინაწარმეტყუელი.
57. განდგომისა მისთს აქაზისა.
58. ეზეკია, ძე აქაზისი, მეფობდა ოცდაცხრა წელ.
59. განაწილებისათს ტაძრისა.
60. პასექისათს, რომელი ყო ეზეკია.
62. ლოცვისათს ეზეკიასა ერისთავისა.
63. სენაქერემისთს.
64. ლოცვა ეზეკიასი.
65. სიმაღლისათს ეზეკიასი.
66. მანასე, ძე ეზეკიასი, მეფობდა ერგასის და ხუთ წელ.
67. მოქცევისათს მანასესა.
68. ამოს, ძე მანასესი, მეფობდა ორ წელ.
69. იოას, ძე ამოსისი, მეფობდა ოცდაათექუსმეტ წელ.
70. წიგნისა მისთს, რომელი პოვა ქელკია მლდელმან.
71. ოლდასთს წინაწარმეტყუელისა დედაკაცისა.
72. პასექისთს ვნებისა, რომელი იყო იოსია მეფემან.
73. რომელი-იგი არქუა ფარაოს ნეჰო იოსიას მეფესა.
74. იოაქაზ, ძე იოსიასი, მეფობდა სამ თვე.
75. ელიაკიმ, ძე იოსიასი, მეფობდა ათორმეტ წელ.
76. იეჰონია, იოაკიმისი, მეფობდა სამ თვე.
77. სედეკია, იოსიასი, მეფობდა ათერთმეტ წელ.

მეორე ნაშტია

1

1. და *განძლიერდა სოლომონ, ძე დავითისი, მეფობასა მისსა ზედა, და უფალი ღმერთი მისი იყო მის თანა და განადიდა იგი სიძალედ.

2. და ჰრქუა სოლომონ ყოველსა ისრაჲლსა, ათასისთავთა, და ასისთავთა, და მსაჯულთა და ყოველთა მთავართა წინაშე ისრაჲლისათა, და ყოველთა მთავართა ტომთასა.

3. და წარვიდა სოლომონ და ყოველი იგი კრებული ისრაჲლისა მაღალსა მას მთასა, რომელი არს გაბაონს, სადა-იგი იყო კარავი საწამებელი ღმრთისაჲ, რომელი ქმნა მოსემ, მონამან უფლისამან, უდაბნოსა ზედა.

4. არამედ კიდობანი იგი ღმრთისაჲ აღმოიღო დავით ქალაქით კარიათი-რიმით, რამეთუ განუშადა მას საყოფელი დავით იერუსალჲმს.

5. და საკურთხეველი იგი რვალისა, რომელი ქმნა ბესელიელ. ძემან ურისმან, ძისა ორისმან, მუნ იყო წინაშე კარავისა მის უფლისა, და გამოიძია იგი სოლომონ და კრებულმან მან.

6. და შეწირა მუნ სოლომონ საკურთხეველსა მას ზედა რვალისასა წინაშე უფლისა, რომელი იყო კარავსა შინა საწამებელისასა და მოიღო და შეწირა მას ზედა ყოვლად დასაწველები ათასი.

7. მას ღამესა ეჩუენა ღმერთი სოლომონს და ჰრქუა მას: ითხოე, რაჲცა გნებავს და მე მიგცე შენ.

8. და ჰრქუა სოლომონ ღმერთსა: შენ ჰყავ დავითის თანა, მამისა ჩემისა, წყალობაჲ დიდი და მეფე-მყავ მე მის წილ.

9. და აწ, უფალო ღმერთო, სარწმუნო იყავნ სახელი შენი დავითის თანა, მამისა ჩემისა! და შენ მყავ მე მეფე ერსა ამას ზედა მრავალსა, ვითარცა მიწასა ჭუეყანისასა.

10. და აწ სიბრძნე და გულისხმის-ყოფა მომეც მე, რათა განვიდოდი წინაშე ამის ერისა და შევიდოდი, რამეთუ ვინ შჯიდეს ერსა ამას შენსა ღმრთისა.

11. და ჰრქუა უფალმან სოლომონს: ამისთვის, რამეთუ იყო ესე გულსა შენსა და არა ითხოე სიმდიდრე საფასეთა, არცა ღირებობა, და არცა თავნო მტერთანნი, არცა ითხოენ ღღენი მრავალნი, და ითხოე თავის შენისა სიბრძნე და გულისხმის-ყოფა, რათა განიკითხვიდე ერსა ჩემსა, რომელსა ზედა ჰმეფობა შენ,

12. სიბრძნე და გულისხმის-ყოფა მიგცე შენ და სიმდიდრე, ფასი და ღი-

6. უფლისაჲ S. 7. ეჩუენა S.

• 3 მ^ეთ. 3. ა. 1.

დებამ ყოველივე მიგცე შენ, ვითარმედ არა ვინ იყოს მსგავს შენდა მეფეთა შორის უწინარესთა შენთა და შემდგომად შენსა არა ვინ იყოს ეგრეთ.

13. და მოვიდა სოლომონ ბამათ, რომელ არს გაბაონისა, იერუსალიმდ პირისაგან კარვისა საწამებელისა და მეფობდა ისრაჴლსა ზედა.

14. *და შეკრიბა სოლომონ ეტლები და მკედრები, და იყო მისი ათას და ოთხას ეტლი და ათორმეტი ათასი მკედართა; და დაადგინა იგინი ქალაქებსა მას ეტლებისასა და ერი იგი იყო მეფისა თანა იერუსალიმს.

15. და დადვა მეფემან ვეცხლი და ოქრო იერუსალიმს, ვითარცა ქუშა და ნაძუ ლიბანისა. და ჰურიასტანს, **ვითარცა ლელუსულელი ველისა სიმრავლელ;

16. და გამოსლვა ცხენებისა სოლომონისათა ეგვიპტით და სასყიდელი გაქართა მეფისათა,

17. მისულად და სყიდად. და აღმოვიდინა და მოიღინა ეგვიპტით ეტლი ერთი ექუსასი ვერცხლისა და ცხენი ასერგასის. და ეგრეთცა ყოველთა მეფეთა ქეტელთა და მეფეთა ასურეთისათა მოაქუნდა კელითა მათითა.

2

1. და თქუა სოლომონ შენება სახლისა სახელისათს უფლისა და სახლი სამეუფო თვისი.

2. და შეკრიბა სოლომონ სამეოცდაათი ათასი კაცთა ზურგით მოტურთეთა. და ოთხმეოც ათასი მკუეთელი ქვისა მთასა და ზედამდგომელი მათნი სამათას ექუსანნი.

3. ***და მიუვლინა სოლომონ ქირამს, მეფესა ტუროსისასა, და ჰრქუა: ვითარცა-იგი ჰყავ მაშისა ჩემისა, დავითის, თანა და მოუძღუნე მას ძელი ნაძუსა შენებისათს სახლისა მისისა დამკვდრებად მას შინა.

4. და, აჰა, ესერა, მეცა, ძე მისი, ვაშენებ სახლსა სახელისათს უფლისა ღმრთისა ჩემისა წმიდა-ყოფად იგი მისა კუმევიდ საკუმეველი წინაშე მისსა და სარგებელი მარადის და შეწირვად მსხუერპლები სამარადისო განთიად, მწუხარი და შაბათთა და ახალთუეთა დღესასწაულთა უფლისა ღმრთისა ჩუენისათა საუკუნოდ ესე ისრაჴლსა ზედა.

5. და სახლსა, რომელსა ვაშენებ მე, დიდ არს, რამეთუ დიდია ღმერთიცა ჩუენი უფროს ყოველთა ღმერთთა.

6. და ვინმე შეუძლოს შენებად მისა სახლი? რამეთუ ცანი და ცანი ცათანი ვერ იტურთვენ დიდებასა მისსა და ვინ ვარ მე, რომელი უშენებ მას სახლსა? არამედ კუმევიდ ზოლო საკუმეველისა წინაშე მისსა.

7. და აწ მომივლინე მე კაცი ბრძენი და მეცნიერი მოქმედი ოქროთა და ვეცხლითა, პილენძითა და რკინითა ძოწეულითა და მეწამულითა და ვიაკინთოთა და რომელმან იცოდის ქანდაკება ქანდაკისა ბრძენთა თანა ჩემთა ჰურიასტანს და იერუსალიმს, რომელი მომზადა დავით, მაშმან ჩემმან.

11. განკითხვედ S. 13. იქლიმდ S. 1. უფლისა S. 2. მკუთელი S. ქსა S. 4. უფლისა S. ღმრთისა S. წმიდა S. მსხუერპლები S. ახალთუეთა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 6. ცანი S. დიდებასა S. 7. ვიაკინთო S.

* 3 მეთ. 10. დ. 26. ** 3 მეთ. 10. დ. 27. *** 3 მეთ. 5. ა. 2.

8. და მომიძღუანე მე ძელი ნიქსა, ფიქსა და საროსა ლიბანით, რამეთუ მე ვიცი, ვითარმედ მონათა შენთა იციან კაფა ლიბანით. აჰა, ესერა, მონანიცა ჩემნი მონათა შენთა თანა მივიდენ,

9. რათა მომიშადონ მე ძელნი მრავლად, რამეთუ სახლსა რომელსა მე ვაშენებ, დიდ არს და დიდებულ.

10. და, აჰა, ესერა, მოქმედთა მათ, რომელნი კაფდენ ძელსა, მივეც საზრდელად მათ იფქლი ნიჭად მონათა შენთა ოც ათასი საწყაული, და ოც ათასი საწყაული ქრთილისა, და ღვინისა საწყაული ოც ათასი და ზეთის საწყაული ოც ათასი.

11. და თქუა ჰირამ, მეფემან ტუროსისამან, წიგნითა და მოუძღუნა სოლომონს, ვითარმედ: სიყუარულითა უფლისა ერისა მისისათა მოგცა შენ მეფედ მათ ზედა.

12. და თქუა ჰირამ: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რომელმან ქმნა ცა და ქუეყანა, რომელმან მოსცა დავითს მეფესა ძე ბრძენი და მეცნიერი გულისხმის-ყოფისა და სწავლულებისა, რომელმან უშენოს სახლად უფალსა და სახლი სამეუფო თვისი.

13. და აწ მივივლინე შენ კაცი ბრძენი და რომელმან იცის მეცნიერებაჲ—ჰირამ, მონა ჩემი.

14. დედა მისი ასულთაგან დანისთა, და მამა მისი — კაცი ტურელი, იცის საქმე ოქროთა და ვეცხლითა, პილენძითა და რკინითა, ქვითა და ძელითა, და ქსეა ძოწეულითა და იაკინთითა და ბისონითა მეწამულითა, ქანდაკებად ქანდაკისა და განზრახვად ყოველივე განზრახვა, რომელნიცა მოსცე მას ბრძენთა შენთა თანა და ბრძენთა დავითის, მეფისა ჩემისა და მამისა შენისათა.

15. და აწ იფქლი და ქრთილი და ზეთი და ღვინო, რაოდენი თქუა უფალმან ჩემმან, მონათა შენთათჳს მოუძღუანენ.

16. და ჩუენ მოკვაფოთ ძელი ლიბანით ყოვლისაებრ საჯმრისა შენისა. და მოვილოთ იგი ტივებითა ზღუად იოპესა. და შენ აღიღე იგი იერუსალმად.

17. და შეკრიბა სოლომონ ყოველი კაცი მწირი ქუეყანისა ისრაელისა: შეპდგომად აღრაცხისა მის, რომელნი-იგი აღრაცხნა დავით, მამამან მისმან, და იპოვნეს ასერგასის ათას და სამ ათას ექუსას.

18. და ყო მათგან სამეოცდაათი ათასი ზურგით მოტურთე და ოთხმეოცი ათასი მკუეთელი ქვისა და სამ ათას ექუსასი მაწუეველი მოქმედთა ზედა ერისა.

3

1. *და იწყო სოლომონ შენებად სახლისა უფლისა იერუსალმს, მთასა მას ამორიასა, სადა-იგი ეჩუენა უფალი დავითს, მამასა მისსა, ადგილსა მას, რომელი განშადა დავით, **კალოსა ორნიასსა, იებუსელისასა.

2. და იწყო შენებად თთუესა მეორესა, წელსა მეოთხესა მეფობისა მისისასა.

8. ლიბნით S. 11. უფლისა S. 14. ქვათა S. 15. რაოდენი S. 16. ზღუად S. 17. ისრაელისა S. 18. მკუთელი S. ქსა S. მაწუეველი S. 1. უფლისა S. ერუსნა S. 2. თთუესა S.

* 3. მ-ფთ. '6. ა. 1. ** 2. მ-ფთ. 24. გ. 18. 1. ნეშტთ. 21. გ. 18. და. 26.

3. და ესრეთ იწყო სოლომონ შენებად სახლისა უფლისა: სიგრძე წყრითი განზომა პირველი სამეოც წყრთა და სიგრცე ოცი წყრთა.

4. და წინაშე ბქეთა ელამი-წინაშე პირსა მის ტაძრისასა და სიგრძე წინა-შე სივრცესა მის ტაძრისასა ოც წყრთა და სიმაღლე წყრითთა ას და ოც. და შორჩუნა იგი შინაგან ოქროთა წმიდითა.

5. ტაძარი იგი დიდი მორჩუნა ძელითა ნაძუსათა და მოქმნა იგი ლესვით ოქროთა წმიდითა და გამოკრა მას ზედა ქანდაკები, დანაკისა კულდები და ჯაჭუები დამოკიდებულად.

6. და შეამკო ტაძარი იგი ქეთა პატიოსნითა დიდებულად. და ოქროთა განჩუნა იგი ფარუემისათა.

7. და მოქმნა ოქროთა სახლი იგი და კედელნი. და ბქენი და სართულები და კარები ოქროთა და გამოქანდაკა ქერობინები კედელთა.

8. და ქმნა სახლი იგი წმიდა: სიგრძე მისი წინაშე პირისპირ ოც წყრთა, და სივრცე მისი ოც წყრთა. და მოლესა იგი ოქროთა წმიდითა ქერობინებად ექუსასითა ტალანტითა.

9. და სასწორი სამსჭუალთა სასწორი ერთისა ერგასის სიკილა ოქროსა და ქორი იგი მოქმნა ოქროთა.

10. და ქმნა სახლსა მას შინა წმიდასა წმიდათასა ქერობინნი ორნი ქმნულნი ძელთაგან და შემოსნა იგი ოქროთა.

11. და იყუნეს ფრთენი იგი ქერობინთანი სიგრძით წყრითთ ოცი, და ფრთე ერთი წყრითთ ხუთ მისწულებოდა კედელსა მას ტაძრისასა, ფრთე იგი მეორისა მის წყრითთა ხუთ და მისწულებოდა ფრთესა ქერობინსა მის ერთისა.

12. და ფრთენი მეორისა ქერობინისა ხუთ წყრთა კედლამდი მის ტაძრისა და ფრთე იგი სხუა ხუთ წყრთა მოკიდებული ფრთისა სხუსა მის ქერობინისა.

13. და ფრთენი იგი ქერობინთანი განმარტებულ იყუნეს ოც წყრთა და იგინი დგეს ფერჯთა ზედა მათთა და პირი მათი ტაძრად კერძო.

14. *და ქმნა კრეტსაბმელი ვიაკინთესაგან და ძოწეულისა და მეწამულისა და ბისონისა და გამოაქსოვა მას ქერობინი.

15. და აღმართნა წინაშე ტაძრისა მის ორნი სუეტნი, და იყო წყრითთა ოცი და ათხუთმეტ სიმაღლე მათი. **და სუეტისთაენი მათნი ხუთ-ხუთ წყრთა.

16. და ქმნა ჯაჭუედნი ბადისსახედ გარდამოტევებულად და სერსეროთი დაბირს და დაასხნა იგინი ზედა სუეტსა თავთა მათ და ქმნა მროწეულაკება ასი და მოასხა გარდამოკიდებულთა მათ და დადგნა სუეტნი იგი წინაშე ტაძრისა მას: ერთი მარჯუენით კერძო და ერთი მარცხენით და უწოდა მას სახელი მარჯუენითსა მას წარმართებულეზა და სახელი მარცხენითსა მას „ძლიერებდა“.

3. უფლისაჲ S. 4. შინაგანი S. 6. ქეთა S. 8. წმიდაჲ S. 10. წმიდა S. 12. სხუაჲ S. 15. სუეტნი S. სუეტისთაენი S. 16. ჯაჭუედნი S. სუეტსა S. სუეტნი S. მარჯუენით S. მარჯუენითსა S.

* მთე. 27. 3. 51. ** იერემ. 52. ე. 22.

4

1. და ქმნა საკურთხეველი ოვალისა, ოც წყრთა სიგრძე და ოც წყრთა სივრცე და სიმაღლე მისი ათ წყრთა.
2. და ქმნა ზღუჲა იგი რვალისა დასხმით ათ წყრთა საზომი მისი მრგვალი გარემო და ხუთ წყრთა სიმაღლე და გარემო ოცდაათ წყრთა.
3. და მსგავსება ზეარაკთა ქუეშე მისა გარემოს ათსა წყრთასა და გარემოადგს საბანელსა მას გარემო, რამეთუ გარემოადგნეს ზუარაკნი იგი გარემოდნობასა მას მისსა, ოდეს იქმოდეს მათ.
4. რამეთუ ყუნეს ათორმეტ ზუარაკნი და სამნი იგი ხედვიდეს ჩრდილოთ კერძო, და სამნი იგი ხედვიდეს შვისა დასავლად, და სამნი იგი ხედვიდეს სამხრად, და სამნი იგი ხედვიდეს შვისა აღმოსავლით. და ყო ზღუჲა იგი მათ ზედა და იყუნეს თავნი მათნი გამართ და ბოლოები მათი შემართ.
5. და იყო სიზრქე ზღვსა მის ციდა ერთ და ბაკონი მისნი, ვითარცა ბაკო სასუმელისა გამოქანდაკებულ მცენარედ სახედ შროშნისა და შთაისხის საწყაული სამ ათასი.
6. და აღასრულა და ქმნა ათი იგი საბანელი და დადგა ხუთი იგი მარჯვენით და ხუთი იგი მარცხენით განრცხად მათ შიგა საქმე იგი ყოვლად დასაწველად და გამოწმედად და მათ შინა და ზღუჲა იგი საბანელად მდდელთა მას შიგა.
7. და ქმნა სასანთლენი ოქროსანი ათნი მსგავსად სამართლისავე მათისა და დადგნა ტაძარსა მას შინა, ხუთნი მარჯვენით და ხუთნი მარცხენით.
8. და ქმნა ლანკნები ათი ოქროსა და დადგნა იგინი ტაძარსა მას შინა. ხუთი მარჯვენით და ხუთი მარცხენით და ქმნა ფიალები ოქროსა ასნი.
9. და ქმნა ეზო იგი მდდელთა და ეზო იგი დიდი და კარები ეზოსა, კარები მათი მორჩუნვიდნი რვალითა.
10. და ზღუჲა დადგა კიდით კერძო ტაძარსა მას მარჯვენით შვისა აღმოსავლით წინაუკუნ.
11. და ქმნა ქირამ ფუცხუები და საცეცხურები და ლანძხ იგი საკურთხევისა და ყოველი კურქელი მისი. და აღასრულა ქირამ საქმედ ყოველი საქმარი სამსახურებელი, რომელი უქმნა სოლომონ მეფესა სახლისათჳს უფლისა,
12. ორნი იგი სუეტნი მათ ზედა გოლოლათნი და ხარისხნი და სუეტთა ზედა სამაგდრები ქოთარეთსა მას და თავთა ზედა სასვეტთა მათ ორთასავე ორი ბადისსახე დაფარვად თავთა მათ ქოთარეთთასა, რომელი-იგი თავთა მათ ზედა სუეტთასა.
13. და ეყუნები ოქროსა ოთხასი ესხა ორთა მათ ბადეთა და ორი სახე ბროწეულაკები თუთო მას ბადესა ესხა დასაფარველად ორთა მათ გოლოლათთა ქოთარეთთასა, რომელი-იგი იყუნეს ზედა კერძო სუეტთა მათ
14. და მექონოთთა მათ ქმნა ხარისხნი ათნი. საბანელნი იგი, რომელ ქმნა მექონოთთა მათ ზედა,
15. და ზღუჲა იგი ერთი და ზეარაკები იგი ათორმეტი ქუეშე მისსა.

2. საზომი — „მი“ ჩამატებულია. 3. ქუეშე S. 4. ხედვდეს S. ხედვდეს S. ხედვდეს S. ხედვდეს S. ზღუჲა S. 5. შორშნისა S. 6. განრცხად S. 11. ფუცხუები S. უფლისა S. 12. სუეტნი S. სუეტთას S. 13. ბროწეულაკები S. სუეტთა S. 15. ქუეშე S.

16. და ფერკთ სადგმელი და აღსაპყრობელნი და სიავები და ფუცხუებები და ყოველი სამსახურებელი ჭურჭელი მათი, რომელ ქმნა ქირამ და აღმოართვა იგი მეფესა სოლომონს ტაძრად უფლისა, წმიდისაგან რეალისა,

17. რომელი გამოადნო მეფემან ადგილსა იორდანისასა, სიზრქესა ქუეყანისასა, სახლსა სოქოთისსა და შორის სადათასა.

18. და ქმნა სოლომონ ყოველივე ჭურჭელი სიმრავლედ ფრიად, რამეთუ არა დააკლდა სასწორი რეალისა.

19. და ქმნა სოლომონ ყოველი ჭურჭელი სახლისა უფლისა საკუროთხეველი ოქროსა და ტაბლები და მას ზედა პური შესაწირავისა,

20. და სასანთლები მათ ზედა სანათებულად მსგავსად სამაროლისა და წინაშე პირსა დაბირისასა ოქროსაგან წმიდისა,

21. და მარწუხნი მათნი და სანთელნი მათნი,

22. და თიანლები და ფილები და საცეცხურები ყოველივე ქმნა ოქროსაგან წმიდისა, და კარი იგი შინაგანი სახლისა მის წმიდისა წმიდათასა კართა ტაძრისა და მის სახლისათანი ოქროსანი.

5

1. * და აღასრულა ყოველი საქმარი, რომელი ქმნა სოლომონ სახლსა უფლისასა. და შეიღო სიწმიდედ დავითის, მამისა თვისისა, ოქრო და ვეცხლი და ყოველი ჭურჭელი მისცა საუნჯესა სახლისა უფლისასა.

2. მაშინ შეკრიბნა სოლომონ ყოველნი მოხუცებულნი ისრაჴლისანი და ყოველნი მთავარნი ტომებისანი, წინამძღუარნი ნათესავისა ისრაჴლისანი იერუსალმად აღმოღებად კიდობნისა შჯულისა უფლისა ქალაქით დავითისით, ესე არს სიონი.

3. და მოვიდეს და მოკრბეს მეფისა ყოველნი კაცნი ისრაჴლისანი დღესასწაულსა მას. ესე არს თუე მეშუდე.

4. და მოვიდეს ყოველნი მოხუცებულნი ისრაჴლისა და აღიღეს ყოველთა ლევიტელთა კიდობანი.

5. და კარავი იგი საწამებელისა და ყოველი ჭურჭელი წმიდად, რომელი იყო კარავსა შინა და მოიღეს კიდობანი იგი მღდელთა და ლევიტელთა.

6. და მეფემან სოლომონ, ყოველმან კრებულმან ისრაჴლისამან და მოშინა და რაოდენნი შემოკრებილ იყუნეს წინაშე კიდობნისა მის, დასწყუედდენ ზუარაკებსა და ცხოვარსა, რომლისა არა იყო რიცხვ და არცა აღითვალოს სიმრავლისაგან.

7. და შეიღეს მღდელთა კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა და დადგეს იგი ადგილსა თვისსა და დაბირსა მას საფასესა ტაძრისასა და წმიდასა მას წმიდათასა ქუეშე ფრთეთა ქერობინთასა.

8. და განეპყრნეს ქერობინთა მათ ფრთენი მათნი ადგილსა მას კიდობნისასა. და ჰფარვიდეს ქერობინნი იგი კიდობანსა მას და აღსაღებელსა მას მისსა ზედა კერძო.

16. ფურცხუები S. უფლისა S. რეარისა S. 19. უფლისა S. 2. იელუსარემდ S. უფლისა S. 3. თუმ S. 6. სწყუედდენ S. 7. უფლისა S. ქუეშემდ S.

* 3. მგთ. 7. ზ. 9. და. 8. თ. 1.

9. და გამოემარტნეს აღსაღებელნი იგი და იხედებოდეს აღსაპყრობელთა მათ მწვერვალნი იგი წმიდათაგან წინაშე პირსა დაბირისასა და არა იხედვე-ბოდეს გარეშე. და იყუნეს მუნ ვიდრე აქა ღღემდე.

10. და არა რა იყო სხუა კიდობანსა მას შინა, გარნა ორნი იგი ფიცარნი, რომელნი დასხნა მოსე ქორებს, რომელი-იგი მოსცა სჯული უფალმან გამოს-ლევასა მას ძეთა ისრაელისათა ქუეყანით ეგვიპტით.

11. და იყო, რაჟამს გამოვიდეს მღღელნი იგი სიწმიდეთა მათგან, რამეთუ ყოველნი, რაოდენნი იპონეს მუნ, განწმინდეს, რამეთუ არა იყუნეს განწესე-ბულ დღითიდღედსა მას მსახურებასა.

12. და ლევიტელნი იგი მეფსალმუნენი, ყოველნი ძენი ასაფისთანნი, ემა-ნისნი და იდუთუმისნი, ძენი მათნი და ძმანი მათნი, რომელთა ემოსა სამოსე-ლი ბისონისა წინწილათა და სტურითა და ებნითა დგეს წინაშე საკურთხეველ-სა, და მათ თანა მღღელნი ასდაოცნი სცემდეს ნესტვებსა.

13. და იყო ერთ კმაჲ ნესტუებისა მის და გალობისა კმათა ყოველთა ერთ კმაჲ. აღსარებად და ქადაგებად უფლისა და ვითარცა აღიმაღლეს კმაჲ ნეს-ტუთა და წინწილთა და ებნითა და ფსტურითა მით საგალობელითა და იტყო-დეს: აუარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუეთუ არს წყალობა მისი. და სახლი იგი აღივსო ღრუბლითა დიდებისა უფლისათა.

14. და ვერ ეძლო მღღელთა მათ დგომად და მსახურებად პირისაგან მის ღრუბლისა, რამეთუ აღავსო დიდებამან უფლისამან სახლი იგი ღმრთისაჲ.

6

1. მაშინ თქუა სოლომონ: *უფალმან თქუა დამკვდრება წყუღიადსა შინა.

2. და მე ვაშენე სახლი სახელისა შენისა წმიდისა შენდად და განმზადე-ბული სამკვდრებელად საუკუნოდ.

3. და მოიქცია მეფემან პირი თუხი და აკურთხა ყოველი იგი კრებული ისრაელისა, და ყოველი ერი ისრაელისა წინაშე დგა. და თქუა:

4. კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რომელი იტყოდა პირითა თუსითა და ვითის მიმართ, მამისა ჩემისა, და კელითა თუსითა აღასრულა

5. და თქუა: მიერ დღითგან, ვინათგან აღმოვიყუანე ერი ჩემი ქუეყანით ეგვიპტით, არა გამოვიჩიე ქალაქთა შინა ყოველთა შორის ტომთა ისრაელისათა შენებად სახლისა, რათამცა სახელი ჩემი მუნ და არა გამოვიჩიე კაცი მთავარად ყოფად ერისა ჩემისა ისრაელისა.

6. და გამოვიჩიე იერუსალმში ყოფად სახელი ჩემი მუნ და გამოვიჩიე დავითის შორის, რათა იყოს ზედა ერსა ჩემსა ისრაელსა.

7. და იყო გულსა დავითის, მამისა ჩემისასა, შენებად სახლი სახელისა-თუს უფლისა ღმრთის ისრაელისა.

8. და ჰრქუა უფალმან დავითს, მამასა ჩემსა: ამისთვის, რამეთუ იყო გულ-სა შენსა შენებად სახლი სახელისა ჩემისათუს, კეთილად ყავ, რამეთუ იყო გულსა შენსა.

9. გამოემარტნეს S. 10. რაჲ S. სხუაჲ S. 11. რაოდენნი S. 13. ნესტუებისა S. კმაჲ S. უფ-ლისა S. 14. დიდებამან S. 7. უფლისა S. ღმრთისა S.

* 3 მ-ფთ. 8. ბ. 12.

9. ხოლო არა შენ მიშენო სახლი, არამედ ძე შენი, რომელი გამოვიდეს წელთაგან შენთა, ამან მიშენოს სახლი სახელისა ჩემისათვის.

10. და აღადგინა უფალმან სიტყუად თვისი, რომელსა იტყოდა: დავდეგ მე ღავთის წილ, მამისა ჩემისა, და დავჯედ საყდარსა ისრაჴლისასა, ვითარცა იტყოდა უფალი და ვაშენე სახლი ესე სახელისათვის უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა.

11. და დავდეგი კიდობანი შჯულისა უფლისაჲ, რომელი მოსცა ისრაჴლისა.

12. და დადგა სოლომონ წინაშე საკურთხეველსა უფლისასა და წინაშე ყოვლისა კრებულისა ისრაჴლისა და განიპყრნა კელნი თვისნი.

13. რამეთუ ქმნა სოლომონ ხარისხი რვალისა, და აღმართა იგი შორის ეზოსა მას ტაძრისასა, ხუთ წყართა სიგრძე მისი და ხუთ წყართა სივრცე მისი და სამ წყართა სიმაღლე მისი. და აჰჴდა მას ზედა და დავარდა მუჯლთა ზედა თვისთა წინაშე ყოვლისა კრებულისა ისრაჴლისა და განიპყრნა კელნი თვისნი ზეცად.

14. და თქუა: უფალო ღმერთო ისრაჴლისაო! არა ვინ არს მსგავს შენდა ღმერთი ცათა შინა და არცა ქუეყანასა ზედა, რომელმან დაუმარხი აღ-თქმა და წყალობა მონათა შენთა წინაშე, რომელნი ვლენან შენსა ყოვლითა გულითა,

15. რომელი დაუმარხე დავითს, მონასა შენსა, მამასა ჩემსა, რომელსა ეტყოდე მას და სთქუე, და იტყოდე პირითა შენითა, და კელითა შენითა აღასრულე, ვითარცა-ესე დღეს.

16. და აწ ღმერთო, ღმერთო ისრაჴლისაო! დაუმარხე მონასა შენსა დავითს, მამასა ჩემსა, რომელსა ეტყოდე მას და სთქუე: არა მოაკლდეს კაცი შენი მდგომარე ჩემ წინაშე და მჯდომარე საყდარსა ისრაჴლისასა, არამედ ძეთა შენთა დაიმარხნენ გზანი მათნი, რათა ვიდოდინან შჯულსა ჩემსა, ვითარცა-იგი ჰუდოდე შენ წინაშე ჩემსა.

17. და აწ, უფალო, ღმერთო ისრაჴლისაო, სარწმუნო იქმენინ სიტყუად შენი, ვითარცა ეტყოდე მონასა შენსა დავითს.

18. უკუეთუ ჰეშმარიტად დაიმკდროს ღმერთმან კაცთა თანა ქუეყანასა ზედა? უკუეთუ ცა და ცანი ცათანი ვერ კმა არიან; და რა არს სახლი ესე, რომელი ვაშენე?

19. და აწ მოხედო ლოცვასა მონისა შენისასა და ვედრებასა ჩემსა, უფალო ღმერთო, სმენად ვედრებისა და ლოცვისა, რომელსა მონა შენი ილოცავს შენ წინაშე დღეს,

20. რათა იყუნენ თუალნი შენნი ახილულ სახლსა ამას ზედა დღე და დამე ადგილსა ამას, რომლისა სთქუე წოდებად სახელი შენი მუნ, რათა ისმინო ლოცვა, რომელსა ილოცავს მონა შენი ადგილსა ამას.

21. და ისმინო ვედრებად მონისა შენისა და ერისა შენისა ისრაჴლისა, რაოდენსა ილოცვიდენ ადგილსა ამას, და შენ ისმინე ადგილსა სამკვდრებელსა შენსა ზეცით და ისმინო და ღმრთობა-ყო.

22. და თუ ცოდოს კაცმან მოყუისისა მიმართ თვისისა და მოიღოს მის ზედა წყევა, რათა წყეოს იგი, და მოვიდეს და დადგეს წინაშე საკურთხეველსა სახლსა ამას შინა.

23. და შენ ისმინე ზეცით ზეცათა, და ჰყო და უსაჯო მონათა შენთა მოგებად უსჯულოსა მას და მიცემად გზანი მისნი თავსა მისსა, და განამართლო მართალი იგი და მიაგო კაცად-კაცადსა სიმართლისაებრ თვისსა.

24. და უკუეთუ იძლიოს ისრაელი წინაშე მტერთა მისთა, უკუეთუ შეგცოდონ შენ და მოიქცენ და აღვიარონ სახელითა შენითა, და ილოცვიდეს და გვედრებოდინ წინაშე შენსა სახლსა ამას.

25. და შენ ისმინე ზეცით და მლხინებელ ექმენ ცოდვასა ერისა შენისა ისრაელისსა და მოაქციენ იგინი ქუეყანასა ამას, რომელი მიეც მათ და მამათა მათთა.

26. და უკუეთუ დაეყენოს ცა და არა იყოს წუმა, რამეთუ შეგცოდონ შენ და ილოცვიდენ ადგილსა ამას და აქებდენ სახელსა შენსა, და მოიქცენ ცოდვათა მათთაგან, რაჟამს დამდაბლდენ იგინი.

27. და შენ ისმინე მათი ზეცით და მლხინებელ ექმენ ცოდვათა მონათა შენთასა და ერისა შენისა ისრაელისასა, რათა აუწყო მათ გზად იგი კეთილი, რათა ვიდოდინ მას ზედა და მოეც წუმა ქუეყანასა შენსა, რომელი მოეც ერსა შენსა სამკვდრებელად.

28. გინა თუ სიყმილი იყოს ქუეყანასა ზედა, გინა თუ სიკუდილი იყოს ქუეყანასა ზედა, ხორშაკი და გუნი, გინა მკალი, გინა ბუზი, ანუ თუ აჭირვებდეს მათ მტერი წინაშე ქალაქთა მათთა და ყოველივე გუემა.

29. და ყოველი ლოცვა და ყოველი ვედრებაჲ, რომელი-რა იყოს ყოველისა კაცისა და ყოვლისა ერისა შენისა ისრაელისა, უკუეთუ ცნას კაცმან შინება გულსა თვისსა და უძლურებაჲ თვისი და განიბყრნეს კელნი თვისნი სახლსა ამას შინა.

30. და შენ შეისმინე მისი ზეცით, გამზადებულით შენით სამკვდრებელით, და ულხინო და მისცე კაცსა გზისაებრ თვისისა, ვითარცა სცნა გული მისი, რამეთუ შენ მხოლომან იცნი გულნი ძეთა კაცთანი,

31. რათა ეშინოდის გზათა შენთათს ყოველთა დღეთა, რაოდენთაცა ცოცხალ იყუნენ იგინი პირსა ზედა ქუეყანისასა, რომელი მოეცა მამათა ჩუენთა.

32. და ყოველი უცხო, რომელი არა იყოს ერისაგან ისრაელისა და მოვიდეს ქუეყანით შორით სახელისათს შენისა დიდისა და კელისა შენისა მტკიცისა და ნკლავისა შენისა მაღლისა, და მოვიდენ და ილოცვიდენ ადგილსა ამას.

33. და შეისმინენ ზეცით, ვანმზადებულით სამკვდრებელით შენით, და ჰყო ყოვლისა მისებრ, რამათსაცა გხადოდის შენ უცხოთესლი იგი, რათა იცნან სახელი შენი ყოველთა ერთა ქუეყანისათა და ეშინოდის შენდა, ვითარცა ერსა შენსა ისრაელსა, რათა საცნაურ იყოს, რამეთუ წოდებულ არს სახელი შენი სახლსა ამას ზედა, რომელი ვაშენე.

34. უკუეთუ განვიდეს ერი შენი ბრძოლად მტერთა მისთა გზასა მას, რომელსა მიაველინენ იგინი და ილოცვიდენ შენდამი გზასა ამას ქალაქისა ამის, რომელი გამოირჩიე და სახლი, რომელი ვაშენე სახელისა შენისათს.

35. და შენ შეისმინე ვედრებისა მათისა და ლოცვისა მათისა და ყავ ზეცით სამართალი მათი.

36. რამეთუ შეგცოდონ შენ, *რამეთუ არა ვინ არს კაცი, რომელმან არა ცოდოს, და მოსრნე იგინი და მისცნე იგინი წინაშე პირსა მტერთასა, და წარტყუნენ იგინი წარმტყუენველთა მათთა ქუეყანად მტერთა, ქუეყანად შორად, გინა მახლობელად.

37. და მოიქცენ გულითა ქუეყანათა მათთა, ვიდრე-იგი წარტყუნენ მუნ და მოიქცენ და გვედრებოდინ შენ ქუეყანასა მას ტყუეობისა მათისასა და იტყოდინ: ვცოდეთ და უსჯულობაჲ ვყავთ, და სიცრუესა შინა ვიდოდეთ ჩუენ.

38. და მოიქცენ შენდა ყოვლითა გულითა და ყოვლითა სულითა მათითა ქუეყანისა მისგან წარმტყუენველთა მათთასა და ილოცვიდენ გზასა ქუეყანისა მათისასა, რომელი მიეც მამათა მათთა და ქუეყანასა ქალაქისა მის, რომელი გამოირჩიე და სახლისა, რომელი ვაშენე სახელისა შენისათჳს.

39. და ისმინო მათი განზადებულთ სამკვდრებელთ შენით ლოცვისა მათისა და ვედრებისა მათისა, უფალო, ღმერთო ჩუენო, და ჰყო სამართალი და მღწიებელ ეყო ერსა, რომელმან შეგცოდოს შენ.

40. და აწ იყუნენ, უფალო, თუალნი შენნი ახილულ და ყურნი შენნი მსმენელ ვედრებასა ამის ადგილისასა.

41. **და აწ აღდგე, უფალო, ღმერთო, განსასუენებელსა შენსა, შენ და კიდობანი ძლიერებისა შენისა მღდელთა შენთა, უფალო ღმერთო, შეიმოსონ ცხორება და ძენი შენნი იხარებდენ კეთილსა შინა.

42. უფალო, ღმერთო, ნუ გარემიიქცევ პირსა შენსა ცხებულისაგან შენისა! მოიკსენე წყალობაჲ დავითისი, მონისა შენისა!

7

1. ***ვითარცა აღასრულა სოლომონ ლოცვა ესე, ცეცხლი გარდამოვდა ზეცით და შეჰამა მსხუერპლები იგი ყოვლად დასაწუელი, და დიდებამან უფლისამან აღავსო ტაძარი იგი.

2. და მღდელთა მათ უფლისათა ვერ ეძლო შესლვად სახლსა უფლისასა მას ეჰმა შინა, რამეთუ აღავსო დიდებამან უფლისამან სახლი იგი.

3. და ყოველნი ძენი ისრაელისანი ზედვიდეს გარდამომავალსა მას ცეცხლსა და დიდებაჲ უფლისაჲ იყო სახლსა მას ზედა. და დაეცნეს პირსა მათსა ზედა და თაყუანი-სცეს და აქებდეს უფალსა. აღუარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობა მისი.

4. და შეფე და ყოველი ერი დასწყუედდეს საკლავებსა წინაშე უფლისა.

5. და ****დასწყუდა სოლომონ საკლავები ზუარაკები ოცდარორი ათასი, და ყო მეფემან სატფურებაჲ სახლისა მის უფლისაჲ და ყოველმან ერმან.

36. წარტყუნენა S. წარმტყუენველთა S. 37. წარტყუნენ S. ტყუეობისა S. სიცრუესა S. 38. წარმტყუენველთა S. ილოცვიდენ S. 39. ლოცვა S. 41. განსასუენებელსა S. 1. მსხუერპლები S. დასაწუელი S. უფლისამან S. 2. უფლისათა S. 3. ზედვიდეს S. ჰყალობა S. 4. დასწყუედდეს S. 5. უფლისაჲ S. და ყოველმან ყოველმან S.

* 3 მფთ. 8. ე. 46. ეკლე. 7. გ. 21. 1. იე. 1. დ. 8. ** ფს-ნი. 131. ბ. 8. *** 2. მკბ. 2. გ. 10. **** 3 მფთ. 8. ზ. 63.

6. და მღდელნი იგი დგეს ზედა საცოსა მათსა და ლევიტელნი საგალობლითა უფლისათა დაეითის მეფისა აღსარებად წინაშე უფლისა, რამეთუ საუკუნე არს წყალობაჲ მისი ვალობითა დაეითისითა კელითა მათითა. და მღდელნი იგი სცემდეს ნესტუსა წინაშე მათსა და ყოველი ისრაშლი დგა.

7. და განწმიდა სოლომონ საშუალი იგი ეზო სახლისა უფლისა, რამეთუ მუნ შესწირა ყოვლად დასაწუელები იგი და ცმელი იგი ცხორებისა, რამეთუ საკუროთხეველი იგი რველისა, რომელი კმნა სოლომონ, ვერ კმა იყო დატეკნად ყოვლად დასაწუელთა მათ და მანასა და ცმელსა.

8. და ყო სოლომონ დღესასწაული მას ეამსა შუდ დღე და ყოველი ისრაშლი იყო მის თანა, და კრებული დიდი ფრიად შესავალთაგან ემათისად ვიდრე კევადმდე ეგვბტისა.

9. და ყო დღესა მას მერვესა განსლვა, რამეთუ სატფურებაჲ იგი საკუროთხევლისა ყო შუდ დღე დღესასწაული.

10. და ოცდამესამესა დღესა თთუესა მის მეშუდნისასა წარავლინა ერი იგი საყოფელად თჳსა სიხარულითა და გულქველებითა და კეთილითა მათ ზედა, რაოდენი უყო უფალმან დაეითს და სოლომონს და ისრაშლსა, ერსა თჳსსა.

11. *და აღსარულა სახლი იგი უფლისაჲ და სახლი იგი მეფისა და ყოველი, რაცა უნდა სულსა სოლომონისასა საქმედ სახლსა უფლისასა და სახლსა თჳსსა, ყოველივე წარემართა.

12. და ეჩუენა ღმერთი სოლომონს ღამესა და ჰრქუა მას: ვისმინე ლოცვისა შენისა და გამოვირჩიე ადგილი ესე თავისა ჩემისა სახლად შესაწირავთა.

13. უკუეთუ შევიპყრა ცა და არა იყოს წჳმა, უკუეთუ უბრძანო მკალსა შექმად ზეთა, უკუეთუ მოვავლინო სიკუდილი ერსა ზედა ჩემსა.

14. და უკუეთუ შეიკდიმის ერმან ჩემმან, რომელთა ზედა წოდებულ არს სახელი ჩემი და ილოცვიდეს და ეძიებდენ პირსა ჩემსა, და მოიქცენ გზათა მათთაგან ბოროტთა, მაშინ მე ვისმინო მათი ზეცით და მლხინებელ-ვეყო ცოდვათა მათთა და განვკურნო ქუეყანა მათი.

15. და აწ თუალნი ჩემნი იყუნედ ახილულ და ყურნი ჩემნი მსმენელ ლოცვისა ამის ადგილისასა.

16. და აწ გამოვირჩიე და წმიდა-ვეყავ სახლი ესე, რათა იყოს სახელი ჩემი მუნ ვიდრე საუკუნოდ, და იყუნეს თუალნი ჩემნი და გული ჩემი მუნ ყოველთა დღეთა.

17. და უკუეთუ შენ ხვდოდი წინაშე ჩემსა, ვითარცა დაეით, მამა შენი, და ჰყო ყოვლისა მისებრ, რომელი მე გამცნო შენ, და ბრძანებანი ჩემნი დანიარხნე და სამართალნი ჩემნი შეიწყნარნე.

18. და მე აღუმართო საყდარი მეფობისა შენისა, ვითარცა აღუთქუ დავითს, მამასა შენსა, და ვარქუ: არა მოაკლდეს კაცი შენი წინამძღუარი ისრაშლისაგან.

6. უფლისა S. 7. უფლისა S. ყოვლად დასაწუელები S. 10. თთუესა S. რაოდენ-
ის S. 12. ეჩუენა S. ლოცვისა S. 14. ილოცდეს S. 16. წმიდა S. 17. შეიწყნარნე S.

* 3. მფთ. 9. ა. 1.

19. და უკუეთუ გარემიიქცეთ თქუენ და დაუტევნეთ ბრძანებანი ჩემნი და წინებანი ჩემნი, რომელნი მიგცნე წინაშე თქუენსა, და მიხედეთ და კმსახურებდეთ ღმერთთა უცხოთა და თაყუანი-სცემდეთ მათ.

20. აღვიხუნე თქუენ ქუეყანისა ამისგან, რომელი მიგეც თქუენ და სახლი ესე, რომელი გავწმიდე სახელისათჳს ჩემისა, განვაგდო პირისაგან ჩემისა და მივსცე ეგე იგავად და სათხრობელად ყოველთა შორის თესლთა.

21. და სახლსა ამას მალალსა ყოველი, რომელი თანაწარვიდოდის, განუკრდეს და თქუას: რასათჳსმე ესრეთ უყო, უფალმან ქუეყანასა ამას და სახლსა ამას?

22. და თქუან: რამეთუ დაუტევეს უფალი, ღმერთი მამათა მათთა, რომელმან გამოიყვანა ივინი ქუეყანით ეგვიპტით, და კმსახურებდეს ღმერთთა უცხოთა და თაყუანი-სცემდეს მათ და კმონებდეს მათ, რომელ-იგი არა იცოდეს, ამისთვის მოაწია მათ ზედა ყოველი ესე ბოროტი.

8

1. და იყო შემდგომად ოცისა წლისა, რომელთა შინა აშენა სოლომონ სახლი იგი უფლისაჲ და სახლი თვისი,

2. და ქალაქნი იგი, რომელნი მოსცნა ქირამ სოლომონს, და აღაშენა ივინი სოლომონ და დაამკუდრნა მათ შინა ძენი იგი ისრაჴლისანი.

3. და მოვიდა სოლომონ ემათად სობაკისა და განამტკიცა იგი,

4. და აღაშენა თოდომოსი უდაბნოსა და ყოველი ქალაქები ძნელი, რომელ აღაშენა ემათ,

5. აღაშენა ბეთრონი ზემო კერძო, ბეთრონი ქუემო, ქალაქნი ძნელნი, ზღუდე და ბჳენი მოქლონებით,

6. და ბალაი და ყოველნი ქალაქნი მაგარნი და ყოველი ქალაქები ეტლეზისა, ქალაქები ოხენთა, რაოდენი გულმან უთქუა სოლომონს მსგავსად ნებისა თვისისა შენებად იერუსალჴმს და ლიზანეს და ყოველსა სამეფოსა მისისა.

7. და ყოველი ვარი, რომელი დაშთომილ იყო ქეტელისგან და ამორეველისგან და ფერეზელისა და ეველისა და იებუსელისა, რომელნი არა იყუნეს ძეთა ისრაჴლისაგანნი.

8. და იყუნეს ძენი მათნი, რომელნი დაშთომილ იყუნეს შემდგომად მათსა ქუეყანასა მას, რომელნი არა მოსრნეს ძეთა ისრაჴლისათა და მოიყვანა ივინი სოლომონ მოხარკედ ვიდრე აჲა დღემდე.

9. და ძენი ისრაჴლისანი არა ყუნა სოლომონ მონა მეფობისა მისისა და ესენი იყუნეს კაცნი მბრძოლნი და მთავარნი ეტლეზისანი და მკედართანი.

10. და ესე მთავარნი ზედმდგომელთა მეფისა სოლომონისნი ორას ერგასისნი და საქმისმარვეველნი ერისანი.

11. და ასული იგი ფარაოსი აღმოიყვანა სოლომონ ქალაქით დაეითისით სახიდ, რომელი-იგი უშენა მას, რამეთუ თქუა: ვერ დაეშენოს ცოლი ჩემი ქალაქსა ისრაჴლისასა დაეითის მეფისა, რამეთუ წმიდა არს, ვიდრე-იგი შევიდა ქუენ კიდობანი იგი ღმრთისაჲ.

12. მაშინ შეწირა სოლომონ ყოვლად დასაწველები უფლისაჲ საკურთხეველსა ზედა უფლისასა, რომელი აშენა წინაშე ტაძრისა მის,

13. და სიტყუსა მისებრ დღითი დღედ შეწირავდ მსგავსად მცნებნსა მის მოსესისა შაბათა და შაბათად თთვისათვათა და დღესასწაულთა სამგზის წელიწადსა და დღესასწაულსა უცომობისასა, დღესასწაულსა შუდეულთასა და დღესასწაულსა მას კარვობისასა.

14. და დაადგინა სიმართლისებრ დაეთისა დასნი იგი მღდელთანი მსახურებასა მათსა და ლევიტელნი იგი საცავსა მათსა მსახურებად და ქებად წინაშე მღდელთა სიტყუსა, მისებრ დღითიდღედისა და მეკარენი განტოლვებისებრ მათისა ბჭით ბჭედ, რამეთუ ესრეთ იყო მცნებაჲ დაეთისი, კაცისა მის ღმრთისაჲ.

15. და არა ცვალეს მცნება მეფისა მღდელთათჳს და ლევიტელთა ყოველსავე სიტყუასა და სასჯელთა.

16. და მოეშადა ყოველივე საქმარი, ვინა დღითგან დაეფუძნა, ვიდრე აღასრულა სოლომონ სახლი იგი ღმრთისაჲ.

17. მაშინ წარვიდა სოლომონ გასიონგაბერად, და ელამად-ზღვსკიდესა ჰურიასტანად.

18. მოუძღუნა ქირამ კელითა მონათა მისთათა ნავები და მონები, როჲელთა იცოდეს ნავითა სღვა ზღუასა, და წარვიდეს მონათა თანა სოლომონისთა სოფერად და მოიღეს მიერ ოთხასერგასისი ტალანტი ოქრო და მოვიდეს სოლომონის მეფისა.

9

1. და *დედოფალსა საბასასა ესმა სახელი სოლომონისა. და მოვიდა სოლომონისა იერუსალჲმდ გამოცდად მისა იგავით ერითა მრავლითა ფრიად, აქლემებითა, რომელთა მოაქონდა სულნელება, ოქრო დიდძალი ფრიად და ქვა პატიოსანი და მოვიდა სოლომონისა და ეტყოდა მას ყოველსა, რაცა იყო გულსა მისსა.

2. და უთხრა მას სოლომონ ყოველნი სიტყუანი მისნი და არა თანაწარჲდა სიტყუასა სოლომონ, რომელი არა უთხრა მას.

3. და იხილა დედოფალმან საბასმან სიბრძნე იგი სოლომონისი და სახლი იგი, რომელი აღაშენა,

4. და საკმელი ტაბლათა და სასხდომები იგი მონათა მისთა, და წინაშე დგომა მსახურთა მისთა და სამოსელი მათი, და მწდენი მისნი, და შემკულება მათი, და მსხუერპლი, რომელთა შესწირვიდა სახლსა უფლისასა. განუკრდა

5. და ჰრქუა მან მეფესა: კუშმარიტ არს სიტყუა იგი, რომელი მესმოდა მე ქუეყანასა ჩემსა სიტყუათა შენთათჳს და სიბრძნისა შენისათჳს.

6. და არა მრწმენა სიტყუათაგან მათთა, ვიდრე მოვედ და ვიხილე თუალითა ჩემითა, და არა მითხრეს მე ზოგიცა სიმრავლისა ამის სიბრძნისა შენისა, რამეთუ უფროს შევიძინე იგი აწ სმენად, რომელი მესმოდა მე პირველ.

1. ი*შმდ S. 4. მსხუერპლი S. 6. სიტყუათგან S.
 * 3. შ*ფთ. 10. ა. 1. შ*თ. 12. დ. 42. ლ*კა. 11. დ. 31.

7. ნეტარ არიან კაცნი და ნეტარ არიან დედაკაცნი შენნი, და მონანი ესე შენნი. რომელნი დგანან მარადის შენ წინაშე, და ესმის სიბრძნე ესე შენი.

8. იყავნ უფალი ღმერთი შენი კურთხეულ, რომელმან ინება შენდა დაჯდომად შენდა საყდარსა მისსა მეფედ ერისა შენისა უფლისა მიერ ღმრთისა შენისა ისრაჴლსა ზედა, რამეთუ უყუარდა უფალსა ღმერთსა შენსა ისრაჴლი დამტკიცებად ივინი უკუენისამდე და მიგცა შენ მათ ზედა მეფედ საქმედ განკითხვისა და სიძარტლისა.

9. და მოსცა მეფესა ასდოცი ტალანტი ოქრო და სულნელი მრავალი ფრად და ანთაკი პატიოსანი და არა იყო ეგვიპთარი სულნელი, რომელი მოართუა დედოფალმან საბასმან მეფესა სოლომონს.

10. და მონანიცა სოლომონისნი და მონანი ქირამისნი მოართმიდეს ოქროსა სოლომონს სოფერით და ძელსა ნაძუსასა ანთაკსა პატიოსანსა.

11. და ქმნა მეფემან ძელითა ნაძუსათა აღსავალი იგი სახლისა უფლისაჲ და სახლისა სამეფოსა ქნარები, ებნები გალობათა. და არა სადა ხილულ იყო იგვიპთარი ძელი უპირატეს ქუეყანასა იუდასა.

12. და სოლომონ მეფემან მისცა დედოფალსა მას საბასა ყოველი, რაცა უნდა მას, და რომელი ითხოა თუნიერ მისა, რომელი მოართვა მან სოლომონ მეფესა. და მიიქცა და წარვიდა ქუეყანად თვსა.

13. და იყო სასწორი ოქროსა, რომელსა მოართმიდეს სოლომონს წელიწადსა ერთსა, ექუსას სამეოცდაექუსი ტალანტი ოქრო.

14. გარნა კაცთა მათ განწესებულთა და ვაჰართა, რომელთა დამოაქუნდა ოქრო და ვეცხლი მეფისა სოლომონისა.

15. და ქმნა მეფემან სოლომონ ორასი ფარი ჰედილი ოქროსა, ექუსასი დრაკანი წმიდა იყო ერთსა მას ფარსა

16. და სამასი ლაზუარი ჰედილი ოქროსა, სამასი დრაკანი ერთსა მას ლაზუარსა ზედა, ეგრეთვე თუთეულთა მათ და მისცა იგი მეფემან მალნარისა ლიბანისა.

17. და ქმნა მეფემან საყდარი პილოსჴუალისა შუათა დიდი და შემოსა იგი ოქროთა რჩეულითა.

18. ექუს აღსავალ იყო საყდარსა მას შემტკიცებულ ოქროთა, და იყუნეს იდაყუნი იმიერ და ამიერ, და საყდარსა მას საჯდომელისასა და ორნი ლომნი მდგომარენი იდაყუთა მათ თანა.

19. და ათორმეტნი ლომნი დგეს ექუსთა მათ აღსავალთა იმიერ და ამიერ და არა სადა იქმნა ესრეთ ყოველსა სამეფოსა.

20. და ყოველი ჰურჴელი სოლომონისა იყო ოქროსაგან, და ყოველი ჰურჴელი სახლისა მის მალნარისა ლიბანისა იყო ოქრო ხვეწილ, არად შერაცხილ იყო ვეცხლი დღეთა სოლომონისათა.

21. რამეთუ ნავი სოლომონისი მეფისა წარვიდოდა თარშით მონათა თანა ქირამისთა, ერთგზის სამსა წელსა მოვიდოდა ნავი თარშად მეფისა სოლომონისი საესე ოქროთა, და ვეცხლითა, და შუათა პილოსათა, ყაპუზუნათა და ფარშამანგებითა.

7. შენი შენ S. 8. უფლისა S. ღმრთისა S. განკითხვისა S. 11. ძელისა S. 12. საბასა S. 15. წმიდა S. 21. წაკვლულა S.

22. და განდიდნა მეფე სოლომონ უფროს ყოველთა მეფეთა სიმდიდრითა და სიბრძნითა.

23. და ყოველნი მეფენი ქუეყანისანი ეძიებდეს პირსა სოლომონისსა სმენად სიბრძნისა მისისა, რომელი მოსცა ღმერთმან გულსა მისსა.

24. და მათ მოაქუნდა კაცად-კაცადსა ძღუენი თუნი: ჭურჭელი ოქროსა და ვეცხლისა, და სამოსელი, შტახსი, და სულნელი საკუმეველი, ცხენები, და ჯორები წელიწადითი და წელიწადად.

25. და იყო სოლომონისი ორმეოცი ათასი ვდალი ეტლებისა და ათორმეტი ათასი ახტა საცედარი და დაადგინნა იგინი ქალაქებსა საეტლოსა და მეფისა თანა სოლომონისა იერუსალმს.

26. და იყო იგი მთავარ ყოველთა ზედა მეფეთა მდინართგან ევფრათი ვიდრე ქუეყანადმდე უცხოთესლთა, ვიდრე საზღვრამდე ეგვიპტისა.

27. და მოსცა მეფემან ოქრო და ვეცხლი, ვითარცა თქუა, იერუსალმდ და ნაძვ, ვითარცა ლელუსულელი ველისა სიმრავლედ,

28. გამოსლვა ცხენებისა ეგვიპტით სოლომონისა და ყოვლისაგან ქუეყანისა.

29. და ნეშტნი სიტყუათა სოლომონისთა პირველნი და უკუნასკნელნი, აჰა ესერა, წერილ არიან სიტყუათა ნათან წინაწარმეტყუელისათა და სიტყუათა აქია სელონელისათა და ხილვათა იოელ მხილველისათა იერობოამისა ნაბატისთჳს.

30. და მეფობდა სოლომონ ყოველსა ზედა ისრაჲლსა ორმეოც წელ.

31. და მოკუდა სოლომონ და დაფლეს იგი ქალაქსა დავითის, მამისა მისისასა. და მეფობდა რობოამ, ძე მისი, მის წილ.

10

1. და მოვიდა რობოამ სუქემად, რამეთუ სუქემად მოვიდოდა ყოველი ისრაჲლი მეფობად მისა.

2. * და იყო, ვითარცა ესმა იორობოამს, ძესა ნაბატისასა, რომელი-იგი იყო ეგვიპტეს, ოდეს იგი იელტოდა პირისაგან სოლომონისა მეფისა. და იყო იორობომ ეგვიპტესა და მოიქცა იორობომ ეგვიპტით.

3. რამეთუ მიაგლინეს და მოიყვანეს იგი, და მოვიდა იორობომ და ყოველი კრებული ისრაჲლისა მეფისა რობოამისა და ეტყოდეს:

4. მამამან შენმან დაამძიმა ულელი ჩუენ ზედა. და აწ შენ შეგვნდე ვინებისა მისგან ფიცხელისა ზამისა შენისა და ულლისა მისგან მიმისისა მისისა, რომელი დაგვდევა ჩუენ ზედა, და ვმონებდეთ შენ.

5. და ჰრქუა მათ რობოამ: წარვედით სამ დღემდე და მოვედით ჩემდა და წარვიდა ვრი იგი.

6. და შეკრიბნა რობოამ მოხუცებულნი, რომელნი დგეს წინაშე სოლომონისა, მამისა მისისა, ცხოვრებასა მისსა და ჰრქუა მათ: ვითარ გნებავს თქუენ. რა სიტყუა მიუგო ერსა ამას?

22. გ-ნდიდა S. 24. მოაქონდა S. ძღუენი S. 25. ი-შლმს S. 26. საზღურადმდე S. 27. იშლმდ S. „ნაეკ“-ამოაზე მიწერილია მხედრული ხელით—ნაძვი. 29. სოლომონისა S. 2. ძისა S. 4. და გეუღვა S. 6. რაჲ S. სიტყუაჲ S.

* 3. მფთ. 12. ა. 1.

7. და იგინი ეტყოდეს მას და ჰრქუეს: უკეთუ დღეს ექმნე სახიერ ერსა ამას და სათნო იყო და ეტყოდნი მათ სიტყუელთა კეთილთა, იყუნენ შენდა მონა ყოველთა დღეთა.

8. დაუტევა რომოამ ზრახვა იგი მოხუცებულთა, რომელთა-იგი აზრახეს მას კეთილად, და აზრახა ყრმათა, რომელნი აღზრდილ იყუნეს მის თანა, რომელნი-იგი დგეს მის წინაშე.

9. და ჰრქუა მათ: რა გნებავს თქუენ? მიუგო სიტყუა ერსა მას, რომელნი მტყოდეს მე, და მრქუეს: შენ გვლხინე უღლისა ამისგან, რომელი დაგვღვა მამამან შენმან.

10. და ეტყოდეს ყრმანი იგი მის თანა აღზრდილნი: ესრეთ ეტყოდე ერსა მას, რომელნი გეტყოდეს შენ და თქუეს: მამამან შენმან დაგვძიძმა უღელი ჩუენ ზედა, და შენ აღგვძირე ჩუენ, და აწ, ესერა, არქუ მათ: მცირე თითი ჩემი უმსხო არს წელთა მამისა ჩემისათა.

11. და აწ, მამამან ჩემმან გსწავლნა თქუენ უღლითა მძიმითა, და მე დაგირთო უღელსა თქუენსა. მამამან ჩემმან გსწავლნა თქუენ კუერთხითა, ხოლო მე გსწავლნე თქუენ ღრიაკალითა.

12. და მოვიდა იორობოამ და ყოველი იგი ერი რომობისა მესამესა დღესა, ვითარცა-იგი ეტყოდა მათ მეფე, რამეთუ არქუა, ვითარმედ: მოდით ჩემდა მესამესა დღესა.

13. მიუგო და ჰრქუა მათ მეფემან ფიცხლად და დაუტევა რომოამ მეფემან ზრახვა იგი მოხუცებულთა.

14. და ეტყოდა მათ ზრახვისა მისებრ ჭაბუქათსა, და ჰრქუა მათ: მამამან ჩემმან დაამძიძა უღელი თქუენი და მე დაგირთო მას ზედან; მამამან ჩემმან გსწავლნა თქუენ კუერთხითა და მე გსწავლნე თქუენ ღრიაკალითა.

15. და არა ისმინა მეფემან ერისა მის, რამეთუ ღმრთისა მიერ იყო გარდაქცევა იგი, ვითარცა თქუა და დაამტკიცა იგი უფალმან სიტყუად თუსი, რომელსა იტყოდა ველითა აქა სელონელისითა რომობისთვის, ძისა ნაბატისა, და ყოვლისა ისრაჴლისა.

16. რამეთუ არა ისმინა მათი მეფემან და მიუგო ერმან მეფესა და ჰრქუა: არა არს ნაწილი ჩუენი დავითის, თანა და არცა სამკედრებელი ძისა თანა იესესთა, წარვედ საყოფელად შენდა, ისრაჴლ, აწ, იხილე სახლი შენი, დავით, და წარვიდა ყოველი ისრაჴლი სამკედრებელსა მათსა,

17. კაცნი ისრაჴლისნი ნეშტნი ქალაქებსა იუდასა საყოფლად თუსა და მეფედ დაიდგინეს თავისა თუსისა იერობოამ, ძე ნაბატისი.

18. და წარავლინნა რომოამ მეფემან აღონირამ, რომელი იყო ხარკსა ზედა, და ქვა დაკრიბეს მას ძეთა ისრაჴლისათა და მოკუდა და რომოამ მეფე მიიქცა და აღდგა ეტლთა თუსთა და ივლტოდა ეგრუსალჴმდ.

19. და შეურაცხ-ყვეს ძეთა ისრაჴლისათა სახლი დავითისი. ვიღრე აქა დღედმდე.

1. და შევიდა რობოამ იერუსალმმდ და შეკრიბა ყოველი იუდა და ბენია-
მენი ასდაოთხმოცი ათასი კაბუკი, რომელი ჰყოფდა ბრძოლასა და ჰბრძოდა
ასრაშლსა მოქცევად მეფობისა თვისისა.

2. და იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ სამეას მიმართ, კაცისა ღმრთისა, ჰრქუა:

3. არქუ რობოამს, ძესა სოლომონისასა, ყოველსა იუდასა და ბენიაემნს.

4. ამას იტყვს უფალი: არა აღზდეთ და არცა ბრძოდეთ, და არცა ძმათა
თქუენტა თანამიძეეცინ კაცად-კაცადი საყოფლად თესა, რამეთუ ჩემ მიერ
იყო სიტყუაჲ ესე. და ისმინეს სიტყუაჲ უფლისაჲ და მოიქცეს და არღარა აღ-
ვიდეს ბრძოლად იერობამისა.

5. და დაემკვდრა რობოამ იერუსალმს და აღაშენა ქალაქები ზღუდოანი
ჰურიასტანს.

6. და აღაშენა ბეთლემი, და ეტანი, და თექუა,

7. და ბეთსური, და სოქოთი, და ოდოლაზი, და გეთი, და მარისანი, და
ზიბი,

9. და აღორაიმი, და ლაქისი, და აზეკა,

10. და ასარა, და იოლონი, და ქებრონი, რომელი არს იუდასი და ბენია-
მინისი, ქალაქნი ზღუდოვანნი.

11. და განაძლიერნა იგინი ზღუდებითა, და დაადგინნა მუნ მთავარნი, და
დადვა უნჯი საზრდელთა, ზეთი, და ღვინო

12. ქალაქად-ქალაქად, და ფარი და ლახვარი, და განაძლიერნა იგინი
მრავლად და ფრიად. და იყუნეს იგინი იუდასა და ბენიაემნისა,

13. და ლევიტელნი და მღდელნი, რომელნი იყუნეს ყოველსა შორის
ისრაშლსა, შეკრბეს რობოამისა ყოველთაგან საზღვართა, რამეთუ დაუტევეს
ლევიტელთა საყოფლები საქვედრებელისა თვისისა და მოუტდეს იგინი იუდასა
იერუსალმდ,

14. რამეთუ გამოასხნა იგინი იორობოამ და ძეთა მისთა, რათა არა ჰმსა-
ხურებდენ უფალსა.

15. და დაადგინნა თავისა თვისისა ქურუმნი მაღალთანი და კერპთანი და
ამაოთანი და ვბოთანი, რომელ ჰმნნა იორობოამ.

16. და გამოასხნა იგინი ტომთაგან ისრაშლისათა, რომელთა მოსტენეს
გულნი მათნი გამოძიებად უფლისა ღმრთისა ისრაშლისა, და მოვიდეს იერუ-
სალმდ შეწირვად მსხუერპლისა უფლისა ღმრთისა მამათა მათთასა.

17. და განაძლიერეს მეფობაჲ იუდასი და განაძლიერდა რობოამ, ძე სო-
ლომონისა, სამ წელ, რამეთუ ვიდოდა იგი გზათა დავითისათა და სოლომონი-
სათა სამ წელ.

18. და მოიყვანნა რობოამ თავისა თვისისა ცოლად მოლათ, ასული იერია-
მუთისი, ძისა დავითისი და აბიათა, ასული ელიაბისი, იესესისა.

19. და უშენა მას ძენი: იაუთ და სამარია და ზოლამ.

20. და ამისა შემდგომად შეირთო მან მიაჟა, ასული აბესალომისი, და უშ-
ვა მას: აბია, და იეთი, და ზიზა, და სალემოთ.

21. და შეიყუარა რობოამ მაქა, ასული აბესალომისი, უფროს ყოველთა ცოლთა მისთა და ხარკთა მისთა, რამეთუ ცოლნი ესხნეს ათურამეტ და ხარკნი საშეოც. და ესხნეს ძენი ოცდარვა და ასულეზი სამეოც.

22. და დაადგინა რობოამ მთავრად აბია, ძე მააქაისი, წინამძღურად ძმათა მისთა, რამეთუ მეფობა გულსა ეღვა მისი.

23. და აღორძინდა უმეტეს ყოველთა ძეთა მისთა ყოველთა შორის საზღვართა იუდასთა, ბენიამენისათა და ქალაქთა ძლიერთა და დადვა მათ შინა უნჯნი მრავალი ფრად და ითხოვა მრავალი ცოლები.

12

1. და იყო, ვითარცა განემზადა მეფობა რობოამისი და განმტკიცნა მაშინ. და დაუტევნა მცნებანი უფლისა ღმრთისანი და ყოველმან ისრაჴლმან მის თანა.

2. და იყო მეხუთესა წელსა მეფობასა რობოამისა, აღმოვიდა სუსაკიმ, მეფე ეგვიპტისა, იერუსალმად, რამეთუ შესცოდეს წინაშე უფლისა,

3. ათას ორასითა ეტლითა და სამეოც ათასითა მკედრითა. და არა იყო რიცხვ სიმრავლისა მკერცხლისა, რომელი აღმოვიდოდა მის თანა ეგვიპტით და ლივიბიათ ტროგლოდუტელნი და ეთიოპელნი.

4. და დაიპყრეს ქალაქები ძღაერი, რომელნი იყუნეს იუდასნი და მოვიდეს იერუსალმად.

5. და სამეა წინაწარმეტყუელი მოვიდა რობოამისა და მთავართა იუდასთა, რომელნი შეკრებილ იყუნეს იერუსალიმს პირისაგან სუსაკისა და ჰრქუა მათ: ესრე იტყუს უფალი: თქვენ მიტევეთ მე და მე დაგიტევენ თქვენ კელთა შინა სუსაკიმისთა.

6. და არცხნა მთავართა მათ ისრაჴლისათა და მეფისა, და თქუეს: მართალ არს ღმერთი.

7. და იხილა უფალმან, რამეთუ შეიკდიმეს. მაშინ იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ სამეასა მიმართ და თქუა: ამისთვის, რამეთუ შეიკდიმეს, არა განვრყუნე იგინი და მივსცე მათ, ვითარცა მცირედ რაოდენმე საცხოვრებლად და არა წთოდის გულისწყრომა ჩემი იერუსალიმსა ზედა,

8. რამეთუ იყუნეს იგინი მონა და ცნან მონებაჲ ჩემი და მონებაჲ მეფეთა ქუეყანისათა.

9. და აღმოვიდა სოსაკიმ, მეფე ეგვიპტისა, და წარილო სუსაკიმ ფარებიცა იგი ოქროსა და ლახურები, რომელ ქმნა სოლომონ.

10. და ქმნა რობოამ ფარები და ლახურები რვალისა მათ წილ, და დაადგინა მათ ზედა სუსაკიმ და მთავარნი იგი თანამცოროვალთანი, რომელნი სცვიდეს ბჭეთა მეფისათა.

11. და იქმნებოდინ შესლვასა მას მეფისასა სახლსა უფლისასა, შევიდინა მცველნი იგი მის თანა და თანამცოროველნი და მოიქცინა შემთხუევად და მიგებებად თანამცოროველთა მათ სხუათა.

23. საზღვართა S. 1. რობოამი S. განამტკიცნა S. უფლისაჲ S. ღმრთისანი S. 2. იჴლმდ S. უფლისაჲ S. 4. იჴლმდ S. 5. იჴლმს S. 7. რაოდენმე S. იმრუსალიმსა S. 9. სუსაკიმ და წარილო S. 10. სცდეს S. 11. შემთხუევად S.

12. და ვითარცა-იგი შეიკდიმეს მათ, გარემიიქცა მათგან რისხვა უფლისაჲ, რათა არა განირყუნენ .იგინი სრულიად, რამეთუ იუდასცა შორის იყუნეს სიტყუანი კეთილნი.

13. *და განძლიერდა რობოამ, მეუფებდა იერუსალმს. ორმოცდაერთისა წლისა იყო რობოამ მეფობასა მისსა და ათჩუდმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს, ქალაქსა, რომელი გამორჩია უფალმან სახელის-დებად სახელი მისი მუნ ყოველთაგან ტომთა ისრაჴლისათა, და იყო სახელი დედისა რობოამისი ნომამანიტელი.

14. და ქმნა ბოროტი, რამეთუ არა წარემართა გული მისი გამოძიებად უფლისა.

15. და სიტყუანი რობოამისნი პირველნი და უკუანასიკნელნი ანუ არა, აჰა ესერა, წერილ არიან სიტყუათა შინა სამეას წინაწარმეტყუელისათა და აღდოს მხილველისათა და საქმენი მისნი, ვითარ-იგი ჰბრძოდა რობოამ იორობოამს ყოველთა დღეთა მეფობდა.

16. და მოკუდა რობოამ და დაეფლა მამათა თსთა თანა ქალაქსა დაკითისსა. და მეფობდა აბია, ძე მისი, მის წილ.

13

1. და მეათერამეტცა წელსა მეფობისა იორობოამისა მეფობდა აბია იუდასა ზედა.

2. *სამ წელ მეფობდა იერუსალმს ზედა. სახელი დედისა მისისა მააქა, ასული აბესალომისი, გაბაონით და ბრძოლა იყო შორის აბიასა და შორის იორობოამისი.

3. ***და ეწყო აბია ბრძოლად ძალითა მბრძოლთა ძლიერთა ოთხას ათასითა კაცითა ძლიერთა და იორობოამ ეწყო მას რვაასი ათასითა ძლიერთა მბრძოლითა ძალითა.

4. და აღდგა აბია მთისა მისგან სომორონისა, რომელ არს მთასა ეფრემისასა, და თქუა: ისმინეთ იორობოამ და ყოველმან ისრაჴლმან.

5. არა ჯერ იყო თქუენდა ცნობად, რამეთუ უფალმან ღმერთმან ისრაჴლისამან მოგცნა თქუენ ზედა მეფედ და ზედა ისრაჴლსა უკუნისამდე დავით და ძენი მისნი აღთქმით.

6. ***და აღდგა იორობოამ, ძე ნაბატისი, მონა სოლომონისი, ძისა დავითისი, და განდგა უფლისაგან თსისა.

7. და შეკრბეს მის თანა კაცინი ბილწნი, ძენი უსჯულოებისანი, და აღდგომილ არს რობოამის ზედა, ძისა სოლომონისა. და რობოამ იყო ჴაბუყ და მოშიშ გულითა და ვერ წინადაუდგა წინაშე პირსა მისსა.

8. და აწ იტყუთ თქუენ წინა დადგომად პირსა სამეუფოსა უფლისასა კელითა ძეთა დავითისთა და თქუენ მრავალ ხართ ფრიად და თქუენ თანა კბონი ოქროსანი, რომელნი გიქმნნა თქუენ იორობოამ ღმერთად.

13. მეუფებდა S. ი-მლმს S. ი-მლმს*14. უფლისაჲ S. 2. ი-მლმს S. სახელი დედისა მისისა] დედისა მისისა S. 5. თქუენდ S. 8. სამეუფოსა] სამეოსა S. გიქმნან S.

* 3. მფთ. 14. ე. 21. * 3. მფთ. 15. ა. 2. *** 3. მფთ. 15. ა. 7. **** 3. მფთ. 11. გ. 26.

9. გამოსახენით მლდელნიცა უფლისანი და ძენი არონისნი და ლევიტელნი და გიყოფიან თქუენ მლდელად ერისაგან ქუეყანისანი ყოველი, რომელი მოუვალს აღვსებად კელთა კბოითა ზროხათაგან და შკდითა ვერძითა. და იქმნებოდეს ქურუმნი მისა, რომელი არა არს ღმერთ.

10. და ჩუენ უფალი ღმერთი ჩუენი არა დაგვტევებიეს და მლდელნი მისნი მსახურებენ უფალსა, ძენი არონისნი და ლევიტელნი სამღდევროსა მათ ზედა შესწირვენ საკურთხეველსა ზედა უფლისასა.

11. და ყოვლად დასაწველნი შესაწირავნი განითად და მწუხრი და საკუმეველი აღმზადებული, და დაგება პურთა შესაწირავთა და საკურთხეველსა ზედა წმიდასა და სასანთლენი ოქროსანი და სანთელნი აღნთებულნი აღნთებად მწუხრნი, რამეთუ ვიმარხვეთ ჩუენ საცოსა უფლისა ღმრთისა მამათა ჩუენთასა და თქუენ დაუტევეთ იგი.

12. და, აჰა, ესერა, ჩუენ თანა მთავრად უფალი, მლდელნი მისნი და ნესტუები უწყებისა უწყებად თქუენ ზედა. და თქუენ, ძენი ეგე ისრაჴლისანი, ჰბრძოდეთ აწ უფალსა ღმერთსა მამათა ჩუენთასა. უწყოდეთ, რამეთუ არა წარგემართოს თქუენ.

13. და იერობრამ მოექცა მზირითურთ მოსლვად მის ზედა უკანა კერძო. და იუენეს იგინი წინაშე პირსა იუდასა და მზირი იგი უკანა ზურავით.

14. და მოიქცა იუდა და იხილა და, აჰა, ესერა, ბრძოდელ მათა მოვიდოდა ისრაჴლი წინა უკან და უკანა წარ. და ღაღად-ყო იუდამ უფლისა მიმართ. და მლდელნი იგი სცემდეს საყვრსა.

15. ღაღად-ყო იუდამან და ყოველთა კაცთა იუდასთა, და იყო, ღაღადებასა მას კაცთა იუდასთა უფალმან დასცა იორობრამს და ისრაჴლსა და ისრაჴლსა წინა აბიასსა იუდასსა.

16. და ივლტოდეს ძენი ისრაჴლისანი პირისაგან იუდასა და მოსცნა იგინი უფალმან კელთა მათთა.

17. და მოსრეს აბია და ერმან მისმან წყლულეებითა დიდითა. დაეცნეს ისრაჴლისაგანნი წყლულნი ხუთი ათასი კაცთა ძლიერთა.

18. და დაამდაბლნა უფალმან ძენი ისრაჴლისანი მას ღლეა შინა და განძლიერდეს ძენი იუდასნი, რამეთუ ესვიდეს იგინი უფალსა ღმერთსა მამათა მათთასა.

19. და სდევდა აბია შემდგომად იორობრამისა და დაიპყრნა მისგან ქალაქნი, ბეთელი და დაბნები მისი და ეფრონი და ასულეები მისი.

20. და ვერ შეუძლო იერობრამ ყოველთა ღლეთა აბიასთა და დასცა იგი უფალმან და მოკუდა.

21. და განძლიერდა აბია და მოიყვანა თავისა თვისისა ათორმეტნი ცოლნი. და ესხნეს ძენი ოცდარ და ასულნი ათექუსმეტ.

22. და სხუანი სიტყუანი აბიასნი და საქმენი მისნი დაწერილ არიან წიგნსა ადადოს წინაწარმეტყუელისასა.

1. *და მოკუდა აბია მამათა მისთა თანა და დაფლეს იგი ქალაქსა დავეითი-სასა. და მეფობდა ასა, ძე მისი, მის წილ და ღღეთა ასასიასთა დამშუნდა ქუეყანა ათ წელ.

2. და ქმნა კეთილი სიწრფოება წინაშე უფლისა ღმრთისა თვისისა.

3. და განიშორნა საკურთხეველნი უცხონი და მაღალნი, და შემესრნა ძეგლები და მოკათა სერტყები.

4. და ჰრქუა იუდასა გამოძიებად უფლისა ღმრთისა მამათა მათთასა, რათა ჰყოფდენ შჯულთა მცნებათა უფლისათა.

5. და განაშორა ქალაქთაგან იუდასთა საგებელები და კერებნი, და აშენა ქალაქები ზღუდოვანი შენნი, ვითარცა ერთისა მათგანისანი, და იტყოდა კეთლსა მეფისათს.

6. რამეთუ დამშუნდა ქუეყანა და არა იყო ბრძოლა მათ წელთა შინა, დაუცხრო მათ უფალმან.

7. და ჰრქუა მეფემან ასა იუდას: ვაშენო ქალაქები ესე და მოვადგაო ზღუდე და გოდლები და ბჭეები და მოქლონები, ვიდრე-ესე ქუეყანასა ამას უფლობთ, რამეთუ, ვითარცა გამოვიძიეთ უფალი ღმერთი ჩუენი, გამოგვიძინა ჩუენცა და განგვსუენა ჩუენ გარემოთაგან და წარგვმართა ჩუენ.

8. და იყო ერი ასასი კურვილი და ფაროსანი, რომელთა აქუნდა ფარი და ლახუარი ქუეყანასა იუდასსა სამასი ათასი და ქუეყანასა ბენიაშენისასა მშულდოსან-კაპარქოსანი. ორას ოთხშეოცი ათასი, ესე ყოველი მბრძოლნი ძლიერებისანი.

9. და მოვიდა მათ ზედა ზარე ეთიოპელი ერთთა ათასითა ათასეულითა და ეტლებითა სამასითა და მოვიდა ვიდრე მარესადმდე.

10. და განვიდა ასა მიგებებად მისა და ეწყო მას კვესა მას ჩრდილოთ კერძო მარესასა.

11. და დაღად-ყო ასა უფლისა მიმართ ღმრთისა მისისა და თქუა: უფალო, არა რა შეუძლებელ არს შენ მიერ განრინებად მრავალთა და მცირეთა და აწ განმაძლიერენ ჩუენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ ჩუენ შენ გესავთ და სახელითა შენითა მოვედით სიმრაველესა ამას დიდსა ფრად; უფალო, ღმერთო ჩუენო, ნუ განძლიერდები შენდა მიმართ კაცი.

12. და მოსრნა უფალმან ეთიოპელნი წინაშე იუდასა და ივლტოდეს ეთიოპელნი.

13. და დევნა-უყო ასა და ერნან მისმან ვიდრე გედორადმდე და დაეცნენ ეთიოპელნი, ვიდრე არლარა იყო შეწევნა, რამეთუ შეიმუსრნეს წინაშე უფლისა და წინაშე ძლიერებისა მისისა, და წარმოიღეს ნატყუენავი მრავალი.

14. და მოსრეს დაბნები მათი გარემო გედორსა და იყო მათ ზედა განკრთომამ უფლისა მიერ და წარმოტყუენეს ყოველი ქალაქები მათი, რამეთუ მრავალი ნატყუენავი იყო მათი

1. დაამშუნდა S. 2. უფლისა S. ღმრთისა S. 4. უფლისა S. ღმრთისა S. 7. მოვადგით S. განსუქმნა S. 11. უფლისა S. ღმრთისა S. მრავლითა S. მცირითა S. 13. უფლისა S. ნატყუენავი S. 14. უფლისა S. წარმოტყუენეს S. ნატყუენავი S.

* 3. მფთ. 15. ბ. 8.

15. და კარვები მონაგებთა, და ამაზონელნიცა იგი მოსწყუდნეს და წარმოსახეს ცხუარი ფრიად და აქლემები მრავალი, და მოიქცეს და მოვიდეს იერუსალიმდ.

15

1. და აზარიას ზედა, ძისა აღიდისა, იყო სული უფლისაჲ.

2. და განვიდა შემთხუვეად მეფისა ასასა და ყოვლისა იუდეისასა და ბენიამინსა, უფალი თქუენ თანა ამისთვის, რამეთუ იყვნით თქუენ მის თანა. და უკუეთუ ეძიებდეთ მას, გეპოოს იგი თქუენ და, უკუეთუ დაუტეოთ იგი დაგიტევნეს მანცა თქუენ.

3. და იყუნენ ღლენი ისრაელისანი მრავალ ღმრთისა მიერ ქეშმარიტისა და არა მღდელისა ჩუენებითა და არცა შჭულითა.

4. მოიქცენ იგინი უფლისა ღმრთისა ისრაელისა, ეპოვოს მათ.

5. და მას ჟამსა შინა არა იყოს შშდობა შემავეალისა და გამომავეალისა, რამეთუ განკვრევა იყოს ყოველსა ზედა სოფლებსა.

6. და ჰბრძოდის თესლები თესლებსა და ქალაქი ქალაქსა, რამეთუ ღმერთმან განაკრთნეს იგინი ყოვლითა ჳირითა.

7. და თქუენ განძლიერდით. და-ნუ ეხსნებიედ კელნი თქუენნი, რამეთუ არს სასაციდელი საქმისა თქუენისა.

8. და ვიდრეცა ესმნეს სიტყუანი ესე და წინაწარმეტყუელებაჲ აზარიას წინაწარმეტყუელებისა მეფესა და ყოველსა მას ერსა, განძლიერდა ასა და განაბნია საბაველები იგი ყოვლისაგან ქვეყანისა იუდასა და განაახლა საკურთხეულაქთაგან, რომელნი დაიპყრნა მთასა მათ ეფრემისასა, და განაახლა საკურთხეველი უფლისაჲ, რომელ იყო წინაშე ტაძარსა უფლისასა.

9. და შეკრიბა მეფემან იუდა და ბენიამინი და შწირნი იგი, რომელნი შწირობდეს მათ შორის ეფრემითგან და მანასეთ და სემეონით, რამეთუ შემოერთნეს მას და მოადღეს მრავალნი ისრაელისაგანნი, რაჟამს იხილეს მათ, რამეთუ უფალი ღმერთი მისი მის თანა არს.

10. და შეკრბეს იერუსალჳმად თუესა მესამესა მეთხუთმეტესა წელსა მეფობისა ასასასა.

11. შეწირა უფლისა მას ღლესა შინა ნატყუენავისა მისგან, რომელი მოილო, ზუარაკი შუდასი და ცხოვარი შუდი ათასი.

12. და განვიდა აღთქმით გამოძიებად უფლისა ღმრთისა მამათა მათთასა ყოვლითა გულითა და ყოვლითა სულითა.

13. რამეთუ ყოველი, რომელი არა ეძიებდეს უფალსა ღმერთსა ისრაელისასა, მოკუდეს ნაშუკთაგან მოხუცებულდმდე მამაკაცთაგან დედაკაცადმდე.

14. და ფუცეს უფალსა კმითა დიდითა და საყურებითა და ნესტთა რქისათა.

15. იერუსალიმდ S. 1. უფლისაჲ-მის ზედა S. 2. შემთხუვეად S. იყუნით S. 3. ღმრთისა S. ჩუენებითა S. 4. უფლისა S. ღმრთისა S. 10. ი-მღმად S. თუესა S. 11. უფლისა S. ნატყუენავისა S. 12. უფლისა S. ღმრთისა S.

15. და განიხარა ყოველმან იუდამან ფიცისა მისთვის, რამეთუ ყოველითა გულითა მათითა ფუცეს და ყოველითა ნებითა მათითა ეძიებდეს უფალსა და ეპოვა მათ და დაუშუდა მათ უფალმან ყოველი გარემო.

16. მააქა, დედა მისი, გარდაადგინა, რათა არა იყოს იგი ასტრატესა და აფროდიტესა მსახურ, და მოსრა კერპები იგი და დაწვა კეცსა მის ნაძუთასა.

17. ზოლო მღდელნი იგი არა განაშორნა, შერმე იყუნეს ველარა იუდასა შორის და ისრაჴლსა, არამედ გული ასასი არა იყო სავსე ყოველთა დღეთა მისთა.

18. შეილო სიწმიდე დავითის, მამისა თვისისა, და სიწმიდე უფლისა ღმრთისა ვეცხლი, ოქრო და ქურჭელი.

19. და ბრძოლა არავინ იყო მისა, ვიდრე ოცდამეათხუთმეტედ წლამდე მეფობისა მისისა.

16

1. და ოცდაათხუთმეტსა წელსა მეფობისა ასასისასა აღმოვიდა ბაასა, შეფც ისრაჴლისა, იუდასა ზედა და აშენა რამა, რათა არა სცეს განსავალი ასას, მეფესა იუდასასა.

2. და მოილო ასა ოქრო და ვეცხლი საუნჯეთაგან სახლისა უფლისათა და სახლისა სამეფოსა და მიუძღუნა. ძესა ადერისასა, მეფესა ასურეთისასა, რომელი იყო დამასკესა, და ჰრქუა:

3. აღვთქუ აღთქმა შორის შენსა და ჩემსა და შორის მამისა ჩემისა და შორის მამისა შენისა; და აჰა, ეგერა, მიგიძღუნე შენ ოქრო და ვეცხლი, მოვედ და განმაყენე მე ბაასა, მეფე ისრაჴლისა, რათა წარვიდეს იგი ჩემგან.

4. და ისმინა ძემან ადერისამან მეფისა ასასი და მიაველინა მთავარნი ძლიერებისა მისისანი ქალაქებსა ისრაჴლისასა, და მოსრა აიონი და აბელმოონი და ყოველი გარემო სოფლები ნეფთალიმისი.

5. და იყო, ვითარცა ესმა ბაასას, მეფესა ისრაჴლისასა, დაუტევა შენება რამასა და დააცადა საქმე იგი და წარვიდა.

6. და ასა მეფემან მოავლინა ყოველი ლუდა და წარიღეს ქვები იგი რამასა და ძელი იგი, რომელი აშენა ბაასა და აღაშენა მით გაბაას და მასფა.

7. მას ეამსა ოდენ მოვიდა ანანია წინაწარმეტყუელი ასას მეფისა იუდასასა და ჰრქუა მათ: ამისთვის, რამეთუ მოსავ ღარ შენ მეფისა ასურეთისასა და არა ესავ შენ მეუფესა, ღმერთსა შენსა, ამისთვის

8. *ანუ არა ეთიოპელნი და ლუბელნი იყუნეს ერთი მრავალ და მოსავ მკედრობასა დიდძალსა ფრიად? და რამეთუ ესევდ შენ უფალსა ღმერთსა შენსა, და მოგცნა იგინი ჴელთა შენთა.

9. რამეთუ თუალნი უფლისანი ხედვენ ყოველსა ქუეყანასა განძლიერებად ყოველითა გულითა სავსითა მისა მიმართ, და აწ უმეცარ იქმენ ფრიად ამას ზედა, ამიერთგან იყოს ბრძოლა შენ ზედა.

18. უფლისა S. ღმრთისა S. 19. არავინა S. ყო S. მეათეთხმეტედ S. 1. მეფისა S. 2. მიუძღუნა S. 3. აღთქუ S. 5. წარვდა S. 6. ქუბი S. 7. წინაწარმეტყუელი S. მეფისა S. ამისთვისთარა S.

* ზემ. 14. გ. 9.

10. და განურისხნა ასა წინაწარმეტყუელსა მას და მისცა იგი საპყრობილედ. რამეთუ გული განუწყრა ამის სიტყუსათვის და განაქარვა ასა სიტყუაჲ იგი ერსა შორის მას ჟამსა შინა.

11. და, აჰა, ესერა, სიტყუანი ასასნი, პირველნი და უკუანაისქენლნი, წერილ არიან წიგნთა მეფეთა იუდასთა და ისრაჴლისათა.

12. დასნეულდა ასა ოცდამეტყრამეტესა წელსა მეფობისა მისისასა ფერკნი ელმოდეს, და დასნეულდა ფრიად, და სნეულებასა მისსა არა ეძიებდა უჯალსა, არამედ მკურნალთა.

13. და დაიძინა ასა მამათა თუსთა თანა და აღესრულა ოცდამეათცხრამეტესა წელსა მეფობისა მისისასა.

14. და დაფლეს იგი საფლავსა მას, რომელი ჭმნა თავისა თუსისა ქალაქსა დავითისსა. და მოიღეს იგი ცხედრითა და აღავსეს სულნელითა თუთოსახითა ნელსაცხებელითა მენელსაცხებლეთმგბოლველთასა და ყვეს განღება დაფლვისა მისსა დიდ ფრიად.

17

1. და მეფობდა იოსაფატ, ძე მისი, მის წილ და განძლიერდა იოსაფატ ისრაჴლსა ზედა.

2. და მოსცა ძალი ყოველსა ქალაქებსა იუდასა ძნელოვანსა და დაადგინნა ერისთავნი ქალაქთა იუდასთა და ქალაქთა ეფრემისათა, რომელნი-იგი დაიპყრნა ასა, მამამან მისმან.

3. და იყო უფალი იოსაფატისა თანა, რამეთუ ვიდოდა იგი გზათა მამისა თუსისათა პირველთა და არა ეძიებდა კერპთა.

4. არამედ უფალსა ღმერთსა მამისა თუსისასა ეძიებდა, და მცნებათა მამისთა თუსისათა ვიდოდა, და არა იყუნენ ვითარ ისრაჴლისანი საქმენი.

5. და წარუმართა უფალმან მეფობა კელითა მისითა და მოართვა ყოველმან იუდაჲმან ძლუენი იოსაფატს და იყო სიმდიდრე მისი და დიდებამა ფრიად.

6. და ამაღლდა გული მისი გზასა უფლისასა და აღ-ველა-იხუნა მღღელხნი იგი და სერტყნი ქუეყანით იუდასით.

7. და მესამესა წელსა მეფობისა მისისასა წარავლინნა მთავარი მისნი და ძენი ძლიერებისანი: აბდია, და ზაქარია, და ნათანაელ, მიჰეა სწავლად ქალაქთა იუდასთა,

8. და მათ თანა ლევიტელნი: სამეა, და სათანას, და ზაბდია, და ასიელ, და სემირამოთ, და იონათან, და აბდონია, და ტობადონია, და ლევიტელნი მათ თანა: ელისაჲ და იორამ მღღელენი.

9. და ასწავებდეს იუდასა და მათ თანა წიგნი სჯულისა მის უფლისაჲ და განვლეს ქალაქები იუდასი და ასწავებდეს ერსა მას.

10. და იყო განკურგება უფლისაჲ ყოველთა ზედა მეფეთა ქუეყანისათა, რომელნი იყუნეს გარემო იუდასა, და არა ჰბრძოდეს იოსაფატს.

11. და უცხოთესლნი მოართმიდეს იოსაფატს ძლუენსა და ვერცხლსა ნიქსა; და არაბიელნი მოგურიდეს ვერძსა ცხოვართასა შუდ ათას შუდასთა და

ვაცსა შედ ათას შედასთა.

12. და ვიდოდა იოსაფატ და განდინებოდა სიმაღლედ, და აშენა საყოფლები იუდას შორის და ქალაქნი ძლიერნი.

13. და მრავალ იყუნეს საქმენი მისნი ქუეყანასა იუდასსა, კაცი ძლიერნი და მბრძოლნი დაადგინნა იერუსალმს.

14. და ესე არს რიცხვ მათი სახლად და სახლად ტომებისა მათისა, ათასისთავნი იუდასნი, ედნა მთავარი და მის თანა ძენი ძლიერებისანი სამასი ათასნი;

15. და ამისა შემდგომად იონან მთავარი და მათ თანა ორასოთხმოცო ათასი;

16. ამისა შემდგომად ამასია, ძე ზაქარიასი, რომელი გულსმოდგინე იყო უფლისაჲ, და მის თანა ორასი ათასნი ძლიერნი ძალითა;

17. და ბეხიაშენისგანნი ძლიერნი ძალითა ელიადა და მის თანა მოისარნი და ლახვაროსანნი ორასი ათასნი.

18. და მისა შემდგომად იოზაბალ და მის თანა ასოთხმოცო ათასნი ძლიერნი ბრძოლასა.

19. ესენი ჰმსახურებდეს მეფესა გარეშე მათსა, რომელნი დაედგინნეს მეფესა ქალაქთა მათ მოძნელებულთა ყოველსა ზედა იუდასა.

18

1. და *იყო იოსაფატისა მერმეცა სიმდიდრე და დიდებამ ფრიად. და ემზახა სახლსა აქაბისასა.

2. და შემდგომად მრავლისა წლისა შთავიდა აქაბისა სამარად და დასწყუდა აქაბ იოსაფატისთვის და ერისა მისისათვის ცხოვარი და ზროხა მრავალ რამეთუ უყუარდა და ინება მის თანა შთასლვად რემონად გალაადისასა.

3. და ჰრქუა აქაბ, მეფემან ისრაჴლისამან, იოსაფატს, მეფესა იუდასასა, უკუეთუ მოხუდე ჩემ თანა რემონად გალაადისა? და ჰრქუა მას იოსაფატ: ვითარცა შენ, ეგრეცა მე და ვითარცა ერი შენი, ეგრეცა ერი ჩემი შთავიდეთ შენ თანა ბრძოლად.

4. და მერმე ჰრქუა იოსაფატ მეფესა ისრაჴლისასა: გამოვიძიოლა დღეს უფლისა მიერ.

5. და შეკრიბნა აქაბ მეფემან ისრაჴლისამან წინაწარმეტყუელნი ისრაჴლისანი ოთხასი კაცი და ჰრქუა მათ: უკუეთუ აღვიდე რემონად გალადასა ბრძოლად, ანუ დაეცადო? და მათ ჰრქუეს მას: აღვედ! და მოსცნეს უფალმან კელითა მეფისათა.

6. და თქუა იოსაფატ: არა ვინ არს აქა სხუამ წინაწარმეტყუელი უფლისაჲ. და გამოვიძიოთ მისგანცა უფლისა მიერ.

7. და ჰრქუა მეფემან ისრაჴლისამან იოსაფატს: არსლა კაცი ერთი კითხვად მის მიერ უფალსა და მე მოვიძულე იგი, რამეთუ არა წინაწარმეტყუელებს იგი ჩემთვის კეთილსა, არამედ ყოველნი დღენი მისნი არიან ჩემთვის ბოროტ. და ესე არს მიქეა, ძე იემლისი, და ჰრქუა იოსაფატ: ნუ იტყუ ეგრე, მეფე.

17. მოისარნი მწსარნი S. 2. წილისა S. 4. უფლისაჲ S. 5. აღვედ S. 6. უფლისაჲ S. 7. ბოროტსა S.

* 3. მფთ. 22. ა. 4.

8. და მოუწოდა მეფემან ისრაჲლისამან საჭურისსა ერთსა და ჰრქუა: სწრაფით მომგუარე მიქეა, ძე იემლისი.

9. და აქაბ, მეფე ისრაჲლისა და იოსაფატ, მეფე იუდასი, ჯდა კაცად-კაცადი საყდარსა: თუსსა შემოსილი სამკაულითა ფართოთა მათ კართა ბჳისათა სამარიასთა და ყოველნი წინაწარმეტყუელნი წინაწარმეტყუელებდეს წინაშე მათსა.

10. და ქმნნა სედეკია, ძემან ქანანისამან, ცრუწინაწარმეტყუელმან რქანი რქინისანი და თქუა: ესრე იტყვს უფალი, ამით ურქენდე ასურეთსა, ვიდრე მოესრულოს.

11. და ყოველნი წინაწარმეტყუელნი წინაწარმეტყუელებდეს ესრეთ, იტყოდეს: აღვედ რემონად გალაადისა და წარგემართოს, და მოსცნეს უფალმან ჳელთა მეფისათა.

12. და მოციქული იგი, რომელი წარვიდა წოდებად მიქეასა, ეტყოდა მას და ჰრქუა: აჰა ესერა, იტყოდეს წინაწარმეტყუელნი ერთითა პირითა კეთილსა მეფისათსა. და იყუნედ სიტყუანი შენნი, ვითარცა ერთისა მათგანისა და იტყოდი კეთილსა მეფისათსა.

13. და თქუა მიქეა: ცოცხალ არს უფალი, რამეთუ რასაცა მეტყოდის მე უფალი, მასცა ვიტყოდი.

14. და მოვიდა მიქეა მეფისა და ჰრქუა მას მეფემან: მიქეა, მითხარ მე, უკეთუ წარვიდე რემონად გალაადისა ბრძოლად, ანუ დავაცადო? და თქუა მიქეა: აღვედ და წარგემართენ და მოგეცნენ ჳელთა თქუენთა.

15. და ჰრქუა მას მეფემან რაოდენგზის გაფუცე შენ, რათა არა მეტყოდი მე ცრუსა, გარნა ჳეშჳარიტსა სახელითა უფლისათა.

16. და თქუა მიქეა: ვიხილე ისრაჲლი განთესილი მათა ზედა, ვითარცა ცხოვარი, რომელსა არა არიან მწყემსი და თქუა უფალმან: არა აქუს წინამძღუარი, აჲ მიიქეცინ კაცად-კაცადი სახიდ თუსა მშუდობით.

17. და ჰრქუა მეფემან ისრაჲლისმან იოსაფატს: არა ვითხარა შენ, რამეთუ არა წინაწარმეტყუელებს ესე ჩემთვის კეთილსა, არამედ ბოროტსა?

18. და თქუა მიქეა: არა ეგრე, არამედ ისმინეთ სიტყუა უფლისა და ვითხარ თქუენ: ვიხილე უფალი მჯდომარე საყდართა ზედა თუსთა და ყოველნი ძალნი ცათანი დგეს მარჯუენით მისა და მარცხენით.

19. და თქუა უფალმან: ვინ აცთუნოს აქაბ, მეფე ისრაჲლისა, და აღვიდეს და დაეცეს რემონს გალაადისასა და თქუა ამან ესრეთ, და მან თქუა ესრეთ.

20. და გამოვიდა სული და დადგა წინაშე უფლისა და თქუა: მე ვაცთუნო იგი და ჰრქუა მას უფალმან: რათა?

21. და მან თქუა: განვიდე და ვექმნე სულ ტყუილისა პირსა ყოელთა წინაწარმეტყუელთა მისთასა. და ჰრქუა მას უფალმან: აცთუნე! და თუ შეუძლო, განვედ და ყავ ეგრეთ.

22. და, აჰა ესერა, მოსცა უფალმან სული ტყუილისა პირსა ყოელთა წინაწარმეტყუელთა ამათ შენთასა და უფალი იტყოდა შენთვის ბოროტსა.

23. და მიეახლა სედეკია, ძე ქანანისი, და სცა მიქეას ლაწუსა. და ჰრქუა მას: ვინათ გზით წარვიდა სული უფლისა ჩემგან? და გეტყოდა შენ.

24. და ჰრქუა მას მიქეა: აჰა, შენ იხილო მას ღღესა შინა, რომელსა შეხვლიდი საუნჯითი საუნჯედ დამალვად.

25. და თქუა აჰაბ, მეფემან ისრაშლისამან: წარიყვანეთ მიქეა და მიაქციეთ სემერისა, მთავრისა ქალაქისა, და იოასის მთავრისა, ძისა მეფისასა.

26. და არქუთ: ესრე იტყუს მეფე: შესუთ ეგე სახლსა საპყრობილისასა და ჯამდინ პურსა ჳირისასა და წყალსა იწროებისასა ვიდრე მოქცევად ჩემდამდე მშუდობით.

27. და ჰრქუა მას მიქეა: უკუეთუ მოქცევით მოიქცე მშუდობით, არა ვიდრემე მეტყოდა მე უფალი, ისმინეთ ყოველმან ერმან.

28. და აღვიდა მეფე ისრაშლისა და იოსაფატ, მეფე იუდასი, რემონად გალაადისასა.

29. და ჰრქუა მეფემან ისრაშლისამან იოსაფატს: დამფარე მე და შევიდე ბრძოლად, და შენ შეიმოსე სამოსელი ჩემი. და დაითარა თავი მეფემან ისრაშლისამან და შევიდა ბრძოლად.

30. და მეფემან ასურეთისამან ამცნო მთავართა მეეტლეთა მისთა, რომელნი იყუნეს მის თანა და ჰრქუა: ნუ ვის ჰბრძავთ მცირესა და ღიღსა, გარნა მეფესა ისრაშლისასა მარტო.

31. და იყო, ვითარცა იხილეს მთავართა მათ ეტლებზათა იოსაფატ, თქუნეს: მეფე ისრაშლისა არს ესე და გარემოადგეს მას ბრძოლად და ღალადყო იოსაფატ და უფალმან განარინა იგი და გარეწარაქციენა იგინი ღმერთმან მისგან.

32. და იყო, ვითარცა იხილეს მთავართა მათ ეტლისათა, რამეთუ არა არს იგი მეფე ისრაშლისა გარეწარედეს მას.

33. და ერთმან კაცმან მოირობა მშულდსა მარჯუედ, და სცა მეფესა ისრაშლისასა შორის ნესტუ ფერდსა და შორის მკერდსა. და ჰრქუა მწაფელსა ეტლისა მისისასა: მოაქციენ ჳელნი შენნი და განმიყვანე მებრძოლისა ამისგან, რამეთუ მეღმის.

34. და იძლია ბრძოლა იგი მას ღღესა შინა, და მეფე ისრაშლისა დგა ეტლთა ზედა ვიდრე მწუხრადმდე წინაშე ასურეთისა. და მოკუდა დასლევასა ოდენ მზისასა.

19

1. მოიქცა იოსაფატ, მეფე იუდასი, და შევიდა სახიდ თჳსა მშუდობით იერუსალიმს.

2. და გამოვიდა იეჲ შემთხუევად მისა, ძე ანანიისი წინაწარმეტყუელისა, და ჰრქუა მას მეფე იოსაფატ: უკუეთუ ცოდვილსა შენ შეეწევი, რამეთუ მოძულეებულსა უფლისა მიერ დაემოყურე, ამისთვის იყო შენ ზედა რისხვად უფლისა.

24. საუნჯეთი S. 33. მარჯუედ S. 1. იერუსალიმს S. 2. შემთხუევად S. ცოდვლსა S. უფლისა S.

3. არამედ სიტყუანიცა კეთილნი იპოვნეს შენ თანა, რამეთუ აღიხუნეს სერტყნი ქუეყანისაგან იუდასა და განამარტე გული შენი გამოძიებად უფლისა.

4. და დაემკვდრა იოსაფატ იერუსალჴმს და კუალად გან-ვე-ღა-ვიდა იოსაფატ ბერსაბეთაგან, ვიდრე მთაღმდე ეფრემისა და მოაქცინა იგინი უფლისა მიმართ ღმრთისა მამათა მათთასა.

5. და დაადგინა მსაჯულები ყოველსა ქუეყანასა იუდასასა ძნელოვანთა ქალაქად.

6. და ჰრქუა მსაჯულთა მათ: იხილეთ თქუენ, რასაცა იქმოდით, რათა არა კაცთა სასჯელსა სჯიდეთ თქუენ, არამედ ღმრთისასა და თქუენ თანა იყუნედ სიტყუანი სასჯელისანი.

7. და აწ იყავნ შიში უფლისაჲ თქუენ ზედა, დაიმარხეთ და იქმოდეთ კეთილსა, რამეთუ არა არს უფლისა ღმრთისა ჩუენისა თანა სიცრუე, *არცა თუალთ-ლებჲ, არცა მიღება ქრთამისა.

8. და იერუსალჴმსაცა დაადგინნა იოსაფატ მღღელთაგანნი და ლევიტელთაგანნი და ტომთაგანნი მთავარნი ისრაჴლისანი მსაჯულად უფლისა მიერ, რათა შჯიდენ სამართლად იერუსალჴმისა დამკვდრებულთა.

9. და ამცნო მათ და ჰრქუა: ესრეთ იქმოდეთ შიშითა უფლისათა ჳეშმა-რიტებით და სრულითა გულითა.

10. ყოვლისათჳს კაცისა, რომელი სარჩელად მოვიდოდის თქუენ წინაშე ძმათა თქუენთაგანნი, რომელნი მკვდრ არიან ქალაქთა მათთა შორის სისხლისა და შორის ბრძანებასა და მცნებასა და სამართალსა და მსჯავრსა და განუჩინებლით მათ, რათა არა ცოდვიდენ უფლისა მიმართ და არა იყოს რისხეა თქუენ ზედა და ძმათა თქუენთა ზედა, ესრეთ იქმოდეთ და არა სცოდოთ.

11. და აჰა, ესერა, ამარია მღღელი თქუენ ზედა მთავრად და ყოველსავე სიტყუასა უფლისასა ზაბადაც, ძე ისმაელისი, მთავარი სახლსა იუდასასა ყოვლისა მიმართ სიტყუსა მეფისასა და მწიგნობარნი და ლევიტელნი წინაშე თქუენსა განძლიერდით და იქმოდეთ, და იყოს უფალი თქუენ თანა ყოვლისათჳს კეთილისა.

20

1. და ამისა შემდგომად მოვიდეს ძენი მოაბისნი და ძენი ამონისნი და მათ თანა მინეღელთაგანნი იოსაფატისა ბრძოლად.

2. და მოვიდეს და უთხრეს იოსაფატს და ჰრქუეს: მოვალს შენ ზედა ერი მრავალი წიაღკერძონი ზღუსა ასურეთით, და აჰა, არიან იგინი ასარსათანს, რამეთუ ესე არს გადლი.

3. და შეეშინა იოსაფატს ფრიად და მისცა გული თჳსი გამოძიებად უფლისა მიმართ სიტყუსა მეფისასა და მწიგნობარნი და ლევიტელნი წინაშე

4. და შეკრიბა ყოველი იუდა გამოძიებად უფლისა.

3. უფლისაჲ S. 4. იშლმს S. 4. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. 7. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. სიტრუტ S. მიღებაჲ S. 8. იშლმსაცა S. უფლისაჲ S. იშლმისა S. 10. თქვენს S. ცოდვიდენ S. უფლისა S. 11. სიტყუასა S. 3. უფლისაჲ S. 4. იუდაჲ S. უფლისაჲ S.

9. 2. სჯლ. 10. და. 17. იოზ. 34. ბ. 19. სიბრძნ. 6. ბ. 8. ზიარქ. 35. ბ. 15. რმლ. 2. ბ. 11. გლტ. 2. ა. 6. ეფეს. 6. ბ. 9. კლს. 3. დ. 25. 1. პე. 1. გ. 14.

5. და აღდგა იოსაფატ კრებულსა შორის იუდასსა, სახლსა შინა უფლისასა. წინაშე ეზოსა მას კარვისასა,

6. და თქუა: უფალო, ღმერთო მამათა ჩუენთაო! შენ ხარ ღმერთი ცათა შინა და შენ უფლებ ყოველთა ზედა მეფეთა თესლთასა და კელთა შინა შენთა არს ძალი ძლიერებისა და არა ვინ არს წინააღმდეგომ შენდა.

7. შენ ხარ ღმერთი, რომელმან მოსრენ მკვდრნი ამის ქუეყანისანი წინაშე ერისა შენისა ისრაჴლისა და მიეც იგი ნათესავსა აბრაჴამისსა, საყუარელისა შენისასა, საუკუნოდ,

8. და დაემკვდრნეს მას ზედა და აღაშენეს მას შინა სიწმიდე სახელისა პენისათვს და თქუეს:

9. ჟუკუეთუ მოიწიოს ჩუენ ზედა ბოროტი, ანუ მახული, ანუ სასჯელი, ანუ სიკუდილი, ანუ სიყმილი, ვდგეთ წინაშე სახლისა ამის და წინაშე შენსა, რამეთუ სახელი შენი წოდებულ არს სახლსა ამას და ვლადადებდეთ შენდა მიმართ ჳირისა ამისთვის მომავლისა ჩუენ ზედა და ისმინო და მიკსნნე ჩუენ.

10. და აწ, ესერა, ძენი ამონისნი და მოაბ და მთისა სეირისანი, რომელნი არა მოსკენ ისრაჴლსა განსლვად მათ მიერ და მოსლვასა მას მათსა ეგუპტით, რამეთუ მოიქცეს მათგან და არა მოსრნეს იგინი.

11. და აწ, აჰა, ესერა, მათ იწყეს ჩუენ ზედა მოსლვად და განსხმად ჩუენდა სამკვდრებელით ჩუენით, რომელი-იგი მომეც ჩუენ.

12. უფალო, ღმერთო ჩუენო! არა საჯო მათ შორის, რამეთუ არა არს ჩუენდა ძალ წინააღმდეგომად მათა ესეოდენსა ამას სიმრავლესა დიდსა, რომელნი-ესე მოსრულ არიან ჩუენ ზედა და არა ვიციოთ, რამ ვყოთ მათთვის, არამედ შენდა მიმართ მხედვარ არიან თუალნი ჩუენნი.

13. და ყოველი იუდა დგა წინაშე უფლისა და ყრმანი მათნი და ცოლნი მათნი,

14. და ოზიელის ზედა, ძისა ზაქარისასა, ძეთაგან ბანესთა, ძეთა ელეელისთა, ძეთა მათთანისასათა და ლევიტელისათა ძეთაგანთა ისაფისთა. და იყო მის ზედა სული უფლისაჲ კრებულსა მას შორის

15. და თქუა: ისმინეთ იუდამან და მკვდრთა იერუსალჴმისათა, მეფემან იოსაფატ! ამას იტყვს უფალი, ნუ გეშინინ თქუენ მათთვის და ნუცა შეძრწუნდებით პირისაგან ერისა ამის მრავლისა, რამეთუ არა თქუენი არს ბრძოლა, არამედ უფლისაჲ.

16. ხვალე გარდავედით მათა, აჰა, ეგერა, აღმოვლენ იგინი აღმოსლვასა მას გამომატებულსა ასერისასა და პოვნეთ იგინი თავსა მას ზედა მძინარისა მის უდაბნოსა იერიელისასა.

17. არა არს თქუენი ბრძოლა ესე, გულისხმა-ყავთ და იხილეთ მაცნოვარებაჲ უფლისა თანა, იუდა და იერუსალიმ! ნუ გეშინინ, ნუცა შეძრწუნდებით ხვალე განსლვად და წყობად მათა, რამეთუ უფალი არს თქუენ თანა.

18. და მოდრკა იოსაფატ პირსა ზედა თვსსა და ყოველი იუდა, მკვდრნი იერუსალჴმისანი, დაცვეს წინაშე უფლისა და თაყუანი-სცეს უფალსა.

10. მას] მათ S. 13. უფლისაჲ S. 15. ი-ჴმლისთა S. 17. უფლისაჲ S. ი-ჴლმ S. 18. ჴმლ-მისნი S. უფლისაჲ S.

ქვედა აშიაზე სწერია: ეკუთვნის დიდს მცხეთის სობოროს ჩყნეს წელსა.

19. და აღდგეს ლევიტელნი, ძეთაგანი კათისნი და ძეთაგანი კორესნი, ქებად უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა კმითა დიდითა მალლად.

20. აღიმსთუეს განთიად და განვიდეს უდაბნოსა მას თევკასასა და განსლკასა მას დადგა იოსაფატ, ლალად-ყო და თქუა: ისმინეთ ჩემი იუდამან და მკვდრთა იერუსალჲმისათა! ერწმუნენით უფალსა, ღმერთსა ჩუენსა, გერწმუნოს თქუენ, გრწმენინ წინაწარმეტყუელისა მისისა და წარგემართოს თქუენ.

21. და ზრახვა-ყო იოსაფატ ერისათუს და დაადგინა მგალობელნი და მკებელნი აღსარებად და ქებად სიწმიდესა განსლკასა მას წინაშე ერისა და იტყოდეს: აუარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუე არს წყალობა მისი.

22. და ვითარცა იწყეს ესეოდენ გალობად აღსარებისა, მოსცა უფალმან ბრძოლად ძეთა ამონისთა მოაბსა ზედა და მთისა სეირისათა, რომელნი გამოსრულ იყუნეს იუდასა ბრძოლად და ივლტოდეს.

23. და აღდგეს ძენი მოაბისნი და ძენი ამონისნი მკვდრთა მათ ზედა მთისა სეირისათა მოკოცად და შემუსრვად მათა. და მოასრულნეს მკვდრნი სეირისნი, რამეთუ აღდგეს იგინი ურთიერთას, და მოისრნეს იგინი.

24. და იუდა მოვიდა სამსტროსა მას უდაბნოსასა და მოიხედეს და იხილეს სიმრავლე იგი ერისა მის და, აჰა, ესერა, ყოველივე მომწყდარ იყუნეს და დაცემულ ქუეყანასა ზედა, და არა ვინ იყო განრინებულ.

25. და მოვიდა იოსაფატ და ერი მისი ტყუენად ნატყუენავისა მათისა და პოეს საცხოვარი ფრიად და ჭურჭელი და იავარი და ჭურჭელი გულისსათქმელი. და წარმოიღეს იგი და ყვეს სამი ღლე ტყუენასა მათსა ნატყუენავისასა, რამეთუ მრავალ იყო.

26. და ღღესა მას ნეთხესა შეკრბეს ღლეგსა მას კურთხევისასა, რამეთუ მუნ აკურთხეს უფალი, ამისთუს დასდგეს ადგილსა მას სახელი ღლე კურთხევისა ვიდრე აჰა ღლემდე.

27. მოიქცა ყოველი კაცი იუდასი იერუსალჲმდ და იოსაფატ, წინამძღუარი მათი, სიხარულითა დიდითა, რამეთუ ახარა მათ უფალმან მტერთა მათთა ზედა.

28. და შევიდეს იერუსალჲმდ ებნითა და ქნართა და ნესტუთა სახლსა უფლისასა.

29. და იყო განკვრებამ უფლისა მიერ ყოველთა ზედა მეფეთა ქუეყანისათა, ვითარცა ესმა მათ, რამეთუ უფალი ბრძოდა მტერთა ისრაჲლისათა.

30. და დაამკვდრნა ქუეყანა მეფობასა იოსაფატისასა და დააცხრენა ღმერთმან ყოველნი გარემონი მისნი.

31. და მეფე იქმნა იოსაფატ იუდასა ზედა, ოცდაათხუთმეტისა წლისა იყო მეფობასა მისსა და ოცდახუთ წელ მეფობდა იერუსალჲმს, და სახელი დედისა მისისა აზუბა, ასული სალისი.

32. და ვიდოდა იგი ვზასა ასასა, მამისა მისისასა, და არა გარდააქცია სიწმფოებისაგან ყოფად წინაშე უფლისა.

19. უფლისა S: ღმრთისა S. 20. აღმსთუეს S. 23. სერისათა S. 25. ტყუენად S. ნატყუენავისა S. ავარი S. ტყუენასა S. ნატყუენავინისასა S. 26. ადგილსა მას — სახელი S. 27. ოქლმდ S. 28. ოქლმდ S. 29. უფლისა S. 30. დაამკვდრნა S. 31. ოცდაათხუთმეტსა S. წელსა S. 32. უფლისა S.

33. არამედ მაღალნი იგი იყუნესველა, და მერმეცა ერსა მას არღავე წარე-
მართა გული მათი უფლისა მიმართ ღმრთისა მამათა მათთასა.

34. და ნეშტნი სიტყუანი იოსაფატისნი, პირველნი და შემდგომნი, აჰა,
ესერა, წერილ არიან სიტყუათა იეუსთა, ძისა ანანისთა, რომელმან აღწერა
წიგნი მეფეთა ისრაჴლისათა.

35. და ამისა შემდგომად ეზიარა იოსაფატ, მეფე იუდასი, ოქოზიას, მე-
ფესა ისრაჴლისასა, და ამან უსჯულოებაჲ ქმნა ყოფად

36. და მისლვად მისა და საქმედ ნავებისა და წარსლვად თარშიდ, და
ქმნა ნავები გასიონგაბერს.

37. და წინაწარმეტყუელებდა ელიეზარ, ძე ოდრიასი, რომელი იყო მარი-
სიო, იოსაფატს ჰრქუა, რამეთუ დაეგე შენ ოქოზიას, აჰა, მოსრა უფალმან საქ-
მე შენი და შეიმუსრა ნავები შენი და ვერ უძლო წარსლვად თარშიდ.

21

1. და *დაიძინა იოსაფატ მამათა თუსთა თანა და დაეფლა მამათა თუსთა
თანა ქალაქსა დავეითისსა. და მეფობდა იორამ, ძე მისი, მის წილ.

2. და ძმანი იორამისნი. ძენი იოსაფატისნი, ექუსნი: ეზრიელ, და იეელ,
ზაჰარია, და მისელ, და საფატია, და აზარია. ესე ყოველნი ძენი იოსაფატისნი,
მეფისა იუდასნი.

3. და მისცა მათ მამამან მათმან მისაცემელი ფრიადი: ოქრო და ვეცხლი
და საკურველი ქალაქთა თანამოზღუდვილთა იუდასა შორის. და მეფობაჲ მის-
ცა იორამს, რამეთუ ესე იყო ძე მისი პირშო.

4. **და დადგა იორამ მეფობასა თუსსა ზედა და განძლიერდა და მოსწყ-
უნდა ყოველნი ძმანი მისნი მახულითა და მთავართაგანნი ისრაჴლასანი.

5. და იყო იორამ ოცდათორმეტისა წლისა, ოდეს დადგა იგი მეფობასა
ზედა თუსსა, და რვა წელ მეფობდა იერუსალმს.

6. და ვიდოდა გზასა მეფეთა ისრაჴლისათა, ვითარცა ყო სახლმან აჰაბის-
მან, რამეთუ ასული აჰაბისი იყო მისა ცოლად და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლი-
სა

7. და არა ინება უფალმან აჰოცად სახლი დავეითისი აღთქმისა მისთვის,
***რომელი აღუთქუა დავეითს და ვითარცა-იგი ჰრქუა მას მიცემად სანთლად
ძეთა მისთა ყოველთა დღეთა.

8. მათ დღეთა შინა განდგა ედომი იუდასაგან და დაიდგინეს თავისა თუსი-
სა ზედა სხუაჲ მეფე.

9. და წარვიდა იორამ მთავართა თუსთა თანა და ყოველი ცხენები მისი
მის თანა. და იყო, ვითარცა აღდგა იგი ღამე და მოსრა ედომმან, რომელთა გა-
რემოეცვა იგი და მთავარნი იგი ეტლებისანი, და ივლტოდა ერი იგი საყოფ-
ლად თუსა.

33. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. 34. რომელნიS. 3. თანამოზღუდვილთა S. 5. იწლმს S.
6. უფლისაჲ S. 8. თავისა თუსისაჲ-მათ S.

* 3. მწთ. 22. წ. 51. ** 4. მწთ. 8. გ. 16. *** 2. მწთ. 7. ბ. 12.

10. და განდგა კელისაგან იუდასა ედომი იგი ვიდრე აქა დღედმდე. მაშინ განდგა ლუბნაცა კელისაგან მისისა მას ჟამსა შინა ამისთვის, რამეთუ უტევა უფალი ღმერთი მამათა მისთა.

11. რამეთუ ამანცა კმნნა მაღალნი ქალაქებსა იუდასასა და აცოდენა მკვდრნი იერუსალჴმისანი და აცოუნა იუდა.

12. და მოუკდა მას წიგნი ელიასგან წინაწარმეტყუელისა და თქუა: ამას იტყვს უფალი, ღმერთი დავითის, მამისა შენისაჲ, რამეთუ არა ხვლოდ შენ გზასა იოსაფატის, მამისა შენისა, და გზასა ასასა, მეფისა იუდასასა.

13. არამედ მიხუედ შენ გზათა მეფეთა ისრაჴლისათა და აცოდევ იუდა და მკვდრნი იერუსალჴმისანი, ვითარცა-იგი ცოდა სახლმან აქაბისმან, და მამანი შენნი, ძენი მამისა შენისანი, მოსწყუდენ მახვლითა, უმჯობესნი შენსა.

14. აჲ, ესერა, დაგცეს შენ უფალმან წყლულეზითა დიდითა და ერი შენი, და ძენი შენნი, და ცოლნი შენნი და ყოველი მონაგები შენი.

15. და შენ სენითა ბოროტითა დასნეულდე მუცლისათა, ვიდრე განვიდენ ნაწლევნი შენსა სენსა თანა დღითი დღე.

16. და აღადგინნა უფალმან იორამის ზედა უცხოთესლნი არაბიელნი და მოზღლუანნი ეთიოპელნი.

17. და მოუკდეს იუდას ზედა და კმძლავრობდეს და წარიღეს ყოველი საფასე, რაოდენი პოეს სახლსა შინა მეფისასა, და ძენი მისნი და ასულნი მისნი წარიყვანნეს. და არა დაურჩა მას ძეთაგან, გარნა ოქოზია, ხოლო უმრწამეს ძეთა მისთა.

18. და ამის ყოვლისა შემდგომად დასცა უფალმან მუცლისა სენითა, რომლისა არა იყო კურნება.

19. და იგუემეზოდა დღითი დღე და ვითარცა მოიწია ჟამი დღეთა მისთა, მეორესა დღესა გამოვიდა ნაწლვეი მისი სენითურთ და მოკუდა იგი სენითა მით ბოროტითა და არა ყო ერმან მან განღება პატივითა, ვითარცა განღება მამათა მისთა.

20. და იყო იგი ოცდაათორმეტისა წლისა ოდენ, ოდეს დადგა მეფედ, და რვა წელ მეფობდა იერუსალჴმს და ვიდოდა იგი არაქებულად. და მოკუდა იორამ და დაეფლა იგი ქალაქსა დავითისასა, ხოლო არა საფლავსა მეფეთასა.

22

1. *და მეფედ ყვეს მკვდრთა იერუსალჴმისათა ოქოზია, ძე მისი უმრწამესი, მის წილ, რამეთუ ყოველნი ძენი მისნი უხუცესნი მოსწყუდნეს ავაზაკთა, რომელნი-იგი მოუკდეს მათ ზედა, არაბიელნი და აღიმაზონელნი, და მეფე იქმნა ოქოზია, ძე იორამის, მეფისა იუდასა.

2. და იყო ოქოზია ოცდაორისა წლისა, ოდეს დადგა იგი მეფედ და ერთ წელ მეფობდა იერუსალჴმს. და სახელი დედისა მისისა გოთოლია, ასული ზამბრისი.

10. მაშინ მანინ S. 11. იუდასა S. აცოდენა S. იშლისნი S. 12. შენისათვის S. 13. მოხუდ S. იშლისნი S. 17. რაოდენი S. 19. იგუემეზოდა S. პატივითა ვითარცა] პატივითა S. 20. დაადგა S. იშლს S. 1. ყუძს S. იშლისათა S. 2. იშლს S.

* 4. შფთ. 8. ვ. 25.

3. ესე ვიდოდა გზასა სახლისა აქაბისასა, რამეთუ დედა მისი იყო მზრახებელი ცოდვისა.

4. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა სახლმან აქაბისმან, რამეთუ იგინი იყუნეს შემდგომად სიკუდილისა მის მისისა მზრახებელ მოსასრველად მისსა.

5. და ზრახვასა მათსა ვიდოდა და წარვიდა იორამ თანად ძისა აქაბისა ბრძოლად აზაელისა, მეფისა ასურეთისა, რემოთ გულაადისასა, და სცეს ისრი-თა მეისართა იორამს.

6. და მოიქცა იგი კურნებად იეზრაელად წყლულებისა მისგან, რომელ წყლეს ასურთა რამოთს შინა აზაელის, ბრძოლასა მას, მეფისა ასურეთისასა, და ოქოზია, ძე იორამისი, მეფე იუდასი, შთავიდა ხილვად იორამისა, ძისა აქაბისა, იაზარელად, რამეთუ სნეულ იყო.

7. და ღმრთისა მიერ იყო გარდაქცევა და მოსლვა ოქოზიასი იორამისა და მი-რა-ვიდა, განვიდა მის თანა იორამ იეუისა, ძისა ნამესისა, ცხებულისა უფლისა მიერ.

8. და იყო, ვითარცა შურის-გებად იეუასა სახლსა ზედა აქაბისსა, პოენა მთავარნი იუდასნი და ძმანი ოქოზიასნი, მსახურებდეს რა ოქოზიას და მოსწყუნდა იგინი.

9. და თქუა იეუ მოძიება ოქოზიასი და პოეს იგი, რამეთუ იკურნებოდა სამარიას შინა და მოიყვანეს იგი იეუასა და მოკლა იგი და დაფლეს იგი, რამეთუ თქუეს, ვითარმედ: ძე იოსაფატისი არს, რომელი ეძიებდა უფალსა ყოვლითა გულთა მისითა და არა ვინ იყო სახლსა ოქოზიასასა, რომელმანცა განამტკიცა ძალი მეფობისა.

10. და ვითარცა იხილა *გოთოლია, დედამან მისმან, რამეთუ მოკულა ძე მისი, აღდგა და წარწყმიდა ყოველი თესლი მეფეთა იუდასთა.

11. და მოიყვანა იოსაბედ, ასულმან მეფისამან იოს, ძე ოქოზიასი, და გამოიპარა შორის ძეთა მეფისათა მოკლულთა და მისცა იგი და მზარდული მისი მაწონებელი საუნჯესა მას ცხედარათასა. და დამალა იგი იოსაბედ, ასულმან იოსაფატისა მეფისამან, დამან ოქოზიასამან, ცოლმან იოვდაეს მდღლისამან, და დამალა იგი პირისაგან გოთოლიასა, და არა მოკლა იგი.

12. და იყო მის თანა დამალული სახლსა შინა ღმრთისასა ექუს წელ. და გოთოლია მეფობდა ქუეყანასა იუდასასა.

23

1. და წელსა მეშუდესა განძლიერდა იოვდაე და მოიყვანა ასისთაეები: აზარია, ძე იორამისი, და ისმეელ, ძე იონანისი, და აზარია ძე ობედისი, და მასეა ძე ადაიასი, და ელისაფან, ძე ზაქარიასი, მის თანა სახლსა შინა უფლისასა.

2. და მოადგეს იუდასა და შემოკრიბნეს ყოველნი ლევიტელნი ყოველთაგან ქალაქთა იუდასთა და მთავარნი ტომთა ისრაჴლისათანი და მოვიდეს და შემოკრიბეს იერუსალიმად.

3. ცოდვსა S. 4. უფლისა S. 7. ღმრთისა S. უფლისა S. [8. რა S. 9. მოიყვანეს S. 11. იოსაფატისამან S. 2. ი-ჴლომდ S.

*.4. მ-ფთ. 11. ა. 1.

3. და აღთქუმა აღთქუა ყოველმან კრებულმან იუდასამან სახლსა შინა უფლისა ღმრთისა მეფისა თანა. და მაშინ უჩუენა მათ ძე მეფისა და ჰრქუა მათ: აჰა, ძე მეფისა, ესე მეფობდინ, ვითარცა იტყოდა უფალი სახელისათს დავითისა.

4. და აწ ესე სიტყუაჲ არს, რომელი ჰყოთ: მესამე თქუენგანი შევედინ შაბათსა მღღელთაგანნი და ლევიტელთაგანნი ბჳეთა მათ შესავალთასა.

5. და მესამე თქუენგანი სახლსა მეფისასა გარემოადეგინ და მესამე თქუენგანი დევინ ბჳესა მას საშუალსა, და ყოველი ერი იყავნ ეზოსა სახლისა უფლისასა.

6. და ნუ ვინ შევალნ სხუაჲ სახლსა უფლისასა, გარნა მღღელნი და ლევიტელნი და მსახურნი იგი ლევიტელთანი. ესენი შევიდენ, რამეთუ წმიდა არიან და ყოველი ერი სცევდინ საცავსა მას უფლისასა.

7. და გარემოადედ ლევიტელნი მეფესა გარემო და კაცად-კაცადსა მახული კელსა მისსა და სხუაჲ, რომელი შევიდოდის სახლსა უფლისასა, მოკუედინ და იყუნედ კაცნი იგი მეფისა თანა შესღვასა და გამოსღვასა მისსა.

8. და ყვეს ლევიტელთა მათ და ყოველმან იუდამან ყოველისა მცხებრ, ვითარცა-იგი ამცნო იოდაე მღღელმან და წარიყვანა კაცად-კაცადმან ერი თსი დასაბამსა შაბათისასა, რამეთუ არა განაჰარგა იუდაე მღღეგარი იგი მსახურებჲ.

9. და მისცა მახული და საჳურველი და ფარები, რომელი იყო დავითის მეფისა სახლსა შინა უფლისასა.

10. და დაადგინა ყოველი ერი კაცად-კაცადი საჳურველითა თსისათა მკართვან ტაძრისათა მარჯუენით ვიდრე მკარადმდე ტაძრისა მარცხენითსა საჳურთხევისა და ტაძრის გარემო მეფისა.

11. და გამოიყვანა ძე იგი მეფისა და მოსცა მის ზედა შარავანდი იგი სამეფო და საწამებელნი და მეფე-ყვეს იგი და სცხეს მას იოდაე და ძეთა მისთა და თქუეს: ცხონდინ მეფე!

12. და ესმა გოთოლიას კმაჲ იგი ერისა, რომელნი რბიოდეს და აღუარებდეს და აჳებდეს მეფისა. და შევიდა მეფისა სახლსა უფლისასა.

13. და იხილა და, აჰა, ესერა, მეფე დგა სადგომელსა თსისა და შესღვასა მას დგეს მთავარნი და ნესტუები და მთავრები გარემო მეფისა და ყოველსა ერსა უხაროდა და სცემდეს ნესტუებსა და შემასხმელნი იგ სტურითა შესხმასა და ახიობდეს ჳებასა და დაიპო გოთოლია სამოსელი თსი, ლაღად-ყო და თქუა: დასხმეთ დამესხმით.

14. და ამცნო იოდაე მღღელმან ასისთავთა მათ და მთავართა მათ ძლიერთასა და ჰრქუა მათ: გაიყვანეთ ეგე გარეშე ტაძრით და განვედით შემდგომად მისა და მოკუედინ მახულითა, რამეთუ თქუა მღღელმან მან: ნუ მოკუედებინ ეგე სახლსა შინა უფლისასა.

15. და სცეს მას შენდობა, და განვიდა ბჳეთა მათ საცხენოსათა სახლისა მეფისათა და მოკლეს იგი მუნ.

3. აღთქუმა აღთქუა S. იუდასამან და S. უფლისა S. ღმრთისა S. უჩუენა S. მეფობდინ S. 6. წმიდა S. სცევდინ S. 7. მოკუედინ S. 8. ყულს S. 10. მარჯუენით S. 11. ყულს S. 13. ნესტუები S. ნესტუებსა S. სტურითა S. 14. მოკუედინ S. 15. საცხენოსათა S.

16. და აღუთქუა იუდაე აღთქმა შორის მისსა და შორის ერისა და მეფისა, რათა იყუნენ ერად უფლისა.

17. და შევიდა ყოველი ერი ქუეყანისა სახლსა მას ბაალ კერპისასა. და დაარღვეს იგი და საკურთხევლები მისი და ძეგლები მისი და მოსრეს და დააწვლილეს, და მათ თანა ქურუმნი იგი ბაალისი მოკლეს წინაშე საკურთხეველსა მისსა.

18. და იწყო იოდაე მღდელმან საქმესა სახლისა უფლისასა კელთა მღდელთა და ლევიტელთა და დაადგინნა მღღევარ განწესებით მსახურებანი იგი მღდელთანი და ლევიტელთანი, ვითარცა-იგი განეჩინა ღვთისმეტყველსა სახლსა შინა უფლისასა და შეწირა მსხუერპლები უფლისა, ვითარცა წერილ არს სჯულსა მოსესსა, სიხარულითა და გალობითა კელითა და ვითისითა.

19. და დადგეს მეკარენი იგი ბჭეთა ზედა სახლისა უფლისათა, რათა არა შევიდეს მუნ არაწმიდად ყოვლისა მიმართ საქმისა.

20. და მოიყვანნა მამათმთავარი იგი და ძლიერი და მთავარი ერისანი და ყოველი ერი ქუეყანისა და აღიყვანეს მეფე ტაძრად უფლისა, და შევიდა ბჭისა მისგან შინაგანისა ტაძრად მეფისა და დასვეს მეფე საყდარსა ზედა სამეფოსა.

21. და განიხარა ყოველმან ერმან ქუეყანისამან, და ქალაქი დაყუდნა, და გოთოლია მოკლეს მახლითა.

24

1. იყო *იოას შუდისა წლისა მეფობასა მისსა, და ორმოც წელ მეფობდა იერუსალმსს და სახელი დედისა მისისა საბია ბერსაბეთ.

2. და ქმნა იოას სიწრფოება წინაშე უფლისა ყოველთა დღეთა იოდაეა მღდლისათა.

3. და მოიყვანნა თავისა თვისისა იუას ორნი ცოლნი და ისხნა ძეგბ და ასულეგბ.

4. და იყო ამისა შემდგომად და განიზრახა იუას გულსა თუსსა განგებოსათუს აღშენებად სახლისა უფლისათუს.

5. და შეკრიბნის მღდელნი და ლევიტელნი და ჰრქუა მათ: განვედით ქალაქებსა იუდასა და მოკრიბეთ ვეცხლი ყოვლისაგან ისრაელისა განსაძლიერებლად სახლისათუს უფლისა წლითი წლად და ისწრაფეთ სიტყუად. და არა ჰრწმენა ლევიტელთა ესე.

6. და მოუწოდა იუას მეფემან იოდაეს მღდელმთავარისა და ჰრქუა მას: რასათუს არა ილუაწე ლევიტელთათუს შემოღებად იუდასაგან იერუსალმისა ბრძანებული იგი მოსეს მიერ კაცისა მის ღმრთისა, რამეთუ შეკრიბა ისრაელნი კარავსა მას საწამებელისასა.

7. რამეთუ გოთოლია იყო უსჯულო და ძეთა მისთა დაარღვეს სახლი ესე ღმრთისაჲ და სიწმიდე სახლისა ამის ყვეს ბაალიმისა.

16. უფლისაჲ S. 17. დააწვლილეს S. 18. მსახურებანი S. მსხუერპლები S. 20. ყოველნი S. უფლისაჲ S. 1. იტლმს S. 2. უფლისა S. 5. უფლისა S. არა-არაწმენა S. 6. იტლმისა S. ღმრთისა S. 7. ყუქს S.

* 4 მ-ფთ. 11. დ. 21. და. 12. ა. 1.

8. და თქუა მეფემან: ქმენით გუადრუცი და დადგიო იგი ბჭეთა თანა სახლისა უფლისათა გარეშე.

9. და აუწყეთ იუდასა იერუსალმსა, რათა შემოიღონ უფლისა, ვითარცა უბრძანა მოსე მონამან ღმრთისამან ისრაელისა უდაბნოსა ზედა.

10. და მოსცეს ყოველთა მთავართა, ყოველმან ერმან და შეიღებდეს გვადრუცსა მას, ვიდრე აღივსო.

11. და იყო, ვითარცა შემოაქუნდა გუადრუცი წინაშემდგომელთა მათ მეფისა მიმართ ჯელითა ლევიტელთათა და ვითარცა იხილეს, რამეთუ ფრიად იყო ვეცხლი იგი, მოვიდა მწიგნობარი მეფისა, წინაშემდგომელი იგი მღვდლისა მის დიდისა, და წარმოიღეს ვეცხლი იგი გვადრუცისა მისგან და დადგეს თვისსავე ადგილსა. ესრეთ ყოფდეს დღითი დღედ და შეკრიბეს ვეცხლი დიდძალი.

12. და მისცეს იგი მეფემან და იოდაე მღვდელმან მოქმედთა მათ საქმისათა, საქმისა მის ტაძრისა უფლისათა, და დაადგინნეს სასყიდლითა ქვისმკუთეთელნი და ხურონი განსაგებელად ტაძრისა მის უფლისა და იქმოდეს მოქმედნი იგი საქმისა მას.

13. და აღმაღლდა სიგრიდელ საქმე იგი ჯელითა და აღმართეს ტაძარი იგი უფლისაჲ წესსა ზედა თვისსა და განამტკიცეს.

14. და ვითარცა აღასრულეს, მოიღეს მეფისა და იოდაესა ნეშტი იგი ვერცხლისა მის და შექმნეს იგი ჭურჭლად ტაძრისათვის უფლისა, ჭურჭლად სამსახურებელად მსხუეპლთათვის და ფიალები ოქროსა და ვეცხლისა. და შეიწირვოდა მსხუერპლები სახლსა უფლისასა მარადის ყოველთა დღეთა იოდაესათა.

15. დაბერდა იოდაე სავსებითა და აღესრულა ასოცდაათისა წლისა.

16. და აღსრულებასა მისსა დაფლეს იგი ქალაქსა დავითისა საფლავსა მეფეთასა, რამეთუ ქმნა კეთილი ისრაელისა თანა და ღმრთისა მიმართ სახლისა მისისათვის.

17. და იყო, შემდგომად აღსრულებისა მის იოდაესა შევიდეს მთავარნი იგი იუდასნი და თაყუანის-სცეს მეფესა. მაშინ ერჩადა მათ მეფე.

18. და დაუტევეს უფალი ღმერთი მამათა მათთა და მსახურებდეს კერძოთა და ასტრატეთა, და იყო რისხვა უფლისა იუდას ზედა და იერუსალმსა მათ დღეთა შინა.

19. და მიივლინნეს მათა წინაწარმეტყუელნი, რათამცა მოიქცეს უფლისა და არა ისმინეს და უწყამებდეს მათ და არავე ისმინეს.

20. და სულმან უფლისამან განაძლიერა აზარია, ძე იოდაესი, მღვდელი და აღდგა ერსა წინაშე და თქუა: ამას იტყუს უფალი, რასათვის თანაწარვლით მცნებათა უფლისათა, აჰა, არა წარგემართოს, რამეთუ დაუტევეთ უფალი და მანცა დაგიტვენეს თქუენ.

21. და დაესხნეს მას და ქვა დაკრიბეს ბრძანებითა იუდას მეფისათა ეზოსა შინა სახლისა უფლისა.

8. თქუაჲ S. უფლისათა S. 9. იწლმსა S. უფლისაჲ S. 12. ქს მკუთთელნი S. უფლისა S. 14. უფლისაჲ S. ჭურჭლად S. მსხუეპლთათვის S. მსხურპლები S. 16. ღმრთისაჲ S. 18. უფლისაჲ S. იწლმსა S. 19. უფლისაჲ S. 21. ბრძანებისა S.

22. და არა მოიხსენა იუჟას წყალობისა მის, რომელი ყო მის თანა იოდაე, მამამან მისმან, და მოკლა ძე მისი და, ვითარცა მოკულებოდა, თქუა: იხილენ უფალმან და საჯენ.

23. და იყო აღსრულებასა მას წელიწადისასა, აღმოვიდა მით ზედა ერი ასურეთისა, და მოუკდეს იუდასა და იერუსალმსა და მოსრნეს ყოველნი მთავარნი ერისანი ერსა შორის, და ყოველი მონაგები და საფასე მათი წარუძღუნეს მეფესა დამასკისასა.

24. რამეთუ მცირედითა კაცითა მოვიდა ერი ასურეთისა და ღმერთმან მისცნა იგინი კელთა მათთა, ერი იუდასი დიდძალი ფრიად, რამეთუ დაუტევეს უფალი ღმერთი მამათა მათთა და იოასის თანაცა იყო სასჯელი.

25. და შემდგომად წასლებისა მის მათისა მისგან დატევებისა მისთვის უფლისა დასცა იგი უფალმან სენითა დიდითა და დაესხნეს მას მონანი მისნი სისხლისა მისთვის ძისა იოადესა მლდელისა და მოკლეს იგი ცხედარსა თვისსა ზედა და დაფლეს იგი ქალაქსა დავითისასა, ხოლო მეფეთა საფლავსა არა დაფლეს იგი.

26. და რომელთა მოკლეს იგი, იყუნეს ერნი და ზაბელ, ძე ამეათისა, ამანიტელი, და იოზაბედ, ძე სამართისისი, მოაბელი

27. და სამნი ძენი მისნი. ესე ზუთნი მოუკდეს მას და მოკლეს იგი, რამეთუ ამასია, ძე იოასისა, მეფობდა ოცდაცხრა წელ, მეათე დავითისთვან და ნეშტნი სიტყუანი იოადისნი, აჰა, ესერა, წერილი არიან წიგნთა მეფეთასა და მეფობდა ამასია, ძე მისი, მის წილ.

25

1. *ოცდახუთის წლისა იყო ამასია, ოდეს მეფე იქმნა. და ოცდაცხრა წელ მეფობდა იერუსალმს, და სახელი დედისა მისისა იოადიმ იერუსალიმით.

2. და ქმნა სიწირფოებამ წინაშე უფლისა, არამედ არა გულითა სავისითა.

3. და ვითარცა დამტყიცნა მეფობამ იგი კელთა მისთა, მოსწყუდნა მონანი იგი მისნი მომკლველნი მეფისა, მამისა მისისანი.

4. ხოლო ძენი მათნი არა მოსწყუდნა სჯულისა მისებრ ბრძანებულისა უფლისა მიერ, ვითარცა წერილ არს, რომელ-იგი ამცნო უფალმან და ჰრქუა: **არა მოსწყუდნენ მამანი შვილთათვის და არცა მოსწყუდნენ შვილნი მამათათვის, არამედ კაცად-კაცადი თვისთა ცოდვითა მოკუდეს.

5. და შეკრიბა ამასია ყოველი სახლი იუდასი და დაადგინნა იგინი სახლად და სახლად მამულებისა მათისაებრ ათასისთავებად, ასისთავებად ყოველსა იუდასა ზედა და იერუსალმსა, და აღრაცნა იგინი ოცი თ წლითგან და უზემთაესი და იყუნეს იგინი სამასი ათასი ძლიერნი, რომელნი განმზადებულ იყუნეს ბრძოლად და რომელთა აქუნდა ლახვარი ფარი.

6. და ვეცხლისფრდილნი ისრაელისაგანი ასი ათასი ძლიერი ძალითა ასითა ტალანტითა ვეცხლითა.

23. ი*შლშსა S. 24. მისცნა+იგინი S. 25. უფლისა S. 27. წერილი — „რი“ ჩამატებულა. 1. ი*შლშს S. ი*შლით S. 2. უფლისა S. 3. დამტყიცნა S. 4. უფლისა S. შკლთათვის S. შკლთა S. ცოდვთა S.

* 4. შ*ფთ. 14. ა. 2. ** 2 სჯლ. 24. გ. 16. 4. შ*ფთ. 14. ბ. 6. ეზეკ. 18. ე. 20.

7. და კაცი ღმრთისაჲ ვინმე მოვიდა ამასიასა, და ჰრქუა მას: მეფე, არა მოვიდეს შენ თანა ერი ისრაჴლისა, რამეთუ არა არს უფალი ისრაჴლისა თანა და ყოველთა თანა ძეთა ეფრემისათა.

8. უკუეთუ ჰგონებდენ ძლეველ მათგან, გარცხნოს შენ უფალმან წინაშე მტერთა შენთა, რამეთუ უფლისა მიერ არს განძლიერება და გარეშექცევა სიელტოლად.

9. და ჰრქუა ამასია კაცსა მას ღმრთისასა: რაჲ ვყო ასისა მისთვის ტალანტისა ვეცხლისა, რომელ მივეც ერსა ისრაჴლისასა? და ჰრქუა კაცმან მან ღმრთისამან: შესაძლებელ არს უფლისა მიერ მოცემად შენდა უმრავლესი მისა.

10. და გააშორა ამასია ერი იგი, რომელ მოსრულ იყო მისა ეფრემისგანი, რათა წარვიდენ ადგილსა თვისსა. და განრისხდეს იუდასა ზედა ფრიალ და მიიქცეს ადგილად თვისსა რისხვითა გულისწყრომისათა.

11. ხოლო ამასია განძლიერდა და წარაყვანა ერი თვისი და წარვიდა ლელსა მარილთასა და მოსრნა მუნ ძენი სეირისნი ათი ათასი.

12. და ათი ათასიკა ცოცხალი აღიპყრეს ძეთა იუდასათა და მოიყვანნენ იგინი მწვერვალსა მას კლდისასა და გარდააპრნეს იგინი მწვერვალსა მას კბოლისასა და ყოველნი განსქდეს.

13. ხოლო ძენი იგი ძლიერებისანი, რომელნი გარეწარიქცივნა ამასია და არა წარიყვანნა მის თანა ბრძოლად, დაესხნეს ქალაქებსა იუდასასა სამართაგან ზეთრონამდე და მოსრეს მათ შორის სამ ათასი კაცი და წარიღეს ნატყუენავი მრავალი.

14. და იყო შემდგომად მოქცევისა მის ამასიასა მოსრვისაგან ედომისა, მოიხუნა მათგან კერპნი იგი ძეთა სეითისთანი და დაიდგნა იგინი თავისა თვისისა ღმერთად, მათ წინაშე თაყუანის-სცემდა და მათ უზოროვიდა.

15. და იყო რისხვა უფლისაჲ ამასიას ზედა და მოუვლინნა მას წინაწარმეტყუელნი და ჰრქუა მას: რასათუ მოიძიენ კერპნი ერისანი მის, რომელთა ვერ განიარინეს ერი მათი კელთაგან შენთა?

16. და იყო სიტყუასა მას მათსა მისა მიმართ და მან ჰრქუა მას: ნუუკუე თანამზრახველ მეფისა გყავ, ეკრძალე თავსა შენსა, რათა არა გტანჯო შენ. და ლაღუმნა წინაწარმეტყუელი იგი და თქუა, რამეთუ ვიცი, ვითარმედ ეგულეზოდა მოკლეა შენი უფალსა, რამეთუ ჰყავ ესე და ისმინე ზრახებისა ჩემისა.

17. და ზრახვა-ყო ამასია და მიუვლინა იოას, ძესა იოაქაზისა, ძისა იეიუისასა, მეფისა ისრაჴლისასა, და ჰრქუა: მოვედ და ვეჩუენნეთ პირისპირ.

18. და მოუვლინა იუდას, მეფემან ისრაჴლისამან, ამასიას, მეფესა იუდასასა და ჰრქუა: ოქოზი, რომელ არს ლიბანესა ზედა, და ჰრქუა: მოეც ასული შენი ძესა ჩემსა ცოლად და, აჰა, ესერა, მოვიდენ მკეცნი ველისანი, რომელ არიან ლიბანესა და მოვიდეს მკეცნი იგი და დათრგუნეს აქუქი, რომელ არს ეკალი. და სთქუ შენ,

19. ვითარმედ: აჰა, ესერა, მოვსარ მე იღუმეა, და აღგამალა შენ გულმან შენმან მძიმემან აწ ჯედ სახლსა შენსა მშუდობით და რასათუ აღგაზრზენს შენ ბოროტი, დაეცე შენ და იუდა შენ თანა.

20. და არა ისმინა ამასია, რამეთუ უფლისა მიერ იყო, რათა მისცეს კელ-თა იოვასისა, რამეთუ გამოიძინა კერპნი იღუმელთანნი.

21. და აღმოვიდა იოას, მეფე ისრაჲლისა, და შეიმთხვევნეს ერთიერთსა იგი და ამასია, მეფე იუდასი, ბეთსამუსსად, რომელ არს იუდასი.

22. და იძლია იუდა წინაშე პირსა ისრაჲლისასა და ივლტოდა კაცად-კაცადი საყოფელად თუსა.

23. და ამასია, მეფე იუდასი, ძე იოასისი, ივლტოდა და ეწია და შეიპყრა იგი იოას, მეფემან ისრაჲლისამან, ბეთსამუსს და შეიყვანა იგი იერუსალიმს და დაარღვა ზღუდისაგანი იერუსალმისა ბქითგან ეფრემისით ვიდრე ბქემდე საკიდურისა სამასი წყრთა.

24. და იყო ოქრო და ვეცხლი და ყოველი ქურქელი, რაოდენი იბოა სახლსა შინა ღმრთისასა და აედომსა თანა და საუნჯეთა სახლისა მეფისათა და ძენი იგი მწირთანი წარიხუნა და, წარვიდა სამარიად.

25. და ცხონდა ამასია, ძე იოასისი, მეფისა იუდასი, შემდგომად სიკუდილისა იოასისა, ძისა იოაქაზისა, მეფისა ისრაჲლისა, ათხუთმეტ წელს.

26. და ყოველნი სიტყუანი ამასიასნი პირველნი და უკანასკნელნი, აპა ესერა, წერილ არიან წიგნთა მეფეთა იუდასათა და ისრაჲლისათა.

27. და ჟამსა მას, რომელსა განდგა ამასია უფლისაგან, დაესხნეს მას ერი-საგანნი და ივლტოდა იერუსალიმით ლაქისა. და წარავლინა ერმან მან შემდგომად მის ლაქისა, და მოკლეს იგი მუნ და მოიღეს იგი ცხედრითა და დაფლეს იგი მამათა თუსთა თანა ქალაქსა დავითისსა.

26

1. და მოიყვანა ყოველმან ერმან ქუეყანისამან ოზია, ძე მისი, და იყო იგი ათექუსმეტის წლისა და მეფე ყვეს იგი ამასიას წილ, მამისა მისისა.

2. და ამან აღაშენა აელათი და მოაქცია იგი იუდასსა და შემდგომად სიკუდილისა მამისა მისისა მეფისა.

3. ძე ათექუსმეტისა წლისა მეფე იქმნა ოზია, ერგასისდაორ წელ იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა იექელია იერუსალმით.

4. და ქმნა სიწრფოვება წინაშე უფლისა ყოველისა მისებრ, ვითარცა ქმნა ამასია, მამამან მისმან.

5. და ეძიებდა უფალსა დღეთა ზაქარიასთა გულისხმის-ყოფელისათა ში-შითა უფლისათა, დღეთა მისთა ეძიებდა უფალსა და წარუპართა მას უფალმან.

6. და განვიდა და ჰბრძო უცხოთესლთა და დაარღვენა ზღუდენი გეთისა, იაბისნი და ზღუდენი აზოტესანი, და აღაშენნა ქალაქნი აზოტესანი უცხოთესლთა შორის.

7. და განაძლიერა იგი უფალმან უცხოთესლთა ზედა და არაბიელთა, რომელნი მკედრ იყუნეს პეტრას და მიენეელთა ზედა.

8. და მოართმიდეს მინეველნი ძღუენსა ოზიასა, და ითქმოდა სახელი მისი ვიდრე შესავალადმდე ეგუპტისა, რამეთუ განძლიერდა იგი, ვითარცა სიმაღლეღ.

20. უფლისაჲ S. 23. იწმომს S. იწმომისა S. 24. რაოდენი S. 27. იერუსალიმით S. 1. ყუქს S. 3. იწმომს S. იწმომით S. 4. უფლისაჲ S. 5. უფლისაჲთა S. 8. დძუქნსა S.

9. და აღაგო ოზია გოდლები იერუსალმს ბჰესა მას ზედა საკიდურისასა და ბჰესა მას ზედა კევისასა და ყოველთა კიდეთა და განამტკიცა ქალაქი.

10. და აღაშენა გოდლები უდაბნოს და აღმოკუეთა ჭურღმულები მრავალი, რამეთუ იყო საცხოვარი მრავალ ვაკესა მისა სეფელას, ერი და ვენაჯისმოქმედნი მათაა გარე და კარმელის ზედა, რამეთუ ქუეყანისსაქმესა. მოყვარე იყო.

11. და იყო ოზიასი ერი, რომელი ჰყოფდა ბრძოლასა განმავალნი წყობასა რიცხვთ. და იყო რიცხვ იგი იერუსალმით მწიგნობრისათა და მასეა მსაჯულისათა და კელითა ანანიასითა, მსახურისა მის მეფისათა.

12. და ყოველი რიცხვ ძლიერთა მათ ტომისა მთავართა ბრძოლად ორ ათას და ექუსას.

13. და მათ თანა ძალი მბრძოლთა სამასშუდ ათას და ხუთას: ესენი იყუნეს, რომელნი ჰყოფდეს ბრძოლასა ძლიერებისასა ძალითა შემწედ მეფისა მტერთა მიმართ.

14. და მოუმზადებნ ოზია ყოველსა მას ერსა ფარსა, და ლახუარსა, ჯაჭუსა, და ჩაფხუტსა, მშულდსა, და ისარსა, და შურდულსა სისრად ქვისა.

15. და ქმნა იერუსალმს მანქანები მანქანებად რჩეულად, რათა იყუნენ გოდოლთა ზედა სისრად ისრითა და ქვებთა დიდ-დიდთა და განითქუა მომზადება იგი ამათ საქმეთა შორად, რამეთუ საკურველი ქმნა საშინელად ვიდრე განძლიერდა ფრიად.

16. და ვითარცა განძლიერდა, ამალდა გული მისი და განიხრწნა და ცოდა უფლისა მიმართ ღმრთისა თვისისა, რამეთუ შევიდა ტაძრად უფლისა კუმევიად საკუმეველისა საკურთხეველსა მას საკუმეველთასა.

17. და შევიდა მისა აზარია მღვდელი და მის თანა მღვდელნი უფლისანი ოთხმოცი, ძენი ძლიერებისანი.

18. და მიადგეს ოზია მეფეს და პრქუეს მას: არა არს, ოზია მეფე, შენი კუმევიად საკუმეველისა წინაშე უფლისა, არამედ მღვდელთა ძეთა აპრონისთა, რომელნი განწმედით არიან, კუმევიად, გამოვედ სიწმიდისაგან, რამეთუ განსდევ უფლისაგან და არა იყოს ესე შენდა დიდებამ უფლისა მიერ ღმრთისა.

19. და განრისხნა ოზია და კელსა მისსა ეპყრა სასაკუმეველ კუმევიად ტაძარსა შინა უფლისასა და ვითარ-იგი განრისხნა მღვდელთათვის, კეთროვნება გამოჩნდა შუბლსა მისსა წინაშე მღვდელთა მათ სახლსა შინა უფლისასა ზედა საკურთხეველსა მას საკუმეველთასა.

20. და მიიქცა მისა მღვდელი იგი მთავარი და სხუანი იგი და, აჰა ესერა, მას აჩნდა კეთროვნება შუბლსა მისსა და ასწრაფებდეს მას მღვდელნი იგი გარდამოსლვად მიერ და თუთ იგიცა ისწრაფდა გარდამოსლვად, რამეთუ ამხილა მას უფალმან.

21. და იყო ოზია მეფე კეთროვან ვიდრე დღემდე სიკუდილისა მისისა და სახლსა შინა აფუთიოსისასა ჯდა განკეთროვნებული, რამეთუ განეშორა სახლისაგან უფლისა. და იოთამ იყო ძე მისი მეფობასა მისსა ზედა, და სჯიდა ერსა ქუეყანისასა.

22. და სიტყუანი ოზიასნი პირველნი და შემდგომნი წერილ არიან ესაიას მიერ წინაწარმეტყუელისა, ძისა ამოსისა.

9. ი"შლმს S. ქესა S. 10. აღმოკუთო S. 11. ი"შლოით S. 14. ქესა S. 15. ი"შლმს S. ქუტბო S. 16. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისა S. კუდმად S. 18. უფლისა S. იყოს იყო S. უფლისა S. ფღმრთისა S. 21. მეფე 21. უფლისა S. მეფობა S.

23. და დაიძინა ოზია მამათა მისთა თანა ველსა მას საფლავისა მის მეფეთასა, რამეთუ თქუეს, ვითარმედ: კეთროვან არს, და მეფობდა იონათამ, ძე მისი, მის წილ.

27

1. ძე ოცდახუთისა წლისა იყო იონათამ მეფობასა მისაა და ათექუსმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს. და სახელი დედისა მისისა იერუსა, ასული საღუჯისი.

2. და იწყო სიწრფოებაჲ წინაშე უფლისა ყოველისა მისებრ, ვითარცა ქმნა ოზია, მამამან მისმან, არამედ არა შევიდა ტაძრად უფლისა. და მერმე ერი იგი გან-ვე-იხრწნებოდა.

3. და ამან აღაშენა ბჭე იგი სახლისა უფლისაჲ მალალი და ზღუდესა ოფლასასა აშენა ფრიად.

4. ქალაქები აღაშენა მთასა იუდასასა და მალნართა შინა საყოფლები და გოდლები.

5. და ამან ჰბრძო მეფესა ძეთა ამონისთასა და განძლიერდა მის ზედა და მოსცემდეს მას ძენი ამონისნი წლითი წლად ასსა ტალანტსა ვერცხლსა, რომელ არს ასი ქანქარი და ასი ათასსა საწყაყსა იფქლსა და ათი ათასსა ქრთილსა. ამას მოართმიდეს მას მეფე ამონ წლითი წლად პირველსა წელსა და მეორესა და მესამესა.

6. განძლიერდა იონათამ, რამეთუ განმზადნა გზანი მისნი წინაშე უფლისა ღმრთისა მისისა.

7. და სხუანი სიტყუანი იონათამისნი და ბრძოლანი და საქმენი მისნი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა მეფეთა იუდასთა და ისრაჴლისთა.

8. და იყო წლისა ოცდახუთისა, ოდეს დაჯდა მეფედ, და იმეფა ათექუსმეტ წელ იერუსალმს.

9. და დაიძინა იონათამ მამათა მისთა თანა და დაეფლა ქალაქსა დავითისსა და მეფობდა აქაზ, ძე მისი, მის წილ.

28

1. ძე ოციისა წლისა იყო აქაზ მეფობასა მისსა, და ათექუსმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს და არა ქმნა სიწრფოება წინაშე უფლისა, ვითარცა-იგი დავით, მამამან მისმან.

2. და ვიდოდა იგი გზათა მათებრ მეფეთა ისრაჴლისათა და რამეთუ გამოქანდაკებულნიცა ქმნნა.

3. ხატთა მათთა უზორვიდა ქუეყანასა ბენიამენისასა და განყვანდეს შეილნი მისნი ცეცხლსა საძაგლეზათაებრ წარმართთასა, რომელნი მოსრნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჴლისათა,

4. და უკმევდა მალალთა ზედა და ერდოებსა ზედა ქუეშე და ყოველსა ზესა მალნარისასა.

1. ი¹მლმს S. 2. უფლისაჲ S. უფლისაჲ S. 6. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 8. ი¹მლმს S. 1. ი¹მლმს S. უფლისაჲ S. სიწრფობა S. უფლისაჲ S. 3. შკლნიჲ S. 4. ზე დაქ¹ზა S.

* 4. მფთ. 16. ა. 2.

5. და ამისთვის მოსცა იგი უფალმან კელთა მეფისა ასურისათა და მოსრა და წარტყუნა ტყუედ მრავალნი დამასკედ და შეასმინა მეფესა ისრაჲლისასა და ტანჯნა იგინი დიდად წყლულებითა დიდითა.

6. და მოსრა ფაკე, ძემან ჰორომელისმან. იუდასაგანი ერთსა ღღესა შინა ასლარი ათასი კაცთა ძლიერთა ძალითა დატყეუებისა მისთვის უფლისა ღმრთისა მამათა მათთასა.

7. და მოკლა ეზექრი ძლიერმან ეფრემისთამან ამასია, ძე მეფისა, და ეზრიკამ, მთავარი სახლისა მისისა, და ელკანა, მსახური მეფისა.

8 და წარტყუნეს ძეთა ისრაჲლისათა ძმთაგან მათთა სამ ათასი დედაკაცი და ძენი, ასულნი მათნი და ნატყუნენი მრავალი წარტყუნეს მათგან და შეიღეს ნატყუნენი იგი სამარიად.

9. და მუნ იყო წინაწარმეტყუელი უფლისაჲ, ოდედ სახელი მისი, და განვიდა შემთხუევად ერისა მის, რომელი მოვიდოდა სამარიად, და ჰრქუა მათ: აჰა, ესერა, რისხვად უფლისა ღმრთისა მამათა თქუენტასა იუდასა ზედა. და მოგცნა იგინი კელთა თქუენტა და მოსრენით მათ შორის რისხვით და ვიდრე ცადმდე მაიწია ესე.

10. და აწ თქუენ იტყუთ იუდასა და იერუსალჲმსა დამონებად და მკველებად დაპყრობასა, აჰა, ესერა, მე თქუენ თანა ვარ მოწამედ უფლისა ღმრთისა თქუენისა.

11. აწ ისმინეთ ჩემი და განუტევეთ ტყუე ეგე, რომელი წარმოსტყუენვით ძმთა თქუენტა, რამეთუ რისხვა გულისწყრომისა უფლისაჲ არს თქუენ ზედა.

12. და აღდგეს მთავარნი ძეთაგან ეფრემისათანი: აზარია, ძე იონანისი, და ბარაქია, ძე მოსოლამოთისი, და ეზეკია, ძე იელემისი, და ამასია, ძე ადაასი, მომავალთა მათ წინაშე ბრძოლით.

13. და ჰრქუეს მათ: არა შემოიყვანოთ აქა ჩემდა ტყუე, რამეთუ ცოდვა არს ესე ჩუენდა უფლისა მიმართ და თქუენ იტყუთ დართვად ცოდვა ცოდვასა ზედა ჩუენსა და უმეცრებად უმეცრებასა ზედა ჩუენსა, რამეთუ მრავალ არიან ცოდვანი ჩუენნი და რისხვა გულისწყრომისა უფლისაჲ არს ისრაჲლსა ზედა.

14. მაშინ განუტევეს მბრძოლთა მათ კაცთა ტყუე იგი ნატყუნენი წინაშე მთავართა მათ და ყოველისა კრებულისა.

15. და აღდგეს კაცნი, რომელნი იწოდნენ სახელით, და შეწვენა-სცეს ტყუეთა მათ, და ყოველნი შიშუელნი შემოსნეს ნატყუნენავისა მისგან და შემოსნეს იგინი და ფერტა შეასხნეს მათ და სცეს მათ საზრდელი და საცხებელი, აღსხეს კარაულებსა ყოველი უძლური და მიგზავნეს იგინი იერიქოდ ქალაქად დანაკისკუდოვანად და ძმთა მიმართ მათთა, და მიიქცეს სამარიად.

16. მას უამსა შინა წარავლინა აქაზ მეფისა ასურთასა, რათა შეეწყოდის მას.

17. და მერმეცა იღუმელნი და-ვე-ესხნეს და მოსრეს იუდას შორის მრავალი, და წარიღეს ტყუე.

5. მისთვის S. წაროუტნა S. ტყუედ S. 6. დატყუეებისა S. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 8. წარტყუნეს S. ნატყუნენი S. წარტყუნენს S. ნატყუნენი S. 9. შემთხუევად S. უფლისა S. ღმრთისა S. 10. იწოდნა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 11. წარმოსტყუენვით S. 13. ტყუე S. უფლისა S. 14. ნატყუნენი S. 15. ტყუეთა S. შიშუელნი S. ნატყუნენისა S. 16. აწლათა S.

18. და უცხოთესლნი მოეტევენეს ქალაქებსა მას ვაკისასა და ჩრდილოთ კერძო იუდასა, და დაიპყრეს ბეთსამუსი, და იალონი, და გადეროთი, და სიოქოა და დაბნეები მისი, და თამნა, დაბნეები მისი, და გამეზა და დაბნეები მისი, და დაემკვდრნეს მათ შინა.

19. რამეთუ დაამდაბლა ღმერთმან იუდა აქაზის ძლით, მეფისა იუდასი, რამეთუ განდგომით განდგა უფლისაგან.

20. და მოვიდა მის ზედა თავალათფალნასარ, მეფე ასურეთისა, და მოსრა იგი.

21. და მოიღო აქაზ, რამ-იგი იყო საფასე სახლისა უფლისაჲ, და სახლისა სამეფოსა, და მთავართა, და მისცა იგი მეფესა ასურეთისასა და არად შესაწევნელ ექმნა მას, არამედ უფროსლა საჭირველ.

22. და მერმე შე-ლავე-სძინა აქაზ განდგომად უფლისაგან.

23. და თქუა აქაზ მეფემან: გამოვიძინე ღმერთნი დამასკისანი, რომელნი მგუემენ. და თქუა, ვითარმედ: ღმერთნი, მეფისა ასურეთისანი, იგინი განაძლიერებენ მათ, აწ მათ უგო მეცა და შემეწეოდიან მე და ესენი ექმნნეს მათ საწერტელ ყოველსა ისრაჴლსა.

24. და განაშორა აქაზ ქურჭელი სახლისა უფლისაჲ. და დაარღუა იგი და დაჰკვნნა კარნი სახლისა უფლისანი, და ქმნა იგინი საკურთხეველვებად ყოველთა ყურეთა იერუსალჴმისათა.

25. და ყოველთა ქალაქ-ქალაქად იუდასთა ქმნნეს მაღალნი კუმევეად ღმერთთა უცხოთესლთასა და განარისხეს უფალი, ღმერთი მამათა მათთა.

26. და ნეშტნი სიტყუანი აქაზისნი და საქმენი მისნი პირველნი და უკანასკნელნი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნსა მეფეთა იუდასთა და ისრაჴლისათა. და მოკუდა აქაზ მამათა მისთა თანა და დაეფლა ქალაქსა დავეთისსა, ხოლო არა დაფლეს იგი საფლავსა მეფესა იუდასთასა და მეფობდა ეზეკია, ძე მისი, მის წილ.

29

1. * და ეზეკია მეფე რამ იქმნა, იყო იგი ოცდახუთის წლისა. და ოცდაცხრა წელ მეფობდა იერუსალჴმს. და სახელი დედისა მისისა აბაუთა, ასული ზაქარიაისი.

2. და ქმნა სიწრფოება წინაშე უფლისა ყოვლისა მისებრ, ვითარცა ქმნა დაეით, მამამან მისმან.

3. და იყო, ვითარცა დადგა მეფობასა თუსსა ზედა და პირველსა თუესა განახუნა კარნი სახლისა უფლისანი და განაგნა იგინი.

4. და შეიყუანა მღდელნი და ლევიტელნი და დაადგინნა იგინი ადგილსა მას ზედა მზისა აღმოსავლით კერძო.

5. და ჰრქუა მათ: ისმინეთ, ლევიტელნო! აწ განიწმიდენით და განწმიდეთ სახლი უფლისა ღმრთისა მამათა თქუენტასა და განაბნიეთ ყოველი არაწმიდა სიწმინდეთაგან.

23. მკუთმენ S. საწერტელ+და S. 24. იგინი იგი S. ი*შლმისთა S. 1. ი*შლმს S. 2. უფლისა S. 3. თუქსა S. 5. განწმიდნეთ S. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S.

* 4 მფთ. 18. ა. 1.

6. რამეთუ განდგეს მამანი ჩუენნი და ქმნეს ბოროტი წინაშე უფლისა და დაუტევეს იგი და გარემიიტციეს პირი მათი კარვისაგან უფლისა და ზურგი შე-
აქციეს.

7. და დაქსნეს ბჳენი ტაძრისანი და დაწირტნეს სანთელნი, და საკმეველი
არა აკმიეს, და ყოვლად დასაწველნი არა შეწირნეს წმიდისა ღმრთისა ისრაჲ-
ლისა.

8. და განრისხნა გულისწყრომით უფალი იუდასა ზედა და იერუსალჲმ-
სა ზედა და მისცნა იგინი განსაკროლოველად და განსარყუნელად, და დასა-
ტუნველად, ვითარცა-ეგე ზედავთ თუალითა თქუენითა.

9. და აჰა, ესერა, წყლულ არიან მამანი თქუენნი, და ცოლნი თქუენნი, და
შვილნი თქუენნი ტუეუობითა ქუეყანასა არა მათსა.

10. და აწცა არს მათ ზედა აღთქუმაღ აღთქუმა გულითად სჯულისა უფ-
ლისა ღმრთისა ისრაჲლისა, და გარეწარაქციოს რისხვა გულისწყრომისა მისი-
სა ჩუენგან.

11. და აწ ნუ დააკლებთ, რამეთუ თქუენი სათნო იყო უფალმან წარდგო-
მად წინაშე მისსა მსახურებად და ყოფად და კუმეუად საკუმეველისა.

12. და დადგეს ლევიტლნი იგი განახლებად სახლისა მისთვის უფლისა:
მაეთ ამასიასი, და იოილ ზაქარიასი ძეთაგან კათისთა; და ძეთაგან მერა-
რისთა; კის აბდისი, და აზარია იელელელისი; და ძეთაგან გერსონისთა; იოვა
ზემათისი, და იოდან იოაქასი;

13. და ძეთაგან ელისაფანისთა; ზამბრი და იაიელ; და ძეთაგან ასაფისთა:
ზაქარია და მატთანია;

14. და ძეთაგან ემანისთა: იეიელ და სემეი; და ძეთაგან ილუთუმისთა: სა-
მაია და ოზიელ.

15. და შეკრიბნეს ძმანი მათნი და განწმიდნეს მსგავსად მცნებისა მის მე-
ფისა ბრძანებითა უფლისათა განწმედად სახლი იგი უფლისაჲ.

16. და შევიდეს მღდელნი იგი შინაგან სახლსა მას უფლისასა წმიდა-ყო-
ფად მისა, და გამოიღეს ყოველი არაწმიდაჲ, რომელი იბოა სახლსა შინა უფ-
ლისასა, და ეზოსა სახლისა უფლისასა, და იწყეს ლევიტელთა მათ განღებად
გარე ევესა მას ნაძუთასა.

17. და ჯელ-ყვეს დღესა მას პირველს: თუსთავსა თთვისა მის პირველისა-
სა განწმედად. და დღესა მერვესა მის თთვისა შევიდეს ტაძრად უფლისა. და
წმიდა-ყვეს ტაძარი უფლისაჲ რეასა დღესა, და დღესა მეათექუთმეტესა თთვისა
მის პირველისასა აღასრულეს.

18. და შევიდა ეზეკია მეფე და პრქუა: განსწმიდეთ ყოველი, რა არს სახ-
ლსა უფლისასა, საკურთხეველი ყოვლად დასაწველთა და ჰურჳელი მისი, სა-
კურთხეველი პირველი და ჰურჳელნი მისნი

19. და ყოველი სასახურებელი მისი, რამეთუ შეაგინა აჰაზ მეფემან მე-
ფობასა თუსსა, განდგომასა ჳას მისსა, აწ მზა-გუყოფიეს და განგუწმედიეს. და,
აჰა, ესერა, არს წინაშე საკურთხეველსა უფლისასა.

20. და აღიმსთო ეზეკია მეფემან და შეკრიბნა მთავარნი ქალაქისანი და
აღვიდა ტაძრად უფლისა.

6. უფლისა S. უფლისაჲ S. 7. ღმრთისა S. 8. ილმსა S. დასატუნელად S. 9. შელნი S. ტუე-
ობითა S. 10. ზედა+აწ არს S. უფლისა S. ღმრთისა S. 12. უფლისა S. ზაქარიასი+და S.
16. წმიდა S. 17. უფლისა S. წმიდა ყუჳს S. 18. განსწმიდეთა S. რაჲ S. 20. უფლისა S.

21. და შესწირა ზუარაკები შუდი, ვერძები შუდი, ტარიგები შუდი, ვაცები თხათა შუდი ცოდვისათუს, მეფობისათუს, სიწმიდისა და ისრაჴლისათუს, და პრქუა ძეთა ჰარონისთა მღღელთა აღსლუა საკურთხეველსა უფლისასა.

22. და დაკლეს ზუარაკები იგი, და მოიღეს მღღელთა სისხლი იგი მათი. და მოაკურეს გარემო საკურთხეველსა. და დაკლეს ტარიგები იგი, და მოაკურეს სისხლი მათი გარემო საკურთხეველსა.

23. და მოასხეს ვაცები იგი, რომელი იყო ცოდვათათუს წინაშე მეფისა და კრებულისა მის და დასხნეს ჯელნი მათნი მათ ზედა.

24. და დაკლნეს იგინი მღღელთა მათ და ღწინება-ყვეს სისხლითა მით საკურთხეველსა ზედა. და ღწინება-ყვეს ყოვლისათუს ისრაჴლისა, რამეთუ ყოვლისათუს ისრაჴლისა თქუა მეფემან შეწირვა იგი ყოვლად დასაწველთა მათ, და რომელი ცოდვისათუს ყვეს.

25. და დაადგინნა ლევიტელნი იგი სახლსა შინა უფლისასა წინწილითა და ებნითა და სტურითა მეცნიერებისა მისებრ დავითის მეფისა და გადის მხილველისა, რომელი იყო მეფისა და ნათან წინაწარმეტყუელისა, რამეთუ მეცნიერებისაებრ უფლისა იყო ზრქანებოი ესე კელსა წინაწარმეტყუელთათა.

26. და დადგეს ლევიტელნი იგი სტურითა დავითისითა და მღღელნი იგი ნესტუთა.

27. და უბრძანა მეფემან შეწირვა ყოვლად დასაწველთა მათ და იწყეს მათცა გალობად უფლისა და საყვრნი იგი სტურთა თანა დავითის მეფისა ისრაჴლისთა.

28. და ყოველი იგი კრებული თაყუანის-ცემად და მეფესალმუნენი იგი გალობდეს, და ნესტუებსა მას სცემდეს, ვიდრე დაესრულნეს ყოვლად დასაწველნი.

29. და ვითარცა აღასრულეს შეწირვა იგი, დამორკა მეფე და ყოველნი, რომელი იყუნეს, და მუნ თაყუანის-სცეს უფალსა.

30. და პრქუა ეზეკია მეფემან და ყოველთა მთავართა ლევიტელთა მათ, რათა უგალობდენ უფალსა სიტყუათა დავითისათა და ასაფის წინაწარმეტყუელისათა და გალობდეს სიხარულით და დავარდეს და თაყუანის-სცეს უფალსა.

31. და მიუგო ეზეკია და პრქუა: აწ აღასრულენით ჯელნი თქვენნი უფლისა მიმართ; მოიღეთ აწ და შესწირეთ მსხუერპლები და ქება იგი სახლსა უფლისასა. და მოართვა კრებულმან საკლავები და ქებისა იგი შესაწირავი ტაძრად უფლისა და ყოველმან გულთ-მოდგინემან გულითა, და ყოვლად დასაწველები.

32. და იყო რიცხუ იგი ყოვლად დასაწველთა მათ, რომელი შეწირა კრებულმან: ზვარაკი სამეოცდაათ, ვერძი ას, ტარიგი ორას, ყოვლად დასაწველად უფლისა ესე ყოველი.

33. და შეწირეს ზვარაკები ექუსასი და ცხოვარი სამათასი.

34. არამედ მღღელნი მცირედ იყუნეს და ვერ ეძლო განჯდად ყოვლად დასაწველები იგი და შეეწოლეს მათ ძმანი მათნი ლევიტელნი, ვიდრე აღესრულა საქმე იგი, და ვიდრე განწმიდეს მღღელნი, ლევიტელნი, განწმიდეს გულს-მოდგინედ უწინარეს მღღელთა.

21. ცოდვისათუს S. ჰრნისთა S. 24. საკურთხეველისა S. ცოდვისათუს S. 25. უფლისაჲთა S. ფსტურითა S. 26. ფსტურითა S. 27. უფლისაჲ S. 28. ნესტუებსა S. 29. აღასრულეს S. 31. უფლისა S. მსხუერპლები S. 31. უფლისა S. 32. ყოვლად დასაწველად S. უფლისაჲ S. 34. გულმოდგინედ S.

35. და ყოვლად დასაწველი იგი ფრად იყო ცმელთა თანა სრულებისა მის ცხორებისათა დასაწველი იგი ყოვლად მწვართასა და წარმოემართა საქმე იგი სახლსა შინა უფლისასა.

37. და გახიზარა ეზეკია და ყოველმან ერმან მისთვის, რამეთუ განემზადა ვერი იგი უფლისად, რამეთუ მეყსეულად იქმნა საქმე იგი.

30

1. და წარავლინა ეზეკია ყოვლისა ისრაჴლისა და იუდასა და წიგნები მისწერა ეფრემსა და მანასესა, რათა მოვიდენ სახლსა უფლისასა იერუსალმად ყოფად პასექისა უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა.

2. და იზრახა მეფემან და მთავართა და ყოველმან კრებულმან, რომელი იყო იერუსალმის ყოფად პასქა თვესა მას მეორესა.

3. რამეთუ ვერ ეძლო ყოფად იგი მას ქამსა, რამეთუ მღღელნი მრავალნი არაღა განწმედილ იყუნეს და არცა ერი შეკრებილ იყო იერუსალმად.

4. და სათნო-უჩნდა სიტყუაჲ ესე მეფისა და წინაშე კრებულისა მის.

5. და განაჩინეს სიტყუაჲ განსლვად ქადაგი ყოველსა ისრაჴლსა ბერსა-ბეთგან ვიდრე დანამდე. რათა მოვიდენ და ყონ პასექი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა იერუსალმად, რამეთუ სიმრავლემან არა ყო წერილისა მისებრ.

6. და წარვიდეს შალედმსრბოლნი იგი წიგნებითა მეფისა მიერ და მთავართა მიერ ყოვლისა მიმართ ისრაჴლისა და იუდასა ბრძანებისაებრ მეფისა, და იტყოდეს ძენი იგი ისრაჴლისანი: მოიქეცით მიმართ ღმრთისა აბრაჴამისა, ისაკისა და იაკობისა და მოაქციენით განრინებულნი იგი ნეშტნი კელისაგან მეფისა ასურთასა.

7. და ნუ იყოფით, ვითარცა მამანი თქუენნი და ძმანი თქუენნი, რომელნი განდგენ უფლისაგან ღმრთისა მამათა თქუენტასა, და მისცნა იგინი ოჯრებად, ვითარცა-ესე ზედავთ თქუენ.

8. და აწ ნუ განიფიცებთ ქედთა თქუენთა, არამედ მიეცით დიდებამ უფალსა ღმერთსა და შევედით სიწმიდესა მისსა, რომელი განმზადა საუკუნოდ, და კმონებლით უფალსა ღმერთსა თქუენსა, და გარემიაქციოს რისხვა გულისწყრომისა მისისა თქუენგან.

9. რამეთუ მოქცევითა თქუენითა უფლისა მიმართ ძმანი და შვილნი თქუენნი წყალობასა შინა იყუნეს წინაშე ყოველთა წარმტყუენელთა მათთა და მოაქციენთ იგინი ქუეყანად თჳსა, რამეთუ მოწყალე არს და მწყალობელ უფალი ღმერთი ჩუენი, და არა გარემიაქციოს პირი მისი ჩუენგან, უკუეთუ მოიქცეთ მისა.

10. და შალედმსრბოლნი იგი ვიდოდეს ქალაქით ქალაქად მთასა ეფრემისა და მანასესა და ვიდრე ზაბულონადმდე და იგინი ბასრობდეს მათ და შეუარაცხ-ყუნეს იგინი.

11. ხოლო კაცთა მათ ასერისთა და მანასესა, და ზაბულონისთა შეიკდიმეს და მოვიდეს იერუსალმად.

12. და იუდად იყო კელი უფლისაჲ მიცემად მათა გული ერთი მოსლად და ყოფად ბრძანებისა მისებრ მეფისა და მთავართაჲ სიტყუათა უფლისათა.

13. და შემოკრიბეს იერუსალმად, მრავალნი ერნი ყოფად დღესასწაული-სა მის უცომობისათა, მეორესა მას თვესა კრებული დიდ ფრიად.

14. და აღდგეს და დაარღვეს ბომონები იგი საკერპო იერუსალმს და ყოველივე, სადა-იგი უკუმევედეს ტყუილისათა მათ კერპთა. დაარღვეს და შთა-აბნიეს კეცსა მას გედრონისათა.

15. და დაკლეს პასექი იგი მეთორმეტესა დღესა თჳსასა მის მეორისასა, და მღდელთა მათ და ლევიტელთა შეიკლინეს და განწმიდნეს თავნი თჳსნი და შეიღეს მრგულიადმწურები იგი სახლად უფლისა.

16. და დადგეს სადგურსა თჳსსა მცნებისაებრ მოსესა, კაცისა ღმრთისა-სა, და მღდელნი იგი მოიღებდეს სისხლსა კელთაგან ლევიტელთასა.

17. რამეთუ სიმრავლე კრებულისა მის არღარა განწმდილ იყო, და ლე-ვიტელნი იგი დაკლვიდეს პასექსა ყოვლისათჳს, რომელ ვერ შემძლებელ იყუ-ნეს წმიდა-ყოფად წინაშე უფლისა.

18. რამეთუ მრავალი ერი ეფრემისგანი და მანასისი, და იზაქარისი, და ზაბულონი არა განწმდილ იყუნეს, არამედ ჳამეს პასქა იგი თჳნიერ წერილისა. და ილოცა ეზეკია ერისათჳს და თქუა: უფალმან სახიერმან ლხინება-უყავნ

19. ყოვლისათჳს გულისა, რომელსა წარუმართებნიეს გამოძიებად უფლი-სა ღმრთისა მამათა მათთასა და არა განწმედისაებრ წმიდათასა.

20. და შეისმინა უფალმან ლოცვა ეზეკიასი და ლხინება-ყო ერისც მის-თჳს.

21. და ყვეს ძეთა ისრაჴლისთა, რომელნი იპოვნეს იერუსალმს, დღესას-წაული უცომოთა შუდ დღე სიხარულითა დიდითა და უგალობდეს ღმერთსა დღითი დღედ და მღდელნი და ლევიტელნი სტკრიითა უფალსა.

22. და ეტყოდა ეზეკია ყოველთა გულთა ლევიტელთასა და ყოველთა გულისხმისყოფელთა გულისხმისყოფისა კეთილისათა უფლისა მიმართ და აღასრულეს დღესასწაული იგი უცომობებისა და შუდ დღე შესწირვიდეს მსხუ-ერპლსა ცხორებისასა და აღუარებდეს უფალსა ღმერთსა მამათა მათთასა.

23. და იზრაზა კრებულმან ყოველმან ერთბამად ყოფად შუდ დღე სხვა, და ყვეს შუდ დღე სიხარული.

24. რამეთუ ეზეკიამ შეუწირა იუდასსა კრებულსა ზუარაკი ათასი, ცხო-ვარი შუდ ათასი. და მთავართა მათ შეწირეს ერისათჳს ზუარაკი ათასი, და ცხოვარი ათი ათასი, და სიწმიდე იგი მღდელთა მრავლად ფრიად.

25. და იხარებდა ყოველი იგი კრებული, მღდელნი და ლევიტელნი, და ყოველი იგი ერი იუდასი, და რაოდენნი იპოვნეს ისრაჴლისგანნი, და მწირნი, რომელნი მოსრულ იყუნეს ქუეყანით ისრაჴლისათ და რომელნი მკედრ იყუ-ნეს იუდასა შორის.

26. და იყო სიხარული დიდი იერუსალმს, რამეთუ დღითგან სოლომონი-სითა, ძისა დავითის მეფისა ისრაჴლისა, არა იყო ეგვეითარი დღესასწაული იერუსალმს.

13. იშლად S. 14. იშლმს S. 15. მკურგულიადმწურები S. უფლისა S. 17. წმიდა S. უფლისა S. 18. ლხინება S. 19. უფლისა S. ღმრთისა S. 10. ლხინება S. 21. ყუქს S. იშლმს S. 21. დღესასწაულისა S. ფსტერი S. 22. უფლისა S. მსხუტრპლსა S. 23. ყუქს S. 26. იშლმს S. იშლმს S.

27. და აღდგეს მღვდელი იგი და ლევიტელი და აკურთხეს ერი იგი. და სასმენელ იქმნა კმა მათი და მიიწია ლოცვა მათი სამკურდებელსა წმიდასა უფლისასა ზეცად.

31

1. და ვითარცა აღესრულა ესე ყოველი, განვიდა ყოველი ისრაელი, რათა-ღენნი იპოვნეს ქალაქებსა იუდასასა, შემუსრეს ძეგლები იგი, და მოკაფეს სერტყები, და დაარღვნეს მალაღნი და ბომონნი ყოვლისაგან ქუეყანისა იუდასა და ბენიაშენისა, და ეფრემისისა, და მანასესისა ვიდრე სრულიადმდე და მიიქცა ყოველი ისრაელი კაცად-კაციდი სამკურდებელსა თუსსა და ქალაქსა თუსსა.

2. და განუწესა ეზეკია მღვდელი მსახურება მღდელთა და ლევიტელთა, და მღვდელი მსახურება კაცად-კაციდისაგან მსახურებისა მღდელთასა და ლევიტელთა ყოვლად დასაწველთა დასაკლველთა მათ ცხოვრებისათა, და ქებად და აღსარებად და მსახურებად ეზოთა სახლისა უფლისათა.

3. და ნაწილი მეფისა ნაყოფთაგან მისთა ყოვლად დასაწველად განთიადისა და მწუხრისა, ყოვლად დასაწველი შაბათთა და თოვსთაგათა, და დღესასწაულთა და წერილთა სჯულსა უფლისასა.

4. და ჰრქუა ერსა მას, რომელნი მკურ იყუნეს იერუსალმსს, რათა მისცენ ნაწილი მღდელთა და ლევიტელთა, რათა განძლიერდენ მსახურებასა სახლისა უფლისასა.

5. და ვითარ-იგი უბრძანა სიტყუაჲ ესე; გარდარიეს ძეთა ისრაელისათა პირველი ნაყოფი იფქლისა, და ღვნისა, და ზეთისა, და თაფლისა, და ყოველი ნაყოფი ველისა, და ათეული ყოველი მოიღოს მრავლად ფრიად

6. ძეთა ისრაელისათა და იუდასთა, რომელნი მკურ იყუნეს ქალაქებსა იუდასასა და მათცა მოასხეს ათეული ზროზათა და ცხოვართა და ათეული თხათა, წმიდა-ყვეს უფლისა ღმრთისა მათისა და შეიღეს და დადგეს ზვავად და ზვავად.

7. თუესა მესამესა იწყეს მოღებად ხუაგებისა მის და მეშუდესა აღასრულეს.

8. და მოვიდა ეზეკია და მთავარნი იგი და იხილეს ხუაგები აგი და აკურთხეს ღმერთი და ერი მისი ისრაელი.

9. და ჰკითხვიდა ეზეკია მღდელთა მათ და ლევიტელთა ზვავებისა მისთს.

10. და ჰრქუა აზარია მღდელმან, მთავარმან სახლისა საღვთისამან: ვინათგან იწყეს პირველ ნაყოფსა მას შემოღებად სახლსა უფლისასა, ვკამეთ და ვსუთ, და დაგვშთა, რამეთუ უფალმან აკურთხა ერი თუსი და დაშთა ესოდენი ესე სიმრავლე.

11. და ჰრქუა მათ ეზეკია მერმე: გან-ვე-მზადეთ სენაკები სახლსა უფლისასა. და მზა-ყვეს.

1. რაოდენ S. თუდასა S. 2. მღვდელი S. მღვდელი S. 4. ი-სლმს S. 6. წმიდა S. ყუქს S. უფლისა S. ღმრთისა S. 7. თუქსა S. 9. ჰკითხვდა S.

12. და შეიღეს მუნ პირველი ნაყოფთა და ათეული სარწმუნოებით. და მას ზედამდგომელ ქოვექნიას ლევიტელი და სემეი, ძმა მისი, ნაცვლად მისა,

13. იეიელ, და აზარია, ნათან, და აზაელ, და იერიმოთ, და იოაზაბათ, და ელოელ, და სამაქია და მათ და ბანაია, ძენი მისნი, დადგინებულნი, რომელნი იყუნენ კელთა ქონენიეს და სემეის მიერ, ძმისა მისისა, ვითარცა-იგი უბრძანა ეზეკია მეფემან, და აზარია მთავარმან სახლისა უფლისამან,

14. და კორე იემნასი ლევიტელმან მეკარემან, მზისა აღმოსავლით ერღობსა ზედა მიცემად პირველთა ნაყოფთა უფლისათა და წმიდა წმიდათასა,

15. კელითა ოდომისითა და ბენიაშენისითა, და იეუ, და სემეი, და შარეა. და სექონია, კელითა მღდელთა სარწმუნოებით მიცემად ძმათა მათთა მსგავსად მღდღერისა მის მსახურებისა დიდისაებრ და მცირისა.

16. გარნა ნაშობთა მათ წულთა სამისა წლითგანისა და ზუგუშთაისისა ყოვლისა შემავალისა სახლსა უფლისასა და სიტყუად დღითიდღედისა და მსახურებისა მის მღდღერისა ბრძანებულისა მათისა,

17. ესე არს ნაწილად ხუედრებამ მღდელთა სახლად-სახლად მამათასა და ლევიტელნი დღითიდღედსა მსახურებასა თუსსა ოცითწლითგანი და უზეგუშთაისი განწესებით ხვედრებით,

18. ყოველსა ნაშობსა ძეთა მათთასა და ასულთა მათთასა და ყოველსა მას სიმრავლესა, რამეთუ სარწმუნოებით განწმიდეს სიწმიდე იგი ძეთა შარონისთა,

19. რომელნი მღდღელობდეს ყოველსა ქალაქად და ქალაქად, კაცნი, რომელთა სახელ-ვღდა სახელით, რათა მისცემდენ ნაწილსა ყოველსა წელსა მღდელთა შორის და ყოველსა აღრაცხილსა ლევიტელთა შორის.

20. და ყო ესრეთ ეზეკია ყოველსა შორის იუდასა და ქმნა კეთილი და სიწრფოებაჲ წინაშე უფლისა ღმრთისა თუსისა.

21. და ყოველსა საქმესა, რომელსა იწყო საქმედ სახლსა უფლისასა, და შჭულსა უფლისა და ბრძანებასა, ყოველსავე შინა ეძიებდა ღმერთსა ყოვლითა გულისთა მისითა, ყო და წარემართა.

32

1. და შემდგომად სიტყუათა მათ და ქვეშარიტებისა ამის მოვიდა სენაქირიმ, მეფე ასურეთისა, მოიწია ჰერიასტანად და დაესხა ქალაქსა მას მოზღუდვილსა და იტყოდა დაპყრობად მათდა.

2. *და იხილა ეზეკია, რამეთუ მოვალს სენაქირიმ და პირი მისი მოუქცევიეს ბრძოლად იერუსალმმდ.

3. და ზრახვა-ყო მოხუცებულთა თანა მისთა ძლიერთა, და-რათა-ყუნენ წყარონი იგი წყალთანი, რომელნი იყუნეს გარეშე ქალაქსა, და დაყუნეს იგინი.

4. და განძლიერდეს მთავარნი იგი და დაყუნეს წყალნი იგი წყაროთანი და

14. უფლისათა S. 17. ხუედრებამ S. 19. შარონისთა S. 20. უფლისა S. ღმრთისა S. 21. უფლისა S. ბრძანებისა S. 1. მოზღუდვილსა S. 2. მოუქცავს S. იმღმდ S.

* 4. მდთ. 18. გ. 13 2. ეწა. 36. ა. 1. 1. ზირაქ. 48. დ. 19.

მდინარე იგი, რომელი განიყოფოდა შორის ქალაქსა და თქუა: ნუუკუე მოკიდეს მეფე ასურთა და პოოს წყალი ფრიად და განძლიერდეს.

5. და განძლიერდა ეზეკია და აღაშენა ყოველი ზღუდე დარღუეული და გოდლები და გარეშე ზღუდისზღუდე სხუა, და განამტკიცა აღსავალი იგი ქალაქისა დავითისი და მომზადა საკურველი მრავალი.

6. და დაადგინნა მთავარი ბრძოლისანი ერსა ზედა, და შეკრბეს მისა უბანსა ზედა ბჭისა მის კევისასა, და ეტყოდა ყურთა მიმართ მათთა და თქუა:

7. განძლიერდით და მკნე იყვენით, ნუ გეშინინ პირისაგან მეფისა ასურთისა, და პირისაგან ნათესავთასა, რომელნი არიან მის თანა, რამეთუ ჩუენ თანა უმრავლეს არიან ვიდრე მათ თანა.

8. მათ თანა მკლავნი კორციელნი, ხოლო ჩუენ თანა უფალი ღმერთი ჩუენი ცხობრებად ჩუენდა და ბრძოლად ბრძოლასა ჩუენსა და ნუგეუშინის-იცა ერმან მან სიტყუასა მას ზედა ეზეკიასასა, მეფისა იუდისასა.

9. და ამისა შემდგომად მოავლინნა სენაჰირიმ, მეფემან ასურეთისამან, მონანი თჳსნი იერუსალმად და იგი თავადი იყო ლაქისს და ყოველი ერი მისი მის თანა. მოავლინა ეზეკიასა, მეფისა იუდისასა და ყოვლისა იუდისასა, რომელნი იყუნეს იერუსალმს და ჰკრუეს:

10. ესრეთ იტყუს სენაჰირიმ, მეფე ასურთა: ვის ესავთ თქუენ და სხედხართ მაგრად მოზღუდვილსა იერუსალიმს?

11. ანუ ეზეკიელ გაცთუნებს თქუენ, რათა მიეცნეთ თქუენ სიკუდილსა და სიყმილსა და წყურვილსა და გეტყუს: უფალმან ღმერთმან თქუენმან გიქსნნეს თქუენ კელისაგან მეფისა ასურეთისა?

12. არა ეგე არს ეზეკია, რომელმან მოსპნა საკურთხეველნი მისნი და მღღელნი მისნი, და ჰკრუა იუდასა და მკვდრთა იერუსალმისათა და იტყუს: წინაშე ამის საკურთხეველისასა თაყუანის სცემდით და ამას ზედა შესწირვიდით?

13. არა უწყითა, რაოდენი ვყავთ მე და მამათა ჩემთა ყოველთა ზედა ერთა სოფლებითა? ნუუკუე შეუძლეს წარმართთა ყოვლისა ქუეყანისათა განრინებად ერი თჳსი კელთაგან ჩემთა?

14. ვინ ამათ ღმერთთა ნათესავთაგანმან, რომელნი მოსრნეს მამათა ჩუენთა? ნუუკუე შეუძლეს განრინებად ერი თჳსი კელთაგან ჩუენთა და ვითარმე შეუძლოს ღმერთმან თქუენმან განრინებად თქუენდა კელთაგან ჩემთა?

15. აწ ნუ გაცთუნებნ თქუენ ეზეკია და ნუ მოსაე გიქმნ თქუენ ესრესახედ და ნუ გრწმენინ მისი, რამეთუ ვერ შემძლებელ არს ღმერთი ყოველთა ნათესავთა და მეფობათა განრინებად ერი თჳსი კელთაგან ჩემთა და კელთაგან მამათა ჩემთასა, ეგრევე ღმერთმან თქუენმან ვერ გიქსნნეს თქუენ კელთთა ჩემთაგან.

16. და მერმე იტყოდესველა მონანი მისნი უფლისა მიმართ ღმრთისა და ეზეკიას მიმართ, მონისა მისისა.

17. და წიგნი მოწერა ყუედრებისა უფლისა ღმრთისა ისრაელისა და იტყოდა მისთჳს და თქუა: ვითარცა-იგი ღმერთთა წარმართთა ქუეყანისათა

4. ნუუკუე S. 5. დარღუეული S. 7. იყუნით S. 8. მკლავნი S. 9. იუდისსა S. 10. სხეთ S. მოზღუდვლსა S. იერუსალიმს S. 12. მოსპნა S. 12. იწმობისათა S. 13. ნუუკუე S. 14. ნუუკუე S. 15. გაცთუნებენ S. გიქმან S. 16. უფლისა S. ღმრთისა S. 17. ყუედრებისა S. უფლისა S. ღმრთისა S.

ვერ განარინნეს ერი თუი კელთაგან ჩემთა, ეგრეთ ვერ განარინოს ღმერთმან-
ეზეკიასმან ერი თუი კელთაგან ჩემთა.

18. და კმა-ყო კმითა დიდითა ჰურიაებრ რაფსაკ ერისა მიმართ იერუსა-
ლჴმისა, რომელი იყო ზღუდესა ზედა, რათა შეეწიენენ მათ და დაარღვონ
იგი, რათამცა დაიპყრეს ქალაქი.

19. და იტყოდა ღმრთისა მიმართ იერუსალჴმისა, ვითარცა ღმრთისა ერი-
სა ქუეყანისა ქმნილსა კელითა კაცთასა.

20. და ილოცვიდა ეზეკია მეფე და ესაია, ძე ამოსისი, წინაწარმეტყუე-
ლი ამათუს და ლაღად-ყვეს ცად მიმართ.

21. * და მოავლინა უფალმან ანგელოზი და შემუსრნა ყოველნი ძლიერნი,
და მებრძოლნი, და მთავარნი, და ერისთავნი ბანაკსა შინა მეფისა ასურეთისა-
სა და გარემიიქცია პირი თუი სირცხულით ქუეყანად თუი მეფემან ასურთა-
მან და მოვიდა სახლსა ღმრთისა თუისისასა და გამოსრულთა მუცლისა მისი-
საგან დასცეს იგი მახულითა.

22. და იცნა უფალმან ეზეკია და მკვდრნი იერუსალჴმისანი კელისაგან
სენაქერემისა, მეფისა ასურთასა, და კელისაგან ყოველთა მტერთასა და დაუმ-
შუდნა მას ყოველნი გარემონი.

23. და მრავალნი მოართმიდეს ძღუენსა უფალსა იერუსალჴმდ და ნიქსა
ეზეკია მეფესა იუდისასა. და უმეტეს აღმაღლდა წინაშე თუალთა ყოველთა-
თესლთასა ამისა შემდგომად.

24. ** მათ ღლეთა შინა დასნეულდა ეზეკია ვიდრე სიკუდილადმდე და
ილოცა უფლისა მიმართ და შეისმინა მისი და სასწაული მოსცა მას.

25. და არა მოსაგებელისათუი მისისა, რომელი მოსცა ღმერთმან ეზეკიას,
მიავო ეზეკია, არამედ აღმაღლდა გული მისი და იყო მის ზედა რისხვა და
იუდასა ზედა და იერუსალჴმსა.

26. და დამდაბლდა ეზეკია სიმაღლისაგან გულისა მისისა და მკვდრნი იე-
რუსალჴმისანი, ხოლო არა მოვიდა მათ ზედა რისხვა უფლისაჲ ღლეთა ეზე-
კიასთა.

27. და იყო ეზეკიასა სიმიდრე და დიდებჲა დიდი ფრიად და საუნჯენი
ქმნა თავისა თუისისა: ვეცხლისა, და ოქროსა, და ქვისა პატოსნისა, და ნელ-
საცხებელთა, და საკუმეველთა, და საჭურველთა დასაკრებელი, და ქურქველი
გულისსათქმელი.

28. და ქალაქნი ნაყოფთათუი იფქლისათა და ზეთისა და ღვინისათა, და
დაბნები, და ბაგანი ყოვლისათუი საცხოვარისა, და ბაყები სამწყსოთათუი.

29. და ქალაქნი, რომელნი იშენნა თავისა თუისისა, და განშზადა საცხოვრე
და საძროხე დიდად ფრიად, რამეთუ მოსცა მათ უფალმან ზუასტაგი მრავალი
ფრიად.

30. ამან ეზეკია დაყო გამოსავალი წყლისა მის გესონისა ზემოსი და წა-
რუმართა მას ქუემო ბლუარით ქალაქად კერძო დავითისა და წარემართა ეზე-
კიას ყოველსა შინა საქმესა მისისა.

18. კმაჲ S. იშლმისა S. 19. ღმრთისაჲ S. იშლმისა S. ღმრთისაჲ S. 20. ილოცვა S. და-
დადუქს S. 21. ღმრთისაჲ S. მახულითა S. 22. იშლუსარემისნი S. ასურთასა S. კელის-
განაჲ და S. დაუმშუდა S. 23. ძღუენსა S. იშლმდ S. 24. უფლისაჲ S. 25. იშლმსა S. 26. იშლმ-
ისანი S. 27. ქასა S. 30. ქუემო S. ეზეზიას S.

* ტობ. 1. დ. 22. ** 4. მეთ. 20. ა. 1. ესა. 38. ა. 1.

31. და ესრეთ მოცქულთა მათ მთავართა ბაბილოვნით, რომელნი მოივლინეს მისა კითხვად მის მიერ ნიში, რომელი იქმნა ქუეყანასა ზედა და დაუტევა იგი უფალმან, რათა გამოსცადოს იგი და იცოდის გულისა მისისა.

32. და ნეშტნი სიტყუანი ეზეკიასნი და წყალობათა მისთანი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წინაწარმეტყუელებასა ესაიასა, ძისა ამონისასა, წინაწარმეტყუელთა და წიგნთა მეფეთა იუდასთა და ისრაჴლისათა.

33. და დაიძინა ეზეკია მამათა მისთა თანა და დაფლეს იგი აღსავალსა მის საფლავისა ძეთა დავითისთასა, და დიდებამ და პატივი მისცეს მას სიკუდილსა მისსა ყოველმან იუდამან და მკვდრთა იერუსალმისათა და მეფობდა მანასე, ძე მისი, მის წილ.

33

1. *იყო ათორმეტისა წლისა მანასე მეფობასა მისსა და ერგასისდახუთ წელ მეფობდა იერუსალმს.

2. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ყოველთაგან სამაგელებათა საწარმაროთა, რომელნი მოსრნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჴლისათა.

3. და მიიქცა და აღაშენნა მაღალნი, რომელნი დაარღვნა მამამან მისმან ეზეკია. და აღმართა ძეგლეუბი ბაალისი და ქმნა სერტყეუბი, და თაყუანის-სცემდა ყოველთა ერთა ცისათა და ჰმონებდა მათ.

4. და აღაშენნა ბომონები საეკრპო სახლსა შინა უფლისასა, რომლისათუს თქვა უფალმან: **იერუსალიმს იყოს სახელი ჩემი საუკუნოდ.

5. უშენა მუნ ბომონები ყოველთა ერთა ცისათა ორთა მათ შინა ეზოთა სახლისა უფლისათა.

6. და მას განჰყუანდეს შვილნი მისნი ცეცხლსა ქუეყანასა ბენენომისასა, და იმისნიდა, იზმნიდა და წამლობდა და ყუნა მუცლით მეზღაპრენი, და მსახურნი განამრავლნა ყოფად ბოროტისა წინაშე უფლისა და განსარისხებელად მისსა.

7. და დადგა გამოქანდაკებულნი და გამოდნობილნი ხატნი, რომელნი ქმნნა სახლსა შინა უფლისასა, ***რომლისათუს რქუა ღმერთმან დავითს და სოლომონს, ძესა მისსა: სახლსა ამას და იერუსალმს, რომელი გამოვირჩიე ყოველთაგან ტომთა ისრაჴლისათა, დაუდგა სახელი ჩემი საუკუნოდ.

8. და არღარა შეესძინო შეძრვად ფერკი ისრაჴლისა ქუეყანისა მისგან, რომელი მივეც მამათა მათთა, გარნა და-თუ-იცენენ ყოფად ყოველი, რაოდენი ვამცენ მათ ყოვლისა მისებრ სჯულისა ბრძანებათა და სამართალთა კელითა მოსესითა.

9. და აცთუნა მანასე იუდა და მკვდრნი იერუსალმისანი ყოფად ბოროტისა უფროს ყოველთა წარმართთა, რომელნი აიხუნა უფალმან პირისაგან ძეთა ისრაჴლისათა.

10. და იტყოდა უფალი ბოროტსა მანასესათუს და ერისა მისისათუს, და არა ისმინა.

11. და მოავლინნა უფალმან მათ ზედა მთავარნი ძლიერებისანი მეფისა

33. ი¹წრუსალმისათა S. 1. ი²შლმს S. 2. უფლისა S. 3. დაარღვნა S. 4. ი³შლმის S. 5. შკლნი S. 6. იმისნიდა S. 7. გამოქანდაკებული S. ი⁴შლმს S. 8. იცენენ. S. 9. ი⁵შლმისანი S.

* 4. მფთ. 21. ა. 2. ** 2. მფთ. 7. ბ. 10. *** 2. მფთ. ბ. 10. 3. მფთ. 8. ა. 16.

ასურასტანელისანი და შეიპყრეს მანასე და შეაბორკილეს ბორკილითა და წარიყვანეს ბაბილონად.

12. და ვითარ-იგი ჰირსა შინა იყო მანასე, ეძიებდა ჰირსა უფლისა ღმრთისა თვისისასა და დამდაბლდა ფრიად წინაშე ღმრთისა მამათა მისთასა.

13. და ილოცა მისა მიმართ და ისმინა მისი და შეისმინა ლალადება მისი და კუალად მოაქცია იგი იერუსალმმდ მეფობასავე თუსსა და ცნა მანასე, რამეთუ უფალი ესე არს თავადი ღმერთი.

14. და ამისა შემდგომად აღაშენა ზღუდენი გარეშე ქალაქსა და ვითისსა დასავლითგან სამხრით კერძო ქვესა მას და მისლვად ბჰისა მის გარემო და მოსცა ოფლასა და აღამაღლა ფრიად და დაადგინა მთავარნი ძლიერებისანი ყოველთა ქალაქთა მოზღუდვილთა, რომელნი იყუნეს იუდასანი.

15. და განიშორა ღმერთნი უცხონი გამოქანდაკებულნი სახლისაგან უფლისა და ყოველი ბოძონები, რომელ აღაშენა მთასა მას სახლისა უფლისასა და იერუსალმსს და გარეშე ქალაქსა.

16. და აღმართა საკუროხვეველი უფლოსა და შესწირა მას ზედა მსხუერპლი ცხორებისა და ქებისა და ჰრქუა იუდასა, რათა ჰმონებდენ უფალსა ღმერთსა ისრაელისასა.

17. ხოლო ერი იგი მერჰეცა ჰმონებდაველა მალალთა, გარნა უფალი ღმერთი იყო ღმერთად მათა.

18. ნეშტნი სიტყუანი მანასესი და ლოცვა მისი ღმრთისა მიმართ, და სიტყუანი მხილველთანი, რომელნი ეტყოდეს მას სახელითა უფლისა ღმრთისა ისრაელისათა, აჰა, ესერა წერილ არიან სიტყუათა შინა მეფეთა ისრაელისათა.

19. და სიტყუანი ლოცვათა მისთასა, და ვითარ-იგი ისმინა მისი და ყოველნი ცოდენი მისნი და განდგომილება მისი და ადვილნი, რომელთა ზედა აშენნა მალალნი და დაასხა სერტყები და გამოქანდაკებულნი ვიდრე მოქცევადმდე მისა, აჰა, ესერა, წერილ არიან სიტყუათა მხილველთასა.

20. და დაიძინა მანასე მამათა მისთა თანა და დაფლეს იგი სამოთხესა სახლისა მისისასა, და მეფობდა ამოს, ძე მისი, მის წილ.

21. და იყო ამოს ოცდაორის წლისა მეფობასა მისსა და ორ წელ მეფობდა იერუსალმსს.

22. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა ქმნა მანასე, მამამან მისმან, უზორვიდა ამოსცა და ჰმონებდა მათ.

23. და არა დამდაბლდა წინაშე უფლისა, ვითარცა დამდაბლდა მანასე, მამა მისი, რამეთუ ძემან მისმან ამოს განამრავლა ცოდვა.

24. და დაესხნეს მას მონანი მისნი, სცეს და მოკლეს იგი სახლსა შინათუსსა.

25. და მოსწყუნდა ერმან ქუეყანისამან, რომელნი-იგი დაესხნეს და მოკლეს ამოს მეფე, და მეფე-ყო ერმან ქუეყანისამან იოსია, ძე მისი, მის წილ.

12. უფლისა S. ღმრთისა S. ღმრთისა? S. 13. იძლმდ S. 14. მოზღუდვითა S. 15. უფლისა S. იძლმს S. 16. უფლისა S. მსხუერპლი S. 18. ღმრთისა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 21. ძლმს S. 22. უფლისა S. უზორვა S. 23. უფლისა S.

34

1. იყო რვის წლისა იოსია მეფობასა მისსა და ოცდაათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს.

2. და ქნა სიწრფოება წინაშე უფლისა. და ვიდიოდა იგი გზათა დავითისათა, მამისა თვისისათა, და არა გარდააქცია მარჯვნივთ და არცა მარცხენით.

3. და შერკვესა წელსა მეფობისა მისისასა, ვილრე იყოლა ჩჩულ, იწყო ძიებად უფლისა ღმრთისა დავით მამისა თვისისასა და მეათორმეტესა წელსა. მეფობასა მისისასა, იწყო განწმედად იუდასა და იერუსალმითგან და სერტყთა და გამოდნობილთა.

4. და დაარლევს წინაშე პირსა მისსა ბომონები ბაალისნი და მალალნი იგი მას ზედა, და მოკაფეს სერტყები იგი, და გამოქანდაკებულნი იგი, და გამოდნობილნი, და შემუსრნა და დააწულილნა და დასთხია წინაშე პირსა საფლავისა მათისასა, რომელნი უზორვიდეს მათ.

5. და ძუალნი იგი ქურუმთანი დაწუნა ბომონებსა მას ზედა და განწმიდა იუდა და იერუსალმში

6. და ქალაქები: ეფრემისი, და მანასესი, და სუმეონისი, და ნეფთალემისნი და ადგილები მათი გარემო.

7. და დაამყუნა სერტყები და საკურთხეველი და კერპები შემუსრა წულილად და ყოველი სერტყები მოკაფა ქუეყანასა ისრაელისასა და მოიქცა იერუსალიმდ.

8. და მეთურამეტესა წელსა მეფობისა მისისასა, ვითარცა აღასრულა განწმედად ქუეყანა და სახლი მეფისა, მიაგონა საფან, ძე სელიასი, და ამასიას, შთავარი ქალაქისა, და ოსია, ძე იოაქაზისი, მოსაცვენებლად მწერალი მისი განმტკიცებად სახლისა უფლისა ღმრთისა დავითისა.

9. და მოვიდეს ქელკიასა, მღდელისა მის დიდისა, და მისცეს ვეცხლი იგი შეღებული სახლსა უფლისასა, რომელი-იგი შეკრიბეს ლევიტელთა მცველთა მათ ბჭისათა კელისაგან მანასესა და ეფრემისა და მთავართა და ყოველთაგან ნეშტთა ისრაელსა შორის, და ძეთა იუდასთა და ბენიამენისათა და მკედრთა იერუსალმისათა.

10. და მისცეს იგი კელთა მოქმედთა მის სანქმისათა და დადგინებულთა მათ სახლსა უფლისასა. და მათ მისცეს მოქმედთა საქმეთა, რომელნი იქმოდეს სახლსა მას უფლისასა შემზადებად და განმაგრებად სახლისასა.

11. და მისცეს ხუროთა და მაშენებელთა რათა იყიდონ ქვა მოხვიითი და ძელი მოსლვად და დართვად სახლები, რომელი დაარლევს მეფეთა იუდასთა.

12. და კაცნი სარწმუნოებით იყუნეს საქმესა მას ზედა და მათ ზედა მოლუაწენი: იეთ და აბდიას, ლევიტელნი, ძეთაგან მერარისთა, ზაქარია და მოსოლონ, ძეთაგან კათისთანი ზედამდგომელად და ყოველი ლევიტელი გულისხმის-მყოფელი სტურითა გალობათათა,

13. და ზურგიით მოტურთეთა ზედა და ყოველთა ზედა მოქმედთა საქმისათა ლევიტელთაგანნი მწიგნობარნი და მსაჯულნი და ბჭეთა მცველნი.

1. იშლმს S. 2. უფლისა S. 3. უფლისა S. ღმრთისა S. 3. იშლოთიგან S. გამონდობილთა S. 4. უზორკდეს S. 5. იშლმ S. 7. იშლომ S. 8. უფლისა S. ღმრთისა S. 9. იშლმისთა S. 10. სახლისა S. 11. მოთხვითი S. 12. დსტურითა S. გლობთა S.

14. და გამოღებასა მას მათსა ვეცხლისა მის შეწირულისასა სახლსა უფლისასა პოვა ქელკია მღღელმან წიგნი სჯულისა უფლისა კელითა მოსესითა.

15. და რქუა ქელკია საფან მწიგნობარსა: წიგნი ესე ვპოე სახლსა შინა უფლისასა, და ქელკიმ მისცა წიგნი იგი საფანს.

16. და შეიღო საფან წიგნი იგი მეფისა და მიართვა სიტყუად იგი მეფისა და რიცხუ ყოველივე მიცემული ვეცხლისა კელთა მონათა მისთასა, რომელნიცა იქმოდეს საქმესა.

17. და მოადენეს ვეცხლი იგი, რომელი იპოა სახლსა უფლისასა, და მისცეს კელთა მოღუაწეთა და კელთა მოკმედთა საქმისათა.

18. და უბრძა საფან მწიგნობარმან მეფესა და ჰრქუა: წიგნი სჯულისა მომცა მე ქალკია მღღელმან და აღმოიკითხა საფან წინაშე მეფისა.

19. ვითარცა ესმა მეფესა სიტყუანი სჯულისანი, დაიპო სამოსელი თვისი.

20. და უბრძანა მეფემან ქელკიას და აქიკამს, ძესა საფანისასა, და აბდონს, ძესა მიქესასა, და საფანს მწიგნობარსა, და ასაიას, მონასა მეფისასა, და ჰრქუა მათ:

21. მივედით და იკითხეთ ჩემთვის უფლისაგან და ყოველთა დაშთომილთა ისრაჲლსა შორის და იუდასა სიტყუათა მათთვის წიგნისათა, რომელი იპოვა, გულისწყრომა უფლისაჲ აღგზებულნი არს ჩემდა, რამეთუ არა ისპინეს მამათა ჩუენთა სიტყუად უფლისაჲ ყოფად წერილისა მისებრ წიგნისა.

22. და წარვიდა ქელკია და რომელთა-იგი უბრძანა მეფემან და მივიდეს ოლდასა წინაწარმეტყუელასა, ცოლისა სელემისა, ძისა თაკუათისა, ძისა სელესისა, რომელი იყო მცველი მცნებათა. და ესე დამკვდრებულ იყო იერუსალიმს მასანაინს შინა და ეტყოდეს მას მსგავსად სიტყუსა ამის.

23. ხოლო მან რქუა მათ: ამას იტყუს უფალი, ღმერთი ისრაჲლისა: და არქუთ კაცსა მას, რომელმან მოგავლინა თქუენ ჩემდამო.

24. ამას იტყუს უფალი: აჰა, მე მოვკადო ბოროტი ადგილსა მას, რამეთუ სიტყუანი აღმოიკითხეს, წერილი წინაშე მეფისა იუდასა.

25. ამისთვის დამიტევეს მე და უზორვიდეს ღმერთთა უცხოთა, რათა განმარისნონ მე საქმითა მით ბოროტითა კელთა მათთა, აღგზებულ არს წყრომა ჩემი მათთვის და არა დაშრტეს.

26. მეფესა იუდასასა, რომელმან მოგავლინა თქვენ ძიებად უფლისა, ესრე არქუთ მას: ამას იტყუს უფალი, ღმერთი ისრაჲლისა: სიტყუანი, რომელნი გესმა შენ

27. შეიკიდმა გულმან შენმან და დამდაბლდენ წინაშე ჩემსა სმენად სიტყუათა ჩემთა ადგილსა მაგას ზედა მკვდრთა მაგას ზედა და შენ დამდაბლდე და სტიროდე წინაშე ჩემსა, და დაიპენ სამოსელნი შენნი და მე მესმა სიტყუად უფლისაჲ.

28. აჰა, ესერა, მე შეგიძინო მამათა შენთა და დაგდვა შენ საფლავთა მამათა შენთასა და არა იხილონ თულთა შენთა ბოროტი. რომელი მე მოვკადო ადგილსა ამას და მკვდრთა მათთა. *და მოართვეს მეფესა სიტყუად ესე.

29 და მეფემან შეკრიბნა მოხუცებულნი იუდასანი და ისრაჲლისანი.

17. მოადენეს S. 22. ო-შლმს S. 24. ამათ S. 25. უზორვდეს S. 26. უფლისაჲ S. 28. მოკვადო. S. ამას და] ამას S.

* 4. მფთ. 23. ა. 1.

30. და აღვიდა მეფე იუდასი ტაძრად უფლისა და ყოველი იუდა და მკვდრნი იერუსალიმისანი და მღვდელნი ლევიტელნი და ყოველი ერი მცირით-გან ვიდრე დიდამდე და აღმოიკითხა წიგნი სჯულისაჲ, რომელი იპოა სახ-ლსა შინა უფლისასა.

31. და აღდგა მეფე სუეტსა მას ზედა. და დადგა აღთქმა წინაშე უფლისა მედგომად უფლისა, რათა იმარხვიდეს მცნებათა მისთა და წამებათა მისთა ყოვლითა გულითა სიტყუსა მის სჯულისათა, რომელი წერილ იყო წიგნსა მას.

32. და ყოველნი დაადგინნა იერუსალმსა და ბენიაშენსა და ყვეს მკვდრთა იერუსალმისათა აღთქმა სახლსა უფლისა ღმრთისა მამათა მათთასა.

33. და აიხუნა იოსია ყოველნი საძაგელებანი ყოველისა ქუეყანისაგან, რომელნი იყუნეს ძეთა ისრაელისანი და კმნეს ყოველთა მყოფთა იერუსალმისათა, და ისრაელნი კმონებდეს უფალსა ღმერთსა მათსა ყოველთა დღეთა და არა მიაქციეს გზათაგან უფლისა ღმრთისა მამათა მათთაგან.

35

1 და *ყო ოსია პასექი უფლისა ღმრთისა თვისსა და დაკლეს პასექი იგი მეთათხმეტესა წელსა თეთსა მის პირველისასა.

2. და დაადგინნა მღვდელნი საცოხსა თვისსა ზედა და განაძლიერნა იგინი საქმესა ზედა სახლსა უფლისასა.

3. და ჰრქუა ლევიტელთა ძლიერთა მათ და ყოველთა ისრაელთა, რათა შშიდა იყუნენ იგინი უფლისათვს. და დადგეს კიდობანი იგი წმიდაჲ სახლსა შინა, რომელი აშენა სოლომონ, ძემან დავითისმან, მეფისა ისრაელისამან, თქუა მეფემან: არა არს აღება მკრითა, არამედ ჰმსახურებდით უფალსა ღმერთსა თქუენსა ერი მისი ისრაელი.

4. და განემზადენით სახლად ტომთა თქუენთა დღითი დღე სამსახურებელთა თქუენთა, მცნებისაებრ დავითის მეფისა და სოლომონ ძისა მისისათა.

5. და დადევით ტაძარსა მას შინა ტომად-ტომად თქუენნი წინაშე ძმათა თქუენთა და ნაწილი სახლისა ტომისა ლევიტელთა.

6. დაკალით პასექი და სიწმიდე მზა-წყავთ ძმათა თქუენთა სიტყუსა მისებრ უფლისა კელითა მოსესითა.

7. და შესწირა იოსია ძეთათვს ერისათა ცხოვარი, და ტარიგები, და თიკნები, ნაშობი თხათა; ყოველი, რაცა პოვა პასექად ოცდაათი ათასი და ვბო სამათასი, ესე ნაქონი ძეთაგან მეფისთა.

8. და მთავართა მისთა იწყეს მიცემად ერისათვს, მღვდელთა და ლევიტელთა და მისცეს ქელკია და ზაქარია, და იეიელ, მთავარი სახლისა ღმრთისა; მღვდელთა მისცეს პასექად მას ცხოვარი, და ტარიგი, და თიკანი ორ ათას ექუსასი, ვბო სამასი.

9. და ქონენია, და ბასანია, და სამეა, და ნათანაელ, ძმამან მისმან და ასა-

30. ილდა S. უფლისაჲ S. იშლომისანი S. მდიდრამდე S. სჯულისანი S. 31. სუეტსა S. უფლისაჲ S. უფლისაჲ² S. იმარხვიდეს S. ყოველი S. 32. იშლომსა S. იშლომისათა S. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 33. იშლომისათა S. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 1. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 3. შშიდა S. 6. უფლისაჲ S. 7. შეიწირა S. რა:ცა S. 7. ნაქონ S. 8. ღმრთისაჲ S.

* 4. მ-ფთ. 23. ე. 21. 3. ეზრა 1. ა. 1.

ბია და იეიელ, და იოზაბად, მთავართა ლევიტელთა, შესწირეს პასექსა მას. ცხოვარი ხუთი ათასი და ეზო ხუთასი.

10. და წარემართა მსახურება იგი და დადგეს მღვდელნი განწესებულებად და ლევიტელნი განაწილებდეს მცნებისა მისებრ მეფისა.

11. და დაკლეს პასექი და მოაპყურეს კელითა მღვდელთა მათთათა და ლევიტელნი განქდიდეს ტყავსა.

12. და მომზადეს ყოვლად დასაწველნი მსგავსად განწესებულებასად სახლად და სახლად მამათა მათასა, ძეთა ერისათა, მორთმად უფლისათა, ვითარცა წერილ არს წიგნსა სჯულისა მოსესასა, ეგრეთვე განთიადისა.

13. და შეწვეს პასექი ცეცხლითა მსგავსად და წმიდად, შეაგებს ქვაბებითა და სივებითა, და წარემართა და წარდგენ ყოველნი ძენი ერისანი.

14. შემდგომად განმზადებისა მათისა და მღვდელთასა, რამეთუ მღვდელნი შესწირვიდეს ცმელსა და ყოვლად დასაწველებსა ვიდრე მწუხრამდე და ლევიტელნი მოუშალებდეს მათ და ძმათა მათთა და ძეთა არონისათა,

15. და მეფსალმუნენი, ძენი ასაფისნი, სადგურსა თუსსა ზედა მსგავსად ბრძანებისა მის დაეითისსა და ასაფ, და ეზან, და იდიოთუ მწინაწარმეტყუელნი მეფისანი და მთავარნი და შეკარენი ბჰისათა თითოეულისა, არა იყო შეძრვა. მათი მსახურებისაგან წმიდათასა, რამეთუ ძმანი მათნი ლევიტელნი მოუშალებდეს.

16. და წარემართა ყოველი მსახურება უფლისაჲ მათ დღეთა შინა ყოვლად პასექისა და მიღებად ყოვლად დასაწველები საკურთხეველსა უფლისასა და მცნებისა მისებრ ოსია მეფისა იუდასსა.

17. და უყვეს ძეთა ისრაჴლისათა, რომელნი იყუნეს მუნ, პასექი და დღესასწაული უტომობისა შუდ დღე,

18. რომელ არა ყოფილ იყო მისებრ პასექი ისრაჴლსა დღეთაგან ვითარ სამოელ წინაწარმეტყუელისათა, და მეფეთა ისრაჴლისათა არა ყვეს პასექი რომელ ყო ოსია მეფემან და მღვდელთა და ლევიტელთა და ყოველმან იუდამან და ისრაჴლმან, რომელნი იყუნეს მუნ და მკვდრმან იერუსალჴმისამან

19. შეათურამეტესა წელსა ოსია მეფისასა, და მუცლითმეზლაპრენი, და მცნობელნი, და თერაფინნი, და კერპნი, და რომელნი იყუნეს ქუეყანასა იუდასა, და იერუსალჴმსს, დაწვა ოსია მეფემან, რათა დაამტკიცნეს სიტყუანი, იგი მისისა სჯულსანი და წერილი წიგნსა მას, რომელ-იგი პოვა ქელკია სახლსა შინა უფლისასა, რამეთუ მსგავსი ოსია მეფისა არა იყო უწინარეს მისა მეფე, რომელი მოიქცა უფლისათვის ყოვლითა გულითა მისითა სჯულისა მოსესითა. და შემდგომად აღარა აღდგა მეფე სხუად მისი მსგავსი, ხოლო არავე გარემოიქცა უფალი რისხვისაგან გულისწყრომისა მისისა, რომელ განარისხდა უფალი იუდასა ზედა, რომელ განარისხა მანასე, და თქუა უფალმან: იუდაჲ განვიშორო პირისაგან ჩემისა, ვითარცა განვიშორე ისრაჴლი, განვიშორო ქალაქი, რომელი გამოვირჩიე, იერუსალჴმი, და სახელი ვთქუ დამტკიცებად სახელი ჩემი მუნ.

11. განქდიდეს ტყავსა—S. 12. უფლისათა S. 13. წმიდად S. 16. მეფისა S. 17. უყუქს S. 18. ისრაჴლისა S. დღეთაგან—S. „მუნ“ ჩამატებულია. იჴმლისმან S. 19. იჴლმს S. რისხვისაგან S. ვითარ ᴂლმი S. ვთქვ S.

20. და აღმოვიდა ფარაო ნექაო, მეფე ეგუპტისა, მეფისა ზედა ასურეთისა-სა მდინარედ ეგფრატად. და გამოვიდა იოსია მეფე შემთხუვეად მისა, რათა ბრძოლა-სცეს.

21. და მოუვლინა მოციქული ფარაო ნექაო და ჰრქუა მას: რაჲ ძეს შენი და ჩემი, მეფეო იუდასო? არა შენ ზედა მოვალ ბრძოლისა ყოფად, ღმერთმან მრქუა მე, რათა ვისწრაფო მე, აწ ეკრძაღე ღმრთისაგან, რომელი არს ჩემ თანა, ნუუკუე განგრყუნეს შენ.

22. და არა გარემიიქცია იოსია პირი მისგან, არამედ ბრძოლად მისა განეწყო და არა ისმინა სიტყუანი ნექაოსისნი პირისაგან უფლისა და მოვიდა მისა ბრძოლად ველსა მას მაგედონისასა.

23. და სცეს ისრითა მეფესა იოასსა და ჰრქუა მონასა თჳსსა: განმიყვანეთ მე ამიერ, რამეთუ მელმის მე ფრიად.

24. და გამოიყვანეს იგი მონათა მისთა ეტლისა მისგან და აღსუეს იგი ეტლსა მას მეორესა მისსა და მოიყვანეს იგი იერუსალმდ და მოკუდა. და დაფლეს იგი მამათა მისთა თანა და ყოველი იუდა და იერუსალმში იგლოვდა იოსიას ზედა.

25. და ჰგოდებდა იერემია იოსიას და თქუეს ყოველთა მთავართა, მამათა და დედათა, ჰგოდებდენ იოსიას ზედა, ვიდრე დღევანდელად დღემდე და მისცეს იგი ბრძანებაჲ ისრაჴლსა და, აჰა, ესერა, წერილ არიან გოდებათა შინა.

26. და იყუნეს სიტყუანი იოსიასნი და სასოება მისი დაწერილ სჯულსა უფლისასა.

27. და ნეშტნი სიტყუანი მისნი პირველნი და უკუანისკენლნი, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნთა მეფეთა ისრაჴლისათა და იუდასასა.

36

1. და *მოიყვანა ერმან ქუეყანისამან იოქაზ, ძე იოსიასი, და სცხეს მას მეფედ მამისა მისისა წილ იერუსალმსა.

2. ძე ოცდასამისა წლისა იყო იოქაზ მეფობასა მისსა, და სამ თვე მეფობდა იერუსალიმსა. და სახელი დედისა მისისა ამიტალ, ასული იერემიასი, ლობნათ. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ყოველისა მისებრ, რაოდენიცა ქმნეს მამათა მისთა.

3. და შეკრა იგი ფარაო ნექაო დებლათას, ქუეყანასა ემათისასა, რათა არა მეფობდეს იგი იერუსალმსა და მის თანა წარიყვანა ეგუპტედ და დასდვა ხარკი ქუეყანასა მას ასი ტალნტი ვეცხლისა და ერთი ტალანტი ოქროსა.

4. და დაადგინა ფარაო ნექაო **ელიაკიმ, ძე იოსიასი, მეფისა იუდასი, იოსიას წილ, მამისა მისისა, გარდაუცვალეს სახელი მისი იოაკიმ და იოქაზ, ძმა მისი, წარიყვანა ფარაო ნექაო და შეიყვანა იგი ეგუპტედ და მოკუდა იგი მუნ.

20. შემთხუვეად S. 21. ღმრთისაგან S. ნუუკუე S. 22. უფლისა S. 23. განმიყვანეთ S. 24. გამოიყვანეს S. აღსუეს S. მოიყვანეს S. იტლმდ S. იტლში S. 25. ჰგოდებდა S. ჰგოდებდენ S. 1. იტლსა S. 2. იტლშსა S. უფლისა S. რაოდენიცა S. 3. იტლშსა S.

* 24. მეთ. 23. ე. 30. ** შთე. 1. ბ. 14.

5. და იყო ოცდახუთის წლისა იოაკიმ მეფობასა მისსა. და ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს და სახელი დედისა მისისა ზეჟორ, ასული ნერცისი, არამათ. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, რაოდენ ქმნეს მამათა მისთა, და მოვიდა ნაბუქოდონოსორ, მეფე ბაბილონისა მის ქუეყანისა და კმონებდა მას იოაკიმ სამ წელ. და მერმე მოავლინა უფალმან მათ ზედა ქალდეველნი, და ავაზაკნი ასურეთისანი, და ავაზაკნი მოაბელთანი, და ძენი ამონისთანი, და სამარიანნი, და განდგეს სიტყუთა მით, სიტყუსაებრ უფლისა, ველითა მონათა მისთა წინაწარმეტყუელთათა. ხოლო გულისწყრომაჲ უფლისაჲ იყო იუდასა ზედა, რათა განიშოროს პირისა მისისაგან ცოდვათათჳს მანასესთა, რაცა ქმნა სისხლი უბრალო, რომელ დასთხია იოაკიმ და აღაყსო სისხლითა იერუსალმში და არა ინება უფალმან აჯოცა მათი.

6. და აღმოვიდა მას ზედა ნაბუქოდონოსორ, მეფე ბაბილონისა, და შეკრა იგი რეალის ბორკილითა და წარიყვანა იგი ბაბილონად.

7. და ნაწილნი ჭურჭელთანი სახლისა უფლისანი წარიღო ბაბილონად და დადვა იგი ტაძარსა თჳსსა შინა, რომელი იყო ბაბილონს.

8. და ნეშტნი სიტყუათანი იოაკიმისნი და ყოველი რაოდენი ქმნა, აჰა, ესერა, წერილ არიან წიგნსა სიტყუათა მეფეთა იუდასთასა და ისრაჴლისთა. და დაიბინა იოაკიმ მამათა მისთა თანა და დაეფლა განოსს მამათა მისთა თანა და მეფობდა იეჴონია, ძე მისი, მის წილ.

9. ათურამეტისა წლისა იყო იეჴონია მეფობასა მისსა, სამ თვე და ათ დღე მეფობდა იერუსალიმს* და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა.

10. და მოქცევასა მის წელიწდისასა მოავლინა ნაბუქოდონოსორ მეფემან და შეიყვანა იგი ბაბილონად ჭურჭელსა თანა და გულისსაჲქმელსა სახლსა უფლისასა, და მეფედ დაადგინა სედეკია, ზამისძმა მისი, იუდასა ზედა და იერუსალმსა ზედა.

11. **და ოცდაერთისა წლისა იყო სედეკია, და ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალმს.

12. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ღმრთისა თჳსისა და არა შეიკდიმა პირისაგან იერემია წინაწარმეტყუელისა და სიტყუათა უფლისათა.

13. და შეურაცხ-ყო ნაბუქოდონოსორ მეფე და გარდაქდა ფიცსა, რომელ ეფუცა ღმერთი თჳსი, და განიფიცხა ჴედი თჳსი და არა მოაქცია გული თჳსი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა.

14. და ყოველთა დიდებულთა იუდასთა, და მღვდელთა, და ერმან ქუეყანისამან განამრავლეს უსჯულოებაჲა უსჯულოებათა საძაგელთა მათ ნათესავთა და შეაგინეს ტაძარი უფლისაჲ იერუსალმს.

15. და გამოავლინა უფალმან ღმერთმან მამათა მათთამან კელითა წინაწარმეტყუელთა და მოუვლინა მოციქულნი თჳსნი, რამეთუ განწირა ერი თჳსი და სიწმიდე თჳსი.

5. ი•შლმს S. უფლისა S. რაოდენ S. „ქალდეველნი“ — ამის გასწვრივ აშოაზე სწერია:— „რიცხე აკლია 6“. უფლისა S. წინაწარმეტყუელთათა S. ი•შლმი S. 6. რავლის S. 8. რაოდენი S. 9. იმრუსალიმს S. უფლისა S. 10. წელიწდისასა+და S. ი•შლმსა S. 11. ი•შლმს S. 12. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისათა S. 13. უფლისა S. ღმრთისა S. 14. ი•შლმს S.

* 4. მთ. 24. ბ. 15. იერემია 37. ა. 1. ** იერემია 52. ა. 1.

16. შეურაცხ-ყვეს წინაწარმეტყუელნი მისნი და ეკიცხევედნ სიტყუათა მისთა და ემღერდენ მათ, ვიდრე აღსტყდა გულისწყრომა უფლისაჲ ერსა ზედა მისსა, და არღარა იქმნეს შემდგომად საკურნებელ.

17. და მოავლინა მათ ზედა მეფე ქალდეველთა და მოსწყუდნა ჰაბუკინი მათნი მახულითა სახლსა შინა სიწმიდისა მათისათა და არა ერჩდა სედეკიას და, ქალწულნი მათნი არა წეიწყნარანა, და მოხუცებულნი მათნი წარიყვანეს და უფალმან მისცა ჴელთა მათთა.

18. და ყოველი ჴურჴელი სახლისა ღმრთისაჲ, დიდნი და მცირენი. ყოველნი საუნჯენი მეფისანი და მთავართანი წარიღო ბაბილონად.

19. და მოწვა სახლი უფლისაჲ და დაარღვა ზღუდე იერუსალჴმისა და ტაძრები მისი, რომელი იყო მათ შორის, დაწვა ცეცხლითა და ყოველნი ჴურჴელნი გულისსათქმელნი შეაგინა.

20. და წარიტყუენა ნეშტნი ბაბილონად და იყუნეს მუნ მონად მისა და ძეთა მისთა ვიდრე მეფობადმდე ხუჴიკთა,

21. რათა აღესრულოს სიტყუაჲ უფლისაჲ პირითა იერემიასითა, ვიდრე შეიწყნაროს ჴუეყანა შაბათად თჳსა და შაბათობად. ყოველთა დღეთა ოკრებისა მისისა შაბათ იქმნა აღსრულებადმდე სამეოცდაათ წელ.

22. პირველსა წელსა კჳროს მეფისა სპარსთასა, შემდგომად აღსრულები-სა მის სიტყუსა უფლისა პირითა იერემიასითა აღადგინა უფალმან სული კჳროს მეფისა სპარსთასა და უბრძანა ყოველსა სამეფოსა მისსა ჰადაგებიდ და წიგნის წერით და თქუა:

23. ამას იტყუს კჳროს, მეფე სპარსთა: ყოველი სამეფო ჴუეყანისაი მომცა მე უფალმან ღმერთმან ცათამან, და მან მიბრძანა მე შენებად მის სახლისა იერუსალჴმს ჴურთიასტანისასა, აწ ვინ არის თქუენგანი ყოვლისაგან ერისა მისისა, იყოს ღმერთი მის თანა, და აღვედინ.

წიგნი ეზრასი პირველი

1

1. პირველსა მას წელსა კვროს მეფისა სპარსთასა, აღსრულებასა მას სიტყვსა უფლისასა პირითა *იერემია წინაწარმეტყუელისათა, განაღვდა უფალ-
მან სული კვროსისი, მეფისა სპარსთასა, და მისცა ბრძანება მეცნიერებისა ყო-
ველსა საშარავანდელოსა თვსსა და მიწერა ყოველთა მიმართ სახე ესრე:

2. **ესრეთ იტყვს კვროს, მეფე სპარსთა: ყოველი შარავანდედები ქუე-
ყანისა მომცა მე უფალმან ღმერთმან ზეცისამან და მან მიბრძანა მე მოძიება,
ჩათა უშენო მას ტაძარი იერუსალიმს ჰურიასტანისასა.

3. და თუ ვინმე იყოს თქუენგანი ყოველსა ერსა უფლისასა, რომლისა თა-
ნა იყოს ღმერთი მისი მის თანა, და აღვედინ იერუსალმდ ჰურიასტანისა, და
აღაშენენ სახლი იგი უფლისა ღმრთისა ისრაელისა, და თავადი ღმერთი, რო-
მელი-იგი დამკვდრებულ არს იერუსალმს, იყავნ მის თანა.

4. და ყოველი განმზადებულება მისი მიიღოს მის თანა, წარიღენ ადგილ-
სა მას, სადა-იგი თუთ დამკვდრებულ არს და თანაწარიღენ კაცად-კაცადმან
ყოველივე აღსაგებელი თვისი, რომელ-რა იყოს: ოქროსა და ვეცხლსა და ჰურ-
ჭელსა და საცხოვარსა, მოყუსიანად მიიღონ განმზადებულობა ტაძრისა უფ-
ლისა ღმრთისა იერუსალიმს.

5. და აღდგეს მფლობელნი იგი მამამთავართა ძეთა იუდასთა და ბენიაჲ-
ნისთა, მღდელნი იგი და ლევიტელნი და ყოველნი, რომელთა განაღვდა უფალ-
მან ღმერთმან სული მათი აღსლვად და აღშენებად ტაძრისა უფლისა ღმრთი-
სა იერუსალმდ.

6. და ყოველნი, რომელნი იყუნეს გარემოს მისსა, შემწე ეყოფოდეს და
განაწლიერებდეს ჯეჴთა მათთა, მისცემდეს ოქროსა და ვეცხლსა, ჰურჭელსა
და საცხოვარსა და ძღუნითა და შესაწირავითა აღავსებდეს.

7. და მეფემან კვროს მოღებად-სცა ყოველი იგი სამსახურებელი სახლისა
მის უფლისაჲ, რომელ გამოიღო ნაბუქოდონოსორ მეფემან იერუსალმით, და
მოსცა დამარხვად სახლსა ღმრთისა თვისისასა.

8. მოღებად-სცა კვროს, მეფემან სპარსთამან, კელითა მითრადატ მეფასისა-
თა და მიუთვალა სამნასარს, მთავარსა იუდასსა.

ზედა ამაზე საბას ხელით სწერია: ესე სომხურ რეგზე მეორედ სწერია, მეორე ვერა მესამედ
სწერია და მესამე პირველად სწერია, თუ შეამოწმო, ისე შეამოწმე.

მეორე მინაწერში „3. ეზრ. 2. ა. 3.“ მიწერილია სხვა მელნით საბას ხელით. 2. იმრუსალიმს S.
3. იმლდ S. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. იმლმს S. 4. ვეცხლისა S. ჰურჭელსა „და“ ჩამატებულია
უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. იმრუსალიმს S. 5. უფლისაჲ S. ღმრთისაჲ S. იმლდ S. 6. „და განა-
ძლიერებდეს“ — ჩამატებულია საბას ხელით. ძღუნითა — და S. 7. იმლმით S. ღმრთისაჲ S.

* იერემი. 25. გ. 11. და. 29. ბ. 10. ** 2. ნეშტ. 36. დ. 22. 3. ეზრ. 2. ა. 3.

9. და ესე არს რიცხვ აღთვალვისა: საზორველნი იგი ოქროსა ოცდაათ და საზორველნი იგი სამსახურებელთა ვეცხლისათანი ათას ოცდაცხრა;

10. და პინაკები ოქროსა ოცდაათ და ვეცხლისანი ორგზის ათას.

11. და ყოველი ჭურჭელი ოქროსა და ვეცხლისა ხუთ ათას ოთხას ყოველთურთ, რომელნი გამოვიდოდეს სამნასარის თანა ტყვეობისაგან ბაბილონით იერუსალმად.

2

1.* და ესე არიან ძენი ისრაჲლისანი თუთეულად აღგილთაგან, რომელნი გამოვიდოდეს ტყვეობისაგან, რომელი წარტყუევნა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბილონად, რომელნი მიაქცია კეროს ბაბილოვნით იერუსალმად ჰურიასტანად, კაცნი თუთეულად ქალაქსა თუსსა,

2. რომელნი გამოსულ იყუნეს ზურობაბელის თანა: ისუ, ნეემია, სარეა, ჰრელიას, მარდოქეა, ბალაასან, მასაფარ, ჯაგუვარ, ჰრეუმ, ბაანა. ესე არს რიცხვ კრებულის მის ძეთა ისრაჲლისა.

3. ძენი ფორსისნი ორ ათას ასსამეოცდაათორმეტ.

4. ძენი საფატისნი ოთხასსამეოცდაათორმეტ.

5. ძენი არისისნი შუდასსამეოცდაათექუსმეტ.

6. ძენი ლეფთალემისანი, მოაბელისნი, და ძეთა ისუთა, და ართაბისთა, ორ ათას რვაასდაათორმეტ.

7. ძენი ელმოსნი ორ ათას ორასერგასისდაოთხ.

8. ძენი ზატუნასნი ცხრასასოცდახუთ.

9. ძენი ქორეზისნი შუდასერგასის.

10. ძენი ბანესნი ათას ორმეოცდარვა.

11. ძენი ბებენისნი რვაასოცდასამ.

12. ძენი არგესნი ათას სამასოცდაორ.

13. ძენი აღონიემისნი რვაასსამეოცდაათშუდმეტ.

14. ძენი ბოსორისნი ორ ათას რვაასდაექუს.

15. ძენი აღლნასანი ოთხასერგასისდაოთხ.

16. ძენი აზერ ეზეკიასნი ოთხმეოცდაათექუსმეტ.

17. ძენი ბესიასნი სამასოცდახუთ.

18. ძენი იარასნი ასდაათორმეტ.

19. ძენი ასუმისნი ორასოცდასამ.

20. ძენი გაბერისნი ოთხმეოცდაათხუთმეტ.

21. ძენი ბეთლემისნი ასოცდასამ.

22. ძენი ნოტოფისნი ერგასისდაექუს.

23. ძენი ანთოეთისნი ასოცდარვა.

24. ძენი ისემოთისნი ორმეოცდაორ.

25. ძენი კარიათირომისნი ქაფირა და ბეროთ, შუდასორმოცდასამ.

26. ძენი რასამისნი და გებასნი ათას ოცდაერთ.

9. საზორაველნი S. 11. „ტყვეობისაგან“ — ჩამატებულია საბას ხელით. ი“მლმდ S. 1. რომელი S. ტყუეობისაგან S. წარტყუევნა S. ი“მლმდ S. 3. „ორ ათას“ — ჩამატებულია.

* 2. აზრ. ე. ბ. 6.

27. ძენი მაქამისნი ასოცდაორ.
28. ძენი ბეთელისნი და იედესანი ოთხასოცდასამ.
29. ძენი ნაზუისნი ერგასისდაორ.
30. ძენი მაგებისნი ასერგასისდაექუს.
31. ძენი ელამარისნი ათას ორასერგასისდაოთხ.
32. ძენი არამისნი სამასდაოც.
33. ძენი ლიდლონისნი ლოვდადიდ და ონა, შუდასოცდახუთ.
34. ძენი იერიჰოვისნი სამასორმეოცდახუთ.
35. ძენი სენნასანი სამ ათას ექუსასოცდაათ.
36. და ძენი მღღელთანი და ძენი ედლოასანი სახლისა ისოსნი იოესედექე-
ანისნი ცხრაას სამეოცდაცამეტ.
37. ძენი ემერისნი ათას ერგასისდაორ.
38. ძენი ფასურისნი ათას ორასორმეოცდახუთ.
39. ძენი ერემისნი ათას შუდას.
40. და ლევიტელთანი იგი ძენი ისუასანი, კადმიოელ ძისა სუდიასი სამე-
ოცდაათოთხმეტ.
41. და რომელნი-იგი იყუნეს მეფსალმუნენი და შემასხმელნი და ძენი იგი
ასაფისნი ასოცდარვა.
42. და ძენი მეკარეთანი, ძენი ელუმასნი, ძენი ატერისნი, ძენი ტელმონის-
ნი და ძენი აკაბობისნი, ძენი ატიტასნი, ძენი სობასნი, ყოველივე ასოცდა-
აცხრაამეტ.
43. და ნათანისგან თესლნი: ძენი არალისნი, ძენი ასუფასნი, ძენი ტაბაო-
ტისნი.
44. ძენი კერაოსისნი, ძენი სიასანი, ძენი ფადოენისნი.
45. ძენი ლაბანისნი, ძენი ადაბისნი, ძენი აკობისნი.
46. ძენი ადაბისნი, ძენი სელამისნი, ძენი ანანისნი.
47. ძენი გედდელისნი, ძენი გაარისნი, ძენი ჰრადისნი.
48. ძენი ჰრასუნისნი, ძენი გაზამისნი, ძენი ნეკოვდასნი.
49. ძენი გაზანისნი, ძენი ფასესნი, ძენი ბაასისნი.
50. ძენი ასენისნი, ძენი მოვანიმისნი, ძენი ნეფუმისნი.
51. ძენი ბაკუთისნი, ძენი აკუფასნი, ძენი არურასანი.
52. ძენი ბავლუთისნი, ძენი მიდაასნი, ძენი არისასნი.
53. ძენი ბარკოსისნი, ძენი სისარასანი, ძენი თამაისნი.
54. ძენი ნესოვასნი, ძენი ატტუფასნი.
55. ძენი მონათა სოლომონისნი, ძენი სოტეასანი, ძენი ასუფერატისნი,
ძენი ფაკდურასანი.
56. ძენი იელაასანი, ძენი კედროვნისნი, ძენი კედდელისნი.
57. ძენი საფასტასანი, ძენი ატტილისნი, ძენი ფაქერუთისნი, ასაბუბ, ძენი
იემეისნი.
58. ყოველნი იგი ძენი ნათანისნი და ძენი მონათა მათ სოლომონისათანი
სამასოთხმეოცდაათორმეტ.
59. და ესენი არიან გამოსრულნი თელმელექად, თელარესად, ქერობად,
ედარ და ემერად, და ვერ შეუძლეს თხრობად სახელთა მამათა თვსთასა, უკუ-
ეთუ არს ნათესავი მათი ისრაჴლისაგან.

36. „ცამეტ“-ს ზემოდან აწერია — „ათსამ“. 40. კადმიოელ — „ი“, „ე“ ჩამატებულია.

60. ძენი დაღავეისნი, ძენი ტობიასნი, ძენი ნეკოდასნი, ექუსასერგასისიდა-
ორ.

61. და ძეთა მათგან მღდელთასა: ძენი აბაასნი, ძენი აკოსისნი, ძენი ბერ-
ზულესნი, ვითარცა მოიყვანნა ასულთა მათგან ბერზულოსთა გალაადიტელი-
სა თუსა ცოლად, იყო დაეიწყება სახელოა მათთა.

62. და ეძიებდეს ნათესაეთა რიცხუსა წიგნთა მათსა და არა იპოვა. და გა-
ნაშორნეს იგინი მღდელთაგან.

63. და ჰრქუა ანამესითა მათ: არა წეს არს თქუენდა ჰამად სიწმიდისა მის-
გან წმიდათასა, ვიდრემდის აღდგეს მღდელთმოდღუარი და განცხადებულად
უჩუენოს, მის მიერ განათლდენ ყოველნი სრულიად.

64. და იყო ყოველი იგი კრებული ერთბამად ოთხ ბევრი ორ ათას სამას-
სამეოც.

65. გარნა მონათა და მკეველთა მათთა და მწყემსნი მათნი — ათას სამას-
ოცდაათხუდმეტ და შემსხმელნი მეფსალმუნენი მათნი, მამანი და დედანი
ორას;

66. ცხენები მათი შუდასოცდაათექუსმეტ და ჯორები მათი ორასორმეოც-
დაშვიდ.

67. და აქლემები მათი ოთხასოცდაათხუთმეტი და ვირები მათი ექუს ათას
შუდასდაოც;

68. და მფლობელნი იგი მამათმთავარნი, რომელნი მოვიდეს სახლსა უფ-
ლისასა იერუსალმმდ, შეწირეს სახლსა ღმრთისასა განზადებულება საშენ-
ბელად მისა,

69. რაოდენიცა იყო ძალი მათი, მისცეს აღსაგებელად საფასე საქმრისა:
ოქრო დიდრაქმა ექუსი ბევრი და ათას და ასი, და ვეცხლი ხუთ ათასი ჰანქა-
რი და კუართები სამღდელო ასერგასის.

70. დასხდეს მღდელნი და ლევიტელნი და ერისა მისგანნი შემასხნელნი
და შეკარენი ნათანელნი ჰალაქთა თუსთა და ყოველნი ისრაჰლნი ჰალაქთა
თუსთა.

3

1. და მოიწია თთუჲ მეშუდე და იყუნეს ძენი ისრაჰლისანი თუთუელად
ჰალაქსა და შეკრბა ყოველი ერი ერთბამად, ვითარცა ერთი კაცი იერუსალ-
მმდ.

2. და აღდგა ისუ იოსედეკიანი და ძმანი მისნი მღდელნი და ზურობაბელ,
ჰე სალათიელისი, და ძმანი მისნი ექუსნი. და აღაშენეს საკურთხეველი საზო-
რველისა უფლისა ღმრთისა ისრაჰლისა შეწირვად მას ზედა საკუერთხი, ვითარ-
ცა წერილ არს სჯულსა მოსესა, კაცისა ღმრთისა.

3. და განამზადეს საზორველნი წესისაებრ თუსისა, რამეთუ ეშინოდა ნა-
თესავთაგან მის ჰუეყანისათა, და შესწირეს საკუერთხი მეყსეულად უფლისა
ღმრთისა მათისა: ერთი ცისკარს და ერთი მწუხრი.

4. და ყვეს დღესასწაული ტაძრობისა, ვითარცა წერილ არს, საკუერთხი დღითი დღე ერთ რიცხვად, ვითარცა ამცნო მათ.

5. და შესწირვიდეს სსუათაცა საკუერთთა თვისთავთა და შაბათთა და ყოველთა დღესასწაულთა წლისათა უფლისა სისწმიდეთა ყოველთა უნებელთა, რომელთა შესცოდეს უფალსა.

6. და პირველსა მას თთვასა მეშუდისა იწყეს შეწირვად საკუერთთა უფლისა ღმრთისა და სახლისა მის ადარ დადებულ იყო საუფუძველი.

7. და მისცა ვეცხლი ქვისმდელთა და ზურთა სასმელი და საკმელი და ზეთი სიდონელთა და ტურელთა, და მოაქუნდა ნაძესქელი ლიბანით ზღუთ იოპეთ, ვითარცა უბრძანა მათ კუროს, მეფემან სპარსთამან.

8. და მეორესა წელსა გამოსლვისა მათისასა, რაჟამს მოვიდეს ტაძარსა უფლისასა იერუსალმად თთუესა მას მეორესა, იწყეს ზორაბაბელ სალათიელმან და ისუ იოსედეკიანმან და ძმათა მათთა მღღელთა ლევიტელთა ყოველთა მოსლვად ტყუეობისა მისგან იერუსალმდ, და დაადგინებდეს ლევიტელთა ოც წლითგან ზედამდგომელად საქმისათუს სახლისა უფლისასა.

9. ისუ და ძენი მისნი, მდგომელნი ზედა საქმისა სახლისა მის უფლისასა, ძენი ენადისანი და ძმანი მისნი და ლევიტელნი.

10. და დადევს საფუძველი და იწყეს შენებად სახლისა უფლისა; დგეს მღღელნი, და შთაეცვა კუართები, და ჰბერვიდეს ნესტუებსა თუსსა ლევიტელნი და ძენი ასაფისნი წინწილითა აკურთხევდეს უფალსა ღმერთსა, ვითარცა განაწესა დავით, მეფემან ისრაჴლისამან.

11. და ჰქუა კაცმან მოყუასსა თუსსა: აუარებდით უფალსა და აქებდით, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუე არს წყალობაჲ მისი ისრაჴლსა ზედა, და ყოველი იგი კრებული დიდითა კმითა აკურთხევდეს უფალსა ღმერთსა ისრაჴლისასა, რამეთუ დაიდვა საფუძველი სახლისა უფლისაჲ.

12. და მრავალნი მღღელთაგანნი და ლევიტელთაგანნი და მფლობელთა მათ მამათმთავართა და მოხუცებულთა, რომელთა ეხილვა ტაძარი იგი უფლისაჲ, და აწ იხილეს თუალითა თუსითა საფუძველი მისი, ტიროდეს დიდითა კმითა; და ყოველი ერი სასწაულსა ჰყოფდა სიხარულისასა და აღამალლებდეს კმასა მათსა.

13. და არა ვინ იყო კრებულისა მისგან, რომელმანცა შეუძლო ცნობად და სმენად კმა სიხარულისა. ერი იგი ღღაღებდეს კმითა დიდითა და მიესმოსა კმაჲ იგი შორიელთა ადგილთა.

4

1. და ესმა, რომელნი აპირებდეს იუდასა და ბენიამენსა, ვითარჲდ ძენი ისრაჴლისანი მოქცეულ არიან ტყუეობისაგან და აშენებენ სახლსა უფლისასა ღმრთისა ისრაჴლისასა.

4. საკუერთხი S. 5. საკუერთხთა S. უფლისაჲ S. 6. მეშუდესა S. საკუერთხთა S. უფლისაჲ S. ღმრთისა S. 7. ქესმქდელთა S. მოაქონდა S. 8. ოშლად S. თთუსსა S. ტყუეობისა S. ოშლდ S. წლითგანთმას S. 9. ძენი მისნი — აქედან საბას ხელით აშაზე სწერია: „და ძმანი მისნი კალიბი ად და ძენი [.] და ძენი იუდა []“ 10. საფუძელი S. უფლისაჲ S. ნესტუებსა S. 11. კეთილ S. საფუძელი. 12. საფუძელი S. აღმალლებდეს S. ქვემოთ — ორივე სვეტის გასწვრივ მხედრულად სწერია: ეკუთვნის დიდს მცხეთის სობოროს ჩყნეს წელსა. 1. ისრაჴლისანით ვითარებდ S. ტყუეობისგან S. ღმრთისა S.

2. და მიეახლნეს ზორაბაბელს და მფლობელთა და მამამთავართა და ჰრქუეს მათ: ვაშენებდეთ ჩუენცა თქუენ თანა, ვითარცა თქუენ, კითხოვთ უფლისაგან ღმრთისა თქუენისა. რამეთუ ჩუენცა, ეგრეთვე შევსწირავთ შესაწირავსა, ვინათგან ასარღან. მეფემან ასურასტანისამან, მოგვეყვანა ჩუენ აქა.

3. და რქუა მათ ზორაბაბელ და ისუ იოსედეკიანმან და ნეშტთა მათ მფლობელთა მამამთავართა ისრაჴლისათა: არა წეს არს ჩუენდა და თქუენდა ერთბამდ აღშენებად სახლი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა. ჩუენ თუთ აღვაშენოთ სახლი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა, ვითარცა გვბრძანა ჩუენ კუროს, მეფემან სპარსთამან.

4. და ერი იგი მის ქუეყანისა დააშთინებდა კელთა კრებულისა ჰურიასტანისათა და დააბრკოლებდეს მათ შენებისაგან.

5. და დიდგინეს შორეუენი და ზრახვიდეს, ვითარცა დააბრკოლნეს იგინი ყოველთა დღეთა კუროს მეფისა სპარსთასა ვიდრე დღემდე დარეჰ მეფისა სპარსთასა.

6. შარავანდობასა ასარსურაჴსსა სპარსთა ზედა, დასაბამსა შარავანდობისა მისისა, და მიუწერეს წიგნი, რომელნი დამკვდრებულ იყუნეს ჰურიასტანსა შინა და იერუსალმსა,

7. და დაწერეს დღეთა არტაშესის მითრადატის ტაბელითურთ და სხუათაცა მონათა მისთა მოხარკეთა. და მიუწერეს წიგნი ასურულითა ენითა, და იყო გამოთარგმანებული ჰრემ ბალატის მიერ,

8. და ესე არიან სიტყუანი წერილისა მის, რომელი მიუვლინეს: მონანი არსა მეფისა ესე მონანი შენნი, რომელნი მკვდრ ვართ კიდესა ამის მდინარისასა?

9. ჰრემ ბალტამ და სამაი მწერალმან და სხუათა მონათა ჩუენთა: დენეეს, სფარსათაქაიეს, ტარფალიე, ალფასიე, აქუეე, ბაბილოენელნი, სუსან, ქედე.

10. და სხუანი იგი დაშთომილნი ნათესაენი, რომელნი დაამკვდრნა ასენაფარ დიდმან და პატიოსანმან ქალაქსა სომონორსა, ესე არს სამარია, და ნეშტნი იგი წიალ მდინარესა მას.

11. ესე არიან სიტყუანი მის წიგნისანი, რომელი მიუძღუანეს მათ არტაშეს მეფესა: მონანი შენნი კაცნი, რომელნი დამკვდრებულ არიან წიალ მდინარესა, მშუდობა მოაქსენეს.

12. აწ უწყებულ იყავნ შენდა, მეფისა, რამეთუ ჰურიანი ესე, რომელნი მოვიდეს აქა შენგან ჩუენდა, შევიდეს დაშთომილსა ამას ქალაქსა იერუსალმსა განდგომილსა და განმამწარებელსა, რომელსა აწცა აშენებენ, და ზღუდეთა მისთა აღმართება ჰნებაეს და საფუძველსა მისისა ალაბალღებენ.

13. აროსას მეფისა მშუდობა! და აწ უწყებულ იყავნ შენდა, მეფე, უკუეთუ ქალაქი ესე აღიშენოს და ზღუდენი მისნი აღემართნენ, ხარკი შენ არავინ მოგცეს.

2. „ — ზორაბაბელს“ — პირველი ოს ადგილზე უ — იყო, წაშლილია და ზემოდან ო აწერია. ჰრქუეს S. ჩუენცა — „ცა“ მიმატებულია. ღმრთისა S. 3. უფლისა S. ღმრთისა S. უფლისა S. ღმრთისა S. 5. დიდგინეს S. „შორეუენი“ — ჩამატებულია. ზრახვიდეს S. „ვითარცა“ — ჩამატებულია S. „დააბრკოლნეს“ — „დ“ მიმატებულია. დარედ S. 6. ასარსურაჴსსა S. იტლმს S. 9. ბაბილოენი S. 11. მოიძღუენეს S. მოიქსენეს S. 12. იტლმს S. 13. ხარკი S. ხელნაწერში — ხარკი — ქვეშ ხაზი აქვს გასმული, ამაზე მის გასწვრივ მხედრულად წერია: „ხარკი“.

14. და მკდომ ექმნენ მეფეთა და ჩუენ არა გუნებაჲს ზღვად, და მის ყო-
ვლისათჳს მივსწერეთ შენდა, მეფე.

15. და ძიება-ჰყო მატინათა საკსენებელსა მამათა შენტასა, და ჰპოვო-
გულსხმ-ჰყო, ვითარმედ ქალაქი ესე განდგომილთა არს და ყოველსა ეჲმსა
წინააღდგების მეფეთა, შესავედრებელ არიან ყოველთა მეოტათჳს ყოველ-
თა ეჲმ, უკუე ამისთჳსა ქალაქი ესე აღიოვრა.

16. აწ გაუწყებ თქუენ, მეფესა: უკუეთუ ქალაქი ესე აღეშენოს და ზღუ-
დენი აღემაართნენ, არა იყოს შენდა მშდობა.

17. მიუწერა მეფემან არეუმ ბალტემისა და სამაიასა მწერალსა და სხუა-
თა მონათა და მოდგამთა მათთა, რომელნი დამკედრებულ იყუნეს სამარხის
და ნეშტთა მათ წილ მდინარისათა: მშდობა თქუენდა,

18. და ხარაკისმოძღვლნი ესე, რომელ მოავლინენით ჩუენდა, მოვიდეს
ჩემ წინაშე და მითხრეს ყოველივე.

19. და მიეწერე და ვპოე, რამეთუ ქალაქი ეგე საუკუნითგან ეჲმთასა გან-
დგომილ არს, და მკდომ მეფეთა ყოფილან.

20. და მეფენი ფიცხელნი და ძლიერნი დადგომილა იერუსალმს და გან-
ძლიერდეს, დაიპყრეს ყოველი ქუეყანა მზისდასავლით კერძო წილ ეფრატსა
მდინარესა, და აწ დასდევით მას ზედა ხარაკი და ზუერი, რათა არა მერმეცა
თავს მოთნებით განლადენ.

21. აწ გაუწყებ თქუენ, მივედით და დააყენენით იგანი და დააბრკოლეთ
საქმე იგი მათი, რომელ არა აღიშენონ ქალაქი მათი.

22. ნუ შეუნდობთ მათ, ნუცა მიუტეობთ, არაჲდ გულსა დაიდევით და
მოჰჯადეთ ყოველი ხარაკი მათი და ზუერი, რათა არა განმრავლდენ და გან-
ძლიერდენ და იყონ მკდომ მეფეთა.

23. მას ეჲმსა ხარაკისმოძღვლმან არსას მეფისამან, რომელ არს არ-
ტაშესი, მოილო და აღმოიკითხა წიგნი წინაშე არეუმის და საის მწერალისა
და მონათა მათთა. აღვიდეს მსწრაფლ იერუსალმად და ჰურიასტანად დიდითა
ძლიერებითა და მკედრებითა და დააბრკოლეს ურიანი იგი შენებისაგან.

24. მას ეჲმსა დააბრკოლებულ, მოცალე იქმნა საქმე იგი ტაძრისა უფლი-
სა ღმრთისა იერუსალმს და იყო მოცალეებულ ვიდრე მეორე წლადმდე და-
რეჲ მეფისა სპარსთასა.

5

1. და წინასწარმეტყუელობდეს ანგეა და ზაქარია ადღოვისა, წინასწარ-
მეტყუელებდენ ზედა ჰურიასტანსა და იერუსალემსა სახელითა უფლისა
ღმრთისათა ისრაელისათა.

2. მას ეჲმსა აღდგეს ზორობაბელ სალათიელეანი და ისუ იოსედეკეანი და
იწყეს შენებად სახლისა მის უფლისა ღმრთისა ისრაილისა იერუსალმს. და
ერთსიტყვა იყვნეს მათ თანა წინასწარმეტყუელნი ღმრთისანი და შეეწოვდეს
მათ.

17. „სამაიას“ — „ია“ ჩამატებულია. 20. ი-მ-ლ-ს. S. ზუერი S. 22. მოთნებით — „უბით“
ჩამატებულია. 22. ზუერი S. 23. იერუსალემად S. 21. აწუ S. ჰურიასტანად S. 23. მეფისა-
მან + ესე S. 24. იერუსალემს S. დარელ S. 1. წინასწარმეტყუელობდეს S. ადღოვისა S. წინასწარ-
მეტყუელებდენ S. ჰურიასტანსა S. იერუსალემსა უქარავმოდა. ისრაელისათა უქარავმოდაა
2. იერუსალემს S. წინასწარმეტყუელნი S.

3. მას ეამსა მოვიდა თათანი მთავარი ევფრატით მდინარით კერძო და სათრაბუზან და მონათმოდგამნი მათნი და ჰრქუეს მათ: ვინ გიბრძანა შენება სახლისა მავის თქუენ, ანუ ვისითა სიტყუთა აღმართენით გოდოლი მავისი?

4. ანუ რა ჰქვან, სახელი კაცთა მავათ, რომელნი წინამძღუარ არიან შენებისათჳს ამის ქალაქისა?

5. და იყვნეს თუალნი უფლისა ღმრთისა ზედა ჰურიათა მოქცეულთა ტყუეობისაგან, და არა დაუყვნეს იგინი, ვიდრემდის აუწყონ დარეჰ მეფესა. მაინი წარავლინეს ხარკისმოძველნი იგი ამის საქმისათჳს, რათა მეცნიერ იქმნნენ წიგნთა.

6. ესრეთ წერილ იყო, რომელი-იგი წარავლინეს თათანაელ, მთავარმან მდინარითკერძომან, და სათრაბუზან და მონათმოდგამთა მათთა და ფარსაქე და რესიომან:

7. დარეჰ მეფისა მშუდობაჲ მრავალი.

8. თქუენდა უწყებულ იყავნ, მეფისა, რამეთუ მოვედით ჩვენ ქუეყანად ურიასტანისა, ქალაქად იერუსალიმად და ვიხილეთ ტაძარი უფლისა ღმრთისა დიდსა, რამეთუ აშენებდეს რჩეულითა ქვითა, ძელსა სათხეპელად უპყრობდეს კედელთა მისთა, და საქმე წარუმართებელ იყო კელთა შინა მათთა.

9. მაშინ ვკითხეთ მოხუცებულთა და ვარქვით: ვინ გიბრძანა თქუენ სახლისა ამის აშენებაჲ, ანუ ვისითა სიტყუთა აშენებთ?

10. და ვკითხეთ სახელი წინამძღუართა მათთა, რათამცა გვაუწყენეს, რამეთუ აღწერათ სახელნი კაცთა მფლობელთა მათთანი.

11. და ესე მოგვიგეს ჩვენ ურიათა: ჩვენ ვართ მონანი უფლისა ღმრთისა, რომელმან ქმნა ცანი და ქუეყანა, და ვაშენებთ სახლსა ამას, ვითარცა შენებულ იყო უწინარეს მრავლისა წლისა, რომელ ზღაშენა მეფემან ისრაელისამან დიდმან სოლომონ და მსგავსად ჩვენცა დავამტკიცეთ ესე.

12. რამეთუ მამათა ჩვენთა განარისხეს ღმერთი ცისა და ქუეყანისა, და მისცნა იგინი კელთა ნაბუქოდონოსორ მეფისა ბაბილოვნელთასა და ქალდეველთასა, და სახლი ესე აღაოჯრა და ერი იგი მწირობდა ბაბილონს.

13. და პირველსა წელსა კუროს მეფისა ბაბილოვნელისა კვიროს მეფემან ბრძანა შენება სახლისა უფლისა ღმრთისა.

14. და ოქროსა და ვეცხლისა ჰურჭელთა, რომელ წარეღო ნაბუქოდონოსორს იერუსალემით, მოვიდა და მოიღო სახლთა ღმრთისა თჳსისა, და გამოიღო კუროს მეფემან სახლით სამეუფოთ; და მისცა სამნასაროს მეფესა

15. და ჰრქვა: ყოველივე სამსახურებელი ჰურჭელი სახლისა უფლისა აღიღე და მიიღე სახლსა უფლისასა, რომელ-იგი არს იერუსალიმსა, მიიღე. ეგე აღვიღსავე თჳსსა.

16. მას ეამსა სამნასარ მოვიდა და დადვა საფუძველი სახლისა უფლისა ღმრთისა იერუსალემს, და მიერითგან ვაშენებთ და არა აღგვსრულებთის.

3. ჰრქუეს S. მავისნი S. 4. წინამძღუარ S. 5. პრიათა S. ტყუეობისაგან S. დარელ S. იქმნეს S. 6. თათანაელ „აე“ ჩაბატებულია. 7. დარელ S. 8. ურიასტანის S. „სათხეპელ“ დ. ამ სიტყვის გასწვრივ ამაზე მხედრულად სწერია: სათხეპელი. 10. მათონი S. 11. რომელმან S. ისრაელისამან — უქარაგმოდა. 13. მეფისა მეფემან S. ბაბილოვნელსა S. 14. იერუსალემით S. თჳსისა S. სამეუფოდ S. 15. რქვა S. 16. იერუსალემს S.

17. აწ, თუ ჭერ-გიჰნდეს შენ, მეფესა, ძიება-ყავ და იხილე სახლთა და-სამარხველთა წიგნთა საქსენებელთა მეფეთა ბაბილოვნელთასა, რათა გულის-ხმა-ყო, უკეთუ ნანდვილვე კვროს მეფემან ბრძანა შენება სახლისა უფლისა ჰურიასტანს და იერუსალემს, და მეცნიერ იქმენ შენ, მეფე, ამის საქმისათჳს მოკურე ჩვენდა.

6

1. მას ჟამსა დარეჲ მეფემან ძიება-ყო და პოვა სახლსა მეფეთა წიგთა მათიანთასა ბაბილოვნელთასა.

2. და პოვა ჰამათიასტია ქალაქსა იეგბატანელთასა, თავი ერთი წიგნი ტომარი, და ესრეთ წერილ იყო წიგნსა მას საქსენებელთასა:

3. წელსა პირველსა კვროსისა, კვროს მეფემან უბრძანა სახლისა უფლისა, რომელ არს იერუსალემს, და თქუა: აღეშენენ ტაძარი უფლისა და ადგილი, სადა შეწირონ შესაწირავი უფლისა. და მისცა ზომი სიმაართლისა სამეოც წყრთაი და სივრცისა — სამეოც წყრთა.

4. და გახუწესა საში ჭერი ქვათაგან ძლიერთა და ჭერი ერთი ძელი. ესრეთ აღიშენენ და მიეცინ ყოველივე ტაძრად.

5. და ჰურჰელი სახლისა უფლისა — ვეცხლისანი და ოქროსანი, რომელი მოილო ნაბუქოდონოსორ სახლისაგან უფლისა იერუსალიმით და დაყო ბაბილონს, აწ შეაქციეთ და მიეციეთ და მიილონ ტაძრად უფლისა იერუსალიმს, და წარვიდენ და წარილონ ადგილსა თუსსა, სადა დადებულ იყო.

6. მას ჟამსა მისცა დარეჲ წიგნი ბრძანებისა მთავრისა მის მდინარისა კერძოხსა სათარბუზანს და მონათმოდგამთა თუსთა მდინარათკერძოხსა და უფროსდა შორიელთა ადგილთა.

7. აწ ამიერთგან მიუშუთ შენება სახლისა მის ღმრთისა მთავართა მათ ჰურიათა და მოხუცებულთა ისრაჴლისათა, და აღაშენონ სახლი იგი ღმრთისა ადგილსავე თუსსა.

8. და მე მიბრძანებოეს, რათა არღარავინ აყენებდეს მოხუცებულთა ჰურიასტანისათა ისრაჴლისათა აღშენებად სახლისა უფლისა ღმრთისა თუსისასა და კელმწიფებისაგან სუფევისა ჩემისასა; რომელ არიან ხარკისა მომჯდელნი მდინარითკერძონი, ყოვლითა კრძალულებითა მისცენ საქმარი კაცთა მაგათ და ნუმცა დააბრკოლებუნ.

9. შეილნი კუროთანი და ვერძთანი წელიწდელნი საკუერტხად უფლისა ღმრთისა ზეცათასა, იფქლი, და მარილი, და ღვინო და ზეთი, ვითარცა გიბრძანონ მღელეთმოძღვართა იერუსალემისათა, იყავნ დაუბრკოლებულად მიცემულ დღითი დღე, ვითარცა მიიღებდენ.

10. და შესწირედ მსხუერპლი სულნელი უფლისა ღმრთისა ზეცათასა და ლოცვა-ყონ ცხოვრებისათჳს მეფისასა და ძეთა მისთათჳს.

17. აწი S. ჰურიასტანს S. იერუსალემს sic. 1. დარიელ S. 3. იმრუსალემს sic. აღაშენენ S. 4. მისცე S. 5. იმრუსალიმით S. იმრუსალიმს S. 6. დარიელ S. უფროსდა S. 9. შკლნი S. საკუმართხად S. იმრუსალემისათა S. 10. შესწირეთ S. მსხუერპლი S. ყვეს S.

11. და ჩემგან განვიდა ბრძანება ესე, და ყოველი კაცი, რომელი წინააღუდგეს ბრძანებასა ჩემსა, დაარღვიეთ სახლი მისი და მოიღეთ ძელი სახლისა მისისაგან და აღმართეთ ძელი იგი და დამსჭუალეთ კაცი იგი მას ზედა, რომელი წინააღუდგეს ბრძანებასა ჩემსა, იყავნ მისად საყუედრელად საუკუნოდ.

12. და ღმერთმან, რომლისა დამკედრებულ არს სახელი მისი მას ზეჟა. განხრწნენ და დაარღვიენ მეფობა და ერი, რომელი წარმდებ იქმნა და აღყო კელი თვის დაყენებად და განრყუნად სახლისა მის უფლისა ღმრთისა, რომელი-იგი არს იერუსალმს. მე, დარეპ მეფემან, დავდეე ბრძანება ესე და ნუვის უფლიეს გარდასლვად.

13. მას უამსა მთავარი იგი მდინარეთკერძოთა სათრაბიუზან და მონათმოდგამნი მათნი, რომელ-იგი მიწერა დარეპ მეფემან, მსწრაფლ აღასრულეს ბრძანება იგი მისი.

14. და მოხუცებულნი იგი ურიოთანი აშენებდეს და ლევიტელნი იგი უამთა მათ წინასწარმეტყუელებისათა ანგეასთა და ზაქარიასთა, ძისა ადლოვეასა. აღაშენეს და დაამტკიცეს ბრძანებისა მისებრ უფლისა ისრაელისა, ვითარცა უბრძანა კვიროს მეფემან და დარეპ და უამთა არტარასისთა, მეფისა სპარსთასა.

15. რომელსა დღესა სამი იყო აღარისა თთვისა, წელსა მას მეექუსესა შარავანდობისა დარეპისასა, აღესრულა ტაძარი იგი.

16. და ყვეს ძეთა ისრაელისათა, მღღელთა მათ და ლევიტელთა, რომელნი-იგი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისა მისგან, სატფური სახლისა უფლისა დღითა სინარულითა.

17. შეწირეს სატფურსა მას სახლსა უფლისასა ზეარაკი ასი, ვერძი ორასი, კრავი ოთხასი, წელიწდელნი თხათაგან ცოდვათათვის ყოვლისა ისრაელთათვის ათორმეტ, მსგავსად რიცხუსა მისგან ნათესავთა ისრაელისათა.

18. დაადგინეს მღღელნი იგი თითოეულად ადგილთა თვსთა და ლევიტელნი იგი განწილებისა მისებრ განყოფისა მათისასა მსახურებასა მას უფლისასა იერუსალმს, ვითარცა წერილ არს წიგნსა მას მოსესსა.

19. და ყვეს ძეთა ისრაელისათა, გამოსრულთა მათ ტყუეობისაგან, ზატიკი იგი უფლისა დღესა მეთათომეტესა თთვისა მის ბირველისასა.

20. და განწმიდნეს მღღელნი იგი და ლევიტელნი იგი, და იყუნეს იგინი წმიდა, და შეწირეს ზატიკი იგი უფლისა ყოველთა, რომელნი-იგი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისა მისგან, ძმათა მათთა და მღღელთა.

21. და შეჰამეს ძეთა ისრაელისათა ზატიკი იგი, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან, და ყოველნივე, რომელნი განშორებულ იყუნეს სიბილწისა მისგან ნათესავთა მათ მის ქვეყანისათა, რომელნი-იგი გამოსრულ იყუნეს მათა გამოძიებად უფლისა ღმრთისა ისრაელისა.

11. საყუედრელად S. 12. იმრუსალმს S. დარიელ S. ურისა S. 13. კერძოთა/კერძო და S. დარიელ S. 14. წინასწარმეტყუელებისათა S. დამტკიცეს S. დარიელ S. 15. ყო S. აღარი S. თთვისა — მეორე „თ“ ჩამატებულია. შარავანობისა S. დარიელისასა S. 16. ტყუეობისა S. სტაფური S. 17. სტაფურსა S. ისრაელთათვის sic. მსგავსად „ვ“ ჩამატებულია. 18. მსახურებასა S. იმრუსალმს S. 19. უფლისა — დღესა S. თთვისა S. 21. მათა] მათ S.

* რიცხ. 3. ბ. 6. და. 8. ბ. 9. ეს მინაწერი საბაის ხელით არის გაკეთებული.

22. და ყვეს დღესასწაული ბალარჯობისა შვიდ დღე და განჰხიარულდეს იერუსალმს, რამეთუ მხიარულ-ყუნა იგინი უფალმან ღმერთმან და მოაქცია უფალმან გული მეფისა მის ასურთა მათდა მომართ, რათა შეეწიოს და განაძლიერნეს კელნი მათნი საქმედ ტაძრისა მის უფლისა, ღმრთისა ისრაილისა.

7

1. და *შემდგომად სიტყვსა მათ შარავანდობისა არტახშესის, მეფისა სპარსთასა, გამოვიდა ეზრა, ძე სარუეელისი, ძისა აზრიასი, ძისა ქელეიასი,
2. ძისა სილომისა, ძისა სედაიასა, ძისა აქიტობისი,
3. ძისა სამარიასი, ძისა ეზრიასი, ძისა მარგთასა,
4. ძისა ზარეასი, ძისა ოზიასი, ძისა ბუკეისი,
5. ძისა აბისუმისი, ძისა ეფნესესი, ძისა ელიეზარისა, ძისა აპრონისი პირეელის მღდელისა.

6. ესე ეზრა, რომელი გამოვიდა ბაბილონით, იყო მწერალი მალედ სჯულისა მის მოსესისა, რომელი-იგი მოსცა უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან. და მოსცა მას მეფემან ყოველივე, რაცა უნდა და ითხოვოს, რამეთუ კელი უფლისა ღმრთისა იყო მის თანა.

7. და გამოვიდეს მის თანა ძეთა მათგან ისრაელისათა მღდელთა მათგანნი და ლევიტელთა და შემსხმელთა მათგანნი მსახურთა და მეკარგთა მათგანნი და ნათანაელთა მათგანნი იერუსალიმად წელსა მეშუდესა არტახშესის მეფისასა.

8. გამოვიდნენ იერუსალმად თთვესა მას მეშუდესა, რომელი-იგი იყო წელი მეშუდე მეფისა მის.

9. და თთვსთავსა მის მეშუდისა თთვსასა მოვიდა ეზრა იერუსალიმად, რამეთუ კელი უფლისა ღმრთისა ამაღლებულ იყო მის თანა.

10. და დაიდვა ეზრა გულსა თუსსა მოძიებად სჯულისა მის უფლისა და აღწერად მისა და სწავლად ისრაელისა ბრძანებანი და მსჯავრნი.

11. ესე არიან ბრძანებანი იგი, რომელი მოსცა არტახშეს მეფემან ეზრას მღდელსა და მწერალსა წიგნთასა და სიტყუათა უფლისათა და ბრძანებისა სჯულისა უფლისათა და ბრძანებითა მით, რომელი იყო ზედა ისრაილსა.

12. არტახშეს მეფემან მეფეთამან ეზრა მწერალსა სჯულისა უფლისა ღმრთისასა ზეცათასა,

13. ყოვლითა სიმტკიცითა მივეც მე ბრძანება ყოველთა ზედა, რომელნი არიან სუფევასა ჩემსა ერისა მისგან ისრაელისასა მღდელთა მათგან და ლევიტელთა, რათა აღვიდნენ ყოველნი იერუსალმად შენ თანა.

14. პირისაგან მეფისასა და შუდთა თანამზრახველთა მიწერა წიგნი ესე მოძიება ჰურიათა და იერუსალმელთა წინამძღურებითა ეზრასითა, რომლისა იყო სჯული ღმრთისა კელთა შინა მისთა.

22. ი*შლმს S. 1. შარავანობისა S. ეზრა S. 3. მარგთასაჲ პირეელი „ა“ ჩამატებულია. 5. პრონისი S. 6. ბაბილონითჱესე S. 7. იერუსალიმად sic. 8. იმრუსალმედ S. 9. მეშუდისასა S. თუსსასა — ერთი „თ“ ჩამატებულია. იმრუსლ*მედ S. 10. „მის უფლისა“ ჩამატებულია. 11. „სჯულისა უფლისათა და ბრძანებითა“ — ჩამატებულია. 12. „მეფეთამან“ — ჩამატებულია. 13. „მე“ — ჩამატებულია. „ხ,ღ,ა“ — ჩამატებულია. იმრუსალმედ S. 14. იმრუსალმელთა S.

* 3 ეზრ. 8. ა. 1.

15. და უბრძანა მეფემან მიცემად სახლსა უფლისასა ვეცხლი და ოქრო თანამზრახველითურთ თვისით იერუსალმს და დადება ტაძარსა მას შინა წინა-შე უფლისა ღმრთისა ისრაელისა.

16. და ყოველივე, რაოდენიცა იპოვოს ვეცხლი და ოქრომ, რომელნი მიიტყვენეს ჰურიანი მსხემობით ბაბილონად, ერთა და მღვდელთა მათ თანაწაროდელ და მიიღელ სახლსა მას უფლისასა იერუსალმად.

17. და ყოველთავე, რომელნი განვიდენ, იგინი განმზადნენდ ესრეთ სახელდ: ვითარცა ვწერეთ, ზვარაკები, ვერძები და კრავები და საკვერთხნი და შესაწირავნი მათნი და შეწირედ ზედა საკურთხველსა უფლისა ღმრთისა თვისისასა იერუსალმს.

18. უფროს და უმეტეს შენთვის და ძმათა შენთათვის ვყავ ქველის-საქმე, დაუტრევე ოქრო და ვეცხლი, ვითარცა შეაშუს ღმრთისა, თქუენცა ეგრეცა ყავთ.

19. და ჰურტელი იგი მიგცეს შენ სამსახურებელად სახლისა უფლისა, წარიღე შენ თანა და მიეც იერუსალმს.

20. და ნუშტი იგი მიეც დამარხვად საფასესა სახლსა სამეფუფოსა.

21. მე, არტანშეს მეფემან, მივეც ბრძანება ყოველთა მეფასეთა, რომელნი იყვნეს მიერ კერძო მდინარით ეფფრატით, ყოველსავე, რასაცა ითხოვდეს აქუენგან ეზრა მღვდელი და მწერალი სჯულისა უფლისა ღმრთისა ზეცათასა, მიეცით სახლსა უფლისა ღმრთისა ზეცათასა.

22. და მზა-უყავთ ვეცხლი ასი ტალანტი და იფქლი ასი საწყაული და ღვინო იგივე საწყაული და ზეთი იგივე ზომი.

23. და ნუშცა ვინ წინააღმდეგების ბრძანებასა მეფისასა. ყოველივე, რაცა ებრძანე, სახელითა უფლისა ღმრთისა ზეცათა და ქუეყანისა, ეგრეცა იყავნ, და ნუ ვინ კელსა ჰყოფნ დაბრკოლებად სახლისაგან უფლისა ღმრთისა ისრაელისა, რათა არა იყოს რისხვა უფლისა ღმრთისა ზედა მეფობასა ჩემსა და ძისა ჩემისასა.

24. გაუწყებთ თქუენ, რათა ყოველი, რომელი იყოს მღვდელთა მაგათგანი და ლევიტელთა და ფსალმუნთმეხმელთა და მეკარეთა და ნათანაელთა, რომელნი-იგი იყუნეს მსახურნი სახლისა უფლისანი, ნუშცა მისცემენ ხარკსა, ნუშცა ვის უფლოეს დამონება მათი.

25. და შენ, ეზრა, რომლისა სიბრძნე ღმრთისა შენისა კელთა შინა შენთა არს, დაადგინენ მწერალნი და მსაჯულნი მათ ზედა, რომელნი სჯიდენ ყოველსა მას ერსა, რომელნი არიან მდინარესა მას მიერ კერძო და ასწავებდენ ყოველთა, რომელთა არა იციან სჯული ღმრთისა შენისა, რომელთა-იგი არა იცოდინან, ყოველთა.

26. ყოველთავე, რომელთა არა ყონ მსგავსად სჯულისა მის უფლისა და ბრძანებისა მისებრ მეფისასა, მი-მცა-ეცემიან მსაჯულსა საქმეთა მათებრ თუსთა, გინა თუ სიკუდილისა, გინა თუ სატანჯველსა, გინა თუ ზღვევად, გინა თუ პყრობილებად.

15. „თანამზრახველითურთ თვისით იმრუსალმს“ — ჩამატებულია. 17. და ყოველივე „და“ — ჩამატებულია. თანაწარიღეთ S. მიიღეთ S. იმრუსალმად S. 17: განამზადენით S. შეწირეთ S. იმრუსალმს S. 18. უფრომას S. შენთათვის — „თა“ — ჩამატებულია. 19. იმრუსალმს S. 21. ზეცათასა-მისისისა S. 23. რამცა S. სხლისა S. ჰყოფ S. 24. ვინ S. 25. რომელთა S. შენისა S. 26. მი-მცა-ეცემან S.

27. კურთხეულ არს უფალი ღმერთი მამათა ჩუენთა, რომელმან შთაუვ-
ლო გულსა მეფისასა, და დიდებულ-ყავნ სახლი იგი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა,
რომელ არს იერუსალმს.

28. და ყო ჩემ თანა წყალობა და პატიოსან-მყო მე წინაშე მეფისა და თა-
მზრახველთა მისთა და წინაშე ყოველთა მთავართა მეფისათა, და მე განვძლი-
ერდი, რამეთუ ჳელი უფლისა ყოვლითურთ აღმალღებული ჩემ თანა, შევეკრი-
ბენ ყოველნი მთავარნი ისრაჴლისანი, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ჩემ თანა.

8

1. და არიან მფლობელნი მამათმთავარნი, რომელნი გამოსრულ იყუნეს.
ჩემ თანა შარავანდობასა არტახშეს მეფისასა და მეფისა მის ბაბილონელთასა:

2. ძეთაგან ფინეზისათა გერსონ, და ძეთა მათგან ითამარისთა დანიელ,
და ძეთა მათგან დავითისთა ატუუს.

3. და ძეთა მათგან ნააქისთა ნია, და ძეთა მათგან ფოროსისთა ზაქარია,
და მის თანა ასერგასის კაცი.

4. და ძეთა მათგან ფაათ ელიანი, ძე ზარესი, და მის თანა ორასი კაცთა-
მათგანი.

5. და ძეთა მათგან ზათუფელისთა სექენია, ძე აზილისი, და მის თანა სამასი
კაცთა მათგანი.

6. და ძეთა მათგან ადეასთა ობენ, ძე იონათანისნი, და მის თანა ერგასის
კაცთა მათგანი.

7. და ძეთა მათგან ელამისთა ესაია, ძე ათალიასი, და მის თანა სამეოცდა-
ათი კაცთა მათგანი.

8. და ძეთა მათგან საფატისთა ზამბდია, ძე მიქაელისი, და მის თანა სამე-
ოცდაათი კაცთა მათგანი.

9. და ძეთა მათგან დებადია, ძე იეელისი, და მის თანა ორასდაათრვათე-
ტი კაცთა მათგანი.

10. და ძეთა მათგან ბაანისთა სელიმოთ, ძე იოსებისი, და მის თანა ასსა-
მეოცი კაცი მათგანი.

11. და ძეთაგან ბაბეისთა ზაქარია, ძე ბაბესი, და მის თანა ოცდარვა კა-
ცთა მათგანი.

12. და ძეთა მათგან აღონიკამისთა და აზდადისთა იოენან, ძე ზაკატანისი,
და მის თანა ასდაათი კაცთა მათგანი.

13. და ძეთა მათგან აღონიკამისთა ესქატი. და ესე არს სახელები ამათ
ყოველთა: ელიფალთ, იეიელ და სამეა და მის თანა სამეოცი კაცთა მათგანი;

14. და ძეთა მათგან ზაგუისთა უთაია და ზაბუთ და მის თანა სამეოცდა-
ათი კაცთა მათგანი.

15. და შევეკრიბენ იგინი კიდესა მდინარისასა, რომელი ვალს იევის, და.
მოვიღე მუნ სავანე სამ დღე და სიმრავლე იგი ერისა მის, და ძეთა მათგან
მღდელთა, და ძეთა მათგან ლევიტელთა არავინ ვპოვე.

27. იმერუსალმს S. 28. მეფისა S. „მხიარულ“ — წამლილია და თავზე აწერია „გამო-
სრულ“. 1. იყვნეს S. მის] მათ S.

16. და მივავლინენ ელიაზარისა და არიელისა და სემისა მარასა და ზარიბ და ზეილა, ნათან და ზაქარია და მესოლამ და იარიბ და ელმათა.

17. და გულისკმა-უყო და მოიყუანნეს იგინი წინაშე მთავართა მათ, რომელნი-იგი იყვნეს ადგილსა მეფასეთასა და მისცენს სიტყუანი პირსა მათსა, რათა ეტყოდიან ძმათა თუსთა თანა ნათანიმს, რომელი-იგი არს ადგილსა მეფასეთასა, რომელნი-იგი მოიყუანნეს ჩუენდა, რომელნი-იგი შეასხმიდეს საბლსა ღმრთისასა ჩუენისასა.

18. და მოვიდეს ჩუენდა, რამეთუ იყო კელი ღმრთისა ჩუენისა აღსამალ-ლებულად ჩუენ თანა მარადის ძეთა მათგან ლევიტელთა და ძეთა მათგან ისრაჴლისათა. და პირველად მოვიდეს ჩუენდა ძენი მისნი და ძმანი მისნი ათვრა-მეტ;

19. და ასებია და იესეა და ძეთა მათგან მერარისთა და ძმანი მისნი და აენი მისნი-ოც კაცი;

20. და ნათანისგანნი, რომელნი-იგი მისცნა დავითმან და მთავართა მათ მონებად, განცდალ ლევიტელთა და ნათანიმ ორასდაოც, და ყოველნივე შეკრბეს მსგავსად სახელისა მათისა.

21. და მივაწვიეთ მუნ მარხვა კიდესა მას მდინარისა აკუთაისსა და ვილო-ცევდით წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა და ვითხოვდით მისგან გზასა სიწ-რფოებისასა ჩუენთუს და შვილთა ჩუენთათუს და ყოველისათუს, რომელი იყო ჩუენ თანა.

22. რამეთუ შევირცხვინეთ თხოვად მეფისაგან შემწეობისათუს მკედრები-სა, რათამცა განმარინნეს ჩუენ მტერთა ჩუენთაგან გზასა მას, ვარქუთ ჩუენ მეფესა მას ესრეთ, ვითარმედ: კელი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა შემწე არს ყოველთა, რომელნი ეძიებენ მას კეთილსა შინა, და ძლიერება მისი და რისხვა მისი ყოველთა ზედა არს, რომელთა დაუტევეს იგი.

23. და ვიმარხევდით და ვითხოვდით ღმრთისაგან ჩუენისა ამის ყოველი-სათუს, და ისმინა ჩუენი უფალმან.

24. და წარვავლინეთ მთავართა მათგანი მღდელთასა ათორმეტნი, სარა-ბია და ასაბია და მათ თანა ძმათა მათგანნი ათნი.

25. და აღვწონეთ და მივეციეთ მათ ვეცხლი და ოქროჲ და სამსახურებე-ლი პირველთა სახლსა მას ღმრთისა ჩუენისა, რომლითა აღგვამაღლნა ჩუენ მე-ფემან და თანამზარახველთა მისთა და ყოველმან ისრაჴლმან, რომელნი-იგი იყ-ვნეს მუნ.

26. და აღვწონეთ და მივეციეთ მათ ვეცხლი ექუსასდაერგასისი ტალანტი და ჭურჭელი ვეცხლისაჲ ასი და ოქროსაჲ ასი ტალანტი.

27. და სხვა ჭურჭელი ოქროსაჲ ოცდასამი და ჭურჭელი სპილენძისა წმინ-და, რჩეული, ოქროცხებული.

28. და ვარქუთ მათ: თქუენცა განწმედილ ხართ უფლისა ღმრთისა მიერ, და ყოველი ჭურჭელი წმინდა უფლისა არს, ოქროსა და ვეცხლისა რჩეული, უფლისა ღმრთისა მამათა ჩუენთასა.

29. მღვიძარედ დეგით და ჯუმილევდით, ვიდრემდის აღსწონოთ ეგე წინაშე მთავართა მათ მღდელთა და ლევიტელთა და მფლობელთა მათ მამათა მთავართა ისრაჲლისათა, რომელნი არიან იერუსალმს, კარავთა შინა სახლისა უფლისათა.

30. და აღიღეს მღდელთა მათ და ლევიტელთა რიცხუ იგი ოქროსა და ვეცხლისა და ჭურჭლისა, და მიიღეს იერუსალმად სახლსა შინა ღმრთისა ჩუენისასა.

31. და აღედეგით და წარვიძრნით იაოს მდინარით, რომელსა დღესა ათორმეტ იყო თთვე, და მოვედით მის პირველისა და მოვიწიებით იერუსალმად, კელი ღმრთისა ჩუენისა იყო ჩუენ თანა და მიქსნა ჩუენ კელთაგან მტერთა ჩუენთასა და მბრძოლთა ჩუენთაგან, რომელნი იყვნეს გზასა მას.

32. და მოვედით იერუსალმად და განვისვენეთ მუნ სამ დღე ოდენ.

33. და დღესა მას მეოთხესა აღვწონეთ და მივეციით ვეცხლი იგი და ოქრო და ჭურჭელი სახლსა მას უფლისა ღმრთისა ჩუენისასა კელთა მარემოთ ძისა ჰურიასა მღდელისათა, რომელი-იგი იყო მის თანა ელიეზერ, ძე ფინეზისი, და ითაბად, ძე ისუასი, და ნოადია, ძე ბანესი, და სხვანი ლევიტელნი.

34. და იყო აღთულავა რიცხუსა მის ყოვლისა, დაიწერა ყოველი იგი წონით რიცხუსა მის სრულსა.

35. და მას ეამსა შინა, რომელნი გამოსრულ იყვნეს ტყვეობისა მისგან შვილნი მსხემობისანი, შესწირეს საკვერთხნი უფლისა ღმრთისა ისრაელისა — ზვარაკები ათორმეტ ყოვლისათუს ისრაჲლისა, ვერძები ოთხმეოცდაათექუსმეტ, კრავები სამეოცდააჩვიდმეტ და წელიწადეული ცოდვაათუს — ათორმეტ. ესე ყოველი საკუერთხები შეწირეს უფლისა ღმრთისა.

36. და მისცეს აღწერილი იგი წიგნი ჭურჭლისა მის, რომელი-იგი ებრძანა მეფესა მას, ნახბეტთა და მთავართა მათ მდინარითყვრძოთა ეფერაჯისათა, და დიდებულ-ყვეს ერი იგი და ტაძარი იგი ღმრთისა.

9

1. და აღსრულებასა მას ამის ყოვლისასა მოვიდეს ჩემდა მთავარნი იგი და მრქუეს: არა განეშორა ერი იგი ისრაელისა და მღდელნი იგი და ლევიტელნი ერისა მისგან და ქუეყანისა, რომელ განშორებულ არიან მათგან ქანანელნი იგი, და ქეტელნი იგი, და ფერეზელნი, და იებუზელნი იგი, და ამონელნი იგი, და მოაბელნი იგი, და მეგვტელნი და ამორაველნი იგი.

2. და ისწეს ცოლნი ასულთა მათთაგანნი. და შვილთა მათთა შეერია და შეიბილწა თესლი სიწმიდისა მათისა ერისა მის ქვეყანისასა. და იქმნა დასაბამი უსჯულოებისა ამის მთავართა მათგან.

3. და იყო, რაჟამს მესმეს მე სიტყუანი ესე, დავიპე სამოსელი ჩემი, დავიფხურენ თმანი და წვერნი ჩემნი, და ესრეთ დაეჯედ მგლოვარედ.

29. იწრუსალმს S. 30. ოქროსა S. იწრუსალმად S. 31. წარვიძრნით — პირველი აკ* ჩამატებულია. იაოს — *ს* ჩამატებულია. იწრუსალმად S. მიქსნა — ერთი *ნ* ჩამატებულია. 32. იწრუსალმად S.33. გარემოთ S. ითაბად — პირველი *ა* ჩამატებულია. მსხემობისანი S. 35. ათექუსმეტ — *ს* ჩამატებულია. კრავები S. საკუერთხები S. 1. მრქუეს S. იებუზელნი S. ამორაველნი S.

4. და მოკრბეს ჩემდა ყოველნი, რომელთა ეშინოდა ღმრთისაგან ისრაელისა, რომელნი-იგი იყუნეს შეკრებილ; გამოსრულნი იგი მწირობისაგან. და მე ვკედ ეგრეთვე შგლოვარედ, ვიდრე მოწევნამდე შესაწირავისა მის სამწუზროსა.

5. და შეწირვასა მას მწუხრისასა აღვდეგ ურვისაგან ჩემისა და დაპებულთა მით სამოსლითა ჩემითა დაღონებულ ვიყავ და დადრევილ ზედა მუჯულთა ჩემთა, და განვმარტენ და აღვიპყრენ კელნი ჩემნი უფლისა მიმართ ღმრთისა ჩემისა

6. და ვთქუ: ღმერთო ჩემო და უფალო, გურცხვენის, და გვეშინის ჩუენ შენგან, აღამალდე, ღმერთო ჩემო, პირი ჩემი შენდა მიმართ, რამეთუ უსჯულთებანი ჩუენნი განმრავლდეს ზედა თავთა ჩუენთა, და ცოდვანი ჩუენნი განდიდნეს, და ამაღლდეს ვიდრე ცადმდე

7. წელთა მათგან და ჟამთა მამათა ჩუენთასა ვართ ჩუენ ცოდვათა შინა დიდ-დიდთა მოდღენდელად დღემდე, და ცოდვათა ჩუენთათჳს მიგუტენ ჩუენ და მეფენი ჩუენნი და შვილნი ჩუენნი კელთა მეფეთა წარმართთასა, და მახვილსა და ტყვეობასა და წარსატაცებელად, და სირცხვილსა პირისა ჩუენისასა ვართ მოდღენდელად დღემდე.

8. და აწ მოწყალებანი შენნი იყვნენ ჩუენ ზედა, უფალო ღმერთო ჩუენო, და მოგუმაღლე ჩუენ ცხორება, და დაგვამტკიცენ ჩუენ ადგილსა სიწმინდისა შენისასა და განანათლენ თვალნი გულისა ჩუენისანი დღეს, უფალო ღმერთო ჩუენო, და მოგვეც მაცხოვარება შენი ჩუენ მცირისა ამის მსახურებისა ჩუენისათჳს.

9. რამეთუ დამონებულ ვიყვენით ჩუენ, და მონებასა შინა ჩუენსა არა დავუთხიენ ჩუენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, და მოსდრიკენ ჩუენდა წყალობანი მენნი წინაშე მეფისა მის სპარსთასა მოტემად ჩუენდა მაცხოვარება შენი, ამაღლებად სახლი ღმრთისა ჩუენისა და აღშენებად მოოკრებულსა ამას უდაბნოსა და მოზღუდვად სიძნელისა იუდასი და იერუსალჳმისა.

10. და აწ რამე მოგიგოთ შენ წინაშე შენსა, უფალო ჩუენო, ამის ყოვლისათჳს? რამეთუ გარდავკვდით სჯულსა შენსა, უფალო ჩუენო, და ბრძანებასა შენსა,

11. რომელი მოგვეც ჩუენ, კელთა მონათა შენთა წინასწარმეტყუელთათა და სთქუ ესრე, *ვითარმედ: ქუეყანასა მას, რომელსა შეხვიდით თქუენ დამკვდრებად მას ზედა, არს ქუეყანა იგი შეგინებულ, შეგინებითა მით ნათესავთა მათგან მის ქუეყანისათა, და ბილწებითა თჳსითა ადავსეს იგი.

12. და აწ ნუ მოგუერი შენ ასულთა მათთაგანსა ცოლად ძესა შენსა და ასულთა თქუენთა ნუ მისცემთ ცოლად ძეთა მათთა, და ნუცა ეძიებ ყოფად მშვდობასა მათ თანა ყოველთავე ჟამთა. და იყავ შენ განძლიერებულ ჳამად სიძობხესა მის ქუეყანისასა და დაიმკვდრედ შეილთა შენთა ქუეყანა იგი უკუნისამდე ჟამთა.

13. და რა-იგი წარგვკდა ჩუენ საქმეთა ჩუენთათჳს, უკეთურებისათჳს

4. ისრაელისა sic. 5. განვმარტენ S. 7. ჩუენთასა+და S. ვართ — „თ ჩამატებულთა. 8. მოგუმაღლე S. 9. აღშენებელ+და S. მოოკრებულისა S. ამის ამის S. სიძნელე S. იტრუსალემისა S.

* 2. სქუ. 7. ა. 3.

ცოდვათა ჩუენთასა, არამედ შენ, უფალო, მრავალჯერ მოგვიტევენ ცოდვანი ჩუენნი და მოგვეც ჩუენ ესევითარი თესლი და ძირი.

14. და მერმე მივსდრკით და გარდავაქციეთ სჯულსა შენსა და აღვირინით სიბილწესა და მწიკულებანსა ნათესაეთა მის ქუეყანისათა, და არა განრისხენ ჩუენ ზედა წარსაწყმდელად ჩუენდა მოაქამდე, ვიდრემდის არა დაშთეს ძირი და ნათესავი და სახელი ჩუენი.

15. უფალო ღმერთო ისრაელისაო, შენ მართალ ხარ და კეშმარიტ, და ჩუენ შეცოდებულ შენდამი, და არა მოასრულე ნათესავი ჩუენი ქუეყანისაგან, არამედ დაშთა ძირი და თესლი ერისა ჩუენისა მოდენდელად ღლემდე. აწ, აჰა, ესერა, ვართ ღლესა წინაშე შენსა, უფალო, უსჯულოებასა შინა ჩუენთა და ვერღარა შემძლებელ ვართ დადგომად წინაშე პირსა შენსა, რამეთუ განმრავლდეს უსჯულოებანი ჩუენნი და უკეთურებანი ჩუენნი უფროს თმათა თავისა ჩუენისათა.

10

1. და რაჟამს თაყუანის-სცა ეზრა აღსარებითურთ ამით და გოდებითა დიდითა, დავრდომილი იღვა ზედა პირსა ქუეყანისასა წინაშე უფლისასა, შეკრბეს მისა ყოველნი, რომელნი იყვნეს იერუსალჴმს, ერი მრავალი: მამანი და დედანი, კაბუქნი და ქალწულნი, და გოდებდა ერი იგი და აღიმალღეს კმა ტირილისა მათისა.

2. და მიუგო იოქონია, ძემან ელიასამან, ძეთა მათგან ელამისთა და პრქვა ეზრას: ჩუენ ვცოდეთ უფლისა მიმართ ღმრთისა ჩუენისა და ვისხენით ცოლნი უცხოთესლთაგან მის ქუეყანისათა და აწ არიან ღლეს უსჯულოებანი შორის ისრაელსა.

3. და აწ აღვთქვათ აღთქმა წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა: განჯდა ყოვლისა დედაკაცისა და ნათესავისა მათგანისა. და აწ, ვითარცა გნებავს, აღდეგ და შეაშინე მათ სჯულითა უფლისა ღმრთისა ჩუენისათა, ვითარცა მცნება ბრძანებს:

4. აღდეგ და ვისმინოთ პირისაგან შენისა, და ჩუენ შენ თანა ვართ, და განძლიერდი და ყავ, ვითარცა ბრძანებულ არს უფლისა მიერ ღმრთისა ჩუენისა.

5. და აღდგა ეზრა და აფუცნა მამათმთავარნი იგი ტომთა მათ და ლევიტელთა ყოველი ისრაელი ყოფად ამის სახისაებრ,

6. და ფუცეს და აღდგა ეზრა პირისაგან სახლისა უფლისა, და მოვიდა სახლსა საფასისა იოანეს, მისა ელისუბისასა, პური არა ჳამა და წყალი არა სცა, და გოდებდა ზედა უსჯულოებათა მათ დიდ-დიდთა ცოდვათა სიმრავლისა.

7. და ქადაგა იგი კმობდა იერუსალემს და ურიასტანს და თქუა:

8. ყოველივე, რომელი არა მოვიდეს იერუსალემად ვიდრე მესამედ ღლემდე მთავართა მათგან და მოხუცებულთა, იყავნ შეჩვენებულ ყოვლითურთ მონაგებით მისით, და იგი თავადი განჯედინ კრებულისა მისგან ერისა ისრაელისა.

15. ქეანისაგან S. უსჯოლოებანი S. 1. თაყუანისსცა S. იერუსალემს S. ქუეყანისათა S. უსჯოლოებანი S. 4. შენთანა შენთა S. 5. ხლისაებრ S. 6. უსჯულოებათა S. 7. იერუსალემს S. თქუა S.

9. და შეკრბა ყოველი კაცი იუდასი და ბენიაშენისი იერუსალჴმად ვიდრე მესაჴედ დღემდე მეცხრესა მას თთვესა, რომელსა დღესა ოცი იყო თვისა მის, და სხდა ყოველი იგი ერი ურაკჴარაკსა სახლისა უფლისასა, და იყვნეს შეჴაწუნებულ ყოველნი სიტყუათაგან მისთა და ყინელისა მისგან ჴამთრისა.

10. და აღდგა ეზრა და ჴრქვა მათ: თქუნენ ხართ, რომელთა სცოდნეთ და ისხენით ცოლნი ასულთაგან უცხოთესლთასა და შესძინეთ უსჯულოებად და ცოდვა ჴედა ისრაელსა.

11. და აწ მიეცით დიდება უფალსა ღმერთსა მამათა ჩუენთასა და ყავთ სათნოებად წინაშე მისსა და განეყენებით და განეშორებით ყოველთაგან წარჴართა მის ქუეყანისათა და ცოლთაგან უცხოთესლთასა, რომელნი ისხენით.

12. და მიუგო ყოველმან კრებულმან და ჴრქვა: დიდ არს სიტყუაჲ ეგე, რომელი სთქუ შენ ჩუენ ჴედა.

13. რამეთუ ერი მრავალი ვართ ჩუენ, და ეჴმი არს ჴამთრისა და ვერ ვდგვით გარეშე, და საქმე ეგე არა არს ერთ დღე, ანუ თუ ორ დღე (რამეთუ ფრიად შეეცოდნეთ ჩუენ ამით საქმითა).

14. და დგედ მთავარნი ყოველთა ადგილთა და ქალაქთა, რომელთა ესხნენ ცოლნი უცხოთესლთანი, მოვიდედ ეჴმსა მას, რომელ-იგი მოხუცებულთა განაწესეს ქალაქად და ქალაქად, და დაისაჯნედ და განუქარვედ ცოდვა იგი ჩუენგან, და გარეწარაქციედ რისხვა იგი ღმრთისა ჩუენგან ამის სიტყუსათუს.

15. და იონათან, ძე აზელისა, და იოვასია, ძე თეკუასი, დაადგინეს საქმისა ამის ჴედა და მეზოლამ და საბათი ლევიტელნი შეეწეოდეს მათ.

16. და ყვეს ეგრე, რომელნი-იგი გამოსრულ იყვნეს ტყუეობისა მისგან. და გამოირჩინა ეზრა მდღელმან კაცი იგი მთავარნი მამათმთავართა მათგან სახლისა თუსისათა, კაცნი სახელოვანნი, და მოვლეს თთვისთავსა მას მეთესა თთვისასა და განაგეს.

17. და განაშორეს ყოველი კაცი, რომელსა ესვა ცოლი უცხოთესლი, ვიდრე თთვისთავადმდე თთვისა მის ჴირველისა.

18. და იპონენს ძეთა მათგან მდღელნი, რომელთა ესხნეს ცოლნი უცხოთესლთაგან ძეთა მათგან ისოს იოსედეკიანისათა და ძმათა მისთა მანასეს და ელიეზერ და იარიი და გადალიმ.

19. და იწყეს განყენებად ცოლთა მათთა უცხოთესლთა მათთაგან და შეწირეს თუთუულად ვერძები ცოდვათათუს უმეცრებისა თუსისათა:

20. და ძეთა მათგან ემერსა: ანანია, და ჴებედია და ძეთა მათგან არამისთა: ელია, სამელ და ელოზია.

22. დ ძეთა მათგან ფასურისთა: ელიანას, მასია, მისაელ, ნათანაელ, იოსაფაბ და ელასა.

23. და ძეთა მათგან ლევიტელთასა: იოზაბათ, სამუთ, კოვლია (ესე აკოვლიტას) და აფეთის და იუდას და ელიეზერ.

24. მეფსალმუნეთა და შემასხმელთაგანი იელისაბ და მეკარეთაგანნი სელომისა და თელემისა და უჴირისა.

9. შეკრბა S. იძლუსარამად S. სიტყუაჲთგან S. მეცხრე მუხლიდან ხელი შეიცვალა მეორე ეზრას მეხუთე თავის მეექვსე მუხლამდე — მეექვსე მუხლიდან კვლავ სხვა ხელია. 11. ქუეყანისათა S. 12. ჴრქვა sic. სიტყუაჲ S. 13. საქმითა — „ა“ ჩამატებულია. 19: განყენებად S. 20. თითვეულად S. 21-ე მუხლი აკლია, ტექტი სრულადაა.

25. და ისრაილისაგან-ძეთა ფსოროპისა: ჰრშეიას, და აზია, და მელქია, და მეამიმ, ელიაზარ, მელქია და აბანია.

26. და ძეთა მათგან ელამისთა: მატთონია, ზაქარია, იაელ, ბაბდია, ერი-მოთ და ელია.

27. და ძეთა მათგან ზათუევასთა: ელიონე, ელიასაფ, მატთანა, იარომოთ, ზაბათ, ნაზაია.

28. და ძეთა მათგან ბაბეისთა: იოანან, ანანია და ზაბაის ათალოეს.

29. და ძეთა მათგან ბანისთა: მოსულამ და მალუქს, ადაიას, იოსაბაინ, და საალ და ჰრემეოთ.

30. და ძეთა მათგან ფადასისა-მოაბეისათა: ადენე და ქალიელ, ბანააია, და მასუახ, მათანაია, ბესელელის, ბანუვილ და მანასე.

31. და ძეთა მათგან ერაშისთა: ელიეზარ, ესსაია, მელქია, სამერას, სიმე-ონ,

32. ბენიაშენ, მალუქ, სამარია.

33. და ძეთა მათგან ასუმისთა: მათანაი, მატათი, საპათ, ელიფალეთ, იერე-მია, მანასე, სემის.

34. და ძეთა ამათგან ბანიისთა: მოდია, ამრამა და ველისა,

35. ბანია, და ბადიას, ქელია,

36. ოვინია, მარიმუთ, ელიმასიბ,

37. მათანია, მათანა, და იასი, და ბანი, ბანუისთა და სემისთა,

38. სელიმიას, და ნათანის ედიას, მაქნადადუის, ზესიასე, სარაი,

39. ეზრიელ, სელიმიეს, სამარიას,

40. სელუმ, ამარიას, ისებს,

41. და ძეთა მათგან ნაბუისთა: ივიელ, მათათიეს,

42. ზაბათ, ზებინას,

43. იადიი, იოველ და ბანაია.

44. ესე ყოველნი იყუნეს, რომელთა ესხა ცოლები უცხოთესლები და შობდეს მათგან ძეებსა და ასულებსა.

25. ძეთა] ძენი S. 28. ათალოს — მეორე „ა“ ზემოდან აწერია, მის ქვეშ „ო“-ს კვალა ჩანს. ის წინ „ო“ ჩამატებულია. 30. მასუახ — მეორე „ა“ ჩამატებულია.

წიგნი ნაწიასი, რომელ არს ეზრა მეორე

წიგნი ეზრასი, თ 1

სიტყუანი ნაწიასნი, შინა ქალაქიანი

1

1. და იყო თვესა მას ქასლეესა, წელსა მას მეოცესა არტაშეს მეფისასა, მე ვიყავ შუშ დედაქალაქთა მათ აბირაასთა.

2. და მოვიდა ერთი ძმათა ჩემთაგანი ჩემდა, იგი .და კაცნი იუდასნი, და ვკითხე მათ კსნილთა მათთვის, განრინებულთა ტყვეობისა მისგან იერუსალემისათვის.

3. და მრქეა მე: განრინებულნი იგი ტყვეობისაგან მათისა მუნ არიან სოფელსა თუსსა დიდსა ჰირსა და ყვედრებასა, და ზღუდენი იერუსალემისანი დგანან ეგრევე დაქსნილნი და დარღვეულნი, და ბჰენი მისნი მომწვარ არიან ცეცხლითა.

4. და იყო, რაჟამს მესმეს მე სიტყუანი ესე, დავჩედი და ვსტიროდე და ვიგლოვდი მრავალ დღე, ვიმარხევიდი და თაყუანის-ვსცემდი წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩემისა ზეცათასა.

5. და ვთქუ: უფალო ღმერთო ცისა და ქვეყანისაო, რომელი-ეგე ძლიერ ხარ, დიდ და საშინელ, დაუმარხე აღთქმა შენი და წყალობაჲ მოყუარეთა შენთა და რომელთა დაიცვეს სჯული შენი.

6. იყენედ ყურნი შენნი სმენად და თვალნი შენნი ხედვად, და აწ ისმინე და იხილე ლოცვა მონისა შენისა, რომელთა მე დღეს შევსწირავ შენ წინაშე დღე და ღამე ძეთა მათთვის ისრაელისათა მონათა შენთა, რომელნი მიეცნეს ჰირსა ცოდვათა ჩუენთათვის, რომელი-იგი შეგცოდეთ მე და სახლმან მამისა ჩემისამან.

7. ვცოდეთ და გარდასლვით გარდავკედით და არა დავიმარხეთ სჯული შენი და ბრძანებანი და განკითხვანი შენნი, რომელნი-იგი მამცენ ჩუენ კელითა მონისა შენისა მოსესითა.

8. მოივსენე, უფალო, სიტყუანი, რომელ ამცენ მოსეს, მონასა შენსა, სთქუ: უკეთუ არა დაიმარხოთ სჯული ჩემი, და მე განგაზნინე თქუენ წარმართთა შორის.

9. უკუეთუ მოიქცეთ და დაიმარხოთ სჯული ჩემი, და ჰყენეთ იგინი, და თუ იყენეთ განზნეულ ვიდრე კიდემდე ქუეყანისა და მიერცა, შეგიკრიბნე

„წიგნი ნეშმიასნი, რომელ“ წაშლილია. სიტყუანი S. ნეშმიასნი S. 1. აბირაასთა - ერთი „ა“ ჩამატებულია. 2. იელუსარემისათვის S. 3. მრქვას S. ყვედრებასა S. იელუსარემისანი S. 4. სიტყუანი S. 6. შევსწირავთ S. 7. ბრძანებაჲნი S. რომელი S. 8. სიტყუანი S. განგაზნინე S. 9. ვყენეთ S. ქუეყანისა S.

თქვენ და მოგიყვანენ თქვენ ადგილსა მას, რომელი-იგი გამოვიჩიე და სადა დამკვდრებულ არს სახელი ჩემი მას ზედა.

10. და აწ, ესერა, მონანი შენნი და ერი შენი, რომელი იცხენ ძლიერებითა შენითა და დიდითა ძალითა შენითა და მაღლითა მკლავითა.

11. ნუ დაგუთხევ ჩუენ კელთაგან შენთასა, არამედ იყვნედ ყურნი შენნი მოხედვად ლოცვასა მონათა შენთასა და ისმინე ვედრება მათი, რომელთა ეშინის, უფალო, და წარმართე თხოვა ესე მონათა შენთა დღეს შენ წიაღ და მეც მე პოვნად წყალობისა წინაშე ამის კაცისა, და ვიყავ მე ლევისსმენ მეფისა მის.

2

1. და იყო თვესა მას ნისანსა, მეოცესე წელსა არტაშეს მეფისასა, და მითხოვა ჩემგან ლეინო, და მოვიღე ლეინო და ვასუ მეფესა. და იყო მეფე იგი მარტო. რაჟამს შესუა ლეინო იგი,

2. მრქვა მე მეფემან: რად მწუხარე არს პირი შენი? და არარა არს მისთვის მიზეზი, გარნა უკჭურება და შემეშინა მე ფრიად.

3. და ვარქუ მეფესა მას: მეფე, უკუნისამდე ცხოვნი, რასათუ არა იყოს მკმუნვარე და მწუხარე პირი ჩემი, რამეთუ ქალაქი იგი და სახლი მამათა ჩუენთა უდაბნო არს? ბქენი მისნი განრყუნილ არიან ურიდად ცეცხლითა.

4. და მრქვა მე მეფემან: რომლისა საქმისათუ ეთიებ ამას? და ვილოცევდ უფლისა მიმართ ღმრთისა ზეცათასა.

5. და ვარქუ მეფესა მას: იყავ ზედა მეფობასა შენსა კეთილ, და თუ ვპოვე მონამან შენმან წინაშე პირსა შენსა მაღლი, და მნებავს მივილინება ჩემი ურიასტანად, ქალაქსა საცხენებელთა მათ მამათა ჩუენთასა, და მე სიტყუთა შენითა აღვაშენო იგი.

6. და მრქვა მე მეფემან და ხარკმან მისმან, რომელი ჯდა მის თანა: რაჟამს ოდენ მიცალდეს შენ, ანუ ოდენ მოიქცე შენ მუნით? და ყო კეთილი ჩემდა მომართ მეფემან, და განმიტევა მე, და მე დაუდევ მას დრო.

7. და ვარქუ მეფესა მას: უკეთუ ვპოვე მაღლი წინაშე შენსა. მეც მე წიგნი მთავართა მათ მისთა მიერ კერძო მდინარისა მის, და მიმიყვანონ მე, ვიდრემდის მივიღე ურიასტანად,

8. და წიგნი ერთი ასაფისა, რომელ-იგი არს მცველ ბოსტნისა მის სამეფოსა, რათა მცეს მე ძელი განსაგებელად ბქეთა მათთუ ზღუდეთა მათ განსაგებელად მის ქალაქისათა და სახლისა მისთუ, რომელსა შევიღე მე მუნ. და მომცა მე მეფემან, რამეთუ კელი ღმრთისა ჩემისა იყო ჩემ თანა კეთილობით.

9. და მოვედ მთავართა მათ მდინართკერძოთა და მივეც მათ წიგნები იგი მეფისა, და წარმაყვანნა მე მეფემან წინამძღუარნი ძლიერნი და ცხენოსნები.

10. და ესმა ანბალატს მთავარსა და ტობიას, მონასა ამონისასა, და ბოროტი უჩნდა წინაშე მათსა, რამეთუ ვითხოვენ მე კაცნი კეთილობით საჭმრად ისრაელისათუ.

11. ამის| ამის ამის S. 1. „და იყო თვესა მას“ — ჩამატებული. 2. უკჭურება sic. 3. მეფესა — „ს“ ჩამატებული. 5. მეფობასა S. 9. წარმიყვანნა S. ცხენები S.—აღრუულა ბერძნ. ἰπποδο „ცხენი“ და ἰπποδῆ; „ცხენოსანი“. 10. საჭმრად S.

11. და მოვედით იერუსალემად, და ვიყავ მუნ სამ დღე ოდენ.

12. და აღვდევ ღამე მე და მცირედნი კაცნი ჩემ თანა იყვნენ, და არა უთხარ კაცთა მათ, ვითარმედ რა შთამიგდო ღმერთმან გულსა ჩემსა ყოფად ისრაელისათჳს, და კარაული არა იყო ჩემ თანა, გარნა მარტო იგი კარაული, რომელსა ზედა ვჳვი.

13. და გამოვედ მე ბჳესა მას ნაღვარევისასა, პირსა ზედა ქუეყანისა მის ლელოვანისასა, ვიდრე ბჳემდმე წყაროთასა და შეურევებულ ვიყავ იწროებითა მით წარსავალისათა ზღუდესა თანა იერუსალემისასა, რომელი-იგი მათ განეწმინდა და ბჳენი მისნი განრყუნილ იყუნეს ცეცხლითა.

14. და განვლე მე ბჳესა მას წყაროსასა წყალთა გარდამოსაქანელთა თანა მეფისათა, და არა იყო მუნ ადგილი კარაულისა მის ჩემისათჳს, ვითარმცა განვლე იგი ადგილი მჳედრ.

15. და აღვკვლ ზედა ზღუდესა მას ნაღვარევით კერძოსა ღამე, და ვიყავ იწროებითა მით შეურევებულ ზღუდესა მას ზედა და ვიყავ ბჳესა მის თანა ჳევისასა და მოვიქეც.

16. და არა აგრძნეს მჳუმლიავთა მათ, ვიდრე არა მისრულ ვიყავ, ანუ რასა ვიქმოდე ურიათა მათ და მღდელთა პატოსანთა და ერისთავთა და სხვათა-ცა, რომელნი აღასრულებდეს ღვაწლსა მას საქმისასა, ვიდრე აქა ოდენ არა მეთხრა მათა.

17. და ვარქუ მათ: თქვენ იხილეთ უკეთურებაჲ ესე, რომელსა შინა ვართ აწ, და ვითარ არს იერუსალემი უდაბნო და ბჳენი მისნი ცეცხლითა მომწვარ, მოვედით და აღვაშენოთ ზღუდენი იერუსალემისანი, და არღარა ვიყვნეთ საყუედრელ.

18. და უთხარ მათ, ვითარმედ: ჳელი უფლისა იყო ჩემ თანა კეთილობით, და სიტყუანი იგი მეფისანი, რომელ მრქუნა მე, და ვარქუ მათ: და აღვდგეთ, ვიქმოდეთ და აღვაშენოთ და განძლიერდეს ჳელნი მათნი კეთილობად.

19. და ესმა სანაზანატს, პარონის და ტობის, მონათა ამონისთა, და გესამს არაბიელსა და გვეკიცხვედეს ჩუენ. და მოვიდეს ჩუენდა, მრქუეს ჩუენ: რაჲ არს საქმე ეგე, რომელსა თქუენ იქო? და გნებაეს მეფისაგან განდგომა?

20. მიუგე და ვარქუ მათ: ღმერთმან ცათამან წარგვიმართა ჩუენ, და ჩუენ მონანი მისნი ვართ წმინდანი, და აღვაშენოთ, და თქუენ არა გიც ნაწილი და საჳენებელი და სამართალი იერუსალემს.

3

1. და აღდგა ელისუბ მღდელი იგი დიდი და ძმანი მისნი მღდელნი, და აღაშენეს ბჳე იგი ავაზანთა მათ ჳურღმულისათა, განწმინდეს იგი და ამართნეს ბჳენი იგი მისნი და განაგეს იგი ვიდრე გოდლაღმდე ანამელისა.

2. და ჳელთა ძეთა კაცთა მათ იერიქოსთა და ჳელითა ძეთა მათ ზაქურისთა და ძეთა ამარისთა.

11. იელუსარემად S. 12. რაჲ S. 13. ქუეყანისა S. იელუსარემისასა S. ბჳენი S. 17. იხილუ S. იელუსარემი S. იმლუსარემისანი S. ივენთ S. საყუედრელ S. 18. უთხრა S. სიტყუანი S. 20. იელუსარემს S.

3. სათევზური და ბჳე იგი იქთვიერანი აღაშენეს ძეთა ასნისათა და მათ გარდაართვეს და განაგეს იგი კლიტენი და მოქლონნი მისნი.

4. და კელისაგან მათისა ეპყრა მოსოლას, ძესა ბარუქისასა, ძისა მასიზებელისა, და კელითა მათითა ეპყრა საღუქს, ძესა ბანიესასა.

5. და კელისაგან მათისა ეპყრა თეკუიმაღურბი, და არცა მისცნეს ჳედნი თჳსნი მათა მონებად.

6. და ბჳე იგი ძველი ეპყრა იუდიას, ძესა ფალექისასა, და მესოლამს, ძესა ბასუდიასსა, და მათ განაგეს იგი და აღმართნეს ბჳენი მისნი და კართსაჯშველნი და მოქლონნი მისნი.

7. მახლობელად მათსა აღაშენეს მელქაიას გაბონიტელმან და იაღონ მერონიტელმან, გაბონის და მასპის კაცთა მთავრისა მისთჳს, რომელი-იგი თემისა იყო წიად მდინარესა მის.

8. და შემდგომად მათისა მის განწესებისა დაიპყრნა ანანია, ძემან ჰოროკიმისმან, და უტევა იერუსალემელთა ვიდრე ზღუდემდე ურაკპარაკთასა.

9. და შემდგომად მათსა დაიპყრა ჰარფია მთავარმან ადგილთა მათ იერუსალემისამან.

10. და კელისაგან მისისა დაიპყრა იერადია, ძემან იერომაქისამან, და სახლით კერძო თჳსით, და კელითა თჳსითა დაიპყრა ატტუს, ძემან ასბანისმან.

11. და მეორედ დაიპყრა მელქიას, ძემან არასისმან, და ასუბ, ძემან ფაათმოაბისამან, ვიდრე გოდლაღმდე თანურიმად.

12. და კელისაგან მისისა დაიპყრა სალუმან, ძემან ალულესამან, მთავარმან ზოგისა იერუსალემითეკრძომან, თვით და ასულთა მისთა.

13. და ბჳე იგი კევისა დაიპყრეს ანუნ, და რომელი დაძკვდრებულ არიან ზანუსს. მათ აღაშენეს იგი, და აღმართნეს ბჳენი მისნი, კართსაჯშველნი, მოქლონნი და ათასი წყრთა აღაშენეს ზღუდისა მისგანი ვიდრე ბჳედმდე სახაერისა.

14. და ბჳე იგი სანაცრისა დაიპყრა მელქი, ძემან არეჳაბისმან, მთავარმან ადგილთა მათ ბეთაჳარამისთა. მან თჳთ და ადგილთა მისთა გარდაართვეს იგი, და აღმართნეს ბჳენი მისნი და კლიტენი და მოქლონნი მისნი.

15. და ზღუდე იგი წყალთა სადინელთა მათ წყაროთა დაიპყრა ურიდიონ, მთავარმან მეფისამან, ვიდრე აღსავეალამდე, რომელი შთავიდროდა ქალაქად დავითისად.

16. შემდგომად მისა დაიპყრა ნემან აზბუქისამან, მთავარმან ბეთსური-სამან, ვიდრე მტილადმდე დავითისად წყალთგარდაამოსაქანელთა მათამდე განგებულთა და ვიდრე ბეთაგაბარიღმდე.

17. და შემდგომად მისა დაიპყრეს ლევიტელთა: არაუმ, ძემან ბანეასმან, და კელისგან მისისა დაიპყრა ასაბია მთავარმან კელითეკრძომან.

18. და ამისა შემდგომად დაიპყრეს ძმათა მისთა: ბენაია, ძემან ადადისმან, მთავარმან კელიად კერძომან.

5. მონებად S. 8. იელუსარემელთა S. 9. იელუსარემისამან S. 10. ძემანშ] შეთა S. 12. იელუსარემით S. და თვით S. 13. ზანუსს მათ] ზანუსსწად S. სააშუვილი — ერთთ „ა“ ჩამატებულია. 14. თჳთ — და S.

19. და მისა შემდგომად დაიპყრა ასურ, ძემან ისუამან, მთავარმან მასფე-
აჰან, ზომი მეორის მის ზღუდისა, რომელი-იგი აღვიდოდა და შემდგომად კი-
დესა მის გოდლისასა.

20. და შემდგომად მისა დაიპყრა ბარუქ, ძემან ზაბუნისამან, საზომი მეო-
რისა მისგან კიდისა ვიდრე ბექმდე ბეთულუევასუბის, სადა ღვან მღღელი იგი
დიდი.

21. და შემდგომად მისა დაიპყრა მერამოთ, ძემან ურიასმან, ძემან აკი-
სამან, და საზომი მეორისით ბქითგან ბეთელისუბ ვიდრე დასასრულამდე მისა.

22. და შემდგომად მისა დაიპყრეს მღღელთა მათ კაცთა აქქემისთა.

23. და შემდგომად მისა დაიპყრა ბენიაშენ და ასუბ წინაშე სახლთა თუსთა,
და შემდგომად მისა დაიპყრა აზარიამ, ძემან მასურისამან, ძისა ანანიასმან,
მახლობელად სახლთა თუსთა.

24. და შემდგომად მისა დაიპყრა ბანაია, ძემან ენადადისმან, საზომი მეო-
რითგან ბეთაზართ და ვიდრე საკიდურადმდე.

25. და მოსაქცეველი იგი მოსავლისა მის ადგილისა დაიპყრა ფალაქ, ძე-
მან ოზიასამან, პირისპირ სადგურისა მის, და გოდოლი იგი, რომელი იყო გარე
კერძო ტაძართა სამეფოთა უზუშთაეს ეზოსა მის საპყრობელსა.

26. და შემდგომად მისა დაიპყრა ფადია, ძემან ფოროსისმან, და ნათაი-
მელნი იგი, რომელნი დამკვრებულ იყვნეს ოფელეოს მტილისა გზასა ბქესა
წყაროთა მათ კერძოთასა მზისა აღმოსავლით და გოდოლი იგი გარე კერძო.

27. და შემდგომად მისა დაიპყრეს თეკუვილთა საზომი მეორე პირისპირ
გოდლისა მის დიდისა, რომელი-იგი იყო გარეშე ვიდრე ზღუდედმდე სოფი-
ლადისა.

28. და უზუშთაეს ბქისა მის ცხენთასა დაიპყრეს მღღელთა მათ, კაცმან
თუთოეულმან პირისპირ სახლისა თუსისა.

29. და შემდგომად მისა დაიპყრა სადუქ, ძემან ეზერისმან. პირისპირ სა-
სახლისა თუსისა, და შემდგომად მისა დაიპყრა სამეა, ძემან ზექენისამან, რომე-
ლი იყო კუმილ ბქეთა მათ მზისა აღმოსავლისათა, და შემდგომად მისა და-
იპყრა ანანია, ძემან სელემისამან, და ანონ, ძემან სელეფორისამან, საზომი მე-
ორე, და შემდგომად დაიპყრა მესოლამ, ძემან ბარაქისამან, პირისპირ სახლსა
საფასისა თუსისასა.

30. და შემდგომად მისა დაიპყრა მელქია, ძემან სარეფისამან, ვიდრე ბე-
თანათაიმდე და სხვათა მათ მდიდართა ქალაქისათა პირისპირ ბქესა მას მი-
ფაკდისასა ვიდრე გამოსავალამდე მოსაქცეველისა მის.

31. და საშუვალ ბქესა მას წყალთა გარდამოსაქანელთა დაიპყრეს ქელკა-
ნი და მდიდართა მათ ქალაქისათა.

4

1. და იყო, ვითარცა ესმა სანაბატალს, ვითარმედ ჩუენ ვაშენებთ ზღუ-
დეთა მათ, აღმართებთ გოდლებთა მისთა, ბოროტ-უჩნდა მას და შეძრწუნდა
მის წინაშე, და განრისხებულ იყო ძლიერად. ეკიცხევდა ჰურიასტანსა.

28. ბქესა S. ცხენთასა S. ქვემო აშაზე სწერია: ეკუთვნის დიდს მცხეთის სობო-
როს. ჩყნეს წელსა. 31. და² — S. 1. აღმართებთ+და S.

2. და თქვა წინაშე ძმათა მათ თუსთა: ესე არს ძლიერებაჲ იგი თქუენიო, მამორიელნო, ვითარ ჭურიანი იგი აშენებენ და განაძლიერებენ ქალაქთა მათთა?

3. და ტობის ამანიტელი მოსრულ იყო ხილვად მათდა და ეტყოდა: ნუთუ შე-ვითარ-უძღონ აღშენებად, ანუ შეწირვად საკვერთხთა, ანუ ჰამად შესა-წირავთა მათგან და ადგილსა მას მათსა? და არა მიერ გამოვლენა მელნი, და-არღიენენ ქვანი ზღუდეთა მისთანი? ვთქვათ ჩუენ:

4. ისმინე ჩუენი, უფალო, ღმერთო ჩუენო, რამეთუ ვიქმნენით ჩუენ სა-კიცხელ და შეურაცხ მტერთაგან, და მიაგე ყუედრება მათი თავთა მათთა და მისცენ იგინი საკიცხელად წინაშე წარმტყუენველთა მათთა.

5. და ნუ დაეფარენ უსჯულოებანი მათნი, და ნუცა ცოდვანი მათნი პი-რისაგან შეინსა აღიკოცენ, რამეთუ შეურაცხ-ყოფენ მაშენებელთა.

6. შემდგომად ამისა აღუაშენეთ ზღუდენი იგი, გარემოვავლენით კერძო ზღუდისა მის.

7. რაჟამს ესმა სანაბალატს და ტობიას და არაბიელთა, ამონელთა, ვითარ-მედ მარჯვე იქმნა შენება ზღუდეთა იერუსალემისათა, და ვიწყეთ თუთვეუ-ლად ადგილთა საქმისა მის გამოჩინებად, ბოროტ-უჩნდა წინაშე მათსა.

8. და შეკრბეს ყოველნი ერთბამად მოსლვად და ბრძოლად იერუსალემსა.

9. და ვილოცევდით უფლისა მიმართ ღმრთისა ჩუენისა, დავადგინეთ მკუ-მილაენი ჩუენ ზედა დღისი და ღამე პირისაგან მტერთასა.

10. და თქუეს კაცთა ურიასტანისათა: ვერ შეუძლოთ ესრეთ ბრძოლად და შენებად, არამედ რომელთამე ყონ ბრძოლა შეკუტრვილთა და რომელთამე ყონ შენებაჲ.

11. და თქვეს რომელნი-იგი მაჰირებდეს ჩუენ: არა ვაცნობოთ და არცა ვაუწყოთ მათ, ვიდრე თუთუულად ადგილთაგან თუსთა აღდგენ და მოვიდენ შორის მათსა, და მოესწყვიდნეთ იგინი და დავაყდუნოთ საქმე მათი.

12. და იყო, რაჟამს მოვიდეს ჭურიანი, რომელნი დამკვდრებულ იყვნეს ადგილად, და მეტყოდეს ჩუენ: ნუუკუე გამოვლენ ყოველთა ადგილთაგან ჩუ-ენ ზედა.

13. და დავადგინეთ ქვეალრე ადგილთა მათ უკანა ზღუდესა მას სარ-თულსა ქვეშე და დავადგინენ კაცნი ჭურვილნი და ლახროსანნი და მშულდო-სანნი.

14. და მე აღვდეგი და ვეტყოდე კაცთა მათ, რომელნი განზზადებულნი და განკრძალულნი დგეს, ერისთავთა მათთა და მათცა, რომელნი-იგი ადგილ-ადგელ კუმლივიდენ: ნუ გეშინინ პირისაგან მათისა, მოიკსენეთ ღმერთი ჩუე-ნი დიდი და საშინელი, და ჰბრძვეთ ძმათა თქუენთათუს და ძეთა თქვენთათუს, ცოლთა თქვენთათუს და ასულთა თქუენთათუს და სახლთა თქვენთათუს.

15. და იყო. რაჟამს ესმა მტერთა მათ ჩუენთა. ვითარმედ გულისკმა-ყვა-ვით და განკრძალულნი განვეშზადენით ბრძოლად, განაქარაჲ ღმერთმან ზრახ-ვა მათი და ჩუენ ყოველნი მოვიქეცით შენებად ზღუდისა მის, კაცად-კაცადი საქმედ თუსად.

2. განაძქელებენ S. 3. საკვერთხთა S. 4. ყუძღრება S. 5. უსჯულოებაჲნი S. 6. მისა-
ენება S. 7. იელუსარემისათა S. 8. იელუსარემსა S. 9. კუმლიანი S. 10. ბრძოლა-ყოფის S.
11. თუთუულად S. 12. იყო იყოს S. ნუუკუე sic 13. დავადგინეთ — მეორე „ა“ ჩამატე-
ბულია, „ნე“ ჩამატებულია.

16. და იყო, მიერ დღითგან ზოგნი განწესებულ იყვნეს საქმესა, ზოგნი კურვილნი იყუნეს წინაშე პირსა მტერთასა, და ლახვარი, ფარი და მშულდი კელთა შინა მათთა. და დგიან განმზადებული კაცი თუთოეულად ზოგად ძმისა თვისისა,

17. რომელი-იგი აშენებენ ზღუდესა მას, და არნ უამი, შეეწევინ ძმასა თვისსა და აქუნ ერთითა კელითა საჭურველი თვისი, და ერთითა კელითა მისცემ-და ძმასა თვისსა ქვასა ანუ თივასა.

18. რომელი-იგი აშენებდეს, აქენდა კაცად-კაცადსა ვმალი თვისი წელთა თვისთა და საბარკული ბარკალსა თვისსა და ეგრეთვე აღაშენებდეს ზღუდეთა იერუსალემისათა, რომელნი-იგი ჰბერვიდეს ნესტუსა რქისასა, დგეს მახლობე-ლად მათსა.

19. და ვარქუ კაცთა მათ, რომელნი იყვნეს კურვილად და განმზადებულ და მთავართა მათთა: საქმე ესე დიდ არს და ფართო და ჩუენ განვბნეულ ვართ შენებასა ამის ზღუდისასა და შორს ვართ კაცად-კაციდი ძმისაგან თვისისა.

20. აწ დავადგინეთ აღგილ-აღგილად კაცნი, რომელნილა ჰბერვიდენ ნესტუებსა, რაჟამს გესმეს ვმა ნესტუსა მის რქისა, და მუნ მოკრბენ ყოველნი, და ღმერთი ჩუენი ჰბრძოდის ყოველთა მტერთა ჩუენთა. ჩუენ წილ მარადის.

21. და ზოგნი იგი იქმოდეს და ზოგთა მათ აქუნდა ქური თვისი განმზადებული გამობრწყინებითგან ცისკრით ვიდრე აღმოსლვადმდე ვარსკულაეთა.

22. და ვარქუ კაცთა მათ ერისათა: მოვედით და დავიმკვდროთ შორის ქალაქსა იერუსალემსა. ლამე მკუპილნი დავადგინეთ გარემო ჩუენია, და დღისი ვიქმოდით.

23. და ვდევთ მე და კაცნი იგი, რომელნი გარემო ჩემსა მცვიდეს მე, და არავინ ჩუენგანი განიცარცვის, და არცა საჭურველი განჰყუნის.

5.

1. და იყო დაღადებამ დიდი ერისა მათისა და ცოლებისა მათისა, კაცისა ძმისა მიმართ თვისისა.

2. და თქვიან: ძეთა ჩუენთათვის და ასულთა ჩუენთათვის, რომელთა მოაკლდა საზრდელი, და მივიდეთ და ვიყიდოთ და ვკამოთ.

3. და რომელნიმე იტყოდეს: ყანა ჩუენი და ვენაჯი ჩუენი და სახლნი და-უსხნეთ წინდად, და მოვილოთ იფქლი.

4. და იყვნეს, რომელნიმე იტყოდეს: მივსცეთ მონაგები ჩუენი და მოვილოთ თქროდ და ვეცხლი, და მივსცეთ ხარკად მეფესა.

5. და აწ, ვითარცა ვორცნი ძმათა ჩუენთანი, არიან ვორცნი ჩუენნი და, ვითარცა შევილნი მათნი, შევილნი ჩუენნი, და აწ რასა მივსცენით ჩუენ ძენი ჩუენნი მონებად და ასულნი ჩუენნი წარვიდეს მძლავრებით და არა არს კელთა შინა ჩუენთა. ძალი, რომლითამცა ვიცხნენით ივინი.

16. თუთოეულად S. 17. აშენებენ S. არიან S. შეეწევინ S. 18. აღშენებდეს S. იერუსალემისათა S. 19. განმზადებულ — და S. შენებაჲსა S. 20. რომელნილა S. ნესტუებსა. 22. იერუსალემსა S. კუპილი S. 23. ვდევთ S. ჩემგანი S. 2. მივედეთ S. 3. სახლნი — S. იფქლი — და S. 5. რწლითამცა S. ივინი იგი S.

6. და შეეწუხენ მე ფრიად, რაჟამს მესმა ლაღადებაჲ მათი და სიტყუაჲ მათი.

7. განვიზრახევი გონებასა ჩემსა და ვიწყე ლაღვად პატიოსანთა მათ მიმართ და მთავართა მათთა და ვარქუ მათ: თქუენ ხართ, რომელნი მოკლდით ხარკსა ძმათაგან თქუენთა და უბრძანე მათ ყოფად კრებულ დიდად.

8. და ვეტყოდე მათ: ჩუენ ვიკსნეთ ძმანი ჩუენნი ურიანი, რომელნი-იგი განყიდნეს წარმართთა შორის, რომელი ჩუენ ვერა გულისხმა-ვყავით, და თქუენ განყიდნით იგინი. და დადუმნეს და ვერა რა მომიგეს.

9. და ვთქუე: არა კეთილ არს საქმე ეგე, რომელსა თქუენ იქმთ, რამეთუ არა გემინის თქუენ ღმრთისა, და ამისთვის ვერ განვერენით ჩუენ ყუედრები-საგან წარმართთა და მტერთა ჩუენთასა.

10. და ვარქუ ძმათა ჩემთა და მეცნიერთა: თქუენცა გეტყუ, მივსცეთ ვეცხლი და ნაყოფი ჩუენი სავსრად, რომელსა ითხოვენ ხარკისმომკდელნი იგი.

11. და ვიკსნეთ დღეს არენი და ვენაჯნი და ზეთისხილოვანნი და ნერგნი მაგათნი ვეცხლითა ჩუენითა, და იყიდონ იფქლი და ღვინო და ზეთი და მართან მაგათ.

12. და პრქუეს მთავართა მათ და სხუათა მათცა დიდ-დღითა: მოვაქციოთ მუწეე მათგან, არა მოვიღოთ და ეგრეთვე ვყოთ ყოველმან, ვითარცა-იგი გვბრძანე. და მოუწოდე მღღელთა მათ და ვაფიცენ იგინი ამას სიტყუასა.

13. და საბლარდელი იგი ჩემი განვეყარე მაგრიად და ვთქუე: ესრეთ დაყარენ ღმერთმან ყოველი კაცი, რომელმან არა აღასრულნეს სიტყუანი ესე, ცხოვრებისაგან თვისისა და აღგილისაგან თვისისა, ესრეთ დაყრილ და დაცვენებულ იყავენ ცხოვრებისაგან თვისისა. და თქუა ყოველმან ერმან კრებულისამან: ამენ. და აკურთხეს უფალი. ყვეს და აღასრულეს ყოველმან კრებულმან სიტყუაჲ ესე.

14. და მიერ დღითგან, ვინათგან უბრძანე, რათა არა იყუნენ იგინი მთავრად იუდასა ზედა, მეოცით წლითგან ვიდრე მეოცდაათ წლადმდე, მეორედ არტაშეს მეფისა ათორმეტ წელ, და მე და ძმანი ჩემნი ვიყვენით მთავრად, მძლავრობით ჩუენ არავისი ვჰამეთ და არცა ვსუთ.

15. და რომელნი-იგი ჰმძლავრობდეს პირველად და დაამძიმეს მათ. და მოუდეს პური და ღვინო და სხუაჲ ყოველი, ვეცხლი ორმეოცი დიდრაქმა, მიუღე უფალთა თვისთა და განვაყენენ იგინი მთავარობისა მისგან ერისასა და შე არა იყევა მათებრ შიშისა მისთვის ღმრთისა.

16. და განმარკვებულ იყო საქმე იგი ზღუდისა მის, და არავისი ვჰმძლავრე და მოუდე რა, ანუ ვენაჯი, გინა თუ სხუა რა, და ყოველნივე იყუნენ დაყუდებულ საქმესა ზედა ზღუდისასა.

17. და ას ოდენ კაც ურიათგანი და სხუანი, რომელნი-იგი მოვიდოდეს წარმართთაგანნი ჩუენდა, რომელნი იყუნეს გარემოს ჩუენსა, შე მოვეყვანნა და დავირთნი პურსა ჩემსა.

18. და მეყვის დღეს ერთი ქუჟარაკი და ექუსი ცხოვარი რჩეული და ერთი წელიწადეული კრავი, ესე იყო დღისა ჩემისა როჳიკი და შუა ვყვი ათი

7. ჩემსა| ჩუენსა S. 9. ყუედრებისგან S. 11. მაგათი S. 12. პრქუას S. სიტყუაჲსა S. ~ ვითარცა-იგი ყოველმან S. 13. საბლარდენი S. 16. იყო| იყოს S. ემძლავრეთ S. დაყუდნებულ S. 17. სხუანი S.

დღე და ურიდად ვსმინდი ღვინოსა, და არავისი მოვილი მძლავრებით პური, ანუ ღვინო ყოველთაგან, რამეთუ უწყოდე, ვითარმედ მძიმე იყო საქმე იგი ერისა მის.

19. მომიქსენენ მე ღმერთმან კეთილსა შინა, ვითარცა-იგი ვყავ მე ყოველსა მის ერისათს.

6

1. და იყო, ვითარცა ესმა სანაბალატს და ტობიას და ქუეყანასა მას არაბელთასა და სხუთაცა მრავალთა მტერთა ჩუენთა, ვითარმედ აღვაშენეთ ზღუდე, და არა დაშთა მათ თანა ძალი, და მუნ ოდეს ბჭეები არღარა განღებულ იყო.

2. და მოავლინეს სანაბალატ და გესამ და მრქუეს: მოვედ და შევეკრებთ ერთად დაბნეხსა მას ველისა მის ონასასა. და მათ ეგულებოდა ძვრის-ზრახვა ჩემ ზედა.

3. და მიუვლინენ მათ მოციქულნი და ვარქუ მათ: საქმესა ამას, რომელსა ვიქმ შე დიდი არს და არა მცალს მე შთასლვად თქუენდა, რათა არა შუა გამოკდეს საქმე ესე, რაჟამს აღვასრულო საქმე ესე, მაშინ შთავიდე თქუენდა.

4. და მოავლინეს ჩემდა მრავალგზის და მე იგივე სიტყუად მიუგე მათ.

5. და მოავლინა ჩემდა სანაბალატ ყრმა თუსი და აქუნდა კელთა მისთა წიგნი უბეჭდელი,

6. რომელსა წერილ იყო ესრეთ: ყოველთა წარმართთა მესმა, ვითარმედ შენ და ურიათა გეგულების განდგომად მეფისაგან და მისთვის აშენებ ზღუდეთა მაგათ და განაძნელებ გოდოლთა მაგისთა, რამეთუ გეგულების შენ მეფობად.

7. და ამისთვის დაიდგინენ შენდა წინაწარმეტყუელნი, რამეთუ გეგულების დაჯდომად იერუსალმს და მეფეებად ურიასტანს ზედა, აწ ნუუკუე მიუთხრან სიტყუად ესე მეფესა: მოვედ და ამისთვის ორთა ვიზრახოთ ერთად.

8. და მივავლინენ მისა და ვარქუ: არავისგან არს სიტყუად ეგე, რომელსა შენ იტყუ, არამედ შენ თვთ გულისაგან შენისა იტყუ მაგას.

9. რამეთუ ყოველივე გვაშინებდ ჩუენ და იტყვან: დაშთომილ იყუნედ კელნი მათნი და არა აღასრულონ საქმე მათი, და აწ განვაძლიერენ კელნი ჩემნი, ვიდრემდის აღვასრულონ საქმე ესე სრულიად.

10. და მე შევედ სახლსა სემიასასა, ძისა ედალასასა, ძისა მეტაბელისასა, და იგი იყო დადუმებულ სახლსა შინა თუსსა და მრქუა მე: შევეკრებთ სახლსა უფლისასა და შევევდრნეთ მას შინა და დავეკრძალნეთ ბჭენი მისნი, ნუუკუე მოვიდენ მტერნი ჩუენნი ღამე. და მოგუკლან ჩუენ.

11. და ვთქუ მე: ვინ არს იგი კაცი, რომლისაგან ვივლტოდი მე, ანუ ვინ არს კაცი ჩემებრი, რომელი შევიდის სახლსა უფლისასა და განერეს იგი?

12. და გულისხმა-ვყავ, რამეთუ არა იყო ღმრთისაგან მოვლინებულ, არცა იყო სიტყუად წინაწარმეტყუელისა ჩემთვის.

13. და ტობიას და სანაბალატს მონადეს სასყიდლით ერი მრავალი ჩემ-
თვს, რათამცა შევიშინე და შევედ სახლსა უფლისასა და ცკოდო, რათამცა და-
მღვეს ჩემ ზედა სახელი ბოროტი.

14. მომიხსენოს მე უფალმან ზაკვსათვს ტობისა და სანაბალატისა, რო-
მელთა ზრახეს ჩემთვის ძვრი და აწვევდეს სიცრუით წინაწარმეტყუელებად,
რათა შემაშინოს და შემადრწუნოს მე.

15. და აღესრულა ზღუდე იგი ოცდამეხუთესა თთუესა მის ელუასა და
ერგასისდოორ დღე.

16. და იყო, ვითარცა ესმა ყოველთა მათ მტერთა ჩუენთა, შეძრწუნდეს
ყოველნი წარმართნი, რომელნი გარემოს იყუნეს ჩუენსა, და დაეცა მათ ზე-
და ზარი და შიში ფრიად და გულისხმა-ყვეს, რამეთუ ღმრთისაგან იყო აღ-
სრულება საქმისა მის ჩუენისა.

17. და მათ დღეთა შინა დიდითა პატივითა მიუძღუანეს ურიათა მათ წი-
გნი ტობის, და ტობი მოვიდა მათა.

18. რამეთუ იყუნეს მეცნიერ ურთიერთას და იყო იგი სიძე სენეკენასი,
ძისა იერესა, და იონათან, ძემან მისმან, შეიერთო ცოლად ასული მესოლამისა,
ძისა ბარაქოსი.

19. და სიტყუანი მისნი იყუხეს, რომელთა მოიღიან ჩემდა და ჩემი სი-
ტყუაჲ მიუთხრიან მას, და წიგნი მრავალი მოწერის, რათამცა შემაშინა მე.

7

1. *და იყო. რაჯამს აღაშენა ზღუდე იგი, აღემარტენ ბჳენი მისნი, და დად-
გეს მექარენი და შემასხმელნი ფსალმუნთანი და ლევიტელნი იგი.

2. და ვამცენ ანანიას და ძმათა ჩემთა — ანანია მთაყარი ზედა იერუსა-
ლემისა. რამეთუ იგი იყო კაცი ჳეშმარიტი, მოშიში ღმრთისაგან მრავალთა
უფროს.

3. და ვარქუ მას: ნუ განაღებ აღრე ბჳეთა იერუსალემისათა: ვიდრე აღ-
მოსლვადმდე მზისა და ვიდრე ყოველთა ელჳძისლა, დაჯშნედ ბჳენი იგი კლი-
ტითა, დაკრძალნედ იგინი და დადგედ მჳუმილაენი ბჳეთა თანა მჳკდრთა იე-
რუსალემისათა, კაცი საჳუმილაესა თვისსა, კაცი თუთეულად სახლსა თვისსა.

4. რამეთუ ჳალაქი ესე დიდ არს და ფართო, და ერი მცირედ არს მას ში-
ნა, და არა ყოველი ტაძარი აღშენებულ არს.

5. და შთააგდო ღმერთმან გულსა ჩემსა, და შეეკრიბენ პატიოსანნი იგი
და მთავარნი და ერი იგი ყოველნი შესაკრებელსა ერთსა და ვპოვე წიგნი
ერთი ნათესაეთა რიცხჳ, რომელნი გამოსრულ იყვნეს პირველ ტყუეობისაგან,
და იყო მას შინა წერილი ესრეთ:

6. **ესე არიან შვილნი, რომელნი გამოვიდეს ტყუეობისაგან, რომელნი
ახემ-ყუნა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბილონელმან, და მოიქცეს იერუსალ-
ემდ და ურიასტანად კაცი ჳალაქად თვსად,

14. სიტრუთ S. წინაწარმეტყუელებად S. 15. თთუესა S. 17. დიდთა S. პატივთა S.
მიუძღუნეს S. 2. იქლმისა S. 3. იქლმისათა S. იქლმისათა S. 5. ტყუშბისგან S. 6. ტყუ-
შბისგან S. იქლმდ S.

* ზირქ. 49. გ. 15. ** 1 ეზრა 2. ა. 1.

7. რომელნი მოვიდეს ზორაბაბელის თანა და იისუს და ნეემიას თანა, აზარინისა და ელშეა, ნაემანი, მარდოქე, ბაჰალასან, მარასფარათ, ეზრა, ბაუიგეა. ნაუმ, ბაანა, მაფარ-კაცი ერისა ისრაჴლისანი.
8. ძენი ფოროსისნი: ორათას ასსამეოცდაათორმეტ.
9. ძენი საფატისნი: სამასსამეოცდაათორმეტ.
10. ძენი ერასისნი: ექუსასერგასისდაორი.
11. ძენი ფთამოაბისნი, ძეთა მათ იუსასთა და იოაბისთა: ორ ათას ორასდაათურამეტ.
12. ძენი ელამისნი: ათას ორასერგასისდაოთხი.
13. ძენი ზათურისნი: რვაასორმეოცდახუთი.
14. ძენი ზაქაისნი: შვიდასსამეოც.
15. ძენი ბანუვასნი: ექუსასორმეოცდარვა.
16. ძენი. ბიბეისნი: ექუსასორმეოცდარვა.
17. ძენი აზისნი: ორ ათას სამასოცდაორი.
18. ძენი აღონიკამისნი: ექუსასერგასისდაშვიდი.
19. ძენი ბაზუევისნი: ორ ათას სამეოცდაშვიდი.
20. ძენი აღინასნი: ექუსასერგასისდაოთხ.
21. ძენი ატტერისნი, ძენი ეზუკიასნი: ოთმეოცდაათურამეტ.
22. ძენი ასუმისნი: სამასოცდარვა.
23. ძენი ბეასისნი: სამასოცდაოთხნი.
24. ძენი არიბისნი: ასათორმეტ.
25. ძენი გაბონისნი: ოთხმეოცდაათხუთმეტი.
27. ძენი ბეთლემისნი: ასოცდასამი. ძენი ლეფუტანისნი: ერგასისდაექუსი.
28. ძენი ანათოთისნი: ასოცდარვა კაცი, ბეთაზმასნი: ორმეოცდაორი.
29. კაცი კარიათირიმიისნი, ქაფირა და ბეროთ: რვაასორმეოცდასამი.
30. კაცი არამისნი და გაბაისნი: ექუსასოცდაერთი.
31. კაცი მააქემარისნი: ასოცდაორი.
32. კაცი ბეთელისნი და არაისნი ასოცდასამი.
33. კაცი ნაბლამსნი: ასერგასისდაორი. კაცი მაკებოისნი: ასერგასისდაექუსი.
34. კაცი ელამისნი: ათას ორასერგასისდაოთხ.
35. ძენი ერამისნი: სამასდაოც.
36. ძენი იერიქოვისნი: სამასორმეოცდახუთი.
37. ძენი ლოდისნი აღიდ და ანონ: შუდასოცდასამი.
38. ძენი ანონისნი: სამ ათას ასოცდაათი.
39. და მლდელნი იგი ძენი ოვიდასნი და სახლისა მის ისოსი: ცხრაასსამეოცდაათცამეტ.
40. ძენი ემეირისნი: ათასის ერგასისდაორი.
41. ძენი ფასეურისნი: ათას ორასორმეოცდაშვიდი.
42. ძენი ერამისნი: ათას და ათჩუდმეტ: და ლევიტელნი იგი:
43. ძენი ისუფსნი, კადიმელ, ძეთა მათგან.
44. უდადისთა: სამეოცდაათორმეტი და შემასხმელნი იგი ფსალმუნთანი.
45. ძენი ასაფისი: ასორმეოცდარვა.

46. და მეკარენი იგი ძენი ელომასანი, ძენი ატტერისნი, ძენი ტემეონისნი, ძენი ავუბისნი, ძენი ატიტასნი, ძენი საბეისნი: ასოცდაათრვაამეტნი.

47. და ნათანიმელნი იგი: ძენი სილაასნი და ძენი ასაფისნი, ძენი ტაბაო-
ოისნი.

48. ძენი სარიასნი, ძენი სიასანი, ძენი ფასნისნი, ძენი ლაბანისნი, ძენი ალაბასნი, ძენი აკუდისნი, ძენი ოტასნი, ძენი ვეტარისნი, ძენი აგაბისნი, ძენი სელემისნი.

49. ძენი ანანისნი, ძენი გადელისნი, ძენი გაარისნი.

50. ძენი რეასნი, ძენი ჰარსონისნი, ძენი ნეკოდაისნი.

51. ძენი გეეზაბისნი, ძენი ოზიასნი, ძენი ფისუისნი.

52. ძენი ბესეისნი, ძენი მეიონომისნი, ძენი ნეფოაასნი.

53. ძენი ბაბუელისნი, ძენი აქეფასნი, ძენი არურისნი.

54. ძენი ასალოთისნი, ძენი მედადისნი, ძენი ადასანისნი.

55. ძენი ბარკუსესნი, ძენი სისარისნი, ძენი თემანისნი.

56. ძენი ნესიასნი, ძენი სარიფოსნი.

57. ძენი მონათა მათ სოლომონისანი: ძენი სუტისნი, ძენი საფარათისნი, ძენი ფერედანსნი.

58. ძენი იეალესნი, ძენი დორკონისნი, ძენი გადელისნი.

59. ძენი საფატიასნი, ძენი ეტემიისნი, ძენი ფაქარატისნი, ძენი საზაიმის-
ნი, ძენი ლეიმისნი.

60. ყოველნი ნათანიმელნი და ძენი მონათა მათ სოლომონისანი: სამას-
ოთხმეოცდაათორმეტ.

61. და ესენი იყუნეს, რომელნი გამოვიდეს თელმელეკით: თელასარა, ქე-
რობე, ეროკ, ემერ და ვერ უძღეს თხრობად სახლი მამათა თუსთა, ვერცაღა
ნათესავისა თუსისათუს, ისრაჴლისაგანნი იყუნეს.

62. ძენი დალაიასნი, ძენი ბუვასნი, ძენი ტობაისნი, ძენი ნეკუდასნი ექუ-
სასორმეოცდარორი.

63. და მღდელთა მათგანნი: ძენი ებეასნი, ძენი აკუმისნი, ძენი ელისას-
ნი, რამეთუ მოიყვანა ცოლი ასულთა მათგან ბერზელის გალადიტელისათა და
სახელ-ედვა სახელისაებრ მისისა.

64. ამათ მოიძიეს აღწერად ნათესავთა რიცხუსა მათისა და არა იპოვა, გა-
ნიყენნეს მღდელთა მათგან.

65. და ჰრქუა მათ ათერსასთა: ნუ ჰამედ იგინი სიწმიდისა მისგან წმიდა-
თასა, ვიდრემდის აღდგეს მღდელი და განანათლნეს იგინი განცხადებულად.

66. და იყო ყოველი იგი ერი კრებულისა მის ოთხი ბევრი ორ ათას და
სამეოც.

67. გარნა მონანი და მკეველნი მათნი, რომელნი იყუნეს შუდ ათას სამას-
ოცდაჩუდმეტი, რომელნი იყუნეს შემსხმელნი ფსალმუნთანი, მამანი და დედა-
ნი ორასორმეოცდახუთი.

68. და ცხენები — შუდასოცდაათექუსმეტ და ჯორები მათი — ორასორ-
მეოცდახუთი.

69. აქლემები მათი — ოთხასოცდაათხუთმეტი და ვირები მათი — ექუსი
ათას შუდასოც.

70. და მფლობელთა მათ მამათმთავართაებრ მათ მისცეს საქმესა მას და
25. მცხეთური ხელნაწერი

ათერსათა მისცა ფასი ოქროსა ათასოდენ, პინაკები — ერგასის და კვართი სა-
მლდელი — ოცდაათ.

71. მფლობელთა მათ მამათმთავართა მისცეს ფასი საქმარად ოქრო ორი
ბერი, ვეცხლი ბერი, ქანქარი — ორ ათას ორასი.

72. და სახლმან მან ერმან მისცეს ორი ბერი ღრაკანი, და ქურქელი ვე-
ცხლისა ორ ათას ოდენ და კვართები სამლდელი სამეოცდაშუდი.

73. და სხდეს მლდელნი იგი ლევიტელნი და მეკარენი და შემასხმელნი
ფსალმუნთანი და ერისაგანნი იგი და ნათანელნი იგი და ყოველი ისრაშლი
ქალაქებსა თუსსა.

8

1. და შეკრბა ყოველი იგი ერი. ვითარცა ერთი კაცი, უპაკარაკსა მას წი-
ნაშე ბქესა მას წყალთასა და ჰრქუეს ეზრას, მწერალსა მას სჯულისასა, რათამ-
ცა მოილო სჯული იგი მოსესი, რომელ-იგი ბრძანა უფალმან ღმერთმან ისრა-
შლისამან.

2. და მოილო ეზრა მლდელმან სჯული იგი წინაშე კრებულისა მის, სადა-
იგი შეკრებილ იყუნეს მამანი და დედანი და ყოველივე, რომელი უნდა სმენი-
სა თთუსთავსა მას მეშუდისა მის თთუსასა.

3. იწყო და უკითხვიდა მათ ცისკრითგან, რაჟამს აღმობრწყინდის ჰზე ვი-
დრე ექუს ჟამამდე, წინაშე მამათა და დედათა, და გულისხმა-ყოფდეს ყო-
ველნი და ყური მიუბყრეს ყოველმან ერმან სმენად წიგნსა მას სჯულისა.

4. და დგა ეზრა მლდელი და მწერალი ზედა ბომონსა ძელისასა, და დგეს
მის თანა მატათიას და საშუას, ანანიას და ურიას, ქელკია და მასია მარჯუე-
ნით მისა და მარცხენით მისა — ფადია და მისაელ, მელქია და ასამ, და საბა-
ნა, ზაქარია და მოსულამ.

5. და რაჟამს განყუნა ეზრა წიგნი იგი წინაშე ყოვლისა კრებულისა მის,
რამეთუ იყო იგი ზედამდგომელ ყოვლისა მის ერისა. და იყო, ვითარცა განყუნა
წიგნი იგი, და დადგა ერი იგი მის წინაშე,

6. და აკურთხა ეზრა უფალი ღმერთი დიდი და თქუა ყოველმან ერმან:
იყავნ, იყავნ! და აღიბყრნეს კელნი მათნი ზეცად და დამხედ თაყუანი-სცეს
უფალსა ღმერთსა პირსა თუსსა ზედა ქუეყანასა.

7. და ისუ და ბანეას და სარაბა, იამინ, აკუფ, სეფრაიმ, ოდა, მასსა, ელი-
ტა, აზარია, იოსაფეთ, ანან, ფალაია და ლევიტელნი დაადუმებდენ კრებულთა
სმენად შჯულისათუსს. და ერი იგი დგა თუსად.

8. და წიგნი შჯულისა ღმერთისა განმარტებით და საჩინოდ აღმოიკითხეს,
რათა გულისხმა-ყონ სიტყუამ იგი და სცნან.

9. და თქუა ნემები, რომელ არს ათერსათა, და ეზრა მლდელმან და მწე-
რალმან სჯულისამან და ლევიტელნი იგი, რომელნი გულისხმა-უყოფდეს ერსა
მას.

10. და თქუეს ყოველმან ერმან: დღე ესე დღე წმიდა არს უფლისა-
ღმრთისა ჩუენისა, ნუ იგლოვთ, ნუცა სტირით, რამეთუ ტირიოდა ერი იგი, რა-
ჟამს ესმოდა სიტყუა იგი სჯულისა უფლისა და ჰრქუეს მათ: წარვედით და ჰა-
წეთ და სუთ სიბოხე თქუენი და სიტკბობეა თქუენ თანა და მიუძღუანეთ ნა-

წილნი მათ, რომელთაცა არა აქუნდეს, რამეთუ დღე ესე წმიდა არს უფლისა ღმრთისა ჩუენისა, აწ განძლიერდით და ნუ შეაწუხებთ მათ.

11. და ლევიტელნი იგი დაადუმებდეს ერსა მას და ეტყოდეს ღუმენით და ნუ შესწუხდებით, რამეთუ დღე ესე წმიდა არს.

12. და წარვიდა ერი იგი ჰამად და სუჲად და მიუძღუანეს, რომელთა-იგი არა აქუნდა ნაწილი მათი და ყვეს სიხარული დიდი, რამეთუ გულისხმა-ყვეს სიტყუანი იგი სჯულისანი, რომელ აღმოუკითხა მათ.

13. და დღესა მას მეორესა, შეკრბეს მფლობელნი იგი და მამათმთავარნი ყოვლისა მის ერისა, მღღელნი იგი ლევიტელნი, ეზრა მწერალისა სჯულისასა, რაჲთა მეცნიერ იქმნან და ისწაონ მისგან ყოველი იგი სიტყუა სჯულისა.

14. და პოვეს დაწერილი იგი სჯულსა მას შინა, რამეთუ იყო ბრძანებულ უფლისა ღმრთისა მიერ მოსესა, ვითარ წეს არს დამკვდრებად ძეთა მათ ისრა-მლისათა დღესასწაულსა მას ტალავრობისასა მეშუდისა მის თთვისასა.

15. ვითარსახედცა მოასწავებდეს ნესტუთა მით ყოველთა მათ ქალაქ-თა და იერუსალჲმსა შინა. და ჰრქუა ეზრა: აღვედით მთად და მოიღეთ ფურ-ცელი ზეთისხისა და ფურცელი ხისა ძელქვისა და ფურცელი მურტისა საკუ-მეველთა და ფურცელი ფინიკისა და ფურცელი ბროწყულისა, და იქმნეთ თქუენ ტალავრები მსგავსად წერილისა შავის.

16. და განვიდა ერი იგი და მოიღეს და იქმნა კაცად-კაცადმან ეზოსა ში-ნა თუსსა და ეზოსა სახლისა ღმრთისა თუსისასა და ურაკაპარაკთა ქალაქისათა ვიდრე ბჳემდე ეფრემისა.

17. და იქმნეს ტალავრები ყოველმან ერმან კრებულისამან, რომელნი მო-ქცეულ იყუნეს ტყუეობისაგან მათისა და დასხდეს ტალავართა მათ შინა ყო-ველნი იგი, რამეთუ არა სადა ყვეს ძეთა ისრაჲლისათა ვიდრე დღემდე ისო ძისა ნავესთა, და იყო სიხარული დიდი ფრიად.

18. და იკითხავნ იგი წიგნებსა სჯულისა ღმრთისასა დღითი დღედ, დღით ზირველითგან ვიდრე დღემდე მეშუდისა მის, და ყვეს დღესასწაული შუდ დღე, და დღესა მერვესა დაასრულეს მსგავსად სჯულისა.

9

1. ოცდამეოთხესა მის თთვისასა შეკრბეს ძენი ისრაჲლისანი და იწყეს მარხვად და შთაიცივეს ძაძა და გარდაისხეს ნაცარი თავსა თუსსა.

2. და ვანეშორნეს ძენი ისრაჲლისანი ყოველთა ძეთა მათგან უცხოთეს-ლათასა და ლხინება-ყვეს ცოდვათა მათთათუს.

3. დადგეს ზედა წესთა თუსთა და იკითხვიდა ეზრა წიგნთა სჯულისა უფლისა ღმრთისათა და თაყუანი-სცა ყოველმან ერმან უფალსა ღმერთსა თუსსა.

4. დადგეს ადგილსა მალალსა ლევიტელნი იგი და ისუ ისუდეკიანნი და ძენი იგი კადიმელისნი: საჳანია, ძე სარაბიასი, ძენი ანანიასნი და ლალა-ყვეს ჳმითა დღითა უფლისა მიმართ ღმერთისა თუსსა.

11. წმიდა S. 12. სიტყუანი S. 15. ი-მ-მ-სა S. 17. ტყუობისაგან S. დღემდე S. 3. იკითხდა S.

5. და ჰრქუეს ლევიტელთა მათ და ისუ და კადიმელ: ძმანო, აღდგით და აქეთ უფალი ღმერთი ჩუენი უკუნისამდე და უკუნითი უკუნისამდე იყავნ ქებულ დიდებაჲ უფლისა და აღმადღინ ქებაჲ მისი და დიდებაჲ (და იწყო ეზრა კურთხევად უფლისა ღმერთისა და თქუა):

6. შენ ხარ თავადი იგივე უფალი ღმერთი მხოლო, შენ შექმენ ცა და ცანი ცათანი და ყოველივე წესი მათი, ქუეყანასა, და რა არს ყოველი მას ზედა, ზღუად და ყოველივე რა არს მას შინა. და შენ აცხოვნებ ყოველსა და შენ თაყუანის-გცემენ ერნი ზეცათანი, შენ გაქებენ ცანი ცათანი,

7. რამეთუ შენ მხოლო ხარ უფალი ღმერთი ჩუენი, შენ გამოირჩიე აბრაჲ *და გამოიყვანე იგი ქუეყანისა მისგან ქალდეველთასა, და უწოდე მას სახელი აბრაჲჲ.

8. და ჰპოე გული მისი რწმუნებულ შენ წინაშე და დასდევ მის თანა აღთქმა მიცემად მისა ქუეყანა იგი ქანანელთა, და ქეტელთა, და ფერეზელთა, და იაბუსელთა, და გერგესელთა, და ეველთა, და ამორეველთა, და ნათესავისა მის, რომელთა მიეც უკუე და დაამტკიცენ სიტყუანი შენნი, რამეთუ მართალ ხარ შენ

9. და იხილე ჳირი იგი მამათა მათ ჩუენთა ეგუპტეს შინა და შეგესმა დაღაღებასა მათსა ზედა ზღუასა მას მეწამულსა.

10. და ჰყავ მათ თანა სასწაული ეგუპტეს ფარაოს ზედა ყოველთა მონათა მისთა და ყოველსა ერსა მის ქუეყანისასა და გულისხმა-ყავ; ვითარმედ განლაღნა იგი ერსა შენსა ზედა და განადიდეს სახელი შენი მოდღენდელად დღემდე.

11. და ზღუად იგი მეწამული განაპე წინაშე მათსა და განვლეს შორის ზღუასა, ვითარცა კმელსა და მტერნი და მდევარნი მათნი დაანთქენ უფსკრულთა შინა, ვითარცა ლოდი წყალთა შინა მრავალთა.

12. და სუეტითა ღრუბლისათა უძღორა მათ დღისი და ღამე სუეტითა ცეცხლისათა, რაჲვით განანათლებდა გზათა მათთა, რომელსაც ვიღოდეს.

13. და მათსა მას სინასა გარდამოკედ და ეტყოდე მათ ზეცით და მოსცენ მათ განკითხვანი სიმართლისა შენისანი და შჯული ჳეშმარიტი და ბრძანებანი და მცნებანი კეთილნი.

14. და შაბათნი შენნი წმიდანი ამცნობენ მათ, და მცნებანი და ბრძანებანი და სჯული მოეც მათ კელითა მოსუსითა, მონისა შენისათა.

15. და ჰური ზეცით გარდამო მოეც მათ საზრდელად და წყალი გარდამოდინე კლდისა მისგან და ასუ მათ და არქუ მათ შესლვად და დამკვდრებად ქუეყანასა მას, რომლისათეს აღიღე კელი შენი მიცემად.

16. და თვთ მამანი ჩუენნი უსჯულო იქმნეს და განლაღნეს და განიფიცხნეს ქედნი მათნი და არა მიხედეს შჯულსა შენსა და მირიდეს თუალნი შჯულსა შენსა.

17. და არა მოიხსენეს საკვრველებანი შენნი, რომელ ჰყვენ შენ მათ თანა, არამედ განიფიცხნეს ქედნი მათნი და ზურგნი მათნი გარეშეგაქციეს და ინებეს მოქცევად და მონებად მუნვე ეგუპტესა შინა, არამედ შენ, უფალო ღმერთ-

7. გამოიყვანე იგი — „იგი“ ჩამატებულია. 9. ზღუასა S. 12. სუეტითა S. სუეტითა? S. 14. ამცნობენ S. 15. დამკვდრებად S.

* დ. ბ. ბ. 11. დ. 31.

თო ჩუენო, სახიერ ხარ და სულგრძელ და დიდად მოწყალე. ქველისმოქმედ და არა სრულიად განიშორენ იგინი.

16. ლა მერჟე იქმნეს თავისა მათისა კბო იგი გამობერვით და თქუეს: ესე არიან ღმერთნი, რომელთა გამოგუყვანნეს ჩუენ ქუეყანით ეგვიპტით. და ყვეს დიდ-დიდი რისხვა.

19. შენ მრავლითა წყალობითა და მოწყალებითა შენითა არა დაუტევენ, არცა განაზნიენ იგინი უდაბნოსა მას შინა *და სუეტი იგი ღრუბლისა არა განაშორე მათგან, რომელი-იგი უძლოდა მათ დღისი და სუეტი იგი ცეცხლისა, რომელ განანათლებდა მათ ღამე გზითა მათითა, რომელთა ვილოდეს.

20. და სული შენი სახიერი, წმიდაჲ მიეც მათ, რათამცა გულისხმა-ყვეს სჯული შენი და მანანა იგი არა განაშორე პირისაგან მათისა და ასუ მათ წყალი წყურჩელისა კლდისაგან.

21. და ორმოც წელ ავლინენ იგინი უდაბნოსა მას ზედა. სამოსელი მათი არა დაძველდა და კმალი მათი არა განყვდა.

22. და დასცენ წინაშე მათსა მეფენი და ერნი და განიყუნეს ქუეყანა იგი მათი სამკვდრებელად — ქუეყანა იგი სეონ მეფისა ესებონელთასა და ქუეყანა ოგ მეფისა ბასანისა.

23. ძენი მათნი განამრავლენ, ვითარცა ვარსკულაენი ცისანი და მოიყვანენ იგინი ქუეყანასა მას, რომელი-იგი აღუთქუ მამათა მათთა და დაიმკვდრეს ესე.

24. და შემუსრენ მათ წინაშე მკვდარი იგი ქუეყანისა მის ქანანელთასა და მიეც იგინი კელთა მათთა და მეფენი მათნი და ერნი მის ქუეყანისანი და ყვეს მათ, რა-იგი უნდა მსგავსად ნებისა მათისა და კადნიერებისა თვისისა.

25. და აღიზუნეს ქალაქნი მათნი მაღალნი და პოხილნი. და დაიმკვდრენ საზლნი სავესენი ყოვლითა კეთილითა, ჭურღმულეი აღმოკეთილები და ვენაკები განგებულეი და ზეთისხილოვანეი და ყოველი ხე ნაყოფიერი კეთილი საკმელად და განსაძლებელად მათად ჰამეს, და განძღეს და განსუქნეს და ფუფუნებულ იქმნეს საშეებელთა შინა მათთა დიდ-დიდთა, რომელ შენ მიეც მათ.

26. და განეშორნეს და განგეყუნეს შენგან და უკუნდგეს სჯულისა შენისაგან და წინასწარმეტყუელნი შენნი მოსწყდნენ, რომელნი უქადაგებდეს მათ მოქცევად შენდა მიმართ, და ყვეს გულისწყრომა დიდი შენ წინაშე.

27. და მისცენ იგინი კელთა მაჭირებელთა მათთასა და აჭირებდეს მათ დიდ-დიდად და მაშინ ღალად-ყვეს შენდა მიმართ ეამსა მას პირისა მათისასა და შენ ზეცით გესმა მათი და მრავლითა მოწყალებითა და წყალობითა შენითა იქსნენ იგინი და გამოიყვანენ იგინი კელთაგან მღევართა მათთასა.

28. და რაჟამს განისუენეს, მერმე ყვესვე შენ წინაშე უკეთურება, მისცენ იგინი კელთა მტერთა მათთასა, და ძვრსა შეაჩუენებდეს მათ და მერმეცა ღალადებდეს და შენ ზეცით გესმა მათი და იქსნენ იგინი მრავლითა წყალობითა შენითა.

18. თქუას S. 19. სუტტი S. სუტტიS. 21. განკაფდა S. 22. განიყუნეს S. 25. აღმოკეთილები S. 27. იქსნენ S. 28. განისუენეს S. შეაჩუენებდეს S.

* გამსლ. 13. დ. 22.

29. და მერმე დასდევ წამება მათ თანა, რათამცა მოიქცეს სჯულსა შენსა, ხოლო იგინი უფლისხმონი იქმნნეს და განლანეს და არა ისმინეს სჯულისა შენისა, არამედ პრძანებათა შენთა და მცნებათა შენთა შესცოდეს, რომელი იგი შენ ჰყავ და ამცენ და უბრძანენ სიტყუანი და მცნებანი შენნი მათ, რამეთუ, რომელმან ყუნეს სიტყუანი ბრძანებათა შენთანი კაცმან, ცხონდეს მითვე, ხოლო მათ ზურგი მათი შეგაქციეს და იქმნნეს ქედ-ფიცხელ და არა ისმინეს სიტყუანი შენნი.

30. შენ სულგრძელ იქმენ მათ ზედა, მიავლინენ საწამებელად წინაწარმეტყუელნი შენნი სულითა წმიდითა, და ესრეცა არა ვინ ისმინეს და მისცენ იგინი ერსა მას უცხოთა ქუეყანასა, რომელსა დავლახაენეს იგინი ფრიად.

31. და შენ მრავლითა მოწყალეობითა და წყალობითა შენითა არა დასთბიენ იგინი სრულიად და არა განიშორენ და არცა განიყენენ იგინი შენგან, და შენ ძლიერ ხარ, მოწყალე, სულგრძელ და მრავალმოწყალე.

32. და აწ, უფალო ღმერთო ჩუენო, ძლიერო და დიდო ყოვლისა მპყრობელო და საშინელო, მართალ ხარ და ჭეშმარიტ, დაიძარხე აღთქმა შენი და წყალობა შენი, და მიხედე სიგლახაქესა ჰირსა ჩემსა, და მეფეთა ჩუენთასა, და მთავართა ჩუენთასა, და მღდელთა ჩუენთა და წინაწარმეტყუელთა ჩუენთასა, და ყოველთა და მამათა ჩუენთასა და ერისა შენისასა, რომელ დაგლახენ და გუმძლავრობდეს ჩუენ ზედა მეფეთა მათგან ასურასტანისათა ვიდრე მოდღენდელად ღღემდე.

33. და შენ მართალ ხარ ყოვლისათეს, რა-ესე მოავლინე ჩუენ ზედა ცოდვათა ჩუენთათეს, რამეთუ ჭეშმარიტად ჰყავ.

34. რამეთუ შეგცოდეთ ჩუენ და მეფეთა ჩუენთა, და მთავართა ჩუენთა, და მღდელთა ჩუენთა, და მამათა ჩუენთა და არა ვყავთ მცნება შენი, რომელ გვამცენ ჩუენ, და არცა მივხედეთ სჯულსა შენსა და წამება შენი, რომელ დასდევ ჩუენ თანა.

35. და სახიერება შენი და კეთილნი იგი შენნი მრავალნი. რომელ მოგუცენ ჩუენ, და ქუეყანა ესე ფართო და ვრცელი და პოხილი, რომელ მომეც ჩუენ, ვერ ვავთ ჩუენ შენდა მონებად მას ზედა, არამედ გარემოვაჟიეთ გული ჩუენი სჯულისაგან შენისა, და მიგუცენ ჩუენ ტყუეობასა ცოდვათა ჩუენთათეს.

36. და, აჰა, ესერა, ვართ დღეს მონებასა შინა და ქუეყანა ესე, რომელ მიეც მამათა ჩუენთა ჰამად სიბოხე და საშვებელი მისი თავისუფლებით.

37. აწ დღეს უცხონი მეფენი უფლებენ ჩუენ ზედა და შესჰამენ ამას ცოდვათა ჩუენთათეს და შევრდომილ ვართ მონებასა დიდსა და გვიმსახურებენ ჩუენ და პირუტყუთა ჩუენთა, და უხარკობთ მათ მონებით, ვითარცა მათ ჰნებავენ, და ვართ ჩუენ იწროებასა შინა და ჰირსა შინა დიდსა დღეს ცოდვათა ჩუენთათეს.

38. და აწ ამას ყოველსა ზედა ჩუენ დაევსდებთ აღთქმასა და სარწმუნოებასა, და გურწამს სჯული შენი და ცყოთ იგი, და რა-იგი წერილ არს მათ შინა, და ესე სიტყუა წიგნითა დავამტიცოთ და დავებჭლოთ ჩუენ და მთავართა ჩუენთა, და ლევიტელთა ჩუენთა და მღდელთა ჩუენთა.

29. ბრძანებითა შენითა S. რომელ-იგი I. რომელი-იგინი S. სიტყუანი S. ბრძანებათა S. 30. რომელსა I. რომელთა S. ერისა S. მის S. 35. ტყუეობასა S. 37. მონებასა S. უხარკობთ მათ და S. 38. გურწამ S.

10

1. და ესენი არიან, რომელთა დაბეჭდონ წიგნი ესე სარწმუნოებისა და შენდა მიმართ: ნეემია, ძემან აქალისმან, და სედეკა, ძემან

2. სარეასმან, და აზარია და იერემია,

3. და ფასურ, მიქია,

4. ატოს, ასაბანია, მალუქ,

5. ემათ, მარამოთ, აბდია,

6. დანიელ, კანათონ, ბარუქ,

7. მესულამ, აბია, მიამინ,

8. მაღია, ბელგეენ, სემეი. ესე ყოველნი არიან მღვდელნი

9. და ლევიტელნი: ისუ, ძე აზანასი, ბანია ძეთა მათგან ენადადასთა, კა-

დმელ,

10. და ძმანი მისნი: ზებანია, ოღოია, კალიტან, ფელია, ამან,

11. მიქიან, რობა, სებია,

12. ზაქორ, ზარაბია, სებანია,

13. ლოდუა, ბანუნის.

14. მთავარნი ერისანი: ფოროს, ფაათ, მოაბ, ელაამ, ზათონია.

15. ძენი ბანესნი: აზურათ, ბეგაია,

16. აღონია, ბაგოვ, ეგინ,

17. ატერ, ეზეკია, აზორ, აღოვია,

18. აიდა, ასამ, ბესეია,

19. არიფ, ანათოთ, ნოერა,

20. მაგაფელ, მესულამ, ეზირმე,

21. ნოზაბელ, სადუქ, ელუქ,

22. ფალტა, ანან, ანანია,

23. ოსეე, ანანიას, ასუფ,

24. აპოეს, პილა, სოფექ,

25. ჰრეუმ, ესაბანან, მალუვა,

26. აია, ენან, ონან,

27. მალუს, ჰრეუმ, ბანა.

28. და სსუანიკა ნეშტნი ერისანი მღვდელნი და ლევიტელნი, მეკარენი, მგალობელნი, ნათანელნი და ყოველი ერი ესე ჩუენი, რომელთა გვესმის სჯული უფლისა ღმრთისა ჩუენისა, დავსდებთ წამებასა დღეს შენ წინაშე, მამანი და დედანი, ძენი და ასულნი მათნი.

29. და რომელნი-იგი ერთგვრძო გარდაჯდეს სჯულსა შენსა, ფიცით დავამტკიცებთ დღეს შენ წინაშე: იყავნ იგი შეჩუენებულ და დაწყეულ, რომელთა დაიპარხონ შჯული შენი, რომელ-იგი მოგუეც კელითა მონისა შენისა მოსესითა, არამედ ყოველთა ნებითა ჩუენითა დავიმახროთ, და კყოთ ყოველივე ნება უფლისა ღმრთისა და განკითხვანი მისნი და ბრძანებანი.

30. არა მივსცნეთ ასულნი ჩუენნი ერსა უცხოსა და ასულნი წარმართთა-ნი არა მოვეგუარნეთ ძეთა ჩუენთა.

31. და ერმან ამის ქუეყანისამან არა მოილოს ჩუენდა სავაქრო დღესა შაბათსა და არა ვიყიდოთ მათგან შაბათსა რამეთუ დღე წმიდა არს და წმიდად ვიმარხოთ ყოველი იგი შუდეული.

32. და მივსცეთ ქველისსაქმარი მესამისა მის დიდრაქმისა წლითი წლად ხარკი სახლისა ღმრთისა.

33. და პური იგი პირველი და შესაწირავი ჟამად და ჟამად, საკუერთხი ყოველთა დღესასწაულთა წელიწდისათა და შაბათთა და ყოველთა თვისთავთა და სატფურებისა და სიწმიდეთა და ცოდვათათუს, რომელ-იგი არს სალხინებელად ისრაჴლისა და საქმე ტაძრისა უფლისა ღმრთისა ჩუენისა.

34. და წილ-ვიგდოთ მკედრობისათუს ძელისა მისთუს, რომელ მიუვლინა მღდელთა მათ და ლევიტელთა და ერმან მოიღენ სახლად უფლისა ღმრთისა ჩუენისა და სახლსა მანათა ჩუენთასა ჟამად და ჟამად და წლითი წლად, რომელი-იგი წეს იყოს. საგზებელად ზედა საკურთხეველსა შესაწირავთა უფლისა ღმრთისა ჩუენისათა, ვითარცა წერილ არს სჯულსა მოსესსა.

35. და მივეცით ნაყოფისაგან პირველთა ქუეყანისათა ჩუენისაგანისათა და ნაყოფი ხეთაგან ჩუენთა წლითი წლად სახლსა უფლისა ღმრთისა ჩუენისასა,

36. დიდრაქმა პირმშოთა შვილთა ჩუენთა და პირმშოები საცხოვართა ჩუენთა, ვითარცა წერილ არს სჯულსა მოსესსა, და პირმშოები ზროხათა ჩუენთა და არვეთა ჩუენთა მოვილოთ სახლსა ღმრთისა ჩუენისასა, მღდელთა შენთა და ლევიტელთა, რომელნი დგანან მსახურებასა სახლისა უფლისასა.

37. და პირველი იფქლისა ნაყოფი ხეთა ვენაქისა და ზეთისხილისა მივართავთ მღდელთა მათ სახლისა საფასისა ღმრთისა ჩუენისასა და ათეული ქუეყანისა ჩუენისა, და ლევიტელნი იგი მვიდენ და მოილონ ყოველი ერთბამად.

38. და იყავნ მღდელი ძეთა მათგან აპრონისთა, რომელმან მოათეულნეს ლევიტელნი იგი. და ლევიტელთა მათ ათეულისა მისგან ჩუენისა მისცედ ათეული მღდელსა მას დიდსა სახლსა ღმრთისა ჩუენისასა, ადგილსა მას საფასისასა, რომელ არს ტაძარსა მას უფლისასა.

39. რამეთუ იღვა საფასედ და საუნჯედ ძეთა მათუს ლევიტელთასა და მსახურთა მათ ადგილსა მას, სადა არს კურქელი იგი სიწმიდისა, და იყავნ მღდელთა მათ და ლევიტელთა და მეკარეთა და მეფსალმუნეთა, და ნუ სადამცა მოაკლდების მათ როჭიკი სახლისაგან ღმრთისა ჩუენისასა უკუნისამდე, ნუცამცა იგინი დააყენებენ მსახურებასა უფლისასა.

11

1. და სხდეს მთავარნი იგი ერისანი იერუსალჴმს და წილ-იგდეს, რაათა ერთსა ათისაგანსა ვის ხუდეს წილი, იგი დაჯდეს იერუსალჴმს ქალაქსა სიწმიდისასა და ცხრანი იგი მივიდენ თუთეულად ქალაქსა თუსსა.

2. და აკურთხნეს ერმან ესე კაცი, რომელნი-იგი განეყენნეს და დასხდეს იერუსალჴმს.

3. და ესე არიან მთავარნი, მის ქუეყანისანი, რომელნი დასხდეს იერუსალიმს, მღდელნი, და ლევიტელნი, და ნათანიმელნი და ძენი მონათა მათ სოლომონისანი.

4. და რომელნი სხდეს იერუსალმს, იყუნეს ნათესავისა მისგან იუდასთანი და ბენიაშენისნი, და ესენი არიან ძეთაგან იუდასთა: ათურ, ძე ზაქარიასი, ძე სამარიასი, ძე საფატიასი, ძე მავლელისი, და ძეთაგან ფარეზისთა

5. და მალელისა, ძე ბარუქისი, და ძე ალაზასი, ძე ოზიასი, ძე ადაიასი, ძე იორიბისი, ძე ზაქარიასი, ძე ელონისი.

6. და ყოველნი ძენი ფარეზისნი, რომელნი დასხდეს იერუსალმს -- ოთხასსამეოცდარვა, კაცნი ძლიერნი.

7. ესე არიან ძენი ბენიაშენისნი: სილონ, ძე მესულამისი, ძე იუვადისი, ძე ფაადასი, ძე კოვლუასი, ძე მაარისი, ძე აბელისი, ძე იესაასი.

8. და შემდგომად მისა გებოია სელუია — ცხრაასორმოცდარვა.

9. და იოსეს, ძე ზექრისი, მეძიებელ და ზედამდგომელ იყო მათ ზედა, იუდა, ძე ასანიასი, რომელი-იგი იყო მეორისა მისგან ქალაქისა.

10. და მღდელთა მათ: ავდიდ, ძე იოარიბისი, იაქინ,

11. სარია, ძე მელქიასი, ძე მესულამისი, ძე სადუკისი, ძე მარაუთისი, ძე ეტობისი. და იყო სახლები მათი მახლობელად ტაძარსა მას უფლისასა.

12. და ძმანი მისნი, რომელნი იქმოდეს საქმესა მსახურებისასა სახლსა მას უფლისასა, იყუნეს რვაასოცდარვი, და ადა, ძე ემორისი, ძისა ფალაასისა, ძისა ამესისა, ძე ზაქარიასი, ძე ფესეურისი, ძე მელქისი.

13. და ძმანი მისნი მფლობელნი მამათმთავარნი მათ-ორასორმეოცდარვი და ამასია, ძე ეზრიელისი.

14. და ძმანი მისნი ძლიერნი ყოვლითურთ ასოცდარვა. და მოლუაწენი და ზედამდგომელნი მათნი ზექრიელ, რომელი-იგი იყო დიდთა მათ მთავართაგანი.

15. და ლევიტელთა მათგან: სამეა, ძე ასუბისი, ძე ეზრომისი,

16. და საპატავ, და იოსაბედ. ყოველნივე სამუშაოდ იყუნენ სახლისა ღმრთისა გარემოთა, ლევიტელნი მთავართა მიერ

17. და ნათანიმელნი იგი: ძენი მიქენსი და იოაბ, ძე სამუისი, — ორას სამეოცდაათოთხმეტ.

18. ყოველნივე ლევიტელნი წმიდა ქალაქსა შინა ორასოთხმოცდარვი.

19. და მეკარენი იგი აკუბ, ლეტემინ და ძმანი მისნი — ორასსამოცდაათორმეტ.

20. და ნეშტნი ისრაშლისაგან მღდელნი და ლევიტელნი ყოველნივე ქალაქსა შინა იუდასა სამკუდრებელსა თესთა.

21. და ნათანელნი, რომელნი ოფელასა შინა და სანასა შინა და გასპასა შინა.

22. და მოლუაწენი და ზედამდგომელნი იგი ლევიტელთანი იერუსალმს: აზა, ძე ბანისი, ძე ასაბიასი, ძე მატთანისი, ძე მიქეასი, ძეთა მათგან ასაფისთა, შემასხმელნი მახლობელად სახლსა უფლისა ჩუენისასა.

23. რამეთუ ბრძანება მეფისა იყო მათ მიმართ ყოფად პუნ და დაუცხრო-მელად მსახურებად.

24. და ფათია, ძე მესია ზაბილისი ზარმსგან, ძისა იუდასი, რომელსა კელისაგან მეფისასა აქუნდა ყოველივე განსაგებელი.

25. და დამკვდრებულ იყო აგარაკსა თუსსა და ძეთა მათგან იუდასთა, რომელნი დასხდეს კარიათარბას, დიბოს, და კაბსაელს და აგარაკთა მისთა,

26. და ისუს, და მოლოდას, და ბეთბალედ,

27. და ასერსაევალს, და ბერსაბეს,

28. და სიკელექს და მოგონას,

29. და რემონს და სარას და იერმოთს,

30. ზანოას, ოლოლას, და დაბნებსა მათსა: ლაქისს და აგარაკთა მათთა, და ზეკას და დაემკვდრნეს ბერსაბეს ვიდრე ლელემდე ენომისა.

31. და ძენი ბენიაშენისნი: გაბათ მაქმასს, და აინ მეთიელს,

32. ანათოთს, ნაობს, ანანიას,

33. ასორს, რამას, გეთაიმს,

34. ადიდეს, სეზომს, ნებალათს, ლოთას,

35. ონოს და ლელე შუენიერთა,

36. და ლევიტელნი მათგანნი ნაწილნი იუდასნი და ბენიაშენისნი.

12

1. და ესე არიან მღღელნი და ლევიტელნი, რომელნი გამოვიდეს ზორაბაბელის თანა ძისა სალათიელისა და ისუ; სარაია, და იერემია,

2. ამარია, მალუქ, ატუს,

3. სებენიას, რეუმ, მერიმოთ,

4. ადო, გენდონ, აბიას,

5. მალმინ, მადიას, ბელგას,

6. სემეია, იოვარიბ, იდაიას, სელუ, ამოქ, ელკიას,

7. იდაიას. ესე არიან მთავარნი მღღელნი და ძმანი მათნი უამსა ისოსასა.

8. და ლევიტელნი იგი: იესუვა, ბენუი, კადმელ, სარბა, იუდა და ათთა-ნია და ძმანი მათნი, რომელნი-იგი განწესებულ იყუნეს დღითი დღე,

9. ბეთბეგას და ანი, და ძმანი მისნი ყოველივე წესსა ზედა თუსსა.

10. იოსუვე შვა იოვაკიმ, იოვაკიმ შვა ელიასიბ, ელიასიბ შვა იოვადა.

11. იოვადა შვა იონათან, იონათან შვა იედოვა.

12. და დღეთა იოვაკიმისათა იყუნეს მღღელნი და მფლობელნი მამათმთავარნი და ესე ყოველნი მღღელნი იყუნეს: სარაია, მარაია, იერემია, ანანია,

13. ეზრა, მოსოლამ, ამარია, იოვანან,

14. მილიკო, იონათან, სებენია, იოსებ,

15. არამ, ედნა, მარიოთ, ელკიმ,

16. ადაია, ზაქარიას, გენდონ, მოსოლას,

24. მესიასი ზაბილ S. ზარმე ძე S. 25. დიბოს+და ძენი მისნი S. 26. ისუ S. მოლოდა S. 27. ასერსაელ S. ბერსაბე + და ძენი მათნი S. 28. სიკელექ S. მოგონა + და ძენი მათნი S. 29. რემონ S. სარა S. იერმოთ S. 30. ზანოა S. ოლოლა S. დაბნები მათი S. ლაქის S. აგარაკნი მათნი S. ზეკა + ძენი მათნი S. 31. გაბაა S. + და S. მაქმას S. აინ+და S. მეთიელ + და ძენი მათნი S. 32. ანათოთ S. ნაობ S. ანანია S. 33. ასორ S. რამა S. გეთაიმ S. 34. ადიდე S. სეზომ S. ნებალათ S. ლოთა S. 35. ონო S. შუენიერთა S. 1. ძესა S.

17. აბია, ზეგრი, მიამინ, და მოადია და ფელდა,
18. ბელგა, სამუა, სემია, იონათან,
19. იოვარიბ, მათანაი, იუდაია, აზი,
20. სელაი, ჩელაი, ამოქ, ებერ,
21. ელკია, ასებია, იდაია, ნათანაელ.

22. და ლევიტელნი იგი დღეთა ელიასიბისთა: იოვადა და იოვა იოვანან და ილუა, შერაკიხილნი იგი მფლობელნი მამათმთავარნი და ესე ყოველნი მღვდელნი იყუნეს შარავანდედობასა მას დარეკ მფისასა.

23. და ძენი ლევისნი მფლობელნი და მამათმთავარნი აღწერილნი წიგნთა სიტყუათა დღეთა რიცხუთასა ვიდრე დღემდე იონან ძისა ელუასუბისა.

24. და მთავარნი იგი ლევიტელთანი: ასაბია და სარაბია და ისუ და ძენი კადმელისნი და ძმანი მისნი მახლობელად მისა აკურთხევედეს და უგალობდეს, ვითარცა-იგი ბრძანა დავით, კაცმან მან უფლისამან.

25. მათანიას, ბეთბეგა, ობედია, მოსოლამ, თელმონ, აკუბ და მეკარენი და მეწესენი და ძენი წინაშე კარისა.

26. ესენი იყუნეს დღეთა იოვაკიმისთასა, ძისა ისუასთა, ძისა იოსედექისა, დღეთა ნემიასთა და ეზრა მღვდელისა და მწერალისა შჭულისა უფლისა.

27. და სატფურებასა მას ზლუდისა მის იერუსლემისასა მოიძიეს ლევიტელნი იგი ადგილსა მათსა და მოყვანებულ მათა იერუსალმად ყოფად სატფურსა მას სიხარულითა და მადლობითა და შესხმითა და ნოვავითა და წინწილითა და ბობლნითა და ფსალმუნითა და ქებითა და კებითა ნესტუსა რქისათა.

28. და შეკრბეს ყოველნივე, რომელნი შეასხმიდეს და უგალობდეს გარემო ყოვლით კერძო იერუსალმსა დაბათავან ნეფთუმაფისათა,

29. სახლისავან გალგალისა და თემისავან გებისა და ამაღეთისა ამისთუს, რამეთუ შემასხმელთა აღაშენეს დაბნეები გარეშემო იერუსალმისა მათთუს.

30. და განიწმინდეს ყოველნი იგი მღვდელნი და ლევიტელნი და განწმინდეს ერი იგი და მეკარენი იგი დიდისა მის ზლუდისა ბჭისანი.

31. და აღავლინნეს მთავარნი იგი იუდასანი ზელა ზლუდესა მას პირისპირ შესხმითა ნოვავათათა ორ-ორი ვიდრე ბჭემდე სანავისა.

32. შემდგომად ამათსა: იოსია, ოზია და ზოგნი იგი მთავარნი მათნი იუდასანი,

35. აზარია, ეზრა, და მოსულამ, იუდა და ბენიაჲენ და სამია და იერემია.

34. და ძეთა მათგან მღვდელთანი იყუნეს, რომელნი ჰბერვიდეს ნესტუსა მას: ზაქარია, ძე იონანისი, ძე სალმეასი, ძე მათათანასი, ძე მიქიასი, ძე ზაქაროასი, ძე ასაფისი.

35. და ძმანი მათნი: სამეია, იეზრიელ, მალაღილ, გალაღილ, მაალ, ნათანაელ და იუდა და ანანი, აკურთხევედეს და შეასხმიდეს გალობითა მით დავითისითა, კაცისა მის ღმრთისათა, რომელი-იგი გაენოავა, და ეზრა მწერალი წინაუძღოდა მათ ზელა ბჭეთა მათ წყაროთასა.

36. და რომელნი-იგი შეასხმიდეს, მივიდოდეს პირისპირ მისა და აღცდეს აღსავალთა მათ ქალაქისა დავითისთა. და აღსლვასა მას ზლუდისასა ზემოკერძო ტაძართა მათ დავითისათა ვიდრე ბჭემდე წყალთა მათ ეფრემისათა მზისა აღმოსავლით კერძო.

22. დარელ S. 23. სიტყუათა S. 26. ნემეისთა S. 28. დაბნეებდა S.

37. და მეორენი ხორონი მადლობდენ და ვიდოდენ პირისპირ მათსა. და მე შეუდევ უკანა მათსა და ზოგნი ერისა მის დგენ ზღუდესა ზედა და გოდოლსა ზედა ღუმელისასა ვიდრე ზღუდედ ვრცელამდე.

42. და შეწირეს მას ღღესა შინა საკუერთხები დიდ-დიდები და განმხიარულდეს ფრიად, რამეთუ ღმერთმან მხიარულ-ყუნა ივინი, სიხარულითა დიდითა, და ცოლები მათი, და ძენი მათნი და ასულნი მხიარულ-იყუნეს და განისმა სიხარული იგი მათი იერუსალჴმისა შორიელთა ადგილთა.

43. და დაადგინნეს მას ღღესა შინა კაცნი ზედა ფასსა მას საფასისასა და პირველთა მათ ათეულთა. და რომელი-იგი ერთეუ შეკარებოდა მუნ მთავართა მათგან ქალაქისათა, ვითარცა ბრძანებულ იყო სჯულსა მეორესა მღდელთა მათ ღღევიტელთა, რამეთუ სიხარული დიდი იყო შორის იუდასა და შორის მღდელთა მათ და ღღევიტელთა.

44. და ეკრძალნეს სიწმიდეთა მათ ღმრთისათა და დამარხეს სიწმიდე. იგი, რომელ-იგი იყუნეს შემასხმელნი ფსალმუნთანი, და მეკარენი იგი, ვითარცა განაწესეს დავით და ძემან მისმან სოლომონ.

45. რამეთუ ღღეთა დავითისთა ასაფ იყო წინამძღურად და მთავრად შესხმასა მას გალობისასა, რომელნი-იგი ნოაგითა შეასხმიდეს და აღიდებდეს ღმერთსა.

46. და ყოველი ისრაჴლი ღღეთა მათ ზორობაბელისთა და ღღეთა ნეემისთა მისცემდეს ნაწილსა და განყოფასა შემასხმელთა მათ და მეკარეთა, ვითარცა განაწესა დღითი ღღედ და წმიდა-პყოფდეს ღღევიტელთა მათ და ღღევიტელნი იგი განსწმედდეს ძეთა მათ ქარონისათა.

13

1. ღღესა მას შინა აღმოიკითხეს წიგნი მოსესი სასმენელთა მიმართ ერისათა. და იყო მას შინა წერილ ესრეთ, *ვითარმედ: ნუმცა შევალს ამონიტელი მოაბელი ეკლესიასა ღმრთისასა უქუნისამდე უამთა.

2. რამეთუ არა მიეგებოდეს ძეთა ისრაჴლისათა პურითა და წყლითა, არამედ მოიყვანეს სასყიდლით ბალაამ მისანი, რათამცა წყევნა ივინი, გარდააქცია ღმერთმან წყევა იგი კურთხევად.

3. და იყო, რაჟამს ესმა სჯულისა მისგან, განიშორნეს და განიყუნეს ივინი ყოველნი, რომელნი აღრუელ იყუნეს ისრაჴლთა.

4. და უწინარესსა მისსა ელიასუბ მღდელმან საფასესა საჴლისა უფლისა ჩუენისასა სცა ადგილი ტობიას.

5. და იშენა მუნ სახლი თავისა თვისისა, საფასე დიდი და მუნ იყო. და პირველადცა სცემდეს მანანასა მას და ლიბანონსა და ქურჭელსა სიწმიდისათა, და ათეულსა იფქლსა, და ღვნისასა, და ზეთისასა, და ერბოსასა, და როჴიკსა ღღევიტელთა, და შემასხმელთა, და მეკარეთა და მღდელთამოდღუართა,

37. ზღუდემდე S. 42. საკუერთხები S. 43. მეორესა S. დამუხლვა 37-დან გაიდაღის 42-ზე.. 45. ნუაგითა S. 46. წმიდა S. 5. ღვნისათა S.

* 2. სჯუ. 23. ა. 3.

6. ვიდრე ესე ყოველი იყო, მე არა ვიყავ იერუსალმშა, რამეთუ წელსა მეთათამეტესა და მეორესა არტაშესა მეფისა ბაბილოვანთასა შევედ წინაშე მეფისა, ხოლო შემდგომად მრავალთა დღეთა ვითხოვე მეფისაგან.

7. რამეთუ შთავედი იერუსალმშდ და გულისხმა-ვყავ ყოველი ბოროტი, რომელიცა ყო ელიასი ტობიასათს, რამეთუ მისცა მას აღშენებად სახლი საფასეთა ეზოსა შინა სახლისა უფლისასა.

8. ხოლო ბოროტად შემეჩაიხა წინაშე ჩემსა ფრიად და გარეგანვადვე ყოველი ჭურჭელი ტობიასი სახლისაგან საფასისა უფლისათა.

9. და ვბრძანე, რათა განწმიდონ სახლი საფასეთა, და მოვაქციე მუნითგახვე ჭურჭელნი და სამასხურებელნი სახლსა უფლისასა ყოველივე და ლიბანონი.

10. რამეთუ გულისხმა-ვყავ და ზედამიწევენულ ვიქმენ, რამეთუ ნაწილნი ლევიტელთა არა მიეცა და იგინი წარსრულ იყუნენ აგარაკთა თსთა, ხოლო ლევიტელნი და შემასხმელნი იქნოდინ საქმეთა მუშაობისათა,

11. რამეთუ ვაბრალებდი მთავართა და ვეტყოდი: რასათს მოაკლდენ როკიენი სახლისაგან უფლისა? და შეეკრიბე ყოველნი მსახურნი და დავაწესე იგინი ადგილსა მათსა.

12. და ყოველნი ჰურიანი მოიტანდეს ათეულთა იფქლისათა და ღვინისასა. და ზეთისასა საფასესა სახლსა უფლისასა.

13. და უბრძანე მიცემად კელთა ელიმა მღვდელისა და სადუკა მწერალისასა და ფადიასა, რომელ იყო ლევიტელთაგან, და კელთა მათსა ანან, ძე ზაქურისა, ძე მათანისა, მით, რამეთუ სარწმუნონი იყუნეს იგინი, რომელნი განუყოფდეს და მისცემდენ ძმათა მათთასა.

14. მომიჯსენოს მე ღმერთმან მის ყოვლისათს და არა განშაშოროს მისი ჩემგან, რომლისათს ვყავ ესე ყოველი სახლსა უფლისასა, ღმრთისა ისრაელისა.

15. მათ დღეთა შინა ვხედვედი ჰურიასტანს შინა, რამეთუ სწნებდენ საწნებელთა დღესა შაბათსა და მოაქუნდათ მკელეულნი ბჭეთა იერუსალმისათა და აღსტრთვიდენ კარაულთა ოჯნოსა, და ყურძენისა და ლელუსა ტრთნი მოაქუნდათ იერუსალმშა დღესა შაბათსა, ხოლო ვიპყარ მოწამენი, რამეთუ ჰყიდდენ დღესა შაბათსა.

16. რამეთუ ისხდენ ადგილთა სავაქროთასა, რომელთა მოაქუნდათ თევზი და ყოველნი სავაქრონი, და იყიდვიდენ დღესა შაბათსა ჰურიანი იერუსალმშა შინა,

17. რამეთუ ვაბრალებდი მე ძეთა ჰურიათასა, რომელნი იყუნენ იერუსალმშა შინა, და მთავართა იუდასათა და ვეტყოდი მათ: რა არს უსჯულოებამ ესე, რომელსა თქუნენ ჰყოფთ და შეურაცხ-ჰყოფთ დღესა წმიდასა შაბათსა?

18. არა ესრეთ ჰყვესა მამათა თქუნეთა და მოაწიაცა მათა ზედა ღმერთმან ბოროტნი ესე ყოველნი და ქალაქსა ამას ზედა? ხოლო თქუნენ რამსათს მოაწიეთ რისხვასა ისრაელთა ზედა და შეურაცხ-ყოფთ დღესა წმიდასა შაბათთასა?

19. იყო ოდეს აღვმართენ ბჭენი იერუსალმისანი, პირველ შაბათისა ვბრძანებდ დაქვეად ბჭეთა და არა უტევებდი გაღებად მათა, ვიდრე გარდაქდებოდა შაბათი. და კუალად დეადგინე კაბუქნი მცველად, რათა არავინ იკადროს შესლვად მძღავრობით დღესა შაბათსა ბჭეთა იერუსალმისანთა.

20. და დაადგრიან ყოველნი, რომელნი გაჰყიდდენ გარეშე იერუსალმისა, ერთგვის და ორგვის.

21. და ვარქუ მათ: რასათუხ დაადგრებით თქუენ გარეშე ზღუდისა შაგის? და უკუეთუ კუალადცა ვიხილო უსჯულოებაჲ ეგე, ვბრძანო, რათა ვერღარა შეხუდეთ თქენ შაბათსა შინა ქალაქსა ამას.

22. და ვარქუ ლევიტელთა, რომელნი იყუნენ განწმედილ, მოვიდოდენ და დაიცევედენ ბჭეთა, წმიდა-ყოფდენ დღესა შაბათსა და მიერთგან არღარა შეურაცხ-ყვეს შაბათი. და ამას ყოველსა ზედა მომიჯსენოს მე ღმერთმან და არა განმწიროს მე მრავლითა მოწყალებითა თუხითა.

23. და მათ დღეთა შინა ვიხილე ჰურიანი, რამეთუ ისხდენ დედანი აზოტელნი და ამონელნი და მოაბელნი.

24. და ძენი მათნი რომელნიმე დედათა ეტყოდენ აზოტელებრ და არა იცოდენ მეტყველებაჲ ებრაელებრ.

25. დავაბრკოლებდი მათ და დავსწყევდი მათ, და დავეც მათგანნი კაცნი მრავალნი და ვაფუცე მათ სახელი ღმრთისა, რათა არა მისცენ ასულნი მათნი ძეთა მათთა და არცა ასულნი მათნი მოიყვანონ ძეთა მათთათუხ და ვარქუ მათ:

26. *არა მაგათ ყოველთათუხ შესცოდა სოლომონ, მეფემან ისრაელისამან? ხოლო ვინ იყო, ვითარცა-იგი ბრძენი ყოველთა მეფეთა ჩუენთა შორის? და საყუარელ იყო იგი ღმრთისა და დაადგინა იგი ღმერთმან მეფედ ყოველთა ზედა ისრაელთა **და ესევეითარი საყუარელი ღმრთისა და ბრძენი და დიდი მეფე აცთუნეს და გარდააქციეს დედათა ნათესავთა უცხოთა.

27. და აწ არა ვისმინო, უკუეთუ ვინმე ყოს ეგევეითარი დიდი ბოროტი და ცოდოს ღმრთისა მიმართ და ცოლად ისვას უცხოთესლი.

28. და ძეთა იოვადისათა და ელიასიბისა დიდისა მღდელისა მესმა, რამეთუ იყო ცოლი მისი ასული ხანაბალატისა და განძებით განვდევნე იგი ჩემგან.

29. მოიჯსენოს იგინი ღმერთმან სამკვდრებელსა და აღთქმისა მღდელობისა მისისასა.

30. და ლევიტელნი განეწმიდენ ყოველთა უცხოთესლთაგან, განკარგვით განვაწესენ იგინი დღითი დღე, მღდელნი და ლევიტელნი, კაცად-კაცად საქმეთა თუსთა.

31. და შივეც განკარგულთა მოღებად ყოველი შეშა დასაწველთა თუთუელთა ქამთასა და პირველთა ნაყოფთა მათთასა მომიჯსენოს. მე ღმერთმან ჩუენმან ყოველსა კეთილსა სიმართლისა ჩემისასა, კურთხეულ არს იგი, რომელი არს უკუნისამდე ამინ.

18. ზედან „ნ“ წაშლილა. ზედან — „ნ“ წაშლილა. 19. აღმართენ S. უბრძანებ S. 21. იხილო S. 22. წმიდაჲ S. 25. მათგანი S. მათთა] მათსა S. 27. აწ S. 28. განძებული S. 30. თუსსა S.

* 3. მეფ. 3. 0. 3. ** 3. მეფ. 11. 0. 1.

წიგნი ეზრა ზორაბაბელისა მესამე

1

1. და ყო იოსია მეფემან ზატიკი იგი უფლისა ეგრუსალმს და შეწირა შესაწირაი იგი უფლისა ათორმეტსა თთუსა მის პირველისასა.

2. განაწესნა და დაადგინნა მღვდელი სახლსა უფლისასა ყოველთა დღეთა რიცხვსაებრ და შთააცვა მათ კვართი სამღვდელთ.

3. და ჰრქუა ლევიტელთა მსახურთა: განიწმიდენით თავნი თქუენნი და განეშადენით სიწმიდისა მისებრ კილობნისა სჯულისა უფლისა ტაძარსა მას, რომელი-იგი აღაშენა სოლომონ მეფემან, ძემან დავითისამან.

4. და ნუმცა იბოვების თქუენ თანა ბიწოვანება და ბილწება და აწ მსახურებდით უფალსა ღმერთსა თქუენსა, და შემოკრიბეთ და განუშადეთ ნათესაი ისრაელისა და განაწესეთ განწესებისა მისებრ მამათმთავართასა და ტომთა მისთასა,

5. ვითარცა განაწესა და დაწერა დავით, მეფემან ისრაელისამან, და ძემან მისმან დიდმან სოლომონ. და დადგეს ტაძარსა მას შინა ლევიტელნი განწესებისა მისებრ თუთოეულად მამათა თუსთასა წინაშე ძმათა თუსთა, ძეთა ისრაელისათა.

6. და პირველისაებრ წესისა შეწირეთ ზატიკი და განმზადეთ შესაწირაი იგი სიტყვსაებრ უფლისა, ვითარცა-იგი უბრძანა კელითა მოსესითა.

7. მიჰმადლა და მისცა იოსია ერსა მას კრავები და თიკანნი ოცდაათი ათასი, კბოები სამ ათასი.

8. ესე ყოველი მისცა მსგავსად ბრძანებისა მის მეფისასა ერთა და მღვდელთა ლევიტელთა, და შერამე მისცა ქელკიასა და ზაქარია მღვდელთმოდღუართა მათ, წინამძღუართა ერისათა და მღვდელთა ცხოვარი ორ ათასი და ექუსასი და კბოები ექუსასი.

9. და იეჰონია, და სამეა, და ნათანაელ ძმა, და საბეა, და ოზიელ და იორამ ათასისთავთა მათ მისცეს ლევიტელთა ზატიკისა მისთვის ცხოვარი ხუთ ათასი და კბოები ხუთასი.

10. და მიიღეს ესე ყოველი მღვდელთა მათ და დიდ-დიდად დიდებითა და შეუენიერებთა განმზადეს ზატიკი იგი ბალაჩობითა,

11. წესთა მათთაებრ და ტომთა მათთაებრ, მსგავსად მამათა მათთასა განწესებულად დგეს მღვდელნი წინაშე კრებულისა და შესწირვიდეს უფალსა შესაწირავსა მას, ვითარცა წერილ არს წიგნსა მოსესსა.

12. და ესრეთ ცისკარსა მას შემწვარი ცეცხლითა განამზადეს ზატიკი იგი

1. იტლმს 8. მგზავრად S. 10. შუენიერებთა S. ბარაჯობათა S. 11. მათებრ S.

* 4. მეფ. 11. ე. 21. 2. ნეშ. 35. ა. 1.

უფლისა შესაწირავი და ნედლნი სურნელებითურთ შეაგბეს სიაე-ქუაბთა შინა და ქვაბებთა.

13. და შესწირებს ყოვლისა მისთვის ერისა და შემდგომად ამისა მდღელთ-მოდღუარნი იგი განემზადნეს თუთ (ძმანი მათნი, ძენი იგი აპრონისნი).

14. რამეთუ მდღელნი იგი შესწირვიდეს ცმელსა მას ცეცხლისა მის დასა-წველსა და ლევიტელნი განემზადნეს თუთ და ძმანი თუსნი მდღელად, ძენი აპრონისნი,

15. და ძენი აისაფისნი შემასხმელნი, მგალობელნი განემზადნეს, ვითარცა განაწესა დავით მეფემან ასაფი, და ზაქარია და ელდინუს.

16. და შეკარენი იგი თუთეულად კართა მათ იყუნენ განკრძალულ წესთა მათთაებრ, რამეთუ იგიინცა იყუნენ ძეთაგან ლევის, განიმზადნეს თავნი თუსნი.

17. და ყოველთა ერთბაზად აღასრულეს ზატიკი უფლისა მას დღესა შინა.

18. და შესწირეს შესაწირავი უფლისა საკურთხეველსა ზედა მსგავსად ბრძანებისა მის იოსია მეფისა.

19. და ყვეს ძეთა ისრაჴლისათა, რომელი იპოვეს მას ეამსა შინა, ზატიკი უფლისა და დღესასწაული იგი ბალარჯობათა შუდ დღე,

20. არასადა ყოფილ იყო ესრეთ ზატიკი შორის ისრაჴლსა, რამეთუ არა ვინ ყო ზატიკი ეამთა მათგან სამოელ წინაწარმეტყუელისათა.

21. არცადა ყოველთა მეფეთა ისრაჴლისათა ყვეს ზატიკი ესე, ვითარი-იგი ყო იოსია მეფემან, მდღელთა მათ, და ლევიტელთა, და ჰურიათა და ყოველმან ისრაჴლმან, რომელნი-იგი იყუნეს დამკვდრებულნი მას ეამსა იერუსალმსა შინა.

22. მეთურამეტესა წელსა მეფობასა იოსიასა ყო ზატიკი ესე.

23. და იყუნენ მართალ საქმენი იოსიასნი წინაშე უფლისა ღმრთისა თუსი-სა და ჰმონებდა უფალსა ყოვლითა გულითა და გონებითა თუსითა.

24. და სხუანიცა მეფენი იყუნეს უწინარეს მისა, რომლისათვის წერილ არს, რომელთა-იგი შესცოდეს და უსჯულო იქმნნეს ყოველთა შინა ნათესავ-თა და შეაწუხეს უფალი და მკდომად აღუდგეს სიტყვათა მისთა შორის ისრა-ჴლისა.

25. და შემდგომად ყოველთა მათ სიმართლეთა იოსიასთა მოვიდა ფარაო, მეფე მეგუპტელთა, მბრძოლად ვარქამუსად ევფრატით კერძო და განვიდა ბრძოლად იოსია.

26. და მიავლინა მისა მეფემან მეგუპტელთამან და ჰრქუა: რა ძეს შენი და ჩემი, მეფეო ჰურიასტანისაო?

27. არა თუ შენდა მიმავლინა მე უფალმან ღმერთმან და ევფრატით კე-რძო მივალ მე ბრძოლად. და აწ უფალი ჩემ თანა არს და ნუ მამბრკოლებ მე, რამეთუ მასწრაფებს მე უფალი მისლვად და ბრძოლად ევფრატით კერძო, ხო-ლო შენ მიმრიდებ და ნუ წინააღუდგები უფალსა.

28. და არა გარემოაქცივნა იოსია ეტლნი თუსნი, არამედ ბრძოლად კელი შეყო მისა და არა ისმინნა სიტყუანი იერემია წინაწარმეტყუელისანი, რომელსა ეტყოდა მას პირითა უფლისათა,

29. არამედ შეიკრიბა და ზედამოუტდა ველსა უდმაეკდოვადაუს. და მი-უტკდეს მთავარნი იგი მეფესა იოსიასა.

30. და ჰრქუა იოსია მეფემან მონათა თუსთა: განმიყვანეთ მე ველისა ამისგან, რამეთუ მოუძღურდი ფრიად. და მეყსეულად გამოიყვანეს იგი მონათა თუსთა ბრძოლისა მისგან.

31. და აღკდა იგი ეტლთა მათ მეორეთა თუსთა და აღიყვანეს იგი იერუსალმნდ, მოკულა და დაეფლა მამათა თუსთა თანა.

32. და ყოველი ჰურიასტანი გოდებდა და იგლოვდა იოსიას. და თქუა იერემია წინაწარმეტყუელმან გოდება ესე იოსიასა ზედა. და დაჯდა იგი დედათა თანა და გოდებდეს გოდებასა იერემიასასა მოდღენდელად დღემდღე და მისცეს ბრძანება მარადის ნათესავეთა გოდებად შორის ისრაჲლისა.

33. ესე ყოველი წერილ არს წიგნსა მატთანეთასა მეფეთა ისრაჲლისათა და საქმენი, რომელ ქმნა იოსია, სიმკნენი იგი დიდისა მის სიმართლისა და დიდებისა მისისა და სიბრძნე იგი კრძალულებისა მისისა, რომელი აქუნდა შჯულისა მიერ უფლისა, ამას ყოველსა მოაქამდღე უთხრობენ წიგნნი მეფეთა ისრაჲლისათანი და იუდასთანი.

34. და მეფე-ყვეს ნათესავისა მისგან იაქონია, ძე იოსიასი. მეფობდა იექონია მამისა თუსისა იოსიას წილ და იყო ოცდასამ წლისა, რაჟამს დადგა იგი მეფედ.

35. და მეფობდა ჰურიასტანსა და იერუსალმსა სამ თვე და აყენებდა მეფე იგი მეგუპტელთა, რათამცა არა ვინ მეფობდენ იერუსალმსა.

36. და მოჰკადა მათ ასი ტალანტი ვერცხლი, ერთი ოქრო.

37. და დაადგინა მათ ზედა მეფემან მეგუპტელთამან მეფედ იოაკიმ, ძმა იექონიასი, და მეფობდა იოაკიმ ჰურიასტანსა ზედა და იერუსალმსა.

38. და შეკრა იოაკიმ დიდნი იგი მთავარნი სახლისა ისრაჲლისანი და ზარა, ძმა თუსი, გამოიყვანა ქუეყანით ეგუპტით და მოიყვანა თავისა თუსისა თანა.

39. და იყო ოცდახუთ წლისა იოაკიმ, რაჟამს მეფე-ყვეს ჰურიასტანს, იერუსალმსა ზედა. და ქმნა მან ბოროტი წინაშე უფლისა.

40. დღეთა მისთა გამოვიდა ნაბოქოდონოსორ, მეფე ბაბილოვანთა, და შეკრა იგი საკრველითა რვალისათა და წარიყვანა იგი ბაბილოვანად.

41. და სამსახურებელი სახლისა უფლისა გამოიღო ნაბოქოდონოსორ, წარიღო და დადგა სახლსა კერბთა მისთასა ბაბილონს.

42. ესე ყოველი მისთვის და უსჯულოებისა მისისათუს, და სიბილწისა მისისა დაწერილ არს წიგნსა მეფეთასა.

43. და მეფობდა მის წილ იოაკიმ, ძე მისი, და იყო ოცდაათრვაშეტისა წლისა.

44. და მეფობდა სამ თვე და ათ დღე იერუსალმსს. და ქმნა მან ბოროტი წინაშე უფლისა.

45. და შემდგომად წლისა ერთისა მოავლინა ნაბოქოდონოსორ მეფემან და წარიყვანა იგი ბაბილოვანად ფასითურთ სახლისა მის უფლისა.

46. და დაადგინა სედეკია მეფედ ჰურიასტანსა და იერუსალმსა. და იყო სედეკია ოცდაერთის წლისა და მეფობდა ათერთმეტ წელ.

31. ი¹შ¹მდ S. 32. გოდებისა S. 36. მოჰკადა S. 37. მათ ძე S. მეფობდ S. 39. ი¹შ¹მსა S. 40. მეფე bis S. 44. ი¹შ¹მს S.

47. და ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა და არა მოიქცა უკეთურებისაგან თვისისა და არცა ისმინა სიტყუანი იერემია წინაწარმეტყუელისანი, რომელსა ეტყოდა მას პირითა უფლისათა,

48. და ფიცი იგი, რომლითა ეფუცა ნაბოქოდონოსორ მეფესა, სახელითა უფლისათა და არა დაადგრა ფიცისა მას, არამედ ეცრუვა და განეშორა ნაბოქოდონოსორს, და განიფიცა ქედი თვისი და გული თვისი და გარდაცდა სჯულსა უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისასა.

49. და მთავართა მის ერისათა და მღდელთა მრავალი უსჯულოება ყვეს, და უსჯულო იქმნეს და განამრავლეს ბილწება თვისი უფროს ყოველთა წარმართასა, და შეაგინეს ტაძარი იგი სიწმიდისა უფლისა იერუსალმისა.

50. და მიუვლინა ღმერთმან მამათა მათთა მოციქულად წინაწარმეტყუელი, რათამცა მოიქცეს, რამეთუ ჰრიდებდა მათ ტაძარსა სიწმიდისასა.

51. და შეურაცხ-ყვეს მოციქულნი იგი მისნი და დღესა მას, რომელსა ეტყუნ მას უფალი, იგინი ეციცხედეს წინაწარმეტყუელთა მისთა.

52. და განრისხნა უფალი ნათესავსა ზედა მათსა უღმრთოებისა მისთვის და მოავლინა მათ ზედა მეფენი იგი ქალდეველთანი.

53. და მათ მოსრნეს კაბუკნი მათნი მახვლითა და დასთხიეს სისხლი მათი გარემოს ტაძარსა სიწმიდისასა და არა ჰრიდა ყრმათა ქალწულთა მოხუცებულთა და ქაბუკთა მათთა,

54. არამედ ყოველივე მისცა ჳელთა მათთა და სამსახურებელი სახლისა უფლისა, დიდი და კინი, და ჳურჳელი სამსახურებელი კიღობნისა მის უფლისა, და ყოველი ფასი მეფეთა ისრაჲლისათა აღიღეს და წარიღეს ბაბილონად.

55. და ცეცხლითა მოწვეს ტაძარი იგი უფლისა, დაარღვეს და აღაოკრეს ზღუდენი იერუსალმისანი, და გოდლები მისი მოწვეს ცეცხლითა.

56. და იყო აღსრულება ყოვლისა დიდებისა მათისა და ნეშტნი იგი წინაწარიქცინეს და წარტყუენეს ბაბილონად.

57. და დაეპონნეს მათ და შეილთა მათთა ვიდრე მეფეთამდე სპარსთასა აღსრულებასა მას სიტყუსა უფლისასა, რომელსა იტყოდა პირითა იერემია წინაწარმეტყუელისათა,

58. ვითარმედ სთნდეს უფალსა ქუეყანა იგი და ცალიერად შაბათ-ყო იგი ყოველთა მათ ჟამთა, რაოდენ ჟამ იყო უდაბნოსა, შეერაცხა მათ შაბათობად, ვიდრე ეზრის აღესრულა სამეოცდაათმუდმეტი წელი.

2

1. *მეფობასა კეროსისასა სპარსთა ზედა წელსა მას პირველსა აღესრულა სიტყუა უფლისა, რომელსა იტყოდა პირითა იერემია წინაწარმეტყუელისათა.

2. და განაღძა უფალმან სული კეროსისი, სპარსთა მეფისა, და უბრძანა კეროსის და ყოველთა, რომელნი იყუნეს მეფობასა მისსა, მიწერა და თქუა:

3. ესრე იტყუს კეროს, მეფე სპარსთა, გამომიცხადა მე მეფემან ყოველთა ცისკიდეთამან, უფალმან ღმერთმან ისრაჲლისამან, უფალმან ჳეშმარტმან.

48. განიფიცა] განიციცხა S. 49. იწმლისა S. 53. ჰრიდა] არიდა S. 55. იწმლისანი S. 56. წარტყუენეს S. 57. აღსრულებასა S. 2. მეფობასა S.

* 2. ნეშტ. 36. დ. 22. 1. ეზრ. ა. 1.

4. გამოიციხადა სასწაულად აღშენება ტაძრისა იერუსალმისა და ჰური-ასტანისასა.

5. აწ ვინცა იყოს, რომელსა თანა იყოს ნათესავთაგანი ჰურიათა, და უფალი ღმერთი იყოს მის თანა, და აღვიდენ იერუსალმად ჰურიათა მათ თანა, და აღაშენეს ტაძარი იგი უფლისა ღმერთისა ისრაელისა, ესე არს უფალი, რომელი-იგი დამკვდრებულ არს იერუსალმს.

6. და ყოველნივე, რომელნი-იგი თუთეულად თვსთა ადგილთა დამკვდრებულ იყუნენ, შეეწინედ მათ ოქროთა და ვეცხლითა.

7. ცხენებითა და საცხოვრითა და ყოვლითა განმზადებულებითა თვსითა შეწირვად ტაძარსა უფლისა ღმერთისა იერუსალმს.

8. და დაადგინეს მთავარი იგი ნათესავთა და მამათა მთავართაებრ ნათესავისაებრ იუდასისა, ტომისაგან ბენიამენისი, მდღელთა და ლევიტელთა და ყოველთა, რომელთა განაღძა უფალმან სული მათი მისლვად აღშენებად ტაძრისა მის უფლისა იერუსალმს, რომელნი გარემოს იყუნენ.

9. შეეწინენ ყოველნი ოქროთა და ვერცხლითა, ცხენებითა, საცხოვარი-თა და აღუთქუეს უფალსა, რაოდენი-რა შთაურდეს გონებასა.

10. და შეფემან კვროს მოღებად-სცა სამსახურებელი იგი წმიდა უფლისა, რომელი-იგი წარელო ნაბოქოდონოსორს იერუსალმით და დაედვა სახლსა მას კერპთა თვსთასა.

11. მოღებად-სცა კვროს, მეფემან სპარსთამან, და უბრძანა მიცემად სამსახურებელი იგი მითრდატს, მეფესეთა მთავარსა თვსთასა.

12. და მიუთვალა მითრდატ და მისცა სამნასარს, მთავარსა იუდასასა.

13. და ესე იყო რიცხვ სამსახურებელისა მის ჰურტელისა უფლისა: სამსახურებელი ოქროსა ათას და სამსახურებელი ვეცხლისა ათას, გუარდაკები ვეცხლისა ოცდაცხრა და საფასები ოქროსა ოცდაათ და ვეცხლისა ორ ათას ოთხასდაოცი, სხუა ჰურტელი ათას.

14. ხოლო ყოველი იგი ჰურტელი ოქროსა და ვეცხლისა, რომელი მოიღეს ხუთ-ათას ოთხასსამეოცდაცხრა.

15. და მისცეს ესე ყოველი კელთა სამნასარისთა და გამოიღეს ყოვლით ნატყუენავითურთ ბაბილოვნით და აიღეს იერუსალმად.

16. *ჟამთა მეფობისა არტაშესთა, სპარსთა მეფისა, მიწერეს მისა, რომელნი-იგი დამკვდრებულ იყუნეს ურიასტანსა და იერუსალმს, ბალასამე, და მითრდატ, და ბელლაეს, და არითმოს, და ბელტეთემეოს და სამაელიეს მწერალი, და სხუანიცა მრავალნი მთავარნი მათ თანა, რომელნი დამკვდრებულ იყუნეს ზღვსკიდესა მას, ქანანელნი და ტურელნი, ამანელნი და მოაბელნი, სამარიტელნი და სხუანი მრავალნი ადგილისმპყრობელნი, მიწერეს წიგნი სახე ესრეთ:

17. მეფესა არტაშესის, უფალსა ჩუენსა, მონანი შენნი: არაითმე და ბეთსელემ, რომელნი თაყუანის-გცემდეს შენ, და სამელიე მწერალი, და ყოველნივე თანამზრახველნი ჩუენნი გიკითხაეთ, და მსაჯულნი ასურთანი და ქანანელთანი.

6. თუთეულად S. 8. დადგნეს S. 10. წმიდა S. 15. ნატყუენავითურთ S. 17. არაითმე — და ბეთსელემ S.

* 1. ეზრა. 4. ა. 6.

18. აწმცა უწყებულ ხარ უფალი ჩუენი და მეფე ჰურიათა მათუს, რომელნი გამოვიდოდეს ჩემდა, მისრულ არიან იერუსალჴმდ, ქალაქსა განდგომილთასა და განმამწარებელთასა და აშენებენ მას და უბნებსა მისსა და ზღუდეთა მისთა ეგულებსი გამაგრება, ტაძრისა მის ნებავს აღშენება.

19. აწ უკეთუ ქალაქი ესე აღაშენონ და ზღუდენი ამათნი აღესრულნენ, ხარკსა არა ვინ უხარკებდენ, არამედ მეფეთაცა მკდომოდ აღუდგენ,

20. რამეთუ იქადიან და ესვენ ტაძარსა მას თუსსა. აწ კეთილ-მიჩნდა ჩუენდა, ვითარცა იზრუნა ამის საქმისათუს.

21. უფალმან ჩუენმან მეფემან. და გამოიძიე და იხილე, რომელი-იგი დაწერეს მამათა შენთა პირველთა.

22. და ჰპოო წერილი საჯსენებელთა და სცნა, ვითარმედ ქალაქი ესე განდგომილთა არს და მეფენი ამისნი.

23. და ჰურიანი განდგომილ არიან და ცილფიც მკვდრნი იგი მისნი უკუენისამდე, რომლისათუსცა ქალაქი ესე აოკრდა და უდაბნო იქმნა.

24. აწ გაუწყებთ უფალსა ჩუენსა, შარავანდელსა, უკუეთუ ქალაქი ესე აიშენოს და ზღუდენი ამისნი აღემაართნენ, ყოველი კელმწიფება დ გზა ასურასტანით კერძო და ქანანით არ იყოს.

25. მას ჟამსა მიწერა არტაშეს მეფემან ჰრათიმისა, და ბელტედემესა, და სამაელისა, მწერლისა, სხუათაცა ყოველთა, რომელნი მკვდრ არიან სამარიათ კერძო და ასურასტანით და ქანანით, რომელთა მიწერეს.

26. აღმოვიკითხეთ წიგნი იგი თქუენი, რომელი მოსწერეთ ჩემდა და ვბრძანე ხილვად მატინათა საჯსენებელთასა. და იპოვა ქალაქი ეგე დასაბამითგან უკუენისამდე მკდომ ყოველთა მეფეთა.

27. და ქუეყანა ულმო და ზესთამბრძოლ ყოველთა კერძო, რომელნი და მკვდრებულან მას ზედა და მეფენი ძლიერნი და ფიცხელნი, რომელნი არიან იერუსალჴმსა, და უფლებდეს და ხარკსა მოაქდიდეს ასურეთით და ქანანით კერძოთა.

28. აწ, ეგერა, ვიბრძანებთეც კაცთა მაგათ, რათა არა აღაშენებდეს ქალაქსა მაგას და თქუენ გულს-ილგინეთ,

29. რათა არა უფროს აღემატოს უკეთურება მაგათი, აღუდგენ და შრომა შეამთხვონ მეფობასა ამას ჩუენსა.

30. და მას ჟამსა აღმოვიკითხონ წიგნი იგი მეფისა არტაშესისი და რათიმე და სამაელ მწერალმან და სხუათა მრავალთა მათ თანა, და მსწრაფლ აღვიდენ იერუსალჴმდ.

31. და არა აუფლეს ჰურიათა მათ შენებად და დააყენეს შენება ტაძრისა უფლისა იერუსალჴმს, ვიდრე მეორედ წლადმდე შარავანდედობისა დარეჴ სპარსთა მეფისა.

3

1. და დარეჴ მეფემან ყო სიხარული დიდი და მოუწოდა ყოველთა მთავრებსა თუსსა, შევილთა თუსთა და ყოველთა დიდ-დიდთა მიდთასა და სპარსთასა, ქალდეველთასა.

2. და ყოველსა უფლებსა და ერისთავთა და სოფლისმპყრობელთა მათ თანა ჰინდოეთითგან ვიდრე ეთიოპედმდე. და იყუნეს მთავრები იგი ასოცდა-შუდ.

3. ჰამეს და სვეს, და განძეს და მხიარულ იქმნენ, რაჟამს ოხჰანი იყო, დარეჰ მეფე შევიდა სასუენებელად და აჯდა საგებელსა თუსსა და დაიძინა.

4. მას ჟამსა სამნი იგი სენაკაპანნი მისნი, ვიდრე მეფესა ეძინა და იგინი სასუენებელსა მას შინა ეკრძალებოდეს და კუმილვიდეს და სიტყუად იწყეს ურთიერთას და თქუეს:

5. მოდით, თუთუღად ვთქუათ სიტყუა ერთი, რომელმან უბრძანის და უძლიერეს თქუას მოყუასთა თუსთა, უფროს მისცეს დარეჰ მეფემან ნიჭი დიდი და განადიდოს და სახელოვან-ყოს იგი უფროს ყოველთასა.

6. და ძოწეული შთააცვას მას და ოქროსა სამსახურებელითა ჰამდეს და სმიდეს, და ზედა ოქროსაგებელთა დაწვეს და დაიძინოს. და აღსვან იგი საკედარსა ოქროსალიერედსა და ხორი ბეჰეზისა დაადგან შარავანდედი და შეაბან მანიაკი ოქროსა ყელსა მისსა.

7. და მეორესა საყდარსა დარეჰისასა დაჯდეს სიბრძნისა მისისათუს და ნათესავად დარეჰისად სახელ-ედვას.

8. და მაშინ თუთუღად დაწერეს სიტყუანი თუსნი, შეაბეჭდეს, და დადევს სასთუნალით კერძო დარეჰ მეფისა, და თქუეს:

9. რაჟამს აღდგეს, მიუბყრათ დაწერილი ესე, და იკითხოს მეფემან და მთავართა სპარსეთისათა, და რომლისა იპოოს სიტყუა უბრძნეს, მას მისცედ ძლევისა იგი პატივი.

10. და დაწერა პირველმან და თქუა: ძლიერ არს და მძლე უფროს ყოველთასა ღვინო.

11. და დაწერა მეორემან და თქუა: მძლე არს და უძლიერეს უფროს ყოველთასა შარავანდოვანი.

12. და მესამემან დაწერა და თქუა: მძლე არიან და უძლიერეს უფროს ყოველთასა დედანი და ყოველსა სძლის ჰეშმარტებამან.

13. და რაჟამს განიღძა მეფემან, მოიღეს წერილი იგი და მისცეს მეფესა და აღმოიკითხა.

14. და წარავლინა და მოუწოდა ყოველთა მთავართა სპარსეთისათა და უფლებასა, სპასპეტებსა და სოფლისმპყრობელთა და მფლობელთა.

15. და დაჯდა ადგილსა, სადაცა შეემთხვნეს მას ყოველნი და აღმოიკითხეს წიგნი იგი ყოველთა წინაშე.

16. და თქუა მეფემან: მოუწოდეთ აჟა სენაკაპანთა და მათ განგვმარტენ სიტყუანი თუსნი და ვითარცა მოუწოდეს, შეიყვანეს წინაშე.

17. და ეტყოდეს მათ: ყოველივე ვითარნი ჩუენ დაწერილნი. და იწყო სიტყუად პირველმან, რომელმან-იგი თქუნა ძლიერებისაგან ღვინისასა.

18. და თქუა ესრეთ: ში კაცო, ვითარ არა ძლიერ არს ღვინო, რამეთუ ყოველთა კაცთა, რაოდენთა სვიან, შესულობნის გონებანი.

19. მეფეთა და გლახაკთა ერთ ყვის გონება, ეგრეცა უფლისა და მონისა, მდიდრისა და მკოდოვისა.

2. სოფლებსა S. 3. სასუენებელად S. და აჯდა დაჯდა S. სამებელსა S. 4. სასუენებელსა S. 5. თუთუღად S. თქუეს S. 5. დარეჰ S. 6. დაადგან S. მანკი S. 7. დარეჰისასა S. დარეჰისად S. 8. თუთუღად S. სათუნალით S. დარეჰ S. 9. უბრძნეს S. 12. ჰეშმარტებამან S. 15. შეემთხვნეს S. 17. გვთხრა S. რომელნი S. 19. მოკვდისა S.

20. და ყოველთა გონება დრიკის და გარდააქცივის სიხარულად, და არა მოიკსენიან მწუხარება და სალმობა.

21. რამეთუ ყოველთავე გონება აღავსის მხიარულებითა და სიმდიდრითა.

22. და არა მოიკსენენს მეფენი და მთავარნი და ატყუებენ დიდ-დიდთა, და რაჟამს დაითურის, არა მოიკსენის მეგობარნი და ძმანი და მტერნი და მრავალჯერ მახულიცა იკადის.

23. და რაჟამს განქარდის ღვნო, არა ავსოვენ, რა უქმნიენ.

24. მ კაცნო, ვითარ არა ძლიერ არს ღვნო, რომელმან ამას ყოველსა აიძულის საქმედ? და ესე ყოველი თქუა და დაღუშნა.

4

1. და იწყო სიტყუად მეორემან, თქუა ძლიერებისათჳს მეფისასა:

2. მ კაცნო, ანუ არა განძლიერებულ არიან კაცი და უპყრიეს მათ ზღუა და ეშელი და ყოველივე, რომელ არს მას შინა?

3. ხოლო მეფენი ძლიერებით უფლებენ ყოველსა ქუეყანასა ზედა, და თქვის და ბრძანის, და აღრე ყვიან (და თუ უბრძანის ბრძოლად მოყუასსა მოყუსისა თვისისა, ვერ გარდაჯდის ბრძანებასა).

4. და თუ წარავლინის ღუაწლსა მტერთა მიმართ, და წარვიდიან და აღრე ქმნიან მანქანანი მათნი, ზღუდენი და გოდოლნი დაამკუნებენ.

5. და მოკლნიან და მოკუდებნიან, და ბრძანებასა მეფისასა ვერ გარდაჯდიან, და თუ ერევიედ, ყოველივე კეთილი მოართვან მეფესა.

6. და არა ხოლო ერისაგანნი მოღუაწენი, არამედ მუშაკნიცა, რომელნი ქუეყანასა იქმედ, რაჟამს დასთესიან. და მკიან, ნაყოფი იგი თვისი მოართვიან მეფესა და მერმე ხარკისმომკდელთა: ჰმძლავრიან სოფელსა და მოკადიან ხარკი სამეფო.

7. და მეფენი ხოლო განძლიერებულნი უფლებენ მას ზედა და თუ უბრძანის მოკლვა, მოკლიან და თუ ცხორებად, აცხონიან,

8. და თუ აშენებად, ააშენიან,

9. და თუ დარღუევად, დაარღვიან და თუ დანერგვად დანერგიან.

10. და ყოველი სოფელი მეფისა ძლიერებისა ბრძანებასა ისმენნ და თუ მეფესა რაცა უნებნ, ქმნის და განსუენებულად ზინ საეწეწესა, და ჰკამნ და სუამნ და ეძინის.

11. და სხუანი ყოველნი გარემოს ჯუშილვედ მის და ბრძანებასა მისსა ელიედ და არა უფლიედ ნებასა მისლვად და საქმედ, და ვერცა იკადრიან და გარდაჯდიან ბრძანებასა მეფისასა.

12. აწ, მ კაცნო, ვითარ არა ძლიერ არს მეფე, რომლისა სიტყუა ბრძანებისა თვისისა ესრეთ განძლიერებულნი უფლებს ყოველთა ზედა? ესე ვითარცა თქვა და დაღუშნა.

13. და შესამეგან თქუა ძლიერებისათჳს დედათასა და ჰეშმარიტებისათჳს, ესე არს ზორობაბელი, იწყო სიტყუად და თქვა:

14. მ კაცო, უკუეთუ დიდ არს მეფე, ანუ სხუანი მრავალნი კაცნი და ანუ ძლიერ არს ღწო, ვინ არს, რომელსა უძლევიეს, დაუპყრიეს და უფლებს ყოველთა ზედა?

15. და არა უკუე დედათა, რამეთუ დედანი არიან, რომელთაგან იშუნეს მეფენი და ყოველნი კაცნი, რომელნი უფლებენ ზღუასა ზედა და კმელსა.

16. მათგანნი იშუნეს და განზარდნეს დედათა მუშაენი, რომელთა დასხეს ყენაენი, ვინა იყოფის ღწო.

17. იგინი არიან, რომელთა უქმნიან სამოსელი მამათა და მათ გამო შეიმკობიან და იღიდებიან კაცნი და ვერა ეგების თუნიერ მათისა ყოფა კაცთა.

18. და თუ შეიკრიბიან ოქრო და ვეცხლი და ყოველი სიმრავლე, და იხილიან დედაკაცი ქმულკეთილი,

19. მიიქციან მისა, და აღუტებელ პირი და შეხედველ მას და ყოვლითა ნიქითა მათითა ჰყუარობედ მას უფროს ოქროსა და უფროს ვეცხლისა და ყოვლისა საშუებელისა.

20. და დაუტვეს მამა და დედა თსი, რომელთა შუნეს და განზარდნეს იგინი, და სოფელი თსი და მისდევნ კვალსა ცოლისა თსისასა.

21. და ესრეთ შეეყვს მას და ერთ სულ იქმნის მის თანა და არა მოიკსენის მამა თსი და არცა დედა თსი და არცა სოფელი თსი.

22. და ამისგან წეს არს თქუენდა ცნობად, ვითარმედ უფლებენ თქუენ ზედა ცოლნი თქუენნი, რამეთუ ყოველსავე რასა იქმთ და შურებით, მიილით და მისციით ცოლთა თქუენთა.

23. და შეიბის კაცმან მახული თსი და წარვიდის იგი შორსა გზასა, თუ შე-რა-იძინის, ანუ მოიავაზაკის, ანუ ზღუასა შინა გინა მდინარეთა ვალს.

24. გინა მკეტთა შეემთხვის, გინა თუ ბნელსა შინა ვალნ, რაჟამს იპარის და მოიტაცის, და ყოველსა ჰირსა განვლის, მოვიდის, მიართვის ყოველი იგა ნაშრომი ცოლსა თსისა,

25. რამეთუ უფროს უყვარს კაცსა ცოლი თსი, ვიდრე მამა-დედა თსი.

26. და მრავალნი შესულბეს გონებათა თსითა და ცოლთა თსითათს შევარდეს მონებასა.

27. და მრავალნი მიეცნეს წარსაწყმედელად, მოსწყუდეს და შესცდეს და შევარდეს დიდსა ცოდვასა დედათაგან.

28. და აწცა არა გრწამს ჩემი, არცაღა დიდსა მაგას შარაევანდოსანსა თავსა თსისა უფლიეს და ყოველსა კაცსა არა უფლიეს მიახლებად მაგისა.

29. და ვხედვედ მე ასულსა ხარკისა მის მეფისასა, რამეთუ ჯდა მარჯუენით მეფისა.

30. და აჰვადა შარაევანდი თავსა მაგისსა და დაიდგა თავსა თსისა, და სცა ყურიმალსა მეფისასა.

31. და ამისთვის გული არა განუწყრა მეფესა, არამედ პირი აიძტკმო და შეხედვიდა მას, და თუ იცინინ, იგიცა მის თანა იცინინ და, თუ მწუხარე არს, მეფე ექენებინ, ვიდრემდის განმხიარულდა იგი.

32. აწ, მ კაცო, ვითარ არა ძლიერ არიან დედანი, რომელნი ამას ყოველსა იქმან?

33. და მას უამსა მეფე იგი და დიდ-დიდნი, რომელნი მის თანა იყუნეს, იწყეს ზედვად კაცმან მოყუსისა მიმართ თვისისა. და იწყო სიტყუად ზორობანელ ჭეშმარიტასათს და თქუა:

34. მ კაცნო, არამე ძლიერ არიან დედანი? დიდ არს ქუეყანა, მაღალ არიან ცანი, მალედ რბის მზისთვალთ, რამეთუ აქუს მას სრბა კამარისმსგავსსა მას კარავსა ცისასა და მერმე მეყსეულად განფრინდის, და მიიწიის ადგილსა თვისა ერთსა დღესა.

35. ანუ არამე დიდ არს იგი, რომელმან ესე ყოველი შექმნა? ნანდვილვე ჭეშმარიტებაჲ დიდ არს და ძლიერ უფროს ყოველსა.

36. და ყოველი ქუეყანა შეევედრების ჭეშმარიტებასა, და ცანი აკურთხევენ ჭეშმარიტებასა, და ყოველნი საქმენი იძრვიან და ძრწიან მის წინაშე და არა არს ჭეშმარიტებასა თანა სიცრუე არცა ერთ.

37. უწესო არს ღწნო, უწესო არს მეფე, უწესო არიან დედანი, უწესო არიან ყოველნი ძენი კაცთანი, უწესო არიან ყოველნი საქმენი მათნი, და არა არს მათ თანა ჭეშმარიტება და უწესობით წარწყმდიან.

38. ხოლო ჭეშმარიტება დგას და ჰგიეს და ძლიერ არს უკუნისამდე და ცხოველ არს და უპყრიეს კელმწიფობა მისი უკუნითი უკუნისამდე.

39. და არა არს მის თანა თულთ-ხუმა და არა სადა იცვალების, არამედ იქმს სიმართლესა, განშორებულ არს მისგან უსჯულოება და უკეთურება და ყოველნი საქმენი ჭეშმარიტებისანი სათნო არიან ყოვლითავე.

40. და არა იპოების სასჯელისა მისისა სიცრუე, რამეთუ ჭეშმარიტება არს ძლიერებაჲ მეფეთა და კელმწიფება და სიმდიდრე და არს კურთხეულ უფალი ღმერთი ჭეშმარიტებისა.

41. ესე თქუა და დადუმნა სიტყუსაგან და ყოველმან კრებულმან მას უამსა კელითა დიდითა დაღად-ყვეს და თქვეს: დიდ არს ჭეშმარიტება, მძლე არს და ძლიერ.

42. მას უამსა მეფემან ჰრქვა: ითხოვე, რაცა გნებაეს და მიგცე შენ უფროს დაწერილისა მაგის, რამეთუ იპოვე ბრძენი უფროს ყოვლისა და შემდგომსა საყდარსა ჩემსა დასჯდე, ნათესავად ჩემდა სახელ-გედვას.

43. მაშინ ჰრქუა ზურობანელ მეფესა: მოიყსენე აღთქმა იგი, რომელ აღუთქუ აღშენებისათს იერუსალმისა დღესა მას, რომელსა მოიღე შარავანდობა ეგე შენი და სთქუ,

44. ვითარმედ: ყოველი ჭურჭელი და სამსახურებელი იერუსალმისა მუნვე მივაქციო, რომელი-იგი განაშორა და გამოარჩია კუროს, რაჟამს დასცა ბაბილოვანი და აღუთქვა მან სამსახურებელი იგი უფლისა კუალად-გებად.

45. ეგრეცა შენ, მეფე, აღუთქუ აღშენებად ტაძრისა მის უფლისა, რომელი-იგი მოიცვეს ედომელთა, რაჟამს უდაბნო-ყვეს ჰურიასტანი ქალდეველთა.

46. და აწ გვედრები შენ, უფალო ჩემო მეფე, და ვითხოვ შენგან, რათა ესე დიდი ნიჭი მომმადლო მე და ამისთვის გვედრები შენ, აღასრულე აღთქმა ეგე, რომელ აღუთქუ მეფესა მას ცისასა და ყავ ეგრესახედ, ვითარცა აღმოკდა პირისა შენისაგან.

47. მას ყამსა აღდგა დარეკ მეთე და ამბორს-უყო ზორაბაბელს და დაუწერა მას წიგნები ყოველთა მიმართ სოფლისმპყრობელთა და მფლობელთა და ერისთავთა და უფლებასა, რათა წარგზავნონ იგი, რომელნი მის თანა იყუნეს მისლვად და აღშენებად იერუსალმისა.

48. და ყოველთა მფლობელთა ასურასტანით კერძო და ფინიკიანთ, რომელნი არიან ლიბანით კერძო, მიწერა მათა წიგნი, რათა გარდმოიღონ ნაძესქელი ლიბანით იერუსალმად და აღაშენონ ზორაბაბელითურთ ქალაქი იგი.

49. და მიწერა ყოველთა მიმართ ჰურიათა, რომელნი-იგი განსრულ იყუნეს მეუფებასა მისსა და განათავისუფლნა იგინი ხარკისაგან და ჰრქუა ყოველთა მათ ძლიერთა და უფლებასა და მფლობელთა და სოფლისმპყრობელთა: ნუშეცა ვინ ხარკისათს მიადგების კართა მათთა.

50. და ყოველი აღვილი, რაოდენიცა უპყრიეს უხარკოდ, თავისუფალშეცა არს და ყოველთა იდუმელთა უკუნსცედ სოფლები და ადგილები, რომელ ეპყრა ურიათა.

51. აღსაშენებელად ტაძრისა მისთვის მისცედ სამეუფოთა წელიწადსა ოცი ტალანტი, ვიდრემდის აღაშენონ ტაძარი იგი.

52. და საკურთხეველისათს საკვერთხელთასა მისცენ ყოველთა დღეთა, ვითარცა წერილ არს შჯულსა შუდელუი და ათეული დაუბრკოლებელად შეწირვად და სხუაცა ათი ტალანტი წელიწადსა.

53. და ყოველნი, რომელნი აღვიდენ იერუსალმად, აღაშენონ ქალაქი იგი და არიანშეცა თავისუფალ და უხარკო თვთ და ნათესავნი მათნი და ყოველნი მღდელნი.

54. და უბრძანა დაწერად და მიცემად ყოველი საღვაწი და კვართებამღდელთა მათ, რომელნი აღასრულებდეს მსახურებასა მას უფლისასა.

55. და ლევიტელთა მათ დაუწერა როჰიკი მიმუნდლედმდე, ვიდრემდის აღასრულონ ტაძარი იგი უფლისა და იერუსალმში აღაშენონ.

56. ყოველთა, რომელნი სცივდეს ქალაქსა მას, მიწერა მიცემად მათა სამკვდრებელი ქუეყანისა მის და როჰიკი მათი.

57. და წარუძღუნა ყოველი იგი ჰურკელი სამსახურებელი ტაძრისა მის, რომელი-იგი გამოიღო კროზ ბაბილოვით და ყოველი, რაცა თქუა კროზ, დარეკ იგი აღასრულა და მიუძღვნა ყოველი იგი სამსახურებელი უფლისა.

58. და რაჟამს გარეგამოვიდა მეფისა მისგან ზურობაბელ, აღიპყრნა კელნი თუნნი ზეცად იერუსალმად კერძო და აკურთხა უფალი მეუფე ცისა.

59. და თქვა: შენ მიერ არს სიბრძნე და შენ მიერ არს ძლიერება და შენდა შეენის დიდება და მე მონა შენი ვარ.

60. და გაკურთხებ შენ, რომელმან მე მომეც სიბრძნე და გამაღობ შენ, ღმერთო მამათა ჩუენთაო.

61. და მოიღო წიგნები იგი და წარვიდა და მოვიდა და შევიდა ბაბილოვნად და მიუთხრნა ყოველნი ძმათა თუსთა.

62. და აკურთხევდეს ღმერთსა მამათა თუსთასა, რამეთუ მომადლა მათ ფართოება და განტეევა მათთვის,

47. დარელ S. 48. არნ S. 49. მეფეშასა S. 51. მისცეთ S. 53. აღაშენენ S. 54. მღდელთა — „ა“ ჩამატებულია. მსახურებასა მას — „მას“ ჩამატებულია. 55. „მათ“ და S. 57. დარელ S. 61. ბაბილოვნად S.

63. რათა მივიდნენ და აღაშენონ იერუსალმში და ტაძარი იგი უფლისა, რომელსა ეწოდა სახელი მისი მის ზედა. და ყვეს სიხარული დიდი ყოვლით მენოაგითურთ შუდ დღე.

5

1. და შემდგომად ამის ყოვლისა გამოარჩინეს ნახაპეტნი და წინამძღვარნი სახლთა ნათესავთა აღსლვად იერუსალმში ცოლებით და ძეგებით და ასულებით, მონებით და ყოვლით ჭურჭლებითა და საგებლითურთ მათით.

2. და დარეჰ მისცა მათ თანა ცხენები ათას, ვიდრემდე მივიდნენ და მიიწივნენ იერუსალმში მშუდობით მენოაგითურთ, ზობღნითა და ნესტუთა,

3. ბარითა და როკითა, და ყოვლითა სიხარულითა განუტევნა იგინი იერუსალმში.

4. და ესე სახელები არს კაცთა მათ, რომელნი აღვიდეს იერუსალმში მსგავსად სახელებისა მამათა თუსთასა ნათესავისაებრ ტომთა თუსთა.

5. მღღელთა მათგანნი იყუნეს ძენი ფინეზისანი, ძისა ჰარონისნი: ისუ, იოსედექვან და იოაკიმ, რომელ იყო ზორაბაბელ სალათიელნი, თესლისა მისგან დავითის, ტომისაგან ფარეზის, ნათესავისა მისგან იუდასი,

6. რომელიცა იტყოდა წინაშე დარეჰ მეფისა სიტყუათა მათ სიბრძნისათა მეორესა წელსა სუფევისა მისისასა თთვესა მას ნისანსა თთვესა მას პირველსა.

7. და იყუნეს ესე ყოველნი ურიანი, რომელ განეტევენეს ტყუეობისაგან და აღვიდეს იერუსალმში, რომელნი წარტყუენილ იყუნეს ნაბუქოდონოსორისგან, მეფისა ბაბილონთასა, და აღვიდეს იერუსალმში.

8. და დაემკვდრნეს ურიასტანსა თთვეულად ქალაქსა თუსსა და იყუნეს წინამძღვარნი მათნი ზორაბაბელ და ისუ, იოსედექვანი. და იყუნეს ნათესავისა მისგან მღღელთასა: ნეემი, სარიელ, ერესე, ანანი, მურთქე, ბელესარ, ასფარას, ბოროველ, ჰორომ ბანა.

9. და ესე არს რიცხუ ნახაპეტთა და ნათესავთა მათ და მთავართა მათთა: ძენი ფარეზისნი ორ ათას ასსამეოცდათორმეტ, ძენი საფატისნი: ოთხასსამეოცდათორმეტნი.

10. ძენი ასერისანი: შუდასსამეოცდაექუსი,

11. ძენი ლეფთალემისანი, მოაბელისანი და ძეთა იუსთა და ჰროაბისტა ორ ათას რეასსადათორმეტ,

12. ძენი ელაშისნი: ორ ათას ორასერგასისდაოთხ, ძენი ზატუნისნი: ცხრაასორმეოცდახუთ, ძენი ქორბასნი: შუდას ერგასის, ძენი ბენიასნი: ექუსასორმეოცდარვა,

13. ძენი ბერიასნი: ექუსასოცდასამ, ძენი არგესნი: სამ ათას სამასოცდაორ,

14. ძენი აღომიკიმისნი: ექუსასსამეოცდაათჯდმეტ, ძენი ბოსორესნი: ორ ათას ექუსასდაექუს, ძენი აღინასნი: ოთხასერგასისდაოთხ,

15. ძენი აზერ ეზეკიასნი: ოთხმეოცდათორმეტ, ძენი ელანისნი: სამეოცდაშუდ, ძენი აზარიასნი: ოთხასოცდათორმეტ,

16. ძენი დედალისნი: ექუსასოცდაათორმეტ, ძენი ანანიასნი: ასდოც, ძენი არომისნი: სამასოცდასამ,

17. ძენი არსიფურისნი: ასდაათორმეტ, ძენი ბეტერიასნი: სამ ათას ოთხმე-
ოცდაათუმეტ, ძენი ბეთლომასნი: ასოცდასამ,

18. ძენი ნატობობისანი: ერგასისდახუთი, ნატოთასგან: ასერგასისდარვა,
ბეთსამონისგან: ორმეოცდოც,

19. ძენი კარიათორიშისნი: ოცდახუთ, ქაფირისგან და თერონისგან: შუდას-
ორმეოცდარვა, ქადიასგან და ამიდასგან: ოთხასოცდოც,

20. კეიმარისგან და კაბესისგან: ექუსასოცდაერთ, მიაკალონისგან: ასოც-
დოც,

21. ბეტოლამისაგან: ერგასისდოც, ძენი ნიფისისნი: ასერგასისდექუს,

22. ძენი კაილამოლასნი და ორნიასნი: შუდასოცდახუთ.

23. ძენი ერეჟეასნი: სამასორმეოცდახუთ, ძენი სენასნი: სამ ათას სამას
ოცდაათერთმეტ და ძენი მლდელოთანი,

24. ძენი ელტუასნი, ძისა იოსიასნი: ცხრაასოცდაათორმეტ, ძენი ემმერას-
ნი: ათასერგასისდოც,

25. ძენი ფასურისნი: ათასორასორმეოცდაშუდ, ძენი ქარმისნი: ათასდა-
ჩუდმეტ,

26. ზოლო ლევიტელთა ძენი ისუსნი ერთ და კუდუელისნი და ბანეასნი
და სუდუასნი სამეოცდაათოთხმეტ.

27. ძენი და ასულნი და ცოლნი და ყოველნი რიცხუნი მათნი — ორმოცი
ათას ორასორმეოცდოც.

28. და რომელნი იყუნეს ნათესავისა მისგან მლდელოთასა, მგალობელნი ძე-
ნი ასაფისნი ასორმეოცდარვა.

29. და მექარენი იგი ძენი სალაშისნი, ძენი ატერარასნი, ძენი ტოლმანის-
ნი, ძენი დაკაუბეასნი, ძენი ატეტასნი, ძენი საბეასნი და ყოველნი ესე ასოც-
დაცხრაშუდ.

30. და მონანი იგი მლდელოთანი: ძენი ასაფასნი, ძენი ტაბალასნი, ძენი კე-
არასნი, ძენი სივიასნი, ძენი ფალეასნი, ძენი ლაბილისნი, ძენი აგებასნი, ძენი
აკუდისნი, ძენი უტონისნი, ძენი კელაბისნი, ძენი ავაბისნი, ძენი სობომისნი, ძე-
ნი ასტანისნი, ძენი კათუვათასნი, ძენი გედლუსნი,

31. შენი აბუსნი, ძენი გესანისნი, ძენი მისანისნი, ძენი ასაბისნი, ძენი გა-
ზერისნი, ძენი აოზიასნი, ძენი ფანესნი, ძენი ასსონისნი, ძენი ბარაასნი, ძენი
ასანისნი, ძენი მანანისნი, ძენი ნაფისნი, ძენი აკუმისნი, ძენი აქაფისნი, ძენი ასუ-
რისნი, ძენი ფარაკისნი, ძენი ბასალთისნი,

32. ძენი დედანისნი, ძენი კუუთისნი, ძენი ქარესისნი, ძენი ბარქუსისნი,
ძენი სისარასნი, ძენი თომასნი, ძენი ნასასნი, ძენი ქატეფისნი.

33. ძენი მონათა მათ სოლომონისთა: ძენი საფიოპისნი, ძენი ფარედისნი,
ძენი იელელისნი, ძენი ლოდონისნი, ძენი ჭალიასნი, ძენი საფუჟანისნი,

34. ძენი აგეასნი, ძენი ფაქერისნი, ძენი საბიასნი, ძენი სარუთისნი, ძენი
მასესნი, ძენი გასესნი, ძენი არდუასნი, ძენი სუბასნი, ძენი აფოფერისნი, ძენი
ზარუდისნი, ძენი ასაფატისნი, ძენი ალონისნი.

35. ყოველნივე მონანი მღვდელთანი და მონანი სოლომონისნი ოთხასამეოცდაათორმეტ.

36. ესენი იყუნეს, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ბაბილონით და თელმალეთ და თელეასიას, მთავარნი მათნი და ქართალან და ალლარ.

37. და სხუასა ვერავინ შეუძლო აღრაცხვად: ვერცა მამათა, ვერცა ნათესაეთა, რომელნი იყუნეს ისრაჲლისაგან: ძენი გალანისნი, ძენი ტუაებენასნი, ძენი ნეკედონისნი, — ექუსასერგასისდაორ.

38. მღვდელთა მათგანნი, რომელნი ჰმსახურებდეს მღვდლობასა, არა იპოვნეს ღენი ნობოდიასნი, ძენი აკობისნი, ძენი კოჯუსასნი, რომელთა ისხნეს ცოლნი ასულთა მათგან ბელზელისთა.

39. და სახელ-ეღვა მათ სახელად და ეძიებდეს მათ და არა პოვნეს წიგნთა ნათესაეთა რიცხუსა ადგილსა განაწილებულსა. და ვითარცა არა იპოვნეს იგინი, რიცხუსა ნათესავთასა, განაშორნეს იგინი და არა მიეახლნეს მღვდლობასა.

40. და ჰრქუეს მათ ნეემი და ატარი: ნუ მიეახლებით სიწმიდესა მას, ვიდრემდის აღდგეს მღვდელთმოდუარი, რომელსა შთაეცვას განცხადებულება და ჰეშმარიტება.

41. და იყო ყოველი ისრაჲლი ათორმეტ წლისაგან მიმართ გარნა მონათა და მკვეალთა ოთხ ბევრ სამ ათას სამასსამეოც.

42. მონანი და მკვეალნი მათნი — შუდ ათას სამასოცდაათჩუდმეტ. მგალობელნი და მსახურნი — ორასორმეოცდახუთ.

43. აქლებები — ოთხასოცდაათხუთმეტ და ცხენები — შუდ ათას ორმეოც და ჯორები — ორასი ათას ორმეოცდახუთ და ვირები — ხუთ ათას ხუთასოცდახუთ.

44. და მამათმთავარნი მსგავსად მამათმთავართა მათთასა მოვიდეს და შევიდეს ადგილსა მას ტაძრისა ღმრთისასა, რომელი იყო იერუსალჲმს, და აღუთქუეს აღთქმა, რათა აღემართოს ტაძარი იგი ადგილსავე თუსსა, და წესისაებრ თუსისა

45. დასდებდეს საფასესა ტაძრისა მისთვის შესაწევნელად საქმარისა მისთვის, ოქრო — ათას ქანქარი, ვეცხლი — ხუთ ათას ქანქარი, და კვართები სამღვდელთა — ას.

46. და დაემკვდრნეს მღვდელნი იგი და ლევიტელნი, და ერი იგი იერუსალჲმს და ადგილთა მისთა, და მგალობელნი იგი და მსახურნი, მეკარენი იგი და ყოველი ისრაჲლი დაბნებსა და აგარაკებსა თუსსა.

47. *და აღდგეს მეშუდესა მას თთუსა და ყოველნი იგი ძენი ისრაჲლისანი თთეულად ადგილთაგან თუსთა, და შეკრბეს ერთბამად ფართოსა ადგილსა, ბჰესა მას პირველსა, მზისა აღმოსავლით კერძო.

48. და განეწყუნეს ისო სედეკიან და ძმანი მისნი და ყოველნი იგი სიმრავლე მღვდელთა მათ და ზორაბაბელ სალათელეანი და ძმანი მისნი და განმზადეს საკურთხეველი უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა, რათამცა

49. შეწირეს მას ზედა საკურთხეველსა საკურთხი, ვითარცა წერილ არს წიგნსა მას მოსესსა, კაცისა მის ღმრთისა.

50. და შეკრბეს იგინი და განეშორნეს სხუათა მათ წარმართთაგან მის ქუეყანისათა და აღმართეს საკურთხეველი შესაწირავთა ადგილსა თუსსა, და-
 ლათუ იყუნეს მათა მტერ წარმართნი იგი, არამედ შემწევე ეყოფვოდეს მათ
 ყოველნი იგი ნათესავნი მის ქუეყანისანი, და მოართუმიდეს ძლუნსა შესაწი-
 რავსა საკურთხეველად უფლისა ეამად და ეამად, განთიად და მწუხრ.

51. *და ყვეს დღესასწაული იგი ტალავრობისა, ვითარცა წერილ არს
 ს:ჟულსა მოსესასა, და შესწირვიდეს მსხუერბლსა მიერ დღე, ვითარცა ბრძა-
 ნებულ იყო.

52. და ამისა შემდგომად შესწირვიდეს საკვერთხთა მათ ეამად და ეამად,
 შაბათთა, და თთვისთავთა და ყოველთა მათ წმიდათა დღესასაწულთა განა-
 წესებდეს და აღასრულებდეს.

53. და რომელსა-იგი ერთვე აღუთქმიდეს აღთქუმასა ღმერთსა, თთუსა
 თავისაგან მეშდესა თთუსათა იწყეს შეწირვად საკურთხთა უფლისა ღმრთი-
 სსა და ტაძარი იგი უფლისა ღმრთისა არა აღშენებულ იყო.

54. და მისცეს სასყიდელი გალატოზთა და ხუროთა და საზრდელნი მათნი,

55. და ეგრეთვე სიდონელთა და ტურელთა, რათა გარდამოიღონ მათ ძე-
 ლი ნაძჳსა ლიბანიით. და შოიღეს ნავითა ნავთა სადგურთა მათ იოპეტისათა,
 ვითარცა უბრძანა და განუწესა მათ წინაწარ კეროს, მეფემან სპარსთამან,

56. წელსა მას მეორესა აღსლვისა თუსისა იერუსალმმდ, თთვესა მას მე-
 ორესა, იწყეს შენებად ტაძრისა მის ზორობაბელ სალათიელისამან და ისუ იოსე-
 დეკეანმან და ძმათა მათთა, და მღდელთმოძღუართა მათ და ლევიტელთა, და
 ყოველნივე რომელნი გამოსულ იყუნეს ტყუეობისა მისგან იერუსალმმდ.

57. და დადვეს საფუძველი სახლისა მის უფლისა ღმრთისათუს თავსა მას
 მეორისა თუსსა. მეორესა წელსა აღსლვისა მათისასა ჰურისტანად და იერუ-
 სალმმდ.

58. და განაწესნეს ლევიტელნი იგი ოც წლითგანნი და მიმართნი საქმესა
 მას მსახურებისა უფლისასა და განიწესნეს ისუ და ძენი და ძმანი მისნი (და
 კადმიელ, ძმა მისი, და ძენი ლუმისნი: ბაბუნ, და ძენი იოვიდასნი და ელვადეა-
 ნისნი) მათა თუსთა თანა. და ყოველნი იგი ლევიტელნი ერთბამად იქმოდეს
 საქმესა მას სახლისა უფლისასა. (და გალატოზთა მათ მაშენებელთა აღაშენეს სა-
 ხლი იგი უფლისა).

59. და განეწესნეს მღდელთმოძღუარნი იგი, და ეცვა მათ ბჳალამდისნი
 იგი ნოვაგითა და ნესტუთურთ და ლევიტელთა მათ, ძეთა ასაფისთა აქუნდეს
 წინწილანი.

60. და შეასმიდეს, უგალობდეს და აკურთხევედეს ღმერთსა, ვითარცა გა-
 ნაწესა შესხმა ნოაგთა დავით, მეფემან ისრაჴლისამან.

61. და დიდითა კელითა აკურთხევედეს და ჰმადლობდეს უფალსა ღმერთსა.
 ჰველისაქმე ღმრთისა და დიდებულებაჲ უკუნისამდე არს ყოველსა ისრაჴლსა
 ზედა.

62. დიდითა ჳმითა ყოველი იგი ერი დაბერვიდა ნესტუებსა თუსსა და ოხ-
 რიდეს ჳმითა დიდითა და აკურთხევედეს უფალსა, რომელმან აღმართა ტაძარი
 იგი თუსი წმიდაჲ.

50. ძლუნსა S. 53. საკურთხთა S. 55. შოიღეს+და S. 56. ტყუეობისა S. 62. დაბე-
 რვით S. ნესტუებსა S.

* ლევ. 23. ე. 34.

აზ. და მოვიდეს და შევიდეს მდღელთმოდღუარანი იგი და ლევიტელნი, რომელნი-იგი იყუნეს მთავარ და წინამძღუარნი მთავრობისა მისებრ მამათა თჳსთა-სა, რომელთა ეხილვა ტაძარი იგი უწინარეს ამისსა ბუნებისა,

64. დიდითა კმითა და ტირილითა და მრავლითა ნესტუებითა და სიხარულითა დიდითა,

65. რამეთუ არა ესმოდა სიმრავლესა მას კმაჲ იგი ნესტუსა კმითა მით ტი-
¹ზილისა მისგან ერისასა, დადაცათუ მრავალ იყუნეს, რომელნი ჰბერვიდეს ნეს-
ტუებსა მას. მიიწეოდა კმაჲ იგი შორიელთა ადგილთა.

66. *და ესმა კმაჲ იგი მტერთა მათ ნათესავისა მის იუდასთა და ბენიამე-
ნისთა და მოვიდეს ხილვად და გულისხმის-ყოფად, ვითარმედ რამე არს კმაჲ
იგი ნესტუსა მის.

67. და გულისხმა-ყვეს, ვითარმედ გამოსრულნი იგი ბაბილონით ტყუე-
ობისაგან აშენებენ ტაძარსა მას უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისასა.

68. და მოუვდეს ზორაბაბელს და ისუს იოსედეკეანსა და სხუათა მათ
მთავართა, მამათა მთავართა და ჰრქუეს მათ: ვაშენებდეთ ჩუენცა თქუენ თანა
ტაძარსა უფლისასა,

69. ვითარცა თქუენ, ეგრეცა ჩუენ ვისმინოთ უფლისა ღმრთისა თქუენი-
სა, რამეთუ ჩუენცა გუწადოდა გამოსლვა ეგე თქუენი მიერ დლითგან, ვინა-
ოგან წარგუტყუენვა სალმანასარ მეფემან ასურასტანისამან, და მოგვიყვანნა
და დაგვამკვდრნა ჩუენ აქა.

70. და ჰრქუეს მათ ზორაბაბელ და ისუ იოსედეკეანმან, სხუათა მათ მა-
მათმთავართა ისრაჴლისათა: არა წეს არს ჩუენდა და თქუენდა შენებად სახლი
უფლისა ღმრთისა ჩუენისა.

71. და ჩუენ ვაშენოთ ტაძარი უფლისა ღმრთისა, ვითარცა მიბრძანა-
კროს, მეფემან სპარსთამან.

72. რამეთუ ესე ნათესაენი იყუნეს, რომელნი ზიარ იყუნენ მტერთა მათ
იუდასთა, რომელნი იგი აყენებდეს შენებად.

73. ჟამთა მათ კროს მეფისათა, რამეთუ უბრძანა მან შენება ტაძრისა მის
ცხოვრებასა თჳსსა და შემდგომად სიკუდილისა მისისა. და აღაშენეს ათორმეტ
წელ, ვიდრე მეორედ წლადმდე დარეჰისა.

6

1. და მეორესა წელსა დარეჰ მეფისასა წინაწარმეტყუელებდეს ანგეა და
ზაქარია, და წინაწარმეტყუელებდეს ჰურიასტანს და იერუსალჴმს სახელითა
უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისათა.

2. მას ჟამსა ზორაბაბელ სალეთეაღლენმან და ისუ იოსედეკეანმან იწყო
შენებად ტაძრისა მის უფლისა იერუსალჴმს წინაწარმეტყუელითურთ უფლი-
სათა, რომელნი-ეგე შემწე იყუნეს მათა.

3. მას ჟამსა მოვიდეს მათა სისინე, მთავარი ასურასტანელთა და ფინი-
კელთა, და სართაბუზან და სხუანიცა მათ თანა მოყუასნი მათნი.

64. ნესტუშობთა S. 65. ნესტუშბსა S. 67. ტყუშობისგან S. 69. წარგუტყუენვა S.
70. ოსედეკეანმან S. 73. ცხოვრებასა S. დარელისა S. 1. დარელ S.

* 1. ეზრა, 4. ა. 1.

4. და პრჭუეს მათ: ვისითა ბრძანებითა აშენებთ ტაძარსა მაგას და ეზო-თა მაგისტა? ანუ ვინმე არიან ივინი, რომელთა ჰნებაეს აღშენება მაგისი და აღსრულება?

5. იქმნა მძლი მოძღურებისა უფლისა მიერ მღვდელთა მათ ზედა ჰურიას-ტანს.

6. და არა დააყენეს ივინი შენებისაგან ვიდრე მიწერადმდე დარეპ მე-ფისა, და რათა მოიღონ ბრძანება მისგან — წიგნი, რომელი მიწერეს და მიუ-ძღუანეს დარეპ მეფესა:

7. სისინი, მთავარი ასურასტენელთა და ფინიკელთა, და სათარბუზან და რომელნი არიან მათ თანა ასურასტანელთა და ფინიკელთა და მოსაქმენი და მთავარნი დარეპ მეფესა გიკითხავთ.

8. უწყებულმცა შენდა, უფალო ჩუენო მეფე, რამეთუ მივედით და მივი-წივენთ ჩუენ ქუეყანასა მას ჰურიასტანისასა, და შევედით ქალაქსა იერუსა-ლმენსა და ვპოვენთ მუნ განსრულნი იგი ტყუეობისაგან მოძღუარნი მათნი ქა-ლაქსა იერუსალმს და ვიხილეთ, რამეთუ აშენებდეს ტაძარსა უფლისასა დიდ-დიდსა,

9. და საკურთხეველთა ქვათა გამოთლილთა, და ძელთა უპრობდეს ზღუ-დეთა.

10. და იყო საქმე სწრაფითა წარმართებულ კელთა შინა დიდითა დიდები-თა, ენება მეფესეულად აღშენება მისი.

11. მას ჟამსა კითხეთ ჩუენ მოხუცებულთა მათ და ვარჭუთ: ვისითა ბრძ-ანებითა აშენებთ სახლსა მაგასა, ანუ ვისითა სიტყუთა დასდევით საფუძველი მაგისი?

12. და უკითხეთ მათ და აწ გაუწყუთ და გიჩუენთ შენ კაცნი წინამძღუ-არნი მათნი და მიგწერნეთ სახელნი მათნი, რომელნი არიან მთავარნი საქმისა მათისანი.

13. მათ მოკვეეს და გურჭვეეს: ჩუენ ვართ მონანი უფლისა ღმრთისანი, რომელმან ქმნა ცა და ქუეყანა.

14. და იყო აღშენებულ ტაძარი ესე უპირატეს ნრავლისა ჟამისა კელითა დიდისა მის და ძლიერისა მეფისა ისრაჴლისათა.

15. ხოლო რაჟამს მამათა ჩუენთა განამწარეს და შესცოდეს უფალსა ღმერთსა ისრაჴლისასა, რომელმან ქმნა ცა და ქუეყანა, და მისცნა ივინი კელთა ნაბუქოდონოსორ მეფესა ბაბილოვანისათა, რომელ-იგი იყო მეფე ქალდეველ-თა.

17. პირველსა წელსა მეფობასა კროსისასა დაწერა ბაბილონს მეფემან კროს ბრძანა აღშენება ტაძრისა ამის.

18. და ყოველი ჰურჭელი და სამსახურებელი ტაძრისა ოქროსა და ვე-ცხლისა, რომელ წარიღო ნაბუქოდონოსორ მეფემან ტაძრისაგან უფლისა იე-რუსალმით: და დადვა დასაცველად სახლსა კერპთა თუსთა, და მერმე კროს გამოიღო სახლისა მისგან კერპთა და მისცა ზორაბაბელსა და სალმანასარსა,

19. და უბრძანა მათ, მოიღონ და დადვან ჰურჭელი და სამსახურებელი ტა-

6. დარელ S. დარელ² S. 7. სათარბუზანდ S. დარელ S. 8. მივიწიენთ S. ვპოენთ S. შევიდეთ S. ტყუეობისაგან S. 12. გიჩუენო S. 15. მისცა S. S-ს და სომხურ ვენეციის 1805 წ. გამოცემას. მე-16 მუხლი აკლია. სეპტუაგინტაში და ვოსკანის ბიბლიაში ის არის. 18. ვეცხლითა S. ტაძრისა S.

ძრისა უფლისა იერუსალმს და ტაძარი იგი უფლისა, ბრძანა, აღაშენონ ადგილსა თქმსა.

20. მას ჟამსა სალმანასარ აღვიდა იერუსალმდ და დადვა საფუძველი ტაძრისა მის, ედრე აქამომდე ვაშენეთ და არღარა აღსრულებულ არს.

21. და აწ, უჯალო ჩუენო დარეჰ მეფე, ძიებად-ყვე და იხილე სახლსა მატრიანეთასა, სადა ჭეს წიგნები საცსენებელთა დამარხულად მეფისა კეროსისა.

22. თუ იპოს ბრძანებითა კეროს მეფისათა და სიტყუთა მისითა, აღაშენონ ტაძარი ესე უფლისა იერუსალმს, და ზედმიწვი ბრძანებასა კეროს მეფისასა და გვაუწყე ჩუენ ამის ყოვლისა საქმისათუს.

23. მას ჟამსა დარეჰ მეფემან უბრძანა ძიებად სახლსა მატრიანეთასა სამეფოსათა, რომელი-იგი იდვა ბაბილონს და ჰოვა ბატანბარტენისსა მართა სოფელსა, ადგილსა, სადა იდვა წიგნი საცსენებელთაჲ, რომელსა წერილ იყო ესრეთ:

24. წელსა მას პირველსა შარავანდედებასა კეროსისასა მეფემან კეროს ბრძანა აღშენებად სახლი იგი უფლისა იერუსალმს, შესწირვენ საკუერთხთა განცხადებულად კელითა ცეცხლისაჲთა.

25. და უბრძანა ესე საზომისა სახე აღშენებად სიმაღლე მისი წყრთა ათი და სივრცე მისი სამეოც წყრთა, და ქვა და ძელი ყოველთაჲე ბრძანა მიცემად სამეფოთა.

26. და ჰურჰელი სამსახურებელი სახლისა უფლისა თქროსა და ვეცხლისა, რომელი-იგი მოელო ნაბუქოდონოსორს ბაბილონად, რომელი იყო ტაძრისაგან უფლისა იერუსალმს, უბრძანა კეროს მიღებად სახიდ უფლისა, რათა დადვან მუნ, ვითარცა იყო პირველ.

27. და შე-ღავე-სძინა ბრძანება დარეჰ მეფემან და ჰრქუა: სისინი მთავარი ყოველთა ასურთა და ფინიკელთა და სათრაბუზან და სხუანი მოდგმანი თქუენნი, რომელ განწესებულ არიან საქმესა ასურასტანელთასა და ფინიკელთასა, განეშორენით ადგილისა მაგისგან (და ნუ მიეახლებით მონასა მაგას უფლისასა ზორაბაბელს, რომელი-იგი არს მთავარი ჰურიათა, და ნუცა მღდელთა, მოძღუართა ჰურიათასა, რომელნი აშენებენ სახლსა უფლისა ადგილსა თქმსა.

28. მე ვბრძანე, რომელ ყოვლადე სრულიად აღშენონ და ვეყო შემწე ჰურიათა მაგათ, რომელნი აღვიდოდეს იერუსალიმდ, ედრემდის აღასრულონ ტაძარი ევე უფლისა ღმრთისა თქმისა.

29. ხარკთაგან ასურეთით კერძოთა ფინიკელთა, მცნებით მიბრძანებვის, რათა მისცენ კაცთა მაგათ შესაწირავისათუს საკუერთხთა უფლისათა. და მოიბენინ ზორაბაბელ მთავარმან ზეარაკები და ვაცები და კრავები,

30. მისვე სახისაებრ იფქლი და მარილი, ღვინო და ზეთი, და იყავნ ეგე ყოველი განწესებულ წლითი წლად, რაოდენ ჟამცა მღდელთა იერუსალმს ბრძანონ სამსახურებელად უფლისა, დლითი დღე დაუბრკოლებელად.

31. შე-რა-სწირონ მსხუერპლი უფლისა ღმრთისა მალლისა მეფისათუს და ძლიერებათა მისთათუს და ლოცვა-ყონ ცხორებისათუს მეფისა.

20. აქანობამდე S. 21. დარელ 23. დარელ S. 24. შარავანდედებასა S. საკუერთხთა S. 25. ყოველთა S. ებრძანა S. 26. მოულო S. უბრძანა უფროს S. 27. შევაგესძინა S. დარელ S. 28. იქლიმდ S. 29. საკუერთხთა S. მოიბიან S. კარეები S. 30. ყოველნი S.

32. და უბრძანა: უკეთეთ ვინმე უდებ-ყოს, ანუ გარდაცდეს ბრძანებასა ჩემსა, რომელ-ესე მივსწერე, პატივზღუდულიმცა ზღავს ყოველსა თვისით თავით და აღკიდებულმცა იგუემების, და ყოველსამცა მონაგებსა მისსა სამეუფოდ მიიღებნ.

33. სადაცა წოდებულ არს სახელი უფლისა, მუნ ბრძანებულ იყო ყოველივე საღვაწი სამეუფო ნათესავთა, და მან იკადრა კელის განდგმად. და დაყენებად და იზრახა ბოროტი ტაძრისა მისთვის უფლისა იერუსალმს.

34. მე, დარებ მეფემან, დიდითა კრძალულებითა ვბრძანე ყოფად და აღსრულებად ამისა ყოვლისა.

7

1. მაშინ სისინი მთავარმან და დიდმან, რომელი-იგი იყო ასურეთით კერძო და ფინიკიათ, და სათრაბუზან და სხუანი მოყუასნი მათნი, რომელ აყენებდეს საქმესა მის ტაძრისასა, რაჟამს მოიღეს ბრძანება დარებ მეფისაგან,

2. იწყეს ზედადგომად და ზრუნვიდეს საქმისა მისთვის და ექმნეს საქმისა მოღვაშთა მოხუცებულთა მათ ჰურიათასა და მღღელთმოძღუართა.

3. და განემარჯვებოდა საქმე იგი ტაძრისა მის, და რამეთუ წინაწარმეტყუელებდეს ანგვა და ზაქარია.

4. და აღასრულეს ტაძარი იგი ბრძანებისა მისებრ უფლისა მიერ ღმრთისა ისრაელისასა და ბრძანებისაებრ და ნიჭისა კუროსისა და დარეპისა და არტაშერსისა, მეფისა სპარსთასა, წელსა მას მეექუსესა დარებ მეფისასა.

5. აღსრულა ტაძარი იგი წმიდაჲ მირაყნისასა, მეოცესა თთვისა ადარისა-სა, მეექუსესა წელსა შარავანდღობასა დარეპისასა.

6. და ყვეს ძეთა მათ ისრაელისათა და მღღელთა და ლევიტელთა ყოველთა მათ გამოსრულთა ტყუეობისაგან, ვითარცა განწესებულ და ბრძანებულ იყო წიგნთა სჯულისა მოსესთა.

7. და შეწირეს სატფური იგი სახლისა უფლისა: ზუარაკები ას, და ვაცები ორას, და კრავები ოთხას

8. და წელიწდეულნი ცოდვათათვის ყოვლისა ისრაელისათა თორმეტ, რიცხუსა მისებრ ტომთა და მთავართა მათ ისრაელისათა.

9. და განეწყუნეს მღღელნი იგი და ლევიტელნი ნათესავთა მათებრ და ეცვა მათ ბრჭალამდისი იგი წინაშე უფლისა ღმრთისა ისრაელისა ბრძანებულთაებრ წიგნთა მოსესთა და მეკარენი იგი თუთვეულად კართა.

10. და ყვეს ძეთა მათ ისრაელისათა, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან, ზატიკი იგი უფლისა მეათორთხმეტესა დღესა თთვისა მის პირველისასა, რამეთუ განწმიდეს მღღელნი იგი და ლევიტელნი იგი ყოვლითურთ ერთბამად.

11. და ყოველნი, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან. და ვითარცა განწმიდნეს ლევიტელნი იგი,

32. იუტემების S. 33. იშლმს S. 34. დარელ S. აღსრულებაჲდ S. 1. დარელ S. 2. მოღვა S. 4. მიერ] მიმართ S. დარელისა S. დარელ S. 5. დარელისასა S. 6. ტყუეობისაგან. S. 10. ტყუეობისგან S. 11. ტყუეობისგან S.

12. ყვეს ზატიკი იგი უფლისა ყოველთა მათ ძეთა ისრაჲლისათა, რომელნი-იგი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან ძმათა თუსთა, და თვთ მღდელთა მათ.

13. და კამეს ძეთა მათ ისრაჲლისათა, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან მათისა ყოველნივე, რომელნი განეშორნეს ბილწებისა მისგან წარმართთასა, და რომელთა გამოიძიეს უფალი ღმერთი.

14. და ყვეს ზატიკი იგი ბალარჯობისა შუდ ღლე და იხარებდეს წინაშე უფლისა.

15. რამეთუ გარემიაქცია უფალმან ზრახვა მეფისა მის ასურთასა მათა მომართ და განაძლიერნა კელნი მათნი საქმესა უფლისა ღმერთისა ისრაჲლისასა.

8

1. და რაჲამს იყო, დაესრულა ესე ყოველნი შარავანდელნი. შეიბნა არტაშეს მეფემან სპარსთა ზედა, რომლისადა მივიდა ეზრა, ძე აზარიასი, რომელი იეზრასაგან, რომელი ქელეკენესაგან, რომელი სალემისაგან,

2. რომელი სადუკისაგან, რომელი აქიტობისაგან, რომელი იამართესაგან, რომელი იოზეკისაგან, რომელი მარეროთისაგან, რომელი ზარეასაგან. რომელი სეუესაგან, რომელი ბოკეესაგან, რომელი იეზუესაგან, რომელი თენიესაგან, რომელი ელიეზარისაგან, რომელი აარონისაგან, პირველისა მის მღდელისა.

3. ესე ეზრა, რომელი განვიდა ბაბილონით, რომელი-იგი იყო მწერალ მარჯვე სჯულსა მას მოსესასა მოცემულისა მის ღმერთისა მიერ ისრაჲლისა.

4. და მისცა მას მეფემან დიდება და პოვა მადლი მის წინაშე და განადიდა იგი დიდთა პატივითა.

5. და გამოვიდეს მის თანა ძეთა მათ ისრაჲლისათა და მღდელთა მათგანი, და ლევიტელთა და მსახურთა, მეფსალმუნეთა და მეკარეთა მათგანი და მონათა მღდელთაგანი იერუსალმამდ.

6. წელსა მეშუდესა შარავანდედებასა არტაშე მეფისასა, თთუესა მეხუთესა, რომელი-იგი იყო წელი მეშუდე მეფისა-მის, და გამოვიდეს ბაბილონით თთუსთავსა მას მეხუთესა პირველისა მის თთუსასა,

7. შევიდეს იერუსალმამდ, ვითარცა-იგი განუმარჯვა მათ უფალმან გზა,

8. რამეთუ სავსე იყო ეზრა ყოველთა სიბრძნითა და არარა დაკლებულ იყო მისგან ყოველთაგან მცნებათა უფლისათა, მსგავსად შჯულისა ასწავებდა ისრაჲლსა განკითხვათა და სიმართლეთა.

9. მოიწია წიგნი ბრძანებისა მეფისა არტაშესი ეზრა მღდლისა, რომელი უთხრობდა სჯულსა უფლისასა, და მიწერა ესრესახედ:

10. მეფე არტაშეს ეზრა მღდელსა და მთხრობელსა სჯულისა უფლისასა გეკითხავ:

11. ყოველთავე კაცთმპყრობისა ნიჭითა აღმიწონიეს მე და უბრძანებ ყოველთა ნათესავთა ურიათასა, რომელთა ენებოს აღსლვად იერუსალმამდ და მღდელთმოდლუართა და ლევიტელთა, კადნიერებითმცა მივლენან შენ თანა იერუსალმამდ.

12. და ვითარ სურის წადიერებით მისლვად ურიასტანად და იერუსალმად, უბრძანეთ მე და შუდთა თანამზრახველთა ჩემთა,

13. რომელ მივიდენ მსგავსად შჯულისა და აღასრულონ ყოველივე საცონა; ვითარცა გაქუსთ სჯული უფლისა

14. და შესწირონ შესაწირავი უფლისა ღმრთისა ისრაჲლისა, ვითარცა აღუთქუთ მე და მოყუარეთა ჩემთა იერუსალმსა, და ყოველივე ოქრო და ვეცხლი, რაოდენიცა იპოოს ქუეყანასა მას ბაბილოვანთასა, უფლისა ღმრთისა შესწირენ მსხუერპლი იერუსალმს.

15. და მიიღედ საწეველი ქუეყანისა მისგან ბაბილონელთასა, მღდელთა მათ უფლისა ღმრთისა მოართვედ იერუსალმად: ოქრო და ვეცხლი, ზვარაკები და ვერები, კრავები და სხუა იგი ყოველი საკუერთი მსხუერპლთა

16. შეწირედ საკუთხეველსა უფალსა ღმერთსა იერუსალმად.

17. ყოველივე, რაცა გენებოს ძმებითურთ შენით, იგი ყავ ოქროსა და ვეცხლისა ხარკათუს, ნებისაებრ უფლისა ღმრთისა შენისა აღასრულე,

18. სამღდლო იგი კურქელი და სამსახურებელი უფლისა მიიღე იერუსალმად.

19. და იყავნ, ვითარცა საკმარ იყოს ტაძრისა მის უფლისა ღმრთისასა, და დადევ ყოველი წინაშე უფლისა ღმრთისა შენისა იერუსალმს.

20. და სხუა იგი ნამეტნავი ნეშტი, რომელი-იგი იყოს საკმარისაგან ტაძრისასა, დადევ იგი სახლსა საფასისა მეფეთასა.

21. და მე, არტაშეს მეფემან, უბრძანე მეფასეთა; რომელნი არიან ასურასტანს და ქანანელთა კერძო, რაოდენცა უნდა მოღებად ეზრა მღდელსა და მთხრობელსა სჯულსა უფლისა ღმრთისა მალისასა, დაუბრკოლებელადმცა მოცემის ვეცხლი ასი ტალანტი, მისვე სახისაებრ ოქროცა,

22. იფქლი ასი საწყაული, ეგოდენცა ღვინო და ზეთი.

23. და ყოველივე მსგავსად სჯულისა მის მიიღედ და მიუსრულედ უფალსა ღმერთსა მალასა, რათა არა იყოს შერისხვა ღმრთისა ზედა შარავანდელობასა ჩემსა და ძისა ჩემისასა.

24. და მიბრძანებთეს თქუენ მღდელთათუს, და ლევიტელთა, მეფსალმუნეთა მათ მსახურთა, და მეკარეთა, და მონათა მღდელთასა, და მსახურთა სახლისა უფლისათა.

25. ნუცა ხარკი, ნუცა სხუა ყოვლითურთ კელ-ეწიფებინ მათგან მოღებად.

26. და შენ, ეზრა, სიბრძნისა შენისაებრ, რომელ მოცემულ არს შენდა ღმრთისაგან, დაადგინენ შენდა ზედამღომელნი და მსაჯულნი, რომელნი სჯიდენ ასურასტანით კერძო და ფინიკიათ, და რომელთა ესწაოს სჯული უფლისა ღმრთისა შენისა.

27. და რომელთა არა ესწაოს, ასწავე და ყოველივე, რომელნი გარდაკდენ სჯულსა უფლისა ღმრთისა შენისასა და სჯულსა ჩუენ მეფეთასა, მიმიცემიეს შენდა კელმწიფება პატივისა ყოფად და გუემად და, თუ სიკუდილისა თანამდებ იყუნენ, მოკლვად, გინა თუ საპატიებელ იყუნენ, პატიყ-ყოფად და ზღუევა-მოკდად.

13. სკონი S. 15. მიიღეთ S. 1. მოართვედ — „ო“ ჩამატებულია. საკუთხო S. 17. ხარაკათუს S. 20. ტაძრისასა+და S. 27. გუემად S. ზღუევა S.

26. და თქუა ეზრა მწერალმან სჯულისა უფლისამან: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი მამათა ჩუენთა, რომელმან მოსცა ესე ყოველი გულსა მეფასასა, დიდებულ-ყოფად ტაძრისა ამის უფლისა, რომელ არს იერუსალმს.

29. და მე დიდებულ და პატიოსან-ყო წინაშე შარავანდელისა მის წინაშე ყოველთა თანამზრახველთა თანა მისთა და მოყუარეთა და ყოველთა დიდ-დიდთა მისთა.

30. მხიარულ ვიქმენ მეფედ შეწეენითა უფლისა ღმერთისა ჩუენისათა და შეკრიბნა ყოველნი იგი კაცნი ისრაჲლისანი, რომელნი-იგი აღსრულ იყვნეს მის თანა იერუსალმად.

31. და ესენი არიან მთავარი ნახვეტთა მათებრ მამათა თუსთასა და განწილვისა მისებრ მამათა და ნათესავთასა, რომელნი გამოვიდეს ეზრას თანა ბაბილონით შარავანდელდებასა არტაშეს მეფისასა,

32. ძეთა მათგან ფინეზისთა — გერსონ, ძეთა მათგან ითამარისთა — გამა-ელ, ძეთა მათგან დავითისთა — ფარეზ.

33. ძეთა მათგან ფურუსისთა — ზაქარია, და რომელნი მის თანა წერილ იყუნეს, კაცნი ასერგასის.

34. ძეთა მათგან ფათ-მომზისთა — ელია, ონია, ზარია და მის თანა ორასი კაცი.

35. ძეთა მათგან ზათოესთა: იექონია იეთერიასი და მის თანა კაცი სამასნი.

36. ძეთა მათგან აღინუბესთა — იონათან და მის თანა კაცი სამასერგასის-ნი; ძეთა მათგან ელაშისთა — გოთოლისა და მის თანა კაცი სამეოცდაათ.

37. ძეთა მათგან საფატისთა: ზაქარია მიქელაიანი და მის თანა კაცი სამე-ოცდაათ.

38. ძეთა მათგან ოაბისთა — აბადისერ ეზელიანი და მის თანა კაცი ორას-დათორმეტ.

39. იეთა მათგან ბანესთა — ასალიმუთ ასაფეანი და მის თანა კაცი ასსა-მეოც.

40. ძეთა მათგან ბერისთა: ზაქარია, ბიერია და მის თანა კაცი ოცდარვა.

41. ძეთა მათგან ასტოისთა: იოანე კატანისი და მის თანა კაცი ას და ათი.

42. ძეთა მათგან აღომიკამისთა და ესფატისთა. და ესე სახელები მათი არს: ელიფაზ გულუველ, და სამეას, და მათ თანა კაცი სამეოცდაათ ძეთა მათგან ბენეასთა — უთიას ტაკურიანი და მის თანა კაცი სამეოცდაათ.

43. და შეკრიბნა იგინი კიდესა მას მდინარისასა, რომელსა სახელ-ელები თერა. და დაიდგეს მუნ სავანე სამ დღე ოდენ და ყვეს ახილვა ყოველთა.

44. ძეთა მათგანი მდღელთა ძეთა მათ ლევიტელთა არა ვინ იპოვა მათ თა-ნა.

45. მივივლინე ელიაზარისსა დ მოვიდეს ჩემდა: სამეა, და ორიბუმ, და ნა-თან, ენანტონ, ზაქარია და მოსოლობონ. ესე არიან მთავარი და წინამძღუარნი შჯულისანი.

46. და ვარქუ მათ, რათამცა მივიდეს ლოდეონ მთავრისა მეფასეთასა.

47. და ვამცენ მათ, რათა პოქუან ლოდეონს და ძმათა მისთა, რომელნი-იგი ერთვე არიან ადგილსა მას მეფარეშისასა, რათამცა მოავლინენს ჩუენად მდღელ-თა მათგანნი სახლისა უფლისა.

48. და მოიყვანნეს ჩუენდა კაცნი, რომელნი იყუნეს ძლიერ და მსგავსად საიტყვსა მის უფლისა და მეცნიერ შჯულისა უფლისასა ძისა მოუოლისა, რომელი-იგი ლევისგან და ისრაჴლისგან — ასერევის, და ძენი მისნი და ძმანი ათრვამეტ,

49. და ასეზიან და აუნონდა, ოსეტან და ძმა ძეთა მათგან ქანუენისთა და ძენი მისნი ოც კაც.

50. და მონათა მათგან მღდელთასა, რომელნი მოსცნა დავით მთავარმან საქმედ სამსახურებელად ლევიტელთასა, რომელთა დაიწერნეს სახელნი სახელოვანთა მათ ორასდაოც.

51. და ვჰადავით მუნ მარხვა და ვილოცევდით წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა და ვეძიებდით ადვილსა განმარჯვებასა ჩუენდა და შვილთა ჩუენთათჳს და ყოვლისავეთჳს, რა-იგი იყო ჩუენ თანა,

52. რამეთუ შძიმე-გჴჩნდა თხოვა მეფისა მისგან მკურცხლებისა და მკედრებისა, რათამცა გზად-მყვეს ჩუენ შემწეობისათჳს მათგან, რომელნი-იგი წინა-აღვდგეს,

53. რამეთუ ვარქუთ ჩუენ მეფესა ესრეთ, ვითარმედ: ძლიერებად უფლისა ღმრთისა ჩუენისა არს ჩუენ თანა და ყოველთა თანა, რომელნი ეძიებენ მას.

54. და მის ყოვლისათჳს ვჰადავებდით მარხვასა და ვილოცევდით, რათამცა უფალმან დაგვეცვა ჩუენ და წარგვმართა ჩუენ გზათა მშუდობისათა.

55. და გამოვირჩიენ მთავარნი ნათესავთა მათგან და მღდელთანი, კაცნი ათორმეტნი, და ესეზიან და ესემინ და მათ თანა ძმათაგანნი მათთა ათ კაც.

56. და აღვწონეთ და მივეციით მათ ოქრო და ვეცხლი და სამსახურებელი სამღდლო და ჭურჭელი სახლისა უფლისა, რომელი-იგი მოგვანიჭა ჩუენ მეფემან და თანამზრახველთა მისთა და მთავართა და ყოველმან ისრაჴლმან.

57. აღვწონე და მივეც ვეცხლი იგი ექუსასერგასისი ტალანტი, და სამსახურებელი ვეცხლისა ასი ტალანტი, და ასი ტალანტი ოქროსა,

58. და სხუა ჭურჭელი ოქროსა ოც და სპილენძისა წმიდაჲ რჩეული ოქროსფერი თორმეტ.

59. და ვარქუ მათ: თჳჴენ განწმიდით ხართ უფლისა მიერ და ყოველი სამსახურებელი წმიდაჲ უფლისა არს ოქროსანი და ვეცხლისანი, ილოცეთ უფლისა მიმართ და უფალმან ღმერთმან მამათა ჩუენთამან დაგვეცენეს და მოგვაწიენეს ჩუენ მშუდობით ადვილსა ამას სიწმიდისა თჳსისასა.

60. მღუძარედ დავით და ეკრძალენით, ვიდრემდის მიიყვანეთ და მიაწივნეთ იგინი მთავართა მიმართ მღდელთა და ლევიტელთასა, მთავართა და მღდელთმოდღუართა ისრაჴლისათა, რომელნი არიან იერუსალჴმს.

61. და რომელ მოიდეს მცველთა ტაძრისა უფლისათა და მღდელთმოდღუართა მათ და ლევიტელთა ვეცხლი, ოქრო და ჭურჭელი სამსახურებელისაჲ, რომელ მოიდონ ტაძრად უფლისა, რომელი-იგი არს იერუსალჴმს.

62. და აღვდგეთ და წარვიდეთ თერა მდინარით, რომელსა დღესა ათორმეტი იყო თთვისა მის პირველისა, მოდით და მივეცენით იერუსალჴმდ დაცულნი ამალღებულთა მით ძლიერითა მკლავითა ღმრთისათა, და გჴსნანს ჩუენ ღმერთმან ჩუენმან ყოველთა მტერთაგან, მშუდობით და ცოცხლებით მივიწიენეთ იერუსალჴმდ.

63. და რაჯამს განვისუენეთ სამ დღე ოდენ იერუსალმს, დღესა მეოთხესა აღწონეთ და მივეცით ვეცხლი და ოქრო სახლად უფლისა ღმრთისა ჩუენისა მღდელსა მას მარმუთი ურიათაგანსა, და რომელნი-იგი მის თანა იყუნეს.

64. ელიეზერ ფინეზიანი, და იოსებეთოს, და ესოვან, და მეთურსა საბე-
ან და სხუანი ლევიტელნი, რომელთა მივეცით სასწორით და რიცხვთ.

65. და იზოვა სასწორი რიცხუსა მას დღესა შინა.

66. და რომელნი-იგი მოსრულ იყუნენ ჩემ თანა ტყუეობისა მისგან ბაბი-
ლოვნელთასა, შესწირეს მსხუერპლი უფლისა ღმრთისა ისრაჴლისა: ზვარაკი
ათორმეტ, ყოვლისათჳს ისრაჴლისა, ვერძები ოთხმეოცდაათ,

67. და კრავები, სამეოცდაათორმეტ, ვაცები ამა ცხოვრებისათჳს ათორ-
მეტ, ესე შესაწირავი შესწირეს წინაშე უფლისა ღმრთისა.

68. და მისცეს წიგნი ბრძანებისა მის მეფისა კარანთა მათ მეფისათა
მფლობელთა და სოფლისმპყრობელთა ასურთასა და ფინიკისათა და დიდის
პატივით ილიდა ნათესავი ჩუენი და ტაძარი უფლისა.

69. და ვითარცა აღესრულა ესე ყოველი, მოვიდეს ჩემ წინაშე ნახტენი
და მთავარნი ძეთა ისრაჴლისათანი და თქვეს: ურიდ იქმნა ყოველი ნათესავი
ძეთა ისრაჴლისა და მთავარნი მათნი, მღდელნი და ლევიტელნი.

70. აღერივნეს წარმართთა და უცხოთესლთა და სიბილწესა ყოველთა
უცხოთესლთასა: ქანანელთა. და ქეტელთა, და ფერეზელთა, და იებოსელთა-
სა, და მოაბელთა, და ამორეველთა, და ეგვიპტელთა, და იდუმელთა,

71. რამეთუ შეიბილწნეს ასულთა მათთა თანა იგი და ძენი მათნი და შე-
ერია თესლი სიწმიდისა მათისა უცხოთესლთა და წარმართთა მის ქუეყანისა-
თა და უსჯულო იქმნნეს მთავარნი და დიდ-დიდნი თუთეულად თავით თჳსით,
რამეთუ იგინი იქმნნეს წინამძღუარ ბოროტისა მის შერეულობისათჳს.

72. და იყო, რაჯამს მესმა სიტყუა ესე, დავიპე სამოსელი ჩემი, და ვგო-
დებდი და ვიფხურიდი თმათა თავისა ჩემისათა და წუერთა ჩემთა. და დავეჯედი
მგლოვარედ დიდად და მწუხარედ.

73. და მოკრბეს ჩუენდა ყოველნი, ვითარ ესმა გოდება ჩემი, რომელ იყო
უფლისათჳს ღმრთისა ისრაჴლისა, და მიხილეს მე, რასა ვიქმოდე ზედა უს-
ჯულოებათა მათთჳს, რამეთუ ვჯედ მწუხარედვე ვიდრე მწუხარადმდე და მო-
წევნამდე შესაწირავისა მის სამწუხაროსა.

74. და აღვდგე მე გლოვისა მისგან და ეგრევე დაპებულ იყო სამოსელი
ჩემი, დაღონებულ ვიყავ გლოვითა და აღვიპყრენ ჳელნი ჩემნი უფლისა მი-
მართ ღმრთისა ჩემისა, ლალად-ვყავ,

75. და ვთქუ: უფალო, გურცხუენის და ეძრწით წინაშე პირსა შენსა,

76. რამეთუ ცოდვანი ჩუენნი განმრავლდეს უფროს თმათა თავისა ჩუე-
ნისათა და უსჯულოებანი ჩუენნი ამაღლდეს უზემთავეს ცათასა.

77. წელთა მათგან და ჟამთა მამათა ჩუენთასა და ვართ ჩუენ ცოდვათა
შინა დიდთა მოდღენდელად დღედმდე

78. და ცოდვათა ჩუენთა და მამათა ჩუენთასა, და მივეცით ტყუეობასა
ჩუენ და ძმანი ჩუენნი და მეფენი ჩუენნი და მღდელთმძღუარნი ჩუენნი და

63. განვისუენით S. მღდელთა S. 65. ტყუეობისა S. 71. თუთეულად S. თავით თავის S.
72. წუერთა S. 73. ვეც S. 74. აღვდგე S. აღვიპყრენ S. 75. გურცხუენის S. 76. უსჯულო-
ებანი S. 78. ჩუენთათა S. ტყუეობასა S.

ყოველთა მეფეთა ქუეყანისათა შეგვცუნეს ჩუენ მახვლითა ვრმლებისათა, წარ-
გუტყუენეს ჩუენ, და აღჯოცენს აღგილნი ჩუენნი, და ვიქმნენით ჩუენ სირ-
ცხულეულ ჟამთა მათ.

79. და აწ, რაოდენ იქმენ წყალობა შენი, უფალო, დატეკებად ძირი და
ნათესავი აღგილსა მას სიწმიდისა შენისასა.

80. და გამობარწყინვე ნათელი ტაძარსა უფლისა ღმრთისა ჩუენისასა, და
მომეც ჩუენ საზრდელი ჟამსა მონებრისა ჩუენისა

81. და ტყუეობასა მას შინა და არა დაგუთხიენ ჩუენ ჯელთაგან შენთა,
არამედ გუექმენ უფალი შემწე, და გუეც ჩუენ პოვნად მადლი წინაშე მეუ-
ისა მის სპარსთასა, და პატიოსან-გუყვენ ჩუენ და გვღვაწენ ჩუენ ყოველითა გან-
მზადებულებითა.

82. დიდებულ-ყო ტაძარი იგი უფლისა ღმრთისა ჩუენისა და აღმართა
და აღაშენა უდაბნო იგი სიონი და დაგუამკვდრნა ჩუენ ჰურიასტანსა შინა და
იერუსალმს.

83. აწ რამე ვთქუა წინაშე შენსა, უფალო, ამის ყოველისათჳს? რამეთუ
გარდავკედით სჯულსა და ბრძანებათა შენთა, უფალო, რომელი-იგი მოგუეც
ჩუენ კელითა მონათა შენთა წინაწარმეტყუელთათა.

84. და სთქუ ესრეთ: ქუეყანასა, რომელსა შეხვდეთ დამკვდრებად, მას ზე-
და არს ქუეყანა იგი შეგიწებულ სიბილწითა მით ნათესავთა მათგან მის ქუე-
ყანისათა და შეგიწებითა მათითა აღივსნეს იგინი.

85. და აწ ხუ მოჰგური შენ ასულთა მათთაგან ცოლად ძესა შენსა და ასუ-
ლთა შენთაგან ნუ მისცემ ცოლად ძეთა მათთა,

86. ნუცა ჰყოფ შშვლობასა მათ თანა ყოველთა ჟამთა, და იყავ შენ გან-
ძლიერებულ ჰამად სიპოხეასა მის ქუეყანისასა და დაიმკვდრედ ძეთა შენთა
ქუეყანა იგი უკუნისამდე ჟამთა.

87. და რა ესე წარგვკდა ჩუენ და უკეთურებისათჳს ცოდვთა ჩუენთათჳს,

88. არამედ შენ, უფალო, მრავალგზის მოგვტევენ ჩუენ ცოდვანი ჩუენნი
და მოგუეც ჩუენ ესევითარი ნათესავი და ძირი, და ჩუენ მერმე გარდავაქცი-
ეთ და გარდავკედით შჯულსა შენსა და აღვერიენით ბილწებასა ნათესავი-
სა მის ქუეყანისასა.

89. და არა განრისხენ ჩუენ ზედა წარსაწყმედელად ჩუენდა ვიდრე აქამო-
მდე, უკუეთუ არა დაშთეს ძირი და თესლი და სახელი ჩუენი.

90. შენ მართალ ხარ, უფალო, ღმერთო ისრაჴლისაო, ჰეშმარიტ და არა
მოასრულე ნათესავი ჩუენი, შენ მართალ, არამედ დავშთით ძირი და თესლი
ჰოლღემდე.

91. და აწ, აპა, ესერა, ვართ დღეს წინაშე შენსა უსჯულოებათა შინა ჩუ-
ენთა და ვერ შემძლებელ ვართ დღეს წინაშე შენსა უსჯულოებათა შინა ჩუენ-
თა, და ვერ შემძლებელ ვართ დადგომად წინაშე პირსა შენსა, რამეთუ გან-
მრავლდეს უსჯულებანი და უკეთურებანი ჩუენნი უმეტეს თმათა ჩუენთა.

92. და რაჟამს ილოცვიდა ეზრა მით აღსარებითურთ და გოდებითა დიდი-
თა, და დავრომილი იდვა პირსა ზედა ქუეყანისასა წინაშე ტაძარსა მას უფლი-

წარგუტყუენეს S. აღჯოცენს S. მახვლისა S. 81. ტყუეობასა S. გუექმენ S. გუეც S.
82. ი-მსს S. 83. მომეც S. 84. შეხვდეს S. 86. შშვლობასა S. 88. მოგუეც S. ქუეყანი-
სათა S. 91. წინაშე წინა S. უკეთურებანი S.

სასა, შეკრბეს მისსა ყოველნივე, რომელნი იყუნეს იერუსალმს, ერი მრავალი, მამანი და ღედანი, ჰაბუენი და ქალწულნი, რამეთუ გოდება დიდი იყო სიმრავლისა ერისა.

93. და განაწესა იაქონია და იელუ, ძეთაგან ისრაჴლისათა. და თქუა ეზრა: ვცოდეთ უფალსა ღმერთსა ჩუენსა და ვისხნეთ ჩუენ ცოლნი უცხოთესლთაგან ამის ქუეყანისათა.

94. და აწ არიან ღღეს უსჯულოებანი ჩუენ შორის, და აწ მოდით ყოველნივე და დაეღვათ ფიცი წინაშე უფლისა და განვიყენნეთ ჩუენ ცოლნი ჩუენნი, რომელ ვისხენით უცხოთესლთაგან შვილითურთ მათით,

95. ვითარცა ბრძანებს სჯულსა უფლისა ღმერთისა ჩუენისასა: აღდგე მეყსეულად და აღასრულე,

96. რამეთუ შენდა მიმართ არიან ყოველნი საქმენი ჩუენნი და ჩუენ შენ თანა ვართ, რაცა ჰბრძანო, ვყოთ.

97. და აღდგა ეზრა და აფუცნა მთავარნი ტომთა მღდღეთანი და ლევიტელთანი და ყოველი ისრაჴლი, მსგავსად ამის სახისა ფუცეს.

9

1. და აღდგა ეზრა ეზოსა მისგან ტაძრისა უფლისა და მივიდა სახლსა იოანესასა და ელისაბენისასა.

2. და მუნ დაადგრა და პური არა ჰამა და წყალი არა სვა დ გოდებდა ზედა უსჯულოებათა დიდ-დიდთა ცოდებათა სიმრავლისასა.

3. და ქადაგი ემობდა ყოველსა ურიასტანსა და იერუსალმსა, ყოველნი, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან, და მოვიდეს და მოკრბეს იერუსალმს.

4. შემდგომად ორისა და სამისა დღისა, რომელნი-იგი ვერ მიეწიფნეს მუნ განსჯილნი წინამძღუართა მათგან და მოხუტებულთა, და იავარ-ყვეს მონაგები მათი, და ივინი უცხო ქმნილნი გარეგანჯდეს სიმრავლესა ერისა მის წარტყუენულისასა.

5. და შეკრბეს ყოველნი, რომელნი იყუნეს ნათესავისა მისგან იუდასნი და ბენიამენისნი ვიდრე მესამედ ღღედმდე იერუსალმდ თთუესა მას მეტხრესა ოცსა მის თთუსასა.

6. და დასწდეს მის თანა ყოველი იგი სიმრავლე სივრცესა მის ეზოსა სახლისა უფლისასა და განბრწყინებულნი ძრწოდეს სიფიცხისა მისგან ზამთრისასა.

7. და აღდგა ეზრა და თქუა: აქუენ ხართ, რომელთა სცოდეთ და ისხენით ცოლნი ასურთაგან უცხოთესლთასა და შესძინეთ უსჯულოებასა და ცოდვასა ზედა ისრაჴლსა.

8. და აწ მიეცით აღსარება და დიდებამ უფალსა ღმერთსა მამათა ჩუენთასა.

9. და ყვით ნება მისი და განვიყენნით ყოველთა წარმართთა ქუეყანისათა და ცოლთა მათგან უცხოთესლთასა, რომელნი-იგი ისხენით.

10. და ერთბაშად ყოველი იგი სიმრავლე დალადებდა დიდითა კმითა და იტყოდა: ეგრეთვე ვეოთ, ვითარცა-ესე სქჳუ,

11. რამეთუ ჟამი ესე ზამთარი არს, და ჩუენ მრავალ ვართ ფრიად და ვერ შეუძლოთ ესრეთ დათმენად ზამთრისა ამის იწროებასა, და საქმე ესე არა თუ ერთი დღე არს, ანუ ორი, რამეთუ ფრიად შეესცოდეთ ჩუენ საქმითა ამით.

12. აჲ დადგედ მთავარნი და წინამძღუარნი ზედა სიმრავლესა ყოველსავე, რომლისა იყოს სახლსა თუსსა დედაკაცი უცხოთესლი.

13. მივიდენ და მოჰქადონ მას თუთულად იდგილსა, და დადგედ ნოხუცებულნი იგი და მსაჯულნი და ლხინება-ყვედ და დააცხრვედ ჩუენგან რისხვა უფლისა დიდ-დიდთა უკეთურებათაჲს, რომელნი ჩუენ ვჰქმენით.

14. და იონათან აზალუანმან და ეზეკია თოკუანმან თავს-იდვეს ყოფად ამისა მოსოლამიოს, და ლეეია და საბატეოს, რომელნი-იგი ერთსიტყუა იყუნეს მათ ზანა.

15. და ყვეს ყოვლისა მისებრ, ვითარცა-იგი უბრძანეს, რომელნი გამოსრულ იყუნეს ტყუეობისაგან.

16. და გამოირჩია ეზრა კაცი მღდელნი და მფლობელნი და მამათმთავარნი მსგავსად სახელისა მათისა და დასხდეს თუთსთავსა მას თუთსასა მეთესსა, რათა აღასრულონ საქმე იგი.

17. და მოკრიბონ და მოიყვანნეს მამანი და დედანი, რომელთა ესხნეს ცოლნი უცხოთესლთაგან ვიდრე წელთა მათ თუთეთა პირველამდე.

18. და იბოვეს მღდელთაგანნი, რომელნი შეკრებულ იყუნეს, რომელთა ესხნეს ცოლნი უცხოთესლთაგანი და იყუნეს შერეულ უღმრთოთა,

19. ძეთა მათგან იესუფისთა: იოსედეკანი და ძმა მისი მათელა და ელეაზარ და იორიბოსი და იოვადან.

20. და იწყეს განშორებად ცოლთა თუსთა უცხოთესლთა და შეწირეს თუთულად ვერძები მოსატყეებელად ცოდვითათუს.

21. და ძეთა მათგან ემორისთა: ანანია, და ბადდიოს, და მანნეს, და ჰამმეს, და იერიელ და აზარიას.

22. და ძეთა მათგან ფასურიისთა: ელიანას, და მასსიას, ისმაელ, და ნათანაელ, და სოკეთლედოს, და სალოთს

23. და ძეთა მათგან ლევიტელთა: იაზაბტოს, და სემის, და კონოს, და ესე იგი არს სალეიტას, და ფათეოს, რომელი-იგიცა იყო იუდა და იონას.

24. მეფსალმუნეთა მათ მსახურთაგანი: ელიასიბოს და ბაქოროს.

25. მექარეთა მათგანნი: სალმოს და ტოლბინეს.

26. და ისრაჲლისაგანნი: ძეთა მათგან ფეროსისთა: იერამოს, და იედდიოს, და მელქიას, და მალეს, და ელიაზაროს, და საბოს, და ბანეს.

27. და ძეთა მათგან ელიაკიმისთა: მატთანის, ზაქარიას, იეზროლიელს, იოადიოს, და იერიმოთს, და აედიოს.

28. და ძეთა მათგან ზათუმისთა: ელიადას, ელისიმოს, იოთონიას, არიმოთს, და საბათოს, და ზარდეას.

29. და ძეთა მათგან ბებეასთა: და იოანეს, და ანანიას, და იოზბოს და ეემოთს.

13. თუთეულად S. ყვენა S. ვჰქმენით S. 14. აზლუანი S. თოკუანი S. სიტყუაჲ S. 15. ტყუტობისაგან S. 16. თუთსასა+მას S. 17. თუთუთა S. 19. იოსედეკანისა და ძმისა მისისა S. მათელის S. 21. მათგანთათა S. 25. მათგანი S. 27. მათგანი S. 28. მათგანი S. 29. მათგანი S.

30. და ძეთა მათგან მანისთა: ლამოს, ასმაუმოს, იეგეოს, იასუბოს. იას-
ელოს და იერემოთს.

31. და ძეთა მათგან ადდისთა: ნათოს, და მოოსიას, ლაკეინოს, ნაიდას,
მატათიას, სესთელს, ბალუნოს და მანასეს.

32. და ძეთა მათგან ანნასთა: ელონას, და ასეას, და მელქიას, და საბეოს.
სიმონოს და ქოსამეოს.

33. და ძეთა მათგან ასიმატისთა: ანნესოს, მატათიას, ბანეოს ელიფატანს,
მანასეს, და სემეის.

34. და ძეთა მათგან ბანისთა: ერემიას, მომდის, ისმაეროს, და იოველს.
და მამბლეს, პერდას, ანოს, რაბასიოს, ანასიბოს, მამონიტანემოს, ელიასის, ბა-
ნუს, ელიალო, სომეია, სელემიას, ნათანიას, და ძეთა მათგან ეზორასთა: აემ,
ეზრიელ, აზელ, სამატონ, ზამბრის, იოსებ.

35. და ძეთა მათგან ნაუმეასთა: ზაზეკიას, ზაბადის, ედესიუელ, ბენესეას.

36. ესე ყოველნი იყუნეს, რომელთა ესხნეს ცოლნი უცხოეთესლთაგანი და
განიშორეს ცოლები იგი თჳსი და შვილნი თჳსნი.

37. და დაიმკვდრეს მღდელთა მათ და ლევიტელთა და იერუსალმით
იერუსალმისა დაბნებსა მას თჳსთაგანს მას თჳსთაგანს მეშუდესა და ძეთა მათ
ისრაელისათა დაიმკვდრეს სამკვდრებელსა თჳსსა.

38. შეკრბა ყოველი იგი სიმრავლე ერთბამად ფართოსა ადგილსა შვისა
აღმოსავლით კერძო წინაშე ბქისა მის ტაძრისასა.

39. და ჰრქუეს ეზრას მღდელმოძღუარსა და მთხრობელსა სჯულისასა
რათა მიიღოს სჯული იგი მოსესი მოცემული უფლისა ღმრთისა ისრაელისა.

40. და შუა წარმოიღო ეზრა სჯული იგი წინაშე ყოველთა მათ მამათა და
დედათა და წინაშე ყოველთა მღდელთასა. და ისმინეს სჯული მოსესი. რომე-
ლი-იგი იყო უფლისა მიერ თჳსთაგანისა მის თთვისა მეშუდესასა.

41. და იკითხვიდა წიგნსა მას ბქესა ტაძრისასა ფართოსა მას ცისკრითგან
ვიდრე ექუს ეამამდე წინაშე ყოველთა მამათა და დედათა, ისმენდეს და გუ-
ლისხმბა-ყოფდეს ყოველი იგი სიმრავლე სჯულისა მის უფლისა ღმრთისასა.

42. და დადგა ეზრა მღდელი და მთხრობელი სჯულისა უფლისა ზედა ძე-
ლისა ბემონსა, რომელი-იგი განემზადა.

43. დადგეს მახლობელად მისა მარჯუენით კერძო: მატათია, სამუს. ანანია,
აზარია, ჰურიას, ეზეკიას, ბალასამოს.

44. და მარცხენით კერძო: ფალთოზ, მისაელ, მელქიას, ლოეთას, ობუს,
ნაბადის. ზაქარიას.

45. და მოიღეს ჳელითა ეზრასითა წიგნი იგი სჯულისა, რამეთუ ჳდა იგი
დიდითა დიდებითა წინაშე ყოველთასა და ყოველი იგი სიმრავლე სხდა წინა-
შე მისსა.

46. რაემს განყუნნა წიგნნი იგი სჯულისანი, ზეადგა ყოველი იგი სიმრავ-
ლე და აკურთხა ეზრა. უფალი ღმერთი მალალი, ღმერთი საბაოთ ყოველისა
მპყრობელი.

47. და ერთბამად ყოველმან სიმრავლემან თქუა: ამენ. და აღიპყრნეს

კელნი თჳსნი ზე და დაეარდეს ქუეყანასა პირსა ზედა თჳსსა და თაყუანი-სცემდეს უფალსა ღმერთსა.

48. და ისუ, და ანნოს, და ასარაბიას, იადინოს, იაკობოს, საბატეროს, დოკ-ლიას, მიანნეას, კალვიტას, აზარიას, იაზობდოს, ანანიას, ფილათას,

49. ესე იყუნეს ლევიტელნი იგი, რომელნი ასწავებდეს ერსა მას სჯულსა უფლისასა და გულისხმა-ყვეს და აუარებდეს სჯულთა უფლისა ღმერთისათა.

50. და ჰრქუა ატარატეს ეზრა მღღელსა და მთხრობელსა სჯულისა უფ-ლისასა და ლევიტელთა, რომელნი ასწავებდეს სიმართლესა მას.

51. და ჰრქუა მათ წინაშე ყოველთა: ღლე ესე ღლე არს სიწმიდისა უფლი-სა და ყოველნი დაჯსნილ არიან სმენით მით სჯულისა მის უფლისათა.

52. და წარვედით და ჰამეთ სიპოხე და სუთ სიტკბოება და მიუძღუანეთ მათ წიგნი, რომელთა არა აქუნდეს,

53. რამეთუ წმიდა არს ღლე ესე უფლისა და ნუ შეაწუხებთ მათ, რამეთუ უფალი ღმერთი არს, რომელმან დიდებულ-გუყვნა ჩუენ.

54. და ლევიტელთა მათ ყოველთა უბრძანეს სიმრავლესა მას და ჰრქვეს: ღლე ესე წმიდა არს და ნუ შეაწუხებთ მათ.

55. და ჰრქუა სიმრავლესა მას: რომელსა აქუნდეს, ჰამენ და სუნ და მხი-არულ იყავნ და ეცნ მას, რომელსა-იგი არა აქუნდეს. და იყუნენ ყოველნი მხი-არულ მას ღღესა შინა, რამეთუ აღივსენით და გულისხმა-ყვენი სიტყუანი სჯულისა უფლისანი, რომელსა თქუნენ შეჰკრებთ და ჩუენ გასწავებთ თქუნენ.

56. და შეკრბეს ერთბამად იერუსალმად ღღესასწაულობად სიხარულით მცნებისაებრ უფლისა ღმერთისა ისრაჴლისა.

საკუთარ სახელთა საძიებელი

ა

- ააზელ 3 მფ. 19:17
ააკან 1 წმტ. 1:42
აალა 1 წმტ. 4:5,7
აალი 1 წმტ. 2:31
აარონ 1 წმტ. 6:3; 23:13; 3 ეზრ. 8:2
აბა 1 მფ. 8:2
აბაა 1 ეზრ. 2:61
აბაბონ 2 მფ. 23:31
აბადია 1 ეზრ. 8:9
აბადისერ 3 ეზრ. 8:38
აბათაქ 3 მფ. 1:42
აბანია 1 ეზრ. 10:25
აბარ 1 წმტ. 8:17
აბგაა 1 მფ. 25:14, 18, 23, 32, 35, 36, 39, 40, 42; 30:5; 2 მფ. 2:2; 3:3
აბდელომ 1 წმტ. 15:18, 21, 24; 16:5, 38; 26:8
აბდელონ 1 წმტ. 26:8, 15
აბღია 3 მფ. 18:3, 4, 5, 6, 7, 9, 16; 1 წმტ. 3:21; 5:15; 6:44; 8:38; 9:44; 12:9; 27:7; 2 წმტ. 17:7; 29:12; 2 ეზრ. 10:5
აბღიას 2 წმტ. 34:12
აბღიშა 1 წმტ. 27:19
აბღონ 1 წმტ. 8:23, 30; 9:36; 2 წმტ. 34:20
აბღონია 2 წმტ. 17:8
აბეღა 1 წმტ. 13:13
აბეღალ 2 მფ. 6:10, 11, 12
აბეღადარ 1 წმტ. 13:14; 15:25
აბეღარ 2 მფ. 6:12
აბედღერინ 1 წმტ. 4:22
აბელ 2 მფ. 20:18; 2 ეზრ. 11:7
აბელაზერი 4 მფ. 17:31
აბელაულ-ი 3 მფ. 4:12
აბელშაონ-ი 2 წმტ. 16:4
აბელშაულ-ი 3 მფ. 19:16
აბელშო 3 მფ. 15:20
აბეზერ 2 მფ. 23:27
აბენეზერ 2 მფ. 3:16; 3 მფ. 2:5
აბენეზერი 1 მფ. 4:1
აბენერ 1 მფ. 14:50; 17:55; 20:25; 26:5, 7, 14; 2 მფ. 2:8, 12, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31; 3:6, 11, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37; 4:1, 12; 3 მფ. 2:32; 15:18; 1 წმტ. 27:21
აბერა 1 წმტ. 7:37
აბერი 1 წმტ. 4:18
აბესა 1 მფ. 26:7, 8, 9; 2 მფ. 2:18, 24; 3:30; 16:9, 10, 11; 17:25; 18:2, 5, 12; 19:21; 20:7, 10; 21:16, 17; 23:18; 1 წმტ. 2:16; 11:20; 18:12; 19:11, 15
აბესაკ 3 მფ. 2:21
აბესალომ 2 მფ. 3:3; 13:1, 4, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 37, 38, 39; 14:1, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33; 15:1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 31, 34, 37; 16:1, 8, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22; 16:23; 17:1, 4, 5, 6, 7, 9, 14, 15, 18, 20, 24, 25, 26; 18:5, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 29, 32, 33; 19:1, 4, 6, 9, 10; 20:6; 3 მფ. 1:6; 2:7; 15:2, 10; 1 წმტ. 3:2; 11:20, 21; 13:2
აბესარ 2 მფ. 10:11
აბესე 1 მფ. 26:6
აბესია 2 მფ. 20:9, 11
აბესკა 2 მფ. 2:17
აბია 3 მფ. 14:1; 15:1, 6, 7, 8; 1 წმტ. 3:10; 6:28; 8:21; 2 წმტ. სარჩ. 19,20; 11:20, 21; 12:16; 13:2, 3, 4, 15, 17, 19, 20, 21, 22; 14:1; 2 ეზრ. 10:7; 12:4, 17
აბიათ 1 წმტ. 24:10
აბიათა 2 წმტ. 11:18
აბიათარ 1 მფ. 22:20, 22; 23:6, 9; 30:7; 2 მფ. 8:17; 15:29, 35; 17:15; 19:11; 20:25; 3 მფ. 1:7, 19, 25; 2:22, 26, 27; 4:4; 1 წმტ. 15:11; 18:16; 24:6; 27:34
აბიასულ 1 წმტ. 6:37
აბიგე 2 მფ. 17:25
აბიგია 1 მფ. 25:3; 27:3; 2 მფ. 3:3; 1 წმტ. 2:17; 3:1
აბიგია 1 წმტ. 2:16
აბიღან 1 წმტ. 1:33

* საძიებელი ნახშირი შემოკლებები აღნიშნავს: 1 მფ. — პირველი მეფეთა, 2 მფ. — მეორე მეფეთა, 3 მფ. — მესამე მეფეთა, 4 მფ. — მეოთხე მეფეთა, 1 წმტ. — 1 ნეშტთა, 2. წმტ. — მეორე ნეშტთა, 1 ეზრ. — პირველ ეზრთა, 2 ეზრ. — მეორე ეზრთა, 3 ეზრ. — მესამე ეზრთა წიგნებს.

- აბიუგერ 1 წმტ. 7:18; 11:28; 27:12
 აბიელ 1 წმტ. 11:32
 აბიმელქე 1 მფ. 26:6; 2 მფ. 11:21
 აბიმელქე 1 მფ. 21:1, 6, 8; 1 წმტ. 18:16
 აბინუგერი 1 მფ. 5:1
 აბინერ 2მფ. 2:14, 17, 19; 3:7; 1 წმტ. 26:28
 აბირაა 2 ეზრ. 1:1
 აბირონ 3 მფ. 16:34
 აბისაქ 3 მფ. 1:3; 2:22
 აბისათ 1 წმტ. 9:19
 აბისაქ 3 მფ. 1:15
 აბისუ 1 წმტ. 6:50; 8:4
 აბისუე 1 წმტ. 6:4, 5; 8:4.
 აბისუმ 1 ეზრ. 7:4
 აბისურ 1 წმტ. 2:28, 29
 აბიტალ 1 წმტ. 3:3
 აბიუ 3 მფ. 14:31
 აბიულ 1 წმტ. 6:3; 7:8; 8:3; 24:1, 2
 აბიულთ 2 წმტ. 29:1
 აბიქე 1 წმტ. 5:14
 აბიქეა 1 წმტ. 2:29
 აბოთ 4 მფ. 18:11
 აბრაამ 1 წმტ. 29:18; 2 წმტ. 30:6
 აბრაამ 4 მფ. 13:23; 1 წმტ. 1:27; 2 ეზრ. 9:7
 აბრაამ 3 მფ. 18:36; 1 წმტ. 1:27, 28, 32, 34; 16:16; 29:18; 2 წმტ. 20:7; 2 ეზრ. 9:7
 აბუ 3 ეზრ. 5:31
 აბუთ 4 მფ. 18:2
 აგაბ 2 ეზრ. 7:48; 3 ეზრ. 5:30
 აგაგ 1 მფ. 15:8, 9, 20
 აგათიმელ-ი 1 წმტ. 2:55
 აგალ 2 მფ. 23:36; 1 წმტ. 3:3
 აგარა 1 წმტ. 11:38
 აგარეელი 1 წმტ. 27:31
 აგარელი 1 წმტ. 5:19, 20
 აგეთოა 2 მფ. 3:4
 აგლიდ 2 ეზრ. 11:10
 აგება 3 ეზრ. 5:30
 აგია 3 ეზრ. 5:34
 აგითა 3 მფ. 1:5, 11; 2:13
 აგონი 1 წმტ. 26:7
 აგქელეს 1 წმტ. 11:27
 ადა 1 წმტ. 4:18; 8:9; 2 ეზრ. 11:12
 ადაა 1 წმტ. 6:41; 2 წმტ. 28:12
 ადაბ 1 ეზრ. 2:45, 46; 2 ეზრ. 7:48
 ადალ 1 წმტ. 1:46, 47, 50; 2 წმტ. 15:15; 2 ეზრ. 3:18
 ადალოს 2წმტ. 13:22
 ადაზარ 1 წმტ. 18:10
 ადაი 1 წმტ. 27:29
 ადაია 1 წმტ. 9:12; 2 წმტ. 23:1; 2 ეზრ. 11:5; 22:16
 ადაიას 1 ეზრ. 10:29
 ადამ 1 წმტ. 1:1
 ადამა 1 წმტ. 2:25
 ადასან 2 ეზრ. 7:54
 ადლი 1 წმტ. 6:21; 3 ეზრ. 9:31
 ადლუნა 1 ეზრ. 2:15
 ადლოე 1 ეზრ. 5:1
 ადლოეა 1 ეზრ. 6:14
 ადლოს 2 წმტ. 12:15
 ადეა 1 ეზრ. 8:6
 ადელომ 2 წმტ. 25:24
 ადელ 1 წმტ. 7:10, 11
 ადენე 1 ეზრ. 10:30
 ადეოლად 2 მფ. 21:19
 ადერ 3 მფ. 11:14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25; 15:18, 20; 20:1, 3, 5, 9, 10, 16, 17, 20, 22, 26, 30, 32, 33; 4 მფ. 6:24; 8:7, 9; 13:3, 24, 25; 1 წმტ. 8:15; 2 წმტ. სარჩ. 25; 16:2, 4
 ადილ 2 ეზრ. 7:37
 ადიდეს 2 ეზრ. 11:34
 ადიელ 1 წმტ. 7:10; 9:12
 ადინა 1 წმტ. 11:42; 2 ეზრ. 7:20; 3 ეზრ. 5:14
 ადინუბე 3 ეზრ. 8:26
 ადო 2 ეზრ. 12:4
 ადოდ 1 წმტ. 8:6
 ადოვია 2 ეზრ. 10:17
 ადომიკამ 3 ეზრ. 8:42
 ადომიკომ 3 ეზრ. 5:14
 ადონია 2 მფ. 3:4; 3 მფ. 1:5, 7, 8, 9, 11, 13, 18, 24, 25, 41, 42, 43, 49, 50, 53; 2:13, 19, 21, 22, 23, 24, 25 28; 1 წმტ. 3:2; 2 ეზრ. 10:16
 ადონივამ 1 ეზრ. 2:13
 ადონივამ 1 ეზრ. 8:12, 13; 2 ეზრ. 7:18
 ადონირამ 3 მფ. 4:6; 5:18; 12:18; 2 წმტ. 10:18
 ადორაბი-ი 2 წმტ. 11:9
 ადორამ 2 მფ. 20:24
 ადრაზარ 2 მფ. 8:3, 5, 7, 8, 9, 10, 12; 10:16, 19; 3 მფ. 11:23; 1 წმტ. 18:3, 5, 7, 8, 9, 10; 19:16, 18, 19
 ადრაშელქე 4 მფ. 17:31; 19:37
 ადრიელ 2 მფ. 23:20
 ადურამ 1 წმტ. 18:10
 აეას 1 წმტ. 8:39
 აელიოს 3 ეზრ. 9:27
 აეზრიელ 1 წმტ. 27:22
 აელაო-ი 4 მფ. 14:22; 2 წმტ. 26:2
 აემ 3 ეზრ. 9:34
 აენლომ 1 მფ. 29:1
 აენლორ 1 მფ. 28:7
 აერმონ 1 წმტ. 5:23
 აესბალა 1 წმტ. 27:2
 ავალ 1 წმტ. 1:42
 აენან 1 წმტ. 2:3
 აევუბ 2 ეზრ. 7:46
 აზა 1 წმტ. 8:7; 2 ეზრ. 11:12

- აზარ 1 წმტ. 6:41
 აზაბ 1 წმტ. 11:37
 აზაბად 1 წმტ. 26:2
 აზაბაღია 1 წმტ. 8:15
 აზაელ 3 მფ. 19:15; 4 მფ. 8:8, 9, 12, 13, 14, 15, 28, 29; 9:11, 14, 15, 16; 10:32; 12:17, 18; 13:3, 22, 25; 2 წმტ. 22:5, 6; 31:13
 აზაკე 1 მფ. 17:1
 აზაკი 1 წმტ. 8:17
 აზალეანი 3 ეზრ. 9:14
 აზამბრი 1 წმტ. 8:36
 აზამოთ 1 წმტ. 11:33
 აზანია 2 ეზრ. 10:9
 აზარია 3 მფ. 4:2, 5; 4 მფ. 14:21, 29; 15:1, 6, 7, 8, 13, 17, 23; 1 წმტ. 2:8, 38, 39; 3:12, 6:9, 10, 11, 13, 14, 36; 9:11; 2 წმტ. სარჩ. 23, 48; 15:1, 8; 21:2; 22:20; 23:1; 24:20; 28:12; 26:17; 29:12; 31:9; 31:13; 2 ეზრ. 3:23; 8:7; 10:2; 12:33; 3 ეზრ. 5:15; 8:1; 9:43
 აზარიანი 2 ეზრ. 7:7
 აზარიას 3 ეზრ. 9:21, 48
 აზბა 2 მფ. 23:34
 აზბუქ 2 ეზრ. 3:16
 აზდად 1 ეზრ. 8:12
 აზეკა 2 წმტ. 11:9
 აზელ 1 ეზრ. 10:15; 3 ეზრ. 9:34
 აზერ 1 ეზრ. 2:16; 3 ეზრ. 5:15
 აზერა 1 წმტ. 26:31
 აზერი 1 წმტ. 7:28
 აზი 2 ეზრ. 7:17; 12:19
 აზია 1 ეზრ. 10:25
 აზილ 1 ეზრ. 8:5
 აზმბრი 1 წმტ. 9:42, 43
 აზმოთ 1 წმტ. 8:36; 9:42
 აზოვე 1 წმტ. 5:13
 აზორ 2 ეზრ. 10:17
 აზოტ-ი 1 მფ. 5:1
 აზოტე 2 წმტ. 26:6
 აზოტელი 1 მფ. 5:3, 6, 7, 8; 6:17; 2 ეზრ. 13:23
 აზრია 1 ეზრ. 7:1
 აზუბა 2 წმტ. 20:31
 აზუკამ 1 წმტ. 2:25
 აზურათ 2 ეზრ. 10:15
 ათათ 1 წმტ. 4:13; 7:20
 ათალია 1 ეზრ. 8:7
 ათალოის 1 ეზრ. 10:28
 ათან 1 წმტ. 6:41
 ათერ 1 წმტ. 7:12; 2 ეზრ. 11:4
 ათერსათა 2 ეზრ. 7:70; 8:9
 ათერსასთა 2 ეზრ. 7:65
 ათთანია 2 ეზრ. 12:8
 ათთა 2 მფ. 23:36
 ათინ 1 წმტ. 8:25
 ათუკიმი 1 წმტ. 4:22
 აია 2 მფ. 21:8, 10, 11; 1 წმტ. 1:40; 2 ეზრ. 10:26
 აიამ 2 მფ. 23:33
 აილა 2 ეზრ. 10:18
 აილია 1 წმტ. 27:30
 აიელ 1 წმტ. 16:5
 აილათ-ი 4 მფ. 16:6
 აილაში 1 წმტ. 8:13
 აინ 1 წმტ. 7:19; 2 ეზრ. 11:31
 აინ-ი 4 მფ. 15:29
 აიონ 1 წმტ. 9:37
 აიონ-ი 2 წმტ. 16:4
 აირამ 1 წმტ. 11:46
 აისაფ 3 ეზრ. 1:15
 აკაბობ 1 ეზრ. 2:42
 აკარ 1 წმტ. 1:38
 აკარონ-ი 1 მფ. 7:14
 აკარონ 4 მფ. 1:2, 3, 6, 16
 აკარონელი 1 მფ. 6:17; 4 მფ. 1:16
 აკარონთ-ი 4 მფ. 1:6
 აკუბ 1 წმტ. 3:24
 აკობ 1 წმტ. 9:17; 1 ეზრ. 2:45; 3 ეზრ. 5:38
 აკოვლიტას 1 ეზრ. 10:23
 აკორ 1 წმტ. 2:27
 აკორელი 1 წმტ. 12:6
 აკოს 1 წმტ. 24:10; 1 ეზრ. 2:61
 აკსი 2 ეზრ. 3:21
 აკუბ 2 ეზრ. 11:19
 აკუბა 2 ეზრ. 12:25
 აკუდ 2 ეზრ. 7:48; 3 ეზრ. 5:30
 აკუთა 1 ეზრ. 8:21
 აკუმ 1 ეზრ. 7:63; 3 ეზრ. 5:31
 აკუფ 1 ეზრ. 2:51; 2 ეზრ. 8:7
 ალაზა 2 ეზრ. 11:5
 ალაია 1 წმტ. 8:21
 ალეშოთ 1 წმტ. 15:20
 ალიელ 1 წმტ. 11:47
 ალიმპონელი 2 წმტ. 22:1
 ალარ 3 ეზრ. 5:36
 ალმოთ 1 წმტ. 24:22
 ალონ 1 წმტ. 4:37; 18: 12; 3 ეზრ. 5:34
 ალულე 2 ეზრ. 3:12
 ალფადი 1 წმტ. 8:11, 12
 ალფასიე 1 ეზრ. 4:9
 ამან 2 ეზრ. 10:10
 ამპონელი 2 წმტ. 14:15
 ამათელი 1 წმტ. 1:16
 ამალ 1 წმტ. 7:35
 ამალეთ-ი 2 ეზრ. 12:29
 ამალეკ 1 მფ. 14:48; 15:2, 3, 5, 6, 7, 8, 12; 27:8; 28:18; 30:1; 2 მფ. 1:8; 8:12; 1 წმტ. 1:36; 4:34; 43; 18:11
 ამალეკელი 2 მფ. 1:1, 13; 15:20; 30:13

- აბან 1 წმტ. 15:24
 აბანელი-ი 3 ებრ. 2:16
 აბანიტელი-ი 1 მფ. 11:1, 2, 10; 12:12; 3 მფ. 11:1; 14:21, 31; 2 წმტ. 12:13; 24:26; 2 ებრ. 4:3
 აბარეა 1 წმტ. 6:7
 აბარი 2 ებრ. 3:2
 აბარია 1 წმტ. 6:7, 11; 7:8; 9:44; 23:19; 2 წმტ. 19:11; 2 ებრ. 12:2, 13
 აბარიათ 1 წმტ. 6:52
 აბარიას 1 ებრ. 10:40
 აბასი 1 წმტ. 6:46
 აბასი 1 წმტ. 6:25
 აბასია 2 მფ. 20:11; 4 მფ. 14:1, 8, 9; 11, 13, 21, 23, 25; 15:2; 1 წმტ. 3:12; 4:34; 6:35; 9:12, 18; 24:23; 2 წმტ. სარჩ. 49, 50, 51, 52; 17:16; 24:27; 25:1, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 25, 26, 27; 26:1, 4; 28:7, 12; 29:12; 2 ებრ. 11:13
 აბასიას 2 წმტ. 34:8
 აბბრამ 1 წმტ. 23:12, 13
 აბბრი 3 მფ. 16:22, 23, 24; 1 წმტ. 8:24; 27:18
 აბეთ 2 წმტ. 24:26
 აბელ 2 მფ. 17:27; 1 წმტ. 3:5; 7:26
 აბელეკ 4 მფ. 17:31
 აბესა 2 მფ. 17:25; 19:13, 14; 20:4, 5, 6, 8, 10, 11, 12; 3 მფ. 2:5, 32; 4 მფ. 9:2
 აბესი 3 მფ. 19:16; 4 მფ. 9:20; 2 ებრ. 11:12
 აბესია 4 მფ. 12:21; 14:15, 17, 18; 15:1; 1 წმტ. 2:17; 6:45
 აბეტაბელ 1 წმტ. 1:50
 აბექსა 3 მფ. 4:10
 აბიდა ჯეზრ. 5:19
 აბიელ 2 მფ. 9:4, 5; 1 წმტ. 26:5
 აბინადაბ 1 მფ. 7:1; 17:13; 31:2; 2 მფ. 6:3, 4, 10, 11, 12; 1 წმტ. 2:10, 13; 8:33; 9:39; 10:2; 13:7; 15:10, 11
 აბისი 1 წმტ. 9:4
 აბიტალ 2 მფ. 3:4; 4 მფ. 23:31; 24:18; 2 წმტ. 36:2
 აბიულ 2 მფ. 13:37; 1 წმტ. 9:4
 აბმანიტელი-ი 1 მფ. 11:1
 აბმონ 2 მფ. 13:8; 4 მფ. 21:18; 19:26
 აბნონ 2 მფ. 3:2; 13:3, 4, 9, 11; 1 წმტ. 4:20
 აბოთ 1 წმტ. 12:3
 აბოზან-ი 2 მფ. 2:24
 აბონ 1 მფ. 11:11; 14:47; 2 მფ. 3:2; 8:12; 10:1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 14, 19; 11:1; 12:9, 26, 31; 13:1, 2, 4, 6, 7, 10, 14, 15, 17, 20, 21, 26, 27, 28, 32, 33, 39; 17:27; 3 მფ. 11:5, 7, 33; 4 მფ. 21:23, 24, 25; 23:13; 24:2; 1 წმტ. 3:1, 14; 18:11; 19:1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 19; 20:1, 3; 2 წმტ. 20:1, 10, 22, 23; 27:5; 32:32; 36:5; 2 ებრ. 2:10, 19
 აბონელი-ი 2 მფ. 23:37; 1 ებრ. 9:1; 2 ებრ. 4:7; 13:23
 აბონიტელი-ი 2 ებრ. 13:1
 აბორეველი-ი 1 მფ. 7:14; 2 მფ. 21:2; 3 მფ. 9:20; 11:1; 4 მფ. 21:11; 1 წმტ. 1:14; 2 წმტ. 8:7; 1 ებრ. 9:1; 2 ებრ. 9:8; 3 ებრ. 8:70
 აბორია 2 წმტ. 3:1
 აბოს 4 მფ. 3:4; 19:2, 20; 20:1; 2 წმტ. სარჩ. 68, 69; 26:22; 32:20; 33:20, 22, 23, 25
 აბოსია 1 მფ. 25:44
 აბოქ 2 ებრ. 12:6, 20
 აბრაამ 1 წმტ. 6:18
 აბრამ 1 წმტ. 6:2, 3; 24:20
 აბრაჰა 1 ებრ. 10:34
 აბრაჰიმი 1 წმტ. 26:23
 აბრან 1 წმტ. 1:41
 აბრი 3 მფ. 16:21, 22, 25, 27, 28, 29, 30
 აბუელ 1 წმტ. 4:26
 აბულ 1 წმტ. 2:5
 აბ-ი 4 მფ. 10:29
 აბა 1 წმტ. 1:38, 40; 5:12
 ანადაბ-ი 3 მფ. 4:10
 ანადავა 4 მფ. 19:13
 ანათოი 1 წმტ. 7:8; 2 ებრ. 7:28; 10:19; 11:32
 ანათოთ-ი 3 მფ. 2:26; 1 წმტ. 6:60
 ანათოთელი-ი 2 მფ. 23:27; 1 წმტ. 11:28; 12:3; 27:12
 ანათონია 1 წმტ. 8:24
 ანამ-ი 1 წმტ. 6:73
 ანამელი-ი 2 ებრ. 3:1
 ანამესიოთა 1 ებრ. 2:63
 ანან 1 წმტ. 1:41; 4:20; 8:23, 38; 11:43; 9:44; 19:1, 2, 3, 4, 6; 25:4; 2 წმტ. 20:34; 1 ებრ. 2:46; 8:7; 13:13; 2 ებრ. 7:49; 10:22
 ანანია 1 წმტ. 8:24
 ანანია 3 მფ. 16:1, 7; 1 წმტ. 3:19, 21, 24; 15:18, 20; 25:4; 23:25; 2 წმტ. სარჩ. 26; 16:7; 19:2; 26:11; 1 ებრ. 10:21, 28; 2 ებრ. 7:2, 49; 3:8, 23, 29; 9:4; 10:22 11:32; 12:12; 35; 3 ებრ. 5:8, 16; 9:21, 43
 ანანიას 2 ებრ. 8:4; 10:23; 3 ებრ. 9:29, 48
 ანასიბოს 3 ებრ. 9:34
 ანბალატ 2 ებრ. 2:10
 ანვა 1 წმტ. 6:30
 ანვა 1 ებრ. 5:1; 6:14; 3 ებრ. 6:1; 7:3
 ანგიო 1 წმტ. 3:2
 ანესთან 4 მფ. 24:8
 ანელი 2 მფ. 23:28
 ანოთეო 1 ებრ. 2:23
 ანი 2 ებრ. 12:9
 ანიელ 1 წმტ. 7:39

- ანინა 1 წმტ. 24:7
 ანნა 1 მღ. 1:2, 5, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 22, 22: 2:21; 4 მღ. 13:34; 3 ეზრ. 9:32
 ანოს 3 ეზრ. 9:34
 ანოს 3 ეზრ. 9:48
 ანოთ 1 წმტ. 24:22
 ანონ 2 მღ. 10:1, 2, 34; 2 ეზრ. 3:29; 7:37, 38
 ანოს 3 ეზრ. 9:34
 ანუნ 2 ეზრ. 3:13
 ანუქი 4 მღ. 15:29
 ანქოსი 1 წმტ. 6:60
 ანქუმ 1 მღ. 21:10, 11, 12, 14; 27:2, 3, 5, 6, 10; 28:1, 2; 29:2, 3, 6, 9; 3 მღ. 2:39, 40
 აოზია 3 ეზრ. 5:31
 აოთელი 2 მღ. 23:28
 აპოეს 2 ეზრ. 10:24
 არა 4 მღ. 15:25; 2 ეზრ. 7:32
 არაბათი 1 წმტ. 20:1
 არაბელი 2 მღ. 23:35; 2 ეზრ. 6:1
 არაბია 4 მღ. 14:25; 25:4
 არაბელი 2 წმტ. 17:11; 21:16; 22:1; 26:7; 2 ეზრ. 2:19; 4:7
 არადია 1 წმტ. 24:20
 არაითმე 3 ეზრ. 2:17
 არალ 1 ეზრ. 2:43
 არამ 1 წმტ. 1:17; 2:10, 23; 4:15; 7:34; 1 ეზრ. 2:32; 10:21; 2 ეზრ. 7:30; 12:15
 არამა 2 წმტ. 36:5
 არამასი 1 მღ. 20:1
 არან 1 წმტ. 1:42; 2:25; 23:9
 არარატი 4 მღ. 19:37
 არარეველი 1 წმტ. 11:35
 არარელი 1 წმტ. 11:14
 არას 2 ეზრ. 3:11
 არაუმ 2 ეზრ. 3:17
 არაუ 2 მღ. 21:18
 არბანა 4 მღ. 5:12
 არბარტელი 2 მღ. 23:31
 არგე 1 ეზრ. 2:12; 3 ეზრ. 5:13
 არგობა 4 მღ. 15:25
 არღუა 3 ეზრ. 5:34
 არეა 4 მღ. 25:18
 არედ 1 წმტ. 8:15
 არეველი 1 წმტ. 11:27
 არეველი 1 წმტ. 1:14, 15
 არემათი 1 მღ. 30:27
 არეს 1 წმტ. 9:15
 არეუმ 1 ეზრ. 4:17, 23
 არექაბ 2 ეზრ. 3:14
 არი 1 წმტ. 2:51
 არია 4 მღ. 15:25
 არიან 1 წმტ. 7:38
 არიბ 2 ეზრ. 7:24
 არიელ 1 წმტ. 11:22; 1 ეზრ. 8:16
 არითმოს 3 ეზრ. 2:16
 არიმ 1 წმტ. 24:7
 არიმოთ 1 წმტ. 23:23; 27:19
 არიმოს 3 ეზრ. 9:28
 არიმუთ 1 წმტ. 8:14; 12:5
 არის 1 ეზრ. 2:5
 არიფ 2 ეზრ. 10:19
 არიფელი 1 წმტ. 12:5
 არმათემ 1 მღ. 1:1, 3, 19; 2:11; 7:16; 8:4; 16:13; 19:18; 25:1
 არნაფარ 1 წმტ. 7:36
 არნონ 4 მღ. 10:33
 არაბ 1 ეზრ. 2:6
 არაბელ 2 მღ. 4:5
 არაორი 1 წმტ. 5:8
 არომ 3 ეზრ. 5:16
 არონ 1 წმტ. 23:28, 32; 24:31; 27:17; 2 წმტ. 13:9, 10
 არორიფელი 1 წმტ. 11:34
 არორიტელი 2 მღ. 23:33
 აროსას 1 ეზრ. 4:13
 არრან 1 წმტ. 2:46
 არსა 1 ეზრ. 4:8
 არსანეფელი 1 წმტ. 1:15
 არსას 1 ეზრ. 4:23
 არსიფურ 3 ეზრ. 5:17
 არტარას 1 ეზრ. 6:14
 არტაშე 3 ეზრ. 8:6
 არტაშერ 3 ეზრ. 7:4
 არტაშეს 1 ეზრ. 4:7, 11, 23; 7:7, 11; 2 ეზრ. 1:1; 2:1; 5:14; 13:6; 3 ეზრ. 2:16, 17, 25, 30; 7:4; 8:1, 9, 10, 21, 31
 არტახშეს 1 ეზრ. 7:1, 12, 21; 8:1
 არუა 4 მღ. 21:19
 არუელი 4 მღ. 10:33
 არუერი 1 მღ. 30:28
 არურ 2 ეზრ. 7:53
 არურია 1 ეზრ. 2:51
 არურასტანელი 2 მღ. 10:16
 არფთ 4 მღ. 19:13
 არფათა 4 მღ. 18:34
 არფაქსად 1 წმტ. 1:17, 18
 არქოთი 4 მღ. 17:30
 ასა 2 მღ. 8:17; 3 მღ. 15:8,9, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 32, 33; 16:8, 10, 15, 23, 29; 22:41, 43; 1 წმტ. 3:10; 2 წმტ. სარფ. 21, 26; 14:1, 7, 8, 10, 11, 13; 15:2, 8, 10, 17; 16:1, 2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13; 17:2; 20:32; 21:12; 2 ეზრ. 8:4; 10:18
 ასაბ 1 წმტ. 6:45; 9:14; 3 ეზრ. 5:31
 ასაბანია 2 ეზრ. 10:4
 ასაბია 1 წმტ. 25:3, 19; 27:17; 2 წმტ. 35:9; 2 ეზრ. 3:17; 11:22; 12:24
 ასადელი 1 წმტ. 1:16
 ასადია 1 წმტ. 3:20
 ასაელ 2 მღ. 2:18, 19, 20, 21, 22, 23, 30, 31,

- 32; 3:27, 30; 23:24; 1 წმტ. 2:16; 11:26; 27:7
- ასათონ 1 წმტ. 4:11, 12
- ასაია 4 მფ. 22:12, 14; 1 წმტ. 4:36; 6:30; 9:5
- ასალიმუთ 3 ეზრ. 8:39
- ასალოთ 2 ეზრ. 7:54
- ასამ 1 წმტ. 11:34; 2 ეზრ. 10:18
- ასან 1 წმტ. 6:59; 3 ეზრ. 5:31
- ასანოლაბელი 1 წმტ. 11:33
- ასანუა 1 წმტ. 9:7
- ასარ 3 მფ. 16:9; 1 წმტ. 2:25
- ასარა 4 მფ. 22:14; 1 წმტ. 4:7; 2 წმტ. 11:10
- ასარაბიას 3 ეზრ. 9:48
- ასარდან 1 ეზრ. 4:2
- ასარეთი 1 წმტ. 4:7
- ასარონ 1 წმტ. 27:29
- ასარსათან 2 წმტ. 20:2
- ასარსურა 1 ეზრ. 4:6
- ასაფ 4 მფ. 18:18, 37; 1 წმტ. 6: 23, 39; 9:15; 15:17, 19; 16:5, 7, 35; 25:1, 2, 6, 9; 26:1, 15; 2 წმტ. 5:12; 20:14; 29:13, 30; 35:15; 1 ეზრ. 2:41; 3:10; 2 ეზრ. 2:8; 7:45, 47; 11:22; 12:34, 45; 3:15; 5:28
- ასაფა 3 ეზრ. 5:30
- ასაფუანი 3 ეზრ. 8:39
- ასაფინ 1 წმტ. 26:17
- ასლიას 1 წმტ. 26:30
- ასლორ 1 წმტ. 2:24
- ასეას 3 ეზრ. 9:32
- ასება 1 წმტ. 3:20
- ასებია 1 ეზრ. 8:19; 2 ეზრ. 12:21
- ასებიან 3 ეზრ. 8:49
- ასემან 1 წმტ. 4:25
- ასენ 1 ეზრ. 2:50
- ასენათი 4 მფ. 17:30
- ასენაფარ 1 ეზრ. 4:10
- ასერ 1 წმტ. 2:2; 6:62, 74; 7:30, 40; 12:36; 27:21; 2 წმტ. 20:16; 30:11; 35:5; 3 ეზრ. 5:10
- ასერეინ 3 ეზრ. 8:48
- ასეროთ 4 მფ. 23:6
- ასერსავალ 2 ეზრ. 11:27
- ასთერა 1 წმტ. 4:6
- ასია 2 წმტ. 34:20
- ასიელ 1 წმტ. 4:35; 7:13, 14; 2 წმტ. 17:8
- ასითი 1 წმტ. 7:33
- ასიშატ 3 ეზრ. 9:33
- ასირ 1 წმტ. 3:17; 6:22, 37
- ასკალონი 1 მფ. 5:10; 6:16; 17:52; 2 მფ. 1:20
- ასკალონელი 1 მფ. 5:10
- ასმამუშოს 3 ეზრ. 9:30
- ასმოთ 1 წმტ. 27:25
- ასნი 2 ეზრ. 3:3
- ასობ 1 წმტ. 7:12; 9:14
- ასოთელი 1 წმტ. 11:29
- ასომ 1 წმტ. 1:45, 46; 2:15, 25; 4:29
- ასორ 2 ეზრ. 11:33
- ასორდან 4 მფ. 19:37
- ასრაი 1 წმტ. 11:37
- ასრიკამ 1 წმტ. 8:38
- ასრომ 1 წმტ. 5:3
- ასსონ 3 ეზრ. 5:31
- ასსურ 1 წმტ. 1:17
- ასტან 3 ეზრ. 5:30
- ასტარეთ 3 მფ. 11:5
- ასტაროთ 1 მფ. 7:4; 12:10; 3 მფ. 11:33
- ასტაროთელი 1 წმტ. 11:44
- ასტთი 3 ეზრ. 8:41
- ასტი 1 წმტ. 6: 21
- ასტრატე 4 მფ. 23:13; 2 წმტ. 15:16
- ასუბ 1 წმტ. 5:26; 2 ეზრ. 3:11; 11:15; 3:23
- ასუბა 3 მფ. 22:42
- ასულდი 4 მფ. 3:20
- ასუმ 1 ეზრ. 10:33; 2 ეზრ. 2:19; 7:22
- ასური 1 მფ. 12:9; 2 მფ. 10:6, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19; 3 მფ. 9:15; 15:18; 20:27, 28; 21:22, 23; 22:3; 4 მფ. 5:20; 6:9, 11, 23; 7:4, 5, 6, 10, 12, 15, 16; 8:28, 29; 9:15, 16; 13:3, 4, 17, 19, 22, 24; 14:5; 16:7, 8, 10; 17:4; 19:35; 24:2; 1 წმტ. 7:14; 18:5; 19:10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19; 2 წმტ. 22:6; 28:16, 21; 32:4, 7, 9, 10, 21, 22; 1 ეზრ. 6:22; 3 ეზრ. 2:17; 3:19; 5:31; 6:27; 7:15; 8:68; 9:7
- ასურასთან-ი 2 წმტ. 20:2
- ასურასტან-ი 2 მფ. 8:6; 3 მფ. 10:29; 11:1; 19:15; 20:1, 20, 22, 26, 31; 4 მფ. 5:1, 2, 5; 6:8, 14, 24; 8:7, 9, 13; 12:17; 13:7; 15:19, 20, 29, 37; 16:5, 6, 7, 9; 17:3, 4, 5, 6, 23, 24, 25, 27; 18:7, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 23, 28, 29, 31, 33; 19:4, 7, 8, 17, 36; 1 წმტ. 5:5; 1 ეზრ. 4:2; 2 ეზრ. 9:32; 3 ეზრ. 2:24, 25; 4:48; 8:21, 26
- ასურასტანელი 2 მფ. 8:5, 6; 10:8, 16, 18; 3 მფ. 20:20, 21, 23; 22:12, 35; 4 მფ. 5:1; 7:14; 8:28; 9:14; 16:18; 18:14, 30, 33; 19:10, 11, 20, 32; 20:6; 2 წმტ. 33:11; 3 ეზრ. 6:3, 7
- ასურეთი 4 მფ. 23:29; 1 წმტ. 5:6, 26; 18:6; 19:6; 2 წმტ. სარჩ. 25; 1:17; 16:2, 7; 18:10, 30, 34; 20:2; 22:5, 6; 24:23, 24; 28:5, 20, 23, 30:6; 32:1, 9, 11, 21; 33:11; 35:20; 36:5; 3 ეზრ. 2:27; 6:29; 7:1
- ასურიმ 1 წმტ. 1:32
- ასუფ 2 ეზრ. 10:23
- ასუფა 1 ეზრ. 2:43

- ასუფერატ 1 ეზრ. 2:55
 ასლარას 3 ეზრ. 5:8
 ასქანას 1 წმტ. 1:6
 ატალ 1 წმტ. 1:51
 ატალიმ 1 წმტ. 4:23
 ატარა 1 წმტ. 2:26
 ატარი 3 ეზრ. 5:40
 ატაროთი 1 წმტ. 2:54
 ატერ 1 ეზრ. 2:42; 2 ეზრ. 10:17
 ატერარა 3 ეზრ. 5: 29
 ატეტა 3 ეზრ. 5:29
 ატიტა 1 ეზრ. 2:42; 2 ეზრ. 7:46
 ატოს 2 ეზრ. 10:4
 ატტარატეს 3 ეზრ. 9:50
 ატტერ 2 ეზრ. 7:21, 46
 ატტილ 1 ეზრ. 2:57
 ატტეს 2 ეზრ. 3:10
 ატტუფა 1 ეზრ. 2:54
 ატუს 2 ეზრ. 12:2
 ატუსს 1 ეზრ. 8:2
 აუნონდა 3 ეზრ. 8:49
 აფაიმ 1 წმტ. 2:30, 31
 აფლიტე 2 წმტ. 15:16
 აფეთის 1 ეზრ. 10:23
 აფექ 1 მფ. 9:1
 აფექ-ი 1 მფ. 4:1; 29:1; 3 მფ. 20:26, 30; 21:30
 აფერმან-ი 1 მფ. 17:1
 აფესეს 1 წმტ. 24:15
 აფიმ 1 წმტ. 7:12
 აფინ 1 წმტ. 7:15
 აფოფერ 3 ეზრ. 5:34
 აფუთიოს 2 წმტ. 26:21
 აქაბ 3 მფ. 16:28, 29, 30, 31, 33; 17:1; 18:1, 3, 6, 7, 9, 13, 17, 20, 41, 42, 44, 45, 46; 20:2, 13, 14; 21:1, 4, 8, 15, 16, 18, 20, 21, 24, 25, 28, 29; 22:20, 39, 40, 41, 50, 52, 53; 4 მფ. 1:1, 17; 3:1, 5; 4:12, 14, 15; 8:16, 18, 25, 27, 28, 29; 9:7, 8, 9, 25; 10:1, 10, 11, 17, 18, 30; 21:3, 13; 2 წმტ. სარჩ. 29; 18:1, 2, 3, 5, 7, 9, 19, 25; 21:6, 13; 22:3, 4, 5, 6, 8
 აქაბორ 4 მფ. 22:12
 აქაზ 4 მფ. 14:13; 15:38; 16:1, 2, 5, 7, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20; 17:1; 18:1; 1 წმტ. 3:13; 8:35, 36; 2 წმტ. სარჩ. 55, 57, 58; 27:9; 28:1, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 27; 29:19.
 აქალი 2 ეზრ. 10:1
 აქამ 1 წმტ. 11:35
 აქამინ 1 წმტ. 27:32
 აქამოთ 1 წმტ. 6:25
 აქარ 1 წმტ. 2:7; 11:35
 აქაფ 3 ეზრ. 5:31
 აქეფა 2 ეზრ. 7:53
 აქექამ 2 ეზრ. 3:22
 აქია 1 მფ. 14:8, 50; 2 მფ. 8:16; 3 მფ. 4:3,5; 11:29, 30; 12:15; 14:2, 3, 4, 5, 6, 18; 15:27, 29, 33; 21:22; 4 მფ. 9:9; 1 წმტ. 8:7; 11:36; 2 წმტ. 9:29; 10:15
 აქიბულ 1 წმტ. 5:14
 აქიეზერ 1 წმტ. 12:3
 აქიელ 3 მფ. 4:6; 16:34
 აქითალ 2 მფ. 20:24
 აქიკამ 4 მფ. 22:12, 14; 2 წმტ. 34:20
 აქილილ 3 მფ. 4:3
 აქილულ 1 წმტ. 18:15
 აქიშან 1 წმტ. 6:53
 აქიშას 3 მფ. 4:15
 აქიშან 1 წმტ. 11:11
 აქიშას 2 მფ. 15:27, 36; 17:17, 20; 18:19, 22, 23, 27, 28, 29; 1 წმტ. 6:8, 9
 აქიმე 1 წმტ. 4:2
 აქიმელექ 1 მფ. 21:9; 22:9, 12, 14; 30:7; 2 მფ. 8:17; 1 წმტ. 24:3, 31
 აქიმელიქ 1 წმტ. 24:6
 აქინადაბ 3 მფ. 4:14
 აქინამ 1 მფ. 25:43; 27:3; 30:5; 2 მფ. 2:2; 3:2; 19:37, 40; 4 მფ. 25:22; 1 წმტ. 3:1
 აქინომ 2 მფ. 23:8
 აქირამ 1 წმტ. 8:5
 აქისარ 1 წმტ. 7:10
 აქისამ 1 წმტ. 2:32
 აქიტობ 1 მფ. 22:9, 11, 12, 20; 2 მფ. 8:17; 1 წმტ. 6:7, 8, 11, 12, 52; 1 წმტ. 9:11; 18:16; 1 ეზრ. 7:2; 3 ეზრ. 8:2
 აქიტობელ 1 მფ. 14:3; 2 მფ. 15:12, 31, 34; 16:15, 20, 21, 23; 17:1, 6, 7, 14, 15, 21, 23; 23:34; 1 წმტ. 27:33, 34
 აქიულ 1 წმტ. 26:7
 აქობორ 4 მფ. 22:14; 1 წმტ. 1:49, 50
 აქონელ-ი 1 წმტ. 11:29
 აქოქელ-ი 1 წმტ. 11:12
 აქსაბ 1 წმტ. 2:49
 აქუვე 1 ეზრ. 4:9
 აქურ 1 წმტ. 7:34
 ალფრავეს 3 მფ. 4:12
 აპროს 1 წმტ. 6:49, 50, 54, 57; 12:27; 15:4; 24:1, 2, 19; 2 წმტ. 26:18; 1 ეზრ. 7:5; 2 ეზრ. 10:38; 3 ეზრ. 1:13, 14

ბ

- ბაალ 3 მთ. 16:32; 18:18, 19, 21, 22, 26, 40; 19:18; 4 მთ. 1:2, 3, 6, 16, 17, 18, 19; 10:19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27; 11:18; 17:16; 21:3; 23:4, 5; 1 წმტ. 5:5; 8:30, 33; 9:36; 2 წმტ. 23:17; 33:3
- ბაალა 3 მთ. 16:32; 1 წმტ. 4:33
- ბაალაი 2 წმტ. 8:6
- ბაალან 1 წმტ. 7:10
- ბაალერმონ 1 წმტ. 5:33
- ბაალი 1 მთ. 7:4; 2 წმტ. 34:4
- ბაალია 1 წმტ. 12:5
- ბაალიმ 2 წმტ. 24:7
- ბაალტამ 1 ეზრ. 4:9;
- ბაან 1 წმტ. 2:25
- ბაანა 1 წმტ. 8:37; 9:43; 1 ეზრ. 2:2; 2 ეზრ. 7:7
- ბაანი 1 ეზრ. 8:10; 3 ეზრ. 9:34
- ბაარი 1 წმტ. 8:8
- ბაას 3 მთ. 15:17, 19, 22; 16:4, 6, 7
- ბაასა 3 მთ. 15:16, 21, 27, 28, 33; 16:1, 3, 5, 8, 11, 12, 13; 21:22; 4 მთ. 9:9; 2 წმტ. სარჩ. 24; 16:1, 2, 5, 6; 1 ეზრ. 2:49
- ბაბლია 1 ეზრ. 10:26
- ბაბე 1 ეზრ. 8:11
- ბაბეი 1 ეზრ. 8: 11; 10:28;
- ბაბილენიე 1 ეზრ. 4:9
- ბაბილოენი 3 ეზრ. 5:7
- ბაბილოვანი 2 ეზრ. 13:6; 3 ეზრ. 1:40; 4:44; 6:15; 8:14
- ბაბლოენი 4 მთ. 17:30; 20:17; 24:1, 7, 10, 11, 12, 16, 17; 25:1, 6, 8, 11, 22, 27; 1 ეზრ. 2:1; 3 ეზრ. 1:45; 2:15; 4:57, 61
- ბაბილოენელი 4 მთ. 25:24; 1 ეზრ. 5:12, 13, 17; 6:2; 8:66
- ბაბილონი 4 მთ. 17:24; 20:12, 14; 24:12, 15, 16, 17, 20; 25:6, 7, 8, 13, 20, 21, 23, 28; 1 წმტ. 9:1; 2 წმტ. 32:31; 33:11; 36:5, 6, 7, 10, 18, 20; 1 ეზრ. 1:11; 2:1; 5:12; 6:5; 7:6, 16; 3 ეზრ. 1:41, 54, 56, 67; 6:17, 23, 26; 8:3, 6, 31
- ბაბილონელი 4 მთ. 20:18; 1 ეზრ. 8:1; 2 ეზრ. 17:6; 8:15
- ბაბუე 2 ეზრ. 7:53
- ბაბუნ 3 ეზრ. 5:58
- ბავოე 2 ეზრ. 10:16
- ბავუ 1 ეზრ. 8:14
- ბადან 1 წმტ. 7:17
- ბადლიოს 3 ეზრ. 9:21
- ბადი 2 მთ. 8:2
- ბადიას 1 ეზრ. 10:35
- ბაელ 1 წმტ. 5:6
- ბაელია 1 წმტ. 14:7
- ბავლუთ 1 ეზრ. 2:52
- ბავრიმ 2 მთ. 16:5
- ბავრიმეველი 3 მთ. 2:8
- ბაზეთი 1 მთ. 14:4
- ბაზელ 1 წმტ. 27:2
- ბაზუეე 2 ეზრ. 7:19
- ბათული 1 წმტ. 4:30
- ბაებაყარ 1 წმტ. 9:15
- ბაკუთ 1 ეზრ. 2:51
- ბალა 3 მთ. 16:31; 1 წმტ. 2:49; 7:13
- ბალაა 1 წმტ. 4:29
- ბალაამ 1 წმტ. 2:25; 2 ეზრ. 13:2
- ბალაასან 1 ეზრ. 2:2
- ბალადან 4 მთ. 20:12
- ბალაენონ 1 წმტ. 1:49, 50
- ბალათი 3 მთ. 9:18
- ბალაქ 1 წმტ. 1:43
- ბალაკა 1 წმტ. 1:44
- ბალანა 1 წმტ. 27:28
- ბალასამე 3 ეზრ. 2:16
- ბალასამოს 3 ეზრ. 9:43
- ბალატ 1 ეზრ. 4:7
- ბალე 1 წმტ. 5:8; 7:6, 7; 8:1,3
- ბალიდი 2 მთ. 5:16
- ბალიმ 1 მთ. 12:10
- ბალტემ 1 ეზრ. 4:17
- ბალუნოს 3 ეზრ. 9:31
- ბამა 1 მთ. 9:12, 14, 19, 25; 10:5; 1 წმტ. 21:29; 2 წმტ. 1:13
- ბანა 2 ეზრ. 10:27; 3 ეზრ. 5:8
- ბანაა 1 წმტ. 11:30
- ბანააია 1 ეზრ. 10:33
- ბანაია 2 წმტ. 31:13; 1 ეზრ. 10: 43; 2 ეზრ. 3:24
- ბანანია 1 წმტ. 15:24
- ბანასე 3 მთ. 1:10
- ბანე 3 მთ. 1:38; 1 წმტ. 9:4; 2 წმტ. 20: 14; 1 ეზრ. 8:33; 2:10; 2 ეზრ. 10:15; 3 ეზრ. 8:39
- ბანეა 2 მთ. 4:2, 5, 6, 9; 8:18; 23:20, 22; 28:20; 3 მთ. 1:8, 26, 32, 36, 44, 2:25, 29, 30, 34, 46; 4:4, 16, 36; 1 წმტ. 5:4; 9:32; 11:22, 23, 24; 15:10; 16:5, 6; 18:17; 2 წმტ. 20:14; 27:5, 6, 14, 34; 2 ეზრ. 3:17; 5:26
- ბანეას 2 ეზრ. 8:7; 3 მთ. 2:25
- ბანეოს 3 ეზრ. 9:33
- ბანეს 3 ეზრ. 9:26
- ბანი 1 წმტ. 11:22; 1 ეზრ. 10:29, 34, 37; 2 ეზრ. 11:22
- ბანია 2 მთ. 20:23, 29, 30; 3 მთ. 2:35; 1 ეზრ. 10:35; 2 ეზრ. 10:9; 3 ეზრ. 5:12

- ბანიას 1 წმტ. 11:31
 ბანიე 2 ეზრ. 3:4
 ბანოთ-ი 4 მფ. 17:30
 ბანუ 1 ეზრ. 10:37
 ბანუვა 2 ეზრ. 7:15
 ბანუვილ 1 ეზრ. 10:30
 ბანუნას 2 ეზრ. 10:13
 ბანუს 3 ეზრ. 9:34
 ბარად 1 წმტ. 1:46; 7:20
 ბარაკ 1 მფ. 12:11
 ბარაკ-ი 2 მფ. 3:16.
 ბარაკ 2 ეზრ. 3:29
 ბარაქია 1 წმტ. 3:20; 6:39; 9:16; 12:3; 15:23; 28:12
 ბარაქოს 2 ეზრ. 6:18
 ბარეა 1 წმტ. 8:21
 ბარი 1 წმტ. 7:36
 ბარია 1 წმტ. 3:22; 7:23, 30, 31; 3 ეზრ. 5:31
 ბარიად 1 წმტ. 8:16
 ბარიგა 1 წმტ. 8:13
 ბარკოს 1 ეზრ. 2:53
 ბარკუსე 2 ეზრ. 7:55
 ბარსომელ-ი 1 წმტ. 11:33
 ბარული 3 ეზრ. 5:34
 ბარუმ 1 წმტ. 4:31
 ბარუმე 2 ეზრ. 3:4, 20; 10:6; 3 ეზრ. 5:32
 ბასან 1 წმტ. 6:62
 ბასალთ 3 ეზრ. 5:31
 ბასან 1 წმტ. 6:46; 2 ეზრ. 9:22
 ბასან-ი 3 მფ. 4:13, 18; 10:33; 1 წმტ. 5:11, 12, 16, 23; 6:71
 ბასანია 2 წმტ. 35:9
 ბასარ 1 წმტ. 7:37
 ბასემად 3 მფ. 4:15
 ბასულდა 2 ეზრ. 3:6
 ბასუროთ-ი 4 მფ. 22:1
 ბატან 3 ეზრ. 6:23
 ბაუიგვა 2 ეზრ. 7:7
 ბაურიში 2 მფ. 17:18; 19:16
 ბაქია 2 მფ. 10:6
 ბაქორ 2 მფ. 20:1, 2, 6, 7
 ბაქორის 3 ეზრ. 9:24
 ბაქასს 3 მფ. 4:12
 ბაპალასან 2 ეზრ. 7:7
 ბებეა 3 ეზრ. 9:29
 ბეგაია 2 ეზრ. 10:15
 ბეთაზარ-ი 2 ეზრ. 3:24
 ბეთაზმა 2 ეზრ. 7:28
 ბეთაკად-ი 4 მფ. 10:12,14
 ბეთანათაიმ 2 ეზრ. 3:30
 ბეთარა 2 მფ. 15:24
 ბეთაქარამ 2 ეზრ. 3:14
 ბეთბაგოს 2 მფ. 20:15
 ბეთბალუ 2 ეზრ. 11:26
 ბეთბეგა 2 ეზრ. 12:25
 ბეთბეგას 2 ეზრ. 12:9
 ბეთეგორ 1 წმტ. 2:51
 ბეთელ-ი 1 მფ. 10:3; 13:2; 3 მფ. 12:9, 32, 33; 13:1, 4, 10, 11, 32; 4 მფ. 2:2, 3, 23; 10:9; 17:28; 23:4, 15, 17, 19; 2 წმტ. 13:19; 1 ეზრ. 2:28
 ბეთელელი 3 მფ. 16:34
 ბეთელისუბ 2 ეზრ. 3:21
 ბეთელომ 1 წმტ. 2:51
 ბეთერ 1 წმტ. 6:59
 ბეთთა 1 წმტ. 4:18
 ბეთილი-ი 2 ეზრ. 7:32
 ბეთლაემ 1 წმტ. 4:4
 ბეთლეიმ 2 ეზრ. 7:26
 ბეთლეში 1 მფ. 16:1, 4, 18; 17:12, 15; 20:6, 28; 2 მფ. 2:32; 23:14, 15, 16; 1 წმტ. 2:54; 11:16, 17; 2 წმტ. 11:6; 1 ეზრ. 2:21
 ბეთლემელი-ი 1 მფ. 17:58; 2 მფ. 21:19; 23:24; 1 წმტ. 11:26
 ბეთლემონ 1 წმტ. 2:51
 ბეთლომ 3 ეზრ. 5:17
 ბეთმარონ 2 მფ. 13:23
 ბეთმაქა 4 მფ. 15:29
 ბეთმაქაბორო 1 წმტ. 4:31
 ბეთნამ 3 მფ. 4:9, 10
 ბეთორ 1 მფ. 13:5, 18; 30:27
 ბეთორან 1 წმტ. 7:24
 ბეთორელი-ი 1 მფ. 14:47
 ბეთორონ-ი 1 წმტ. 6:68
 ბეთრამ-ი 2 მფ. 10:6
 ბეთრონ-ი 4 მფ. 9:27; 2 წმტ. 25:13
 ბეთრონ-ი (ზემო) 2 წმტ. 8:5
 ბეთრონ-ი (ქვენა) 3 მფ. 9:17; 2 წმტ. 8:5
 ბეთსაბე 1 მფ. 7:11
 ბეთსაბილეს-ი 1 მფ. 6:18
 ბეთსაის-ი 4 მფ. 4:42
 ბეთსამ-ი 1 მფ. 6:9, 12, 13; 2 მფ. 21:12
 ბეთსამითელი-ი 1 მფ. 6:15
 ბეთსამისელი-ი 1 მფ. 6:20
 ბეთსამონ-ი 3 ეზრ. 5:18
 ბეთსამუს-ი 3 მფ. 4:9; 14:11, 13; 1 წმტ. 6:59; 2 წმტ. 25:21, 23; 28:18
 ბეთსან-ი 1 მფ. 31:10, 12; 4 მფ. 4:12; 1 წმტ. 7:29
 ბეთსელემ 3 ეზრ. 2:17
 ბეთსემ-ი 2 წმტ. 11:6
 ბეთსურ-ი 1 წმტ. 2:45; 2 წმტ. 11:7; 2 ეზრ. 3:16
 ბეთულუევასუბ-ი 2 ეზრ. 3:20
 ბელგა 2 ეზრ. 12:18
 ბელგას 2 ეზრ. 12:5
 ბელგეენ 2 ეზრ. 10:8
 ბელესარ 3 ეზრ. 5:8
 ბელზერ 3 ეზრ. 5:38
 ბელლაეს 3 ეზრ. 2:16

- ბელმასონი-1 წმტ. 5:8
 ბელტელიძე 3 ეზრ. 2:25
 ბელტეთემოს 3 ეზრ. 2:16
 ბენაია 2 ეზრ. 3:18
 ბენეა 3 ეზრ. 8:42
 ბენენომ 2 წმტ. 33:6
 ბენესას 3 ეზრ. 9:35
 ბენუჰეთ 1 წმტ. 4:20
 ბენიაინ 1 მფ. 4:12; 9:1, 15, 16, 21, 25; 10:2, 20, 21; 13:2, 15, 16; 14:16; 22:7; 2 მფ. 2:9, 15, 25, 31; 3:19; 4:2; 19:17; 21:14; 23:29; 3 მფ. 4:8, 17; 12:20, 21, 23; 15:22; 1 წმტ. 2:2; 6:60, 65; 7:6, 10; 8:40; 9:3, 7; 11:31; 12:2, 16, 21, 29; 27:12, 21; 2 წმტ. 11:1, 3, 10, 12, 23; 14:8; 15:2, 8, 9; 17:17; 28:4; 31:1, 15; 34:9, 32; 1 ეზრ. 1:5; 4:1; 10:9, 32; 2 ეზრ. 3:23; 11:4, 7, 31, 36; 12:33; 3 ეზრ. 2:8; 5:66; 9:5
 ბენიამინ 1 წმტ. 8:1; 21:6
 ბენუი 2 ეზრ. 12:8
 ბეორ 1 წმტ. 1:43
 ბეოტელი-2 მფ. 23:37
 ბერა 4 მფ. 9:27
 ბერეთელი-1 წმტ. 11:39
 ბერზეთ 1 წმტ. 7:31
 ბერზელე 1 ეზრ. 2:61
 ბერზელი 2 მფ. 17:27; 19:31, 32, 33, 34, 39, 40; 3 მფ. 2:7; 2 ეზრ. 7:63
 ბერზულო 1 ეზრ. 2:61
 ბერ 3 ეზრ. 8:40
 ბერია 1 წმტ. 23:10, 11; 3 ეზრ. 5:13
 ბერიგია 1 წმტ. 8:21
 ბერთ 2 მფ. 4:2; 1 ეზრ. 2:25; 7:29
 ბეროთიან 2 მფ. 4:5
 ბეროთელი-2 მფ. 4:3, 9
 ბერომეველი-2 მფ. 23:31
 ბერსაბე 1 მფ. 3:20; 8:2; 2 მფ. 3:10; 6:19; 17:11; 24:2, 7, 15; 3 მფ. 1:11, 15, 16, 17, 28, 31; 2:13, 14, 16, 18, 19, 20, 21; 4:25; 19:3; 4 მფ. 12:1; 23:8; 1 წმტ. 3:5; 21:2; 2 წმტ. 19:4; 24:1; 30:5; 2 ეზრ. 11:27, 30
 ბერსაბეე 2 მფ. 11:3; 12:24; 1 წმტ. 4:28
 ბესეია 2 ეზრ. 7:52; 10:18
 ბესელელის 1 ეზრ. 10:30
 ბესელიელ 2 წმტ. 1:5
 ბესია 1 ეზრ. 2:17
 ბეტერია 3 ეზრ. 5:17
 ბეტოლამ 3 ეზრ. 5:21
 ბეჰაბო 1 მფ. 4:21
 ბიბეი 2 ეზრ. 7:16
 ბიბელი 3 მფ. 5:18
 ბიგრია 3 ეზრ. 8:40
 ბილან 1 წმტ. 1:42
 ბოკე 1 წმტ. 6:5, 51
 ბოკია 1 წმტ. 25:4
 ბოკის 1 წმტ. 25:13
 ბოკეე 3 ეზრ. 8:2
 ბოკო 2 მფ. 21:18
 ბონი 2 მფ. 23:36; 1 წმტ. 24:26
 ბოზ 3 მფ. 7:21
 ბოს 1 წმტ. 2:11, 12
 ბორიველი 3 ეზრ. 5:8
 ბორი 1 წმტ. 1:39
 ბოსორი-1 მფ. 30:9, 10; 2 მფ. 24:7; 1 წმტ. 6:78; 1 ეზრ. 2:14
 ბოსორე 3 ეზრ. 5:14
 ბოსორელი-1 წმტ. 1:44
 ბოჟორ 2 მფ. 20:10, 13, 21, 22; 1 წმტ. 7:8
 ბოჟორის 3 ეზრ. 9:24
 ბუეა 2 ეზრ. 7:62
 ბუეე 1 ეზრ. 7:4
 9:2; 14:16; 16:15; 1 წმტ. 21:29; 2 წმტ. 1:3, 13; 13:2; 2 ეზრ. 3:7; 7:25
 გაბონელი-2 მფ. 2:13; 21:1, 2, 3, 4, 9; 1 წმტ. 12:4
 გაბარეველი-2 მფ. 9:4, 5
 გაბასაელი 2 მფ. 23:20
 გაბე 1 წმტ. 6:60; 8:6
 გაბეთ 1 წმტ. 11:40
 გაბერ 1 ეზრ. 2:20
 გაბონან 1 წმტ. 8:29
 გაბონ 1 წმტ. 9:34, 35
 გაბონელი-2 მფ. 21:4, 9
 გაბონიტელი-1 მფ. 13:18; 2 ეზრ. 3:7
 გაგუვარ 1 ეზრ. 2:2
 გაღ 1 მფ. 13:7; 2 მფ. 24:11, 13, 14, 18, 19;

- 1 წმ. 2:2; 5:11, 18; 6:63, 80; 12:14;
21:9, 11, 19; 29:29
- გადაღობ 1 ეზრ. 10:18
- გაღღე 1 მღ. 24:1
- გაღღი 4 მღ. 15:14, 17; 2 წმ. 20:2
- გაღღე 1 მღ. 24:2
- გაღღელ 2 ეზრ. 7:49
- გაღღელ 2 ეზრ. 7:58
- გაღღერ-ი 1 წმ. 4:23
- გაღღეროთ-ი 2 წმ. 28:18
- გაღღი 1 წმ. 5:26; 12:8, 37; 26:32
- გაღღირ-ი 1 წმ. 6:72
- გაღღისომ 1 წმ. 6:16
- გაღღლონ-ი 1 წმ. 6:71
- გაზა 3 მღ. 4:24; 4 მღ. 18:8; 1 წმ. 7:28
- გაზაამ 1 ეზრ. 2:43
- გაზაელი 1 მღ. 6:17
- გაზან 1 ეზრ. 2:49
- გაზერ-ი 2 მღ. 5:25; 3 მღ. 9:15, 16, 17; 1 წმ. 14:16; 20:4; 3 ეზრ. 5:31
- გაზირ-ი 1 წმ. 6:67
- გაზუბა 1 წმ. 2:18, 19
- გათერ 1 წმ. 1:17
- გათეროთელი 1 წმ. 12:4
- გათ 2 მღ. 2:24; 1 წმ. 4:39
- გაღაღღი 1 მღ. 31:11, 12; 2 მღ. 17:26; 3 მღ. 4:16; 9:4, 14; 10:33; 12:20; 15:29; 1 წმ. 2:22; 5:16; 6:80; 10:11; 26:31; 2 წმ. 18:2, 3, 11, 14, 19, 28; 22:5
- გაღაღღელი 2 მღ. 17:27
- გაღაღღტელი 1 ეზრ. 2:61
- გაღაამ 1 წმ. 2:21
- გაღაღღი 1 მღ. 11:1, 9; 13:7; 31:11; 2 მღ. 2:9; 17:27; 18:5; 21:12; 24:6; 3 მღ. 22:6, 12, 20; 4 მღ. 8:28; 9:1; 1 წმ. 2:23; 5:9, 10, 14; 10:12; 27:21
- გაღაღღელი 2 მღ. 2:4; 19:31; 3 მღ. 2:7
- გაღაღღი 3 მღ. 17:1; 22:4, 15, 29
- გაღაღღტელი 3 მღ. 4:13; 2 ეზრ. 7:63
- გაღაიღღი 3 მღ. 22:3
- გაღაღაიღღ 2 ეზრ. 12:35
- გაღაღან 2 მღ. 5:14
- გაღან 3 ეზრ. 5:37
- გაღაღღი 1 მღ. 11:15; 13:4, 7, 8, 12, 15; 4 მღ. 2:1; 2 ეზრ. 12:29
- გაღაღა 1 მღ. 7:16; 10:8; 11:14; 13:12; 15:4, 12, 13, 21, 33; 2 მღ. 19:15, 40; 4 მღ. 4:38
- გაღღემთ 1 წმ. 8:36; 9:42
- გაღღემოთ-ი 1 წმ. 6:60
- გაღღა 1 წმ. 24:18
- გაღღლეა 3 მღ. 9:11, 12; 15:29; 1 წმ. 6:76
- გაღღელ 3 ეზრ. 8:32
- გაღღეზა 2 წმ. 28:18
- გაღღერ 3 მღ. 4:13, 18; 1 წმ. 1:5
- გაღღელ 1 წმ. 24:17
- გაღღაბთ 3 მღ. 11:20
- გაღღაბთ 3 მღ. 11:20
- გაღღოს-ი 2 წმ. 36:8
- გაღღ 1 მღ. 13:18
- გაღღბელი 2 მღ. 23:38
- გაღღე 3 ეზრ. 5:34
- გაღღონგაღღერ-ი 3 მღ. 9:26; 22:49; 2 წმ. 8:17; 20:36
- გაღღა 2 ეზრ. 11:21
- გაღღ-ი 2 ეზრ. 12:29
- გაღღა 1 ეზრ. 2:26
- გაღღეა 2 ეზრ. 11:8
- გაღღელ 2 ეზრ. 12:29
- გაღღ 1 წმ. 5:4
- გაღღაღღღ-ი 1 წმ. 7:29
- გაღღ-ი 1 წმ. 8:13
- გაღღელ 1 ეზრ. 2:47
- გაღღელ 3 ეზრ. 5:30
- გაღღირ 1 წმ. 4:4
- გაღღოღაღღი 1 წმ. 25:4
- გაღღორ-ი 2 წმ. 4:18; 14:13, 14
- გაღღონ-ი 2 წმ. 30:14
- გაღღსურ-ი 2 მღ. 13:38; 14:32; 15:8
- გაღღურ 1 წმ. 8:31; 27:28
- გაღღურელი 1 წმ. 12:7
- გაღღეზი 4 მღ. 4:12, 13, 14, 27, 29, 31, 26, 41; 5: 20, 21, 22, 25
- გაღღაბ 2 ეზრ. 7:51
- გაღღელი 1 წმ. 25:29
- გაღღი 4 მღ. 4:25; 8:4, 5
- გაღღ-ი 1 მღ. 5:8, 9; 7:14; 17:23, 52; 27:3, 4, 11; 2 მღ. 1:20; 4:3; 15:18; 21:18, 20, 21; 3 მღ. 2:39, 40, 41; 4 მღ. 12:17; 1 წმ. 20:6; 18:1; 20:7; 2 წმ. 11:8; 26:6
- გაღღამ 2 ეზრ. 11:33
- გაღღელი 1 მღ. 5:8, 9
- გაღღელი 1 მღ. 5:8, 9; 6:17; 17:4, 23; 21:10, 12; 27:2, 11; 2 მღ. 6:10, 11; 15:19, 22; 18:2; 3 მღ. 2:39, 40; 4 მღ. 14:26; 1 წმ. 20:5
- გაღღემ 1 წმ. 1:46
- გაღღერმონ-ი 1 წმ. 6:70
- გაღღსონ 1 წმ. 6:43, 62, 71; 23:6
- გაღღსურ-ი 2 მღ. 15:8
- გაღღანტელი მღ. 23:34
- გაღღბეთი 2 მღ. 21:12
- გაღღბე 1 მღ. 28:4; 30:1; 31:1, 8; 2 მღ. 1:6, 21; 1 წმ. 10:1, 8
- გაღღმან 1 წმ. 9:17
- გაღღუველ 3 ეზრ. 8:42
- გაღღელეჟ-ი 4 მღ. 14:7

გენლონ 2 ებრ. 12:4; 22:16
 გონი-ი 3 მფ. 1:33, 38, 45
 ვერა 2 მფ. 16:5; 19:16, 18; 3 მფ. 2:8, 36;
 1 წმტ. 8:3, 4, 7
 ვერარ 1 წმტ. 4:39
 ვერგესეული-ი 3 მფ. 9:20; 1 წმტ. 1:14
 ვერგესელი-ი 2 ებრ. 9:8
 ვერსამ 1 წმტ. 23:15, 16; 26:24
 ვერსაონ 1 წმტ. 6:19
 ვერსასიმ 1 წმტ. 4:14
 ვერსომ 1 წმტ. 2:47
 ვერსონ 1 წმტ. 6:17; 15:7; 23:7; 26:21; 2 წმტ.
 29:12; 1 ებრ. 8:2; 3 ებრ. 8:32
 ვესან 2 ებრ. 2:19; 6:2
 ვესან 3 ებრ. 5:31
 ვესელი-ი 2 მფ. 18:5; 1 წმტ. 7:21
 ვესირ 1 მფ. 27:8
 ვესონი 1 წმტ. 2:25; 2 წმტ. 32:30
 ვესრომ 1 წმტ. 6:1
 ვესუეი 1 წმტ. 2:46
 ვესურ-ი 1 მფ. 27:8; 2 მფ. 3:3; 13:38; 14:32;
 1 წმტ. 2:23, 47; 3:2
 ვესურელი-ი 2 მფ. 13:37
 ვეფა 1 წმტ. 2:46
 ვეფარ 1 წმტ. 1:33
 ვეფორა 1 წმტ. 4:14
 ვინოთ 3 მფ. 16:21

გოლა 1 წმტ. 11:12
 გოდოლია 4 მფ. 25:22, 23, 24, 25; 1 წმტ.
 25:3, 9
 გოელ 1 წმტ. 9:15
 გოდლია 1 წმტ. 11:26
 გოეზან-ი 4 მფ. 17:6; 18:11
 გოეინი-ი 1 წმტ. 11:34
 გოიზან-ი 4 მფ. 19:12
 გოთი 1 წმტ. 9:4
 გოთოლია 4 მფ. 8:26; 11:1, 2, 3, 13, 14, 20;
 25:24; 1 წმტ. 4:13; 8:26; 2 წმტ. 22:2, 10,
 11, 12; 23:20; 24:7
 გოთოლისა 3 ებრ. 8:36
 გოთონიელ 1 წმტ. 4:13; 27:15
 გოლა 1 წმტ. 1:52
 გოლამ 1 წმტ. 1:40
 გოლიალ 1 მფ. 17:4, 23; 21:9; 22:10, 13; 1 წმტ.
 20:5
 გოლიათ 2 მფ. 21:19
 გომერ 1 წმტ. 1:6
 გონოთ 3 მფ. 16:22
 გოთამ 1 წმტ. 1:36
 გოფერ 1 მფ. 13:17
 გულდერ 1 წმტ. 9:37
 გუეინი 1 წმტ. 7:13
 გუნლი 1 წმტ. 5:15

დ

დაბირ-ი 1 წმტ. 6:58
 დაგონი 1 მფ. 5:2, 3, 4, 5, 7; 1 წმტ. 10:10
 დაფია 2 მფ. 3:3
 დაფით 1 მფ. 16:12, 13, 19, 20, 21, 22; 17:12,
 14, 15, 17, 20, 23, 26, 28, 29, 30, 31, 32,
 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 48,
 49, 50, 51, 54, 55, 57, 58; 18:1, 2, 3, 4,
 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16,
 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27,
 28, 29, 30; 19:6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14,
 15, 18, 19, 20, 22; 20:1, 2, 3, 4, 5, 9,
 10, 11, 12, 15, 16, 17, 24, 25, 27, 33, 34,
 35, 39, 41, 42, 43; 21:1, 2, 5, 8, 9, 10,
 11, 12; 22:1, 3, 4, 5, 6, 14, 17, 20, 22;
 23:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14,
 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26, 28; 24:1, 2,
 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 23; 25:4, 5, 6, 9,
 10, 12, 13, 14, 20, 21, 23, 32, 35, 39, 40,
 42, 43, 44; 26:1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
 13, 14, 15, 17, 21, 22, 25; 27:1, 2, 3, 4, 5,
 7, 8, 10, 11, 12; 28:1, 2, 17; 29:2, 3, 5,
 6, 8, 9, 11; 30:1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11,
 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26,

31; 2 მფ. 1:1, 2, 3, 4, 5, 11, 13, 14,
 15, 16, 17; 2:1, 2, 4, 5, 10, 11, 13, 15,
 17, 30, 31; 3:1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13,
 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 30,
 31, 32, 35, 36; 4:8, 9, 12; 5:1, 3, 4, 6, 7,
 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 20, 21, 23,
 25; 6:1, 2, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17,
 20, 21; 7:1, 5, 8, 17, 18, 20, 26; 8:1, 2,
 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 18;
 9:1, 2, 4, 5, 6, 7, 9; 10:2, 3, 4, 5, 6, 7,
 17, 18; 11:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11,
 12, 13, 14, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 27;
 12:1, 5, 7, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22,
 24, 27, 28, 29, 30, 31; 13:1, 3, 7, 21, 25,
 27, 31, 32; 15:12, 13, 14, 15, 22, 25, 27,
 30, 31, 32, 33; 16:1, 5, 6, 10, 11, 13, 16,
 23; 17:1, 16, 17, 21, 22, 24, 27, 29; 18:1,
 7, 24; 19:9, 12, 16, 22; 20:3, 6, 7, 11, 21,
 26; 21: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 15, 16, 17,
 22, 25; 22:1, 51; 23:1, 8, 9, 12, 13, 14,
 15, 16, 23; 24:1, 10, 11, 12, 13, 14, 17,
 18, 19, 20, 21, 22, 25; 3 მფ. 1:1, 5, 8,
 10, 11, 13, 23, 28, 31, 37, 38, 43, 47;
 2:1, 10, 11, 12, 24, 33, 44, 45; 3:1, 2, 6,

- 7, 14; 5:1, 3, 5, 21; 6:12; 7:51; 8:1, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 25, 26, 66; 9:4, 5, 9, 24; 11:4, 6, 12, 13, 15, 19, 21, 24, 27, 32, 33, 34, 36, 38, 39; 12:16, 19, 20, 26; 13:2; 14:8, 31; 15:3, 4, 5; 22:51; 4 მთ. 8:19, 24; 9:28; 11:10, 43; 12:21; 14:3, 20; 15:7, 8, 11, 24, 38; 16: 2, 20; 17:21; 18:3; 19:34; 20:5, 6; 21:7, 8; 22:2; 23:30; 1 წმტ. 2:15; 3:1, 9; 4:31; 6: 31; 7:2; 9:22; 10:14; 11:1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 25; 12:1, 8, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 31, 33, 38; 13:1, 2, 6, 8, 11, 12, 13; 14:1, 2, 3, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 17; 15:1, 2, 3, 4, 11, 16, 25, 27, 29; 16:1, 2, 6, 7, 43; 17:1, 2, 4, 7, 15, 16, 18, 24; 18:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17; 19:2, 3, 4, 5, 6, 8, 17, 18, 19; 20:1, 2, 3, 7; 21:1, 2, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30; 22:1, 2, 3, 4, 5, 7, 17; 23:1, 6, 25, 27; 24:3; 25:1; 26:26, 31, 32; 27:18, 23, 24, 31, 32; 28:1, 2, 11, 19, 20; 29:1, 9, 10, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29; 2 წმტ. 1:1, 4, 8, 9; 2:3, 7, 12, 14, 17; 3:1; 5:1, 2; 6:4, 6, 7, 8, 10, 16, 17, 41; 7:6, 10, 17, 18; 8:11, 14; 9:31; 10:17, 19; 11:17, 18; 12:16; 13:5, 6, 8; 14:1; 15:18; 16:14; 21:1, 7, 12, 20; 23:3, 9, 18; 24:16, 25, 27; 25:27; 27:9; 28:1, 26; 29:2, 25, 26, 27, 30; 30:26; 32:5, 30, 33; 33:7, 14; 34:2, 3, 8; 35:3, 4, 15; 1 ეზრ. 3:10; 8:2, 20; 2 ეზრ. 3:15, 16; 12:24, 35, 36, 44, 45; 3 ეზრ. 1:3, 5, 15; 5:5, 60; 8:32, 50
- დაკაუბება 3 ეზრ. 5:29
დაღავ 1 ეზრ. 2:60
დაღაია 2 ეზრ. 7:62
დაღეა 1 წმტ. 3:24
დაღია 1 წმტ. 4:19
- დალუა 1 წმტ. 3:1
დამასვე 2 მთ. 8:5, 6; 3 მთ. 10:28; 11:24; 15:18; 19:15; 20:34; 21:34; 4 მთ. 5:12; 8:7, 9; 9:9; 14:28; 16:9, 10, 11; 1 წმტ. 18:5; 2 წმტ. 16:2; 24:23; 28:5, 23
დან-ი 1 მთ. 3:20; 2 მთ. 3:10; 6:19; 17:11; 20:18; 21:11; 24:2, 6, 15; 3 მთ. 4:25; 12:29, 30; 15:20; 1 წმტ. 2:2; 12:35; 18:6; 21:2; 27:22; 2 წმტ. 2:14; 30:5
დანიელ 1 ეზრ. 8:2; 2 ეზრ. 10:6
დარა 1 წმტ. 2:6; 4:2
დარღავ 3 მთ. 4:31
დარეპ 1 ეზრ. 1:13; 4:5, 24; 5:5, 7; 6:1, 6, 12, 14, 15; 2 ეზრ. 12:22; 3 ეზრ. 2:31; 3:1, 3, 5, 7, 8; 4:47, 57; 5:2, 6, 73; 6:1, 6, 7, 21, 23, 27, 34; 7:1, 4, 5
დაქოთი 1 წმტ. 27:4
დებეკ 4 მთ. 9:25
დეგზათა 2 წმტ. 36:3
დეგლათა 4 მთ. 23:33; 25:6, 21
დედალ 3 ეზრ. 5:16
დედან 1 წმტ. 1:32; 3 ეზრ. 5:32
დეკლან 1 წმტ. 1:21
დელონი 1 წმტ. 6:57
დენეზა 1 წმტ. 1:43
დენეეს 1 ეზრ. 4:9
დერმოთი-ი 3 მთ. 9:18
დესონ 1 წმტ. 1:38, 40, 41, 42
დიბო 2 ეზრ. 11:25
დიედან 1 წმტ. 1:9
დოლი 1 წმტ. 27:4
დოვდიას 3 ეზრ. 9:48
დოვლი-ი 2 მთ. 5:12
დოთაიმ 4 მთ. 6:13
დოიკ 1 მთ. 21:7, 9, 18, 22; 22:9, 18, 22
დორი-ი 1 წმტ. 7:29
დორკონ 2 ეზრ. 7:58

D

- დასეზონ 1 წმტ. 7:7
დებუა 2 ეზრ. 7:63
დებერი 1 წმტ. 1:18, 19, 25; 2 ეზრ. 12:20
დებრელი-ი 1 მთ. 4:6, 9; 13:3, 19; 14:11; 17:8
დგინ 2 ეზრ. 10:16
დგლაამ 1 წმტ. 8:7
დგლომ 1 წმტ. 6:69
დგტურ 1 წმტ. 1:31
დგუბტე 1 მთ. 2:27; 4:8; 6:6; 8:8; 10:18; 12:8; 15:2, 6, 7; 27:8; 2 მთ. 7:6, 23; 3 მთ. 3:1; 4:21, 30; 6:1; 8:9, 16, 21, 51, 53, 65, 9:9, 16; 10:28, 29; 11:17, 18, 21, 40, 43; 12:2; 14:25; 4 მთ. 17:36; 18:21, 24; 23: 29, 34; 24:7; 25:26; 1 წმტ. 13:5; 17:5, 21; 2 წმტ. 1:16, 17; 5:10; 6:5; 7:8, 22; 9:26, 29; 10:2; 12:2, 3, 9; 20:10; 26:8; 35:20; 36:3, 4; 2 ეზრ. 9:9, 10, 17, 18; 3 ეზრ. 1:38; 8:70
დგუპტელი-ი 2 მთ. 7:23; 12:6, 8; 23: 21; 30:11; 3 მთ. 12:28; 4 მთ. 7:6; 17:7; 18:21; 21:15; 23:33; 1 წმტ. 11:23
დღაი 2 მთ. 23:30
დღალა 2 ეზრ. 6:10
დღარი 1 ეზრ. 2:59
დღლოა 1 ეზრ. 2:36
დღერი 1 წმტ. 23:23; 24:30
დღესიუელი 3 ეზრ. 9:35

- ელიას 1 ეზრ. 10:38
 ელიელ 1 წმტ. 4:36; 11:45
 ელნა 2 წმტ. 17:14; 2 ეზრ. 12:15
 ელოელ-ი 2 მფ. 8:12
 ელომ-ი 3 მფ. 22:48; 4 მფ. 3:8, 9, 12, 20, 25;
 8:20, 21, 22; 14:7, 10; 19:12; 1 წმტ. 1:43,
 51; 21:8, 9, 10; 25:14
 ელომელ-ი 1 მფ. 14:47; 2 მფ. 8:14; 3 მფ.
 11:25; 4 მფ. 16:6; 1 წმტ. 1:51; 18:13;
 3 ეზრ. 4:45.
 ელრამ 3 მფ. 4:6
 ელრიელ 1 მფ. 18:19
 ელტუ 3 ეზრ. 5:24
 ელუქ 2 ეზრ. 10:21
 ეეთუ 2 მფ. 20:26
 ეესთან 4 მფ. 18:4
 ევა 4 მფ. 18:34
 ეველ-ი 2 მფ. 24:7; 3 მფ. 9:20; 1 წმტ. 1:15;
 2 წმტ. 8:7; 2 ეზრ. 9:8
 ევილა 1 წმტ. 1:9
 ევილათ 1 მფ. 15:7
 ევლათ 3 მფ. 9:26
 ევლათმაროდაქ 4 მფ. 25:27
 ეემოთ 3 ეზრ. 9:29
 ეფერატ-ი 4 მფ. 24:7; 1 წმტ. 5:9; 18:3
 ეზარელ 1 წმტ. 4:17
 ეზარია 1 წმტ. 9:12
 ეზარიელ 1 წმტ. 25:18
 ეზეკია 4 მფ. 16:20; 18:1, 7, 9, 10, 13, 14, 15,
 16, 18, 22, 29, 30, 31, 32, 37; 19:1, 3,
 6, 9, 10, 14, 15, 20; 20:1, 2, 3, 4, 8, 10,
 12, 13, 15, 16, 19, 20, 21; 21:3; 1 წმტ.
 3:13, 23; 4:41; 2 წმტ. სარჩ. 58, 60, 62,
 64, 65, 66; 28:12, 27; 29:1, 18, 20, 27, 30,
 31, 36; 30:1, 2, 18, 20, 22, 24, 25; 31:1, 8, 9,
 11, 13, 20; 32:2, 5, 8, 9, 11, 12, 15, 16,
 17, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 32,
 33; 33:3; 1 ეზრ. 2:16; 2 ეზრ. 7:21; 10:17;
 3 ეზრ. 5:15; 9:14
 ეზეკიას 3 ეზრ. 9:43
 ეზეციელ 2 წმტ. 32:11
 ეზელ 1 წმტ. 4:4
 ეზელიანი 3 ეზრ. 8:38
 ეზერ 1 წმტ. 25:4; 2 ეზრ. 3:29
 ეზერაელ 1 წმტ. 4:16
 ეზექრი 2 წმტ. 28:7
 ეზირმე 2 ეზრ. 10:20
 ეზორა 3 ეზრ. 9:34
 ეზრა 1 ეზრ. 7:1, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 21, 25;
 10:1, 2, 5, 6, 10, 16; 2 ეზრ. 7:7; 8:1, 2,
 4, 5, 6, 9, 13, 15; 9:3, 5; 12:13, 26, 33,
 35; 3 ეზრ. 8:1, 3, 8, 9, 10, 21, 26, 28,
 31, 92, 93, 97; 9:1, 7, 16, 39, 40, 42, 45,
 46, 50
 ეზრავლ 2 მფ. 4:4; 4 მფ. 9:17
 ეზრაი 1 წმტ. 27:26
 ეზრაიტელი 2 მფ. 17:25
 ეზრაია 1 ეზრ. 7:3
 ეზრიელ 1 წმტ. 5:24; 1 ეზრ. 10:39; 2 ეზრ.
 11:13; 3 ეზრ. 9:34
 ეზრიკამ 1 წმტ. 3:23; 9:14, 44; 2 წმტ. 28:7
 ეზრომ 2 ეზრ. 11:15
 ეთაი 1 წმტ. 11:31
 ეთაილი 1 წმტ. 2:53
 ეთამ 3 მფ. 4:31; 1 წმტ. 2:6, 8
 ეთამა 3 მფ. 4:12
 ეთან 1 წმტ. 6:44; 15:17, 19
 ეთერ 1 წმტ. 4:17
 ეთით 2 მფ. 15:19, 21, 22; 18:2, 5, 12; 1 წმტ.
 2:35, 36
 ეთიოპე 3 ეზრ. 3:2
 ეთიოპელ-ი 4 მფ. 19:9; 2 წმტ. 12:3; 14:9, 12,
 13; 21:16
 ეთნან 1 წმტ. 4:7
 ეთრან 1 წმტ. 2:25
 ეიველი 1 წმტ. 27:32
 ეილა 2 მფ. 23:11; 4 მფ. 18:9.
 ეილემაიუ 4 მფ. 24:8
 ეიმ 1 წმტ. 25:3
 ეიეს 1 წმტ. 27:9
 ელ 1 წმტ. 9:8
 ელა 3 მფ. 16:6, 8, 10, 13, 14, 16; 4 მფ. 17:1;
 18:1; 1 წმტ. 1:33
 ელაამ 2 ეზრ. 10:14
 ელაზაბ 1 წმტ. 12:12
 ელამ 2 მფ. 10:16; 1 წმტ. 1:17; 8:24; 2 წმტ.
 8:17; 1 ეზრ. 8:7; 10:2, 26; 2 ეზრ. 7:12;
 34; 3 ეზრ. 5:12, 8:36
 ელამარ 1 ეზრ. 2:31
 ელან 3 ეზრ. 5:15
 ელას 1 წმტ. 1:52
 ელასა 1 ეზრ. 10:22
 ელდალ 1 წმტ. 7:21
 ელდათ 4 მფ. 23:36
 ელდინუს 3 ეზრ. 1:15
 ელეა 2 მფ. 11:3; 1 წმტ. 7:20
 ელეადეან 3 ეზრ. 5:58
 ელეაზარ 1 წმტ. 9:20; 11:12; 23:21, 22; 24:1,
 2; 3 ეზრ. 9:19
 ელენან 1 წმტ. 11:26
 ელესა 1 წმტ. 2:39, 40; 8:37; 9:43
 ელელ 2 მფ. 23:29
 ელენე 1 წმტ. 11:29; 2 წმტ. 20:14
 ელენარ 1 წმტ. 24:28
 ელენან 1 წმტ. 20:5
 ელესაფან 2 წმტ. 29:13
 ელზაბად 1 წმტ. 26:7
 ელი 1 მფ. 1:1, 3, 9, 12, 13, 14, 17, 26; 2:11,

- 12, 20, 27; 3:1, 2, 5, 6, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21: 4:4, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18; 14:3
- ელის-ი 1 მტ. 21:9
ელისა 1 მტ. 1:7; 2 ებრ. 7:63
ელისაბენ 3 ებრ. 9:1
ელისაკამ 1 მტ. 1:52
ელისამ 1 მტ. 14:7
ელისამა 4 მტ. 25:25; 1 მტ. 2:41; 3:81; 7:26; 2 მტ. 17:8
ელისან 1 მტ. 1:5
ელისაუ 1 მტ. 3:4; 14:6
ელისათა 1 მტ. 15:8
ელისათან 2 მტ. 23:1
ელისე 3 მტ. 19:6, 17, 19; 4 მტ. 2:1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23; 3:11, 13, 14; 4:1, 2, 3, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 41, 42, 43; 5:8, 9, 14, 15, 16, 19, 20, 25, 26; 6:1, 2, 6, 7, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 31, 32; 7:1, 2, 3, 18, 19; 8:1, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14; 9:1, 11, 36; 13:14, 15, 16, 17, 18, 20, 21.
- ელისიბ 1 მტ. 24:12
ელისიძოს 3 ებრ. 9:28
ელისუბ 1 ებრ. 10:6; 2 ებრ. 3:1
ელიტა 2 ებრ. 8:7
ელიუ 1 მტ. 12:20; 26:7
ელიუდ 2 მტ. 23:24
ელიფაალ 1 მტ. 11:35
ელიფაზ 1 მტ. 1:35, 36
ელიფალა 1 მტ. 15:18
ელიფალთ 1 ებრ. 8:13
ელიფალთე 1 ებრ. 10:33
ელიფალტ 2 მტ. 5:16; 1 მტ. 3:7; 8:39; 14:5
ელიფანეა 1 მტ. 15:21
ელიფატ 3 ებრ. 8:42
ელიფატანს 3 ებრ. 9:33
ელკანა 1 მტ. 1:1, 4, 5, 8, 19, 21, 23; 2:20; 1 მტ. 6:23, 25, 26, 27, 34, 35, 36; 9:16; 12:6; 15:23; 2 მტ. 28:7
ელკია 2 ებრ. 12:21
ელკიას 2 ებრ. 12:6
ელკიმ 2 ებრ. 12:15
ელმათა 1 ებრ. 8:16
ელმეა 2 ებრ. 7:7
ელმეთემ 1 მტ. 7:8
ელმო 1 ებრ. 2:7
ელმოლად 1 მტ. 1:20
ელნალ 2 მტ. 23:24
ელნამელ-ი 1 მტ. 11:46
ელოზია 1 ებრ. 10:21
ელომა 2 ებრ. 7:46
ელონას 3 ებრ. 9:32
ელონი 2 ებრ. 11:5
ელსამის 2 მტ. 5:16
ელტა 1 მტ. 11:30
- ელკა 2 მტ. 23:34; 3 მტ. 17:1, 2, 5, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24; 18:1, 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 25, 27, 30, 31, 36, 40, 41, 42, 43, 46; 19:1, 2, 3, 6, 9, 10, 13, 14, 19, 20, 21; 21:1, 17, 20, 28; 22:38; 4 მტ. 1:3, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17; 2:1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15; 3:11; 8:2; 9:36; 10:10, 17; 15:30; 1 მტ. 2:32; 8:27; 25:4; 2 მტ. სარჩ. 40; 21:12; 34:8; 1 ებრ. 10:2, 21, 26; 2 ებრ. 13:7; 3 ებრ. 9:34
- ელიაბ 1 მტ. 16:6; 17:13, 28; 2 მტ. 23:32; 3 მტ. 4:3, 6; 1 მტ. 6:27; 11:33; 12:9; 15:18, 20; 16:5; 27:18; 2 მტ. 11:18
- ელიაბედ 1 მტ. 2:13
ელიადა 1 მტ. 23:7; 2 მტ. სარჩ. 37; 17:17
ელიადათ 3 მტ. 11:23
ელიადან 1 მტ. 23:9
ელიადას 3 ებრ. 9:28
ელიაზარ 1 მტ. 7:1; 2 მტ. 23:9, 10; 24:5; 1 მტ. 6:3, 4
ელიაზაროს 3 ებრ. 9:26
ელიათ 1 მტ. 25:27
ელიაკიმ 4 მტ. 18:18, 26, 37; 19:2; 23:34; 2 მტ. სარჩ. 75; 36:4; 3 ებრ. 9:27
ელიალი 3 ებრ. 9:34
ელიანას 1 ებრ. 10:22; 3 ებრ. 9:22
ელიანი 1 ებრ. 8:4
ელიასაუ 1 ებრ. 10:27
ელიასიბ 1 მტ. 3:24; 2 ებრ. 12:10, 22; 13:28
ელიასის 3 ებრ. 9:34
ელიასუბ 2 ებრ. 13:4
ელიბალეტ 1 მტ. 14:7
ელიეზარ 1 მტ. 23:15, 17, 24:3, 6; 1 ებრ. 7:5; 10:31; 3 ებრ. 8:2
ელიეზერ 1 მტ. 6:50; 7:8; 15:24; 24:4, 5; 26:25; 27:16; 2 მტ. 20:37; 1 ებრ. 8:33; 10:18, 23; 3 ებრ. 8:64
ელიელ 1 მტ. 5:24; 6:34; 8:20, 22; 12:6, 11; 15:9, 11; 2 მტ. 31:13.
ელიეო 1 მტ. 3:24
ელითადა 1 მტ. 3:8
ელიკამ 1 მტ. 8:40
ელიმა 2 ებრ. 13:13
ელიმასიბ 1 ებრ. 10:36
ელიოენ 1 მტ. 7:8
ელიოეუ 1 მტ. 26:3
ელიოზ 1 მტ. 12:5
ელიონ 1 მტ. 3:23
ელიონე 1 ებრ. 10:27
ელიონეი 1 მტ. 4:36
ელიოსან 2 მტ. 4:2

- ელუა 2 ეზრ. 6:15
 ელუასუბ 2 ეზრ. 12:23
 ელუმა 1 ეზრ. 2:42
 ელფა 1 წმტ. 8:18
 ელფალატ 2 მფ. 5:15
 ემათ-ი 3 მფ. 8:65; 4 მფ. 14:28; 17:24, 30;
 18:34; 19:13; 23:33; 25:21; 1 წმტ. 2:55;
 10:5; 18:3, 9; 2 წმტ. 5: 12; 8:3, 4; 29:12;
 36: 3; 2 ეზრ. 10:5
 ემათელი-ი 2 მფ. 8:9, 10
 ემან 1 წმტ. 1:39; 2:6; 6:33; 9:17; 15:17, 19;
 16:41; 25:1, 4, 5, 6; 2 წმტ. 29:14; 35:15
 ემართ-ი 4 მფ. 14:25
 ემასარიმ 1 წმტ. 2:53
 ემდეილ 4 მფ. 23:36
 ემვირ 2 ეზრ. 7:40
 ემერ 1 წმტ. 9:12; 24:14; 1 ეზრ. 2:37, 59;
 10:21; 2 ეზრ. 7:61
 ემმერ 3 ეზრ. 5:24
 ემორ 2 ეზრ. 11:12; 3 ეზრ. 9:21
 ენალ 1 ეზრ. 3:9
 ენალად 2 ეზრ. 3:24; 10:9
 ენაკიმ 3 მფ. 15:22
 ენან 2 ეზრ. 10:26
 ენარი-ი 1 წმტ. 6:70
 ენნათ 2 მფ. 5:16
 ენნატონ 3 ეზრ. 8:45
 ენომ 1 წმტ. 2:28; 11:30
 ენონ 4 მფ. 23:10; 1 წმტ. 4:8
 ენოს 1 წმტ. 1:1
 ენოქ 1 წმტ. 1:33; 5:3
 ენუქ 1 წმტ. 1:3;
 ეოსამ 1 წმტ. 26:10
 ეპთარუმა 4 მფ. 18:34
 ერ 1 წმტ. 2:3; 4:21
 ერა 2 ეზრ. 7:9
 ერალა 1 წმტ. 4:15
 ერამ 1 ეზრ. 10:31; 2 ეზრ. 7:35, 42
 ერამელი-ი 1 მფ. 30:29
 ერამინ-ი 1 წმტ. 4:32
 ერემ 1 ეზრ. 2:39
 ერემელ 1 მფ. 1:1
 ერემიას 3 ეზრ. 9:34
 ერემონ-ი 1 წმტ. 4:32
 ერესე 3 ეზრ. 5:8
 ერეჟეა 3 ეზრ. 5:23
 ერიელ 1 წმტ. 29:8
 ერიმოთი 1 ეზრ. 10:26
 ერიმუთ 1 წმტ. 25:4
 ერმა 1 წმტ. 4:30
 ერმეელ 1 წმტ. 2:9
 ერმონი 2 მფ. 21:8
 ეროკ 2 ეზრ. 7:61
 ერსამა 3 მფ. 18:22
 ესაბანან 2 ეზრ. 10:25
 ესაელ 1 წმტ. 9:43, 44
 ესეკ 1 წმტ. 1:34, 35
 ესაია 4 მფ. 19:2, 6, 20; 20:1, 4, 7, 8, 9, 11,
 14, 16, 19; 2 წმტ. 26:22; 32:20, 32; 1 ეზრ.
 8:7
 ესაილ 1 წმტ. 9:44
 ესან-ი 1 წმტ. 4:32
 ესარა 1 წმტ. 2:54
 ესეა 1 წმტ. 23:20
 ესეზაა 2 მფ. 5:14
 ესეზამ 1 წმტ. 2:25
 ესეზან 1 წმტ. 1:41
 ესეზიან 3 ეზრ. 8:55
 ესეზონ-ი 3 მფ. 4:9; 1 წმტ. 6:81
 ესეზონელი-ი 2 ეზრ. 9:22
 ესეელ 1 წმტ. 8:37, 38, 39
 ესეკ 1 მფ. 24:3
 ესელ 4 მფ. 22:3
 ესელელდონ 1 წმტ. 4:3
 ესემინ 3 ეზრ. 8:55
 ესეშონ 1 მფ. 23:19, 24; 26:1, 3
 ესერი-ი 3 მფ. 9:15; 1 წმტ. 1:42
 ესთამონ 1 მფ. 30:28; 1 წმტ. 6:57
 ესთამოს 1 მფ. 30:28
 ესთაულელი-ი 1 წმტ. 2:53
 ესთე 1 წმტ. 4:20
 ესთეო 1 წმტ. 4:19
 ესთი 1 წმტ. 4:42
 ესია 1 წმტ. 12:6; 24:25
 ესკათ 2 მფ. 23:26
 ესობა 1 წმტ. 4:21
 ესოელ 1 წმტ. 25:14
 ესოვან 3 ეზრ. 8:64
 ესრი 2 მფ. 23:35
 ესრომ 1 წმტ. 2:5, 9, 18, 21, 24, 25; 4:1;
 29:8
 ესსაია 1 ეზრ. 10:31
 ესულ 1 წმტ. 7:30
 ეტამ 1 წმტ. 4:3
 ეტან-ი 2 წმტ. 11:6
 ეტემი 2 ეზრ. 7:59
 ეტობ 2 ეზრ. 11:11
 ეუ 3 მფ. 19:16, 17
 ეულ 1 წმტ. 1:35
 ეუსთელი-ი 1 წმტ. 20:4
 ეფალ 1 წმტ. 4:6
 ეფათელი-ი 3 მფ. 11:26
 ეფნესე 1 ეზრ. 7:4
 ეფრათ 1 წმტ. 2:19
 ეფრათა 1 წმტ. 2:24, 50; 4:4
 ეფრათელი-ი 1 მფ. 17:12
 ეფრატ-ი 2 მფ. 8:3; 4 მფ. 23:29; 2 წმტ. 9:26;
 35:20

ედრემ 1 მფ. 1:1; 2:9; 9:3, 4; 13:23; 14:22,
23, 24; 18; 18:6; 20:21; 3 მფ. 4:8; 5:22;
12:25; 1 ნშტ. 6:66, 67; 7:20, 22; 9:3;
12:30; 27:10, 14, 20; 2 ნშტ. 13:4; 15:8;
9; 17:2; 19:4; 25:7, 10, 23; 28:7, 12; 30:1,

10, 18; 31:1; 34:6, 9; 2 ეზრ. 8:16; 12:36
ელრონ-ი 2 ნშტ. 13:19
ელსიბა 4 მფ. 21:1
ექელაჲ-ი 3 მფ. 4:10
ეპორებ 3 მფ. 4:10

3

ვარქაშუს-ი 3 ეზრ. 1:25
ველისა 1 ეზრ. 10:34

ვესები 2 მფ. 17:27
ვეტარ 2 ეზრ. 7:48

ზ

ზაბაათ 1 ეზრ. 10:27
ზაბად 1 ნშტ. 11:41
ზაბადია 1 ნშტ. 8:17; 2 ნშტ. 19:11
ზაბადის 3 ეზრ. 9:35
ზაბათ 1 ეზრ. 10:42
ზაბათია 1 ნშტ. 12:7
ზაბაის 1 ეზრ. 10:28
ზაბარ 1 ნშტ. 2:29
ზაბლი 1 ნშტ. 8:19; 27:21; 27:27
ზაბღია 2 ნშტ. 17:8
ზაბედ 1 ნშტ. 2:36, 37
ზაბელ 2 ნშტ. 24:26
ზაბიშეელ 1 ნშტ. 1:22
ზაბოთ 3 მფ. 4:5
ზაბუთ 1 ეზრ. 8:14
ზაბულონ 1 ნშტ. 2:1; 6:63, 77; 12:33, 40;
27:19; 2 ნშტ. 30:10, 11, 18
ზაბუნ 2 ეზრ. 3:20
ზახეკიას 3 ეზრ. 9:35
ზათოე 3 ეზრ. 8:35
ზათონია 2 ეზრ. 10:14
ზათუეა 1 ეზრ. 10:27
ზათუმ 3 ეზრ. 9:28
ზათურ 2 ეზრ. 7:13
ზათუფელ 1 ეზრ. 8:5
ზაკატან 1 ეზრ. 8:12
ზაკქუ 1 ნშტ. 24:27
ზალამინ-ი 3 მფ. 4:9
ზამბღია 1 ეზრ. 8:8
ზამბრე 4 მფ. 8:26
ზამბრი 3 მფ. 4:31; 16:9, 10, 12, 15, 16, 17,
18, 20; 4 მფ. 9:31; 1 ნშტ. 2:6; 2 ნშტ.
22:2; 23:13
ზამბრის 3 ეზრ. 9:34
ზამმა 1 ნშტ. 6:42
ზამრია 1 ნშტ. 7:8
ზანაიშელო 1 ნშტ. 1:11
ზანოას 2 ეზრ. 11:30
ზანონ 1 ნშტ. 4:18
ზანუს 2 ეზრ. 3:13
ზარა 1 ნშტ. 1:44; 2:4, 6; 4:24; 6:51; 8:2;

9:6; 27:13; 3 ეზრ. 1:38
ზარაბია 2 ეზრ. 10:12
ზარაია 1 ნშტ. 6:6
ზარამთ 1 ნშტ. 1:20
ზარდევას 3 ეზრ. 9:28
ზარე 1 ნშტ. 1:37; 2 ნშტ. სარჩ. 22; 14:9;
1 ეზრ. 7:3; 2 ეზრ. 11:24
ზარეა 3 ეზრ. 8:2
ზარია 1 ნშტ. 27:11; 3 ეზრ. 8:34
ზარიბ 1 ეზრ. 8:16
ზატუნ 3 ეზრ. 5:12
ზატუნა 1 ეზრ. 2:7
ზაფონი 1 ნშტ. 1:54
ზაქა 2 ეზრ. 7:14
ზაქარ 2 ნშტ. 20:14
ზაქარია 4 მფ. 15:8, 11; 18:2; 1 ნშტ; 5:7;
9:21; 15:18, 20, 24; 16:5; 24:25; 26:2, 4,
11, 14; 2 ნშტ. 17:7, 16; 20:14; 21:2; 23:1;
26:5; 29:1, 12, 13; 34:12; 35:8; 1 ეზრ.
5:1; 6:14; 8:3, 11, 16; 10:26; 2 ეზრ. 8:4;
11:4, 5, 12; 12:34; 22:16; 3 ეზრ. 1:8;
3:15; 6:1; 7:3; 8:33, 37, 40, 45
ზაქარიას 3 ეზრ. 9:27, 44
ზაქე 1 მფ. 9:1
ზაქორ 2 ეზრ. 10:12
ზაქურ 1 ნშტ. 8:31; 9:37; 25:2, 10; 2 ეზრ.
3:2; 13:13
ზებანია 2 ეზრ. 10:10
ზებედლა 1 ეზრ. 10:21
ზებინნას 1 ეზრ. 10:42
ზეგრი 2 ეზრ. 12:17
ზევი 1 ნშტ. 1:23
ზეხელ 1 ნშტ. 1:21
ზეთამ 1 ნშტ. 26:22
ზეთომ 1 ნშტ. 23:8
ზეილა 1 ეზრ. 8:16
ზელაქ-ი 1 ნშტ. 5:11
ზექას 2 ეზრ. 11:30
ზემბრამ 1 ნშტ. 1:32
ზესიასე 1 ეზრ. 10:38
ზეფა 1 ნშტ. 4:16
ზექენი 2 ეზრ. 3:29

ზექორ 2 წმტ. 36:5
 ზექრი 1 წმტ. 8:19, 27; 9:15, 37; 26:25; 27:16;
 2 ეზრ. 11:9
 ზექრიელ 2 ეზრ. 11:14
 ზეპალმით 1 წმტ. 26:25
 ზიზი 2 წმტ. 11:8
 ზიელ 1 წმტ. 23:9
 ზიზა 1 წმტ. 23:10, 11; 2 წმტ. 11:20
 ზიმა 1 წმტ. 6:21
 ზირა 1 წმტ. 1:21
 ზიფიან-ი 1 მფ. 26:1
 ზიფელ-ი 1 მფ. 23:14, 15, 19, 24

ზიფი 1 მფ. 26:2; 1 წმტ. 2:42; 4:16
 ზოზა 1 წმტ. 4:37
 ზოლამ 2 წმტ. 11:19
 ზორაბაბელ 1 წმტ. 3:19; 1 ეზრ. 2:1, 2; 3:8;
 4:3; 5:2; 2 ეზრ. 7:7; 12:1; 3 ეზრ. 4:13,
 47, 48; 5:5, 8, 48, 68, 70; 6:18, 27, 29;
 ზორაბაბელ 1 ეზრ. 3:2; 4:2; 2 ეზრ. 12: 46;
 3 ეზრ. 4:33, 43, 58; 5:56; 6:2
 ზოქათ 1 წმტ. 4:20
 ზუზუელ 1 წმტ. 26:24
 ზურიბაბელ 1 ეზრ. 2:2; 3:2; 3 ეზრ. 4:43, 58

თ

თაბენი 3 მფ. 16:21
 თავლადელანასარ 1 წმტ. 5:6
 თავლათელანასარ 2 წმტ. 28:20
 თათ 1 წმტ. 6:37
 თათანელ 1 ეზრ. 5:6
 თათანი 1 ეზრ. 5:3
 თაქუათ 2 წმტ. 34:22
 თალგათელასარ 1 წმტ. 5:26
 თალე 1 წმტ. 7:25
 თამა 1 ეზრ. 2:53
 თამარ 2 მფ. 13:1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15,
 16, 18, 19, 21, 32; 14:27; 1 წმტ. 2:4; 3:9
 თამნა 1 წმტ. 1:36, 39, 52; 2 წმტ. 28:18
 თამნი 3 მფ. 16:22
 თამიში-ი 2 მფ. 11:21
 თანა 1 წმტ. 4:12
 თანაქი 1 წმტ. 7:29
 თანეა 4 მფ. 25:23
 თანურიმ 2 ეზრ. 3:11
 თარა 1 წმტ. 1:26; 9:41
 თარათა 4 მფ. 18:17
 თარე 1 წმტ. 8:35
 თართაკ 4 მფ. 19:9
 თართაკი 4 მფ. 17:31
 თარს-ი 2 მფ. 2:9; 3 მფ. 22:49; 1 წმტ. 1:7; 7:10
 თარსა 3 მფ. 16:6
 თარში-ი 3 მფ. 10:22; 2 წმტ. 20:36, 37
 თაფ 1 წმტ. 2:43
 თაფეთ-ი 4 მფ. 23:10
 თაფსა 3 მფ. 4:24
 თეგლათელასარ 4 მფ. 15:29; 16:7, 10
 თეზაბიტელ-ი 3 მფ. 21:17; 4 მფ. 9:36
 თეზიტელ-ი 4 მფ. 1:38
 თეზიბი-ი 3 მფ. 17:1
 თეკანი-ი 1 წმტ. 4:32
 თეკემენა 3 მფ. 11:19, 20
 თეკეს-ი 2 წმტ. 20:20

თეკეელი-ი 2 წმტ. 14:4, 9; 15:12; 23:26
 თეკესი 1 წმტ. 2:24
 თეკონელი-ი 1 წმტ. 27:9
 თეკუა 2 წმტ. 11:6; 1 ეზრ. 10:15
 თეკუე 2 მფ. 14:2; 4 მფ. 22: 14
 თეკუელი-ი 2 ეზრ. 3:27
 თეკუმლი-ი 1 წმტ. 11:28
 თეკუმიადურიმე 2 ეზრ. 3:5
 თელარე 1 ეზრ. 2:59
 თელასარა 2 ეზრ. 7:61
 თელესა-ი 3 ეზრ. 5:36
 თელემ 1 ეზრ. 10:24
 თელმალეთ 3 ეზრ. 5:36
 თელმელექი-ი 1 ეზრ. 2:59; 2 ეზრ. 7:61
 თელმონ 2 ეზრ. 12:25
 თემან 1 წმტ. 1:30, 36, 53; 4:6; 2 ეზრ. 7:55
 თემანელი-ი 1 წმტ. 1:45
 თერგამ 1 წმტ. 1:6
 თერონ 3 ეზრ. 5:19
 თერსა 3 მფ. 15:21, 33; 16:8, 15, 18, 23; 4 მფ.
 15:14, 16.
 თესალმუს-ი 2 მფ. 3:12
 თესარ 3 მფ. 16:9
 თექნა 1 წმტ. 2:48
 თილონ 1 წმტ. 4:20
 თირა 1 წმტ. 4:16
 თირას 1 წმტ. 1:5
 თოა 1 წმტ. 18:10
 თობელ 1 წმტ. 1:5
 თობორა 1 წმტ. 6:77
 თოლომოს-ი 2 წმტ. 8:4
 თოე 1 წმტ. 18:10
 თოკანი-ი 1 წმტ. 4:32
 თოკე 1 მფ. 1:1; 1 წმტ. 6:34
 თოკუანი-ი 3 ეზრ. 9:14
 თოლა 1 წმტ. 7:1, 2
 თოლაა 1 წმტ. 18:9
 თოლმეა 2 მფ. 3:3

თოლმი 2 მფ. 13:37; 1 ნშტ. 3:2
თომა 3 ეზრ. 5:32

თოუ 2 მფ. 8:9, 10
თუმესუს 2 მფ. 5:15

0

იაბეს 1 ნშტ. 4:3
იაბეს-ი 1 ნშტ. 2:55
იაბი 1 მფ. 11:4, 9; 31:11, 12, 13; 2 მფ. 2:4, 5;
21:12; 4 მფ. 15:10, 14; 1 ნშტ. 6:23;
2 ნშტ. 26:6
იაბინ 1 ნშტ. 2:27
იაბინ-ი 1 ნშტ. 10:12
იაბის-ი 1 მფ. 11:1
იაბისეღ-ი 1 მფ. 11:1, 3, 5, 10
იაბიქა 1 ნშტ. 8:7
იაბორ-ი 4 მფ. 17:6
იაბუსეღ-ი 2 ეზრ. 9:8
იაგაბეს 1 ნშტ. 4:9
იაგბეს 1 ნშტ. 4:9, 10
იადაუ 1 ნშტ. 2:28
იადაია 1 ნშტ. 24:20
იადან 1 ნშტ. 2:47
იადიელ 1 ნშტ. 7:6
იადიი 1 ეზრ. 10:43
იადინოს 3 ეზრ. 9:48
იაღონ 2 ეზრ. 3:7
იაელ 4 მფ. 17:31; 1 ეზრ. 10:26
იაზაპტოს 3 ეზრ. 9:23
იაზარეღ-ი 2 ნშტ. 22:6
იაზდენ 2 მფ. 21:19
იაზელ 3 მფ. 15:18; 1 ნშტ. 12:3
იაზერ-ი 1 ნშტ. 6:81
იაზეღ 1 ნშტ. 23:19; 24:23
იაზისა 1 ნშტ. 27:31
იაზობდოს 3 ეზრ. 9:48
იათ 4 მფ. 17:24; 1 ნშტ. 20:5
იათელ 2 ნშტ. 29:13
იათოს 1 ნშტ. 7:10
იაირ 1 ნშტ. 2:22
იაკიმ 1 ნშტ. 8:19
იაკობ 1 მფ. 12:8; 2 მფ. 23:1, 3; 4 მფ. 13:23;
17:34; 1 ნშტ. 1:34; 16:13, 17; 2 ნშტ.
30:6
იაკობოს 3 ეზრ. 9:48
იალათ-ი 4 მფ. 17:6; 18:11
იალეღ 1 ნშტ. 4:16
იალონ-ი 2 ნშტ. 28:18
იაშან 2 მფ. 19:16
იაშართე 3 ეზრ. 8:2
იაშინ 1 ნშტ. 4:24; 2 ეზრ. 8:7
იაოთ 1 ნშტ. 7:10
იაოს 1 ეზრ. 8:31
იარ-ი 1 ნშტ. 2:23
იარა 1 ეზრ. 2:18

იარასარ 1 ნშტ. 1:53
იარასია 1 ნშტ. 8:27
იარედ 1 ნშტ. 1:2; 4:18; 8:3
იარიბ 1 ეზრ. 8:16
იარიმ-ი 1 ნშტ. 4:8, 24; 13:5
იარიმუთ 1 ნშტ. 7:7
იარიჩ 1 ეზრ. 10:18
იარომოთ 1 ეზრ. 10:27
იასაა 1 ნშტ. 6:78
იასაელოს 3 ეზრ. 9:30
იასბეღ 1 ნშტ. 8:1
იასი 1 ეზრ. 10:37
იასიეღ 1 ნშტ. 26:2
იასოილ 1 ნშტ. 4:36
იასუმბოს 3 ეზრ. 9:30
იასუფ 1 ნშტ. 7:1
იაუთ 2 ნშტ. 11:19
იაფალეტ 1 ნშტ. 7:32, 33
იაფეთ 1 ნშტ. 1:4, 5
იაფიე 1 ნშტ. 14:6
იაქიმ 1 ნშტ. 9:10
იაქინ 2 ეზრ. 11:10
იაქონია 3 ეზრ. 1:34; 8:93
იაქუმ 3 მფ. 7:21
იალონ 1 ნშტ. 4:17
იბანნი 1 ნშტ. 9:8
იგალა 2 მფ. 3:5
იბლანმ-ი 1 ნშტ. 6:70
იდაია 2 ეზრ. 22:21
იდაიას 2 ეზრ. 12:6,7
იდანა 1 ნშტ. 12:20
იდიოთუმ 1 ნშტ. 16:38, 41, 42; 25:1, 3; 2 ნშტ.
29:14; 35:15
იდიოთუნ 1 ნშტ. 25:3, 6; 2 ნშტ. 5:12
იღლა 2 ეზრ. 12:22
იღლუთუმა 1 ნშტ. 26:4
იღლუმა 1 ნშტ. 1:30
იღლუმეა 3 მფ. 11:16; 2 ნშტ. 25:19
იღლუმეღ-ი 1 მფ. 21:7, 9, 18, 22; 22:9, 18, 22;
2 მფ. 8:14; 3 მფ. 1:14; 11:1, 14, 15, 16,
17, 23; 2 ნშტ. 25:20; 28:17; 3 ეზრ. 4:50;
8:70
იღლუმი 2 მფ. 8:14; 3 მფ. 9:26; 3 მფ. 11:15;
1 ნშტ. 18:11, 12
იეალე 2 ეზრ. 7:58
იებაარ 1 ნშტ. 3:6; 14:15
იებარ 2 მფ. 5:15
იებას 1 ნშტ. 27:9
იებასან 1 ნშტ. 7:2

- იებლაამ 4 მფ. 9:27
 იებოსელ-ი 2 მფ. 5:6, 8; 6:6; 24:16, 18; 3 მფ. 9:20; 1 წმტ. 1:14; 2 წმტ. 3:1; 3 ეზრ. 8:70
 იებოსთე 3 მფ. 3:7, 8, 11, 14, 15; 4:1, 2, 5, 7, 8; 23:8
 იებოსთელ 2 მფ. 3:14
 იებუე 3 ეზრ. 8:2
 იებუზელ-ი 1 ეზრ. 9:1
 იებუს-ი 1 წმტ. 11:4
 იებუსელ-ი 2 მფ. 5:8; 1 წმტ. 11:4, 5, 6; 21:15, 18; 2 წმტ. 8:7
 იეგბატანელ-ი 1 ეზრ. 6:2
 იეგეოს 3 ეზრ. 9:30
 იეგლომ 1 წმტ. 1:35
 იელად 1 წმტ. 5:14
 იელაე 2 მფ. 8:18
 იელდიოს 3 ეზრ. 9:26
 იელდა 1 ეზრ. 2:28
 იელდეი 2 მფ. 12:25
 იელია 4 მფ. 22:1; 1 წმტ. 4:37
 იელიელ 1 წმტ. 5:14, 24; 12:20
 იელორა 2 მფ. 8:10
 იელუთისა 1 წმტ. 24:23
 იეელ 1 წმტ. 11:44; 1 ეზრ. 8:9
 იევი-ი 1 ეზრ. 8:15
 იეველ 1 წმტ. 2:38
 იეზაბალ 1 მფ. 14:49
 იეზაბელ 3 მფ. 16:31; 18:4, 13, 19; 19:1, 2; 21:5, 7, 11, 14, 15, 23, 25; 22:53; 4 მფ. 9:7, 10, 22, 30, 36, 37
 იეზაკათან 1 წმტ. 25:24
 იეზალ 1 მფ. 14:49
 იეზებუე 4 მფ. 12:21
 იეზეციელ 1 წმტ. 12:4; 24:16
 იეზერ 1 წმტ. 7:21; 12:9
 იეზია 1 წმტ. 8:16
 იეზონია 4 მფ. 25:23
 იეზრა 1 წმტ. 7:3; 3 ეზრ. 8:1
 იეზრაელ-ი 1 მფ. 29:1; 3 მფ. 18:45, 46; 4 მფ. 8:29; 9:10, 15, 16, 36; 10:6, 7, 11; 1 წმტ. 4:3; 2 წმტ. 22:6
 იეზრაია 1 წმტ. 7:3
 იეზრაიტელი-ი 1 მფ. 30:5; 2 მფ. 2:2; 3 მფ. 20:1; 21:7, 15, 16, 23, 27; 4 მფ. 9:21, 25, 30; 1 წმტ. 3:1
 იეზრელ 2 მფ. 2:9
 იეზრი 1 წმტ. 25:11
 იეზრია 1 წმტ. 8:18
 იეზრიელ 2 მფ. 21:8; 2 ეზრ. 12:35
 იეზროლიელს 3 ეზრ. 9:27
 იეთ 1 წმტ. 6:20; 23:10, 11; 2 წმტ. 34:12
 იეთან 1 წმტ. 7:10
 იეთე 1 წმტ. 4:2
 იეთემა 1 წმტ. 11:46
 იეთერ 1 მფ. 30:27; 3 მფ. 2:5, 32; 1 წმტ. 1:52; 2:17, 32; 4:17; 7:38
 იეთერა 1 წმტ. 7:37
 იეთერამ 2 მფ. 3:5
 იეთერი-ი 1 მფ. 30:27; 2 მფ. 17:25; 1 წმტ. 6:58
 იეთერია 3 ეზრ. 8:35
 იეთეს 2 მფ. 20:26
 იეთი 1 წმტ. 6:43; 2 წმტ. 11:20
 იეთიელ 1 წმტ. 4:18
 იეთირ 1 წმტ. 25:28
 იეთიტრე 2 მფ. 23:38
 იეთრამ 1 წმტ. 3:3
 იეთრი 1 წმტ. 6:21
 იეია 1 წმტ. 15:24
 იეიელ 1 წმტ. 9:6, 35; 15:21; 16:5; 2 წმტ. 21:2; 26:21; 29:14; 31:13; 35:8, 9; 1 ეზრ. 8:13
 იეკბ 1 წმტ. 4:36
 იეკემა 1 წმტ. 24:23
 იეკეშიეს 1 წმტ. 23:19
 იეკენია 1 წმტ. 3:18
 იეკესთელ-ი 1 წმტ. 27:11
 იეკომი-ი 1 წმტ. 6:77
 იეკსან 1 წმტ. 1:32
 იეკტან 1 წმტ. 1:19, 20, 23.
 იელა 1 ეზრ. 2:56
 იელელ 3 ეზრ. 5:33
 იელელელ 2 წმტ. 29:12
 იელემ 2 წმტ. 28:12
 იელასიბოს 3 ეზრ. 9:24
 იელიელ 1 წმტ. 11:46; 15:18, 20
 იელიონე 1 წმტ. 8:20
 იელირას 1 წმტ. 24:15
 იელისაბ 1 ეზრ. 10:24
 იელუ 3 ეზრ. 8:93
 იელფელეთ 2 მფ. 23:24
 იემე 1 ეზრ. 2:57
 იემენელი-ი 1 მფ. 9:1, 4, 12, 21; 2 მფ. 16:11; 20:1; 3 მფ. 2:8
 იემლა 3 მფ. 22:8, 9; 2 წმტ. 18:7, 8
 იემნა 2 წმტ. 31:14
 იემნან 1 წმტ. 9:8
 იემრა 1 წმტ. 7:36
 იემუ 1 წმტ. 7:2
 იემუთე 4 მფ. 12:21
 იერამ 1 წმტ. 9:12
 იერალია 2 ეზრ. 3:10
 იერამელი 1 მფ. 27:10; 1 წმტ. 2:25
 იერამოს 3 ეზრ. 9:26
 იერე 2 ეზრ. 6:18
 იერეთელი-ი 1 წმტ. 11:40
 იერემა 4 მფ. 23:31; 24:18; 1 წმტ. 12:4; 2 წმტ. 35:25; 36:2, 12, 21, 22; 1 ეზრ. 1:1; 10:33; 2 ეზრ. 10:2; 12:1, 12, 33; 3 ეზრ.

- 1:28, 32, 47, 57; 2:1
 იერემიელ 1 წმტ. 6:34; 12:10
 იერემოს 3 ეზრ. 9:30
 იერემუა 1 წმტ. 9:8
 იერზელ 2 მფ. 21:8.
 იერია 1 წმტ. 23:19
 იერიამუთ 2 წმტ. 11:18
 იეროელ 1 წმტ. 7:2, 2 წმტ. 20:16; 3 ეზრ. 9:21
 იერიმელ 1 წმტ. 2:42
 იერიმოთ 1 წმტ. 7:8; 2 წმტ. 31:13
 იერიმოთს 3 ეზრ. 9:27
 იერიმუთ 1 წმტ. 25:22
 იერიოთ 1 წმტ. 2:18
 იერიჟო 2 მფ. 10:5; 3 მფ. 16:34; 4 მფ. 2:4, 5, 15, 18; 25:5; 1 წმტ. 6:78; 19:5; 2 წმტ. 28:15; 2 ეზრ. 3:2
 იერიჟოე 1 ეზრ. 2:34; 2 ეზრ. 7:36
 იერკან 1 წმტ. 2:44
 იერმა 1 წმტ. 5:24; 12:13
 იერმოთ 2 ეზრ. 11:29
 იერმოთაეს 1 წმტ. 24:30
 იერობოამ 4 მფ. 1:17; 15:18; 2 წმტ. 10:17; 11:4
 იერობოელ 2 მფ. 11:21
 იერობუამ 3 მფ. 11:26, 27, 29, 31, 40; 12:2, 15, 20, 25, 26, 31, 32; 13:1, 4, 6, 33, 34; 14:1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 30; 15:1, 7, 9, 25, 29, 30, 34; 16:2, 3, 7, 19, 26, 31; 21:22
 იერომ 1 წმტ. 6:27
 იერომაქ 2 ეზრ. 3:10
 იერუსა 4 მფ. 15:33; 27:1
 იერუსალემი 2 მფ. 5:12; 3 მფ. 12:23, 28; 1 ეზრ. 4:23; 5:1, 2, 14, 15, 16, 17; 6:3, 9, 18; 7:8, 13, 16, 17, 19, 27; 8:30, 31, 32; 9:9; 10:1, 7, 8, 9; 2 ეზრ. 1:2, 3; 2:11, 13, 17, 20; 3:8, 9, 12; 4:7, 8, 18, 22; 12:27
 იერუსალემელი 1 ეზრ. 7:14
 იერუსალემი 1 მფ. 17:54; 2 მფ. 5:5, 6, 13, 14; 9:13; 10:14; 11:1, 12, 22; 12:31; 14:23, 28; 15:8, 11, 29, 37; 16:3, 15; 17:20; 19:19, 25, 33, 34; 20:2, 3, 22; 24:8, 16; 3 მფ. 2:11, 35, 36, 38, 41, 42; 3:1, 15; 9:5, 15, 19; 10:2, 26, 27; 11:7, 13, 29, 32, 36, 42; 12:16, 18, 21, 27, 28; 14:21, 25; 15:2, 4, 10; 4 მფ. 9:28; 12:1, 17, 18; 14:2, 13, 19, 20; 15:2, 33; 16:2, 5; 18:2, 17, 22, 35; 19:10, 21, 31; 21:1, 4, 7, 12, 13, 16, 19; 22:1, 14; 23:1, 2, 4, 5, 6, 9, 13, 20, 23, 24, 27, 30, 31, 33, 36; 24:4, 8, 10, 14, 15, 18; 25:1, 9, 10; 1 წმტ. 1:32; 3:4, 5; 6:10, 15; 8:18, 28, 32; 9:3, 34, 38; 11:4; 14:3, 4; 15:3; 18:7; 19:15; 20:1, 3; 21:4, 15; 28:1; 29:26, 27; 2 წმტ. 1:4, 14, 15; 2:7, 16; 3:1; 5:2; 6:6; 8:6; 9:1, 25, 27; 10:5, 18; 11:1, 5, 13, 14, 16; 12:2, 4, 7, 13; 13:2; 15:10; 17:13; 19:4, 8; 20:15, 18, 20, 27, 28, 31; 21:5, 11, 13, 20; 22:1, 2; 23:2; 24:1, 6, 9, 18, 24; 25:1, 5, 23; 26:3, 9, 11, 15; 27:1, 8; 28:1, 10, 24; 29:1, 8; 30:1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 21, 26; 31:4; 32:2, 9, 10, 12, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 33; 33:1, 7, 9, 13, 15, 21; 34:1, 3, 5, 9, 32, 33; 35:18, 19, 24; 36:1, 3, 5, 10, 11, 14, 19, 23; 1 ეზრ. 1:3, 5, 7, 11; 2:1, 68; 3:1, 8; 4:6, 12, 20; 6:12, 22; 7:15; 8:29; 2 ეზრ. 6:7; 7:2, 3; 8:15; 11:1, 2, 6, 22; 12:28, 29, 42; 13:6, 7, 15, 16, 17, 19, 20; 3 ეზრ. 1:1, 21, 31, 35, 37, 39, 44, 46, 49, 55; 2:4, 5, 7, 8, 10, 15, 16, 18, 27, 30, 31; 4:43, 44, 47, 48, 53, 55, 58, 63; 5:1, 2, 3, 4, 7, 44, 46, 56, 57; 6:1, 2, 8, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 33; 8:5, 7, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 28, 30, 60, 61, 62, 63, 82, 92; 9:3, 5, 37, 56
 იერუსალიმი 2 მფ. 8:7; 3 მფ. 12:21; 4 მფ. 8:17; 23:33; 24:8, 10, 14, 15, 18, 20; 25:8; 1 წმტ. 6:32; 18:7; 2 წმტ. 1:13; 12:57; 15:15; 19:1, 20:17, 24; 25:1, 23, 27; 32:10; 33:4; 34:7, 22, 30; 36:2, 9; 1 ეზრ. 1:2, 4; 5:8, 6:5, 28; 30; 7:7, 9; 2 ეზრ. 11:3;
 იესაა 2 ეზრ. 11:7
 იესაბამ 1 წმტ. 12:6
 იესარა 1 წმტ. 24:22
 იესბა 1 წმტ. 4:17
 იესბე 2 მფ. 21:16
 იესე 1 მფ. 16:1, 3, 5, 8, 16, 18, 19, 20, 21; 17:12, 17, 20, 58; 20:27, 30, 31; 22:7, 8, 13; 25:10; 2 მფ. 17:25; 20:1; 23:1, 32; 1 წმტ. 2:12, 13, 31; 10:14; 12:18; 2 წმტ. 10:16; 11:18; 3 ეზრ. 9:1
 იესეა 1 ეზრ. 8:19
 იესეი 1 წმტ. 3:21
 იესეს 1 წმტ. 5:14
 იესეთემ 2 მფ. 23:38
 იესია 1 წმტ. 7:3; 24:21
 იესიელ 1 წმტ. 11:46; 16:5; 25:2
 იესიუ 1 მფ. 14:49
 იესმა 1 წმტ. 4:3
 იესოი 1 წმტ. 2:31; 5:24
 იესუ 1 წმტ. 4:35
 იესუე 1 წმტ. 7:26
 იესუეა 2 ეზრ. 12:8; 3 ეზრ. 9:19
 იესუი 1 წმტ. 7:30
 იესუან 1 წმტ. 8:22
 იესუაგ 1 წმტ. 8:16

- იეუ 2 წმტ. 19:2; 20:34; 22:7, 9; 25:17; 31:15
 იეულ 1 წმტ. 12:3
 იელს 1 წმტ. 8:10
 იეფალია 1 წმტ. 8:25
 იეფთე 1 მტ. 12:11
 იეფინა 1 წმტ. 7:38
 იეფონე 1 წმტ. 4:15; 6:56
 იეჰეელ 1 წმტ. 2:35
 იეჰელოა 4 მტ. 15:2; 2 წმტ. 26:3
 იეჰენ 1 წმტ. 24:17
 იეჰონია 1 წმტ. 2:41; 3:16, 17; 2 წმტ. სარჩ. 76; 36:8, 9; 3 ეზრ. 1:9, 34, 37; 8:35
 იეჰელ 1 ეზრ. 10:41
 იზა 1 წმტ. 27:8
 იზაჰარ 1 წმტ. 2:1; 2 წმტ. 30:18
 იზბალ 1 წმტ. 24:13
 იზიელ 2 წმტ. სარჩ. 35
 იზრაიელ-ი 1 მტ. 25:43; 27:3; 2 მტ. 3:2; 3 მტ. 4:31; 21:4, 6
 იზრაიელ-ი 1 მტ. 27:3
 ითამარ 1 წმტ. 6:3; 24: 1, 2, 3, 4, 5, 6; 1 ეზრ. 8:2; 3 ეზრ. 8:32
 ითი 2 მტ. 23:29
 ითრან 1 წმტ. 1:41
 იისუ 2 ეზრ. 7:7
 იკაჰ-ი 1 წმტ. 6:75
 იენამ-ი 6:68
 ილადი 1 წმტ. 27:21
 იმანა 1 წმტ. 7:35
 იმეკ 1 წმტ. 9:4
 ინეჰალეს 1 წმტ. 11:32
 იოაბ 1 მტ. 26:6; 2 მტ. 2:13, 14, 18, 22, 24, 26, 27, 28, 30, 32; 3:22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31; 8:16; 10:7, 9, 11, 13, 14; 11:1, 6, 7, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25; 12:26, 27; 14:1, 2, 19, 21, 22, 23, 29, 30, 31, 32, 33; 17:25; 18:2, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 29; 19:1, 5, 13; 20:7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23; 23:18, 24, 37; 24:2, 3, 4, 9; 3 მტ. 1:7, 19, 25, 41; 2:5, 22, 28, 29, 30, 31, 35; 11:15, 16, 21; 15:13; 1 წმტ. 2:16, 18, 54; 8:9; 11:6, 20, 26, 39; 18:15; 19:8, 10, 14, 15; 20:1; 21:2, 3, 4, 5, 6; 26:28; 27:7, 24, 34; 2 ეზრ. 7:11; 11:17
 იოაბად 2 მტ. 12:26; 1 ეზრ. 8:33
 იოაბალია 1 ეზრ. 8:9
 იოალ 2 მტ. 23:20, 22; 3 მტ. 1:8, 10, 26, 32, 36, 44; 2:25, 29, 30, 34, 46; 4:4; 24:25, 27
 იოლან 2 წმტ. 29:12
 იოლიმ 4 მტ. 14:2; 2 წმტ. 25:1
 იოლიოს 3 ეზრ. 9:27
 29. მცხეთური ხელნაწერი
 იოთამ 4 მტ. 15:5, 7, 30, 32, 36, 38; 16:1; 1 წმტ. 2:47; 5:17; 2 წმტ. სარჩ. 54, 55; 26:21; 27:1, 6
 იოკიმ 4 მტ. 23:9, 34, 35, 36, 37; 24:1, 5, 6, 8, 12, 15, 19; 25:27; 1 წმტ. 3:15; 4:21; 2 წმტ. სარჩ. 76; 36:4, 5, 8; 3 ეზრ. 1:37, 38, 39, 43; 5:5
 იოალ 1 წმტ. 26:4
 იოანა 1 წმტ. 6:9, 10
 იოანან 1 წმტ. 12:12; 1 ეზრ. 10:28
 იოანე 3 ეზრ. 8:41; 9:1
 იოანეს 1 ეზრ. 10:6
 იოანეს 3 ეზრ. 9:29
 იოარიბ 2 ეზრ. 10:10
 იოას 2 მტ. 21:11, 15; 3 მტ. 4:6; 22:26; 4 მტ. 11:2; 20: 12:2, 4, 6, 7, 12, 19, 20; 13:1, 9, 10, 12, 13, 14, 25; 14:1, 3, 8, 11, 13, 17, 23; 1 წმტ. 4:22; 7:8; 12:3; 23:10, 11; 27:28; 2 წმტ. სარჩ. 45, 49, 69; 22:11; 24:1, 2, 3, 4, 6, 21, 22, 24, 27; 25:17, 18, 21, 23, 25; 35:23
 იოაჰ 1 წმტ. 6:21
 იოაჰა 4 მტ. 18:26; 1 წმტ. 8:16; 2 წმტ. 29:12
 იოაჰაზ 4 მტ. 10:35; 13: 1, 4, 7, 8, 9, 10, 22, 25; 14:1, 8, 17, 18, 37; 23:30, 32, 34; 1 წმტ. 3:15; 2 წმტ. სარჩ. 74; 25:17, 25; 34:8; 36:1, 2, 4
 იოაჰამ 1 წმტ. 5:13
 იოაჰებელ 1 მტ. 14:3
 იობაბ 1 წმტ. 1:44, 45; 4:14; 8:18
 იობათ 3 მტ. 16:31
 იობელ 1 წმტ. 2:12
 იოლა 1 წმტ. 4:21; 9:42
 იოლაე 4 მტ. 12:9; 1 წმტ. 11:22, 24; 18:17; 27:34; 2 წმტ. სარჩ. 43, 44; 23:14, 18; 24:2, 6, 12, 14, 15, 17, 20, 22
 იოლე 2 მტ. 20:23
 იოელაე 2 წმტ. 23:11
 იოელ 1 მტ. 8:2; 1 წმტ. 3:22; 4:35; 5:4, 7, 8, 12; 6:18; 7:3; 11:38; 15:7, 11, 17, 18; 23:8; 26:22; 27:20; 2 წმტ. 9:29; 19:11
 იოენან 1 ეზრ. 8:12
 იოესელეკან 1 ეზრ. 2:36
 იოეა 1 წმტ. 8:2; 27:5; 2 წმტ. 29:12; 2 ეზრ. 12:22
 იოვალ 1 წმტ. 26:14
 იოვალა 2 ეზრ. 12:10, 11, 22; 13:28
 იოვალან 3 ეზრ. 9:19
 იოვაიმ 1 წმტ. 3:15; 2 ეზრ. 12:10, 26
 იოვან 1 წმტ. 26:3
 იოვანან 2 ეზრ. 12:13, 22
 იოვარიბ 2 ეზრ. 12:19
 იოვარიბ 2 ეზრ. 12:6
 იოვას 1 წმტ. 3:12; 26:16; 2 წმტ. 25:20

- იოვასია 1 ეზრ. 10:15
 იოვდაე 2 წმტ. 22:11
 იოვდო 1 წმტ. 6:36
 იოველ 1 წმტ. 6:28; 12:7; 26:2; 1 ეზრ. 10:43
 იოველს 3 ეზრ. 9:34
 იოვზაე 1 წმტ. 11:45
 იოვიგან 1 წმტ. 1:7
 იოვიდა 3 ეზრ. 5:58
 იოვრა 3 მფ. 4:8
 იოზაბად 1 წმტ. 12:4, 20; 2 წმტ. 35:9
 იოზაბათ 1 წმტ. 26:4; 2 წმტ. 31:13; 1 ეზრ. 10:23
 იოზაბალ 2 წმტ. 17:18
 იოზაბელ 12:20; 2 წმტ. 24:26
 იოზაქარ 4 მფ. 12:21
 იოზბოს 3 ეზრ. 9:29
 იოზეკ 3 ეზრ. 8:2
 იოთამ 1 წმტ. 3:12
 იოთირი 1 წმტ. 25:4
 იოთონიას 3 ეზრ. 9:28
 იოთარებ 1 წმტ. 9:10
 იოთლ 2 წმტ. 29:12
 იოლონ-ი 1 წმტ. 11:10
 იომან 1 წმტ. 4:19
 იონა 4 მფ. 14:25
 იონალაბ 2 მფ. 13:3, 5, 31, 32, 35; 15:36; 21:21; 4 მფ. 10:15, 23
 იონათამ 1 მფ. 13:3; 2 წმტ. 26:23; 27:1, 6, 7, 9
 იონათან 1 მფ. 13:2, 3, 16, 22; 14:1, 3, 4, 6, 8, 12, 13, 14, 17, 21, 27, 29, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 49; 18:1, 3, 4; 19:1, 2, 4, 6, 7; 20:1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 25, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43; 21:1; 22:8; 23:16, 18; 31:2, 12; 2 მფ. 1:4, 5, 12, 17, 22, 23, 25, 26; 4:4, 10; 9:1, 3, 6, 7; 15:27, 36; 17:17; 19:24; 21:7, 12, 13, 21; 23:32; 3 მფ. 1:42, 43; 4 მფ. 25:23; 1 წმტ. 2:32, 33; 8:33, 34; 9:39, 40; 10:2; 11:34; 20:7; 26:3; 27:25, 32; 2 წმტ. 17:8; 1 ეზრ. 8:6; 10:15; 2 ეზრ. 6:18; 12:11, 14, 18; 3 ეზრ. 3:36; 9:14
 იონან 1 წმტ. 3:24; 12:4; 2 წმტ. 17:15; 23:1; 28:12; 2 ეზრ. 12:23, 34
 იონას 3 ეზრ. 9:23
 იოპე 2 წმტ. 2:16; 1 ეზრ. 3:7
 იოპეტ-ი 3 ეზრ. 5:55
 იორამ 3 მფ. 16:22; 22:51; 4 მფ. 1:17; 3:1, 6, 8; 8:16, 21, 23, 24, 25, 28, 29; 9:14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 29; 11:2; 12:18; 1 წმტ. 1:23; 3:11; 4:14; 26:25; 27:22; 2 წმტ. სარჩ. 38, 40, 41; 17:8; 21: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 16, 20; 22:1, 5, 6, 7; 23:1; 3 ეზრ. 1:9
 იორდანე 1 მფ. 13:7; 31:7; 2 მფ. 2:29; 10:17; 16:14; 17:22, 24; 19:15, 18, 31, 36, 39; 20:2; 24:5; 3 მფ. 2:8; 7:46; 17:3, 5; 4 მფ. 2:6, 7, 13, 16; 5:10, 12, 14; 6:2, 4; 17:15; 10:33; 1 წმტ. 6:78; 12:15, 37; 19:17; 26:30; 2 წმტ. სარჩ. 47; 4:17
 იორეე 1 წმტ. 5:13
 იორიბ 2 ეზრ. 11:5
 იორიბოს 3 ეზრ. 9:19
 იორმინა 1 წმტ. 7:30
 იორობთელ-ი 1 მფ. 12:11
 იორობამ 3 მფ. 15:6; 22:53; 4 მფ. 3:3; 10:29, 31; 13:2, 6, 11, 13, 16, 23, 24, 28, 29; 15:1, 8, 9, 24, 28; 16:3; 17:21, 22; 23:15, 16; 24:17; 1 წმტ. 5:17; 2 წმტ. სარჩ. 20; 10:2, 12; 11:14; 13:1, 2, 3, 4, 6, 8, 13, 15, 19, 20
 იორობამ 2 წმტ. 10:2,3
 იორობუამ 4 მფ. 9:9; 2 წმტ. 11:15; 12:15; 13:2
 იოსაბაინ 1 ეზრ. 10:29
 იოსაბე 4 მფ. 11:2
 იოსაბელ 2 წმტ. 22:11; 2 ეზრ. 11:16
 იოსაბია 1 წმტ. 4:35
 იოსამოთ 1 წმტ. 3:18
 იოსან 1 წმტ. 2:46
 იოსაფატ 2 მფ. 8:16; 3 მფ. 4:3, 19; 15:24; 22:2, 4, 5, 7, 8, 10, 30, 32, 41, 42, 45, 46, 49, 50, 51, 52; 4 მფ. 1:17; 3:1, 7, 11, 12, 14; 8:16; 9:2, 9, 14; 12:18; 1 წმტ. 3:10; 11:43; 15:15, 24; 2 წმტ. სარჩ. 27, 28, 29, 33, 34, 35, 38; 2:1, 2, 3; 17:1, 3, 5, 10, 11, 12; 18:1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 17, 28, 29, 31; 19:1, 2, 4, 8; 20:1, 2, 3, 4, 15, 18, 20, 21, 25, 27, 30, 34, 35, 37; 21:1, 2, 12; 22:9, 11; 1 ეზრ. 10:22
 იოსაფეთ 2 ეზრ. 8:7
 იოსაფეტ 2 წმტ. 22:11
 იოსე 4 მფ. 17:1; 18:10; 23:8;
 იოსებ 2 მფ. 19:20; 1 წმტ. 2:2; 5:1, 2; 7:29; 1 ეზრ. 8:10; 2 ეზრ. 12:14; 3 ეზრ. 9:34
 იოსებუთოს 3 ეზრ. 8:64
 იოსედკე 1 წმტ. 6:14, 15; 2 ეზრ. 12:26
 იოსედკეიან 1 ეზრ. 5:2; 3 ეზრ. 5:5, 8, 56, 68, 70; 6:2
 იოსედკეიან 1 ეზრ. 3:2, 8; 4:3; 10:18; 3 ეზრ. 9:19
 იოსეს 2 ეზრ. 11:9
 იოსეთ 3 მფ. 11:28; 1 წმტ. 25:2, 9
 იოსია 3 მფ. 13:2; 4 მფ. 14:27; 21:24, 26; 22:1, 2, 3, 9; 23:2, 12, 16, 18, 19, 23, 24; 28, 29, 30, 34; 1 წმტ. 3:14, 15; 4:34;

- 25:15; 2 წმტ. სარჩ. 72, 74, 75, 77; 18:25; 33:25; 34:1, 33; 35:1, 7, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26; 36:1, 4; 3 ეზრ. 1:1, 7, 18, 21, 22, 25, 28, 29, 30, 32, 33, 34; 5:24
- იოსიმ 1 წმტ. 8:10
- იოსუვე 2 ეზრ. 12:10
- იოჰაბულ 1 მფ. 14:3
- იოქონა 1 წმტ. 2:34
- იოქონია 1 ეზრ. 10:2
- არათიტირეს 2 მფ. 23:38
- ირამულ-ი 1 წმტ. 2:26, 27
- ირას 2 მფ. 20:25; 23:26; 1 წმტ. 11:40
- ირობოალ 1 მფ. 12:11
- ისაარ 1 წმტ. 6:18, 38; 7:13; 26:23, 29
- ისაკ 3 მფ. 18:36; 4 მფ. 13:23; 1 წმტ. 1:28, 34; 16:16; 29:18; 30:6
- ისარ 1 წმტ. 5:28; 6:2; 23:12
- ისათ 2 წმტ. 20:14
- ისაქარ 3 მფ. 4:19; 15:27; 1 წმტ. 6:62, 72; 7:1, 5; 12:32, 40; 26:5; 27:18.
- ისბაამ 1 წმტ. 11:11
- ისბაკობ 1 წმტ. 26:7
- ისბალ 1 წმტ. 8:33
- ისე 1 მფ. 16:1
- ისეხს 1 ეზრ. 10:40
- ისემოთ 1 ეზრ. 2:24
- ისირ 1 წმტ. 6:23; 9:36
- ისმეულ 4 მფ. 25:23, 25; 1 წმტ. 1:28, 29, 31; 4:36; 8:38; 9:44; 2 წმტ. 19:11; 23:1; 3 ეზრ. 9:22
- ისმეულატელ-ი 1 წმტ. 27:30
- ისმეუროს 3 ეზრ. 9:34
- ისმაიტელი 1 წმტ. 2:17
- ისმელ 1 წმტ. 24:29
- ისო 1 ეზრ. 2:36; 2 ეზრ. 8:17; 12:7; 17:39
- ისრაელ-ი 1 მფ. 31:1; 1 წმტ. 11:10. 1 ეზრ. 5:1, 11; 6:14, 16, 17; 7:7, 10, 13, 15; 8:35; 9:1, 4, 15; 10:2, 5, 8, 10; 2 ეზრ. 2:10, 12
- ისრამლი 1 მფ. 1:17; 2:14, 22, 28, 29, 30; 32; 3:11; 20:21; 4:1, 2, 3, 10, 17, 18, 22; 5:8, 10, 11; 6:3, 5; 7:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16; 8:1, 4; 9:2, 9, 16, 20, 21; 10:1, 18, 20; 11:2, 3, 7, 8, 13, 15; 12:6, 19; 13:1, 2, 4, 5, 6, 13, 19; 14:18, 22, 23, 24, 39, 41, 45, 47, 48; 15:1, 4, 6, 12, 17, 23, 28, 29, 30, 34; 16:1; 17:2, 3, 10, 23, 25, 26, 36, 45, 46, 52, 53; 18:6, 7, 8, 16, 18, 28; 19:5; 20:12; 23:10, 11, 17; 24:3, 15, 21; 25:1, 30, 32, 34; 26:2, 15, 20; 27:1, 12; 28:1, 3, 4, 19; 29:1, 3, 11; 30:25; 31:1, 7; 2 მფ. 1:3, 12, 18, 19, 24; 2:9, 10, 28; 3:10, 12, 17, 18, 19, 21, 37, 38; 4:1; 5:1, 2, 3, 5, 12, 17; 6:1, 5, 15, 19, 21; 7:6, 7, 8, 10, 11, 23, 24, 26, 27; 8:15, 16; 10:9, 15, 17, 18, 19; 11:1, 11; 12:7, 12; 13:12, 13; 14:25; 15:2, 6, 10, 13; 16:3, 18, 21, 22; 17:4, 10, 11, 14, 15, 24, 26; 18:2, 6, 7, 8, 9, 16, 17; 19:9, 11, 22, 40, 41, 42, 43; 20:1, 2, 14, 18, 19, 23; 21:2, 4, 5, 17, 21; 23:1, 3; 24:1, 2, 4, 9, 15, 17, 25; 3 მფ. 1:3, 30, 34, 35; 2:3, 4, 5, 11, 12, 15, 32; 3:28; 4:1, 7, 20, 25; 5:27; 6:1, 13; 8:1, 2, 3, 5, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 38, 41, 43, 52, 55, 56, 59, 62, 63, 65, 66; 9:3, 5, 6, 7, 8, 14, 16, 20, 21, 22, 29; 10:9, 26, 31, 32; 11:2, 9, 16, 25, 31, 32, 36, 38, 42; 12:1, 3, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 28, 33; 14:7, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 24; 15:9, 16, 17, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34; 16:2, 5, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 23, 26, 27, 29, 33; 17:1; 18:17, 19, 20, 24, 31, 36; 19:10, 14, 16, 18, 19; 20:2, 4, 7, 11, 13, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 40, 41, 43; 21:2, 3, 4, 7, 8, 9, 12, 13, 18, 21, 22, 23, 26, 27, 38, 40, 43; 22:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19, 20, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 39, 41, 42, 45, 52, 53, 54; 4 მფ. 1:1, 3, 6, 16, 17, 18, 48; 3:1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 23, 27; 5:2, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 15, 19; 6:8, 9, 10, 11, 12, 21, 23, 26; 7:6, 13, 14; 9:12; 10:21, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 36; 13:1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 22, 25; 14:1, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29; 15:1, 8, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 32; 16:3, 5, 7; 17:1, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 34; 18:1, 4, 5, 9, 10; 19:15, 20, 22; 22:15, 18; 23:13, 15, 19, 22, 27; 24:13, 20; 1 წმტ. 1:43; 2:1, 7; 4:10; 5:1, 3, 17, 26; 6:38, 50, 64; 7:29; 9:1, 2; 10:1, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 13; 11:1, 2, 3, 4, 10; 12:32, 38, 40; 13:2, 5, 8; 14:2, 8; 15:3, 12, 14, 25, 28; 16:3, 4, 13, 17, 36, 40; 17:2, 5, 6, 7, 9, 10, 21, 22, 24; 18:14; 19:10, 16; 17, 19; 20:7; 21:1, 2, 3, 4, 5, 7, 12, 14, 16; 22:1, 2, 6, 9, 10, 12, 13, 17; 23:1, 2, 8, 25; 24:19; 26:30; 27:1, 16, 22, 23, 24; 28:1, 4, 5; 29:10, 18, 23, 25, 26, 30; 26 წმტ. სარჩ. 15, 24; 1:2, 3, 13; 2:4, 12, 17; 5:2, 3, 4, 6, 10; 6:3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 21, 24, 25, 27, 29, 32, 33; 7:3, 6, 8, 10, 18; 8:2, 7, 8, 9, 11; 9:8, 30; 10:1, 3, 15, 16, 17, 18, 19; 11:1,

- 13, 16; 12:1, 6, 13; 13:4, 5, 12, 14, 15, 16, 17, 18; 15:3, 4, 9, 13, 17; 16:1, 3, 4, 5, 11; 17:1, 4; 18:3, 4, 5, 7, 8, 9, 16, 17, 19, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34; 19:8; 20:7, 10, 19, 20, 29, 34, 35; 21:2, 4, 6; 13; 23:2; 24:5, 6, 9, 16; 25:6, 7, 9, 17, 18, 21, 22, 23, 25, 26; 27:7; 28:2, 3, 5, 8, 13, 23, 26; 29:7, 10, 21, 24, 27; 30:1, 5, 6, 21, 25, 26; 31:1, 5, 6, 8, 17; 32:17, 32; 33:2, 4, 8, 9, 16, 18; 34:7, 9, 21, 23, 26, 29, 33; 35:3, 17, 18, 19, 25, 27; 36:8, 13; 1 ებრ. 1:3; 2:2, 5, 9, 70; 3:1, 2, 10, 11; 4:1, 3; 6:7, 8, 19, 21; 7:6, 23, 28; 8:18, 25, 29; 2 ებრ. 7:7, 61, 73; 8:1, 14, 17; 9:1, 2; 10:33; 11:20; 12:46; 13:2, 3, 14, 18, 26; 3 ებრ. 1:4, 5, 19, 20, 21, 24, 32, 33, 38, 48, 54; 2:3, 5; 5:37, 41, 46, 47, 48, 60, 61, 67, 70; 6:1, 15; 7:4, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 15; 8:3, 5, 8, 14, 30, 48, 56, 60, 66, 69, 73, 90, 93, 97; 9:7, 26, 37, 39, 56
- ისრაილი 2 მფ. 6:20; 1 ებრ. 5:2; 6:22; 7:11; 10:25
- ისრაილელი 1 მფ. 4:1, 5, 16; 7:10; 14:4, 20, 21, 25; 17:8, 11, 25; 28:1; 31:1; 2 მფ. 2:28; 3:2; 18:16; 19:8, 10, 43; 21:15; 23:10; 3 მფ. 20:20; 22:1; 4 მფ. 3:24
- ისტობი 2 მფ. 10:8
- ისუ 3 მფ. 16:34; 1 წმტ. 24:11; 1 ებრ. 2:2, 6; 3:2, 8, 9; 4:3; 5:2; 8:33; 2 ებრ. 3:19; 7:43; 8:7; 9:4, 5; 10:9; 11:26; 12:1, 24, 26; 3 ებრ. 5:5, 8, 26, 56, 58, 68, 70; 9:48; 6:2
- ისუა 1 ებრ. 2:40; 8:33; 2 ებრ. 3:19; 12:26
- ისულ 1 წმტ. 7:18
- ისულეიანი 2 ებრ. 9:4
- ისურ 1 წმტ. 8:30
- ისქანია 1 წმტ. 24:11
- იტურელი 1 წმტ. 5:19
- იუ 3 მფ. 16:1, 12; 4 მფ. 9:2, 5, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 34, 36; 10:1, 5, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 31, 34, 35, 36; 12:1, 12; 2 წმტ. სარჩ. 32; 3 ებრ. 5:11
- იუას 4 მფ. 12:1, 18; 13:1; 14:8, 9, 15
- იუბია 1 წმტ. 27:30
- იულა 1 მფ. 11:8; 15: 4; 17:12, 52; 18:16; 22:5; 23:23; 30:26; 2 მფ. 1:12, 18; 2:4, 7, 10, 11; 3:10; 5:5; 6:2; 11:11; 12:8; 19:12, 14, 15, 16, 40, 41, 42, 43; 20:2, 4; 21:2; 24:1, 2, 7, 9; 3 მფ. 1:9, 35; 2:5, 32, 35; 4:19, 25; 5:22; 12:17, 20, 21, 22, 23, 27; 13:1, 12, 14, 21, 29; 15:1, 7, 9, 17, 23, 26, 28, 33; 16:7, 8, 10, 15, 23, 29; 19:3; 22:2, 5, 8, 10, 18, 29, 30, 41, 46, 52; 4 მფ. 1:17; 3:1, 7, 12, 14; 8:19, 20, 22, 23, 25, 29; 9:16, 21, 27, 29, 32, 33; 10:13; 12:18, 20; 13:1, 10, 12; 14:1, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 21, 22, 23; 15:1, 6, 8, 13, 17, 23, 27, 32, 36, 37; 16:19; 17:1, 13, 18, 19; 18:1, 5, 13, 14, 16, 22; 19:10, 30; 20:20; 21:11, 12, 16, 17, 25; 22:2, 3, 13, 16, 18; 23:1, 5, 8, 11, 12, 17, 23, 24, 27, 28, 34; 24:2, 3, 5, 12, 20; 25:21, 22, 27; 1 წმტ. 2:1, 3, 4, 10; 4:1, 27; 5:2, 17, 41; 6:55, 65; 9:1, 3, 4; 12:16, 24, 27; 13:6; 21:5; 27:18; 28:4; 2 წმტ. სარჩ. 39; 9:11; 10:17; 11:1, 3, 10, 12, 13, 17, 23; 12:4, 5, 12; 13:1, 13, 14, 15, 16, 18; 14:4, 5, 7, 8; 15:2, 8, 9, 15, 17; 16:1, 6, 7, 11; 17:2, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 19; 18:3, 9, 28; 19:1, 3, 5, 11; 20:3, 4, 5, 13, 15, 17, 18, 20, 22, 24, 27, 35; 21:2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 17; 22:1, 6, 8, 10, 12; 23:2, 3, 8; 24:5, 6, 9, 17, 18, 23, 24; 25:5, 10, 12, 13, 18, 19, 21, 22, 23; 26:2; 27:4, 7; 28:6, 9, 10, 17, 18, 19, 25, 26; 29:8; 30:1, 6, 12, 24, 25; 31:1, 6, 20; 32:8, 9, 12, 23, 25, 32, 33; 33:9, 14, 16; 34:3, 5, 9, 11, 21, 24, 26, 29, 30; 35:16, 18, 19, 21, 24, 27; 36:4, 5, 8, 10, 14; 1 ებრ. 1:5, 8; 4:1; 9:9; 10:9, 23; 2 ებრ. 1:2; 5:14; 11:4, 20, 24, 25, 36; 12:8, 19, 31, 32, 33, 35, 43; 13:17; 21:9; 3 ებრ. 1:33; 2:8, 12; 5:5, 66, 72; 9:5, 23
- იულაე 4 მფ. 8:16; 11:4, 9, 15, 17, 19; 22:2, 7; 1 წმტ. 9:10; 2 წმტ. 23:1, 8, 16
- იულე 4 მფ. 11:9
- იულეა 4 მფ. 1:17; 3:9
- იულია 2 ებრ. 3:5
- იუვალ 2 ებრ. 11:7
- იუმ 2 მფ. 2:10
- იუსა 2 ებრ. 7:11
- იპელი 3 მფ. 2:27

- კაბსაელ 2 ეზრ. 11:25
 კადე 2 მფ. 24:6
 კადემოთი 1 წმტ. 6:79
 კადესი 1 წმტ. 6:77
 კადესიშელი 4 მფ. 23:7
 კადშელ 2 ეზრ. 7:43; 9:4, 5
 კადშელ 2 ეზრ. 10:9; 12:8; 20:10; 22:24
 კადშიელ 3 ეზრ. 5:58
 კადშიოელ 1 ეზრ. 2:40
 კადულე 3 ეზრ. 5:26
 კათ 1 წმტ. 6:2
 კათიანი 1 წმტ. 9:32
 კათიან-ი 1 წმტ. 6:54
 კათოელ 4 მფ. 14:7
 კათრ 1 წმტ. 6:22
 კათუეთა 3 ეზრ. 5:30
 კაილაშოლ 3 ეზრ. 5:22
 კაინან 1 წმტ. 1:2, 18; 6:44
 კალიტას 3 ეზრ. 9:48
 კალიტან 2 ეზრ. 10:10
 კამაან 1 წმტ. 1:22
 კამოელ 1 წმტ. 27:17
 კანათ 1 წმტ. 6:26
 კანათ-ი 1 წმტ. 2:23
 კანათონ 2 ეზრ. 10:6
 კარიათარბა 2 ეზრ. 11:25
 კარიათემი 1 წმტ. 6:76
 კარიათიარიში 1 წმტ. 2:50; 2 წმტ. 1:4
 კარიათიში-ი 1 მფ. 6:20, 21; 7:2; 1 წმტ. 2:52, 53
 კარიათიშელი-ი 1 მფ. 7:1
 კარიათირიშ 1 ეზრ. 2:25; 2 ეზრ. 7:28
 კარიათორიშ 3 ეზრ. 5:19
 კარშიეთეველ-ი 2 მფ. 23:34
 კარშელი 1 მფ. 15:12; 25:2, 4, 5, 7, 40; 30:5; 3 მფ. 18:19, 20, 42; 4 მფ. 2:25; 4:25; 19:23; 1 წმტ. 3:1; 2 წმტ. 26:10
 კარშელელი-ი 1 მფ. 27:3; 30:5; 2 მფ. 2:2; 3:3
 კარშენელი-ი 1 წმტ. 11:37
 კატანი 3 ეზრ. 8:41
 კედაბ 3 ეზრ. 5:30
 კედარ 1 წმტ. 1:29
 კედბადიმ 4 მფ. 15:10
 კედედელ 1 ეზრ. 2:56
 კედესი 1 წმტ. 6:72
 კედესენი 1 წმტ. 6:76
 კეღა 1 წმტ. 1:31
 კედროენ-ი 3 მფ. 15:13; 1 ეზრ. 2:56
 კედროენი 2 მფ. 15:23; 3 მფ. 2:37; 4 მფ. 23:4, 12
 კელრაბ 1 წმტ. 1:21
 კელრა 1 მფ. 23:1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 13; 26:4; 1 წმტ. 4:19
 კეოლეო 1 მფ. 23:12
 კეილოს 1 მფ. 23:5
 კეიშარ 3 ეზრ. 5:20
 კელა 1 წმტ. 4:19
 კელაა 2 ეზრ. 3:17, 18
 კელოთელ-ი 2 მფ. 23:25
 კენეებ 1 წმტ. 4:15
 კენეებ-ი 4 მფ. 15:29
 კენეზ-ი 1 მფ. 27:10; 1 წმტ. 4:13
 კენეზე 1 წმტ. 1:36
 კენეზიანი 1 წმტ. 4:12
 კენოზ 1 წმტ. 1:53
 კენქარ 2 მფ. 18:23
 კერაოს 1 ეზრ. 2:44
 კერა 3 ეზრ. 5:30
 კვირენ 4 მფ. 16:9
 კვიროს 1 ეზრ. 6:14
 კინეველი 1 მფ. 15:6, 7; 30:29
 კის 1 მფ. 9:1, 3; 10; 11, 12, 21; 14:51; 2 მფ. 21:14; 1 წმტ. 8:30, 33; 9:36, 39; 12:1; 15:17; 23:21, 22; 24:28, 29; 26:28; 2 წმტ. 29:12
 კიტელი 1 წმტ. 1:7
 კიშონი 3 მფ. 18:40
 კოგუს 3 ეზრ. 5:38
 კოველა 2 ეზრ. 11:7
 კოვლია 1 ეზრ. 10:23
 კოთაბელ 1 წმტ. 11:44
 კონოს 3 ეზრ. 9:23
 კორე 1 წმტ. 1:35; 4:8; 6:22, 37; 9:19; 26:1, 19; 2 წმტ. 20:19; 31:14
 კორეან-ი 1 წმტ. 9:1
 კორეე 1 წმტ. 2:43
 კეროს 2 წმტ. 36:22, 23; 1 ეზრ. 1:1, 7; 2:1; 3:7, 18; 4:3, 5; 5:13, 14, 17; 6:3; 3 ეზრ. 2:1, 2, 3, 10, 11; 4:44, 55, 57, 71, 73; 6:17, 18, 21, 22, 24, 26; 7:4
 კუუთ 3 ეზრ. 5:32

ლ

ლაად 1 წმტ. 4:2
 ლაადა 1 წმტ. 4:21
 ლაადან 1 წმტ. 7:25
 ლაბან 1 ეზრ. 2:45; 2 ეზრ. 7:48
 ლაბეე 1 წმტ. 6:60

ლაბილი 3 ეზრ. 5:30
 ლაბაბარ-ი 2 მფ. 17:27
 ლაკე 1 წმტ. 7:19
 ლაკეინოს 3 ეზრ. 9:31
 ლამექ 1 წმტ. 1:3

- ლმოს 3 ეზრ. 9:30
 ლატუსიმ 1 წმტ. 1:32
 ლაქაისასანი 1 მფ. 30:30
 ლაქისი 4 მფ. 14:19; 18:14, 17; 19:8; 2 წმტ. 11:9; 25:27; 32:9; 2 ეზრ. 11:30
 ლეადა 1 წმტ. 23:7
 ლეაზად 1 წმტ. 27:6
 ლედა 1 წმტ. 26:21
 ლედან 1 წმტ. 26:21
 ლევი 3 მფ. 12:31; 1 წმტ. 2:1; 6:1, 16, 19, 38, 43, 47; 12:26; 21:6; 23:6, 14, 24, 27; 24:6, 20; 27:17; 2 ეზრ. 12:23; 3 ეზრ. 1:16; 8:48
 ლევია 3 ეზრ. 9:14
 ლევიტელი 1 მფ. 6:15; 2 მფ. 15:24; 3 მფ. 8:4; 1 წმტ. 6:48, 64; 9:2, 14, 26, 31, 33, 34; 13:2, 9, 10; 15:2, 4, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 22, 27; 16:4; 23:2, 3, 26; 24:6, 30; 26:17, 20; 28:13, 21; 2 წმტ. სარჩ. 17; 5:4, 5, 12; 7:6; 8:14, 15; 11:13; 13:9, 10; 17:8; 19:8, 11; 20:14, 19; 23:18; 24:5, 6, 11; 29:4, 5, 16, 25, 26, 30, 34; 30:15, 16, 17, 21, 22, 25, 27; 31:4, 9, 12, 14, 17, 19; 34:9, 12, 13, 30; 35:3, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18; 1 ეზრ. 1:5, 14; 2:40, 70; 3:8, 9, 10, 12; 6:16, 18, 20; 7:7, 13, 24; 8:18; 10:15, 23; 2 ეზრ. 7:2, 42, 73; 8:7, 9, 11, 13; 9:4, 5, 38; 10:9, 28, 35, 36, 37, 38, 39; 11:15, 16, 18, 20, 22, 36; 12:1, 8, 22, 24, 27, 30, 43, 46; 13:5, 10, 11, 13, 22, 30, 3 ეზრ. 1:3, 5, 8, 9, 14, 21; 2:8; 4:55; 5:26, 46, 56, 58, 59, 63; 7:6, 9, 10, 11; 8:5, 11, 24, 44, 50, 60, 61, 64, 69, 97; 9:23, 37, 49, 50, 54
 ლეიმ 2 ეზრ. 7:59
 ლეიმი 1 წმტ. 20:5
 ლეტემინ 2 ეზრ. 11:19
 ლეფთალემი 1 ეზრ. 2:6; 3 ეზრ. 5:11
 ლეფთალემი 1 წმტ. 7:13
 ლეფურანი 2 ეზრ. 7:27
 ლეჟად 1 წმტ. 4:21
 ლიბანე 3 მფ. 4:33; 5:6, 9, 14; 7:2; 9:19; 10:17, 21; 4 მფ. 14:9, 23; 1 წმტ. 5:23; 2 წმტ. 1:15; 8:6; 9:16, 20; 25:18; 1 ეზრ. 3:7; 3 ეზრ. 4:48; 5:55
 ლიღლონ 1 ეზრ. 2:33
 ლიფიზია 2 წმტ. 12:3
 ლიბენი 1 წმტ. 6:17, 19
 ლიბიმელი 1 წმტ. 1:11
 ლიბნა 4 მფ. 8:22; 19:8, 23:31; 24:18; 1 წმტ. 6:57; 2 წმტ. 36:2
 ლოდ 2 ეზრ. 7:37
 ლოდონ 3 ეზრ. 8:46, 47
 ლოდონ 3 ეზრ. 5:33
 ლოდუა 2 ეზრ. 10:13
 ლოვთას 3 ეზრ. 9:44
 ლოემინ 1 წმტ. 1:32
 ლოთა 2 ეზრ. 11:34
 ლოვდადი 1 ეზრ. 2:33
 ლოოდ-ი 1 წმტ. 8:12
 ლოტან 1 წმტ. 1:38, 39
 ლუბელი 2 წმტ. 16:8
 ლუბენი 1 წმტ. 6:29
 ლუბნა 2 წმტ. 21:10
 ლუდ 1 წმტ. 1:17
 ლუდიმელი 1 წმტ. 1:11
 ლუზა 3 მფ. 4:10
 ლუმ 3 ეზრ. 5:58

8

- მააზოთ 1 წმტ. 25:30
 მაათ 1 წმტ. 6:35; 2 წმტ. 31:13
 მაალ 2 ეზრ. 12:35
 მაალონ 4 მფ. 12:20
 მაანი 3 ეზრ. 5:31
 მაანეას 3 ეზრ. 9:48
 მაარ 2 ეზრ. 21:7
 მაარა 2 მფ. 23:28
 მაას 1 წმტ. 2:27
 მაასა 2 ეზრ. 8:7
 მაასია 1 წმტ. 6:40; 15:18; 2 წმტ. 34:8; 2 ეზრ. 8:4
 მააჟა 1 წმტ. 8:29; 19:6; 2 წმტ. 11:20, 21, 22; 13:2; 15:16; 2 მფ. 14:27; 3 მფ. 15:2, 10, 13, 20
 მააჟემარ 2 ეზრ. 7:31
 მაბარ 1 წმტ. 11:38
 მაბესან 1 წმტ. 4:25
 მაბსალ 1 წმტ. 1:29
 მაგალოთ 1 წმტ. 27:4
 მაგაფელ 2 ეზრ. 10:20
 მაგლო 1 მფ. 14:2; 3 მფ. 2:35
 მაგე 1 წმტ. 11:34
 მაგებ 1 ეზრ. 2:30
 მაგედო 4 მფ. 2:27
 მაგედონი 3 მფ. 4:12; 9:15; 4 მფ. 23:29, 30; 2 წმტ. 35:22
 მაგენ 1 წმტ. 2:49
 მაღაი 1 წმტ. 1:5
 მაღან 1 წმტ. 1:32
 მაღე 1 წმტ. 4:21
 მაღია 2 ეზრ. 10:8
 მაღიამი 3 მფ. 11:18; 1 წმტ. 1:33, 46
 მაღიამელი 2 მფ. 2:29

- მადან 1 წმტ. 1:32
 მადიას 2 ეზრ. 12:5
 მადიბა 2 მფ. 12:31
 მაებერდა 3 მფ. 4:12
 მაეთ 2 წმტ. 29:12
 მაელე 2 ეზრ. 11:4
 მავუეველი-ი 1 წმტ. 4:25
 მაზელა 1 წმტ. 15:18
 მაზიოთ 1 წმტ. 25:4
 მათათიეს 1 ეზრ. 10:41
 მათანა 1 ეზრ. 10:37
 მათანი 2 ეზრ. 12:19
 მათანია 1 ეზრ. 10:30
 მათანი 1 წმტ. 25:16; 2 ეზრ. 13:13
 მათანია 4 მფ. 24:17; 1 ეზრ. 10:33, 37
 მათანის 2 ეზრ. 12:25
 მათელა 3 ეზრ. 9:19
 მათთან 2 წმტ. 20:14
 მათთანის 1 წმტ. 9:15
 მათთანელი-ი 1 წმტ. 11:43
 მათანია 1 წმტ. 25:4; 2 ეზრ. 12:34
 მათსასა 3 მფ. 4:10
 მათუსალა 1 წმტ. 1:3
 მაიდან-ი 3 მფ. 9:15
 მაიფადი-ი 2 ეზრ. 3:30
 მაკეზო 2 ეზრ. 7:33
 მაკელა 1 წმტ. 15:21
 მაკელოთ 1 წმტ. 9:37, 38
 მალა 3 მფ. 4:31
 მალაღილ 2 ეზრ. 12:35
 მალაღელ 1 წმტ. 1:2
 მალალოთ 1 წმტ. 8:31
 მალაქია 1 წმტ. 9:12
 მალეთი 1 წმტ. 25:26
 მალელ 2 ეზრ. 11:5
 მალეს 3 ეზრ. 9:26
 მალექეთ 1 წმტ. 7:18
 მალმინ 2 ეზრ. 12:5
 მალოქ 1 წმტ. 9:41
 მალუეა 2 ეზრ. 10:25
 მალუს 2 ეზრ. 10:27
 მალუქ 1 წმტ. 6:44; 1 ეზრ. 10:32; 2 ეზრ. 10:4; 12:2
 მალუქს 1 ეზრ. 10:29
 მალქოთ 1 წმტ. 8:35
 მამბლეს 3 ეზრ. 9:34
 მამნიტანემოს 3 ეზრ. 9:34
 მანათ 1 წმტ. 2:54
 მანაელ 4 მფ. 15:14, 16; 17, 19, 20, 21, 22
 მანათ 2 მფ. 5:16; 1 წმტ. 4:14
 მანაიში-ი 1 წმტ. 6:80
 მანასე 4 მფ. 10:33; 20:21; 21:1, 2, 9, 11, 16, 17, 18, 20; 23:12, 26; 24: 3; 1 წმტ. 3:13; 5:18, 23, 26; 6:61, 62, 70, 71; 7:14, 17, 29; 9:3; 12:19, 20, 31, 37; 26:32; 27:20, 21; 2 წმტ. სარჩ. 66, 67, 68; 15:9; 30:1, 10, 18; 31:1; 32:33; 33:1, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 20, 22, 23; 34:6, 9; 35:9; 36:5; 1 ეზრ. 10:18, 33
 მანასეს 3 ეზრ. 9:31, 33
 მანავად-ი 1 წმტ. 8:6
 მანაქათ 1 წმტ. 1:40
 მანი 3 ეზრ. 9:30
 მანნეს 3 ეზრ. 9:21
 მაონიელი-ი 1 წმტ. 11:46
 მაოლა 1 წმტ. 7:18
 მაომა 1 წმტ. 4:25
 მაონ-ი 1 მფ. 23:25; 25:1, 2
 მართონელი-ი 1 წმტ. 27:30
 მარაია 2 ეზრ. 12:12
 მარამოთ 2 ეზრ. 10:5
 მარარი 1 წმტ. 9:14
 მარასა 1 ეზრ. 8:16
 მარასფარათ 2 ეზრ. 7:7
 მარაულ 2 ეზრ. 11:11
 მარგთა 1 ეზრ. 7:3
 მარდოქე 1 ეზრ. 2:2; 2 ეზრ. 7:7
 მარეზი-ი 4 მფ. 18:11; 3 ეზრ. 6:22
 მარეა 2 წმტ. 31:15
 მარეთ 1 წმტ. 6:6, 7
 მარემოთ 1 ეზრ. 8:33
 მარეროთ 3 ეზრ. 8:2
 მარესა 2 წმტ. 14:9, 10; 20:37
 მარიამ 1 წმტ. 6:3
 მარიმუთ 1 ეზრ. 10:36
 მარინოს 1 წმტ. 27:13
 მარიოთ 1 წმტ. 9:11; 2 ეზრ. 12:15
 მარის-ი 2 წმტ. 20:37
 მარისან-ი 2 წმტ. 11:8
 მარმა 1 წმტ. 8:10
 მარმუთი 3 ეზრ. 8:63
 მარო 1 წმტ. 4:17
 მარსა 1 წმტ. 2:42
 მასალი-ი 1 წმტ. 6:74
 მასალამ 1 წმტ. 9:8
 მასამან 1 წმტ. 12:10
 მასანიან 2 წმტ. 34:22
 მასაფარი 1 ეზრ. 2:2
 მასბაკი-ი 2 მფ. 8:8
 მასე 1 წმტ. 1:30; 3 ეზრ. 5:34
 მასეა 1 წმტ. 15:20; 2 წმტ. 23:1; 26:11
 მასეკეთ-ი 1 წმტ. 1:47
 მასელემია 1 წმტ. 26:2
 მასენა 4 მფ. 22:14
 მასეფთ-ი 1 მფ. 7:5, 6, 7, 10, 11, 12, 16; 10:17; 4 მფ. 25:23, 25
 მასეფთა 1 მფ. 22:3; 24:23
 მასია 1 ეზრ. 10:22
 მასიზებელ 2 ეზრ. 3:4

- მასხა 1 ხტ. 1:30
 მასპ-ი 2 ეზო. 4:7
 მასხიას 3 ეზო. 9:22
 მასუაბ 1 ეზრ. 10:30
 მასურ 2 ეზრ. 3:23
 მასუა 2 ხტ. 16:6
 მასუა 2 ეზრ. 3:19
 მატაო 1 ეზრ. 10:33
 მატათია 1 წმტ. 15:18, 21; 16:5; 25:3; 3 ეზრ. 9:43
 მატათიას 2 ეზრ. 8:4; 3 ეზრ. 9:31, 33
 მატარი 1 მფ. 10:21
 მატთა 1 ხტ. 25:21
 მატთა 2 ეზრ. 11:22
 მატთაზა 1 ეზო. 10:27
 მატთანია 2 წმტ. 29:13
 მატთახიას 3 ეზრ. 9:27
 მატთონია 1 ეზრ. 10:26
 მატრად 1 წმტ. 1:50
 მატრათია 1 წმტ. 9:31
 მატრარი 1 მფ. 10:21
 მატრარია 1 მფ. 10:21
 მაფარ 2 ეზრ. 7:7
 მაქა 1 წმტ. 11:43; 27:16; 2 მფ. 3:3
 მაქაბელი- 4 მფ. 3:15
 მაქაბენ 1 წმტ. 2:49
 მაქათი 1 წმტ. 4:19
 მაქამას-ი 1 ეზრ 2:27
 მაქატიოელი- 4 მფ. 25:23
 მაქელი- 2 მფ. 13:37
 მაქია 3 მფ. 2:39
 მაქილამ-ი 3 მფ. 4:14
 მაქირ 2 მფ. 9:4, 5; 17:27; 3 მფ. 4:10; 1 წმტ. 2:21, 23; 4:11; 7:14, 15, 16, 17
 მაქმას-ი 1 მფ. 13:5, 16, 22, 23; 14:5, 31; 3 მფ. 4:9; 2 ეზრ. 11:31
 მაქმასა 1 მფ. 13:2
 მაქნადელის 1 ეზრ. 10:38
 მეგედელი 1 წმტ. 1:54
 მეგედონ-ი 1 წმტ. 7:29
 მეგუბტელი- 4 მფ. 17:4; 1 წმტ. 2:34; 11:23; 1 ეზრ. 9:1; 3 ეზრ. 1:26, 35, 37
 მედაბა 1 წმტ. 19:7
 მედად 2 ეზრ. 7:54
 მედომი 1 წმტ. 1:54
 მედონელი- 4 მფ. 17:6
 მეზოლამ 1 ეზრ. 10:15
 მეთიელი- 2 ეზრ. 11:31
 მეთურსა 3 ეზრ. 8:64
 მეიონომ 2 ეზრ. 7:52
 მელაშოთ 1 წმტ. 25:4
 მელონ-ი 3 მფ. 9:15, 24
 მელქა 2 მფ. 10:8
 მელქაიას 2 ეზრ. 3:7
 მელქან 1 წმტ. 8:9
 მელქი 2 ეზრ. 3:14; 11:12
 მელქია 1 წმტ. 24:9; 26:14; 1 ეზრ. 10:25, 31; 2 ეზრ. 3:30; 8:4; 11:11
 მელქიას 2 ეზრ. 3:11; 3 ეზრ. 9:26, 32, 44
 მელქიელ 1 წმტ. 7:31
 მელქირამ 1 წმტ. 3:18
 მელქისავე 1 მფ. 14:49
 მელქისავე 1 მფ. 31:2
 მელქისუე 1 წმტ. 8:33; 9:39; 10:2
 მელქოლ 1 მფ. 14:49; 18:20, 27, 28; 19:11, 12, 13, 14, 17; 25:44; 2 მფ. 3:13, 14, 16; 6:16, 20, 21, 23; 21:8; 1 წმტ. 15:29
 მელქომ 4 მფ. 23:10, 13
 მელქონ 2 მფ. 12:30
 მეშფიზალ 1 წმტ. 8:34
 მეშფიზალ 1 წმტ. 9:40
 მეშფიზოსთე 2 მფ. 2:8, 10, 12, 15; 4:4; 9:6, 8, 10, 11, 12, 13; 16:1, 4; 19:24, 26, 30; 21:7, 8
 მეონ 1 წმტ. 2:45
 მერაარი 1 წმტ. 6:47; 23:21
 მერამოთ 2 ეზრ. 3:21
 მერაოთ 1 წმტ. 6:51
 მერარი 1 წმტ. 6:1, 16, 19, 29, 44, 63, 77; 15:6, 17; 23:6; 24: 9, 26; 26:10, 19; 2 წმტ. 29:12; 34:12; 1 ეზრ. 8:19
 მერიმოთ 2 ეზრ. 12:3
 მერობ 1 მფ. 18:17, 19
 მერონიტელი- 2 ეზრ. 3:7
 მესა 1 წმტ. 8:37; 9:42, 43
 მესელიომ 4 მფ. 21:19
 მესერამ-ი 1 მფ. 23:19
 მესიზაზილი 2 ეზრ. 11:24
 მესოლამ 4 მფ. 22:3; 1 ეზრ. 8:16; 2 ეზრ. 3:6, 29; 6:18
 მესულამ 2 ეზრ. 10:7, 20; 11:7, 11
 მესტრემ 1 წმტ. 1:8
 მესტრომ 1 წმტ. 1:11
 მეტაბელ 2 ეზრ. 6:10
 მეფთინ 1 წმტ. 2:53
 მექია 1 წმტ. 6:40
 მექორათელი- 1 წმტ. 11:36
 მექრი 1 წმტ. 8:23
 მიავოგ 1 წმტ. 1:5
 მიაკალონ 3 ეზრ. 5:20
 მიამინ 2 ეზრ. 10:7; 12:17
 მიდი- 3 ეზრ. 3:1
 მიდა 2 ეზრ. 2:52
 მითრადატ 1 ეზრ. 1:8
 მითრადატ 3 ეზრ. 2:11, 12, 16
 მითრიდატის 1 ეზრ. 4:7
 მიტროფატელი- 4 მფ. 25:23

- მილიკო 2 ეზრ. 12:14
 მინეველი 2 წმტ. 26:7,8
 მინელი 1 წმტ. 4:41
 მინელელი 2 წმტ. 20:1
 მისაალ 1 წმტ. 8:12
 მისაელ 1 წმტ. 27:18; 21:2; 1 ეზრ. 10:22;
 2 ეზრ. 8:4; 9:44
 მისნერობ 1 მფ. 14:49
 მიქა 2 მფ. 9:12; 8:34, 35; 9:15, 40, 41; 23:20;
 24:24, 25
 მიქან 2 ეზრ. 10:11
 მიქაბან 1 წმტ. 12:13
 მიქელ 1 წმტ. 7:3; 8:16; 12:20; 1 ეზრ. 8:8
 მიქე 2 წმტ. 34:20; 2 ეზრ. 11:17
 მიქეა 3 მფ. 22:8, 9, 13, 14, 15, 17, 19, 24,
 25, 26, 28; 4 მფ. 22:12; 2 ეზრ. 11:22
 მიქეელ 1 წმტ. 5:13, 14; 6:40
 მიქელიანი 3 ეზრ. 8:37
 მიქია 2 წმტ. სარჩ. 30; 17:7; 18:7, 8, 12, 13,
 14, 16, 18, 23, 24, 25, 27; 2 ეზრ. 10:3;
 12:34
 მოაბ 2 ეზრ. 10:14
 მოაბ-ი 1 მფ. 14:47; 2 მფ. 8:2; 3 მფ. 11:33;
 4 მფ. 1:1; 3:4, 5, 7, 10, 18, 20, 22, 23,
 24, 26; 1 წმტ. 1:46; 4:22; 8:8; 18:2, 11;
 2 წმტ. 20:1, 10, 22, 24
 მოაბან 2 მფ. 23:27
 მოაბელი 1 მფ. 12:9; 21:3, 4; 22:3, 4; 2 მფ.
 8:12; 23:20; 3 მფ. 11:1, 7; 4 მფ. 3:13;
 23:13; 24:2; 1 წმტ. 1:46; 18:2; 2 წმტ.
 24:26; 36:5; 1 ეზრ. 2:6; 7:1; 2 ეზრ. 13:1,
 23; 3 ეზრ. 2:16; 5:11; 8:70
 მოადია 2 ეზრ. 12:17
 მოასათელი 1 წმტ. 11:46
 მოაქ 1 მფ. 27:2
 მობ 1 წმტ. 19:7
 მოგონა 2 ეზრ. 11:27
 მოდია 1 ეზრ. 10:34
 მოდიელი 1 წმტ. 27:25
 მოე 1 წმტ. 23:18
 მოეანომ 1 ეზრ. 2:50
 მოელათელი 2 მფ. 21:8
 მოზე 1 წმტ. 1:37
 მოზია 1 წმტ. 24:12
 მოთოლაპოთ 1 წმტ. 9:12
 მოლაად-ი 1 წმტ. 4:28
 მოლათ 2 წმტ. 11:18
 მოლარ 1 წმტ. 4:17
 მოლი 1 წმტ. 23:23
 მოლიდა 1 წმტ. 2:29
 მოლოდას 2 ეზრ. 11:26
 მოლოთელი 1 მფ. 18:19
 მოლოქ 3 მფ. 11:5, 7, 33
 მოლოქომ 1 წმტ. 20:2
 მომდის 3 ეზრ. 9:34
 მოოლი 1 წმტ. 6:19, 47; 23:21, 26, 28, 30
 მოოსიას 3 ეზრ. 9:31
 მოოქა 1 წმტ. 7:15, 16; 9:35
 მორედ 1 წმტ. 4:18
 მოროდქალადან 4 მფ. 20:12
 მოსალამოს 1 წმტ. 3:19
 მოსე 1 მფ. 12:6, 8; 3 მფ. 2:3; 8:9, 53, 56;
 9:6; 4 მფ. 14:6; 18:4, 6, 12; 21:8, 10;
 23:25; 1 წმტ. 6:3, 49; 8:9; 15:15; 16:40;
 21:29; 22:13; 23:13, 14, 15; 26:24; 2 წმტ.
 1:3; 5:10; 7:1, 5, 7, 8, 13; 8:13; 23:19;
 24:6, 9; 30:16; 33:8; 34:14; 35:6, 12, 19;
 1 ეზრ. 6:18; 7:6; 2 ეზრ. 1:6, 8; 8:1, 14;
 10:29, 34, 36; 13:1; 3 ეზრ. 1:6, 11; 5:49,
 51; 7:6, 9; 8:3; 9:39, 40
 მოსექ 1 წმტ. 8:14
 მოსომ 1 წმტ. 8:11
 მოსობა 1 წმტ. 4:34
 მოსოთ-ი 4 მფ. 23:13
 მოსოლა 2 ეზრ. 3:4; 22:16
 მოსოლამ 1 წმტ. 5:13; 9:7, 11, 12, 21; 26:1;
 2 ეზრ. 12:13, 25
 მოსოლამოს 3 ეზრ. 9:14
 მოსოლამოთ 2 წმტ. 28:12
 მოსოლი 1 წმტ. 6:29
 მოსოლოზონ 3 ეზრ. 8:45
 მოსოლონ 2 წმტ. 34:12
 მოსოქ 1 წმტ. 1:5, 17
 მოსულამ 1 ეზრ. 10:29; 2 ეზრ. 8:4; 12:33
 მოუოლ 3 ეზრ. 8:48
 მოფათ-ი 1 წმტ. 6:79
 მოქა 1 წმტ. 2:48; 3:2
 მოქოლამ 1 წმტ. 8:17
 მოქორე 1 წმტ. 9:18
 მურთქე 3 ეზრ. 5:8
 მუსი 1 წმტ. 23:21, 23; 24:26, 30

6

- ნათთან 1 წმტ. 7:25
 ნაამ 1 წმტ. 4:15
 ნაამა 3 მფ. 14:21
 ნაარა 1 წმტ. 11:39
 ნაას 1 მფ. 11:1, 2; 12:12; 2 მფ. 10:2; 17:27;
 1 წმტ. 4:12; 19:1, 2
 ნაასონ 1 წმტ. 2:10, 11
 ნააქ 1 ეზრ. 8:3
 ნაბაალ 1 მფ. 25:5
 ნაბად 1 წმტ. 2:30; 6:3; 9:36
 ნაბადის 3 ეზრ. 9:44

- ნაბე-ი 1 წმტ. 5:8
 ნაბლა 1 მფ. 25:3, 4, 9, 10, 12, 17, 21, 22, 25, 26, 34, 36, 37, 38, 39; 27:3; 30:5; 28მ. 2:2
 ნაბარ 1 წმტ. 6:29
 ნაბატ 3 მფ. 11:26, 43; 12:2, 15; 14:20; 15:1, 25, 27, 31, 32, 34; 16:3, 19, 26, 31; 21:22; 22:53; 4 მფ. 1:17; 3:3; 9:9; 10:28; 13:2, 6, 11; 14:24; 15:9, 18, 24, 28; 16:3; 17:21; 23:15; 2 წმტ. 9:29; 10:2, 15, 17; 13:6
 ნაბდეულ 1 წმტ. 1:29
 ნაბელ 1 წმტ. 7:20
 ნაბელ 1 წმტ. 7:33
 ნაბეოთ 1 წმტ. 1:29
 ნაბლა 2 ეზრ. 7:33
 ნაბოთე 3 მფ. 20:16, 18; 21:4, 6, 7
 ნაბოქოლონოსორ 4 მფ. 24:1, 10, 11; 25:1, 8, 22; 2 წმტ. 36: 5; 3 ეზრ. 1:40, 41, 45, 48; 2:10
 ნაბუ 1 ეზრ. 2:29; 10:41
 ნაბუზარდან 1 მფ. 25:8, 11, 15, 17, 20
 ნაბუთე 3 მფ. 21:1, 2, 3, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 27; 4 მფ. 9:21, 25, 26, 37
 ნაბუქოლონოსორ 1 წმტ. 6:15; 2 წმტ. 36:6, 10, 13; 1 ეზრ. 1:7; 2:1; 5:12, 14; 6:5; 2 ეზრ. 7:6; 3 ეზრ. 5:7; 6:15, 18, 26
 ნაეგბ 1 წმტ. 3:7; 14:6
 ნაეფთ 2 მფ. 5:15
 ნადაბ 1 წმტ. 2:28; 8:30; 24:1, 2
 ნადაბელი-ი 1 წმტ. 5:19
 ნადაბია 1 წმტ. 3:18
 ნადავ 1 წმტ. 7:8
 ნაემ 1 წმტ. 4:19
 ნაემანი 2 ეზრ. 7:7
 ნაეად-ი 1 მფ. 20:1
 ნაეთ 1 მფ. 19:18, 19, 22, 23
 ნაეე 3 მფ. 16:34; 2 ეზრ. 8:17
 ნაზაია 1 ეზრ. 10:27
 ნათაიშელი-ი 2 ეზრ. 3:26
 ნათან 1 მფ. 13:2; 2 მფ. 5:14; 7:2, 3, 4, 17; 12:1, 5, 7, 13, 15, 25; 3 მფ. 1:8, 10, 11, 22, 23, 24, 32, 34, 38, 44, 45; 4:5; 4 მფ. 25:23, 25; 1 წმტ. 2:35, 36; 11:38; 14:4; 17:1, 2, 3, 15; 26:2; 29:29; 2 წმტ. 9:29; 29:25; 1 ეზრ. 2:43, 58; 8:16, 20; 3 ეზრ. 8:45
 ნათანა 1 წმტ. 25:2
 ნათანელ 1 წმტ. 2:14; 15:24; 26:4; 2 წმტ. 17:7; 35:9; 1 ეზრ. 10:22; 2 ეზრ. 12:21, 35; 3 ეზრ. 1:9; 9:22
 ნათანელი-ი 1 ეზრ. 7:7, 24
 ნათანელ 1 წმტ. 24:6
 ნათანელი-ი 1 ეზრ. 2:70; 7:73; 10:28; 11:21
 ნათანია 1 წმტ. 25:12
 ნათანის 3 ეზრ. 9:34
 ნათანიშ 1 ეზრ. 8:17, 20
 ნათანიშელი-ი 2 ეზრ. 7:47
 ნათანიშელი-ი 2 ეზრ. 7:60; 11:17
 ნათანის 1 ეზრ. 10:38
 ნათია 1 წმტ. 15:20
 ნათოს 3 ეზრ. 9:31
 ნაიდას 3 ეზრ. 9:31
 ნაინი 3 მფ. 15:20
 ნამა 3 მფ. 14:31
 ნამან 1 წმტ. 8:4
 ნამესი 2 წმტ. 22:7
 ნამუელ 1 წმტ. 4:24
 ნაობს 2 ეზრ. 11:32
 ნარა 2 მფ. 23:37
 ნასა 3 ეზრ. 5:32
 ნასელ 1 მფ. 1:1
 ნასიბ 3 მფ. 4:18
 ნატოა 3 ეზრ. 5:18
 ნატობობის 3 ეზრ. 5:18
 ნაუმ 2 ეზრ. 7:7
 ნაუმე 3 ეზრ. 9:35
 ნაფეგ 1 წმტ. 14:6
 ნაფეკ 2 მფ. 5:15; 1 წმტ. 3:7
 ნაფია 1 წმტ. 3:7
 ნაფის 3 ეზრ. 7:31
 ნაფისელი-ი 1 წმტ. 5:19
 ნაქედ 1 წმტ. 1:37
 ნაქემ 1 წმტ. 4:19
 ნაქოთ 4 მფ. 20:13
 ნაქორ 1 წმტ. 1:26; 2 წმტ. 35:7
 ნებალათს 2 ეზრ. 11:34
 ნებას-ი 4 მფ. 17:31
 ნებროთ 1 წმტ. 1:10
 ნეემი 2 ეზრ. 8:9; 12:46; 3 ეზრ. 5:8, 40
 ნეემია 1 ეზრ. 2:2; 10:1; 2 ეზრ. 7:7; 12:26
 ნეშმია 2 ეზრ., სათაურში
 ნეთაფათელი-ი 2 მფ. 23:28
 ნეთოფათინელი-ი 1 წმტ. 11:30
 ნეკელონ 3 ეზრ. 5:37
 ნეკოლა 1 ეზრ. 2:60; 2 ეზრ. 7:50
 ნეკოვდა 1 ეზრ. 2:48
 ნეკულა 2 ეზრ. 7:62
 ნემან 4 მფ. 5:1, 2, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 27; 2 ეზრ. 3:16
 ნერ 1 მფ. 14:50, 51; 26:5; 2 მფ. 2:8, 12; 3:7, 23, 24, 28, 37; 4:12; 11:21; 3 მფ. 2:5, 32; 4 მფ. 17:30; 1 წმტ. 8:30, 33; 9:36, 39; 26:28; 2 წმტ. 36:5
 ნერობ 1 მფ. 14:49
 ნესია 2 ეზრ. 7:56
 ნესოე 1 ეზრ. 2:54
 ნესრაქ 4 მფ. 19:37
 ნეტოფადი-ი 1 წმტ. 27:15
 ნეტოფატელი-ი 2 მფ. 23:29; 1 წმტ. 11:30

ნეტოფატი 1 წმტ. 9:16
 ნეტუფატი 1 წმტ. 2:54
 ნეფთალემი 1 წმტ. 12:34, 40; 2 წმტ. 34:6
 ნეფთალიმი 3 მფ. 4:15; 7:14; 15:20; 4 მფ.
 15:29; 1 წმტ. 2:2; 6:62, 76; 27:19; 2 წმტ.
 16:4
 ნეფთალიმელი 1 წმტ. 1:11
 ნეფთუმაფი 2 ეზრ. 12:28
 ნეფთა 2 ეზრ. 7:52
 ნეფუმი 1 ეზრ. 2:50
 ნეჟაო 4 მფ. 23:29, 33, 34, 35; 2 წმტ. სარჩ.
 73; 35:20, 21, 22; 36:3, 4
 ნეთის 3 ეზრ. 5:21
 ნოაბი 1 მფ. 22:9
 ნოაბა 1 მფ. 21:9
 ნოადა 1 წმტ. 3:22, 23; 4:42; 1 ეზრ. 8:33

ნობა 1 მფ. 21:1; 22:11, 19
 ნობოლია 3 ეზრ. 5:38
 ნოე 1 წმტ. 1:4
 ნოფრა 2 ეზრ. 10:19
 ნოზაბელ 2 ეზრ. 10:21
 ნოთონი 1 მფ. 30:28
 ნოკელი 4 მფ. 3:4
 ნომეე 1 წმტ. 7:20
 ნოობა 1 წმტ. 8:7; 2 წმტ. 12:13
 ნოორა 1 წმტ. 4:5, 6
 ნოორან 1 წმტ. 11:37
 ნოორე 1 წმტ. 11:30
 ნორა 1 წმტ. 4:6
 ნოტოფი 1 ეზრ. 2:22
 ნუნე 1 წმტ. 7:26

ო

ობა 3 ეზრ. 8:38
 ობა 1 წმტ. 7:34
 ობლია 1 წმტ. 7:3; 9:16; 24:27
 ობელ 1 წმტ. 2:37, 38; 5:13; 8:22; 11:46;
 26:7; 2 წმტ. 23:1
 ობელია 2 ეზრ. 12:25
 ობენ 1 ეზრ. 8:6
 ობუს 3 ეზრ. 9:44
 ოგ 3 მფ. 4:19; 2 ეზრ. 9:22
 ოგა 1 წმტ. 7:34
 ოღ 1 წმტ. 7:36
 ოდა 2 ეზრ. 8:7
 ოდან 4 მფ. 22:14
 ოდელ 2 წმტ. 28:9
 ოდოია 2 ეზრ. 10:10
 ოდოლამი 2 მფ. 23:13; 1 წმტ. 11:15; 2 წმტ.
 11:7
 ოდოლას 2 ეზრ. 11:30
 ოდოლონი 1 მფ. 22:1
 ოდომ 2 წმტ. 31:15
 ოდონი 1 წმტ. 6:74
 ოდრია 2 წმტ. 20:37
 ოდუი 1 წმტ. 5:24
 ოდუია 1 წმტ. 3:24; 9:7
 ოედ 1 წმტ. 8:12
 ოვლია 1 წმტ. 4:19
 ოვიგან 1 წმტ. 1:5
 ოვილა 1 წმტ. 8:36; 2 ეზრ. 7:39
 ოვიკამ 1 წმტ. 2:25
 ოვინია 1 ეზრ. 10:36
 ოვრა 1 წმტ. 7:12
 ოვის 1 წმტ. 1:42
 ოვისესოლ 1 წმტ. 1:17
 ოზამ 1 წმტ. 2:33

ოზან 1 წმტ. 7:24
 ოზი 1 წმტ. 6:5, 6, 51; 7:2, 3, 7
 ოზია 2 მფ. 6:4; 4 მფ. 15:30, 32, 34;
 21:18, 26; 24:5; 1 წმტ. 3:14; 6:23,
 29; 9:8; 11:44; 13:7, 9, 10, 11; 15:21;
 27:20, 25; 2 წმტ. სარჩ. 52, 53, 54; 26:8,
 11, 14, 18, 19, 21, 22, 23; 27:1; 1 ეზრ.
 7:4; 2 ეზრ. 3:25; 7:51; 11:5; 12:32
 ოზიან 1 წმტ. 24:26
 ოზიელ 1 წმტ. 4:42; 6:2, 18; 7:7; 15:10, 20;
 16:6; 23:12, 20; 24:24; 25:4; 26:24; 2 წმტ.
 20:14; 29:14; 31:13; 3 ეზრ. 1:9
 ოზიმი 1 წმტ. 8:8
 ოზორა 1 წმტ. 12:6
 ოზუზ 1 წმტ. 5:8
 ოთთი 1 წმტ. 12:11
 ოთოსაელი 1 წმტ. 11:45
 ოიმ 1 წმტ. 8:5
 ოკამ 3 მფ. 4:13; 1 წმტ. 2:25
 ოლ 1 წმტ. 3:20; 7:39
 ოლამ 1 წმტ. 7:16, 17; 8:39
 ოლდა 2 წმტ. სარჩ. 71; 34:22
 ომარ 1 წმტ. 1:36
 ომოსი 1 წმტ. 6:47
 ომუსი 1 წმტ. 6:19
 ონა 1 ეზრ. 2:33; 2 ეზრ. 6:2
 ონა 1 წმტ. 8:12
 ონან 1 წმტ. 1:40; 2 ეზრ. 10:26
 ონე 2 მფ. 23:29
 ონია 3 ეზრ. 8:34
 ონოს 2 ეზრ. 11:35
 ოოზია 1 წმტ. 11:5, 18
 ორ 1 წმტ. 2:19, 20, 50; 4:1, 4; 5:14; 2 წმტ.

ორა 1 წმტ. 11:35
 ორექ 1 წმტ. 7:39
 ორია 1 წმტ. 11:28
 ორიბუნ 3 ეზრ. 8:45
 ორნა 1 წმტ. 2:18; 3:21; 21:23
 ორნია 2 მფ. 6:6; 24:16, 16, 18, 20, 21, 22,
 23; 3 ეზრ. 5:22
 ორორეველი 2 მფ. 23:33
 ოსა 1 წმტ. 26:11
 ოსათი 2 მფ. 21:18
 ოსან 1 წმტ. 4:4
 ოსე 1 მფ. 6:18; 1 წმტ. 16:38; 17:16; 18:1,
 9; 27:20
 ოსეე 4 მფ. 17:3, 4; 2 ეზრ. 10:23
 ოსეე 4 მფ. 15:30
 ოსეტან 3 ეზრ. 8:49
 ოსია 1 წმტ. 26:25; 2 წმტ. 34:8; 35:1, 16, 19
 ოსითელი 2 მფ. 23:27
 ოსოია 1 წმტ. 11:46

ოსსა 1 წმტ. 9:16
 ოტა 2 ეზრ. 7:48
 ოფა 1 წმტ. 24:13
 ოფან 1 მფ. 4:4, 11
 ოფეთია 1 წმტ. 24:16
 ოფელა 2 ეზრ. 11:21
 ოფელეთი 3 მფ. 1:38
 ოფელეოს 2 ეზრ. 3:26
 ოფელტი 2 მფ. 8:18; 20:7; 3 მფ. 1:44
 ოფერ 1 წმტ. 1:33; 5:24
 ოფლა 2 წმტ. 27:3; 33:14
 ოფლალ 1 წმტ. 2:37
 ოფნი 1 მფ. 1:3; 2:34; 4:4, 11
 ოქონია 3 მფ. 22:40, 50, 52; 4 მფ. 1:2, 3, 17,
 18, 24, 25, 26, 28, 29; 9:16, 21, 23, 27,
 29; 10:13; 11:1, 2; 12:1, 18; 13:1; 2 წმტ.
 სარჩ. 41, 42; 20:35; 21:17; 22:1, 2, 6, 7,
 8, 9, 11; 26:1, 3, 9
 ოქსამ 1 წმტ. 4:6

ჰ

ჰასქორ 1 წმტ. 9: 12
 ჰატროსიძელი 1 წმტ. 1:12
 ჰერდას 3 ეზრ. 9:34

ჰილა 2 ეზრ. 10:24
 ჰოლიმარ 2 მფ. 21:19

რ

რაბია 1 წმტ. 24:21
 რასონ 4 მფ. 16:5, 6, 9
 რაბა 2 მფ. 23:29
 რაბათი 2 მფ. 12:27
 რაბასიოს 3 ეზრ. 9:34
 რაბია 1 წმტ. 23:17; 26:25
 რაბინი 2 მფ. 19:31
 რაბოთი 2 მფ. 16:16
 რაგაბანი 3 მფ. 4:13
 რაგავ 1 წმტ. 1:25
 რაგულ 1 წმტ. 1:35, 37; 2:14; 9:8
 რაზეთ 2 მფ. 21:20
 რაზონ 3 მფ. 11:23
 რათიმე 3 ეზრ. 2:30
 რაყაბანი 2 მფ. 17:27
 რამ 1 წმტ. 2:9, 25, 27
 რამა 3 მფ. 17:17, 18, 21, 22; 22:4; 2 წმტ.
 16:1, 5, 6; 2 ეზრ. 11:33
 რამათ 3 მფ. 22:3, 4, 6, 12, 15, 20; 1 წმტ.
 27:27
 რამელ 1 წმტ. 2:33
 რამოთი 1 წმტ. 6:73, 80; 2 წმტ. 22:6
 რამულთი 1 წმტ. 6:71
 რანო 1 წმტ. 4:20
 რასამ 1 ეზრ. 2:26
 რახია 1 წმტ. 7:39
 რახიმ 4 მფ. 11:4, 19

რასეფ 1 წმტ. 7:25
 რასონ 4 მფ. 15:37
 რასუბა 1 წმტ. 19:6
 რათა 1 წმტ. 20:7
 რათალია 1 წმტ. 4:42
 რათაეა 1 წმტ. 8:37
 რათელ 1 წმტ. 26:7
 რათოთი 4 მფ. 19:12
 რათაია 1 წმტ. 3:1
 რათას 2 მფ. 21:22
 რათე 1 წმტ. 7:2, 25; 8:2
 რათია 1 წმტ. 9:43
 რათსაკ 4 მფ. 18:17, 19, 26, 27, 28, 37; 19:4,
 8; 2 წმტ. 3:18
 რათსისა 4 მფ. 18:17
 რაქოთი 1 მფ. 80:29
 რაქანელი 2 მფ. 17:5, 14
 რაქელ 1 მფ. 10:2
 რაქიანი 2 მფ. 23:11
 რეა 2 ეზრ. 7:50
 რეგამა 1 წმტ. 1:9
 რეგემ 1 წმტ. 2:47
 რეი 3 მფ. 1:18
 რეემ 1 წმტ. 7:16
 რემ 1 წმტ. 2:44
 რემო 2 მფ. 4:5

- რემოთი 2 წმტ. 22:5
 რემონი 2 მფ. 4:2, 9; 1 წმტ. 6:77; 2 წმტ. 18:2, 3, 5, 11, 14, 19, 28; 1 ეზრ. 5:6; 2 ეზრ. 11:29
 რესვა 2 მფ. 3:7; 21:11
 რეუმ 2 ეზრ. 12:3
 რეფა 2 მფ. 21:8, 10, 11
 რეფე 1 წმტ. 4:12
 რეჟაბ 2 მფ. 4:2, 5, 6, 9; 3 მფ. 4:9; 4 მფ. 10:15, 23; 1 წმტ. 2:55; 4:8
 რია 1 წმტ. 4:2
 რისონ 1 წმტ. 1:38
 რიფა 1 წმტ. 11:31
 რიფატ 1 წმტ. 1:6
 როამ 2 მფ. 8:3
 რობა 2 მფ. 10:8; 2 ეზრ. 10:11
 რობათი 2 მფ. 12:29
 რობეთელ-ი 1 წმტ. 1:48
 რობოამ 2 მფ. 14:27; 3 მფ. 15:6; 1 წმტ. 3:10; 2 წმტ. სარჩ. 14, 16, 19; 9:31; 10:1, 3, 5, 6, 8, 13, 15, 18; 11:1, 3, 5, 13, 17, 18, 21, 22; 12:1, 2, 5, 10, 13, 14, 15, 16; 13:7
 რობუა 3 მფ. 10:6
 რობუამ 3 მფ. 11:25, 43; 12:1, 3, 6, 17, 18, 21, 22, 27; 14:21, 22, 27, 29, 30, 31; 15:1; 2 წმტ. 9:29
 როგელ 2 მფ. 17:17
 როდინელი 1 წმტ. 1:7
 როთი 2 მფ. 21:14
 რომეთებე 1 წმტ. 25:31
 რომეთი 1 წმტ. 25:4
 როკომ 1 წმტ. 2:43
 როობი 1 წმტ. 6:75
 როოთი 2 მფ. 17:27
 როომელ 4 მფ. 15:25, 27, 30, 32, 37; 16:1, 5
 რუბ 2 მფ. 8:12
 რუბე 1 წმტ. 5:3
 რუბენ 1 წმტ. 2:1; 5:1, 6, 18, 26; 6:63, 78; 11:42; 12:37; 26:32; 27:16; 4 მფ. 10:33
 რუდელი 2 მფ. 23:25
 რუმთ 4 მფ. 23:36

ბ

- საალ 1 ეზრ. 10:29
 საამა 1 წმტ. 2:13; 6:30; 8:13; 9:38
 საარ 1 წმტ. 23:18
 საბა 1 მფ. 13:18; 3 მფ. 10:4, 13; 1 წმტ. 1:9, 22; 2 წმტ. სარჩ. 11; 9:1, 3, 9, 12
 საბათა 1 წმტ. 1:9
 საბათაჟა 1 წმტ. 1:9
 საბათი 1 ეზრ. 10:15
 საბათოს 3 ეზრ. 9:28
 საბაიმ 2 ეზრ. 7:59
 საბანა 2 ეზრ. 8:4
 საბატეოს 3 ეზრ. 9:14, 48
 საბე 1 წმტ. 1:32
 საბეა 1 წმტ. 12:4; 3 ეზრ. 1:9; 5:29
 საბეან 3 ეზრ. 8:64
 საბეგონ 1 წმტ. 4:19
 საბეე 2 მფ. 20:1, 2, 6, 13, 14, 21, 22
 საბეი 2 ეზრ. 7:46
 საბეოს 3 ეზრ. 9:32
 საბია 2 მფ. 20:10; 3 მფ. 10:1; 4 მფ. 12:1; 2 წმტ. 24:1; 3 ეზრ. 5:34
 საბიგა 1 მფ. 9:1
 საბოს 3 ეზრ. 9:26
 საბულ 1 წმტ. 4:26
 საგათ 1 წმტ. 2:47, 48
 საღადე 3 მფ. 4:18
 საღამისი 1 მფ. 24:3
 საღაროთ 4 მფ. 11:8
 საღუე 2 მფ. 8:17; 15:24, 25, 26, 29, 35; 16:15; 18:19, 22, 27; 16:11; 20:25; 3 მფ. 1:8, 26, 32, 34, 38, 39, 44, 45; 4:2, 4; 15:33, 34, 38; 6:52; 9:11; 15:11; 12:28; 16:39; 18:16; 24:3, 6, 31; 27:1, 17; 31:10; 2 ეზრ. 3:4, 29; 10:21; 11:11; 3 ეზრ. 8:2
 საღუეა 2 ეზრ. 13:13
 საეა 1 წმტ. 2:3
 სათანას 2 წმტ. 17:8
 სათიოდ 1 წმტ. 27:8
 სათრაბუზან 1 ეზრ. 5:3, 6; 6:6, 13; 3 ეზრ. 6:7, 27; 7:1
 საი 1 ეზრ. 4:23
 საიას 1 წმტ. 15:6, 11
 საირ-ი 1 მფ. 9:4
 საიარე 4 მფ. 25:23
 სალა 1 წმტ. 1:18; 2:30
 სალაბონელი 2 მფ. 23:32
 სალად 1 წმტ. 2:30
 სალათეილენი 3 ეზრ. 6:2
 სალათეილენი 3 ეზრ. 5:48
 სალათი 1 წმტ. 4:2
 სალათიელ 1 წმტ. 3:17
 სალათიელი 1 წმტ. 3:19; 1 ეზრ. 3:2, 8; 2 ეზრ. 12:1; 3 ეზრ. 5:56
 სალათიელენი 3 ეზრ. 5:5
 სალათილენი 1 ეზრ. 5:2
 სალაკიმ 1 წმტ. 24:12
 სალამა 1 წმტ. 2:44
 სალამე 3 ეზრ. 5:29
 სალაფინელი 1 წმტ. 4:22

- ხალეში 3 ეზრ. 8:1
 ხალემოთ 2 წმტ. 11:20
 ხალვიტას 3 ეზრ. 9:23
 ხალით 2 მფ. 21:19; 1 წმტ. 8:20
 ხალითოს 3 ეზრ. 9:22
 ხალი 2 წმტ. 20:31
 ხალია 3 ეზრ. 5:33
 ხალიმ 1 წმტ. 4:25
 ხალიმი-ი 1 მფ. 9:4
 ხალიომ 1 წმტ. 9:17
 ხალიისა 1 წმტ. 7:37
 ხალიმან 1 წმტ. 2:11
 ხალიმანსარ 4 მფ. 17:3; 3 ეზრ. 5:59; 6:18, 20
 ხალია 2 ეზრ. 12:34
 ხალიონ 1 წმტ. 2:51
 ხალიოს 3 ეზრ. 9:25
 ხალიბ 1 წმტ. 1:20
 ხალიმ 1 წმტ. 2:53; 9:17
 ხალიომითი 1 წმტ. 3:19
 ხალიომილ 1 წმტ. 23:9
 ხალიომოთ 1 წმტ. 26:26
 ხალიომომ 1 წმტ. 24:22
 ხალიონ 1 წმტ. 9:7
 ხალსალა 3 მფ. 22:42
 ხალუმ 1 წმტ. 2:40, 41; 3:15; 2 ეზრ. 3:12
 ხალუფად 1 წმტ. 7:15
 ხაშა 2 მფ. 13:32; 21:21; 1 წმტ. 7:37
 ხაშაა 1 მფ. 16:10; 17:13; 2 მფ. 23:11; 1 წმტ. 1:47, 48; 2:28; 3:5; 4:28; 6:39; 11:44; 20:7
 ხაშათ 2 მფ. 5:14
 ხაშაბაქია 1 წმტ. 26:7
 ხაშადა 1 წმტ. 2:28
 ხაშაელ 3 ეზრ. 2:16, 25, 30
 ხაშათ-ი 1 წმტ. 2:5
 ხაშათით 1 წმტ. 2:53
 ხაშათიმელ-ი 1 წმტ. 2:55
 ხაშაფ 1 ეზრ. 4:9
 ხაშაია 1 წმტ. 9:14; 2 წმტ. 17:8; 29:14; 1 ეზრ. 4:17
 ხაშათ 1 წმტ. 8:21
 ხაშარათ 1 წმტ. 8:21
 ხაშარელ-ი 1 წმტ. 1:16
 ხაშარია 3 მფ. 16:28, 29, 32; 18:2; 20:1, 17, 34, 43; 21:10, 17, 18, 34, 43; 22:10, 37, 38, 52; 4 მფ. 1:2, 3, 17; 2:25; 3:1, 6; 5:3; 6:19, 20, 24, 25; 7:1, 18; 10:1, 12, 17, 35, 36; 13:1, 6, 9, 10, 13, 32; 14:14, 16, 23; 15:8, 13, 14, 17, 23, 25, 27; 17:1, 5, 6, 24, 26, 28, 29, 32; 18:9, 10, 11, 13; 23:18, 19; 1 წმტ. 4:37; 8:26; 11:45; 12:5; 2 წმტ. 11:19; 18:2, 9; 22:9; 24:26; 25:13, 24; 28:8, 9, 15; 36:5; 1 ეზრ. 4:10, 17; 7:3; 10:32; 2 ეზრ. 11:4; 3 ეზრ. 2:25
 ხაშარიოთ 2 წმტ. 24:26
 ხაშარიტელი 3 მფ. 20:1; 3 ეზრ. 2:16
 ხაშასა 1 წმტ. 5:8
 ხაშატონ 3 ეზრ. 9:34
 ხაშაქია 2 წმტ. 31:13
 ხაშბრამ 1 წმტ. 7:1
 ხაშე 3 მფ. 12:22
 ხაშეა 1 წმტ. 3:22; 4:37; 12:3; 26:6, 7; 2 წმტ. სარჩ. 18; 11:2, 5; 12:7, 15; 17:8; 35:9; 1 ეზრ. 8:13; 2 ეზრ. 3:29; 8:4; 11:15; 3 ეზრ. 1:9; 8:45
 ხაშეას 3 ეზრ. 8:42
 ხაშეე 2 მფ. 23:25
 ხაშეია 2 ეზრ. 12:35
 ხაშელა 1 ეზრ. 10:21
 ხაშელიე 3 ეზრ. 2:17
 ხაშერ 1 წმტ. 24:24
 ხაშერას 1 ეზრ. 10:31
 ხაშია 2 ეზრ. 12:33
 ხაშიას 2 მფ. 13:3; 1 წმტ. 27:19
 ხაშმა 1 წმტ. 14:4
 ხაშმეს 3 ეზრ. 9:21
 ხაშნასარ 1 ეზრ. 1:8, 11; 5:16; 3 ეზრ. 2:15; 3:12
 ხაშნასაროს 1 ეზრ. 5:14
 ხაშოელ 1 მფ. 2:21; 7:8, 9, 10, 15, 16, 17; 8:1, 6; 10:14, 16; 15:14; 1 წმტ. 6:28; 28:28; 29:29; 2 წმტ. 35:18
 ხაშოველ 1 მფ. 1:20; 2:11, 18, 26; 3:1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15; 3:16, 18, 19, 20, 21; 7:3, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 15, 16; 8:4, 6, 10, 19, 21, 22; 9:14, 15, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 27; 10:1, 9, 14, 15, 17, 20, 22, 23, 24, 25; 11:7, 12, 14, 15; 12:1, 4, 5, 6, 18, 19, 20; 13:8, 10, 11, 13, 15; 15:1, 4, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 20; 15:22, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34; 16:1, 2, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13; 19:18, 20, 22, 24; 25:1, 28:3, 11, 14, 15, 16, 20
 ხაშოთ 2 წმტ. 11:27
 ხაშორიელი 2 ეზრ. 4:2
 ხაშუა 2 ეზრ. 12:18
 ხაშუელ 1 წმტ. 6:33; 7:2; 9:22; 10:13; 11:3
 ხაშუთ 1 ეზრ. 10:23
 ხაშუი 2 ეზრ. 11:17
 ხაშუს 3 ეზრ. 9:43
 ხაშფსონ 1 მფ. 12:11
 ხანა 2 ეზრ. 11:21
 ხანაბალატ 2 ეზრ. 4:7; 6:1, 2, 5, 13, 14; 13:28
 ხანაბანატ 2 ეზრ. 2:19
 ხანაბატალ 2 ეზრ. 4:1
 ხანირ-ი 1 წმტ. 5:23
 ხაობიტელი 2 მფ. 23:36
 ხაპათ 1 ეზრ. 10:33
 ხაპატაგ 2 ეზრ. 11:16

- სარა 1 წმტ. 6:22; 2 ეზრ. 11:29
 სარაა 1 წმტ. 7:24
 სარაბა 2 ეზრ. 8:7
 სარაბეთელი-ი 1 წმტ. 11:32
 სარაბია 1 ეზრ. 8:24; 2 ეზრ. 9:4; 12:24
 სარათველი-ი 1 წმტ. 2:53
 სარაი 1 წმტ. 27:29; 1 ეზრ. 10:38
 სარაია 1 წმტ. 4:13, 35; 8:26; 9:44; 2 ეზრ. 12:1, 12
 სარაიმ 1 წმტ. 8:8
 სარაი 1 წმტ. 6:22
 სარარ 2 მფ. 23:33
 სარასარ 4 მფ. 19:37
 სარბა 2 ეზრ. 12:8
 სარეა 4 მფ. 25:23; 1 წმტ. 6:14; 2 ეზრ. 2:2; 10:2
 სარებათელი-ი 2 მფ. 23:29
 სარეფთა 3 მფ. 17:9, 10
 სარეფი 2 ეზრ. 3:30
 სარევის 2 მფ. 23:37
 სართ-ი 1 მფ. 22:5
 სართაბუზან 3 ეზრ. 6:3
 სარია 1 წმტ. 7:30; 8:38; 2 ეზრ. 7:48; 11:11
 სარიელ 3 ეზრ. 5:8
 სარირა 3 მფ. 11:26; 14:17
 სარიფო 2 ეზრ. 7:56
 სარან-ი 3 მფ. 11:43
 სარუ 1 წმტ. 27:24
 სარუა 3 მფ. 11:26; 1 წმტ. 18:15; 26:28
 სარუენელი-ი 3 მფ. 11:33
 სარუელი-ი 1 ეზრ. 7:1
 სარუთი 3 ეზრ. 5:34
 სარული 1 წმტ. 2:16; 11:6, 39; 18:12
 სასართან-ი 3 მფ. 4:12
 სასკი 2 წმტ. სარჩ. 18
 საულ 1 მფ. 9:2, 5, 7, 8, 10, 15, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 27; 10:11, 12, 15, 16, 21, 23, 26, 27; 11:4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15; 13:1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 22; 14:1, 2, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52; 15:1, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 31, 34; 16:1, 2, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22; 17:1, 8, 11, 13, 14, 19, 31, 32, 33, 34, 37, 39, 55, 57, 58; 18:2, 5, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30; 19:1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24; 20:25, 26, 27, 30, 33; 21:7, 10, 11; 22:6, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 22; 23:7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 24, 25, 26, 27, 28; 24:2, 3, 4, 5, 8, 9, 17, 23; 25:44; 26:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 17, 20, 21, 24; 27:1, 4; 28:3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21; 29:3, 5; 31:2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12; 2 მფ. 1:1, 2, 4, 5, 6, 7, 12, 17, 21, 22, 23, 24; 2:4, 5, 7, 8, 10, 12; 3:1, 6, 7, 10, 13; 4:2, 4, 8, 9, 10; 5:2, 16; 6:16, 20, 23; 9:1, 2, 3, 6, 7, 9, 12; 16:5, 8; 19:17, 24; 21:1, 2, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14; 22:1; 1 წმტ. 1:48, 49; 4:24; 5:10; 6:24; 8:33; 9:39; 10: 2, 3; 11:2, 41; 12:1, 2, 19, 23, 29; 13:3; 15:29; 23:18; 26:28
 საულმოთ 1 წმტ. 23:18
 საურ 1 წმტ. 4:5
 საფ 2 მფ. 21:18
 საფან 4 მფ. 2:5
 საფან 2 მფ. 20:24; 4 მფ. 22:3, 8, 10, 12, 14; 25:22; 1 წმტ. 5:12; 6:36; წმტ. 34:8, 15, 16, 18, 20
 საფარათ 2 ეზრ. 7:57
 საფატ 3 მფ. 19:16, 19; 4 მფ. 3:11; 6:31; 1 წმტ. 3:22; 1 ეზრ. 2:4; 2 ეზრ. 7:8; 3 ეზრ. 5:9, 34
 საფატა 1 ეზრ. 2:57
 საფატია 2 მფ. 3:4; 1 წმტ. 3:3; 9:8; 12:5; 27:16; 2 წმტ. 21:2; 1 ეზრ. 8:8; 2 ეზრ. 7:59; 11:4; 3 ეზრ. 8:36
 საფი 1 წმტ. 7:12
 საფინი 1 წმტ. 27:27
 საფიოპ 3 ეზრ. 5:33
 საფუფან 3 ეზრ. 5:33
 საქანი 2 ეზრ. 9:4
 საქურ 1 წმტ. 4:26
 საპალომ 1 წმტ. 9:19
 სეამერ 1 წმტ. 8:2
 სებანია 2 ეზრ. 10:12
 სებეგონ 1 წმტ. 1:38, 40
 სებეკათან 1 წმტ. 25:4
 სებენია 2 ეზრ. 12:3, 14
 სები 1 წმტ. 8:9
 სებია 1 წმტ. 8:10; 2 ეზრ. 10:11
 სებიელ 1 წმტ. 26:24
 სებომ 2 ეზრ. 11:34
 სეგობა 3 მფ. 16:34
 სედაკ 1 ეზრ. 7:2
 სედეკ 4 მფ. 25:2; 2 წმტ. სარჩ. 31
 სედეკა 2 ეზრ. 10:1
 სედეკია 3 მფ. 22:11, 24; 4 მფ. 24:17, 18, 20; 25:7; 1 წმტ. 3:15, 16; 18:10, 23; 36:10, 11, 17; 2 წმტ. სარჩ. 77; 3 ეზრ. 1:46
 სედეკიან-ი 3 ეზრ. 5:48
 სეერა 1 წმტ. 7:24
 სეთ 1 წმტ. 1:1

- სეთი 2 წმტ. 25:14
 სეირი 2 მფ. 3:26; 4 მფ. 8:21; 1 წმტ. 1:38; 4:42; 2 წმტ. 20:10, 22, 23; 25:11
 სეკლა 1 მფ. 27:6; 30:1, 3, 14, 16, 26; 2 მფ. 1:1; 4:10
 სეკელაჲ 1 წმტ. 12:1, 20
 სელათი 3 მფ. 1:9
 სელათი 1 წმტ. 12:20
 სელაი 2 ეზრ. 12:20
 სელამ 1 წმტ. 7:35; 1 ეზრ. 2:46
 სელეია 2 ეზრ. 11:8
 სელუჲ 2 მფ. 23:37; 1 წმტ. 11:39
 სელუმ 4 მფ. 15:10, 13, 15; 2 წმტ. 34:22; 2 ეზრ. 3:29; 7:48
 სელუმია 1 წმტ. 26:9
 სელუმის 1 ეზრ. 10:38; 3 ეზრ. 9:34
 სელუს 1 წმტ. 7:35
 სელუფორ 2 ეზრ. 3:29
 სელია 2 წმტ. 34:8
 სელიმ 4 მფ. 15:14
 სელიმის 1 ეზრ. 10:39
 სელიმით 1 ეზრ. 8:10
 სელიმონ 2 მფ. 23:28
 სელა 2 მფ. 3:15
 სელუს 2 წმტ. 34:22
 სელმონი 3 მფ. 14:2
 სელომი 1 მფ. 1:3, 9, 21, 24; 2:11, 14; 4:3, 12; 14:3; 3 მფ. 2:27; 14:4; 4 მფ. 22:14; 1 წმტ. 2:3; 4:12; 9:31; 1 ეზრ. 10:24
 სელონი 1 წმტ. 4:21; 9:5
 სელონელი 2 წმტ. 9:29; 10:15
 სელონიტელი 3 მფ. 11:29; 15:29
 სელუ 2 ეზრ. 12:6
 სელუმ 1 წმტ. 6:12, 13; 7:13; 1 ეზრ. 10:39
 სელუა 1 წმტ. 11:42
 სემ 23:33; 1 წმტ. 1:4; 1 ეზრ. 8:16
 სემა 1 წმტ. 2:43, 44; 8:32
 სემაი 1 წმტ. 4:17
 სემაია 1 წმტ. 24:6; 2 ეზრ. 12:18
 სემარიმით 1 წმტ. 16:5
 სემე 1 წმტ. 23:9
 სემეა 1 წმტ. 3:19; 15:8
 სემეეი 1 წმტ. 4:26
 სემეემ 1 წმტ. 4:27
 სემეით 2 მფ. 16:5, 7, 13; 19:16, 18, 21, 23; 3 მფ. 1:8; 2:8, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 46; 1 წმტ. 5:4, 5; 6:29; 23:10; 25:3, 17; 27:27; 2 წმტ. 29:14; 31:12, 13, 15; 2 ეზრ. 10:8
 სემეია 1 წმტ. 15:11; 2 ეზრ. 12:6
 სემის 3 ეზრ. 9:33
 სემერ 1 წმტ. 6:46; 2 წმტ. 18:25
 სემერე 3 მფ. 16:24
 სემი 1 წმტ. 1:17; 6:17, 42; 23:7; 1 ეზრ. 10:37
 სემია 1 წმტ. 26:4, 14; 2 ეზრ. 6:10
 სემიერ 3 მფ. 22:26
 სემიონ 1 წმტ. 4:20, 6:65
 სემირა 1 წმტ. 7:19
 სემირამით 1 წმტ. 15:20; 2 წმტ. 17:8
 სემირანით 1 წმტ. 15:18
 სემის 1 ეზრ. 10:33; 3 ეზრ. 9:23
 სენა 3 ეზრ. 5:23
 სენაქერემ 4 მფ. 19:36; 2 წმტ. სარჩ. 63; 32:22
 სენაქერიმ 4 მფ. 19:16
 სენაქირიმ 4 მფ. 19:20; 2 წმტ. 32:1, 2, 9, 10
 სენაპარ 1 მფ. 14:4
 სენესარ 1 წმტ. 3:18
 სენაქენა 2 ეზრ. 6:18
 სენექერიმ 4 მფ. 18:13
 სენნა 1 ეზრ. 2:35
 სეონ 3 მფ. 4:19; 2 ეზრ. 9:22
 სეორიმ 1 წმტ. 4:31; 24:8
 სერასულა 1 წმტ. 4:28
 სერგუმ 1 წმტ. 2:21, 22
 სერუჲ 1 წმტ. 1:26
 სერფარუმ-ი 4 მფ. 17:24
 სესთელს 3 ეზრ. 9:31
 სესთემონ 1 წმტ. 4:17
 სესომისი 1 წმტ. 4:31
 სეუე 3 ეზრ. 8:2
 სეფეი 1 წმტ. 4:37
 სეფელა 2 წმტ. 26:10
 სეფერუმ-ი 4 მფ. 19:13
 სეფთომორ-ი 1 მფ. 30:28
 სეფი 1 წმტ. 20:4
 სეფიმ 1 წმტ. 7:15
 სეფთო-ი 1 მფ. 30:28
 სეფრაიმ 2 ეზრ. 8:7
 სეფრუიმ 4 მფ. 17:31
 სეჲქენია 1 წმტ. 3:21, 22; 1 ეზრ. 8:5
 სეჲქონია 2 წმტ. 31:15
 სთოლა 1 წმტ. 4:29
 სიაა 1 ეზრ. 2:44; 7:48
 სიბა 2 მფ. 9:2, 3, 4, 9, 10, 12; 16:1, 2, 3, 4; 19:17; 19:29
 სიბერ 1 წმტ. 2:48
 სილონ 1 წმტ. 1:13
 სილონელი 3 მფ. 5:6; 11:5, 33; 16:31; 4 მფ. 23:13; 1 წმტ. 22:4; 1 ეზრ. 3:7; 3 ეზრ. 5:55
 სილონია 2 მფ. 24:6; 3 მფ. 17:9
 სიკელაჲ-ი 4:30
 სიკელუჲს 2 ეზრ. 11:27
 სიკია 3 ეზრ. 5:30
 სიკიმ-ი 3 მფ. 12:1, 25
 სილა 2 ეზრ. 7:47
 სილომ 1 ეზრ. 7:2
 სილონ 2 ეზრ. 11:7

- სილონიტელ-ი 3 მფ. 12:15
 სიმეონ 1 ეზრ. 10:31
 სიმონის 3 ეზრ. 9:32
 სინა 2 ეზრ. 9:13
 სიონ-ი 2 მფ. 5:7; 3 მფ. 3:15; 8:1; 4 მფ. 19:21, 30; 1 წმტ. 11: 5; 2 წმტ. 5:2; 3 ეზრ. 8:82
 სიოქა 2 წმტ. 28:18
 სირთან-ი 3 მფ. 7:46
 სირია 2 მფ. 8:13
 სისა 3 მფ. 4:3
 სისარა 1 მფ. 12:9; 1 ეზრ. 2:53; 2 ეზრ. 7:55; 3 ეზრ. 5:32
 სისინე 3 ეზრ. 6:3
 სისინი 3 ეზრ. 6:7, 27; 7:1
 სიფა 1 მფ. 1:1; 9:5
 სიფარუმი-ი 4 მფ. 17:31
 სობა 2 მფ. 10:6; 1 ეზრ. 2:42
 სობაბ 1 წმტ. 2:18; 3:5; 14:4
 სობაკ 2 მფ. 10:18; 2 წმტ. 8:3
 სობალ 1 წმტ. 1:38; 2:50, 52
 სობება 1 წმტ. 4:8
 სობედ 1 წმტ. 3:20
 სობეე 1 წმტ. 5:13
 სობია 1 წმტ. 15:24
 სობომ 3 ეზრ. 5:30
 სობოქე 1 წმტ. 20:4
 სობოქა 2 მფ. 21:18; 1 წმტ. 19:16
 სობოქე 1 წმტ. 11:29
 სოგალიმ 1 მფ. 13:17
 სოგა 4 მფ. 17:4
 სოგიე 1 წმტ. 1:32
 სოესელი-ი 2 მფ. 23:9
 სოთოლა 1 წმტ. 7:20
 სოთოლე 1 წმტ. 7:21
 სოკაქოთ-ი 3 მფ. 7:46
 სოკეთლედოს 3 ეზრ. 9:22
 სოკქოთ 4 მფ. 17:30
 სოლა 1 წმტ. 7:32
 სოლომონ 2 მფ. 12:24; 14:25, 27; 3 მფ. 1:10, 11, 12, 13, 17, 19, 21, 26, 30, 33, 34, 37, 38, 39, 43, 46, 47, 50, 51, 52, 53; 2:1, 12, 13, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 35, 41, 45, 46; 3:1, 3, 5, 6, 11, 15, 16, 35; 4:1, 7, 11, 15, 20, 21, 25, 26, 29, 30, 32, 34; 5:1, 2, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18; 6:1, 2, 11, 14, 21; 7:1, 8, 13, 14, 40, 45, 47, 48, 51; 8:1, 2, 5, 12, 15, 22, 54, 63, 64, 65; 9:1, 2, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28; 10:1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28; 11:1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 23, 26, 27, 28, 31, 34, 40, 41, 42, 43; 12:2, 6, 21; 14:26; 4 მფ. 21:7; 23:13; 24:13; 28:16; 25:11; 1 წმტ. 3:5, 10; 6:10, 32; 14:4; 18:8; 22:5, 6, 7, 17; 23:1; 26:28; 28:5, 6, 9, 11, 19, 20; 29:19, 22, 23, 25, 28; 2 წმტ. სარჩ. 1, 3, 4, 8, 9, 12, 13; 1:1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 16; 2:1, 2, 11, 17; 3:1, 3; 4:11, 16, 18, 19; 5:1, 2, 6; 6:1, 12, 13; 7:1, 4, 7, 8, 10, 11, 12; 8:1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18; 9:1, 2, 3, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 25, 29, 30, 31; 10:2, 4, 6, 14; 11:3, 17; 12:9; 13:6, 7; 30:26; 33:7; 35:3, 4; 1 ეზრ. 2:55, 58; 5:11; 7:57, 60; 12:44; 13:26; 3 ეზრ. 1:3, 5, 33, 35
 სომანი 1 მფ. 28:4
 სომანიტელი-ი 3 მფ. 1:3, 16; 2:17, 21, 22; 4 მფ. 4:12, 25, 36
 სომე 1 წმტ. 1:37
 სომეია 3 ეზრ. 9:34
 სომერ 1 წმტ. 7:32, 34
 სომნა 4 მფ. 4:8; 18:18, 26, 37; 19:2
 სომონორ-ი 1 ეზრ. 4:10
 სომორო 3 მფ. 16:24
 სომორონ-ი 3 მფ. 16:24; 2 წმტ. 13:4
 სორემ-ი 2 მფ. 13:34
 სოროს 1 წმტ. 7:16
 სოსაკ 2 მფ. 20:25
 სოსან 1 წმტ. 2:31, 34, 35
 სოსეკ 1 წმტ. 8:25
 სოსომე 1 წმტ. 2:40
 სოტეა 1 ეზრ. 2:56
 სოტობა 2 მფ. 10:6
 სოფა 1 წმტ. 7:36
 სოფან 1 წმტ. 8:5
 სოფარ 1 წმტ. 1:36, 40
 სოფატ 1 წმტ. 27:29
 სოფაქ 1 წმტ. 19:18
 სოფექ 2 ეზრ. 10:24
 სოფერი-ი 3 მფ. 9:28; 10:11; 2 წმტ. 8:18
 სოფილად-ი 2 ეზრ. 3:27
 სოფირ-ი 3 მფ. 22:49
 სოფონია 4 მფ. 25:18
 სოფორ 1 წმტ. 7:35
 სოქემ 2 წმტ. 10:1
 სოქლა 1 წმტ. 4:18
 სოქოთ-ი 1 მფ. 17:1; 19:22; 3 მფ. 21:16; 2 წმტ. 4:17; 11:7
 სპარს-ი 2 წმტ. 36:22, 23; 1 ეზრ. 1:1, 8; 3:7; 4:3, 5, 6; 6:14; 7:1; 9:9; 3 ეზრ. 2:1, 2, 11, 16, 31; 3:1; 5:55, 71; 7:4; 8:1, 81
 სპარსეთ-ი 3 ეზრ. 3:9, 14
 სემეონ 1 წმტ. 2:1; 4:24, 42; 2 წმტ. 15:9; 34:6
 სემიონ 1 წმტ. 12:25
 სემოენ 1 წმტ. 27:16

სუქემ 1 წმტ. 7:19
 სუქემ-ი 1 წმტ. 6:67; 7:28
 სულ 1 წმტ. 7:36
 სუბა 1 მფ. 14:47; 2 მფ. 6:7; 10:8, 16; 3 მფ. 14:26; 1 წმტ. 18:3, 5, 9; 3 ეზრ. 5:34
 სუბაელ 1 წმტ. 24:20; 25:4, 20
 სუბალ 1 წმტ. 1:40
 სუბე 1 წმტ. 4:2
 სუბელ 1 წმტ. 23:16
 სუბელი 2 მფ. 8:3, 5, 12; 3 მფ. 11:23
 სულ 1 მფ. 15:7
 სულა 1 ეზრ. 2:40
 სულუა 3 ეზრ. 5:26
 სუე 1 წმტ. 7:36

სულ 1 წმტ. 2:49
 სური 4 მფ. 15:29; 1 წმტ. 25:3
 სურსუტი 1 მფ. 1:16
 სუსა 1 წმტ. 18:16
 სუსაკ 2 წმტ. 12:5
 სუსაკიმ 3 მფ. 14:25; 2 წმტ. 12:2, 5, 9, 10
 სუსაკიმო 3 მფ. 11:40
 სუსანი 1 ეზრ. 4:9
 სუტი 2 ეზრ. 7:57
 სუფი 1 წმტ. 6:26, 34
 სუფირ 1 წმტ. 1:23
 სუქშითელნი 1 წმტ. 2:55
 სუარსათაქაიეს-ი 1 ეზრ. 4:9

ბ

ბაბათ 3 მფ. 4:11
 ბაბათ-ი 4 მფ. 21:19
 ბაბალა 3 ეზრ. 5:30
 ბაბაოთ 2 ეზრ. 7:47
 ბაბოტ 1 ეზრ. 2:43
 ბაბელი 1 ეზრ. 4:7
 ბაბელია 1 წმტ. 26:11
 ბათი 1 წმტ. 6:24
 ბაქურიან-ი 3 ეზრ. 8:42
 ბარმიკიან-ი 1 წმტ. 4:19
 ბარფალიე 1 ეზრ. 4:9
 ბელმონ 1 ეზრ. 2:42
 ბემეონ 2 ეზრ. 7:46
 ბიტანელი 2 მფ. 5:18, 22; 23:13
 ბობადონია 2 წმტ. 17:8

ბობი 2 ეზრ. 2:19; 6:14, 17
 ბობია 1 ეზრ. 2:60; 2 ეზრ. 2:10; 4:7; 6:1, 13; 13:4, 7, 8
 ბობის 2 ეზრ. 4:3
 ბოლბინეს 3 ეზრ. 9:25
 ბოლმან 3 ეზრ. 5:29
 ბოფატელი 1 წმტ. 27:13
 ბოვოლოდუტელი 2 წმტ. 12:3
 ბრეე 2 მფ. 24:7
 ბრეელი 3 მფ. 7:14; 2 წმტ. 2:14; 1 ეზრ. 3:7; 3 ეზრ. 2:16; 5:55
 ბროსი 2 მფ. 5:11; 3 მფ. 5:1; 7:13; 9:11, 12; 1 წმტ. 14:1, 2 წმტ. 2:3, 11
 ბროსელი 1 წმტ. 22:4
 ბუაბენა 3 ეზრ. 5:37

უ

უბარ 1 წმტ. 4:1
 უბა 1 წმტ. 27:30
 უდალ 2 ეზრ. 7:44
 უდმაკედოვადაუს-ი 3 ეზრ. 1:29
 უთაა 1 ეზრ. 8:14
 უთთი 1 წმტ. 12:11
 უთიას 3 ეზრ. 8:42
 ულა 2 წმტ. 3:7
 ულამ 1 წმტ. 7:16, 17; 8:39
 უონომ 1 წმტ. 2:26
 ურეფელი 1 წმტ. 11:40
 ური 1 წმტ. 2:20; 5:14; 6:42; 7:7; 11:32; 2 წმტ. 1:5
 ურია 2 მფ. 11:3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 24, 26; 12:9, 10, 15;

4 მფ. 16:10, 11, 15, 16; 1 წმტ. 11:41; 26:31; 1 ეზრ. 4:23; 5:14; 2 ეზრ. 2:16; 3:21; 5:8; 6:6, 17; 3 ეზრ. 4:50; 5:7; 8:11, 63
 ურიასტანი 1 ეზრ. 5:8; 10:7; 2 ეზრ. 2:5, 7; 4:10; 6:7; 7:6; 3 ეზრ. 2:16; 5:8; 8:12; 9:3
 ურიდიონ 2 ეზრ. 3:15
 ურიელ 1 წმტ. 6:24; 15:5, 11
 ურნია 1 წმტ. 21:15, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 28; 2 წმტ. 3:1
 უსთელი 1 წმტ. 20:4
 უტო 3 ეზრ. 5:30
 უპრი 1 ეზრ. 10:24
 უსაქ 1 წმტ. 27:11

ფ

- ფადა 2 ეზრ. 11:7
 ფათ 1 ეზრ. 8:4; 2 ეზრ. 10:14,
 ფათია 2 ეზრ. 11:24
 ფათ-შობა 2 ეზრ. 3:11; 3 ეზრ. 8:34
 ფადალ 1 წმტ. 27:20
 ფადას-შობა 1 ეზრ. 10:30
 ფადა 1 წმტ. 3:18; 2 ეზრ. 3:26; 8:4; 13:13
 ფადონ 1 ეზრ. 2:44
 ფათაშობა 2 ეზრ. 7:11
 ფათეოს 3 ეზრ. 9:23
 ფათრეფი 1 წმტ. 4:12
 ფაქდური 1 ეზრ. 2:55
 ფაქე 4 მფ. 15:30; 16:1; 2 წმტ. 28:6
 ფაქეა 4 მფ. 15:22, 23, 25, 26, 27, 29, 31
 ფაქე 4 მფ. 15:32, 37; 16:5
 ფალა 2 ეზრ. 11:12
 ფალაგია 1 წმტ. 3:24
 ფალაია 2 ეზრ. 8:7
 ფალატია 1 წმტ. 3:21
 ფალაქ 2 ეზრ. 3:25
 ფალეა 3 ეზრ. 5:30
 ფალუგ 1 წმტ. 1:25; 2:47
 ფალეთ 1 წმტ. 2:33
 ფალეშელი 2 მფ. 23:26
 ფალეტ 1 წმტ. 12:3
 ფალეტია 1 წმტ. 4:42
 ფალექ 2 ეზრ. 3:5
 ფალთოზ 3 ეზრ. 9:44
 ფალლუსი 1 წმტ. 27:10
 ფანე 3 ეზრ. 5:31
 ფანელ 1 წმტ. 4:4
 ფანუელ 1 წმტ. 8:25
 ფანუელი 3 მფ. 12:25
 ფალონი 1 წმტ. 11:27
 ფალტა 2 ეზრ. 10:22
 ფალტია 1 მფ. 25:44; 2 მფ. 3:15, 16; 1 წმტ. 18:17
 ფალუს 1 წმტ. 5:3
 ფალუქ 1 წმტ. 5:26
 ფართონელი 2 მფ. 23:30; 1 წმტ. 11:31; 27:14
 ფარაკ 3 ეზრ. 5:31
 ფარანი 3 მფ. 11:8
 ფარასუქ 3 მფ. 4:19
 ფარაქიში 3 მფ. 4:10
 ფარედ 3 ეზრ. 5:33
 ფარეზ 1 წმტ. 2:4, 5; 4:1; 2 ეზრ. 11:4, 6; 3 ეზრ. 5:5; 8:32
 ფარეს 1 წმტ. 7:16; 9:4; 27:3
 ფარია 2 მფ. 23:35
 ფარსაქე 1 ეზრ. 5:6
 ფარუემი 2 წმტ. 3:6
 ფარურიში 4 მფ. 23:11
 ფარუს 3 ეზრ. 8:33
 ფარფათა 4 მფ. 5:12
 ფასე 1 ეზრ. 2:49
 ფასეურ 2 ეზრ. 7:41
 ფასნი 2 ეზრ. 7:48
 ფასოლოშინი 1 წმტ. 11:13
 ფასურ 1 ეზრ. 2:38; 10:22; 2 ეზრ. 10:3; 3 ეზრ. 5:25; 9:22
 ფასუე 1 წმტ. 7:38
 ფატ-ი 3 მფ. 4:10
 ფაქარატია 2 ეზრ. 7:59
 ფაქერ 3 ეზრ. 5:34
 ფაქერეთ 1 ეზრ. 2:57
 ფელა 2 ეზრ. 12:17
 ფელეთი 1 წმტ. 18:17
 ფელა 2 ეზრ. 10:10
 ფელმონ 4 მფ. 6:8
 ფენიე 3 ეზრ. 8:2
 ფენა 1 მფ. 1:2, 4, 5
 ფერ 1 წმტ. 4:17
 ფერედა 2 ეზრ. 7:57
 ფერეზ 1 მფ. 6:18
 ფერეზელი 2 მფ. 15:18; 3 მფ. 9:20; 2 წმტ. 8:7; 1 ეზრ. 9:1; 2 ეზრ. 9:8; 3 ეზრ. 8:70
 ფერომე 1 წმტ. 11:36
 ფეროს 3 ეზრ. 9:26
 ფერსისია 1 წმტ. 4:12
 ფესეურ 2 ეზრ. 11:12
 ფესეკი 1 წმტ. 7:33
 ფითონ 1 წმტ. 8:35
 ფილათას 3 ეზრ. 9:48
 ფილეტოს 2 მფ. 20:23
 ფილისტიმელი 1 მფ. 13:3, 23; 14:4; 17:23; 1 წმტ. 1:12
 ფინე 1 მფ. 1:3; 2:34; 4:4, 11, 19; 14:3; 1 წმტ. 6:4, 50; 9:20; 1 ეზრ. 8:2, 33; 3 ეზრ. 5:5; 8:32
 ფინეზანი 3 ეზრ. 8:64
 ფინიელი 3 ეზრ. 6:3, 7, 27, 29
 ფინიკი 3 ეზრ. 8:68
 ფინიკია 3 ეზრ. 8:26; 7:1
 ფინიკიანი 3 ეზრ. 4:48
 ფინონ 1 წმტ. 1:53
 ფიონ 1 წმტ. 9:41
 ფისუ 2 ეზრ. 7:51
 ფოგორი 1 წმტ. 1:50
 ფოლუგ 1 წმტ. 1:19
 ფოლოთოფე 1 წმტ. 26:5
 ფოროს 1 ეზრ. 8:3; 2 ეზრ. 3:26; 7:8; 10:14
 ფორრეზ 3 ეზრ. 5:9
 ფორს 1 ეზრ. 2:3

ფსორობ 1 ეზრ. 10:25
ფუა 1 წმტ. 7:1

ფულ 1 წმტ. 1:8
ფურუს 3 ეზრ. 8:33

3

ჭააზ 1 წმტ. 9:42
ჭანა 1 წმტ. 7:10
ჭაბდორიმელი 1 წმტ. 1:12
ჭაბელ 1 წმტ. 7:31
ჭაბერ 1 წმტ. 7:32
ჭაბირა 2 ეზრ. 7:29
ჭაბორ 1 წმტ. 5:26
ჭადიას 3 ეზრ. 5:19
ჭალა 1 წმტ. 5:26
ჭალამა 2 მფ. 10:16, 17
ჭალდეველი 4 მფ. 24:2; 25:4, 5, 10, 13, 24, 25, 26; 2 წმტ. 36:5, 17; 1 ეზრ. 5:12; 2 ეზრ. 9:7; 3 ეზრ. 1:52; 3:1; 4:45; 6:15
ჭალუბ 1 წმტ. 2:9, 18, 19, 24, 42, 46, 48, 49, 50; 4:11, 15; 6:56, 57; 24:8
ჭალეილ 1 ეზრ. 10:30
ჭალუს 2 მფ. 23:25, 26
ჭალონიმელი 1 წმტ. 1:12
ჭალქაყ 3 მფ. 4:31
ჭალქოლ 1 წმტ. 2:6
ჭამ 1 წმტ. 1:4, 8; 4:40
ჭამოს 3 მფ. 11:7, 33; 4 მფ. 23:13
ჭანან 3 მფ. 22:11, 24; 1 წმტ. 1:8, 13; 16:18; 2 წმტ. 18:10, 23; 3 ეზრ. 2:24, 25, 27
ჭანანელი 2 მფ. 23:8; 24:7; 3 მფ. 9:16, 20; 1 წმტ. 1:13; 2:3; 1 ეზრ. 9:1; 2 ეზრ. 9:8, 24; 3 ეზრ. 2:16, 17; 8:21, 70
ჭანენ 3 ეზრ. 8:49
ჭარან 4 მფ. 19:12; 1 წმტ. 2:25
ჭარეს 3 ეზრ. 5:32
ჭართალან 3 ეზრ. 5:36
ჭარიმ 1 წმტ. 4:1
ჭარში 1 წმტ. 2:7; 5:3; 3 ეზრ. 5:25
ჭარშონი 1 წმტ. 6:76
ჭარონ 2 ეზრ. 12:46
ჭატეფ 3 ეზრ. 5:32
ჭატუს 1 წმტ. 3:22
ჭაფირა 3 ეზრ. 5:19
ჭაფირა 1 ეზრ. 2:25
ჭებრონი 1 მფ. 30:31; 2 მფ. 2:1, 2, 3, 11, 13, 32; 3:2, 5, 12, 19, 20, 21, 22, 32; 4:1, 8, 12; 5:1, 3, 5, 13; 15:7, 8, 9, 10; 20:7, 8; 3 მფ. 2:1, 42, 43; 1 წმტ. 2:42, 43; 3:1, 4; 6:2, 18, 55, 57; 11:1, 3; 12:23, 38; 15:9; 23:12, 19; 24:23; 26:23, 30, 31; 29:27; 2 წმტ. 11:10
ჭებრონელი 1 წმტ. 26:31
ჭედეუ 1 ეზრ. 4:9
ჭელა 1 მფ. 23:19

ჭელაბ 1 წმტ. 27:26
ჭელვა 1 წმტ. 24:14
ჭელუკენე 3 ეზრ. 8:1
ჭელუეს 1 წმტ. 27:10
ჭელეს 1 წმტ. 2:39
ჭელლა 1 ეზრ. 10:35
ჭელკანე 2 ეზრ. 3:31
ჭელკი 1 წმტ. 26:11
ჭელკია 4 მფ. 18:18, 26, 37; 22:4, 8, 10, 12, 14; 23:4, 24; 1 წმტ. 6:13, 45; 10:11; 2 წმტ. სარჩ. 70; 34:9, 14, 15, 18, 20, 22; 35:8, 19; 1 ეზრ. 7:1; 2 ეზრ. 8:4; 3 ეზრ. 1:8
ჭელობი 1 მფ. 30:14
ჭელონი 1 წმტ. 13:9
ჭენკეთი 3 მფ. 15:20
ჭენკეთი 2 მფ. 8:18; 3 მფ. 1:38, 44; 1 წმტ. 18:17
ჭერეთუნ 2 მფ. 20:7
ჭერობი 1 ეზრ. 2:59
ჭერობე 2 ეზრ. 7:61
ჭერომ 1 წმტ. 8:27
ჭერრან 1 წმტ. 1:41
ჭეტელი 1 მფ. 26:6; 2 მფ. 11:3, 6, 17, 21, 24; 12:9, 10; 15:18; 21:18; 23:39; 24:6; 3 მფ. 9:20; 10:29; 11:1; 15:5; 4 მფ. 7:6; 1 წმტ. 11:41; 13:13; 2 წმტ. 1:17; 8:7; 1 ეზრ. 9:1, 8; 3 ეზრ. 8:70
ჭეტურ 1 წმტ. 1:33
ჭეტურან 1 წმტ. 1:32
ჭიარამ 2 მფ. 5:11
ჭიარამ 3 მფ. 5:1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 18; 7:13, 40, 45; 9:11, 12, 14, 27; 10:11, 22; 1 წმტ. 14:1; 2 წმტ. სარჩ. 2; 2:2, 11, 12, 13; 4:11, 16; 8:2, 18; 9:10, 21
ჭიარამ 3 მფ. 5:1
ჭობორ 1 წმტ. 7:6
ჭოლად 1 წმტ. 1:30
ჭოლაი 1 წმტ. 27:15
ჭოქენის 2 წმტ. 31:12
ჭოზიბასან 1 წმტ. 4:22
ჭოთამ 1 წმტ. 7:32
ჭონენი 1 წმტ. 26:29
ჭონენია 1 წმტ. 15:22, 27; 2 წმტ. 35:9
ჭონენიე 2 წმტ. 31:13
ჭორათი 3 მფ. 17:3, 5
ჭორათელი 1 წმტ. 11:37
ჭორბა 3 ეზრ. 5:12

ქორეზი 3 მფ. 8:9; 19:8; 1 ნშტ. 9:19; 2 ნშტ.
5:10; 1 ეზრ. 2:9
ქორრი 4 მფ. 11:4, 19
ქოსამეოს 3 ეზრ. 9:32
ქუზასტან-ი 1 ნშტ. 5:26

ქუთი-ი 4 მფ. 17:24, 30
ქუსი 3 მფ. 4:16; 1 ნშტ. 27:33
ქუშ 1 ნშტ. 1:8, 9, 10
ქუში 2 მფ. 15:32, 37; 16:16, 17, 18; 17:1, 5,
6, 7, 14, 15; 18:21, 22, 23, 31, 32

შ

შამორ 1 ნშტ. 26:10
შარველი 2 მფ. 8:16
შაროელ 2 მფ. 23:18
შარუა 3 მფ. 1:7

შარუელ 1 მფ. 26:6; 2 მფ. 2:13, 18; 3:39;
14:1; 16:9, 10; 17:25; 18:2, 21, 22; 19:21,
22; 1:17; 3 მფ. 2:5, 22, 28
შუამდინარე 1 ნშტ. 19:6
შუშ 2 ეზრ. 1:1

ჩ

ჩელაი 2 ეზრ. 12:29

ჩერეთეო 2 მფ. 20:23

ხ

ხუეიკ-ი 2 ნშტ. 36:20

ჰ

ჰამათიასტია 1 ეზრ. 6:2
ჰარამ 1 ნშტ. 2:9
ჰარამა 1 მფ. 19:18, 19, 22, 23
ჰარონ 1 მფ. 12:6, 8; 1 ნშტ. 23:13; 2 ნშტ.
29:21; 31: 18; 35:14; 3 ეზრ. 5:5
ჰარონი 2 ეზრ. 2:19
ჰარსონ 2 ეზრ. 7:50
ჰარფია 2 ეზრ. 30:9
ჰელა 3 მფ. 4:17
ჰეროამ 1 ნშტ. 12:7
ჰინდოეთ-ი 3 ეზრ. 3:2
ჰოროკიშ 2 ეზრ. 3:8
ჰორომ 3 ეზრ. 5:8
ჰორომელ 2 ნშტ. 28:6
ჰრაბათ 2 მფ. 11:1
ჰრადი 1 ეზრ. 2:47
ჰრათიშ-ი 3 ეზრ. 2:25
ჰრამა 1 მფ. 19:22; 30:30
ჰრამათ 4 მფ. 8:29; 9:1, 14
ჰრამოთ 4 მფ. 9:4, 16
ჰრასუნ 1 ეზრ. 2:48

ჰრეილიას 1 ეზრ. 2:2
ჰრემ 1 ეზრ. 4:7
ჰრემოთ 1 ეზრ. 10:29
ჰრეუმ 1 ეზრ. 2:2; 4:9; 2 ეზრ. 10:25, 27
ჰრობ 3 ეზრ. 5:11
ჰროველ 3 მფ. 1:9
ჰრშვიას 1 ეზრ. 10:25
ჰურია 2 მფ. 23:39; 3 მფ. 1:55; 4 მფ. 16:6;
25:25; 1 ეზრ. 4:12; 5:5; 6:7; 7:14, 16;
8:33; 1 ეზრ. 7:14, 16; 8:33; 2 ეზრ. 4:2,
12; 13:12, 16, 17, 23; 3 ეზრ. 1:21; 2:18,
23, 31; 3:5; 4:49; 6:27, 28; 7:2
ჰურიას 3 ეზრ. 9:43
ჰურიასტან-ი 1 მფ. 23:3; 27:10; 30:14, 16;
2 მფ. 2:1; 4 მფ. 14:11; 1 ნშტ. 4:41;
2 ნშტ. 1:15; 2:7; 8:17; 11:5; 32:1; 36:23;
1 ეზრ. 1:3; 2:1; 4:4, 6, 23; 5:1, 17; 6:8;
2 ეზრ. 4:1; 13:15; 3 ეზრ. 1:26, 32, 35,
37, 39, 46; 2:4; 4:45; 5:57; 6:1, 5, 8;
8:82
ჰურიასტანელი 1 მფ. 27:6